Appendix 1

The ST and TT Corpora

Text 1

ST	TT
Dangerously silent on human rights *By Jackson Diehl*	**ترسناکی بێ دەنگ بون لە مافەکانی مرۆڤ** جاکسن دیێڵ
In a speech to the U.N. General Assembly last September Barack Obama suggested that his administration's notoriously weak defense of human rights around the world would be invigorated. "We will call out those who suppress ideas and serve as a voice for those who are voiceless," he said. He went on to urge other democracies: "Don't stand idly by, don't be silent, when dissidents elsewhere are imprisoned and protestors are beaten."	لە ئینگلیزییەوە: کاروان حەیدەری لە وتارێکیدا بۆ کۆمەڵەی گشتی نەتەوە یەکگرتوەکان لە مانگی ئەیلولدا، باراك ئۆباما رایگەیاند کە ئەو بەرگرییە لاوازەی لە مافەکانی مرۆڤ لەلایەن ئیدارەکەیەوە لە سەرانسەری جیهان دەکرێت دەبێ چارەسەر بکرێت و وتی: "ئێمە بانگی ئەوانە دەکەین کە بیر و هزری خەڵکی کپ دەکەن بۆ خزمەتکردنی ئەوانەی دەنگیان نییە"، بە وڵاتە دیموکراسییەکانیشی راگەیاند: "دەستەوەستان مەوەستن و بێ دەنگ مەبن کاتێك دەبینن چەوساوەکان لە هەرشوێنێك دەخرێنە بەندیخانەو ئەوانەی دەنگی نارەزاییشیان بەرزدەکەنەوە ئازار دەدرێن".
Just over two months later, Secretary of State Hillary Rodham Clinton visited Bahrain, an important Persian Gulf ally that hosts the U.S. Fifth Fleet. The emirate was in the midst of a major crackdown on its opposition. Two dozen dissidents, including intellectuals, clerics and a prominent blogger, had been rounded up, charged under anti-terrorism laws and allegedly tortured. A human rights group that had received U.S. funding was taken over by the government. Human Rights Watch had concluded that "what we are seeing in Bahrain these days is a return to full-blown authoritarianism." Clinton's response? Extravagant and virtually unqualified praise for Bahrain's ruling al-Khalifa family. "I am very impressed by the progress that Bahrain is making on all fronts - economically, politically, socially," she declared as she opened a town hall meeting. Her paeans to Bahrain's "commitment to democracy" continued until a member of parliament managed to gain access to the microphone and asked for a response to the fact that "many people are arrested, lawyers and human rights activists." Clinton's condescending reply was a pure apology for the regime. "It's easy to be focused internally and see the glass as half empty. I see the glass as half full," she said. "Yes, I mean people are arrested and people should have due process . . . but on the other hand the election was widely validated. . . . So you have to look at the entire picture."	هەر دوای دو مانگ دواتر، وەزیری دەرەوەی ئەمەریکا هیلاری رۆدهام کلینتن سەردانی میرنشینی بەحرەینی کرد، کە هاوپەیمانێکی گرنگە لە ناوچەی کەنداو میوانداری پێنجەمین کەشتیگەلی ئەمەریکا دەکات لە ناوچەکە، میرنشینەکە خەریك بو لەناو بچێت بەرامبەر بەرهەڵستکارەکانی. بەشێکی زۆر لەو بەرهەڵستکارانە، کە پێکهاتبون لە رۆشنبیر و پیاوی ئایینی بە ناوی یاساکانی دژە تیرۆر بە مەبەست ئازاردران و بلۆگەرێکی بەناوبانگیش داخرا، گروپێکی مافەکانی مرۆڤیش کە لەلایەن ئەمەریکاوە یارمەتی دارایی پێشکەش دەکرا، لەلایەن حکومەتی بەحرەینەوە دەستی بە سەرداگیرا. رێکخراوی چاودێری مافەکانی مرۆڤ پێیوایە: "ئەو شتەی لە بەحرەین دەبینرێ سەبارەت بە مافەکانی مرۆڤ، گەڕانەوەیەکی تەواوە بۆ دەسەڵاتدارێتی رەها". وەڵامی کلینتۆن چی بو بۆ ئەو هەمو شتەی لە بەحرەین رو دەدا؟ وەڵامێکی نامەنتیق و بەتەواوی پیاهەڵدانێکی نەشیاو بو بەسەر بنەماڵەی خەلیفەدا، ئەو لەکاتێکدا هۆڵێکی کۆبونەوەی کردەوە رایگەیاند: "من زۆر دڵخۆشم بەو پێشکەوتنانەی بەحرەین کە لە هەمو بوارەکانی ئابوری و سیاسی و کۆمەڵایەتیدا بەدەست هاتون"، دڵخۆشییەکانی بە دیموکراسی بەحرەین بەردەوام بو تا ئەو کاتەی یەکێك لە لە ئەندام پەرلەمانەکان گەیشتە سەر میکرۆفۆنەکەو داوای وەڵامێکی کرد بۆ ئەو هەمو خەڵکەی کە گیراون لە پارێزەر و چالاکوانانی مافی مرۆڤ، وەڵامە بەفیزەکەی کلینتۆن لێبوردنێکی پاکانە بو بۆ رژێمی بەحرەین، کلینتۆن وتی: "بە ئاگابون لە رەوشی ناوخۆی وڵات ئاسانە و هەروەکو دەتوانی شتە خراپ و نێگەتیڤەکانیش چاودێری بکەیت، من حاڵەتەکە بە خراپ دەبینم"، وتیشی: "بەڵێ، من مەبەستم ئەوەیە خەڵك دەست بەسەر کراوە و پێویستە ئەوان بەپێی یاسا مافەکانیان پارێزراو بێت...، بەڵام هەڵبژاردنەکان بەشێوەیەکی فراوان پشگیریان لێ دەکرێت... بۆیە تۆ پێویستە تەماشای رەوشەکە بەگشتی بکەیت".
So much for a fresh start on human rights. Clinton's Bahrain visit reflected what seems to be an intractable piece of the Obama administration's character: a deeply ingrained resistance to the notion that the United States should publicly shame authoritarian regimes or stand up for the dissidents they persecute.	هێشتا زۆری ماوە بۆ دەستپێکردنێکی نوێ لەسەر مافەکانی مرۆڤ، سەردانەکەی هیلاری بۆ بەحرەین رەنگدانەوەی ئەو کێشە قورسانەیە کە بەشێکن لەو کێشانەی ئیدارەکەی ئۆباما روبەڕوی دەبێتەوە: بەرەنگاربونەوەیەکی رەگ داکوتراوە لەسەر ئەوەی ئایا پێویستە ئەمەریکا بە ئاشکرا رژێمە دەسەڵاتخوازەکان شەرمەزار بکات، یان بەرگری لە چینی چەوساوە بکات.
Yes, Obama made a public statement the day an empty chair represented Chinese dissident Liu	بەڵێ، لەو رۆژەدا کە ئۆباما وتارێکی لە ئاهەنگی پێدانی خەڵاتی نۆبڵی ئاشتی بە رەخنەگری چینی لو خیاوبۆدا پێشکەش کرد رەخنەگرەکە بەشدار نەبو لە ئاهەنگەکەدا، هەروەها هەفتەی رابردوش ئۆباماو کلینتۆن هەردوکیان وتارێکیان پێشکەش کرد

Xiaobo at the Nobel peace prize ceremony, and both he and Clinton issued statements last week when Russia's best-known political prisoner, Mikhail Khodorkovsky, was convicted on blatantly trumped-up charges. But in all sorts of less prominent places and cases, the U.S. voice remains positively timid - or not heard at all. After Egypt's terrible elections in November, in which ballot boxes were blatantly stuffed and the opposition brutally suppressed, the administration's commentary was limited to bland statements issued by "the office of the press secretary" at State and the spokesman of the National Security Council. Three weeks earlier, at a widely watched joint press conference in Washington with Egypt's foreign minister, Clinton made no mention of the elections, the crackdown or anything else related to human rights. In Latin America, friends of the United States marvel at its passivity as Hugo Chavez and Daniel Ortega systematically crush civil society organizations and independent media. "I don't see a clear policy," Venezuelan opposition leader Leopoldo Lopez - a good example of the sort of dissident Obama promised to defend - told me. When the administration touts its record it often focuses on the declarations it has engineered by multilateral forums, such as the U.N. Human Rights Council. The ideology behind this is that the United States is better off working through such bodies than acting on its own. The problem is that, in practice, this is not true. Set aside for the moment the fact that the U.N. council is dominated by human rights abusers who devote most of the agenda to condemnations of Israel. Who has heard what the council said about, say, the recent events in Belarus? The obvious answer: far fewer people than would have noticed if the same critique came from Obama or Clinton. Back to Bahrain for a moment. The "entire picture" Clinton referred to is that virtually no one, outside the Bahraini royal family and the State Department, shared her judgment that the parliamentary election was "free and fair." The dissidents are still on trial; their defense lawyers resigned en masse last month because of the court's refusal to consider any of their motions. Recently, Human Rights Watch spoke up again on behalf of Nabeel Rajab, the president of the Bahrain Center for Human Rights, who has been repeatedly harassed by security forces, prevented from traveling and called a terrorist by the state news agency. Has the Obama administration spoken up for this relatively obscure and "voiceless" dissident? Of course not.	کاتێك میخایل کۆدۆرکۆڤۆسکی بەناوبانگترین بەندکراوی سیاسی روسیا بە ئەنقەست تاوانبار کرا، بەلاَم لە هەمو حاڵەتەکان و شوێنە دیارەکاندا، رۆڵی ئەمەریکا زۆر کەمە، یان هەر نییە. دوای هەڵبژاردنە خراپەکەی میسر لە مانگی تشرینی دوەم، کە تیایدا سندوقەکانی دەنگدان بە کارتی دەنگدانی زیادە پڕ کرانەوە و بەرهەڵستکارەکانیش بەشێوەیەکی درندانە چەوسێنرانەوە، لێدوانەکانی حکومەت سنوردار بون سەبارەت بە رونکردنەوەکانی ئۆفیسی سکرتێری رۆژنامەوانی لە ئەمەریکا و راویژکاری کونسولی ئاسایشی نەتەوەیی، سێ هەفتە پێشتر، لە کۆنفرانسێکی رۆژنامەوانی بەرفراوانی بەرچاودا لە واشنتن هاوشان لەگەڵ وەزیری دەرەوەی میسر، هیلاری کلینتۆن باسی هیچ کام لە هەڵبژاردنەکانی میسر و پێشێلکردنەکانی سەبارەت بە مافی مرۆڤ لەو ولاَتەدا نەکرد. لە ئەمەریکای لاتین، دۆستەکانی ئەمەریکا سەریان سوڕماوە لە سستی وەلاَمدانەوەی ئەو ولاَتە بەرامبەر کردارەکانی هۆگۆ چاڤێز و دانییێل ئۆرتیگا لە سەرکوتکردنی کۆمەڵگای مەدەنی و رێکخراوەکان و میدیای سەربەخۆ لە ولاَتەکانیاندا. لیۆپۆلدۆ لۆپێز سەرۆکی ئۆپۆزسیۆنی ڤەنزوێللا -کە پەیمانی پاراستنی لە لایەن ئۆباماوە پێدرابو- پێی گوتم، (من سیاسەتێکی ڕون نابینم لە لایەن ئەمەریکاوە). کاتێك ئیدارەکە تۆماری پەیوەست بە مافەکانی مرۆڤ بلاَو دەکاتەوە، ئەم تۆمارە جەخت لە سەر هەمو ئەو جارنامانە دەکاتەوە کە لە لایەن کۆر و دەزگا فرە چەشنەکانی وەکو ئەنجومەنی مافەکانی مرۆڤ لە نەتەوە یەکگرتوەکانەوە دارێژراون. بیرۆکەی پشت ئەم شتە ئەوەیە کە ئەمەریکا باشترە لەگەڵ ئەو کۆمەلاَنەدا ئیش بکات نەوەك بە تەنها، کێشەکە ئەوەیە ئەمەریکا بە کردار ئەم شتە ناکات، بۆ ساتێك ئەو راستییە لە بیر بکەن کە ئەنجومەنی نەتەوە یەکگرتوەکان لە لایەن پێشێلکارانی مافی مرۆڤەوە، کە زۆربەی کاتەکانیان تەرخان کردوە بۆ رەخنەگرتن و تاوانبارکردنی ئیسرائیل، دەستی بەسەردا گیراوە. کێ گوێبیستی ئەوە بوە کە ئەنجومەن دەربارەی ئەو روداوانەی ئەم دوابییەی بیلارۆس چی وت و چی دەڵێت؟ وەڵامەکە ئەوەیە: خەڵکێکی زۆر کەمتر لەوەی کە تێبینی دەکرا گوێبیستی شتەکە بوە بە شێوەیەك ئەگەر هەمان رەخنەکان لە لایەن ئۆباماو هیلاری کلینتۆنەوە گیرابان. دوبارە کەمێك دەربارەی بەحرەین: کاتێك هیلاری کلینتۆن وتی: (رەوشە گشتییەکە)، ئەو بە هیچ شێوەیەك مەبەستی کەس نەبو جگە لە بنەماڵەی شاهانەی بەحرەین و وەزارەتی دەرەوەی ئەمەریکا، کاتێك گوتی هەڵبژاردنە پەرلەمانییەکە (ئازاد و دادپەروەر بو)، بەندکراوەکان هێشتا هەر دادگایی دەکرێن و پارێزەرەکانیشیان لە مانگی رابردو بە کۆمەڵ کشانەوە، چونکە دادگا هیچ حسابێکی بۆ نەکردن. لەم دواییانەدا، رێکخراوی چاودێری مافەکانی مرۆڤ دوبارە کەیسی نەبیل رەجەبی، کە سەرۆکی سەنتەری مافەکانی مرۆڤە لە بەحرەین، وروژاندەوە کە ئەو کەسە چەند جارێك لەسەر یەك لەلایەن هێزەکانی ئاسایشەوە بێزار کراوە بە رێگەنەدانی بە گەشتکردن و ناوزەنکردنی بە تیرۆرست لە لایەن دامودەزگا هەواڵییەکانی دەوڵەتەوە. ئایا ئەمەریکا تائێستا هیچ وەلاَمێکی هەبوە بۆ ئەم (دەنگ کپکراوە)؟ بێگومان نەخێر. سەرچاوە: واشنتن پۆست
Text 2	

ST	TT
This Is Just the Start **By THOMAS L. FRIEDMAN** Future historians will long puzzle over how the self-immolation of a Tunisian street vendor, Mohamed Bouazizi, in protest over the confiscation of his fruit stand, managed to trigger popular uprisings across the Arab/Muslim world. We know the big causes — tyranny, rising food prices, youth unemployment and social media. But since being in Egypt, I've been putting together my own back-of-the-envelope guess list of what I'd call the "not-so-obvious forces" that fed this mass revolt. Here it is: **THE OBAMA FACTOR** Americans have never fully appreciated what a radical thing we did — in the eyes of the rest of the world — in electing an African-American with the middle name Hussein as president. I'm convinced that listening to Obama's 2009 Cairo speech — not the words, but the man — were more than a few young Arabs who were saying to themselves: "Hmmm, let's see. He's young. I'm young. He's dark-skinned. I'm dark-skinned. His middle name is Hussein. My name is Hussein. His grandfather is a Muslim. My grandfather is a Muslim. He is president of the United States. And I'm an unemployed young Arab with no vote and no voice in my future." I'd put that in my mix of forces fueling these revolts. **GOOGLE EARTH** While Facebook has gotten all the face time in Egypt, Tunisia and Bahrain, don't forget Google Earth, which began roiling Bahraini politics in 2006. A big issue in Bahrain, particularly among Shiite men who want to get married and build homes, is the unequal distribution of land. On Nov. 27, 2006, on the eve of parliamentary elections in Bahrain, The Washington Post ran this report from there: "Mahmood, who lives in a house with his parents, four siblings and their children, said he became even more frustrated when he looked up Bahrain on Google Earth and saw vast tracts of empty land, while tens of thousands of mainly poor Shiites were squashed together in small, dense areas. 'We are 17 people crowded in one small house, like many people in the southern district,' he said. 'And you see on Google how many palaces there are and how the al-Khalifas [the Sunni ruling family] have the rest of the country to themselves.' Bahraini activists have encouraged people to take a look at the country on Google Earth, and they have set up a special user group whose members have access to more than 40 images of royal palaces." **ISRAEL** The Arab TV network Al Jazeera has a big team covering Israel today. Here are some of the stories they have been beaming into the Arab world: Israel's previous prime minister, Ehud Olmert, had to resign because he was accused of illicitly taking envelopes stuffed with money from a Jewish-American backer. An Israeli court recently convicted Israel's former president Moshe Katsav	**ئەمە تەنها سەرەتایە** **تۆماس فریدمان** **لە ئینگلیزییەوە: کاروان حەیدەری** مێژونوسان لە داهاتودا بۆ ماوەیەکی دورودرێژ باس لە خۆسوتاندانەکەی هاوڵاتیە تونسیەکە، محەمەد بو عەزیزی، دەکەن لە ئەنجامی نارەزایی بەرامبەر قەدەغەکردنی سەوزە فرۆشتن، کە بوە هۆی هەڵگیرسانی راپەڕینی جەماوەری لە سەرتاسەری جیهانی موسڵمان و عەرەب. ئێمە هۆ گەورەکانی ئەوە دەزانین کە دیکتاتۆریەت و بەرزبونەوەی نرخی خواردن و بێکاری گەنجان و میدیای کۆمەڵگا بون. بەڵام لەو کاتەوەی من لە میسرم من هەمیشە لێکدانەوەی تایبەت بە خۆم بۆ هۆی ئەم خۆپیشاندانانە هەبوە کە پێیان دەڵێم "هێزی نارۆشن". لەبەر ئەم هۆیانە: فاکتەری ئۆباما: هاوڵاتیانی ئەمەریکا هەرگیز بە تەواوی ئەو شتە رادیکاڵەی کە کردیان بە باش تەماشا ناکەن _لە چاوی زۆربەی جیهاندا_ لە هەڵبژاردنی ئەمەریکیەکی ئەفریقی کە ناوی دوەمی حسێنە و سەرۆکە. من قەناعەتم وایە بە گوێگرتن لە وتارەکەی ئۆباما لە قاهیرە لە ساڵی 2009، لە وشەکان نا، بەڵکو بە بیر کردنەوە لە کەسایەتیەکەی ئۆباما، زۆربەی گەنجەکان بە خۆیان دەوت: "ئەها، تەماشاکە. ئۆباما گەنجە و منیش گەنجم. ئەو پێستی رەشە و منیش پێستم رەشە. ئەو ناوی دوەمی حسێنە و ناوی منیش حسێنە. باپیری ئەو موسڵمانە و باپیری منیش موسڵمانە. ئەو سەرۆکی ئەمەریکایە، بەڵام من گەنجێکی عەرەبی بێکاری بێدەنگ و بێ داهاتوم." من ئەو هۆیە دەخەمە ریزی ئەو هێزانەوە کە بونە هۆی سەرهەڵدانی خۆپیشاندانانە. نەخشەی جیهانی گوگڵ: لە کاتێکدا فەیسبوك میسری تەنیوە، تونس و بەحرەین نەخشەی جیهانی گوگڵیان بیر ناچێتەوە، کە دەستی کرد بە بێزارکردنی سیاسەتی بەحرەینی لە ساڵی 2006دا. کێشەیەکی گەورە لە بەحرەین، بە تایبەتی بۆ پیاوانی شیعە کە دەیانەوێ ژن بخوازن و ماڵ بۆخۆیان بنیات بنێن، نایەکسانی دابەشکردنی زەوییە. لە 27ی تشرینی دوەمی 2006دا، رێك لە کاتی هەڵبژاردنە پەرلەمانیەکەی بەحرەین، رۆژنامەی واشنتۆن پۆست راپۆرتێکی بەم شێوەیە دابەزاند: "مەحمود، کە لەگەڵ دایك و باوکی و چوار خوشك و برا و منداڵەکانیان لە یەك خانودا دەژی، دەڵێت کە ئەو کاتێك لە گوگڵ تەماشای بەحرەین دەکات دەبینێت خاکێکی زۆری بەتاڵ لەم وڵاتەدا هەیە، لە کاتێکدا بە دەیان هەزار خێزانی هەژاری شیعە لە شوێنێکی بەرتەسك و چڕوپڕدا کۆکراونەتەوە. مەحمود دەڵێت "ئێمە 17 سەر خێزانین تەنها لە خانویەکی بچوکدا، وەکو زۆربەی خەڵکی تر لە ناوچەکانی باشور. بەڵام لە گوگڵ دەبینم کە خەلیفەی بەحرەین (کە سوننەیە) چەندان کۆشك و هەمو خاکی وڵاتی خستۆتە ژێر دەستی خۆی. چالاکوانانی بەحرەین هانی خەڵکیان داوە تەماشای وڵاتەکەیان لەسەر نەخشەی گوگڵ بکەن و ئەکاونتی تایبەتی گروپێکیشیان کردۆتەوە کە ئەندامەکانی دەتوانن زیاتر لە 40 کۆشك و تەلاری پادشایەتی بەحرەین ببینن." ئیسرائیل: تۆڕی تەلەفزیۆنی ئەلجەزیرە لەمڕۆدا خاوەنی تیمێکی گەورەیە کە هەواڵ دەربارەی ئیسرائیل بڵاو دەکاتەوە. لێرەدا ئەمانە چەند هەواڵێکی ئەو کەناڵەن کە دەربارەی ئیسرائیل ورژاندویەتی: (سەرۆك وەزیرانی پێشوی ئیسرائیل، ئیهود ئۆلمێرت، پێویست بو دەست لە کار بکێشێتەوە چونکە ئەو تاونبار کرابو بە وەرگرتنی پارە بەشێوەیەکی نایاسایی لە پشتیوانێکی جولەکەی ئەمەریکی. دادگایەکی ئیسرائیلی لەم دواییانەدا مۆش کاتسای سەرۆکی پێشوی ئیسرائیلی بە دو جار دەستدرێژیکردنی سێکسی تاوانبار کرد، بە پێی زانیاریەکانی فەرمانبەرەکانی پێشوی کابینەکەی. هەروەها چەند هەفتەیەکی کەمی رابردو، ئیسرائیل، لە کۆتاییدا، جەنەراڵ یۆی گالانتی سەرۆکی نوێی سوپای لە پلەکەی هێنایە خوارەوە چونکە هەندێك لە ژینگەوانان لێکۆڵینەوەیەکی حکومەتیان دەست کەوتوە کە ئەو جەنەراڵە دەستی بەسەر موڵکی حکومەتدا گرتوە لە نزیك ماڵەکەیدا (تۆ دەتوانی ئەم ماڵە لەسەر نەخشەی گوگڵ ببینی).

on two counts of rape, based on accusations by former employees. And just a few weeks ago, Israel, at the last second, rescinded the appointment of Maj. Gen. Yoav Galant as the army's new chief of staff after Israeli environmentalists spurred a government investigation that concluded General Galant had seized public land near his home. (You can see his house on Google Maps!) This surely got a few laughs in Egypt where land sales to fat cats and cronies of the regime that have resulted in huge overnight profits have been the talk of Cairo this past year. When you live right next to a country that is bringing to justice its top leaders for corruption and you live in a country where many of the top leaders are corrupt, well, you notice. **THE BEIJING OLYMPICS** China and Egypt were both great civilizations subjected to imperialism and were both dirt poor back in the 1950s, with China even poorer than Egypt, Edward Goldberg, who teaches business strategy, wrote in The Globalist. But, today, China has built the world's second-largest economy, and Egypt is still living on foreign aid. What do you think young Egyptians thought when they watched the dazzling opening ceremony of the 2008 Beijing Olympics? China's Olympics were another wake-up call — "in a way that America or the West could never be" — telling young Egyptians that something was very wrong with their country, argued Goldberg. **THE FAYYAD FACTOR** Palestinian Prime Minister Salam Fayyad introduced a new form of government in the Arab world in the last three years, something I've dubbed "Fayyadism." It said: judge me on my performance, on how I deliver government services and collect the garbage and create jobs — not simply on how I "resist" the West or Israel. Every Arab could relate to this. Chinese had to give up freedom but got economic growth and decent government in return. Arabs had to give up freedom and got the Arab-Israeli conflict and unemployment in return. Add it all up and what does it say? It says you have a very powerful convergence of forces driving a broad movement for change. It says we're just at the start of something huge. And it says that if we don't have a more serious energy policy, the difference between a good day and bad day for America from here on will hinge on how the 86-year-old king of Saudi Arabia manages all this change.	ئەم بابەتە جێگای پێکەنین بو لە میسر کاتێك دەیان بینی ئەو پشیلانەی رژێم لە چاوتروکانێکدا دەکەوتنە ناو قازانجێکی زەبەلاحی مادیەوە، کە بە درێژایی ساڵی رابردو لە قاهیرە باسی لێوە کراوە. سەرنج بدە کاتێك دەبینیت وڵاتێکی دراوسێ سەرکردە گەندەڵەکانی روبەڕوی دادگا دەگاتەوە، بەڵام تۆ لە وڵاتێکدا دەژیت کە زۆربەی سەرکردەکانی گەندەڵن و هیچ لێپێچینەوەیەکیشیان بەرامبەر ناکرێت. ئۆلۆمپیادی بەیجین: ئیدوارد گۆڵبێرگ، کە مامۆستای ستراتیژی بازرگانیە، لە کتێبەکەیدا بەناونیشانی گلۆبالیست دەڵێت، چین و میسر دو شارستانیەتی گەورە بون کە قوربانی ئیمپریالیزم بون و هیچ پاڵپشتێکی ئەوتۆیان نەبو لە ساڵی 1950کان، کە چین هەژارتریش بو لە میسر. بەڵام لەمڕۆدا چین دوەم وڵاتە لە جیهاندا لە بنیاتنانی پێگەیەکی ئابوری بەهێز، بەڵام تائێستاش میسر لەسەر خزمەتگوزاری بیانی دەژی. رات چییە بەرامبەر گەنجێکی میسری کە تەماشای بۆنە سەرنجراکێشەکەی کردنەوەی ئۆلۆمپیادی 2008ی بەیجین دەکات. گۆڵدبێرگ هەروەها دەڵێت، ئۆلۆمپیادی چین هۆیەکی تر بو لە بەخەبەرهێنانی میسریەکان-"بە شێوەیەك کە ئەمەریکا و خۆرئاوا بەهیچ شێوەیەك نەیاندەزانی"- کە بەو گەنجە میسریانەی گوت وڵاتەکەیان هەندێ هەڵەی تێدایە. فاکتەری فەییاد: سەرۆك وەزیرانی فەلەستین، سەلام فەییاد، شێوازێکی نوێی حکومەتی لە جیهانی عەرەبدا هێنایە کایەوە لە ماوەی سێ ساڵی رابردودا، کە من بە "فەیادیزم" ناوی دەبەم کە دەیگوت، "بەپێی کردارەکانم هەڵم بسەنگێنن لەسەر ئەوەی چۆن خزمەت دەکەم لە حکومەتدا و ئیش بۆ هاوڵاتیان دەستەبەر دەکەم، نەك لەسەر ئەوەی چۆن بەرەنگاری خۆرئاوا و ئیسرائیل دەبمەوە. هەمو عەرەبێك دەکرێت وا بیر بکاتەوە." چینیەکان پێویست بو دەست لە ئازادی هەڵگرن، بەڵام لە بەرامبەردا گەشەی ئابوری و حکومەتێکی شارستانیان دەست کەوت. عەرەبەکان پێویست بو دەست لە ئازادی هەڵگرن، بەڵام لەبەرامبەردا کێشەی عەرەب-ئیسرائیل و بێکاریان بەدەست هێنا. ئەمەی سەرەوە هەموی کۆ کەرەوە، چی دەڵێت؟ دەڵێت کە تۆ زۆر هۆی بەهێزت بەدەستەوەیە بۆ ئەوەی گۆڕانکاری بهێنێتە کایەوە. دەڵێت کە ئەمە سەرەتای دەست پێکردنی شتێکی گەورەیە. هەروەها دەڵێت ئەگەر ئێمە سیاسەتێکی جددی ترمان نەبێت، ئەوا جیاوازی لە نێوان رۆژێکی خراپ و رۆژێکی چاکدا بۆ ئەمەریکا لە ئێستاوە بەدواوە ئاماژە بەو دەکات کە چۆن پادشا 82 ساڵیەکەی سعودیە دەتوانێ هەمو ئەو گۆڕانکاریانە بکات. سەرچاوە: نیۆرك تایمز

Text 3	
ST	**TT**
Behind Iraq's protests, a call for better democracy ***By Daniel Serwer*** The mood in Iraq has shifted with the uprisings across the Arab world. Frustration over jobs, corruption and services inspired Iraqis to take to the streets last Friday and over the weekend,	**لە پشت خۆپیشاندانەکانی عێراقەوە، بانگەوازێك بۆ دیمکراسیەکی باشتر** **دانیاڵ سێروەر** **لە ئینگلیزییەوە: ئاراس حەمەجەزا ئەمین** بیروباوەڕ لە عێراق لەگەڵ خۆپیشاندانە سەرتاسەریەکانی وڵاتانی عەرەبیدا گۆڕا. بێزاری و تورەییان لە بێکاری، گەندەڵی و نەبونی خزمەتگوزاری وای لە عێراقیەکان کرد کۆتایی هەفتەی رابردو و

precipitating the resignations of at least three provincial governors and prompting calls for long-promised local elections. While turnout was not overwhelming, Iraqis across the country demonstrated. The government tried to stifle the demonstrations by claiming they would be infiltrated by al-Qaeda. Security forces reacted violently, killing at least 17.

The forecast, however, is not all bad. When I was in Baghdad in January, just as Tunisia's revolution was unfolding, Iraqi politicians were pleased with the "national partnership" government that was taking power. The government includes most everyone who is anyone, except former prime minister Ayad Allawi (whose slate placed first in the parliamentary elections last March but who hesitated too long in joining Prime Minister Nouri al-Maliki, only to see others in his mostly Sunni coalition jump on board once Shiite firebrand Moqtada al-Sadr signed up).

Overall violence was down, though suicide bombings and targeted assassinations of key people in the security forces continued. Sadr has made it clear that he intends to play politics, while holding his militia forces in reserve. The Sunni militia equivalents had burned their bridges with al-Qaeda and likewise taken up politics.

Arabs and Kurds, who dispute control over a wide arc of northern Iraq, agreed to restart oil exports from Kurdistan in February. Kuwaitis and Iraqis, who have been at odds over various issues since the Persian Gulf War, are also talking with each other.

Iraqis have been thinking about what they need to do to achieve national reconciliation: Redefine the relationship between citizens and the state, reform education at all levels, suppress incitement, limit foreign interference in domestic politics. Members of parliament I spoke with wondered what it would take to produce a "culture of forgiveness." There was a healthy debate.

Although the protests could grow, it is significant that Iraqis are demanding not regime change but better democratic government. Grand Ayatollah Ali Sistani, Iraq's leading Shiite cleric, has endorsed the calls for better services. Demonstrators have criticized the ethnic and sectarian quotas used to form the new government, which encourage corruption and hamper efficient delivery of services. But few are calling for less democracy.

Maliki has given his ministers 100 days to deliver. Oil prices have risen well above the level used to calculate Iraq's budget, which is good news for Baghdad. Production is still increasing, and international companies have signed contracts to boost it further. The windfall allows Baghdad to imagine that it can begin to deliver electricity, water, sanitation and other services at levels not seen since 2003. The government is planning to

رۆژی هەینی بڕژێنە سەرشەقامەکان، ئەوەش وایکرد 3 پارێزگار دەستلەکار بکێشێتەوە و ئەگەری داواکردنی بۆ هەڵبژاردنی ئەنجومەنی پارێزگاکانی بەهێزتر کرد. لەکاتێکدا ڕێژەی بەشداریکردن تیایدا زۆر فراوان نەبو. عێراقیەکان لە سەرتاسەری وڵاتدا خۆپیشاندانیان کرد. حکومەتی هەوڵیدا ڕێگە لە خۆپیشاندانەکان بگرێت بەوەی کە ڕەنگە لە لایەن قاعیدەوە بکرێتە ئامانج. هێزەکانی ئاسایش بەتوندوتیژی وەڵامیان دانەوە، لانی کەم 17 کەس کوژرا.

پێشبینیەکان، هەرچەندە هەمویان خراپ نین. کاتێك لە مانگی کانونی دوەمی ڕابردو لە بەغداد بوم، کە تازە شۆڕشی تونس رویدابو، سیاسیەکانی عێراق بە حکومەتێکی "نیشتیمانی هاوبەش" خۆشحاڵ بون. حکومەت زۆرینەی لایەنەکانی لەخۆگرتوە، هەرکەسێکیش بن، جگە لە ئەیاد عەلاوی سەرۆك وەزیری پێشو.

بەشێوەیەکی گشتیش توندوتیژی کەمبۆتەوە، جگە لە تەقینەوە خۆکوژییەکان و هەوڵەکانی تیرۆرکردن بۆ سەر کەسایەتیە دیارەکانی ناو هێزە ئەمنیەکان. سەدر ئارەزوی خۆی بۆ یاریکردن لە مەیدانی سیاسیدا پیشاندا، میلیشیاکانیشی لە خەزێنەدا هەڵگرتوە. میلیشیا هاوتا سونییەکانیشی لەگەڵ قاعیدەدا لە پەیوەندیدان و دەیانەوێت لە سیاسەتدا بەشداربیکەن.

عەرەبەکان و کوردەکان، ناکۆکن لەسەر ناوچەیەکی بەرفراوان لە باکوری عێراق، لە مانگی کانونی دوەمی ڕابردودا ڕازیبون بە دەستپێکردنەوەی ناردنەدەرەوەی نەوت لە کوردستان. کوێتی و عێراقیەکان، لە شەڕی کەنداوەوە لەسەر زۆر بابەت ناکۆکن، هەروەها پێکەوە گفتوگۆ دەکەن.

عێراقیەکان بیر لەوە دەکەنەوە کە چی پێویستە بیکەن لەپێناو ئاشتەوایی نەتەوەییدا: پەیوەندی نێوان هاوڵاتی و حکومەتیان پێناسە کردەوە، چاکسازییان لە هەمو ئاستەکانی پەروەردەدا کرد، کەمکردنەوەی هاندان بۆ توندوتیژی، سنوردارکردنی دەستێوەردانی دەرەکی لە سیاسەتی ناوخۆییدا. ژمارەیەك پارلەمانتار کە من قسەم لەگەڵ کردن سەرسام بون بە سەرهەڵدانی "کلتوری لێبوردەیی". گفتوگۆیەکی تەندروست لە ئارادا بو.

هەروەها دەگونجا خۆپیشاندانەکان پەرە بسەنن، ئەوەش کە گرنگە ئەوەیە کە عێراقیەکان داوای گۆڕینی ڕژێمەکە ناکەن بەڵکو حکومەتێکی دیموکراتی باشتر. عەلی سیستانی گەورە مەرجەعی شیعەکان پشتیوانی لە داواکان بۆ خزمەتگوزاری باشتر کرد. خۆپیشاندەران ڕەخنەیان لە جیاوازی ڕەگەزی و بەش بەشێنەی نەتەوەیی گرت کە لە دروستکردنی حکومەتی نوێدا کاری پێکرا. هێشتا کەمینەیەکیش داوای دیموکراتی کەمتر دەکەن.

مالیکی ماوەی 100 ڕۆژی بۆ وەزیرەکانی دانا. نرخی نەوت بەشێوەیەکی باش بەرزبۆوە و لە بودجەی عێراقدا حسابی بۆکرا، ئەوەش بۆ بەغداد هەواڵێکی خۆش بو. بەرهەمهێنانیش لە زیادبوندایە، کەمپینێکی نێودەوڵەتیش بۆ زیادکردن و پەرەپێدانی دەستیپێکردوە.

خاوبونەوەی ئەو گەردەلولە لە ناکاوە دەرفەتێك بۆ بەغداد دەڕەخسێنێت تاکو کارەبا، ئاو، خزمەتگوزاری تەندروستی و خزمەتگوزارییەکانی تر دابین بکات بەجۆرێك کە لە ساڵی 2003وە نەکرابێت. حکومەت لە هەوڵی میوانداریکردن و لە ئامێزگرتنی لوتکەی کۆمکاری عەرەبی ئەم مانگەدایە. هۆتێلەکانی ناوەندی شار سەرقاڵی چاکردنەوەی زیانەکانی شەڕدان، خاوێنکارەکانیش بەجلی یەك ڕەنگەوە سەرقاڵی خاوێنکردنەوەی ناوچەی سەوزن، کە تیایدا باڵەخانەی نوێی میوانەکانی سەرۆك وەزیر بە شەو دەدرەوشێتەوە.

هێشتا ململانێی نێوان ئیسلامی عەلمانیەکان بەردەوامە، عەلاوی هیواخوازە ئەنجومەنی نیشتیمانی بۆ سیاسەتە ستراتیژیەکان کە خۆی بۆ سەرۆکایەتیکردنی کاندیدکراوە، کاری پێویست بکات لە پێناو وەرچەرخانی عێراق بەرەو وڵاتێکی زیاتر عەلمانی. شیعە و سوننەکان بێدەنگن بەڵام ئەشێ دوبارە پێکدا هەڵشاخێنەوە. عەرەب

host the Arab League summit this month. Downtown hotels are replacing their war-scarred facades, and uniformed street sweepers are cleaning the Green Zone, where the prime minister's new guest house is lit at night.

Yet the tussle between Islamists and secularists continues, with Allawi hoping that the national council for strategic policies that he is slated to chair will provide the vehicle he needs to turn Iraq in a more secular direction. The Shiite-Sunni divide is quiet but could rumble again. Arabs and Kurds have not yet agreed on the boundaries of Kurdistan, including important oil fields and the city of Kirkuk. As Americans withdraw, the United Nations needs to ensure that tensions between the Iraqi army and the Kurdish pesh merga do not get out of control.

From an American perspective, the most important problems awaiting resolution pertain to Iraq's military and oil.

Sadrists oppose the presence of U.S. forces on Iraqi territory past the agreed deadline of Dec. 31. But the Iraqi air force and navy will not be ready for prime time by then. We risk leaving Iraq exposed to aerial and maritime military pressure from neighbors, particularly Iran, unless a major American military training mission - numbering at least 1,000 - is attached to the U.S. Embassy.

Oil is a separate issue. Iraq can produce great volumes at low cost from giant reserves - possibly on the order of those in Saudi Arabia - but it does not have the infrastructure to get the oil to world markets. Iraq traditionally has exported most of its oil through the Persian Gulf, a route that is exposed to Iranian pressure. A safer option would be to use pipelines north and west to Turkey and Syria, which would send crude into European markets at lower cost than shipping through the Gulf while also reducing Iranian leverage.

The United States must live with the mistake of having gone to war in Iraq, but it can still get some return on its enormous investment if Iraq becomes a reliable, high-volume supplier of oil to world markets and a country that can defend itself with only a modicum of U.S. support. If at the same time Iraq remains a state in which leaders are chosen in relatively free and fair elections that put in power people who reflect the wide diversity of the population and feel real pressure to delivery services efficiently, something approaching a modest postwar success is possible. As U.S. troops draw down, American diplomats and aid workers have a tough, but potentially rewarding, challenge.

Daniel Serwer is a scholar at the Middle East Institute and a professorial lecturer at the Johns Hopkins School of Advanced International Studies. He blogs at www.peacefare.net.

و کوردەکان هێشتا لەسەر سنوری کوردستان رێکنەکەوتون، تیایدا شاری کەرکوکی گرنگ و پڕ لە نەوت. هەر کە ئەمەریکیەکان کشانەوە، نەتەوە یەکگرتوەکان پێویستی بە دڵنیاییە سەبارەت بەوەی کە کێشەکان لە نێوان هێزەکانی سوپای عێراق و هێزی پێشمەرگەدا لە کۆنترۆڵ دەرنەچێت.

لە چاوی(دیدی) ئەمەریکاوە، گرنگترین کێشەکانی عێراق کە چاوەڕێی چارەسەرە پرسی سوپا و نەوتە.
سەدریەکان لە دژی هەبونی هێزەکانی ئەمەریکان لەسەر خاکی عێراق کە دوا وادەیان کۆتایی ئەمساڵە بەڵام هێزە ئاسمانی و دەریاییەکانی عێراق لە کاتی پێویستدا ئامادە نابن. جێهێشتنی عێراق لە بەرامبەر فشاری هێزە ئاسمانی و دەریاییەکانی دراوسێدا روبەڕوی کێشەمان دەکاتەوە، بە تایبەت ئێران، بەبێ ئەوەی کە هێزەکانی ئەمەریکا لە رێگەی باڵیۆزخانەی ئەمەریکا لە بەغداد کە ژمارەیان لە هەزار راهێنەر کەمتر نەبێت راهێنان بە سوپای عێراق بکات .

نەوت پرسێکی تایبەتە. عێراق دەتوانێت بڕێکی زۆری نەوت لە یەدەگە زەبەلاحەکەی بەرهەمبهێنێت لە بەرامبەر تێچونێکی کەمدا – ئەشێ بە ئەندازەی ئەو خواستە بێت کە لەسەر نەوتی عەرەبستانی سعودیە هەیە – بەڵام دەرفەتی گەیاندنی بە بازاڕەکانی جیهان باش نیە. عێراق بەشێوەیەکی گشتی زۆربەی بەرهەمی نەوتی خۆی لە کەنداوەوە رەوانەی دەرەوە دەکات، کە ئەوەش رەنگە بکەوێتە ژێر فشاری ئێرانەوە. چارەسەری گونجاو ئەوەیە کە سود لە بۆرییەکان بەرەو باکور و خۆرئاوا بە ئاراستەی تورکیا و سوریا وەربگرێت، کە لێیانەوە دەتوانێت بە تێچونێکی کەمتر نەوتی خاو بەرەو بازاڕەکانی ئەوروپا بنێرێت وەك لەوەی لە رێگەی کەشتییەوە و لە کەنداوەوە رەوانەی بکات ئەوە جگە لەوەی مەترسی ئێرانیش کەمدەکاتەوە .

پێویستە ویلایەتە یەکگرتوەکانی ئەمەریکا بەو هەڵەیەوە بژێت کە شەڕی عێراقی کرد، بەڵام هێشتا دەتوانێت ببێتە خاڵی وەرچەرخان بۆ بەرهەمهێنانی فراوان ئەوکاتەی کە عێراق باوەڕپێکراو، دابینکەری بڕێکی زۆری پێویستی بازاڕەکان و ببێتە وڵاتێك کە خۆی پێناسە بکات و ئەمەریکاش تاکە پشتیوانی بێت. ئەگەر لەهەمان کاتدا عێراق وەکو وڵاتێك بمێنێتەوە کە سەرۆکەکانی لە هەڵبژاردنێکی خاوێن و ئازادا لە لایەن خەڵکەوە هەڵبژێردرێن کە هێز بە خەڵك ببەخشێت و لە فرەیی دانیشتوانەکەیدا رەنگبداتەوە و وابکات کە فشارێکی راستەقینە لە پێناو دابینکردنی خزمەتگوزارییەکاندا دروستبکات، بەوەش ئەگەری سەرکەوتنێکی مۆدێرن لە دوای شەڕ مسۆگەر دەبێت. کاتێکیش هێزەکانی ئەمەریکا کشانەوە، دیبلۆمتکار و کارمەندە هاوکارییەخشەکانی ئەمەریکا کاریان قورس دەبێت.

سەرچاوە: واشنتۆن پۆست

Text 4

ST	TT
Is Islam the Problem? By NICHOLAS D. KRISTOF A wise visitor from outer space who dropped in on Earth a millennium ago might have assumed that the Americas would eventually be colonized not by primitive Europeans but by the more advanced Arab civilization — and that as a result we Americans would all be speaking Arabic today.	**ئایا ئیسلام کێشەکەیە؟** **نیکۆلاس کریستۆف** **لە ئینگلیزییەوە: کاروان حەیدەری** ملیۆنان ساڵ لەمەوبەر سەردانکەرێکی ژیر کە لە گەردونەوە هاتە سەر زەوی لەوانەیە وا پێشبینی کردبێت کە قارەی ئەمەریکا وردە وردە لە لایەن شارستانیەتی عەرەبەوە داگیر دەکرێت نەك لە لایەن ئەوروپیە کۆنەکانەوە، لە ئەنجامی ئەوەشدا ئێمەی ئەمەریکی لەمڕۆدا هەمومان بە زمانی عەرەبی قسە دەکەین.
Yet after about 1200, the Middle East took a long break: it stagnated economically, and today it is marked by high levels of illiteracy and autocracy. So as the region erupts in protests seeking democracy, a basic question arises: What took so long? And, a politically incorrect question: Could the reason for the Middle East's backwardness be Islam?	هێشتا دوای 1200 ساڵ، خۆرهەڵاتی ناوەڕاست پشویەکی درێژی وەرگرتوە: ئابوریەکی وەستاوی هەیە و لەمڕۆدا رێژەیەکی بەرزی نەخوێندەواری و ئۆتۆکراسی تێیدا بونی هەیە. کەواتە لە کاتێکدا ئەو ناوچەیە خۆپیشاندانی گەورە روی تێکردوە، پرسیارێك لێرەدا دێتە کایەوە: چی درێژی خایاند؟ هەروەها، پرسیارێکی سیاسی ناڕاست ئەوەیە: ئایا دەکرێ هۆی دواکەتنەکانی خۆرهەڵاتی ناوەڕاست ئیسلام بێت؟
The sociologist Max Weber and other scholars have argued that Islam is inherently a poor foundation for capitalism, and some have pointed in particular to Islamic qualms about paying interest on loans.	کۆمەڵناس ماکس وێبەر و لێکۆڵەرانی تر تاوتوێی ئەوەیان کردوە کە ئیسلام بنیاتنەرێکی بێهیزی بۆماوەیی کاپیتالیزمە و هەندێکیش ئاماژەیان بە حەرام و حەڵاڵی سوی قەرز کردوە لە یاسا ئیسلامیەکاندا.
But that doesn't seem right. Other experts note that Islam in some ways is more pro-business than other major religions. The Prophet Muhammad was a successful merchant and much more sympathetic to the wealthy than Jesus was. And the Middle East was a global center of culture and commerce in, say, the 12th century: if Islam stifles business now, why didn't it then?	بەڵام پێناچێت ئەمە راست بێت. هەندێکی تر لە شارەزایان پێیان وایە کە ئیسلام زیاتر لە ئایینەکانی تر شیاوە بۆ ئیش و کار و بازرگانی (پرۆ-بیزنس). پێغەمبەر محەمەد بۆخۆی بازرگانێکی سەرکەوتو بوە و زۆرتریش لە جولەکەکان بەسۆز بوە بەرامبەر دەوڵەمەندەکان. هەروەها خۆرهەڵاتی ناوەڕاست سەنتەرێکی کەلتوری و بازرگانی جیهانی بو لە سەدەی 12دا: ئەگەر لە ئێستادا ئیسلام ئیش و بازرگانی کپ کردوە، ئەی بۆچی لە رابردودا وانەبو؟
As for hostility toward interest on loans, similar teachings are found in Jewish and Christian texts, and what the Koran bans isn't interest as such but "riba," an extreme form of usury that could lead to enslavement for failing to pay debts. Until the late 18th century, Muslims were as likely to be money-lenders in the Middle East as Christians or Jews. And today paying interest is routine even in the most conservative Muslim countries.	هەروەکو ئیسلام دژی سوی قەرزە، ئاینەکانی مەسیحی و جولەکەش بەهەمان شێوە دژی سون و ئەوەی قورئان قەدەغەی دەکات سو نیە بەڵکو "ریبا"یە، کە جۆرێکی زۆر خراپی سوە کە دەبێتە هۆی سەرهەڵدانی کۆیلایەتی بەرامبەر نەدانەوەی قەرزەکان. تاوەکو کۆتایی سەدەی 18، موسڵمانەکان لە خۆرهەڵاتی ناوەڕاستدا وەکو مەسیحی و جولەکەکان پارەیان بە قەرز دەدا. ئەمڕۆ پێدانی سو بوە بە رۆتین هەتا لە محافیزکارترین وڵاتی ئیسلامی لە ناوچەکەدا.
Many Arabs have an alternative theory about the reason for the region's backwardness: Western colonialism. But that seems equally specious and has the sequencing wrong. "For all its discontents, the Middle East's colonial period brought fundamental transformation, not stagnation; rising literacy and education, not spreading ignorance; and enrichment at unprecedented rates, not immiserization," writes Timur Kuran, a Duke University economic historian, in a meticulously researched new book, "The Long Divergence: How Islamic Law Held Back the Middle East."	زۆربەی عەرەبەکان بیروڕایەکی جیاواز لەوەی سەرەوەیان هەیە لەسەر هۆکانی دواکەوتویی ناوچەکە: ئەویش هۆی داگیرکاریە (کۆلۆنیالیزم). بەڵام پێدەچێت ئەمەش بیرۆکەیەکی هەڵە بێت و ئەنجامی ناڕاستی لێدەردەکەوێت. تیمور کوران، مێژونوسی ئابوری لە زانکۆی دیوك لە ئەمەریکا، لە کتێبێکی لێکۆڵینەوەیی بەهێزدا بە ناوی "پەلهاویشتنە درێژ خایەنەکە: چۆن یاسای ئیسلامی پارێزراوە لە خۆرهەڵاتی ناوەڕاستدا" دەڵێت، "بۆ هەمو هۆی نارەزایی و بێزاریەکان، ماوەی داگیرکاری خۆرهەڵاتی ناوەڕاست بوە هۆی گواستنەوەیەکی بنچینەیی لە ناوچەکەدا نەك وەستانی، بوە هۆی بەرزبونەوەی ئاستی خوێندەواری و پەروەردە نەك بڵاوبونەوەی نەزانی، بوە هۆی دەوڵەمەندی بە رێژەیەکی فراوان نەك نارەحەتی."
Professor Kuran's book offers the best explanation yet for why the Middle East has lagged. After poring over ancient business records, Professor Kuran persuasively argues that what held the Middle East back wasn't Islam	کتێبەکەی پرۆفیسۆر کوران رونکردنەوەیەکی باشیش دەدات بە دەستەوە کە بۆچی خۆرهەڵاتی ناوەڕاست دواکەوتوە یان وەستاوە. دوای چاوپێداخشاندنەوە بەسەر تۆمارە بازرگانیە کۆنەکاندا، پرۆفیسۆر کوران ئەوە دەخاتەڕو کە ئەوەی وای لە خۆرهەڵاتی ناوەڕاست کردوە بە وەستاوی بمێنێتەوە ئیسلام یان داگیرکاری نیە، بەڵکو پراکتیزەکردنی ئەو یاسا ئیسلامییانەن کە لە رۆژگاری ئەمڕۆدا شیاوی بەکارهێنان نین.

as such, or colonialism, but rather various secondary Islamic legal practices that are no longer relevant today.

It’s a sophisticated argument that a column can’t do justice to, but for example, one impediment was inheritance law. Western systems most commonly passed all property intact to the eldest son, thus preserving large estates. In contrast, Islamic law stipulated a much fairer division of assets (including some to daughters), but this meant that large estates fragmented. One upshot was that private capital accumulation faltered and couldn’t support major investments to usher in an industrial revolution.

Professor Kuran also focuses on the Islamic partnership, which tended to be the vehicle for businesses. Islamic partnerships dissolved whenever any member died, and so they tended to include only a few partners — making it difficult to compete with European industrial and financial corporations backed by hundreds of shareholders.

The emergence of banks in Europe led long-term British interest rates to drop by two-thirds leading up to the Industrial Revolution. No such drop occurred in the Arab world until the colonial period.

These traditional impediments are no longer a problem in the 21st century. Muslim countries now have banks, corporations, and stock and bond markets, and inheritance law now isn’t an obstacle to capital accumulation. So if Professor Kuran’s diagnosis is correct, that should bode well for the region — and Turkey’s boom in recent years underscores the potential for a renaissance.

Yet one challenge is psychological. Many Arabs blame outsiders for their backwardness, and cope by rejecting modernity and the outside world. It’s a disgrace that an area that once produced outstanding science and culture (giving us words like algebra) now is an educational underachiever, especially for girls.

The crisis in the Arab world provides a chance for a new start. I hope we’ll have some tough, honest conversations on all sides about what went wrong — as a starting point for a new and more hopeful trajectory.

The Muslim Brotherhood has often used the slogan, “Islam is the solution.” And to the West, the unstated feeling upon looking across the bleak Middle East landscape has often been: “Islam is the problem.” Professor Kuran’s research suggests that, at least looking forward, the more correct view is: Islam isn’t the problem and it isn’t the solution, it’s simply a religion — meaning that the break is over, there are no excuses, and it’s time to move forward again.

I invite you to comment on this column on my blog, On the Ground. Please also join me on

ئەمە وتوێژێکی ئاڵۆزە کە بابەتێك/کۆڵیۆمێك ناتوانێ بیسەلمێنێ، بۆ نمونە، کە تەگەرەیەك بۆ ئەم وەستانە یاسایەکی بۆماوەییە. سیستەمی خۆرئاوایی بەشێوەیەکی عادەتی هەمو سامانەکەی بۆ گەورەترین کوڕ لە خێزانەکەدا بەجێدەهێلێت، بەم شێوەیەش دەبێتە هۆی پاراستنی سەروەت و سامان. بە پێچەوانەوە، یاسای ئیسلامی دابەشکردنێکی زۆر دادپەروارانەتری سامان پەیڕەو دەکات (کە کچیش دەگرێتەوە)، بەڵام ئەمە مانای ئەوەبو کە سامانە گەورەکە نەدەما. ئەنجامێکی ئەمە ئەوەبو کە کۆی سەرمایەی تایبەت لاواز بو نەیتوانی پشتیوانی لە وەبەهێنان بکات بۆ ئەوەی شۆڕشێکی پیشەسازی بهێنێتە کایەوە.

پڕۆفیسۆر کوران هەروەها تیشك دەخاتە سەر هاوکاری/هاوپەیمانێتی ئیسلامی، کە بە داینەمۆی ئیش و کارو بازرگانی دادەنرا. ئەو هاوپەیمانێتیە ئیسلامیانە لەگەڵ مردنی ئەندامێك لەو گروپە بونی نەدەما، بۆیە تەنها ژمارەیەکی کەم لە ئەندامەکان دەمانەوە، کە وای کرد پێشبرکێکردن لەگەڵ پێکهاتە دارایی و پیشەسازیەکانی ئەوروپا کە لە لایەن سەدان پشکدارەوە پاڵپشتی دەکرا قورس بێت.
سەرهەڵدانی بانك لە ئەوروپا بوە هۆی گرنگی دانی درێژخایەنی بەریتانیا بە سو بە داشکاندنی 3/2 کە بوە هۆی سەرهەڵدانی شۆڕشی پیشەسازی. هیچ شتێك لەم جۆرە لە جیهانی عەرەبدا روینەدا هەتاوەکو سەردەمی داگیرکاری.

ئەم تەگەرە کۆنانە هیچی تر کێشە نین لە سەدەی 21دا. وڵاتە موسڵمانەکان ئێستا بانك و کۆمپانیا و بازاڕی بۆرسەیان هەیە و یاسا بۆماوەییەکانیش ئێستا کۆسپ نین لەبەردەم گەشەی سەرمایەداری.
کەواتە ئەگەر لێکدانەوەکەی پڕۆفیسۆر کوران راست بێت، ئەوا دەبێت بەقازانجی ناوچەکە بشکێتەوە و گەشەکردنەکەی تورکیاش لەم ساڵانەی دواییدا هێزی نوێبونەوە بەخۆیەوە دەبینێت.
بەڵام تا ئێستا کۆسپێکی دەرونی هەیە. زۆر لە عەرەبەکان سەرزەنشتی بێگانە دەکەن لەهۆی دواکەوتنیان و مۆدێریزم و دنیای بێگانە رەت دەکەنەوە. ئەمە شەرمە بۆ ناوچەیەك کە رۆژێك لە رۆژان زانست و کەلتوری بەرهەم دەهێنا و (وشەی وەکو جەبری فێر دەکردین) ئێستا شوێنێکی دواکوتوە لە روی پەروەردەییەوە، بە تایبەت بۆ کچان.

قەیرانەکە لە جیهانی عەرەبیدا هەلێك بۆ سەرەتایەکی نوێ دەستەبەر دەکات. هیوام وایە لە داهاتودا بە هەمو لا چەند تاوتوێیەکی چڕوپڕی ئەوە بکەین کە لە رابردودا چی هەڵە بوە، وەکو خاڵێکی دەستپێکی نوێ و رێچکەیەکی هیواخوازانە تر.
هەندێکجار ئیخوان ئەم دروشمەی بەکارهێناوە کە دەڵێت، "ئیسلام تەنها چارەسەرە." بەڵام لە لای خۆرئاوا دیمەنەکانی دواکەوتویی خۆرهەڵاتی ناوەڕاست هەمیشە گەڕێنراوەتەوە بۆ ئەوەی کە "ئیسلام کێشەکەیە." لێکۆڵینەوەکەی پڕۆفیسۆر کوران ئەوە دەخاتەڕو کە، بەلای کەمەوە بە بیر کردنەوە لە داهاتو، بیروڕا راستەکە ئەوەیە: ئیسلام کێشەکە نییە و چارەسەریش نییە، بەڵکو تەنها ئاینێکە و بەس، مانای وایە پشوەکە کۆتایی هات، بەسە پۆزش هێنانەوە، کاتی ئەوە هاتوە دوبارە بەرەو پێشەوە بڕۆن.

سەرچاوە: نیۆرك تایمز

<table>
<tr><td>Facebook, watch my YouTube videos and follow me on Twitter.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Text 5</td></tr>
<tr><td>ST</td><td>TT</td></tr>
<tr><td>The Arab world isn't clamoring for our help
By Anne Applebaum
I'm listening hard, but I just can't hear the "voices around the world" that my colleague Charles Krauthammer said last week are "calling for U.S. intervention to help bring down Moammar Gaddafi." It's true that John Bolton, former U.N. ambassador and present Fox News employee, has declared that "strong American words (and actions) were amply warranted" in Libya. It's also true that a clutch of American politicians and writers have come out in favor of a similarly muscular response as well.
But outside America's borders, all is silent. Certainly nobody in the Arab world is clamoring for American military intervention, or indeed any American intervention: Egyptian democrats are even wary of taking our development money. ("Help from America can be misunderstood," one would-be Egyptian politician delicately explained to The Post a few days ago.)
Nobody in Asia and nobody in Europe is calling for the Marines to be sent back to the shores of Tripoli either. The French, feeling guilty for having failed to support (or even foresee) the revolution in Tunisia, have sent humanitarian aid to Benghazi - but have simultaneously argued against military involvement. The British have already bungled their first solo attempt to see what could be done. On Saturday, a British special forces team and an MI6 intelligence officer touched down near Benghazi, intending simply to make contact with the rebels. They were promptly arrested, handcuffed, interrogated and sent out of the country. The last thing the rebels want, apparently, is the stigma of contact with foreigners.
Why the Arab anxiety about American and Western help? Why the reluctance among our allies? The answer can be summed up in a single word: Iraq. Far from setting "an example for the entire region," as Krauthammer put it, Iraq serves as a dire warning: Beware, for this could be the fate of your country. When the U.S. Army entered Iraq, we knew nothing about the Iraqi opposition, except what we'd heard from a couple of exiles. Our soldiers didn't speak Arabic and hadn't been told what to do once they got to Baghdad. Chaos followed incompetence, which begat violence: Tens of thousands of people died in an eight-year civil war. Although a fragile democracy has emerged, this isn't an example anyone, anywhere, wants to follow.
It's not hard to understand why Libyans and others might fear a repeat performance. In truth, the time to contact the Libyan opposition was a</td><td>خۆ لادان لە عێراقێکی تر
ئان ئەپلیبۆم
لە ئینگلیزییەوە: کاروان حەیدەری

من زۆر بەجوانی گوێدەگرم، بەڵام ناتوانم گوێم لە "دەنگەکان بێت لە سەرانسەری جیهاندا" کە هاوڕێکەم چارلس کرۆسەمەر هەفتەی رابردو دەیوت "ئەو دەنگانە بانگی ویلایەتە یەکگرتوەکان دەکەن بۆ یارمەتی لە وەدەرنانی موعەمەر قەزافی." جۆن بۆڵتن، باڵیۆزی پێشوی نەتەوە یەکگرتوەکان، راستی کرد کاتێك رایگەیاند "وشەی بەهێز و کرداری جددی پێویست بو لە لایەن ئەمەریکاوە بدرێن" سەبارەت بە لیبیا. هەروەها ئەمە راستە کە کۆمەڵێك لە سیاسەتمەداران و نوسەرە ئەمەریکیەکان وەڵامێکی هەمان شێوەیان بۆ ئەم دۆخە هەبوایە.

بەڵام لەدەرەوەی سنورەکانی ئەمەریکا، هەمو شتێ بێدەنگە. بە دڵنیاییەوە هیچ کەسێك لە جیهانی عەرەبیدا حەز بە هاتنە ناوەوەی سوپای ئەمەریکا یان هەر دەستێوەردانێکی ئەو وڵاتە ناکات: دیموکراتەکانی میسر لە بنەڕەتەوە بە گومانن لە وەرگرتنی پارەکانمان بۆ گەشەکردنیش.

سیاسەتمەدارێکی میسری چەند رۆژێك لەمەوبەر لە لێدوانێکیدا بە ورياییەوە بە واشنتۆن پۆستی راگەیاند، "یارمەتی لە لایەن ئەمەریکاوە دەکرێ بەهەڵە لێکدانەوەی بۆ بکرێت."
هیچ کەسێك نە لە ئاسیاو نە لە ئەوروپا حەز بە گەڕانەوەی کەشتیە دەریاییەکان بۆ کەنارەکانی تریپۆلی ناکات. فەرەنسا، کە هەست بە تاوانباری خۆی دەکات لە سەرنەکەوتنی لە پشتگیری کردنی (یان پێشبینی) شۆڕشی تونس، یارمەتی مرۆیی بۆ بن غازی ناردوە، بەڵام لە هەمان کاتدا لێدوانی دژی دەستێوەردانی سوپا داوە. بەریتانیاش هەر لە زوەوە هەمو هەوڵە یەك لایەنەکانی بێ هودە بون لە ئەنجامدانی هەر شتێکدا. رۆژی یەکشەممە، تیمێکی تایبەتی سوپای بەریتانیا و ئەفسەرێکی دەزگای زانیاریMI6 لە نزیك بن غازی نیشتنەوە لە پێناو دروست کردنی پەیوەندیەك لەگەڵ یاخیبوەکاندا، بەڵام راستەوخۆ دەستگیرکران و لێکۆڵینەوەیان لەگەڵدا کراو دواتریش لە لیبیا وەدەرنران.

دواهەمین شت کە ئەو یاخیبوانە دەیانەوێ، بە شێوەیەکی سەرەکی، پەیوەندیەکی شەرمنانەیە لەگەڵ بێگانەدا.

بۆچی عەرەبەکان دڵخۆش نین بە یارمەتی ئەمەریکا و خۆرئاوا؟ بۆچی هاوپەیمانەکانمان ساردو سڕن؟ وەڵامی ئەمە دەکرێ تەنها بە یەك وشە بدرێتەوە، کە ئەویش وشەی: عێراقە. هەروەکو کرۆسەمەر دەڵێت، دور لە بونی عێراق بە "نمونەیەك بۆ هەمو ناوچەکە،" عێراق بە ئاگادارکەرەوەیەکی بەهێز دادەنرێت: ئاگادار بە، لەوانەیە وڵاتەکەی تۆش روبەڕوی هەمان چارەنوسی عێراق ببێتەوە. کاتێك سوپای ئەمەریکا چوە ناو عێراقەوە، ئێمە هیچ شتێکمان لەبارەی ئۆپۆزسیۆنی عێراقی نەدەزانی، جگە لە چەند شتێك کە لە هاوڵاتیە نەفی کراوەکانی ئەو وڵاتەوە بیستبومان.

سەربازەکانمان زمانی عەرەبیان نەدەزانی و پێشیان نەوترابو چی بکەن کاتێك دەگەنە بەغدا. ئاژاوە و ناسەقامگیری لە ئەنجامی ناکارامەییەوە سەری هەڵدا، کە بوە هۆی دروست بونی توندوتیژی. دەیان هەزار کەس لە جەنگێکی ناوخۆیی هەشت ساڵە مردن.
هەرچەندە دیموکراسیەکی لاواز لە عێراقدا سەری هەڵداوە، بەڵام ئەم نمونەیە نە هیچ کەسێك و نە هیچ شوێنێك قبوڵی دەکات بۆ خۆی.
شتێکی زەحمەت نییە بۆ ئەوەی لەوە تێبگەین بۆچی لیبیاییەکان ترسیان لە دوبارە بونەوەی هەمان پێشینەی عێراق هەیە. لە راستیدا، کاتی</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>year ago - or five years ago - back when Tony Blair was shaking hands with Moammar Gaddafi inside desert tents and Western oil companies were going in to do business. But the British didn't. We didn't either. Now we don't even know who they are. Various colonels have emerged as "spokesmen" for the rebels - but for all of the rebels? Or just some of the rebels? News reports cite "secondhand reports through rebel networks" as sources; in other words, somebody told somebody else what's going on. As the failed British escapade shows, the spies don't know any better.
We should enforce sanctions in Libya, offer humanitarian aid and put in place a no-fly zone, to be activated if the rebels really begin to lose. But at the moment, even if our military had unlimited funding - which it doesn't - the Pentagon is not equipped to launch democracy in Libya. That is a job for our underfunded international radio networks, especially the ones that broadcast in Arabic; for independent institutions like the National Endowment for Democracy; for groups that train judges and journalists. Unfortunately, we don't have the contacts such groups need. We should start making them now.
It's nice to be on the right side of history, and I'm not surprised that George W. Bush's remaining supporters now feel good about the "freedom agenda" he sometimes advocated and sometimes forgot while in office. But being right, even morally right, isn't everything. It is also important to be competent, to be consistent, and to be knowledgeable. It's important for your soldiers and diplomats to speak the language of the people you want to influence. It's important to understand the ethnic and tribal divisions of the place you hope to assist. Let's not repeat past mistakes: Before sending in the 101st Airborne, we should find out what people on the ground want and need. Because right now, I don't hear them clamoring for us to come. They are afraid of what American "assistance" might do to their country.</td>
<td>پەیوەندی کردن لەگەڵ ئۆپۆزسیۆنی لیبیا دەبوایە ساڵێك-یان پێنج ساڵ-لەمەوبەر بوایە کاتێك تۆنی بلێر تەوقەی لەگەڵ موعەمەر قەزافی دەکرد لە ژێر خێمەکانی بیاباندا و کۆمپانیاکانی نەوتی خۆرئاواش بۆ ئیش و کار هاتبونە لیبیاوە. بەڵام بەریتانیا ئەمەی نەکرد. هەروەها ئێمەش نەمان کرد. ئێستا ئێمە نازانین ئەو ئۆپۆزسیۆنانە کێن. هەندێك لە سایتە ئەلیکترۆنیەکان "دەستی دوەمی راپۆرتەکان لە راپۆرتە ئەلیکترۆنیەکانی یاخیبوەکانەوە" وەکو سەرچاوە، یان بە شێوەیەکی تر، یەکێك بە یەکێکی تری گوتوە کە چی رودەدات ئاماژە بەوە دەکەن کە چەند عەقید و کۆلۆنۆلێك خۆیان بە "وتەبێژ"ی یاخیبوەکان دادەنێن، بەڵام ئایا بۆ هەمو یاخبوەکان؟ یان هەندێکیان؟ هەروەکو لە راپۆرتە چڕوپڕەکانی بەریتانیاش دەبینرێت، سیخوڕەکانیش هیچ شتێکی زیاتر لەم بارەیەوە نازانن.

ئەگەر مەترسی لەناوچونی ئەو یاخبونانە هەبێت لە لیبیادا، پێویستە ئێمە گەمارۆی ئابوری بەسەر لیبیادا بسەپێنین و یارمەتی مرۆیی و ناوچەی دژەفڕین لە بەرژەوەندی یاخیبوەکان دابین بکەین. بەڵام ئەگەر سوپاکەمان سەرچاوەیەکی دارایی بێسنوریشی هەبێت، کە نیەتی، هێشتا پنتاگۆن کەرەستەی تەواوی بۆ گواستنەوەی دیموکراسی بۆ لیبیا نییە، یان بۆ گروپەکان کە راهێنان بە دادوەرەکان و رۆژنامەوانان دەکەن. بەداخەوە، تائێستا ئێمە پەیوەندیمان لەگەڵ ئەو گروپانەدا نییە. پێویستە ئێستا دەست بە بنیاتنانی ئەو پەیوەندیە بکەین.

خۆشە لە بەرەی راستی مێژودا بیت و من سەرسام نیم بە پشتیوانیکەرانی "ئەجێندای ئازادی" جۆرج بوش کە هەندێکجار خۆی پشتیوانی لێدەکرد و هەندێکجاریش لەبیری دەکرد کاتێك سەرۆك بو. بەڵام راستگۆیی و هەروەها راستگۆییەکی ئەخلاقیانە، هەمو شتێك نیە. زۆر گرنگە بە توانا و پشتپێبەستو و خاوەنی زانیاری تەواو بێت. گرنگە بۆ سەربازەکان و دیبلۆماتکارەکان بە زمانی خەڵك قسە بکەن ئەگەر دەیانەوێ کاریگەریان بەسەر ئەو خەڵکانەوە هەبێت. هەروەها گرنگە لە رەگەز و دابەشکردنی هۆزەکان تێبگەیت لە هەر شوێنێك کە دەتەوێ یارمەتی بدەیت. با هەڵەی رابردومان دوبارە نەکەینەوە: پێش ناردنی فڕۆکەی ژمارە 101، پێویستە ئەوە بزانین کە خەڵکی لە خوارەوەی ئەو فڕۆکانەوە چییان پێویستەوە و چییان دەوێت، چونکە ئێستا من گوێم لێ نیە خەڵك داوای یارمەتی ئێمە بکات. ئەوان لەوە دەترسن کە دەبێت "یارمەتی" ئەمەریکا چی بەسەر وڵاتەکەیان بهێنێت.

سەرچاوە: واشنتۆن پۆست</td></tr>
<tr><th colspan="2">Text 6</th></tr>
<tr><th>ST</th><th>TT</th></tr>
<tr><td>IRAQ REFLECTION: The State of the People's Uprising
Michele Naar-Obed

The people's uprising against corruption and lack of basic rule of law in the Kurdistan Regional Government (KRG) Iraq, has come to an end for now. For 62 days, the people of Suleimaniya Province fought a valiant nonviolent campaign in the form of street demonstrations and strikes which started on February 17, 2011. During these days, the people held "open mike" rallies in the public squares of a number of cities where a host</td>
<td>حاڵەتی راپەڕینی هێمنانەی خەڵك لە شاری سلێمانی/ عێراق
میشێل نارئۆبید
لە ئێستادا راپەڕینی خەڵکی دژ بە گەندەڵی و نەبونی بنەمای حوکمی یاسا لە حکومەتی هەرێمی کوردستان لەعێراقدا کۆتایی پێهاتوە. بۆ ماوەی (62) رۆژ خەڵکی پارێزگای سلێمانی کەمپینێکی ئازایانەی هێمنانەیان لەشێوازی خۆپیشاندانی سەر شەقامەکان و مانگرتنیان بەرپاکرد، کە لە 2011/2/17 دەستیپێکرد و لە 2011/4/18 کۆتاییهات. لەو ماوەیەشدا لەڕێگای "مایکی کراوە"وە خەڵکی چەندین کۆبونەوەیان لە مەیدانە گشتییەکانی شار و شارۆچکەکانی پارێزگای سلێمانی ئەنجامدا، وەك شاری سلێمانی، رانیە، هەڵەبجە، کەلار، قەڵادزێ و چەمچەماڵ. هەمو کەسێك، هەر لە مۆسیقاژەن و ئەکتەر و نوسەر و رۆشنبیر و ژن و خوێندکار و چینی کرێکار و کەسانی بێکار و کەسانی ئاینی و سەربازانیش، هەمو دەرفەتی دەربڕینی</td></tr>
</table>

of people from different sectors of society had a chance to express their ideas about how to move forward as a society.

They presented a list of demands and structural changes, developed the "Road map to the Peaceful Transition of Power in Southern Kurdistan", and appealed to the international community for backing and support.

Following the demonstration of February 17, the two ruling parties, Patriotic Union of Kurdistan (PUK) run by Jalal Talabani and the Kurdistan Democratic Party (KDP) run by Massoud Barzani, called in their personal military troops to crack down on the demonstrations. The demonstrators appealed to the soldiers to lay down their weapons and join in the people's campaign. They shared flowers, candies, handshakes and hugs with the soldiers and from the open mike, greeted them as " brothers".
The soldiers eventually left the squares throughout the Suleimaniya Province and the people continued the hard work of organizing and defining their voices. They proved themselves to be a real challenge to the ruling powers who often used violent methods to sabotage their movement.

In the end, the authorities won this round of the battle by creating scenarios that allowed for the violent, massive and repressive military crackdown which wiped out all public demonstrations and organizing through the use of live ammunition, beatings, kidnaping, arrests, and psychological terror. The anti-terrorism unit, headed by a member of the Talabani family and trained and armed by the United States, branded the demonstrators as terrorists and used every method available to silence its own people.

Within the two months of demonstrations, ten people were killed and hundreds wounded by the ruling party's armed forces. Hundreds of arrests were made and many were beaten and tortured during their detainment. Soldiers are still present in Suleimaniya City but are slowly returning to their bases.

Now, the struggle is being fought on the political level, but politics is a dirty game as politicians tend to fight for their own agenda, marginalizing the people and paying lip service to their demands.

The demonstrators are currently in a time of healing, physically and psychologically. They are evaluating, strategizing and learning from other nonviolent campaigns. They are in growing pains but firm in their commitment to grow, not by the

خەم و بیرۆکەکانی خۆیان هەبو سەبارەت بەچۆنێتی بەرەوپێشبردنی کۆمەڵگە لەسەر ئاستی ناوخۆ و لەسەر ئاستی نێودەوڵەتیش. هاوڵاتیان لیستێکی داواکارییەکانیان و گۆڕانکارییە بنەڕەتیە پێویستەکان و هەروەها نەخشەڕێگای "گواستنەوەی ئاشتیانەی دەسەڵات"یان لە باشوری کوردستان خستەڕو. هەروەها داوای پشتگیریان لە کۆمەڵگای نێودەوڵەتی کرد بە تایبەت لە ویلایەتە یەکگرتوەکانی ئەمەریکا و ئەوروپا.
لەپاش یەکەمین خۆپیشاندان لە 2011/2/17، هەردو حیزبی دەسەڵاتدار (یەکێتی نیشتمانی کوردستان)، بەسەرۆکایەتی جەلال تاڵەبانی و (پارتی دیموکراتی کوردستان)، بەسەرۆکایەتی مەسعود بارزانی، هێزە سەربازییەکانی خۆیان کۆکردەوە بۆ سەرکوتکردنی خۆپیشاندانەکان.
خوپیشاندەران، کە رۆژانە رێژەیان دەگەیشتە 5,000 خۆپیشاندەر، داوایان لە سەربازەکان دەکرد کە چەکەکانیان فڕێبدەن و بچنە پاڵ کەمپینی خەڵکییەوە، کە لەبەرژەوەندی هەمو خەڵکی کوردستانی عێراق بو. هەروەها خۆپیشاندەران ترسی ناو دڵی سەربازەکانیان رەواندەوە کە ئەوان هیچ نیازێکیان نییە ئازاریان پێبگەێنن. جگەلەوە خوپیشاندەران گوڵ و شیرینیان بەسەر سەربازەکاندا دابەش دەکرد و تەوقەیان لەگەڵدا دەکردن و باوەشیان پیادا دەکردن. هەر لە "مایکە کراوە" کەوە سەربازەکانیان بە "برا سەبازەکانمان" بانگ دەکرد.
لەپاش (10) رۆژ، سەربازەکان مەیدانەکانیان لەسەرانسەری پارێزگای سلێمانیدا چۆڵکرد و خەڵکیش شوێنی گشتییان لەبەردەستدابو بۆ بەردەوامیدان بە کارەکانیان لە رێکخستن و ناساندن و گەیاندنی دەنگەکانیان لە خەباتیاندا بۆ گەیشتن بە مافی چارەی خۆنوسین و پێکهێنانی کۆمەڵگەیەکی دادپەروەرانە. خۆپیشاندەران خۆیان سەلماند وەك بەرەیەکی راستەقینە بەرامبەر دەسەڵاتدارانی سەرکوتکار کە زۆربەی کات رێگای توندوتیژیان گرتۆتەبەر بۆ شکستپێهێنانی بزوتنەوەکەیان.
لەکۆتاییشدا، دەسەڵات ئەم خولەی ململانێکەی بردەوە لەڕێی دروستکردنی چەند سیناریۆیەك کە رێگەخۆشکەر بون بۆ ئەنجامدانی سەرکوتکردنی بەرفراوانی سەربازی توندوتیژانە، کە بە هۆیەوە هەمو خۆپیشاندانە جەماوەرییەکانی راماڵی بە بەکارهێنانی فیشەکی راستەقینە و لێدان و فڕاندن و رەشبەگیری و تیرۆری دەرونی. یەکەی دژە تیرۆر، کە یەکێك لەئەندامانی خێزانەکەی تاڵەبانی سەرکردایەتی دەکات و لەلایەن ویلایەتە یەکگرتوەکانی ئەمەریکاوە مەشق و پڕچەککراوە، خۆپیشاندەرەکانیان وەك تیرۆرست لەقەڵەم دەدا و یەکەیەکە هەمو رێگایەکیان گرتەبەر بۆ دەمکوتکردنی خەڵکانی خۆیان. لەکۆتاییدا، (10) کەس گیانیان لەدەستدا و بەسەدانیش برینداربون. سەدەها کەسیش دەستگیرکران، هەرچەندە زۆربەیان لەدواییدا ئازادکران، کە زۆربەیان بەتوندی دوچاری لێدان و ئەشکەنجەدان ببونەوە لەماوەی دەستگیرکردنیاندا. تائێستاش سلێمانی سەربازی تێدایە بەڵام هێدی هێدی دەگەڕێندرێنەوە بۆ مۆڵگەکانی خۆیان.
ئێستاش ململانێکە ئاستێکی سیاسی وەرگرتوە، وەك زانراوە لەسەرانسەری جیهاندا سیاسەت گەمەیەکی قێزەونە کاتێك سیاسەتمەداران دەجەنگن بۆ جێبەجێکردنی ئەجندای خۆیان، کە زۆربەی کات لەسەر حسابی کەنارخستنی (تهمیش) خەڵکییە و راگوزەر سەیرکردنی داواکارییەکانی خەڵکە. لەم بەشەی جیهاندا، دەسەڵاتە سیاسییەکان دەرفەتێکی کەم بەو کەسانە دەدەن کە بە بڕبڕەی پشتی کۆمەڵگە دادەنرێن.
خۆپیشاندەران ئێستا لە قۆناغی سارێژبونەوەی برینەکانیاندا تێدەپەڕن، چ برینداری جەستەیی و چ برینداری دەرونی. ئەوان ئێستا لەحاڵەتی هەڵسەنگاندن و بەستراتیژەکردندان و سورن لەسەر بەردەوامیدان بە خەباتیان لەسەر تێهەڵکێشکردنی دەنگ و بۆچونەکانیان بە گەشەپێدانی کۆمەڵگەکەیان. ئەوان لە گەڕاندان بۆ فێربون لەو کەمپینە هێمنانانەی کە بەدرێژایی مێژو رویانداوە. ئازارەکانیان لە زیادبوندایە و سوربونیان لە سەربەردەوامی لە گەشەدایە، نەك بە چەك، بەڵکو بە عەقڵ و بە دڵ، (هەست و نەست).
لەئێستادا بزوتنەوەی ناتوندوتیژی خەڵك لەسەرانسەری جیهاندا لە پەرەسەندندن و گەشەسەندندایە. هەمو ئەوانەمان کە خەباتمانکردوە بۆ

<table>
<tr><td>weapon, but by the mind and heart.

All of us who have ever engaged in nonviolent struggle for change where the common good is more important than the ideology of the few, whether it be religious, economic or political, should embrace the people of the Kurdish north of Iraq in the recognition that we are all part of the same struggle.</td><td dir="rtl">گۆڕانكاری بۆ گەیشتن بە جیهانێكی دادپەروەرانە و شیاو، جیهانێك كە تیایدا چاكەی گشتی گرنگتر بێت لە ئایدیۆلۆژیای كەمینەیەك، جا چ ئاینی بێت یان ئابوری بێت یان سیاسی بێت، ئەوا دەبێت هەمومان مرۆڤی كوردی باكوری عێراق لەخۆبگرین بەو تێگەیشتنەی كە ئێمە هەمومان بەشێكین لە هەمان خەبات. "ئەو خەڵكانەی یەكیانگرتوە هەرگیز دابەش نابن، و ڕۆژێكیش دێت سەردەكەوین."
میشێل نارئۆبید كار بۆ ڕێكخراوی (تیمەكانی دروستكەری ئاشتی) دەكات، كە ڕێكخراوێكی مافی مرۆڤە و كار بۆ كەمكردنەوەی توندوتیژی دەكات لەگەڵ تیمێك كە لەشاری سلێمانی جێگیربوە لە ساڵی (2006)ەوە. كاتێكیش كە ناوبراو لەعێراقدا نابێت لەگەڵ خێزانەكەی لە شاری (دولوس) لەویلایەتی مینیسۆتای لە ویلایەتە یەكگرتوەكانی ئەمەریكادا دەژی. بۆ زانیاری زیاتر سەبارەت بە ڕێكخراوی تیمەكانی دروستكەری ئاشتی مەسیحی.
سەرچاوە: ماڵپەڕی www.cpt.org</td></tr>
<tr><td colspan="2">Text 7</td></tr>
<tr><td>ST</td><td>TT</td></tr>
<tr><td>Text 7 A
Trento’s Take: The Other Other Iraq
Joseph Trento
The Kurds call themselves the other Iraq. They even have an advertising campaign:
Have you seen the Other Iraq?
It’s spectacular.
It’s peaceful.
It’s joyful.
Fewer than two hundred US troops are stationed here.
Arabs, Kurds and Westerners all vacation together.

What this Kurdish PR campaign omits is that the hospitable Kurds hire the U.S. generals and diplomats who helped them – the former U.S. government officials who made the other Iraq possible.
I bet you didn’t know there is another other Kurdish Iraq. It’s based in Washington, D.C., in a beautiful, revamped multi-million dollar building. It uses a plagiarist as its spokesperson. It hires former military generals who commanded U.S. troops and rewards former diplomats with oil deals. It maintains several homes in the Washington area and runs up Newt-Gingrich-sized jewelry store accounts. It gives away $25,000 watches for gifts.
The equivalent of Mario Puzo’s The Godfather is playing out in the Kurdish region of Iraq. Its two main political families grow wealthier by the day on the oil riches. They build huge mansions back home with large staffs and private jets. They own radio and television stations and control the media. The Talabani and Barzani families have made a temporary peace as they divide up the riches of power and use former American generals and diplomats to tend to the details of keeping Washington happy enough so the Kurdish gravy train does not run off the tracks.
That makes our generals and diplomats working for these two political gangs the equivalent of the</td><td dir="rtl">عێراقێكی تر
جۆزیف ترینتۆ
لە ئینگلیزییەوە: شوان بورهان لەكی

كوردەكان بە خۆیان دەڵێن عێراقەكەی دیكە، تەنانەت كەمپەینێكیان بۆ بانگەشەكردن بۆی هەیە.
ئایا تۆ عێراقەكەی دیكەت بینیوە؟
سەرسوڕهێنەرە.
ئارامە .
خۆشە.

كەمتر لە دوسەد سەربازی ئەمەریكی لەوێیە، عەرەب و كورد و ڕۆژئاوایەكان بەیەكەوە گەشت دەكەن.
ئەم كەمپەینە ئەو جەنراڵ و دیبلۆماسە ئەمەریكیانەی كە یارمەتیانداون و ئەو بەرپرسانەی حكومەتی پێشوی ئەمەریكاش، كە بون بەهۆی بونی ئەو عێراقەی دیكە بە كرێ دەگرن.

گرەو دەكەم كە نەتزانیوە كە عێراقێكی دیكەی تریش هەیە، كە لە واشنتۆنی پایتەختە، لە تەلارێكی جوانی چەند ملیۆن دۆلاری، دزێكی فیكریش وتەبێژی ئەو كەمپەینەیە. ئەم عێراقەی دیكە جەنەڕاڵەكانی پێشوی سوپای ئەمەریكا بەكرێدەگرێ و دیبلۆماتەكانی پێشو خەڵات دەكات بە بەشداری كردنیان لە مامەڵە نەوتیەكان، ئەم عێراقەی دی چەندین خانو لەخۆ دەگرێت لە واشنتۆن و تەنانەت كۆگای خشڵی (نیوت گینگریچ) لە خۆدەگرێت و 25,000 دۆلاریان بە هەدەرداوە بۆ كڕینی چەند كاتژمێرێك وەكو خەڵات.

هاوتای (ماریۆ پوزۆ)ی گادفازەر لە كوردستانی عێراقدا ڕۆڵدەگێرێت، ئەو دو بنەماڵە سیاسیە ڕۆژ بە ڕۆژ دەوڵەمەندتر دەبن لەسەر حسابی سامانی نەوت، تەلاری گەورەیان لەو وڵاتە دروستكردوە و فڕۆكە و ستافی تایبەتیان هەیە، تەلەفزیۆن و ڕادیۆیان هەیە و كۆنترۆڵی میدیان كردوە، بنەماڵەی بارزانی و تاڵەبانی ئاشتیەكی كاتیان دەستەبەركردوە، چونكە سەروەتی ئەو وڵاتە دابەش دەكەن و جەنەڕاڵ و دیبلۆماتە ئەمریكیەكانی پێشو بەكاردەهێنن بۆ دڵخۆشكردنی واشنتۆن لە بالاەی بارودۆخی هەرێمەكە. ئەمەش وایكردوە كە جەنەراڵ و دیبلۆماتەكانمان كار بۆ ئەم دو باندە سیاسییە بكەن هاوتای ئەو ئەفسەرە گەندەڵەی نیۆرك بەناوی مایكل كۆرلیۆن كە لە ڕۆمانێكدا باس كراوە.

دو پارتە سیاسییە كوردیە سەرەكیەكە هاوڕێیەتی باشیان لەگەڵ جەنەراڵەكانی پێشودا هەیە وەكو جەنەراڵ (جەی گارنەر)، كە دەتوانن كارەكانیان لە واشنتۆن بۆ بكەن، ئەوانە ئەو باشترین جەنەراڵ و دیبلۆماتەنەی پێشون كە دەتوانرێت بە پارە بكڕدرێن.
ئەو جەنەراڵانەی كە سەربازە گەنجەكانی ئێمەیان نارد بۆ جەنگی</td></tr>
</table>

corrupt New York police official who Michael Corleone dispatches in the novel.

The two main Kurdish political parties have friendly former U.S. general officers, starting with Jake Garner, on their payroll to do their bidding in Washington. They are the best ex-generals (and a few diplomats) that money can buy.

The generals who sent our young soldiers to war in Iraq are cashing in by serving the interests of families who are fundamentally refusing to share Iraq's oil wealth which is leading to more conflict and death. It is a mindlessly corrupt former U.S. general officer corps that will do anything for cash and a business class ticket.

And now there is trouble back home. The wealth is not being shared beyond these two political families. The gleaming new business hubs of Kurdistan offer little to those who are not members of the clans. The people who are not affiliated with either clan are protesting the mansions and brazen corruption that is the new Kurdistan, increasingly with violence.

When things get out of hand, the Kurdish leaders call in the vaunted peshmergas to take care of the troublemakers. Protests, after all, are bad for business, and business is booming in Kurdistan.

There is no democracy, only corruption. One Kurdish candidate says, "Money is everything on the ground. They buy votes. It's the only reason they are in power. …No banks. Envelopes. If you are not with the Kurdish party, you have nothing. There are no government books. No accounting. It's a cash society."

Most average Kurds do not get to live in huge mansions or stay in luxury hotels made possible by American blood and tax money and our pliable former military officers and fast buck ex-diplomats.

Iraqi President Talabani's slipping of cash to wounded warriors during visits at Walter Reed is an image of a man who had the most to profit from U.S. intervention handing out tips to American soldiers who sacrificed body parts to make his oil empire possible.

We at the National Security News Service helped unearth the scandal that became David Barstow's Pentagon consultants' story a few years ago. We know a great deal about American general officers who peddle their reputations to sell wars and military hardware. These guys are nothing more than mercenaries who wrap themselves in the flag and get wealthy on the backs of the men and woman they once commanded.

The photographs of our very best generals and diplomats rushing to the Kurdish faction to cash in make this tawdry tail even uglier. General officers get a decent pension. They get medical care and PX privileges.

How much money is enough? When does going on the payroll of Kurdish political bosses or

عێراق، خزمەتی بەرژەوەندی ئەو بنەماڵانە دەکەن، کە ئامادەنین سەروەتی نەوتی عێراق دابەش بکەن و بونەتە هۆی بەریەککەوتن و مردن. گەندەڵیەکی زۆر قێزەونە کە ئەو جەنەراڵانە هەمو شت دەکەن بۆ دەوڵەمەند بون و بازرگانی.

ئێستا کێشە هەیە سامان لە پشتی ئەو دو بنەماڵەیەوە دابەش ناکرێت، هەندێك بازرگانی دروست بون، کە سەر بە بنەماڵەکان نین، هاوکات ئەو کەسانەی کە سەر بەو بنەماڵانە نین خۆپیشاندان دەکەن و توندوتیژی لەئارادایە.

کاتێك شتەکان لەدەست دەردەچێت، ئەوا داوا لە پێشمەرگە دەکەن کە چارەسەری کێشە دروستکەرەکان بکات. چونکە خۆپیشاندان لەدوای هەموشت کاریگەری خراپی بۆ بازرگانی دەبێت.
دیموکراسی نییە، تەنها گەندەڵی بونی هەیە. یەکێك لە کاندیدە کوردەکان دەڵێت: "پارە هەمو شتێکە لە ئەرزی واقیعدا، دەنگ دەکڕن، ئەوەش تەنها هۆکارە بۆ مانەوەیان لە دەسەڵاتدا. بانك نییە، ئەگەر لەگەڵ پارتێکی کوردی نەبیت ئەوا تۆ هیچت نییە. حکومەت تۆماری نییە، ئەکاونتی نییە، لەم کۆمەڵگایەدا کار بە کاش دەکرێت." زۆربەی چینە ناوەندەکەی کوردەکان ناتوانن لە باڵەخانە و ئوتێلە گرانبەهاکاندا بمێننەوە، کە بەخوێنی ئەمەریکیەکان و بە باج وەرگرتن بە دەست هاتوە.

بەخشینی پارە لەلایەن جەلال تاڵەبانی بە بریندارەکانی شەڕ لە سەردانێکیدا بۆ (والتەر رێد) وێنەی کەسێکە کە زۆرترین بەرژەوەندی لە داگیرکاری ئەمەریکا بە دەستهێناوە، ئەمەش وەك پاداشتێك بو بۆ ئەو سەربازە ئەمەریکیانەی کە بەشێك لە جەستەیان کرد بە قوربانی بنیادنانی ئیمپراتۆریەتیەکی نەوت.

ئێمە لە تۆڕی هەواڵی ئاسایشی نەتەوەی یارمەتی ئاشکراکردنی ئابڕوچونێکمان داوە، کە بوە بە چیرۆکی دەیڤد بارستۆی راوێژکار لە پەنتاگۆن لە چەند ساڵی رابرودا، ئێمە ئاگارداری مامەڵەی گرنگی جەنەراڵە ئەمەریکیەکانین کە کەسایەتی خۆیان روشاندوە بە فرۆشتنی جەنگ و یەکەکانی سوپا. ئەوانە هیچ نین جگە لە کۆمەڵێك کە لەسەر حسابی کۆمەڵێك ژن و پیاوی ئەم وڵاتە خۆیان دەوڵەمەند دەکەن.
وێنەی باشترین جەنەراڵە و دیبلۆماتەکانی ئێمە، کە لەم کارانەوە دەگلێن زۆر ناشرین تردەبێت، چونکە ئەو جەنەراڵانە موچەی شایستە وەردەگرن و چاودێری تەندروستی و ئیمتیازاتی باشیان هەیە.
چەندە پارە بەسە؟ کەی وەرگرتنی پارە لە سەرکردە کوردەکان و ئەوانەی لە جەنگ سود مەندبون دەبێتە کارێکی نا ئەخلاقی؟
سەرچاوە: دی سی بیریۆ

others profiting from the wars become conduct unbecoming?	
Text 8	
ST	**TT**
Hard times looming for Iraq's Kurds **Posted By Thomas E. Ricks** **By Sarah Reinheimer** The United States has long counted on Iraq's Kurds to be a relatively stable political partner in a volatile country. Yet after months of pro-democracy demonstrations that triggered violent crackdowns and media suppression by the Kurdistan Regional Government, the United States government needs to keep a much closer eye on the Kurdish region to ensure that simmering problems there do not boil over, according to a June 15 session at the Washington Institute for Near East Policy. One of Iraqi Kurdistan's worst problems is its weak economy. As WINEP's Michael Eisenstadt explained, "The Iraqi Kurds believe that their economic situation will continue to improve" as it becomes more urban, but in reality its economy "suffers from structural shortcomings." Due to the lack of jobs, the government pays students to go to night school so they have something to occupy their time. Even more troubling, out of 5 million citizens, half are children and 1.3 million are employed by the government. Many Iraqi Kurds are unwilling to do menial tasks, and the government and industries are forced to import foreign workers to do jobs normally reserved for citizens. This patronage system "hinders the Kurdistan population from reaching its potential," warned Eisenstadt, and will only worsen as the Iraqi Kurds become more dependent on foreign workers. Nevertheless, the economic situation is "viewed as not so bad" by Iraqi Kurds, a startling complacency لەخۆڕازیبوون given the scope of the challenges. What truly worries the Iraqi Kurds and could bring the most instability to the country is the coming departure of U.S. troops. The Iraqi Kurds feel surrounded on all sides by unfriendly neighbors, despite the economic and political partnership they have developed in recent years with Turkey, a country that continues to disenfranchise its own large Kurdish population. Baghdad and Arbil share no intelligence, and Iraqi Kurds worry that as soon as most U.S. troops leave, Baghdad will turn on the Kurds, just as it did during Saddam's reign, with the weapons and training the United States has provided. Given these difficulties, the United States needs to re-evaluate its policy towards Iraqi Kurdistan. The United States, as WINEP's Michael Knights advocates, should encourage intelligence sharing between Baghdad and Arbil while maintaining	**کاتە دژوارەکان بۆ کوردەکانی عێراق لە دەرکەوتندان** تۆماس ریکس لە ئینگلیزیەوە: شوان بورهان لەکی ویلایەتە یەکگرتوەکانی ئەمەریکا بۆ ماوەیەکی درێژە بە شەریکێکی سیاسی جێگیری کوردەکان هەژماردەکرێت لە وڵاتێکی نائارامدا (عێراق)، بەڵام هێشتا دوای چەند مانگێك لە خۆپیشاندانی دیموکراسیانە کە هەڵمەتی توندوتیژ و سەرکوکردنی رۆژنامەنوسانی بەدوای خۆیدا هێنا لەلایەن حکومەتی هەرێمی کوردستان، ویلایەتە یەکگرتوەکان پێویستە وریاتر ئاگای لە بارودۆخی ئەو هەرێمە کوردیە بێت بۆ دڵنیابون لەوەی کە پەنگخواردنەوی کێشەکان بەرزنەبێتەوە، ئەمەش لە خولێکی پەیمانگای واشنتۆن بۆ سیاسەتی خۆرهەڵاتی خواروودا ئاماژەی بۆ کراوە. یەکێك لە خراپترین کێشەکانی کوردستانی عێراق لاوازی ئابوریە وەکو ئەوەی کە مایکڵ ئیزنستات لە پەیمانگای واشنتۆن رونیکردوەتەوە کە "کوردەکانی عێراق پێیان وایە ئابورییان بەردەوام دەبێت لە بەرەوپێشچون" وەکو ئەوەی کە ئەو هەرێمە بوە بە شاری، بەڵام لە راستیدا ئابوری کوردستان "بەدەست کەموکورتی هەیکەلیەوە دەناڵێنێت." بۆ نمونە کەمی کارکردن و خەرج کردنی پارە لەلایەن حکومەت بۆ خوێندکار بۆ خوێندنی شەوانە تەنها بۆ ئەوەی کاتەکەیانی پێ بەسەربەرن، لەوەش زیاتر لە کۆی 5 ملیۆن کەس نیوەی منداڵن و 1 ملیۆن و 300 هەزار کەسیش فەرمانبەری حکومەتن. زۆربەی کوردەکانی عێراق نایانەوێت کار بکەن کە حکومەت و لایەنە پیشەسازیەکانی ناچار کردوە کە کرێکاری دەرەکی بێنن بۆ خزمەتکردنی هاوڵاتیان. ئەم سیستەمی مەحسوبیەتە "رێگە لەبەرەوپێشچونی دانیشتوانی کوردستان دەگرێت بۆ ئەوەی بەدەستهێنانی زەمینەی پیشکەوتن" ئایزنستات کوردەکانی عێراق ئاگادار دەکاتەوە لە مەترسی پشت بەستن بە کرێکاری بیانی. لەگەڵ ئەوەی لەلایەن کوردەکانی عێراقەوە بارودۆخی ئابوری "زۆر بە خراپ نابینرێت"، بەڵام کوتوپڕی ئەو لە خۆباییبونە رێژەی ئەوە روبەڕوبونەوەیە دیاری دەکات. ئەوەی کە بە راستی جێگەی نیگەرانی کوردەکانە و رەنگە ببێتە هۆی نائارامی ئەو وڵاتە کشانەوەی هێزەکانی ئەمەریکایە. کوردەکانی عێراق هەست دەکەن کە لە هەمو لایەکەوە لەلایەن دراوسێ نەیارەکانەوە دەورەدراون سەرەڕای ئەو شەراکەتە سیاسی و ئابوریەی کە لەم ساڵانەی دوایدا لەگەڵ تورکیا (ئەو وڵاتەی کە دانیشتوانە کوردەکەی خۆی پشتگوێ خستوە) بەرەوپێشچوە. بەغداد و هەولێر هاوکاری یەکتر ناکەن لەڕوی زانیاری هەواڵگریەوە، کوردەکانی عێراق لەوە دەترسن کە لەگەڵ کشانەوەی سوپای ئەمەریکا، بەغداد بەو چەك و مەشقەی کە سوپای ئەمەریکا پیشکەشی کردون بێتوە سەریان هەروەکو سەردەمی رژێمی سەدام. لەڕوی ئەم ئاڵۆزیانەوە ویلاتە یەکگرتوەکان پێویستە بە سیاسەتی خۆیدا بچێتەوە بەرامبەر بە کوردستانی عێراق. ئەمەریکا پێویستە هانی گۆڕینەوەی زانیاری هەواڵگری بدات لەنێوان هەولێر و بەغدا لەگەڵ بەردەوامی پارێزگاری کردن لە چاودێری ئەمنی کوردستان لەلایەن ئەمەریکاوە لە هەولێر. لە کاتێکدا کە عێراق یەك وڵاتە و لە نێوان کوردستان و حکومەتی مەرکەزی متمانە نیە و لەگەڵ ئابوری شکستخواردی کوردستان،

some form of U.S. military observation mission in Arbil to monitor Kurdish security. While Iraq is one country, the distrust between the Kurds and the central government in Baghdad, coupled with Kurdistan's dysfunctional economy, could further destabilize the country in the months ahead.	پێدەچێت نائارامی لەو وڵاتەدا بەدوادا بێت لە چەند مانگی داهاتودا. سەرچاوە: فۆڕێن پۆلیسی
Text 9	
ST	**TT**
Turkish PM sets out on mission to become leader of Arab world Erdogan tours revolutionary countries as he looks to build power By Patrick Cockburn The Turkish Prime Minister, Tayyip Erdogan, arrived in Egypt yesterday at the start of a three-nation tour as Turkey toughens its stance towards Israel and seeks to become the predominant power among Muslim states in the Middle East and North Africa. After Egypt, Mr Erdogan will visit Tunisia and Libya to show Turkey's support for both countries after the overthrow of long-standing police states in the Arab Spring. Turkey's strong, democratic and mildly Islamic regime makes it a model for new governments in all three countries. Mr Erdogan's assertive and critical attitude towards Israel, until recently a close ally of Turkey, makes him attractive to the Arab world. In Cairo, the burning down of the Israeli embassy last weekend was the latest incident marking the hostility at street level between post-Mubarak Egyptians and Israel. At the same time, the perception among Arab states that President Barack Obama has failed to help the Palestinians, while lending Israel his total support, has diminished US popularity and influence in the region. Mr Erdogan said in an interview before leaving for Cairo that he had seen "grounds for war" against Israel last year after nine Turks had been killed by Israeli commandos on the Turkish aid ship Mavi Marmara bound for Gaza, but had "decided to act with patience". He hinted that in future the Turkish navy would protect any Turkish aid flotilla going to Gaza. "Turkey will get most of what it wants if it does not overplay its hand," said one commentator. Turkey has already imposed sanctions on Israel in retaliation for the aid-boat raid, but according to his aides Mr Erdogan appears to have abandoned, for the moment, his declared long-term intention to visit Gaza. Turkey has benefited from the Arab Spring because it is likely to be in tune with new democratic governments, even when it had good	**سەرۆك وەزیرانی توركیا لە هەوڵی ئەوەدایە كە ببێت بە پێشەوای جیهانی عەرەبی**[1] پاتریك كۆكبۆرن لە ئینگلیزییەوە: سبەی ئەردۆگان گەشتی ئەو وڵاتانە دەكات كە شۆڕشیان تیا ئەنجام درا و هەوڵ دەدات دوێنی 2011/9/12 سەرۆك وەزیرانی توركیا و ڕەجەب تەیب ئەردۆگان گەێشتە میسر لە سەردانێك كە سێ وڵات دەگرێتەوە، ئەمەش لە كاتێكدایە كە توركیا هەڵوێستی خۆی بەرامبەر ئیسرائیل توندتر دەكات و هەوڵ دەدات كە ببێت بە هێزی سەرەكی لە ناو وڵاتە موسڵمانەكان لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و باكوری ئەفریقا. دوای میسر، ئەردۆگان سەردانی هەردو وڵاتی تونس و لیبیا دەكات بۆ نیشاندانی هاوپشتی توركیا بۆ ئەو وڵاتانە دوای ئەوەی توانیان حكومەتە پۆلیسیە درێژخایەنەكانیان بڕوخێنن لە بەهاری عەرەبیدا. ڕژێمی بە هێزی ئێستای توركیای دیموكراتی و نیمچە ئیسلامی دەكرێ مۆدیلێك بێت بۆ حكومەتی هەرسێ وڵاتەكە. هەڵوێستی توند و ڕەخنەئامێزی ئەردۆگان لەمەڕ ئیسرائیل كە هەتا ئەم دواییە هاوپەیمانێكی نزیكی توركیا بو نزیكی دەخاتەوە لە جیهانی عەرەبی. سوتاندنی باڵوێزخانەی ئیسرائیل لە قاهیرە لە كۆتایی هەفتەی ڕابردو دوا ڕوداو بو كە ئاستی دوژمنایەتی نێوان میسری پاش موبارەك و ئیسرائیل نیشان دەدات. هاوكات لەگەڵ ئەمەدا بیروبۆچونی بڵاو لە جیهانی عەرەبیدا ئەوەیە كە سەرۆك ئۆباما هیچ یارمەتیەكی فەلەستینیەكانی نەدا لە كاتێكدا پشتگیری تەواوی ئیسرائیلی كرد، ئەمەش بوە هۆی لاوازبونی ڕۆڵی وڵاتە یەكگرتۆكانی ئەمەریكا لە ناوچەكە. لە چاوپێكەوتنێكدا پێش بەڕێكەوتنی بەرەو میسر، ئەردۆگان گوتی كە پارساڵ لە كاتی كوشتنی نۆ كەسی توركی لە سەر كەشتی "ماڤی مەڕمەڕە" كە یارمەتی بار كردبو بۆ غەزە لە سەر دەستی كۆماندۆی ئیسرائیل "دەكرا بنەمایەك بێت بۆ جەنگ لەگەڵ ئیسرائیل"، بەڵام بڕیاری دا كە ئارامتر ڕەفتار بكات، لە هەمان كاتدا ئاماژەی بەوە كرد كە هێزی دەریایی توركی پارێزگاری هەر كەشتیەكی یارمەتی مرۆڤانەی توركی دەكات كە بەرەو غەزە بڕوات لە داهاتودا. بە پێی قسەی كۆمێنتاتۆرێك "توركیا دەكرێت زۆربەی ئەوەی كە دەیەوێت بە دەستی بهێنێت ئەگەر زیادەڕۆیی نەكات لە یاریكردن بە دەستەكەی". توركیا ماوەیەكە سزای سەپاندوە بە سەر ئیسرائیلدا لە ئەنجامی هێرشكردنە سەر كەشتیەكە، بەڵام بەپێی قسەی هاوكارەكانی، ئەردۆگان لەئێستادا وازی لە بڕیاری سەردانی غەزە هێناوە كە ماوەیەكە دەیەوێت بیكات. توركیا لە بەهاری عەرەبی قازانجی كردوە، چونكە لەوانەیە لەگەڵ حكومەتە دیموكراتیە نوێیەكان گونجاو بێت، هەتا ئەگەر پەیوەندی باشی هەبوبێت لەگەڵ حكومەتەكانی پێشتر. هەروەها توركیا دەكرێت ئەو بۆشاییە پڕ بكاتەوە كە لە ئەنجامی بێهێزبونی وڵاتانی بە هێزی وەك میسر و سوریا دروست بوە و عێراقیش هەتا ئێستا نەیتوانیوە لە دەرئەنجامەكانی حوكمی ڕژێمی سەددام و ئەو توندوتیژییەی پاش ڕوخانی ئەو ڕژێمە ڕویدا

[1] http://sbeiy.com/ku/ByaniArticleDetail.aspx?id=1207

relations with their predecessors. The country can also move to fill a vacuum since most of the more powerful Arab states, such as Egypt and Syria, are weaker than they were before their governments were overthrown. Iraq has never recovered from the rule of Saddam Hussein and the violence that followed. In sharp contrast to Iran, Turkey has few serious enemies. It has sought to mediate over Iran's nuclear programme between the Iranian government, which it regards with suspicion, and the US and Europeans. The two countries also have a common foe in the shape of festering Kurdish insurgencies which engage in persistent guerrilla attacks. An attack by Kurdistan Workers Party (PKK) guerrillas in Hakkani Province in eastern Turkey overnight killed five people, including two security men. The PKK has killed about 50 Turkish security personnel in recent weeks since it ended its ceasefire earlier in the year. Although Mr Erdogan has brought the Turkish army under civilian control, his government does not want to look weak in any confrontation with the PKK. It is putting pressure on the Iraqi Kurdish President, Massoud Barzani, to isolate the PKK from its mountain strongholds inside Iraq. Mr Barzani, who would like Turkey as a counter-balance to Baghdad, has demanded in recent days that the PKK and the Kurdish guerrilla movement in Iran give up armed resistance. Turkey has been playing an increasingly influential role in Iraqi politics because it is able to mediate between different parties, sects and ethnic groups. It also plays a growing commercial role: Turkish companies have even won contracts to collect the rubbish in Baghdad and Basra. In Syria, Mr Erdogan has criticised President Bashar al-Assad's repression of protests, probably calculating that his regime is not going to survive, at least in its present form. Similarly in Libya, Turkey was at first slow to break with Colonel Muammar Gaddafi, but when it did so, it advanced $300m to the rebels at a time when they were short of money. Turkey was heavily involved in construction in Libya. Overall, the isolation of Israel, the democratic uprisings in the Arab world, the weakness of the Arab states, and the diminished strength of the US in the region have all worked to Turkey's advantage. Its influence is growing throughout the region but it is a long way from being in control of events.	هەڵبستێتەوە. بەپێچەوانەی ئێران، تورکیا دوژمنی جدی کەمن، هەروها لە کاتی قەیرانەکەی پرۆگرامی وزەی ئەتۆمیی ئێران، تورکیا ویستی ناوبژی بکات لە نێوان رژێمی ئێران، کە بە گومانەوە لێی دەڕوانێ و ویلاتە یەکگرتوەکانی ئەمەریکاو ئەوروپیەکان. هەردو وڵاتی تورکیا و ئێران دوژمنێکی هاوبەشیان هەیە، ئەویش یاخیبونە کوردیەکانە کە بە بەردەوامی چالاکی گەریلایی ئەنجام دەدەن. لە هێرشێکدا کە لەلایەن گەریلاکانی پارتی کرێکارانی کوردستان PKK لە ناوچەی هەکاری لە رۆژهەڵاتی تورکیا ئەنجام درا، 5 کەس کوژران کە دوانیان لە هێزەکانی ئاسایش بون. لەچەند هەفتەی رابردودا گەریلاکانی PKK نزیکەی 50 کەسیان لە هێزەکانی ئاسایشی تورکیا کوشتوە دوای ئەوەی کە ئاگربەستیان کۆتایی پێ هێنا. ئەگەرچی ئەردۆگان توانی سوپای تورکیا بخاتە ژێر کۆنترۆڵی دەسەڵاتی مەدەنیەوە بەڵام حکومەتەکەی نایەوێت بە هیچ جۆرێك بە لاواز دەربکەوێت لە هەر بەرەنگاریەك لەگەڵ PKK، بەڵکو فشار دەخاتە سەر سەرۆکی هەرێمی کوردستانی عێراق، مەسعود بارزانی بۆ تاکخستنەوەی PKK لە چیاکانی کوردستانی عێراق. بەڕێز بارزانی کە تورکیای دەوێت وەك هاوسەنگیەك لە بەرامبەر بەغدادا، لەم رۆژانەی رابردو داوای لە پەکەکە و پژاك کرد کە واز لە بەرەنگاری چەکدارانە بهێنن. تورکیا توانیویەتی رۆڵێکی بەهێز بگێڕێ لە گۆڕەپانی سیاسی عێراقدا، چونکە دەکرێت ناوبژی بکات لە نێوان لایەنە جیاوازەکان و مەزهەبە جیاوازەکان و گروپە نەژادییە (نەتەوە) جیاوازەکان، هەروها رۆڵێکی ئابوری گەورەش دەگێڕێ بە رادەیەك کە کومپانیای تورکی کۆنتراکتی کۆکردنەوەی زبڵی بەغدا و بەسرەشیان دەستەبەر کردوە. ئەردۆگان رەخنەی لە سەرۆکی سوریا بەشار ئەلئسەد گرت لە سەر سەرکوتکردنی خۆپیشاندانەکان، کە پێدەچی ئەردۆگان پێی وابێت رژێمەکەی رزگاری نابێت لای کەم لە سەر شێوازی ئێستای. بەهەمان شێوە لە لیبیا، تورکیا لە سەرەتادا زۆر لەسەر خۆبو لەخۆجیاکردنەوە لە کۆلۆنێل موعەمەر قەزافی، بەڵام کاتی کە خۆی جیاکردەوە یەکسەر 300 ملیۆن دۆلاری پێشکەش بە شۆڕشگێڕەکان کرد لەو کاتەدا کە پێویستیان بە پارە بو. تورکیا رۆڵی گەورەی هەبوە لە کەرتی بیناسازی لە لیبیا. بەگشتی تاکخستنەوەی ئیسرائیل و راپەڕینە دیموکراتیەکانی جیهانی عەرەبی و لاوازبونی رۆڵی ئەمەریکا لە ناوچەکە هەمو لە بەرژەوەندی تورکیا بون. هەژمونی لە ناوچەکەدا لە زیادبوندایە، بەڵام هێشتا دورە لەوەی کۆنترۆڵی روداوەکانی لە دەست بێت. سەرچاوە: ئیندپێندێنت
Text 10	
ST	**TT**
Is Iraq the model for the Mideast after all? **By Jackson Diehl** In Syria, elite army units are bloodily assaulting a now-armed resistance. Supporters of dictator Bashar al-Assad are being picked off in targeted	**ئایا دوای هەمو شتێك عێراق مۆدێلێکە بۆ خۆرهەڵاتی ناوەڕاست** جاکسن دیێڵ لە ئینگلیزییەوە: کاروان حەیدەری لە سوریا، سوپای حکومەت هێرش دەکاتە سەر بەرهەڵستییەکی سوپایی تازە دروستبو. پشتیوانانی بەشار ئەسەد لە ئامانجە

assassinations while opposition activists are tortured to death. Western countries stand fecklessly by as Russia and China veto action by the U.N. Security Council. At least 2,900 dead have been counted — and the carnage may be just getting started.

I could write a column about all of this. But I'd like to propose, instead, that we think again about the war in Iraq.

With U.S. troops less than three months away from withdrawal, that mission is now generally regarded in Washington as, at best, a waste of American lives and resources, and at worst a monumental folly — and that's among the Republican presidential candidates. But the misnamed Arab Spring, which has turned from a euphoric winter in Tunisia and Egypt to a savage summer in Libya, Yemen and Syria, casts Iraq in a different light.

It turns out that the end of autocracy in the Arab Middle East, unlike in Central Europe or Asia, will not happen peacefully. People power isn't working. Dictators such as Assad, Moammar Gaddafi and Yemen's Ali Abdullah Saleh, backed by mountains of weapons and armies bound to them by tribe or sect, prefer to fight to the death rather than quietly yield. Despite seeing Hosni Mubarak in his courtroom cage — or maybe because of it — they don't shrink from crimes against humanity.

The carnage might be seen as regrettable but acceptable if the bad guys were losing. But with the notable exception of Gaddafi, they are not. Assad has been written off by most of the West's intelligence services, but his tanks and artillery are proving more than a match for the ragtag groups of army defectors in towns such as Homs and Rastan. Saleh was nearly killed by a bomb, but on his return after three months in a Saudi hospital, forces commanded by his son still held the presidential palace in Sanaa.

Gaddafi, of course, is losing, though still at large — thanks to the military intervention by NATO. When the air campaign began last spring, he was on the verge of massacring the opposition in the rebel stronghold of Benghazi. Western planes and drones proved just enough to tip the balance against him. But Libya was the limit for the Obama administration, Britain and France: There will be no such operation in Syria or Yemen, goes the constant refrain.

This means that the bloodshed in those countries could drag on indefinitely, and grow steadily worse. Tribal war, and the anarchy of nearby Somalia, beckons for Yemen. In Syria we could see, at worst, a repeat of the history of Lebanon: sectarian war, interspersed with interventions by neighbors and transnational operations by terrorists.

This brings us back to Iraq. As former Bush

کوشتارییەکاندا دەسنیشان دەکرێن لە کاتێکدا چالاکانی ئۆپۆزسیۆن بە ئازاردان روبەڕوی مەرگ دەکرێنەوە. وڵاتانی خۆراوا بێدەنگ وەستاون لە ئاست بەکارهێنانی مافی ڤیتۆ دژی بڕیارەکەی ئەنجومەنی ئاسایشی نەتەوە یەکگرتوەکان لە لایەن روسیاو چینەوە. بەلای کەمەوە 2900 هاوڵاتی کوژراوەو پێدەچێت ئەم رەشە کوژییە سەرەتای دەستپێکردنی بێت.

من دەتوانم وتارێکی تەواو لەسەر ئەم بابەتە بنوسم. بەڵام حەزدەکەم لەجیاتی ئەوە جارێکیتر بیر لە شەڕی عێراق بکەینەوە.

لە کاتێکدا تەنها سێ مانگی ماوە بۆ کشانەوەی سوپای ئەمەریکا لە عێراق، لە ئێستادا میشنەکە بەشێوەیەکی گشتی لە ئەمەریکا بە بەفیرۆدانی ژیان و سەرچاوەی ئەمەریکییەکان دەدرێتە قەڵەم، لەوەش خراپتر بڕیارێکی گەورەی شێتانە، ئەمەش لەناو کاندیدە کۆماری خوازەکانی سەرۆکایەتی بەدی دەکرێت. بەڵام، بەهاری عەرەبی بە هەڵە ناوبراو، کە لە زستانێکی دڵخۆشکەری تونس و میسر گۆرا بۆ هاوینێکی سەخت لە لیبیا، یەمەن و سوریا، عێراق دەخاتە رێژ رۆشنایی بارێکی جیاوازەوە.

پێدەچێت کۆتایی هێنان بە ئۆتوکراسی لە خۆرهەڵاتی ناوەڕاستدا، بە پێچەوانەی ناوەڕاستی ئەوروپاو ئاسیا، بەشێوەیەکی ئاشتیانە نەبێت. دەسەڵاتی خەڵك ئیش ناکات. دیکتاتۆرەکانی وەکو ئەسەد، موعەمەر قەزافی و عەلی عەبدوڵا ساڵحی یەمەن کە بەهۆی شاخێك لە چەك و هێز پشتیان قایمە کە لە لایەن هۆزو عەشیرەتەکانەوە بۆیان دابین دەکرێت، دەیانەوێ تاوەکو مردن شەر بکەن لەجیاتی ئەوەی بەبێ دەنگی دەست هەڵگرن. سەرەڕای بینینی حوسنی موبارەك لە قەفەزی دادگادا، یان لەوانەیە بەهۆی ئەوەوە، سڵ ناکەنەوە لە تاوانەکانیان دژی مرۆڤایەتی.

ئەو قەفەزە لەوانەیە پەشیمانی لەدوا بێت، بەڵام جێگای قبوڵکردنە کاتێك ئەو دیکتاتۆرانە دەدۆڕێن. بەڵام کاتێك دەڕوانیتە قەزافی، ئەم شتە راست دەرناچێت. لە لایەن زۆربەی دەزگا هەواڵگرییەکانی خۆرئاواوە، ئەسەد سڕاوەتەوە، بەڵام تانك و تۆپەکانی بەهێزترن لەو گروپە کەمانەی رێزەکانی سوپایان جێهێشتوە لە شارەکانی وەکو حومس و رەستەن. عەلی عەبدوڵا ساڵحیش کە بەهۆی بۆمبەکەوە لە مەرگ نزیك بویەوە، دوای بەسەبردنی سێ مانگ لە نەخۆشخانەیەکی سعودیە گەڕایەوە، هێزەکانی کە لەلایەن کوڕەکانیەوە سەرپەرشتی دەکرێت هێشتا لە کۆشکی سەرۆکایەتی لە سەنعا زاڵن.

بێگومان قەزافی بەشێوەیەکی گشتی دۆڕاندویەتی، سوپاس بۆ دەستێوەردانی سەربازی لە لایەن ناتۆوە. کاتێك بەهاری رابردو هێرشەکان دەستیان پێکرد، قەزافی لەوپەری ئەنجامدانی رەشەکوژییەکدا بو دژی ئۆپۆزسیۆن لە شاری بنغازی. فرۆکەکانی خۆرئاوا باڵانسی هێرشەکانی قەزافی پاراستبو. بەڵام لیبیا سنوردار بو بۆ ئیدارەی ئۆباماو بەریتانیاو فەرەنسا، هیچ ئۆپەراسیۆنێکی لەم جۆرە لە سوریا و یەمەن رونادات.

ئەمە مانای ئەوەیە خوێنرشتن لەو وڵاتانەدا دەکرێت بەشێوەیەکی خراپتر پەرە بسێنێت. شەری هۆزگەرایی و پەشێویەکانی سۆماڵ وێنەی یەمەن پیشان دەدەن. لە سوریاش دەکرێت مێژوی دوباری لوبنان ببینین، شەری تایەفی هاوکات لەگەڵ دەستێوەردانی دڕواسێکان و کردەوە تیرۆرستییەکان.

ئەمە بۆ عێراق دەمانگێڕێتەوە. هەروەکو بەرپرسی پێشوی ستراتیژییەکانی ئیدارەی بۆش بەم دواییانە لە واشنتن پۆست نوسیویەتی، عێراق لەچاوی پێشبینیەکانی ئەمەریکاو عێراقییەکانیشدا شکستی هێناوە. ئازارو تێچوەکانی ئەم جەنگە هۆکارێگەلێکن کە ئەمەریکاو هاوپەیمانەکانی بریاریانداوە دەستێوەردانی سەربازی لە سوریا ئەنجام نەدەن و ئیدارەکەی ئۆباماش هەولێکی نیوە بەنیوەی لە لیبیادا خستەگەڕ.

هەرچەندە عێراق ئەو وڵاتەیە کە سوریاو زۆرێك لە وڵاتە

<table>
<tr>
<td>administration strategist Meghan O’Sullivan recently wrote in The Post, Iraq has fallen well short of both American and Iraqi expectations. The pain and cost of that war are some of the reasons the United States and its allies have sworn off intervention in Syria and why the Obama administration made a half-hearted effort in Libya.
Iraq, however, looks a lot like what Syria, and much of the rest of the Arab Middle East, might hope to be. Its vicious dictator and his family are gone, as is the rule by a sectarian minority that required perpetual repression. The quasi-civil war that raged five years ago is dormant, and Iraq’s multiple sects manage their differences through democratic votes and sometimes excruciating but workable negotiations. Though spectacular attacks still win headlines, fewer people have died violently this year in Iraq than in Mexico — or Syria.
Just as significantly, Iraq remains an ally of the United States, an enemy of al-Qaeda and a force for relative good in the Middle East. It is buying $12 billion in U.S. weapons and has requested that an American training force remain in the country next year. It recently helped get two U.S. citizens out of prison in Iran.
All of this happened because the United States invaded the country. Saddam Hussein demonstrated how he could handle a homegrown, Arab Spring-style rebellion when he used helicopter gunships to slaughter masses of Shiites in 1991. Even had his regime somehow crumbled, without the presence of U.S. troops nothing would have stopped Iraq from spiralling into the bottomless sectarian conflict that now threatens Syria.
The Arab Spring, in short, is making the invasion of Iraq look more worthy — and necessary — than it did a year ago. Before another year has passed, Syrians may well find themselves wishing that it had happened to them.</td>
<td>عەرەبییەکانی خۆرهەڵاتی ناوەڕاست هیوادەخوازن هاوشێوەی بن. دیکتاتۆرە دڕندەکەو خانەوادەکەی لەبەر چاو ون بون، هەروەکو دەسەڵاتەکەی کە لە لایەن هۆزێکی کەمینەوە بەردەوامی بە سەرکوتکارییەکانی دەدا. نیمچە شەڕەکەی پێنج ساڵ لەمەوبەر وەکو نوستو وایەو هۆزەو تیرە جیاوازەکانی عێراق حوکمی جیاوازییەکانیان لەرێگەی دەنگدانی دیموکراسی و هەندێك جاریش لەرێگەی دانوستانی قورس و زەحمەتەوە. هەرچەندە هێشتا هێرشە لەناکاوەکان سەردێری هەواڵەکانیان داگیر کردوە، خەڵکانێکی کەمتر بەشێوەیەکی توندوتیژ لە عێراقدا لەناوچون بە بەراورد لەگەڵ مەکسیکۆ یان سوریا.
ئەوەی گرنگە ئەوەیە کە عێراق بە هاوپەیمانی ئەمەریکا و دوژمنی ئەلقاعیدە هێزێکی باش بۆ خۆرهەڵاتی ناوەڕاست دەمێنیتەوە. ئەو وڵاتە سەرقاڵی کڕینی چەکە لە ئەمەریکا کە بایی 12 ملیار دۆلارە و داوای کردوە هێزێکی مەشق پێکردنی ئەمەریکا ساڵی داهاتو لە عێراقدا بمێنێتەوە. بەم دواییانە عێراق یارمەتی ئازادکردنی دو هاوڵاتی ئەمەریکیدا لە بەندینخانەی ئێران.

هەمو ئەو شتانە لە ئەنجامی داگیرکردنی وڵاتەکەوە رویدا لە لایەن ئەمەریکاوە. سەدام حسین ئەوەی نیشادا چۆن توانی ماڵەکەی بەڕێوە بەرێت، لەشێوەی سەرهەڵدانەکانی بەهاری عەرەبی کاتێك هێلیکۆتەرە پڕچەکەکانی بۆ سەرکوتکردنی هاوڵاتیانی شیعە لە ساڵی 1991.
لەگەڵ هەمو ئەمانەشدا رژێمەکەی شکسیت هێنا، بەبێ بونی هێزەکانی ئەمەریکا هیچ شتێك نەیدەتوانی عێراق لە شەری قوڵی تایەفی و مەزهەبی رزگار بکات، وەك ئەوەی ئێستا هەرەش لە سوریا دەکات.
بەکورتی، بەهاری عەرەبی زیاتر گەواهی و پێویستی داگیرکردنی عێراق دەخاتەڕو بە بەراورد لەگەڵ سالێك لەمەوبەر. پێش ئەوەی سالێکی تر تێپەرێت، سوریەکان هەست بەوە دەکەن کە ئەوەی لە عێراقدا هەیە بەسەر ئەوانیش هاتبا.
سەرچاوە: واشنتن پۆست</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="2">Text 11</td>
</tr>
<tr>
<td>ST</td>
<td>TT</td>
</tr>
<tr>
<td>The Kurdish strategy for Iraq: divide and exploit

By facilitating a dysfunctional coalition driven by suspicion in Baghdad, Kurdistan has been able to further its own ambitions
Ranj Alaaldin
Keep Baghdad weak and sustain political divisions – that is the Kurdish strategy for Iraq, underpinned by an astute game of manipulation and patience.
Arab Iraq remains divided and the Baghdad coalition government is dysfunctional. Disputes over territory, natural resources and power-sharing, including the implementation of key legislation, and ongoing security problems stand</td>
<td>ستراتیژی کورد لە عێراق: دابەش بوون و سودمەندبوون

بە هۆی ئاسانکاری کردن لە هاوپەیمانیەتیەکی ناعەمەلی لەسەر بنەمای گومان لە بەغداد، کوردستان توانیویەتی تموحەکانی خۆی زیاد بکات.
’لاواز کردنی بەغداد و بەردەوامیدان بە دابەش بوونی سیاسی‘ بریتیە لە ستراتیجی کورد لە عێراق، کە بە پشت ئەستورە بە سیاسەتی زیرەکانەی دەستبە سەرداگرتن و پشوودرێژی.
عێراقی عەرەبی بە شێوەیەکی دابەش بوو دەمێنێتەوە و حکومەتی هاوپەیمانی بەغداش حکومەتێکی ناعەمەلی یە. ناکۆکیەکان لەسەر ناوچەکان و سەرچاوە سروشتیەکان و بەشداری دەسەڵات و تەنانەت جێبەجێ کردنی یاسای بنەڕەتی و بەردەوامی کێشەی ئاسایش ڕێگرن لە بەردەم سەقامگیری درێژخایەن و بەرەوپێشچوون.
بەڵام هەرێمی سەقامگیری کوردستان لە بەرەو پێشچووندایە سەرەڕای ناکۆکیەکان. لە هەڵبژاردنە پارلەمانیەکەی ئازاری 2010 دا کورد دەنگی پێویستی هێنا بۆ ئەوەی ڕۆڵی سەرەکی بگێڕێت</td>
</tr>
</table>

in the way of enduring stability and progress.
The stable Kurdistan region, however, is moving ahead, despite being at the centre of these disputes. It garnered enough votes during the March 2010 parliamentary elections to position itself as a kingmaker, since top vote-winners Ayad Allawi and the prime minister Nouri al-Maliki struggled to form a coalition independent of the Kurds.
After nine months without leadership and amid continuing terror attacks, Arab Iraq finally got a government – but only because the Kurdistan president, Massoud Barzani – having kept everyone guessing as to which individual the Kurds were going to back – brokered an agreement that paved the way for a coalition of Iraq's major political blocs.
Yet, that agreement never came to fruition; Allawi and Maliki failed to come to agreement over the distribution of power. Through the allocation of ministries, however, just about enough was done to appease various segments of Iraq's political spectrum, including key Sunni-Arab politicians who contested the elections alongside Allawi but, as a result of their new-found status and prestige, refuse to heed any calls to withdraw and go into opposition.
Arab Iraq was thus given a fragile and dysfunctional government, and the Kurds facilitated this, ensuring that a government of national unity was actually a government of unlikely bedfellows driven by suspicion. The politics is still divided along sectarian lines: hostility exists between the Shia Dawa party of Maliki and powerful politicians belonging to the Sunni-Arab dominated Iraqiyah bloc, who remain wary of his grip on power and suspicious of his and other Shia blocs' links with Iran.
That works for the Kurds. It keeps Baghdad weak and unable to move forward. It allows them to exploit tensions to further their own ambitions. For example, when Baghdad recently moved to revise an earlier version of an oil and gas law to the detriment of the Kurds, the Kurdistan regional government recalled Kurdish officials in Baghdad and, at the same time, invited Maliki's foe, Allawi, to Erbil for emergency talks.
That response was aimed at exerting pressure on Maliki and his government, and the Kurds may be winning: the revised law is now unlikely to be approved and the Baghdad oil and gas licensing round, scheduled for January 2012, has been postponed. Similarly, while Baghdad may be adamant that the Kurds will never get oil-rich Kirkuk, the issue, unresolved, provides the Kurds with a powerful bargaining chip that allows them to push for other objectives in the meantime.
This includes objectives related to their own energy sector. Kurdistan is establishing itself as an industry champion, hosting the world's oil and

لەکاتێکدا دوو براوەی پێشەنگی هەڵبژاردنەکان ئەیاد عەلاوی و نوری مالیکی سەرکەوتوو نەبوون لە پێکهێنانی هاوپەیمانێتیەک بێ بەشداری کورد.

دوای نۆ مانگ دواکەوتنی پێکهێنانی و لە گەرمەی هێرشە تیرۆریستیەکان، عێراقی عەرەبی دواجار حکومەتی پێکهێنا دوای ئەوەی مەسعود بارزانی سەرۆکی هەرێم دەستپێشخەری کرد بۆ ڕێککەوتنێك کە ڕێخۆشکەربوو بۆ هاوپەیمانیەتی لایەنە سیاسیە سەرەکیەکانی عێراق، ئەمە لەکاتێکدا کە هەموو لایەک لە چاوەڕوانی ئەوەدا بوون کە ئایا کورد پشتگیری لە کام یەک لە عەلاوی و مالیکی دەکات.

بەڵام ئەم ڕێککەوتنە هەرگیز نە هاتە بەرهەم هەروەک عەلاوی و مالیکی سەرکەوتوو نەبوون لە دابەشکردنی دەسەڵات. هەرچەندە هەوڵی تەواو درا لە ڕێگەی دابەشکردنی وەزارەتەکان لایەنە جیاوازەکانی ساحەی سیاسی عێراق ڕازی بکەن، لە ناویشیاندا سیاسەتمەدارە دیارەکانی عەربی سونە کە لەڕیزی عەلاویدا بوون لە هەڵبژاردنەکاندا، کە دواتربە هۆی پێگە و ئیمتیازاتی نوێ داواکاری پاشەکشێ و چوونە ڕیزی ئۆپۆزسیۆنیان رەتکردەوە.
بۆیە عێراقی عەرەبی بوو بە خاوەن حکومەتێکی لاواز و ناعەمەلی، وە کوردیش هاوکاری ئەوە بوو، وە دڵنیا بوو لەوەی حکومەتێکی یەکێتی نیشتمانی لەوجۆرە حکومەتی چەندلایەنێکی هاوپەیمانی نەگونجاو دەبێت کە لەسەر گومان بنیادنرابێت. سیاسەتی عێراق هێشتا لە نێوان لایەن تایەفیەکاندا دابەشبووە: دوژمنایەتی حیزبی دەعوەی مالیکی و سیاسەتمەدارە دەسەلاتدارەکانی عەرەبی سونەی سەربە لیستی ئەلعراقیە کە بەدگومانن لە دەسەڵات گرتنەدەستی مالیکی، وە گومانیشیان هەیە لە پەیوەندی مالیکی و لایەنە شیعەکانی تر لەگەڵ ئێران.

هەموو ئەمانە لە سودی کورد بوون، هەروەک بەغدای بە لاوازی هێشتووەتەوە کە نەتوانێت هەنگاو بەرەو پێش بەرێت. هەر ئەمەش وا دەکات کورد سود لە تەنگژەکان وەرگرێت و لەڕێگەیەوە تموحەکانی خۆی زیاد بکات. بۆ نمونە، لەم دواییەدا کاتێک بەغداد پێشنیازی چاوپێداخشاندنەوەی یاسای نەوت و گازی پێشووی کرد کە بە زیانی کورد تەواو دەبوو، حکومەتی هەرێمی کوردستان بانگهێشتی بەرپرسە کوردەکانی کردەوە لە بەغداد، هاوکات بانگهێشتی عەلاوی نەیاری مالیکیشی کرد بۆ هەولێر بۆ گفتوگۆی بەپەلە.

ئەمەش وەک وەڵامێک وابوو ئامانج لێی فشار بوو بۆ سەر مالیکی و حکومەتەکەی، کە تیایدا کورد سەرکەوتوو دیارەو پێ ناچێت یاسای پێشنیازکراوی نەوت وگاز پەسەند بکرێت، وە خولی مۆڵەتپێدانی نەوت و گاز کە بڕیاربوو لە کانونی دووەمی 2012 دا ئەنجامبدرێت، دواخرا. بەهەمان شێوە، پێدەچێت بەغداد سوربێت لەسەر ئەوەی کورد هەرگیز نابێت بە خاوەنی کەرکوکی دەوڵەمەند بە نەوت، ئەمەش کە کێشەیەکی چارەسەرنەکراوە وەک کارتێکی بەهێز لە دەستی کورد دایە بۆ دروستکردنی فشار بۆگەیشتن بە ئامانجەکانی تری.
لەو ئامانجانەش کەرتی ووزە یە لە کورستان. کوردستان خەریکی دامەزراندی پێشبڕکێی پیشەسازی خۆیەتی، هەروەک میوانداری کڕیارە جیهانیەکانی نەوت و گاز دەکات بۆ کۆنفڕانسی چاوەڕوانکراوی نەوت و گاز لە هەولێر. ڕێکخەری ئەم کۆنفڕانسە بریتیە لە ڕێکخراوی CWC کە بۆیەکەم جارە لە هەرێمی کوردستان کۆنفڕانس ڕێکدەخەن، کۆنفڕانسەکانی پێشوتریان دەربارەی عێراق بووە بەگشتی.

هەرێم سەرنجی کڕیارە گەورەکان ڕادەکێشێ، وەک بەڵگەش گرێبەستی نەوتی (تۆنی هەیوەدی) بەڕێوەبەری کۆمپانیای نەوتی بەریتانی (BP) یە بە بڕی **2.1** ملیار دۆلار لە هەرێمدا. نزیکەی 40 کۆمپانیای بیانی لە 17 وڵاتی جیاوازەوە بە نیازن بە بڕی 10 ملیار دۆلار وەبەرهێنان بکەن لە کەرتی بەرهەمهێنانی ووزەدا.

gas players at a forthcoming oil and gas conference in Erbil. For the event organisers, CWC, this is a first; their previous conferences focused on Iraq as a whole – not any more, though.

That is because the region is attracting major players, evidenced none other by former BP chief Tony Hayward's $2.1bn deal for oil assets in the region. Around 40 foreign companies from 17 different countries are committed to investing some $10bn in the energy sector.

But does Kurdistan need Iraq? Iraq has control over pipelines that allow for oil to be exported more efficiently. Exporting oil via tanker trucks, although inefficient, is still feasible, but at some point a pipeline will be needed if Kurdistan is to become a viable exporter able to manage its huge reserves. So far, though, Kurdish energy ambitions have not been impeded by Baghdad's control of the pipelines and its messy politics.

Baghdad also provides additional revenues, which allow for better basic services, infrastructure, education and a better equipped military – for the Kurds. In addition to their own resources and revenues – which Baghdad is unable to audit and benefit from – the KRG gets 17% of the annual Iraqi budget, worth, at the very least, almost $10bn a year.

Ultimately, it is about keeping any enemies in the making close; that is, have a foot in Baghdad, be aware of behind-the-scenes developments and have constant access to the political elite, providing an opportunity to promote regression.

Of course, the Kurds do not have to be part of Iraq and could declare independence tomorrow. There is little that Turkey and other neighbours like Iran could do, given their billions of dollars worth of trade with Kurdistan, domestic problems and the general volatility in the region, as well as the impossibility of invading and occupying Kurdistan's cities.

However, the Kurds will not declare independence because they have a good thing going for them. It makes little sense to sacrifice this when any unilateral declaration of independence would put them "in the wrong", perhaps land-lock them and justify counter-responses from Baghdad and regional neighbours.

Instead, they want to declare independence as part of a sustainable and regional framework, and so long as this framework gives them Kirkuk. In the meantime, the Kurds will continue to operate in the interests of the Kurds and Kurdistan, and that means exploiting Baghdad for all it has got – a price Iraq and Iraqis have to pay to keep the country intact.

بەڵام پرسیار ئەوەیە ئایا کورد پێویستی بە عێراق هەیە؟ عێراق کۆنترۆلی هەیە بەسەر بۆڕیە نەوتیەکاندا کە لە ڕێگەیەوە بە شێوەیەکی ئابوریانە نەوت دەنێردرێتە دەرەوە. ناردنەدەرەوەی نەوت لە ڕیگەی تانکەرەوە، سەرەڕای ئەوەی نا ئابوریانەیە، کارێکی گونجاوە. بەڵام ڕۆژێک دێت کوردستان پێویستی بە بۆڕی نەوتی دەبێت ئەگەر بیەوێت سەرکەوتوو بێت لە ناردنە دەرەوەی نەوتدا و سەرپەرشتی ئەو نەوتە زۆرە یەدەگەی بکات کە هەیەتی. تا ئێستا، کۆنترۆڵی بەغداد بەسەر بۆڕیە نەوتیەکان و ئاڵۆزیی سیاسی لە عێراقدا نەبوونەتە لەمپەر لە ڕێگەی ئامانجەکانی کورد لە بەرهەم هێنانی ووزەدا.

هەروەها بەغدا داهاتی زیاتریش بۆ کورد دابین دەکات، کە لەڕێگەیەوە کورد دەتوانێت خزمەتگوزاری و ژێرخانی ئابوری و کەرتی پەروەردە و هێزی چەکدار باشتر بکات. سەرەڕای سەرچاوە و داهاتەکانی هەرێم کە بەغدا توانای سەپەرشتی کردن و سودمەنبوونی نیە لێیان، حکومەتی هەرێمی کوردستان ڕێژەی 17% لە بودجەی عێراق وەردەگرێت، کە بەلای کەمەوە ساڵانە دەگاتە 10 ملیار دۆلار.

دواجار گرنگە لە دوژمنەکان دورنەکەویتەوە، واتا پێیەکت لە بەغداد قایم بکەیت و ئاگاداری گۆڕانکاریەکانی پشت پەردەبیت و بەردەوام لە پەیوەندی دابیت لەگەڵ نوخبە سیاسەکاندا، کە لە هەوڵی پاشەکشێ پێکردندان.

بێ گومان مەرج نیە کورد بەشێک بێت لە عێڕاق و دەگونچێ سبەینێ سەربەخۆیی خۆی ڕابگەیەنێت. تورکیا و درواسێکانی تری وەک ئێرانیش کارێکی وایان لە دەست نایات لە کاتێکدا بە ملیارەها دۆلار ئاڵوگۆڕی بازرگانی دەکەن لەگەڵ کوردستان و کێشەی ناوخۆیی خۆیان هەیەو بارو دۆخی ناوچەکە بەگشتی ناسەقامگیرە، هەروەها ناشگوجێت پەلاماری شارەکانی کوردستان بدەن و داگیری بکەن.
بەلام کورد سەربەخۆیی ڕاناگەیەنێت چونکە دەرفەتی باشی دەست کەوتووە. وە کارێکی زۆر عاقڵانە نیە ئەم دەرفەتە بکات بە قوربانی ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی بە شێوەیەکی تاک لایەنە و خۆی بخاتە هەڵەوە، کە لەوانەیە قەتیس بکرێت و پاساو بدات بە بەغداو دراوسێکانی ناوچەکە وەڵامی پەرچەکردار بنوێنن.

لە جێگەی ئەوە، کورد دەیەوێت سەربەخۆییەک ڕابگەیەنێت وەک بە شێک لە چوارچیوەی هەرێمێکدا کە توانای مانەوەی هەبێت، بەمەرجێك ئەو چوارچێوەیە کەرکوکیش بگرێتەوە. هاوکات، کورد بەردەوام دەبێت لە کارکردن بۆ بەرژەوەندی کورد و کوردستان، واتا سود لە هەموو دەرفەتەکان وەردەگرێت لە بەغداد – ئەمە ئەو باجەیە کە دەبێت عێراق وعێراقیەکان بیدەن بۆ هێشتنەوەی ووڵات بە یەکپارچەیی.

Text 12

ST	TT
Obama’s bold gamble on Iraq **By L Paul Bremer, III** *The opinions expressed are his own.* In announcing that all American troops will be out of Iraq by year’s end, President Obama has placed a big bet on the future of Iraq and on America’s position in a restive Middle East. While the initial public response to his decision, in America and in Iraq, may be positive, this will not shield him from the consequences if his bet goes sour. The single most salient lesson in countries emerging from tyranny is the importance of providing security for the population. This is not just one of many tasks that must be addressed: security is the essential prerequisite to progress in the other two foreseeable challenges—in Iraq, Egypt and now Libya: beginning a process of political reform and starting economic reconstruction. The American government learned this lesson the hard way in Iraq. For several years after Saddam was thrown out, we lacked the comprehensive counter insurgency strategy and sufficient forces needed to provide security to the Iraqi people. Predictably, security deteriorated as an unholy alliance of Sunni and Shia terrorists, the first backed by al Qaeda, the other by Iran, took advantage the situation. The deficiencies in strategy and troops while Iraq’s own national security forces were still in training produced a bloody and chaotic year in 2006. There were two game-changers in Iraq. 1. President Bush’s courageous decision to change strategy and to surge forces. Contrary to widespread skepticism in the American political class, these decisions gradually brought the security under much better control. 2. The almost unimaginable stoicism of the Iraqi people. In many individual months in 2006 and early 2007, Iraqi casualties from terrorism were greater, as a percent of the country’s population, than the casualties America experienced on 9/11. Fortunately by the summer of 2011, violence had fallen against both Americans and Iraqis. Despite this progress, every Iraqi—Sunni or Shia, Arab or Kurd, man or woman– I have spoken to over the past year has insisted on the importance of keeping American forces in Iraq even after the expiration of the current Status of Forces Agreement. Despite a ramped up program of military training, Iraqi military leaders have privately and publicly asserted that Iraq’s security forces are not yet prepared to protect the country. American military commanders share this assessment, which is one of several reasons a year ago the commanders on the ground	**قوماری بوێرانەی ئۆباما لەسەر عێراق** لە ئینگلیزیەوە: شوان بورهان لەکی بە راگەیاندنی کشانەوەی هێزەکانی ئەمەریکا لە عێراق لە کۆتایی ئەمساڵدا، ئۆباما رەهنێکی گەورەی کرد لەسەر داهاتوی عێراق و پێگەی ئەمەریکا لە خۆرهەڵاتی ناوەڕاستی ئاڵۆزدا. لە کاتێکدا کە کاردانەوەی گشتی بۆ ئەم بڕیارە لە ئەمەریکا و عێراق رەنگە پۆزەتیڤ بێت، بەڵام ئەمە ئۆباما لە دەرئەنجامەکان ناپارێزێ ئەگەر رەهنەکەی خراپ بکەوێتەوە. تاکە وانەیەکی زۆر بێدەنگ لەو وڵاتانەی کە لە ژێر حوکمی ستەمکار رزگاربون، گرنگی دابینکردنی ئاسیشە بۆ دانیشتوانەکەی. ئاسیش تەنها یەکێك نیە لەو بابەتانەی کە پێویستە چارەسەر بکرێن، ئاسیش مەرجێکی بنەڕەتیە بۆ روبەڕوبونەوەکانی تر لە عێراق و میسر و لیبیاشدا، بنەمایە بۆ پرۆسەی ریفۆرمی سیاسی و بنیادنانەوەی ئابوری. حکومەتی ئەمەریکا ئەم وانەیە بە رێگایەکی قورس لە عێراقدا فێربو. چەند ساڵێك دوای ئەوەی کە سەدام لەسەر کار لابرا، ئێمە ستراتیجیەکی تەواو و هێزی پێویستمان نەبو بۆ روبەڕوبونەوەی گروپە یاخیەکان بۆ ئەوەی ئاسیشی عێراقیەکان دابین بکەین. وەك چاوەڕوان دەکرا بارودۆخی ئەمنی شێوێنرا لەلایەن هاوپەیمانیەکی ناپیرۆزی تیرۆرستە شیعە و سوننەکان، قاعیدە لە لایەك و ئێران لە لایەکی تر بارودۆخەکەیان قۆستەوە. کەمی ستراتیجی و سەرباز لە کاتێکیشدا کە سوپای عێراق لە مەشقدا بون ساڵی 2006ی خوێناوی لێکەوتەوە. دو گۆڕەری یاریەکە (بارودۆخەکە) لە عێراقدا هەبون. 1.بڕیاری بوێرانەی سەرۆك بوش بۆ گۆڕینی ستراتیج و زیادکردنی هێز. بە پێچەوانەی ئەو گومانە بڵاوانەی کە لە ناو چینە سیاسیەکاندا هەبون، ئەم بڕیارانە بە شێوەیەکی قۆناغ بە قۆناغ بارودۆخی ئەمنی باشتر کرد. 2.خۆڕاگری چاوەڕوان نەکراوی گەلی عێراق. تەنها لە چەند مانگێکی ساڵی2006 دا ژمارەی قوربانیەکانی عێراق بە دەستی تیرۆرستان زۆر بەرز بوەوە، بە رادەیەك زیاتر لە قوربانیەکانی ئەمەریکا لە روداوەکەی 11ی سێپتەمبەردا، بەڵام خۆشبەختانە لە هاوینی 2011دا توندوتیژی لە دژی ئەمەریکی و عێراقیەکان روی لە کەمی کرد. بەڵام سەرەڕای ئەم بەرەوپێشچونە، ساڵی رابردو لەگەڵ هەر عێراقیەك قسەم کردبێت جا سوننە بێت یان شیعە، کورد یان عەرەب، ژن یان پیاو، جەختی لەسەر گرنگی مانەوەی هێزەکانی ئەمەریکا کردوە تەنانەت لە دوای تەواوبونی ئەو وادەیەش کە دیاری کراوە. سەرەڕای بەرزبونەوەی سیستەمی راهێنانی سەربازی، بەڵام سەرکردە سەربازیەکانی عێراق چ بە نهێنی بێت یان ئاشکرا ئاماژەیان بۆ ئەوە کردوە، کە هێزە عێراقیەکان هێشتا توانای پاراستنی ئەو وڵاتەیان نیە، سەرکردە سەربازیەکانی ئەمەریکاش لە عێراق هەمان شتیان دوپات کردوەتەوە بۆیە ساڵی پێشو داوای ئەوەیان کرد کە20 هەزار سەربازی ئەمەریکی لە دوای ساڵی 2011 لە عێراقدا بمێنێتەوە. بەبێ رێگەدان بە گۆڕینەوەی دیبلۆماسیانە لە نێوان وڵاتەکانماندا، ئەوە قورسە کە بتوانین چاوەڕوانی دەرئەنجامێکی باش بین. بە دڵنیاییەوە هەستی نەتەوەیی عێراقی رێگربو لە گەرەنتی بەخشینی حەسانە بۆ هێزەکانی ئەمەریکا. ئەوە رونە هیچ سەرۆکێك رازی نابێت بە مانەوەی هێزەکان بە بێ پێدانی حەسانە پێیان، بەڵام لە راستیدا ئەوە خۆی جەوهەری حوکمێکی راستیە بۆ چارەسەر کردنی بەرژوەندیە دژیەکەکان. لە قسە کردن و جوڵەی لەشی ئۆبامادا بە رونی دەرکەوت کە ئۆباما دڵی لەگەڵ بردنەوەی جەنگ نەبو لە عێراق. بە هەرحاڵ

recommended seeking Iraqi agreement to keep some 20,000 American troops there after 2011. Without access to all the diplomatic exchanges between our countries, it is difficult to judge whether a better outcome was possible. Certainly Iraqi national feeling against granting American forces immunities was strong. Clearly no President could agree to station them there without those immunities. But it is the essence of good statecraft to resolve conflicting interests. And it is clear from his words and body language that President Obama’s heart was not in winning the war in Iraq. Indeed when he announced the withdrawal he merely noted that “America’s war in Iraq is over.” That is cold comfort to the millions of Iraqis who are left to fend for themselves in one of the world’s most dangerous regions.
The Administration’s ill-disguised desire to get out of Iraq, mirrored by its decision to wage the war in Afghanistan on a political timetable, placed Iraqi politicians who wanted a residual American presence in an impossible situation. How could they stick their necks out to push for American troops when the administration gave them no cover?

In his announcement the President noted that American troops have been in Iraq nine years. But no war can be waged or won on a timetable. NATO forces are still in the Balkans after almost 20 years. American forces have been in Europe and Asia for more than a half-century. During my service in Europe I saw firsthand how those troops added to American security by deterring conflict in two vital areas of the world.

Perhaps quiet negotiations can still find a way to reverse this policy. American troops in Iraq would serve our joint interests in four ways:
First, by finishing the job of training Iraqi forces to defeat domestic enemies and deter foreign ones. Effective training requires professional American troops and Iraqis working side by side until the Iraqis are capable of handling the job themselves.
Second, by fighting al-Qaeda and Iranian-backed terrorists. Both are still active in Iraq. Our retreat will leave them a tempting vacuum.

Third, by continuing to provide an unspoken “buffer” along the Green Line that separates Iraqi Kurdish and Arab forces in the north;
Most importantly, a continuing American military presence would make it clear that America has enduring interests in the volatile Middle East and does not intend to let al Qaeda or Iraq’s neighbors, especially the terrorist states of Iran and Syria, benefit from any weakness of ours.

کاتێك کشانەوەی هێزەکانی راگەیاند ئاماژەی بۆئەوە کرد کە "جەنگی ئەمەریکا لە عێراق کۆتایی هات". ئەمەش پشویەکی سارد بو بۆ ملیۆنەها عێراقی کە جێهێڵران بۆ ئەوەی خۆیان خۆیان بەڕێوەبەرن لە ترسناکترین ناوچەی جیهان.

خواستی لاوازی ئیدارەی ئۆباما بۆ کشانەوەی هێزەکان لە عێراق، لە ژێر کاریگەری بڕیارێکیدا بو بۆ گۆڕینی جەنگەکە لە ئەفغانستان لە خشتەیەکی زەمەنی سیاسیدا، ئەو سیاسەتمەدارە عێراقیانەی خستە بارودۆخێکی نالەبارەوە کە دەیانویست هێزەکانی ئەمەریکا بمێننەوە، ئایا ئەوان چۆن بتوانن یەك رای گشتیان هەبێت کە ئیدارەکەی ئۆباما پشتگیریان نەکات؟

لە راگەیاندنەکەیدا سەرۆك وتی هێزەکانی ئەمەریکا بۆ نزیکەی 9 ساڵە لە عێراقن. بەڵام هیچ شەڕێك دەستپێناکرێت یان نابردرێتەوە لە خشتەیەکی کاتیی دیاری کراودا. هێزەکانی ناتۆ هێشتا لە بەلقانن دوای نزیکەی 20 ساڵ لە جەنگ .هێزەکانی ئەمەریکا لە ئەوروپا و ئاسیا بۆ نزیکەی نیو سەدە ماونەتەوە .لە کاتی کارکردنمدا لە ئەوروپا بۆ خۆم بینیم کە چۆن ئەو هێزانە بۆ هێزی ئەمەریکا زیاد کران بە وەستاندنی روبەڕوبوونەوەکان لە 2 ناوچەی گرنگی جیهاندا.
رەنگە بتوانرێت لە رێگەی گفتوگۆیەکی هێمنانەوە ئەم سیاسەتە بگۆردرێت .هێزەکانی ئەمەریکا دەتوانن خزمەتی بەرژوەندیە هاوبەشەکانی هەردولا بکەن بەم چوار رێگەیە:

.1بە کۆتایی هێنانی راهێنانی هێزەکانی عێراق بۆ ئەوەی روبەڕوی دوژمنی دەرەکی و ناوەکی ببنەوە، هێزە راهێنەرەکانی ئەمەریکا و هێزەکانی عێراق پێکەوە کار بکەن تا ئەو کاتەی هێزەکانی عێراق خۆیان توانای ئەرکی پاراستنی عێراقیان دەبێت.

.2روبەڕوبونەوەی قاعیدە و دەستە تیرۆرستیەکانی ئێران، کە هەردوکیان لە عێراقدا چالاکن، گەڕانەوەی ئێمە چانسێك بە ئەوان دەبەخشێت.

.3بەردەوام بون لە درێژەدان بە بونی هێڵی سەوزی جیاکەرەوە لە نێوان هێزە کوردیەکان و عەرەبەکان بە شێوەیەکی رانەگەیەنراو.
.4لە هەموشی گرنگتر مانەوەی هێزەکانی ئەمەریکا لە عێراق لە کاتێکدا کە ئەمەریکا بەرژوەندی تری لە رۆژهەڵاتی ناوەڕاستی ئاڵۆزدا هەیە، رێگری دەکات لە پیلانەکانی قاعیدە و وڵاتە دراوسێکانی عێراق بە تایبەت وڵاتە تیرۆرستیەکانی وەکو ئێران و سوریا کە سود لەهەر لاوازبونێکی ئێمە وەردەگرن.
سەرچاوە: رۆیتەرز

Text 13

ST	TT
Obama's Happy Talk Doesn't Change Iraq Reality **Max Boot** Those were some pretty astonishing statements that President Obama made after his meeting in Washington with Prime Minister Maliki of Iraq: He said that "what we have now achieved is an Iraq that is self-governing, that is inclusive and that has enormous potential." Only the last part of that sentence is true: Iraq does have "enormous potential"–both good and bad. It could become another opulent petrostate–or it could revert to a hellish state of civil war. Either is possible at this point because Iraq is only barely "self-governing" and its government is acting in ways that are less "inclusive" all the time–witness Maliki's arrest of more than 600 people on vague charges of "Baathism." Obama's happy talk is seriously at odds with reality–and I'm sure Obama knows it. He is only attempting to put his abandonment of Iraq in the best possible light. In the process he is taking an enormous gamble, not only with the security of Iraq, the United States, and the entire Middle East but also with his own historical reputation. True, the pullout from Iraq is popular today. It won't be so popular a year or two from now if the result of the U.S. pullout is greater instability or tyranny. Obama will then shoulder the bulk of the blame for messing up the end game of a war that he never supported. I hope Obama's optimism is vindicated. I really do. But there are many troubling signs which suggest that his statements this week could be remembered much as George W. Bush's proclamation of "Mission Accomplished" is today. For more see these excellent articles by K2 (that would be Fred and Kim Kagan) and by the *Washington Post* editors.	**قسە دڵخۆشکەرەکانی ئۆباما راستی عیراق ناگۆڕن** **ماکس بوت** **لە ئینگلیزییەوە: کاروان حەیدەری** دوای کۆبونەوەکەی لەگەڵ نوری مالیکی سەرۆك وەزیرانی عێراق لە واشنتن، ئۆباما چەند وتەیەکی دڵخۆشکەری پێشکەشکرد. وتی کە "ئەوەی تائێستا بەدەستمان هێناوە عێراقێکە کە خۆی بەڕێوە دەبات، کە حکومەتێکی کامڵ و هێزێکی شاراوەی زۆری هەیە." تەنها کۆتا بەشی ئەم قسەیە راستە کە دەڵێ عێراق "هێزێکی شاراوەی" هەیە، ئەویش لەروی خراپی و باشیەوە. لە لایەکەوە دەکرێت ببێت بە وڵاتێکی تری دەوڵەمەندی نەوتدار، لە لایەکی تریشەوە دەکرێت ئەمە بگۆڕێت بۆ دۆزەخێك لە شەڕی ناوخۆ . هەریەکێك لەمانە شیاوی رودانی هەیە لەبەرئەوەی عێراق بە ئاستەم توانای خۆ بەڕێوەبردنی هەیەو زۆربەی جارەکانیش حکومەتی ئەو وڵاتە لەسەر بنەمای تێنەگەیشتن هەڵسوکەوت دەکات، هەروەها گرتنی زیاتر لە 600 کەس بەشێوەیەکی ناڕۆشن لە لایەن مالکییەوە بە گومانی "بەعسیەت." قسە دڵخۆشکەرەکانی ئۆباما بەشێوەیەکی جدی دژی حەقیقەتە، من دڵنیام ئۆباما ئەوە دەزانێت. ئەو تەنها هەوڵ دەدات بڕیارەکەی بۆ کشاندنەوەی هێزەکانی ئەمەریکا لە عێراق بە سوکترین شێوە لەسەر بکەوێت. لەم پرۆسەیەدا ئۆباما قۆمارێکی گەورە دەکات، نەك تەنها لەگەڵ ئاسایشی عێراق، ئەمەریکاو هەمو خۆرهەڵاتی ناوەڕاست، بەڵکو لەگەڵ ناوبانگی مێژویی خۆیشی. راستە بەشێکی زۆر لەگەڵ کشانەوەی هێزەکاندان لەمڕۆدا. بەڵام دو ساڵ دواتر ئەنجامەکە بەمشێوەیە نابێت ئەگەر کشانەوەکە ببێتە هۆی زیاتر ناسەقامگیری و دیکتاتۆریەت. لە دواییشدا ئۆباما پەنجەی خۆی دەگەزێ بۆ ئەوەی لە کۆتایی یارییەکەدا هەمو شتێکی لە جەنگێکدا دۆڕاند کە خۆی هەرگیز پشتیوانی لێنەکردوە. هیوام وایە گەشبینیەکەی ئۆباما راست دەرچێت. بەراستی هیواخوازم. بەڵام زۆر ئاماژەی پر کێشە هەن کە پێشبینی ئەوە دەکەن وتەکانی ئەم هەفتەیەی ئۆباما زۆر لە راگەیاندنەکەی جۆرج بۆش دەچن کاتێك وتی: "میشنەکەمان بەدەستهێنا ".

Text 14

ST	TT
In Iraq, a return to old enmities **By Editorial Board** PRESIDENT OBAMA struck a "mission accomplished" tone when he greeted Nouri al-Maliki at the White House last week, heaping praise on the Iraqi prime minister and declaring that he "leads Iraq's most inclusive government yet." It didn't take long for those words to boomerang. No sooner had Mr. Maliki returned to Baghdad than he launched what looks like an attempted coup against the country's top Sunni leaders. Though the outcome is still in doubt, Iraq's fragile political order appears in danger of crumbling just days after the departure of U.S. troops. Mr. Maliki's strike took the form of criminal charges against Vice President Tariq al-Hashimi,	**لە عێراق، گەڕانەوەیەك بۆ دوژمنایەتییە کۆنەکان** لە ئینگلیزییەوە :کاروان حەیدەری هەفتەی رابردو، کاتێك سەرۆك ئۆباما پێشوازی لە نوری مالیکی کرد لە کۆشکی سپی ، لە تۆنی "میشنەکەمان بەدەستهێنا" گیری خواردبو، ستایشی سەرۆك وەزیرانی دەکرد و رایگەیاند کە "حکومەتێکی تەواو بەڕێوەدەبات." کاتێکی زۆری بۆ گەڕانەوەی ئەو وشانە نەبرد. کەمێك دوای ئەوەی نوری مالیکی گەڕایەوە بۆ بەغدا، هەوڵێکی شێوە کودەتایی دژی سەرکردە دیارەکانی سوننە بەرپاکرد. هەرچەندە ئەنجامەکە تائێستا رون نییە، رێڕەوی سیاسی لەرزۆکی عێراق ترسی شکستهێنانی هەیە بە تەنها چەند رۆژێك دوای کشانەوەی سوپای ئەمەریکا لەو وڵاتە. هێرشی مالیکی شێوازی تاوانبارکردنی لە دژی تارق هاشمی، جێگری سەرۆك کۆمار بەخۆوە بینی، لە کاتێکدا ئەو سەرکردە سوننەیە ناسراوە بە هەوڵەکانی بۆ بەستنی هاوپەیمانێتی لەگەڵ سەرکردە شیعەکاندا. هەفتەی رابردو، سێ سەربازی ئاسایش دەستگیر کران و

a Sunni known for his attempts to find accord with Shiite leaders. Three security guards arrested last week were paraded on state television Monday, where they confessed to acts of terrorism and alleged that Mr. Hashimi had directed them. Mr. Maliki, meanwhile, asked parliament for a no-confidence vote against Deputy Prime Minister Saleh Mutlaq, another Sunni. Sunni members of parliament and cabinet ministers responded by suspending their work — threatening a governmental collapse.

We haven’t seen enough to judge the charges against Mr. Hashemi, and few Sunni or Shiite leaders are free of any link to the violence that has wracked Iraq since 2003. But both the timing and the televised form of Mr. Maliki’s charges against the vice president were blatantly political. They followed what has been a mounting campaign by the prime minister, a Shiite with close ties to Iran, against perceived Sunni enemies. Hundreds of former members of Saddam Hussein’s Baath party have been arrested in recent weeks. Security forces controlled by Mr. Maliki have surrounded the compounds of Sunni leaders in Baghdad.

The Obama administration appears blindsided by the crisis. It shouldn’t be so surprised. It risked just such a breakdown when it disregarded the recommendation of its military commanders that some U.S. forces remain in Iraq to help guarantee against a return to sectarian conflict. Sunni and Kurdish leaders also urged U.S. officials to broker a deal for a stay-on force with Mr. Maliki; now they say their worst fears may be coming to pass. “The Americans pulled out without completing the job they should have finished,” Iyad Allawi, the leader of the secular political bloc supported by most Sunnis, told the Reuters news agency Tuesday.

The U.S. withdrawal was forced in part by a deal struck by the Bush administration, as well as domestic pressure on Mr. Maliki from Iran’s proxies. But White House aides who argued that no stay-on force was necessary will now see their argument tested. U.S. diplomats in Baghdad are trying to help Iraq’s Kurdish president and foreign minister defuse the incipient conflict; Vice President Biden was on the phone Tuesday to Mr. Maliki and the Sunni speaker of parliament. Washington’s leverage includes the promised sale to Mr. Maliki’s government of F-16 warplanes and training for Iraqi pilots.

Mr. Maliki has said he wishes to maintain a strategic partnership with the United States. If that’s true, Mr. Obama might still rescue the situation by delivering the message he failed to communicate in public last week: Such an alliance cannot be maintained with an Iraqi government that pursues a sectarian agenda or seeks authoritarian power.

رۆژی دو شەممە خرانە سەر شاشەی تەلەفزیۆنی حکومەت، کە تێیدا دانیان بە ئەنجامدانی کردەوەی تیرۆرستی دا نا و تارق هاشمیان بە رابەری ئەنجامدانی ئەو کردەوانە تاوانبار کرد. لە هەمان کاتدا، مالیکی داوای لە پەرلەمان کرد بۆ لێسەندنەوەی متمانە لە ساڵح موتڵەگی جێگری سەرۆك وەزیران، کە ئەویش یەکێکی ترە لە سوننەکان. پەرلەمانتار و وەزیرە سوننەکان بە هەڵپەساردنی کارەکانیان وەڵامی ئەو تۆمەتانەیان دایەوە و هەڕەشەی روخاندنی حکومەتیان کرد.

ئێمە بەڵگەی تەواومان لەبەردەست نییە بۆ تاوانبارکردنی هاشمی، چەند سەرکردەیەکی کەمی سوننی یان شیعی بەشێوەیەکی ئاشکرا پەیوەندیان بە توندوتیژییەکانی عێراقەوە هەیە لە ساڵی 2003وە. بەمە هەردو کات و قسەکانی سەر تەلەفزیۆنی مالیکی دژی جێگری سەرۆك کۆمار تاوانبارکردنێکی بە ئەنقەستی سیاسی بون. ئەمانە هەموی دوای کەمپینێکی کەڵەکەکراوی سەرۆك وەزیران دێت، شیعەیەك بە پەیوەندی پتەو لەگەڵ ئێران، دژی دوژمنە سوننەکانی. بەسەدان ئەندامی پێشوی حیزبی بەعس لەم چەند هەفتەیەی دواییدا دەستگیرکراون. هێزەکانی ئاسایشی سەر بە مالیکی گەمارۆی ئەو ناوچانەیان داوە کە سەرکردە سوننەکانی تێدا جێگیرە لە بەغدا.

پێدەچێت ئیدارەکەی ئۆباما لەم قەیرانەدا گیری خواردبێت. پێویست ناکات زۆر سەرسام بێت. ئیدارەکە ئەو مەترسییەی هێنایە ئاراوە هەر دوای ئەوەی رەتی کردەوە بۆ هێشتنەوەی ژمارەیەك لە هێزەکانی ئەمەریکا بۆ بەرگرتن لە گەڕانەوەی ئاژاوەی مەزهەبی لەو وڵاتەدا. سەرکردە سوننە و کوردەکان داوایان لە دەسەڵاتدارانی ئەمەریکا کرد بۆ هێشتنەوەی چەند هێزێك بە رێکەوتن لەگەڵ مالیکی، ئێستا ئەو سەرکردانە دەڵێن لەوانەیە ئەو ترسەی هەیانبو خەریکە بەسەریاندا تێدەپەڕێت. ئەیاد عەلاوی، کە سەرکردەی پارتێکە کە لە لایەن زۆرینەی سوننەوە پشتیوانی لێدەکرێت، لە پەیامێکیدا لەگەڵ ئاژانسی هەواڵی رۆیتەرز رایگەیاند کە، "ئەمەریکییەکان بەبێ تەواوکردنی ئەرکەکانیان کە دەبوایە تەواویان کردبا لەعێراق کشانەوە".

بەشێك لە هۆکاری کشانەوەی ئەمەریکا لەعێراق بریتی بو لە رێککەوتنێکی ئیدارەکەی بوش، لە هەمان کاتدا فشارێکی ناوخۆیی بۆ سەر مالیکی لەلایەن پرۆ-ئێرانییەکانەوە. بەڵام کۆشکی سپی کە پێیوابو مانەوەی بەشێك لەهێزەکان پێویست نییە، دەبینن کە چۆن ئەو قسانەیان دەکەونە ژێر تاقیکردنەوە .دیبلۆماتە ئەمەریکییەکان لە هەوڵی یارمەتیدانی سەرکردە کوردەکان و وەزیری دەرەوەدان بۆ راگرتنی ئەو بارە نالەبارەی ئێستای عێراق. رۆژی سێشەممە جۆزێف بایدن پەیوەندییەکی تەلەفۆنی لەگەڵ مالیکی و سەرۆکی سوننەی پەرلەمان ئەنجامدا. دەسەڵاتی واشنتۆن بەسەر مالیکیدا بریتییە لە بەڵێنی فرۆشتنی فرۆکەی ئێف-16و مەشقپێکردنی فرۆکەوانە عێراقییەکان. مالیکی رایگەیاندوە کە دەیەوێت هاوپەیمانێتیەکی ستراتیژی لەگەڵ ئەمەریکادا بپارێزیت. ئەگەر ئەمە راست بێت، ئەوا بەڕێز ئۆباما لەوانەی هێشتا توانای رزگارکردنی لەو قسانەی هەبێت کە هەفتەی رابردو شکستی هێنا لە دەربڕینیان. هاوپەیمانێتییەکی وەها ناتوانرێت بمێنێتەوە لەگەڵ حکومەتێك کە ئەجێندای مەزهەبی هان بدات و بەدوای دەسەڵاتی رەهادا بگەڕێت.

Text 15

ST	TT
The End, for Now By THOMAS L. FRIEDMAN With the withdrawal of the last U.S. troops from Iraq, we're finally going to get the answer to the core question about that country: Was Iraq the way Iraq was because Saddam was the way Saddam was, or was Saddam the way Saddam was because Iraq is the way Iraq is — a collection of sects and tribes unable to live together except under an iron fist. Now we're going to get the answer because both the internal iron fist that held Iraq together (Saddam Hussein) and the external iron fist (the U.S. armed forces) have been removed. Now we will see whether Iraqis can govern themselves in a decent manner that will enable their society to progress — or end up with a new iron fist. You have to hope for the best because so much is riding on it, but the early signs are worrying. Iraq was always a war of choice. As I never bought the argument that Saddam had nukes that had to be taken out, the decision to go to war stemmed, for me, from a different choice: Could we collaborate with the people of Iraq to change the political trajectory of this pivotal state in the heart of the Arab world and help tilt it and the region onto a democratizing track? After 9/11, the idea of helping to change the context of Arab politics and address the root causes of Arab state dysfunction and Islamist terrorism — which were identified in the 2002 Arab Human Development Report as a deficit of freedom, a deficit of knowledge and a deficit of women's empowerment — seemed to me to be a legitimate strategic choice. But was it a wise choice? My answer is twofold: "No" and "Maybe, sort of, we'll see." I say "no" because whatever happens in Iraq, even if it becomes Switzerland, we overpaid for it. And, for that, I have nothing but regrets. We overpaid in lives, in the wounded, in tarnished values, in dollars and in the lost focus on America's development. Iraqis, of course, paid dearly as well. One reason the costs were so high is because the project was so difficult. Another was the incompetence of George W. Bush's team in prosecuting the war. The other reason, though, was the nature of the enemy. Iran, the Arab dictators and, most of all, Al Qaeda did not want a democracy in the heart of the Arab world, and they tried everything they could — in Al Qaeda's case, hundreds of suicide bombers financed by Arab oil money — to sow enough fear and sectarian discord to make this democracy project fail. So no matter the original reasons for the war, in the end, it came down to this: Were America and	**كۆتایی، بۆ ئێستا** لە ئینگلیزییەوە :کاروان حەیدەری لەگەڵ کشانەوەی کۆتایی هێزەکانی ئەمەریکا لەعێراق، لە کۆتاییدا دەگەینە وەڵامی پرسیارە گرنگەکە سەبارەت بە وڵاتەکە: ئایا عێراق بەو شێوەیە بو لەبەرئەوەی سەدام بەو شێوەیە بو؟، یان سەدام ئەو شێوە سەدامە بو لەبەرئەوەی عێراق بەو شێوەیە بو؟، کۆمەڵێك لە گروپی تایەفی و مەزهەبی کە ناتوانن بەیەکەوە بژین ئەگەر لەژێر زەبری دەستێکی پۆڵاییندا نەبن .ئێستا ئێمە ئەو وەڵامەمان دەست دەکەوێت لەبەرئەوەی هەردو دەستی پۆڵایینی ناوخۆ کە ئەوانەی بەیەکەوە دەبەستەوە (سەدام حوسێن) و دەستی پۆڵایینی دەرەکی (هێزە سەربازییەکانی ئەمەریکا) لە وڵاتدا لابراون. ئێستا دەبینین ئاخۆ عێراقییەکان دەتوانن خۆیان بەڕێوە ببەن بەشێوەیەکی رێك و پێك کە کۆمەڵگاکە بەرەوپێش بەرێت، یان دیسان بە دەستێکی پۆڵایین کۆتایی دێت .پێویستە هیوا بۆ باشترین بخوازین چونکە ئەمە شتێکی زۆری پێوە پەیوەستە، بەڵام ئاماژە نوێکان جێگای شپرزەیین. عێراق هەمیشە جەنگێکی هەڵبژێردراو بوە. لەبەرئەوەی من تائێستا گفتوگۆی ئەوەم نەکردوە کە سەدام وزەی ناوەکی هەبوبێت و پێویستە بدۆزرێتەوە، بڕیاری جەنگ لە لایەن منەوە هەڵبژاردنێکی جیاوازبو. ئایا دەتوانین یارمەتی عێراقییەکان بدەین بۆ گۆڕینی رێڕەوی سیاسی ئەو وڵاتە گرنگە لەناو جەرگەی جیهانی عەرەبی و یارمەتی چەسپاندنی بدەین و هەرێمەکە بخەینە سەر رێڕەوێکی دیموکراسی؟ دوای 11ی سێپتەمبەر، بیرۆکەی یارمەتیدانی گۆڕینی ناوەرۆکی سیاسەتی عەرەب و دیاریکردنی هۆکارەکانی ناچالاکی دەوڵەتە عەرەبییەکان و تیرۆریزمی ئیسلامی، کە بەگوێرەی راپۆرتەکانی گەشەی مرۆیی عەرەب لە ساڵی 2002دا بەهۆی کەمی ئازادییەکان و زانیاری و بەشداری ژنان لە سیاسەت سەریان هەڵداوە، بەرای من هەڵبژاردنێکی ستراتیژی یاسایی بو. بەڵام ئایا هەڵبژاردنێکی ژیرانە بو؟ وەڵامەکەی من دو روی هەیە: "نەخێر" و "لەوانەیە، یان بەشێوەیەکی تر، لە داهاتودا دەبینین". دەڵێم "نەخێر" لەبەرئەوەی هەرچییەك رودەدات لە عێراق، تەنانەت ئەگەر ببێت بە سویسرا، زیاد لە پێویست گرنگیمان پێدا. بۆ ئەمەش، جگە لە پەشیمانبونەوە هیچی ترم نییە بۆ وتن. زیادەڕۆییمان لە بەهەردانی ژیانی خەڵك و بریندارەکان کرد، لە بەهاکاندا و، هەروەها لە دۆلار و لەدەستدانی تەرکیز لەسەر گەشەکردنی ئەمەریکا. بێگومان، عێراقییەکانیش بەهەمان شێوە ئەو باجەیان داوە. هۆکارێك بۆ ئەوەی کە تێچونەکان زۆر بون ئەوەبو کە پرۆژەکە قورس بو .هۆکارێکی تر بریتی بو لە نالێهاتویی تیمەکەی جۆرج بوش لە رێکخستنی جەنگەکە .هۆکارەکەی تر، هەرچەندە، بریتی بو لە سروشتی دوژمن. ئێران، دیکتاتۆرە عەرەبەکان و لە هەموشیان ترسناکتر ئەلقاعیدە دیموکراسییان لەناوجەرگەی جیهانی عەرەبدا نەویست، بۆیە هەر شتێك کە توانییان کردیان بۆ داکوتانی رەگی ترس ناسەقامگیری مەزهەبی بەمەبەستی شکستپێهێنانی پرۆژەی دیموکراسی، لەوانەش ئەلقاعیدە، کە بە سەدان تەقینەوەی خۆکوژی لەسەر حیسابی پاری نەوتی عەرەب ئەنجامداوە. کەواتە کێشە نییە هۆکارە راستەقینەکانی ئەو جەنگە چی بون، لە کۆتاییدا ئەوەی دەردەکەوێت ئەوەیە: ئایا ئەمەریکا و هاوپەیمانە عێراقییەکانی بەنیازبون ئەلقاعیدە و هاوپەیمانەکانی لەناوجەرگەی جیهانی عەرەبدا بڕوخێنن یان بە پێچەوانەوە؟ سوپاس بۆ بزوتنەوەی نەهزەی سوننی لە عێراق، هەروەها هەڵمەتەکە، ئەمەریکا و هاوپەیمانەکانی ئەوانیان شکست پێهێنا و بارێکی لەباریان بۆ گرنگترین بەرهەمی جەنگی عێراق رەخساند: یەکەمین پەیوەندی کۆمەڵایەتی خۆبەخش لەنێوان سوننە و کورد و شیعەکان بۆ ئەوەی چۆن بتوانن دەسەڵات و سەرچاوەکان هاوبەشی پێبکەن لە وڵاتێکی عەرەبیدا و بەڕێوەبردنی خۆیان بەشێوەیەکی تازەی دیموکراسی.

its Iraqi allies going to defeat Al Qaeda and its allies in the heart of the Arab world or were Al Qaeda and its allies going to defeat them? Thanks to the Sunni Awakening movement in Iraq, and the surge, America and its allies defeated them and laid the groundwork for the most important product of the Iraq war: the first ever voluntary social contract between Sunnis, Kurds and Shiites for how to share power and resources in an Arab country and to govern themselves in a democratic fashion. America helped to midwife that contract in Iraq, and now every other Arab democracy movement is trying to replicate it — without an American midwife. You see how hard it is.

Which leads to the “maybe, sort of, we’ll see.” It is possible to overpay for something that is still transformational. Iraq had its strategic benefits: the removal of a genocidal dictator; the defeat of Al Qaeda there, which diminished its capacity to attack us; the intimidation of Libya, which prompted its dictator to surrender his nuclear program (and helped expose the Abdul Qadeer Khan nuclear network); the birth in Kurdistan of an island of civility and free markets and the birth in Iraq of a diverse free press. But Iraq will only be transformational if it truly becomes a model where Shiites, Sunnis and Kurds, the secular and religious, Muslims and non-Muslims, can live together and share power.

As you can see in Syria, Yemen, Egypt, Libya and Bahrain, this is the issue that will determine the fate of all the Arab awakenings. Can the Arab world develop pluralistic, consensual politics, with regular rotations in power, where people can live as citizens and not feel that their tribe, sect or party has to rule or die? This will not happen overnight in Iraq, but if it happens over time *it would be transformational*, because it is the necessary condition for democracy to take root in that region. Without it, the Arab world will be a dangerous boiling pot for a long, long time.

The best-case scenario for Iraq is that it will be another Russia — an imperfect, corrupt, oil democracy that still holds together long enough so that the real agent of change — a new generation, which takes nine months and 21 years to develop — comes of age in a much more open, pluralistic society. The current Iraqi leaders are holdovers from the old era, just like Vladimir Putin in Russia. They will always be weighed down by the past. But as Putin is discovering — some 21 years after Russia’s democratic awakening began — that new generation thinks differently. I don’t know if Iraq will make it. The odds are really long, but creating this opportunity was an important endeavor, and I have nothing but respect for the Americans, Brits and Iraqis who paid the price to make it possible.

ئەمەریکا یارمەتی پەرەپێدانی ئەو پەیوەنییەی لە عێراقدا کرد، ئێستاش هەمو بزوتنەوە دیموکراسییەکانی تری عەرەب هەوڵی کۆپیکردنی دەدەن، بەبێ یارمەتی ئەمەریکا. دەبینیت چەندێك ئەم شتە قورسە. ئەمەش دەمانگەیەنێتە "لەوانەیە، یان بەشێوەیەکی تر، لە داهاتودا دەبینین." شتێکی شیاوە کە باجی زیاتر بدەی لەپێناو شتێك کە هێشتا لە قۆناغی گواستنەوەدایە. عێراق سودی ستراتیژی تایبەت بەخۆی هەیە:

لابردنی دیکتاتۆرێکی تاوانبار بە جینۆساید، شکستی ئەلقاعیدە لەوێ، کە توانای هێرشکرنە سەر ئێمەی لەناوبرد، ترسی لیبیا، کە هانی دیکاتۆرەکەی دەدا پەرە بە وزە ناوەکییەکی بدات (هەروەها یارمەتی عەبدولقادر خانی دا بۆ ئەنجامدانی تەقینەوەیەکی ئەتۆمی)، لەدایکبونی کوردستانێك لە خاکی مەدەنییەت و بازاری ئازاد و لەدایکبونی چاپەمەنی سەربەخۆ لە عێراق. بەڵام عێراق تەنها لە حاڵەتێکدا وڵاتێکی ئینتقالی دەبێت کە بەراستی ئەو وڵاتە ببێت بە مۆدێلێك کە تێیدا شیعە و سوننە و کوردەکان، بە عەلمانی و ئایینی و موسڵمان و ناموسڵمانەکان بتوانن بەیەکەوە بژین و هاوبەشی دەسەڵات بکەن.

هەروەك لە سوریا، یەمەن، میسر، لیبیا و بەحرەین دەبینین، ئەوە هەمان مەسەلەیە کە دەتوانێت لە داهاتودا چارەنوسی هەمو راپەڕینە عەرەبییەکان دیاری دەکات. ئایا جیهانی عەرەبی دەتوانێت سیاسەتی گشتگیر و یەکتر قبوڵکردن پەرەپێبدات، بەبونی پەیوەندییەکی گونجاو لەگەڵ دەسەڵاتدا، کە تێیدا خەڵك وەکو هاوڵاتی بژین و هەست نەکەن کە هۆزەکەیان، تایەفەکەیان یان حیزبەکەیان دەبێت یان دەسەڵاتدار بێت یان بمرێت؟ ئەمە تەنها لە شەو و رۆژێکدا رونادات لە عێراق، بەڵام ئەگەر بەپێی کات روبدات ئەوا شێوازێکی ئینتقالی دەبێت، چونکە مەرجێکی پێویستە بۆ دیموکراسی بۆ ئەوەی لەناوچەکەدا رەگی خۆی داکوتێت. بەبێ ئەم شتە، جیهان دەبێتە شوێنێکی ترسناك بۆ ماوەیەکی زۆر دورو درێژ.

باشترین سیناریۆش بۆ عێراق ئەوەیە کە دەبێتە روسیایەکی تر)دیموکراسییەکی ناتەواو، گەندەڵ و بشتبەستو بە نەوت کە بۆ ماوەیەکی درێژ دەمێنێتەوە و دەبێتە وەسیلەی گۆڕانکاری، جیلێکی نوێ، کە 9 مانگ و 21 ساڵی پێدەچێت تا گەشە دەکات) دێتە ئاراوە بە کۆمەڵگایەکی زۆر کراوە و گشتگیرتر. سەرکردەکانی ئێستای عێراق هەڵگری بیرۆکەی سەردەمە کۆنەکانن، هەروەکو فلادیمێر پوتینی روسیا. هەمیشە لەسەر حیسابی رابردو مامەڵە دەکەن. بەڵام هەروەکو پوتین بۆی دەرکەوت، دوای 21 ساڵ بەسەر بەخەبەرهاتنەوەی دیموکراسی روسیا، کە جیلی نوێ بەشێوەیەکی نوێ بیر دەکاتەوە. نازانم عێراق سەرکەوتو دەبێت یان نا. خاڵە ناکۆکەکان زۆرن، بەڵام بەرجەستەکردنی ئەم هەلە هەوڵێکی گرنگ بو، هەروەها من جگە لە رێز هیچی ترم نییە بۆ ئەمەریکییەکان، بەریتانییەکان و عێراقییەکان کە باجیان دا بۆ ئەوەی ئەم شتە ببێت بە شیاو بۆ کردن.

Text 16

ST	TT
The Joy of Teaching in Iraq **Jim Owens** News reports out of Iraq tend to focus on the same sad, familiar themes of violence, uncertainty and sectarianism. Among the many articles on car bombings, political stalemate and social instability, the larger story of personal and educational development in the country sometimes gets lost. In fact, the Iraqi people are moving on with their lives, and young adults are preparing themselves for careers in a country free from the ravages of sanctions and war. Students are working hard to acquire the knowledge and skills they need to succeed in a new, more modern and internationally engaged society, but their efforts are seldom recognized in the international media. I've been in Iraq for a little over a month now, teaching mathematics at the American University of Iraq- Sulaimani (AUI-S), and I can assure you -- that's a story worth telling. So, what's it like for an American educator to work with Iraqi college students in the classroom? Well, to be honest, they had me at "hello." From the first moments of my first class, I knew there was something different about these students, something special. At first I couldn't put my finger on what it was. This was my Mathematics II section, a class of 13 students in their second year of the academic program, after having spent anywhere from one to four semesters bringing their English up to speed with university level. Mathematics II, an intermediate algebra course, is the second of two math courses in the university's core curriculum. In Mathematics I students explore geometry through Book I of Euclid's *Elements of Geometry*, followed by a review of basic algebra concepts. Working with these students that first day was *fun*. I wondered whether my next two classes, both sections of Mathematics I -- and therefore filled with freshmen -- would have the same feel. Three hours later, walking back to my office after meeting these two sections, I should have been exhausted: I had just spent four and a quarter hours straight in the classroom, meeting a total of 53 students in three periods of 75 minutes each. Instead, I felt exhilarated, even a bit giddy. Who knew that teaching mathematics at the college level could be this rewarding, this much fun? Four weeks later, the feeling is as strong as ever. This is not my first teaching experience. I began teaching in the mid-1990s, first in high schools and then as a technical educator in a large software company. Since 2002, I have taught courses in mathematics, business, information technology and computer science at two	**چێژی وانەوتنەوە لە عیراق** **جیم ئۆوینز** ڕاپۆرتە هەواڵەکان لە دەرەوەی عیراق هەمیشە جەخت لەسەر هەمان چیرۆکە هەواڵە باوەکانی توندوتیژی و نائارامی و تایەفەگەرێتی دەکاتەوە. لەنێوان بابەتە زۆرەکانی تەقینەوەی ئۆتۆمبێلی بۆمبڕێژکرا و گرێ کوێرەی سیاسی و ناسەقامگیری کۆمەڵایەتی، زۆر لە چیرۆکی پێشکەوتنە تایبەتی و فێرکارییەکان لەوڵاتدا زۆرجار وندەبن. لەڕاستیدا گەلی عیراق ژیانی خۆیان دەژین و لەوڵاتێکدا کە بەدوورە لە ئەنجامەکانی گەمارۆ و جەنگ، گەنجەکان خۆیان بۆ چەند پیشەیەك ئامادەدەکەن. فێرخوازان زۆر بەجدی کاردەکەن بۆ بەدەستهێنانی زانیاری و لێهاتوویی کە پێویستیان دەبێت لە کۆمەڵگایەکی مۆدێرنتر و زیاتر بەجیهانیبوودا، بەڵام بەدەگەن هەوڵەکانیان لە میدیای نێودەوڵەتیدا دەناسرێت. من ئێستا بۆ ماوەیەکی کەم بۆ ماوەی مانگێکە هاتووم بۆ عیراق، و وانەی بیرکاری لە زانکۆی ئەمریکی لە عیراق- سلێمانی دەڵێمەوە، دەتوانم دڵنیاتان بکەمەوە ئەمە چیرۆکێکە شایانی باسکردنە. لەبەرئەوە، وەکو چی وایە کە مامۆستایەکی ئەمریکی لەگەڵ فێرخوازانی کۆلێژ لە عیراق وانە بڵێتەوە؟ بەڵێ، لەڕاستیدا لەسەرەتاوە خۆشیان ویستم. لەسەرەتای ساتەکانی یەکەم وانەمەوە، زانیم ئەم فێرخوازانە جیاواز و تایبەتن. لەسەرەتاوە نەمتوانی بزانم جیاوازی و تایبەتی ئەم فێرخوازانە چییە. لەبەشی دووەمی وانەی بیرکاریدا پۆلەکەم پێکهاتووە لە 13 فێرخوازی قۆناغی دووەم و ئەوان چوار کۆرسیان خوێندووە و زمانی ئینگلیزییان لە ئاستی زانکۆدایە. بیرکاری 2، کە کۆرسێکی مام ناوەندی جەبرە، بریتیە لە بەشی دووەمی دوو کۆرسی بیرکاری لە مەنهەجی گشتی زانکۆدا. لە بیرکاری 1دا فێرخوازان ئەندازە دەخوێنن لەڕێگەی کتێبی 1 کە بایەخدەدات بە ڕەگەزەکانی ئەندازە و دواتر پێداچوونەوەیەك بۆ بنەما سەرەکیەکانی جەبر دەخوێنرێت. لە یەکەم ڕۆژدا کارکردن لەگەڵ ئەم فێرخوازانەدا خۆش بوو. بیرمدەکردەوە دوو وانەی داهاتووم- هەردوو بەشەکەی بیرکاری 1- هەمان هەستم دەبێت. دوای سێ کاتژمێر و دوای وتنەوەی هەردوو وانەکە کاتێ گەڕامەوە بۆ ژوورەکەم پێویستبوو من شەکەت و ماندووبم: من هەر ئێستا چوار کاتژمێر و چارەکێکم لە ژووری پۆلدا لە سێ ماوەی 75 خولەکیدا بەسەربرد، چاوم کەوت بە 53 فێرخواز، بەڵام لەجیاتی ئەوە زۆر هەستم بەشادمانی دەکرد و تەنانەت تۆزێ گێژبووم. کێ دەیزانی وتنەوەی وانەی بیرکاری لەئاستی کۆلێژدا ئەوەندە چێژبەخشە؟ چوار هەفتە دواتر ئەم هەستەم لەهەموو کاتەکان بەهێزتربوو. ئەمە یەکەمین ئەزموونی وانەوتنەوەم نییە. من لە ناوەڕاستی نەوەدەکاندا دەستمکرد بە وانەوتنەوە، سەرەتا لە ئامادەییەکان و دواتر وەکو مامۆستایەکی تەکنیکی لە کۆمپانیایەکی گەورەی سۆفت وێردا. لە ساڵی 2002وە چەند کۆرسێکی بیرکاری، بیزنس، تەکنەلۆژیای زانیاری و زانستی کۆمپیوتەرم لە دوو کۆلێژ، کۆلیژێکی گشتی و زانکۆیەکی تایبەتدا وتۆتەوە. لەگەڵ سەدەها، لەوانەیە هەزارەها فێرخوازی هەموو ئاستەکاندا وانەم وتۆتەوە. لە ڕاستیدا هەلی ئەوەم هەبووە لەماوەی ئەو ساڵانەدا لەگەڵ فێرخوازی زۆرباشدا کاربکەم، بەڵام هەرگیز پۆلەکەم پڕنەبووە لە فێرخوازی باش و زیرەك.

community colleges, a state college and a private university. I've worked with hundreds, maybe thousands of students at all levels. To be sure, I've had the opportunity to work with some wonderful students over the years -- but never a class full of wonderful students. Never *three* classes full of wonderful students.

The moment I heard about AUI-S last fall, I knew I had to join its faculty. On a personal level, there was my previous experience in the Kurdistan region as a member of an Air Force civil engineering team. In the weeks immediately following the first Gulf War, my team provided humanitarian relief to hundreds of thousands of refugees on the Turkish-Iraqi border. I have followed developments in the region with interest ever since. More importantly, following decades of persecution and isolation, the people of this region finally have the opportunity to determine their own future. I simply could not pass up the chance to observe firsthand the formation of this new, post-conflict society.

Now, what's so special about these Iraqi students? Let me give you a list:

Students here come to class wide awake and cheerful. Even those students in the 8 a.m. Mathematics II class show up on time and ready to work; the same applies to the students in the later sections.

Students here show up for class *without* a bunch of electronics. Cell phones are plentiful here, but I've never seen one in class. Last spring, at my university in the United States, I spent countless weeks wrestling with my calculus students over texting in class.

In both their dress and demeanor, students here display a positive attitude toward learning. There's no "slacker" mentality. Students are nicely dressed, most at a business casual level. There are no pajamas, flip-flops, or t-shirts with profane or sexually explicit messages, nor do you see a lot of skin. These kids are dressed to learn.

Although my students come from a variety of ethnic and religious backgrounds, I haven't noticed that they split up into cliques. To some extent, this may just reflect a lack of cultural understanding on my part, but my strong sense is that students work well together across these differences.

Students here readily raise their hands to ask or answer questions and to contribute to class discussions. (Again, the slacker mentality is totally absent.)

Students here have a great deal of respect for their teachers. There's no anti-intellectual vibe, no iconoclastic edge to their demeanor. Instead, students here display a deep respect for learning and accomplishment.

Finally, and most importantly, the students here are willing to take risks. They readily volunteer

پایزی ڕابردوو، ئەو ساتەی ناوی زانکۆی ئەمریکی لە عیراق-سلێمانی-م بیست زانیم پێویستە پەیوەندی پێوەبکەم. لەئاستێکی تایبەتیدا وەکو ئەندامێکی تیمێکی ئەندازیاری مەدەنی هێزی ئاسمانی ئەزموونێکی پێشووترم لە هەرێمی کوردستان هەبوو.

دوابەدوای جەنگی کەنداوی یەکەم، تیمەکەمان یارمەتی مرۆیی پێشکەش بە سەدان و هەزارەها ئاوارەکرد لە سەر سنووری تورکیا-عیراق.

هەرلەوکاتەوە بەدواداچوونم کردووە بۆ گۆڕانکاریەکانی هەرێمەکە. لەوەش گرنگتر دوای دەیان ساڵ لە سەرکوتکردن و دابڕان، خەڵکی ئەم هەرێمە دواجار هەلی ئەوەیان هەبوو بڕیار لە چارەنووسی خۆیان بدەن. بەسانایی نەمدەتوانی ئەو هەلە ڕەتبکەمەوە کە ڕاستەوخۆ تێبینی پێکهێنانی ئەم کۆمەڵگا نوێیەی دوای تەنگژە بکەم.

ئێستا، چی لەبارەی ئەم فێرخوازە عیراقیانەوە ئەوەندە تایبەت و ناوازەیە؟ ڕێگەم پێبدەن لیستێکتان بۆ باسبکەم:

*فێرخوازانی ئێرە کەدێن بۆ پۆل تەواو چاوکراوە و دڵخۆشن. تەنانەت فێرخوازانی وانەی 8ی بەیانی بیرکاری 2 لە کاتی خۆیدا ئامادەن بۆ کارکردن و وانەخوێندن و هەروەها فێرخوازانی بەشەکانی دواتریش هەر بەوشێوەیەن.
*فێرخوازانی ئێرە بەبێ کۆمەڵێك ئامێری ئەلکترۆنی ئامادەن بۆ وانەخوێندن.

لێرە مۆبایل زۆرە، بەڵام هەرگیز لەپۆلدا موبایلێکم نەبینیوە. بەهاری ڕابردوو لە زانکۆ لە ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا من چەندین هەفتەم بەسەربرد بەمشتومڕکردن لەگەڵ فێرخوازەکانمدا لەبارەی نامەناردن لەناوپۆلدا.

*لەهەڵسوکەوت و جلوبەرگیاندا فێرخوازانی ئێرە هەڵوێستێکی پۆزەتیڤ دەردەخەن لەبارەی فێربوونەوە. عەقڵیەتی "کارنەکردن و بێ مەبەستی" لێرە نییە.

* فێرخوازەکان ڕێکپۆشن. بیجامە، جلوبەرگی خەت خەت و نەخش و نیگار، یان تیشێرتی پڕ نامەی ڕوونی سێکسی یان ڕووت و قوتی نابینیت. ئەم فێرخوازانە بۆ فێربوون جلوبەرگیان پۆشیوە.

*هەرچەندە فێرخوازەکانم لە باکگراوندی ئیتنیکی و ئاینی جیاوازەوە هاتوون، تێبینیم نەکردووە دابەشببن بەسەر گروپی جیاجیادا.
تاڕادەیەك لەوانەیە ئەمە ڕەنگدانەوەی تێنەگەیشتنی کلتووری من بێت، بەڵام هەستی بەهێزم ئەوەیە لەنێوەندی ئەم جیاوازیانەدا فیرخوازەکان زۆر بەباشی پێکەوە کاردەکەن.

*فێرخوازان لێرە بەپەرۆشیەوە دەستیان هەڵدەبڕن بۆ پرسیارکردن یان وەڵامدانەوەی پرسیار یان بەشداریکردن لە گفتوگۆکاندا. دووبارە عەقڵیەتی "کارنەکردن و بێ مەبەستی" بەتەواوی لێرە نییە.

*فێرخوازان لێرە ڕێز زۆر لە مامۆستاکانیان دەگرن. هیچ هەستێکی دژە-ڕووناکبیری لێرە نییە. فێرخوازان لێرە ڕێزێکی قووڵ دەردەبڕن بۆ فێربوون و سەرکەوتن.

*لەکۆتایشدا و لەهەمووی گرنگتر، فێرخوازان لێرە حەزدەکەن ڕیسك بکەن. ئەوان بەخۆشحاڵیەوە وەڵامی ئەو پرسیارە ئاڵۆزانەی لەناوپۆلدا دەوروژێنرێت دەدەنەوە و ئەوان ناترسن بەکراوەیی لە بیرۆکە و چەمکی نەناسراو بکۆڵنەوە و پرسیاری زۆر لە میانەی وانەکاندا دەکەن. بەچەند وشەیەکی دیکە، ئەوان متمانەم پێدەکەن.

بەدڵنیایشەوە هەر متمانە بە من ناکەن، ئەوان متمانە بە مامۆستاکانیان

answers to complicated questions that come up in class, and they are not afraid to openly explore unfamiliar ideas and concepts, asking numerous questions along the way. In other words, they trust me. Of course, it's not me in particular they trust. They trust their instructors, and they trust each other. This is the aspect of teaching in Iraq that has taken me the longest time to figure out; maybe because it has been such a rare phenomenon in my previous teaching experiences. To sum up, the young men and women I've had the pleasure to interact with so far at AUI-S are the perfect students. They're bright, cheerful, engaged, respectful, and highly motivated. They come to class on time, ready to learn, with all the required equipment and attitude -- and they participate eagerly. And so, for the first time in 15 years of teaching, I feel completely free to ply my craft as an educator without boundaries, without other major concerns. Sulaimani is an extremely safe city, the local population is welcoming and respectful of our university, and my students are eager, willing participants. The only limitations on how far they can go, on how much they can achieve, are defined by the limits of my own gifts and abilities as a teacher. And there you have it. The biggest challenge I face teaching in Iraqi Kurdistan is not the threat of terrorism, cultural boundaries, or my craving for a good cup of brewed coffee -- it is to live up to my students' expectations, to be as good and wise a teacher as they believe me to be. Frankly, it scares the hell out of me. But I have to tell you, for a teacher, it doesn't get any better than this. Bio *Jim Owens is a senior lecturer at the American University of Iraq - Sulaimani.*	دەکەن و متمانەشیان بە یەکدی هەیە. ئەمەیە دیمەنی وانەوتنەوە لە عیراق کە درێژترین کاتی لەمن گرت تا بۆ ئەمەم بۆ دەربکەوێت، لەوانەیە بەهۆی ئەوەوەبێت کە دیاردەیەکی ئەوەندە دەگمەنە لە ئەزموونی پێشوتری وانەوتنەوەمدا. بەکورتی ئەو کوڕ و کچە گەنجانەی کە من ئەو خۆشحاڵیەم پێبڕاوە لە زانکۆی ئەمریکی لە عیراق - سلێمانی مامەڵەیان لەگەڵدا بکەم، فێرخوازی پێرفێکتن. ئەوان دڵخۆشن، بەڕێزن و بۆ خوێندن بەپەرۆشن. ئەوان لەکاتی خۆیدا دێنە پۆل، ئەوان بەهەموو پێداویستی و هەڵوێست و تێڕوانینەوە ئامادەن بۆ فێربوون و بەپەرۆشیەوە بەشداری دەکەن. بۆیە بۆیەکەم جار لەماوەی 15 ساڵ لە وانەوتنەوەدا بە تەواوی هەست بەئازادی دەکەم پیشەکەم وەکو مامۆستایەك بەبێ سنوور، نیگەرانی گەورە جێبەجێبکەم. سلێمانی شارێکی زۆر ئارامە، خەڵکی ئەم شارە پێشوازی دەکەن و ڕێزیان هەیە بۆ زانکۆکەمان و فێرخوازەکانیشم بەشداربووی بەپەرۆشن. تەنها سنووری ئەوەی تاچەند دەتوانن بەدەستیبهێنن بریتیە لە سنوورەکانی توانا و بەهرەکانم وەکو مامۆستایەك. گەورەترین ئاستەنگ کە ڕووبەڕووی وانەووتنەوەم لە کوردستانی عیراق دەبێتەوە بریتی نییە لە هەڕەشەی تیرۆریزم، سنووری کلتووری، یان ئارەزووم بۆ کوپێکی باشی قاوەی ئامادەکراو، بەڵکو بریتیە لەوەی لەگەڵ پێشبینی فێرخوازەکانمدا بێمەوە، ئەوەندە مامۆستایەکی باش و دانابم کە ئەوان لە من ڕادەبینن. بەڕاستی ئەوە زۆر دەمترسێنێت، بەڵام پێویستە پێتان بڵێم، ئەم ڕەوشە بۆ مامۆستایەك هیچ لەوە باشتر نابێت. *جیم ئۆوینز: مامۆستایە لە زانکۆی ئەمریکی لە عیراق - سلێمانی. سەرچاوە: http://www.insidehighered.com لە ئینگلیزییەوە: دانا تەیب

Text 17

ST	TT
In Sudan, an Election and a Beginning By BARACK OBAMA NOT every generation is given the chance to turn the page on the past and write a new chapter in history. Yet today — after 50 years of civil wars that have killed two million people and turned millions more into refugees — this is the opportunity before the people of southern Sudan. Over the next week, millions of southern Sudanese will vote on whether to remain part of Sudan or to form their own independent nation. This process — and the actions of Sudanese leaders — will help determine whether people who have known so much suffering will move toward peace and prosperity, or slide backward into bloodshed. It will have consequences not	**وادەی وەرچەرخانی سودان** **باراك ئۆباما** هەموو نەوەیەك لە نەوەکان دەرفەتی هەڵدانەوەی لاپەڕەی ڕابردوو نووسینەوەی قۆناغێکی نوێی لە تۆماری مێژووی گەلەکەیدا چنگ ناکەوێت، لەبەرئەوە ئێستا دوای شەڕێکی ئەهلی دڕندانە کە (50) ساڵ درێژەی کێشا و گیانلەدەستدانی دوو ملیۆن کەسی لێکەوتەوە و ملیۆنانی تریشی ئاوارە و پەناهەندە کرد، ئێتر ئەو دەرفەتە لەبەردەم گەلی باشووری سوداندا فەراهەم بووە. لەماوەی (7) ڕۆژی داهاتوودا ملیۆنان لە باشوورییەکانی سودان دەنگدەدەن و بڕیاردەدەن ئایا دەیانەوێت وەکو بەشێك لە سودان بمێننەوە یاخود دەوڵەتێکی سەربەخۆ پێکبێنن. ئەم پرۆسەیە هاوکات لەگەڵ ڕەفتاری سەرکردە سودانییەکاندا یارمەتیدەر دەبێت لە دیاریکردنی بڕیاری ئەو گەلەی کە زۆرێك مەینەتی و دەردەسەری چەشتووە کە ئایا بەرەو ئاشتی و گەشانەوە هەنگاوەکانی دەنێت یاخود جارێکی تریش بەرەو دواوە بۆناو گێژاوی خوێنڕشتن هەڵدەخلیسکێت کە پڕیشکی بۆ نەك هەر بۆ سودان، بەڵکو بۆ ئەفریقای خوار بیابان و جیهانیش دەبێت.

only for Sudan, but also for sub-Saharan Africa and the world.
The historic vote is an exercise in self-determination long in the making, and it is a key part of the 2005 peace agreement that ended the civil war in Sudan. Yet just months ago, with preparations behind schedule, it was uncertain whether this referendum would take place at all. It is for this reason that I gathered with leaders from Sudan and around the world in September to make it clear that the international community was united in its belief that this referendum had to take place and that the will of the people of southern Sudan had to be respected, regardless of the outcome.

In an important step forward, leaders from both northern and southern Sudan — backed by more than 40 nations and international organizations — agreed to work together to ensure that the voting would be timely, peaceful, free and credible and would reflect the will of the Sudanese people.
The fact that the voting appears to be starting on time is a tribute to those in Sudan who fulfilled their commitments. Most recently, the government of Sudan said that it would be the first to recognize the south if it voted for independence.

Now, the world is watching, united in its determination to make sure that all parties in Sudan live up to their obligations. As the referendum proceeds, voters must be allowed access to polling stations; they must be able to cast their ballots free from intimidation and coercion. All sides should refrain from inflammatory rhetoric or provocative actions that could raise tensions or prevent voters from expressing their will.

As the ballots are counted, all sides must resist prejudging the outcome. For the results to be credible, the commission that is overseeing the referendum must be free from pressure and interference. In the days ahead, leaders from north and south will need to work together to prevent violence and ensure that isolated incidents do not spiral into wider instability. Under no circumstance should any side use proxy forces in an effort to gain an advantage while we wait for the final results.

A successful vote will be cause for celebration and an inspiring step forward in Africa's long journey toward democracy and justice. Still, lasting peace in Sudan will demand far more than a credible referendum.
The 2005 peace agreement must be fully implemented — a goal that will require compromise. Border disputes, and the status of

ئەو دەنگدانە مێژووییەی کە یەکشەممە دەستیپێکرد بۆخۆی بریتییە لە پەیڕەوکردنی مافی چارەی خۆنووسین و بەشێکی سەرەکیشە لە ڕێککەوتنی ئاشتی کە لە ساڵی 2005دا ئیمزاکراوە و کۆتایی بە شەڕی ناوخۆی سودان هێنا، بەڵام پێش چەند مانگێکی کەم هاوکات لەگەڵ دواکەوتنی ئامادەکارییەکان لەوادەی خۆیان، جێی دڵنیایی نەبوو کە ڕیفراندۆم هەر بکرێت، بەڵام من لە سێپتەمبەری ڕابردوو کۆبوونەوەم لەگەڵ سەرکردەکانی سودان و چەندین سەرکردەی جیهان کرد بۆ ئەوەی بەڕوونی هێما بۆ ئەوە بکرێت کۆمەڵی نێدەوڵەتی لەسەر ئەوە یەکدەنگە کە دەبێت ڕیفراندۆم ئەنجامبدرێت و ڕێزیش لە ئیرادەی گەلی باشووری سودان بگیرێت ئیتر ئەنجامەکەی هەرچیەك بێت.

لە هەنگاوێکی گرنگدا بەرەو پێشەوە، سەرکردەکانی باشوور و باکووری سودان بە پشتیوانی زیاتر لە (40) دەوڵەت ڕازیبوون پێکەوە کاربکەن بۆئەوەی زامنی ئەنجامدانی ڕایفراندۆم لەوادەی خۆیدا بکەن بەشێوەیەکی ئاشتیانە و ئازادانە و بەمیسداقیەتەوە بۆئەوەی ببێتە ڕەنگدانەوەیەك بۆ ویستی گەلی سودان. ڕاستی دەستپێکردنی پرۆسەی ڕیفراندۆم لەوادەی دیاریکراوی خۆیدا دەگەڕێتەوە بۆ ئەوانەی کە لە سودان بە بەڵێن و پەیمانەکانیانەوە پابەندبوون، ئەوەبوو حکومەتی سودان بەمدواییانە ڕایگەیاند کە ئەگەر دەنگ بۆ سەربەخۆیی بدەن یەکەمین لایەن دەبێت کە دان بە هەرێمی باشووردا بنێت.

ئێستاش ئەوەتا جیهان چاودێری دۆخەکە دەکات، ئێمەش لەسەر سووربوونی خۆمان کۆکین کە دەبێت هەموو لایەنەکانی سودان بە بەڵێنەکانیانەوە پابەند بن. لەکاتێکدا کە پرۆسەی ڕیفراندۆمی باشوور بەردەوامە، پێویستە یارمەتی دەنگدەران بدرێت لە گەیشتنیان بۆ ناوەندەکانی دەنگدان تاوەکو بە ئازادی و بێترس و ناڕەحەتی دەنگی خۆیان بدەن، لەسەر سەرجەم لایەنەکانیش پێویستە کە خۆیان لە وتاری ئاگرین و بریندارکار و کاری ئیستیفزازی بپارێزن کە پشێوی دەنێتەوە و نابێت ببنە ڕێگر لەبەردەم دەنگدەران لەکاتی دەربڕینی بیروڕای خۆیاندا.

کاتێك جیاکردنەوە و ژماردنی دەنگەکان دەستپێدەکات واپێویستە هیچکام لە لایەنەکان پێشوەخت حوکم لەسەر ئەنجامەکان نەدەن، چونکە بۆئەوەی ئەنجامەکان خاوەنی میسداقیەت و باوەڕپێکراو بن، پێویستە لەسەر لیژنەی سەرپەرشتیاری ڕیفراندۆم لە هەموو فشار و دەستتێوەردانێك دوور بێت.

سەرکردەکانی باکوور و باشوور لە ڕۆژانی جێی نیگەرانی داهاتوودا پێویستیان بەوەیە پێکەوە کاربکەن لەپێناو ڕێگرتن لە سەرهەڵدانی توندوتیژی و بەرگرتن لە ڕووداوی جیاجیا و دروستبوونی بارودۆخێکی ناسەقامگیر، جگە لەوەش نابێت هیچ لایەك لەژێر هەر بارودۆخێکدا پەنا بۆ بەکارهێنانی هێزێك لەجیاتی خۆی ببات لە هەوڵدانیدا بۆ پچڕینی دەستکەوت لەسەر حسابی ئەوانی تر، ئێمەش لە چاوەڕوانی ئەنجامی کۆتاییداین. دەنگدانی سەرکەوتوو شایەنی خۆشی و ئاهەنگێڕانە و هەنگاوێکی گرنگیشە لە کاروانی دوورودرێژی کیشوەری ئەفریقا بەرەو پێشەوە لەسەر ڕێگەی دیموکراسی و دادوەری، لەپاڵ ئەمەشدا ئاشتی هەمیشەیی لە سودان پێویستی بە زۆر هەنگاوی زیاتر لە ڕیفراندۆمێکی باوەڕپێکراو بە ئەنجامەکانی هەیە.

ئەگەر باشوورییەکان سەربەخۆیی هەڵبژێرن ئەوا کۆمەڵی نێودەوڵەتی بە ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکاشەوە بەرژەوەندییان لەوەدایە کە هەردوو گەل لە باکوور و باشووردا وەکو دوو دراوسێی سەقامگیر و پێکەوەژیاو لەڕووی ئابوورییەوە بێکێشە و سەرکەوتوو بن، چونکە چارەنووسیان پێکەوە گرێدراوە. بەتایبەتیش باشووری سودان لەو

the Abyei region, which straddles north and south, need to be resolved peacefully. The safety and citizenship of all Sudanese, especially minorities — southerners in the north and northerners in the south — have to be protected. Arrangements must be made for the transparent distribution of oil revenues, which can contribute to development. The return of refugees needs to be managed with extraordinary care to prevent another humanitarian catastrophe.

If the south chooses independence, the international community, including the United States, will have an interest in ensuring that the two nations that emerge succeed as stable and economically viable neighbors, because their fortunes are linked. Southern Sudan, in particular, will need partners in the long-term task of fulfilling the political and economic aspirations of its people.

Finally, there can be no lasting peace in Sudan without lasting peace in the western Sudan region of Darfur. The deaths of hundreds of thousands of innocent Darfuris — and the plight of refugees like those I met in a camp in neighboring Chad five years ago — must never be forgotten. Here, too, the world is watching. The government of Sudan must live up to its international obligations. Attacks on civilians must stop. United Nations peacekeepers and aid workers must be free to reach those in need.

As I told Sudanese leaders in September, the United States will not abandon the people of Darfur. We will continue our diplomatic efforts to end the crisis there once and for all. Other nations must use their influence to bring all parties to the table and ensure they negotiate in good faith. And we will continue to insist that lasting peace in Darfur include accountability for crimes that have been committed, including genocide.

Along with our international partners, the United States will continue to play a leadership role in helping all the Sudanese people realize the peace and progress they deserve. Today, I am repeating my offer to Sudan's leaders — if you fulfill your obligations and choose peace, there is a path to normal relations with the United States, including the lifting of economic sanctions and beginning the process, in accordance with United States law, of removing Sudan from the list of states that sponsor terrorism. In contrast, those who flout their international obligations will face more pressure and isolation.

Millions of Sudanese are making their way to the polls to determine their destiny. This is the

ئەركە ماوە درێژەیدا پێویستی بە شەریك دەبێت لەپێناو بەدیهێنانی خواست و ئامانجە سیاسی و ئابوورییەكانی گەلەكەیدا. لە كۆتاییشدا بەبێ ئاشتییەكی هەمیشەیی لە دارفۆر ئاشتی هەمیشەیی لە سودان نایەتەدی، چونكە مەینەتی سەدان هەزار كەس لە خەڵكی بێتاوانی دارفۆر و دژواری ژیانی هەموو ئەو پەنابەرانەی كە پێش (5) ساڵ لە خێوەتگەی وڵاتی چادی دراوسێ بینیم، نابێت هەرگیز لەیادمان بچێت.

لێرەش جیهان چاوی لەسەر ڕووداوەكانە و پێویستە حكومەتی سودانیش پابەندی بەڵێنە نێودەوڵەتییەكانی بێت و دەبێت دەستدرێژییەكان بۆ سەر خەڵكی سیڤیل بووەستێنرێت، هەروەك دەبێت ڕێگە بۆ هێزە ئاشتیپارێزە نێودەوڵەتییەكان و كارمەندانی بواری یارمەتییە مرۆییەكان خۆشبكرێت بۆئەوەی سەربەستانە بگەنە لێقەوماوان.

سەروتاری (نیویۆرك تایمز)
و: سابیر عەبدوڵڵا كەریم

<table>
<tr><td>moment when leaders of courage and vision can guide their people to a better day. Those who make the right choice will be remembered by history — they will also have a steady partner in the United States.

Barack Obama is the president of the United States.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">**Text 18**</td></tr>
<tr><td>**ST**</td><td>**TT**</td></tr>
<tr><td>**How Democracy Can Work in the Middle East**
By Fareed Zakaria

When Frank Wisner, the seasoned U.S. diplomat and envoy of President Obama, met with Hosni Mubarak on Tuesday, Feb. 1, the scene must have been familiar to both men. For 30 years, American diplomats would enter one of the lavish palaces in Heliopolis, the neighborhood in Cairo from which Mubarak ruled Egypt. The Egyptian President would receive the American warmly, and the two would begin to talk about American-Egyptian relations and the fate of Middle East peace. Then the American might gently raise the issue of political reform. The President would tense up and snap back, "If I do what you want, the Islamic fundamentalists will seize power." The conversation would return to the latest twist in the peace process.
It is quite likely that a version of this exchange took place on that Tuesday. Mubarak would surely have warned Wisner that without him, Egypt would fall prey to the radicalism of the Muslim Brotherhood, Egypt's Islamist political movement. He has often reminded visitors of the U.S.'s folly in Iran in 1979, when it withdrew support for a staunch ally, the Shah, only to see the regime replaced by a nasty anti-American theocracy. But this time, the U.S. diplomat had a different response to the Egyptian President's arguments. It was time for the transition to begin. And that was the message Obama delivered to Mubarak when the two spoke on the phone on Feb. 1. "It was a tough conversation," said an Administration official. Senior national-security aides gathered around a speakerphone in the Oval Office to listen to the call. Mubarak made it clear (modulation) how difficult the uprising had been for him personallyObama pressed the Egyptian leader to refrain from any violent response to the hundreds of thousands in the streets. But a day later, those streets — which had been remarkably peaceful since the demonstrations began — turned violent. In Cairo, Mubarak supporters, some of them wading into crowds on horseback, began battering protesters. It was a reminder that the precise course that Egypt's revolution will take over the next few days and weeks cannot be known. The clashes</td><td>**ديموكراسی له ڕۆژهه‌ڵاتی ناوه‌ڕاستدا**
فه‌رید زه‌كه‌ریا
كاتێك فرانك ویزنه‌ری دیپلۆماتكار و نوێنه‌ری سه‌رۆك ئۆباما له 1ی شوباتدا چاوی به حوسنی موباره‌ك كه‌وت، له دیمه‌نێكدا هه‌ردووكیان زۆر ئاسایی ده‌ركه‌وتن. وا بۆ 30 ساڵ ده‌چێت دیپلۆماتكاره ئه‌مریكیه‌كان سه‌ردانی یه‌كێك له كۆشكه‌كان ده‌كه‌ن له هێلیۆپۆلیس ئه‌و ناوچه‌یه‌ی قاهیره كه تێیدا موباره‌ك فه‌رمانڕه‌وایی میسر ده‌كات. وه‌ك هه‌میشه موباره‌ك به‌گه‌رمی پێشوازی له ئه‌مریكییه‌كان ده‌كات و هه‌ردوولا ده‌ستیان ده‌كرد به تاووتوێكردنی په‌یوه‌ندییه دوو قۆڵیه‌كانی ئه‌مریكی -میسری و چاره‌نووسی پرۆسه‌ی ئاشتی له ڕۆژهه‌ڵاتی ناوه‌ڕاستدا.

پاشان وه‌ك هه‌رده‌م ئه‌مریكییه‌كان بابه‌تی چاكسازی سیاسیان ده‌هێننه ناوه‌وه و موباره‌كیش به‌و بابه‌ته قه‌ڵس ده‌بێت، وه‌كو به‌هانه‌یه‌ك باسی ئه‌وه ده‌كات "ئه‌گه‌ر وه‌ها چاكسازیه‌كی سیاسی به‌دی بێت، ئه‌وا توندڕه‌وه ئیسلامیه‌كان ده‌سه‌ڵات ده‌گرنه‌ده‌ست". به‌م شێوه‌یه جارێكی تر ئاراسته‌ی گفتوگۆكان دێته‌وه سه‌ر پرۆسه‌ی ئاشتی و ڕیسه‌كه ده‌بێته‌وه به خوری.
ئه‌م دیمانه‌یه‌ی 1ی شوبات به‌دڵنیاییه‌وه هه‌مان ئه‌و سیناریۆیه‌ی 30 ساڵی پێشووی دیمانه‌كانی نێوان ئه‌مریكا و میسر ڕوویداوه‌ته‌وه.
هه‌روه‌ها له‌میانی دیمانه‌كه‌دا، موباره‌ك هۆشداری ئه‌وه‌ی به ویسنه‌ر داوه كه له كاتی نه‌بوونی ئه‌ودا میسر نغرۆی ڕادیكالیزمی ئیخوان موسلیمین ده‌بێت. زۆرجار موباره‌ك ئه‌وه‌ی به‌گوێی سه‌ردانكه‌ره ئه‌مریكیه‌كانیدا داوه كه داڕووخانی ده‌سه‌ڵاتی شا له ئێران و له‌ده‌ستدانی هاوپه‌یمانی شا له ساڵی 1979 ده‌ستپێده‌كات پاش ئه‌وه‌ی ئه‌مریكا پاڵپشتی خۆی بۆ شا پیشان نه‌دا و له ئاكامیشدا بینیمان ده‌سه‌ڵاتێكی دژه ئه‌مریكا و ئاینی جێگه‌ی گرته‌وه، به‌ڵام ئه‌م جاره دیپلۆماتكاره ئه‌مریكیه‌كان وه‌ڵامێكی جیاوازیان بۆ قسه‌كانی موباره‌ك پێیه. ئه‌ویش بریتییه له ده‌ستپێكردنی قۆناغی گواستنه‌وه و ئینتیقالی.
به‌گوێره‌ی وته‌ی به‌رپرسێكی ئیداره‌ی ئۆباما ئه‌م په‌یامه‌ش هه‌مان ئه‌و په‌یامه بوو كه له 1ی شوباتدا و له میانی گفتوگۆیه‌كی دووقۆڵی ته‌له‌فونی نێوان ئۆباما و موباره‌كدا هات تێیدا گفتوگۆ ته‌له‌فۆنیه‌كه‌ی نێوانیانی به گفتوگۆیه‌كی زۆر توند وه‌سفكرد. هاوكات و له ماوه‌ی گفتوگۆكه‌دا سه‌رجه‌م به‌رپرسانی ئاسایشی نه‌ته‌وه‌یی له نووسینگه شێوه هێلكه‌ییه‌كه‌ی كۆشكی سپیدا خڕبوونه‌وه ته‌له‌فۆنه‌كه‌یان دابوو به بڵندگۆ و گوێیان له قسه‌كانی موباره‌ك گرتبوو. له قسه‌كانی موباره‌كدا ئه‌وه به‌دیار كه‌وت كه ناوبراو ئه‌و خۆپیشاندانانه‌ی میسری به دۆخێكی سه‌خت بۆ كه‌سایه‌تی وه‌سفكردووه و به‌وه‌ی ئۆباما فشاری خستووه‌ته سه‌ركرده میسرییه‌كان تاوه‌كو هیچ جۆره كاردانه‌وه‌یه‌كی توندوتیژی نه‌بێت بۆ ئه‌و سه‌دان و هه‌زاران كه‌سانه‌ی كه له‌سه‌ر شه‌قامه‌كان، ئه‌م دۆخه‌ش به به‌راورد به پێشوو كه زۆر ئارام بوو، زۆر توندوتیژه. له‌م باره‌یه‌وه پشتگیریكه‌رانی موباره‌ك له قاهیره خۆیان كرد به نێو خۆپیشانده‌ران و له‌گه‌ڵیاندا پێكهه‌ڵپژان.

ئه‌م حاڵه‌ته‌ش وه‌بیرهێنانه‌وه‌یه‌كه بۆ ئه‌وه‌ی شۆڕشی میسرییه‌كان له چه‌ند ڕۆژ و هه‌فته‌ی داهاتوودا كۆتایی پێ دێت. ئه‌و پێكدادانانه‌ی نێوان پشتگیریكه‌رانی موباره‌ك و گرووپی دژه موباره‌ك و حكومه‌ت هێمای قۆناغێكی نوێیه له ململانێ و نائارامیه‌كان له میسر، به‌ڵام ڕژێمی میسر زۆر ده‌سته و تاقمی هه‌یه تاوه‌كو له ڕێیانه‌وه بتوانن</td></tr>
</table>

between the groups supporting and opposing the government mark a new phase in the conflict. The regime has many who live off its patronage, and they could fight to keep their power. But the opposition is now energized and empowered. And the world — and the U.S. — has put Mubarak on notice.

Whatever happens in the next few days will not change the central narrative of Egypt's revolution. Historians will note that Jan. 25 marked the start of the end of Mubarak's 30-year reign. And now we'll test the theory that politicians and scholars have long debated. Will a more democratic Egypt become a radical Islamic state? Can democracy work in the Arab world?

Backward, Corrupt, Peaceable

Few thought it ever would come to this. Egypt has long been seen as a society deferential to authority, with a powerful state and a bureaucracy that might have been backward and corrupt but nonetheless kept the peace. "This a country with a remarkable record of political stability," wrote Fouad Ajami in an essay in 1995, pointing out that in the past two centuries, Egypt has been governed by just two regimes, a monarchy set up in 1805 and the Free Officers Movement that came to power in 1952 with Gamal Abdel Nasser. (France, by comparison, has been through a revolution, two empires, five republics and a quasi-fascist dictatorship in much the same period.) In the popular imagination, Egyptians are passive, meekly submitting to religion and hierarchy. But by the end of January the streets of Cairo and Alexandria and other cities were filled with a different people: crowds of energetic, strong-willed men from all walks of life and even some women, all determined to shape their destiny and become masters of their own fate.

What changed? Well, Egyptians were never as docile as their reputation suggested. Egyptian society has spawned much political activism, from Islamic radicals to Marxists to Arab nationalists to liberals. But ever since the late 1950s, the Egyptian regime has cracked down on its civil society, shutting down political parties, closing newspapers, jailing politicians, bribing judges and silencing intellectuals. Over the past three decades Egypt became a place where few serious books were written, universities were monitored, newspapers carefully followed a bland party line and people watched what they said in public. In the past 20 years, the war against Islamic terrorist groups — often genuinely brutal thugs — allowed Mubarak's regime to clamp down even harder on Egyptian society in the name of security.

Reform and Revolution

شەڕ بۆ مانەوەی موبارەك بكەن. هاوكاتیش ئۆپۆزسیۆن دەركەوتوون و دەناسرێن و بەهێزبوون. لەگەڵ ئەوەشدا جیهان و ئەمریكاش ئەمریكایان خستووەتە ژێر چاودێرییەوە.

لە چەند ڕۆژی داهاتوودا هەرچیەك لە میسر ڕووبدات هیچ شتێك لە ڕەوتی شۆڕشی میسر ناگۆڕێت. مێژوونووسان لەبارەی 25ی مانگی یەكەوە ئەوەیان وتووە كە سەرەتای ڕۆژێكە بۆ كۆتایهاتنی دەسەڵاتی 30 ساڵەی حوسنی موبارەك. وەئێستاش ئەو تیۆرە تاقی دەكەینەوە كە سیاسەتوانەكان و زانا و بیرمەندەكان بۆ ماوەیەكی زۆرە مشتومڕی لەبارەوە دەكەن. ئەوانیش بریتین لەوەی ئایا میسری دیموكراتی دەبێت بە دەوڵەتێكی ڕادیكاڵی ئیسلامی؟ یان ئایا دیموكراسی لە جیهانی عەرەبدا دەتوانرێ پیادە بكرێت؟

هاتنەدواوە، گەندەڵی، بەرقەراری ئاشتی

هەندێك وابیردەكەنەوە كە ڕۆژێك دێت میسر ڕووبەڕووی ئەم ئەگەرانەی سەرەوە دەبنەوە، بەڵام میسر لەمێژە وەكو كۆمەڵگایەكی جیاواز لە دەسەڵاتەوە دەركەوتووە. دەوڵەتێكی بەهێزی هەبووە و بیرۆكراتیەتی تێدا بەرقەراربووە بەم هۆیەشەوە ڕەنگە دووچاری هاتنەدواوە و گەندەڵی بووبێ، بەڵام هەمیشە ئاشتی تێدا بەرقەراربووە. لەم بارەیەوە و لە ساڵی 1995دا، فواد عەجەمی لەمیانی ووتارێكیدا دەنووسێت "میسر وڵاتێكە هەمیشە تۆمارێكی بەرچاوی هەبووە لە سەقامگیری سیاسی"

لەبەشێكی تری وتارەكەیدا ناوبراو ئاماژەی بۆ ئەوە كردووە لە دوو سەدەی پێشوودا میسر تەنها لەلایەن دوو جۆر ڕژێمەوە حوكم كراوە ئەوانیش سیستمی پاشایەتی كە لە ساڵی 1805ەوە دامەزراوە و هەتا ئەوكاتەی بزووتنەوەی ئەفسەرانی ئازاد لە ساڵی 1952 هاتنە سەر حوكم لەگەڵ جەمال عەبدولناسردا.

بەمەش ئەگەر بەراوردێكی میسر بكەین لەگەڵ فەڕەنسادا بۆمان دەردەكەوێت لەو كاتەوە فەڕەنسا بە شۆڕشدا تێپەڕیوە و دوو ئیمپراتۆر و پێنچ دەسەڵاتی كۆماری و دەسەڵاتی دیكتاتۆری بەخۆوە بینیوە. ئەگەر سەیركەین دەبینین میسریەكان پاسیڤ و ناچالاك بوون و ئایین و دەسەڵاتی هەرەمی تێدا بەرقەراربووە، بەڵام لە كۆتایی مانگی یەكدا شەقامەكانی قاهیرە و ئەسكەندەریە و شارەكانی تریش بە خەڵك تەنران، بەشێوەیەك قەرەباڵغی زۆر و كەسانی بە ورە و بەهێزی سەرجەم كایەكان و تەنانەت هەندێك لە ژنانیش، هەموو پێكەوە شێوە و شكڵی چارەنووسیان دەستنیشان دەكەن و دەبن بە پاڵەوانی قەدەری خۆیان.

چ شتێك گۆڕاوە؟ باشە، میسریەكان هەرگیز بەهێندەی ئێستا بەپەرۆشەوە نەبوون بۆ سەركردایەتیكردن.

كۆمەڵگای میسریش وەكو كۆمەڵگایەكی پڕ چالاكی سیاسی دەردەكەوێ هەر لە ڕادیكاڵی ئیسلامیەوە بۆ ماركسیست و نەتەوەپەرستەوە هەتا لیبراڵ دەگرێتەخۆ. بەڵام هەتا كۆتاییەكانی 1950كان، ڕژێمی میسر بەناو كۆمەڵگای میسریدا چووبووە خوارەوە و پارچە پارچەی كردبوو، چالاكی هەموو پارتێكی سیاسی و ڕۆژنامەكان قەدەغەكرابوو هەروەها سیاسییەكانی لە زیندان توندكردبوو، دادوەرەكانی بە بەرتیل كڕیبوو هەروەها ڕۆشنبیرانیشی دەمبەست كردبوو. لەماوەی سێ دەیەی پێشوودا میسر بووە بە پێگەیەك تێیدا تەنها چەند كتێبێكی دەگمەن نووسراون. زانكۆكان لەژێر چاودێریدابوون. ڕۆژنامەكان بەدواداچوونیان بۆ كەسانی نێو پارتەكان دەكرد و خەڵكیش چاودێری ئەوەیان دەكرد كە لە شوێنی گشتیدا چی دەڵێن. لە20 ساڵی پێشوودا، شەڕكردن لەدژی گروپە تیرۆریستییە ئیسلامیەكان ئاڵۆزی و زەبروزەنگی بەخۆوەبینی. ئەمەش وای كرد ڕژێمەكەی موبارەك لەژێر ناوی ئاسایشەوە كۆمەڵگای میسری دابپڵۆسێ.

چاكسازی و شۆڕش

میسر چەند سەركەوتنێكی بەدەستهێناوە، یەكێك لەو سەركەوتنانە یارمەتیدا گۆڕانكاری لە وڵاتدا. لە دەیەكانی پێشوودا میسر توانی چاكسازی ئابووری بكات. لە ناوەڕاستی نەوەدەكانەوە تائێستا، میسر توانیویەتی قەرز لە سندوقی دراوی نێودەوڵەتی و بانكی جیهانی بكات.

هەموو لایەنە خراپەكانی سیستمی ئابووری سۆسیالیستی لە ئابووری

Egypt has had some successes, and ironically, one of them has helped foment change. Over the past decade, Egypt has been reforming its economy. From the mid-1990s on, Egypt found that in order to get loans from the IMF and the World Bank, it had to dismantle the most inefficient parts of its somewhat socialist economic system. In recent years, Mubarak — persuaded by his son Gamal, a Western-trained banker — appointed a set of energetic reformers to his Cabinet, who embarked on an ambitious effort to restructure the Egyptian economy, lowering taxes and tariffs, eliminating regulations and reducing subsidies. Egypt, long moribund, began growing vigorously. From 2006 to 2008, the economy expanded about 7% a year, and even last year, after the economic crisis, growth came in at almost 6%. Long isolated behind protectionist walls, with media in the regime's grip, Egypt also became more connected with the world through the new communication technologies.
Why would economic progress spur protests? Growth stirs things up, upsets the settled, stagnant order and produces inequalities and uncertainties. It also creates new expectations and demands. Tunisia was not growing as vigorously as Egypt, but there too a corrupt old order had opened up, and the resulting ferment proved too much for the regime to handle. Alexis de Tocqueville once observed that "the most dangerous moment for a bad government is when it begins to reform itself."

It is a phenomenon that political scientists have dubbed "a revolution of rising expectations." Dictatorships find it difficult to handle change because the structure of power they have set up cannot respond to the new, dynamic demands coming from their people. So it was in Tunisia; so it was in Egypt. Youth unemployment and food prices might have been the immediate causes, but the underlying trend was a growing, restive population, stirred up by new economic winds, connected to a wider world. (Notice that more-stagnant countries like Syria and North Korea have remained more stable.)
Mubarak coupled the forward moves in the economy with a series of harsh, backward steps politically. Having allowed somewhat more open parliamentary elections in 2005, the regime reversed course and rigged the elections massively in 2010, reducing the Muslim Brotherhood's representation in parliament from 88 to zero.
Ayman Nour, who ran against Mubarak in the presidential election in 2005, was arrested on trumped-up charges, jailed, tortured and finally released in 2009. Mubarak had allowed some freedom of speech and assembly surrounding the

وڵاتەکەی لابرد. لەم چەند ساڵەی پێشوودا، جەمالی کوڕی موبارەك کە ڕاهێنراوی بانکەکانی ڕۆژئاوایە، توانی باوکی ڕازی بکات کۆمەڵێك چاکسازی وزەیی لە کابینەکەیدا بکات و بەم هۆیەشەوە توانی دووبارە بونیادی ئابووری میسر دابڕژێتەوە و باجی ناوخۆ و هێنانی شمەکی دەرەوە بۆ میسر کەم بکاتەوە و هەموو یاسایەك کە لەم بارەیەوە بووبێ، هەڵوەشاندەوە. میسر کە بۆ ماوەیەکی درێژ کە گەشەنەسەندوو بوو، لەئەنجامی ئەم گۆڕانکاریانە بەشێوەیەکی بەرچاو گەشەی سەند.
لە ساڵی 2006ەوە بۆ 2008، ئابووری وڵات بەڕێژەی 7% لەماوەی ساڵێکدا گەشەی سەند. پاش قەیرانە داراییەکەی جیهانیش، هەر بەڕێژەی 6% گەشەی سەند.
پاش ماوەیەکی دووررودرێژ لە نامۆیی میسر لە ڕووی سیاسەتی هاوردە و ناردەنی و هەروەها میدیاوە، بەڵام دواجار میسر توانی پێوەندی زێدەتر بە دونیای دەرەوە بکات ئەمەش لەڕووی تەکنۆلۆژیای پەیوەندییەوە.
بۆچی پێشکەوتنی ئابووری بووەهۆی نارەزایی؟ گەشەسەندن شتەکانی تێکەڵ و پێکەڵ کرد و بووەهۆی بەرهەمهێنانی نایەکسانی و نادڵنیایی. هەروەها بووەهۆی دروستبوونی داخوازی و پێشبینی لەلای خەڵکی.

پەرەسەندنی ئابووری تونسی هێندەی میسر بەهێز و بەگوڕ نەبوو، بەڵام گەندەڵی تێدا بوو، بەڵام لە ئاکامیشدا گەشە و پەرەسەندن ڕوویدا. لەم بارەیەوە جارێك ئەلێکسیس دی تۆکوڤێل تێبینی ئەوە دەکات و دەڵێت "ترسناکترین کاتێك بۆ حکومەتی خراپ بریتیە لە ئەوکاتەی کە دەیەوێت چاکسازی خۆی بکات".

ئەمەش دیاردەیەکە زاناگەلی سیاسی ناوی "شۆڕشی زیادبوونی پێشبینیەکان"یان لێناوە. ئەمەش لەبەرئەوەیە کە ڕۆحیەتی دیکتاتۆرانە ڕێگەیان پێ نادا تاوەکو گۆڕانکاری لە خۆیان ئەنجام بدەن بەو هۆیەی پێکهاتە و بونیادی دەسەڵاتیان ناهێڵێت بەرەو داواکاری نوێ و زیندوو کە لەلایەن خەڵکەوە دەکرێت، بڕۆن و نوێببنەوە.

نموونەی ئەمەش لە تونس و میسر ڕوویان دا. بێ کاری گەنجان و نرخی خواردەمەنی هۆکارەکەن، بەڵام لە ناواخنی ئەم بابەتانەشدا بێگومان گەشەسەندن هەیە و تەوژمی ئابووری نوێش ئەوەندەی تر دۆخەکە دەوروژێنێ و پەیوەندیدارە بە جیهانێکی گەورەترەوە.

موبارەکیش بەرەو وەها هەنگاوێکی ئابووری شەقاوی نا و لەگەڵ بەرەوپێشچوونی ئابووری بەرەو داچوونی سیاسی بەدیهێنا. ئەمەش لە هەڵبژاردنە پەرلەمانیەکەی 2005دا دەرکەوت و تەنانەت ئەم دۆخە هەتا ساڵی 2010شی خایاند تێیدا دەسەڵاتی خۆی لەهەموو کایەکاندا سەپاند ئەمەش لە کەمکردنەوەی نوێنەری ئیخوان موسلیمین لە پەرلەماندا دەرکەوت و تێیدا پێشتر 88 ئەندامیان هەبوو، بەڵام ئێستا هیچ.

ئەیمەن نوریش کە خۆی لەدژی موبارەك پاڵاوتبوو لە هەڵبژاردنە سەرۆکایەتیەکەی 2005دا هەڵبژاردبوو، دەستگیرکراو تۆمەتی دراوە پاڵ و زیندانی و ئەشکەنجە دراو پاشان لە ساڵی 2009دا ئازادکرا.
موبارەك ڕێگەی بە بڕێکی کەم لە ئازادی ڕادەربڕین دەداو لەم بارەیەشەوە دادوەران و پارێزەران هاتنە دەنگ، بەڵام موبارەك دەمکوتی کردن.

لەبارەی ئەو پرسیارە گرنگەی میسریەکانەوە کە تایبەتە بە حوکمی سیاسی بنەماڵەوە. پێشتر موبارەك میسریەکان و تەنانەت چەندین کەسی نێو کابینەکەشی نائومێد کرد، چونکە پێیانوابوو بۆ ساڵی 2011 ساڵی قۆناغی گواستنەوە دەبێت بۆ میسریەکان بەبێ بوونی حوسنی موبارەك. زۆرێك لە هاوکارانی جەمال موبارەك بەهیوای ئەوەبوون کە ناوبراو لە دیار بکەوێت. ساڵی پێشووش موبارەك ئاماژەی بەوە کرد خۆی ئامادەکردووە بۆ شەشەمین جار خۆی هەڵبژێرێت ئەمەش سەرباری 82 ساڵ لە تەمەن و بوونی ڕەوشێکی خراپی تەندروستی.

2005 elections, then reversed what little opening there had been. Judges and lawyers who stood up to the regime were persecuted.

On the crucial question of political succession, Mubarak bitterly disappointed many Egyptians, including several in his Cabinet, who believed that 2011 would be the year for a transition to an Egypt without him. (Many of his aides, to be clear, hoped that their patron, Gamal Mubarak, might rise in a controlled political atmosphere. But even they thought the system would have to become far more open.) Last year, Mubarak signaled that he intended to run for a sixth term, despite being 82 and in poor health.It was a sign that whatever progress might take place with the economy, serious political reform was unthinkable.

The Case for Hope

Had Mubarak made the speech promising not to run again last year rather than on Feb. 1, he would have been hailed as a reformer ushering his country into a new era. Today, it seems too little, too late. But his reputation will depend in large part on what sort of regime succeeds him. If Egypt does descend into chaos or become an Iranian-style theocracy, people might look back at Mubarak's regime fondly. Ironically, if Egypt does better and turns into a functioning democracy, his legacy as the dictator who ruled his country before it moved to greater freedom will be more mixed.

Which will it be? Anyone making predictions with confidence is being foolhardy. Egypt is a vast, complex country and is in the midst of unprecedented change. There are certainly troubling signs. When the Pew Research Center surveyed the Arab world last April, it found that Egyptians have views that would strike the modern Western eye as extreme. Pew found that 82% of Egyptians support stoning as a punishment for adultery, 84% favor the death penalty for Muslims who leave the religion, and in the struggle between "modernizers" and "fundamentalists," 59% identify with fundamentalists.

That's enough to make one worry about the rise of an Iranian-style regime. Except that this is not all the Pew surveys show. A 2007 poll found that 90% of Egyptians support freedom of religion, 88% an impartial judiciary and 80% free speech; 75% are opposed to censorship, and, according to the 2010 report, a large majority believes that democracy is preferable to any other kind of government.

I remain convinced that fears of an Egyptian theocracy are vastly overblown. Shi'ite Iran is a

ئەمەش مانای ئەوەیە هەرجۆرە پێشکەوتنێکیش ڕوویدات لەڕووی ئابووریەوە ئەوا چاکسازی جدی سیاسی بیری لێ نەکراوە.

حاڵەتی بوونی هیوا

باشە ئەگەر موبارەك ساڵی پار بەڵێنی بدایە کە خۆی بۆ سەرۆکایەتی وڵات هەڵنابژێرێت باشتر نەبوو تا 1ی شوبات. ئەوکات ناوبراو چاکساز لەهەموو لایەنێکەوە پێشوازی لێ دەکراو میسریشی بەرەو قۆناغێکی نوێ دەبرد، بەڵام ئەو قسانە لەم ڕۆداو لەم کاتەدا زۆر درەنگە، بەڵام شەخسیاتی پشت بە جۆری ئەو ڕژێمە دەبەستێ کە سەرکەوتن بۆ موبارەك بەدەستدەهێنێ. ئەگەر میسر بەرەو نائارامی و توندوتیژی هەنگاو بنێ یان ببێت بە وڵاتێکی شێوە ئێرانی ئیسلامی، ئەوا ئەوکات خەڵك ڕەنگە ئاوات بۆ دەسەڵاتەکەی موبارەك بخوازێت.

بەمانایەکی تر، ئەگەر میسر باشتر بێت و بەرەو پیادەکردنی دیموکراسی هەنگاو بنێ ئەوکات میراتگری ئەو وەکو دیکتاتۆر کە وڵاتی بەڕێوەبردووە و پێش ئەوەی بەرەو فەزایەکی ئازادی گەورەتر هەنگاو بنێ تێکەڵ بەیەکتر دەبێت.

کامیان دەبێت، کێ دەتوانێت پێشبینی ئەوە بکات کە بەدڵنیاییەوە ئەوەی چاوەڕوان دەکرێت بابەتێکی ژیرانە نییە. میسر وڵاتێکی گەورە و ئاڵۆزە و لە ناوەڕاستی گۆڕانکاریدایە. بەدڵنیاییەوە ئاماژەی کێشەدار لە میسردا بەدی دەکرێت. کاتێك ناوەندی توێژینەوەی پێو لەمانگی نیسانی پێشوودا توێژینەوەیەکی لەمەڕ وڵاتانی جیهانی عەرەب ئەنجامداو بەو ئاکامە گەشت کە میسریەکان تێڕوانینیان وایە کە ڕۆژئاوای مۆدێرن وەکو توندڕەو وەسف دەکەن. ناوەندەکە ئەوەی بەدەستخستووە کە 82%ی میسرییەکان پشتگیری سزادان بەهۆی بەرد دەکەن بۆ ئەوانەی کە زینا دەکەن و 84%یش لەگەڵ سزای مردنن بۆ ئەو موسوڵمانانەی کە واز لە ئاینەکەیان دەدەن. ئەمەش وەکو ململانێیەك لەنێوان مۆدێرنیزە و ئوسوڵیەکان 59%ی میسریەکان لەگەڵ ناسنامەی ئوسوڵیدابوون.

ئەمەش مایەی نیگەرانیە کاتێك ببینین ڕژێمێکی شێوە ئێرانی ئیسلامی دروست دەبێت. سەرباری ئەو دەرەنجامانەی کە ناوەندی پێو ئەنجامی دا، لە ڕاپرسیەکی ساڵی 2007دا ئەوە دەرکەوتووە 90%ی میسریەکان پشتگیری سەربەستی ئاینی دەکەن و 88%یشیان لایەنگری دەسەڵاتی دادوەری نەبوون و 80%ی تر لایەنگری ئازادی ڕادەربڕینن و 75%یش لەدژی سانسۆرن و بەپێی ڕاپۆرتێکی ساڵی 2010ەش زۆرینەی خەڵکی پێیانوایە دیموکراسی پەسەنددیدەیە و بە بەراورد بە هەرجۆرە حکومەتێکی تر.

هەر لەبارەی مەترسییەکانی دەوڵەتی ئاینی میسری دەمێنمەوە و وای وێنا دەکرێت کە ئەم بابەتە نزیك بێت.

شیعەی ئێران مۆدێلێکە بۆ دەوڵەت نەبوون بەدڵنیایشەوە ئەمەش بۆ نەتەوەیەکی عەرەبی سوننەی وەکو میسر ڕاست نییە. گەلی میسر نە موبارەکیان دەوێت و نە شێوازی مەلاکانی ئێرانیشیان دەوێت. ئەوەی کە پەسەندە بۆ میسر بریتیە لە لیبراڵی دیموکراسی کە تێیدا میسر ببێ بە وڵاتێك کە هەڵبژاردنی ئازاد و پاکی تێدا ئەنجام بدرێت، بەڵام پێشتر زۆرینەی هەڵبژێردراو ڕێگرییان لە مافی تایبەت و ئازادیەکان دەکرد و ڕێگرییان دەخستە بەردەم کۆمەڵگای مەدەنی و هەروەها دەوڵەتیان وەکو ئامرازێك بۆ دەسەڵات بەکاردەهێنا. مەترسییەکە بەمانایەکی تر، بریتییە لە کەمتر لە ئێران و زیاتر لە ڕوسیا.

هیوادارم میسر بتوانێت لەم ڕێگەیەوە دەرباز بێت. ناتوانم بڵێم کە کامەشیان دەبێت، بەڵام زۆربەی بەڵگەکان ئاماژە بەوە دەکەن کە دیموکراسی دەتوانرێت لە میسردا پیادە بکرێت. سەرەتا بەوەی کە سوپا بە عیلمانی ماوەتەوە و لەهەر هەوڵێك بەدوورە کە بتوانێت لەڕووی ئاینیەوە بجوڵێنرێت.

سوپای میسری زۆر بەباشی شەڕی دیموکراسی دەکات بۆ تێکشکاندنی ڕەگەزەکانی دیکتاتۆری، لەبەرئەوەی دەستەبژێرێك لە هێزەکانی سوپا سوودمەندن لە سیستمەکە، بەڵام بەهێزیان و ناوبانگیان بەسە بۆئەوەی بتوانن هەندێك هێڵی گشتی بکێشن.

model for no country — certainly not a Sunni Arab society like Egypt. The nation has seen both Mubarak and Iran's mullahs and wants neither. More likely is the prospect of an "illiberal democracy," in which Egypt becomes a country with reasonably free and fair elections, but the elected majority restricts individual rights and freedoms, curtails civil society and uses the state as its instrument of power. The danger, in other words, is less Iran than Russia.

My hope is that Egypt avoids this path. I cannot tell you in all honesty that it will. But much evidence suggests that democracy in Egypt could work. First, the army, which remains resolutely secular, will thwart any efforts to create a religious political order. The Egyptian army may well fight the efforts of democrats to dismantle some elements of the military dictatorship — since the elites of the armed forces have benefited mightily from that system — but it is powerful and popular enough to be able to draw certain lines. In Egypt, as in Turkey, the army has the opportunity to play a vital role in modernizing the society and checking the excesses of religious politics.

Egyptian civil society is rich and complex and has within it a persistent liberal strain. Since Napoleon's invasion of Egypt in 1798, Egyptians have wanted to catch up with the West. Liberal currents of thought and politics have repeatedly flourished in the country — prominently in the 1880s, the 1920s and the 1950s. Egypt's Fundamental Law of 1882 was an advance over almost all Asian and Middle Eastern constitutions at the time.

Egypt also retains some core elements of a liberal constitutional order, chief among them a judiciary that has fought excessive state power for decades. In a fascinating and timely book published in 2008, Egypt After Mubarak, Bruce Rutherford of Colgate University details the long and persistent struggle of the judiciary to carve out an independent role for itself, even under a military dictatorship. The recent moves toward a more open and market-based economy have also created a new business elite that has some stake in a liberal, constitutional order.

It is possible, of course, that the economic reforms will not continue. As in many countries, policies that revoke subsidies and dismantle protected industries provoke public anxiety and spirited opposition from business oligarchs (who often turn out to be those who have been protected). But given that Egypt will need economic growth, it will not be possible to turn back the basic movement toward freer markets.

لە میسر، هەروەکو تورکیا، سوپا دەرفەتی ئەوەی هەیە ڕۆڵێکی گرنگ بگێڕێت لە مۆدێرنەکردنی کۆمەڵگا و پشکنینی ڕێگەکانی سیاسەتی ئاینی.

کۆمەڵگای مەدەنی میسری دەوڵەمەندە و هەروەها ئاڵۆزە لەنێویشیدا بەرەیەکی بەرگریکاری لیبڕاڵ هەیە. لەکاتی داگیرکردنی میسرەوە لەلایەن ناپلیۆن لە ساڵی 1798، میسریەکان ویستوویانە بە ڕۆژئاوا بگەن. ئەو تەوژمە لیبراڵە هزری و سیاسیەی ئێستا بۆ هەمیشە گەشە دەکات لەو وڵاتەدا بەتایبەت لە ساڵانی 1880کان و 1920ەکان و 1950کاندا. یاسای بنەڕەتی میسر لە ساڵی 1882دا نیشانەی پێشکەوتنێك بووە لەسەر ئاستی زۆربەی زۆری دەستوورەکانی وڵاتانی ئاسیایی و ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست.

تەنانەت میسر هێندێك لەو بەندە دەستوورییە لیبراڵیانەی ماوەتەوە. دیارترینیان بریتیە لە دەسەڵاتی دادوەرییە کە بۆ چەندین دەیەیە شەڕێکی توند دەکات بۆ دەسەڵاتی دەوڵەت. لەمیانی کتێبێکی بروس ڕوسەرفۆرد لە زانکۆی کۆلگەیت کە لەساڵی 2008دا بڵاوکرایەوە و بەناوی میسری پاش موبارەکەوە و بە وردی ململانێی دوورودرێژی دەسەڵاتی دادوەری دەخاتەڕوو کە بۆ سەربەخۆبوونی خۆی داویەتی، تەنانەت کاتێك کە لەژێر باری دیکتاتۆریش دابووبێتن. ئەم هەنگاوانەی دوایش کە بەئاقاری کرانەوە و دەستەبژێری سەرمایەداری بواری ئابووری نوێی دروستکردووە کە هێندێك مەترسیان بۆ لیبڕاڵیەت و بەندە دەستوورییەکانیش هەیە.

ئەگەری ئەوەش هەیە لە وەها دۆخێکدا چاکسازی ئابووری بەردەوام نەبێت. هەروەکو لە زۆر وڵاتدا ڕوودەدات، وەها ڕەوشێك کە ببێتە مایەی هەڵتەکان و وێرانکردنی پیشەسازی و هەروەها ئیستفزازی نیگەرانی خەڵکی بکات و ئەو ڕۆحیەتە بە ئۆپۆزسیۆن بدا کە بڵێت دەسەڵات لە حاڵەتی ئۆلیگارشیەتی بیزنسدایە، بەڵام پێویستە ئەوە بۆ میسر لەبەرچاو بگیرێت کە پێویستی بە گەشەسەندنی ئابووریە. ئەگەری ئەوە لە ئارادانییە میسر واز لەو هەنگاوانە بهێنێت کە بەرەو بازاڕی ئازاد دەینێت. وەها سیاسەتێك پێویستی بە دادگاگەل و یاساگەلێکی باشترە و هەروەها پێویستی بە هەوڵە بۆ نەهێشتن و چارەسەرکردنی گەندەڵی و بەرەوپێشچوونی بواری پەروەردە. لەگەڵ بەردەوامی کاتدا، دەتوانن توێژی ناوەند دروست بکەن و سەربەخۆتربن لە وڵاتەکەدا.

داواکاری و پێداچوونەوە و ڕێگرییەکان و ئیسلام
تاکە تەحەدای ڕاست بریتیە لە ڕۆڵی ئیسلام، ئەو ئیسلامیانەش بریتین لە ئیسلامیە ئوسوڵیەکان و ئیخوان موسلیمین. ئیسلام لە میسر و وڵاتانی عەرەبی داواکاری و پێداچوونەوەیەکی تایبەتی هەیە، بەڵام ئەوە گرنگە لێرەدا ئەمە بۆچی. دیکتاتۆرە عەلمانیەکان وا بۆ چەندین دەیە دەچێت ئەم ناوچەیە بەڕێوەدەبەن و بێ گوێدانە هیچ بەهایەك هەموو چالاکیەکی سیاسی سەرکوت دەکەن. تاکە شتێك کە ئەو دەسەڵاتانە ناتوانن دایبخەن مزگەوتەکانە. بۆیە مزگەوتەکانیش بووە بە ناوەندێك بۆ ئەنجامدانی چالاکییە سیاسییەکان و بەم شێوەیەش ئیسلام بووە بە زمانی نەیار و ئۆپۆزسیۆن.

ئەم حاڵەتە بۆ زۆرێك لە میسرییەکان نکۆڵی لێ نەدەکرا، وەکو ئیخوان موسلمین ئێستا دروشمی "ئیسلام و چارەسەر" بەرزدەکەنەوە، بەڵام ئەم گروپە توانا و دەسەڵاتی ئەوەیان هەیە لە کۆمەڵگای میسریدا خۆیان بسەلمێنن بەهۆی ئەوەی کە بۆ چەندین دەیە دەچێت ئەم گروپە ئیسلامییە کاروچالاکی لێ قەدەغەکراوە و دادەپڵۆسرێ. کاتێکیش شتەکان پڕبوون، ئەوە هەروەکو زۆرێك لە وڵاتانی تری ئیسلامی، خەڵکی نیگەران دەبێت لەکارەکانی حکومەت و هەروەها لەو گەندەڵی و گەشە ئابووری و هەروەها وتاری ئایدۆلۆجی.

هەموو ئەم کێشانە تەواو نزیك بوونەتەوە لە سەرهەڵدان کاتێك نەك تەنها ئەمە لەلای خۆپیشاندەرانی میسر، بەڵکو لەلایەن تونسەکانیشەوە دروستببوو.

Such policies require better courts and laws, plus efforts to tackle corruption and improve education. And over time, they will create a middle class more independent of the state.

The Appeal, and Limits, of Islam

The real challenge remains the role of Islam, Islamic fundamentalists and the Muslim Brotherhood. Islam has a special appeal in Egypt and the broader Arab world, but it's important to understand why. Secular dictators have ruled these lands for decades and ruthlessly suppressed all political activity. The one place they could not shut down was the mosque, so it became the center of political activism and discourse, and Islam became the language of opposition.

This is not to deny that for many Egyptians, "Islam is the solution," as the Muslim Brotherhood's slogan claims. But the group has an allure in Egyptian society largely because it has been persecuted and banned for decades. Once it has to compete in the marketplace of ideas, it might find that, as in many Muslim countries, people are more worried about issues of governmental competence, corruption and growth than grand ideological statements.

Those issues, close to home, were at the heart of the protests not only in Egypt but also in Tunisia. It has been fascinating to watch as the legendary "Arab street" finally erupted spontaneously and freely. It turned out not to be consumed with the Middle East peace process and the Palestinians. Israelis have reacted to the unrest in Egypt with horror, convinced that any change will mean less security for their country.

To an extent this is true. The peace between Egypt and Israel was never between two peoples but between their regimes. Israel might have to ask itself what policies it will have to pursue to create stability with a democratic Egypt. It would hardly be a cure-all, but were Israel to offer a deal that Palestinians accepted, it would surely help persuade Egyptians that Israel does not seek to oppress the Palestinian people.

The challenge for Israel is the challenge for the U.S. The Egyptian public's attitude toward America is poisoned by years of Washington's backing dictators and offering unflinching support for Israel. The U.S. too will have to ask what it will take to have better relations not merely with Egypt's military elite but with its people. And it will have to avoid the overreaction — common in Israel — that brands every move toward social conservatism as one toward jihad.

سەرنجڕاکێشی ئەمەش ئەوکات دروست دەبێت کاتێك شەقامەکانی وڵاتانی عەرەبی هەڵدەقوڵێن و دێن و دەچن بەئازادانە. لە داخوازی ئاشتی بۆ فەلەستین و ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست کەوتوون. هاوکات ئیسرائیلیش بەم نائارامیانەی میسریش تۆقیوە و وا ئەم ڕەوشە لێك دەداتەوە کە هەر گۆڕاکارییەك لە ناوچەکەدا مانای کەمبوونەوەی سەلامەتی و ئاسایشی وڵاتەکەیەتی.

تاڕادەیەکیش ئەم ترسەی ئیسرائیل لە جێی خۆیەتی، چونکە ئاشتی لەنێوان میسر و ئیسرائیلدا هەبوو هەرگیز لەنێوان دوو هاوڵاتی ئەو دوو وڵاتەدا نەبوو. ئیسرائیل لە ئێستادا لە بیرکردنەوە و پرسیار لە خۆکردندایە کە داخۆ چ جۆرە سیاسەتێك پێویستە بگرێتەبەر تاوەکو لەگەڵ میسری دیموکراتدا کاریان پێ بکات. ئەمەش هەنگاو و سیاسەتێکە سەختە هەموو بابەتەکان چارەسەر بکات، بەڵام ئیسرائیل داوای گفتوگۆی لەگەڵ فەلەستین کردووە و فەلەستینیش قبوڵی کردووە. ئەمەش بەدڵنیایەوە یارمەتی میسرییەکان دەدات تاوەکو ڕازی بن ئیسرائیل داوای چەوسانەوەی خەڵکی فەلەستین نەکەن.

تەحەدای ئیسرائیلیش تەحەدای ئەمریکایە. ڕەئی گشتی میسریش لەبارەی ئەمریکاوە زەهراویە بەهۆی ئەو پشتگیرییە چەند ساڵیەی ئەمریکا لە دیکتاتۆری میسر و پشتگیری ئیسرائیل. ئەمریکاش بەهەمان شێوە پێویستە پرسیاری ئەوە لەخۆی بکات کە چی بکات تاوەکو پەیوەندییەکی باش نەك بە تەنها لەگەڵ دەستەبژێری سوپای میسر، بەڵکو لەگەڵ میسریەکانیشدا ببەستێت. هەروەها پێویستە کارگەلێکی زۆر ئەنجام نەدات وەکو ئەوەی لە ئیسرائیل هەیە کە هەموو هەنگاوەکان بەرەو کۆنزێرڤاتیڤمی کۆمەڵایەتی بەرێت وەکو جیهاد.

هەروەها داوا لەژنان بکرێت کە پەچە و سەرپۆش لەبەر بکەن بۆئەوەی جیاوازبن لە پیاوان. ئەگەر ئەمریکا ڕووبەڕووی هەموو گوزارشتێکی ئاینی ببێتەوە، ئەوا ئەوکات ناتوانێت لەگەڵ ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستی دیموکراتیتر و نوێتردا کاربکات.

سەرنجڕاکێشترین لایەنی خۆپیشاندانەکانی میسر و تونس بریتییە لەوەی کە چۆن ئەو ئەمریکا بچووکە ڕەش بووە لە زاکیرەی و خەیاڵی خەڵکی ئەو وڵاتانەدا.

ئەوانەی لەسەر شەقامەکانن بەشێوەیەکی بنەڕەتی نیگەران نین لە ئەمریکا، چونکە ئۆباما تەرکیزی لەسەریانە و یارمەتیان دەدات لە لابردنی موبارەکدا. لە تونس، ئەمریکا ڕۆڵێکی بچووکتری دەگێڕا. ئەمەش سەیر بوو، چونکە دوو سیاسەتی جیاوازی نزیکبوونەوە لەم ناوچەیە لەنێوان جۆرج دەبلیو بۆش و ئۆباما دەبینرا. پاش 11ی سێپتەمبەر، بۆش فشارێکی زۆری بۆ کێشەکانی دیکتاتۆرە عەرەبەکان هێناو بەشێوەیەك کە ڕەنگ نییە ئیهمال بکرێن، بەڵام بۆش بابەتەکەی بێ متمانە کرد کاتێك سیاسەتی دەرەوەی زۆر نا جۆر بوو لەگەڵ وڵاتانی عەرەبی ئەمەش وەکو شەڕی عیراق و پشتگیری لە ئیسرائیل. لە ساڵی 2005دا، موبارەك توانی چالاکوانە مەدەنی و دیموکراتەکان لە زیندان بکات بەبیانووی ئەوەی ئەوانە مشتومڕ و موجامەلەی ئەجێندای ئەمریکی لە میسر دەکەن.

بەپێچەوانەوە ئۆباما سیاسەتێکی جیاوازتری پەیڕەوکرد و دوورکەوتەوە لە سیاسەتی شەڕانگێزانەی پێشووتری ئەمریکا لە ناوچەکەدا کە وای کرد میسریە لیبڕاڵەکان و دیموکراتەکان کونج و شوێن و پەنای تریان دۆزیەوە بێ ئەوەی پشت بە ئەمریکا ببەستن. بەشێوەیەك لە ئێستادا لایەنگرانی موبارەك دەیانەوێت ئەوە بڵێن کە هێزی دەرەکی دەیانەوێت ڕەوشی میسر تێکبدەن، بەڵام بێ هودە بوون. لە ڕاستیدا، خۆپیشاندانەکانی میسر و تونس و ئەردەن و شوێنەکانی تر نارەزاییەکی بەرفراوانتریان لێ چاوەڕێ دەکرێت بەهۆی ئەوەی بەشێوەیەکی ڕێکوپێك و ئۆرگانی دروستبوون و نیگەرانن لە کەسانی تری عەرەب.

Asking women to wear veils is different from making men wear suicide belts. If the U.S. is opposed to every expression of religiosity, it will find itself unable to understand or work with a new, more democratic Middle East. The most interesting aspect of the protests in both Tunisia and Egypt has been how small America loomed in the public's imagination. Those on the street were not centrally concerned with the U.S., though Obama became a focus when it was clear that he could help in pushing Mubarak out. In Tunisia, the U.S. played an even smaller role. In a strange sense, this might be the consequence of both George W. Bush's and Obama's approaches in the region. After 9/11, Bush put a harsh spotlight on the problem of Arab dictatorships in a way that made them impossible to ignore. But he discredited his cause with a foreign policy that was deeply unpopular in the Arab world (the Iraq war, support for Israel, etc.). In 2005, Mubarak was able to tar democracy activists by pointing out that they were arguing for an American agenda for Egypt. Obama, by contrast, pulled back from an overbearing, aggressive American role, which made it possible for Egyptian liberals and democrats to find their voices without being branded as U.S. puppets. (Even recently, the pro-Mubarak crowd warned that "outside forces" were trying to destabilize Egypt, but it didn't work.) In fact, the protests in Egypt, Tunisia, Jordan and elsewhere have resonated with the broader population of the Arab world because they came from within, having grown organically, and were concerned with the conditions of ordinary Arabs. For five decades the Middle East has been force-fed a political discourse based on grand ideologies. For the Iranian protesters, America was not just a country or even a superpower but the "Great Satan." What is happening in Egypt and Tunisia might be a return to a more normal politics, fueled by the realities of the modern world, rooted in each country's conditions. In this sense, these might be the Middle East's first post-American revolutions.	وا بۆ 5 دەیە دەچێت ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست لەلایەن ختابێکی سیاسی بێزراو و بەهۆی کاریگەری هێزەوە بەڕێوەدەبرێت. بەنیسبەت خۆپیشاندانی ئێرانەوە، ئەمریکا تەنها وڵاتێك یان تاکە زلهێزێك نییە، بەڵام "شەیتانێکی گەورەیە" بۆیان، بەڵام ئەوەی لە میسر و تونس ڕوودەدات ڕەنگە گەڕانبێت بەلای سیاسەتێکی ئاسایی تر و لەلایەن واقیعی جیهانی مۆدێرنەوە داڵدەبدرێت و بناغە و ڕەچەی لە هەر وڵاتێکدا هەیە. ئەمەش بەو مانایە دێت کە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست بەگشتی یەکەمین شۆڕشی پۆست ئەمریکا دەگرێتەخۆ. و. ئازاد عەلی فەرید زەکەریا- تایم

Text 19	
ST	**TT**
Libya and the World of Oil ***Noam Chomsky*** Last month, at the international tribunal on crimes during the civil war in Sierra Leone, the trial of former Liberian president Charles Taylor came to an end. The chief prosecutor, U.S. law professor David Crane, informed The Times of London that the case was incomplete: The prosecutors intended	**بەهاری عەرەبی و پێگەی دیموکراسی** **ناووم چۆمسکی** مانگی ڕابردوو بوو دادگاییکردنی سەرۆکی پێشووتری لیبیریا (چارلز تایلۆر) لە دادگای نێودەوڵەتی تایبەت بە تاوانەکانی جەنگی ئەهلی لە سیرالیۆن کۆتایی پێهات، بەڵام سەرۆکی دەستەی داواکاری گشتی و مامۆستای یاسای ئەمریکی (دێڤید کراین) بە ڕۆژنامەی (زی تایمز)ی لەندەنی ڕاگەیاند کە کێشەکە هێشتا تەواو نەبووە. داواکارەکان ویستبوویان قەزافی تۆمەتبار بکەن، بەڵکو کراین وتبووی: "لە کۆتاییدا

to charge Moammar Gadhafi, who, Crane said, “was ultimately responsible for the mutilation, maiming and/or murder of 1.2 million people.”
But the charge was not to be. The U.S., U.K. and others intervened to block it. Asked why, Crane said, “Welcome to the world of oil.”
Another recent Gadhafi casualty was Sir Howard Davies, the director of the London School of Economics, who resigned after revelations of the school’s links to the Libyan dictator.
In Cambridge, Mass., the Monitor Group, a consultancy firm founded by Harvard professors, was well paid for such services as a book to bring Gadhafi’s immortal words to the public “in conversation with renowned international experts,” along with other efforts “to enhance international appreciation of (Gadhafi’s) Libya.”
The world of oil is rarely far in the background in affairs concerning this region.
For example, as the dimensions of the U.S. defeat in Iraq could no longer be concealed, pretty rhetoric was displaced by honest announcement of policy goals. In November 2007 the White House issued a Declaration of Principles insisting that Iraq must grant indefinite access and privilege to American investors.
Two months later President Bush informed Congress that he would reject legislation that might limit the permanent stationing of U.S. armed forces in Iraq or “United States control of the oil resources of Iraq” – demands that the U.S. had to abandon shortly afterward in the face of Iraqi resistance.
The world of oil provides useful guidance for western reactions to the remarkable democracy uprisings in the Arab world. An oil-rich dictator who is a reliable client is granted virtual free rein.
There was little reaction when Saudi Arabia declared on March 5, “Laws and regulations in the Kingdom totally prohibit all kinds of demonstrations, marches and sit-in protests as well as calling for them as they go against the principles of Shariah and Saudi customs and traditions.” The kingdom mobilized huge security forces that rigorously enforced the ban.
In Kuwait, small demonstrations were crushed.
The mailed fist struck in Bahrain after Saudi-led military forces intervened to ensure that the minority Sunni monarchy would not be threatened by calls for democratic reforms.
Bahrain is sensitive not only because it hosts the U.S. Fifth Fleet but also because it borders Shiite areas of Saudi Arabia, the location of most of the kingdom’s oil. The world’s primary energy resources happen to be located near the northern Persian Gulf (or Arabian Gulf, as Arabs often call it), largely Shiite, a potential nightmare for Western planners.
In Egypt and Tunisia, the popular uprising has won impressive victories, but as the Carnegie

قەزافی بەرپرسیار بووە لە شێواندن و کوشتنی 1,2 ملیۆن کەس"، بەڵام تۆمەتەکە ئاراستەی نەکراوە، چونکە ئەمریکا و بەریتانیا و دەوڵەتانی تریش تەدەخولیان کرد بۆ سڕکردنی تۆمەتەکە، کاتێکیش لەو بارەیەوە پرسیار لە کراین کرا، لە وەڵامدا وتی: "بەخێربێن بۆ جیهانی نەوت".

یەکێك لە نوێترین قوربانییەکانی قەزافی بەڕێوەبەری کۆلیژی ئابووری لەندەن (سێر هاوەرد دێڤیس) بوو کە لە ئەنجامی ئاشکرابوونی زانیارییەکان سەبارەت بە پەیوەندی ئەو کۆلیژە بە دیکتاتۆری لیبیاوە دەستی لە کارکێشایەوە. کۆمپانیای ڕاوێژکاری (مۆنیتۆر گروپ) لە کامبرێدج لە ویلایەتی ماساشوستس کە لەلایەن چەند مامۆستایەکی زانکۆی (هارڤەرد)ەوە دەمەزرێنراوە، پارەیەکی زۆری لە بەرامبەر خزمەتگوزارییەکانی لە بابەتی دانان و بەچاپگەیاندنی کتێبی تایبەت بە گەیاندنی وتە نەمرەکانی قەزافی بۆ جەماوەر بە هاوکاری شارەزایانی ناوداری نێودەوڵەتی وەرگرتووە، شانبەشانی چەند هەوڵدانێکی تر لەپێناوی قەبەکردنی قەبارەی سەرسووڕمان و نواندنی ڕێز بەرامبەر لیبیای قەزافی.

جیهانی نەوت ڕێنمایی بە سودمان پێدەدات دەربارەی کاردانەوەکانی خۆرئاوا لە بەرامبەر ئەو ڕاپەڕینە دیموکراتییە جێی سەرنجانەی کە جیهانی عەرەبیان گرتووەتەوە. شیاوی ڕوونکردنەوەیە کە بارودۆخی بەحرەین زۆر هەستیار نییە، نەك تەنها لەبەرئەوەی میوانداریی کەشتیگەلی پێنجەمی ئەمریکا دەکات، بەڵکو بەهۆی ئەوەوە کە هاوسنوورە لەگەڵ ئەو ناوچانەدا کە زۆرینەی نەوتی یەدەگیان لێیە لەناو شانشینی عەرەبی سعودیە.

لە بەرامبەریشدا شۆڕشە جەماوەرییەکان لە تونس و میسر سەرکەوتنێکی گەورەیان بەدەستهێنا، بەڵام بەپێی دەزگای (کارنێگی) هێشتا ڕژێمەکان لەسەر حاڵی خۆیانن هەرچەندە سوورن لەسەر چەسپاندنی پێگەی ئەو دیموکراسییەی کە هێشتا پایەکانی بە تەواوەتی دانەمەزراون، بەڵکو تاکو ئێستاش گۆڕینی نوخبەکانی دەسەڵات و ڕژێمی حوکم ئامانجێکی دوورە، چونکە خۆرئاوا هەوڵدەدات نەگەنە بەدیهێنانی ئەو ئامانجە.

بەڵام سەبارەت بە بارودۆخی لیبیا، دەبینین تەواو جیاوازە، چونکە دەوڵەتێکی بە نەوت دەوڵەمەندە و دیکتاتۆرێك حوکمی دەکات و ئەو مەعمیلەی دەیەوێت پشتی پێببەستێت سودێکی زیاتری لێدەبینێت، بۆیە کاتێك کە نارەزاییە ئاشتیانەکان بەرپابوون، قەزافی بەخێرایی توانی دایبمرکێنێتەوە. لە 22ی ئاداری ڕابردوودا لەکاتی پێشڕەویی کردنی هێزەکانی قەزافیدا بەرەو بەنغازی پایتەختی شۆڕشگێڕەکان، دێنیس ڕۆس گەورە ڕاوێژکاری باراك ئۆباما بۆ کاروباری خۆرهەڵاتی ناوەڕاست هۆشداریدا کە لەکاتی ئەنجامدانی کۆمەڵکوژیدا هەموو لایەك ئۆباڵی ڕوودانی دەخەنە ئەستۆی ئەمریکا، چونکە ئەوە دەرەنجامێکی قبوڵکراو نییە.

ئەوەبوو خۆرئاوا بە حەتمی دژی ئەوەبوو قەزافی لە ڕێگەی دامرکاندنەوەی شۆڕشەوە دەسەڵات و سەربەخۆیی جوڵانی بەهێز بکاتەوە و ویلایەتە یەککگرتووەکان چووەپاڵ بڕیارەکەی ئەنجومەنی ئاسایش بۆ سەپاندنی ناوچەی دژەفڕین بەسەر لیبیادا کە هەریەکە لە ویلایەتە یەککگرتووەکان و بەریتانیا و فەڕەنسا سەرپەرشتی جێبەجێکردنی دەکەن.

بەوجۆرە بڕیاری ئاگربەست و دژەفڕین بەسەر هێزەکانی قەزافیدا سەپێنرا، لەولاشەوە یارمەتی شۆڕشگێڕەکان درا تاوەکو بەرەو خۆرئاوای لیبیا پێشڕەوی بکەن و هەرزوو سەرچاوە سەرەکییەکانی بەرهەمهێنانی نەوتیان لە ژێردەستی قەزافیدا لانیکەم بۆ ماوەیەکی

Endowment reported, the regimes remain and are “seemingly determined to curb the pro-democracy momentum generated so far. A change in ruling elites and system of governance is still a distant goal” – and one that the West will seek to keep far removed.

Libya is a different case, an oil-rich state run by a brutal dictator, who, however, is unreliable: A dependable client would be far preferable. When nonviolent protests erupted, Gadhafi moved quickly to crush them.

On March 22, as Gadhafi’s forces were converging on the rebel capital of Benghazi, top Obama Middle East adviser Dennis Ross warned that if there is a massacre, “everyone would blame us for it,” an unacceptable consequence. And the West certainly didn’t want Gadhafi to enhance his power and independence by crushing the rebellion. The U.S. joined in the U.N. Security Council authorization of a “no-fly zone,” to be implemented by France, the U.K. and the U.S.

The intervention prevented a likely massacre but was interpreted by the coalition as authorizing direct support for the rebels. A cease-fire was imposed on Gadhafi’s forces, but the rebels were helped to advance to the West. In short order they conquered the major sources of Libya’s oil production, at least temporarily.

On March 28, the London-based Arab journal Al-Quds Al-Arabi warned that the intervention may leave Libya with “two states, a rebel-held, oil-rich East and a poverty-stricken, Gadhafi-led West. ... Given that the oil wells have been secured, we may find ourselves facing a new Libyan oil emirate, sparsely inhabited, protected by the West and very similar to the Gulf’s emirate states.” Or the Western-backed rebellion might proceed all the way to eliminate the irritating dictator.

It is commonly argued that oil cannot be a motive for the intervention because the West had access to the prize under Gadhafi. True but irrelevant. The same could be said about Iraq under Saddam Hussein, or Iran and Cuba today.

What the West seeks is what Bush announced: control, or at least dependable clients, and in the case of Libya, access to vast unexplored areas expected to be rich in oil. U.S and British internal documents stress that the “virus of nationalism” is the greatest fear, since it might breed disobedience.

The intervention is being conducted by the three traditional imperial powers (though we may recall – Libyans presumably do – that, after World War I, Italy conducted genocide in eastern Libya).

The western powers are acting in virtual isolation. States in the region – Turkey and Egypt – want no part of it, nor does Africa. The Gulf dictators would be happy to see Gadhafi gone – but, even

کاتی دەرهێنا.

لەلایەکی ترەوە کۆدەنگییەك لەسەر ئەوە هەیە کە نەوت پاڵنەری سەرەکی دەستوەردان نییە، چونکە نەوت دەستکەوتێکە خۆرئاوا دەیتوانی لەسایەی حوکمی موعەمەر قەزافیدا چنگی بکەوێت، ئەمە ڕاستە، بەڵام لەجێی خۆیدا نییە، چونکە دەکرا ئەمە لەبارەی عیراقەوە بوترێت کاتێك لەژێر دەسەڵاتی سەدامدا بوو، یاخود تەنانەت دەربارەی ئێران و کوبای ئەمڕۆش دەکرێت ئەوە بڵێین. ئەوەی کە خۆرئاوا هەوڵی بۆ دەدات ئەوەیە کە جۆرج بوش ڕایگەیاندووە ئەویش کۆنترۆڵکردن یان لانیکەم بوونی مەعمیلی باوەڕپێکراو. لە لیبیادا ئازادی لە گەیشتن بە ڕووبەرێکی بەرفراوانی نەدۆزراوە هەیە کە ئەگەری هەیە سامانێکی زۆری نەوت لە هەناویدا هەبێت.

بەڵگەنامە ئەمریکی و بەریتانییەکان پێداگری لەسەر ئەوە دەکەن کە ڤایرۆسی ناسیۆنالیزم گەورەترین ترس دروستدەکات، بەهۆی ئەوەوە کە دەتوانێت یاخیبوون و گیانی چۆکدانەدان بەرهەم بێنێت. ئێستا ئۆپەراسیۆنەکانی لیبیا لەلایەن سێ هێزە ئیمپریالییە تەقلیدییەکەوە ئەنجام دەدرێت، سەرەڕای ئەوەی کە ئێمە بیرمانە و پێشموایە لیبییەکانیش بیریان ناچێتەوە کە ئیتاڵیا دوای یەکەمین جەنگی جیهانی کۆمەڵکوژی لە ناوچەکانی خۆرهەڵاتی لیبیا ئەنجامدا.

ئاشکرایە کە ئێستا ڕەگەکانی بەهاری عەرەبی قوڵبوونەتەوە، چونکە ئەم ناوچەیە ساڵانێکی دوورودرێژ لەسەرخۆ دەکوڵا و دوای شەپۆلی نارەزاییەکانی ساڵی ڕابردوو لە بیابانی خۆرئاوا، ئیتر ئەوەندەی نەخایاند پریشکەکانی گەیشتنە تونس و میسر و ئێستا بە ناو ناوچەی عەرەبیدا تەشەنەی کردووە.

*مامۆستای فەلسەفە و زمانەوانی لە پەیمانگەی تەکنیکی ماساشوستس.
لە (نیویۆرك تایمز)ەوە
و: سابیر عەبدوڵلا کەریم

<table>
<tr><td>as they’re groaning under the weight of advanced weapons provided to them to recycle petrodollars and ensure obedience, they barely offer more than token participation. The same is true beyond: India, Brazil and even Germany.
The Arab Spring has deep roots. The region has been simmering for years. The first of the current wave of protests began last year in Western Sahara, the last African colony, invaded by Morocco in 1975 and illegally held since, in a manner similar to East Timor and the Israeli-occupied territories.
A nonviolent protest last November was crushed by Moroccan forces. France intervened to block a Security Council inquiry into the crimes of its client.
Then a flame ignited in Tunisia that has since spread into a conflagration.
(Noam Chomsky’s most recent book, with co-author Ilan Pappe, is “Gaza in Crisis.” Chomsky is emeritus professor of linguistics and philosophy at the Massachusetts Institute of Technology in Cambridge, Mass.)</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Text 20</td></tr>
<tr><td>ST</td><td>TT</td></tr>
<tr><td>Negotiating Kirkuk
Posted By Denise Natali

As the deadline for the U.S. troop withdrawal from Iraq draws nearer, concerns about conflict along the trigger line in the oil-rich, ethnically-mixed province of Kirkuk have increased. Many worry that the absence of American-led joint patrols will create a security vacuum that encourages communal violence and terrorism. Others link the withdrawal to what they call ‘democratic negligence,' arguing for greater international efforts to resolve ethnic tensions in Kirkuk before the drawdown. These concerns are not unfounded; however, aside from a limited, Baghdad-approved U.S. military presence, the Kirkuk issue should be left for Iraqis to resolve. New realities in post-Saddam Iraq have increased the costs for everyone of a protracted Kirkuk conflict while creating opportunities for deal-making between Baghdad and Arbil. Viewed from an ethnic and sectarian lens, the prospects of a post-withdrawal Kirkuk appear dismal. Since the creation of the federal Iraqi state in 2005, Arab-Kurdish relations in Kirkuk city have become openly strained. The Iraqi government has failed to provide security and services to Kirkuk residents while refusing to implement key articles of the constitution regarding Kirkuk's territorial boundaries and jurisdiction. The Kurdistan Regional Government (KRG) has fueled tensions by resettling Kurdish populations to Kirkuk, controlling the provincial council, and mobilizing its militia in the city center.</td><td dir="rtl">دانوستاندن لەبارەی کەرکوکەوە
دێنیس ناتالی

لەکاتێکدا دواوادەی کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا لە عێراق نزیکتر دەبێتەوە، نیگەرانیەکان لەبارەی ململانێ لە هێڵەکانی پێشەوەی پارێزگای بەنەوت دەوڵەمەندی فرە ئیتنیکی کەرکوکەوە زیاتربووە. هەندێك نیگەرانن لەوەی غیابی هەڵمەتە هاوبەشەکان بەسەرپەرشتی ئەمریکا بۆشاییەکی ئەمنی دروستدەکات و ئەوەش دەبێتە هاندەرێك بۆ توندوتیژی جەماوەری و تیرۆریزم . هەندێکی تر کشانەوە دەبەستنەوە بەوەی ئەوان پێیدەڵێن "فەرامۆشکردنی دیمۆکراتی" و مشتومڕی ئەوەیانە هەوڵی نێودەوڵەتی زیاتر بدرێت بۆ چارەسەرکردنی بارگرژی ئیتنیکی لە کەرکوك.

ئەم نیگەرانیانە بێ بنەما و هۆکارنین و هەرچەندە بەدەر لە جێگیرکردنی هێزێکی ئەمریکی سنوردار بەڕەزامەندی بەغدا، کێشەی کەرکوك پێویستە بۆ عێراقیەکان بەجێبهێڵرێت چارەسەری بکەن. ڕاستیەکانی عێراقی دوای سەدام بۆ ململانێیەکی درێژکراوە لەسەر کەرکوك باجی لەسەر هەموو لایەك زیادکردووە و هاوکات چەند هەلێکی دروستکردووە بۆ ڕێکەوتن لە نێوان بەغدا و هەولێردا.

ئەگەر لەڕوانگەیەکی ئیتنیکی و مەزهەبیەوە لێی بڕوانرێت،پێشبینیەکانی کەرکوکی دوای کشانەوە تەمومژاوی دەردەکەوێت. لەسەرەتای دامەزراندنی دەوڵەتی فیدراڵی عێراقەوە لە ساڵی 2005 ، پەیوەندیەکانی نێوان عەرەب و کورد لە شاری کەرکوك بەکراوەیی نیگەرانی تێکەوتووە. حکومەتی عێراق شکستیهێناوە لە دابینکردنی ئاسایش و خزمەتگوزاری بۆ دانیشتوانی کەرکوك و هاوکات ڕەتیکردۆتەوە چەند ماددەیەکی دەستووری سەبارەت بە سنوورە ناوخۆییەکانی کەرکوك و دەسەلاَت جێبەجێبکات. حکومەتی هەرێمی کوردستان بارگرژییەکانی زیاترکردووە بە دووبارەنیشتەجێکردنەوەی دانیشتوانی کورد لە کەرکوك و دەستیگرتووە بەسەر ئەنجومەنی پارێزگا و هێزەکانی لە سەنتەری شارەکە جێگیرکردووە. ئەگەر ئەم ئاراستانە بە سنووردارکراوی بمێنێتەوە، ئەوا دەتوانێت ململانێ ناوخۆیی و نیشتمانیەکان بەهێزتربکات.</td></tr>
</table>

Yet, the Kirkuk problem today is not the same one it was five years ago. Alongside tensions over territory and identity, it has become intertwined with energy demands, petroleum-based development and commercial interests that require security and inter-regional concessions.	لەگەڵ ئەوەشدا کێشەی ئەمڕۆی کەرکوك وەکو پێنج ساڵ لەمەوبەری ئەو کێشەیە نیە. هاوتەریب لەگەڵ بارگرژییەکان سەبارەت بە خاك و ناسنامە، کێشەی کەرکوك گرێدراوە بە داواکارییەکانی وزە و گۆڕانکارییەکانی بواری پترۆڵ و بەرژەوەندیە بازرگانیەکان کە پێویستیان بە ئاسایش و سازشی هەرێمایەتی هەیە.
With plans to quadruple the country's oil revenues over the next five years, the central government needs a relatively stable Kirkuk -- and Iraq -- to continue exporting approximately 700,000 bpd of crude oil via the strategic pipeline that runs through the province northward to Turkish ports. The effort to secure the Kirkuk line comes at a time when the country's infrastructure needs repair, more expansive export routes are unavailable, attacks on pipelines are prevalent, and Iran is threatening to close the Straits of Hormuz to shipping.	بەلەبەرچاوگرتنی پلانەکانی ولاَت بۆ فراوانکردنی داهاتەکانی نەوت لە پێنج ساڵی ئایندەدا، حکومەتی ناوەندی پێویستی بە کەرکوکێك و عێراقێکی هەندێك سەقامگیر هەیە تابەردەوامبێت لە هەناردەکردنی نزیکەی 700000 بەرمیل نەوتی خاو لەڕۆژێکدا لەڕێگەی ئەو بۆریەنەوتیە ستراتیژیەی کەلە پارێزگای کەرکوکەوە بەرەو سەرەوە بۆ بەندەرە تورکیەکان دەڕوات. هەوڵەکان بۆ پاراستنی هێڵی کەرکوك لەکاتێکدا دێت کە ژێرخانی ئابووری ولاَت پێویستی بە چاکردنەوە هەیە، و ڕێگاکانی هەناردەکردنی فراوانتر فەراهەم نیە،و هێرشەکان بۆسەر بۆریە نەوتیەکان بەربلاَوە و ئێران هەڕەشەدەکات کەناڵی هورمز بەڕووی هەناردەکرندا دابخات.
The KRG has even more at stake in maintaining a stable Kirkuk and positive relations with Baghdad. No longer victims of Saddam Hussein or a repressive central government, the Kurds have gained large freedoms to develop their northern region within the federal Iraqi state.	حکومەتی هەرێمی کوردستان تەنانەت لەڕاگرتنی ئارامی کەرکوك و پەیوەندی پۆزەتیڤ لەگەڵ بەغدادا زیاتر لە ڕیسکدایە. کوردەکان لەبەرئەوەی چیدی قوربانی دەستی سەدام حسێن و حکومەتێکی ناوەندی دڕندە نین، ئەوان ئازادی فراوانیان بەدەستهێناوە بۆ پەرەپێدانی هەرێمی باکووری خۆیان لەچوارچێوەی دەوڵەتی فیدراڵی عێراقدا.
With multi-million dollar contracts with international companies to honor, the KRG needs a stable region to assure potential investors that it is still the "other Iraq." Such stability has become particularly important as Kurdish leaders try to prevent the ongoing unrest in their region from spilling-over into Kirkuk and from being fuelled by tensions in Kirkuk.	بۆ ناساندن وپەسەندکردنی چەندین گرێبەستی نەوتی بەبەهای چەندەها ملیۆن دۆلار لەگەڵ کۆمپانیا نێودەوڵەتیەکاندا، حکومەتی هەرێمی کوردستان پێویستی بە ناوچەیەکی سەقامگیر هەیە بۆ دڵنیاکردنەوەی وەبەرهێنەرەکان کە هێشتا هەرێمی کوردستان "عێراقێکی دیکە" یە. سەقامگیریەکی لەوجۆرە بەتایبەتی گرنگی زیاتر بووە لەکاتێکدا سەرکردە کوردیەکان هەوڵدەدەن پشێوی هەرێمەکەیان بۆ کەرکوك نەتەنێتەوە و یان بەهۆی بارگرژییەکانی کەرکوکەوە پشێوی و نائارامی هەرێمەکەیان زیاتر نەبێت.
Kurdish officials have economic incentives to negotiate Kirkuk, at least in the short and medium term. Despite the large autonomy it has realized since 2005, the KRG does not have the political authority to export its crude without Baghdad's approval.	بەرپرسانی کورد هاندەری ئابووریان هەیە دانوستاندن لەسەر کەرکوك بکەن لانی کەم بۆ قۆناغەکانی مەودا کورت و مام ناوەند. سەرەڕای ئەو سەربەخۆییە فراوانەی لە ساڵی 2005 ەوە لەئارادایە، حکومەتی هەرێمی کوردستان ئەو دەسەلاَتە سیاسیەی نیە بەبێ ڕەزامەندی بەغدا نەوتی خاوی خۆی هەناردە بکات.
The dozens of lucrative contracts it has signed with international oil companies still remain in legal limbo, even if Iraqi Prime Minister Nuri al-Maliki has promised Kurdish leaders he would recognize the contracts and has made an initial cost payment (although not profits) to Arbil.	هێشتا ئەو دەیان گرێبەستەی حکومەتی هەرێم لەگەڵ کۆمپانیاکانی نەوتی جیهانیدا ئیمزای کردوون لەحاڵەتی نیمچە یاسایدا ماوەتەوە، هەرچەندە تەنانەت نوری مالیکی سەرۆك وەزیری عێراق بەڵێنیداوە بەسەرکردە کوردەکان گرێبەستە نەوتیەکان دەناسێنێت و دانی پێدادەنێت و وەکو سەرەتایەك پارەی تێچوونی بەرهەمهێنانی نەوتی (هەرچەندە بەبێ قازانجەکان) بۆ هەولێر خەرجکردووە.
Further, the Kurdistan region depends upon the central government for nearly all its revenues -- some U.S. $10 billion dollars in 2010. Protracted conflict with Baghdad over Kirkuk could jeopardize a critically important source of funds for the KRG, cause financial loss for leading Kurdish elites and their associated parties, and undermine the northern region's international business credibility.	سەرەڕای ئەوەش هەرێمی کوردستان بەنزیکەیی بۆ هەموو داهاتەکانی پشتدەبەستێت بە حکومەتی ناوەندی کە لە ساڵی 2010 دا گەیشتۆتە 10 بلیۆن دۆلاری ئەمریکی. ململانێی درێژکراوە لەگەڵ بەغدادا سەبارەت بە کەرکوك لەوانەیە سەرچاوەیەکی زۆر گرنگی یارمەتی بۆ حکومەتی هەرێمی کوردستان بخاتە مەترسیەوە و زیانێکی دارایی بۆ سەرانی دەستەبژێری کورد و پارتەکانیان دروستبکات و میسداقیەتی هەرێمی کوردستان لە ڕووی بزنسی نێودەوڵەتیەوە لاوازبکات.
Keeping the peace in Kirkuk is also important to the government of Turkey, a strategic partner of both Baghdad and Arbil. In addition to safeguarding Turcoman rights, Turkey has significant vested commercial interests in its southern neighbor. The recent visit to Iraq by	هەروەها پاراستنی ئاشتی لە کەرکوك بۆ حکومەتی تورکیا گرنگە کە هاوبەشێکی ستراتیژی هەریەك لە بەغدا و هەولێرە. بێجگە لەپاراستنی مافەکانی تورکمان، تورکیا چەندین بەرژوەندی متمانەپێکراو و مسۆگەری لە هەرێمی کوردستاندا هەیە. سەردانەکەی ئەم دواییەی سەرۆك وەزیری تورکیا، ڕەجەب تەیب

Turkish Prime Minister Tayyip Erdogan and his accompanying business delegation underlined the importance of Iraq and the Kurdistan region to Turkey. Last year, bilateral trade was valued at U.S. $7.5 million, most of which passed through or remained in the Kurdish transit zone.
Turkey expects this amount to increase to $10 billion in 2011. With such high financial and political stakes, it is unlikely that Kurdish president Mas'ud Barzani would antagonize Turkey by pressing for an immediate territorial negotiation of Kirkuk, despite public assurances that it is an essential part of Kurdish identity.

These realities have implications for U.S. policy. Even if Baghdad extends the Status of Forces Agreement, a U.S. military presence should not be used to cushion Iraqis from reaching political decisions on Kirkuk or other sensitive issues. Nor should the United States or international organizations be engaged in engineering a census or staging provincial council elections in Kirkuk. Such measures are more likely to stir ethnic tensions than alleviate them, particularly since they would appear to protect the interests of the Kurds and not the larger Iraqi populations.

This policy option certainly lacks the confidence-building measures and milestones that institution builders would like to set for Iraq. It also runs the risk of instability and more political bottlenecks in Baghdad and Arbil. Yet, because the Kirkuk problem lies outside the province and in regional capitals, and because intra-communal relations in Iraq extend beyond identity politics, concessions among Arabs, Turcoman and Kurds have a chance of being made as part of other pressing socio-economic demands. It is only when Iraqi leaders tire of conflict and its associated losses that they can sit down and bargain with each other. The initial outcomes may appear politically unpalatable; however, normalization of Kirkuk will have a better chance of being realized as a by-product of internal disputes and deal-making than as part of artificial and externally-imposed political exercises.

Denise Natali is the Minerva Fellow at the Institute for National Strategic Studies (INSS), National Defense University and author of The Kurdish-Quasi-State: Development and Dependency in Post-Gulf War Iraq (Syracuse: Syracuse University Press, 2010). The views expressed are her own and do not reflect the official policy or position of the National Defense University, the Department of Defense, or the U.S. government.

ئەردۆغان ، و وەفدی بزنسمانەکانی یاوەری جەختیکردەوە لەسەر گرنگی عێراق و هەرێمی کوردستان بۆ تورکیا. ساڵی پار بازرگانی نێوان هەردولا گەیشتە 7.5 ملیۆن دۆلاری ئەمریکی و زۆربەی ئەم داهاتە بە هەرێمی کوردستاندا تێپەڕی یان لە ناوچەی ترانزێتی کوردیدا مایەوە. تورکیا پێشبینی دەکات ئەم بڕە لەئەمساڵدا بۆ 10 بلیۆن دۆلاری ئەمریکی بەرزببێتەوە. لەگەڵ قازانجی دارایی و سیاسی وەها بەرزدا، پێناچێت سەرۆکی هەرێم ،مەسعود بارزانی، لەڕێگەی جەختکردنەوە لەسەر دانوستانێکی نیشتمانی بەپەلە لەسەر کەرکوك، سەرەڕای دڵنیاکردنەوە ی جەماوەری کە کەرکوك بەشێکی سەرەکی ناسنامەی کوردیە، تورکیا بڕەنجێنێت.

ئەم ڕاستیانە کاریگەریی دەبێت بۆ سیاسەتی ئەمریکا. تەنانەت ئەگەر بەغدا ڕێکەوتنامەی ئەمنی نێوان عێراق و ئەمریکا درێژبکاتەوە، مانەوەیەکی سەربازی لەوجۆرە نابێت بقۆزرێتەوە بۆئەوەی عێراقیەکان نەگەنە ڕێکەوتن و بڕیاری سیاسی سەبارەت کەرکوك یان هەندێك مەسەلەی هەستیاری دیکە. هەروەها نابێت ئەمریکا یان ڕێکخراوە نێودەوڵەتیەکان تێوەبگلێن لەداڕشتنی سەرژمێریەك یان ئەنجامدانی هەڵبژاردنەکانی ئەنجومەنی پارێزگا لە کەرکوك. ڕێوشوێنی لەوجۆرە پێدەچێت زیاتر بارگرژی ئیتنیکی بوروژێنێت وەك لەوەی خاویان بکاتەوە، بەتایبەتی چونکە وادەردەکەون بەرژوەندیەکانی کوردەکان نەك زۆرینەی دانیشتوانی عێراق بپارێزێت.

ئەم بژاردە سیاسیە بەدڵنیاییەوە ڕێوشوێنەکان و ئاماژەکانی بنیاتنانی متمانەی تێدانیە کە ئەوانەی خوازیاری بەدامەزراوەیی کردنن دەیانەوێت بۆ عێراقی دابنێن. هەروەها مەترسی ناسەقامگیری و بنبەستی زیاتری سیاسی لەبەغدا و هەولێر لێدەکرێت. هێشتا لەبەرئەوەی کێشەی کەرکوك دەکەوێتە دەرەوەی پارێزگاکە و دەکەوێتە پایتەختە هەرێمایەتیەکانەوە و لەبەرئەوەی پەیوەندیەکانی نێو کۆمەڵگای عێراقی درێژدەبێتەوە بۆدەرەوەی سیاسەتەکانی ناسنامە ،وەکو بەشێك لە داواکاریە کۆمەلاَیەتیە-ئابووریە بەردەوامەکانی دیکە چانسێك هەیە بۆ سازشکردن لەنێوان عەرەبەکان و تورکمانەکان و کوردەکاندا.

ئەوەش تەنها کاتێك ڕوودەدات کە سەرکردە عێراقیەکان لە ململانێ و شەڕکردن و زیانە پەیوەندیدارەکان هیلاکدەبن و ئەو کاتە دەتوانن دابنیشن و لەگەڵ یەکدیدا سازش بکەن.دەرئەنجامە سەرەتاییەکان پێدەچێت وادیاربێت لەڕووی سیاسیەوە ئەزمنەکرێت، بەلاَم ئاسایکردنەوەی کەرکوك چانسێکی باشتری هەیە کەوەکو ئەنجامێکی لاوەکی ململانێی ناوخۆیی و ڕێکەوتن بناسرێت وەك لەوەی بەشێك بێت لە ڕێوشوێنی سیاسی ناڕاست و بەسەرداسەپێنراو لەلایەن ولاَتانی دەرەوە.

لەئینگلیزییەوە: دانا تەیب مەنمی

Text 21

ST	TT
Kurds May Lead the Way for the Arab Spring: Meghan L. O’Sullivan As change sweeps the Middle East, euphoria has slowly given way to anxiety that the tumult will benefit extremist religious groups with anti-Western or anti- modernization agendas. Optimists rightly point to several dynamics that may curb the influence of such groups, such as the secular nature of many of the forces that have dislodged old regimes and the relative lack of public support that extremists have thus far garnered. Yet few have focused on another development that could help promote moderation in the region: the tentative, but growing, role of the region’s Kurdish population. Policy makers in the U.S. and Europe need to set aside their traditional way of viewing the world exclusively as a collection of nation-states; recognize the possibilities and risks behind Kurdish empowerment; and craft a strategy to encourage this pro-Western population to gain more influence in the region without provoking a backlash. The history of the Kurds in the Middle East is a seemingly endless tale of oppression, thwarted ambitions and tragedy. Totaling more than 30 million, the Kurds of the Middle East -- who are overwhelmingly Muslim and ethnically distinct from Arabs, Persians and Turks -- have long fought for autonomy from hostile governments or even outright independence. The hardships of the Kurds of Iraq are perhaps the most infamous, involving genocidal chemical attacks by Saddam Hussein in the 1980s. Next door in Syria, about 2 million Kurds have struggled to preserve their ethnic identity against laws banning their language, and other government acts to force assimilation. (Many had long been denied Syrian citizenship, effectively rendering them stateless, until early April when President Bashar al-Assad granted nationality to 300,000 in an effort to shore up his teetering government.) **Across the Region** Turkey’s approximately 15 million Kurds, a small minority of which have waged a terrorist campaign against the government, claim a history of rebellion, open war and forced relocation by the Turkish military. Iran’s more than 5 million Kurds enjoy more linguistic rights than in other countries, but also have clashed violently with the state. For all their historic suffering, a series of developments may now be changing the fortune of the Kurds in fundamental ways. The Kurds in Iraq, who gained effective autonomy after the 1991 gulf war, have reaped tremendous benefits	**ڕەنگە کوردەکان ڕابەرایەتی بەهاری عەرەبی بکەن** میغان ئۆسولیڤان لەکاتێکدا گۆڕانکاری سەرتاپای ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستی گرتۆتەوە و شادی دەربڕین بەشێوەیەکی هێواش و لەسەرخۆ ئەو نیگەرانیەی ئاشکراکردووە کە ئاژاوە سووددەگەیەنێت بە گروپە ئاینیە توندڕەوەکان کە ئەجندای دژەڕۆژئاوا و دژەمۆدێرنیزە یان هەیە. گەشبینان دەستنیشانی چەندین هێزدەکەن کەلەوانەیە کاریگەری ئەو جۆرە گروپانە کۆنترۆڵبکات، وەکو سروشتی عەلمانی زۆربەی ئەو هێزانەی کە ڕژێمە کۆنەکانیان ڕوخاندووە و توندڕەوانەیانتوانیوە پشتگیری جەماوەری لەخۆیان کۆبکەنەوە. بەڵام ژمارەیەکی کەم جەختیانکردۆتەوە لەسەر گۆڕانکاریەکی تر کەدتوانێت یارمەتیدەربێت لەپەرەپێدانی میانڕەوی لە ناوچەکەدا ئەویش بریتیە لە: ڕۆڵی گەشەسەندوی دانیشتوانی کوردی ناوچەکە. سیاسەت داڕێژەران لە ئەمریکا و ئەوروپا پێویستە شێوازی تەقلیدی خۆیان بۆ تێڕوانین لەجیهان بەشێوەیەکی گشتی وەکو کۆکراوەی دەوڵەتانی نەتەوەکان وەلانێن و دانبنێن بە ئەگەرەکان و مەترسیەکانی پشت دەسەڵات بەخشین بە کوردەکان، و ستراتیژێك بنیاتبنێن بۆ هاندانی ئەم گەلە ڕۆژئاوا دۆستە بۆئەوەی کاریگەری زیاتر لە ناوچەکەدا بەدەستبهێنن بەبێ ئەوەی کاردانەوە و ڕەخنەی لێبکەوێتەوە. مێژووی کوردەکان لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا بریتیە لە چیرۆکێکی بێ کۆتایی سەرکوتکردن و خواست و ویستی نائومێدکراو و تراژیدیا. کوردەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست ،کەزیاترن لە 30 ملیۆن و بەزۆری موسوڵمانن و لەڕوی ئیتنیکیەوە لەعەرەبەکان و فارسەکان و تورکەکان جیاوازن، ماوەیەکی دورودرێژە بۆ بەدەستهێنانی ئۆتۆنۆمی لە دەسەڵاتی حکومەتە دوژمن کارەکان و تەنانەت بۆ سەربەخۆیی تەواو دەجەنگن. مەینەتیەکانی کوردەکانی عێراق پێدەچێت بەدناوترینیان بن و لەنێوانیشیاندا جینۆسایدی هێرشی چەکی کیمیایی لەلایەن سەدام حسێنەوە لەساڵانی هەشتاکاندا. لەسوریا-ی دراوسێدا نزیکەی 2 ملیۆن کورد خەباتیان کردووە بۆ پاراستنی ناسنامەی ئیتنیکی خۆیان لەدژی ئەو یاسایانەی زمانی ئەوان قەدەغەدەکات و کردەوەکانی دیکەی حکومەت تا زۆریان لێبکات لەبۆتەی عەرەبدا بتوێنەوە. زۆربەی کوردەکان لەمێژە لەمافی هاوڵاتیبوونی سوریا بێبەش کراون تا لەسەرەتای مانگی نیساندا سەرۆك بەشار ئەسەد لەهەوڵێکدا بۆ پشتگیریکردنی حکومەتە لەرزۆکەکەی ڕەگەزنامەی بەخشی بە 300000 کورد. نزیکەی 15 ملیۆن کوردی تورکیا، کەمینەیەکی بچووك کە هەڵمەتێکی تیرۆریستیان لەدژی حکومەت بەپاکردووە، بانگەشەی مێژوویەك دەکەن لە یاخیبون و جەنگی کراوە و بەزۆردەرکردن لەلایەن سوپای تورکیاوە.زیاتر لە 5 ملیۆن کوردی ئێران لەدەوڵەتانی دیکە زیاتر مافی بەکارهێنانی زمانی خۆیان هەیە، بەڵام هەروەها توندوتیژانە لەگەڵ دەوڵەتدا شەڕیانکردووە. لەبەر ئەو هەموو کۆژانانەی بەدرێژایی مێژوو چەشتویانە، زنجیرەیەك لە گۆڕانکاری ئێستا لەوانەیە بەشێوازی گرنگ و پێویستبەختی کوردەکان بگۆڕێت. کوردەکانی عێراق کە لەدوای جەنگی کەنداوی ساڵی 1991 ئۆتۆنۆمی ڕاستەقینەیان بەدەستهێناوە لەڕوخانی ڕژێمی سەدام حسێن لە ساڵی 2003 دا و هەوڵەکانی دواتر بۆ دروستکردنی سیستمێکی سیاسی نوێ، سوودی زۆریان دروێنەکردووە. پارتە کوردیەکان ئێستا لەبەغدا دەسەڵاتی گرنگ بەکاردەهێنن، هاوپەیمانێکی گرنگن لەهەموو حکومەتێکدا. لەساڵی 2005 وە کوردێك، جەلال تاڵەبانی، سەرۆکی عێراقە. پاراستنی ئۆتۆنۆمی کوردەکان لەژێر سایەی حکومەتی هەرێمی کوردستاندا لە باکووری

from Saddam Hussein's fall in 2003 and the subsequent efforts to build a new political system. Kurdish parties now wield significant power in Baghdad, having been a key coalition partner of every government. A Kurd, Jalal Talabani, has been president of Iraq since 2005.

Retaining Autonomy

The Kurds maintain a high degree of political and cultural autonomy under the Kurdistan Regional Government in the north of Iraq. Although they must address issues of governance and participatory politics to maintain their momentum, their economy is booming, and any visitor to the Kurdish region of Iraq will be impressed by the public investment, infrastructure projects and new businesses visible at every turn.

Other Kurdish gains across the region are more tentative, but have the potential to be equally significant. In Turkey, Kurds may be on the cusp of the most promising moment in decades to address their grievances. This week's election brought a solid victory for the ruling pro-Islamist Justice and Development Party, or AKP. Even so, the AKP will need to find parliamentary partners in order to reach a two-thirds majority necessary to enact the sort of constitutional reforms it seeks. Turkey's main Kurdish party, the BDP, and Kurdish independents are most likely to serve this role, giving the country's Kurds the opportunity and the leverage to resolve many of the outstanding issues related to their place in society. They have already made clear their desire for the end of military operations in the Kurdish areas of the southeast and for more political autonomy.

Depending on what happens in Syria, new opportunities may also arise for the Kurds there. Should the Assad regime fall, a political arrangement based on power-sharing among Syria's ethnic and religious communities -- much like that in post- Saddam Iraq -- would give the Kurds a real place at the table.

Potential for Conflict

Admittedly, rising Kurdish influence also brings the possibility of further complications and even conflict. Kurds of the Middle East may decide to take advantage of the changes in the region to push for a separate state, the Kurdistan that has long been the focal point of so much Kurdish song and poetry. A push in this direction wouldn't be surprising, given the hardships endured by the Kurds and their desire to be free of the vagaries of Baghdad, Damascus and Ankara.

Alternatively, political sophistication may come with this new power, as has been the case among Iraq's Kurds. Many of them appreciate the gains that can be realized in the context of a democratic Iraq and have weighed them favorably against the potential costs of provoking regional powers that will oppose a separate

عێراق ئاستێکی بەرز لە سەربەخۆیی ڕامیاری و ڕۆشنبیری خۆیان پاراستووە. هەرچەندە ئەوان پێویستە چەند مەسەلەیەکی فەرمانڕەوایی و سیاسەتی هاوبەش بۆ پاراستنی هێزی خۆیان بەهەند وەربگرن، ئابووری ئەوان گەشەدەکات و هەر کەسێك سەردانی هەرێمی کوردستانی عێراق بکات ئەوا کاریگەردەبێت بە وەبەرهێنانی گشتی و پرۆژەکانی ژێرخانی ئابووری و ئەو بیزنسە نوێ یانەی لەهەموو لایەکەوە تێبینی دەکرێت.

هەندێکی دیکە لەدەستکەوتەکانی کورد لەسەرانسەری هەرێمەکەدا زیاتر ئەزموونین،بەڵام ئەگەری ئەوە هەیە کەبەشێوەیەکی یەکسانگرنگ بن. لە تورکیا کوردەکان ڕەنگە لە لێواری لەبارترین ساتدا بن لە ماوەی دەیان ساڵدا بۆ چارەسەرکردنی کێشەکانیان.
هەڵبژاردنەکانی ئەم هەفتەیە سەرکەوتنێکی بەرچاوی بۆ پارتی داد و گەشەپێدان (ئاك پارتی) ی فەرمانڕەوای دۆستی ئیسلام مسۆگەرکرد. تەنانەت بەوشێوەیەش ئاك پارتی لەداهاتوودا پێویستی بە هاوبەشی پارلەمانی دەبێت بۆ ئەوەی بتوانێت زۆرینەی دوو لەسەر سێی پێویست بۆ ئەنجامدانی ڕیفۆرمی دەستووری بەدەستبهێنێت.
پارتی سەرەکی تورکیا پارتی ئاشتی و دیمۆکراتی (بەدەپە) کەسایەتیە سەربەخۆ کوردەکان پێدەچێت ئەم ڕۆڵە بگێڕن و هەل و هێزی ئەوەبدەن بە کوردەکانی وڵات زۆربەی کێشە سەرەکیەکانی پەیوەست بە جێگە و پێگەیان لە کۆمەڵگادا چارەسەربکەن. ئەوان لەمێژە خواستی خۆیان رونکردۆتەوە بۆ کۆتایهاتنی ئۆپەراسیۆنە سەربازیەکان لە ناوچە کوردیەکانی باشووری رۆژهەڵات و ئۆتۆنۆمی سیاسی زیاتر.
بەپشتبەستن بەوەی لە سوریا ڕوودەدات، لەوانەیە چەند هەلێك بۆ کوردەکانی ئەوێ بێتەئاراوە. ئەگەر رژێمی ئەسەد بروخێت، ڕێ وشوێنێکی سیاسی لەسەر بنەمای هاوبەشیکردنی دەسەڵات لەنێوان پێکهاتە ئیتنیکی و ئاینیەکانی سوریادا- هەروەك ئەوەی عێراقی دوای سەدام – لە گفتوگۆکاندا پێگەیەکی راستەقینە بە کوردەکان دەبەخشێت.
ئەگەری ململانێ
کاریگەری هەڵکشاوی کوردەکان ئەگەری ئاڵۆزی زیاتر و تەنانەت کێشمەکێش و ململانێ دەهێنێتەئاراوە. کوردەکانی رۆژهەڵاتی ناوەراست رەنگە بڕیاربدەن سوودوەرگرن لە گۆڕانکاریەکانی ناوچەکە بۆئەوەی فشاردروستبکەن بۆ دامەزراندنی دەوڵەتی کوردستانی سەربەخۆ کە زۆر دەمێکە بابەتی سەرەکی گۆرانی و شیعری کوردی بووە. هەنگاوێك بەم ئاراستەیەدا شتێکی چاوەڕواننەکراو نابێت ئەویش بەهۆی ئەو سەختی و مەینەتیانەی کوردەکان چەشتویانە و ئارەزوی ئەوان بۆ ڕزگاربوون لە دەسەڵاتی بەغداد و دیمەشق و ئەنکارا.
لەلایەکی دیکەوە پێدەچێت ئاڵۆزی سیاسی لەگەڵ ئەم هێزە نوێیەدا بێتەئاراوە، هەروەك ئەوەی لەنێوان کوردەکانی عێراقدا ڕوویدا. زۆربەی کوردەکانی عێراق ئەو دەستکەوتانەی کەدەتوانرێت لەچوارچێوەی عێراقێکی دیمۆکراتدا درکی پێبکرێت بەرزدەنرخێنن و جەختی لەسەر دەکەنەوە لەبەرامبەر ئەگەری مەترسی وروژاندنی هێزە ناوچەییەکان کە دژایەتی دەوڵەتێکی کوردی سەربەخۆ دەکەن.

ستراتیژێکی گەردونی
لەجیاتی پشتگیریکردنی هاواری نوێ بۆ دەوڵەتێکی کوردی، لەوانەیە زیادکردنێکی کاریگەری کوردەکانی ناوچەکە هەڵبنێت ستراتیژێکی "گەردونی" پەیرەوبکەن. ئەم شێوازە گرنگی سنوورەکانی دەوڵەت لەسەرانسەری جیهاندا دەناسێنێت و جەختدەکاتەوە لەسەر دروستکردنی بەستەری ڕۆشنبیری و ئابووری. کارکردن ڕوەو دەوڵەتی کوردستانی "نزیك"، کوردەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستی گۆڕاو ڕەنگە بەبێ ئەزموونکردنی توڕەیی دەوڵەتە بەهێزەکانی ناوچەکە درك بە زۆربەی هیوا و خواستەکانیان بکەن.

ئەمریکا و هاوپەیمانەکانی پێویستە ئەم دەرئەنجامە پەسەندبکەن، نەك بە سانایی لەبەرئەوەی شتێکی باش دەبێت بۆ کوردەکان، بەڵکو ئەوە شتێکی باش دەبێت بۆ بەرژەوەندیەکانی خۆیان. پێدەچێت کوردەکان لەبەر مێژووی ڕەشی خۆیان بەدەستی توندڕەوەکان، حەزبکەن

Kurdish state.

A Globalization Strategy

Rather than feeding new clamoring for a Kurdish state, an increase in influence may lead the region's Kurds to adopt a "globalization" strategy. This approach would acknowledge the waning importance of state borders around the globe and focus on building strong cultural and economic links -- and maybe ultimately institutions -- that span political boundaries. Working toward a "virtual" Kurdistan, the Kurds of a transformed Middle East might realize many of their aspirations without incurring the ire of the region's larger powers.

The U.S. and its allies should favor this outcome, not simply because it would be good for the Kurds, but because it would be good for their own interests. Kurds, perhaps because of their dark history at the hands of extremists, tend to be moderates. While many are devout Muslims, they are more likely to favor secular government. They are among the most pro-American populations in the Middle East, having either watched or benefited from the American-led no-fly zone over northern Iraq for more than a decade. And, if the Kurds of Iraq are any indication, they are also entrepreneurial and welcoming of U.S. and Western investment.

Allies for U.S.

A region where the Kurds play a role in the national politics of Iraq, Syria and Turkey and possibly carry significant economic weight as a collective group will almost certainly be more moderate and conducive to American interests than the Middle East that many see on the horizon. And if the gains of Kurds in Iraq, Turkey and Syria were to encourage Iran's Kurds to agitate against the regime in Tehran, all the better.

All this argues for Barack Obama's administration to incorporate a Kurdish angle into its new Middle East strategy. First, the U.S. should continue to encourage the resolution of outstanding issues between Baghdad and the Kurds of Iraq. In particular, a formalized law on sharing oil revenue will help cement the Kurds in the framework of Iraq by ensuring them of a portion of the country's vast resources.

The Next Syria

Second, the U.S. can be an advocate for a post-Assad political arrangement in Syria that gives some political power to each of the country's many communities; this will be good for all Syrians, not only the Kurdish ones. While Assad might prove capable of staying in power for weeks or even months, he is likely to be added to the list of leaders unseated by the Arab Spring. When this day comes, Syria and the region will greatly benefit from any efforts made today to map out a transitional political order. Unlike in

میانڕەوبن. لەکاتێکدا زۆربەی کوردەکان موسوڵمانی دڵسۆزن، پێدەچێت ئەوان زیاتر حکومەتی عەلمانی بەباشتربزانن.
کوردەکان، کەبۆ زیاتر لە دەساڵ سوودیان بینیوە لە ناوچەی دژە-فڕینی ئەمریکی بەسەر باکووری عێراقدا، یەکێکن لەو گەلانەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست کە زۆر دۆستی ئەمریکان. هەروەها کوردەکانی عێراق حەز بەبیزنس دەکەن و پێشوازی لە وەبەرهێنانی ئەمریکی و ڕۆژئاوایی دەکەن.

هاوپەیمانی ئەمریکا
ئەگەر دەستکەوتەکانی کوردەکانی عێراق و تورکیا و سوریا کوردەکانی ئێران هانبدات لەدژی ڕژێمی تاران ڕاپەڕن، ئەوا ئەوە باشترە.

هەموو ئەمانە وادەکات ئیدارەی باراك ئۆباما گۆشەیەکی کوردی لە ستراتیژی نوێی خۆی بۆ ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست جێگابکاتەوە. سەرەتا پێویستە ئەمریکا بەردەوامبێت لە هاندانی چارەسەرکردنی کێشە هەڵپەسێرراوەکانی نێوان بەغدا و کوردەکانی عێراق. بەتایبەت پەسەندکردنی یاسایەك بۆ هاوبەشیکردنی داهاتەکانی نەوت یارمەتیدەردەبێت لە پتەوترکردنی مانەوەی کوردەکان لەچوارچێوەی عێراقدا ئەویش بە زامنکردنی بەشێك لە سەرچاوە و داهاتە فراوانەکانی وڵات بۆ ئەوان.

دووەم، ئەمریکا دەتوانێت پشتیوانێك بێت بۆ ڕێ وشوێنێکی سیاسی دوای ئەسەد لە سوریا و ئەوەش هەندێك دەسەڵاتی سیاسی دەبەخشێت بە پێکهاتە زۆرەکانی ئەو وڵاتە و ئەمەش بۆ هەموو سوریەکان نەك تەنها کوردەکان بەسووددەبێت. لەکاتێکدا ئەسەد ڕەنگە بیسەلمێنێت کە بۆ چەند هەفتەیەك و تەنانەت چەند مانگێك لە دەسەڵاتدا دەمێنێتەوە، ئەوا پێدەچێت ئەویش بخرێتە ناو لیستی ئەو سەرکردانەی لەلایەن بەهاری عەرەبیەوە لەدەسەڵات دوورخراونەتەوە.

کاتێ ئەم ڕۆژە دێت، سوریا و ناوچەکە بەشێوەیەکی فراوان سوود وەردەگرن لەهەموو ئەو هەوڵانەی ئێستا دەدرێن بۆ داڕشتنی ڕێسایەکی سیاسی کاتی. بەپێچەوانەی یەمەنەوە کەلەوێ ئەمریکا پەیوەندیەکی درێژی هەیە لەگەڵ سەرۆکێکدا، پێناچێت ئەمریکا ڕاوێژکاری سوریا بێت. بەڵام هاوپەیمانی نزیکی سوریا، تورکیا وایە و پێویستیشە هانبدرێت بەم ئاراستەیەدا کاربکات.

سێیەم، ئەمریکا پێویستە بەهێمنی هانی حکومەتی نوێی تورکیا بدات بە نەرمی لەگەڵ کەمینەی کوردی ئەو وڵاتەدا مامەڵەبکات، و مامەڵەیەکی لەو جۆرە بکاتە خاڵێکی جەوهەری لە پەیوەندیە دەوڵەمەند و ئاڵۆزەکانی نێوان هەردولادا. ڕەجەب تەیب ئەردۆغان لەڕابردودا دانینابەپێویستی چارەسەرکردنی کێشەی کورد. پێویستە ئەمریکا پشتگیری لە هەوڵە نوێکان بکات بۆ دۆزینەوەی چارەسەرێکی گونجاو سەبارەت بە لێبوردنێك بۆ چەکدارە کوردەکان، مافی خوێندن بە زمانی خۆیان بۆ کوردەکان فەراهەم بکرێت و سەربەخۆیی زیاتر بۆ هەرێمی کوردی تورکیا دەستەبەربکرێت.
دواجار، ئەمریکا دەتوانێت پەیوەندی باشی خۆی لەگەڵ کوردەکانی عێراقدا بەکاربهێنێت بۆئاراستەکردنی پراگماتیزم لەکاتێکدا کوردەکان هێزە نوێیە هەرێمایەتیەکان هەڵدەسەنگێنن. پێویستە ئەمریکا بەردەوامبێت لە پەشیمانکردنەوەیان سەبارەت بە بانگەشەکردن و گەیشتن بە دەوڵەتێکی کوردی.

چەندین سەختی لە داڕشتنی ستراتیژێکی نوێ بۆ ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستی خێرا گۆڕاو ئاوێتەی خواستی شرۆڤەکارەکانە تا بەشێوەیەکی گشتی لەڕوی دەوڵەتە نەتەوەییەکانەوە نەك ڕەچاوکردنی هێزە نێودەوڵەتیەکان لە جیهان بڕوانن . بەڵام ئەگەر سیاسەت داڕێژەران بەشێوەیەکی کەمتر تەقلیدیانە بڕوانن، لەوانەیە ئەوان هەلێك ببینن بۆئەوەی دەسەڵات ببەخشرێت بە یەکێك لە گەلە میانڕەو و دۆستەکانی ئەمریکا بەشێوەیەك کە یارمەتی کوردەکان و بەرژوەندیەکانی ڕۆژئاوا و ئازادی و خۆشگوزەرانی لە ڕۆژهەڵاتی

<table>
<tr>
<td>Yemen, where the U.S. had a long relationship with a president, America isn't the likely broker in Syria. But its close ally, Turkey, is -- and should be encouraged to work in this direction.
Third, the U.S. should quietly encourage the new government in Turkey to treat its Kurdish minority generously, making such treatment a focal point in the rich and complex bilateral relationship. Turkish Prime Minister Recep Tayyip Erdogan has in the past recognized the need to address the Kurdish "problem." The U.S. should support rejuvenated efforts to find an acceptable solution on an amnesty for Kurdish militants, to establish the right of Kurds to be educated in their own language, and to provide greater autonomy for the Kurdish region of Turkey.
New Regional Dyamics
Finally, the U.S. can use its good relationships with the Kurds in Iraq to counsel pragmatism as they assess the new regional dynamics. Because of their advanced development, the Kurds of Iraq will play a leadership role for the community at large. The U.S. should continue to dissuade them from over- reaching and claiming a Kurdish state.
Difficulties in forging a new strategy for the fast-changing Middle East are compounded by the tendency of analysts to look at the world exclusively in terms of nation-states, rather than considering subnational and transnational forces. But if policy makers take a less traditional view, they might see an opportunity to empower one of the region's more moderate, pro-American populations in a way that helps the Kurds, Western interests and freedom and prosperity in the Middle East.
(Meghan L. O'Sullivan, a professor at Harvard's Kennedy School of Government, is a Bloomberg View columnist. The opinions expressed are her own.)</td>
<td>ناوەڕاستدا بدات.

میغان ئۆسولیڤان: پرۆفیسۆرە لە زانکۆی هارڤارد کەنەدی و ستوونوسە لە سایتی بلومبێرگ.
لەئینگلیزییەوە: دانا تەیب مەنمی</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="2">Text 22</td>
</tr>
<tr>
<td>ST</td>
<td>TT</td>
</tr>
<tr>
<td>Goldberg: Obama, abroad, is adrift
Op-Ed
There's something peculiar about the president's foreign policy: There doesn't seem to be one.
Jonah Goldberg
Since President Obama has been having a rough time lately, let me belatedly congratulate him on his apparently successful policy of regime change in Libya.
Initially, I favored a more robust and decisive intervention when Obama seemed to dither, and then I criticized how he ultimately committed the United States to a so-called leading-from-behind strategy. But fair is fair; whatever happens next — a big question — Obama has succeeded in toppling one of the most loathsome creatures on the international stage.</td>
<td>سیاسەتی دەرەوە لای ئۆباما
جونا گۆلدبیرگ

بەو پێیەی سەرۆك باراك ئۆباما بە باردۆخێكی قورسدا تێدەپەڕێت، ڕێگەم پێبدەن پیرۆزبایی لێبكەم" هەرچەند ئەگەر دواش كەوتبم" لەسەر سەركەوتنی سیاسەتەكەی بەگۆڕینی ڕژێم لەلیبیادا.
لەسەرەتای ئەو قەیرانەدا وام بەباش دەزانی دەستوەردانی ئەمریكا لەو وڵاتە بەشێوەیەكی بەهێزتر و یەكلایكەرەوەتر بوایە، لەبەرئەوەی ئۆباما ڕاڕاو دوودەڵ دەردەكەوت، دواتر ڕەخنەم لەو شێوازە گرت كە ئەو ویلایەتە یەكگرتووەكانی ئەمریكای ناچاركرد لەكۆتاییدا كاری پێبكات كە بەستراتیژی "سەركردایەتیكردن لەپشتەوە" ناوبرا، بەڵام لێرەدا دەبێت بڵێم لەگەڵ هەموو ئەو پێشهاتانەی دواتردا ئەوە لەو هەقیقەتە ناگۆڕێت كە سەرۆك ئۆباما سەركەوت لە ڕووخاندنی یەكێك لەو بوونەوەرانەی زۆرترین ڕقی لەخۆی كۆكردبووەوە لەسەر گۆڕەپانی نێودەوڵەتی.

ئۆباماش تەنها خۆی ئەو سەركەوتنەی بەدەستنەهێنا، بەڵكو "ناتۆ" و ئۆپۆزسیۆنی لیبیا پشكی شێریان دەبێت لەدەستخۆشی و سوپاسگوزارییدا، بەڵام ئەوەی گومانی تێدا نییە ئەوەیە ئەگەر ئۆباما</td>
</tr>
</table>

Obviously, he didn't do it alone. Our NATO allies and, of course, the rebels deserve the lion's share of the credit. And there are quibbles and critiques one can offer. We may even grow nostalgic for the devil we knew, though I doubt it. Still, if Obama were a Republican, he would be getting considerably more praise from the right for pursuing a relatively low-cost and low-risk NATO-led strategy that resulted in long-desired regime change in Libya (of course, had he been a Republican, many on the left would have denounced yet another neocon war for oil). Obama also deserves kudos for taking out Osama bin Laden and for his mounting successes in killing other members of Al Qaeda.

Still, there's something peculiar about Obama's foreign policy: There doesn't seem to be one. Talking about Libya, Ben Rhodes, the director for strategic communications at the National Security Council, told the New York Times: "We've resisted the notion of a doctrine, because we don't think you can impose one model on very different countries; that gets you into trouble and can lead you to intervene in places that you shouldn't."

This strikes me as wildly overstated, even bizarre. A doctrine, in and of itself, doesn't compel anyone to do anything. Moreover, some doctrines — isolationism, for instance — can lead you to not intervene in places you should.

Rhodes' anti-doctrine stance reflects an irony about the Obama presidency. Shortly after Obama's swearing-in, and his initial executive order to end coercive interrogation techniques and his (failed) vow to shutter the Guantanamo Bay prison, the conventional wisdom in Washington quickly jelled around the view that Obama didn't much care about foreign policy, or at least he preferred to keep it out of the headlines while he concentrated on his "transformative" agenda at home.

His administration committed itself to downplaying the war on terror. Remember the effort to rebrand 9/11-style terrorist attacks as "man-caused disasters"?

The surge in Afghanistan barely appeased hawks, while his rhetoric about withdrawal barely pleased doves. Former CIA super-lawyer John Rizzo tells PBS in an upcoming episode of "Frontline" that with the exception of ending the interrogation program, Obama "changed virtually nothing with respect to existing CIA programs and operations." Indeed, to the chagrin of many on the left, Obama has strengthened these programs by making them bipartisan and

سەر بە "کۆماری"یەکان بوایە ئەوا دەستخۆشی زیاتری لەلایەن ڕاستڕەوەکانەوە بەدەستدەهێنا بەهۆی پەیڕەوکردنی ستراتیژییەکی کەم خەرجیی و کەم مەترسییەوە، هەرچەند بە سەرکردایەتی ناتۆش بوو، بەڵام لەکۆتاییدا بووەهۆی گۆڕانی ڕژێمێك کە گۆڕینی ماوەیەکی زۆر دواکەوتبوو لەو وڵاتە. (ئەگەر ئۆباما کۆماریش بووایە ئەوا ڕووبەڕووی ڕەخنەیەکی توند دەبووەوە لەلایەن چەپەکانەوە بەهۆی چوونە ناو جەنگێکی تر لە جەنگەکانی پارێزگارە نوێیەکان لەپێناوی نەوتدا).

گۆمان لەوەدا نییە ئۆباما هەقی پیرۆزباییلێکردنی هەیە بۆ لەناوبردنی بن لادن و سەرکەوتنیشی لە کوشتنی ژمارەیەکی تری سەرکردە دیارەکانی قاعیدە. لەگەڵ ئەوانەشدا هێشتا شتێکی نامۆ بە سیاسەتی دەرەوەی ئۆباماوە دەبینرێت، ئەویش ئەوەیە هیچ سیاسەتێکی دەرەوەی لە بنەڕەتدا دیار نییە، بۆ نموونە "بن رۆدس"ی بەڕێوەبەری پەیوەندییە ستراتیژییەکان لە ئەنجومەنی ئاسایشی نەتەوەیی ئەمریکا سەبارەت بە لیبیا بەنیویۆرك تایمزی ڕاگەیاند "بەرگریمان لە بیرۆکەی عەقیدەت کردووە، چونکە لەو بڕوایەدانین کەس بتوانێت نموونەی (عەقیدەی سیاسی) بەسەر چەند وڵاتێکی جیاواز لەخۆی بسەپێنێت، لەبەرئەوەی ڕەنگە ئەمە وا لەوانە بکات کە بەم جۆرە بیردەکەنەوە بکەونە تەنگوچەڵەمەوە، ڕەنگە واشیان لێبکات دەستوەربدەنە شوێنگەلێك کە خوازیاری نین".

ئەوەی رۆدس دەیڵێت زیادەڕۆیی تێدایە، دەتوانم لەوە دوورتریش بڕۆم و بڵێم ئەو قسانە زۆر سەیرن، هیچ کەس پابەند ناکات بەئەنجامدانی هیچ کارێك، چونکە هەندێك عەقیدەی گۆشەگیرانە بۆ نموونە، دەتوانێت وڵاتێك لەوڵاتان بەڕێوەببات، لەبەر دەستوەرنەدانی لە شوێنگەلێك کە پێویست بوو دەستیان تێوەربدات.

بۆ شایەتی، هەڵوێستی رۆدس، کە دژ بە بەکارهێنانی عەقیدەیە لەبواری سیاسەتی دەرەوەدا جۆرێك لە موفارەقە نیشان دەدات سەبارەت بەسەرۆکایەتی ئۆباما، چونکە ئەو دوای سوێندخواردنی بەماوەیەکی کەم، یەکەم فەرمانی خۆی بەڕاگرتنی شێوازی لێپێچینەوەی بەزۆری زیندان دەرکرد، دوای ئەوەش سوێندێکی خوارد کە "پابەندیش نەبوو پێوەی"، بەداخستنی گرتووخانەی گوانتانامۆ، هەر زووش دواتر ئەو واتە واتانەی لە واشنتۆن بڵاوبوو بەوەی ئۆباما زۆر گوێ بە سیاسەتی دەرەوە نادات هاتنە دی، یان لانی کەم ئۆباما هەوڵدەدات سیاسەتی دەرەوە بەدووربگرێت لە مانشێتە سەرەکییەکانی ڕاگەیاندن، لەو کاتانەی تەرکیزی کردبووە سەر ئەجێندای "گۆڕانکاری" لەناو نیشتماندا.

لەم چوارچێوەیەدا ئیدارەی ئۆباما خۆی پابەندکرد بە سووککردنەوەی گرنگی بە جەنگی دژ بە تیرۆر "دەبێت لێرەدا ئەو هەوڵەمان لەبیربێت بۆ گۆڕینی ناوی هێرشە تیرۆریستییەکانی 11ی سێپتەمبەر بە "کارەساتی دەستکردی مرۆڤەکان".

کاتێ ئۆباما ستراتیژییەتی زیادکردنی ژمارەی هێزەکانی ئەمریکای لەئەفغانستان بڕیار لێدا "هەڵۆکان" ڕەزامەندییەکی کەمیان نیشاندا و کاتێك لە خیتابێکیدا باسی لە کشانەوەش کرد قەناعەتی بە باڵی کۆترەکان نەهێنا.

لەبەرنامەی بەناوبانگی "frontline" تۆڕی بی بی ئێس "جۆن ریزۆ"ی پارێزەری پێشوو لە ئاژانسی هەواڵگری مەرکەزی ئەمریکا " سی ئای ئەی" وتی: "جگە لە ڕاگرتنی بەرنامەی لێپێچینەوەی زۆردارەکی سەرۆك ئۆباما شتی ئەوتۆی نەگۆڕی لەو بەرنامە و پرۆسانەی سی ئای ئەی هەیبوو".

لەڕاستیشدا ئەو شتەی زۆرێك لەچەپەکانیشی دڵتەنگ کرد ئەوەبوو ئۆباما بەشداری لە چەسپاندنی ئەو بەرنامانە کرد لەڕێگەی کردنی بە بەرنامەی حزبی دوو قۆڵیانە کە قابیلی مشتومڕ نەبن.
دەتوانین ئەوەش بڵێین بڕیاری ئازایانەی ئۆباما بە بەردەوامبوونی

<table>
<tr><td>uncontroversial.

Even Obama's audacious decision not only to continue but massively expand the policy of targeted killings has an oddly cautious flavor to it. If you obliterate terrorists with a drone, you don't have the messy political question of how to arrest, jail, interrogate or prosecute them. Obama's Libya policy may not amount to a doctrine, but it did establish two principles. Last March, Obama explained that we must intervene when there's a risk of massacres or genocide, but we can never do so alone unless Americans are directly at risk.

At face value, I find this borderline repugnant. America shouldn't be the world's policeman, but neither should we make it a matter of principle to say we won't stop genocide when and where we can simply because no one will join our posse. Still, one does have to marvel at its cautiousness. It buys bravery on the cheap by saying we must do something, and then exempts us from having to do anything if we're alone in our principles. Cross your fingers and Belgium will save us from acting by ourselves!

More broadly, it's remarkable how Obama kept foreign affairs on the back burner and has racked up political successes. Meanwhile, by concentrating all of his talents on domestic affairs, he's made a colossal political mess for himself. Maybe his domestic policy shop could take some lessons.
jgoldberg@latimescolumnists.com</td>
<td dir="rtl">پرۆسەی کوشتنی بەئامانج و کارکردن لەسەر چەسپاندنی ئەو پرۆسانە ڕاڕایی پێوە دیاربوو، چونکە تۆ کاتێك تیرۆریستان لەناو دەبەیت لەڕێگەی کوشتنیان بەفڕۆکەی بێ فڕۆکەوان، ئەوا لەهەمانکاتدا خۆت لەلایەنی سیاسی پەیوەست بەچۆنێتی دەستگیرکردنی ئەو تیرۆریستانە و زیندانیکردنیان و لێکۆڵینەوە لەگەڵیاندا ڕزگاردەکەیت ئینجا چ جای سەپاندنی حوکم بەسەریان و ئیدانەکردنیان.

سیاسەتی ئۆباماش بەرامبەر بەلیبیا، ڕەنگە نەچێتە ئاستی عەقیدەوە، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا لەسەر دوو بنەما بووە، ئۆباما لە مانگی مارسی ڕابردوودا لەمیانەی باسکردنی مەسەلەکە ڕایگەیاند "ئەگەر مەترسی دروستبوونی کوشتارگە یان جینۆساید لەئارا بوو ئەوا دەبێت دەستوەربدەین، بەڵام لێرەداو کە ئەمە بنەمای دووەمە دەڵێت "ناتوانین قەت ئەوە بەتەنها بکەین، تەنها لەحاڵەتێکدا کە ئەویش نەخوازەڵڵا ئەگەر خودی گەلی ئەمریکا ڕووبەڕووی ئەم مەترسییە بووەوە".
ئەگەر قسەکانی ئۆباما بەپێی دەلالەتە ڕووکەشییەکەی وەربگرین ئەوا دەڵێم قسەکانی بەواتای وشە قێزەونن، چونکە ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا نابێت لەهیچ کاتێکدا خۆی بگۆڕێت بۆ ئەوەی ببێتە "پۆلیسی جیهان" ئەمە لەلایەك، لەلایەکی ترەوە نابێت بڵێین ئەوە مەسەلەی مەبدەئە بەلای ئێمەوە کە هەڵنەسین بەڕاگرتنی کوشتارێکی بەکۆمەڵ کاتێك ڕوودەدات و لەهەر شوێنێك بێت کە ئێمە توانای ئەوەمان بێت، چونکە لەو حاڵەتەدا هیچ کەس نایەتە پاڵمان لەوەدا".

لەگەڵ ئەوەشدا نابێت هیچ کەس تووشی سەرسوڕمان بێت لەسەر پەرۆشیمان بۆ ئەو سیاسەتە، چونکە لەهەقیقەتدا ئازایەتی بەنرخێکی هەرزان دەکڕێت، لەڕێگەی قسەکردنمان بەوەی دەبێت ئێمە شتێك بکەین و دواتر خۆمان بەدەربکەین لەپابەندبوون بەئەنجامدانی هیچ کارێك، ئەگەر خۆمان بەتەنها ماینەوە لەوەدا.

بە ڕووانێنێکی فراوانتر دەڵێین، ئەوەی سەرنجڕاکێشە ئەوەیە کە ئۆباما سیاسەتی دەرەوەی ئەمریکای لەسەر ئاگرێك لە دواوە هێشتووەتەوە، لەگەڵ ئەوەشدا سەرکەوتنی بەدەستهێنا، لەهەمانکاتیشدا و لەڕێگەی تەرکیزکردنی تواناکانی لە کاروباری ناوخۆدا، کێشەیەکی گەورەی بۆ خۆی دروستکرد، کە ڕەنگە کاتی ئەوە هاتبێت دوکانەکەی بۆ سیاسەتی ناوخۆیی پێویستی بەوەرگرتنی چەند وانەیەك بێت لەئێستادا.</td></tr>
<tr><td colspan="2" align="center">Text 23</td></tr>
<tr><th>ST</th><th>TT</th></tr>
<tr><td>Kurdistan can be a model for democracy in a troubled region
Written by Robert Halfon MP
Were it not for the first Gulf War, Saddam would have wiped the Kurds off the map. Why doesn't the UN recognise his violence as genocide?
After the Iraq war, it was often argued that the Middle East wasn’t “ready for democracy”. The Guardian for example implied this about Iraq in 2003.
But this is a nonsensical argument, as it seems to suggest that some people because of their background are not entitled to democracy, and the example of Kurdistan shows all too clearly how wrong this is.
The removal of Saddam Hussein not only saved the Kurds from being destroyed by genocide, but also brought about an independent, democratic and free nation in the shape of Kurdistan.

As Vice-Chair of the All-Party Group for Kurdistan, I have visited twice, and have seen firsthand the evidence of genocide. Despite</td>
<td dir="rtl">کوردستان دەتوانێت ببێتە مۆدێلێك بۆ دیموکراسی
ڕۆبێرت هاڵفۆن
ئەگەر جەنگی یەکەمی کەنداو نەبووایە، سەدام کوردی لەسەر نەخشە دەسڕیەوە. بۆچی نەتەوە یەکگرتووەکان توندوتیژی سەدام وەکو جینۆساید ناناسێنێت؟
دوای جەنگی عیراق زۆرجار دەوترا ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست "ئامادەنییە بۆ دیموکراسی". بۆ نموونە ڕۆژنامەی گاردیان لە ساڵی 2003دا پێیوابوو لەبارەی عیراقەوە ئەو بۆچوونە ڕاستە، بەڵام ئەمە ئارگیومێنتێکی بێبایەخە، لەبەرئەوەی وا پێشنیاردەکات کە هەندێك خەڵك بەهۆی باکگراوندیانەوە شایانی دیموکراسی نین و نموونەی کوردستان زۆر بەڕوونی دەریدەخات ئەمە چەندە هەڵەیە.

ڕووخاندنی ڕژێمی سەدام حسێن نەك تەنیا کوردی لە فەوتان بەهۆی جینۆسایدەوە پاراست، بەڵکو وڵاتێك و گەلێکی سەربەخۆ و دیموکراتی و ئازادی لە شێوەی کوردستاندا هێنایەگۆڕێ.

وەکو جێگری سەرۆکی گرووپی هەموو فراکسیۆنەکانی بەریتانیا کە سەردانی کوردستانیان کرد، دووجار سەردانی کوردستانم کردووە و بەڵگەی ڕاستەقینەی جینۆسایدم بینیوە. سەرەڕای ناسەقامگیری ناوچەیی، کوردستانی سەربەخۆ لە ساڵی 2003دا دامەزرێنرا.
حکومەتی هەرێمی کوردستان یاسای خۆی دەردەکات و کۆنترۆڵی سوپای تایبەت بە خۆی دەکات و بڕیار لە هەنگاوی گەشەشەندنی ئابووری تایبەت بە خۆی دەدات. بەپێچەوانەی زۆربەی بەشەکانی</td></tr>
</table>

regional instability, autonomous Kurdistan was established in 2003. The Kurdistan Regional Government (KRG) makes its own laws, controls its own army, and decides its own pace of economic development. In contrast to most other parts of Iraq, KRG is relatively terrorist-free.

Ultimately, a democracy can be judged by its respect for property rights, religious tolerance, the rule of law, equality towards women, equal access to education, a free press, and a vigorous political opposition.
It's worth looking at how far Kurdistan fulfills some of these criteria:

PROPERTY RIGHTS
The draft Kurdistan constitution (it's still a draft) includes several articles concerning the protection of minority, political and property rights. In Ankawa, the main Christian town in Erbil governorate, there is even special heritage protection for the property owned by the local community.

RELIGIOUS TOLERANCE
The Kurdish regional parliament has now officially recognised the rights of other minorities such Turkmen, and Assyrians, and these are reflected in the electoral system.In fact, Kurdistan is one of the only safe-havens for Christians and Jews in the region.
Whilst Christians are being murdered and persecuted across Iraq and Iran, in Kurdistan they are welcomed. The Kurdish President has even invited Christian refugees to take up safe haven in his region.

THE RULE OF LAW
Crime is very low compared to neighbouring Iraq, and the UK has helped the Kurdish Police authorities to build forensic skills, rather than relying the traditional "confession-based" policing. The Kurdish judiciary are independent, and have defended the right of free assembly during the Arab Spring.

WOMEN'S RIGHTS
On women's rights, the Kurdistan Parliament has recently passed tough laws against domestic violence. This made female genital mutilation, forced marriage, and child labour all criminal offences for the first time.

FREE ACCESS TO EDUCATION
As the Kurdish economy is booming, universities too are flourishing, and despite some set-backs there is a real focus on improving education. Illiteracy has fallen from thirty-seven to to just sixteen percent since 2003, and is now at about the same level as London in 2011.

تری عیراقەوە، هەرێمی کوردستان بەشێوەیەکی ڕێژەیی تیرۆریستی تێدا نییە.

دواجار بەهۆی ڕێزگرتنی لە مافەکانی موڵکدارێتی، لێبوردەیی ئایینی، حوکمی یاسا، یەکسانی سەبارەت بە ژنان، دەستڕاگەیشتنی یەکسان بۆ خوێندن، میدیایەکی ئازاد و ئۆپۆزسیۆنێکی سیاسی بەهێز هەرێمی کوردستان دەتوانرێت بە دیموکراسی لەقەڵەم بدرێت.

شیاوی تێبینیکردنە هەرێمی کوردستان تاچەند هەندێك لەم پرەنسیپانە جێبەجێدەکات:
مافەکانی موڵکدارێتی
ڕەشنووسی دەستووری کوردستان (هێشتا ڕەشنووسە) چەندین ماددەی لەخۆگرتووە سەبارەت بە پاراستنی کەمینەکان و مافە سیاسی و موڵکدارێتییەکان. لە عەنکاوا، گەڕەکی سەرەکی مەسیحییەکان لە پارێزگای هەولێر، تەنانەت نەریتێکی تایبەتی پاراستنی موڵکداری هەیە.

لێبوردەیی ئایینی
پەرلەمانی هەرێمی کوردستان ئێستا بەڕەسمی دانیناوە بە مافەکانی کەمینە نەتەوایەتیەکانی تردا وەکو تورکمانەکان و ئاشوریەکان و ئەمانە لە سیستمی هەڵبژاردندا نوێنەرایەتیان هەیە. لەڕاستیدا کوردستان یەکێکە لەتاکە پەناگەکان بۆ مەسیحییەکان و جولەکەکان لە ناوچەکەدا.

لەکاتێکدا مەسیحییەکان لەسەرانسەری عیراق و ئێراندا دەکوژرێن و دەچەوسێنرێنەوە، ئەوان لە کوردستاندا پێشوازیان لێدەکرێت. سەرۆکی هەرێمی کوردستان تەنانەت ئاوارە مەسیحییەکانی بانگهێشتکرد هەرێمی کوردستان بکەنە پەناگەی ئارامی خۆیان.

حوکمی یاسا
ئاستی تاوان بە بەراوردکردن بە عیراقی دراوسێ زۆر نزمە و بەریتانیا یارمەتی دەسەڵاتدارانی پۆلیسی هەرێمی کوردستانی داوە شارەزایی زانستی بنیاتبنێن وەك لەوەی پشتببەستن بە سیاسەتی تەقلیدی "داننان بە تاواندا". سیستمی دادوەری کوردی سەربەخۆیە و لەمیانەی بەهاری عەرەبیدا مافی کۆبوونەوە و خۆپیشاندانی ئازادی پاراستووە.

مافەکانی ژنان
سەبارەت بە مافەکانی ژنان بەم دواییانە پەرلەمانی کوردستان چەند یاسایەکی توندی تێپەڕاندووە لەدژی توندوتیژی خێزانی. ئەمەش خەتەنەکردنی مێینە و بەزۆر بەشوودان و کارکردنی منداڵانی بۆ یەکەمجار بە تاوان لەقەڵەمداوە.

دەستڕاگەیشتنی ئازاد بە خوێندن
لەکاتێکدا ئابووری کوردستان لە بوژانەوەدایە، زانکۆکانیش لە پێشکەوتندان و سەرەڕای چەند ڕێگریەك فۆکیوس و جەختکردنەوەیەکی ڕاستەقینە هەیە بۆ باشترکردنی خوێندن. ڕێژەی نەخوێندەواری لە ساڵی 2003وە لە 37%وە بۆ تەنها 16% دابەزیوە، ئێستا ڕێژەی نەخوێندەواری نزیکەی هەمان ڕێژەی ساڵی 2011ی شاری لەندەنە.

کوردستان وڵاتێکە لە ڕابردوو فێربووە، نەك لە ڕابردوودا بژی.
ئەگەر سەدام لە دەسەڵاتدا بمایەتەوە و ئەگەر جەنگی یەکەمی عیراق و دروستکردنی ناوچە ئارامەکان بۆ کوردەکان لە ساڵانی 1991 و 1992 نەبووایە ڕەنگبوو بەشەکانی تری کوردستان بە (گازی ئەعساب) داپۆشرایە و پیاوەکانی سەدام بەڵێنیاندابوو بە بیلدۆزەر بیاننێژن و بیانشارنەوە.

تەنانەت باوەڕدەکرێت هەندێك لە ئەنجامدەرانی جینۆساید لە ئەوروپا بژین و ڕەنگە لە بەریتانیاش بن و داوای مافی پەنابەرێتییان کردبێت.

Kurdistan is a country that has learnt from the past, rather than living in it. Had Saddam stayed in power, it is likely that at some point, the rest of Kurdistan would have been covered with nerve gas - were it not for the first Iraq war and the creation of the Kurdish Safe Havens in 1991-2. (Saddam’s henchmen pledged to “bury them with bulldozers”.) Some perpetrators of the genocide are even thought to be living in Europe, possibly even in England, having claimed asylum. Inexplicably, the genocide of the Kurds is not recognised as a genocide by the International Community, most notably the United Nations. For justice to be done, the UN must fully recognise the murder of the Kurds for the genocide that it was. The Arab Spring shows that the Middle East is ready for democracy. Of course, it doesn’t mean that it will happen all at once, and there will be many upsets along the way. But the people of the Middle East are no different to anyone else. They want bread, but they want freedom also. I will be making this case at Party Conference, alongside Nicholas Soames MP, Nadhim Zahawi MP, David Gardner, and Ms Bayan Sami Abdul Rahman, the Kurdish High Representative to the UK. We will be at the Derby Suite of the Midland Hotel, Monday 2nd October, at 1pm. I very much hope to see you there. Robert Halfon is the Member of Parliament for the UK Constituency of Harlow.	بەشێوەیەکی نامۆ جینۆسایدی کوردەکان لەلایەن کۆمەڵگای نێودەوڵەتیەوە و بەتایبەت لەلایەن نەتەوە یەکگرتووەکانەوە وەکو جینۆساید نەناسراوە. بۆ ئەوەی دادپەروەری جێبەجێبکرێت، نەتەوە یەکگرتووەکان پێویستە بە تەواوی کوشتنی کوردەکان بە جینۆساید بناسێنێت. بەهاری عەرەبی دەریدەخات ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست ئامادەیە بۆ دیموکراسی. بەدڵنیاییەوە ئەوەش واناگەیەنێت کە هەمووی دەستبەجێ دێتەدی و لە داهاتوودا زۆر نائومێدبوون لەڕێگاکەدا دەبێت، بەڵام خەڵکی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست لە هیچ کەسێکی تر جیاوازتر نین. ئەوان نانیان دەوێت، بەڵام ئازادیشیان دەوێت. من لە کۆنفرانسی پارتەکەمدا لەگەڵ پەرلەمانتار نیکۆلاس سوامس، پەرلەمانتار نازم زەهاوی، دەیڤید گارنەر و خاتوو بەیان سامی عەبدولڕەحمان، نوێنەری باڵای حکومەتی هەرێمی کوردستان لە بەریتانیا، ئەم کەیسە دەخەمەڕوو. *ڕۆبێرت هاڵفۆن: ئەندام پەرلەمانی بەریتانیایە لەناوچەی هەڵبژاردنی هارلۆ، لە ماڵپەڕی وتارەکانی بڵاودەکاتەوە.roberthalfon.blogspot.com لە ئینگلیزییەوە: دانا تەیب مەنمی
Text 24	
ST	**TT**
Ethnic interests could trump economic sense **By Joost Hiltermann** These days, Erbil has the feel of one of those gold prospecting towns of the old US west. Investors of all stripes descend on the Iraqi Kurdish capital to spend their dollars, lured by high – indeed inflated – figures for suspected oil and gas reserves and promises of commensurate returns. Some need little encouragement, but with each new contract signed, and as exports climb, even relatively conservative companies are taking the plunge, fearing they might lose out if Kurdistan proves the bonanza its leaders make it out to be. ExxonMobil was the latest, and the biggest, to dip a toe in the water. It has been the Kurdistan regional government’s genius to sell itself as the last frontier in oil exploration and as virgin territory receptive to private enterprise, holding out development contracts with terms far more favourable than	**بەرژەوەندی ئابووری و ئیتنیکی** یوست هیڵتەرمان* ئەم ڕۆژانە هەولێر وەکو شارەکانی ڕۆژئاوای ئەمریکای کۆن،کە بە ئاڵتون دەوڵەمەندن، وایە. وەبەرهێنەران بە هەموو جۆرێکەوە دەڕژێنە پایتەختی کوردستانی عیراق بۆ خەرجکردنی پارەکانیان و بە چەندین ئامار بۆ سامانی نەوت و غاز و بەڵێنی داهاتی یەکسان هاندراون. هەندێك پێویستیان بە هاندانی کەم هەیە، لەگەڵ واژۆکردنی هەر گرێبەستێکی نوێدا و کاتێ هەناردەکردنەکان بەرزدەبێتەوە تەنانەت کۆمپانیا نیمچە کۆنزێرڤاتیڤەکان شتێکی گرنگ ئەنجامدەدەن و دەترسن ڕەنگە زیان بکەن و ئەو هەلەیان لەدەستبچێت ئەگەر کوردستان ئەو سامانە دەربخات و بیسەلمێنێت کە سەرکردەکانی بانگەشەی بۆ دەکەن. ئیکسۆن مۆبیل دواترین و گەورەترین کۆمپانیایە کە بێتە هەرێمەکەوە. زیرەکی حکومەتی هەرێمی کوردستان بوو کە وەکو دوا سنوور لە گەڕان بەشوێن نەوتدا خۆی بفرۆشێت و وەکو خاکێکی بەکارنەهاتوو ی کراوە بۆ دەستپێشخەری تایبەتی و ژمارەیەك گرێبەستی پەرەپێدانی بە چەند مەرجێکی باشتر لەوانەی بە غدا پێشکەشی دەکات بۆ کێڵگە

those Baghdad offers for Iraq’s huge southern fields.

Few seem to understand, or care, what Kurdistan’s strategy is, and appear content to be part of the game if it generates huge profits. Yet, that strategy, and its success or failure, will determine how much oil and gas will be exported and how much money stands to be made.

The Kurdish government has long seen its attempt to attract international oil companies as a strategic imperative, building up from small wildcatters such as Norway’s DNO via bigger companies such as Houston-based Marathon Oil to supermajors such as ExxonMobil.

It has made every effort to diversify the countries of provenance, signing contracts with outfits from the US, UK, France, Germany, China and others to bring international recognition and legitimacy to itself – and perhaps also to secure the region’s protection, should the need arise, or support for an eventual bid for statehood.

Underlying this strategy is Kurdish leaders’ drive to maximise the territory they control and the autonomous powers they exercise within it.

Hence their expansive interpretation of an Iraqi constitution they were instrumental in drafting, and their unrelenting struggle to incorporate “disputed territories” they claim were part of a historic – albeit undefined and undelineated – Kurdistan.

Several factors will probably constrain the Kurdish leadership in its attempt to free the region from the chains binding it to Iraq, a profoundly unhappy relationship of duelling nationalisms.

One is precisely those disputed territories. When Kurdish leaders say they hold reserves of 45bn barrels of oil and upward of 100,000bn cubic feet of gas, they neglect to mention that most of these reserves lie outside the Kurdistan region in areas whose status is yet to be determined – through a process that has become increasingly obscure – and whose riches constitute a potential casus belli for both Baghdad and Erbil.

When ExxonMobil entered the disputed-territories fray in October, by signing exploration blocks across the Green Line – the Kurdistan region’s constitutional boundary – it further increased the area’s strategic importance.

A second constraint is the unresolved relationship with the rest of Iraq.

Negotiations have dragged on for years over draft federal hydrocarbon legislation that would define Erbil’s powers, especially in signing contracts, as well as its right to export the region’s oil and gas through the national pipeline network.

The two sides have been far apart on an issue that goes to the very heart of their federal

فراوانەکانی باشووری عیراق، ئەنجامدا.

وادیارە هەندێکی کەم تێدەگەن یان بایەخدەدەن بەوەی ستراتیژی کوردستان چییە و وادیارە ڕازیین بەشێکبن لە یارییەکە ئەگەر قازانجی گەورە بهێنێتەئاراوە. لەگەڵ ئەوەشدا، ئەو ستراتیژە و سەرکەوتنی یان شکستهێنانی بڕیار لەوەدەدات کە چەندە نەوت و غاز هەناردەبکرێت و چەندێك پارە پەیدابکرێت.

حکومەتی هەرێمی کوردستان بۆماوەیەکی درێژە هەوڵیداوە سەرنجی کۆمپانیا جیهانیەکانی نەوت ڕاکێشێت وەکو ستراتیژێکی زۆر گرنگ کە لەکۆمپانیا نەوتییە بچووکەکانی وەکو DNO ی نەرویژی-یەوە بنیاتنرا بۆ کۆمپانیا گەورەکانی وەکو کۆمپانیای ماراسۆن و دواتر بۆ کۆمپانیا زەبەلاحەکان وەکو ئیکسۆن مۆبیل.

حکومەتی هەرێم هەموو هەوڵێکیدا بۆ ئەوەی وڵاتەکان هەمەجۆر بن و گرێبەستی لەگەڵ کۆمپانیاکانی ئەمریکا و بەریتانیا و فەڕەنسا و ئەڵمانیا و چین و وڵاتانی تردا واژۆکرد تا ئیعترافی نێودەوڵەتی و ڕەوایەتی بۆ خۆی بهێنێت و ڕەنگە پاراستنی هەرێمەکەش زامنبکات یان پشتگیری بۆ هەوڵێکی کۆتایی بۆ بەدەوڵەتبوون کۆبکاتەوە.

پشتبەستن بەم ستراتیژە دەستپێشخەری سەرکردە کوردەکانە بۆ فراوانکردنی ئەو خاکەی کۆنترۆڵی دەکەن و ئەو دەسەڵاتە سەربەخۆیانەی پیادەی دەکەن.

لەبەرئەوە لێکدانەوەی فراوانی ئەوان بۆ دەستورێکی عیراق، کە کاریگەربوون لە داڕشتنیدا، و خەباتی سەختیان بۆ لکاندنی "ناوچە کێشەلەسەرەکان" کە ئەوان بەهی خۆیانی دەزانن لەڕووی مێژووییەوە بەشێکە لە کوردستانێکی دیارینەکراو.

چەند فاکتەرێك ڕەنگە سەرکردایەتی کوردی ناچاربکات لە هەوڵەکەیدا بۆ ڕزگارکردنی هەرێمەکە لەو زنجیرانەی بە عیراقەوە دەیبەستێتەوە.

یەکێك لەفاکتەرەکان بە ووردی بریتییە لە ناوچە کێشەلەسەرەکان. کاتێ سەرکردە کوردەکان دەڵێن یەدەگی 45 ملیار بەرمیل نەوت و زیاتر لە 100 هەزار ملیار پێی چوارگۆشە لە غاز یان هەیە، ئەوان ئەوە پشتگوێدەخەن باسی بکەن کە زۆربەی ئەم یەدەگە لەدەرەوەی هەرێمی کوردستانە لە چەند ناوچەیەکدا کە ڕەوشەکەیان هێشتا دەبێت بڕیاری لێبدرێت لە ڕێگەی پرۆسەیەکەوە کە خەریکە زۆر ناڕوون دەبێت و سامانەکانی خەریکە دەبێتە هۆی هەڵگیرسانی شەڕێك لەنێوان بەغدا و هەولێردا.

کاتێ ئیکسۆن مۆبیل لە مانگی تشرینی یەکەمدا بە واژۆکردنی گرێبەستێك بۆ گەڕان بە شوێن نەوتدا هاتە ناوچە جێناکۆکان بەدرێژایی هێڵی سەوزی سنووری دەستووری هەرێمی کوردستان، گرنگی ستراتیژی ئەو ناوچانەی زیادکرد.

ئاستەنگی دووەم بریتییە لە پەیوەندی ناڕوون لەگەڵ بەشەکانی تری عیراقدا.

دانوستانەکان سەبارەت بە ڕەشنووسی یاسایەکی فیدراڵی نەوت و غاز کە دەسەڵاتەکانی هەولێر دیاریدەکات بەتایبەتی لە واژۆکردنی گرێبەستەکان و مافی خۆی لە هەناردەکردنی نەوتی هەرێم لە ڕێگای تۆڕی بۆری نیشتمانیەوە بۆ چەندین ساڵە درێژەی هەیە.

هەردوولا سەبارەت بە مەسەلەیەك کە دەچێتە قوڵایی ڕێوشوێنەکانی فیدراڵیەوە ناکۆکن. بەغداد هەولێر تاوانبار دەکات بەوەی هەوڵدەدات وڵاتەکە دابەشبکات و کوردەکان فەرمانڕەواکانی عیراق تاوانباردەکەن بەوەی عەرەبی نەتەوەپەرستی تەقلیدین و سیستمێکی ماوەبەسەرچوو بۆ فەرمانڕەوایی بەکاردەهێنن.

<table>
<tr>
<td>arrangement. Baghdad is accusing Erbil of seeking to tear up the country, and has incurred the reciprocal Kurdish charge that Iraq’s rulers are unreconstructed Arab nationalists using outmoded systems of governance.

A third constraint is the fact that Kurdistan is landlocked and therefore must depend on its neighbours for access to world markets. The most likely candidate, Turkey, has indicated that, while it is eager to serve as the principal export channel for oil and gas, the Kurdish government will have to co-ordinate its sales through Iraq’s state marketing board. This throws the Kurds back on to Baghdad and its centralising tendencies.

A final constraint is the eventual ceiling on Iraqi oil exports. For now, Baghdad is content to have Kurdish exports contribute to national revenues. However, if and when Iraq succeeds in producing the volumes currently bandied about – even at the estimates’ lower end – its neighbours are bound to weigh in and, through Opec or otherwise, seek to limit Iraqi exports in order to keep control over world prices and protect their own status as producers.
Once that limit is reached in the next few years, and if Iraq’s southern fields can satisfy demand by themselves, would Baghdad still consider giving a share to those pesky Kurds?

Baghdad and Erbil would be well served by a fundamental deal to settle these concerns, but their conflict would not be the first in which ethno-national interests have been allowed to trump sound economic and commercial sense.

Joost Hiltermann is the deputy programme director, Middle East and north Africa for the International Crisis Group, a non-government conflict resolution organisation</td>
<td>ئاستەنگی سێیەم ئەو ڕاستییەیە کە کوردستان بە وشکانی دەورەدراوە و لەبەرئەوە پێویستە پشت بە دراوسێکانی ببەستێت بۆ دەستگەیشتن بە بازاڕەکانی جیهان. تورکیا ئاماژەیکردووە بەوەی لەکاتێکدا بەپەرۆشە ببێتە کەناڵی سەرەکی هەناردەکردنی نەوت و گاز، حکومەتی هەرێمی کوردستان دەبێت لەڕێگای ئەنجومەنی مارکێتینی دەوڵەتی عیراقەوە هەمئاهەنگی بکات لە فرۆشتنەکانیدا، و ئەمەش کوردەکان دەگەڕێنێتەوە بۆ بەغدا و خواستە سێنترالّییەکانی.

دوا ئاستەنگ بریتییە لەدوا سەقفی هەناردەی نەوتی عیراق. بۆ کاتی ئێستا بەغدا ڕازیە هەناردەکانی هەرێمی کوردستان بەشدارییکات لە داهاتی نیشتمانیدا، بەڵام ئەگەر و کاتێ عیراق سەرکەوتوو دەبێت لە بەرهەمهێنانی ئەو بڕانەی ئێستا قسەی لێوەدەکرێت- تەنانەت بەکەمتر لە کۆتایی خەملێنراو- دراوسێکانی عیراق بەدڵنیاییەوە قسەی خۆیان دەبێت لەڕێگەی ئۆپێك یان شێوازی تر هەوڵدەدەن هەناردەکانی عیراق سنورداربکەن بۆ ئەوەی کۆنترۆڵی نرخەکانی جیهان بکەن و وەکو بەرهەمهێن پارێزگاری لە ڕەوشی خۆیان بکەن.

هەرکە لە چەند ساڵی کەمی داهاتوودا عیراق گەیشتە بەرهەمهێنانی ئەو ئاستە و ئەگەر کێڵگە نەوتیەکانی باشووری عیراق بۆ خۆیان بتوانن داواکاری و خواستەکان دابینبکەن، ئایا بەغداد هێشتا بیردەکاتەوە لە بەخشینی بەشێك بە کوردە بیزارکەرەکان؟

بەغداد و هەولێر بە ڕێکەوتنێکی سەرەکی بۆ چارەسەرکردنی ئەم نیگەرانیانە سوودمەنددەبن، بەڵام ململانێکەیان یەکەمین حاڵەت نابێت کە تێیدا بەرژەوەندیە ئیتنیکی- نیشتمانییەکان ڕێگایان پێدەدەرێت بڕیاردەربێت لە مانای ئابووری و بازرگانی گشتگیر.

*جوست هیڵتەرمان: جێگری بەڕێوەبەری پرۆگرامی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و باکووری ئەفریکایە لە گروپی قەیرانە نێودەوڵەتییەکان.
سەرچاوە: Financial Times
لەئینگلیزییەوە: دانا تەیب مەنمی</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="2">Text 25</td>
</tr>
<tr>
<td>ST</td>
<td>TT</td>
</tr>
<tr>
<td>Iraqi Kurdistan Is Booming. Will It Ever Be a Separate State?
Larry Diamond
As American troops withdraw from Iraq, anyone searching for rays of progress amid the country’s miasma of corruption, sectarian strife, and political stalemate might look to the foothills of Sulaimaniyah, Kurdistan. There, rising rapidly out of some 400 dusty acres, is a gleaming constellation of glass, steel, and Jerusalem stone that is the new campus of American University of Iraq, Sulaimani (AUIS). The venture, which now educates some 500 Iraqi students on the American model, is a sign of Iraqi Kurdistan’s evolution toward a modern, flourishing society.</td>
<td>کوردستانی عیراق لە گەشەکردنی خێرادایە: ئایا هەرگیز دەبێتە دەوڵەتێکی سەربەخۆ؟
لاری دایمۆند*
لەکاتێکدا هێزەکانی ئەمریکا لە عیراق دەکشێنەوە، هەرکەسێک کە بەدوای تیشکەکانی بەرەوپێشچووندا دەگەڕێت لەنێوان تەمومژی گەندەڵی وڵات، ناکۆکی ئاینی توند و سیاسەتی چەقبەستوودا جێگەی خۆیەتی لە تەپۆلکەکانی دامێنی شاری سلیمانی، کوردستان ورد ببێتەوە.

لەوێ، لەڕووبەری (٤٠٠) هێکتار زەوی خۆڵاویدا کامپی تازەی زانکۆی ئەمریکی عیراق، سلێمانی کە شوشەکانی وەکو ئەستێرە دەدرەوشێنەوەو لە ستیل و بەردی ئورشەلیمی زۆر بەخێرایی بەرز دەبێتەوە. ئەو دەستپێکردنە تازە (زانکۆی ئەمریکی) کە نزیکەی (٥٠٠) خوێندکار لەسەر شێوازی ئەمریکی پەروەردەدەکات، نیشانەی پەرەسەندنی کوردستانی عیراق بەرەو کۆمەڵگایەکی مۆدێرن و</td>
</tr>
</table>

But when I visited the American University this past November, there seemed to be one question on the minds of nearly every Kurdish student I met: When can we get a separate state of Kurdistan?
It's understandable why Kurds are asking this question. Seeing all the construction cranes in Erbil and Sulaimaniyah, the bustling markets and the passionate youth, one gets the sense that Iraqi Kurdistan is itself living through a protracted spring—a moment of economic and political opportunity unprecedented in the modern history of the long-suffering Kurdish people (who, with some 25 to 30 million Kurds spread across four Middle Eastern states, are widely considered to be the largest stateless people in the world).
Beyond the university, Kurdistan is booming, with an estimated economic growth rate for next year predicted to be as high as 12 percent. Investment is pouring in, not just from a vast array of Turkish companies, but from American oil companies like Exxon, and from construction, hotel, and retail companies throughout the Arab world. If the claims of the Kurdistan Regional Government are correct—that it possesses 45 billion barrels of oil reserves—it would rank sixth in the world in oil wealth.
And unlike your typical Mideast oil economy—mired in corruption, falling short in democracy, and leaving a third or more of youth unemployed—Kurdistan boasts robust political pluralism. The two long-ruling parties and dominant families (Massoud Barzani's Kurdistan Democratic Party and Jalal Talabani's Patriotic Union of Kurdistan) have patched up their differences since the civil war of the mid-1990s. Though their power-sharing arrangement can appear corrupt and stifling to anyone not a member, in the 2009 regional elections the ruling coalition squeaked by with just 60 percent while facing a fresh opposition list called Gorran, Kurdish for "change." In Kurdistan today, there is a freer and more open—though far from perfect—climate for expression than in Iraq as a whole.

Kurdistan, in short, is doing so much better than the rest of Iraq that it's perfectly logical for its citizens to wonder why they can't simply head out on their own as an independent nation—as they have long aspired to. What, then, should be the American answer to the 95 percent or more of Iraqi Kurds who would vote for independence tomorrow if it were possible?

The first part of the answer is that it is not possible. A declaration of complete independence by Iraq's Kurds would be met with a campaign of military pressure, if not outright attack, and economic strangulation from every one of Kurdistan's neighbors. The remainder of

گەشەکردوو بەشێوەیەکی سەرکەوتوو. بەڵام کاتێک سەردانی زانکۆی ئەمریکیم کرد لەکۆتایی تشرینی دووەمی ئەمساڵ، پێدەچوو پرسیارێک لە زهنی نزیکەی زۆربەی زۆری هەموو ئەو خوێندکاراندابێت کە چاوم پێیان کەوت: کەی ئێمە دەتوانیین دەوڵەوتی سەربەخۆی کوردستانمان هەبێت؟
جێگەی تێگەیشتنە کە بۆچی کوردەکان ئەو پرسیارە دەکەن. بەبینینی ئەو ژمارە زۆرەی دەزگای بەرزکەرەوە کە کاری بنیاتنان ئەنجام دەدەن لە هەولێرو سلێمانی، بازارە پڕ جموجۆڵەکان و گەنجە چالاکەکان، دەگەیە ئەو بڕوایەی کە کوردستانی عیراق خۆی لە بەهارێکی بێ کۆتاییدا دەژیت- چرکەساتی هەلێکی ئابوری و سیاسی کە خەڵکی بەشمەینەتی کورد (کە ژمارەیان دەگاتە نزیکەی ٢٥ بۆ ٣٠ ملیۆن کورد لەچوار وڵاتی خۆرهەڵاتی ناوەراستدا دەژین و بە گەورترین نەتەوەی بێ دەولەت هەژمار دەکرێن لە جیهاندا) لە مێژووی نوێدا بەخۆیانەوە نەبینیوە.
جگە لە زانکۆی ئەمریکی، ئابوری کوردستان کوردستان لە لوتکەی گەشەکردندایە بەخێراییەکە کە بۆ ساڵی داهاتوو بە بڕی نزیکەی لەسەدا ١٢ خەملێنراوە. لە هەموو لایەکەوە ڕوو لە کوردستان دەکرێت بۆ کاری وەبەرهێنان نەک بەتەنیا لەلایەن کۆمپانیا تورکیەکانەوە بەڵکو لەلایەن کۆمپانیای ئەمریکی وەکو ئیکسۆن، کۆمپانیاکانی بواری بیناکاری، هوتێل و فرۆشیاری لەسەرانسەری جیهانی عەرەبییەوە. ئەگەر بانگەشەکانی حکومەتی هەرێم ڕاستبن ئەوا کوردستان خاوەنی(٤٥) بلیۆن بەرمیل نەوتی هەڵگیراوە کە ئەمەش پلەی شەشەمی پێدەبەخشێت لە دەوڵەمەندبوونی بە سامانی نەوت لەسەر ئاستی جیهانی.

جیاواز لە ئابوری نەوتی خۆرهەڵاتی ناوەڕاست کە لە گەندەڵیدا گیری خواردووە، لە دیموکراسیدا کەمی هێناوەو سێ یەکی گەنجان یاخود زیاتری بەبێ کاری جێهێشتووە- کوردستان شانازی دەکات بە فرە حیزبییەکی بەهێزو چالاک. دوو حیزبە دەسەڵاتدارەکەو دوو خێزانە خاوەن نفوزەکە (پارتی دیموکراتی کوردستانی مەسعود بارزانی و یەکێتی نیشتیمانی کوردستانی جەلال تاڵەبانی) ی کوردستان جیاوازیەکانیان یەکخستووەو لە دوای شەڕی ناوخۆوە لە ناوەڕاستی نەودەکانەوە. بۆیە ڕێکەوتنی هاوبەشی نێوانیان بۆ دابەشکردنی دەسەڵات بەجۆرێک لە گەندەڵی و کارێکی قێزەون هەژمار دەکرێت لەلایەن هەرکەسێکەوە کە ئەندامی ئەوان نەبێت. لە هەڵبژاردنەکانی ساڵی(٢٠٠٩)دا، هەردوو هاوپەیمانەکە بەڕێژەی لەسەد(٦٠) سەرکەوتنیان بەدەستهێناو ڕووبەڕووی لیستێکی ئۆپۆزسیۆنی تازەبوونەوە بەناوی گۆڕان.
ئەمڕۆ لە کوردستان، ژینگەیەکی ئازدترو کراوەتر (ئەگەر بێ کەموکوڕیش نەبێت) هەیە لە کوردستان بەبەراورد لەگەڵ عیراق بەگشتی.
کوردستان، بە کورتی، بارودۆخی زۆر باشترە لە بەشەکانی تری عیراق و ئەمەش بۆ هاوڵاتیەکانی شتێکی لۆژیکیە کە بیانەوێت تێبگەن کە بۆچی ناتوانن دەوڵەتی سەربەخۆی خۆیان هەبێت کە زۆر دەمێکە خەونی پێوەدەبینن. کەواتە دەبێت وەڵامی ئەمریکا چی بێت بۆ لەسەدا(٩٥) یاخود زیاتری کوردەکانی عیراق ئەوانەی کەسبەینێ (لە داهاتوودا) دەنگ بە سەربەخۆیی خۆیان دەدەن ئەگەر هەلێکی لەبار بێتە کایەوە؟

بەشی یەکەمی وەڵامەکە ئەوەیە کە ئەمە شتێکی مەحاڵە. ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی تەواو لەلایەن کوردەکانی عیراقەوە کاردانەوەی سەربازی، ئەگەر هێرشی ڕاستەوخۆش نەبێت، بەدوای خۆیدا دەهێنێت و هەموو وڵاتە هاوسێکانی کوردستان ئابوری وەکو ئامرازێک بەکاردەهێنن بۆ خنکاندنی کوردەکان. ئەوەی کە دەمێنێتەوە لە عیراق ڕازی نابێت بە دابەشکردنی وڵات نەک بەهۆی لەدەستچوونی سامانێکی زۆری نەوتی هەڵگیراو بەڵکو بەهۆی هۆکارەکانی شانازی نەتەوەییەوە. تورکیا، ئێران و سوریا ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی لەلایەن کوردەکانی عیراقەوە وەکو هاندانێک دەبینین بۆ کوردەکانی خۆیان کە ئەوانیش بکەونە خۆیان و داوای سەربەخۆیی یاخود دروستکردنی دەوڵەتێکی گەورەی کوردی بکەن.هەرچوار

Iraq would not accept national dismemberment—not merely because of the loss of huge oil reserves, but for reasons of national pride as well. Turkey, Iran, and Syria would also view a declaration of Iraqi Kurdish independence as a provocation to their own Kurds to rise up and seek either secession or the creation of a supra-Kurdish state. All four neighbors would work to ensure that the Iraqi Kurdish state failed. And with control of Kurdish oil pipelines (which run through Turkey) and trade routes, they could do much to bring about this outcome.

Fortunately, there is a more practical option for Kurds. We should be encouraging them to summon a parallel to another small and exceptional society: Taiwan, which has long faced a similar kind of threat from China. For all intents and purposes, Taiwan functions as a completely independent country. Yet it also does not flaunt its independence from mainland China. Over the last two decades, Taiwan has cemented a pivotal security relationship with the United States by moving toward, and then deepening and reaffirming, democracy. But Taiwan also edged away from the brink of national suicide by restraining secessionist impulses and pragmatically forging cooperative economic and social ties with the mainland. Once, when a reckless leader almost went too far in pressing a pro-independence agenda, the United States reined him in, using the immense leverage that came with the American commitment to support Taiwan's security so long as it did not unilaterally—and foolishly—move to alter the status quo.

The Taiwan model should be attractive, or at least acceptable, to Kurds in part because of globalization. For many years and probably decades to come, the arbitrary boundaries drawn by Europe over the shattered pieces of the Ottoman Empire will remain the boundaries of modern states. But in a rapidly globalizing world of new kinds of trading communities and new forms of de facto sovereignty, the formal trappings of de jure statehood do not matter as much. If they are smart, Kurds will grudgingly accept their boundaries and work within the delicately negotiated features of Iraq's essentially federalist constitution to chart their own course. They can use their share of Iraq's staggering oil wealth to follow in the footsteps of their northern neighbor, Turkey, by building a prosperous and free society.
Indeed, if Iraqi Kurds can be persuaded to defer their for-now-impossible dream of Kurdish independence in exchange for the prospect of Kurdish dignity and prosperity, Iraqi Kurdistan could become an epicenter of relative freedom,

دەوڵەتە هاوسێکەی کوردستان کاردەکەن کە دڵنیابن کە دامەزراندنی دەوڵەتی سەربەخۆی کوردەکانی عیراق شکست دەهێنێت.

بەتایبەتی بە کۆنترۆڵکردنی بۆڕیەکانی هێڵی نەوتی کوردی کە بەتورکیادا تێپەڕ دەبن و دەروازەکانی بازرگانی ئەو مەبەستەیان بەدەستدەهێنن.

خۆشبەختانە، کوردەکان هەڵبژاردنی زیاتریان لەبەردەستدایە. پێویستە ئێمە هانیان بدەین کە خۆیان بەهێزبکەن هاوشێوەی کۆمەڵگای بچوک و نمونەیی وەکو تایوان کە ماوەیەکی دورودرێژەی ڕووبەڕووی هەڕەشەی هاوشێوە بۆتەوە لەلایەن چین-ەوە. بۆ هەموو مەبەست و ئامانجەکانی، تایوان وەکو دەوڵەتی تەواو سەربەخۆ ڕەفتار دەکات. لەهەمان کاتدا، سەربەخۆیی خۆی دەرناخات لە خاکی سەرەکی چین.

لەماوەی دوو دەیەی ڕابردوودا، تایوان پیوەندییەکی بەهێزی ئاسایشی لەگەڵ ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا بنیات ناوە لەڕێگەی بەرەوپێش بردن و بەهێزکردن و دووبارە جێگیرکردنەوەی دیموکراسییەوە. هەروەها تایوان لەکەناری خۆکوژی نەتەوەیی گەڕاوەتە ئەویش لەڕێگەی کۆنترۆڵکردنی حەزەکانی بۆ ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی بەشێوەیەکی بێ بەرنامە و، دروستکردنی هاوکاری ئابوری زیرەکانە و پەیوەندی کۆمەڵایەتی بەهێز لەگەڵ چین.
جارێکیان سەرکردەیەکی کەمتەرخەم زۆر نزیک بووبوویەوە بۆ خستنە بواری جێبەجێکردنی بەرنامەی سەربەخۆیی، بەڵام ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا هێنایەوە سەر ئارەستەی خۆی ئەویش بە بەکارهێنانی بارمتەی بەهێزی ئاسایش کە ئەمریکا بۆ تایوانی دابینکردووە تا ئەوکاتەی بەشێوەیەکی تاک لایەنەو گەمژانە بارودۆخەکە وەکو خۆی دەهێڵێتەوە.

مۆدیلی تایوان دەبێت جێگەی سەرنج یان بەلایەنی کەمەوە جێگەی پەسند بێت بۆ کوردەکان بەهۆی دیاریدەی جیهانگیریەوە. بۆ چەندان ساڵ یاخود دەیەی داهاتوو سنورە سەپێنراوەکان کەلەلایەن ئەوروپاوە دوای دابەشکردنی بەشەکانی ئیمپراتۆریەتی عوسمانی کێشراون وەکو سنوری دەوڵەتە مۆدێرنەکانی ئێستا دەمێننەوە. بەڵام لە گەڵ بەجیهانی بوونی جۆری جیاوازی بازرگانی، پەیوەندیەکان و خۆبەڕێوەبردنی خۆکرد لە جیهاندا، شێوازە ڕەسمییەکانی دەوڵەتداری گرنگییەکی ئەوتۆیان نابێت. کوردەکان ئەگەر بەشێوەیەکی زیرەکان مامەڵە بکەن، بە نابەدڵانە بە سنورەکانیان ڕازی دەبن و هێمنانە کار لەگەڵ دەستوری فیدڕاڵی عیراق دەکەن بۆ بەدەستهێنانی ئامانجەکانی خۆیان. دەتوانن پشکی خۆیان لە سەرمایەی نەوتی عیراق بەکاربهێنن بۆ بەرەوپێشچوون هاوشێوەی ولاتی هاوسێی باکوریان، تورکیا، ئەویش بە بنیاتنانی کۆمەڵگایەکی پێشکەوتوو و ئازاد. لەڕاستیدا، ئەگەر کوردەکانی عیراق ڕازی بکرێن بۆ دواخستنی خەونی سەربەخۆیی (کە لە ئێستادا کارێکی مەحاڵە) بەرامبەر بەدەستهێنانی سەرکەوتن و شکۆمەندی، کوردستانی عیراق دەکرێت ببێتە چەقی ئازادی، کراوەیی و ئابوری گەشەکردوو کە خەڵکی بیانەوێت سەردانی بکەن نەوەک شوێنێک کە خەڵکی هەوڵی جێهێشتنی بدەن.
ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا گەلێک هەڵەی قێزەونی ئەنجامداوە لە لەڕووبەڕووبوونەوەکانیدا لە عیراق لەماوەی نۆ ساڵی ڕابردوودا.

بەڵام شتێکی باشمان ئەنجامداوە و، بۆ سەرکۆنەکردنی پۆل بریمەر نوێنەری پێشووی ئەمریکا لە عیراق و هاوڕیکانی لە پلە باڵاکانی ئیدارەی بوش بڕێکی کەمیان بەرکەوتووە، ئەویش بەزەحمەت ڕاگرتنی باڵانسبوو کە ئێمە تێی کەوتبووین لەنێوان بەرپرسیاریەتی ئەخلاقیمان بەرامبەر بە خەڵکی کورد و بەرپرسیاریەتی سیاسیمان بۆ هێشتنەوەی عیراق بە یەکگرتوویی. ئەگەر تا ئێستاش زۆر ناتەواو بێت، چیرۆکی سەرکەوتووی ئەمڕۆی کوردستان بەرهەمی ئەو سیاسەتەیە. ئەگەر سەرکردەکانی کورد ڕازی بن بە سەربەخۆیی بەشێوەیەکی خۆکرد نەک بەشێوەیەکی دەستکرد و ئەگەر دیموکراسیەکەیان بەردەوامبێت لە گەشەکردن بەو شێوەیەی کە هاتووە، ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا بەلایەنی کەمە شتێکی

<table>
<tr>
<td>openness, and economic dynamism—a place people want to come to, rather than a place people want to leave.

The United States made many terrible mistakes in its engagement in Iraq over the past nine years. But one thing we got reasonably right—and for which the much maligned American viceroy, L. Paul Bremer, and his colleagues in the senior ranks of the Bush administration have gotten too little credit—is the exquisitely difficult balance we struck between our moral obligation to the Kurdish people and our political obligation to hold Iraq together as one state.

The incipient, if still very partial, success story that is Kurdistan today is the fruit of that policy. If Kurdistan's leaders can accept de facto rather than de jure independence, and if their democracy continues to develops as it has thus far, the United States will have achieved at least something significant for its staggering investment, even if the rest of Iraq continues to flounder and disappoint.

Larry Diamond is senior fellow at the Hoover Institution and the Freeman Spogli Institute for International Studies at Stanford University.</td>
<td dir="rtl">گرنگی بەدەستهێناوە بۆ ئەنجامدانی وەبەرهێنان ئەگەرچی سەرانسەری عیراق بەردەوامبێت لە ناجێگیری و نائومێدی.
وەرگێڕانی: محەمەد بابەکر

سەرچاوە The New Republic
پرۆفایلی لاری دایمۆند:*
ئەندامی باڵایە لە سەنتەری (هوڤەرو فریمان سپۆگل) بۆ دیموکراسی و گەشەسەندن و سەروەری یاسا لە زانکۆی ستاندفۆرد.
لەماوەی 3 مانگی یەکەمی ساڵی 2004دا وەك راوێژكاری بالا لەبەڕێوەبردنی حکومەتی هاوپەیمانی عیراقدا کاری کردووە.
لەساڵەکانی 2002-2003 وەك راوێژكار لەدەزگای ویلایەتە یەکگرتووەکاتی ئەمریکا بۆ گەشەسەندنی نێودەوڵەتی خزمەتی کردووە.

خاوەنی 36 کتێبە کە لەبارەی دیموکراسییەوە نووسیونی و دیارترینیان (بەدیموکراسی بوون لەئەفریقا، چۆن خەڵك دیموکراسی دەبینن، چۆن خەڵکی خۆرهەلاتی ئاسیا دیموکراسی دەبینن، تێکۆشانەکانی ئەمریکای لاتین بۆ دیموکراسی، گۆڕانەکانی سیاسی لەچین بە بەراوورد لەگەڵ تایوەند).</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="2" align="center">Text 26</td>
</tr>
<tr>
<td align="center">ST</td>
<td align="center">TT</td>
</tr>
<tr>
<td>British MPs: Kurdistan Is Important for Reform In Iraq and Middle East
LONDON, UK -- John McDonnell MP's views on British attitudes to Kurdistan (British MP: UK-Kurdish Relations Based On Economic Interests, 17 August, Rudaw) is a storm in a teacup.
John is not a Labor Party leader - he failed to win the small number of nominations needed to stand for Labor Leader in 2007 and is seen as a hard-left MP on the fringe of the party although many concede that he is hard-working and sincere even when they profoundly disagree with him.
It is hardly news that the foreign policies of any country are based, at least in part, on their own self-interest. However, it would be more accurate to have portrayed UK Government policy in recent times as reluctant in relation to Kurdistan with a greater focus on building links with Baghdad.
The APPG has sought to make the argument that it is in the commercial interests of both Kurdistan and the UK and companies on both sides to take advantage of the growing market in Kurdistan.
We have also argued that Kurdistan is politically important to the reform process in Iraq and the wider Middle East.
We persuaded the Labor Government to agree to send an official trade mission to the 2010 International Trade Fair in Erbil. This was then</td>
<td dir="rtl">کوردستان گرنگە بۆ ڕیفۆرم لە عێراق و ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست
بۆچوونی جۆن ماکدۆناڵ ئەندامی پەرلەمانی بەریتانیا لەبارەی سیاسەتی بەریتانیا بەرامبە هەرێمی کوردستان، گێژەڵوکەیەکە لە نێو کوپێک چادا.
جۆن سەرۆکی پارتی ئازادیخوای بەریتانیا نیە، لە ساڵی 2007 نەیتوانی ژمارەیەکی کەم دەنگ بەدەسیت بێنێ تاوەکو ببێتە سەرۆکی ئەوەها بە ئەندام پەرلەمانێکی چەپڕەوی توند ناسراوە، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا زۆر کەس پێیان وایە کە جۆن کەسێکی ماندووە، سەرەڕای ئەوەی هاوڕانین لەگەڵ بۆچوونەکانی.
شتێکی نوێ نیە کە سیاسەتی دەرەوەی هەموو وڵاتێک هیچ نەبێت بەشێکی لەسەر بنەمای بەرژەوندی تیبەتی وڵاتەکە بێت، بەڵام ڕاستتر دەبوو ئەگەر ئاماژەی بە سیاسەتی ئەم چەند ساڵەی ڕابردووی بەریتانیا بکردایە بەرامبەر کوردستان کە سیاسەتێکی "بەئاگای" پەیڕەو کردووە وزیاتر پێدا گیری لەسەر ئەوە کردووە کە پەیوەندی لەگەڵ بەغدا بەهێز بکات.
گروپی پارەتەکانی نێو پەرلەمانی بەریتانیا، هەوڵی داوە ئەوە بسەلمێنێ کەوا لە بەرژەوەندی ئابوری کوردستان و بەریتانیایە ئەو هەلە بقۆزنەوە کە لە بازاڕە پێگەیشتووکەی کوردستاندا هەیە.
هەروەها ئێمە ئاماژەمان بەوەکردوەە کە کوردستان زۆر گرنگە لە ڕووی ڕیفۆرمی سیاسی لە عێراق و ڕۆژهەڵاتی کوردستاندا بە گشتی.
ئێمە توانیمان بەریتانیە بە سەرۆکایەتی پارتی ئازادیخوازی بەریتانی قایل بکەینکە ساندێکی ئابوری بنێریتە کوردستان بەمەبەستی بەشداری کردنی لە پێشانگای نێودەوڵەتی هەولێر لە ساڵی 2010.
پاشانیش هەمان ستراتیژ لەلایەن حکومەتی هاوبەشی پارتی پارێزگاران و ئازادیخوازە دیموکڕاتەکان پەیرەوکراو ئێستاش بەردەوام کۆمپانیای بەریتانی هاندەدرێت تاوەکو کاری وەبەرهێنان لە کوردستان بکەن، بی گومان ئەمەش لەبەر بەرژەوەندی خۆیان، بەڵام هەروەها بۆ باوەش کردنەوەش بۆ ئەو ڕوانگەبەرزە کورد هەیانەبۆ</td>
</tr>
</table>

picked up by the new Conservative-Liberal Democrat government and it is driving more and more British companies to do business with Kurdistan, in their own interests of course but also in response to the often expressed views of Kurdish people that we meet in Britain as well as Kurdish ministers, universities and businesses who have a high regard for British goods and services. But the article ignores the altruism in British foreign policy which was seen most clearly when the government of Sir John Major agreed to save the Kurds fleeing from Saddam in 1991 and to institute a safe haven and no-fly zone under which Kurdistan sheltered until liberation in 2003. The article finds people who know little or nothing about Kurdistan. This is hardly surprising but is another reason why the APPG seeks to raise the profile of Kurdistan and to build stronger and deeper commercial, political and cultural links. Such links go beyond any one government and we hope that people-to-people connections will sustain a friendship based on self-interest, on both sides, and on mutual respect. *Nadhim Zahawi MP and Meg Munn MP are Co-Chairs of All-Party Parliamentary Group (APPG) on the Kurdistan Region in Iraq*	کەل و پەل و خزمەتگوزاری بەریتانی کە بۆ ئێمەی دەردەبڕن کاتێک ئێمە لە بەریتانیا دەیانبینین، یان ئەو وەزیر و خوێندکارە زانکۆیانەی کورد کە قسەیان لەگەڵدا دەکەین. هەروەها ئەو ڕپۆرتەی جۆن ماکدۆنێڵ ئەو سیاسەتە خۆنەویسهتەی بەریتانیای ە بیرکردووە، کە زۆر بەڕوون و ئاشکرا بینرا کاتێک حکومەتەکەی سەرۆک وەزیرانی ئەوکاتی بەریتانیا سیر جۆن مەیجەر، رازیبوو، گیانی ئەوکوردانە بپارێزێ کە لە ساڵی 1991 لە دەست ڕأیمی سەددەام ئاوارەببوون و هەرێمی "دژەفڕینی" دامەزراند تاوەکو ئازادکردنی عێراق لە ساڵی 2003 دا بەردەوام بوو. ئەو راپۆرتە خەڵکێک دەدۆزێتەوە کە زانیاری کەم یان هیچ زانیاریەکیان دەربارەی کوردستان نییە. ئەمەش شتێکی چاوەڕوانکراوە هەر بۆیە گروپی پارتەکانی بەریتانیا هەوڵی داوە ناوی کوردستان بە خەڵک بناسێنێ و پەیوەندیەکی سیاسی، ئابووری، کولتووری قوڵ دروست بکات. ئەو پەیوەندیەش لە ئاستی حکومەت دەچێتە دەرەوە و هیوادارین کە پەیوەندی تاک بۆ تاک ببێتە هۆی دروست بوونی هاوپەیمانێتییەک کە لەسەر بنەمای بەرژەوەند و ڕێزی هاوبەش بێت. **نازم زەهاوی و مێغ مۆن، هەردووکیان ئەندامی پەرلەمانی بەریتانیان، لەو وتارەدا وەلامی پەرلەمانتار جۆن ماکدۆنێڵ، دوای بڵاو بوونەوە بۆچونەکانی لە ڕاپۆرتێکی بەشی ئینگلیزی ماڵپەڕی (ڕوودا)دا. لێرەدا ڕپۆرتەکەش بە کوردی بڵاوکراوەتەوە .**
Text 27	
ST	**TT**
Change and Tradition **By CHRIS BOWERS** Whenever I travel to downtown Erbil from our consulate in the northern reaches of the city, I am struck by the pace of change. Erbil, and much of the rest of the Kurdistan Regional Government (KRG), is unrecognizable from even ten years ago. Sometimes one can see the changes weekly. Only the mountains stay the same. And that is a great thing. It is almost as if Kurdistan has a pent-up energy, like a spring uncoiling. Isolated for more than two long decades, the region is stretching, awakening and growing. For those of us who have watched Kurdistan for a while from a distance, it is a joy to behold this process up close as the region makes a 'dash for modernity.' For me, this opening is most easily seen in the enthusiasm across the government, society and ordinary people to engage with the outside world. I see that on a daily basis in the faces of the students outside our office waiting to apply for and receive visas to study in the United Kingdom as part of the prime minister's Human Capacity Programme. We are delighted that so many are choosing to come to the UK; delighted and proud, and we are doing all we can to make the visa process as simple as possible. Of course, young people want to travel and see the world. But in most of the students that I see, I	**گۆڕان و داوونەریت** **کریس باوەرس*** هەركاتێك لە كونسولخانەكەمانەوە كە لەقەراخ شاری هەولێرە، دەچمە سەنتەری ئەو شارە، سەرسام دەبم بە گۆڕانكارییە خێراكەی. لەگەڵ 10 ساڵ لەمەوپێش، هەولێر و زۆربەی شوێنەكانی هەرێمی كوردستانیش، ناناسرێنەوە. هەندێجار یەكێك دەتوانێ هەفتانە گۆڕانكارییەكان ببینێ. تەنیا چیاكان وەك خۆیان ماونەتەوە. ئەمەش شتێكی زۆر باشە. ئەمەش وا دەردەكەوێ كە كوردستان وزەیەكی شاراوەی هەیە، هەروەك چۆن سپرینگێكی چەماو راستدەبێتەوە. لەگەڵ ئەوەی ماوەی زیاتر لە 20 ساڵە وەلاوەنراوە، بەڵام لە هەستانەوەو گەشەسەندندایە. بۆ ئەوانەی وەك ئێمە كە لە دوورەوە بۆ ماوەیەكە تەماشای كوردستان دەكەین، جێگەی خۆشحاڵییە كە لەنزیكەوە ئەو پرۆسەیە دەبینین و ئەو هەرێمە "بەرەو مۆدێرنبوونێكی خێرا دەڕوات". بۆ من ئەم كرانەوەیە لەو جۆش و خرۆشییەدا دەبینم كە لەنێو حكوومەت ، كۆمەڵگە و خەڵكی ئاساییدا هەیە بەمەبەستی تێكەڵاوبوون لەگەڵ جیهانی دەرەوە. من ئەوە رۆژانە لە دەمووچاوی ئەو قوتابیانەدا دەبینم كە لەپێش ئۆفیسەكەی ئێمە چاوەڕێی داواكردنی ڤیزان تاوەكو بتوانن لە بەریتانیا بخوێنن وەك بەشێك لە بەرنامەی تواناسازیی مرۆیی سەرۆك وەزیران. ئێمە زۆر خۆشحاڵین بەوەی زۆر لە خوێندكارەكان بەریتانیایان هەڵبژاردووە، خۆشحاڵین و لە هەمانكاتدا جێگەی شانازیشە و ئێمە لەلایەن خۆشمانەوە هەموو توانایەكمان بەكاردێنین بۆ ئەوەی پرۆسەی وەرگرتنی ڤیزا ئاسان بكەین. بێگومان گەنجان دەیانەوێ گەشت بكەن و جیهان ببینن، بەڵام زۆربەی ئەو خوێندكارانەی من بینیومن، خاڵێكی دیكەشیان تێدا دەبینم، ئەویش بیرۆكەی نوێ و شێوازی نوێی كاركردن و ئەو حەزەی كە دەیانەوێ ئەوەی لە بەریتانیا فێردەبن، بۆ كوردستانی بهێننەوە. هەربۆیە ئێمە دەمانەوێ ببینە هاوبەشی كوردستانی عێراق لە بواری پەروەردە: لەبەرئەوە ئەم هەلە بۆ بەریتانیا باشە و بۆ كوردستانیش باشە.

<table>
<tr>
<td>note a thirst for new ideas, for new ways of doing things and a drive to bring what they learn in the UK back to Kurdistan.
That’s why we want to be Iraqi Kurdistan’s partner of choice in education: it’s good for the UK and it’s good for Kurdistan.
Change and new thinking is good. But it is rarely an easy process. I have a strong sense of where Kurdistan wants to go: a modern, prosperous, open society respected beyond its borders. But what is it that it wants to leave behind and move away from?
A simplistic answer would be tradition. But it is not that straightforward. This nation rejoices in its traditions, I see that in Newroz, in the solidarity of belonging and identity and particularly in music. But there are some traditions that seem to have no place in a modern and changing Kurdish society: the practice that said that it was OK to kill a member of your own family and get away with it, so-called ‘honor killings’; the tradition that treated women as less able than men; the tradition that said Kurds should not engage in a meaningful way with Baghdad – perfectly understandable under Saddam – is also being left behind. In fact, in the last few months Erbil has taken a lead in bringing Iraqi politicians together.
These and other changes need consensus. Some will want to move quicker than others. Others will see merit in moving slower. What is most encouraging though is to see Kurds debating these issues freely. It is only through debate that society finds equilibrium and can move forward together.
People sometimes ask me, why aren’t there more UK businesses here in the KRG. Well, there are more than you would think and I hope to answer that question in future columns. But I would counter that it is ideas that change the world and develop nations. And that is what I expect the scholars going to the UK to come back with: ideas and ‘know-how’ for change.

Chris Bowers is British consul general in Erbil.</td>
<td>گۆڕان و بیرکردنەوەی نویٚ شتێکی باشە. بەڵام هەرگیز پرۆسەیەکی ئاسان نییە. من هەستێکی بەهێزم هەیە بەوەی کە کوردستان دەیەویٚ بەرەو کویٚ بڕوات، ئەویش: کۆمەڵگەیەکی مۆدێرن، خۆشگوزەران و کراوە کە لەودیو سنوورەکانییەوە ڕێزی لێبگیرێت،بەڵام ئایا ئەو شتانە چین کە دەیەویٚ بەجێیانبێڵیٚ و لێیاندووربکەوێتەوە؟
وەڵامێکی سادە بۆ ئەو پرسیارە، داوونەریتە. بەڵام ئەوەش ئەوەندە سادە نییە. ئەم گەلە داوونەریتی خۆی خۆشدەوێت، من لە ڕۆژی نەورۆزدا ئەوە دەبینم، لە خاوەندارێتی و شوناسدا و بەتایبەتیش لە میوزیکدا.
بەڵام هەندیٚ داوونەریت هەن کە پێدەچیٚ جێگەیان نەبێتەوە لە کۆمەڵگەی پێشکەوتوو و مۆدێرنی کوردستاندا. وەك ئەو پراکتزەی کە یەکێك لە ئەندامی خێزانەکەت بکوژیت و سزاش نەدرێی، یان “شەرەفکوژی” یان ئەو داوونەریتەی کە بەشێوەیەك مامەڵە لەگەڵ ئافرەت بکەی کە لاوازترە لە پیاو، یان ئەو داوونەریتە کە نابیٚ بەهیچ شێوەیەك کورد مامەڵە لەگەڵ بەغدا بکات، ئەمەش لەسەردەمی سەددامدا شتێکی گونجاو بوو، بەڵام ئێستا بەجێماوەو لەڕاستیشدا لەماوەی چەند مانگی ڕابردوو هەولێر ڕۆڵێکی سەرەکی بینیوە لە نزیککردنەوەی سیاسەتمەدارانی عێراقدا.
ئەم گۆڕانکارییە و گۆڕانکارییەکانی دیکەش پێویستیان بە ڕێککەوتنە و هەندیٚ پێیانوایە کە پێویستە زووتر بکرێن و هەندێکی دیکەش پێیان باشە بەخاوی بکرێن، بەڵام ئەوەی جێگەی خۆشحاڵییە ئەوەیە کە دەبینی کورد لەنێو خۆیاندا بەئازادی گفتوگۆ لەسەر ئەم مەسەلانە دەکەن و کۆمەڵگەش تەنیا لەڕێگەی گفتوگۆوە هاوسەنگی دەدۆزێتەوە و توانای پێشڤەچوونی دەبێت.
هەندیٚ جار خەڵك لێمدەپرسن کە بۆچی ئەوەندە کاری بازرگانی بەریتانیا لێرە نابینن، لەڕاستیدا کاری بازرگانی بەریتانیا زۆر زیاترە لەوەی تەسەوری دەکریٚ، هیوادارم لە وتارەکانی داهاتوومدا ئەم پرسیارە وەڵامبدەمەوە، بەڵام دەمەویٚ بڵێم کە بیرۆکە جیهان دەگۆڕیٚ و نەتەوە پێشیدەخات و هەر هەمان شتیش لەو خوێندکارانە چاوەڕێدەکەم کە دەچنە بەریتانیا و بە بیرۆکەی نویٚ بێنەوە و “بزانن چۆن” گۆڕانکاری دەکرێت.

* کریس باوەرس، ئێستا کونسوڵی گشتی بەریتانیایە لە هەولێر، پێشتر ماوەیەك لە BBC کاری ڕۆژنامەنووسی کردووە. دوو هەفتە جارێك ئەم گۆشەیە بۆ (ڕووداو) دەنووسیٚ.</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="2">Text 28</td>
</tr>
<tr>
<td>ST</td>
<td>TT</td>
</tr>
<tr>
<td>UK Business In Kurdistan
By CHRIS BOWERS
Imagine a visitor who arrives at Erbil International Airport. He passes a car showroom and heads to a hotel. He flicks a switch and is pleased to see the room illuminated by electricity.
The visitor strolls around town and visits one of Erbil’s new shopping malls. He is keen to do business. He seeks out banks to secure corporate investment and at the same time check his bank balance at home. The visitor finds a partner but naturally wants to check the company’s credibility and its accounts. Next he wants to find some employees familiar with</td>
<td>بازرگانی بەریتانیا لە کوردستان
کریس باوەرس*
بێنە بەرچاوی خۆت کاتێك میوانێك دەگاتە فڕۆکەخانەی نێودەوڵەتی هەولێر، بە پێشانگایەکی ئۆتۆمبێلدا تێدەپەڕیٚ و دەگاتە هۆتێل. پلاکێك دادەگرسێنیٚ و خۆشحاڵە بەوەی ژوورەکە بە کارەبا ڕووناك دەبێتەوە.
میوانەکە بەنێو شاردا پیاسە دەکات و سەردانی یەکێك لە مارکێتە نوێیەکانی هەولێر دەکات. ئەو بە پەرۆشە کاری بازرگانی بکات.
پاشان بە دوای بانکێکدا دەگەڕیٚ تاوەکو کاری وەربەرهێنانی هاوبەشی دەستبکەویٚ و لە هەمانکاتیشدا تەماشای بڕی هەڵگیراوەکەی دەکات لە بانکی وڵاتەکەی خۆی. پاشان میوانەکە شەریکێك بۆ خۆی دەدۆزێتەوە و بەشێوەیەکی سرووشتی دەیەویٚ تەماشای نێوبانگ و حیساباتی بانکی ئەو کۆمپانیایە بکات. دواتر ئەو دەیەویٚ هەندیٚ کارمەند بدۆزێتەوە کە زمانی ئینگلیزی دەزانن کە زمانێکی نێودەوڵەتییە و</td>
</tr>
</table>

English, the international language, and familiar with international commerce.

Why am I telling you this story? Because at each stage the visitor would be in contact with British business. Erbil's fantastic new airport was British-designed by architects Scott Wilson, who are also engaged in drawing up a master-plan for Suleymaniya airport. The most striking of Erbil's car showrooms is the one for Land Rover, Range Rover and now the latest Jaguar models: all classics of British design and engineering and brands that speak to a combination of the best of British tradition and innovation.

Three British companies, Heritage, Gulf Keystone and Sterling have made significant investments into Kurdistan's oil and gas sector that will eventually be powering cars driven by people on the streets of Erbil. Two of them have made among the largest discoveries of oil and gas anywhere in the world over the last few years, and they and other hydrocarbons companies depend on the services provided by UK drilling and supplies companies. Across Iraq as a whole, Shell and BP are the largest investors.

Power is another UK strength. Parsons Brinkerhoff is working on a master-plan for electricity supply and generation in the KRG. UK firms are providing premises management and management more generally in Erbil's hotels.

Other UK companies have had a significant behind the scenes role in the development of Kurdistan's commercial sector. Companies such as Jones Lang Lasalle and BTW Shiells provide the property management advice that are making Erbil's shopping malls the envy of the rest of Iraq.

International investors and the business community need an effective and reliable financial services sector in order to make significant and sustainable investments. The banking sector is still in its infancy. The only two global banks present in Kurdistan – HSBC and Standard Chartered – are both British-based. Both are stepping up their activities here and are looking to provide substantial corporate financing; local banks with global reach.

Other financial services such as risk assessment and accounting are also crucial to growth. London, the world's financial powerhouse, is the global home of both industries. Many international companies will need the services of companies that specialise in advising investors on how to mitigate the risks that insurers associate with doing business in Iraq.

UK-based companies like Control Risk and Garda World are leaders in enabling companies to enter the market safely and effectively. The four world leaders in accountancy services, KPMG, Deloitte, PWC and Ernst and Young all

هەروەها شارەزایشیان لە بازرگانی نێودەوڵەتیدا هەیە. بۆچی من ئەم چیرۆکەتان بۆ باسدەکەم؟ لەبەرئەوەی لە هەموو قۆناخێکدا میوانەکە پەیوەندی بە بازرگانی بەریتانییەوە دەبێ. فڕۆکەخانە قەشەنگە نوێیەکەی هەولێر، لەلایەن کۆمپانیای تەلارسازی بەریتانی (Scott Wilson) نەخشەسازی بۆکراوە، کە هەمان کۆمپانیا سەرقاڵی دانانی نەخشەسازی و ماستەرپلانی فڕۆکەخانەی سلێمانیشە.

سەرنجڕاکێشترین پێشانگەی ئوتومبێل پێشانگەکانی ئۆتۆمبێلی لاندرۆڤەر، رێنجرۆڤەر و ئێستاش دواترین مۆدێلی جۆری جاکوار، کە هەموویان بەرهەمی بەریتانیان و ئاماژەیە بۆ داهێنان و داوونەریتی پیشەسازی بەریتانی.

سێ کۆمپانیای بەریتانی: (Heritage، Gulf Keystone and Sterling)، هەنگاوی باشیان ناوە لە کەرتی نەوت و گازی کوردستاندا کە لە کۆتاییدا ئەو ئۆتۆمبێلانە دەخاتە گەڕ و خەڵك لەسەر شەقامەکانی هەولێر لێیدەخوڕن. دوو لەو کۆمپانیایانە گەورەترین نەوت و گازیان دۆزیوەتەوە لە ماوەی چەند ساڵی رابردوودا و ئەوان و کۆمپانیا هایدرۆکاربۆنەکانی دیکەش پشتیان بە کۆمپانیا بەریتانییەکان بەستووە لەبواری هەڵکەندن و دابینکردنی پێویستییەکانی ئەو پرۆسەیە. لەسەر ئاستی سەرتاسەری عێراقیش کۆمپانیاکانی (Shell) و BPی بەریتانی، گەورەترین کۆمپانیای وەبەرهێنن.

وزە، خاڵێکی بەهێزی دیکەی بەریتانیایە. کۆمپانیای (Parsons Brinkerhoff) خەریکی کارکردنە لە ماستەرپلانێکدا بەمەبەستی بەرهەمهێنان و دابینکردنی کارەبا لە هەرێمی کوردستان. هەروەها کۆمپانیاکانی بەریتانیا لە هۆتێلەکانی هەولێر بەشێوەیەکی گشتی خەریکی پەرەپێدانی کاری ئیدارین لەو هۆتێلانە.

هەروەها کۆمپانیاکانی دیکەی بەریتانیا لە پشت پەردەوە، رۆڵێکی گەورەیان بینیوە لە گەشەپێدانی کەرتی بازرگانی کوردستان.

کۆمپانیاکانی وەك (Jones Lang Lasalle and BTW Shiells) راوێژکاری کاری ئیداری ئەو سوپەر مارکێتانەی هەولێر دەکەن کە بوونەتە مایەی چاوتێبڕینی هەموو عێراق.

وەبەرهێنانە نێودەوڵەتییەکان و کۆمەڵگەی ئابووری پێویستیان بە خزمەتگوزارییەکی لەباری ئابووری هەیە تاوەکو کاری وەبەرهێنانی درێژخایەن و بەردەوام بکەن. سیستەمی بانکیش لێرە هێشتا سیستەمێکی ساوایە و تەنیا دوو بانکی جیهانی لە کوردستان هەن، ئەوانیش HSBC و Standard Chartered و هەردووکیشیان بنکەی سەرەکیان لە بەریتانیایە. هەردووکیان چالاکییەکانیان زیاتر کردووە و لە هەوڵداندان بۆ دابینکردنی هاوئاهەنگی زیاتری دارایی تاوەکو بانکیە نێوخۆییەکان وا لێبکەن دەستکەوتی جیهانیان هەبێت.

خزمەتگوزارییە داراییەکانی دیکەش وەك هەڵسەنگاندنی مەترسی و ژمێریاری زۆر گرنگن بۆ گەشەپێدانی ئەم بوارە. لەندەن زلهێزی جیهان لە داراییدا، بنکەی سەرەکی هەردوو پیشەسازییەکە. زۆر لە کۆمپانیا نێودەوڵەتییەکان پێویستیان بە خزمەتەکانی ئەو کۆمپانیایانە دەبێ کە تایبەتمەندن بە راوێژکاری بواری وەبەرهێنان، هەروەها چۆن ئەو مەترسیانە کەم بکرێنەوە بۆ کاری بازرگانی لە عێراق.

کۆمپانیاکانی وەك Control Risk و Garda World ، کۆمپانیای نێودارن لەبواری ئامادەکردنی کۆمپانیای دیکە، کە چۆن بەشێوەیەکی ئارام و گونجاو بچنە بازاڕەوە. چوار لە گەورەترین کۆمپانیا خزمەتگوزاریەکان کە تایبەتن بە بواری بەرپرسیارێتی چاودێری دارایی : KPMG، Deloitte، PWC و Ernst and Young، هەموویان ئۆفیسیان لە هەولێر هەیە و ئەو کۆمپانیا کوردیانەی کە دەیانەوێ لە سنووری عێراق دەربچن، پێویستیان بە خزمەتگوزاری ئەم کۆمپانیایانە دەبێت.

لەگەڵ ئەوەشدا کۆمپانیاکانی بەریتانیا خەریکی بەنێوبانگکردن و پاراستنی کولتووری کوردین، بۆ نموونە کۆمپانیای بەریتانی Consultancy for Conservation، لەنزیکەوە لەگەڵ یونسکۆ و حکومەتی هەرێمی کوردستان کار دەکات بەمەبەستی نۆژەنکردنەوەی قەڵای هەولێر، کۆمپانیایەکی دیکەی بەریتانیاش خەریکی کێشانی نەخشەی مۆزەخانەی کوردستانە لە هەولێر.

یەکێك لە رۆڵی تیمەکەی ئێمە لە کونسوڵخانەی گشتی بەریتانیا لێرە ئەوەیە بە کۆمپانیا بەریتانییەکان رابگەیێنین کە کوردستان کراوەیە بۆ کاری بازرگانی و خۆشت وەرە بە چاوی خۆت بیبینە. ئەو پەیامەش

have offices that they can work out of in Erbil. Kurdish companies looking to move beyond the confines of Iraq will find themselves increasingly in need of their services. British companies are also working to preserve and promote Kurdish culture. For example, the British firm, Consultancy for Conservation, is working closely with UNESCO and the KRG on the restoration and redevelopment of the Citadel. One of the roles of my team here in the Consulate General is to tell UK companies that Kurdistan is open for business and to come and see it for themselves. One part of the UK where that message has really taken root is Northern Ireland, home to some of the UK's most innovate and dynamic companies, and I predict that there will be an increasing number of tie-ups between Kurdish and Northern Irish companies this year. In addition, a large British delegation, including companies from Northern Ireland, will be attending the Erbil International Trade Fair in October. This follows on from the UK's presence at last year's event, which was the largest British business delegation to Iraq in recent memory.We want to see a stronger UK commercial presence in Kurdistan. We are committed to doing all we can to make this happen.*Chris Bowers is British consul general in Erbil.*	له بەشێكی بەریتانیادا رەگی داكوتاوە، ئەو بەشەش، ئیرلەندای باكوورە، كە خاوەنی چەندین كۆمپانیای نێوداری بەریتانیایە و چاوەڕێشدەكەم كە ئاستی مامەڵەی بازرگانی نێوان كۆمپانیا كوردی و كۆمپانیاكانی ئیرلەندای باكوور ئەمساڵ زیاد بكات. لەگەڵ ئەوەش شاندێكی بازرگانی گەورەی بەریتانیا كە كۆمپانیاكانی ئیرلەندای باكووریشی تێدایە، لە مانگی تشرینی یەكەمی داهاتوو ئامادەی پێشەنگای نێودەوڵەتی بازرگانی هەولێر دەبن و ئەمەش بە بەشداری بەریتانیا دێت لە پێشانگای ساڵی رابردوو، كە گەورەترین شاندی بازرگانی بەریتانی بوو بۆ كوردستان لەماوەی رابردوودا. ئێمە دەمانەوێ بوونێكی زۆری بازرگانی بەریتانیا لە كوردستان ببینین و سووریشین لەسەر ئەوەی كە بكرێت. *** كریس باوەرس، ئێستا كونسوڵی گشتی بەریتانیایە لە هەولێر، پێشتر ماوەیەك لە BBC كاری رۆژنامەنووسی كردووە. دوو هەفتە جارێك ئەم گۆشەیە بۆ (رووداو) دەنووسێ.**
Text 29	
ST	**TT**
The Queen's Birthday **By CHRIS BOWERS** We are approaching the time in the diplomatic calendar when British embassies around the world celebrate the Queen's Birthday with, what else, but a party. We are no exception in Iraqi Kurdistan. Fortunately, we are not expected to compete with the Royal Wedding! But it does give us an opportunity to reflect on the state of relations between the UK and its various hosts around the world. This year will be special as we will celebrate the official opening of the Consulate General in Erbil: a great day and honour for us. The struggle of the Kurdish people has been long and determined from before Mahabad and beyond but the UK was there at the modern birth of the KRG in 1991. It was former PM Sir John Major's initiative to say no to Saddam's tyranny and to establish the No Fly Zones that gave Kurdistan the space and chance to establish itself; an opportunity the Kurdish people grasped with both hands; as they did again when Saddam was finally toppled in 2003 with US and UK troops at the forefront with peshmerga. That action sprung from a conviction within the UK that Iraqis and Kurds deserved better. That is a belief that does not go away from one day to the next. There is an unmistakeable warmth and	**رۆژی لەدایكبوونی شاژن و كوردستان** **كریس باوەرس** خەریكە لەو رۆژە نزیك دەبینەوە كە دیپلۆماتكارانی بەریتانیا لە باڵیۆزخانەكانی سەرانسەری جیهاندا ئاهەنگی بۆ دەگێڕن، ئەویش رۆژی لەدایكبوونی شاژنی بەریتانیایە و ئێمەش لە كوردستانی عێراق هیچ جیاوازییەكمان نییە. چاوەڕێ ناكەین بتوانین لەگەڵ ئاهەنگی میر ولیەمز ركابەری بكەین! بەڵام ئەم مەراسیمە هەلێكمان پێدەبەخشێ بۆ چاوخشاندنەوە بە رەوشی پەیوەندییەكانی بەریتانیا لەگەڵ وڵاتانی میواندار. ئەمە رۆژێكی تایبەتی دەبێ بۆ ئێمە، لەبەرئەوەی ئەو رۆژە هاوكات دەبێ لەگەڵ مەراسیمی كردنەوەی فەرمی كونسوڵخانەی گشتی بەریتانیا لە هەولێر، كە ئەوەش رۆژێكی گەورەیە و جێگەی شانازییە بۆ ئێمە. خەباتی خەڵكی كورد، خەباتێكی درێژ و بێوچان بووە و پێش كۆماری مەهابادیش هەبووە، بەڵام بەریتانیا ئامادەی لەدایكبوونی مۆدێرنی هەرێمی كوردستان بوو، لە ساڵی 1991. ئەوە دەستپێشخەری سەرۆك وەزیرانی پێشووی بەریتانیا جۆن مێجەر بوو كە رێگەی بە ستەمكاری سەددام نەدا و هەرێمی "دژە فڕین"ی دامەزراند و هەلێكی دایە كوردستان بۆ دامەزراندنی خۆی. هەلێك كە كورد بە هەردوو دەستیان قۆستیانەوە، هەروەك چۆن لە ساڵی 2003 دووبارە هەلەكەیان قۆستەوە، كاتێك رژێمی سەددام رووخێندرا، لەوكاتەدا كە سەربازانی ئەمریكی و بەریتانی پێكەوە لەگەڵ پێشمەرگە لە بەرەی پێشەوە بوون. ئەم هەڵوێستەش، بەریتانیای دڵنیاكردەوە كە عێراقییەكان و كوردەكان شایەنی باشترن. ئەم بڕوایە لە رۆژێكەوە بۆ رۆژێكی دیكە ناگۆڕێت.

commonality to UK-KRG relations that has been brewed over the years that gives a depth, respect and openness to meetings.

UK has been a partner for this part of the world for decades. Some of our shared history is open to interpretation. But I was reminded of the strength of people to people contacts during a visit to Suleymaniya Museum this week and saw for myself some of the stunning ancient artefacts – stone axes from 100,000 BC, painted pottery from 6,500 BC, legal contracts and the most exquisite cylindrical seals from 2,500 BC – that speak to the extraordinary depth of civilisation in this region. I was delighted to see the role that British archaeologists had played throughout the last hundred years in excavating at Shanidar, Fayda, Shamsara and equally pleased to hear of the role the British Museum hopes to play in the future.

So, the UK’s standing in Kurdistan is built on strong foundations. Iraq matters to the UK and it matters for us that Iraq works. An effective and settled federal system is central to Iraq’s political health and the fortunes of Kurdistan. Functioning democratic, federal systems are a rarity in the Middle East. But they are needed, and for the first time in decades very much in demand. Iraqi Kurdistan has made remarkable strides but it is still evolving. But it is still pretty much the best model for the region. As the most secure part of Iraq with the longest democratic roots, we see a major role for Kurdistan in Baghdad politics. Iraq needs Kurds to be as focussed and committed to Baghdad politics as they on Erbil’s. What happens in Baghdad matters for Erbil and Kurds are best placed to show the rest of Iraq a way out of the current impasse.

We want to see Kurdistan at ease with itself, secure, prosperous, engaged with key partners and free.

The advice and support that we give is focussed on that. Let me give you a snapshot. Last week, the British Council ran workshops for British, Kurdish and Arabic writers at the Erbil Literature Festival. This week, senior Kurdistan police officers are in the UK looking at how we run fire and rescue services. A UK adviser is working with the Interior Ministry on policing and women’s issues. Elsewhere, on security, we fight together in the same trench against terrorists.

UK universities are expanding their reach into Kurdistan. Bristol University’s Gender Studies Centre is doing well in Suleymaniya. I met with several university presidents each intent on developing and expanding their links with UK universities. HSBC has a group of senior investors in town. Range Rovers and Jaguars – superb British brands – are flying out of Erbil’s showrooms as fast as they can be imported. PWC are advising the KRG on transparency. A

گەرمورگوڕیەكی ئاشكرا و تەباییەك لەبارەی پەیوەندییەكانی بەریتانیا و هەرێمی كوردستانەوە هەیە كە بۆ چەندین ساڵە پەرەپێدراوە و ئەمەش قوڵایی، رێز و كراوەیی دەداتە كۆبوونەوەكانمان.

بەریتانیا دەیان ساڵ هاوپەیمانی ئەم بەشەی جیهان بووە. هەندێ لە مێژووە هاوبەشەكەمان كراوەیە بۆ روونكردنەوە. بەڵام ئەم هەفتەیە لە سەردانێكمدا بۆ مۆزەخانەی سلێمانی، پتەویی پەیوەندی خەڵك بۆ خەڵكم وەبیركەوتەوە و بە چاوی خۆم چەندین شوێنەواری مێژوویم بینی وەك تەوری بەردین، كە مێژووەكەی دەگەڕێتەوە بۆ 100 هەزار ساڵ لەمەوبەر، یان گڵكاری رەنگكراو كە دەگەڕێتەوە بۆ 6500 ساڵ پێش زایین، هەروەها گرێبەستی یاسایی و نیگاركێشی كە مێژووەكەی دەگەڕێتەوە بۆ 2500 ساڵ پێش زایین، ئەمە بەڵگەی قوڵایی شارستانێتی ئەم ناوچەیە دەسەلمێنێ. زۆریش خۆشحاڵ بووم بە رۆڵی شوێنەوارناسانی بەریتانی لە دۆزینەوەی ئەم شوێنەوارە مێژوویانەدا لە شانەدەر، فەیدا، شەمسەرە و هەروەها خۆشحاڵیش بووم بە بیستنی رۆڵی مۆزەخانەكانی بەریتانیا كە لە داهاتوودا دەیگێڕن.

لەبەرئەوە، پێگەی بەریتانیا لە كوردستان لەسەر بناخەیەكی بەهێز بنیاتنراوە. عێراق بۆ بەریتانیا گرنگە و زۆر گرنگیشە بۆ ئێمە كە عێراق سەركەوتووە. سیستەمێكی فیدراڵی سەركەوتوو و سەقامگیر گرنگە بۆ تەندروستی سیاسی عێراق و چارەنووسی كوردستان.

كارپێكردنی سیستەمێكی فیدراڵی و دیموكرات، شتێكی بێهاوتایە لە رۆژهەڵاتی نێوەڕاست دا، ئەوانە زۆر پێویستن، ماوەیەكی زۆر درێژیشە لەلایەن خەڵكەوە داوادەكرێن. كوردستانی عێراق هەنگاوی گەورەی هاویشتووە، بەڵام هێشتا هەر لە گەشەكردندایە و لەگەڵ ئەوەشدا باشترین نموونەیە لە ناوچەكەدا. چونكە ئارامترین ناوچەیە لە عێراق و درێژترین رەگی دیموكراسی تێدایە، ئێمە رۆڵێكی سەرەكی بۆ كوردستان دەبینین لە سیاسەتەكانی بەغدادا. عێراق پێویستی بە كوردە كە چەند پابەندە بە هەولێرەوە، ئەوەندەش بەپەرۆش بێ بۆ بەغدا. ئەوەی لە بەغدا روودەدات بۆ هەولێریش گرنگە و كوردەكان باشترین كەسن بۆ دۆزینەوەی رێگە چارەیەك بۆ عێراق لەو بنبەستی ئێستا.

ئێمە دەمانەوێ كوردستانێك ببینین كە لەگەڵ خۆی هێمن بێ و سەقامگیر بێ و خۆشگوزەران و ئازاد بێ و لەگەڵ هاوپەیمانە گرنگەكانی تێكەڵاو بێ.

ئەو راوێژانەی ئێمەش دەیدەین زیاتر جەخت لەسەر ئەوانە دەكاتەوە. با نموونەیەكتان بۆ باسبكەم: هەفتەی رابردوو لیژنەی بەریتانی وۆرك شۆپێكی بۆ نووسەرانی كورد، عەرەب و بەریتانی بەڕێوەبرد لە فیستیڤاڵی ئەدەبی هەولێر. ئەم هەفتەیەش بەرپرسانی پۆلیسی كوردی لە بەریتانیان بەمەبەستی بینینی ئەزموونی ئێمە لە خزمەتگوزاری ئاگركوژاندنەوە و فریاكەوتن. راوێژكارێكی بەریتانی لەگەڵ وەزارەتی ناوخۆ كار لەسەر مەسەلەكانی پۆلیس و ئافرەتان دەكات. لەلایەكی دیكەوە ئێمە هەردووكمان شان بە شانی یەكتری لە یەك سەنگەردا دژی تیرۆریزم شەڕ دەكەین.

هەروەها زانكۆكانی بەریتانیا چالاكییەكانی خۆیان گەیاندووەتە كوردستان. سەنتەری توێژینەوەی جێندەر لە زانكۆی بریستل خەریكی كاری باشە لە سلێمانی. چاوم بە چەند سەرۆك زانكۆیەك كەوتووە كە بەنیازن پەرە بە پەیوەندییەكانیان بدەن لەگەڵ زانكۆكانی بەریتانیا. كۆمپانیای HSBC كۆمەڵێك سەرمایەگوزاری هێناوەتە كوردستان. كۆمپانیاكانی ئۆتۆمبێل، وەك Range Rovers و Jaguars كە باشترین ماركەی بەریتانین بۆ ئۆتۆمبێل، دەیانەوێ بەزووترین كات بگەنە پێشانگای نێودەوڵەتی هەولێر. كۆمپانیای PWC خەریكی راوێژكارییە لەگەڵ حكومەتی هەرێمی كوردستان سەبارەت بە شەفافیەت. كۆمپانیایەكی ئیرلەندای باكوور گرێبەستێكی گەورەی بەدەستهێنا بۆ هێنانی كەلوپەلی بیناسازی بۆ كوردستان. كۆمپانیاكانی Scott Wilson و GMW خەریكی كاركردنن لەگەڵ كۆمپانیا ناوخۆییەكان بەناوی ITSC بەمەبەستی دانانی "ماستەر پلانی" فڕۆكەخانەی سلێمانی. چاوەڕێش دەكەین لە پایزی داهاتوو قوتابخانەی

Northern Irish company won a significant order for construction equipment. Scott Wilson and GMW, the architects, are with their local partner ITSC hard at work on the ‘master plan’ for Suleymaniya airport. We are expecting British International Schools to open in Kurdistan in the autumn. And at the Consulate we had the usual steady stream of scholars applying for and receiving visas. The UK has been Kurdistan and Iraq’s education partner of choice for decades. Iraq’s isolation disrupted that but we are now very much back on course. We are thrilled that the majority of the KRG’s scholars under the Human Capacity Development Programme are choosing to go to the UK. That says to me that the UK’s relationship with the KRG is built upon solid foundations and built to last in the future. ** Chris Bowers is British consul general in Erbil.*	نێودەوڵەتی بەریتانی لە کوردستان بکرێتەوە. لە کونسولخانەش، ئێمە بەردەوام پێشوازی لەو خوێندکارانە دەکەین کە داوای ڤیزا دەکەن. دەیان ساڵە بەریتانیا هاوپەیمانی سیستەمی پەروەردەی عێراق بووە و ئابڵووقەکانی عێراق، ئەو پەیوەندیەیان پچڕاند، بەڵام ئێستاکە سەرلەنوێ گەڕاوینەتەوە بۆ دۆخی ئاسایی و خۆشحاڵیشین کە زۆرینەی خوێندکارانی هەرێمی کوردستان بەرنامەی تواناسازی مرۆیی بەریتانیان هەڵبژاردووە بۆ درێژەدان بە خوێندنیان. ئەمەش ئەوە بە من دەڵێ کە پەیوەندی بەریتانیا لەگەڵ حکومەتی هەرێمی کوردستان لەسەر بناخەیەکی پتەو دروستکراوە تاوەکو بۆ داهاتووش خۆی رابگرێ.

Text 30

ST	TT
Being a Good Citizen **By CHRIS BOWERS** I was delighted to see that a UK consortium, Spectrum C2R, has just won a major contract for waste management in Salahaddin and half of Erbil: an excellent choice and coming on top of Land Rover being awarded a significant contract with the Traffic Police, and a sizeable Kurdish business delegation in the UK it has another been a good few weeks for UK-Kurdistan trade. Kurds have in recent memory fought and made extraordinary sacrifices for the right to be good citizens. Those who fought and died in the mountains and on the plains will never be forgotten in Kurdistan. They fought so others can be good citizens. That is a huge task for Iraqi Kurds of today to live up: to make those sacrifices worthwhile by contributing to a free, democratic and effective Kurdistan and Iraq. It seems therefore odd to write about something as seemingly inconsequential as litter. But it goes, in a small way, to the heart of what it is to be a good citizen. Kurdistan’s beautiful, historic and booming capital - a great place to live - is generally a clean city with responsible and diligent people keeping it so, but some of the roadsides are made unsightly with litter. What goes through the mind of people when they drop litter? Either they don’t care that they are detracting from Kurdistan’s natural beauty – shame on them – or they expect someone else to	**بوون بە هاووڵاتییەکی باش** **کریس باوەرس*** گرووپێکی بەریتانی Spectrum C2R، گرێبەستێکی لە سەلاحەددین و نیوەی شاری هەولێر بەدەستهێناوە بەمەبەستی چاودێریکردنی پاشماوەکان، کە ئەمەش دەستنیشانکردنێکی باشە و لەدوای ئەوەش دێت کە کۆمپانیای لاندرۆڤەر گرێبەستێکی گرنگی بەدەستهێنا لەگەڵ پۆلیسی هاتووچۆدا و هەروەها شاندێکی بازرگانی گەورەی کوردستان لە بەریتانیا بوون، بەمشێوەیە هەفتەی رابردوو هەفتەیەکی باشبوو لە پەیوەندییە بازرگانییەکانی بەریتانیا و کوردستان. کورد لە رابردوودا شەڕیکردووە و قوربانی گەورەی داوە لەپێناو بەدەستهێنانی مافی بوون بە هاووڵاتییەکی باش. ئەوانەی شەڕیان کرد و لە چیا و دەشتەکان گیانیان بەخشی هەرگیز لە کوردستان لەبیر ناکرێن. ئەوان شەڕیان کرد لەپێناو ئەوەی خەڵکی دیکە ببێتە هاووڵاتییەکی باش. ئەمەش ئەرکێکی گەورەیە کە کوردانی ئەمڕۆ بەدیبێنن، تاوەکو ئەو قوربانیدانە بەفیڕۆ نەڕوات و لەهەمانکاتیشدا بەشداربن لە کوردستان و عێراقێکی ئازاد و دیموکرات و سەرکەوتوودا. لەبەرئەوە پێدەچێ شتێکی نامۆبێ کە دەبارەی شتێکی بچووکی وەك پاشماوەکان بنووسی، بەڵام ئەوەش هەنگاوێکی بچووکە بۆ چوونە نێو ناخی مەسەلەکەوە، کە ئەویش ئەوەیە چۆن دەبیتە هاووڵاتییەکی باش. پایتەختە جوان و مێژوویی و پێشکەوتووەکەی کوردستان، شوێنێکی خۆشە بۆ ژیان، بەشێوەیەکی گشتی شارێکی پاکە. چونکە خەڵکی بەرپرسیار و ماندوو بە خاوێنی رایانگرتووە، بەڵام هەندێ لە شەقامەکانی بەهۆی خۆڵ و خاشاکەوە ناشرین بوون. ئەو کەسانە بیر لەچی دەکەنەوە کاتێك زبڵەکەیان دەڕژێننە سەر شەقامەکان و پاشماوەکان فڕێدەدەنە سەر شەقامەکان؟ ئەوان رەنگە هیچ گرنگی بەوە نەدەن کە سرووشتی کوردستان ناشرین دەکەن و ئەوە مایەی شەرمەزارییە، یان چاوەڕێدەکەن کەسێکی دیکە بۆیان هەڵبگرێتەوە. کێ؟ بێگومان حکومەت بەرپرسیارە، ئەوەش پێدەچێ هیچی تێنەچێ، بەڵام وانییە. سامان و دروستکەری سامانی کوردستان، مووچەی فەرمانبەرانی

<table>
<tr>
<td>pick it up for them. Who? Of course, the buck stops with the state. That sounds like it is cost free. But it is not.
Kurdistan’s wealth and wealth-creators pay the salaries of government employees. That means there is an obligation to make sure that the government is financing only that which is necessary. Speaking personally, I would not put spending money picking up litter that shouldn’t be dropped in the first place at the top of my list of government spending.

But, if people do drop litter, someone has got to pick it up. The questions ‘litter louts’ as we call them in the UK, should ask themselves are: who do I want to pick up after me and how much would I want to pay them to do it?

It goes to the heart of the relationship between the individual and the state. If I as an individual do a certain action, what are the implications for the government? If I as an individual drop litter, then – albeit indirectly – I and others end up paying for it.
Another thing that good governments do well is to encourage good behaviour among its citizens. On litter, that means providing bins and bin-liners in convenient places, encouraging people not to drop litter and, in extremis, fining them if they do.
That is at the heart of why Spectrum C2R won the contract – a commitment to excellence, UK experience combined with local knowledge and an understanding that the key is to dissuade ‘litter louts’ from making Kurdistan look dirty.

And it shows that the KRG recognises that citizens assess the effectiveness of any government by how well it provides good public services. Delivering good public services covers a wide range of issues. But often, it depends upon conscientious ministers picking the best contractors for every day, unglamorous work of things like waste management.
It doesn’t sound important. But it is. It is what good governance is all about.</td>
<td>حکومەت دەدەن. ئەوەش لێرەدا بەو مانایە دێت کە بەرپرسیارێتییەك هەیە کە هەوڵبدەی حکومەت تەنیا پارە بداتە شتە پێویستەکان.
بەبۆچوونی تایبەتی خۆم پارەدان بە هەڵگرتنەوەی پاشماوە نابێ بخرێتە لیستی خەرجییەکانی حکومەتەوە، لەبەرئەوەی هەر لە بنەڕەتەوە نابێ ئەو زبڵ و پاشماوانە فڕێبدرێنە سەر شەقامەکان و گۆڕەپانەکان .

بەڵام ئەگەر خەڵکیش پاشماوەی خۆی فڕێدا، دەبێ کەسێك هەڵیبگرێتەوە. ئەو پرسیارەی کە پێویستە "ئاژاوەگێڕانی پاشماوە" (هەروەك چۆن لە بەریتانیا بەوشێوەیە ناودەنرێن) لە خۆیانی بکەن ئەوەیە: کێ دەبێ ئەو پاشماوەیەی من هەڵبگرێتەوە و دەبێ چەند بدەم بۆ ئەوەی ئەو کارە بکەن؟
ئەمەش دەچێتە کرۆکی پەیوەندییەکانی نێوان تاك و دەوڵەت. ئەگەر من وەك تاکێك هەندێ کردار بکەم، دەرئەنجامەکەی بۆ حکومەت چی دەبێ؟ ئەگەر من وەك تاکێك پاشماوەکەم فڕێبدەم، ئەوا بەشێوەیەکی ناڕاستەوخۆ من و کەسانی دیکە پارەکەی دەدەین.
کارێکی دیکە کە حکومەتی باش ئەنجامیدەدات، ئەوەیە کە هانی هاووڵاتیانی بدات بۆ ئەنجامدانی هەڵسوکەوتی باش. لەبارەی پاشماوە و خۆڵ و خاشاکیشەوە، دەبێ حکومەت تەنەکەی زبڵ لە شوێنە گونجاوەکان دابنێ و خەڵك هۆشیار بکاتەوە لەوەی پاشماوە فڕێنەدەن، لە توندترین کاردانەوەشدا ئەو کەسانە بدۆزێتەوە کە ئەو کارانە دەکەن.

ئەمەش هۆکاری سەرەکییە کە بۆچی ئەو کۆمپانیا بەریتانییە ئەو گرێبەستەی بەدەستهێناوە، کە هەوڵدەدات بۆ ئەنجامدانی باشترین کار، بەوەی ئەزموونی بەریتانی و زانیاری ناوخۆیی پێکەوە کۆبکەنەوە و تێبگەن لەوەی کە کارە گرنگەکە ئەوەیە کە رێگە بە "ئاژاوەگێڕانی پاشماوە" نەدەن بە ناشرینکردنی کوردستان.

ئەمەش پیشانیدەدات حکومەتی هەرێمی کوردستان دەزانێ کە هاووڵاتیان دەتوانن بڕیار لەسەر ئاستی سەرکەوتوویی هەر حکومەتێك بدەن، بەوەی پێشکەشکردنی خزمەتگوزارییەکانی تاوەکو چەند سەرکەوتووە و پێشکەشکردنی خزمەتگوزارییەکی باش، چەندین مەسەلە لەخۆ دەگرێت، بەڵام زۆربەی کات دەکەوێتە سەر ویژدانی وەزیرەکان بەوەی باشترین گرێبەست بۆ کاری رۆژانە و کاری بچووکی وەك چاودێریکردنی پاشماوە، دەستنیشان بکەن.
ئەمەش پێدەچێ شتێکی گرنگ نەبێ، بەڵام گرنگیشە، حکومەتی باشیش لەم جۆرە کارانەوە دەردەکەوێت.
* کریس باوەرس، ئێستا کونسوڵی گشتی بەریتانیایە لە هەولێر، پێشتر ماوەیەك لە BBC کاری رۆژنامەنووسی کردووە. دوو هەفتە جارێك ئەم گۆشەیە بۆ (رووداو) دەنووسێ.</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="2">Text 31</td>
</tr>
<tr>
<td>ST</td>
<td>TT</td>
</tr>
<tr>
<td>Oil and the Balance of Power in Iraq
David Romano
On November 15, the Kurdistan Regional Government (KRG) issued a press release stating that it had signed an oil exploration contract with ExxonMobil, the largest American oil company. Authorities in Erbil noted that “The KRG has signed 45 contracts with companies from 17 countries. In 2012, Kurdistan will export 175,000 barrels of oil a day.” ExxonMobil is the first very large, “seven sisters” class oil company to enter Kurdistan, however. They do so in</td>
<td>نەوت و هاوسەنگی هێز لە عێراقدا
دەیڤید رۆمانۆ*

لە 15ی تشرینی دووەمدا، حکومەتی هەرێمی کوردستان ڕاگەیاندنێکی ڕۆژنامەوانی بڵاوکردەوە کە لەگەڵ کۆمپانیای ئێکسۆن مۆبیل،کە گەورەترین کۆمپانیای نەوتی ئەمەریکیە، گرێبەستی دۆزینەوەی نەوتی ئیمزاکردووە.

دەسەڵاتەکانی هەولێر باسیان لەوەکرد «حکومەتی هەرێمی کوردستان 45 گرێبەستی لەگەڵ کۆمپانیاکاندا ئیمزاکردووە کە سەر بە 17 وڵاتن. لە ساڵی 2012دا، کوردستان 175،000 بەرمیل نەوت لە ڕۆژێکدا هەناردەی دەرەوە دەکات.»هەرچۆنێك بێت، لە حەوت گەورە</td>
</tr>
</table>

defiance of the oil ministry in Baghdad, which deems contracts awarded by the KRG illegal.

The dispute over oil between Erbil and Baghdad continues on since even before the ratification of the 2005 Constitution. Estimates put the reserves in Kurdistan at one fifth to over one third of Iraq's total oil reserves. Iraq as a whole contains the world's third largest deposits, which means that international actors pay close attention to the wrangling between the Kurdistan Region and the central government in Baghdad.

What many casual observers fail to understand, however, is that the KRG and Baghdad are not arguing over oil revenues. Leaders in both administrations agree that all oil produced anywhere in Iraq, including Kurdistan, will be marketed through the national-level State Oil Marketing Organization, with revenues divided equally within Iraq according to population. Kurdistan's share of total revenues is set at 17%.

Instead of revenue sharing, officials in Kurdistan and Baghdad are arguing over who has the right to draw up and award oil exploration and production contracts, as well as manage oil production activities. Kurdish leaders claim this right for new fields located in Kurdistan, while government officials in Baghdad assert the central government's right to manage all important aspects of the oil sector for the benefit of all Iraqis.

The Constitution seems to support the Kurdish position. Article 110 of the Constitution states that the federal (meaning Baghdad) government enjoys exclusive powers in three significant areas: Defence, fiscal policy and foreign relations, as well as more minor issues such as census taking, weights and measures management, and the drawing up of general investment and budget bills. Article 115 of the Constitution remains key to addressing this dispute: "All powers not stipulated in the exclusive powers of the federal government belong to the authorities of the regions and governorates that are not organized in a region. With regard to other powers shared between the federal government and the regional government, priority shall be given to the law of the regions and governorates not organized in a region in case of dispute."

In the case of oil, the Constitution's only mention of the issue comes in Articles 111 and 112. Article 111 says that "Oil and gas are owned by all the people of Iraq in all the regions and governorates." As I stated earlier, Baghdad and Erbil agree about that and the resultant formula of

کۆمپانیاکەی نەوت لەسەرئاستی جیهان، ئێکسۆن مۆبیل یەکەم گەورەترین کۆمپانیای نەوتە کە دێتە کوردستان. ئەمەش بێگوێدانە وەزارەتی نەوتی بەغدا، کە گرێبەستەکانی حکومەتی هەرێمی کوردستان بە نایاسایی دادەنێت.

تەنانەت لە پێش پەسەندکردنی دەستوری 2005یشەوە ناکۆکی نێوان بەغداو هەولێر لەسەر نەوت بەردەوامە. بە پێی خەمڵاندنەکان کوردستان یەك لەسەر پێنج یان یەك لەسەر سێی تەواوی نەوتی یەدەگی عێراقی تێدایە. بە تێکڕا عێراق سێیەم گەورەترین یەدەگی نەوت لە جیهاندا لە خۆدەگرێت، ئەمەش بەو مانایە دێت کە گەمەکارە نێودەوڵەتییەکان لە نزیکەوە چاودێری ناکۆکیەکەی نێوان هەرێمی کوردستان و حکومەتی ناوەندی بەغدا دەکەن.

هەرچۆنێك بێت، ئەو ڕاستیەی زۆرێك لەو چاودێرانەی سەرنج و بایەخی پێویست نادەن و تێیناگەن ئەوەیە مشتومڕی حکومەتی هەرێمی کوردستان و بەغدا لەسەر داهاتەکانی نەوت نییە. سەرکردەکانی هەردوو حکومەتەکە کۆکن لەسەر ئەوەی لە هەر شوێنێك نەوت بەرهەم بهێنرێت، لە نێویاندا کوردستان، ئەوا لە ڕێی دەوڵەتەوە ڕەوانەی بازاڕەکانی دەرەوە دەکرێت، داهاتەکانیشی بە یەکسانی و بە پێی ژمارەی دانیشتووان لە ناو عێراقدا دابەش دەکرێن، پشکی کوردستانیش لە تەواوی داهاتەکان لە سەدا 17یە.

لەبری دابەشکردنی داهاتەکان، بەرپرسەکانی کوردستان و بەغدا مشتو مڕیان لەسەر ئەوەیە کێ مافی ئەوەی هەیە گرێبەستی دۆزینەوەو بەرهەمهێنانی نەوت دابڕێژێت و گرێبەست لەگەڵ کۆمپانیاکاندا بکات و کێ مافی ئەوەی هەیە ئیدارەی پرۆسەی بەرهەمهێنان بکات. سەرکردەکانی کورد بانگەشەی ئەوە دەکەن مافی ئەوەیان هەیە ئیدارەی ئەو کێڵگانە بکەن کە کەوتونەتە کوردستانەوە، لە کاتێکدا بەرپرسەکانی حکومەت لە بەغدا ئەوە دوپات دەکەنەوە حکومەتی مەرکەزی مافی ئیدارەکردنی هەموو لایەنە گرنگەکانی کەرتی نەوتی هەیە بۆ قازانجی هەموو عێراقییەکان.

پێدەچێت دەستوور لە بەرژەوەندی هەڵوێستی کوردەکان بێت. بە پێی ماددەی 110ی دەستوور حکومەتی فیدراڵی (مەبەستی بەغدایە) دەسەڵاتی حەسری هەیە لە سێ بواری گرنگدا: بەرگری، سیاسەتی دارایی و پێوەندییە دەرەکییەکان، هەروەها هەندێ پرس و بابەتی بچووکتر وەك سەرژمێری، پێوانەو کێشانەو داڕشتنی سیاسەتی گشتی وەبەرهێنان و یاسای بودجە. ماددەی 115ی دەستوور چارەسەرە بۆ یەکلاکردنەوەی ئەم ناکۆکییە:» هەموو ئەو دەسەڵاتانەی وەك دەسەڵاتی حەسری حکومەتی فیدراڵی ناویان نەهاتووە دەگەڕێنەوە بۆ دەسەڵاتی هەرێم و ئەو پارێزگایانەی لە چوارچێوەی هەرێمێکدا ڕێکنەخراون. ئەوەی پەیوەست بێت بە دەسەڵاتە هاوبەشەکانەوە لە نێوان حکومەتی فیدراڵی و حکومەتی هەرێمدا، ئەوا لە حاڵەتی ناکۆکیدا، دەبێت ئەولەویەت بدرێتە یاسای هەرێم وئەو پارێزگایانەی لە چوارچێوەی هەرێمێکدا خۆیان ڕێکنەخستووە.»

ئەوەی پێوەندی بە نەوتەوە هەبێت، دەستوور تەنیا لە ماددەکانی 111 و 112دا باسیکردووە. ماددەی 111 دەڵێت «نەوت و غاز موڵکی سەرجەم خەڵکی عێراقن لە هەموو هەرێم و پارێزگاکاندا.» هەروەك پێشتر ئاماژەم پێکرد، بەغداو هەولێر کۆکن لەسەر ئەوەو لە دەرئەنجامدا لەسەر ئەو سیغەیەی دابەشکردنی داهاتیش ڕێککەوتن. کەواتە پێدەچێت، ماددەی 112، خاڵی مشتومڕەکە بێت. کە لە دوو بەشدا هاتووەو لەبەرئەوەی مایەی مشتومڕە ئەوا تەواوی دەقەکەی وەردەگرین:
یەکەم: حکومەتی فیدراڵی لەگەڵ هەرێم و پارێزگا بەرهەمهێنەرەکان نەوت و غازی بەرهەمهێنراوی کێڵگەکانی ئێستا بەڕێوەدەبات بە مەرجێك داهاتەکانیان بە شێوەیەکی دادپەروەرانەو بە گوێرەی دابەشبوونی دانیشتووان لەسەرجەم پارچەکانی وڵاتدا دابەش بکرێت لەگەڵ دیاریکردنی پشك بۆ ماوەیەك بۆ ئەو هەرێمە زیان لێکەوتووانەی ڕژێمی پێشوو بێبەشی کردبوون وئەوانەش کە پاشتر

revenue sharing. Article 112, then, seems to form the whole point of the argument. It comes in two parts, and since it's so contentious, I will quote the full passage:

First: The federal government, with the producing governorates and regional governments, shall undertake the management of oil and gas extracted from present fields, provided that it distributes its revenues in a fair manner in proportion to the population distribution in all parts of the country, specifying an allotment for a specified period for the damaged regions which were unjustly deprived of them by the former regime, and the regions that were damaged afterwards in a way that ensures balanced development in different areas of the country, and this shall be regulated by a law.

Second: The federal government, with the producing regional and governorate governments, shall together formulate the necessary strategic policies to develop the oil and gas wealth in a way that achieves the highest benefit to the Iraqi people using the most advanced techniques of the market principles and encouraging investment.

Oil and gas are therefore clearly meant to be an area of joint, cooperative federal and regional authority. Oil Ministry officials in Baghdad, however, remained of the opinion that they must exercise the final say in the awarding of all contracts and the management of oil production anywhere in the country. Relying on their curious interpretation of the Constitution, Baghdad then blacklisted any companies willing to sign separate deals with authorities in Erbil.

Exxon's entry into Kurdistan may throw this whole policy into disarray, however, given the company's size and the very large stake it already holds in oil fields in southern Iraq – investments that Baghdad can scarcely afford to annul. The deal represents a significant victory for Kurdish leaders, as Exxon's presence also increases the general stake of the United States in the stability and security of the Kurdistan Region. Also, Kurdistan's Minister of Natural Resources, Ashti Hawrami, recently explained the urgency and importance of the Kurds' determination to move forward with oil production: "Waiting for Baghdad to adopt a centralised oil and gas law was not an option for Kurdistan," he said. "We would have remained in the dark with two hours of electricity. We would have been without fuel for cars and factories. We would be still using not suitable drinking water and so on. This would have much bigger ramifications than things not being available for

زیانیان لێکەوت تاجۆرێك لەگەشەسەندنێکی هاوسەنگ بۆ ناوچە جیاوازەکانی وڵات مسۆگەر بکات و ئەمەش بە یاسا ڕێکدەخرێت.
دووەم: حکومەتی فیدراڵی هەرێمەکان و پارێزگا بەرهەمهێنەرەکان بە یەکەوە هەڵدەستن بە ڕەنگرێژکردنی سیاسەتی ستراتیجی پێویست بۆ بەرەوپێشبردنی سامانی نەوت و غازبەجۆرێك کە ببێتەمایەی دەستخستنی زۆرترین سوودو کەڵك بۆ گەلی عێراق ئەویش بەپشتبەستنی بە نوێترین تەکنیکی بنەماکانی بازاڕو هاندانی وەبەرهێنان.
کەواتە ڕوونە مەبەستەکە ئەوەبوو نەوت و غاز ببێتە خاڵی هاوبەش و هاوکاری لە نێوان دەسەڵاتی فیدراڵی و هەرێمدا. هەرچۆنێك بێت، بەرپرسەکانی وەزارەتی نەوت، ڕایان وایە دەبێت دوا بڕیار بۆ ئەوان بێت لە پێوەندیدا بە پێدانی گرێبەستەکان و ئیدارەکردنی بەرهەمی نەوت لە هەر شوێنێکی وڵاتەکەدا بێت. بە پشبەستن بەتەفسیرە نائاساییەکەیان، بەغدا هەر کۆمپانیایەك دەخاتە لیستی ڕەشەوە کە ئامادەی ئیمزاکردنی گرێبەستێکی جیا بێت لەگەڵ دەسەڵاتەکانی هەولێردا.
هەرچۆنێك بێت، ڕەنگە هاتنی ئیکسۆن مۆبیل بۆ کوردستان تێکڕای ئەم سیاسەتە دوچاری پشێوی بکات، لەبەرچاوگرتنی قەبارەی کۆمپانیاکەو پشکی مەزندەی وەبەرهێنانی ئەم کۆمپانیایە لە کێڵگە نەوتیەکانی باشووری عێراقدا- وا دەکات بەغدا بە دەگمەن بتوانێت هەڵیبوەشێنێتەوە.
گرێبەستەکە بەرجەستەی سەرکەوتنێکی گەورەیە بۆ سەرکردە کوردەکان، هەروەها بوونی ئێکسۆن مۆبیل پشك و بەرژەوەندەی گشتی ئەمەریکا زیاد دەکات لە سەقامگیری و ئاسایشی هەرێمی کوردستاندا. هەروەها، بەم دواییە، وەزیری سەرچاوە سروشتیەکانی کوردستان، ئاشتی هەورامی گرنگی و پێداویستی بە پەلەیی سووربوونی کوردەکانی شرۆڤەکرد بۆ ئەوەی لە بواری بەرهەمهێنانی نەوتدا هەنگاو بەرەوپێشەوە بنێن و وتی:«چاوەڕێکردنی بەغدا بۆ تەبەنی کردنی سیاسەتێکی مەرکەزی نەوت و گاز یەکێك نەبوو لە بژاردەکانی کوردستان» ئێمە بە تەنیا دوو سەعات کارەبا لە تاریکیدا دەماینەوە. ئێمە بێ وزە بۆ سەیارەو کارگەکانمان دەماینەوە. تا ئێستاش بێ ئاوی پاکی خواردنەوەی دەبووین ...تاد.

ئەمە ئاکامی زۆر گەورەتری لێدەکەوێتەوە ئەگەر ئەم شتانەمان بۆ خەڵکەکەمان دابین نەکردایە. هەموو ئەوانە بە مانای لاوازکردن و لە ناوبردن سەقامگیری هەرێمەکە دەهات بە تەواوەتی»
سەرەڕای ئەو ڕاستییەش، باجی ناکۆکی لەسەر یاسای نەوت لە نێوان هەولێرو بەغدا، لەو داهاتەی لەم نەوتە بەدەست دەهێنرێت لەسەر تێکڕای عێراقییەکان، زۆر گەورە گران کەوتووە. ئەگەر بیانتوانیایە چەند ساڵێك پێش ئێستا لەسەر یاسای نەوت و گاز ڕێککەوتنایە، ئەوا عێراق بەڕەوتێکی خێرا وەبەرهێنانی زیاتری کێشدەکرد بۆ کەرتی نەوت و هەموو ئەو گرێبەستە نەوتیانەشی ئیمزادەکرد کەپێویستی پێیان بوو- جا لە باشوور بوایە، یان لە باکوور یان لە کێڵگەکانی مەزەندە دەکرێت لە پارێزگای ئەنباردا بوونیان هەبێت. لە ڕۆژێکیشدا بە ملیۆنەها بەرمیل نەوتی دەردەهێنا. بە ئومێدی ئەوەی گرێبەستەکەی ئیکسۆن مۆبیل بەغدا ناچار بکات دەست لە بانگەشەکەی هەڵگرێت کە دەسەڵاتی حەسری هەیە بەسەر ئەم مەسەلەیەدا، کە بانگەشەکەشی پاساوێکی لاوازی هەیە.

بەڵام بۆچی ڕێککەوتنەکە ئەوەندە درێژەی کێشا، لە کاتێکدا کە دەسەڵاتەکانی هەولێرو بەغدا لەسەر دابەشکردنی داهات کۆکن؟
وەڵامە سەرەکیەکە لە پرسی متمانەدایە- ڕێککەوتن لەسەر کاغەز شتێکە، لەکاتێکدا کۆنتڕۆڵ و ئیدارەکردنی ڕاستەقینەی بەرهەمهێنان زەمانەتێکی زیاترە بۆ ئەوەی داهاتی نەوت بەدەست بهێنێت. هیچ لایەك وەك پێویست متمانەی بە لایەنەکەی دیکە نییە بۆ ئەوەی ئیدارەی تەواوی پرۆسەکە بکات. ڕەنگە وەڵامی کەمتر گشتی بێت: هەر لایەنێك گرێبەست بکات لە پێگەیەکدا دەبێت بۆ داواکردنی بەرتیل لەو کۆمپانیا نەوتیانەی ململانێ لەسەر بەدەستهێنانیان دەکەن.کاتێك ئەو جۆرە پارەیە لە ئارادایە هەبێت، ئەوا زەحمەتە دەست لە هیچ دەسەڵاتێك هەڵگریت.

<table>
<tr>
<td>our people. All of that would have meant undermining the region's stability completely."

The cost of the Erbil-Baghdad oil law dispute, in foregone revenue for all Iraqis, has nonetheless been enormous. If they could have agreed on an oil law a few years ago, Iraq would have quickly attracted much more investment in its oil sector and signed all the oil production deals it needed - whether in the south, the north or the suspected fields of Anbar Governorate. It would be pumping millions of barrels of oil more a day. Hopefully the Exxon agreement will now force Baghdad to cede its poorly justified claim to exclusive authority on this issue.

But why did the argument drag on for so long, especially since authorities in Erbil and Baghdad agree about revenue sharing? The main answer centers on trust – agreements on paper are one thing, while actual control and management of production on the ground does more to guarantee receipt of oil revenues. Neither side trusts the other enough to let them run the whole show. The second answer may be even less generous: Whomever awards contracts and concessions tends to be in a position to demand bribes and kickbacks from the oil companies competing for them. When that kind of money is at stake, it’s hard to relinquish any authority...</td>
<td>* ئوستادی سیاسەتەکانی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست لە زانکۆی میزوری</td>
</tr>
<tr>
<th colspan="2">Text 32</th>
</tr>
<tr>
<th>ST</th>
<th>TT</th>
</tr>
<tr>
<td>Article by Professor D'Amato for GULAN magazine: I remain of the Opinion that Kurdistan Should Become a State

Anthony D’Amato is professor of Law in Northwestern University in Chicago, and is one of the jurists who participated in the trial of war criminals of the former Yugoslavia. We have contacted the professors D’Amato to take his views and opinions regarding to the question of the US withdrawal from Iraq, but the professor D’Amato preferred to comment briefly on his previous writings to Gulan Magazine. Therefore; with great appreciations and gratitude to the Professor D’Amato, we are publishing the brief column he wrote to us in Gulan magazine in Kurdish, as well as in English on Gulan Media Website. And the column is as the following:
It is an honor to present my views on Kurdistan and elaborate on my previous columns in Gulan. I remain of the opinion that Kurdistan should become a state. Its borders would then be inviolable, which is the main reason for statehood. However, it would be a mistake to proclaim statehood or to apply to the UN for statehood. It would look like an act of insurrection, and Iraq might react by sending in</td>
<td>هێشتا لەسەر ئەو باوەڕەم پێویستە کوردستان ببێتە دەوڵەت پرۆفیسۆر ئەنتۆنی داماتۆ

پرۆفیسۆر ئەنتۆنی داماتۆ ئوستادی یاسایە لە زانکۆی نۆرس ویسترن لە شیکاگۆ، یەکێکە لەو دادوەرانەی کە دادگایی سلبۆدان میلۆسۆڤیچی سەرۆکی پێشووی یوگسلافیای لەسەر تاوانی کۆمەڵکوژی کردووەو هەروەها راوێژکاری یاسایی کۆسۆڤۆ بووە بۆ دامەزراندنی بنەما یاساییەکانی دەوڵەتی کۆسۆڤۆ، پرۆفیسۆر دۆماتۆ لە لـــــەمانگی ئابی 2008 وتارێکی لە گۆڤاری (JURIST) بە ناونیشانی (ئـــــــایا کوردتـــــــان لە بیرکردووە؟- Are We Forgetting the ? Kurds) بڵاوکردەوە و تیایدا ئاماژەی بەوەکردووە کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا لە عیراق زیانی بۆ کوردەکانی عێراق دەبێت، بۆیە ئەرکی ئەخلاقی ئەمریکایە کە پێش ئەوەی بکشێتەوە دەوڵەتی کوردستان دابمەزرێنیت، ئێمە وەك گۆڤاری گوڵان لە کاتی خۆی دیمانەمان لەسەر ئەم پرسە لەگەڵ داماتۆ کرد و ئەویش وەك ئەمجارە وەڵامی داینەوە و تەئکیدی لەسەر ئەوەکردەوە کە پێویستە ئێوە وەك کورد لەڕووی یاساییەوە بنەماکانی دەوڵەت تەواو بکەن، بۆ ئەوەی کاتێك دەوڵەت رادەگەیەنن کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی رێز لە ئیرادەتان بگرێت، بۆ ئەم ژمارەیە جارێکی دیکە پەیوەندیمان بە پرۆفیسۆر داماتۆ کرد و سەبارەت بە پرسی کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا قسەمان لەگەڵدا کرد، بەڵام پرۆفیسۆر داماتۆ وای بە باش زانی کە بە چەند دیرێك و وەك وتاریکی کورت لە گوڵان بۆچوونەکانی خۆی وەك جارانی دیکە بڵاو بکاتەوە، بۆیە وێرای سوپاسمان بۆ پرۆفیسۆر داماتۆ ئەوا دەقی وتارەکەی بە کوردی لە گوڵان و بە ئینگلیزی لە سایتی گوڵان میدیا بڵاو دەکەینەوە، ئەمەش وتارەکەیەتی.

شەرەفمەندم کە لە ڕێی گۆڤاری گوڵانەوە بیروبۆچوونەکانی خۆم</td>
</tr>
</table>

troops. This could result in the destruction of any form of self-government for the Kurds. Instead, the Kurds should copy be informed by other models of becoming a state.

Taiwan is the closest model. Taiwan keeps sending more and more ambassador-type officials to other countries without exactly calling them ambassadors. In international law, the most important test for statehood is the number of "missions" the entity has. At some point, if the number is high enough and includes some of the bigger states, they begin calling the missions "embassys," and the silent sift toward ambassadorial relations with other states tends to confer statehood upon the entity. At no time should Kurdistan proclaim that it is, or wishes to become, a state, for such a proclamation may incite Iraq to send in its troops to "quell an insurrection."

A second strategy is suggested by the example of Monaco, a small state on the French Riviera. Monaco has ceded all of its foreign policy to France. This removes France's biggest worry—that Monaco could drag France into an unwanted war by having too aggressive a foreign policy. Third, apply to the UN for a seat at the General Assembly. The precedent here is Palestine. Fourth, be aggressive in protecting the human rights of your Assyrian minority. The more effort you put in toward protecting groups smaller than you, the more the international community will protect you.

Fifth, you cannot rely on US intervention. The American public is unhappy about the intervention in Iraq, and will not tolerate "going back in". If you are subjected to a military attack, immediately apply to NATO for assistance.

Sixth, learn from the Chinese the desirability of having citizens owning gold. You want your citizens to be rich and prosperous, so that they will have a significant stake in the wealth and prosperity of the state itself. I would suggest selling gold bars to the public at half price. This can lead to a huge demand for gold, which can be satisfied by using a percentage of oil revenues to buy gold on the open market.
Best wishes to the people of Kurdistan,

____

/s/ Anthony D'Amato
Leighton Professor of Law
Northwestern University
Chicago, Illinois, USA

لەبارەی کوردستانەوە دەخەمەڕوو و درێژە بە ستوونەکانی پێشووم دەدەن. من هێشتا لەسەر ئەو باوەڕەم کە پێویستە کوردستان ببێتە دەوڵەت. ئەو کاتە سنوورەکانی پێشێل ناکرێت، کە ئەمە هۆکاری سەرەکی بوونی دەوڵەتە. لەگەڵ ئەوەشدا، جاڕدانی دەوڵەت یاخود داوای بوونە دەوڵەت لە نەتەوە یەکگرتووەکان هەڵەیە. لەبەر ئەوەی ئەمە وەك یاخیبوون دەردەکەوێت و ڕەنگە کاردانەوەی حکومەتی عێراق ڕەوانەکردنی سوپا بێت. بۆی هەیە ئەمە ببێتەهۆی لە ناوبردنی هەر شێوە خۆحکومڕانی کردنێك لەلایەن کوردەکانەوە. لەبری ئەوە، پێویستە کوردەکان هۆشیار بن بە مۆدێلەکانی دیکەی بە دەوڵەت بوون. تایوان نزیکترین مۆدێلە. تایوان بەردەوام بەرپرسی باڵیۆزئاسا بۆ وڵاتانی دیکە دەنێرێت بێ ئەوەی بە باڵیۆز ناویان ببات. لە یاسای نێودەوڵەتیدا، گرنگترین پێوەری بە دەوڵەت بوون ژمارەی ئەو «شاندانەیە-بعثات»یە کە قەوارەکە هەیەتی. لە هەندێ حاڵەتدا، ئەگەر ژمارەی ئەو شاندانە زۆر بوون و لە وڵاتە گەورەکانیشدا بوونیان هەبوو، ئەوا بەو شاندانانە دەوترێت«باڵیۆز»و وەرچەرخانی بێدەنگیش بە ئاڕاستەی پێوەندی باڵیۆزئاسا لەگەڵ دەوڵەتەکانی دیکەدا دەبێتەهۆی ئەوەی قەوارەکە بۆ دەوڵەت بگۆڕێت. نابێت لە هیچ کاتێکدا کوردستان جاڕی ئەوە بدات و ڕایبگەیەنێت، یاخود گوزارشت لە خواستی بە دەوڵەت بوون بکات، لەبەر ئەوەی ڕەنگە ئەم جاڕدانە وا لە عێراق بکات سوپا بنێرێت بۆ «سەرکوت کردنی یاخیبوونێك کە سەریهەڵداوە»

ستراتیجیەتی دووەم بریتیە لە نموونەی مۆناکۆ، کە دەوڵەتێکی بچووکە و کەوتۆتەسەر کەنارەکانی فەڕەنسا لەسەر دەریای سپی ناوەڕاست، مۆناکۆ دەستی لە هەموو سیاسەتی دەرەکی خۆی بۆ فەڕەنسا هەڵگرتووە. ئەمەش گەورەترین نیگەرانی فەڕەنسا دەڕەوێنێتەوە- نیگەرانی ئەوەی مۆناکۆ فەڕەنسا ڕاکێشێتە شەڕێکی نەخوازراوەوە، بەهۆی گرتنەبەری سیاسەتێکی دەرەکی کە مایەی هەڕەشەیەکی زۆر بێت. مۆدێلی سێیەم: بریتیە لە بەرزکردنەوەی داواکاری بۆ نەتەوە یەکگرتووەکان بۆ بەدەستهێنانی ئەندامێتی لە کۆمەڵەی گشتیدا. لەم ڕووەوە فەلەستین سابقەیە.

لەوەش زیاتر، پێداگیری بکەن لەسەر پاراستنی مافی کەمینەی ئاشووری. چەند زیاتر کۆشش بکەن بە ئاڕاستەی پاراستنی ئەو گرووپانەی لە ئێوە بچوکترن، ئەوا کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی زیاتر پارێزگاریتان لێدەکات. ڕای گشتی ئەمەریکا خۆشحاڵ نییە بە دەستێوەردان لە عێراقدا و جارێکی دیکە بوار بە«دووبارە گەڕانەوە بۆ ئەو وڵاتە» نادات. ئەگەر دووچاری هێرشی سەربازی بوونەوە، ڕاستەوخۆ داوای هاوکاری لە ناتۆ بکەن.

شەشەم، لە چینیەکانەوە ئەو دەرسە فێربن با هاووڵاتیەکانتان ببنە خاوەنی زێر. خواستی ئەوەتان هەبێت خەڵکی ئێوە دەوڵەمەندو خاوەن سەروەت بن، بەو شێوەیە بەرژەوەندیەکی گەورەیان دەبێت لە پاراستنی سەروەت و گەشەکردنی خودی دەوڵەتەکە. من پێشنیاری ئەوە دەکەم کە بە نیوە قیمەت زێر بە خەڵك بفرۆشن. ئەمەش دەبێتەهۆی ئەوەی داوایەکی زۆر لەسەر کڕینی زێر هەبێت، کە دەکرێت ئەم داواکاریەش بەهۆی تەرخانکردنی بەشێك لە داهاتی نەوتەوە بۆ کڕینی زێر لە بازاڕدا پڕبکرێتەوە.

***

بە هیوای خۆشبەختی بۆ خەڵکی کوردستان

Text 33

ST	TT
The dash for modernity	**تەکانێك بەرەو مۆدێرنیزم نووسینی: ولیام هەیگ وەزیری دەرەوەی بەریتانیا**
Foreword in the official KRG investment guide, Invest in Democracy*	تەکانێك بەرەو مۆدێرنیزم
By the Rt Hon William Hague MP Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs	لە لایەن/ ولیەم هەیگ ئەندامی پەرلەمان و وەزیری دەرەوەی بەڕیتانیا
I am delighted to contribute to Invest in Democracy and to set out some thoughts on the future of the Kurdistan Region of Iraq.	هەرێمی کوردستان گۆڕانێکی خێرا و بەهێزو پۆزەتیڤ بە خۆیەوە دەبینێت . لە دوای ماوەیەکی دوور و درێژ لە دابڕین و ئێش و ئازار و نادیاری دواڕۆژیان، هەرێمی کوردستان ئێستا پەیوەندییەکی باش و ڕۆڵ لە جیهانی دەرەوەدا دەبینێت و پێشکەوتن و گەشەسەندنێکی باش و زیادبوونی متمانە بە دواڕۆژ لەو هەرێمە دەبینرێت .
The region is going through a period of dynamic change – much of it for the good. After a long period of isolation, suffering and uncertainty, the Kurdistan Region is now characterised by engagement with the outside world, growing prosperity and increasing confidence in the future. It is quite a turnaround and makes the Kurdistan Region one of the major success stories of Iraq.	ئەمە گۆڕانێکی گەورەیە و هەرێمی کوردستانی کردۆتە یەکێک لە گەورەترین داستانە سەرکەوتووەکانی عیراق .
Buoyed by a strong and stable security and political environment, the region is going through a ‘dash for modernity’. Kurdistan is proud of its traditions, the sense of family, of loyalty to the community and its sense of identity that has been toughened through resistance to persecution. But the region is no longer inward-looking. This is a time of renewal and energy.	بەرقەراری ئەمن و ئاسایش و بارودۆخی سیاسی جێگیر وادەکات ئەم هەرێمە "تەکانێك بەرەو مۆدێرنیزم " بەخۆیەوە ببینێت. کوردستان شانازی بە داب و نەریت و هەستیاری بواری خێزانداری دەکات. هەروەها دڵسۆزی بۆ کۆمەڵگا و هەستکردن بە ناسنامەی خۆی بەهێزتر بووە بەهۆی خۆبەدەستەوە نەدان بۆ ئەو چەوساندنەوەی کە لە دژی بەکار هات، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا ئەو هەرێمە کراوەتەوە بەڕووی جیهانی دەرەوە. ئێستا کاتی نوێبوونەوە و تواناسازییە. هەر کەسێکی بیانی کە سەردانی هەولێردەکات بە تایبەت سەرسام دەبێت بەو پێشکەوتنەی بواری بنیادنان و خزمەتگوزاری. سەنتەری بازاڕی گەورەو بچووك گەشە دەسێنن لە سەرتاسەری شاردا کە هەروەك دەرگایەکی سەرەتایی شوێنی پێشکەوتوو و گەشەسەندوو دەبینرێن .
A visitor to Erbil, particularly, would be struck by the current consumer and construction boom. Large and small shopping malls are springing up downtown, as are prosperous gated ‘villages’, hotels and amusement parks. Much of this progress is encapsulated in Erbil’s gleaming, smart and secure new international airport – which I am delighted British expertise had a hand in delivering.	هەروەها هۆتێل و پاڕکەکان بۆ بەسەربردنی کاتی خۆش. زۆربەی ئەم پرۆژانە لە شاری هەولێرئە درەوشێنەوە. هەروەها فڕۆکەخانەی پێشکەوتوو و بەرقەرار لە بواری ئاسایش . هاریکاری و ڕۆڵی کۆمپانیا و شارەزایانی بەریتانیا لەو هەموو گەشەسەندنە منی خۆشحاڵ کردووە .
Given the good security situation and the energy of its people, Kurdistan finds itself in a position to road test plans and projects on behalf of the rest of Iraq. Central to this and the region’s success is the policy of engagement. The region’s relations with Turkey have gone through a sea change over the last few years. That is a testament to both sides commitment to look to the future not the past. I write as Prime Minister-designate Maliki is trying to compose a new government, some eight months after the election; a breakthrough which the Kurdish bloc and President Barzani personally played a significant role in bringing about.	بە ڕەچاووگرتنی بارودۆخی باشی ئاسایش و بەتوانایی هاووڵاتیانی ئەو هەرێمە، کوردستان بووەتە سەرەتایەك بۆ ئەنجامدانی پڕۆژەکان و جێبەجێکدنی پلانەکان لە جیاتی تەواوی بەشەکانی تری عیراق. خاڵی بنەڕەتی ئەم سەرکەوتنە لە هەرێمدا دەگەڕێتەوە بۆ پەیرەوکردنی سیاسەتی بەشداریکردن و بەرپرسیارییەتی. پەیووەندیەکانی هەرێم لە گەڵ تورکیا بە گۆڕانکارییەکی گەورەدا تێپەڕیوە لە ماوەی چەند ساڵی ڕابردوودا. ئەمە بەڵگەیە لەسەر پابەندبوونی هەردوولا بۆ ڕووکردنە دواڕۆژ نەوەك ڕابردوو . من لە کاتێکدا ئەم بابەتە ئەنووسم سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیرانی عیراقی دیاری کراو مالیکی هەوڵ دەدات کە حکومەتی تازە پێک بهێنێت هەشت مانگ لە دوای هەلبژاردن، لیستی کوردستانی و خودی سەرۆك بارزانی ڕۆڵی گەورەیان بینی لە کرانەوەی ئەم گرێکوێرە .
Successful and energetic engagement with Baghdad is vital to the region’s future: a lesson that is not lost on the region’s political leadership. There is still much to do to get Baghdad-Erbil relations to where they should be. The top priority is passing legislation on revenue sharing and hydrocarbons, which will	هاوبەشیکردنی سەرکەوتوو و چالاك لە گەڵ بەغداد زۆرگرنگە بۆ ئایندەی هەرێم: وانەیەکە کە بە فیڕۆ نەڕۆیشتووە لە لایەن سیاسەتمەدارانی هەرێمەوە. هێشتاش کاری زۆر ماوە کە بکرێت بۆ ئەوەی پەیوەندیەکانی نێوان بەغداد و هەولێر بگەنە ئاستی پێویست .

<table>
<tr><td>enable the development of Iraq’s oil and gas wealth in one political and economic sphere.

What role can the UK play in the economic development of the region? The UK is a world leader in financial services and investment advice. The UK is a springboard for growth for companies from around the world. Our hydrocarbons companies lead the world in know-how and responsible, sustainable development. Our consultants and engineers have a global reputation for delivering world-class projects, as well as basic infrastructure needs, including schools, hospitals and health centres. Our SME sector is vibrant, innovative and internationally savvy.

The size of the UK presence at the Erbil Trade Fair in October, led by UK Trade and Investment CEO Sir Andrew Cahn, was evidence of the range of the UK offer and of the strong interest present in the UK in forging stronger trade & investment links with Kurdistan. UK companies have already had some success. We are looking to build on that and my officials in Erbil stand ready to help.
* Invest in Democracy will soon be available for download on the KRG.org website</td>
<td dir="rtl">خاڵی سەرەكی كەكاری بۆ بكرێت ئەوەیە كە پێویستە یاسای نەوت و غاز و یاسای دابەشكردنی داهات دەربچێت كە ڕێگە بۆ گەشەسەندنی خەزێنەی عیراق لە نەوت و غاز خۆشدەكات و گەشەی سیاسی و ئابووری بۆ ئەو وولاتە دێنێت .

بەڕیتانیا چ ڕۆڵێك دەتوانێ ببینێت لە بەرەو بێش بردنی بوواری ئابووری هەرێم؟
بەڕیتانیا لە سەرووی وولاتانی جیهانییەوە دێت لە بواری خزمەتگوزاری ئابووری و ئامۆژگاری لە بواری وەبەرهێنان.
بەڕیتانیا جێگای دەستپێكردنی گەشەسەندنە بۆ كۆمپانیاكانی جیهانی. كۆمپانیە پسپۆڕەكانمان لە بوواری نەوت و غاز پێشڕەون لە جیهاندا لە شارەزایی و چۆنییەتی و بەرپرسیارییەتی لە پاراستنی بواری گەشەسەندن. ڕاوێژكار و و ئەندازیارە بەریتانیاكان ناوبانگی جیهانیان هەیە بۆ جێبەجێ كردنی بڕۆژەی سەركەوتوو ونایاب، هەروەها بۆ گەیاندن و دابینكردنی پێداویستییەكانی ژێرخانی ئابووری وەك قوتابخانە، نەخۆشخانە و بنكەی تەنددروستی .

كەرتی كۆمپانیا بچوك و مام ناوەندییەكانمان خاوەن داهێنان و چوست و چالاكن لە جیهاندا. قەبارە وژمارەی كۆمپانیا بەڕیتانیەكان كە بە سەرۆكایەتی سێر ئەندرو كاهن سەرۆكی دەزگای وەبەرهێنانی بەریتانیا لە پێشانگای هەولێری نێودەوڵەتی لە مانگی ئۆكتۆبەر بەشدارییان كرد بەڵگەبوو لەسەرویست و خواستی بەهێزی بەریتانیا بۆ دروستكردنی پەیوەندییەكی بەهێز لە بواری بازرگانی و وەبەرهێنان لەگەڵ كوردستان. كۆمپانیا بەڕیتانیاكان توانیویانە سەركەوتوویی خۆیان بسەلمێنن لە كوردستان. ئێمە هەوڵ دەدەین كە ئەم پەیوەندیانە بەرەو پێش ببەین و فەرمانبەرەكانمان لە هەولێر لە ئامادەباشیدان بۆ هەموو هاریكارییەك .</td></tr>
<tr><td colspan="2" align="center">Text 34</td></tr>
<tr><td align="center">ST</td><td align="center">TT</td></tr>
<tr><td>Secretary of State Clinton: 16 Days of Activism Against Gender Violence

Picture a woman. She might live anywhere in the world. She could be part of any socio-economic group, of any ethnicity, of any religion. On a typical day this woman starts her day before the sun rises. She works for 8-12 hours in a store or on a farm or at a factory or in someone's home for a small wage, but her children and elderly relatives depend on her income for survival. When she comes home, she asks her children what they learned that day at school and what they want to be when they grow up. She spends hours bent over a small stove or fireplace preparing meals for an extended family. In many parts of the world, she also grows the food that feeds everyone at her table.
Now picture what happens when that woman is unable to do any of these things because she has experienced gender-based violence. The cost of her medical care further strains her family's tight budget. If she can no longer work or care for her children due to physical or psychological injury, her children drop out of school and take jobs to support their family. The local shopkeepers she did business with lose a customer, and their incomes also go down.
Chances are you recognize this woman. One in</td>
<td dir="rtl">16 ڕۆژ چالاكی دژی توندوتیژی جێندەری
هیلاری رۆدام كلینتۆن، وەزیری دەرەوەی ویلایەتە یەكگرتوەكانی ئەمەریكا

وێنای ژنێك بكە، كە لەوانەیە لە هەر شوێنێكی گۆی زەوی بژی. كە لەوانەیە بەشێك بێت لەهەر گروپێكی كۆمەڵایەتی و ئابوری. نەتەوەیی یان ئاینی. لە ڕۆژێكی نمونەییدا ئەو ژنە ڕۆژەكەی لەپێش خۆرهەڵاتنەوە دەستپێدەكات. 8-12 كاتژمێر كاردەكات لە دوكانێك یان كێڵگەیەك یان كارگەیەك یان ماڵی كەسێك بە كرێیەكی كەم، بەڵام منداڵ و كەسە پەككەوتەكانی پشت بە داهاتەكەی دەبەستن بۆ مانەوەیان. كاتێك دەگەڕێتەوە ماڵ، پرسیار لەمنداڵەكانی دەكات ئەو ڕۆژە لەقوتابخانە چی فێربون و كە گەورەبون دەیانەوێ ببن بەچی. چەند كاتژمێرێك بە خولانەوە بەدەوری ئاگردان یان شوێنی خواردن دروستكردندا بەدەم ئامادەكردنی خواردنەوە بۆ خێزانێكی گەورە بەڕێدەكات. لە زۆر بەشی جیهاندا، ئەو خۆراكەش دێنێتە بەرهەم كە دەبێتە قوتی سەرمێزی خێزانەكە.ئێستا وێنای ئەوەبكە چی ڕودەدات كاتێك ئەو ژنە ناتوانێ هیچ یەكێ لەمانە بكات بەهۆی ڕوبەڕوبونەوەی توندوتیژی جێندەری.

خەرجیە تەندروستیەكانی كاریگەری خراپیان لەسەر بودجە سنورردارەكەی خێزانەكەی دەبێت. ئەگەر ئەو نەتوانێ درێژە بەكارەكەی بدات یان چاودێری منداڵەكانی بكات بەهۆی بەركەوتنی سایكۆلۆجی یان فیزیكی، ئەوا منداڵەكانی واز لە قوتابخانە دێنن و بۆ یارمەتیدانی خێزانەكەیان دەست بەكاركردن دەكەن. ئەو دوكاندارە ناوچەییانەی كە ئەو شتی لێ ئەكڕین، كڕیارێك لەدەست دەدەن و داهاتی ئەوانیش بەهەمان شێوە كەم</td></tr>
</table>

three women around the world experience some form of gender-based violence; one in five will experience rape or attempted rape. It may come early in life when a mother is forced to end a pregnancy because the child is female, or when families refuse to educate girl children, or when boys receive two helpings at the dinner table before girls are allowed anything to eat. Later it may take the form of child marriage, domestic violence, or sexual exploitation.

In whatever form it takes, gender-based violence is an intolerable violation of human dignity. No one can quantify the personal pain and anguish of any form of abuse. But medical bills and legal costs, lost wages and lower productivity, health costs including an increased risk of HIV - these are things on which we can put a price. And when we do, we see - in dollars and cents - how much violence against women and girls truly costs everyone in a society.

In Uganda, for example, almost 13 percent of women reported time lost from crucial household work because of violence from an intimate partner. Some of these women lost as many as 11 paid working days each year. More than two-thirds of households surveyed in Bangladesh reported that domestic violence caused an average loss of $5 a month - nearly 5 percent of many women's incomes. These costs are exacerbated in households where a woman is the chief or sole earner, and they are likely underestimated.

The damage is also passed on to the rest of the community through increased expenses for judicial action, health care, and security services. No country or region of the world is immune to these costs. In the United States, a 2003 Centers for Disease Control study estimated that the cost of violence by an intimate partner alone exceeds $5.8 billion annually - nearly $4.1 billion spent on direct medical and health care services, and almost $1.8 billion in productivity losses.

Violence against women and girls is also an issue of international human rights and national security. The consequences of widespread violence extend beyond the immediate injury or economic loss. There are often severe and lasting health outcomes such as sexually transmitted infections, and the social and psychological damage of gender-based violence affects survivors, their children, families, and entire communities.

But where violence and abuse keep women out of the workforce and drag down communities for generations, fostering women's economic participation grows national GDPs and personal incomes. One study estimated that lowering barriers to women's economic participation in emerging economies could raise per capita incomes as much as 14 percent. Larger incomes mean more money to feed families, send children to school, and support local merchants and producers, igniting a virtuous circle of economic growth.

دەبێتەوە.ئایا تۆ ئەو ژنانە دەناسیت. یەك لە سەر سێی ژنان لە سەرانسەری جیهان ڕوبەڕوی جۆرێك لەجۆرەکانی توندوتیژی لەسەربنەمای جێندەری دەبنەوە: یەك لەسەر پێنج ڕوبەروی ئیغتیساب یان هەوڵی ئیغتیساب کردن دەبنەوە.

لەوانەیە ئەوە لەژیاندا بەئاسانی ڕویدابێت کە دایکێك ناچارکرابێت بەلەباربردنی کۆرپەلەکەی چونکە کچ بوە، یان خێزانەکان ڕەتیاکردبێتەوە منداڵە کچەکانیان بنێرنە بەرخوێندن، یان کورەکان دوو هێندەیان پێبەخشراوە لەچاو کچەکاندا لەسەر مێزی نانخواردن بەرلەوەی کچەکان ڕێگەیان پێدرابێت دەست بە خواردنی هیچ شتێك بکەن. پاشانیش لەوانەیە شێوازی هاوسەرگیری منداڵان، توندوتیژی خێزانی، یان دەستدرێژی سێکسی بگرێتەوە.هەر چ شێوازێك لەخۆ بگرێت، توندوتیژی لەسەربنەمای جێندەری توندوتیژیەکی لێبوردراو نیە بۆ سەر شکۆمەندی مرۆڤ. هیچ کەسێك ناتوانێ هەست بە ئازارو ئەشکەنجە کەسیەکانی توندوتیژی بکات. بەڵام خەرجیە پزیشکی و یاساییەکان، لەدەستدانی داهات و کەم بونەوەی بەرهەم، خەرجیە تەندروستیەکانی وەك ئەوەی مەترسیەکانی ئایدز چەند شتێکن کە ئێمە دەتوانین نرخەکانیان بەهەند وەر بگرین. کە ئەمەش دەکەین، دەبینین –بە دۆلارو بە سەنت- کەوا توندوتیژی دژی ژنان و کچان چەند لەسەر هەر ئەندامێکی کۆمەڵگا دەکەوێت.

بۆ نمونە لە ئۆگاندا لە سەدا سیانزەی ژنان تۆمارکراون بۆ لەدەستدانی کاتەکانی ئیشکردن لە ماڵاندا بە هۆی توندوتیژی هاوبەشی ژیانیانەوە. هەندێ لەو ژنانە نزیکەی 11 ڕۆژی کارکردنی بە موچەیان لەدەستداوە لە هەر ساڵێکدا. زیاترلە دوو لەسەر سێی ئەو خێزانانەی کە لێکۆڵینەوەیان لەسەر کراوە لە بەنگلادیش دەریانخستوە کەوا توندوتیژی خێزانی بۆتە هۆی لەدەستدانی تێکڕای 5 دۆلار مانگانە – نزیکەی لەسەدا 5ی داهاتی زۆربەی ژنان. ئەم لەدەستدانە خراپتر بووە لەو خێزانانەی کەوا ژنان سەرۆك یان تاکە بژێوی دابینکەرن.نەهامەتیەکانی هەموو کۆمەڵگا دەگرێتەوە لە ڕێی زیادبونی خەرجیەکانی ڕێوشوێنە یاساییەکان، خزمەتگوزاری تەندروستی و ئاسایش.

هیچ وڵات و هەرێمێکی ئەم جیهانە بێبەری نیە لەو خەرجیانە. لە ویلایەتە یەککگرتوەکانی ئەمریکا لێکۆڵینەوەکانی 2003 سەنتەری کۆنترۆڵکردنی نەخۆشیەکان خەملاندویانە کە خەرجیەکانی توندوتیژی لەلایەن هاوبەشی نزیکەوە زیاترە لە 5.8 ملیۆن دۆلار ساڵانە-نزیکەی 4.1 ملیۆن دۆلاری لە خزمەتگوزاریە تەندروستی و پزیشکیەکان دا خەرجکراوە، ونزیکەی 1.8 ملیۆن دۆلاریشی کەمبونەوەی بەرهەم بووە.توندوتیژی دژ بەژنان و کچان هەروەها بابەتی مافی مرۆڤی جیهانی و ئاسایشی نەتەوەییشە. دەرەنجامەکانی توندوتیژی بەربڵاو درێژدەبێتەوە بۆ پشت بەرکەوتنێکی کاتی یان زیانێکی ئابوری. دەرەنجامی کوشندەو درێژخایەنی تەندروستی وەك نەخۆشیە سێکسیە گوازراوەکانی هەیەو نەهامەتیەکانی توندوتیژی لەسەربنەمای جێندەری کاریگەری لە سەر ڕزگاربوان و منداڵکانیان و خێزانەکانیان و هەمو کۆمەڵگا دەبێت.کاتێك توندوتیژی ژنان لە هێزی کار دەکاتە دەرەوەو کۆمەڵگاکانیش بۆ چەندین نەوە پاشەکشە پێدەکات، پەرەپێدانی بەشداری ئابوری ژنان تێکڕای داهاتی کەسی و نیشتیمانی زیاد دەکات.

یەکێ لە لێکۆڵینەوەکان دەریخستوە کەمکردنەوەی ڕێگریەکانی بەردەم بەشداری ئابوری ژنان لە ئابوریە گەشەکردوەکاندا

<table>
<tr><td>Each year, on the days between November 25, the International Day for the Elimination of Violence Against Women, and December 10, International Human Rights Day, we undertake 16 Days of Activism Against Gender Violence. During this time, we commit ourselves to speaking out about violence against women and girls and improving the protection and participation of women worldwide. We need everyone's involvement -- boys and men, faith and community leaders, youth, and people at all levels of society are critical to solving such a widespread pandemic of violence.
Abuse can happen in a family's home, on fields of armed conflict where rape is used as a weapon of war, or wherever girls are diminished and devalued simply because they are girls. It is unacceptable in any form. Countries simply cannot progress when half their populations are marginalized, mistreated, or subjected to discrimination.
This year, let us use the 16 Days to renew once again our commitment to end the abuse that traps so many women and girls around the world. Let us call out the culture of impunity that perpetuates this cycle of violence. And let us work together, in partnership, to make all forms of violence a thing of the past.</td><td dir="rtl">لەوانەیە بە ڕێژەی لەسەدا 14 داهاتی تاکەکەس بەرزبکاتەوە. داهاتی زیاتر مانای بونی پارەی زیاترە بۆ بەخێوکردنی خێزان، خستنە بەرخوێندنی منداڵان، یارمەتیدانی بازرگان و بەرهەمهێنە خۆماڵیەکان و دەستپێکردنی بازنەیەکی باش لە گەشەی ئابوری.هەموساڵێك لەنێوان 25 نۆڤەمبەر، ڕۆژی جیهانی بەرەنگاربونەوەی توندوتیژی دژ بەژنان و 10 دیسێمبەر ڕۆژی جیهانی مافەکانی مرۆڤ، 16 ڕۆژ چالاکی بۆ بەرەنگاربونەوەی توندوتیژی دژی ژنان ئەنجام دەدەین. لەوماوەیەدا، خۆمان پابەند دەکەین بە قسەکردن لەسەر توندوتیژی دژی ژنان و کچان و باشترکردنی پاراستن و بەشداریکردنی ژنان لەسەرانسەری جیهاندا. پێویستمان بە هیمەتی هەمو لایەکە—کوڕان و پیاوان، سەرکردەی کۆمەڵگەو ئاینەکان، گەنجان و خەڵك لە هەمو ئاستێکی کۆمەڵایەتی بۆ چارەسەرکردنی ئەم توندوتیژیە کوشندەو بەربڵاوە لەسەرانسەری جیهاندا.توندوتیژی لەوانیە لە ماڵی خێزانێك ڕوودات، یان لە مەیدانی ململانێی چەکداری کە تیایدا ئیغتیساب وەکو چەکی شەڕ بەکارهاتوە، یان لەهەرکاتێکدا کەوا کچان سوك و بێبەهاکراون تەنها لەبەرئەوەی کە کچن.
لەهەر شێوازێکدابێت قبوڵکراو نیە. ئەو وڵاتانە ناتوانن پێشبکەون کە نیوەی دانیشتوانەکەیان فەرامۆشکراون، خراپ مامەڵەی لەگەڵدا کراوە یان ڕوبەڕوی جیاکاری بۆتەوە.با لەم ساڵدا ئەو 16 ڕۆژە بەکاربێنین بۆ دوبارە نوێککردنەوەی بەڵێنەکانمان بۆکۆتاییهێنان بەو توندوتیژیانەی کە ڕوبەڕوی ژنان و کچان دەبنەوە لەسەرانسەری جیهاندا. با ئەو کەلتورەی کە بەرهەمهێنی ئەم توندوتیژیەیە بەجێبێڵین، با هەمومان بەیەکەوە کاربکەین بۆ ئەوەی هەمو شێوەکانی توندوتیژی بکەین بەبەشتێك لەڕابردوو.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Text 35</td></tr>
<tr><td>ST</td><td>TT</td></tr>
<tr><td>"The Other Iraq" not so free after all
Tracey Shelton

Iraqi Kurdistan, long considered a haven of democracy and security in Iraq, cracks down on protests and the press.

SULAYMANIYAH, Iraqi Kurdistan — Gunshots disrupted the evening quietude. Reports of a conflict involving police filtered through. Bryar Namiq, a local reporter for KNN TV, rushed to the scene.
Moments later, he was surrounded by some 50 officers beating him from all sides. Handcuffed and hooded, he was thrown into the back of a car and beaten again as officers discussed whether or not to kill him. Unconscious he was dumped near his home.
“I am used to the beatings and arrests now. This is normal here,” Namiq said as he nursed a dislocated hand while wincing from neck pain. “Especially as the next elections approach, I expect this will happen a lot.”
Amid the turmoil in central Iraq, human rights groups are now turning their attention to this semi-autonomous region, long considered to be a secure, democratic haven.
More than two months of anti-government demonstrations have led to violent crackdowns on what have been predominantly peaceful protests.
Protest leaders say 10 people have so far been killed, more than 500 injured and more than 900 arrested by police and government military forces, sparking condemnation from Amnesty International</td><td dir="rtl">دوای ئەو هەموە، عێراقەکەی دیکە زۆر ئازاد نیە
ترەیسی شیلتۆن
لەئینگلیزیەوە: شوان بورهان لەکی

کوردستانی عێراق کە بە پەناگەی دیموکراسی و ئاسایش دادەنرا سەرکوتی خۆپیشاندان و میدیا دەکات.

لە سلێمانی_کودستانی عێراق تەقەکردن ئێوارەیەکی ئارامی شڵەژاند لە روبەڕوبونەوەیەدا کە پۆلیس تێوەگلابو، بڕیار نامیق پەیامنێری KNN خێرا چو بۆ گواستنەوەی دیمەنەکە، پاش کەمێك لەلایەن چەند ئەفسەرێکەوە دەورەدرا و لە هەمولایەکەوە لێیدرا و پاش کەلەپچەکردنی و داپۆشینی فڕێدرایە پشتی سەیارەیەکەوە دوبارە لێی درایەوە و ئەفسەرەکان باسی ئەوەیان دەکرد کە بیکوژن یان نا. دواتریش بە بێهۆشی لە نزیك ماڵی خۆیان فرێدرا.

بڕیار نامیق لە کاتی چارەسەرکردنی دەستی شکاوی و هات و هاواری ئازاری ملی وتی: "من ئێستا بە لێدان و گرتن راهاتوم، ئاساییە لێرە." وتیشی: "بە تایبەتی کە هەڵبژاردنی داهاتو نزیك بوەتەوە چاوەڕوانی ئەوە دەکەم زۆر جاری تریش روبدات".
گروپەکانی چاودێری مافەکانی مرۆڤ لەو بارە نائارامەی عێراقدا ناچاربون ئاراستەی کارەکانیان بگوێزنەوە بۆ هەرێمی کوردستان، کە بە پەناگەیەکی ئارام و دیموکراسی دادەنرا.

دوای دومانگ لە خۆپیشاندانی هێمنانەی دژ بە حکومەت کە سەرکوتکردنی توندی بەدوادا هات، سەرکردەکانی خۆپیشاندان دەڵێن 10 کەس کوژراون و زیاتر لە 500 کەس بریندابون و 900 کەسیش دەستگیرکراوە لەلایەن پۆلیس و هێزەکانی حکومەت، ئەمەش بوبە جێگەی نارەزایی هەریەك لە رێکخراوی چاودێری مافەکانی مرۆڤ و رێکخراوی لێبوردنی نێودەوڵەتی.

بە کاریگەری سەرکەوتنی خۆپیشاندانەکانی میسر و تونس، لە 17ی شوباتدا لە شاری سلێمانی و دەوروبەری خۆپیشاندانی</td></tr>
</table>

and Human Rights Watch.
Inspired by the success of protests in Egypt and Tunisia, thousands began to gather daily in the town square of Sulaymaniyah and towns across the province on Feb. 17, protesting government corruption, high unemployment and a lack of basic services. Violent crackdowns by party-affiliated military forces stoked anger among the protesters, who began calling for the government to step down and make way for early elections. A final and brutal crackdown by the military put an end to the demonstrations several weeks ago and a heavy military presence still guards the streets.
Amid the violence, Reporters Without Borders released a report listing numerous attacks targeting reporters and media outlets by government forces over the past two months saying these attacks make it “impossible for journalists to work in Iraqi Kurdistan.”
Over the same period, the Iraqi Association for Defending Journalists received 226 reported violations of press freedom in the city of Sulaymaniyah, including physical abuse, injury by bullets, confiscation of journalist's equipment, temporary detention and forced prevention at gunpoint from covering the events.
These figures come as no surprise to Namiq, who in his second year as a reporter for KNN has been severely beaten more than a dozen times, arrested twice, held without charge on numerous occasions, taken to court, threatened with death and his family harassed.
“Freedom is shrinking for the press,” he said. “As long as what we report is not in their [the ruling parties] best interests, we will suffer.”
With Western support, Iraq's Kurdish region gained relative independence from Saddam Hussein's regime in 1991. The region's stability has since attracted foreign investment and steady economic growth compared to the rest of Iraq, which fell into sectarian warfare following the 2003 U.S.-led invasion. Two political parties dominated by two powerful families have ruled the area for the past 20 years, however, and corruption abounds. Recent events have called into question the extent of freedom and democracy in the region, and highlighted the lengths to which the government is willing to go to suppress negative press.
Many journalists reported being specifically targeted by military gunfire.
“They were shooting directly at me,” said Araz Mohammed who was shot in the neck, stomach and leg while reporting for Radio Dang. “They knew I was media because I had my ID badge and camera. One Peshmerga (government military) was shouting at me ‘I will kill you’ as he fired. They had already beaten other journalists and taken them to hospital.”
Fearing arrest for their coverage of the protests, many journalists are now in hiding. Media offices have also been targeted. In the past two months the

رۆژانە لە دژی گەندەڵی و بێکاری و کەمی خزمەتگوزاری دەستی پێکرد، بەڵام وەڵامدانەوەی توندی چەکدارەکانی حیزب خەڵکی تورە کرد و وای کرد داوای هەڵوەشانەوەی حکومەت و هەڵبژاردنی پێشوەختیان کرد، دواجاریش بەهۆی سەرکوتکردنی درندانەی چەکدارەکانەوە خۆپیشاندان کۆتایی پێهێنرا و تائێستاش چەکدارەکان پاسەوانی شەقامەکان دەکەن.

لە درێژەی توندوتیژیەکاندا، رێکخراوی پەیامنێرانی بێسنور لە راپۆرتێکدا لیستێك لەو پەلاماردانانەی بڵاوکردەوە کە رۆژنامەنوسان کرابونە ئامانج لەلایەن هێزەکانی حکومەتەوە و ئەوەشی خستۆتەرو کە ئەو پەلاماردانانە وایکردوە کاری رۆژنامەگەری مەحاڵ بێت .

هاوکات کۆمەڵەی بەرگری کردنی عێراقی لە مافەکانی رۆژنامەنوسان 226 حاڵەتی دەستدرێژی کردنە سەر ئازادی رۆژنامەگەری پێگەیشتوە کە لە نێویاندا ئازاردانی جەستەیی و بریندارکردن بە گولە و دەستبەسەراگرتنی کەلوپەلی رۆژنامەنوسی و دەستگیرکردن و رێگەنەدان بە گواستنەوەی روداوەکان لە خۆدەگرێت.

ئەم روداوانە بۆ بریار نامیق جێگەی سەرسورمان نین، کە دوەم ساڵی کارکردنیەتی وەکو پەیامنێری KNN و دەیان جار لێیدراوە و دوجار دەستگیرکراوە و لە چەند روداوێکیشدا دەستبەسەرکراوە بەبێ هیچ تاوانێك و براوەتە دادگا و هەرەشەی کوشتنی لێکراوە و خێزانەکەی بێزارکراوە. بریار وتیشی:"ئازادی رۆژنامەگەری بەرتەسك دەکرێتەوە و هەرکاتێك کە راپۆرتێك ئامادە بکرێت کە بە دڵ حیزبە دەسەڵاتدارەکان نەبێت ئەوا ئازار دەچێژی."

هەرێمی کوردستان لە ساڵی 1991دا بە هاوکاری خۆرئاوا سەربەخۆییەکی رێژەیی لە رژێمی سەدام بە دەستهێنا، سەقامگیری هەرێمەکە بوەتە جێگەی سەرنجی بەرهەمهێنەرە بیانیەکان و پێشکەوتنی ئابوری بە بەراورد بە بەشەکانی تری عێراق، کە لە دوای داگیرکردنیەوە لەلایەن ئەمەریکاوە کەوتە نێو شەرێکی تایەفیەوە. دو حیزبی دەسەڵاتدار (یەکێتی و پارتی) کە لەلایەن دو بنەماڵەی دەسەڵاتدارەوە قۆرخکراون سەرەرای زۆریی گەندەڵی، بۆ 20 ساڵە هەرێمەکە بەرێوەدەبەن.
روداوەکانی ئەم دواییەش ئەو پرسیارەی هێنایە ئاراوە کە سنوری ئازادی و دیموکراسی لە هەرێمەکەدا چەندە و حکومەت تا چەند ئامادەیە بۆ کپکردنی ئەو میدیایانەی کە دژین.
ژمارەیەکی زۆر لە رۆژنامەنوسان بە تایبەتی کراونەتە ئامانجی تەقەی هێزە چەکدارەکان.

ئاراس محمەد لە کاتێکدا کە راپۆرتی بۆ رادیۆی دەنگ ئامادە دەکرد قاچ و ورگ و ملی بریندار کرا، ئەو دەڵێت: "راستەوخۆ تەقەیان لەمن دەکرد زانیان کە من رۆژنامەنوسم چونکە باج و کامێرام پێبو، یەکێ لە پێشمەرگەکان کاتێك تەقەی دەکرد دەیوت ئەتکوژم" وتی پێشتریش لە چەند رۆژنامەنوسێکیان دا و رەوانەی نەخۆشخانە کران.

بەهۆی روماڵکردنی خۆپیشاندانەکانەوە زۆربەی رۆژنامەنوسان لەترسی دەستگیرکردن خۆیان شاردوەتەوە. ئۆفیسی هەندێ لە تەلەفزیۆنەکانیش. کراونەتە ئامانج و لە دومانگی رابردودا بارەگای سێ تەلەفزیۆن و دو رادیۆ تاڵانکراون یان سوتێنران یان تەقەیان لێکراوە لەلایەن هێزەکانی حکومەتەوە.

ئاسۆس هەردی خاوەن ئیمتیازی رۆژنامەی ئاوێنە کە یەکێکە لە رۆژنامە ئازادەکانی هەرێمەکە دەڵێت: " لێرە تەنها دەروازەیەکی بچوك هەیە بۆ ئازادی رۆژنامەگەری، بەڵام لە کاتی روبەروبونەوەکاندا روی راستەقینەی حیزبە دەسەڵاتدارەکان روندەبێتەوە و ئەو دەروازەیەش دادەخرێت ."

headquarters of three television stations and two radio stations have been ransacked, shot at or burned down by government military.

“There is a small window open for press freedom here,” said Assos Hardi, editor in chief of Awene, one of the only independent publications in the region. “But during times of conflict or sensitive times the real attitude of the ruling parties becomes clear and this window quickly closes.”

A spokesman for the Kurdistan Democratic Party, Hassan Jabari, said only necessary actions have been taken against protesters and media to restore security to the region. He said journalists do have freedom to report in Iraqi Kurdistan no matter which party they are affiliated with, describing the situation for journalists here as “good; not very good, but good.”

Azad Jondyani from the Patriotic Union of Kurdistan agreed.

“I think there is still freedom, but when there is chaos no one can predict what will happen,” he said.

Jondyani added that press freedom is apparent in the existence of more than 1,400 media outlets operating freely throughout the region. But Faruq Ali, the director of the Payam satellite channel, said it is not the number of media groups operating that is the problem.

“The government allows the creation of media outlets but then crackdown on the reporters in the field, preventing them from working effectively,” Ali said.

Although crackdowns on Payam reporters and TV headquarters have been harsh, Ali admits that the problems with media in Iraqi Kurdistan are not only external.

“There is much disorder and political affiliations in the Kurdish media,” he said. “The media groups do not respect each other. Many reports are based on defamation and lies. Real journalism is not possible here.”

The majority of newspapers, television news channels and radio stations in the Iraqi Kurdistan region are openly affiliated with a political party. Of the few that claim to be independent, funding often comes from a biased source and hidden political agendas prevail.

Rahman Garib, coordinator of the Kurdish-based Metro Center to Defend the Rights of Journalists, said there are many political alliances hiding behind the facade of independent journalism.

“That’s why we have a great amount of unprofessional, unbalanced, even scandalous, journalism on our streets that don’t give any attention to journalism ethics and values. Their only job is to focus their attention toward scandalous cases and some of them just produce lies,” Garib said.

Despite these problems Garib said there are “good seeds” amid the Kurdish media charade that are setting a good example. But lifting local media standards across the board would require a clear mandate of reporting ethics that all media groups

حەسەن جەباری وتەبێژی پارتی دیموکراتی کوردستان ڕایگەیاند: تەنها ئیجرائاتی پێویست بەرامبەر بە خۆپیشاندەران و ڕۆژنامەنوسان گیراوەتەبەر بۆ گەڕاندنەوەی ئارامی بۆ هەرێمەکە. وتیشی: ڕۆژنامەنوسان لە کوردستانی عێراق ئازادییان هەیە جا سەر بەهەر لایەنێك بن، بارودۆخەکەشی بە باش وەسف کرد بۆ ڕۆژنامەنوسان.

ئازاد جوندیانیش لە یەکێتی نیشتمانی کوردستان هاوڕابو، وتی: "پێموایە هێشتا ئازادی هەیە، بەڵام کاتێك دەبێتە ئاژاوە کەس نازانێ چی ڕەدەدات"، ڕاشیگەیاند کە ئازادی ڕۆژنامەگەری ئاشکرایە کاتێك 1400 دەزگای میدیایی لە هەرێمەکەدا بە ئازادی کاردەکەن. بەڵام فاروق عەلی بەڕێوەبەری کەناڵی پەیام پێیوایە چۆنیەتی کارکردن کێشەیە نەك ژمارەی میدیا، وتیشی: "حکومەت ڕێگە بە دروستکردنی دەزگای میدیا دەدات بەڵام لە واقعدا سەرکوتی پەیامنێران دەکات ڕێگەنادات بەشێوەیەکی کاریگەر کاربکەن."

سەرەڕای سەرکوتکردنی پەیامنێر و بارەگای تەلەفزیۆنی پەیام، فاروق عەلی پێی وایە کە کێشەی میدیا لە کوردستانی عێراق تەنها کێشەی دەرەکی نیە بەڵکو ئینتمای سیاسی هەیە لەلایەن میدیاکانەوە و ڕێزی یەکتریش ناگرن، زۆربەی ڕاپۆرتەکانیش تەشهیر و درۆن، بونی ڕۆژنامەنوسی ڕاستەقینە مەحاڵە لێرە.

زۆربەی ڕۆژنامەکان و کەناڵەکانی تەلەفزیۆن و ڕادیۆکان لە کوردستانی عێراقدا پاشکۆی حیزبە سیاسیەکانن، هەندێکی کەم بانگەشەی سەربەخۆیی دەکەن بەڵام لایەنێك یان ئەجێندایەکی سیاسی لە پشتیانە.

ڕەحمان غەریب بەڕێوەبەری سەنتەری میترۆ بۆ بەرگریکردن لە مافی ڕۆژنامەنوسان ڕایگەیاند: چەندین هاوپەیمانی نهێنی لە پشت ڕۆژنامەی ئازاد هەیە. وتیشی: "هەربۆیەش ژمارەیەکی زۆر ڕۆژنامەنوسی ناپرۆفێشناڵمان هەیە کە لە شەقامدا گوێ بە قیەم و ئەخلاقی ڕۆژنامەوانی نادەن، تەنها کاریان ئاگایی خستنەسەر کەیسی بێمانا و درۆکردنە."

سەرەڕای ئەو هەمو کێشانەش ڕەحمان غەریب پێی وایە چاوەڕوانی باش دەکرێت لە میدیای کوردی، پێشی وایە کە ڕۆژنامەوانی کوردی پێویستە ستاندارد و بەهای ڕۆژنامەوانی هەبێت بۆ ئەوەی پێشبکەوێت و ڕێکخراوە جیهانیە ڕۆژنامەوانیەکانیش لەو پێشکەتنەدا یارمەتیدەری بن.

ڕەحمان غەریب وتیشی ڕێکخراوی پەیامنێرانی بێسنور و کۆمیتەی بەرگری لە ڕۆژنامەنوسان لە نێو ڕێکخراوەکانی تردا زۆرترین کاریان کردوە لە کوردستانی عێراق و چاویان لەسەر ئازادی و بەتایبەتی ئازادی ڕۆژنامەوانیە بۆیە بەرپرسانی حکومەت پێویستە زۆر بەئاگابن لە توندوتیژی لە دژی ڕۆژنامەنوسان چونکە زۆر زیان بە سومعەی حکومەتی هەرێم دەگەیەنێت.

لەکاتێکدا کە دەستدرێژی سەر پەیامنێران بەردەوامە، ئەحمەد میرە سەرنوسەری گۆڤاری لڤین دەڵێ مەترسی سەر ڕۆژنامەوانی ڕاستەقینە لەوە زیاتر هەڵدەگرێت، ئەحمەد میرە تا ئێستا چەندین هەڕەشەی کوشتنی لێکراوە، لە ئێستاشدا ڕوبەڕوی پێنج ساڵ زیندانی دەبێتەوە بەهۆی بابەتێك لە بارەی تاوانێکی.

ئەحمەد میرە تەنها دو ڕۆژ پێش دەستگیرکردنی وتی: "ئەوە ئەو بابەتەیە کە من شانازی پێوە دەکەم و ڕۆژنامەوانی ڕاستەقینە ئەوەیە کە مشتومڕ لە کۆمەڵگادا دروست بکات نەك ئەوەی کە لە ناوەڕاستی ڕوبەڕوبونەوەکاندا باسی ئاهەنگی ژنهێنان بکات."

<table>
<tr><td>can agree on and for international journalism organizations to assist in its development. Government attitudes, of course, will also need an adjustment.
“CPJ and Reporters without Borders, among other organizations, are giving a great deal of attention to the Kurdistan region and their eyes are on freedom, especially press freedom in Kurdistan,” Garib said. “That’s why KRG officials need to take a more serious look at the violations [against journalists] because this is damaging the reputation of the Kurdistan region and its reputation of freedom.”
While harassment against reporters continues, Akmed Mila, the editor of Lvin magazine, says the risks of “real journalism” are worth taking. He has received numerous death threats and now faces a charge of up to five years in prison for a recent article incriminating government figures.
“It is articles like this that I am most proud of,” he said in his office just two days before his most recent arrest. “True journalism is the kind that starts controversy in the community not the kind that talks about a wedding in the middle of conflict.”</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Text 36</td></tr>
<tr><td>ST</td><td>TT</td></tr>
<tr><td>Kurds angry at corruption they see in their own government
James Calderwood
SULAYMANIYAH // One of Zahid Mahmoud Imam's six sons was shot to death during anti-government protests in Iraqi Kurdistan this year. The sacrifice was one the father was willing to make.
"If the protests begin again, not just me, all of my family are prepared to be killed in the demonstrations to get freedom," said Mr Iman, a retired Kurd aged 62. "The price is not too high - for democracy."
Mr Imam was speaking at his home in Sulaymaniyah, Kurdistan's second largest city and the site of weeks of protests against the Kurdish regional government.
For decades, Iraqi Kurds have been demanding that they be allowed to rule themselves. In northern Iraq, they have considerable autonomy. Yet, it too has endured protests during the Arab Spring. Citizens complain that even fellow Kurds are prone to corruption and abuse when they gain power.
"I don't want a government like this, because they just serve themselves, not the society," Mr Imam said. "Some people have everything, but most have very little. And if people demonstrate for their rights, they respond with bullets."
As he spoke, Mr Imam sat underneath a large portrait of a 16-year-old boy emblazoned with the words "Martyr: Serkio, a student in the fourth stage". He said his son was hit in the mid-section by a live bullet fired by Kurdish security forces on February 19 and died in hospital later that day. Eight civilians and two members of the security forces died in Sulaymaniyah and nearby villages during the</td><td>کوردەکان تورەن لەو گەندەڵیەی لە حکومەتەکەیاندا دەیبینن
کاڵدەرود
لەئینگلیزیەوە: شوان بورهان لەکی
یەکێك لە شەش کوڕەکەی زاهیر محەمەد لە درێژەی خۆپشاندانەکانی دژ بە حکومەت لە کوردستانی عێراق کوژرا. ئەوەش ئەو قوربانیە بو کە ئەو باوکە دەیویست پێشکەشی بکات. زاهیر محەمەدی تەمەن 62 ساڵ دەڵێت "ئەگەر جارێکی تر خۆپیشاندانەکان دەستپێبکاتەوە، نەك تەنها خۆم، بەڵکو هەمو خێزانەکەم ئامادەین لە پێناو ئازادیدا بکوژرێین و ئەو نرخە لە پێناو ئازادیدا زۆر بەرز نیە".

زاهیر محەمەد لە ماڵەکەی خۆی قسەی دەکرد لە سلێمانی کە دوەمین گەورەترین شاری کوردستانە و چەند هەفتەیەك خۆپیشاندانی دژ بە حکومەتی بە خۆوە بینی.
چەند دەیەیەکە کوردەکانی عێراق داوای ئەوەیان کردوە کە رێگەیان پێبدرێت خۆیان خۆیان بەڕێوە ببەن، ئێستا لە باکوری عێراق ئۆتۆنۆمییەکی تەواویان هەیە، بەڵام ئەم ناوچەیە لەکاتی بەهاری عەرەبیدا خۆپیشاندانی بەخۆوە بینی و هاوڵاتیانیش سکاڵای ئەوە دەکەن کە کوردەکانیش ئامادەیی ئەوەیان تێدایە گەندەڵی و خراپەکاری بکەن کاتێك دەگەنە دەسەڵات.

زاهیر محەمەد دەڵێت "حکومەتێکی لەم جۆرەم ناوێت چونکە تەنها خزمەتی خۆیان دەکەن و هیچ بۆ کۆمەڵگا ناکەن، هەندێ کەس هەمو شتێکیان هەیە و ئەوانی تر بڕێکی زۆر کەمیان هەیە، ئەگەر خەڵك خۆپیشاندانیش بکات بۆ داوای مافەکانی خۆی ئەوا بە فیشەك وەڵامیان دەدەنەوە".

کاك زاهیر کاتێك قسەی دەکرد لە ژێر وێنەی گەنجێکی تەمەن 16ساڵدا دانیشتبو کە لەسەری نوسرابو "شەهید سورکێو خوێندکاری پۆلی چوار".

زاهیر محەمەد رایگەیاند کە کوڕەکەی بە گولەی هێزە ئەمنیەکانی کورد لە 19ی شوباتدا پێکرا و دواتر لە نەخۆشخانە گیانی لە دەستدا.</td></tr>
</table>

protests.
Kurdistan was not the only region of Iraq where disaffected citizens took to the streets. February 25 was a "day of rage" in cities all over the country, and at least 20 people were killed nationwide.
The violence eased when the president, Nouri Al Maliki, called for ministers to reform within 100 days or face the sack. His threat has produced little change, but most of Iraqis outside Kurdistan are preoccupied by the imminent withdrawal of US troops and the chaos that might follow.
In Kurdistan, Mohammed Tofiq, a spokesman for Goran, the Change Movement, said the Kurds were angry about the regional government's corruption, nepotism and poor service. He said citizens were dismayed that the two largest Kurdish political parties monopolised the economy.
The Iraqi Kurdistan region is governed by a coalition of the Kurdistan Democratic Party (KDP) and the Patriotic Union of Kurdistan (PUK). Together they hold 59 of the regional parliament's 111 seats.
"The corruption and the mismanagement of the region is becoming a threat, so we have to change," Mr Tofiq said. He said foreign powers, such as the US, "don't give a damn about what happens here" because they want to portray Kurdistan as a stable democracy to justify the invasion of Iraq.
The first rally on February 17 began as a show of support for Egypt and Tunisia's revolutions. It was at a major junction in the city centre known as Sera Square. The protesters vented their frustration by swarming the nearby branch of the KDP. Witnesses say some of the crowd threw rocks at the building and the guards responded with gunfire, killing one protester.
Mr Tofiq said the KDP had few supporters in the city and its undercover agents incited the crowd to violence so troops would have an excuse to respond with force. He said the party wanted to show the population that it was not afraid to attack citizens in areas where it was weak, and thereby send a message to its strongholds in Erbil and Dohuk, "telling them that if we can fire at people in Sulaymaniyah, imagine what we will do to you".
Shirwan Hamid, a spokesman for the PUK, which has its headquarters in the city, said the crowd started the violence at an illegal demonstration. He said opposition parties - the Change Movement and two Islamist groups - used the citizens' grievances to try to seize power after failing to get a majority in the 2009 parliamentary election.
The Change Movement split from the PUK in 2006 "and now they want to take their revenge", he said.
Mohammed Hakim, the spokesman for another party that supported the protesters, the Kurdistan Islamic Group, denied that the opposition started the protests or used the situation for political gain.
"We don't have a reliable electricity grid or a water supply; we have problems with everything," Mr Hakim said. "We are with the people against

له درێژەی خۆپیشاندانەکاندا هەشت هاوڵاتی و دو ئەندامی هێزە ئەمنیەکان لە سلێمانی و شارۆچکەکانی دەوروبەری کوژران. کوردستان تاکە هەرێم نەبو کە هاوڵاتیانی ناڕازی بڕژێنە سەر شەقام. 25ی شوبات رۆژی توڕەیی بو لە هەمو شارەکانی عێراقدا و بەلای کەمەوە 20کەس کوژران.

توندوتیژیەکان کەم بونەوە کاتێك نوری مالیکی داوای لە وەزیرەکان کرد کە لەماوەی سەد رۆژدا چاکسازی بکەن. ئەم داوایەی مالیکی گۆڕانکاریەکی کەمی بەرهەمهێنا، بەڵام زۆربەی عێراقیەکانی دەرەوەی کوردستان سەرقاڵی بیرکردنەوەن لە کشانەوەی هێزەکانی ئەمەریکا و ئەو پشێویەی دوای کە رەنگە بکەوێتەوە.

محەمەد تۆفیق رەحیم وتەبێژی بزوتنەوەی گۆڕان لە کوردستان رایگەیاند خەڵکی کوردستان لە گەندەڵی و خزمخزمێنەی حکومەت و کەمی خزمەتگوزاری توڕەن و نیگەرانن لەوەی کە دو پارتە سیاسیە گەورەکەی کوردستان قۆرخی ئابوریان کردوە.

کوردستان لەلایەن هاوپەمانێتی یەکێتی بە سەرۆکایەتی جەلال تالەبانی و پارتی بە سەرۆکایەتی مەسعود بارزانی بەڕێوەدەبرێت کە 59کورسی پەرلەمانیان بەدەستهێناوە لە کۆی 111کورسی.
محەمەد تۆفیق دەڵێت "گەندەڵی و خراپ بەڕێوەبردن بوەتە مەترسیەکی گەورە لەهەرێمەکەدا بۆ دەبێت بیگۆڕین"، پێشی وایە هێزە دەرەکیەکانی وەکو ئەمەریکا گرنگی نادەن بەوەی چی رودەدات لە کوردستاندا چونکە ئەمەریکا دەیەوێت کوردستان وەکو هەرێمێکی ئارام پیشان بدەن وەك بەهان هێنانەوەیەك بۆ داگیرکردنی عێراق.
یەکەم کۆبونەوەی جەماوەری لە 17ی شوباتدا لە سەرای ئازادی بو بۆ پشتگیری کردنی خۆپیشاندانەکانی میسر و تونس سازکرا. خۆپیشاندەران ناڕەزایی خۆیان بەرامبەر بە لقی 4ی پارتی دەربڕی و لەوێ کۆبونەوە، شایەتحاڵەکان دەڵێن هەندێك لە خۆپشاندەران بەردیان گرتۆتە ئەو بارەگایە و پاسەوانەکانیش بە تەقە وەڵامیان داونەتەوە کە بو بەهۆی کوژرانی خۆپشاندەرێك.

محەمەد تۆفیق وتی: پارتی لە سلێمانی لایەنگریان کەمە بۆیە لە رێگەی خەڵکانی خۆیانەوە بە نهێنی هانی خۆپیشاندەرانیاندا بۆ توندوتیژی بۆ ئەوەی ببێت بە بەهانەیەك بۆ وەڵامدانەوەی خەڵك بەهێز و بۆ ئەوەی بە خەڵکیش بڵێت کە پارتی لەو ناوچانەشی کە لاوازە سڵناکاتەوە لە پەلاماردانی خەڵك و پیشانی بدات بە خەڵك کە ئەگەر لە سلێمانی تەقە لە خەڵك بکات دەبێت لە هەولێر و دهۆك چی بکات کە ناوچەی دەسەڵاتی ئەوە؟.

شێروان حامید قسەکەرێك بە ناوی یەکێتی نیشتیمانی کوردستان کە بارەگای سەرەکیان لە سلێمانیە دەڵێت ئەو کۆبونەوانە کە توندوتیژی لێکەوتەوە لە کاتی خۆپیشاندانێکی نا قانونیدا بو.
وتیشی هێزە ئۆپۆزسیۆنەکان (گۆڕان و هەردو پارتە ئیسلامیەکە) توڕەیی خەڵکیان بەکارهێنا بۆ بەدەستهێنانی دەسەڵات دوای ئەوەی لە هەڵبژاردنی 2009دا نەیانتوانی زۆرینە بە دەست بێنن.

شێروان حامید وتیشی: "گۆڕان لە ساڵی 2006لە یەکێتی جیابونەوە و ئێستاش دەیانەوێت تۆڵەی خۆیان بکەنەوە".
محەمەد حەکیم وتەبێژی کۆمەڵی ئیسلامی کە یەکێکە لەو حیزبانەی پشتگیری خۆپیشاندانیان کرد رەتی دەکاتەوە کە ئۆپۆزسیۆن خۆپیشاندانی دەستپێکردبێت یان بارودۆخەکەیان بۆ بەرژەوەندی سیاسی بەکارهێنابێت.

محەمەد حەکیم دەڵێت "کێشەمان لەگەڵ هەمو شت هەیە، تۆڕی کارەبای باشمان نیە و ئاوی تەواو نیە". راشیدەگەیەنێت کە ئەوان لەگەڵ خەڵکن لە دژی گەندەڵی و داواکردنی ئازادی.

corruption and in favour of freedom."
After a rally at Sera Square on February 19, about 25 activists gathered at a shisha cafe, Vino's Casino, to organise a prolonged campaign, said one of the attendees, a lawyer named Karwan Kamal. The protest committee included teachers, writers, students and businessmen.
"We were not politicians. We were just people with requests," Mr Kamal said. Their demands included an end to corruption, the release of detained protesters, justice for the victims' families, an end to harassment of protesters and the withdrawal of the KDP and the PUK militias - the Peshmerga - from cities. The committee collected money from demonstrators and published a daily newsletter. On March 5, the group set up camp in Sera Square and played films to entertain about 500 people who intended to stay the night.
About 2am, masked security forces broke up the crowd with batons, Mr Kamal said. "People were panicking, running away from the square, and they arrested about 40 people."
As soon as the tents were evacuated, authorities set them alight, he said. Nonetheless, the protesters soon returned.
Masrour Barzani, a leading member of the KDP and son of the president, said the protests were in a "very limited area". He said the three opposition parties leading the protest collectively had more than 500,000 votes "but not even their own supporters came to the streets to support their way of raising their demands".
The government had responded to the protesters' demands by negotiating with the political parties, he said. The regional government had been "very responsive", he said.
"I don't think that anybody could deny that there is a certain level of corruption in Kurdistan, and I'm sure it's everywhere else too. I think, in some cases, it's highly exaggerated."
Daily rallies centred on Sera Square continued, where Rebin Hardi, a well-known author, regularly addressed the crowd.
He said he told them: "If you want to make a basic change in society, you have to make it peacefully, because if we change it by force we will be like them."
By April 19, security forces had regained control of Sera Square and the provincial governorate had banned unlicensed demonstrations, effectively snuffing out the protests.
On the same day, Mr Hardi was to speak at a rally in front of the court to demand justice for the victims. When he arrived, he was bundled into a bus with three other men and driven to a detention centre. He said he was severely beaten, showing pictures taken afterwards of his bruised arm, leg and face.
Mr Hardi was released later that day, but he is still defiant.
"The protesters sent a clear message to the

کاروان کەماڵی پارێزەر دەڵێت دوای کۆبونەوە جەماوەریەکەی 19ی شوبات، نزیکەی 25 چالاکوان لە کافتریای ڤینۆس کۆبونەوە بۆ پێکهێنانی کەمپەینێك و کۆمیتەی خۆپیشاندان پارێزەر و نوسەر و خوێندکار و بازرگانیشی لەخۆ گرتبو، ئێمە سیاسی نەبوین تەنها کۆمەڵێك خەڵك بوین کە داوامان هەبو، دواکانمان بریتی بو لە کۆتایی هێنان بە گەندەڵی و ئازادکردنی گیراوەکانی خۆپیشاندانەکان و دادپەروەری بۆ کەسوکاری قوربانیەکان دەستەبەربکرێت و کۆتایهێنان بە سەرکوتکردنی خۆپیشاندان و کشانەوەی میلیشیاکانی یەکێتی و پارتی لە شارەکاندا.

ئەو کۆمیتەیە لە خۆپیشاندەران پارەی کۆدەکردەوە و رۆژنامەیەکی رۆژانەی بڵاوەدەکردەوە و لە رۆژی 3/5دا کۆمیتەکە کەمپێکیان لە سەرا دروست کرد و تەماشای فیلمیان دەکرد تا درەنگانێکی شەو، بەڵام لە نزیك سەعات 2ی شەودا کۆمەڵێك هێزی ئەمنی دەمامکدار بڵاوەیان بە خەڵکەکە کرد، کاروان کەمالیش دەڵێت خەڵکەکە رایان کرد بەڵام نزیکەی 40کەسیان لێ دەستگیرکردن.
بەڵام هەر دوای شێواندنی خێمەکان و سوتاندیان لەلایەن دەسەڵاتەوە، یەکسەر خۆپیشاندەران گەڕانەوە.

مەسرور بارزانی ئەندامی مەکتەبی سیاسی پارتی دیموکرتی کوردستان و کوڕی سەرۆکی هەرێم دەڵێت "خۆپیشاندان لە ناوچەیەکی زۆر سنوردار بو" و دەشڵێت سێ پارتە ئۆپۆزسیۆنەکە کە سەرکردایەتی خۆپیشاندانیان دەکرد زیاتر لە 500 هەزار لایەنگریان هەیە کەچی لایەنگرەکانی خۆشیان نەهاتنە سەر شەقام بۆ بەشداریکردنیان لەو شێوازی داواکردنەدا. وتیشی حکومەتی هەرێم بە دانوستان لەگەڵ حیزبە سیاسیەکاندا وەڵامی داوای خۆپیشاندەرانی دایەوە و حکومەت وەڵامدەرەوە بوە بۆ خەڵك.

مەسرور بارزانی دەڵێت "کەس ناتوانێ ئینکاری ئەوە بکات کە رادەیەك لە گەندەڵی لە کوردستاندا هەیە و دڵنیاشم لە هەمو شوێنێکی تریش هەیە و پێشم وایە کە موبالەغە کراوە لەوبارەیەوە".
خۆپیشاندانی رۆژانە لە سەرای ئازادی بەردەوام بو بە ئامادەبونی رێبین هەردی نوسەری بەناوبانگ.

رێبین هەردی دەڵێت بە خەڵکم وتوە "ئەگەر دەتانەوێ گۆڕانکاری بنەڕەتی لە کۆمەڵگادا بکەن پێویستە بە ئاشتیانە بیکەن چونکە ئەگەر بە زەبری هێز بیکەین ئەوا ئێمەش وەکو ئەوان دەبین".

لە 4/19دا هێزە ئەمنیەکان سەرایان کۆنترۆڵ کرد و پارێزگای سلێمانی هەمو خۆپیشاندانێکی بێ مۆڵەتی قەدەغە کرد،ە لەهەمان رۆژدا رێبین هەردی دەبو لە بەردەم دادگای سلێمانی قسە بۆ جەماوەری کۆبوەوە بکات بۆ داواکردنی دادپەروەری بۆ قوربانیەکان. هەر کە گەیشتە ئەوێ یەکسەر لەگەڵ سێ کەسی تر دەستگیرکران و خرانە پاسێکەوە و بران بۆ زیندان.

رێبین هەردی دەڵێت زۆریان لێداوە و وێنەکانیشی پیشاندا کە دەست و رویان بریندار کردوە. لەهەمان رۆژدا ئازاد کرا بەڵام هێشتا لە مەترسیدایە.

رێبین هەردی دەڵێت "خۆپیشاندەران نامەیەکی ئاشکرایان ئاراستەی دەسەڵات کرد، کاتێك ئێمە نوسەران و رۆژنامەنوسان لە رابرودا قسەمان دەکرد تاك تاکە بو بەڵام ئێستا کۆمەڵێکی زۆر خەڵك بەرەیەکیان لە دژی گەندەڵی دروست کردوە".
سەرچاوە: رۆژنامەی ناشناڵ

authorities. When we, writers and journalists, spoke out in the past, it was one by one. "Now many people have made an alliance against corruption," he said.	
Text 37	
ST	**TT**
Silenced Kurdish storytellers sing again **Constanze Letsch in Diyarbakir** Dengbêj disappeared following the criminalisation of the Kurdish language after the 1980 military coup but have re-emerged Dengbêj in Diyarbakir. The tradition stretches back to pre-Islamic times. Photograph: Constanze Letsch for the Guardian It is one of the few places in Turkey where neither blasting pop music nor flatscreen televisions entertain visitors: in the House of Dengbêj, the professional reciters of epics have gathered. One singer, his hand cupped behind his ear, recites a love story in song, unaccompanied by musical instruments. "I am the nightingale of Diyarbakir," says 80-year-old Seyithan Simsek, who has been a dengbêj, or epic singer, since he was aged seven. "But the art of the dengbêj was started by women. When a family member fell ill or was killed, and their pain was too much to bear, they started singing." The dengbêj tradition reaches back to pre-Islamic times, but Simsek remembers whole villages gathering around him, eagerly listening to his songs. "Nobody would sleep. After dinner I started to sing, and I would not stop until the break of dawn." With the arrival of radio, television and the computer, interest in the tales of the dengbêj diminished. Criminalisation of the Kurdish language after the military coup of 1980 finally silenced the storytellers, and many songs were lost. "Not a single cassette was saved from the fascist period of [coup leader] Kenan Evren," one dengbêj says. "Every recording they found was burned or broken and buried, and the people they had found them with were beaten and arrested." Ramzi Mutlu, a regular visitor though not a dengbêj, recalls: "They found a cassette in my house, one little cassette. It contained two or three songs in Kurdish. Because of it, I was tortured for two days and then went to jail for four months." When in 1991 Turgut Özal legalised the use of Kurdish in recording and publishing, the dengbêj started to re-emerge. The Diyarbakir municipality inaugurated the House of Dengbêj in 2007; according to the singers there, it is the only one in the Kurdish region. Not everyone believes the dengbêj are now free: "We are allowed to sing, but only the songs the government likes to hear," says one singer. Among	**حیكایەتخوانە كوردە بێدەنگكراوەكان جارێكی تر گۆرانی ئەچڕن** لە پاش كودەتا سەبازیەكەی ساڵی 1980 دەنگبێژەكان لەبەرچاو ونبون، بەڵام ئێستا جارێكیتر دەركەوتونەتەوە كۆنستانزە لێتچ لە دیاربەكر وەرگێڕانی لە ئینگلیزیەوە: كاوە قەرەداخی ئەمە یەكێكە لەو چەند شوێنە كەمەی لە توركیادا كە نە باهۆزی مۆسیقای پۆپ میوانەكانی كەیفساز دەكات و نە تەلەفیزیۆنی شاشە فلات لە خانەی دەنگبێژاندا داستانخوێنە شارەزاكان (پرۆفیشناڵەكان) كۆبونەتەوە. یەكێك لە گۆرانیبێژەكان، دەستی لەبن گوێچكەی داناوە و بەبێ ئامێرەكانی مۆسیقا بە گۆرانی چیرۆكێكی ئەویندار ی دەخوێنێت. "من بولبولی دیاربەكرم،" سەیزان سیمسك ی تەمەن 80 ساڵ وا دەڵێت، ئەو پیاوەی كە لە تەمەنی حەوت ساڵیەوە دەنگبێژ یاخود گۆرانیبێژی داستانەكان بوە. " هونەری دەنگبێژی، لەلایەن ژنانەوە سەریهەڵداوە. كاتێ ئەندامێكی خێزان نەخۆش كەوتبێت یاخود كوژرابێت، و ئێش و ئازارەكەیان ئەوەندە زۆر بوبێت كە نەیانتوانیبێت بەرگەی بگرن، ئەوان هاتون دەستیانكردوە بەگۆرانی وتن) لاواندنەوە: وەرگێر".(نەریتی دەنگبێژی دەگەڕێتەوە بۆ پێش ئیسلام، بەڵام سیمسك یادی دێت كە هەمو خەڵكی گوندەكە لە دەوری ئەو خڕدەبونەوە و بە پەرۆشەوە گویان بۆ گۆرانیەكانی دەگرت. "كەس نەدەخەوت، لەپاش خوانی ئێوارە من دەستم بە گۆرانی وتن دەكرد و هەتا بەری بەیان رانەدەوەستام". لەپاش گەیشتنی رادیۆ و تەلەفیزیۆن و كۆمپیوتەر، ئارەزوی گوێگرتن لە حیكایەت و دەنگبێژان كەمبویەوە. لە كۆتاییدا بەتاوانكردنی زمانی كوردی لە پاش كودەتا سەربازییەكەی ساڵی 1980 حیكایەتخوانانی بێدەنگكرد. و گەلێك گۆرانیش لەناوچون. "لە سەردەمی فاشیزمی كەنعان ئێفرن (رابەری كودەتاكە)دا یەك كاسێتیش نەپارێزرا." دەنگبێژێك وادەڵێت. " هەرتۆمارێكیان بدۆزیایەتەوە دەیان سوتان یاخود دەیانشكاند و دەیان كرد بەژێر خۆڵەوە، هەروەها ئەو كەسانەش كە لەلایان دەدۆزرایەوە لێیان دەدراو دەستگیردەكران". رەمزی موتلو، یەكێك لە میوانە هەمیشەییەكان كە خۆی دەنگبێژنیە، لە یادێتی: " ئەوان كاسێتێكیان لە ماڵەكەمدا دۆزیەوە، یەك كاسێتی بچوك كە دو یاخود سێ گۆرانی كوردی تێدابو. بەهۆی ئەوەوە، بۆ ماوەی دو رۆژ ئەشكەنجەیان دام و دوای ئەوەش بۆ ماوەی چوار مانگ زیندانیكرام". كاتێك كە توركێت ئۆزال لە ساڵی 1991دا بەكارهێنانی زمانی كوردی لە تۆماركردن و بڵاوكردنەوەدا یاساییكرد، دەنگبێژی جارێكیتر سەرهەڵدایەوە. لە ساڵی2007 دا ئەنجومەنی شارەوانی دیاربەكر خانەی دەنگبێژی كردەوە؛ بە گوێرەی وتەی گۆرانیبێژەكانی ئەوێ، ئەوە تەنها دانەیە لە هەرێمی كوردنیشندا. هەمو كەسێك لەوباوەڕەدا نیە كە دەنگبێژ ئێستا ئازادبێت، "ئێمە رێگەمان پێدەدرێت كە گۆرانی بڵێین بەڵام تەنها ئەو گۆرانیانەی كە حكومەت حەز بە بیستنیان دەكات،" یەكێك لە گۆرانیبێژەكان وادەڵێت. لەناوخۆیاندا، هەندێ جار گۆرانی بە تێكۆشانی كورددا دەڵێن، بەڵام هەرگیز لەسەر تەلەفیزیۆن و تەختەی شانۆ نایڵێن. " تۆ بۆت هەیە گۆرانی دەربارەی ئەویندار ی بڵێیت، بەڵام دەربارەی سیاسەت نا. بەڵام كرۆكی هونەری دەنگبێژی دەبێت ئەوەبێت كە هەمو سوێ و پەژارە و نیگەرانیەكانی خەڵكی كورد دەربڕێت".

themselves, they sometimes sing about the Kurdish struggle, but never on TV or on stage. "You are allowed to sing about love, but not about politics. But the essence of the art of dengbêj is supposed to express all the sorrows and the worries of the Kurdish people." Dengbêj do not receive a salary, but the municipality provides them with a free lunch and a bus ticket to the city centre, and the local Gün TV station pays a small fee for appearances. Hundreds of ballads and epics are npw gathered in a digital archive, and Kurds of all factions have started to take a more active interest in the singers, formerly dismissed as part of a feudal past. Simsek thinks it is good there is a house where the dengbêj can freely gather and sing again, and says political pressure has decreased. With the Kurdish issue still unresolved, and with violence and political arrests on the rise, there remains much to be sung about.	دەنگبێژ موچە وەرناگرێت، بەڵام شارەوانی ژەمە نانخواردنی نیوەڕۆ و پسولەی سواربونی پاسیان بۆ ناوشار بە خۆڕایی دەداتێ. هەروەها وێستگەی گیول تیڤی ناوخۆییش مزێکی کەمیان دەداتێ بۆدەرکەوتن لە شاشەدا. ئێستا سەدان هەڵبەست و داستان لە ئەرشیفی ژمارەیی (دیجیتاڵ)دا کۆکراوەتەوە، کوردەکان لە هەمو دەستە و تاقمەکان دەستیانکردوە بەوەی کە گرنگی زیاتربدەن بە گۆرانیبێژەکان، هەرچەندە جاران وەك بەشێك لە رابردوی دەرەبەگایەتی رەتدەکرایەوە. سیمسك پێیوایە کە ئەوە شتێکی باشە کە خانەیەك هەیە و دەنگبێژەکان بە ئازادی تێیدا کۆدەبنەوە و جارێکیتر گۆرانی دەڵێن، هەروەها دەڵێت فشاری سیاسی کەمبۆتەوە. لەکاتێکدا کە دۆزی کورد جارێ چارەسەرنەکراوە و توندوتیژی و گرتنی سیاسی لە زیادبوندایە، بۆیە گەلێك شت دەمێنێت کە گۆرانی دەربارەی بگوترێت. سەرچاوە: guardian
Text 38	
ST	**TT**
Why do people set themselves on fire? **By Kathryn Westcott BBC News** Mohamed Bouazizi's mother and sister Leila (right) visited President Ben Ali at the end of December Self-immolation is a rare form of political protest, but in the past few days a number of incidents of men setting themselves alight have been reported in North African countries - Algeria, Egypt and Mauritania. These reports come in the wake of the self-immolation of 26-year-old Mohamed Bouazizi in Tunisia in December The fact that his protest against local authorities helped set off a popular revolt has prompted commentators to ask whether the incidents in the other countries, although isolated, were inspired by the Tunisian event and whether the protesters were aiming to set off a similar chain of events in their nations. In Cairo on Monday, one man set himself alight outside the parliament building, while another set himself on fire in front of the presidential palace in Mauritania. On Tuesday, it was reported that a second man had set himself on fire in Egypt, and up to seven men had either tried to or succeeded in setting fire to themselves in different towns across Algeria over a period of a few days, with one reported fatality. Middle East commentator Blake Hounshell writing for Foreign Policy.com raised the prospect of a "new trend". "There is something horrifying and, in a way, moving about these suicide attempts. It's a shocking, desperate tactic that instantly attracts attention, revulsion, but also sympathy." Parallels Clearly the self-immolation of Mohamed Bouazizi has resonated across the region.	**بۆچیناڕازییە سیاسییەکان خۆیان دەسووتێنن؟** و/ ئارام مەحمود ئەحمەد خۆسووتاندن ڕووخسارێکی نایابی ناڕازیبوونی سیاسییە. لەم ڕۆژانەی دواییدا چەند کەسێك لە تونس و جەزائیر و مۆریتانیا و میسر ئاگریان لە خۆیان بەرداوە ئەم ڕووداوانەش دوای ئەوە هاتن کە "محەمەد بوعەزیزی" گەنجێکی تەمەن 26 ساڵی تونسیی لە مانگی دیسەمبەری ساڵی ڕابوردوودا خۆی سووتاند. ئەم خۆکوژیەی "بوعەزیزی" کە بوو بە سەرچاوەی ڕاپەڕینی گشتی تونس چاودێرانی ڕووبەڕووی ئەم پرسیارە کردۆتەوە، ئایا خۆسووتاندنەکانی وڵاتانی هاوسێش بەهۆی کاریگەری ئەم ڕووداوەوە بووە؟ ئایا ئەم ناڕازیانە کە خۆیان کردە قوربانی مەبەستیان هەڵگیرسانی ڕاپەڕینێکی هاوشێوە بوو لە وڵاتەکانیان؟ لەم زنجیرە ڕووداوانەدا پیاوێك لە قاهیرە بەرامبەر تەلاری پەرلەمانی میسر خۆی سووتاند هەروەها پیاوێکی تر بەرامبەر تەلاری سەرۆکایەتی کۆماری مۆریتانیا خۆی سووتاند و دوای ئەوە هاوڵاتیەکی تری میسر خۆی سووتاند و لە شارە جیا جیاکانی جەزائیریش لەم چەند ڕۆژەی دواییدا حەوت کەس خۆیان سووتاندووە یان هەوڵیانداوە خۆیان بسووتێنن و ڕاگەیانراوە کە یەکێك لەو خۆسووتێنەرانە کوژراوە. بەپێی نووسینی "بلیك هوشنل" شیکاری کاروباری ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست، "ڕەوەندێکی نوێ" دەستی پێکردووە. لە درێژەدا دەڵێت ئەم خۆکوژیانە تاکتیکی وروژێنەرن و بە خێرایی سەرنج و هاودەردی جیهانیان ڕادەکێشن. گومانی تێدا نییە کە هەموو جیهان هەستی بە ڕووداوی خۆسووتاندنی "محەمەد بوعەزیزی" کرد و جیهانی هەژاند. "حسام الهمالوی" ماڵپەرنووسی میسریی بە BBC وت هاوڵاتیان بارودۆخی سیاسی تونس لەگەڵ هەلومەرجی خۆیاندا بەراورد دەکەن. هەروەها لە درێژەدا دەڵێت: "هاوڵاتیانی میسر بە وردی

Egyptian blogger Hossam el-Hamalawy told the BBC that people had been comparing the Tunisian political situation with their own.

"There is great interest. The Egyptian people and the Egyptian public have been following the events in Tunisia with so much joy, since they can draw parallels between the Tunisian situation and their own," he said.

Speaking on Monday after the initial incident in Egypt, Mr el-Hamalawy said the government would try to paint the attempted suicide as an isolated political act by a mentally unstable individual.

Self-immolation as a public protest is rare in the Muslim world, says Dr Michael Biggs, a lecturer at the department of sociology at the University of Oxford, who has researched self-immolation as a political protest.

The few exceptions include a wave of self-immolations by Kurds in the late 1990s, but these took place in Europe rather than on their home territory.

According to Dr Biggs, over the past few decades, hundreds of people have sacrificed their lives in this kind of protest, including Vietnamese Buddhists, Lithuanian nationalists, South Korean leftists, upper-caste Indian students and Kurdish nationalists in Western Europe.

But he says it is "new in this part of the world".

Dr Biggs says that, in recent times, a more reported method of people sacrificing their lives in the Muslim world has been suicide bombings.

John L Esposito, professor of religion and international affairs and of Islamic studies at Georgetown University and author of the Future of Islam, says Arab countries are witnessing a new phenomenon.

"Historically for Muslims, the act of suicide has always been seen as wrong - in the same way that it has for Christians. But what is happening at the moment has taken on a type of different symbolism," he says.

Mohamed Bouazizi's act was being seen as a new expression of resistance.

"The situation for youths in these countries is depressing; the level of loss of sense of purpose is stunning.

"What we have seen in these parts are movements towards different forms of resistance, transcending the traditional cultural and religious norms."

Prof Esposito says that even some Islamic scholars will argue that such acts will not necessarily be seen as simply the taking of a life, but as a demonstration of protest against social injustice.

"The sense of social justice is strongly rooted in the Koran," he says.

Because Islam prohibits the cremation of bodies, the idea of people setting themselves on fire is all the more shocking.

The spectacle of a violent death in a public place can also have an enormous impact.

چاودێری و بەدواداچوون دەکەن بۆ ڕووداوەکانی تونس، چونکە لێکچوونی زۆر دەبینن لە نێوان خۆیان و هاوڵاتیانی تونسدا".

شایانی باسە ئەم وتانەی "الهمالوی" دوای یەکەم خۆسووتاندن لە میسر دێن و لە درێژەدا وتی حکومەتی ئەم وڵاتە هەوڵیداوە ئەم ڕووداوە وەکو ڕووداوێکی دەروونیی لێکبداتەوە.

دکتۆر مایکڵ بیگز مامۆستای کۆمەڵناسی زانکۆی ئۆکسفۆرد کە لەبارەی نارەزایەتیە سیاسییەکانەوە لێکۆڵینەوەیەکی ئەنجامداوە دەڵێت لە جیهانی ئیسلامدا زۆر بەکەمی شۆڕشی سیاسی بەشێوەی خۆکوژیی دەردەکەوێت.

بە وتەی ئەو خۆکوژیی کوردەکان لە کۆتاییساڵی 1990دا لە ئەوروپا شێوازێکی تایبەتی بوو.

بە وتەی دکتۆر بیگز لە ماوەی چەند دەیەی ڕابوردوودا سەدان کەس لە جیهاندا بەمەبەستی دەربڕینی نارەزایەتی خۆیان قوربانی کردووە.

ئەمەش بودایيە ڤێتنامیەکان و ناسیۆنالیستەکانی لیتوانیا و چەپەکانی کۆریای باشوور و خوێندکارانی خوێندنی باڵای سیستمی "کاست"ی هیندستان و ناسیۆنالیستە کوردەکان لە ئەوروپا دەگرێتەوە، بەڵام ئەو دەڵێت ئەمە ڕەوەندێکی نوێیە لە جیهانی ئیسلامدا.

دکتۆر بیگز درێژەی پێدەدا و دەڵێت لەم ساڵانەی دواییدا خۆتەقاندنەوە شێوازێك بووە کە زۆربەی مسوڵمانان بۆ ئەوەی خۆیان بکەنە قوربانی سوودیان لێبینیوە.

"جۆن سپۆزیتۆ" مامۆستای ئیسلامناس و پەیوەندیە نێودەوڵەتیەکان لە زانکۆی جۆرج تاون و نووسەری کتێبی "چارەنووسی ئیسلام" دەڵێت وڵاتانی عەرەبی شایەتی دەرکەوتەیەکی نوێن: "مسوڵمانان هاوشێوەی مەسیحییەکان بەشێوەیەکی مێژوویی بە کارێکی هەڵە لە خۆکوژیی دەڕوانن، بەڵام ئەوەی ئێستا ڕوویداوە سومبولێکی جیاوازە".

محەمەد بوعەزیزی وەك سومبولێکی بەرگری دەبینرێت. بە وتەی "سپۆزیتۆ" بارودۆخی گەنجان لەم وڵاتانەدا زۆر ناخۆشە.

هەستی بێ سوودی و داماوی باڵی کێشاوە بەسەریاندا".

پرۆفیسۆر سپۆزیتۆ درێژەی پێدەدا و دەڵێت ژمارەیەك زانای ئیسلامیش ئەمکارە بە خۆکوژی نازانن، بەڵکو بە نارازیبوونی دەزانن بەرامبەر نایەکسانی کۆمەڵایەتی، چونکە "یەکسانی کۆمەڵایەتی و دادپەروەری ڕەگی قوڵی لە قورئاندا هەیە".

ئەوەی کە مایەی سەرسوڕمانە لە دەرکەوتنی خۆسووتاندندا ئەوەیە لە ئیسلامدا سووتاندنی جەستەش حەرامە.
مردنی بە ئازار لەبەرچاوی ڕای گشتی کاریگەری قوڵی هەیە.

بە وتەی دکتۆر بیگز: "ئەمە کارێکی سیاسی سەرچاوە گرتووە لە بێ دەسەڵاتیەوە و لە هەمانکاتیشدا زۆر کاریگەرە، چونکە تاکەکان دەبێ ناچاربن و بەرێژەیەك لە نایەکسانی و لە نادادپەروەری بێزاربن کە ناچاریان بکات بەمکارە هەستن".

خودی چیرۆکی بوعەزیزی پێگەیەکی تایبەتی هەیە لە میسۆلۆجی وڵاتەکەیدا.

لەیلا بوعەزیزی لە چاوپێکەوتنیدا لەگەڵ بی بی سی وتی: "براکەم زیندووە و لەگەڵ ئێمەدایە.

"It is a desperate political act but also a very effective one. For someone to do this, they are very committed, the injustices are so serious that it is a credible signal of how bad things really are," says Dr Biggs.

Mohamed Bouazizi's own story is likely to have a significant place in the mythology of his country.

"My brother is alive in all of us. He offered us so much, he opened many doors for us because we can smell democracy and freedom now," his sister Leila Bouazizi told the BBC Arabic service in an interview.

While there is no direct evidence that events in Tunisia triggered those in Algeria, Egypt and Mauritania, Dr Biggs says that, historically, such acts have often been clustered.

Monk's protest

Dr Biggs says the act of self-immolation as a symbol of resistance really began with the Vietnam War.

Photographer Malcolm Browne's picture of an elderly Buddhist monk, Thich Quang Duc, engulfed in flames as he burned himself to death in Saigon in 1963, has become one of the iconic images of the war.

The initial self-immolation triggered a number of other such incidents by other monks, as well as self-immolations as far away as the US.

In 1965, Alice Herz, an 82-year-old pacifist, immolated herself on a Detroit street corner in an act of protest against the Vietnam War. This was followed by the suicide of Norman Morrison, who set fire to himself on the steps of the Pentagon.

"Herz and Morrison were not simply borrowing a form of protest that originated in Vietnam; they were deliberately re-enacting the fiery deaths of Buddhist monks in order to make the tragedy more immediate for the American public," says Dr Biggs.

And in 1969, a young university student named Jan Palach initiated the use of this form of protest against the Soviet Union, in an act of self-immolation in Wenceslas Square in Prague. Palach became a legend almost overnight and still has a significant place in Czech mythology.

A small wave of similar protests occurred elsewhere in communist Eastern Europe.

Death by fire as a form of protest is more prevalent in some countries, such as India, where it is relatively more common. In 1990, there was a massive wave of such suicides against affirmative action for lower-caste quotas.

Generally the response to such acts is one of horror but it is an act that also elicits sympathy, says Dr Biggs.

In many cases, he argues that "those rare individuals who were prepared to die for a collective cause knew that this sacrifice could have a tremendous impact".

In others, however, those who carry out this very personal form of protest can have little notion of what chain of events will follow.

ئەو زۆر دەرگای کردەوە، چونکە ئێستا ئێمە دەتوانین بۆنی دیموکراتی و ئازادی بکەین".

بەڵگەیەکی ڕوون لەبەردەستدا نییە کە نیشانی بدات ڕووداوەکانی جەزائیر و میسر و مۆریتانیا پەیوەنیدیان هەیە بە ڕووداوەکانی تونسەوە، بەڵام دکتۆر بیگز دەڵێت بەشێوەی مێژووییانە ئەم ڕووداوانە بەیەکەوە گرێدراون.

ناڕەزایی قەشە

دکتۆر بیگز دەڵێت خۆسووتاندن وەکو سومبولی بەرگری لە شەڕی ڤێتنامەوە دەستی پێکرد.

وێنەی قەشەیەکی بودایی کە لەلایەن "مالکۆم براون"ەوە گیراوە ساڵی 1963 لە سایگۆن لە کاتێکدا کە ئاگر هەموو جەستەی داگیرکردووە و سووتاندوویەتی، ئەمە ببوو بە دروشمی ئەم شەڕە.

ئەم خۆسووتاندنە بوو بە بڵێسەی خۆسووتاندنی ژمارەیەك قەشە و چەند ڕووداوێکی هاوشێوەی تر لە زۆربەی وڵاتانی جیهاندا لەوانەش ئەمریکا.

"ئالیس هێرتز" ئاشتیخوازی تەمەن 82 ساڵ لە ساڵی 1965دا وەك ناڕەزاییەك بەرامبەر شەڕی ڤێتنام لە شەقامێکی شاری دیترۆیت ئاگری لە خۆی بەردا و دوای ئەوە "نۆرمەن مۆریسۆن" خۆی لەسەر پێ پلیکانەکانی پێنتاگۆن سووتاند.

دکتۆر بیگز دەڵێت: "هێرتز و مۆریسۆن شێوازی ناڕەزایەتی ڤێتنامیان دووبارە نەکردەوە، بەڵکو بە وریاییەوە وێنەی مەرگی ئاگراوی قەشە بوداییەکەیان دروستکردەوە بۆ ئەوەی ئەمجارە ئەم تراژیدیایە بخەنە بەرچاوی ڕای گشتی ئەمریکا".

ساڵی 1969 گەنجێك بە ناوی "یان پالاخ" بەمەبەستی دەربڕینی ناڕەزایی بەرامبەر یەکێتی سۆڤێتی جاران لە مەیدانی "ڤاتسلاو سکە"ی "پراگ" خۆی سووتاند.

پالاخ بوو بەشێوە ئەفسانەیەکی بێهاوتا لە میسۆلۆجی "چیك"دا. دوای ئەوە شەپۆلێکی بچووك لە ناڕەزایەتیە هاوشێوەکان لە هەموو وڵاتە کۆمۆنیستیەکانی ئەوروپای ڕۆژهەڵاتدا دەستی پێکرد.

مردن بەهۆی ئاگرەوە وەکو دەربڕینی شێوازی ناڕەزایەتی لە وڵاتانی تری وەکو هیندستان بەربڵاوترە.

ساڵی 1990 شەپۆلێکی گەورە لەمجۆرە خۆکوژییە وەکو نیشانەیەك دژی پێشکەشکردنی بەشە ئیداری تایبەت بە چینەکانی لە "کاست" کەمتر بەڕێوەچوو.

دکتۆر بیگز دەڵێت هەڵوێست بەرامبەر ئەمجۆرە مردنە ترس و هاودەردیە.

لە درێژەشدا دەڵێت لە زۆربەی ئەم بارانەدا "کەسانی تایبەت کە خۆیان بۆ مردن لە پێناوی ئارمانێکی گشتیدا ئامادە دەکرد دەیانزانی ئەم خۆقوربانیکردنە کاریگەری قوڵ بە جێدێڵێت"، بەڵام بۆ کەسانێکی تر کە پەنا دەبەنە بەر ئەم شێوازە زۆر تایبەتیەی ناڕازی بوون، بەلایانەوە گرنگ نییە چ کاریگەرییەکی دەبێت.

Text 39

ST	TT
Iraq's Kurds satisfied with autonomy, premier says Iraqi Kurds are committed to preserving their country's borders despite their longtime yearning for an independent state, a leader of Iraq's autonomous Kurdish region told The Washington Times. "You can never say never, and every Kurd deep down yearns for independence," said Barham Salih, prime minister of the Kurdistan Regional Government (KRG). "But I live in that neighborhood. The reality of politics, the reality of the region has certain obligations on one as you make your decisions. "I genuinely believe that a democratic, federal Iraq may well represent a very viable option for the Kurds of Iraq," he said. "So far, we have proven that to be the case." Mr. Salih, who met Tuesday with Vice President Joseph R. Biden, said the Kurds have shown they are more concerned with Iraq's stability and survival "than many of their Arab compatriots who are fighting it out over power in Baghdad." The Kurdish leader was referring to the political struggle between Iraqi Prime Minister Nouri al-Maliki, a Shiite, and the Sunni-dominated bloc led by former prime minister Ayad Allawi. "Should Iraq be dismembered, I can say that it won't be the Kurds who will be the agents of division," Mr. Salih said, vowing that the Kurds would not seek independence "so long as the constitution of Iraq is respected." Iraqi Kurds compose about one-fifth of the country's 30.4 million people and are concentrated in its three northernmost, oil-rich provinces. They have enjoyed autonomy since the imposition of no-fly zones after the 1991 Persian Gulf War. After Saddam Hussein's ouster, Kurdish politicians became power brokers in the central government as well, occupying the presidency and key ministries. Questions about Iraq's future as a democracy and a single state have abounded since President Obama's announcement last month that the U.S. would withdraw all its troops by the end of the year. Mr. Salih and other Kurdish leaders had supported a long-term U.S. military presence in Iraq, seeing it as a check against the central government and Kurdistan's meddlesome neighbors. "Undeniably, we are concerned - and we must be concerned - about the new face [of Iraq] in the aftermarth of American redeployment from Iraq," he said, noting that Iraqi Kurds had benefited from U.S. military engagement during the past two decades. But Mr. Salish said he hopes to find a "silver lining" in the situation. "The Kurd in me obliges me to be an optimist," he said. Mr. Salih said the U.S. has a "range of policy tools" in the diplomatic, economic and cultural spheres to broaden its engagement with Iraq and with the KRG after the withdrawal of troops.	**د. بەرهەم ساڵح: هەموو کوردێك ئاواتی سەربەخۆییە** خەندان- دانا تەیب د. بەرهەم ساڵح، سەرۆکی حکومەتی هەرێمی کوردستان، لەمیانەی سەردانەکەیدا بۆ ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا لە لێدوانێکدا بۆ ڕۆژنامەی (واشنتۆن تایمز) ی ئەمریکی جەختیکردەوە سەرەڕای ئەوەی هەموو کوردێك ئاواتی سەربەخۆییە، تا ئێستا عیراقێکی دیمۆکراتی و فیدراڵی بژاردەیەکی زۆر پراکتیکیە بۆ هەرێمی کوردستان. د. بەرهەم بە ڕۆژنامەکەی ڕاگەیاند:" هەموو کوردێك بە قووڵی ئاواتی سەربەخۆییە، بەڵام من لەو ناوچەیە دەژیم. لە کاتێکدا تۆ بڕیاردەدەیت واقعیەتی سیاسەت و ڕاستیەکانی ناوچەکە چەند داواکاریەکت بەسەردا دەسەپێنن." ڕونیشیکردەوە:" من بەڕاستی پێموایە عیراقێکی دیمۆکراتی و فیدراڵی ڕەنگە بژاردەیەکی زۆر پراکتیکی بێت بۆ کوردەکانی عیراق، تائێستا ئێمە سەلماندومانە ئەوە بژاردەی ئێمەیە." د. بەرهەم کە ڕۆژی سێشەممە لەگەڵ جۆ بایدن جێگری سەرۆکی ئەمریکا-دا کۆبۆوە تەئکیدی کردەوە:" کورد زیاتر لە هاونیشتمانیانی عەرەب ، کە لەسەر دەسەڵات لە بەغدا شەڕیانە، نیگەرانی سەقامگیری عیراقن. د. بەرهەم ئاشکرایکرد:" ئەگەر عیراق پارچە پارچەبێت، دەتوانم بڵێم کە کورد هۆکار و ئامرازی ئەو دابەشکردنە نابن" و جەختیکردەوە "هەتا دەستووری عیراق ڕێزی لێبگیرێت" کورد سەربەخۆیی ناوێت. بەگوێرەی ڕۆژنامەکە کوردی عیراق لەکۆی (30.4) ملیۆن خەڵك پێنج یەکی دانیشتوانی ئەو وڵاتە پێکدەهێنن و لە کاتی سەپاندنی ناوچەی دژەفڕین لە ساڵی 1991 دا سەربەخۆیی خۆیان هەیە، و دوای ڕوخانی ڕژێمی سەدام حوسێن، سیاسەتمەدانی کورد کاریگەریان هەبووە لە دەسەڵاتی ناوەندی و سەرۆکایەتی و چەند وەزارەتێکی گرنگیان گرتۆتەدەست. دوای ئەوەی مانگی ڕابردوو باراك ئۆباما، سەرۆکی ئەمریکا، ڕایگەیاند تا کۆتایی ئەمساڵ هەموو هێزەکانی ئەو وڵاتە لە عیراق دەکشێنەوە، چەندین پرسیار لە بارەی داهاتووی عیراق وەکو وڵاتێکی یەکپارچە و دیمۆکراتی سەریهەڵداوە. لەو بارەیەوە د. بەرهەم بە ڕۆژنامەکەی ڕاگەیاند:" بەدڵنیاییەوە ئێمە نیگەرانین، و پێویستیشە ئێمە نیگەرانبین، لەبارەی قۆناغی نوێی عیراق دوای کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا" و ئاماژەیکردووە بەوەی لە ماوەی دوو دەیەی ڕابردوودا کوردەکان سوودیان بینیوە لە بوونی سەربازی ئەمریکی لە عیراقدا، و هاوکات ڕایگەیاندووە:" کوردبوونم واملێدەکات گەشبینبم." د. بەرهەم وتیشی ئەمریکا چەند ئامرازێکی سیاسی هەیە لە بوارەکانی دیپلۆماسی و کلتوریدا کە دەتوانێت لەو ڕێگایانەوە دوای کشانەوە ئامادەیی و چالاکی خۆی لە عیراق و هەرێمی کوردستاندا فراوانتربکات. لەو بارەیەوە ڕۆژنامەکە نووسیویەتی:" لە مانگی تەممووزدا حکومەتی هەرێمی کوردستان یەکێك لە ئامانجە درێژخایەنەکانی بەدەستهێنا ئەویش بریتیە لە کردنەوەی کونسوڵخانەی ئەمریکا لە هەولێری پایتەختی هەرێمی کوردستان و بەڕێز د. بەرهەم وتی ئێستا ئەولەویەتی ئەو بریتیە لە پەرەپێدانی وەبەرهێنانی ئەمریکی لە کەرتی نەوتی هەرێمی کوردستاندا." د. بەهەم ڕونیشیکردەوە:" ئەمریکا و ڕۆژئاوا بەگشتی پەیوەندیەکی پڕکێشەیان هەیە لەگەڵ جیهانی ئیسلامدا." هەروەها لە کۆتایی لێدوانەکەیدا د. بەرهەم وتی :"کوردستان وەکو کۆمەڵگایەکی موسوڵمان سوپاسی ئەمریکا دەکات و ئەوەی

In July, the KRG achieved one of its longtime objectives: the opening of a U.S. Consulate in the region's capital of Erbil. Mr. Salih said his priority now is to promote U.S. investment in the oil-rich region. "America and the West in general have had a troubled relationship with the Muslim world," he said. "Kurdistan stands out as a Muslim community that is grateful to the United States, that appreciates what the Americans have done to give us a chance at building a functioning, free society, and this model should continue, should be enhanced, should be supported - not just for Kurdistan but for the rest of Iraq and for the rest of the region."	ئەمریکیەکان کردیان بۆ ئەوەی هەلێك بدەن بە ئێمە کۆمەڵگایەکی کاریگەر و ئازاد بنیات بنێین بەرزدەنرخێنین و ئەم مۆدیلە پێویستە بەردەوام بێت و پەرەی پێبدرێت و پشتگیری لێبکرێت نەك تەنها بۆ کوردستان، بەڵکو بۆ ناوچەکانی تری عیراق و هەرێمەکە.
Text 40	
ST	**TT**
British MP: UK-Kurdish Relations Based On Economic Interests ***By ROZH AHMAD*** A British Labor Party leader claims that the UK will remain a friend of the Kurds only if it's in Britain's economic interests and that oil is driving much of the relationship. John McDonnell, a renowned MP from the opposition Labor Party and chair of the Labor Representation Committee, told Rudaw that Britain's foreign policy "is determined overwhelmingly by its economic interests... It's important for the Kurdish people to recognize the crude self-interest that has motivated Britain's policy toward the Kurdish people." "Britain will be a friend to the Kurds in certain areas if it suits this country's economic interests but will ignore or be apathetic to Kurdish demands if not," he added. The British government's foreign policies have been warmly welcomed by the Kurdistan Regional Government (KRG) and some British officials have vowed to boost their country's relations with the Kurds. McDonnell, however, indicated he does not trust the British government's foreign policy toward Kurdistan, arguing that Britain is sympathetic to Kurds in Iraq primarily because of the region's natural resources. "Consequently, the British government wants to cement a strong relationship with the Kurdish region of Iraq as it wishes to seize whatever access it can to the area's natural resources," McDonnell said. He claimed Britain will ignore problems facing Kurds in Turkey and Iran, where the UK has fewer economic interests than it does in Iraq's Kurdistan region. "The UK government doesn't see that it is in the UK's economic interests to address in any serious way the	**جۆن ماکدۆناڵ، ئەندامی پەرلەمانی بەریتانیا بۆ (رووداو): بەریتانیا بەرژەوەندی لە کوردستانە بۆیە خۆی وەک هاوپەیمانی کوردستان پیشاندەدات** **رۆژ ئەحمەد** **رووداو – لەندەن** جۆن ماکدۆناڵ، ئەندامی پەرلەمانی بەریتانیا لە فراکسیۆنی پارتی کاری ئۆپۆزسیۆنی بەریتانیا بە (رووداو)ی راگەیاند بەریتانیا تاوەکو ئەوکاتە هاوپەیمانی کوردە کە بەرژەوەندیە ئابورییەکانی لە هەرێمی کوردستاندا پارێزراوبن، ئەو بەرژەوەندیەش بە شێوەیەکی گشتی سامانی سرووشتییە، بە تایبەتی نەوت. جۆن ماکدۆناڵ، کە پەرلەمانتارێکی ناسراوی بەریتانیایە، یەکێکە لەسەرکردەکانی پارتی کار و سەرۆکی فراکسیۆنی کۆمیتەی نوێنەرانی پارتی کارە لە بەریتانیا. ئەو بۆچوونی خۆی لەسەر پەیوەندی بەریتانیا و حکومەتی هەرێمی کوردستان بۆ (رووداو) باسکرد کە ئەو پەیوەندییە هەندێ جار زۆر پتەو دەردەکەوێ و گوتی "ستراتیژی وەزارەتی دەرەوەی بەریتانیا بە پێی بەرژەوەندی ئابوری ولاتەکە ئاڕاستە دەکرێت، بۆیە زۆر گرنگە کورد لەو بەرژەوەندییەی بەریتانیا ئاگادار بن کە لەم دواییانەدا ئاڕاستەی سیاسەتی دەرەوەی بە ریتانیای کردووە بەرامبەر بە کورد". هەروەها گوتیشی ڕاستە بەریتانیا ئەمڕۆ خۆی وەک هاوپەیمانی کورد نیشاندەدات، بەڵام هەر داوایەکی کورد کە لەگەڵ بەرژەوەندییە ئابورییەکانی یەک نەگرێتەوە، بەریتانیا پشتگوێی دەجات "راستە بەریتانیا هاوپەیمانە لە هەندێک لایەنەوە کە بەرژەوەندی ئابووری خۆی تێدا پارێزراوە، بەڵام بۆ داواکرییە گەورەکانی کورد زۆر تووندە و بە پێچەوانەی ئەو هاوپەیمانێتیەش بڕیار دەدات." **جۆن ماکدۆناڵ: بەریتانیا باس لە چەوسانەوەی کورد لە تورکیا و ئێران ناکات** بەریتانیا کە بە دروستکەری دەوڵەتی عێراق و لکێنەری باشووری کوردستان بە عێراقەوە دادەنرێ. کاتی خۆی ئەرکە ئەخلاقییەکانی خۆی بەرامبەر کورد بەجێنەهێنا کە کەوتە بەر چەوساندنەوەی ئەو دەوڵەتەی ئەو بە بێ خواستی خۆی پێیەوەی لکاند. بەڵام لەدوای راپەڕینی 1991ی کوردستانەوە سیاسەتەکانی وەزارەتی دەرەوەی بەریتانیا لەلایەن بەرپرسانی حکومەتی هەرێمی کوردستانەوە جێگەی پێشوازی لێکردن بوون، هەنووکەش هەروایە. لەبەرامبەر چەندین بەرپرسی بەریتانی بەتایبەت بەرپرسانی پارتی پارێزگارانی باڵی راست داوای پەیوەندیەکی زیاتری بەریتانیا لەگەڵ هەرێمی کوردستان دەکەن، بەڵام ماکدۆناڵ، بەپێچەوانەی ئەوانەوە رایگەیاند کە بڕوا و متمانەی بەسیاسەتی دەرەوەی وولاتەکەی نیە. چونکە بە ڕای ئەو بەریتانیا بۆیە لەگەڵ "کوردی عێراق" خۆی وەک هاوخەمێک نیشاندەدات چونکە قازانج و بەرژەوەندی یابووری

oppression of Kurds in Turkey or the attacks on Kurdish communities by Iran," he claimed.

Bermuda-based Gulf Keystone Petroleum was a key investor in the region's oil industry, but the recent entry of two more prominent UK based international companies, Afren and Petroceltic International, marked a new stage for UK-based companies exporting oil from Kurdistan.

Afren, an oil and natural gas company based in London that had focused on pan-African exploration and production, snagged a US$588.25 million deal in Kurdistan, while Dublin-based Petroceltic International won two production contracts with the US firm Hess Corp.

The Financial Times recently reported that the semi-autonomous Kurdistan region exports an average of 175,000 barrels of oil per day, and officials project the figure will rise to 200,000 barrels per day by the end of the year.

The UK's coalition government is headed by Prime Minister David Cameron of the Conservative Party which lobbies for increasing the British presence overseas.

During a two-day visit to northern England, Rudaw interviewed ordinary Britons about their government's relations with Kurdistan. Not many knew where Kurdistan is located, but immediately opposed their government's involvement in the region upon learning it was in Iraq.

Some were even confused over whether Britain was "fighting the Taliban" or "Islamic fundamentalism" in Kurdistan.

"It's because we do not hear much about these nations and small regions in our media. Perhaps they don't want us to know about what our government is doing over there," said Simon Taylor, a school teacher at a secondary school in Leeds, northwest England.

Taylor has a general knowledge of Kurdish history because he has two Kurdish students.

Taylor said he was "extremely" concerned with British involvement in Middle East, including the Kurdistan region.

"I really don't understand what we are doing over there. We didn't help the Kurds when they needed us most in the 1980s, so apart from oil, I cannot find any other reason why our politicians would now argue for Britain to get more involved. They should clean up the mess here," said Taylor, referring to last week's riots in England.

هەیە لە سامانی سروشتی ناوچەکەدا.

ماکدۆناڵ ڕایگەیاند "حکومەتی بەریتانیا دەرەنجام خوازیارە کە پەیوەندیەکی کۆنکرێتی و توندوتۆڵ لەگەڵ کوردەکانی عێراقدا دروست بکات، بۆئەوەی تاوەکو پێی دەکرێت دەست بەسەر تەواوی سامانە سرووشتیەکانی ئەو هەرێمەدا بگرێت". گوتیشی هەر لەبەر پاراستنی ئەو بەرژەوەندیانەی خۆیەتی کە بەریتانیا کێشەی کورد لە پارچەکانی دیکەی کوردستان وەک تورکیا و ئێران پشتگوێدەخات، چونکە لەو پارچانەی کوردستاندا هێندە قازانجی ئابووری نییە بە بەراورد لەگەڵ ئەوەی لە هەرێمی کوردستان دەستیدەکەوێت.

بۆ پاڵپشتی لە بۆچوونەکانی خۆی، زیاتر گووتی" ئاخر بەریتانیا دەزانێ لە قازانج و بەرژەوەندی ئابووری ئەودا نییە بە هیچ شێوەیەک باس لە چەوسانەوەی کورد بکات لە تورکیا یان ئەو پێشێلکاریانەی لە ئێران لەسەر کورد هەن".

یەکێک لەسەرەکیترین کۆمپانیاکانی دەرهێنانی نەوتی بەریتانی لە هەرێمی کوردستان، کۆمپانیای گۆڵف کیستۆن پێترۆلیۆم Gulf Keystone Petroleumە. بەڵام هاتنی دوو کۆمپانیای دیکەی نەوتی بەریتانی بۆ کوردستان کە لە کۆتایی مانگی ڕابردوودا گرێبەستەکانیان ڕاگەیێندران، کۆمپانیای ئەفرێن کە بارەگای لە لەندەنە لەگەڵ کۆمپانیای پێترۆسێلتیک ئینتەرناشناڵ کە بارەگای لە ولاتی ئێرلەندایە، دیسانەوە بەرژەوەندییەکانی بەریتانیایان لە هەرێمی کوردستاندا خستە ژێر پرسیارەوەو هەناردەکردنی نەوتی هەرێمی کوردستانیشیان لەلایەن کۆمپانیا بەریتانییەکانەوە بردە قۆناغێکی نوێوە.

کۆمپانیای ئەفرێنی بەریتانی، کە کۆمپاینیا نەوت و غازی سرووشتییە و لە ساڵی 2004 دا وەک کۆمپانیایەکی پان-ئەفریکایی بۆ دۆزینەوەو بەرهەمهێنانی نەوت دامەزرێندرا، بڕی گرێبەستەکەی لە هەرێمی کوردستان کە مانگی رابردوو راگەیەندرا، 588.25 ملیۆن دۆلارە و کۆمپانیای پێترۆسێلتیک ئینتەرناشناڵیش لەگەڵ کۆمپانیای هێس کە کۆمپانیایەکی دیکەی نەوتی ئەمریکییە، دوو کۆنتراکتی بەرهەمهێنانی دیکەیان لە هەرێمی کوردستاندا بەدەستهێنا.

بەپێی ڕاپۆرتێکی هەفتەی ڕابردووی رۆژنامەی ئابووری نێوداری بەریتانی Financial Times, هەرێمی کوردستان ڕۆژانە 175.000 بەرمیلە نەوت هەنارده دەکات، کە پێشبینی دەکرێت لە کۆتایی ئەمساڵدا بگاتە 200.000 بەرمیل نەوت لە ڕۆژێکدا.

لە حکومەتە هاوپەیمانەکەی ئەمڕۆی بەریتانیادا کە لەلایەن دەیڤد کامیرۆنی سەرۆکی پارتی پارێزگارانی باڵی ڕاستەوە سەرکردایەتی دەکرێت، بەپێچەوانەی پارتی کاری ئۆپۆزسیۆن، ئەوان بەردەوام دووپاتی بەشداریکردنی حکومەتەکەیان دەکەنەوە لە کاروباری وڵاتانی دەرەوەی بەریتانیادا.

زۆربەی بەریتانییەکان:

نازانین هەرێمی کوردستان لە کوێیە

لەسەردانێکی دوو ڕۆژەدا بۆ شوێنە گشتییەکان لە باکووری ئینگلتەرە، (رووداو) لەسەر شەقام و شوێنە قەرەباڵخەکاندا چاوپێکەوتنێکی لەگەڵ بەریتانیەکان ئەنجامدا لەبارەی کار و پەیوەندی حکومەتەکەیان لە هەرێمی کوردستاندا. خەلکانێکی زۆر تەنانەت نەیاندەزانی هەرێمی کوردستان کەوتووەتە کوێی گۆی زەوییەوەش، بەلام کە وشەی عێراقیان دەبیست تێدەگەیشتن کە هەرێمەکە لە ناکووری عێراقە، هاووڵاتیانی بەریتانی ڕاستەوخۆ بۆچوونی خۆیان دژی هەر جۆرە بەشداریکردنێک یان هاوپەیمانێتیەکی حکومەتەکەیان دەردەبڕێ.

سایمۆن تەیلۆر، کە مامۆستای قوتابخانەیەکی دواناوەندییە لە شاری لیدس لە باکووری ڕۆژئاوای بەریتانیا بە (رووداو) ی گووت : "ئێمە لەسەر ئەم میللەتانە شتێکی ئەوتۆ نابیستین لە میدیاکانمانەوە، پێدەچێ نەیانەوێت ئێمە بزانین کە حکومەتەکەمان سەرقاڵی چییە". سایمۆن تەیلۆر زانیاریەکی گشتی هەبوو لەسەر کوردستان و مێژووی هەرێمەکە، کە خۆی گوتی دەگەڕێتەوە بۆ ئەوەی وانە بە دوو قوتابی کورد دەڵێتەوە لە یەکێک لە پۆلەکانی

<table>
<tr><td></td><td>قوتابخانەکەیدا. گوتیشی کە ئەو زۆر دژی چوونە ناوەوەی حکومەتی وڵاتەکەیەتی لە هەموو ناوچەکانی خۆرهەلاتی ناوەڕاستدا بە هەرێمی کوردستانیشەوە.
"بەڕاستی نازانم ئێمە کارمان چییە لە هەرێمی کوردستان؟ ئەوان کە زۆر پێویستیان بە ئێمە بوو لەساڵانی هەشتاکاندا ئێمە یارمەتیمان نەدان، بۆیە نەوتی لێدەرچێت پێموانییە هیچ شتێکی دیکە هەبێت کە وا لەسیاسیەکانمان بکات داوای بەشداریکردنی زیاتر بکەن لە کاروبارەکانی هەرێمی کوردستاندا. ئەوان بابێن ئەو زبڵدانە پاکبکەنەوە کە لێرەیە."
سایمۆن مەبەستی لە زبڵدان تاڵان و ئاژاوەکانی دوو هەفتەی ڕابردوو بوو لە بەریتانیا، کە زۆربەی شارە گەورەکانی بەریتانیای گرتەوە و لە شارەکانی لەندەن، بێرمینگهام، مانچستەر و لیڤەرپوڵ ئاژاوەگێڕان فەرهودی زۆربەی دوکانە بەناوبانگەکانیان کرد و بارەگاکانی پۆلیس و شوێنەوارە مێژوویی و ئۆتۆمبێلی سەر شەقامەکانیشیان سووتاند. ئاژاوەگێڕەکان زۆرینەیان پێکهاتبوون لە گەنجانی بێکار و هەرزەکاری تەمەن ژێر هەژدەساڵ.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Text 41</td></tr>
<tr><td>ST</td><td>TT</td></tr>
<tr><td>UK mission seeks to benefit from Iraq oil boom
By Kiran Stacey and Elizabeth Rigby
More than 70 businesses will travel to Iraq next week as part of a government-led trade delegation that will seek to capitalise on the oil and gas boom in the area.
Nadhim Zahawi, a Conservative backbencher, will take the delegation to Erbil, the capital of the Kurdistan region of Iraq, as part of a wider government effort to spur trade with Britain. The group will be in Iraq from October 22-25.
Mr Zahawi said: “This is certainly a market that could be very important for us. It has vast wealth, but requires vast work in terms of constructions, services and banking, areas the UK is particularly strong in.”
The trip forms part of a global drive launched by ministers on behalf of British companies. Foreign embassies have been told to focus mainly on promoting trade, and the prime minister has led several trade delegations since taking office. The Middle East is a particular focus, with David Cameron stopping at Abu Dhabi to foster business links there on the way back from a trip to Afghanistan soon after becoming prime minister.
The companies going to Iraq include a subsidiary of BP, Petrofac and other oil and gas services companies. British businesses are hoping to take advantage of a natural resources boom which has seen the Kurds double their oil output to almost 200,000 barrels a day.
The rush to take part in the delegation also shows companies are willing to overlook the disputes over contracts and payments that have recently marked the experience of many international businesses operating in the area.
UK Trade and Investment, the government body running the trip, has become concerned that British companies are not well-positioned to take advantage of the new revenues expected from Iraqi oil, with German, French and Chinese industry having made</td><td>هەفتەی داهاتوو 70 بازرگانی بەریتانی سەردانی هەرێمی کوردستان دەکەن
شاندی بازرگانی بەریتانی دەیانەوێت قازانج لە نەوتی کوردستان بکەن
رووداو- لەندەن
هەفتەی داهاتوو شاندیکی بازرگانی حکومەتی بەریتانیا، کە بەنیازن هەلی گەشەپێدانەی بواری نەوت بقۆزنەوە سەردانی هەرێمی کوردستان دەکەن.

نازم زەهاوی، ئەندام پەرلەمانی بەریتانی لەسەر لیستی پارتی پارێزگارانی دەسەڵاتدار، سەرپەرشتی ئەو شاندە دەکات کە بڕیارە هەفتەی داهاتوو 2011/10/22 بگاتە شاری هەولێر، ئەمەش وەك هەنگاوێك بۆ پتەوکردنی پەیوەندییە بازرگانییەکانی بەریتانیاو هەرێمی کوردستان.

زەهاوی لەمبارەوە گوتی "ئەو کارە بازاڕێکە بۆ ئێمەو رەنگە زۆر گرنگ بێتو سامانێکی زۆری هەبێت، بەڵام پێویستی بەکاری زۆر هەیە لەرووی بنیاتنانو خزمەتگوزاریو سیستەمی بانكو ئەو بوارانەی کە بەریتانیا دەستێکی باڵای تێدا هەیە".

شاندە بەریتانییەکە لە 70 بازرگان پێکدێتو بڕیارە چوار ڕۆژ لە هەرێمی کوردستان بمێننەوە، ئەو گەشتەی بازرگانەکان بەشێکە لە "هەڵمەتی جیهانی" کە لەلایەن بەرپرسانی بەریتانییەوە پشتگیری کراوە بۆ ناساندنی کۆمپانیا بەریتانییەکانو باڵیۆزخانەکانی بەریتانیاش ئاگادارکراونەتەوە کە زیاتر جەخت لەسەر بازرگانیکردن بکەنەوە.

لەوکاتەی هاتووەنەتە سەر دەسەڵات، دەیڤد کامیرۆنی سەرۆکی وەزیرانی بەریتانی سەرۆکایەتی چەندین شاندی بازرگانی کردووەو بەتایبەت بۆ ناوچەکانی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست.

یەکێك لەو کۆمپانیایانەی سەردانی هەرێمی کوردستان دەکات کۆمپانیای Petrofac، کە یەکێکە لە کۆمپانیا بچووکەکانی سەر بە کۆمپانیای زەبەلاحی BP و لەگەڵ چەندین کۆمپانیای دیکەی خزمەتگوزاری نەوت و غاز، کۆمپانیاکانی بەریتانیا دەیانەوێت دەستیان بگات بەو گەشەپێدانەی هەرێمی کوردستان بەخۆییەوە بینیووە لەبواری سامانە سروشتییەکان، کە ئێستاکە بەرهەمی رۆژانەیان نزیکەی 200 هەزار بەرمیلە.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>an earlier push to secure business there. Two years ago, only one British company attended the Erbil international trade fair.
In a sign of how important Kurdish students could also become to the UK economy, several universities are also attending, including Sheffield, Durham and Derby. They will be looking to take advantage of the scholarships being offered by the Kurdistan Regional Government, which helped 800 students come to the UK last year.
Mr Zahawi’s appointment to head the delegation comes only 16 months after his election as an MP and reinforces suggestions that ministers are increasingly willing to let junior MPs lead initiatives if they have particular experience to add. Mr Zahawi was born in Baghdad to parents of Kurdish origin.
Mr Zahawi said: “I think that more backbenchers with specialist expertise and an interest in particular countries to which we want to export could get involved.”</td><td>پەرۆشی بازرگانە بەریتانییەکانیش بۆ ئەوەی ببنە ئەندامی ئەو شاندە، هێمایەکە کە کۆمپانیاکان ئامادەن گرنگی بەو ناکۆکییە نەدەن کە لەسەر گرێبەستە نەوتییەکانی هەرێمی کوردستان هەیە.

دەستەی بازرگانیو سەرمایەگوزاری بەریتانی کە سەرپەرشتی شاندەکە دەکات، نیگەران بووە لەوەی کۆمپانیا بەریتانییەکان باشتر خۆیان ئامادەنەکردووە لەوەی ئەو گەشەپێدانەی نەوتی عێراقی بقۆزنەوە، لەگەڵ ئەوەی کۆمپانیاکانی وڵاتانی ئەڵمانیاو فەڕەنساو چین لە پێش ئەوانەوە بوون لە پیشەسازی نەوت و غازدا، دوو ساڵ لەمەوپێش تەنیا یەك کۆمپانیای بەریتانی بەشداری لە پێشانگای نێودەوڵەتی هەولێر کردبوو.
لە هەنگاوێکی دیکەشدا، چەندین نوێنەری زانکۆکانی بەریتانیا ئەندامی ئەو شاندەن، بەمەبەستی راکێشانی خوێندکاری کورد بۆ زانکۆکانیان و ساڵی رابردوو نزیکەی 80 خوێندکاری کورد لە زانکۆکانی بەریتانیا وەرگیران.
لە رۆژنامەی Financial Times-ی ئینگلیزی وەرگیراوە</td></tr>
<tr><td colspan="2">Text 42</td></tr>
<tr><td>ST</td><td>TT</td></tr>
<tr><td>Turkish media call for unity following quake

The BBC's Tim Willcox has been in one of the worst affected town's Ercis

Sunday's earthquake in south-eastern Turkey has prompted some newspaper commentators to urge the nation to seize the moment to embrace reconciliation between ethnic Turks and Kurds.
Turkey's long-running conflict with the Kurdish insurgent PKK has escalated in recent months, with a rash of deadly attacks against the army prompting it to pursue the rebels into northern Iraq.

Some commentators also criticise inadequate controls over building standards after the quake, near the city of Van, which caused many buildings to collapse and killed hundreds of people.

One paper highlights some improvements that have been made in Turkey's ability to deal with such catastrophes since the 1999 earthquakes in north-western Turkey, which together killed more than 17,000 people.

At least one writer warns of the certainty of a quake eventually hitting the country's biggest city Istanbul, where the death toll would likely be considerably higher than in Van.

Bulent Korucu in Zaman
The earthquake has shown once again that we can unite. The aid sent from every corner of the country cures first of all the wounds of the heart before curing the wounds in the arm. It cures both the senders and receivers.

Mehmet Ali Birand in Posta</td><td>دوای زەمین لەرزەکان میدیای تورکیا بانگەواز بۆ یەکڕیزی دەکات

زەمین لەرزەکانی باشوری ڕۆژهەڵاتی تورکیا (کوردستانی تورکیا (چەند ڕۆژنامەنوسانیان هاندا داوا لە هاولاتیان بکەن ئەم لەساتە وەختە بەدەرفەت بزانن بۆ بەرقەرار کردنی ئاشتی لەنێوان هەردوو نەتەوەی تورک و کورددا.

ململانێی درێژخایەنی تورکیا لەگەڵ چەکدارانی پەکەکە لە چەند مانگی ڕابردوودا پێی نایە قۆناغێکی دژوارەوە دوای ئەوەی پەکەکە چەندین پەلاماری خوێناوی دژی سوپا ئەنجام دا و سوپای هاندا شوێن چەکدارەکان بکەوێت لە باکوری عێراق.

هەروەها هەندێ لە ڕۆژنامەنوسان ڕەخنە لە خراپی کۆنتڕۆڵی ستانداردی بیناسازی دەگرن دوای زەمین لەرزەکە لە نزیک شاری وان کە بووە هۆی داڕمانی چەندین باڵەخانە و گیان لەدەستدانی سەدان کەس.

یەکێ لە ڕۆژنامەکان باس لە بەرەو پێشچوونی تواناکانی تورکیا دەکات بۆ ڕووبەڕووبوونەوەی کارەساتەکان لە دوای زەمین لەرزەکانی باکوری ڕۆژئاوای تورکیا لە ساڵی 1999، کە هەردووک زەمین لەرزەکان بوونە هۆی گیان لەدەستدانی زیاتر لە 17،000 کەس.

یەکێ لە نوسەرەکان هۆشیاری دەدات لە ڕوودانی زەمین لەرزە لە ئەستەمبوڵی گەورەترین شاری تورکیا، کە پێدەچێت ببێتە هۆی گیان لەدەستدانی ڕێژەیەکی یەکجار زیاتر لەوەی لە (وان) ڕوویدا.

بوڵند کوڕوجو لە ڕۆژنامەی زەمان
زەمین لەرزەکە ئەوەی نیشاندا کە دەتوانین جارێکی تر یەکڕیز بین. ئەو هاوکاریانەی لە سەراپای وڵاتەوە نێردراون برینی دڵەکان سارێژ دەکەن بەرلەوەی برینی جەستەکان سارێژ بکەن، سارێژی ئەوانەی دەستی هاوکاری درێژ دەکەن وە ئەوانەش کە دەستی هاوکاریان بۆ درێژ دەکرێت.

ئەحمەد علی بیران لە ڕۆژنامەی پۆستە
ئێستا کاتی ئەوە هاتووە دەستی هاوکاری درێژ بکەین. کاتی ئەوە</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>Now we should extend our helping hand. Now we should embrace them [Kurdish citizens living in Van and vicinity] with compassion. We should show Turkish-Kurdish solidarity in times of trouble. We should act right now if we want to win the hearts of our brothers of Kurdish origin. We should defeat the PKK through this approach - this would be much more effective than weapons.

Taha Akyol in Hurriyet
Poor construction still seems to be our weakness. Buildings collapsed like houses of cards… The contractors who build them, the municipal officials who issue licences and the controlling engineers who sign them should be found, exposed and tried as a deterrent to others.

Mahmut Ovur in Sabah
The pain is the same for every earthquake. Much of our country lies on fault lines and unfortunately we do not do anything about it.

Gungor Mengi in Vatan
Scientists discuss the earthquake in Van, but they do not discuss the certainty that Istanbul will be hit by an earthquake. It could happen any moment now, or in 50 years. The sooner we act the more lives we will save.

Murat Yetkin in Radikal
We know from the Van earthquake that our institutional infrastructure has improved - but that the human factor is still a problem in terms of controls and the implementation of rules. This has caused a lot of deaths.

Fehmi Koru in Star
No matter how many precautions we take, we are unprotected against nature. We understand how weak and unprotected human beings are and how delicate the line between life and death is when nature revolts against us. Natural catastrophes also make us equal as they do not distinguish between the rich and the poor or the Turk and the Kurd.</td>
<td>هاتووه به سۆزەوه له ئامێزیان بگرین [ئەو هاوڵاتیه کوردانەی له وان و دەورو بەری دەژین]. پێویسته له کاته دژوارەکاندا هاریکاری نێوان تورک و کورد دەربکەوێت. دەبێت هەر ئێستا دەست بەکار بین، ئەگەر بمانەوێت دڵی برا کوردەکانمان ببەینەوە. پێویسته بەم شێوازە پەکەکه ببەزێنین چونکه ئەم شێوازە زۆر کاریگەرتره له چەک.

تەها ئاکیۆڵ له ڕۆژنامەی حوڕڕیەته
خراپی بیناسازی خاڵی لاوازی ئێمەیه. بیناکان وەک پولی دۆمینه دادەڕمان... بیناسازەکان که دروستیان کردوون، شارەوانی که مۆلەتی پیداون، ئەندازیارە سەرپەرشتیارەکان که واژوویان کردووه، دەبێت بدۆزرێنەوه و دادگایی بکرێن و بکرێن به پەند بۆ کەسانی تر.

مەحمود ئوڤور له ڕۆژنامەی سەباح
ئازاری هەموو زەمین لەرزەکان وەک یەکه. زۆربەی خاکی ولاتەکەمان له سەر هێڵێ بوومەلەرزەیه، بەڵام بەداخەوه هیچ هانگاوێک نانێین لەوبارەوە.

گونگۆر مەنگی له ڕۆژنامەی وەتەن
زاناکان مناقەشەی زەمین لەرزە دەکەن له شاری وان، بەلام باس لەوە ناکەن که به دڵنیاییەوه زەمین لەرزە ئەستەمبولیش دەهەژێنیت. ئەمەش له هەر لەحزەیەکد ڕووبدات ڕوودەدات، ئێستا بێت یان پاشی 50 ساڵی تر. تا زووتر دەست بەکار بین، کەمتر قوربانی لێدەکەوێتەوە.

موراد یەتکین له ڕۆژنامەی رادیکاڵ
له زەمین لەرزەکانی (وان) ەوه بۆمان دەرکەوت که پێکهاتەی ژێرخانمان بەرەو پێش چووه، بەڵام هێشتا هۆکاری مرۆیی کێشەیه لەڕووی کۆنتڕۆل کردن و جێ بەجێ کردنی یاساوە. هەر ئەمەش هۆکاری گیان لەدەستدانی زۆرێک له قوربانیەکان بوو.

فەهمی کۆڕو له ڕۆژنامەی ستار
هەر هۆکارێکی پێشوەخت بگرینه بەر ناتوانین پارێزراو بین له کارەساتی سروشتی. تێدەگەین که مرۆڤ چەندە لاوازە و پەردەی نیوان ژیان و مردنیش چەندە تەنکه ئەوکاتەی که سروشت لێمان یاخی دەبێت. کارەساتە سروشتیەکان یەکسانی له نێوانماندا بەرپادەکەن بەوەی جیاوزی ناکەن له نیوان دەوڵەمەند و هەژار یان تورک و کورد.
سەرچاوە: BBCوەرگێڕانی: صابر حسن</td></tr>
<tr><td colspan="2">Text 43</td></tr>
<tr><td>ST</td><td>TT</td></tr>
<tr><td>Michael Knight to Gulan: The Federal Government is fighting back against the distribution of power to the regions and to the province

Michael Knight is senior researcher in Washington Institute for Near East Policy and specialist on military affairs and security in Iraq, Iran, Yemen, and the Arab Gulf Countries. The Professor Knight visited Iraq and the Gulf countries continuously as being a Pentagon Consultant, and he was one of the team members since 1990 that collected information about Iraq, and he also studied the lessons the United</td>
<td>راوێژکاری پێنتاگۆن بۆ کاروباری عێراق بۆ گوڵان: حکومەتی ئێستای عێراق دەیەوێت هەرێمەکان و پارێزگاکان ئەو دەستەڵاتەیان نەبێت که دەستوور پێی داون

”مایکل نایت تۆژەری باڵایە له ئامۆژگای واشنتۆن بۆ دیراساتی سیاسەتی رۆژهەڵاتی نزيك و تايبەتمەندە لەسەر کاروباری سەربازی و ئاسایشی عێراق و ئێران و یەمەن و دەوڵەتانی عەرەبی له کەنداو. پرۆفیسۆر نایت وەك راوێژکاری پێنتاگۆن زۆر بەچڕی سەردانی عێراق و دەوڵەتانی کەنداوی کردووه و لەساڵی 1990ـەوە یەکێك بووه لەئەندامانی ئەو تیمەی زانیاری لەسەر عێراق کۆکردۆتەوە، هەروەها دیراسەتی لەسەر ئەو وانانه کردووه که ئەمریکا لەهەردوو پرۆسەی سەربازی دژی عێراق له ساڵانی 1990ـەوه تائێستا ئەنجامیداون، ئێستا</td></tr>
</table>

States conducted in both military processes against Iraq in 1990 and up to the day. The Professor Knight is currently at Washington Institute for Near East Policy and is one of the prominent researchers on Iraq. Regarding to the current situations of Iraq and the withdrawal of the US Forces, we have contacted the Professor Knight and addressed few questions about the topic described above, and he replied to our questions in an exclusive interview to Gulan Magazine as the following:

* The main problem of the Arabic and Islamic countries is the presence of dictatorship and oppressive authorities. These regimes have violated human rights and oppressed the minorities and other ethnic groups in their country. So, we would like to ask you; why still these dictatorship regimes are in power?
- Well, I want to start by Iraq, I think what we were seeing with Libya, Syria and Iran is that oppressive regimes are a lot more difficult to get rid of than what might appear. So you look at Tunisia and Egypt doesn't pretty fast but the other places are held on for a lot longer. So some of these regimes and Saddam Hussein's regime would have been similar are very difficult ….., remember 1991 we saw that in Iraq it shows that these regimes got a lot of rebellions, and in terms with the amount of the physical power like in bring to the streets they are military powers, considerable.

* Iraq, unlike the Arabic and Islamic countries, was supposed to step toward democracy after the toppling of Saddam Hussein's regime, but as we notice; the Iraqi government is becoming totalitarian and violates the fundamentals of democracy. So, in your view; if Iraqi government back off the democracy development process, what happens to the future of Iraq?
- Well Iraq has a great deal of promise, a great deal of potential, and the oil and gas are important, but the most important thing about Iraq is that it can be the first multi-cultural, multi-ethnic federal democracy in the Middle East, it can be a real deal. And that is why it is so important for us to continue gradually and persistently pushing the democracy agenda in Iraq. The West should never give up on the democratization in Iraq, because a democratic Iraq is more important than any the other countries put together really, I truly believe that, you can get a democratic Iraq in hopefully one day a democratic Iran, the region would be stable for long term potentially. So what we see in the moment in Iraq is that the government is still acts early stage of development, it might take a couple more cycles of elections, and a new generations of leaders coming to position, probably before healthy democracy can grow in Iraq, and I'm sad about that, it would have been nice if the 2010 elections could have both together a nationalist government the head of real

پرۆفیسۆر نایت لە ئامۆژگای واشنتۆن بۆ دیراساتی سیاسەتی ڕۆژهەڵاتی نزیك یەكێكە لە تۆژە دیارەكانی دۆسێی عێراق، سەبارەت بەرەوشی ئێستای عێراق و كشانەوەی هێزەكانی ئەمریكا، پێوەندیمان بەپرۆفیسۆر نایت كرد و لەسەر ئەو پرسانە چەند پرسیارێكمان ئاراستەكرد و بەڕێزی بەمجۆرە وەڵامی گوڵانی دایەوە" .

*كێشەی سەرەكی وڵاتە عەرەبی و ئیسلامیەكان بریتییە لە بوونی دیكتاتۆر و دەسەڵاتە سەركوتكارەكان، ئەم دەسەڵاتانە مافەكانی مرۆڤ و مافی كەمینەكان و گروپە ئیتنییەكانی دیكەیان وڵاتەكەیان پێشێلكردووە، پرسیارەكە ئەوەیە بۆچی هێشتا ئەم دیكتاتۆرانە لەدەسەڵاتدان؟

-من نامەوێت باسی عێراقی ئەمڕۆ بكەم، ئەگەر بەخێرایی باسی ئەم ئەم مەسەلەیە بكەین، ئەوا ئەوەی لە لیبیا، سوریا و ئێراندا دەبینین، ئەو ڕاستیەیە كە ڕزگاربوون لە ڕژێمە سەركوتكارەكان زۆر دژوار نییە وەك ئەوەی دەردەكەوێت، وەك لە میسریش بینیمان، بەڵام لە شوێنەكانی دیكەدا بۆ ماوەیەكی درێژتر خۆیان ڕاگرتووە. هەندێ لەم ڕژێمانە، كە رژێمی سەددام حوسینیش هاوشێوەی ئەم ڕژێمانە بوو، ڕزگاربوون لێیان زۆر زەحمەتە، بۆ نموونە ئێمە لە ڕاپەڕینی 1991 لە عێراق بینیمان ئەم ڕژێمانە بەرگریەكی زۆریان هەیە، هێزێكی زۆریان لەسەر شەقام بەكارهێنا، واتە هێزی سەربازی ئەم ڕژێمانە هێزێكی گەورە و بەرچاو بوو .
*بەڵام بە پێچەوانەی وڵاتە عەرەبی و ئیسلامیەكانەوە چاوەڕوان دەكرا دوای ڕووخانی ڕژێمی سەددام حوسێن، عێراق بەرەو دیموكراسی هەنگاو هەڵبگرێت، بەڵام هەروەك سەرنج دەدەین حكومەتی عێراق خەریكە دەگەڕێتەوە بۆ تۆتالیتاریەت و بنەما بنەڕەتیەكانی دیموكراسی پێشێل دەكات و جێبەجێیان ناكات، پرسیارەكە ئەوەیە ئەگەر حكومەتی عێراق لە پەرەپێدانی دیموكراسی پاشگەزبووبێتەوە، ئایا چ ئایندەیەك چاوەڕوانی عێراق دەكات؟
-عێراق توانایەكی زۆری هەیە، ئەگەرێكی زۆری سەركەوتنی لەبەردەمدایە، نەوت و گازەكەشی گرنگن، بەڵام گرنگترین شت لەبارەی عێراقەوە، ئەوەیە دەكرێت ئەم وڵاتە ببێتە یەكەم وڵاتی فرەكەلتور و فرەئیتنی و دەوڵەتێكی فیدراڵی و دیموكراسی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا، دەكرێت ئەمە دەستكەوتی ڕاستەقینە بێت، لەبەر ئەوە گرنگە هەنگاو بە هەنگاو و لێبڕاوانە بەردەوام بین لە جێبەجێكردنی بەرنامەیەكی دیموكراتیانە لە عێراقدا، نابێت هەرگیز ڕۆژئاوا كۆڵبدات لە پرۆسەی بە دیموكراتیكردن لە عێراقدا، پێموایە عێراقێكی دیموكراتی لە هەر وڵاتێكی دیكە گرنگترە، من بە ڕاستی باوەڕم بەوە هەیە، چونكە ئەگەر عێراقێكی دیموكراتت هەبێت، بە ئومێدی ئەوەی ڕۆژێك بێت ئێرانێكی دیموكراتمان هەبێت، ئەوا ئەگەری ئەوە هەیە لە مەودای دووردا ناوچەكە سەقامگیر بێت .
ئەوەی ئێستا لە عێراقدا دەیبینین ئەوەیە حكومەت بە ڕاستی لە قۆناغی سەرەتایی بەرەپێشچووندایە، كە ڕەنگە پێویستی بە چەند خولێكی دیكەی هەڵبژاردن هەبێت و نەوەگەلێكی دیكە و سەركردەگەلێكی نوێ بێنەپێشەوە، پێش ئەوەی دیموكراسیەكی تەندروست لە عێراقدا گەشە بكات. من دڵتەنگم لەبارەی ئەوەوە، بەڵام شتێكی باش دەبوو ئەگەر هەڵبژاردنیساڵی 2010 سەریبكێشایە بۆ پێكهێنانی حكومەتێكی ناسیۆنالیستی كە بەرنامەیەكی ڕاستەقینەی هەبێت، بەڵام بە داخەوە ئێمە هێشتا لە قۆناغی سەرەتاییداین، پارتە سیاسییەكان هێشتا كامڵ و پێگەیشتوو نین، سیستمە سیاسییەكە، دادگای فیدراڵی و چوارچێوەی یاسایی پارتە سیاسییەكان هێشتا ناكامڵن بۆ ئەوەی خاوەنی دیموكراسیەكی تەندروست بن لە عێراقدا. لەلایەكی دیكەوە بە دڵنیاییەوە دۆخەكە باشترە بە بەراورد بە سەردەمی سەددام حوسێن، ئەویش لە ڕووی حكومڕانیكردنەوە، چونكە بەلای كەمەوە ئەگەری ئەوە هەیە لە ئایندەدا دیموكراسی لە

manifesto, but unfortunately we’re still at the early stage, the political parties are not mature enough, the political system, the federal court and the legal framework for political parties is still too immature for us to have a very healthy democracy in Iraq, but on the other hand it must have us cost and it was under Saddam in terms of governance we had at least a possibility of a democratic government in the future, where that possibility never existed at all under Saddam. It was inevitable that after the dictatorship we would have this period of weak democracy and there would always be a threat of new dictatorship, but I think the Iraqi political system and the constitution in which you adopted in 2005 at least keeps democracy alive for long enough that the political system become mature.

* Some experts mention the importance of changing and re-writing the constitution of the Arabic countries on one hand, on the other hand we see that Iraq owns a new constitution and it’s been violated by the Iraqi government, which is quiet a pessimistic point. So, what is the importance of new but non-functional constitutions?
- I think no constitution is perfect as soon as it might, if you look at US constitution it has been amended many times, if you think about first US constitution there was still slavery, some thing that today it would be unthinkable. So if you look at the first US constitution as basic standard it would be a very bad constitution, so they had to change it multiple times. Now I think in Iraq the process will be faster but there is probably a lot of work to do on the constitution, I mean maybe not on changing the constitution, but on creating Iraq moves to implement the constitution, that is where the problem is. The constitution is so big that the colonies are implementing the constitution, the constitution for me it sees basically okay, it is that we never created implementing legislation that was occurred to really make the constitution to make sense. And that is really something that is going to slowly be done over the next decade at least. And it can only be done right if the political parties are mature and modern and free of corruption. And that is going to take a while.

* Many political experts on Iraq think that; if Iraqi government fails to resolve the Sunni-Shiite conflict and the suspended problems with the Kurds, Iraq will not stay unified. But, we see that Iraqi government hasn’t been able to resolve the Sunni – Shiite conflict and the suspended problems of the Kurds regarding the disputed area, so how far this threatens the unity of Iraq?
- I think they threaten the safety and security of people who live in the disputed territories, I think they threaten the functioning of Iraqi parliament and I think they complicate economic development, investments and relations with foreign states. But I don’t think that the problem between KRG and the

عێراقدا بێتەدی، لە کاتێکدا لە سایەی سەددام حوسێندا ئەم ئەگەرە بە هیچ شێوەیەك لە ئارادانەبوو، هەروەها ئەوە شتێکی حەتمی بوو کە دوای دیکتاتۆریەت ڕۆژگارێك لە دیموکراسیەتی لاواز بێتەئاراوە، کە هەمیشە هەڕەشەی دروستبوونی دیکتاتۆریەتی نوێ لە ئارادایە، بەڵام پێموایە بەلای کەمەوە سیستمی سیاسی عێراق و دەستووری وڵاتەکە کە لە ساڵی 2005دا تەبەنی کرا بووە هۆی ئەوەی دیموکراسی بە زیندوویی بمێنێتەوە، تا ئەو کاتەی سیستمە سیاسییەکە کامڵ دەبێت .

*هەمو شارەزایانی بارودۆخی عێراق ئاماژە بە گرنگی هەموارکردن و دووبارە داڕشتنەوەی دەستووری عێراق دەکەن و بەراوردی عێراق بە وڵاتە عەرەبی و ئیسلامیەکانی دیکە دەکەن، ئێمە دەبینین عێراق خاوەنی دەستووری خۆیەتی، کە دەستوورێکی باشە و دوای ڕووخانی ڕژێمی سەدام نووسرایەوە، بەڵام حکومەتی عێراقی پێشێلی دەکات، ئەمەش مایەی ڕەشبینیە، پرسیارەکە ئەوەیە ئایا سوودی دەستوورێکی نوێ، بەڵام ناکارا چیە؟

-پێموایە هەر دەستوورێك کە دادەڕێژرێت بێ کەموکوڕی نییە، چونکە ئەگەر لە دەستووری ئەمریکا بڕوانین، ئەوا چەندین جار هەموارکراوەتەوە، ئەگەر ئێمە سەیری یەکەم دەستووری ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا بکەین، ئەوا کۆیلەیەتی هەبوو، کە ئەمە شتێکە لە ڕۆژگاری ئێستا قابیلی ئەوەنییە بیری لێبکرێتەوە. کەواتە ئەگەر بە ستانداردی ئێستا یەکەم دەستووری ئەمریکا هەڵبسەنگێنیت، ئەوا دەستوورێکی زۆر زۆر خراپ دەردەچێت، لەبەر ئەوە ناچار بوون چەندین جار هەمواری بکەنەوە. پێموایە لە عێراقدا ئەم پرۆسەیە خێراتر دەبێت، بەڵام هێشتا کارێکی زۆر ماوە کەلەسەر دەستوور بکرێت، کە ڕەنگە ئەمە هەموارکردنی دەستوور نەگرێتەوە، بەڵکو داڕشتنی ئەو یاسایانە بگرێتەوە کە دەبنەهۆی جێبەجێکردنی دەستوور، کێشە ڕاستەقینەکە لێرەدایە، دەستوور ئەوەندە نارۆشنە، بە چەشنێك کێشەکە لە جێبەجێکردنی دەستووردایە. لە بنەڕەتدا دەستوورەکە بێ گرفت دیارە، بەڵام ئەو یاسایانە دەرنەکراون کە پێویستن بۆ ئەوەی بە ڕاستی دەستوور مانای خۆی هەبێت. کە ئەمە شتێکە دەبێت بە ڕەوتێکی لەسەرخۆ و بەلای کەمەوە لە ماوەی دەیەی داهاتوودا ئەنجام بدرێت. ئەمەش تەنیا ئەو کاتە ئەنجام دەدرێت کە پارتە سیاسییەکان کامڵ مۆدێرن و خاڵی بن لە گەندەڵی، ئەمەش پێویستی بە کاتە .

*هەندێ لە شارەزایانی سیاسی بارودۆخی عێراق باس لەوە دەکەن ئەگەر حکومەتی عێراقی نەتوانێت کێشەی سوننە و شیعە و کێشەی هەڵپەسێردراوەکانی لەگەڵ هەرێمی کوردستاندا چارەسەر بکات، ئەوا عێراق بە یەکگرتوویی نامێنێتەوە، بەڵام ئەوەی بەدی دەکەین ئەوەیە حکومەتی عێراقی نەیتوانیوە ئەم کێشە و ناکۆکیانە چارەسەربکات، ئایا ئەمە تا چەند هەڕەشەیە بۆ سەر یەکێتی وڵاتەکە و ئایا تا چەند ئەگەری دابەشبوون و پارچە پارچەبوونی وڵاتەکە لە ئارادایە؟
-پێموایە هەڕەشەن بۆ سەر سەلامەتی و ئاسایشی ئەو خەڵکانەی لەناوچە ناکۆکی لەسەرەکاندا دەژین، هەڕەشەن لەسەر ئەوەی پەرلەمانی عێراق سەرکەوتووانە ئەرکەکانی خۆی جێبەجێ نەکات، هەروەها دەبنەهۆی ئاڵۆزکردنی بەرەوپێشچوونی ئابووری، وەبەرهێنان و پێوەندی لەگەڵ دەوڵەتە دەرەکیەکاندا، بەڵام پێموانییە کێشەی نێوان حکومەتی عێراق و حکومەتی هەرێمی کوردستان هەڕەشەبێت لەسەر سەقامگیری عێراق یان ئاییندەی یەکپارچەیی عێراق، من باوەڕم وانییە، من کاتێکی زۆرم لە هەرێمی کوردستاندا بەسەر بردووە-بە دڵنیاییەوە هێندەی ئێوە نا-من کاتێکی زۆرم لەو هەرێمەدا بەسەربردووە و قسەم لەگەڵ زۆرێك لەسەرکردە سەرەکیەکاندا کردووە، ئەو شتەی هێشتا باوەڕم پێیەتی ئەوەیە کورد ئاییندەی خۆیان وەك بەشێك لە عێراق دەبینن. ڕەنگە پێوەندی لەگەڵ تورکیادا بە تەواوەتی بەرەو

federal government threatens overall the stability of Iraq or the future unity of Iraq. I've spent a lot of time being in KRG and I've spoken to a lot of key leaders, and one thing that I still believe is that the Kurds see their future as part of Iraq, maybe if their relationships with Turkey change completely for the better that would be a different case. But as we see for the recent events that there is no guarantee that KRG's neighbors will remain friendly with KRG, even with Turkey's new policy there is still room for misunderstandings and break downs of the communications, and for the all bad history to come up again. I think if you look at the Iraqi leaders, I think the oil says it all, now the KRG have got a lot of oil, but I think at the moment the benefit of it is still being part of Iraq. Iraq is making 6 million barrels of oil per day, or more, for the KRG to get 17% of 6million barrels per day is better than getting money from the only oil in Kurdistan, and they are going to get more money from the oil in Kurdistan as well. So, I just think of the basic maps, the basic economics point to the fact that KRG will stay in Iraq and then these problems on the disputed borders will be painful and destructive but it doesn't threatening the overall stability of the country.

* Part of the problems in Iraq is regarding the sharing of natural resources' revenue among the components of Iraq, Iraqi constitution has mentioned the way of sharing the revenues, but the Iraqi government has prepared the oil and gas laws which doesn't match the Iraqi constitution and wants to approve these laws. So, in your opinion; how far creating obstacles for sharing the oil revenue questions the sovereignty of Iraq as a federal state?
- Yes, I think there is a lot of issues to deal with as article number 111, 110 and 112 all of these kind of articles are the ones that deals with distribution and goes to the federal authorities and the authorities of the regions and provinces, and there are a lot of questions to answer about that. But, these are questions that are most large nations have to deal with, they are unfamiliar problems in the Middle east, because most of the states have functioned as highly centralized states, there are few examples in Middle East of strong federal democracies where the considerable amount of power and indeed fiscal independence is devolved to the regions and provinces and districts and sub-districts within the country, so this is an experiment, and it is complicate by history between the Kurds and the Arabs in Iraq, and between the Kurds in only neighboring countries. So it would be complicated problem even if there are no special issues related to the Kurds, but the special problems related to the Kurds may be is even more complicated, it probably going to take decades to deal with. Everyone is looking at the oil-gas laws and they say this is a problem we need to deal with today, next month or next year, realistically that is not going to happen. You know, now we've

باشتر گۆڕابێت، ئەمە مەسەلەیەکی جیاوازە، هەروەك لە ڕووداوەکانی ئەم دواییەدا بینیمان، ئەوا هیچ زەمانەتێك نییە دەوڵەتە دراوسێکانی هەرێمی کوردستان دۆستانە بمێننەوە لەگەڵ ئەم هەرێمەدا، تەنانەت تورکیاش کە سیاسەتێکی نوێی هەیە ئەگەری بە هەڵەتێگەیشتن پچڕانی پێوەندیەکان و دووبارە گەڕانەوەی مێژووی خراپ هەیە. ئەوەی پەیوەست بێت بە دەوڵەتە دراوسێکانەوە، ئەوا نەوت هەموو شتێك دیاری دەکات. هەرێمی کوردستان نەوتێکی زۆری هەیە، بەڵام قازانج دەکەن ئەگەر وەك بەشێك لە عێراق بمێننەوە، کاتێك عێراق لە ڕۆژێکدا 6 ملیۆن بەرمیل یان زیاتر بەرهەم دەهێنێت، ئەوا بەدەستهێنانی لە سەدا 17ی ئەو نەوتە بۆ هەرێمی کوردستان دادەنرێت باشترە لە بەدەستهێنانی تەنیا ئەو نەوتەی لە کوردستاندا هەیە، کە دەتوانرێت داهاتێکی زۆر لە نەوتی کوردستانەوە بەدەست بهێنرێت. کەواتە ڕاستیە بنەڕەتیە ئابووریەکە ئاماژە بەوە دەکات هەرێمی کوردستان وەك بەشێك لە عێراق دەمێنێتەوە و ناوچە ناکۆکی لەسەرەکانیش بەردەوام وەك سەرچاوەی گرژی و گرفت دەمێننەوە، بەڵام نابنەهۆی ئەوەی هەڕەشە لە سەقامگیری وڵاتەکە بکەن .

*بەشێك لە کێشەکە برتییە لە کێشەی دابەشکردنی داهاتی سەرچاوە سروشتیەکان لەنێو پێکهاتەکانی عێراقدا، دەستووری عێراق ڕیگەی دابەشکردنی ئەم داهاتەی داناوە، بەڵام حکومەتی عێراق ڕەشنووسی یاسای نەوت و گازی ئامادەکردووە کە لەگەڵ دەستووردا یەکناگرێتەوە، پرسیارەکە ئەوەیە ئایا ئەمە تا چەند مەسەلەیەکی مەترسیدارە بۆ سەر یەکێتی عێراق و بۆ شێوازی دابەشکردنی داهاتی نەوت؟ و تا چەند گومان دەخاتەسەر سەروەریی عێراق وەك دەوڵەتێکی فیدراڵی؟

-پێموایە دەبێت کێشەکەلێگی زۆر چارەسەربکرێن لە پێوەندیدا بە ماددەی 111 و 110 و 112 کە پەیوەستە بە دابەشکردن و بە دەسەڵاتە حەسریەکانی حکومەتی فیدراڵی و دەسەڵاتی هەرێم و پارێزگاکانەوە، کە چەندەها پرسیار هەن لەبارەی ئەو پرسەوە، بەڵام ئەمانە پرسیارگەلێکن کە دەبێت زۆرێك لە نەتەوە مەزنەکان دەست و پەنجەی لەگەڵدا نەرم بکەن، ئەمانە کێشەگەلێکن کە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست ئاشنانین پێی، لەبەر ئەوەی زۆرێك لە دەوڵەتەکانی ئەم ناوچەیە دەوڵەتگەلێك بوون ئاستێکی بەرزی مەرکەزیەتیان تێدابووە، لە ڕاستیدا چەند نموونەیەکی کەمی دەوڵەتی فیدراڵی دیموکراتی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا هەن کە تێیاندا دەسەڵات و سەربەخۆییەکی دارایی بەرچاو دراوە بە هەرێم و پارێزگا و یەکە ئیداریەکان لە وڵاتەکەدا، کەواتە ئەمە ئەزموونێکە و مێژووی نێوان کورد و عەرەب لە عێراقدا ئاڵۆزیکردووە، هەروەها لە نێوان کورد و تێکڕای دەوڵەتە دراوسێکان، کەواتە ئەمە کێشەیەکی ئاڵۆزە، تەنانەت ئەگەر مەسەلەیەکی دیاریکراو پەیوەست نەبێت بە کوردەوە، بەڵام ئەو کێشە تایبەتیەی پەیوەستە بە کوردەوە تەنانەت ڕەنگە ئاڵۆزتر بێت و ڕەنگە دەیەها ساڵی پێبچێت بۆ ئەوەی چارەسەربکرێت. هەموو کەسێك کە سەیری یاسای نەوت و گاز دەکات دەڵێن دەبێت ئەم کێشەیە لەمڕۆدا، لە مانگی داهاتوودا و لە ساڵی داهاتوودا چارەسەربکرێن، ئەگەر واقیعی بین ئەمە ڕوونادات. ئێمە لە ساڵی 2003ـەوە چاوەڕێ دەکەین یاسای نەوت و غاز تێپەڕێنرێت، بەڵام ئەوە ساڵی 2011یە و پێناچێت ئێمە نزیك بینەوە لە تێپەڕاندنی ئەو یاسایە، کەبۆی هەیە لە پێنج ساڵی دیکەش هەمان ئەم گفتوگۆیەی ئێستا بکەین .

*بە پێی دەستوور عێراق وڵاتێکی فیدراڵیە، بەڵام ئەوەی بەدی دەکەین ئەوەیە لە هەشت ساڵی ڕابردوودا، لە دوای ڕووخانی ڕژێمی پێشووەوە، حکومەتێکی مەرکەزی بەهێز لە عێراقدا هەیە، ئایا ئەمە تا چەند مەترسی ئەوەی لێدەکرێت دووبارە عێراق بگەڕێتەوە بۆ سەردەمی دیکتاتۆریەت؟

been waiting since 2003 to get a real oil and gas law in place, and it is 2011 we're probably not that close to get oil and gas law in place, we could be having same conversation in 5 years' time.

* According to Iraqi constitution Iraq must be a federal state, but it has been 8 years since the toppling of the former regime, but Iraq is still a central country. So, how far keeping centralism in Iraq threatens the change of Iraq into dictatorship again?
- Well you know, you hit the nail on the head, that's we saying in Britain, you get to the point, which is that: the federal government is fighting back against this distribution of power to the regions and to the provinces, you know the federalism in Iraq was an American Idea and also was a Kurdish idea and this now we see the federal government and many of the Arab political parties are fighting back against that, so it is going to be a back and forth fight that is for sure, and of US leverage and influences in Iraq reduces, I think federalism loses one of its big supports. Now the KRG I think is safe, I think the KRG will always be a federal region and it will always have a lot of powers, and it will do a lot of things inside the KRG regardless what Baghdad says, regardless what anyone say. You now they are in control of themselves, and I think they have a lot of autonomy in that way, semi-autonomy. But in other parts of Iraq, yes there definitely will be a struggle as the US is leaving between provinces and the federal government and between the districts and the provinces for sure. How will that come out? My got instances is that I think Iraqi politicians in Baghdad, like Maliki; will often have to give the provinces more money, independence, when they want to win the political favor, when they want to win over the people in the provinces. So, I think in every election time there might be promises and they give something to the provinces, you know they give petro-dollars to individual provinces, and then as we get between the elections that money will start to dry up and the federal government will try to clone more power and as it gets close to the national relations then will prevent the elections, and you know the provinces will get more oil, more freedom, more money and more independence. So it think it is going to be constant back and forth, like when you see the waves on the sea, the tried comes in and the tries comes out. It is going to be long term struggle for power in Iraq and that will probably never stop really.

* Last Question: in case any struggle, conflict or civil war take place between the main Iraqi components or if there is going to be any external intervening especially by the Iraqi neighboring states, do you think USA will be interfering in a way or another to support the Iraqi government?
- I don't think there is a chance of civil war, I think there is a very low chance of civil war in Iraq now, I

-ئێوە پەنجەتان خستەر برینەکە، حکومەتی فیدراڵی ئێستا بەرەنگاری ئەم دابەشکردنەی دەسەڵات بەسەر هەرێم و پارێزگاکاندا دەبێتەوە، لە عێراقدا دابەشکردنی دەسەڵات لە فیدراڵیدا، ئایدیایەکی ئەمریکی بوو، هەروەها فیکرەیەکی کوردی بوو، ئێستا دەبینین حکومەتی فیدراڵی و زۆرێك لە پارتە سیاسییە عەرەبییەکان بەرەنگاری ئەمە دەبنەوە، کەواتە بە دڵنیاییەوە ئەمە بگرە و بەردەیەکی زۆری بەخۆوە دەبینێت، پێموایە کاتێك کاریگەری و دەستڕۆیشتوویی ئەمریکا لە عێراقدا کەم دەبێتەوە، هەرێمی کوردستان سەلامەت دەبێت، پێم وایە هەمیشە هەرێمی کوردستان هەرێمێکی فیدراڵی دەبێت و دەسەڵاتێکی زۆری دەبێت، هەروەها مومارەسەی سەربەخۆییەکی زۆر دەکەن لە ئەنجامدانی کارە ناوخۆییەکانی هەرێمەکە، بە چاوپۆشین لەوەی بەغدا دەیڵێت، بە چاوپۆشین لە هەر شتێکی دیکە کە دەوترێت.

پێموایە کۆنتڕۆڵێکی زۆریان دەبێت و ئۆتۆنۆمیەکی زۆریان دەبێت، واتە نیمچە سەربەخۆیی هەیە، بەڵام بە دڵنیاییەوە لەبەشەکانی دیکەی عێراقدا ململانێیەك لە نێوان پارێزگاکان و حکومەتی فیدراڵیدا دروست دەبێت، کاتێك ئەمریکیەکان وڵاتەکە جێدەهێڵن، ئایا ئەمە چ دەرئەنجامێکی لێدەکەوێتەوە، مەزەندەی من ئەوەیە دەبێت سیاسییەکانی بەغدا، وەك مالیکی، دارایی و داهاتێکی زیاتر بە پارێزگاکان دەدەن، سەربەخۆییەکی زیاتریان پێدەدەن، ئەوەش کاتێك دەیانەوێت خەڵکی پارێزگاکان کەسب بکەن، کاتێك دەیانەوێت چاکەیەکی سیاسیان لەگەڵدا بکەن، کەواتە لە سەرووەختی هەڵبژاردنەکاندا بەڵێنێکی زۆر بەخەڵك دەدەن و هەندێ شت بۆ پارێزگاکان دەکەن، وەك پێدانی پترۆدۆلار بە هەندێ پارێزگا، بەڵام لەنێوان هەڵبژاردنەکاندا ئەو پارەیە وشك دەکات و حکومەتی مەرکەزی هەوڵی کێشانەوەی دەسەڵاتەکان دەدات، بەڵام لەگەڵ نزیکبوونەوەی هەڵبژاردنە پەرلەمانیەکە، یاخود هەڵبژاردنی پارێزگاکان، ئەوا پارێزگاکان ئازادیەکی زیاتر، سەربەخۆییەکی زیاتر و پارەیەکی زیاتر بەدەست دەهێنن. کەواتە ئەمە بگرە و بەردەیەکی زۆر بەخۆوە دەبینێت، وەك شەپۆلی دەریا وایە جارێك هەڵدەکشێت و جارێك دادەکشێت، ئەمە ململانێیەکی درێژخایەن دەبێت لەسەر دەسەڵات لە عێراقدا و ڕەنگە هەرگیز ئەم ململانێیە کۆتایی پێنەیەت .

*ئایا پێشبینی ئەوە دەکەی لە دوای کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا ناکۆکی لە نێوان پێکهاتە سەرەکیە جیاوازەکانی عێراقدا ڕووبدات، وەك شەڕی ناوخۆیی وەك ئەوەی هەندێ لە شارەزایان پێشبینی دەکەن و ئایا ئەگەر دەستێوەردانی دەرەکی ڕووبدات، ئایا ئەمریکا بەرپرسیار دەبێت لەمە، ئایا بە شێوەیەك لە شێوەکان دەستێوەردان دەکات بۆ پشتیوانی لە حکومەتی عێراق؟

-من پێم وانییە ئەگەری شەڕی ناوخۆ لە ئارادابێت، پێم وایە لە ئێستای عێراقدا ئەگەرێکی زۆر لاوازی شەڕی ناوخۆ لە ئارادایە، پێم وایە ئەوەی لە ساڵی 2006 تا ساڵی 2008 ڕوویدا زۆر نزیك بووە لە شەڕی ناوخۆوە، بەلەبەرچاوگرتنی ئەو ڕاستیەی عێراق بەم هەلومەرجەدا تێپەڕی و ڕزگاری بوو، ئەوا ئێستا ئەم وڵاتە لە بارێکدا نییە بۆ ئەوەی ئەمە دووبارە بکاتەوە. دەوڵەتە دراوسێکان بە شێوەیەك لە شێوەکان دەستێوەردان دەکەن، بەڵام پێموایە موبالەغە کراوە لە تەقدیرکردنی ئەو دەستێوەردانانەدا، پێم وایە ئەوە فیکرەیەکی سەرنجڕاکێشە بۆ عێراقیەکان کە بڵێن کێشەکان لە دەرەوە هاتوون، کە ئەمریکا هەندێ کێشەی دروستکردووە، ئێران هەندێ گرفتی دروست کردووە، سعودیە کێشەی دروست کردووە و تورکیاش، ئەوە ڕاستە ئەم وڵاتانە دەستێوەردان لە سیاسەتی عێراقدا دەکەن، ئێران و ئەمریکا دەستێوەردانێکی زۆر دەکەن، ئەوانی دیکەش تا ڕاددەیەکی دیاری کراو دەستێوەردان دەکەن، بەڵام دەسەڵات لە دەستی عێراقیەکاندایە، ئەگەر عێراق سەرکەوتوو بێت، ئەوا ئەمە مانای ئەوەیە عێراقیەکان بڕیاری ڕاستیان داوە، ئەگەر عێراقیش

think what we had in 2006 and 2008 was close to civil war, and I think when the country is gone through that and survived then it is not in a mood to do it again, very quickly. So, I think there is no chance. The neighbors are middling in some ways, but I think their influence is overestimated, I think that is an attractive idea that problems come from outside, it is an attractive idea that the Americans cause some problems, the Iranian, the Saudis, and the Turks, that is true that these countries do interfere in to Iraq's politics, the Americans and Iranians interfere a lot, the others interfere some to some extend, but realistically the power is in the hand of Iraqis, if Iraq is going to work it is because Iraqis made the right decision. If Iraq is going to fail, it is because Iraqis made the wrong decision. The sooner Iraqis accept that, the soon Iraqis think that they take full responsibility for the country. * Your last word and message to the Iraqi people? - To keep the faith in democracy and I wish them all very peacefully as a head, and God bless Iraq. Transcription: Sheban Ferhad	شکست بهێنێت، ئەوا ئەمە بە مانای ئەوەیە عێراقیەکان بڕیاری هەڵەیان داوە، تاوەکو عێراقیەکان زووتر لەم ڕاستیە تێبگەن، ئەوا زووتر دەتوانن بەرپرسیارێتی وڵاتەکەیان بگرنەئەستۆ . *دوا وتەت چیە؟ پەیامت چیە بۆ خەڵکی عێراق؟ -بەردەوام بن لە خەباتکردن لە پێناو دیموکراسیدا، هیوای ئەوەیان بۆ دەخوازم ساڵی داهاتوو ساڵێکی پڕ ئاشتی و گەشەکردن بێت بۆ عێراق.
Text 44	
ST	**TT**
Steven Zunes to Gulan Magazine: It is unfortunately that many parts of the Middle East are heading in a more democratic direction; see Iraq retrenching into more old style authoritarianism The Professor Steven Zunes is a professor of Political Sciences and International Relations in San Francisco University, and he is also a specialist on the Middle Eastern and the Iraqi political issues. The Professor Zunes is a world-widely famous analyzer. Regarding to the current situations in Iraq, we thought it would be necessary to address few questions to the Professor Zunes. And with great appreciations to the Professor Zunes, he expressed his opinions and views in an exclusive interview to Gulan Magazine regarding to the topic we are interested in as the following: * With the approaching to the US withdrawal time period, self-attack and explosions have increased in Iraq which are obviously signs that Iraq's security situation is still not stable enough so as to let US troops to withdraw. According to your opinion; don't you agree that the withdrawal of US troops further endangers security situation of Iraq? "Because their expertise in counter-insurgency and counter-terrorism, the withdrawal of the US Troops indeed increases the likelihood of further terrorism and violence. On the other hand; the presence of the US Troops in Iraq has helped stir up the kind of nationalism and extremism that has given some of the terrorist groups recruit. So; it is possible that it have the opposite as well, it is really hard to judge.	**ستیفن زۆنەس بۆ گوڵان: جێی داخە لە کاتێکدا زۆربەی بەشەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست هەنگاو بە ئاڕاستەی زیاتر دیموکراسیدا دەنێن، دەبینین لەعێراقدا شێوازە کۆنەکەی خۆسەپاندن قوڵتر دەکرێتەوە** "پرۆفیسۆر ستیفن زۆنس ئوستادی زانستی سیاسەت و پێوەندییە نێودەوڵەتیەکانە لەزانکۆی سانفرانسیسکۆ و پسپۆر و تایبەتمەندە لەسەر پرسە سیاسییەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و عێراق و لەم بوارەشدا لەسەر ئاستی جیهان وەك شرۆڤەوانێکی جیهانی ناسراوە و بەردەوام لەسەر ئاستی کەناڵە جیهانییەکان بانگێشت دەکرێت، بۆ قسەکردن لەسەر ڕەوشی ئێستای عێراق، بەپێویستمان زانی چەند پرسیارێك ئاڕاستەی پرۆفیسۆر زۆنەس بکەین، بەسوپاسەوە بەمجۆرە بۆ گوڵان هاتە ئاخافتن و وەڵامی داینەوە " . * هەندێك لە چاودێران ترسی ئەوەیان هەیە دوای کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا، عێراق بگەڕێتەوە بازنەی توندوتیژی، لەمەش زیاتر هەندێك مەزندەی ئەوە دەکەن شەڕی ناوخۆش هەڵبگیرسێتەو، ئایا بنەمای ئەم مەزندانە لەکوێوە سەرچاوە دەگرن؟ - لەبەر ئەوەی سوپای ئەمریکا شارەزایە لە بەرەنگاربوونەوەی یاخیبوون و تیرۆریزمدا، ئەوا لە ڕاستیدا کشانەوەی ئەم هێزە ئەگەری زیادبوونی توندوتیژی تیرۆرستی لەگەڵ خۆیدا زیاتر دەکات، لەلایەکی دیکەوە بوونی سەربازی ئەمریکا لە عێراقدا دەکرێت ببێتەهۆی هەڵکشانی ناسیۆنالیزم و توندڕەوی، کە بۆتە هۆی ئەوەی بیانوو بداتە دەست هەندێ لە گروپە تیرۆریستییەکان بۆ هێنانی خەڵك بۆ ناو ڕیزەکانیان، کەواتە ئەوەش مومکینە کە کاریگەری پێچەوانەی هەبێت، لەبەر ئەوە بە ڕاستی زەحمەتە حوکم بدەین. * حکومەتی عێراق بۆ ئەوەی پێشوەختە سنوورێك بۆ ئەم ئەگەرانە دابنێت و عێراق لەمەترسی گەورەتر دووربخاتەوە و پرۆسەی سیاسی ڕێکبخاتەوە، هەست دەکەین بەرەو تاکڕەوی

Unfortunately; the way the current government came to power has created a kind of factionalism that's makes a cohesive of representative government impossible

* After the 2010's elections, which has almost been 2 years, the Iraqi government hasn't been shaped completely and there are still obstacles which haven't been resolved. So, in your view please; how the Iraqi politicians can run the country while they haven't been able to shape the government within two years?

Unfortunately; the way that the current government came to power has created a kind of factionalism that's makes a cohesive of representative government impossible. Dictators which have been overthrown through popular nonviolent movements, likely as seen in many parts of the world are able to generally create more stable democratic system, because there was participation in the very beginning because there was giving and take because there was compromise. However; when you have a dictator overthrown in a foreign invasion without the sort of organic processes of democratization, you end up with factions mainly which have armed militias, and they are not interested in compromise, and are more interested in imposing their will on the others and enforcing their agenda without any sort of nominally maybe an elected government the process is not a democratic one, but one of the recruited power politics, and that is really what made the Iraqi government so dysfunctional.

Unfortunately; Maliki represents a kind of an autocratic style of Arab politics which has been challenged in Tunisia, Egypt, Syria, Yemen, Bahrain, and in other countries

* According to the comments made by many of the political parties in Iraq; Dr. Maliki, the Iraqi PM, is heading toward autocracy and dictatorship. So, if the Iraqi PM continues his attempts and returns to dictatorship, what happens to the political future of Iraq?

It is serious problem; we witnessed the assassination of intellectuals and journalists and others who have been support the civil society. Most Iraqis are not sectarians, and most Iraqis want to believe in democracy, most Iraqis want to have a system where the political differences can be workout through nonviolently means, not through decree, and not by elites, not by armed militias and not by death squads and terrorism. Unfortunately; Maliki represents a kind of an autocratic style of Arab politics which has been challenged in Tunisia, in Egypt, in Syria, in Yemen, in Bahrain, and in other countries, that people throughout the Middle East are trying to say "This is not the way the government should run." And it is unfortunately that many parts of the Middle East are heading in a more democratic direction; see Iraq retrenching into more old style

هەنگاو هەڵدەگرێت، ئایا بارودۆخی ئەمڕۆی عێراق بەمجۆرە مامەڵەی لەگەڵ دەکرێت؟

- بەداخەوە ئەو شێوەیەی ئەم حکومەتەی پێ پێکهێنرا کە ئێستا لە دەسەڵاتدایە، بووە هۆی دروستکردنی گروپگەرایی، کە بۆتەهۆی ئەوەی بوونی حکومەتێکی نوێنەرایەتی و یەکگرتوو شتێکی مەحاڵ بێت.

سەبارەت بە عێراق شێوازی ڕووخانی ڕژێمەکەی جیاوازبوو، هەندێ لەو دیکتاتۆرانەی لەلایەن بزاڤی جەماوەری ناتوندوتیژیەوە ڕووخێنراون، وەك لەزۆرێك لەبەشەکانی جیهاندا بینیمان، بەشێوەیەکی گشتی ئەتوانن سیستمێکی حکومڕانی سەقامگیر و دیموکراتی بخوڵقێنن، لەبەر ئەوەی لە سەرەتاوە بەشداری جەماوەری هەبوو، لەبەر ئەوەی بەخشین و وەرگرتن هەبوو، لەبەر ئەوەی ڕازی بوون بە چارەسەری مامناوەند هەبوو. هەرچۆنێك بێت، بەڵام کاتێك لەڕێی داگیرکاری دەرەکیەوە دیکتاتۆرێك دەڕووخێنرێت، بێ بوونی پرۆسەیەکی ئۆرگانی بەدیموکراتیکردن، ئەوا زۆرێك لەو گروپانەی لە ئارادا دەبن گروپی میلیشیای چەکدارن، کە بایەخ بە گەیشتن بە ڕێگاچارەی مامناوەند نادەن، بەڵکو بایەخ بە سەپاندنی ئیرادەی خۆیان دەدەن بەسەر ئەوانیدیکەدا، بە سەپاندنی ئەجێندای خۆیان، تەنانەت ئەگەر حکومەتەکەش هەڵبژێردراو بێت، ئەوا لەبەر ئەوەی پرۆسەکە دیموکراتی نەبوو، ئەوا پەنا ئەبرێتە بەر سیاسەتی هێز، هەر ئەمەش بۆتە هۆکاری ئەوەی حکومەتی عێراق سەرکەوتوو نەبێت.

* بەپێی لێدوانی زۆربەی لایەنە سیاسییەکانی عێراق ئێستا د.نوری مالیکی سەرۆك وەزیرانی عێراق هەنگاو بەرەو تاکڕەوی و دیکتاتۆریەت هەڵدەگرێت، ئایا ئەگەر سەرۆك وەزیرانی عێراق لەسەر ئەم هەوڵانەی بەردەوام بێت و بگەڕێتەوە بۆ دیکتاتۆریەت، ئایا ئاییندەی سیاسی عێراق بەکوێ دەگات؟

- ئەمە کێشەیەکی جددیە کە شایەتی ئیغتیالکردنی ڕۆشنبیران و ڕۆژنامەنووسان دەبین کە پشتیوانیان لە کۆمەڵگەی مەدەنی دەکرد. زۆربەی عێراقیەکان تائیفی نین، زۆربەی عێراقیەکان خوازیاری باوەڕهێنانن بە دیموکراسی، زۆربەی عێراقیەکان خوازیاری سیستمێکن تێیدا جیاوازیە سیاسییەکان بەشێوەیەکی ناتوندوتیژ یەکلابکرێنەوە، نەك بەهۆی میلیشیای چەکداری و تیمەکانی مەرگ و تیرۆریزمەوە. بە داخەوە مالیکی بەرجەستەی شێوازێکی ئۆتۆکراتی سیاسەتی عەرەبی دەکات، کە ئەم سیاسەتەش ڕووبەڕووی تەحەددی بۆتەوە، لە تونس، میسر و سوریا و بەحرین و وڵاتانی دیکە. خەڵکی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست دەیانەوێت بڵێن ئەمە ئەو ڕێگایە نییە کە دەبێت بگیرێتەبەر بۆ بەڕێوەبردنی حکومەت. جێی داخە لە کاتێکدا زۆربەی بەشەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست هەنگاو بە ئاراستەی زیاتر دیموکراسیدا دەنێن، دەبینین لە عێراقدا شێوازە کۆنەکەی خۆسەپاندن قوڵتردەکرێتەوە.

* ئێستا گرنگترین کێشە لەنێوان کورد و حکومەتی بەغدا کێشەی ناوچە جێ ناکۆکانە، ئەگەر کێشەکانی نێوان کورد و بەغدا چارەسەر نەبێ، بارودۆخەکە بەکوێ دەگات؟

- ڕەنگە کێشەی کورد مەترسیدارترین کێشە بێت، هەروەها دابەشبوونی شیعە و سوننە و دابەشبوونەکانی دیکەی ناو کۆمەڵگە، ئێمە باس لە مافی بڕیاردانی چارەنووس دەکەین. ئەمە ڕەوشێکە دەبێت چارەسەربکرێت. تا ئێستا هەوڵی ڕاستەقینە نەدراوە بۆ چارەسەرکردن، ئەوەی هەیە بریتییە لە دواخستنی کێشەکان، ڕەنگە لێرە و لەوێ گەیشتن بە چارەسەری مامناوەندی لەسەر کێشەی بچووك بەدی بکرێت، بەڵام هێشتا کێشە

authoritarianism.

Clearly; Iran and Turkey, rightly or wrongly, will going to use the armed group that are based inside of the Iraqi Kurdish Territories as an excuse for this kind of interventions

*There are some suspended problems between Kurds and Federal government in Baghdad, the most important one among them is the problem of disputed territories. Observers think that these problems are going to be more complicated. So, if the tension increases, how far there will be the risk of civil war to take place in Iraq?

Indeed the Kurdish question as I believe is the most dangerous potentially, also the differences between Arab Sunnis and Arab Shiites and other divisions within the society, we are talking here about the basic right of self-determination. This situation really does need to be resolved, and so far; there has been no really attempt for resolution, it has been more sort of putting things off, and maybe doing a little bit of minor compromise here and there, but the underlying issues are not really being addressed. And unfortunately; the United States which many times had been supporter of the Kurdish cause, is not being that supporter, it maybe seen yet again as we seen several times in recent history when the United States made promises in return for Kurdish support, and then turned around and abandoned them. The United States did not been doing, and never done much really to protect the Kurds; we remember the large-scale incursions by Turkey back in the 1990s, when the Kurdish Region of Iraq was suppose to be a safe haven, declared by the United Nations; and yet the United States had no objections what so ever as the Turkish incursion in fact, the arms used by the Turks were from the United States. So; I don’t think that the presence or absence of the US Forces in Iraqi is going to make that much of different in terms of security situation for the Kurdish areas in Iraq.

Clearly; as long as Iran and Turkey believe, rightly or wrongly, that there are armed group that are based inside of the Iraqi Kurdish Territories they will going to use it as an excuse for this kind of interventions, and unfortunately; it is likely to continue.

* Last Question: Many observers think that; if tension re-occurs in Iraq again, it will be difficult to have the different components of Iraq, Kurds, Sunni and Shiite, being able to live together. So, how far do you see the probability that Iraq may collapse just like the former Yugoslavia?

I think that things improved a little bit in this regard. I think that the younger Iraqis are really tired of this kind of sectarianism, tired of this division, and tired of this kind of dividing rules that you have. The biggest divisions I think within the Arab Part of Iraq are not between the Sunnis and Shiites, are rather between sectarian and nationalists within those communities. And so; I really think that as part of the broader you awakening as seen into democracy, as seen in the

سەرەکیەکان چارەسەرنەکراون. بە داخەوە لە کاتێکدا ئەمریکا پشتیوانی کێشەی کورد بووە، ئێستا ئەو پشتیوانیە زۆرە بەدی ناکرێت، ڕەنگە ئێمە جارێکی دیکە شایەتی ئەوەبین-هەروەك چەند جارێك لە مێژووی ئەم دواییەدا بینیمان- کە ئەمریکا لە بەرامبەر بەدەستهێنانی پشتیوانی کوردەکاندا بەڵێنی پێداون، بەڵام دواتر دەستی لێبەرداون و پشتی تێکردوون. ئەمریکا کارێکی زۆر ناکات و کارێکی زۆری نەکردووە بۆ ئەوەی کوردەکان بپارێزێت، سنووربەزاندنی فراوانی تورکیا لە ساڵانی نەوەتەکاندا، لە کاتێکدا بڕیار بوو ناوچەی کوردەکان لەعێراقدا ناوچەی ئارام بێت کە لەلایەن نەتەوە یەکگرتووەکان ڕاگەیەنرابوو، بەڵام ئەمریکا هیچ ئیعتیرازێکی نەبوو لەسەر سنووربەزاندنی تورکیا، بەڵکو ئەو چەکەی لەلایەن تورکیاوە بەکاردەهێنران چەکی ئەمریکی بوون. لەبەر ئەوە من باوەڕم وانیە بوون یان نەبوونی ئەمریکا لە عێراقدا جیاوازیەکی گەورە دروست بکات بۆ ڕەوشی ئەمنی ناوچە کوردییەکەی عێراق. ئەوەی ئاشکرایە ئەوەیە ئێران و تورکیا-هەڵەبن یان ڕاست-بوونی گروپە چەکدارییەکان لەناو ناوچە کوردیەکە لە عێراقدا وەك بیانویەك بەکاردەهێنن بۆ ئەم جۆرە دەستتێوەردانانە، بە داخەوە ئەمە ئەگەری بەردەوام بوونی هەیە.

* زۆر لە چاودێران پێیان وایە ئەگەر ئەمجارە توندوتیژی لەعێراق سەر هەڵبداتەوە، ئەوا ئاییندەی عێراق دەگاتە ئەو ئاستەی پێکهاتەکانی عێراق کورد و سوننە و شیعە نەتوانن پێکەوە بژین، ئایا پێتوایە عێراق بە هاوشێوەی یوگسلافیا لەبەر یەك هەڵبووەشێت؟

پێموایە شتەکان لەم ڕووەوە تا ڕاددەیەك بەرەوپێشچووە، باوەڕم وایە عێراقیە گەنجەکان بەڕاستی بێزارن لە تائیفیەت، بێزارن لەم دابەشبوونە، بێزارن لە سیاسەتی دابەشکردن و زاڵبوون، پێموانیە گەورەترین دابەشبوونی نێوان عەرەبەکانی عێراق لەنێوان شیعە و سوننەکاندا بێت، بەڵکو لەنێوان عەلمانی و ناسیۆنالیستەکانی ناو هەردوو ئەو تائیفانەدایە. بەڕاستی پێموایە وەك بەشێك لەو بێداربوونەوەیە بەرەو دیموکراسی، کە لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا بەدی دەکرێت بەرەو عێراقیش پەلدەکێشێت، هەم لەڕووی داواکردنی دیموکراسیەتی زیاترەوە، هەروەها هەروەك لە میسردا بینیمان کە موسڵمان و مەسیحیەکان دەیانوت ئێمە یەکین، کە چەندین خەڵکی جیاواز هەبوون کاریان بۆ دیموکراسی دەکرد، هەروەك لە بەحرەین کە سەرەڕای هەوڵدانی حکومڕانی پاشایەتی بۆ خستنەڕووی خەبات لەپێناو دیموکراسیدا وەك شیعەگەریەکی تائیفی، ئەوا هوتافی ئەوە دەدرا ئێمە هەموومان بەحرەینین، پێموایە تاوەکو زیاتر کۆمەڵگەی مەدەنی بێتە مەیدانەوە، ئەوا خەڵکە ئاساییەکە نەك سەرکردە سیاسییەکان دەبنە ئەکتەری سەرەکی. پێموایە تاوەکو دیموکراسی زیاترمان هەبێت لەسەر ئاستەکانی خوارەوەی خەڵك، ئەوا ئەگەری هاتنەئارای ڕەوشێکی مەترسیداری دابەشبوونی تائیفی کەم دەبێتەوە کە دووبارە وڵاتەکە بگەڕێنێتەوە بۆ شەڕی ناوخۆیی.

<table>
<tr><td>Middle East, I am hoping will stretch for Iraq both in terms of demanding greater democracy, as was saw in Egypt; when you had protesters saying that Christians and Muslims “we are one” where different people were working for democracy. And in Bahrain, despite the efforts of the monarchy that effect for democracy to struggle as Shiite sectarian, they were Shiites and Sunnis all saying “We are Bahrainis”. I think that the more that civil society can be empowered, I think more ordinary people, and not these leader politicians, can be the main actors. I think the more we have a democracy from the grassroots, the less likely there going to have kind of the sectarian divisions that once again punch the country into a civil war.”
Transcription: Qane’ Kakeiy</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Text 45</td></tr>
<tr><th>ST</th><th>TT</th></tr>
<tr><td>Brendan O'Leary to Gulan Magazine: Only a fool would say the break-up of Iraq will never happen

The Professor Brendan O'Leary is a Lauder Professor of Political Science and the Head of (Penn Program) for the Ethnic Issues in the University of Pennsylvania, and he is a former Head of Solomon Center for Anthropology Issue Studies. In spite that the Professor O'Leary is an expert and specialist on national question issue across the world, he is also closely familiar with the Kurdish Question and about Iraq as well, and he was one of the International Constitution Consultants when he participated as a consultant in writing the Iraqi Constitution. The professor O'Leary is one of the three academics, who wrote (The Future of Kurdistan in Iraq) book. And he is also preparing a booklet about the Kurdistan Regional government under the title (Investment in the Future), and he exclusively interviewed Mr. Nechirvan Barzani, the Kurdish former Prime Ministers, in the same booklet. The Professor O'Leary is a member in that Team that work in the United States on the implementation of the Article 140 and the restoration of the disputed areas to be rejoined to Kurdistan Region. And the Professor O'Leary also believes that Kurdistan Region don’t have to wait for Baghdad’s government to implement the Article 140, yet Kurdistan Region is entitled to do so by itself and that the Kurds can take serious and necessary steps in that respect. However we have exclusively interviewed the Professor O'Leary many times, and in spite that we published his writings in our magazine; this time, and once again, we have addressed few questions to the Professor O'Leary in an exclusive interview to Gulan Magazine regarding to the current situations in Iraq and the way of resolving the existing issues between Erbil and Baghdad, along with the future of Kurdistan Region, the Professor O'Leary responded to us as the following:

Brendan O'Leary to Gulan Magazine: “Kurdistan must not be passive. It must take the initiative and make</td><td>براندن ئۆلێری بۆ گوڵان: نابێت کوردستان بۆ چارەسەری ناوچە جێناکۆکەکان دەستەوئەژنۆ دابنیشێت دەبێت جڵەوەکە بگرێتەدەست و پێشنیاری ڕوون بخاتەڕوو و ئیلتزامی خۆی بەرامبەر هاووڵاتیانی غەیرە کورد بخاتە ئەستۆی خۆی

”پرۆفیسۆر براندن ئۆلێری ئوستادی زانستی سیاسەت و بەڕێوەبەری پرۆگرامی (Penn) بۆ کێشە ئیتنیەکان لە زانکۆی پەنسلڤانیا و پێشتریش بەڕێوەبەری سەنتەری سلۆمۆن بووە بۆ دیراساتی کێشە ئەنترۆپۆلیتیەکان، پرۆفیسۆر ئۆلێری جیا لەوەی خۆی لەسەر پرسی کێشە نەتەوەییەکان لەسەر ئاستی جیهان پسپۆر و تایبەتمەندە، لەسەر پرسی کورد و عێراق شارەزاییەکی زۆر نزیکی هەیە و یەکێك بووە لە ڕاوێژکارانی دەستووری نێودەوڵەتی کە وەك ڕاوێژکاری هەرێمی کوردستان بەشداریکردووە لە نووسینەوەی دەستووری عێراقدا، پرۆفیسۆر ئۆلێری یەکێکە لەو سێ ئەکادیمیەی کە کتێبی (ئاییندەی کوردستان لە عێراقدا) نووسیووە، هەروەها هەرخۆی ئامادەکاری ئەو نامیلکەیەیە کە لەسەر حکومەتی هەرێمی کوردستان بە ناونیشانی) وەبەرهێنان لە ئاییندە) بەزمانی ئینگلیزی ئامادەی کردووە و هەر لەو نامیلکەیەدا دیمانەیەکی تایبەتی لەگەڵ نێچیرڤان بارزانی سەرۆك وەزیرانی کابینەی پێنجەمی حکومەتی هەرێمی کوردستان کردووە، پرۆفیسۆر ئولێری ئەندامی ئەو تیمەیە کە لە ئەمریکا کار لەسەر جێبەجێکردنی ماددەی 140 و ناوچە دابڕێنراوەکان بۆ سەر هەرێمی کوردستان دەکەن، هەروەها ئولێری بیروبۆچوونی بەو شێوەیە کە هەرگیز پێویست نییە هەرێمی کوردستان بۆ جێبەجێکردنی ماددەی 140 چاوەڕێی حکومەتی بەغدا بکات و خۆی ئەو مافەی هەیە و دەتوانێت هەنگاوی جددی و گرنگی بۆ هەڵبگرێت، پرۆفیسۆر ئولێری بێجگە لەوەی چەندین جاری دیکە گوڵان دیمانەی تایبەتی لەگەڵ کردووە، لەهەمانکاتدا چەندین وتاریشی لەگوڵان بڵاوکردۆتەوە، ئەمجارەش بۆ قسەکردن لەسەر ڕەوشی ئێستای عێراق و چۆنیەتی چارەسەرکردنی کێشەکانی نێوان هەولێر و بەغدا و ئاییندەی هەرێمی کوردستان، چەند پرسیارێکمان ئاڕاستە کرد و بەڕێزی بەسوپاسەوە بەمجۆرە وەڵامی گوڵانی دایەوە کە ئەمە دەقەکەیەتی “ .

دەبێت بیر لەوە بکەنەوە لە ڕووی یاساییەوە دەسەڵات لە مالیکی وەربگرنەوە-یان بە بیانووی شکاندنی یاسا و دەستوورەوە متمانەی لێ بسەننەوە

* هاوکات لەگەڵ نزیکبوونەوەی وادەی کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا لە عێراقدا، کاری خۆکوژی و تەقاندنەوە لە عێراق زیادی کردووە، ئەمەش ئاماژەیە بۆ ئەوەی هێشتا باری ئاسایشی</td></tr>
</table>

clear and reasonable proposals on the disputed territories. It must make public and credible commitments to the non-Kurdish minorities in the territories, consistent with previously articulated principles and much practice”

* With the approaching to the US withdrawal schedule, self-attack and explosions have increased in Iraq which are obviously signs that Iraq’s security situation is still not stable enough so as to let US troops to withdraw. According to your opinion; don’t you agree that the withdrawal of US troops further endangers security situation of Iraq?
- Iraq's security situation is deeply inadequate, though the Kurdistan Region's internal security is strikingly different.
But the reality is that a US withdrawal is underway, as signaled long ago by President's Obama's election victory in 2008.
All that remains negotiable is the scale of any remaining presence of troops (in a training capacity). No Republican candidate is campaigning to keep the US in Iraq. And all US Presidents will insist on legal immunity for US troops.

There have been many US failures and successes in Iraq. Withdrawing the military without having helped settle the disputed territories may soon be judged one of the biggest failures. We shall see. Of course the US does not bear sole responsibility for the existence of the disputed territories or the failure to resolve them, but nevertheless the US decided to undertake regime change, and declared that it would help Iraqis end and unwind gross injustices caused by the Baathists. In respect of the disputed territories the task was scarcely even attempted.

* After the 2010’s elections, which has almost been 2 years, the Iraqi government hasn’t been shaped completely and there are still obstacles which haven’t been resolved. So, in your view please; how the Iraqi politicians can run the country while they haven’t been able to shape the government within two years?
- Prime Minister Maliki and his colleagues have broken their promises, both to the Kurdistan Alliance and to Allawi's alliance, perhaps not surprisingly because to satisfy both is very difficult. Maliki has not presided over meaningful cabinet government.
What will happen if there is no coup is simple: at the next elections Maliki will not be returned as Prime Minister.
Kurds came under pressure to return Maliki to the premiership from the US, but once the US has left, the Kurds will have little incentive to return Maliki to office.

Kurdistan arguably failed in its negotiations in the formation of the last federal government: it spent unnecessary political capital on the presidency, failed to specify demands which could have been

عێراق لەو ئاستەدا نییە کە هێزەکانی ئەمریکا ئەو وڵاتە بەجێ بهێڵن، ئەگەر هێزەکانی ئەمریکا عێراق بەجێبهێڵن، ئایا تاچەند مەترسی بۆسەر ئاسایشی عێراق دروست دەبێت؟

- ڕەوشی ئەمنی عێراق زۆر ناتەواوە، هەرچەندە ڕەوشی ئەمنی ناوخۆیی هەرێمی کوردستان بەشێوەیەکی سەرنجڕاکێش جیاوازە، بەڵام واقیعەکە ئەوەیە کشانەوەی ئەمریکا بەڕێوەیە، هەروەك ماوەیەکی زۆر پێش ئێستا سەرۆك ئۆباما لە ساتی سەرکەوتنی لە هەڵبژارنەکاندا لە 2008 ئاماژەی پێکرد. هەموو ئەوەی دەمێنێتەوە بۆ گفتوگۆکردن لەبارەیەوە بریتییە لە قەبارەی ئەو هێزەی دەمێنێتەوە (کە ئەرکیان ڕاهێنان دەبێت). هیچ پاڵێوراوێکی کۆماری بانگەشە بۆ هێشتنەوەی هێزەکانی ئەمریکا لە عێراقدا ناکات. هەروەها هەموو سەرۆکەکانی ئەمریکا داوای حەسانەی یاسایی دەکەن بۆ سەربازەکانی ئەمریکا. ئەمریکا لە عێراقدا خاوەنی چەندین شکست و سەرکەوتنە. کشاندنەوەی سوپا بێ ئەوەی هاوکار بووبێت لە چارەسەرکردنی کێشەی ناوچە ناکۆکی لەسەرەکان، دەبینین هەر زوو وەك یەکێك لە گەورەترین شکستەکان حوکمی لەسەر دەدرێت. بە دڵنیاییەوە بەرپرسیارێتی بوونی ناوچە ناکۆکی لەسەرەکان یان شکستهێنان لە چارەسەرکردنیاندا بە تەنیا ناکەوێتە ئەستۆی ئەمریکا، بەڵام سەرەڕای ئەوەش ئەمریکا بڕیاری ئەوەیدا گۆڕینی ڕژێمەکە بگرێتەئەستۆ، هەروەها ڕایگەیاند کە یارمەتی عێراقیەکان دەدات لە کۆتاییهێنان و لە ڕاستکردنەوەی ئەو ستەمە گەورانەی بەهۆی بەعسیەکانەوە لێیانکراوە. ئەوەی پێوەندی بە ناوچە ناکۆکی لەسەرەکانەوە هەبێت، ئەوا هەوڵێکی وا نەدراوە بۆ چارەسەرکردنیان.

* لەدوای هەڵبژاردنەکانی ساڵی 2010ـەوە هەتا ئێستا کەماوەی نزیکەی دووساڵە هێشتا حکومەتی عێراق بەتەواوەتی پێکنەهاتووە و هێشتا کۆمەڵێك ئاستەنگ لەبەردەم حکومەتی عێراق ماوە کە جێبەجێ نەکراون، ئایا سیاسەتمەدارانی عێراق کە ناتوانن لەماوەی نزیکەی دووساڵە تەنیا کاری پێکهێنانی حکومەت تەواو بکەن، چۆن دەتوانن وڵات بەڕێوەبەرن؟

- سەرۆك وەزیران مالیکی و هاوەڵەکانی بەڵێنەکانی خۆیان لە ئاست هەردوو هاوپەیمانێتی کوردستانی و هاوپەیمانێتیەکەی عەللاوی شکاندووە، ڕەنگە جێی سەرسوڕمان نەبێت کە ڕازیکردنی هەردوولایان زۆر زەحمەت بێت. مالیکی بەجددی سەرۆکایەتی کابینەی حکومەتی نەکردووە. بۆیە پرسیار لێرەدا ئەوەیە ئەگەر لەعێراقدا کودەتای سەربازی ڕوونەدات، بارودۆخەکە لەداهاتوودا چۆن دەبێت؟ وەڵامی ئەم پرسیارە لەبەردەم ئەم ئەگەرانەدایە: یەکەم:

لە هەڵبژاردنی داهاتوودا مالیکی نابێتەوە بە سەرۆك وەزیران.
دووەم: کوردەکان لەلایەن ئەمریکاوە دەکەونە ژێر فشارەوە بۆ گەڕاندنەوەی مالیکی بۆ پۆستی سەرۆك وەزیران، بەڵام هەر کاتێك ئەمریکا وڵاتەکەی جێهێشت، ئەوا کوردەکان گوشارێکی کەمیان لەسەر دەبێت بۆ گەڕاندنەوەی مالیکی بۆ دەسەڵات.
بە بۆچوونی من کوردستان لە وتووێژەکانیدا بۆ پێکهێنانی حکومەتێکی فیدرالی شکستی هێنا، هەروەها سەرمایەیەکی سیاسی زۆری بۆ سەرۆکایەتی عێراقدا کە پێویست نەبوو، هەروەها کوردستان لە دیاریکردنی ئەو داواکاریانەی دەکرا لەلایەن حکومەتی عێراقەوە بەبێ دەرکردنی یاسای تازە بهێنرێنەدی و بێ ئەوەی پێویست بێت خشتەی جێبەجێکردنیان دیاری بکرێت، شکستی هێنا. هەروەها شکستی هێنا لە داواکردنی دوورخستنەوەی شەهرستانی لە گرتنەدەستی هەر پۆستێك کە دەسەڵاتی هەبێت بەسەر بەڕێوەبردنی سەرچاوە سروشتیەکانەوە. دەبوو کوردەکان پێداگیریان لەسەر وەزارەتە ناوخۆییە گرنگەکان بکردایە، یان وەزارەتی سەرچاوە سروشتیەکان یان وەزارەتی دارایی. دەبێت دەرس لەم قۆناخە وەربگرن.

undertaken by the executive without the passage of laws, to require their time-tabled implementation; and it failed to demand the exclusion of Sharastani from any office with power over the management of natural resources. Kurds should have insisted upon a major domestic ministry - either Natural Resources or the Ministry of Finance. They should learn from this moment.

* According to many the speech of many political parties in Iraq; Dr. Maliki, the Iraqi PM, is heading toward autocracy and dictatorship. So, if the Iraqi PM continues his attempts and returns to dictatorship, what happens to the political future of Iraq?
- I think Maliki is unable to execute a coup, even if he wanted to do so. The army would break apart in his hands. Maliki's term of office is limited - he will be politically extinct within two years. Those who oppose Maliki should consider removing from office lawfully - either for breaking the law and the constitution, or through a resolution of "no confidence." It is perhaps time to call for fresh federal elections, provided Kurdistan's parties and people are ready for them.

* There are some suspended problems between Kurds and Federal government in Baghdad, the most important one among them is the problem of disputed territories. Observers think that these problems are going to be more complicated. So, if the tension increases, how far there will be the risk of civil war to take place in Iraq?
- Kurdistan must not be passive. It must take the initiative and make clear and reasonable proposals on the disputed territories. It must make public and credible commitments to the non-Kurdish minorities in the territories, consistent with previously articulated principles and much practice. These commitments should include clear and detailed proposals for power-sharing in Kirkuk city and governorate, and clear proposals for deciding which districts and sub-districts should go to which governorates. The proposals must be linked to the draft constitution of Kurdistan, and firmly protect the rights of minorities.

* The Iraqi neighboring countries, especially Turkey and Iran are currently trespassing Iraqi borders in particular Iraqi Kurdistan region’s border. So, how far their interfering will increase much more by the withdrawal of USA from the ground?
- The KRG needs to maintain good diplomatic relations with Turkey, without sacrificing any of its rights or principles. Good relations with Turkey are the route to resolving many issues for the KRG: including the disputed territories and the defense of its autonomous oil policy. After the US withdrawal the Turks will appreciate that the KRG provides them with a zone of security. This will be an opportunity for the KRG, not a disaster. Iran is much the more difficult neighbor in the long run - though arguably it is less powerful.

* بەپێی لێدوانی زۆربەی لایەنە سیاسییەکانی عێراق ئێستا د.نوری مالیکی سەرۆك وەزیرانی عێراق هەنگاو بەرەو تاکڕەوی و دیکتاتۆریەت هەڵدەگرێت، ئایا ئەگەر سەرۆك وەزیرانی عێراق لەسەر ئەم هەوڵانەی بەردەوام بێت و بگەڕێتەوە بۆ دیکتاتۆریەت، ئایا ئاییندەی سیاسی عێراق بەکوێ دەگات؟
- پێموایە مالیکی ناتوانێت کودەتا ئەنجامبدات، تەنانەت ئەگەر بیەوێت خوازیاری کارێکی لەم چەشنە بێت. سوپا لەسەر دەستی ئەو هەڵدەوەشێت. ماوەی سەرۆکایەتیەکەی مالیکی لە ڕووی سیاسییەوە سنووردارە و دوو ساڵی دیکە بەسەر دەچێت. ئەوانەی بەرهەڵستی مالیکی دەکەن دەبێت بیر لەوە بکەنەوە لەڕووی یاساییەوە دەسەڵاتی لێوەرگرنەوە-یان بە بیانوی شکاندنی یاسا و دەستورەوە دەسەڵاتی لێوەربگرنەوە، یاخود لەڕێگەی «لێسەندنەوەی متمانە»وە، ڕەنگە کاتی ئەوە هاتبێت بانگەشە بۆ هەڵبژاردنی نوێ بکرێت لەسەر ئاستی عێراق، بەو مەرجەی لایەنەکانی کوردستان و خەڵکی کوردستان ئامادەبن بۆ ئەو هەڵبژاردنانە.

* ئێستا لەنێوان کورد حکومەتی بەغدا کۆمەڵێك کێشە هەن، لەهەموویان گرنگتر کێشەی ناوچە دابڕێنراوەکانە، چاودێران پێیانوایە ئەم کێشانە بەرەو ئاڵۆزی دەچێت، ئایا ئەگەر کێشەکە ئاڵۆز بێت تاچەند مەترسی شەڕی ناوخۆ سەرهەڵدەداتەوە؟
- نابێت کوردستان دەستەوئەژنۆ دابنیشێت. دەبێت جڵەوەکە بگرێتەدەست و پێشنیارگەلێکی ڕوون و پراکتیکی لەبارەی ناوچە ناکۆکی لەسەرەکانەوە بخاتەڕوو. دەبێت ئیلتیزامێکی گشتی و جێی متمانە لە ئاست کەمینە غەیرە کوردیەکانی ئەو ناوچانەدا بخاتەئەستۆی خۆی، کە گونجاو بێت لەگەڵ ئەو بنەمایانەی پێشتر گوزارشتی لێکردووە و گونجاو بێت لەگەڵ هەنگاوەکانیدا. دەبێت ئەو ئیلتیزاماتانەش پێشنیارگەلێکی ڕوون و موفەسەل بۆ شەراکەتکردن لە دەسەڵاتدا لە شاری کەرکوك و لە پارێزگای کەرکوکدا لە خۆبگرێت. هەروەها پێشنیاری ڕوون لەبارەی ئەوەی چ قەزا و ناحیەك بکرێنە بەشێك لە پارێزگاکان. دەبێت ئەم پێشنیارانە گرێبدرێنەوە بە ڕەشنووسی دەستوری کوردستان و بە شێوەیەکی دیار مافی کەمینەکان بپارێزێت.

* ئێستا دەوڵەتانی دراوسێی عێراق بەتایبەتی ئێران و تورکیا دەستدرێژی دەکەنە سەر سنوورەکانی عێراق و هەرێمی کوردستان، ئایا ئەگەر هێزەکانی ئەمریکا بکشێنەوە ئاستی دەستێوەردانیان چەند زیاد دەکات؟

- هەرێمی کوردستان پێویستی بە پاراستنی پێوەندیگەلێکی دیپلۆماسی باش هەیە لەگەڵ تورکیا، بێ ئەوەی قوربانی بە هیچ یەکێك لە ماف و بنەماکانی خۆی بدات. بوونی پێوەندی باش لەگەڵ تورکیا ڕێگایە بۆ چارەسەرکردنی زۆرێك لە کێشەکانی هەرێمی کوردستان: لە نێویاندا ناوچەناکۆکیی لەسەرەکان و بەرگری کردن لە سیاسەتی نەوتی هەرێمەکە کە سیاسەتێکی سەربەخۆیە. دوای کشانەوەی ئەمریکا تورکیا تەقدیری ئەوە دەکات کە هەرێمی کوردستان زۆنێکی ئارامی بۆ دابین بکات. ئەمە دەبێتە دەرفەتێك بۆ هەرێمی کوردستان، نەك کارەسات. ئێران لە مەودای دووردا دراوسێیەکە مامەڵەکردن لەگەڵیدا قورسترە، ئەگەرچی مشتومڕی ئەوەش دەکرێت کە کەمتر بەهێزە.

* زۆر لە چاودێران پێیانوایە ئەگەر ئەمجارە توندوتیژی لەعێراق سەرهەڵبداتەوە، ئەوا ئاییندەی عێراق دەگاتە ئەو ئاستەی پێکهاتەکانی عێراق کورد و سوننە و شیعە نەتوانن پێکەوە بژین، ئایا پێتوایە عێراق بە هاوشێوەی یوگسلافیا لەبەر یەك هەڵبووەشێت؟
- زۆر پێشبینی کراوە لەبارەی هەڵوەشانەوەی عێراقەوە. تەنیا

* Many observers think that; if tension re-occurs in Iraq again, it will be difficult to have the different components of Iraq, Kurds, Sunni and Shiite, being able to live together. So, how far do you see the probability that Iraq may collapse just like the former Yugoslavia?

- The break-up of Iraq has been much forecast. Only a fool would say it will never happen. In my view, Kurdistan's policy should be, as it is now, to make Iraq work as a federation. That means working hard to build allies elsewhere in Iraq, and in the wider region; it is a policy which requires patience, profound patience. If a military dictatorship comes to power in Baghdad, then the KRG will have every political and moral right to secede, and the legal right to do so (after all it re-joined Iraq as a voluntary act, and the Constitution is defined in its Preface as voluntary union of land and people). But secession is an option only to be used in extreme circumstances. Legal rights are not always respected, as Kurds know. Deepening good relations with Turkey is prudent politics, both now and as insurance. Whether inside the federation, or independent, Kurdistan will have Turkey as a neighbor. It is a neighbor which is going through major changes: Kurds should work constructively with these changes while insisting on their rights. Kurds should recall how grim life was when they were unrecognized between 1992 and 2003. Work for the best, prepare for the worst.

Perhaps Arab Iraq will return to full-scale civil war; though Kurdistan became a scapegoat to re-build Arab unity if it is not careful. That there will be significant further conflict seems likely. Will the Arabs coalesce to reduce the role of Iran in their affairs, or will Iran keep them divided and weak? That is the question. Will Iran itself remain stable? After all when the Americans leave Iraq the Iranian regime may divide over what to do next, and America may be able to pressurize Iran more easily when it is not deeply present in Iraq.

Kurds need to recall the consequences of their own past disunity: they don't all need to be in the same party, but they do need to work together, under a common platform of constitutional rights, within Iraq and their own Region. They should test every argument and proposal against the standard of whether it protects their rights or endangers them.

Brendan O'Leary
Lauder Professor of Political Science
University of Pennsylvania

www.brendanoleary.org

کەسیی گێل دەڵێت هەرگیز ئەمە ڕوونادات. بە تێڕوانینی من، دەبێت سیاسەتی هەرێمی کوردستان، وەك ئەوەی ئێستا هەیە، ئەوەبێت کە عێراق وەك دەوڵەتێکی فیدراڵی سەرکەوتوو بێت. ئەمەش بەو مانایە دێت کە دەبێت کۆششی سەخت بکەن بۆ پێکهێنانی هاوپەیمانێتی لە شوێنەکانی دیکە لە عێراق، و لە ناوچەکە لەسەر ئاستێکی بەرفراوان، ئەمە سیاسەتێکە پێویستی بە ئارامگرتنە، بە ئارامگرتنێکی قووڵ. ئەگەر دیکتاتۆرێکی سەربازی لە بەغدا دەسەڵات بگرێتەدەست، ئەوا هەرێمی کوردستان هەموو مافێکی سیاسی و ئەخلاقی دەبێت بۆ جیابوونەوە، هەروەها مافی یاساییشی دەبێت بۆ ئەوەی ئەم کارە بکات (ئەمە دوای ئەوەی ئارەزوومەندانە دووبارە پێوەندی کردەوە و بە عێراقەوە، هەروەها دەستووریش عێراقی وەك یەکێتیەکی ئارەزومەندانەی پێکهاتوو لە خاك و خەڵك پێناسەکردووە)، بەڵام جیابوونەوە ڕێگەچارەیەکە تەنیا دەبێت لە دۆخە نائاساییەکاندا بەکار بهێنرێت.

هەمیشە ڕێز لە مافە یاساییەکان ناگیرێت، هەروەك کوردەکان ئەم ڕاستیە دەزانن. قوڵکردنەوەی پێوەندیە باشەکان لەگەڵ تورکیادا سیاسەتێکی ژیرانەیە، هەم لە ئێستادا و هەم وەك زەمانەتێکیش.

ئەگەر کوردستان لە چوارچێوەی فیدراڵیەتەکەدا بێت یان سەربەخۆ بێت، ئەوا تورکیا دراوسێی دەبێت. کە دراوسێیەکە بە گۆڕانی گەورەدا تێپەڕدەبێت: دەبێت لە کاتێکدا کە پێداگیری لەسەر مافەکانی خۆیان دەکەن کوردەکان کاری بنیاتنەرانە لەسەر ئەم گۆڕانکاریانە بکەن. دەبێت کوردەکان ئەوەیان لە یاد بێت ژیان چەند نارەحەت بوو لە نێوان ساڵانی 1992 و 2003دا کاتێك کە ئیعتیرافیان پێنەکرابوو. کار بۆ بەدەستهێنانی باشترین ئەنجام بکەن و خۆتان بۆ خراپترین ئەنجام ئامادە بکەن. ڕەنگە عەرەبی عێراق دووبارە بگەڕێنەوە بۆ شەڕێکی ناوخۆیی سەرتاسەری، کوردستان دەبێتە قۆچی قوربانی بۆ دووبارە بنیاتنانەوەی یەکێتی عەرەب ئەگەر وریا نەبێت. کە پێدەچێت ئەگەری ڕوودانی ناکۆکی زیاتر و گەورەتر هەبێت. ئایا عەرەبەکان یەك دەگرن بۆ کەمکردنەوەی ڕۆڵی ئێران لە کاروبارەکانیاندا، یاخود ئایا ئێران عەرەبەکان بە لاوازی و دابەشکراوی دەهێڵێتەوە؟ ئەمە پرسیارەکەیە. ئایا ئێران خۆی بە سەقامگیری دەمێنێتەوە؟ کاتێك ئەمریکا عێراق جێدەهێڵێت، ئەوا ڕەنگە ڕژێمی ئێران دابەش بێت لەبارەی ئەوەی هەنگاوی داهاتوو چی بێت، ئەو کاتە ڕەنگە ئەمریکا بتوانێت زۆر ئاسانتر فشار بخاتەسەر ئێران کە ئامادەبوونێکی زۆری نابێت لە عێراقدا.

دەبێت کوردەکان سەرەنجامی دووبەرەکی خۆیان لەیاد بێت لە ڕابردوودا: مەرج نییە هەموویان لە یەك پارتدا کۆببنەوە، بەڵام پێویستە پێکەوە لەچوارچێوەی بەرنامەیەکی هاوبەشدا کار بۆ مافە دەستوریەکانتان بکەن، ئەویش لە چوارچێوەی عێراق و لە هەرێمەکەی خۆیاندا. دەبێت هەر مشتومڕ و پێشنیارێك بەو پێوەرە هەڵبسەنگێنن کە ئایا ئەمە دەبێتەهۆی پاراستنی مافەکانیان یان ئەو مافانە دەخاتە مەترسیەوە.

Appendix 2

Ethical Approval Granted by the University of Leeds

Performance, Governance and Operations
Research & Innovation Service
Charles Thackrah Building
101 Clarendon Road
Leeds LS2 9LJ Tel: 0113 343 4873

Email: j.m.blaikie@leeds.ac.uk

UNIVERSITY OF LEEDS

Sabir Birot
Centre for Translation Studies
School of Modern Languages and Cultures
University of Leeds
Leeds, LS2 9JT

PVAR Faculty Research Ethics Committee
University of Leeds

9 August 2015

Dear Sabir

Title of study: **Procedures and Strategies in the English-Kurdish Translation of Written Media Discourse**
Ethics reference: **PVAR 11-063**

I am pleased to inform you that the above research application has been reviewed by the Arts and PVAC (PVAR) Faculty Research Ethics Committee and I can confirm a favourable ethical opinion as of the date of this letter. The following documentation was considered:

Document	*Version*	*Date*
PVAR 11-063 Ethical_Review_Form_V3 signed form.docx	1	22/03/12
PVAR 11-063 Ethical_Review_Form_V3.docx	1	22/03/12
PVAR 11-063 Information Sheet.docx	1	22/03/12
PVAR 11-063 Email.docx	1	22/03/12
PVAR 11-063 Questionnaire.docx	1	22/03/12

Please notify the committee if you intend to make any amendments to the original research as submitted at date of this approval, including changes to recruitment methodology. All changes must receive ethical approval prior to implementation. The amendment form is available at www.leeds.ac.uk.

Please note: You are expected to keep a record of all your approved documentation, as well as documents such as sample consent forms, and other documents relating to the study. This should be kept in your study file, which should be readily available for audit purposes. You will be given a two week notice period if your project is to be audited.

Yours sincerely

Jennifer Blaikie
Senior Research Ethics Administrator
Research & Innovation Service
On Behalf of Dr William Rea, Chair, PVAR FREC

CC: Student's supervisor(s)

Appendix 3

Questionnaire Informed Contest Protocol

I am Sabir Hasan Birot, studying a PhD in translation at the University of Leeds. I am conducting this questionnaire to explore the role of translators and the nature of translation in the Kurdish media. I kindly invite you to take part in my research project. Your responses would be highly appreciated and will be used as a part of my research. All participants will remain anonymous and your answers will be treated as confidential. Before you decide, it is important for you to understand why the research is being done and what it will involve. Please take time to read the following information carefully, and feel free to ask if something is not clear or if you would like more information. Take time to decide whether or not you wish to participate. Thank you for reading this.

The project's purpose

This part of the project is being conducted to identify the role of translators and the nature of translation in the Kurdish media. The objective behind this is to understand the nature of a translation career, the circumstances under which translators work and the processes which lead to the translation product in the Kurdish media.

Why have I been chosen?

You have been chosen because you work (or have worked) as an English-Kurdish translator in the Kurdish media, and you have produced journalistic translation texts

Do I have to take part?

It is up to you to decide whether or not to take part; participation is absolutely voluntary. If you do decide to take part you will be given this information sheet to keep (and be asked to sign a consent form). You can still withdraw at any time without giving a reason.

What will happen to me if I take part?

You will be asked to fill in a questionnaire, which will take approximately 30 minutes. The questionnaire has four parts. Part A is about the participant's personal details as a translator. Part B is about the participant's education background. Part C consists of a list of questions (mostly multiple choices) about various aspects of the media institution(s) you are working (or have worked) with and your views on what makes an appropriate translation and how you try in practice to achieve this standard. Part D consists of two practical tasks. In the first

task, you will only translate certain highlighted terms in a given context. In the second task, you will translate five fairly short sentences.

What are the possible disadvantages and risks of taking part?

There are unlikely to be ant disadvantages or risks.

What are the possible benefits of taking part?

The research can help raise the participants' awareness of translation techniques (procedures and strategies) in translating journalistic texts from English into Kurdish, which will be useful for their translation career.

Will my taking part in this project be kept confidential?

All the information you provide to fill in the questionnaire will be kept strictly confidential. You will remain anonymous and will not be identified in any reports or publications.

What type of information will be sought from me and why is the collection of this information relevant for achieving the research project's objectives?

The information that will be sought is to explore the nature of a translation career in the Kurdish media by identifying the role of translators, the setting in which they work and their view of what makes a good quality translation. Studying these aspects of media translation will help in understanding the nature of the actual translation products currently available, as well as offer useful insights for the would-be translator working in media.

What will happen to the results of the research project?

The results will be analysed as part of the PhD project. The participants can obtain a copy of the published results, but they will not be identified in any report or publication.

Contact for further information

Should you require further information, you can email me at: s.h.birot11@leeds.ac.uk.

If you are willing to take part, please sign the consent from below. You will then be given a copy of the questionnaire to complete. You can keep a copy of the questionnaire and a signed consent for yourself.

Thank you for your time

Sabir Hasan Rasul Birot

Model Participant Consent Form

Title of research project: ***Procedures and Strategies in English-Kurdish Translation of Media Discourse***

Name of researcher: Mr Sabir Hasan Rasul Birot	
1	I confirm that I have read and understand the information sheet dated 21/01/2014 explaining the above research project and I have had the opportunity to ask questions about the project.
2	I understand that my participation is voluntary and that I am free to withdraw at any time without giving any reason and without there being any negative consequences. In addition, should I not wish to answer any particular question or questions, I am free to decline.
3	I understand that my responses will be kept strictly confidential. I give permission for members of the research team to have access to my anonymised responses. I understand that my name will not be linked with the research materials, and I will not be identified or identifiable in the report or reports that result from the research.
4	I agree for the data collected from me to be used in future research
5	I agree to take part in the above research project and will inform the principal investigator should my contact details change.

Sign the box if you agree with the statement to the left

Appendix 4

Questionnaire for English-Kurdish Translators Working in the Kurdish Media

UNIVERSITY OF LEEDS

PART A: Personal details

A.1: Name (optional):

A.2: Gender: ☐ Male ☐ Female

A.3: Age:

A.4: What is/are the media institution(s) you are working (or have worked) with?

A.5: Which job title(s) best describes you? (more than one option may apply)

- Translator ☐
- Trans-editor ☐
- Journalist translator ☐
- Journalist ☐
- Editor ☐
- Other (please specify):

A.6: Years of experience in that job:

PART B: Education background

B.1: What academic degree(s)/certificate(s) do you hold?

B.2: Where have you received your degree (which university/institute)?

B.3: Have you studied translation as part of your academic degree? ☐ Yes ☐ No

B.4: If yes, what have you studied? (more than one option may apply)

- Translation theory ☐
- Translation practice ☐
- Translation techniques (procedures and strategies) ☐

PART C: Translation in the Kurdish media

C.1: In the media institution(s) you work, who makes the choice of what should (or should not) be translated? (more than one answer may apply)

- The translator ☐
- The media institution ☐
- Other (please specify):

C.2: What topics are usually chosen?

C.3: Why are these topics chosen?

C.4: Is there a set of translation guidelines in the media institution(s) you work with?

☐ Yes ☐ No

C.5: If yes, who has set up the guidelines?

C.6: What are some of the major requirements outlined in the guidelines?

C.7: What is the setting like in which you translate a text?

- I work on my own ☐
- I work with a group of translators ☐

C.8: Are the translations revised? ☐ Yes ☐ No

C.9: If yes, by whom? (more than one answer may apply)

- The translator himself/herself ☐
- A different translator ☐
- A commission/committee ☐
- Other (please specify):

C.10: Do you sometimes have to omit some parts of a text (such as words, expressions, sentences or even paragraphs)? ☐ Yes ☐ No

C.11: If yes, for what reason? (more than one answer may apply)

- Time limit ☐
- Space limit ☐
- Ideological reasons ☐
- Translation difficulties ☐
- Other factors (please specify):

C.12: What are the translation aids/resources available to you in the process of translation? (more than one answer may apply)

- Bilingual dictionaries ☐
- Monolingual (English) dictionaries ☐
- Online resources ☐
- Other translators to consult with ☐
- Native speakers to consult with ☐
- Computer-assisted translation (CAT) tools ☐
- Other (please specify):

C.13: Who do you imagine are the readers of your translations? (Which social group or class of society?)

C.14: As a translator, what characteristics/features do you think make an appropriate/successful translation in journalism?

C.15: How do you try (or what techniques do you use) to achieve this?

Thank you for your time in completing this questionnaire. Your answers will be very valuable to my research project.

Appendix 5

Findings of the Borrowing Translation Procedure

a. Direct borrowings from English				
No.	***Terms in the ST***	***No. of tokens In the TT***	***Terms in the TT (borrowed words)***	***Kurdish equivalents***
1.	accounting (of bank)	1	ئەکاونت	—
2.	agenda	7	ئەجێندا/ئەجندا	کارنامە
3.	argument	1	ئارگیومێنت	مشتومڕ
4.	autocracy	2	ئۆتۆکراسی/ ئۆتۆکراتی	—
5.	autonomy	6	ئۆتۆنۆمی	—
6.	background	2	باکگراوند	پاشخان
7.	badge	1	باج	—
8.	balance	2	باڵانس	هاوسەنگی
9.	bank	9	بانك	—
10.	blogger	1	بلۆگەر	—
11.	bomb	1	بۆمب	—
12.	budget	4	بودجە	—
13.	bulldozers	1	بیلدۆزەر	—
14.	bureaucracy	1	بیرۆکراتیەت	—
15.	bus	2	پاس	—
16.	business	1	بزنس	بازرگانی
17.	cabinet	3	کابینە	—
18.	camera	1	کامێرا	—
19.	camp	1	کەمپ	خێوەتگە
20.	campaign	7	کەمپین/کەمپەین	هەڵمەت
21.	candidate	2	کاندید	پاڵێوراو
22.	capitalism	1	کاپیتالیزم	سەرمایەداری
23.	car	4	ئۆتۆمبێل	—
24.	case	2	کەیس	—
25.	cash	1	کاش	—
26.	cassette	3	کاسێت	—
27.	censorship	1	سانسۆر	—
28.	center	2	سەنتەر	بنکە/ مەڵبەند
29.	centralising	1	سێنترالّیی	بەناوەندییکردن
30.	chance	3	چانس	دەرفەت، هەل
31.	channel (in *export channel*)	1	کەناڵ	—
32.	channel (in *TV channel*)	2	کەناڵ	—
33.	chemical	1	کیمیایی	—
34.	college	3	کۆلێژ	—
35.	colonialism	1	کۆلۆنیاڵیزم	داگیرکاری
36.	column	1	بابەت/کۆڵیۆم	ستوون
37.	commando	1	کۆماندۆ	—
38.	commentator	1	کۆمێنتاتۆر	شرۆڤەکار
39.	committee	3	کۆمیتە	لیژنە
40.	communist	1	کۆمۆنیست	—
41.	company	26	کۆمپانیا	—
42.	computer	2	کۆمپیوتەر	—
43.	conference	4	کۆنفرانس	—
44.	conservatism	1	کۆنزێرڤاتیزم	پارێزگاران
45.	conservative	1	کۆنزێرڤاتیڤ	پارێزگار
46.	consul	3	کونسوڵ	—
47.	consulate	5	کونسوڵخانە	—
48.	contracts	2	کۆنتراك	گرێبەست

49.	control	8	کۆنترۆڵ	زاڵبوون بەسەر
50.	coup	6	کودەتا	—
51.	course	3	کۆرس	—
52.	cultural	4	کلتوری	—
53.	culture	5	کلتور/ کەلتور/کولتوور	—
54.	democracy	59	دیموکراسی	—
55.	democrat	3	دیموکڕات	—
56.	democratic	28	دیموکرات، دیموکراسی	—
57.	dictator	6	دیکتاتۆر	—
58.	dictatorship	15	دیکتاتۆری/دیکتاتۆریەت/دیکتاتۆر	—
59.	digital	1	دیجیتاڵ	ژمارەیی
60.	diplomat	12	دیبلۆمات، دیبلۆماتکار	—
61.	diplomatic	3	دیپلۆماسی، دیبلۆماسی	—
62.	discuss	1	مناقەشە	—
63.	electronics	1	ئەلکترۆنی	—
64.	ethnic	13	ئیتنیك، ئیتنی	کەمە نەتەوە
65.	Facebook	1	فەیسبوك	—
66.	factor	3	فاکتەر	هۆکار
67.	fascist	1	فاشیزمی	—
68.	federal	28	فیدراڵی	—
69.	federalist	1	فیدراڵی	—
70.	festival	1	فیستیڤاڵ	—
71.	film	1	فیلم	—
72.	focus	1	فۆکیوس و جەختکردنەوەیەکی	—
73.	gas	27	گاز/غاز	—
74.	gender	6	جێندەر	ڕەگەز
75.	general (military)	13	جەنەراڵ	—
76.	genocidal	1	جینۆساید	—
77.	genocide	9	جینۆساید	کۆمەڵکوژی
78.	Google	6	گوگڵ	—
79.	group	31	گروپ	—
80.	guerrilla	3	گەریلایی	—
81.	helicopter	1	هێلیکۆپتەر	—
82.	hotel	6	هۆتێڵ، ئوتێل	میوانخانە
83.	hydrocarbons	1	هایدرۆکاربۆن	—
84.	idea	1	ئایدیا	بیرۆکە
85.	ideological	1	ئایدۆلۆجی	—
86.	ideology	1	ئایدیۆلۆژی	—
87.	imperial	1	ئیمپریالی	—
88.	imperialism	1	ئیمپریالیزم	—
89.	liberal	6	لیبرال	ئازادیخواز
90.	logical	1	لۆژیکی	ژیرانە
91.	marketing (board)	1	مارکێتین	—
92.	Marxists	1	مارکسیست	—
93.	master-plan	2	ماستەرپلان	—
94.	media	14	میدیا	ڕاگەیاندن
95.	microphone	1	مایکرۆفۆن	—
96.	militia	5	میلیشا	—
97.	mission	3	میشن	مژدە، پەیام
98.	model	11	مۆدێل	—
99.	modern	10	مۆدێرن	—
100.	modernity	3	مۆدێرنیزم، مۆدێرنبوون	—
101.	modernization	1	مۆدێرنیزە	—
102.	modernizer	1	مۆدێرنیزە	—
103.	modernizing	1	مۆدێرنەکردن	—

104.	music	1	میوزیك	—
105.	music	1	مۆسیقا	—
106.	musical	1	مۆسیقا	
107.	mythology	1	میسۆلۆجی	ئەفسانە
108.	nationalism	2	ناسیۆنالیزم	نەتەوەپەرستیی
109.	nationalism	4	ناسیۆنالیست	نەتەوەیی، نەتەوەپەرست
110.	office	2	ئۆفیس	نوسینگە
111.	officer	4	ئەفسەر	—
112.	oligarchs	1	ئۆلیگارشیەت	—
113.	Olympics	3	ئۆڵۆمپیاد	—
114.	opposition	15	ئۆپۆزسیۆن	بەرهەڵستکار
115.	organically	1	ئۆرگانی	—
116.	parks	1	پاڕکەکان	—
117.	parliament	9	پەرلەمان	—
118.	parliamentary	3	پەرلەمانی	—
119.	party	41	پارت	—
120.	passive	1	پاسیڤ و ناچالاك	ناکارا، ناچالاك
121.	perfect	1	پێرفێکت	تەواو
122.	petroleum	1	پترۆڵ	—
123.	physical	1	فیزیکی	جەستەیی
124.	plan	2	پلان	—
125.	police	8	پۆلیس	—
126.	positive	3	پۆزەتیڤ	ئەرێی، ئەرێنی
127.	practice	1	پراکتیزەکردن	—
128.	pragmatism	1	پراگماتیزم	—
129.	process	6	پرۆسە	—
130.	professional	1	پرۆفیشناڵ	پیشەیی
131.	professor	23	پرۆفیسۆر	—
132.	programme / program	3	پرۆگرام	بەرنامە
133.	project	4	پرۆژە	—
134.	psychological	1	سایکۆلۆجی	دەروونی
135.	radical (adj.)	1	ڕایدکاڵی	—
136.	radical (n.)	2	ڕادیکاڵ	—
137.	radicalism	1	ڕادیکالیزم	—
138.	radio	5	رادیۆ	—
139.	referendum	4	ڕیفراندۆم	راپرسی
140.	reform	4	ریفۆرم	چاکسازی
141.	regime	37	رژێم	—
142.	report	10	راپۆرت	—
143.	risk	1	ڕیسك	مەترسی
144.	role	11	ڕۆڵ	—
145.	routine	1	رۆتین	—
146.	scenario	2	سیناریۆ	—
147.	secretary	1	سکرتێر	—
148.	socialist	1	سۆشیالیستی	—
149.	software	1	سۆفت وێر	—
150.	spring	1	سپرینگ	—
151.	staff	1	ستاف	—
152.	standard	3	ستاندارد	—
153.	strategic	11	ستراتیجی، ستراتیژی	—
154.	strategizing	1	بەستراتیژەکردن	—
155.	strategy	16	ستراتیج، ستراتیژ	—
156.	symbol	1	سومبول	هێما، نیشانە
157.	symbolism	1	سومبول	هێما، نیشانە
158.	system	16	سیستەم	—

159.	tactic	1	تاكتيك	—
160.	tank	1	تانك	—
161.	tanker	1	تانكەر	—
162.	team	8	تيم	تاقم، دەستە
163.	technical	1	تەكنيكی	—
164.	technology	2	تەكنۆلۆژيا	—
165.	television/TV	11	تەلەفزيۆن، تەلەفيزيۆن	—
166.	terror	2	تيرۆر	—
167.	terrorism	10	تيرۆريزم، تيرۆريستی	—
168.	terrorist	11	تيرۆريست	—
169.	theory	1	تيۆر	—
170.	tone	1	تۆن	—
171.	tragedy	2	تراژيديا	كارەساتبار
172.	transit	1	ترانزێت	—
173.	unprofessional	1	ناپرۆفێشناڵ	ناپيشەيی
174.	veto	1	ڤيتۆ	—
175.	virus	1	ڤايرۆس	—
176.	visa	3	ڤيزا	—
177.	workshops	1	وۆرك شۆپ	—
178.	zone	1	زۆن	ناوچە
b. Indirect borrowing from English				
1.	article	1	ڕاپۆرت	*report*
2.	assassination	1	تيرۆركردن	*murdering*
3.	at stake	1	لە ڕيسكدايە	*at risk*
4.	brand (of cars)	1	ماركە	*marker*
5.	Business delegation	1	وەفدی بزنسمانەكان	*Businessmen delegation*
6.	cable	1	ڕاپۆرت	*report*
7.	campus	1	كامپ	*camp*
8.	cell phones	1	مۆبايل	*mobile*
9.	civilians	1	خەڵكی سيڤيڵ	*civil people*
10.	corporations	1	كۆمپانيا	*company*
11.	criteria	1	پرەنسيپ	*principle*
12.	firm	4	كۆمپانيا	*company*
13.	gang (in *political gang*)	1	باند	*band*
14.	HIV	1	ئايدز	*AIDS*
15.	influence	1	هەژمون	*hegemony*
16.	intervention	1	ئۆپەراسيۆن	*operation*
17.	Islamic terrorists	1	ميليشياكان	*militias*
18.	MP	4	پارلەمانتار	*parliamentarian*
19.	nationalism	1	سيكۆلار	*secularism*
20.	nuclear	1	ئەتۆمی	*atomic*
21.	oil	82	نەوت	*oil*
22.	outsiders calling for reform	1	ڕيفۆرميستەكان	*reformists*
23.	replicate	1	كۆپيكردن	*copy* (v.)
24.	secular	1	ناسيۆناليست	secular
25.	semesters	1	كۆرس	semesters
26.	shift	1	ستراتيج	shift
27.	tyranny	2	ديكتاتۆريەت	*dictatorship*
28.	vehicle (in *the vehicle for businesses*)	1	داينەمۆ	*dynamo*
29.	viable	2	پراكتيكی	*practical*
c. Direct borrowings from Arabic				
1.	absence	1	غياب	نەبوون
2.	administration	14	ئيدارە	كارگێڕی

3.	adopt	2	تەبەنی کردن	گرتنەبەر
4.	affiliation	1	ئینتما	هاوسۆزی، لایەنداری
5.	agent (in *agent of change*)	1	وەسیلە	هۆکار، ئامراز
6.	algebra	3	جەبر	—
7.	ambition	2	تموح	—
8.	appeased	1	قەناعەتی پێ هێنا	
9.	archive	1	ئەرشیف	
10.	article (of constitution)	11	مادده (ی دەستووری)	—
11.	ceiling	1	سەقف	—
12.	challenge	3	تەحەدا	—
13.	civil (as in *civil society*)	3	مەدەنی	شارستانی
14.	civil (war)	2	ئەهلی	ناوخۆ
15.	civility	1	مەدەنییەت	شارستانی
16.	client	2	مەعمیل	—
17.	colonels	1	عەقید و کۆلۆنێل	—
18.	commonly	1	بەشێوەیەکی عادەتی	بەگشتی
19.	concentrating	1	تەرکیزکردن	—
20.	conservative	1	محافیزکار	پارێزگاران
21.	constitution	31	دەستوور	—
22.	constitutional	4	دەستووری	—
23.	content	1	ڕازی	—
24.	continent	2	قارە	کیشوەر
25.	convinced	1	قەناعەتم وایە	لەو باوەڕەدام
26.	credibility	2	میسداقیەت	متمانە/ ڕاستگۆیی
27.	credible	2	میسداقیەت	جێگەی باوەڕ، جێگەی متمانە
28.	curriculum	1	مەنهەج	—
29.	defamation	1	تەشهیر	ناوزڕاندن
30.	delegation	1	وەفد	شاند
31.	deny	1	ئینکاری	—
32.	difficult	3	زەحمەت	قوڕس، سەخت
33.	discourse	1	خیتاب	گوتار
34.	doctrine	5	عەقیدە	بیروباوەڕ
35.	electricity	5	کارەبا	—
36.	elite	2	نوخبە	دەستەبژێر
37.	ensure	2	زامن	دەستەبەرکردن
38.	essence	1	جەوهەر	ناوەڕۆک
39.	ethics and values	1	قیەم و ئەخلاق	بەها و ڕەوشت
40.	exaggerated	1	موبالەغە کراوە	زیادەڕەوەی کراوە
41.	exclusive	3	حەسری	تایبەتی، دیاریکراو
42.	fate	1	قەدەر	چارەنوس
43.	flatscreen	1	شاشە فلات	—
44.	focal	2	جەوهەری	—
45.	Formula	1	سیغە	داڕشتن
46.	fundamentalist	2	ئوسوڵی	—
47.	generation	2	جیل	نەوە
48.	government	69	حکومەت	دەوڵەت
49.	hard	2	زەحمەت	قوڕس، سەخت
50.	hierarchy	1	دەسەڵاتی هەرەمی	قوچەکی
51.	ignore	1	ئیهمال	پشتگوێخستن
52.	imagination	1	زاکیرە و خەیاڵ	ئەندێشە
53.	immature	2	ناکامڵ	پێگەیشتوو
54.	immunities	3	حەسانە	—
55.	impossible	1	مەحاڵ	نەگونجاو
56.	in the field	1	لە واقعدا	—
57.	interpretation	1	تەفسیر	لێکدانەوە

58.	intervene	1	تەدەخول کرد	هاتنەناوەوە
59.	irony	1	موفارەقە	—
60.	literature	1	ئەدەبی	وێژە
61.	management	2	ئیداری	بەڕێوەبردن
62.	marginalizing	1	کەنارخستنی (تهمیش)	کەنارخستن
63.	mature	3	کامڵ و پێگەیشتوو	پێگەیشتوو
64.	mentality	2	عەقڵیەت	—
65.	mind	1	عەقڵ	هۆش
66.	mind	1	زهن	هۆش
67.	missions	1	شاند-بعثات	شاند
68.	moment	1	لەحزە	ساتەوەخت، چرکەسات
69.	moral	2	ئەخلاقی	ڕەوشت
70.	nerve gas	1	گازی ئەعساب	—
71.	not possible	1	مەحاڵ	نەگونجاو
72.	officially	1	بەڕەسمی	بەفەرمی
73.	on the ground	1	لە ئەرزی واقیعدا	لە گۆڕەپانەکەدا
74.	partnership	1	شەراکەت	هاوبەش
75.	patronage	1	مەحسوبیەت	؟
76.	poetry	1	شیعر	هۆنراوە
77.	policy	29	سیاسەت	ڕامیاری
78.	political	75	سیاسی	ڕامیاری
79.	precedent	1	سابقە	پێشینە
80.	principle	1	مەبدەء	—
81.	priority	1	ئەولەویەت	کاری لەپێشینە
82.	privileges	1	ئیمتیازات	—
83.	property	3	موڵکدارێتی	—
84.	provocative	1	ئیستیفزازی	وروژێنەر، هاندەر
85.	provoke	1	ئیستفزاز	وروژێندن، گاڵتەپێکردن
86.	rape	3	ئیغتیساب	هەتککردن، لاقەکردن
87.	recognition	1	ئیعتراف	دانپیانان
88.	reputation	1	سومعە	—
89.	rhetoric	1	خیتاب	ووتە، ووتار
90.	sect	5	مەزهەب	—
91.	sectarian	4	مەزهەبی	—
92.	sectarianism	1	تائیفیەت	—
93.	secular	5	عەلمانی	—
94.	secure	1	زامن	دەستەبەرکردن
95.	security	5	ئەمنی	ئاسایش
96.	serious	3	جددی	—
97.	shape	1	شێوە و شکڵ	شێوە
98.	sign (v.)	6	ئیمزا کردن	واژوو کردن
99.	studies	1	دیراسات	خوێندن
100.	studied	1	دیراسەتی کردووە	لێکۆڵینەوەی کردووە
101.	Transparency	1	شەفافیەت	—
102.	term (as in *short term*)	1	مەودا	—
103.	timetable	2	خشتەیەکی زەمەنی	خشتەیەکی کاتی
104.	traditional	4	تەقلیدی	—
105.	transformational	1	ئینتقالی	ڕاگوزەریی
106.	transition	1	گواستنەوە و ئینتیقالی	ڕاگوزەر
107.	transparency	1	شەفافیەت	—
108.	tribe	1	هۆزو عەشیرەت	هۆز، تیرە
109.	will (n.)	2	ئیرادە	ویست
d. Indirect borrowing from Arabic				
1.	action	1	ئیجرائات	*measure*
2.	argue	1	موجامەلە	*courtesy*

3.	attitude	1	ڕەئی	*opinion*
4.	bet	2	رەهن	*mortgage*
5.	certainly	1	حەتمی	*inevitably*
6.	editor in chief	1	خاوەن ئیمتیاز	*concessionaire*
7.	exiles	1	هاولاَتیە نەفی کراوەکان	*exiled citizens*
8.	extravagant	1	وەلاَمی نامەنتیقی	*illogical answer*
9.	inclusive	1	کامڵ	*perfect*
10.	land	1	موڵك	*property*
11.	policy	1	دیراسات	*studies*
12.	political pluralism	1	فرە حیزبی	*multiparty*
13.	politically	3	سیاسی	*political*
14.	prestige	1	ئیمتیازات	*privilege*
15.	reputation	1	شەخسیات	*personality*
16.	rhetoric	1	خیتاب	*speech; address*
17.	state	1	حکومەت	*government*
18.	stock and bond markets	1	بازاڕی بۆرسە	*stock market*
19.	Unpalatable	1	ئەزمنەکرێ	*indigestible*

Appendix 6

Findings of the Calque Translation Procedure

a. Lexical calque			
No	**ST**	**Tokens**	**TT**
1.	ambassador-type	1	باڵیۆزئاسا
2.	anti-intellectual	1	دژە-ڕووناکبیری
3.	anti-terrorism laws	1	یاساکانی دژە تیرۆر
4.	Arab world	16	جیهانی عەرەبی
5.	at half price	1	بە نیوە قیمەت
6.	at least	6	لانی کەم, بەلای کەمەوە
7.	Bpd [barrel per day]	1	بەرمیل لە رۆژێکدا
8.	built upon solid foundations	1	لەسەر بناخەیەکی پتەو دروستکراوە
9.	cease-fire	1	ئاگربەست
10.	civil society (5)	5	کۆمەڵگای مەدەنی
11.	commercial sector	1	کەرتی بازرگانی
12.	communication technologies	1	تەکنۆلۆژیای پەیوەندیەکان
13.	crude oil	1	نەوتی خاو
14.	culture of forgiveness	1	کلتوری لێبوردەیی
15.	death threats	1	هەڕەشەی کوشتنی
16.	decent pension	1	موچەی شایستە
17.	disputed territories	10	ناوچە جێ ناکۆکەکان/ناوچە کێشە لەسەرەکان/ ناوچە ناکۆکی لەسەرەکان
18.	early election	1	هەڵبژاردنی پێشوەخت
19.	early stage	1	قۆناغی سەرەتایی
20.	economic crisis	1	قەیرانی دارایی
21.	elected majority	1	زۆرینەی هەڵبژێردراو
22.	en masse	1	بە کۆمەڵ
23.	ethnic groups	1	گروپی نەژادیەکانی
24.	even if	5	تەنانەت ئەگەر
25.	extend our helping hand	1	دەستی هاوکاری درێژ بکەین
26.	forefront	1	بەرەی پێشەوە
27.	foreign interference	1	دەستتێوەردانی دەرەکی
28.	foreign policy	10	سیاسەتی دەرەوە
29.	free markets	1	بازاڕی ئازاد
30.	government of national unity	1	حکومەتی یەکێتی نیشتمانی
31.	Green Line	2	هێڵی سەوز
32.	headline	1	سەردێر
33.	health centres	1	بنکەی تەندروستی
34.	honor killing	1	شەرەفکوژی
35.	humanitarian aid	2	یارمەتی مرۆیی
36.	in short	2	بە کورتی
37.	information technology	1	تەکنەلۆژیای زانیاری
38.	international community	3	کۆمەڵی/ کۆمەڵگای نێودەوڵەتی
39.	international media	1	میدیای نێودەوڵەتی
40.	international recognition	1	ئیعترافی نێودەوڵەتی
41.	leading-from-behind strategy	1	ستراتیژی سەرکردایەتیکردن لەپشتەوە
42.	legal contracts	1	گرێبەستی یاسایی
43.	long term	2	مەودا دوور، درێژخایەن
44.	masked security forces	1	هێزی ئەمنی دەمامکدار
45.	multi-cultural	1	فرە کەلتور
46.	multi-ethnic	1	فرە ئیتنی
47.	national pipeline network	1	تۆڕی بۆری نیشتمانیەوە
48.	national pride	1	شانازی نەتەوەیی
49.	national revenues	1	داهاتی نیشتمانی

50.	national security	1	ئاسایشی نەتەوەیی
51.	nation-states	1	دەوڵەتە نەتەوەییەکان
52.	natural catastrophe	1	کارەساتی سروشتی
53.	no-fly zone	2	ناوچەی دژەفڕین
54.	non-violent	3	ناتوندوتیژ
55.	oil wealth	2	سامانی نەوت
56.	oil-rich province	1	پارێزگای بەنەوت دەوڵەمەندی
57.	outside world	2	جیهانی دەرەوە
58.	outstanding issues	2	کێشە هەڵپەسێرراوەکانی
59.	peacekeepers	1	ئاشتیپارێزەکان
60.	petrostate	1	وڵاتێکی نەوتدار
61.	police states	1	حکومەتە پۆلیسیەکان
62.	political pluralism	1	فرە حیزبی
63.	power-sharing	1	دابەشکردنی دەسەڵات
64.	presidential palace	1	کۆشکی سەرۆکایەتی
65.	press conference	1	کۆنفرانسی رۆژنامەوانی
66.	press secretary	1	سکرتێری رۆژنامەوانی
67.	religious tolerance	2	لێبوردەیی ئاینی
68.	risk assessment	1	هەڵسەنگاندنی مەترسی
69.	road map	1	نەخشەرێگا
70.	rule of law	3	حوکمی یاسا
71.	secondhand	1	دەستی دووەم
72.	security vacuum	1	بۆشایی ئەمنی
73.	self-determination	1	مافی چارەی خۆنووسین
74.	short term	1	مەودا کورت
75.	starting point	1	خاڵی دەستپێك
76.	superpower	1	زلهێز
77.	symbol of resistance	1	سومبولی بەرگری
78.	targeted killings	1	کوشتنی بەئامانج
79.	timetable	1	خشتەی زەمەنی
80.	unilaterally	1	تاک لایەن
81.	unlicensed demonstrations	1	خۆپیشاندانی بێ مۆڵەت
82.	unprofessional	1	ناپرۆفێشناڵ
83.	weekend	1	کۆتایی هەفتە
84.	workforce	1	هێزی کار
85.	dark history	1	مێژووی رەشی
Idioms translated by calque			
86.	agreement on paper	1	رێککەوتن لەسەر کاغەز
87.	come to fruition	1	هاتنە بەرهەم
88.	fall into the hands of	1	بکەوێتە دەستی
89.	falling short	1	کەمی هێناوە
90.	have no place	1	جێگەیان نابێتەوە
91.	he opened many doors	1	ئەو زۆر دەرگای کردەوە
92.	here and there	1	لێرە و لەوێ
93.	in the eyes of	1	لە چاوی
94.	in the same trench	1	لە یەك سەنگەردا
95.	learnt from the past	1	لە رابردوو فێربووە
96.	lion's share	1	پشکی شێر
97.	live with the mistake	1	بەو هەڵەیەوە بژێت
98.	patched up their differences	1	جیاوازیەکانیان یەکخستووە
99.	paved the way	1	رێخۆشکەر بوو
100.	play a role	4	رۆڵێك دەبینێت
101.	put them "in the wrong"	1	بیانخاتە هەڵەوە
102.	seized with both hands	1	بە هەردوو دەستیان قۆستیانەوە
103.	their eyes are on freedom	1	چاویان لەسەر ئازادیە

104.	to be part of the game	1	بەشێكبن لە يارييەكە
105.	when things get out of hand	1	كاتێك شتەكان لەدەست دەردەچن
106.	win the hearts of our brothers	1	دڵی براكانمان ببەينەوە
107.	wipe off the map	1	سڕينەوە لەسەر نەخشە

b. Structural calque

1.	In the process he is taking an enormous gamble, **not only** with the security of Iraq, the United States, and the entire Middle East **but also** with his own historical reputation.	لەم پرۆسەيەدا ئۆباما قۆمارێكی گەورە دەكات، **نەك تەنها** لەگەڵ ئاسايشی عێراق، ئەمەريكاو هەمو خۆرهەڵاتی ناوەڕاست، **بەڵكو** لەگەڵ ناوبانگی مێژويی خۆيشی.
2.	It will have consequences **not only** for Sudan, **but also** for sub-Saharan Africa and the world.	كە پڕيشكی **نەك هەر** بۆ سودان، **بەڵكو** بۆ ئەفريقای خوار بيابان و جيهانيش دەبێت.
3.	Those issues, close to home, were at the heart of the protests **not only** in Egypt **but also** in Tunisia.	هەموو ئەم كێشانە تەواو نزيك بوونەتەوە لە سەرهەڵدان كاتێك **نەك تەنها** ئەمە لەلای خۆپيشاندەرانی ميسر، **بەڵكو** لەلايەن تونسەكانيشەوە دروستببوو.
4.	The removal of Saddam Hussein **not only** saved the Kurds from being destroyed by genocide, **but also** brought about an independent, democratic and free nation in the shape of Kurdistan.	ڕووخاندنی ڕژێمی سەدام حسێن **نەك تەنيا** كوردی لە فەوتان بەهۆی جينۆسايدەوە پاراست، **بەڵكو** وڵاتێك و گەلێكی سەربەخۆ و ديموكراتی و ئازادی لە شێوەی كوردستاندا هێنايەگۆڕێ.
5.	During **a two-day visit** to northern England	لە **سەردانێكی دوو ڕۆژە**دا بۆ باكووری ئينگلتەرە
6.	a large portrait of **a 16-year-old** boy	وێنەی گەنجێكی **تەمەن 16ساڵ**
7.	**80-year-old** Seyithan Simsek	سەيزان سيمسك ی **تەمەن 80 ساڵ**
8.	**26-year-old** Mohamed Bouazizi	محەمەد بوعەزيزی **تەمەن 26 ساڵ**
9.	Alice Herz, **an 82-year-old** pacifist	ئاليس هێرتز ئاشتيخوازی **تەمەن 82 ساڵ**

Appendix 7

Findings of the Literal Translation Procedure in a Sample Text

No.	ST units	No.	Corresponding TT units	Back translation	Translation procedures
Title	**Change and Tradition**	1	**گۆڕان و داوونەریت**	**Change and Tradition**	Literal
	By		Ø	Ø	Implicitation
	CHRIS BOWERS	2	کریس باوەرس*	Chris Bowers	Borrowing
1.	Whenever	1	هەرکاتێك	Whenever	Literal
	I travel to	2			
	downtown ~~Erbil~~	3			
	from our **consulate**	4	لە **کونسولخانە**کەمانەوە	from our **consulate**	Literal + Bor.[2]
			کە	which is	Explicitation
	in the ~~northern~~ reaches	5	لەقەراخ	in the reaches	Literal + Omi.[3]
	of the city,	6	شاری هەولێرە،	of the city of Hawler,	Explicitation
		2	دەچمە	I go to	Generalising
		3	سەنتەری	the centre	Bor. + implicit.[4]
			ئەو شارە،	of the city	Explicitation
	I am struck	7	سەرسام دەبم	I will be struck	Transposition
	by the pace of change.	8	بە گۆڕانکارییە خێراکەی.	by its pace of change	Literal
2.		1	لەگەڵ 10 ساڵ لەمەوپێش،	from ten years ago,	Literal + Omi.
	Erbil,	2	هەولێر	Hawler,	Redom.[5]
	and	3	و	and	Literal
	much of the rest of	4	زۆربەی شوێنەکانی	most places of	Reduction
	the Kurdistan Regional	5	هەرێمی کوردستانیش،	the Kurdistan Region	Redom. +
	Government (KRG),				Reduction
	is unrecognizable	6	ناناسرێنەوە.	is unrecognizable.	Literal
	from ~~even~~ ten years ago.	1			
3.	Sometimes	1	هەندێجار	Sometimes	Literal
	one	2	یەکێك	one	Literal
	can see	3	دەتوانێ... ببینێ	can see	Literal
	the changes	4			
	weekly.	5	هەفتانە	weekly	Literal
		4	گۆڕانکارییەکان	the changes	Literal
4.	Only	1	تەنیا	Only	Literal
	the mountains	2	چیاکان	the mountains	Literal
	stay the same.	3	وەك خۆیان ماونەتەوە.	has stayed the same.	Literal +
					Transposition
5.	And	1	Ø	Ø	Implicitation
	that is	2	ئەمەش	that is	Literal
	a great thing.	3	شتێکی زۆر باشە.	a very good thing.	Expansion
6.	It is almost as if	1	ئەمەش وا دەردەکەوێ کە	It appears that	Paraphrase
	Kurdistan	2	کوردستان،	Kurdistan	Redom.
	has	3			
	a pent-up energy,	4	وزەیەکی **شاراوە**ی	a **hidden** energy	Near-synonymy
		3	هەیە	has	Literal
	like	5	هەروەك چۆن	the same as	Expansion
	a spring	6	سپرینگێکی **چەماو**	a **bent** spring	Addition + Bor.
	uncoiling.	7	راستدەبێتەوە.	uncoiling.	Literal
7.	Isolated	1			
			لەگەڵ ئەوەی	although	Explicitation
	for more than	2	ماوەی زیاتر لە	for more than	Literal
	two ~~long~~ decades,	3	20 ساڵە	20 years	Near-synonymy +

[2] Borrowing
[3] Omission
[4] Implicitation
[5] Cultural redomestication

	the region is	4			Omission
	stretching,	5	Ø	Ø	Omission
		1	وەلاوەنراوە،	isolated	Literal
			بەڵام	but	Explicitation
		4	...دایە	[it] is	Implicitation
	awakening	6	لە هەستانەوە	in awakening	Transposition
	and	7	و	and	Literal
	growing.	8	گەشەسەندن.	growth	Transposition
8.	For those of us	1	بۆ ئەوانەی وەك ئێمە	For those of us	Literal
	who	2	کە	who	Literal
	have watched	3			
	Kurdistan	4			
	for a while	5			
	from a distance,	6	لە دوورەوە	from a distance,	Literal
		5	بۆ ماوەیەکە	for a while	Literal
		3	تەماشای...دەکەین	have been watching	Transposition
		4	کوردستان،	Kurdistan,	Redom.
	it is a joy	7	جێگەی خۆشحاڵییە	it is delightful	Communicative[6]
			کە	that	Explicitation
	to behold	8			
	this process	9			
	up close	10	لەنزیکەوە	up close	Literal
	as	11	Ø	Ø	Implicitation
	the region	12			
	makes	13			
	a ‘dash for modernity’ .	14			
		9	ئەو پرۆسەیە	this process	Borrowing
		8	دەبینین	to see	Generalising
			و	and	Explicitation
		12	ئەو هەرێمە	this region	Literal
		13	بەرەو... دەڕوات	is going towards	Expansion
		14	مۆدێرنبوونێکی خێرا.	a rapid **<u>modernity</u>**	Near-synonymy + Borrowing
9.	For me,	1	بۆ من	For me,	Literal
	this opening	2	ئەم کرانەوەیە	this opening	Literal
	is ~~most easily~~ seen	3			
	in the enthusiasm	4	لەو جۆش و خرۆشییەدا	in the joy and delight	Expansion
		3	دەبینم	I see	Modulation + Omi
			کە	that	Explicitation
	across	5	لەنێو	across	Literal
	the government,	6	حکوومەت،	the government,	Borrowing
	society	7	کۆمەڵگە	society	Literal
	and	8	و	and	Literal
	ordinary people	9	خەڵکی ئاساییدا	ordinary people	Calque
			هەیە	exists	Addition
	to engage with	10	بەمەبەستی تێکەڵاوبوون لەگەڵ	to engage with	Literal
	the outside world.	11	جیهانی دەرەوە.	the outside world.	Calque
10.	I see that	1	من ئەوە ...دەبینم	I see that	Literal
	on a daily basis	2	رۆژانە	daily	Reduction
	in the faces of	3	لە دەمووچاوی	in the faces of	Literal
	the students	4	ئەو قوتابیانەدا	those students	Literal
			کە	that	Explicitation
	outside	5	لەپێش	in front of	Particularising
	our office	6	ئۆفیسەکەی ئێمە	our office	Borrowing
	waiting	7	چاوەڕێی	waiting	Literal
	to apply for	8	داواکردنی	to apply for	Literal
	and receive	9	Ø	Ø	Implicitation
	visas	10	ڤیزان	visas	Borrowing

[6] Communicative translation

			تاوەکو بتوانن	to be able to	Addition
	to study	11			
	in the United Kingdom	12	لە بەریتانیا	in Britain	Recognised[7]
		11	بخوێنن	to study	Literal
	as part of	13	وەك بەشێك لە	as part of	Literal
	the prime minister's	14			
	Human Capacity	15	بەرنامەی تواناسازیی	Human Capacity	Redom.
	Programme		مرۆیی	Programme of	
		14	سەرۆك وەزیران.	the prime minister	Calque
11.	We are	1	ئێمە	We are	Literal
			زۆر	very	Addition
	delighted	2	خۆشحاڵین	delighted	Literal
	that	3	بەوەی	that	Literal
	so many	4	زۆر لە خوێندکارەکان	so many students	Explicitation
	are choosing	5			
	to come to	6	Ø	Ø	Omission
	the UK;	7	بەریتانیایان	Britain	Recognised
		5	هەڵبژاردووە،	have chosen,	Transposition
	delighted	8	خۆشحاڵین	[we are] delighted	Literal
	and	9	و	and	Literal
			لە هەمانکاتدا	at the same time	Explicitation
	proud,	10	جێگەی شانازیشە	it is our pride	Transposition
	and	11	و	and	Literal
	we	12	ئێمە	we	Literal
			لەلایەن خۆشمانەوە	from our side	Addition
	are doing all we can	13	هەموو توانایەکمان بەکاردێنین	utilise all our ability	Paraphrase
	to make	14	بۆ ئەوەی... بکەین	to make	Literal
	the visa	15			
	process	16	پرۆسەی	the process	Borrowing
			وەرگرتنی	of getting	Explicitation
		15	ڤیزا	the visa	Borrowing
	as simple as possible.	17	ئاسان.	simple	Modulation
12.	Of course,	1	بێگومان	Undoubtedly	Near-synonymy
	young people	2	گەنجان	the youth	Transposition
	want to	3	دەیانەوێ	want to	Literal
	travel	4	گەشت بکەن	travel	Literal
	and	5	و	and	Literal
	see	6			
	the world.	7	جیهان	the world	Literal
		6	ببینن،	see,	Literal
13.	But	1	بەڵام	But	Literal
	in most of the students	2	زۆربەی ئەو خوێندکارانەی	in most of the students	Literal
	that	3	Ø	Ø	Implicitation
	I see,	4	من بینیومن،	I have seen	Transposition
	I note a thirst for	5	خاڵێکی دیکەشیان تێدا دەبینم	I see another point	Paraphrase
			ئەویش	which is	Explicitation
	new ideas,	6	بیرۆکەی نوێ	new ideas,	Literal
			و	and	Explicitation
	new ways of	7	شێوازی نوێی	new ways of	Literal
	doing things	8	کارکردن	working	Reduction
	and	9	و	and	Literal
	a drive	10	ئەو حەزەی	the drive	Literal
			کە	that	Explicitation
			دەیانەوێ	they want to	Addition
	to bring… back	11			
	what they learn	12	ئەوەی ...فێردەبن	what they learn	Literal
	in the UK	13	لە بەریتانیا،	in Britain	Recognised
	to Kurdistan.	14	بۆ کوردستانی	to Kurdistan	Redom.

[7] Recognised translation

		11	بهێننەوە.	bring back.	Literal
14.	That's why	1	هەربۆیە	That's why	Literal
	we	2	ئێمە	we	Literal
	want to be	3	دەمانەوێ ببینە	want to be	Literal
	Iraqi Kurdistan's	4			
	partner ~~of choice~~	5	هاوبەشی	partner of	Literal + Omi.
		4	کوردستانی عێراق	Iraqi Kurdistan	Redom.
	in education:	6	لە بواری پەروەردە:	in the field of education	Expansion
			لەبەرئەوە	therefore	Explicitation
	it	7	ئەم هەلە	this opportunity	Explicitation
	is good	8			
	for the UK	9	بۆ بەریتانیا	for Britain	Recognised
		8	باشە	is good	Literal
	and	10	و	and	Literal
	it's good	11			
	for Kurdistan.	12	بۆ کوردستانیش	for Kurdistan	Literal
		11	باشە.	is good	Literal
15.	Change	1	گۆڕان	Change	Literal
	and	2	و	and	Literal
	new thinking	3	بیرکردنەوەی نوێ	new thinking	Literal
	is good.	4	شتێکی باشە.	is a good thing.	Expansion
16.	But	1	بەڵام	But	Literal
	it is rarely	2	هەرگیز...نییە	it is not ever	Modulation
	an easy process.	3	پرۆسەیەکی ئاسان.	an easy process.	Borrowing
17.	I have	1	من... هەمە	I have	Literal
	a strong sense	2	هەستێکی بەهێز	a strong sense	Literal
			بەوەی کە	of that	Explicitation
	of where	3			
	Kurdistan	4	کوردستان	Kurdistan	Redom.
	wants	5	دەیەوێ	wants	Literal
		3	بەرەو کوێ	of where	Literal
	to go:	6	بڕوات،	to go:	Literal
			ئەویش:	which is	Explicitation
		10	کۆمەڵگەیەکی	a society	Literal
	a modern,	7	مۆدێرن،	modern,	Borrowing
	prosperous,	8	خۆشگوزەران	prosperous,	Literal
			و	and	Explicitation
	open	9	کراوە	open	Literal
	society	10			
			کە	that	Literal
	respected	11			
	beyond its borders.	12	لەودیو سنوورەکانییەوە	beyond its borders.	Literal
18.		11	ڕێزی لێبگیرێت،	Respected,	Literal
	But	12	بەڵام	but	Literal
	what is it	13	ئایا ئەو شتانە چین	what are the things	Expansion
	that	14	کە	that	Literal
	it wants	15	دەیەوێ	it wants	Literal
	to leave behind	16	بەجێیانبێڵێ	to leave behind	Literal
	and	17	و	and	Literal
	move away from?	18	لێیاندووربکەوێتەوە؟	move away from?	Literal
19.	A simplistic answer	1	وەڵامێکی سادە	A simplistic answer	Literal
			بۆ ئەو پرسیارە،	to this question	Explicitation
	would be	2			
	tradition.	3	داوونەریت	tradition	Literal
		2	ە.	is.	Transposition
20.	But	1	بەڵام	But	Literal
	it is not	2	ئەوەش ...نییە	that is not	Literal
	that straightforward.	3	ئەوەندە سادە.	that simple.	Near-synonymy
21.	This nation	1	ئەم گەلە	This nation	Literal

	rejoices in	2			
	its traditions,	3	داوونەریتی خۆی	its traditions	Literal
		2	خۆشدەوێت،	loves,	Generalising
	I see that	4	من ...ئەوە دەبینم،	I see that	Literal
	in Newroz,	5	لە رۆژی نەورۆزدا	on the day of Newroz	Explicit.[8]+ Redom.
	in the solidarity of	6	Ø	Ø	Omission
	belonging	7	لە خاوەنداریتی	in owning	Modulation
	and	8	و	and	Literal
	identity	9	شوناسدا	identity	Literal
	and	10	و	and	Literal
	particularly	11	بەتایبەتیش	particularly	Literal
	in music.	12	لە میوزیکدا.	in music.	Borrowing
22.	But	1	بەڵام	But	Literal
	there are	2			
	some traditions	3	هەندی داوونەریت	some traditions	Literal
		2	هەن	there are	Literal
	that seem	4	کە پێدەچی	that seem	Literal
	to have no place	5	جێگەیان نەبێتەوە	to have no place	Calque
		6	لە کۆمەڵگەی	in society of	Literal
	in a modern	7			
	and	8			
	changing	9	پێشکەوتوو	developed	Particularising
		8	و	and	Literal
		7	مۆدێرنی	modern	Borrowing
	Kurdish	10			
	society:	6			
		10	کوردستاندا.	Kurdistan	Transposition
			وەك	such as	Explicitation
	the practice	1	ئەو پراکتیزەی	the practice	Borrowing
	that said that it was OK	2	Ø	Ø	Omission
	to kill	3			
	a member of	4	کە یەکێك لە ئەندامی	one of the members of	Expansion
	your own family	5	خێزانەکەت	your family	Literal
		3	بکوژیت	kill	Literal
	and	6	و	and	Literal
	get away with it,	7	سزاش نەدرێی،	will not get punished	Paraphrase
	so-called	8	Ø	Ø	Omission
			یان	or	Explicitation
	'honor killings';	9	"شەرەفکوژی"	'honor killings'	Calque
			یان	or	Explicitation
	the tradition	10	ئەو داوونەریتەی	the tradition	Literal
	that	11	کە	that	Literal
			بەشێوەیەك	in a way	Addition
	treated women	12	مامەڵە لەگەڵ ئافرەت بکەی	treat women	Literal
	as	13	کە	as	Literal
	less able	14	لاوازترە	weaker	Near-synonymy
	than men;	15	لە پیاو،	than men,	Literal
			یان	or	Explicitation
	the tradition	16	ئەو داوونەریتە	the tradition	Literal
	that	17	کە	that	Literal
	said	18	Ø	Ø	Omission
	Kurds	19			
	should not	20	نابێ	should not	Literal
	engage	21			
	in a ~~meaningful~~ way	22	بەهیچ شێوەیەك	in any way	Literal + Omi.
	with Baghdad	23			
		19	کورد	Kurds	Redom.
		21	مامەڵە... بکات	engage	Literal

[8] Explicitation

		23	لەگەڵ بەغدا،	with Baghdad	Literal
			ئەمەش	this	Explicitation
	– perfectly	24	Ø	Ø	Omission
	understandable	25			
	under Saddam –	26	لەسەردەمی سەددامدا	during Saddam's reign	Paraphrase
		25	شتێکی گونجاو بوو،	was a possible thing	Expansion
			بەڵام	but	Explicitation
			ئێستا	now	Compensation
	is ~~also~~ being left behind.	26	بەجێماوە	is left behind	Literal + Implicit.
23.			و	and	Explicitation
	In fact,	1	لەراستیشدا	in fact,	Literal
	in the last few months	2	لەماوەی چەند مانگی رابردوو	in the last few months	Literal
	Erbil	3	هەولێر	Erbil	Redom.
	has taken a lead	4	رۆڵێکی سەرەکی بینیوە	has played a major role	Paraphrase
	in bringing… together	5	لە نزیککردنەوەی	in bringing… together	Literal
	Iraqi	6			
	politicians.	7	سیاسەتمەدارانی	politicians	Borrowing
		6	عێراق.	of Iraq.	Transposition
24.	These	1	ئەم گۆڕانکارییە	These changes	Explicitation
	and	2	و	and	Literal
	other changes	3	گۆڕانکارییەکانی دیکەش	other changes	Literal
	need	4	پێویستیان بە ...ە	need	Literal
	consensus.	5	رێککەوتن	agreement	Near-synonymy
25.			و	and	Explicitation
	Some	1	هەندێ	some	Literal
	will want	2	پێیانوایە	believe	Near-synonymy
			کە	that	Explicitation
	to move quicker	3	پێویستە زووتر بکرێن	they should be made sooner	Paraphrase
	than others.	4	Ø	Ø	Omission
26.			و	and	Explicitation
	Others	1	هەندێکی دیکەش	others	Literal
	will see merit in	2	پێیان باشە	would find it better	Paraphrase
	moving	3			
	slower.	4	بەخاوی	slowly	Transposition
		3	بکرێن،	to be made	Paraphrase
27.		1	بەڵام	but	Synonym
	What is	2	ئەوەی	what is	Literal
	~~most~~	3	Ø	Ø	Omission
	encouraging	4	جێگەی خۆشحاڵییە	delightful	Near-synonymy
	though	1			
	is	5	ئەوەیە	is	Literal
		6	کە	that	Explicitation
	to see	7	دەبینی	to see	Literal
	Kurds	8	کورد	Kurds	Redom.
			لەنێو خۆیاندا	amongst themselves	Addition
	debating	9			
	these issues	10			
	freely.	11	بەئازادی	freely	Literal
		9	گفتوگۆ ... دەکەن	dialoguing	Near-synonymy
			لەسەر	over	Addition
		10	ئەم مەسەلانە	these issues	Literal
28.			و	and	Explicitation
		1	کۆمەڵگەش	society	Literal
	It is	2	Ø	Ø	Omission
	only	3	تەنیا	only	Literal
	through	4	لەرێگەی	through	Literal
	debate	5	گفتوگۆوە	dialogue	Near-synonymy
	that	6	Ø	Ø	Implicitation

	society finds equilibrium and can move forward together.	1 7 8 7 9 10 11 12	 هاوسەنگی دەدۆزێتەوە و توانای... دەبێت پێشڤەچوونی Ø	 balance finds and will have the ability of moving forward Ø	 Near-synonymy Literal Literal Expansion Transposition Omission
29.	 People sometimes ask me, why aren't there more UK businesses here ~~in the KRG~~.	1 2 1 3 4 5 6 7 6 8 9	هەندێ جار خەڵك لێمدەپرسن کە بۆچی ... نابینن ئەوەندە کاری بازرگانی بەریتانیا لێرە، Ø	sometimes people ask me that why don't they see enough businesses affair of Britain here Ø	Literal Literal Literal Explicitation Modulation Near-synonymy Expansion Recognised Literal Implicitation
30.	Well, there are more than you would think and I hope to answer that question in future columns. 	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 9 8 7	لەڕاستیدا کاری بازرگانی بەریتانیا **<u>زۆر</u>** زیاترە لەوەی تەسەوری دەکرێ، Ø هیوادارم لە وتارەکانی داهاتوومدا ئەم پرسیارە وەڵامبدەمەوە،	In fact, UK business affair is **<u>much</u>** more than it is imagined Ø I hope articles in my future this question to answer,	Communicative Explicitation Addition Modulation Implicitation Literal Generalising Expansion Literal Literal
31.	But I would counter that it is ideas that change the world and develop nations. 	1 2 3 4 5 6 7 8 7 9 10 11 10	بەڵام دەمەوێ بڵێم کە Ø بیرۆکە Ø Ø جیهان دەگۆڕێ و نەتەوە پێشیدەخات	but I want to say that Ø ideas Ø Ø the world change and nations develop	Literal Generalising Literal Omission Literal Implicitation Omission Literal Literal Literal Literal Literal
32.	And that is what I expect the scholars going to the UK to come back with ideas	1 2 3 4 3 5 6 7 8 7	و هەر هەمان شتیش لەو خوێندکارانە چاوەڕێدەکەم کە دەچنە بەریتانیا و بە بیرۆکەی نوێ بێنەوە	and that is the same thing these students I expect that are going to Britain And with ideas new to come back	Literal Expansion Particularising Literal Explicitation Literal Recognised Explicitation Literal Addition Literal

	and	9	و	and	Literal
	‘know-how’	10	”بزانن چۆن“	‘know-how’	Literal
	for change.	11	گۆڕانكارى دەكرێت.	change is made	Modulation
Author’s profile	Chris Bowers	1	* كريس باوەرس،	Chris Bowers	Borrowing
			ئێستا	currently	Addition
	is	2			
	British consul general	3	كونسوڵى گشتى بەريتانيا	British consul general	Calque
		2	يە	is	Literal
	in Erbil.	4	لە هەولێر،	in Hawler,	Redom.
			پێشتر ماوەيەك لە BBC	he was previously	Addition
			كارى رۆژنامەنووسى	working with the BBC	
			كردووە.	for a while.	
			دوو هەفتە جارێك ئەم	He writes this column	Addition
			گۆشەيە بۆ (رووداو)	for Rudaw fortnightly.	
			دەنووسێ.		

Appendix 8

Findings of the Transposition Translation Procedure

No.	ST	TT	BT
1. Change in grammatical structure - conditional construction			
1.	**Should the Assad regime fall**, a political arrangement based on power-sharing among Syria's ethnic and religious communities… would give the Kurds a real place at the table	**ئەگەر ڕژێمی ئەسەد بروخێت**، ڕێوشوێنێکی سیاسی لەسەر بنەمای هاوبەشیکردنی دەسەڵات لەنێوان پێکهاتە ئێتنیکی و ئاینیەکانی سوریادا... لە گفتوگۆکاندا پێگەیەکی ڕاستەقینە بە کوردەکان دەبەخشێت.	**If the Assad regime falls**, a political arrangement based on power-sharing among Syria's ethnic and religious communities… would give the Kurds a real place at the table
2.	**Viewed from** an ethnic and sectarian lens, the prospects of a post-withdrawal Kirkuk appear dismal.	**ئەگەر** لەڕوانگەیەکی ئێتنیکی و مەزهەبیەوە لێی بڕوانرێت، پێشبینیەکانی کەرکوکی دوای کشانەوە تەمومژاوی دەردەکەوێت.	**If it is viewed from** an ethnic and sectarian lens, the prospects of a post-withdrawal Kirkuk appear dismal.
3.	**Were** it not for the first Gulf War, Saddam would have wiped the Kurds off the map.	**ئەگەر** جەنگی یەکەمی کەنداو نەبووایە، سەدام کوردی لەسەر نەخشە دەسڕیەوە.	**If** it were not for the first Gulf War, Saddam would wipe the Kurds off the map.
4.	**Had** Saddam stayed in power, it is likely that at some point, the rest of Kurdistan would have been covered with nerve gas - **were** it not for the first Iraq war and the creation of the Kurdish Safe Havens in 1991-2.	**ئەگەر** سەدام لە دەسەڵاتدا بمایەتەوە و **ئەگەر** جەنگی یەکەمی عیراق و دروستکردنی ناوچە ئارامەکان بۆ کوردەکان لە ساڵانی 1991 و 1992 نەبووایە ڕەنگبوو بەشەکانی تری کوردستان بە (گازی ئەعساب) داپۆشرایە...	**If** Saddam had stayed in power and **if** it were not for the first Iraq war and the creation of the Kurdish Safe Havens in 1991-2, it was likely that at some point, the rest of Kurdistan would have been covered with nerve gas...
5.	**Left unchecked**, these trends could reinforce and entrench local and national power struggles.	**ئەگەر** ئەم ئاراستانە بە سنووردارکراوی بمێنێتەوە، ئەوا دەتوانێت ململانێ ناوخۆیی و نیشتمانیەکان بەهێزتربکات.	**If** these directions are left restrained, they can reinforce internal and national struggles.
6.	…**had** he been a Republican, many on the left would have denounced yet another neocon war for oil.	**ئەگەر** ئۆباما کۆماریش بووایە ئەوا ڕووبەڕووی ڕەخنەیەکی توند دەبووەوە لەلایەن چەپەکانەوە بەهۆی چوونە ناو جەنگێکی تر لە جەنگەکانی پارێزگارە نوێیەکان لەپێناوی نەوتدا.	**If** Obama has been a Republican, he would face tough criticism by the leftists because of going into another neoconservative war for oil.
7.	**Had** Mubarak made the speech promising not to run again last year rather than on Feb. 1, he would have been hailed as a reformer ushering his country into a new era.	**ئەگەر** موبارەك ساڵی پار بەڵێنی بدایە کە خۆی بۆ سەرۆکایەتی وڵات هەڵنابژێرێت باشتر نەبوو تا 1ی شوبات. ئەوکات ناوبراو وەك چاکساز لەهەموو لایەنێکەوە پێشوازی لێ دەکراو میسریشی بەرەو قۆناغێکی نوێ دەبرد،	**If** Mubarak promised last year that he would not candidate himself for the country's presidency rather than Feb. 1, he would then be welcomed as a reformer…
8.	"**Should** Iraq be dismembered, I can say that it won't be the Kurds who will be the agents of division," Mr. Salih said	د. بەرهەم ئاشکرایکرد:" **ئەگەر** عیراق پارچە پارچەبێت، دەتوانم بڵێم کە کورد هۆکار و ئامرازی ئەو دابەشکردنە نابن"	Dr Braham revealed: "**if** Iraq is dismembered, I can say that the Kurds won't be
2. Change in grammatical structure - reported speech			
1.	"If the protests begin again, not just me, all of my family are prepared to be killed in the demonstrations to get freedom," **said Mr Iman, a retired Kurd aged 62.** "The price is not too high - for	**زاهیر محەمەدی تەمەن 62 ساڵ دەڵێت** "ئەگەر جارێکی تر خۆپیشاندانەکان دەستپێبکاتەوە، نەك تەنها خۆم، بەڵکو هەمو خێزانەکەم ئامادەین لە پێناو ئازادیدا بکوژرێین و ئەو نرخە لە پێناو ئازادیدا زۆر بەرز نیە".	**Zahir Mohammed, aged 62, says** "If the protests begin again, not just me, all of my family are prepared to be killed for the sake of freedom, and this price is not too high - for freedom."

	democracy."		
2.	"I don't want a government like this, because they just serve themselves, not the society," **Mr Imam said**. "Some people have everything, but most have very little…"	**زاهیر محەمەد دەڵێت** "حکومەتێکی لەم جۆرەم ناوێت چونکە تەنها خزمەتی خۆیان دەکەن و هیچ بۆ کۆمەڵگا ناکەن، هەندێ کەس هەمو شتێکیان هەیە و ئەوانی تر بڕێکی زۆر کەمیان هەیە..."	**Zahir Mohammed says** "I don't want a government like this, because they just serve themselves, they don't do anything for the society, some people have everything, but most have very little…"
3.	Generally the response to such acts is one of horror but it is an act that also elicits sympathy, **says Dr Biggs**.	**دکتۆر بیگز دەڵێت** هەڵوێست بەرامبەر ئەمجۆرە مردنە ترس و هاودەردیە.	**Dr Biggs says**, stances towards such a form of death are both horror and sympathy.
4.	"The protesters sent a clear message to the authorities. When we, writers and journalists, spoke out in the past, it was one by one. "Now many people have made an alliance against corruption," **he said**.	**رێبین هەردی دەڵێت** "خۆپیشاندەران نامەیەکی ئاشکرایان ئاراستەی دەسەڵات کرد، کاتێك ئێمە نوسەران و رۆژنامەنوسان لە رابرودا قسەمان دەکرد تاك تاکە بو بەڵام ئێستا کۆمەڵێکی زۆر خەڵك بەرەیەکیان لە دژی گەندەڵی دروست کردوە".	**Rebin Hardi says** "the demonstrators sent a clear message to the authority, when we, writers and journalists, spoke out in the past, it was one by one, but now many people have made a front against corruption"
5.	The government had responded to the protesters' demands by negotiating with the political parties, he said. The regional government had been "very responsive", he said. "I don't think that anybody could deny that there is a certain level of corruption in Kurdistan, and I'm sure it's everywhere else too. I think, in some cases, it's highly exaggerated."	**وتیشی** حکومەتی هەرێم بە دانوستان لەگەڵ حیزبە سیاسیەکاندا وەڵامی داوای خۆپیشاندەرانی دایەوە و حکومەت وەڵامدەرەوە بوە بۆ خەڵك. مەسرور بارزانی دەڵێت "کەس ناتوانێ ئینکاری ئەوە بکات کە رادەیەك لە گەندەڵی لە کوردستاندا هەیە و دڵنیاشم لە هەمو شوێنێکی تریش هەیە و پێشم وایە کە موبالەغە کراوە لەوبارەیەوە ".	**He also said** [that] the regional government had responded to the demonstrators' demands by negotiating with the political parties and the government had been responsive to the people. **Masrour Barzani also says** "Nobody can deny that there is an extent of corruption in Kurdistan, and I'm sure it's everywhere else too, and I think it's exaggerated."
6.	"The corruption and the mismanagement of the region is becoming a threat, so we have to change," **Mr Tofiq said.**	**محەمەد تۆفیق دەڵێت** "گەندەڵی و خراپ بەڕێوەبردن بوەتە مەترسیەکی گەورە لەهەرێمەکەدا بۆ دەبێت بیگۆڕین"	**Mr Tofiq says** "Corruption and mismanagement has become a big threat for the region, so we have to change."
7.	The Change Movement split from the PUK in 2006 "and now they want to take their revenge", **he said.**	**شێروان حامید وتیشی**: "گۆڕان لەساڵی 2006 لە یەکێتی جیابونەوە و ئێستاش دەیانەوێت تۆڵەی خۆیان بکەنەوە".	**Shirwan Hamid also said:** "The Change Movement split from the PUK in 2006 and now they want to take their revenge"
8.	"We don't have a reliable electricity grid or a water supply; we have problems with everything," **Mr Hakim said**.	**محەمەد حەکیم دەڵێت** "کێشەمان لەگەڵ هەمو شت هەیە، تۆڕی کارەبای باشمان نیە و ئاوی تەواو نیە".	**Mohammed Hakim says** "We have problem with everything, we don't have a reliable electricity grid or sufficient water."
9.	"We were not politicians. We were just people with requests," **Mr Kamal said**.	**کاروان کەماڵی پارێزەر دەڵێت**... ئێمە سیاسی نەبوین تەنها کۆمەڵێك خەڵك بوین کە داوامان هەبو.	**The lawyer Karwan Kamal says**… we were just a group who had demands.
10.	"We will call out those who suppress ideas and serve as a voice for those who are voiceless," **he said**.	...**وتی**: "ئێمە بانگی ئەوانە دەکەین کە بیر و هزری خەڵکی کپ دەکەن بۆ خزمەتکردنی ئەوانەی دەنگیان نییە	…**he [Obama] said**: "We will call out those who suppress ideas and thoughts of people to serve as a voice for those

			who are voiceless"
11.	"I am very impressed by the progress that Bahrain is making on all fronts - economically, politically, socially," **she declared as she opened a town hall meeting**.	**ئەو لەکاتێکدا هۆڵێکی کۆبونەوەی کردەوە رایگەیاند**: "من زۆر دڵخۆشم بەو پێشکەوتنانەی بەحرەین کە لە هەمو بوارەکانی ئابوری و سیاسی و کۆمەلاَیەتیدا بەدەست هاتون"	**When she opened a meeting hall, she declared:** "I am very pleased about the progresses in Bahrain that have been achieved in all economic, political and social fields",
12.	"It's easy to be focused internally and see the glass as half empty. I see the glass as half full," **she said**. "Yes, I mean people are arrested and people should have due process ..."	**کلینتۆن وتی**: "بە ئاگابون لە رەوشی ناوخۆی ولاَت ئاسانە و هەروەکو دەتوانی شتە خراپ و نێگەتیڤەکانیش چاودێری بکەیت، من حاڵەتەکە بە خراپ دەبینم". **وتیشی**: "بەڵێ، من مەبەستم ئەوەیە خەڵك دەست بەسەر کراوە و پێویستە ئەوان بەپێی یاسا مافەکانیان پارێزراو بێت...	**Clinton said**: "it is easy to be aware of the internal situation of the country, as you can observe the good and bad things, I see the situation as bad." **She also said**: "Yes, I mean people are arrested and their rights should be protected according to law…"
13.	"I don't see a clear policy," **Venezuelan opposition leader Leopoldo Lopez… told me**.	**لیۆپۆلدۆ لۆپێز سەرۆکی ئۆپۆزسیۆنی ڤەنزوێللا... پێی گوتم**، (من سیاسەتێکی ڕون نابینم لە لایەن ئەمەریکاوە).	**Venezuelan opposition leader Leopoldo Lopez…told me:** "I don't see a clear policy by America".
14.	'We are 17 people crowded in one small house, like many people in the southern district,' **he said**.	**مەحمود دەڵێت** "ئێمە 17 سەر خێزانین تەنها لە خانویەکی بچوکدا، وەکو زۆربەی خەڵکی تر لە ناوچەکانی باشور.	**Mahmood says:** "We are 17 head-family in a small house only, like many people in the southern districts"
15.	China and Egypt were both great civilizations subjected to imperialism and were both dirt poor back in the 1950s, with China even poorer than Egypt, **Edward Goldberg… wrote in The Globalist**.	**ئیدوارد گۆڵبێرگ... لە کتێبەکەیدا بەناونیشانی گلۆبالیست دەڵێت**، چین و میسر دو شارستانیەتی گەورە بون کە قوربانی ئیمپریالیزم بون و هیچ پاڵپشتێکی ئەوتۆیان نەبو لە ساڵی 1950کان، کە چین هەژارتریش بو لە میسر.	**Edward Goldberg… syas in his book The Globalist**, China and Egypt were two great civilizations, and victims of imperialism and they did not have that support in the 1950s, with China poorer than Egypt
16.	China's Olympics were another wake-up call… telling young Egyptians that something was very wrong with their country, **argued Goldberg**.	**گۆڵدبێرگ هەروەها دەڵێت**، ئۆلۆمپیادی چین هۆیەکی تر بو لە بەخەبەرهێنانی میسریەکان... کە بەو گەنجە میسریانەی گوت وڵاتەکەیان هەندێ هەڵەی تێدایە.	**Goldberg also says**, China's Olympics were another reason to wake-up the Egyptians… it told the young Egyptians that something was very wrong with their country
17.	"For all its discontents, the Middle East's colonial period brought fundamental transformation, not stagnation; rising literacy and education, not spreading ignorance...," **writes Timur Kuran…**	**تیمور کوران... دەڵێت**، "بۆ هەمو هۆی نارەزایی و بێزاریەکان، ماوەی داگیرکاری خۆرهەڵاتی ناوەڕاست بوە هۆی گواستنەوەیەکی بنچینەیی لە ناوچەکەدا نەك وەستانی، بوە هۆی بەرزبونەوەی ئاستی خوێندەواری و پەروەردە نەك بڵاوبونەوەی نەزانی...".	**Timur Kuran… says,** "For all its discontents, the Middle East's colonial period brought fundamental transformation in the region, not stagnation; rising literacy and education, not spreading ignorance.."
18.	Self-immolation as a public protest is rare in the Muslim world, **says Dr Michael Biggs**…	**کتۆر مایکڵ بیگز... دەڵێت** لە جیهانی ئیسلامدا زۆر بەکەمی شۆڕشی سیاسی بەشێوەی خۆکوژیی دەردەکەوێت.	**Dr Michael Biggs... says** in the Islamic world very rarely a political revolution happens in the form of suicide.
19.	("Help from America can be misunderstood," **one would-be Egyptian politician delicately explained to The Post a few days ago**.)	**سیاسەتمەدارێکی میسری چەند رۆژێك لەمەوبەر لە لێدوانێکیدا بە وریاییەوە بە واشنتۆن پۆستی راگەیاند**، "یارمەتی لە لایەن ئەمەریکاوە دەکرێ بەهەڵە لێکدانەوەی بۆ بکرێت".	**An Egyptian politician carefully declared to The Washington Post in a statement a few days ago**, "Help from America can be misinterpreted."
20.	Far from setting "an example	**هەروەکو کرۆسەمەر دەڵێت**، دور لە	**As Krauthammer says**, Iraq

	for the entire region," **as Krauthammer put it**, Iraq serves as a dire warning: Beware, for this could be the fate of your country.	بونی عێراق بە "نمونەیەك بۆ هەمو ناوچەکە،" عێراق بە ئاگادارکەرەوەیەکی بەهێز دادەنرێت: ئاگادار بە، لەوانەیە وڵاتەکەی تۆش روبەڕوی هەمان چارەنوسی عێراق ببێتەوە.	[is] far from being "an example for the entire region," Iraq is considered a strong warning: Beware, for your country may face the same face of Iraq.
21.	"Turkey will get most of what it wants if it does not overplay its hand," **said one commentator**.	**بە پێی قسەی کۆمێنتاتۆرێك** "تورکیا دەکرێت زۆربەی ئەوەی کە دەیەوێت بە دەستی بهێنێت ئەگەر زیادەڕۆیی نەکات لە یاریکردن بە دەستەکەی".	**According to a commentator**, "Turkey will get most of what it wants if it does not overplay its hand."
22.	"They were shooting directly at me," **said Araz** Mohammed who was shot in the neck, stomach and leg while reporting for Radio Dang.	ئاراس محمەد لە کاتێکدا کە راپۆرتی بۆ رادیۆی دەنگ ئامادە دەکرد قاچ و ورگ و ملی بریندار کرا، **ئەو دەڵێت**: "راستەوخۆ تەقەیان لەمن دەکرد...	..wounded in the leg, abdomen and neck…**he says**: "they directly shot at me."
23.	"They were shooting directly at me," **said Araz Mohammed** who was shot in the neck, stomach and leg while reporting for Radio Dang. "They knew I was media because I had my ID badge and camera…"	**ئاراس محمەد** لە کاتێکدا کە راپۆرتی بۆ رادیۆی دەنگ ئامادە دەکرد قاچ و ورگ و ملی بریندار کرا، **ئەو دەڵێت**: "راستەوخۆ تەقەیان لەمن دەکرد زانیان کە من رۆژنامەنوسم چونکە باج و کامێرام پێبو..."	**Araz Mohammed** who was shot in the neck, stomach and leg while reporting for Radio Dang, **says**: "They were shooting directly at me, they knew I was media because I had my ID badge and camera"
24.	"The Americans pulled out without completing the job they should have finished," **Iyad Allawi… told the Reuters news agency Tuesday.**	**ئەیاد عەلاوی... لە پەیامێکیدا لەگەڵ ئاژانسی هەواڵی رۆیتەرز رایگەیاند کە،** "ئەمەریکییەکان بەبێ تەواوکردنی ئەرکەکانیان کە دەبوایە تەواویان کردبا لەعێراق کشانەوە".	**Iyad Allawi… declared in a message to the Reuters news agency that** "The Americans pulled out without completing the duty they should have finished,"
25.	"Should Iraq be dismembered, I can say that it won't be the Kurds who will be the agents of division," **Mr. Salih said.**	**د. بەرهەم ئاشکرایکرد:** "ئەگەر عیراق پارچە پارچەبێت، دەتوانم بڵێم کە کورد هۆکار و ئامرازی ئەو دابەشکردنە نابن".	**Dr Braham revealed:** "if Iraq is dismembered, I can say that the Kurds won't be the cause or means of this division.
26.	"Britain will be a friend to the Kurds in certain areas if it suits this country's economic interests but will ignore or be apathetic to Kurdish demands if not," **he added**.	**هەروەها گوتیشی** ... "راستە بەریتانیا هاوپەیمانە لە هەندێک لایەنەوە کە بەرژەوەندی ئابووری خۆی تێدا پارێزراوە، بەڵام بۆ داواکارییە گەورەکانی کورد زۆر توندە و بە پێچەوانەی ئەو هاوپەیمانێتیەش بڕیار دەدات."	**He also said** "it is true that Britain is an ally in some respects that its economic interests are preserved, but it is tough towards the Kurdish demands and it decides in contrast to this alliance"
27.	"Consequently, the British government wants to cement a strong relationship with the Kurdish region of Iraq as it wishes to seize whatever access it can to the area's natural resources," **McDonnell said**.	**ماکدۆناڵ رایگەیاند** "حکومەتی بەریتانیا دەرەنجام خوازیارە کە پەیوەندیەکی کۆنکرێتی و توندوتۆڵ لەگەڵ کوردەکانی عێراقدا دروست بکات، بۆئەوەی تاوەکو پێی دەکرێت دەست بەسەر تەواوی سامانە سرووشتیەکانی ئەو هەرێمەدا بگرێت".	**McDonnell declared** "Consequently, the British government wants to make a concrete relationship with the Iraqi Kurds so that it seizes whatever access it can to the region's entire natural resources".
28.	"The UK government doesn't see that it is in the UK's economic interests to address in any serious way the oppression of Kurds in Turkey or the attacks on Kurdish communities by Iran," **he claimed**.	**بۆ پاڵپشتی لە بۆچوونەکانی خۆی، زیاتر گووتی**" ئاخر بەریتانیا دەزانێ لە قازانج و بەرژەوەندی ئابووری ئەودا نییە بە هیچ شێوەیەک باس لە چەوسانەوەی کورد بکات لە تورکیا یان ئەو پێشێلکاریانەی لە ئێران لەسەر کورد هەن".	**To support his view, he further said** "after all, Britain knows [that] it is not in its economic interests to address in any way the oppression of Kurds in Turkey or the violations on Kurds in Iran,"
29.	"It's because we do not hear much about these nations and	**سایمۆن تەیلۆر... بە (رووداو) ی گووت** : "ئێمە لەسەر ئەم میللەتانە شتێکی	**Simon Taylor... told *Rudaw*:** "We do not hear

	small regions in our media. Perhaps they don’t want us to know about what our government is doing over there,” **said Simon Taylor...**	ئەوتۆ نابیستین لە میدیاکانمانەوە، پێدەچێ نەیانەوێت ئێمە بزانین کە حکومەتەکەمان سەرقاڵی چییە".	much about these nations in our media. Perhaps they don’t want us to know about what our government is busy with over there”.
30.	"Waiting for Baghdad to adopt a centralised oil and gas law was not an option for Kurdistan," **he said**.	...**وتی**: «چاوەڕێکردنی بەغدا بۆ تەبەنی کردنی سیاسەتێکی مەرکەزی نەوت و گاز یەکێك نەبوو لە بژاردەکانی کوردستان».	…**he said** "Waiting for Baghdad to adopt a centralised oil and gas policy was not an option for Kurdistan".
31.	Self-immolation as a public protest is rare in the Muslim world, **says Dr Michael Biggs...**	**کتۆر مایکڵ بیگز... دەڵێت** لە جیهانی ئیسلامدا زۆر بەکەمی شۆڕشی سیاسی بەشێوەی خۆکوژیی دەردەکەوێت.	**Dr Michael Biggs… says** in the Islamic world very rarely a political revolution happens in the form of suicide.
32.	"I am very impressed by the progress that Bahrain is making on all fronts - economically, politically, socially," **she declared**	**رایگەیاند**: "من زۆر دڵخۆشم بەو پێشکەوتنانەی بەحرەین کە لە هەمو بوارەکانی ئابوری و سیاسی و کۆمەلاَیەتیدا بەدەست هاتون"	**she declared**: "I am very impressed by the progress that Bahrain is making on all fronts - economically, politically, socially,"
33.	“Freedom is shrinking for the press,” **he said.** “As long as what we report is not in their [the ruling parties] best interests, we will suffer.”	**بریار وتیشی**:"ئازادی رۆژنامەگەری بەرتەسك دەكرێتەوە و هەركاتێك كە راپۆرتێك ئامادە بكرێت كە بە دڵ حیزبە دەسەڵاتدارەكان نەبێت ئەوا ئازار دەچێژی".	**Bryar also said**: “Freedom of press is shrinking and whenever a report is prepared which is not in the ruling parties’ best interests, you will suffer”.
34.	"Historically for Muslims, the act of suicide has always been seen as wrong - in the same way that it has for Christians. But what is happening at the moment has taken on a type of different symbolism," **he says.**	**"جۆن سیۆزیتۆ"... دەڵێت**: "مسوڵمانان هاوشێوەی مەسیحییەکان بەشێوەیەکی مێژوویی بە کارێکی هەڵە لە خۆکوژیی دەڕوانن، بەڵام ئەوەی ئێستا ڕوویداوە سومبولێکی جیاوازە".	**John Esposito… says** "Historically for Muslims, the act of suicide has always been seen as wrong - in the same way that it has for Christians. But what is happening at the moment has taken on a type of different symbolism".
35.	“There is a small window open for press freedom here,” **said Assos Hardi**…	**ئاسۆس هەردی**... دەڵێت: " لێرە تەنها دەروازەیەکی بچوك هەیە بۆ ئازادی رۆژنامەگەری،	**Assos Hardi**... says: “here there is a small entrance for journalism freedom.”
36.	“Undeniably, we are concerned - and we must be concerned - about the new face [of Iraq] in the aftermarth of American redeployment from Iraq,” **he said**	**د. بەرهەم بە ڕۆژنامەکەی ڕاگەیاند**:" بەدڵنیاییەوە ئێمە نیگەرانین، و پێویستیشە ئێمە نیگەرانبین، لەبارەی قۆناغی نوێی عیراق دوای کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا"	**Dr Barham told the newspaper** “we are certainly concerned - and we must be concerned - about the new face [of Iraq] in the aftermarth of American withdrawal”
37.	"There is great interest. The Egyptian people and the Egyptian public have been following the events in Tunisia…" **he said.**	**هەروەها لە درێژەدا دەڵێت**: "هاوڵاتیانی میسر بە وردی چاودێری و بەدواداچوون دەکەن بۆ ڕووداوەکانی تونس..."	**Also in the detail** he says: "The Egyptian people have been carefully following the events in Tunisia…"
38.	"My brother is alive in all of us. He offered us so much, he opened many doors for us because we can smell democracy and freedom now," **his sister Leila Bouazizi told the BBC Arabic service in an interview.**	**لەیلا بوعەزیزی لە چاوپێکەوتنیدا لەگەڵ بی بی سی وتی:** "براکەم زیندووە و لەگەڵ ئێمەدایە. ئەو زۆر دەرگای کردەوە، چونکە ئێستا ئێمە دەتوانین بۆنی دیموکراتی و ئازادی بکەین".	**Leila Bouazizi told the BBC in an interview**."My brother is alive in all of us. He offered us so much, he opened many doors for us because we can smell democracy and freedom now,"
39.	“I am used to the beatings and arrests now. This is normal	**بریار نامیق** لە کاتی چارەسەرکردنی دەستی شکاوی و هات و هاواری ئازاری	While getting treated for his broken hand and wincing

	here," **Namiq said** as he nursed a dislocated hand while wincing from neck pain. "Especially as the next elections approach, I expect this will happen a lot."	ملی **وتی**: "من ئێستا بە لێدان و گرتن ڕاهاتوم، ئاساییە لێرە." **وتیشی**: "بە تایبەتی کە هەڵبژاردنی داهاتو نزیك بوەتەوە چاوەڕوانی ئەوە دەکەم زۆر جاری تریش روبدات".	neck pain, **Bryar Namiq said**: "I am used to the beating and arrest now. This is normal here". **He also said**: "Especially as the next election approachs, I expect this will happen a lot."
40.	"I think there is still freedom, but when there is chaos no one can predict what will happen," **he said.**	**وتی:** "پێموایە هێشتا ئازادی هەیە، بەڵام کاتێك دەبێتە ئاژاوە کەس نازانێ چی ڕەدەدات"	…**he said:** "I think there is still freedom, but when there is chaos no one can predict what will happen".
41.	"The government allows the creation of media outlets but then crackdown on the reporters in the field, preventing them from working effectively," **Ali said.**	**وتیشی:** "حکومەت ڕێگە بە دروستکردنی دەزگای میدیا دەدات بەڵام لە واقعدا سەرکوتی پەیامنێران دەکات ڕێگەنادات بەشێوەیەکی کاریگەر کاربکەن."	…**he also said:** "The government allows the creation of media outlets but then crackdown on the reporters in the field, preventing them from working effectively"
42.	"That's why we have a great amount of unprofessional, unbalanced, even scandalous, journalism on our streets that don't give any attention to journalism ethics and values…**Garib said**.	**وتیشی**: "هەربۆیەش ژمارەیەکی زۆر ڕۆژنامەنوسی ناپرۆفێشناڵمان هەیە کە لە شەقامدا گوێ بە قیەم و ئەخلاقی ڕۆژنامەوانی نادەن..."	…**he also said:** "That's why we have a great amount of unprofessional, unbalanced, even scandalous, journalism on our streets that don't give any attention to journalism ethics and values…"
43.	"It is articles like this that I am most proud of," **he said**… "True journalism is the kind that starts controversy in the community not the kind that talks about a wedding in the middle of conflict."	**ئەحمەد میرە**... وتی: "ئەوە ئەو بابەتەیە کە من شانازی پێوە دەکەم و ڕۆژنامەوانی ڕاستەقینە ئەوەیە کە مشتومڕ لە کۆمەڵگادا دروست بکات نەك ئەوەی کە لە ناوەڕاستی روبەڕوبونەوەکاندا باسی ئاهەنگی ژنهێنان بکات."	**Ahmed Mira said:** "It is articles like this that I am most proud of and true journalism is the kind that starts controversy in the community not the kind that talks about a wedding in the middle of conflict."
44.	"The Egyptian people and the Egyptian public have been following the events in Tunisia with so much joy, since they can draw parallels between the Tunisian situation and their own," **he said.**	**دەڵێت:** "هاوڵاتیانی میسر بە وردی چاودێری و بەدواداچوون دەکەن بۆ ڕووداوەکانی تونس، چونکە لێکچوونی زۆر دەبینن لە نێوان خۆیان و هاوڵاتیانی تونسدا".	…**he says:** "Egyptian people and the Egyptian public have been following the events in Tunisia with so much joy, since they can draw parallels between the Tunisian situation and their own," he said.
45.	"Britain will be a friend to the Kurds in certain areas if it suits this country's economic interests but will ignore or be apathetic to Kurdish demands if not," **he added.**	**هەروەها گوتیشی** "ڕاستە بەریتانیا هاوپەیمانە لە هەندێک لایەنەوە کە بەرژەوەندی ئابووری خۆی تێدا پارێزراوە، بەڵام بۆ داواکرییە گەورەکانی کورد زۆر توندە و بە پێچەوانەی ئەو هاوپەیمانێتیەش بڕیار دەدات."	**He also said:** "Britain will be a friend to the Kurds in certain areas if it suits this country's economic interests but will ignore or be apathetic to Kurdish demands if not"
46.	'We are 17 people crowded in one small house, like many people in the southern district,' **he said.** 'And you see on Google how many palaces there are and how the al-Khalifas [the Sunni ruling family] have the rest of the country to themselves.'	**مەحمود دەڵێت** "ئێمە 17 سەر خێزانین تەنها لە خانویەکی بچوکدا، وەکو زۆربەی خەڵکی تر لە ناوچەکانی باشور. بەڵام لە گوگڵ دەبینم کە خەلیفەی بەحرەین (کە سوننەیە) چەندان کۆشك و هەمو خاکی وڵاتی خستۆتە ژێر دەستی خۆی.	**Mahmoud says** "We are 17 people crowded in one small house, like many people in the southern district, but I see on Google how many palaces there are and how the Bahrain Khalifa [who is Sunni] has the rest of the country to himslef.'
	3. Change in grammatical structure/ direct to reported speech		
1.	Although crackdowns on Payam reporters and TV headquarters have been	سەرەڕای سەرکوتکردنی پەیامنێر و بارەگای تەلەفزیۆنی پەیام، فاروق عەلی پێی وایە کە کێشەی میدیا لە کوردستانی	Despite crackdowns on Payam reporters and TV headquarters, Ali believes

	harsh, Ali admits that the problems with media in Iraqi Kurdistan are not only external. **“There is much disorder and political affiliations in the Kurdish media,” he said. “The media groups do not respect each other. Many reports are based on defamation and lies. Real journalism is not possible here.”**	عێراق تەنها کێشەی دەرەکی نیە بەڵکو **ئینتمای سیاسی هەیە لەلایەن میدیاکانەوە و ڕێزی یەکتریش ناگرن، زۆربەی ڕاپۆرتەکانیش تەشهیر و درۆن، بونی ڕۆژنامەنوسی ڕاستەقینە مەحاڵە لێرە.**	that the problems with media in Iraqi Kurdistan are not only external, but **the media also have political affiliations and they do not respect each other and most of the reports are based on defamation and lies. Real journalism is not possible here.**
2.	After a rally at Sera Square on February 19, about 25 activists gathered at a shisha cafe, Vino's Casino, to organise a prolonged campaign, said one of the attendees, a lawyer named Karwan Kamal. The protest committee included teachers, writers, students and businessmen. **"We were not politicians. We were just people with requests," Mr Kamal said.**	کاروان کەماڵی پارێزەر دەڵێت دوای کۆبونەوە جەماوەریەکەی 19ی شوبات، نزیکەی 25 چالاکوان لە کافتریای ڤینۆس کۆبونەوە بۆ پێکهێنانی کەمپەینێك و کۆمیتەی خۆپیشاندان پارێزەر و نوسەر و خوێندکار و بازرگانیشی لەخۆ گرتبو، **ئێمە سیاسی نەبوین تەنها کۆمەڵێك خەڵك بوین کە داوامان هەبو.**	The lawyer Karwan Kamal says [that] after the public rally on February 19, about 25 activists gathered at Vino’s café to organise a campaign, and the demonstration committee included lawyers, writers, students and businessmen, **we were not politicians, we were just a group who had demands.**
3.	**"It was a tough conversation,"** said an Administration official.	بەرپرسێکی ئیدارەی ئۆباما **گفتوگۆ تەلەفۆنیەکەی نێوانیانی بە گفتوگۆیەکی زۆر توند وەسفکرد.**	An Obama administration official **described the conversation between them as a very tough converstion**
4.	He said journalists do have freedom to report in Iraqi Kurdistan no matter which party they are affiliated with, describing the situation for journalists here as **“good; not very good, but good.”**	وتیشی: ڕۆژنامەنوسان لە کوردستانی عێراق ئازادییان هەیە جا سەر بەهەر لایەنێك بن، بارودۆخەکەشی بە **باش** وەسف کرد بۆ ڕۆژنامەنوسان.	He also said: journalists have freedom to report in Iraqi Kurdistan no matter which party they are affiliated with, describing the situation for journalists as **good**.
5.	**“CPJ and Reporters without Borders, among other organizations, are giving a great deal of attention to the Kurdistan region and their eyes are on freedom, especially press freedom in Kurdistan,”** Garib said. **“That’s why KRG officials need to take a more serious look at the violations [against journalists] because this is damaging the reputation of the Kurdistan region and its reputation of freedom.”**	ڕەحمان غەریب وتیشی **ڕێکخراوی پەیامنێرانی بێسنور و کۆمیتەی بەرگری لە ڕۆژنامەنوسان لە نێو ڕێکخراوەکانی تردا زۆرترین کاریان کردوە لە کوردستانی عێراق و چاویان لەسەر ئازادی و بەتایبەتی ئازادی ڕۆژنامەوانیە بۆیە بەرپرسانی حکومەت پێویستە زۆر بەئاگابن لە توندوتیژی لە دژی ڕۆژنامەنوسان چونکە زۆر زیان بە سومعەی حکومەتی هەرێم دەگەیەنێت.**	Rahman Gharib also said: **Reporters without Borders and the Committee to Protect Journalists among other organizations have done mos in Iraqi Kurdistan and their eyes are on freedom, especially press freedom, that’s why the government officials need to be vary careful about violations against journalists because this is damaging the reputation of the regional government.**
6.	Mr Tofiq said… the party wanted to show the population that it was not afraid to attack citizens in areas where it was weak, and thereby send a	محەمەد تۆفیق وتی:... بۆ ئەوەی بە خەڵکیش بڵێت کە پارتی لەو ناوچانەشی کە لاوازە سڵناکاتەوە لە پەلاماردانی خەڵك و پیشانی بدات **بە خەڵك کە ئەگەر لە سلێمانی تەقە لە خەڵك بکات دەبێت لە**	Mr Tofiq said:… so that it tells people that DKP was not afraid to attack citizens in areas where it was weak, and thereby send a message

	message to its strongholds in Erbil and Dohuk, **"telling them that if we can fire at people in Sulaymaniyah, imagine what we will do to you".**	**هەولێر و دهۆك چی بكات كە ناوچەی دەسەڵاتی ئەوە؟**	and **tell people if it shoots people in Sulaimani, what can it do in Erbil and Dohuk which are its strgongholds?**
4. Obligatory word class transposition			
1.	While Iraq is one country, the distrust between the Kurds and the central government in Baghdad… could further **destabilize** the country in the months ahead.	لە كاتێكدا كە عێراق یەك وڵاتە و لە نێوان كوردستان و حكومەتی مەركەزی متمانە نیە... پێدەچێت **نائارامی** لەو وڵاتەدا بەدوادا بێت لە چەند مانگی داهاتودا.	While Iraq is one country, the distrust between the Kurds and the central government in Baghdad… could be followed by further **instability** in the months ahead.
2.	…leaders from north and south will need to work together to prevent violence and ensure that isolated incidents do not spiral into wider **instability**.	سەركردەكانی باكوور و باشوور... پێویستیان بەوەیە پێكەوە كاربكەن لەپێناو ڕێگرتن لە سەرهەڵدانی توندوتیژی و بەرگرتن لە ڕووداوی جیاجیا و دروستبوونی بارودۆخێكی **ناسەقامگیر**،	Leaders from north and south will need to work together to prevent violence and prevent isolated incidents from creating **instable** situation,
3.	Across Iraq as a whole, Shell and BP are the largest **investors**.	لەسەر ئاستی سەرتاسەری عێراقیش كۆمپانیاكانی (Shell) و BPی بەریتانی، گەورەترین **كۆمپانیای وەبەرهێنن**.	Across Iraq as a whole, Shell and BP are the largest **investing companies**.
4.	The hardships of the Kurds of Iraq are perhaps the most infamous, involving **genocidal** chemical attacks by Saddam Hussein in the 1980s.	مەینەتیەكانی كوردەكانی عێراق پێدەچێت بەدناوترینیان بن و لەنێوانیشیاندا **جینۆسایدی** هێرشی چەكی كیمیایی لەلایەن سەدام حسێنەوە لەساڵانی هەشتاكاندا.	The hardships of the Kurds of Iraq seem to be the most infamous, involving the chemical weapon attack **genocide** by Saddam Hussein in the 1980s.
5.	Iraq had its strategic benefits: the removal of a **genocidal** dictator; the defeat of Al Qaeda there, which diminished its capacity to attack us	عێراق سودی ستراتیژی تایبەت بەخۆی هەیە: لابردنی دیكتاتۆرێكی تاوانبار بە **جینۆساید**، شكستی ئەلقاعیدە لەوێ، كە توانای هێرشكرنە سەر ئێمەی لەناوبرد،	Iraq has its strategies benefits: the removal of a dictator accused of **genocide**, the defeat of Al Qaeda there, which destroyed its capacity to attack us.
6.	...Clinton made no **mention** of the elections, the crackdown or anything else related to human rights.	...هیلاری كلینتۆن **باسی** هیچ كام لە هەڵبژاردنەكانی میسر و پێشێلكردنەكانی سەبارەت بە مافی مرۆڤ لەو وڵاتەدا **نەكرد**.	…Clinton did not **mention** the Egyptian elections, the violations related to human rights in the country.
7.	But at the moment, even if our military had unlimited funding - which it doesn't - the Pentagon is not **equipped** to launch democracy in Libya.	بەڵام ئەگەر سوپاكەمان سەرچاوەیەكی دارایی بێسنوریشی هەبێت، كە نیەتی، هێشتا پنتاگۆن **كەرەستە**ی تەواوی بۆ گواستنەوەی دیموكراسی بۆ لیبیا نییە...	But even if our military has unlimited financial source - which it doesn't - the Pentagon does not have the **equipment** to transform democracy in Libya…
8.	Kurds of all factions have started to take a more active interest in the singers, formerly dismissed as part of a **feudal** past.	كوردەكان لە هەمو دەستە و تاقمەكان دەستیانكردوە بەوەی كە گرنگی زیاتربدەن بە گۆرانیبێژەكان، هەرچەندە جاران وەك بەشێك لە رابردوی **دەرەبەگایەتی** رەتدەكرایەوە.	Kurds of all factions have started to take a more active interest in the singers, formerly dismissed as part of **feudalism** in the past.
9.	He said that “what we have now achieved is an Iraq that is **self-governing**, that is inclusive and that has enormous potential.”	وتی كە "ئەوەی تائێستا بەدەستمان هێناوە عێراقێكە كە **خۆی بەڕێوە دەبات**، كە حكومەتێكی كامڵ و هێزێكی شاراوەی زۆری هەیە."	He said that “what we have now achieved is an Iraq that **governs itself**, that is complete and that has enormous hidden power.”
10.	Either is possible at this point because Iraq is only barely “**self-governing**”...	هەریەكێك لەمانە شیاوی رودانی هەیە لەبەرئەوەی عێراق بە ئاستەم توانای **خۆ بەڕێوەبردنی** هەیە...	Each of these is possible to happen because Iraq only barely has ability of **self-governance**…

11.	It could become another opulent petrostate–or it could revert to a **hellish** state of civil war.	...دەکرێت ببێت بە وڵاتێکی تری دەوڵەمەندی نەوتدار، لە لایەکی تریشەوە دەکرێت ئەمە بگۆڕێت بۆ **دۆزەخێك** لە شەڕی ناوخۆ .	…it could become another oil-rich country, on the other hand, it could change to a **hell** of civil war.
12.	If the claims of the Kurdistan Regional Government are correct—that it possesses 45 billion barrels of oil reserves—it would **rank** sixth in the world in oil wealth.	ئەگەر بانگەشەکانی حکومەتی هەرێم ڕاستبن ئەوا کوردستان خاوەنی(٤٥) بلیۆن بەرمیل نەوتی هەڵگیراوە کە ئەمەش **پلەی** شەشەمی پێدەبەخشێت لە دەوڵەمەندبوونی بە سامانی نەوت لەسەر ئاستی جیهانی.	If the claims of the Kurdistan Regional Government are correct, then Kurdistan possesses 45 billion barrels of oil reserves, this would give the sixth **rank** at the world level in oil wealth.
13.	It **risked** just such a breakdown when it disregarded the recommendation of its military commanders that some U.S. forces remain in Iraq…	ئیدارەکە ئەو **مەترسییەی** هێنایە ئاراوە هەر دوای ئەوەی ڕەتی کردەوە بۆ هێشتنەوەی ژمارەیەك لە هێزەکانی ئەمەریکا...	The administration brought in the **risk** just after it refused to keep a number of American troops…
14.	Washington’s leverage includes the **promised** sale to Mr. Maliki’s government of F-16 warplanes and training for Iraqi pilots.	دەسەڵاتی واشنتۆن بەسەر مالیکیدا بریتییە لە **بەڵێنی** فرۆشتنی فڕۆکەی ئێف-16و مەشقپێکردنی فڕۆکەوانە عێراقییەکان.	Washington’s power over Maliki is the **promise** of sale F-16 planes and training the Iraqi pilots.
15.	The Financial Times recently **reported** that the semi-autonomous Kurdistan region exports an average of 175,000 barrels of oil per day, and officials project the figure will rise to 200,000 barrels per day by the end of the year.	بەپێی **ڕاپۆرتێکی** هەفتەی ڕابردووی ڕۆژنامەی ئابووری نێوداری بەریتانی Financial Times, هەرێمی کوردستان ڕۆژانە 175.000 بەرمیلە نەوت هەنارده دەکات، کە پێشبینی دەکرێت لە کۆتایی ئەمساڵدا بگاتە 200.000 بەرمیل نەوت لە ڕۆژێکدا.	According to last week’s **report** of the known economic newspaper Financial Times, the Kurdistan Region exports 175,000 barrels of oil daily, it is expected to reach to 200,000 barrels a day by the end of the year.
16.	Rudaw **interviewed** ordinary Britons about their government’s relations with Kurdistan.	(ڕووداو) لەسەر شەقام و شوێنە قەرەباڵخەکاندا **چاوپێکەوتنێکی** لەگەڵ بەریتانیەکان ئەنجامدا لەبارەی کار و پەیوەندی حکومەتەکەیان لە هەرێمی کوردستاندا.	Rudaw made an **interview** of ordinary Britons on the streets and crowded places about their government’s works and relations with Kurdistan Region.
17.	…he exclusively **interviewed** Mr. Nechirvan Barzani, the Kurdish former Prime Ministers, in the same booklet.	هەر لەو نامیلکەیەدا **دیمانە**یەکی تایبەتی لەگەڵ نێچیرڤان بارزانی سەرۆك وەزیرانی کابینەی پێنجەمی حکومەتی هەرێمی کوردستان کردووە،	…he also carried out an exclusive **interview** with Mr. Nechirvan Barzani, the Prime Minister of the fifth cabinet of Kurdistan Regional Government.
18.	However we have exclusively **interviewed** the Professor O'Leary many times, and in spite that we published his writings in our magazine	پرۆفیسۆر ئولێری بێجگە لەوەی چەندین جاری دیکە گوڵان **دیمانەی** تایبەتی لەگەڵ کردووە، لەهەمانکاتدا چەندین وتاریشی لەگوڵان بڵاوکردۆتەوە،	In spite that *Gulan* has many times made exclusive **interviews** with the Professor O'Leary, at the same time he has published articles in *Gulan*.
19.	Both are stepping up their activities here and are looking to provide substantial corporate **financing**...	هەردووکیان چالاکییەکانیان زیاتر کردووە و لە هەوڵداندان بۆ دابینکردنی هاوئاهەنگی زیاتری **دارایی**....	Both have increased their activities here and are looking to provide more **financial** corporation...
20.	Article 112, then, seems to form the whole point of the argument. It comes in two parts, and since it’s so contentious, I will **quote** the full passage:	کەواتە پێدەچێت، ماددەی 112، خاڵی مشتومڕەکە بێت. کە لە دوو بەشدا هاتووەو لەبەرئەوەی مایەی مشتومڕە ئەوا تەواوی **دەقەکەی** وەردەگرین:	Article 112, then, seems to form the point of the argument. It comes in two parts, and since it’s so controversial, we will take the full **quotation**:
21.	Relying on their curious	بە پشبەستن بەتەفسیرە نائاساییەکەیان،	Relying on their abnormal

	interpretation of the Constitution, Baghdad then **blacklisted** any companies willing to sign separate deals with authorities in Erbil.	بەغدا هەر كۆمپانیایەك دەخاتە **لیستی ڕەشە**وە كە ئامادەی ئیمزاكردنی گرێبەستێكی جیا بێت لەگەڵ دەسەڵاتەكانی هەولێردا.	interpretation, Baghdad puts any companies into **blacklist** that are ready to sign separate contracts with authorities in Hawler.
22.	Hopefully the Exxon agreement will now force Baghdad to cede its poorly **justified** claim to exclusive authority on this issue.	بە ئومێدی ئەوەی گرێبەستەكەی ئیكسۆن مۆبیل بەغدا ناچار بكات دەست لە بانگەشەكەی هەڵگرێت كە دەسەڵاتی حەسری هەیە بەسەر ئەم مەسەلەیەدا، كە بانگەشەكەشی **پاساو**ێكی لاوازی هەیە.	Hopefully the ExxonMobil agreement will now force Baghdad to cede its claim to exclusive authority on this issue, while its claim has a weak **justification**.
23.	It would look like an act of insurrection, and Iraq might **react** by sending in troops	لەبەر ئەوەی ئەمە وەك یاخیبوون دەردەكەوێت و ڕەنگە **كاردانەوە**ی حكومەتی عێراق ڕەوانەكردنی سوپا بێت.	Because this would look like rebellion, and Iraqi government's **reaction** might be sending in troops
24.	Iran is much the more difficult neighbor in the long run - though **arguably** it is less powerful.	ئێران لە مەودای دووردا دراوسێیەكە مامەڵەكردن لەگەڵیدا قورسترە، ئەگەرچی **مشتومڕ**ی ئەوەش **دەكرێت** كە كەمتر بەهێزە.	Iran is much the more difficult neighbour in the long-term, though it is also **argued** it is less powerful.
25.	Until the late 18th century, Muslims were as likely to be **money-lenders** in the Middle East as Christians or Jews.	تاوەكو كۆتایی سەدەی 18، موسڵمانەكان لە خۆرهەڵاتی ناوەڕاستدا وەكو مەسیحی وجولەكەكان **پارەیان بە قەرز دەدا**.	Until the late 18th century, Muslims in the Middle East **were lending money** like Christians or Jews.
26.	In recent years, Mubarak — persuaded by his son Gamal, a Western-**trained** **banker** — appointed a set of energetic reformers to his Cabinet,	لەم چەند ساڵەی پێشوودا، جەماڵی كوڕی موبارەك كە **ڕاهێنراو**ی **بانكەكانی** ڕۆژئاوایە، توانی باوكی ڕازی بكات كۆمەڵێك چاكسازی وزەیی لە كابینەكەیدا بكات	In recent years, Gamal, Mubarak's son who is a Western **banks** **trained** [person], could persuade his father to make a set of energy reforms in his Cabinet
27.	They readily volunteer **answers** to complicated questions that come up in class…	ئەوان بەخۆشحاڵیەوە **وەڵامی** ئەو پرسیارە ئاڵۆزانەی لەناوپۆلدا دەوروژێنرێت **دەدەنەوە**…	They **answer** the complicated questions that are raised in class with pleasure…
28.	They shared flowers, candies, **handshakes** and **hugs** with the soldiers and from the open mike, greeted them as "brothers".	جگە لەوە خوپیشاندەران گوڵ و شیرینیان بەسەر سەربازەكاندا دابەش دەكرد و **تەوقەیان** لەگەڵدا **دەكردن** و **باوەشیان پیادا دەكردن**. هەر لە "مایكە كراوە" كەوە سەربازەكانیان بە "برا سەبازەكانمان" بانگ دەكرد.	Besides, the demonstrators distributed flowers and sweets to the soldiers, they were **shaking handing** with them and **hugging** them, and from the "open mike" the called the soldiers "our brother soldiers".
29.	Maliki represents a kind of an autocratic style of Arab politics which has been **challenged** in Tunisia, in Egypt, in Syria, in Yemen, in Bahrain, and in other countries,	مالیكی بەرجەستەی شێوازێكی ئۆتۆكراتی سیاسەتی عەرەبی دەكات، كە ئەم سیاسەتەش ڕووبەڕووی **تەحەددی** بۆتەوە، لە تونس، میسر و سوریا و بەحرین و وڵاتانی دیكە.	Maliki represents a kind of an autocratic style of Arab politics which has faced **challenges** in Tunisia, Egypt, Syria, Bahrain, and in other countries,
30.	Both are stepping up their activities here and are looking to provide substantial **corporate** financing...	هەردووكیان چالاكییەكانیان زیاتر كردووە و لە هەوڵداندان بۆ دابینكردنی **هاوئاهەنگی** زیاتری دارایی....	Both have increased their activities here and are looking to provide more financial **corporation**...
31.	Yet just months ago, with preparations behind schedule, it was **uncertain** whether this referendum would take place at all.	بەڵام پێش چەند مانگێكی كەم هاوكات لەگەڵ دواكەوتنی ئامادەكارییەكان لەوادەی خۆیان، جێی **دڵنیایی** نەبوو كە ڕیفراندۆم هەر بكرێت،	But a few months ago, with delay to make preparations on time, [there] was **no certainty** that the referendum would take place at all.
32.	From 2006 to 2008, the economy expanded about 7%	لە ساڵی 2006ەوە بۆ 2008، ئابووری وڵات بەڕێژەی 7% لەماوەی ساڵێكدا	From the year 2006 to 2008, the economy of the country

	a year, and even last year, after the economic crisis, **growth** came in at almost 6%.	گەشەی سەند. پاش قەیرانە داراییەکەی جیهانیش، هەر بەڕێژەی 6% **گەشەی سەند**.	grew about 7% a year. After the world economic crisis, again it **grew** at a rate of 6%.
33.	Hundreds of **arrests** were made and many were beaten and tortured during their detainment.	سەدەها کەسیش **دەستگیرکران**، هەرچەندە زۆربەیان لەدواییدا ئازادکران، کە زۆربەیان بەتوندی دوچاری لێدان و ئەشکەنجەدان ببونەوە لەماوەی دەستگیرکردنیاندا.	Hundreds of people were **arrested**, although many were later released, most of them were subjected to beating, torture during their detention.
34.	A declaration of complete independence by Iraq's Kurds would be met with a campaign of military pressure, if not outright attack, and **economic strangulation** from every one of Kurdistan's neighbors.	ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی تەواو لەلایەن کوردەکانی عیراقەوە کاردانەوەی سەربازی، ئەگەر هێرشی ڕاستەوخۆش نەبێت، بەدوای خۆیدا دەهێنێت و هەموو وڵاتە هاوسێکانی کوردستان **ئابوری** وەکو ئامرازێک بەکاردەهێنن بۆ **خنکاندنی** کوردەکان.	A declaration of complete independence by Iraq's Kurds would lead to military reaction, if not direct attack, and all Kurdistan's neighboring countries use **economy** as a tool for **strangulating** the Kurds.
35.	This situation really does need to be resolved, and so far; there has been no **really** attempt for resolution, it has been more sort of putting things off,	ئەمە ڕەوشێکە دەبێت چارەسەربکرێت. تا ئێستا هەوڵی **ڕاستەقینە** نەدراوە بۆ چارەسەرکردن، ئەوەی هەیە بریتییە لە دواخستنی کێشەکان،	This is a situation [that] should be resolved, so far **real** attempt has not been made for resolution, what is there is putting problems off,
36.	Natural catastrophes also make us **equal** as they do not distinguish between the rich and the poor or the Turk and the Kurd.	کارەساتە سروشتیەکان **یەکسانی** لە نێوانماندا بەرپادەکەن بەوەی جیاوزی ناکەن لە نیوان دەوڵەمەند و هەژار یان تورک و کورد.	Natural catastrophes bring about **equality** among us as they do not distinguish between the rich and the poor or the Turk and the Kurd.
37.	The sense of social justice is strongly **rooted** in the Koran	یەکسانی کۆمەڵایەتی و دادپەروەری **ڕەگی** قوڵی لە قورئاندا هەیە".	Social equality and justice have deep **roots** in the Koran.
38.	The banking sector is still in its **infancy**.	سیستەمی بانکیش لێرە هێشتا سیستەمێکی **ساوایە**...	The banking system is still **infant**…
39.	PRESIDENT OBAMA struck a "mission accomplished" tone when he greeted Nouri al-Maliki at the White House last week, heaping **praise** on the Iraqi prime minister…	هەفتەی رابردو، کاتێك سەرۆك ئۆباما پێشوازی لە نوری مالیکی کرد لە کۆشکی سپی ، لە تۆنی "میشنەکەمان بەدەستهێنا" گیری خواردبو، **ستایشی** سەرۆك وەزیرانی **دەکرد**...	Last week, when President Obama received Nouri al-Maliki at the White House, he struck in the tone of "we achieved the mission", he **was praising** the prime minister…
40.	Three security guards arrested last week were paraded on state television Monday, where they confessed to acts of **terrorism** and alleged that Mr. Hashimi had directed them.	هەفتەی رابردو، سێ سەربازی ئاسایش دەستگیر کران و ڕۆژی دو شەممە خرانە سەر شاشەی تەلەفزیۆنی حکومەت، کە تێیدا دانیان بە ئەنجامدانی کردەوەی **تیرۆرستی** دا نا و تارق هاشمیان بە رابەری ئەنجامدانی ئەو کردەوانە تاوانبار کرد.	Last week, three security soldiers were arrested and shown on state television screen Monday, where they confessed to **terrorist** acts and accused Tariq Hashimi of leading such acts.
41.	Oil and gas are therefore clearly meant to be an area of joint, **cooperative** federal and regional authority.	کەواتە ڕوونە مەبەستەکە ئەوەبوو نەوت و غاز ببێتە خاڵی هاوبەش و **هاوکاری** لە نێوان دەسەڵاتی فیدراڵی و هەرێمدا.	Therefore it is clear that oil and gas are meant to be a joint point and **cooperation** between the federal and regional authority.
42.	But I don't think that the problem between KRG and the federal government **threatens** overall the stability of Iraq or the future unity of Iraq.	بەڵام پێموانییە کێشەی نێوان حکومەتی عێراق و حکومەتی هەرێمی کوردستان **هەڕەشە** بێت لەسەر سەقامگیری عێراق یان ئاییندەی یەکپارچەیی عێراق،	But I don't think that the problem between the Iraqi government and the KRG is a **threat** to the stability of Iraq or the future of the integrity of Iraq,

43.	So, how far keeping centralism in Iraq **threatens** the change of Iraq into dictatorship again?	ئایا ئەمە تا چەند **مەترسی** ئەوەی لێدەکرێت دووبارە عێراق بگەڕێتەوە بۆ سەردەمی دیکتاتۆریەت؟	So, how far is it seen as a **threat** that Iraq returns to dictatorship again?
44.	Clearly; as long as Iran and Turkey believe, **rightly** or **wrongly**, that there are armed group that are based inside of the Iraqi Kurdish Territories…	ئەوەی ئاشکرایە ئەوەیە ئێران و تورکیا- **هەڵە**بن یان **ڕاست**- بوونی گروپە چەکدارییەکان لەناو ناوچە کوردیەکە لە عێراقدا…	What is clear is Iran and Turkey – whether they are **wrong** or **right** – use the presence of the armed group inside the Iraqi Kurdish area…
45.	Even more troubling, out of 5 million citizens, half are children and 1.3 million are **employed** by the government.	لەوەش زیاتر لە کۆی 5 ملیۆن کەس نیوەی منداڵن و 1 ملیۆن و 300 هەزار کەسیش **فەرمانبەری** حکومەتن.	Furthermore, out of 5 million people, half are children and 1.3 million people are government **employees**.
46.	…to establish the right of Kurds to be **educated** in their own language, and to provide greater autonomy for the Kurdish region of Turkey.	...مافی **خوێندن** بە زمانی خۆیان بۆ کوردەکان فەراهەم بکرێت و سەربەخۆیی زیاتر بۆ هەرێمی کوردی تورکیا دەستەبەربکرێت	…to provide the Kurds with the right of **education** in their own language and to provide greater autonomy for the Kurdish region of Turkey.
47.	**Poor** construction still seems to be our weakness.	**خراپی** بیناسازی خاڵی لاوازی ئێمەیە.	The **poorness** of building construction
48.	..and in the struggle between "modernizers" and "fundamentalists," 59% **identify** with fundamentalists.	ئەمەش وەکو ململانێیەك لەنێوان مۆدێرنیزە و ئوسوڵیەکان 59%ی میسریەکان لەگەڵ **ناسنامە**ی ئوسوڵیدابوون.	… as a struggle between modernizers and fundamentalists, 59% of the Egyptians support fundamentalist **identity**.
49.	Over the past decade, Egypt has been **reforming** its **economy**.	لە دەیەکانی پێشوودا میسر توانی **چاکسازی** **ئابووری** بکات.	Over the past decades, Egypt has been able to make **economic** **reform**.
50.	When you live right next to a country that is bringing to justice its top leaders for **corruption** and you live in a country where many of the top leaders are corrupt, well, you notice.	سەرنج بدە کاتێك دەبینیت وڵاتێکی دراوسێ سەرکردە **گەندەڵە**کانی روبەڕوی دادگا دەکاتەوە، بەڵام تۆ لە وڵاتێکدا دەژیت کە زۆربەی سەرکردەکانی گەندەڵن و هیچ لێپێچینەوەیەکیشیان بەرامبەر ناکرێت.	When you live right next to a country that is bringing to justice its **corrupt** leaders and you live in a country where many of the top leaders are corrupt
51.	….the Middle East took a long break: it **stagnated** **economically**, and today it is marked by high levels of illiteracy and autocracy.	...خۆرهەڵاتی ناوەڕاست پشویەکی درێژی وەرگرتوە: **ئابوریەکی** **وەستاو**ی هەیە و لەمڕۆدا رێژەیەکی بەرزی نەخوێندەواری و ئۆتۆکراسی تێیدا بونی هەیە.	….the Middle East took a long break: it has a **stagnated** **economy**, and today it has high levels of illiteracy and autocracy.
52.	I think that the more that civil society can be empowered, I think more ordinary people, and not these leader **politicians**, can be the main actors.	پێموایە تاوەکو زیاتر کۆمەڵگەی مەدەنی بێتە مەیدانەوە، ئەوا خەڵکە ئاساییەکە نەك سەرکردە **سیاسیی**ەکان دەبنە ئەکتەری سەرەکی.	I think the more the civil society comes to the ground, the more ordinary people, and not **political** leaders, become the main actors.
53.	But if policy makers take a less traditional view, they might see an opportunity to **empower** one of the region’s more moderate, pro-American populations in a way that helps the Kurds…	بەڵام ئەگەر سیاسەت داڕێژەران بەشێوەیەکی کەمتر تەقلیدیانە بڕوانن، لەوانەیە ئەوان هەلێك ببینن بۆئەوەی **دەسەڵات** ببەخشرێت بە یەکێك لە گەلە میانڕەو و دۆستەکانی ئەمریکا بەشێوەیەك کە یارمەتی کوردەکان...	..view in a less traditional way, they may see an opportunity so that **power** is granted to one of the moderate and American-friendly nations in a way that helps the Kurds...
54.	...any unilateral declaration of independence would put them "in the wrong", perhaps land-lock them and **justify** counter-responses from Baghdad and regional neighbours.	...ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی بەشێوەیەکی تاک لایەنە و خۆی بخاتەهەڵەوە، کە لە وانەیە قەتیس بکرێت و **پاساو** بدات بەبەغداو دراوسێکانی ناوچەکەوەڵامی پەرچە کردار بنوێنن	…any unilateral declaration of independence and put itself in the wrong, it may be landlocked and give **justification** to Baghdad and regional neighbours to have

			counter-responses.
55.	That is because the region is attracting major players, **evidenced** none other by former BP chief Tony Hayward's $2.1bn deal for oil assets in the region.	هەرێم سەرنجی کرِیارە گەورەکان رِادەکێشێ، وەک **بەڵگەش** گرێبەستی نەوتی (تۆنی هەیوەدی) بەرِێوەبەری کۆمپانیای نەوتی بەریتانی (BP) یە بە برِی 2.1 ملیار دۆلار لە هەرێمدا.	That is because the region is attracting major players, as an **evidence** the BP manager Tony Hayward's $2.1bn oil contract in the region.
56.	…his tanks and artillery are proving more than a match for the ragtag groups of army **defectors** in towns such as Homs and Rastan.	...تانك و تۆپەکانی بەهێزترن لەو گروپە کەمانەی رێزەکانی سوپایان **جێهێشتوە** لە شارەکانی وەکو حومس و رەستەن.	…his tanks and cannons are proving more than a match for the ragtag groups **defected** the army in towns such as Homs and Rastan.
57.	Western countries stand fecklessly by as Russia and China **veto** action by the U.N. Security Council.	وڵاتانی خۆراوا بێدەنگ وەستاون لە ئاست بەکارهێنانی مافی **ڤیتۆ** دژی برِیارەکەی ئەنجومەنی ئاسایشی نەتەوە یەککگرتوەکان لە لایەن روسیاو چینەوە.	Western countries stand fecklessly by as Russia and China the use of the right of **veto** against action by the U.N. Security Council.
58.	But both the timing and the **televised** form of Mr. Maliki's charges against the vice president were blatantly political.	بەمە هەردو کات و قسەکانی سەر **تەلەفزیۆنی** مالیکی دژی جێگری سەرۆك کۆمار تاوانبارکردنێکی بە ئەنقەستی سیاسی بون.	Thus both the timing and Maliki's speech on **television** against the vice republican president were intentional political charges.
59.	These concerns are not unfounded; however, aside from a limited, Baghdad-**approved** U.S. military presence…	ئەم نیگەرانیانە بێ بنەما و هۆکارنین و هەرچەندە بەدەر لە جێگیرکردنی هێزێکی ئەمریکی سنوردار بە **رەزامەندی** بەغدا...	These concerns are not unfounded; however, aside from a limited, with Baghdad's **approval** U.S. military presence…
60.	Erdogan tours **revolutionary** countries as he looks to build power	ئەردۆگان گەشتی ئەو وڵاتانە دەکات کە شۆرِشیان تیا ئەنجام درا و هەوڵ دەدات...	Erdogan tours the countries where **revolution** was carried out as he attempts to…
61.	I think they **threaten** the safety and security of people who live in the disputed territories, I think they **threaten** the functioning of Iraqi parliament…	پێموایە **هەرِەشەن** بۆ سەر سەلامەتی و ئاسایشی ئەو خەڵکانەی لەناوچە ناکۆکی لەسەرەکاندا دەژین، **هەرِەشەن** لەسەر ئەوەی پەرلەمانی عێراق سەرکەوتووانە ئەرکەکانی خۆی جێبەجێ نەکات...	I think they are a **threat** to the safety and security of those people who live in the disputed territories, they are a **threat** to that the Iraqi parliament performs its duties successfully…
62.	Indeed, to the chagrin of many on the **left**, Obama has strengthened these programs by making them bipartisan and uncontroversial.	لەرِاستیشدا ئەو شتەی زۆرێك **لەچەپەکانیشی** دڵتەنگ کرد ئەوەبوو ئۆباما بەشداری لە چەسپاندنی ئەو بەرنامانە کرد لەرِێگەی کردنی بە بەرنامەی حزبی دوو قۆڵیانە کە قابیلی مشتومرِ نەبن.	Indeed, what saddened many of the **leftists** was that Obama took part in strengthening these programs by making them bilaterally partisan and uncontroversial.
63.	…many on the **left** would have denounced yet another neocon war for oil.	...رِووبەرِووی رەخنەیەکی توند دەبووەوە لەلایەن **چەپەکانەوە** بەهۆی چوونە ناو جەنگێکی تر لە جەنگەکانی پارێزگارە نوێیەکان لەپێناوی نەوتدا.	…he would face tough criticism by the **leftists** because of going into another neoconservative war for oil.
64.	…it failed to specify demands which could have been undertaken by the executive without the passage of laws, to require their **time-tabled** implementation.	...هەروەها کوردستان لە دیاریکردنی ئەو داواکاریانەی دەکرا لەلایەن حکومەتی عێراقەوە بەبێ دەرکردنی یاسای تازە بهێنرێنەدی و بێ ئەوەی پێویست بێت **خشتە**ی جێبەجێکردنیان دیاری بکرێت، شکستی هێنا.	…Kurdistan also failed to specify demands that could have been undertaken by the Iraqi government without the passage of new laws, and without requiring specifying their implementation **tabletable**.
65.	Students here show up for	فێرخوازانی ئێرە بەبێ کۆمەڵێك ئامێری	Students here show up for

	class without a bunch of **electronics**.	**ئەلكترۆنی** ئامادەن بۆ وانەخوێندن.	class without a bunch of **electronic** equipment.
66.	When the U.S. Army entered Iraq, we knew nothing about the Iraqi opposition, except what we'd heard from a couple of **exiles**.	کاتێك سوپای ئەمەریكا چوە ناو عێراقەوە، ئێمە هیچ شتێكمان لەبارەی ئۆپۆزسیۆنی عێراقی نەدەزانی، جگە لە چەند شتێك كە لە هاوڵاتیە **نەفی كراو**ەكانی ئەو وڵاتەوە بیستبومان.	When the U.S. Army entered Iraq, we knew nothing about the Iraqi opposition, except what we'd heard from the country's **exiled** citizens.
67.	In an important step forward, leaders from both northern and southern Sudan... agreed to work together to ensure that the voting would be **timely**...	لە هەنگاوێكی گرنگدا بەرەو پێشەوە، سەركردەكانی باشوور و باكووری سودان...ڕازیبوون پێكەوە كاربكەن بۆئەوەی زامنی ئەنجامدانی ڕایفراندۆم **لەوادەی خۆیدا** بكەن...	In an important step forward, northern and southern Sudan leaders... agreed to work together to ensure carrying out the referendum **on time**...
68.	…but the most important thing about Iraq is that it can be the first multi-cultural... federal **democracy** in the Middle East…	...بەڵام گرنگترین شت لەبارەی عێراقەوە، ئەوەیە دەكرێت ئەم وڵاتە ببێتە یەكەم وڵاتی فرەكەلتور... دەوڵەتێكی فیدراڵی و **دیموكراسی** لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا...	…but the most important thing about Iraq is that it can be the first multi-cultural…a federal and **democratic** state in the Middle East…
69.	He went on to urge other **democracies**: "Don't stand idly by, don't be silent, when dissidents elsewhere are imprisoned and protestors are beaten."	بە وڵاتە **دیموكراسییەكانیشی** ڕاگەیاند: "دەستەوەستان مەوەستن و بێ دەنگ مەبن كاتێك دەبینن چەوساوەكان لە هەرشوێنێك دەخرێنە بەندیخانەو ئەوانەی دەنگی نارەزاییشیان بەرزدەكەنەوە ئازار دەدرێن."	He went on to urge other **democratic** countries: "Don't stand idly by, don't be silent, when dissidents elsewhere are imprisoned and those who raise their voices are beaten."
70.	In fact, there are few examples in Middle East of strong federal **democracies** where the considerable amount of power and indeed fiscal independence is devolved…	لە ڕاستیدا چەند نموونەیەكی كەمی دەوڵەتی فیدراڵی **دیموكراتی** لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا هەن كە تێیاندا دەسەڵات و سەربەخۆییەكی دارایی بەرچاو دراوە بە هەرێم و پارێزگا و یەكە ئیدارییەكان لە وڵاتەكەدا،	In fact, there are few examples in Middle East of federal **democratic** states where the considerable amount of power and financial independence is given…
71.	The Kurdish **judiciary** are independent, and have defended the right of free assembly during the Arab Spring.	سیستمی **دادوەری** كوردی سەربەخۆیە و لەمیانەی بەهاری عەرەبیدا مافی كۆبوونەوە و خۆپیشاندانی ئازادی پاراستووە.	The Kurdish **judicial** system is independent, and during the Arab Spring has protected the right of free gathering and demonstration.
72.	…Bruce Rutherford of Colgate University details the long and persistent struggle of the **judiciary** to carve out an independent role for itself…	لەمیانی كتێبێكی بروس ڕوسەرفۆرد لە زانكۆی كۆلگەیت... بە وردی ململانێی دوورودرێژی دەسەڵاتی **دادوەری** دەخاتەڕوو كە بۆ سەربەخۆبوونی خۆی داویەتی...	Bruce Rutherford of Colgate University… details the long and persistent struggle of the **judicial** authority to carve out an independent role for itself…
73.	Egypt also retains some core elements of a liberal constitutional order, chief among them a **judiciary** that has fought excessive state power for decades.	تەنانەت میسر هێندێك لەو بەندە دەستوورییە لیبراڵیانەی ماوەتەوە. دیارترینیان بریتیە لە دەسەڵاتی **دادوەرییە** كە بۆ چەندین دەیەیە شەڕێكی توند دەكات بۆ دەسەڵاتی دەوڵەت.	Egypt also retains some of the articles of a liberal constitution, chief among them a judicial **authority** that has fought excessive state power for several decades.
74.	In my view, Kurdistan's policy should be, as it is now, to make Iraq work as a **federation**.	بە تێڕوانینی من، دەبێت سیاسەتی هەرێمی كوردستان، وەك ئەوەی ئێستا هەیە، ئەوەبێت كە عێراق وەك دەوڵەتێكی **فیدراڵی** سەركەوتوو بێت.	In my view, Kurdistan's policy should be, as it is now, to make Iraq successful as a **federal** state.
	5. Optional word class transposition		
1.	Students here have a great deal of **respect** for their teachers.	فێرخوازان لێرە **رێز** زۆر لە مامۆستاكانیان **دەگرن**.	Students here **respect** their teacher so much
2.	…where people can live as citizens and not feel that their	...كە تێیدا خەڵك وەكو هاوڵاتی بژین و هەست نەكەن كە هۆزەكەیان،	…where people can live as citizens and not feel that their

	tribe, sect or party has to **rule** or die?	تایەفەکەیان یان حیزبەکەیان دەبێت یان **دەسەڵاتدار** بێت یان بمرێت؟	tribe, sect or party has to be the **ruler** or die?
3.	…the first ever voluntary social contract between Sunnis, Kurds and Shiites for how to share power and resources in an Arab country and to **govern** themselves in a democratic fashion.	یەکەمین پەیوەندی کۆمەڵایەتی خۆبەخش لەنێوان سوننە و کورد و شیعەکان بۆ ئەوەی چۆن بتوانن دەسەڵات و سەرچاوەکان هاوبەشی پێبکەن لە وڵاتێکی عەرەبیدا و **بەڕێوەبردنی** خۆیان بەشێوەیەکی تازەی دیموکراسی.	…the first ever voluntary social contract between Sunnis, Kurds and Shiites for how to share power and resources in an Arab country and self **governance** in a democratic fashion.
4.	Ayman Nour, who ran against Mubarak in the presidential election in 2005, was arrested on trumped-up **charges**, jailed, tortured and finally released in 2009.	ئەیمەن نوریش کە خۆی لەدژی موبارەك پاڵاوتبوو لە هەڵبژاردنە سەرۆکایەتیەکەی 2005دا هەڵبژاردبوو، دەستگیرکراو **تۆمەتی درایە پاڵ** و زیندانی و ئەشکەنجە دراو پاشان لە ساڵی 2009دا ئازادکرا.	Ayman Nour, who candidate himself against Mubarak in the presidential election in 2005, was arrested, **charged**, imprisoned, tortured and then released in 2009.
5.	My **hope** is that Egypt avoids this path.	**هیوادارم** میسر بتوانێت لەم ڕێگەیەوە دەرباز بێت.	I **hope** Egypt get rid of this path.
6.	Frustration over jobs, corruption and services inspired Iraqis to take to the streets last Friday and over the weekend, precipitating the **resignations** of at least three provincial governors….	بێزاری و توڕەییان لە بێکاری، گەندەڵی و نەبونی خزمەتگوزاری وای لە عێراقیەکان کرد کۆتایی هەفتەی رابردو و رۆژی هەینی بڕژێنە سەرشەقامەکان ئەوەش وایکرد 3 پارێزگار **دەستلەکار بکێشێتەوە**…	Their [Iraqis] annoyance and anger over unemployment, corruption and lack of services made the Iraqis to take to the street over last weekend and Friday, this has made three mayors to **resign**…
7.	A declaration of complete independence by Iraq's Kurds would be met with a campaign of military pressure, if not outright attack, and economic strangulation from every one of Kurdistan's **neighbors**.	ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی تەواو لەلایەن کوردەکانی عیراقەوە کاردانەوەی سەربازی، ئەگەر هێرشی ڕاستەوخۆش نەبێت، بەدوای خۆیدا دەهێنێت و هەموو وڵاتە **هاوسێکانی** کوردستان ئابوری وەکو ئامرازێک بەکاردەهێنن بۆ خنکاندنی کوردەکان.	A declaration of complete independence by Iraq's Kurds would lead to military reaction, if not direct attack, and all Kurdistan's **neighboring** countries use economy as a tool to strangulate the Kurds.
8.	Saleh was nearly killed by a bomb, but on his **return** after three months in a Saudi hospital…	عەلی عەبدوڵاساڵحیش کە بەهۆی بۆمبەکەوە لە مەرگ نزیك بویەوە، دوای بەسەبردنی سێ مانگ لە نەخۆشخانەیەکی سعودیە **گەڕایەوە**…	Saleh got close to death by a bomb, but after three months in a Saudi hospital, he **returned**…
9.	What many casual observers fail to understand, however, is that the KRG and Baghdad are not **arguing** over oil revenues.	ئەو ڕاستیەی زۆرێك لەو چاودێرانەی سەرنج و بایەخی پێویست نادەن و تێناگەن ئەوەیە **مشتومڕی** حکومەتی هەرێمی کوردستان و بەغدا لەسەر داهاتەکانی نەوت نییە.	The fact [that] many observers who do not pay important attention and do not understand is that the **argument** between KRG and Baghdad is not over oil revenues.
10.	...land sales to fat cats and cronies of the regime that have resulted in huge overnight profits have been the **talk** of Cairo this past year.	...ئەو پشیلانەی رژێم لە چاوتروکانێکدا دەکەوتنە ناو قازانجێکی زەبەلاحی مادیەوە، کە بە درێژایی ساڵی رابردو لە قاهیرە **باسی لێوە کراوە**.	…the regime's cats were gaining huge financial benefits overnight which have been **talked** about in Cairo throughout last year.
11.	Two of them have made among the largest **discoveries** of oil and gas anywhere in the world over the last few years	دوو لەو کۆمپانیایانە گەورەترین نەوت و گازیان **دۆزیوەتەوە** لە ماوەی چەند ساڵی رابردوودا	Two of these companies have **discovered** the largest oil and gas over the last few years
12.	The KRG have got a lot of oil, but I think at the moment the **benefit** of it is still being part of Iraq.	هەرێمی کوردستان نەوتێکی زۆری هەیە، بەڵام **قازانج دەکەن** ئەگەر وەك بەشێك لە عێراق بمێننەوە،	The Kurdistan Region has a lot of oil, but you will **benefit** if you stay as part of Iraq.
13.	The U.S. joined in the U.N. Security Council authorization of a "no-fly zone," to be	ویلایەتە یەکگرتووەکان چووەپاڵ بڕیارەکەی ئەنجومەنی ئاسایش بۆ سەپاندنی ناوچەی دژەفڕین بەسەر	The United States joined in the Security Council decision to impose a no-fly-zone on Libya

	implemented by France, the U.K. and the U.S.	لیبیادا کە هەریەکە لە ویلایەتە یەکگرتووەکان و بەریتانیا و فەرەنسا سەرپەرشتی **جێبەجێکردنی** دەکەن.	that each of the United States, Britain and France supervise its **implementation**.
14.	Third, **apply** to the UN for a seat at the General Assembly.	مۆدێلی سێیەم: بریتیە لە بەرزکردنەوەی **داواکاری** بۆ نەتەوە یەکگرتووەکان بۆ بەدەستهێنانی ئەندامێتی لە کۆمەڵەی گشتیدا.	The third model: is to raise an **application** to the UN to gain membership at the General Assembly.
15.	The federal government, with the producing governorates and regional governments, shall undertake the **management** of oil and gas extracted from present fields…	حکومەتی فیدراڵی لەگەڵ هەرێم و پارێزگا بەرهەمهێنەرەکان نەوت و غازی بەرهەمهێنراوی کێڵگەکانی ئێستا **بەڕێوەدەبات**…	The federal government with the region and producing governorates, shall **manage** oil and gas produced from present fields….
16.	Of course, it's not me in particular they trust. They trust their instructors, and they **trust** each other.	بەدڵنیاییشەوە هەر متمانە بە من ناکەن، ئەوان متمانە بە مامۆستاکانیان دەکەن و **متمانە**شیان بە یەکدی هەیە.	Of course, they do not only trust me, they trust other teachers and they have **trust** in each other.
17.	Some commentators also criticise inadequate controls over building standards after the quake, near the city of Van, which caused many buildings to **collapse** and killed hundreds of people.	هەروەها هەندێ لە ڕۆژنامەنوسان ڕەخنە لە خراپی کۆنترۆڵی ستانداردی بیناسازی دەگرن دوای زەمین لەرزەکە لە نزیک شاری وان کە بووە هۆی **دارمانی** چەندین باڵەخانە و گیان لەدەستدانی سەدان کەس.	Also, some journalists criticise the poorness of controls over building standards after the earthquake near the city of Van, which caused the **collapse** of many buildings and the death of hundreds of people.
18.	Self-immolation as a public protest is rare in the Muslim world, says Dr Michael Biggs… who has **researched** self-immolation as a political protest.	کتۆر مایکڵ بیگز... کە لەبارەی نارەزایەتیە سیاسییەکانەوە **لێکۆڵینەوە**یەکی ئەنجامداوە دەڵێت لە جیهانی ئیسلامدا زۆر بەکەمی شۆڕشی سیاسی بەشێوەی خۆکوژیی دەردەکەوێت.	Dr Michael Biggs… who has conducted a **research** about political protests, says in the Islamic world very rarely a political revolution happens in the form of suicide.
19.	...the Egyptian regime... shutting down political parties, closing newspapers, jailing politicians, **bribing** judges and silencing intellectuals.	... ڕژێمی میسر ... چالاکی هەموو پارتێکی سیاسی و ڕۆژنامەکان قەدەغەکرابوو هەروەها سیاسییەکانی لە زیندان توندکردبوو، دادوەرەکانی بە **بەرتیل** کڕیبوو هەروەها ڕۆشنبیرانیشی دەمبەست کردبوو.	…the Egyptian regime... the activities of all political parties and newspapers had been banned, and they had tied politicians in jail, bought the judges with **bribery** and tied the mouths of intellectuals.
20.	He has received numerous death threats and now faces a charge of up to five years in prison for a recent article **incriminating** government figures.	ئەحمەد میرە تا ئێستا چەندین هەڕەشەی کوشتنی لێکراوە، لە ئێستاشدا ڕووبەڕوی پێنج ساڵ زیندانی دەبێتەوە بەهۆی بابەتێك لە بارەی **تاوانێکی** حکومەت.	Ahmed Mira has been threatened to death numerous times and now faces five years in prison for an article about a **crime** of the government.
21.	The clashes between the groups **supporting** and opposing the government mark a new phase in the conflict.	ئەو پێکدادانانەی نێوان **پشتگیریکەرانی** موبارەك و گروپی دژە موبارەك و حکومەت هێمای قۆناغێکی نوێیە لە ململانێ و نائارامیەکان لە میسر،	These clashes between Mubarak's **supporters** and anti Mubarak and government group mark a new phase in the conflicts and instabilities in Egypt.
22.	Hundreds of arrests were made and many were **beaten** and **tortured** during their detention.	سەدەها کەسیش دەستگیرکران، هەرچەندە زۆربەیان لەدواییدا ئازادکران، کە زۆربەیان بەتوندی دوچاری **لێدان** و **ئەشکەنجەدان** ببونەوە لەماوەی دەستگیرکردنیاندا.	Hundreds of people were arrested, although many were later released, most of them were subjected to **beating**, **torture** during their detention.
23.	Islamic partnerships dissolved whenever any member **died**, and so they tended to include only a few partners — making	ئەو هاوپەیمانێتیە ئیسلامیانە لەگەڵ **مردنی** ئەندامێك لەو گروپە بونی نەدەما، بۆیە تەنها ژمارەیەکی کەم لە ئەندامەکان دەمانەوە، کە وای کرد	This Islamic coalition dissolved with the **death** of a member of the group… that made the **competition** difficult with

	it difficult to **compete** with European industrial and financial corporations backed by hundreds of shareholders.	**پێشبرکێکردن** لەگەڵ پێکهاتە دارایی و پیشەسازیەکانی ئەوروپا کە لە لایەن سەدان پشکدارەوە پاڵپشتی دەکرا قورس بێت.	European industrial and financial corporation, which are backed by hundreds of shareholders.
24.	…these attacks make it “impossible for journalists to **work** in Iraqi Kurdistan.”	.... ئەو پەلاماردانانە وایکردوە **کاری** رۆژنامەگەری مەحاڵ بێت.	…these attacks have made the **work** of journalism impossible.
25.	…the United States will have achieved at least something significant for its staggering investment, even if the rest of Iraq continues to flounder and **disappoint**.	...ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا بەلایەنی کەمەوە شتێکی گرنگی بەدەستهێناوە بۆ ئەنجامدانی وەبەرهێنان ئەگەرچی سەرانسەری عیراق بەردەوامبێت لە ناجێگیری و **نائومێدی**.	…the United States of America will have achieved at least something important for its investment, even if the entire Iraq continues in instability and **disappointment**.
26.	…I mean maybe not on changing the constitution, but on creating Iraq moves to **implement** the constitution, that is where the problem is.	...کە ڕەنگە ئەمە هەمواركردنی دەستوور نەگرێتەوە، بەڵکو داڕشتنی ئەو یاسایانە بگرێتەوە کە دەبنەهۆی **جێبەجێکردنی** دەستوور، کێشە ڕاستەقینەکە لێرەدایە،	...this may not include changing the constitution, but include drawing up the laws that lead to the **implementation** of the constitution, that is where the real problem is.
27.	And in Bahrain, despite the efforts of the monarchy that effect for democracy to **struggle** as Shiite sectarian, they were Shiites and Sunnis all saying “We are Bahrainis”.	هەروەك لە بەحرەین کە سەرەڕای هەوڵدانی حکومڕانی پاشایەتی بۆ خستنەڕووی **خەبات** لەپێناو دیموكراسیدا وەك شیعەگەریەکی تائیفی، ئەوا هوتافی ئەوە دەدرا ئێمە هەمووومان بەحرەینین،	And in Bahrain, despite the efforts of the monarchy ruling to show **struggle** for democracy as sectarian Shiism, they were chanting “We are all Bahrainis”.
28.	In respect of the disputed territories the task was scarcely even **attempted**.	ئەوەی پێوەندی بە ناوچە ناکۆکی لەسەرەکانەوە هەبێت، ئەوا **هەوڵێکی** وا نەدراوە بۆ چارەسەرکردنیان.	What is related to the disputed territories, no sufficient **attempt** has been made to resolve them.
29.	They should test every argument and proposal against the standard of whether it **protects** their rights or endangers them.	دەبێت هەر مشتومڕ و پێشنیارێك بەو پێوەرە هەڵبسەنگێنن کە ئایا ئەمە دەبێتەهۆی **پاراستنی** مافەکانیان یان ئەو مافانە دەخاتە مەترسیەوە.	They should assess every argument and proposal against the criteria of whether it leads to the **protection** their rights or endangers these rights.
30.	...I think they **complicate** economic development, investments and relations with foreign states.	پێموایە ...دەبنەهۆی **ئاڵۆزکردنی** بەرەوپێشچوونی ئابووری، وەبەرهێنان و پێوەندی لەگەڵ دەوڵەتە دەرەکیەکاندا،	- I think ... they cause the **complication** of economic development, investments and relations with foreign states.
31.	We need everyone's involvement -- boys and men, faith and community leaders, youth, and people at all levels of **society** are critical to solving such a widespread pandemic of violence.	پێویستمان بە هیمەتی هەمو لایەکە—— کوڕان و پیاوان، سەرکردەی کۆمەڵگەو ئاینەکان، گەنجان و خەڵك لە هەمو ئاستێکی **کۆمەڵایەتی** بۆ چارەسەرکردنی ئەم توندوتیژیە کوشندەو بەربڵاوە لەسەرانسەری جیهاندا.	We need everyone's effort -- boys and men, religious and community leaders, youth, and people at all **social** levels are critical to solving such a deadly violence all over the world.
32.	The Iraqi government has failed to provide security and services to Kirkuk residents while refusing to implement key articles of the **constitution** regarding Kirkuk's territorial boundaries and jurisdiction.	حکومەتی عێراق شکستیهێناوە لە دابینکردنی ئاسایش و خزمەتگوزاری بۆ دانیشتوانی کەرکوك و هاوکات ڕەتیکردۆتەوە چەند ماددەیەکی **دەستووری** سەبارەت بە سنوورە ناوخۆییەکانی کەرکوك و دەسەلاَت جێبەجێبکات.	The Iraqi government has failed to provide security and services to Kirkuk residents while refusing to implement some **constitutional** articles regarding Kirkuk's territorial boundaries and [its] authority.
33.	We were not **politicians**. We were just people with requests	ئێمە **سیاسی** نەبوین تەنها کۆمەڵێك خەڵك بوین کە داوامان هەبو	We were not **political**, were just a group of people with demands.
34.	“Because their **expertise** in counter-insurgency and counter-terrorism, the	لەبەر ئەوەی سوپای ئەمریکا شارەزایە لە بەرەنگاربوونەوەی یاخیبوون و تیرۆریزمدا، ئەوا لە ڕاستیدا کشانەوەی	Because the American troops are **expert** in combating insurgency and terrorism, the

	withdrawal of the US Troops indeed increases the likelihood of further **terrorism** and violence.	ئەم هێزە ئەگەری زیادبوونی توندوتیژی **تیرۆرستی** لەگەڵ خۆیدا زیاتر دەکات،	withdrawal of these troops indeed increases the likelihood of further **terrorist** violence.
35.	In Syria we could see, at worst, a **repeat** of the history of Lebanon: sectarian war, interspersed with interventions by neighbors and transnational operations by terrorists.	لە سوریاش دەکرێت مێژوی **دوبارە**ی لوبنان ببینین، شەری تایەفی هاوکات لەگەڵ دەستێوەردانی دروانسێکان و کردەوە تیرۆرستییەکان.	In Syria we could see the **repeated** history of Lebanon, sectarian war, interspersed with interventions by neighbors and terrorist operations.
36.	And the Middle East was a global center of **culture** and **commerce** in, say, the 12th century: if Islam stifles business now, why didn't it then?	هەروەها خۆرهەڵاتی ناوەڕاست سەنتەرێکی **کەلتوری** و **بازرگانی** جیهانی بو لە سەدەی 12دا: ئەگەر لە ئێستادا ئیسلام ئیش و بازرگانی کپ کردوە، ئەی بۆچی لە رابردودا وانەبو؟	And the Middle East was a global, **cultural** and **commercial** centre and commerce in the 12th century: if Islam stifles business now, why didn't it in the past?
37.	…some doctrines — **isolationism**, for instance — can lead you to not intervene in places you should.	...هەندێك عەقیدەی **گۆشەگیرانە** بۆ نموونە، دەتوانێت وڵاتێك لەوڵاتان بەڕێوەببات، لەبەر دەستوەرنەدانی لە شوێنگەلێك کە پێویست بوو دەستیان تێوەربدات.	…some **isolationist** doctrines, for example, can govern one of the countries because of not intervening in places where they should have intervened.
38.	It is an **honor** to present my views on Kurdistan and elaborate on my previous columns in Gulan.	**شەرەفمەند**م کە لە ڕێی گۆڤاری گوڵانەوە بیروبۆچوونەکانی خۆم لەبارەی کوردستانەوە دەخەمەڕوو و درێژە بە ستوونەکانی پێشووم دەدەن.	I am **honoured** to present my views on Kurdistan and elaborate on my previous columns through Gulan Magazine.
39.	It is for this reason that I gathered with leaders from Sudan and around the world in September to make it **clear** that the international community was united…	بەڵام من لە سێپتەمبەری ڕابردوو کۆبوونەوەم لەگەڵ سەرکردەکانی سودان و چەندین سەرکردەی جیهان کرد بۆ ئەوەی **بەڕوونی** هێما بۆ ئەوە بکرێت کۆمەڵی نێودەوڵەتی لەسەر ئەوە یەکدەنگە..	But last September I gathered with Sudan leaders and several world leaders to be indicated **clearly** that the international community is united…
40.	United Nations peacekeepers and aid workers must be **free** to reach those in need.	هەروەك دەبێت ڕێگە بۆ هێزە ئاشتیپارێزە نێودەوڵەتییەکان و کارمەندانی بواری یارمەتییە مرۆییەکان خۆشبکرێت بۆئەوەی **سەربەستانە** بگەنە لێقەوماوان.	The way should be paved for the international peacekeeping forces and humanitarian aid workers to reach those in needs **freely**.
41.	Self-immolation as a public protest is **rare** in the Muslim world…	...لە جیهانی ئیسلامدا زۆر **بەکەمی** شۆڕشی سیاسی بەشێوەی خۆکوژیی دەردەکەوێت.	...in the Islamic world very **rarely** a political revolution happens in the form of suicide.
42.	In the end, the authorities won this round of the battle by creating scenarios that allowed for the **violent**, massive and repressive military crackdown…	لەکۆتاییشدا، دەسەڵات ئەم خولەی ململانێکەی بردەوە لەڕێی دروستکردنی چەند سیناریۆیەك کە ڕێگەخۆشکەر بون بۆ ئەنجامدانی سەرکوتکردنی بەرفراوانی سەربازی **توندوتیژانە**....	In the end, authority won this round of the conflict by creating scenarios that paved the way for conducting **violently** massive military crackdown…
43.	The two countries also have a common foe in the shape of festering Kurdish insurgencies which engage in **persistent** guerrilla attacks.	هەردو وڵاتی تورکیا و ئێران دوژمنێکی هاوبەشیان هەیە، ئەویش یاخیبونە کوردیەکانە کە **بە بەردەوامی** چالاکی گەریلایی ئەنجام دەدەن.	The two countries of Turkey and Iran also have a common enemy which is Kurdish rebellions that **persistently** carry out guerrilla attacks.
44.	Professor Brendan O'Leary is … a **former** Head of Solomon Center for Anthropology Issue Studies.	"پرۆفیسۆر براندن ئۆلێری ... **پێشتریش** بەڕێوەبەری سەنتەری سلۆمۆن بووە بۆ دیراساتی کێشە ئەنترۆپۆلیتیەکان،	Professor Brendan O'Lear… was **formerly** the director of Solomon Centre for Anthropology problems Studies.
45.	Baghdad is accusing Erbil of seeking to tear up the country, and has incurred the reciprocal **Kurdish** charge that Iraq's	بەغداد هەولێر تاوانبار دەکات بەوەی هەوڵدەدات وڵاتەکە دابەشبکات و **کوردەکان** فەرمانڕەواکانی عیراق تاوانباردەکەن بەوەی عەرەبی	Baghdad is accusing Hawler of seeking to divide the country, and the **Kurds** accuse Iraq's rulers of being traditional Arab

	rulers are unreconstructed Arab nationalists…	نەتەوەپەرستی تەقلیدین…	nationalists…
46.	The two main Kurdish political parties have **friendly** former U.S. general officers, starting with Jake Garner, on their payroll to do their bidding in Washington.	دو پارتە سیاسییە کوردیە سەرەکیەکە **هاورێیەتی** باشیان لەگەڵ جەنەراڵەکانی پێشودا هەیە وەکو جەنەراڵ (جەی گارنەر)، کە دەتوانن کارەکانیان لە واشنتۆن بۆ بکەن	The two main Kurdish political parties have a good **friendship** (relationship) with the former generals like Jake Garner, who can do their works in Washington.
47.	It is a mindlessly **corrupt** former U.S. general officer corps that will do anything for cash and a business class ticket.	**گەندەڵیەکی** زۆر قێزەونە کە ئەو جەنەراڵانە هەمو شت دەکەن بۆ دەوڵەمەند بون و بازرگانی.	It is a disgusting **corruption** that those generals will do everything for richness and business.
48.	**Backward**, **Corrupt**, **Peaceable**	**هاتنەدواوە**، **گەندەڵی**، بەرقەراری **ئاشتی**	**Backwardness**, **corruption**, **peace** prevalence
49.	Egypt has long been seen as a society deferential to authority, with a powerful state and a bureaucracy that might have been **backward** and **corrupt** but nonetheless kept the peace.	…دەوڵەتێکی بەهێزی هەبووە و بیرۆکراتیەتی تێدا بەرقەراربووە بەم هۆیەشەوە ڕەنگە دووچاری **هاتنەدواوە** و **گەندەڵی** بووبێ، بەڵام هەمیشە ئاشتی تێدا بەرقەراربووە.	…There has been a powerful state in which bureaucracy has prevailed as a result it might have faced **backwardness** and **corruption** but peace has always prevailed.
50.	He's dark-**skinned**. I'm dark-**skinned**.	ئەو **پێستی** ڕەشە و منیش **پێستم** ڕەشە.	His **skin** is black and my **skin** is also black.
51.	A big issue in Bahrain, particularly among Shiite men who want to get married and build homes, is the **unequal** distribution of land.	کێشەیەکی گەورە لە بەحرەین، بە تایبەتی بۆ پیاوانی شیعە کە دەیانەوێ ژن بخوازن و ماڵ بۆخۆیان بنیات بنێن، **نایەکسانی** دابەشکردنی زەوییە.	A big issue in Bahrain, particularly among Shiite men who want to get married and build homes, is **inequality** in land distribution.
52.	But being **right**, even morally **right**, isn't everything.	بەڵام **راستگۆیی** و هەروەها **راستگۆییەکی** ئەخلاقیانە، هەمو شتێك نیە.	But **truthfulness**, as well as moral **truthfulness**, is not everything.
53.	It is also important to be competent, to be consistent, and to be **knowledgeable**.	زۆر گرنگە بە توانا و پشتپێبەستو و خاوەنی **زانیاری** تەواو بێت.	It is very important to be capable, reliable, and own enough **knowledge**.
54.	It's important to understand the ethnic and **tribal** divisions of the place you hope to assist.	هەروەها گرنگە لە رەگەز و دابەشکردنی **هۆزەکان** تێبگەیت لە هەر شوێنێك کە دەتەوێ یارمەتی بدەیت.	It's important to understand the race and the division of the **tribes** of the place you want to assist.
55.	But often, it depends upon **conscientious** ministers picking the best contractors for every day, unglamorous work of things like waste management.	بەڵام زۆربەی کات دەکەوێتە سەر **ویژدانی** وەزیرەکان بەوەی باشترین گرێبەست بۆ کاری رۆژانە و کاری بچووکی وەك چاودێریکردنی پاشماوە، دەستنیشان بکەن.	But most of the time, it depends upon the **conscience** of the ministers to choose the best contracts for every day, small work like waste management.
56.	Since President Obama has been having a rough time lately, let me belatedly congratulate him on his apparently **successful** policy of regime change in Libya.	بەو پێیەی سەرۆك باراك ئۆباما بە باردۆخێکی قورسدا تێدەپەڕێت، ڕێگەم پێبدەن پیرۆزبایی لێبکەم" هەرچەند ئەگەر دواش کەوتبم" لەسەر **سەرکەوتنی** سیاسەتەکەی بە گۆڕینی ڕژێم لەلیبیادا.	Since President Barak Obama is going through a situation, let me congratulate him, even if I am late, on his policy **success** in regime change in Libya.
57.	The Constitution seems to support the **Kurdish** position.	پێدەچێت دەستوور لە بەرژەوەندی هەڵوێستی **کوردەکان** بێت.	The Constitution seems to be in the interest of the **Kurds**' attitude.
58.	…the Iraqi government is becoming **totalitarian** and violates the **fundamental**s of democracy.	…حکومەتی عێراق خەریکە دەگەڕێتەوە بۆ **تۆتالیتاریەت** و بنەما **بنەڕەتیە**کانی دیموکراسی پێشێل دەکات.	…Iraqi government is returning to **totalitarianism** and violates the **fundamental** principles of democracy.
59.	…because most of the states	…لەبەر ئەوەی زۆرێك لە دەوڵەتەکانی	…because most of the states

	have functioned as highly **centralized** states,	ئەم ناوچەیە دەوڵەتگەلێك بوون ئاستێكی بەرزی **مەركەزیەتیان** تێدابووە،	in the region have had a high level of **centralization**,
60.	Iraqi Kurdistan could become an epicenter of relative freedom, openness, and **economic** dynamism—a place people want to come to, rather than a place people want to leave.	كوردستانی عیراق دەكرێت ببێتە چەقی ئازادی، كراوەیی و **ئابوری** گەشەكردوو كە خەڵكی بیانەوێت سەردانی بكەن نەوەک شوێنێک كە خەڵكی هەوڵی جێهێشتنی بدەن.	Iraqi Kurdistan could become an epicenter of freedom, openness, and grown **economy** that people want to visit, try to leave.
61.	Buoyed by a strong and **stable** security and political environment, the region is going through a ‘dash for modernity’.	**بەرقەراری** ئەمن و ئاسایش و بارودۆخی سیاسی جێگیر وادەكات ئەم هەرێمە "تەكانێك بەرەو مۆدێرنیزم " بەخۆیەوە ببینێت.	Security **stability** and stable political environment make the region witness a ‘dash for modernism’.
62.	With the Kurdish issue still **unresolved**, and with violence and political arrests on the rise, there remains much to be sung about.	لەكاتێكدا كە دۆزی كورد جارێ **چارەسەرنەكراوە** و توندوتیژی و گرتنی سیاسی لە زیادبوندایە، بۆیە گەلێك شت دەمێنێت كە گۆرانی دەربارەی بگوترێت.	While the Kurdish issue has **not** been yet **resolved** and with violence and political arrests on the rise, there remains much to be sung about.
63.	Its vicious dictator and his family are gone, as is the rule by a sectarian minority that required **perpetual** repression.	دیكتاتۆرە دڕندەكەو خانەوادەكەی لەبەر چاو ون بون، هەروەكو دەسەڵاتەكەی كە لە لایەن هۆزێكی كەمینەوە **بەردەوامی** بە سەركوتكارییەكانی **دەدا**.	the brutal dictator and his family have disappeared, as is his rule by a tribal minority that **perpetuated** the repressions.
64.	…since the elites of the armed forces have **benefited** mightily from that system.	… لەبەرئەوەی دەستەبژێرێك لە هێزەكانی سوپا **سوودمەندن** لە سیستمەكە.	…because an elite of the armed forces are **beneficial** of the system.
65.	…by continuing to provide an unspoken “buffer” along the Green Line that **separates** Iraqi Kurdish and Arab forces in the north.	بەردەوام بون لە درێژەدان بە بونی هێڵی سەوزی **جیاكەرەوە** لە نێوان هێزە كوردیەكان و عەرەبەكان …	...they continued to provide a **separating** Green Line between the Kurdish and Arab force….
66.	And that is why it is so important for us to continue gradually and persistently pushing the **democracy** agenda in Iraq.	لەبەر ئەوە گرنگە هەنگاو بە هەنگاو و لێبڕاوانە بەردەوام بین لە جێبەجێكردنی بەرنامەیەكی **دیموكراتیانە** لە عێراقدا،	Therefore, it is so important to continue step by step and persistently in implementing a **democratically** programme in Iraq.
67.	The Kurdish government has long seen its attempt to attract international oil companies as a **strategic** imperative…	حكومەتی هەرێمی كوردستان بۆماوەیەكی درێژە هەوڵیداوە سەرنجی كۆمپانیا جیهانیەكانی نەوت ڕاكێشێت وەكو **ستراتیژێكی** زۆر گرنگ...	The Kurdistan Regional Government has long attempted to attract international oil companies as a very important **strategy**….
68.	And in Bahrain, despite the efforts of the monarchy that effect for democracy to struggle as **Shiite sectarian**, they were Shiites and Sunnis all saying “We are Bahrainis”.	هەروەك لە بەحرەین كە سەرەڕای هەوڵدانی حكومڕانی پاشایەتی بۆ خستنەڕووی خەبات لەپێناو دیموكراسیدا وەك **شیعەگەریەكی تائیفی**، ئەوا هوتافی ئەوە دەدرا ئێمە هەموومان بەحرەینین،	And in Bahrain, despite the efforts of the monarchy ruling to show struggle for democracy as **sectarian Shiism**, they were chanting “We are all Bahrainis”.
69.	All of this happened because the United States **invaded** the country.	هەمو ئەو شتانە لە ئەنجامی **داگیركردنی** وڵاتەكەوە رویدا لە لایەن ئەمەریكاوە.	All of these things happened as a result of the country’s **invasion** by America.
70.	...judge me on my performance, on how I deliver government **services** and collect the garbage and create jobs — not simply on how I “resist” the West or Israel.	..بەپێی كردارەكانم هەڵم بسەنگێنن لەسەر ئەوەی چۆن **خزمەت دەكەم** لە حكومەتدا و ئیش بۆ هاوڵاتیان دەستەبەر دەكەم، نەك لەسەر ئەوەی چۆن بەرەنگاری خۆرئاوا و ئیسرائیل دەبمەوە.	...assess me on my actions, on how I **serve** in the government and create jobs, not on how I resist the West and Israel.
71.	Gunshots disrupted the evening **quietude**…	تەقەكردن ئێوارەیەكی **ئارامی** شڵەژاند…	Gunshots disrupted a **quite** evening...

72.	…we lacked the comprehensive **counter** insurgency strategy and sufficient forces needed to provide security to the Iraqi people.	...ئێمە ستراتیجیەکی تەواو و هێزی پێویستمان نەبو بۆ **روبەروبونەوەی** گروپە **یاخیەکان** بۆ ئەوەی ئاسیشی عێراقیەکان دابین بکەین.	…we did not have a complete strategy and sufficient forces to **encounter** insurgent groups to provide security to the Iraqis.
73.	As the deadline for the U.S. troop withdrawal from Iraq draws nearer, concerns about conflict along the trigger line in the oil-rich, **ethnically**-mixed province of Kirkuk have increased.	لەکاتێکدا دواوادەی کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا لە عێراق نزیکتر دەبێتەوە، نیگەرانیەکان لەبارەی ململانێ لە هێڵەکانی پێشەوەی پارێزگای بەنەوت دەوڵەمەندی فرە **ئیتنیکی** کەرکوکەوە زیاتربووە.	As the deadline for the U.S. troop withdrawal from Iraq draws nearer, concerns about conflict along the trigger line in the oil-rich, multi **ethnic** province of Kirkuk have increased.
74.	… the United States should publicly shame authoritarian regimes or stand up for the dissidents they **persecute**.	… پێویستە ئەمەریکا بە ئاشکرا رژێمە دەسەلاَتخوازەکان شەرمەزار بکات، یان بەرگری لە چینی **چەوساوە** بکات.	… America should publicly shame the authoritarian regimes or defend the **prosecuted** class.
75.	Why the Arab anxiety about American and Western help?... The **answer** can be summed up in a single word: Iraq.	بۆچی عەرەبەکان دڵخۆش نین بە یارمەتی ئەمەریکا و خۆرئاوا؟ ... **وەڵامی** ئەمە دەکرێ تەنها بە یەك وشە **بدرێتەوە**، کە ئەویش وشەی: عێراقە.	Why the Arab anxiety about American and Western help?... This can be **answered** in one word, which is the word *Iraq*.
76.	Edward Goldberg, who **teaches** business strategy…	ئیدوارد گۆڵبێرگ، کە **مامۆستا**ی ستراتیژی بازرگانیە…	Edward Goldberg, who is **teacher** of business strategy…
77.	…a collection of **sects** and **tribes** unable to live together except under an iron fist.	…کۆمەڵێك لە **گروپی تایەفی** و **مەزهەبی** کە ناتوانن بەیەکەوە بژین ئەگەر لە ژێر زەبری دەستێکی پۆڵاییندا نەبن .	…a collection of **sectarian** and **tribal** groups unable to live together except under an iron fist.
78.	The federal government, with the producing regional and governorate governments, shall together **formulate** the necessary strategic policies to develop the oil and gas wealth…	حکومەتی فیدراڵی و هەرێمەکان و پارێزگا بەرهەمهێنەرەکان بە یەکەوە هەڵدەستن بە **رەنگرێژکردنی** سیاسەتی ستراتیجی پێویست بۆ بەرەوپێشبردنی سامانی نەوت و غاز…	The federal, regions and producing governorate governments shall together draw up the **formulation** of the necessary strategic policies to develop the oil and gas wealth…
79.	Today, China has built the world's second-largest **economy**.	لەمڕۆدا چین دوەم وڵاتە لە جیهاندا لە بنیاتنانی **پێگەیەکی ئابوری** بەهێز.	Today, China is the second country in the world in building a strong **economic** status.
80.	Only a **fool** would say it will never happen.	تەنیا کەسی **گێل** دەڵێت هەرگیز ئەمە ڕوونادات.	Only **foolish** people would say this will never happen.
81.	No matter how many precautions we take, we are unprotected against **nature**.	هەر هۆکارێکی پێشوەخت بگرینە بەر ناتوانین پارێزراو بین لە کارەساتی **سروشتی**.	No matter whatever precautions we take, we are not protected against **natural** disasters.
6. Transposition from lexical item to grammatical structure (obligatory)			
1.	Iraq's security situation is deeply inadequate, though the Kurdistan Region's internal security is **strikingly** different.	ڕەوشی ئەمنی عێراق زۆر ناتەواوە، هەرچەندە ڕەوشی ئەمنی ناوخۆیی هەرێمی کوردستان **بەشێوەیەکی سەرنجراکێش** جیاوازە،	Iraq's security situation is very imperfect, though the Kurdistan Region's internal security is **in an striking way** different.
2.	…because most of the states have functioned as **highly** centralized states,	...لەبەر ئەوەی زۆرێك لە دەوڵەتەکانی ئەم ناوچەیە دەوڵەتگەلێك بوون **ئاستێکی بەرزی** مەرکەزیەتیان تێدابووە،	…because most of the states in the region have had **a high level of** centralization,
3.	…the Kurds of the Middle East -- who are overwhelmingly Muslim and **ethnically** distinct from Arabs, Persians and Turks...	...کوردەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست... بەزۆری موسوڵمانن و **لەڕوی ئیتنیکیەوە** لەعەرەبەکان و فارسەکان و تورکەکان جیاوازن...	…the Kurds of the Middle East - who are overwhelmingly Muslim and **in terms of ethnicity** are distinct from Arabs, Persians and Turks...
4.	But on the other hand the election was **widely** validated ... so you have to look at the entire picture.	بەڵام هەڵبژاردنەکان **بەشێوەیەکی فراوان** پشگیریان لێ دەکرێت... بۆیە تۆ پێویستە تەماشای رەوشەکە بەگشتی بکەیت.	But the elections are supported **in a wide way**… so you have to look at the entire picture.
7. Transposition from lexical item to grammatical structure (optional)			

1.	Israel's previous prime minister, Ehud Olmert, had to resign because he was accused of **illicitly** taking envelopes stuffed with money from a Jewish-American backer	سەرۆك وەزیرانی پێشوی ئیسرائیل، ئیهود ئۆڵمێرت، پێویست بو دەست لە كار بكێشێتەوە چونكە ئەو تاونبار كرابو بە وەرگرتنی پارە **بەشێوەیەكی نایاسایی** لە پشتیوانێكی جولەكەی ئەمەریكی.	Israel's previous prime minister, Ehud Olmert, had to resign because he was accused of **in an illicit way** taking envelopes stuffed with money from a Jewish-American backer
2.	…the two nations that emerge succeed as stable and **economically** viable neighbors, because their fortunes are linked.	... هەردوو گەل لە باكوور و باشووردا وەكو دوو دراوسێی سەقامگیر و پێكەوەژیاو **لەرووی ئابوورییەوە** سەركەوتوو بن، چونكە چارەنووسیان پێكەوە گرێدراوە.	…the two nations in north and south are as two stable and co-existing neighbours, and succeed **in terms of economy**, because their destiny is bound together.
3.	"I am very impressed by the progress that Bahrain is making on all fronts - **economically, politically, socially**,"	"من زۆر دڵخۆشم بەو پێشكەوتنانەی بەحرەین كە لە هەمو **بوارەكانی ئابوری و سیاسی و كۆمەلاَیەتیدا** بەدەست هاتون"،	"I am very pleased by Bahrain's progresses that have been achieved in all **economic, political and social areas**",
4.	That's why we want to be Iraqi Kurdistan's partner of choice **in education**: it's good for the UK and it's good for Kurdistan.	هەربۆیە ئێمە دەمانەوێ ببینە هاوبەشی كوردستانی عێراق **لە بواری پەروەردە**: لەبەرئەوە ئەم هەلە بۆ بەریتانیا باشە و بۆ كوردستانیش باشە.	That's why we want to be Iraqi Kurdistan's partner **in education field**: it's a good opportunity for the UK and it's good for Kurdistan.
5.	Those who oppose Maliki should consider removing from office **lawfully** - either for breaking the law and the constitution, or through a resolution of "no confidence."	ئەوانەی بەر هەڵستی مالیكی دەكەن دەبێت بیر لەوە بكەنەوە **لەرووی یاساییەوە** دەسەڵاتی لێوەرگرنەوە-یان بە بیانوی شكاندنی یاسا و دەستورەوە دەسەڵاتی لێوەربگرنەوە، یاخود لەڕێگەی «لێسەندنەوەی متمانە»وە،	Those who oppose Maliki should think of withdrawing power from him **in a lawful way**, or on the pretext of breaking the law and the constitution.
6.	The visitor finds a partner but **naturally** wants to check the company's credibility and its accounts.	پاشان میوانەكە شەریكێك بۆ خۆی دەدۆزێتەوە و **بەشێوەیەكی سرووشتی** دەیەوێ تەماشای نێوبانگ و حیساباتی بانكی ئەو كۆمپانیایە بكات.	The guest finds a partner and **in a natural way** wants to look at the company's fame and its bank accounts.
7.	Everyone is looking at the oil-gas laws and they say this is a problem we need to deal with today, next month or next year, **realistically** that is not going to happen.	هەموو كەسێك كە سەیری یاسای نەوت و گاز دەكات دەڵێن دەبێت ئەم كێشەیە لەمڕۆدا، لە مانگی داهاتوودا و لە ساڵی داهاتوودا چارەسەربكرێن، **ئەگەر واقیعی بین** ئەمە ڕوونادات.	Everyone is looking at the oil-gas laws and they say this problem should be resolved today, next month or next year, **if we are realistic** this does not to happen.
8.	The initial outcomes may appear **politically** unpalatable	دەرئەنجامە سەرەتاییەكان پێدەچێت وادیاربێت **لەرووی سیاسیەوە** ئەزمنەكرێت،	The initial outcomes may appear undigestable **in terms of politics**
9.	…to work together to ensure that the voting would be timely, **peaceful, free** and credible and would reflect the will of the Sudanese people.	...پێكەوە كاربكەن بۆئەوەی زامنی ئەنجامدانی ڕایفراندۆم لەوادەی خۆیدا بكەن **بەشێوەیەكی ئاشتیانە و ئازادانە** و بەمیسداقیەتەوە بۆئەوەی ببێتە ڕەنگدانەوەیەك بۆ ویستی گەلی سودان.	…to work together to ensure that the referendum will take place timely, in **a peaceful and free way** and with credibility so that it would reflect the will of the Sudanese people.
10.	Western systems most **commonly** passed all property intact to the eldest son, thus preserving large estates.	سیستەمی خۆرئاوایی **بەشێوەیەكی عادەتی** هەمو سامانەكەی بۆ گەورەترین كوڕ لە خێزانەكەدا بەجێدەهێلێت، بەم شێوەیەش دەبێتە هۆی پاراستنی سەروەت و سامان.	Western systems **in a common way** passed all the wealth to the eldest son in the family, thus preserving the wealth.
11.	It turns out that the end of autocracy in the Arab Middle East, unlike in Central Europe or Asia, will not happen **peacefully**.	پێدەچێت كۆتایی هێنان بە ئۆتوكراسی لە خۆرهەڵاتی ناوەڕاستدا، بە پێچەوانەی ناوەڕاستی ئەوروپاو ئاسیا، **بەشێوەیەكی ئاشتیانە** نەبێت.	It seems that putting an end to autocracy in the Arab Middle East, unlike in the centre of Europe or Asia, will not happen **in a peaceful way**.
12.	UK firms are providing	هەروەها كۆمپانیاكانی بەریتانیا لە	The British companies are also

	premises management and management more **generally** in Erbil's hotels.	هۆتێلەكانی هەولێر **بەشێوەیەكی گشتی** خەریكی پەرەپێدانی كاری ئیدارین لەو هۆتێلانە.	engaged in developing management works **in a general way** in Hawler's hotels.
13.	Kurdistan's beautiful, historic and booming capital – a great place to live – is **generally** a clean city…	پایتەختە جوان و مێژوویی و پێشكەوتووەكەی كوردستان، شوێنێكی خۆشە بۆ ژیان، **بەشێوەیەكی گشتی** شارێكی پاكە…	Kurdistan's beautiful, historic and developed capital – a nice place to live – is **in a general way** a clean city…
14.	Dictators which have been overthrown through popular nonviolent movements…are able to **generally** create more stable democratic system,	هەندێ لەو دیكتاتۆرانەی لەلایەن بزاڤی جەماوەری ناتوندوتیژیەوە ڕووخێنراون… **بەشێوەیەكی گشتی** ئەتوانن سیستمێكی حكومڕانی سەقامگیر و دیموكراتی بخوڵقێنن،	some of the dictators who have been overthrown through popular nonviolent movements… are able **in a general way** to create a stable democratic ruling system,
15.	If I as an individual drop litter, then – albeit **indirectly** – I and others end up paying for it	ئەگەر من وەك تاكێك پاشماوەكەم فڕێبدەم، ئەوا **بەشێوەیەكی ناڕاستەوخۆ** من و كەسانی دیكە پارەكەی دەدەین.	If I as an individual drop litter, then **in an indirect way**, I and other persons will pay for it
16.	Obama's happy talk is **seriously** at odds with reality–and I'm sure Obama knows it.	قسە دڵخۆشكەرەكانی ئۆباما **بەشێوەیەكی جدی** دژی حەقیقەتە، من دڵنیام ئۆباما ئەوە دەزانێت.	Obama's happy talks are against reality **in a serious way**–and I'm sure Obama knows it.
17.	A visitor to Erbil, particularly, would be struck by the current consumer and **construction** boom.	هەر كەسێكی بیانی كە سەردانی هەولێردەكات بە تایبەت سەرسام دەبێت بەو پێشكەوتنەی **بواری بنیادنان** و خزمەتگوزاری.	Anyone who visits Hawler, particularly, would be surprised by the development **in the field of construction** and services.
18.	Our **hydrocarbons** companies lead the world…	كۆمپانیا پسپۆڕەكانمان **لە بواری نەوت و غاز** پێشڕەون لە جیهاندا…	Our specialised companies **in the field of oil and gas** lead the world…
19.	The UK is a world leader in **financial services** and **investment** advice.	بەڕیتانیا لە سەرووی وڵاتانی جیهانییەوە دێت **لە بواری خزمەتگوزاری ئابووری** و ئامۆژگاری **لە بواری وەبەرهێنان**.	Britain comes above the world countries **in the field of financial services** and advice **in the field of investment**.
20.	Many international companies will need the services of companies that specialise in advising **investors** on how to mitigate the risks that insurers associate with doing business in Iraq.	زۆر لە كۆمپانیا نێودەوڵەتییەكان پێویستیان بە خزمەتەكانی ئەو كۆمپانیایانە دەبێ كە تایبەتمەندن بە راوێژكاری **بواری وەبەرهێنان**، هەروەها چۆن ئەو مەترسیانە كەم بكرێنەوە بۆ كاری بازرگانی لە عێراق.	Many international companies will need the services of companies that specialise in advising in **the field of investment**, and also on how to lessen the risks for business work in Iraq.
21.	Sadr has made it clear that he intends to play **politics**…	سەدر ئارەزوی خۆی بۆ یاریكردن **لە مەیدانی سیاسیدا** پیشاندا…	Sadr has made it clear that he intends to play **in the field of politics**…
22.	British businesses are hoping to take advantage of **a natural resources boom** which has seen the Kurds double their oil output to almost 200,000 barrels a day.	كۆمپانیاكانی بەریتانیا دەیانەوێت دەستیان بگات بەو گەشەپێدانەی هەرێمی كوردستان بەخۆییەوە بینیووە **لەبواری سامانە سروشتییەكان**، كە ئێستاكە بەرهەمی رۆژانەیان نزیكەی 200 هەزار بەرمیلە.	British companies want to get their hands on the development Kurdistan region has witnessed **in the field of natural recourses**, while their daily output now is 200,000 barrels
23.	construction, hotel, and retail **companies**	**كۆمپانیاكانی بواری** بیناكاری، هوتێل و فرۆشیاری	**companies in the field of** construction, hotel, and retail
24.	What role can the UK play in the **economic** development of the region?	بەریتانیا چ ڕۆڵێك دەتوانێ ببینێت لە بەرەو بێش بردنی **بواری ئابووری** هەرێم؟	What role can Britain play in developing **the field of economy** in the region?
25.	Turkey has been playing an increasingly influential role in Iraqi **politics**…	توركیا توانیویەتی رۆڵێكی بەهێز بگێڕێ لە **گۆڕەپانی سیاسی** عێراقدا،…	Turkey has been playing a strong role in the Iraqi **political arena**…

26.	Only the last part of that sentence is true: Iraq does have “enormous potential” – **both good and bad**.	تەنها کۆتا بەشی ئەم قسەیە راستە کە دەڵێ عێراق "هێزێکی شاراوەی" هەیە، ئەویش **لەروی خرایی و باشیەوە**.	Only the last part of that sentence is true that says Iraq has “hidden power” – both **in terms of goodness and badness**.
27.	United Nations peacekeepers and **aid workers** must be free to reach those in need.	هەروەك دەبێت ڕێگە بۆ هێزە ئاشتیپارێزە نێودەوڵەتییەکان و **کارمەندانی بواری یارمەتییە مرۆییەکان** خۆشبکرێت بۆئەوەی سەربەستانە بگەنە لێقەوماوان.	The way should be paved for the international peacekeeping forces and **workers in the area of humanitarian aid** to reach those in needs freely.
28.	We have also argued that Kurdistan is **politically** important to the reform process in Iraq and the wider Middle East.	هەروەها ئێمە ئاماژەمان بەوەکردوە کە کوردستان زۆر گرنگە **لە رووی** ڕیفۆرمی **سیاسی** لە عێراق و ڕۆژهەڵاتی کوردستاندا بە گشتی.	We have also indicated that Kurdistan is important **in terms of political** reform in Iraq and the Middle East in general.
29.	Maliki's term of office is limited - he will be **politically** extinct within two years.	ماوەی سەرۆکایەتیەکەی مالیکی **لە رووی سیاسییەوە** سنووردارە و دوو ساڵی دیکە بەسەر دەچێت.	Maliki's presidency term is **in a political way** limited and will expire in next two years.

Appendix 9

Findings of the Modulation Translation Procedure

a. Obligatory Modulation			
1. Abstract < > concrete			
No.	***ST***	***TT***	***BT***
1.	But medical **bills** and legal costs, lost wages and lower productivity, health costs including an increased risk of HIV - these are things on which we can put a price.	بەڵام **خەرجیە** پزیشکی و یاساییەکان، لەدەستدانی داهات و کەم بونەوەی بەرهەم، خەرجیە تەندروستیەکانی وەك ئەوەی مەترسیەکانی ئایدز چەند شتێکن کە ئێمە دەتوانین نرخەکانیان بەهەند وەر بگرین.	But medical and legal **costs**, lost wages and lower productivity, health costs including an increased risk of HIV - these are things on which we can put a price.
2.	America helped to midwife that contract in Iraq, and now every other Arab democracy movement is trying to replicate it - without an American **midwife**.	ئەمەریکا یارمەتی پەرەپێدانی ئەو پەیوەنییەی لە عێراقدا کرد، ئێستاش هەمو بزوتنەوە دیموکراسییەکانی تری عەرەب هەوڵی کۆپیکردنی دەدەن، بەبێ **یارمەتی** ئەمەریکا.	America helped to develop that contact in Iraq, and now all other Arab democracy movements are trying to copy it, without America's **help**.
3.	As the **ballots** are counted, all sides must resist prejudging the outcome.	کاتێك جیاکردنەوە و ژماردنی **دەنگەکان** دەستپێدەکات واپێویستە هیچکام لە لایەنەکان پێشوەخت حوکم لەسەر ئەنجامەکان نەدەن،	When separating and counting the **votes**, no side must judge the results in advance.
4.	As the referendum proceeds, voters must be allowed access to polling stations; they must be able to cast their **ballots** free from intimidation and coercion.	لەکاتێکدا کە پرۆسەی ڕیفراندۆمی باشوور بەردەوامە، پێویستە یارمەتی دەنگدەران بدرێت لە گەیشتنیان بۆ ناوەندەکانی دەنگدان تاوەکو بە ئازادی و بێترس و ناڕەحەتی **دەنگی** خۆیان بدەن،	As the process of referendum in South continues, voters must be allowed in their access to the voting centres so that they can cast their **votes** free from intimidation and difficulty.
2. Explicative modulation (effect < > cause)			
3. Part < > whole			
1.	The aid sent from every corner of the country cures first of all the wounds of the heart before curing the **wounds in the arm**.	ئەو هاوکاریانەی لە سەراپای وڵاتەوە نێردراون برینی دڵەکان سارێژ دەکەن بەرلەوەی **برینی جەستەکان** سارێژ بکەن،	These aids sent from all over of the country cure first of all the wounds of the heart before curing the **wounds in the body**,
4. Part < > another part			
5. Reversal of terms			
1.	True, **the pullout from Iraq is popular today**.	ڕاستە **بەشێکی زۆر لەگەڵ کشانەوەی هێزەکاندان لەمڕۆدا**.	[It] is true **today many support the withdrawal of the forces**.
2.	**We risk** leaving Iraq exposed to aerial and maritime military pressure from neighbors, particularly Iran...	جێهێشتنی عێراق لە بەرامبەر فشاری هێزە ئاسمانی و دەریاییەکانی دراوسێدا **ڕوبەڕوی کێشەمان دەکاتەوە**، بە تایبەت ئێران...	Leaving Iraq exposed to aerial and naval military pressure from neighbors particularly Iran, **will cause us problem**.
3.	The surge in Afghanistan **barely appeased hawks**…	کاتێ ئۆباما ستراتیژییەتی زیادکردنی ژمارەی هێزەکانی ئەمریکای لەئەفغانستان بڕیار لێدا **"هەڵۆکان" ڕەزامەندییەکی کەمیان نیشاندا**…	When Obama decided on the strategy of increasing the American forces in Afghanistan **the hawks showed little approval**…
6. Negation of the opposite			
1.	In whatever form it takes, gender-based violence **is an intolerable** violation of human dignity.	هەر شێوازێك لەخۆ بگرێت، توندوتیژی لە سەر بنەمای جێندەری توندوتیژیەکی **لێبوردراو نیە** بۆ سەر شکۆمەندی مرۆڤ.	Whatever form it takes, violence on the basis of gender **is not a tolerable** violation of human dignity.

2.	The American public **is unhappy** about the intervention in Iraq, and will not tolerate "going back in".	ڕای گشتی ئەمەریکا **خۆشحاڵ نییە** بە دەستتێوەردان لە عێراقدا و جارێکی دیکە بوار بە «دووبارە گەڕانەوە بۆ ئەو وڵاتە» نادات.	The American public opinion **is not happy** about the intervention in Iraq, and will not tolerate "going back to the country again".
3.	But, these are questions that are most large nations have to deal with, they are **unfamiliar** problems in the Middle east…	بەڵام ئەمانە پرسیارگەلێکن کە دەبێت زۆرێك لە نەتەوە مەزنەکان دەست و پەنجەی لەگەڵدا نەرم بکەن، ئەمانە کێشەگەلێکن کە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست **ئاشنانین** پێی..	But, these are questions that large nations have to cope with, these are problems that the Middle East are **not familiar** with…
4.	No matter how many precautions we take, **we are unprotected** against nature.	هەر هۆکارێکی پێشوەختە بگرینە بەر **ناتوانین پارێزراو بین** لە کارەساتی سروشتی.	No matter whatever precautions we take, **we cannot be protected** against natural disasters.
5.	…it spent **unnecessary** political capital on the presidency,	هەروەها سەرمایەیەکی سیاسی زۆری بۆ سەرۆکایەتی عێراقدا کە **پێویست نەبوو**،	…it also spent a lot of political capital on the Iraqi presidency which was **not necessary**,
6.	Change and new thinking is good. **But it is rarely an easy process**	گۆڕان و بیرکردنەوەی نوێ شتێکی باشە. **بەڵام هەرگیز پرۆسەیەکی ئاسان نیە**.	Change and new thinking is good. **But it is not ever an easy process**.
7.	**It is hardly news** that the foreign policies of any country are based, at least in part, on their own self-interest.	**شتێکی نوێ نیە** کە سیاسەتی دەرەوەی هەموو وڵاتێک هیچ نەبێت بەشێکی لەسەر بنەمای بەرژەوندی تایبەتی وڵاتەکە بێت	**It is not a new thing** that the foreign policies of any country are based, at least in part, on their own self-interest.
8.	…while **his rhetoric about withdrawal barely pleased doves**.	…کاتێك **لە خیتابێکیدا باسی لە کشانەوەش کرد قەناعەتی بە باڵی کۆترەکان نەهێنا**.	…when in a statement he talked **about withdrawal he could not persuade the doves**.
9.	**That sounds like it is cost free**. But it is not.	**ئەوەش پێدەچێ هیچی تێنەچێ**، بەڵام وانییە.	**This does not seem to cost anything**, but it is not like this.
10.	In contrast to most other parts of Iraq, **KRG is relatively terrorist-free**.	بەپێچەوانەی زۆربەی بەشەکانی تری عیراقەوە، **هەرێمی کوردستان بەشێوەیەکی ڕێژەیی تیرۆریستی تێدا نییە**.	In contrast to most other parts of Iraq, **there are relatrively no terrorists in Kurdistan regional**.
11.	Again, the slacker mentality **is totally absent**.	دووبارە عەقڵیەتی "کارنەکردن و بێ مەبەستی" **بەتەواوی لێرە نییە**.	. Again, the unworking and aimless mentality **does not exist at all** here.
12.	For several years after Saddam was thrown out, **we lacked the comprehensive counter insurgency strategy**…	چەند ساڵێك دوای ئەوەی کە سەدام لەسەر کار لابرا، **ئێمە ستراتیجیەکی تەواو و هێزی پێویستمان نەبو**…	For several years after Saddam was thrown out, **we did not have a complete strategy**…
13.	The pain and cost of that war are some of the reasons the United States and its allies **have sworn off intervention in Syria**…	ئازارو تێچوەکانی ئەم جەنگە هۆکارگەلێکن کە ئەمەریکاو هاوپەیمانەکانی **بریاریانداوە دەستتێوەردانی سەربازی لە سوریا ئەنجام نەدەن**…	The pain and cost of that war are the reasons that America and its allies **have decided not to go into military intervention in Syria**…
14.	When a family member fell ill or was killed, and their pain was **too much to bear**, they started singing.	کاتێ ئەندامێکی خێزان نەخۆش کەوتبێت یاخود کوژرابێت، و ئێش و ئازارەکەیان ئەوەندە زۆر بوبێت **کە نەیانتوانیبێت بەرگەی بگرن**، ئەوان هاتون دەستیانکردوە بەگۆرانی وتن.	When a family member fell ill or was killed, and their pain and anguish were too much **that they could not bear**, they started singing songs.
15.	He has often reminded visitors of the U.S.'s folly in Iran in 1979, **when it withdrew support for a staunch ally, the Shah**…	زۆرجار موبارەك ئەوەی بەگوێی سەردانکەرە ئەمریکیەکانیدا داوە کە داڕووخانی دەسەڵاتی شا لە ئێران و لەدەستدانی هاوپەیمانی شا لە ساڵی 1979 دەستپێدەکات **پاش ئەوەی**	Mubarak has often whispered the American visitors that the fall of the Shah authority in Iran in 1979 was because **America did not show**

		ئەمریکا پاڵپشتی خۆی بۆ شا پیشان نەدا...	**support for Shah**…
16.	…there is a freer and more open—**though far from perfect**—climate for expression than in Iraq as a whole	...ژینگەیەکی ئازادترو کراوەتر (**ئەگەر بێ کەومکوریش نەبێت**) هەیە لە کوردستان بەبەراورد لەگەڵ عیراق بەگشتی.	…there is a freer and more open environment (**although is not without flaws**) in Kurdistan in comparison with Iraq as a whole.
	7. Active < > passive		
1.	…but at some point a **pipeline will be needed** if Kurdistan is to become a viable exporter…	بەڵام ڕۆژێک دێت **کوردستان پێویستی بە بۆری نەوتی** دەبێت ئەگەر بیەوێت سەرکەوتوو بێت لە ناردنە دەرەوەی نەوت...	But the day comes that **Kurdistan will need a pipeline** if it wants to be successful in exporting oil…
2.	The Kurdish regional parliament has now officially recognised the rights of other minorities such Turkmen, and Assyrians, and **these are reflected in the electoral system**.	پەرلەمانی هەرێمی کوردستان ئێستا بەڕەسمی دانیناوە بە مافەکانی کەمینە نەتەوایەتیەکانی تردا وەکو تورکمانەکان و ئاشوریەکان و **ئەمانە لە سیستمی هەڵبژاردندا نوێنەرایەتیان هەیە**.	The Kurdish regional parliament has now officially recognised the rights of other minorities such Turkmen, and Assyrians, and **they have representatives in the electoral system.**
3.	…when it withdrew support for a staunch ally, the Shah, only **to see the regime replaced by a nasty anti-American theocracy**.	...پاش ئەوەی ئەمریکا پاڵپشتی خۆی بۆ شا پیشان نەدا و **لە ئاکامیشدا بینیمان دەسەڵاتێکی دژە ئەمریکا و ئاینی جێگەی گرتەوە**.	…after America did not show support for Shah, **as a result we have seen a religious, anti-American authority replaced it**.
4.	Article 111 says that “Oil and gas **are owned by** all the people of Iraq in all the regions and governorates.”	ماددەی 111 دەڵێت «نەوت و غاز **موڵکی** سەرجەم خەڵکی عێراقن لە هەموو هەرێم و پارێزگاکاندا.»	Article 111 says that “Oil and gas **belong to** all the people of Iraq in all the regions and governorates.”
5.	Arab Iraq **was thus given** a fragile and dysfunctional government, and the Kurds facilitated this…	بۆیەعێراقی عەرەبی **بووە خاوەن** حکومەتێکی لاواز و ناعەمەلی، وە کوردیش هاوکاری ئەوەبوو...	Thus the Arab Iraq **has owned** a fragile and dysfunctional government…
6.	…an excellent choice and coming on top of **Land Rover being awarded a significant contract** with the Traffic Police…	...کە ئەمەش دەستنیشانکردنێکی باشە و لەدوای ئەوەش دێت **کە کۆمپانیای لاندرۆڤەر گرێبەستێکی گرنگی بەدەستهێنا** لەگەڵ پۆلیسی هاتووچۆدا...	…a good choice and coming after **Land Rover company achieved a significant contract** with the Traffic Police…
7.	**Baghdad and Erbil would be well served** by a fundamental deal to settle these concerns…	**بەغداد و هەولێر** بە ڕێکەوتنێکی سەرەکی بۆ چارەسەرکردنی ئەم نیگەرانیانە **سوودمەنددەبن**...	**Baghdad and Hawler will benefit** from a main agreement to settle these concerns…
8.	Scientists discuss the earthquake in Van, but they do not discuss the certainty that **Istanbul will be hit by an earthquake**	زاناکان مناقەشەی زەمین لەرزە دەکەن لە شاری وان، بەلام باس لەوە ناکەن کە بە دڵنیاییەوە **زەمین لەرزە ئەستەمبولیش دەهەژێنیت**.	Scientists discuss the earthquake in Van, but they do not discuss the certainty that **earthquake will also hit Istanbul**.
9.	But there are many troubling signs which suggest that **his statements this week could be remembered much as George W. Bush’s proclamation** of “Mission Accomplished” is today.	بەڵام زۆر ئاماژەی پر کێشە هەن کە پێشبینی ئەوە دەکەن **وتەکانی ئەم هەفتەیەی ئۆباما زۆر لە راگەیاندنەکەی جۆرج بۆش دەچن** کاتێك وتی: "میشنەکەمان بەدەستهێنا".	But there are many troubling signs which expect that **Obama’s this week’s statements look like George Bush’s proclamation** when he said…
10.	In recent years, **Mubarak — persuaded by his son Gamal, a Western-trained banker** — appointed a set of energetic reformers to his Cabinet…	لەم چەند ساڵەی پێشوودا، **جەمالی کوری موبارەك کە راهێنراوی بانکەکانی رۆژئاوایە، توانی باوکی رازی بکات** کۆمەڵێك چاکسازی وزەیی لە کابینەکەیدا بکات ...	In recent years, **Gamal, Mubarak’s son who is Western-banks-trained, could persuade his father** to make a set of energy reforms in his Cabinet…

11.	So you look at Tunisia and Egypt doesn't pretty fast but the **other places are held on for a lot longer**.	وەك لە میسریش بینیمان، بەڵام لە **شوێنەكانی دیكەدا بۆ ماوەیەكی درێژتر خۆیان ڕاگرتووە**.	As we saw in Egypt, but the other **places held on for a lot longer**.
12.	But **I was reminded of** the strength of people to people contacts during a visit to Suleymaniya Museum this week and saw for myself some of the stunning ancient artefacts ...	بەڵام ئەم هەفتەیە لە سەردانێكمدا بۆ مۆزەخانەی سلێمانی، پتەویی پەیوەندی خەڵك بۆ خەڵكم **وەبیركەوتەوە** و بە چاوی خۆم چەندین شوێنەواری مێژوویم بینی ...	But, during a visit to Suleymaniya Museum this week, **I remembered** the strength of people to people contacts and I saw for/with my eyes some of the historical remainders...
13.	Three British companies… have made significant investments into Kurdistan's oil and gas sector **that will eventually be powering cars driven by people on the streets of Erbil**.	سێ كۆمپانیای بەریتانی... هەنگاوی باشیان ناوە لە كەرتی نەوت و گازی كوردستاندا **كە لە كۆتاییدا ئەو ئۆتۆمبێلانە دەخاتە گەڕ و خەڵك لەسەر شەقامەكانی هەولێر لێیدەخوڕن**.	Three British companies… have taken significant steps into Kurdistan's oil and gas sector **that will eventually be powering cars that people drive on the streets of Erbil**.
14.	…so this is an experiment, and **it is complicated by history between the Kurds and the Arabs in Iraq**, and between the Kurds in only neighboring countries.	...كەواتە ئەمە ئەزموونێكە و **مێژووی نێوان كورد و عەرەب لە عێراقدا ئاڵۆزیكردووە**، هەروەها لە نێوان كورد و تێكڕای دەوڵەتە دراوسێكان،	…so this is an experiment, and **the history between the Kurds and the Arabs has complicated it in Iraq**, and between the Kurds and the rest of the neighbouring countries.
15.	The fact that his protest against local authorities helped set off a popular revolt has prompted commentators to ask **whether the incidents in the other countries, although isolated**, **were inspired by the Tunisian event**…	ئەم خۆكوژیەی "بوعەزیزی" كە بوو بە سەرچاوەی ڕاپەڕینی گشتی تونس چاودێرانی ڕووبەڕووی ئەم پرسیارە كردۆتەوە، **ئایا خۆسووتاندنەكانی وڵاتانی هاوسێش بەهۆی كاریگەری ئەم ڕووداوەوە بووە**...	The self-immolation of Mohamed Bouazizi became the source of Tunsian popular uprising prompted observers to ask **whether the self-immolations in the neighbouring countries were because of the influence of these events**…
16.	**Turkey was heavily involved in construction in Libya.**	**توركیا ڕۆڵی گەورەی هەبوە لە كەرتی بیناسازی لە لیبیا.**	**Turkey plays a great role in construction sector in Libya.**
17.	**We are not expected** to compete with the Royal Wedding!	**چاوەڕێ ناكەین** بتوانین لەگەڵ ئاهەنگی میر ولیەمز ركابەری بكەین!	**We do not expect** to be able to compete with the wedding of prince Williams.
18.	**If you are subjected to a military attack**, immediately apply to NATO for assistance.	**ئەگەر دووچاری هێرشی سەربازی بوونەوە**، ڕاستەوخۆ داوای هاوكاری لە ناتۆ بكەن.	**If you face a military attack**, directly ask NATO for assistance.
19.	**They will always be weighed down by the past.**	**هەمیشە لەسەر حیسابی رابردو مامەڵە دەكەن.**	**They will always behave at the expense of the past.**
20.	**Can democracy work in the Arab world?**	**ئایا دیموكراسی لە جیهانی عەرەبدا دەتوانرێ پیادە بكرێت؟**	..**can democracy in the Arab world be practice**?
21.	But much evidence suggests that **democracy in Egypt could work**.	بەڵام زۆربەی بەڵگەكان ئاماژە بەوە دەكەن كە **دیموكراسی دەتوانرێت لە میسردا پیادە بكرێت**.	But most evidences indicate that **democracy can be practiced in Egypt**.
22.	**They are the best ex-generals (and a few diplomats) that money can buy**.	**ئەوانە ئەو باشترین جەنەراڵ و دیبلۆماتەنەی پێشون كە دەتوانرێت بە پارە بكردرێن.**	**They are the best generals and diplomats that can be bought with money**.
23.	**Iraq serves as a dire warning**: Beware, for this could be the fate of your country.	**عێراق بە ئاگاداركەرەوەیەكی بەهێز دادەنرێت**: ئاگادار بە، لەوانەیە وڵاتەكەی تۆش روبەڕوی هەمان چارەنوسی عێراق ببێتەوە.	**Iraq is regarded as a strong warning**: Beware your country may also face the same fate of Iraq.
24.	**Since Napoleon's invasion of Egypt in 1798**, Egyptians have	**لەكاتی داگیركردنی میسرەوە لەلایەن ناپلیۆن** لە ساڵی 1798، میسریەكان	**Since Egypt's invasion by Napolean in 1798**, Egyptians

	wanted to catch up with the West.	ویستوویانە بە ڕۆژئاوا بگەن.	have wanted to catch up with the West.
25.	**Photographer Malcolm Browne's picture of an elderly Buddhist monk**, Thich Quang Duc, engulfed in flames as he burned himself to death in Saigon in 1963…	**وێنەی قەشەیەکی بودایی کە لەلایەن "مالکۆم براون"ەوە گیراوە** ساڵی 1963 لە سایگۆن لە کاتێکدا کە ئاگر هەموو جەستەی داگیرکردووە و سووتاندوویەتی…	**The picture of a Buddhist monk that is taken by Malcolm Browne** in 1963 in Saigon while fire engulfed all over his body and burned him…
	8. Space for time		
1.	…but **at some point** a pipeline will be needed if Kurdistan is to become a viable exporter…	بەڵام **ڕۆژێک دێت** کوردستان پێویستی بە بۆڕی نەوتی دەبێت ئەگەر بیەوێت سەرکەوتوو بێت لە ناردنە دەرەوەی نەوتدا…	But **one day** Kurdistan will need oil pipeline if it wants to be successful in exporting oil…
	9. Exchange of intervals for limits (in space and time)		
	10. Change of symbol		
1.	And let us work together, in partnership, to make all forms of violence **a thing of the past**.	با هەمومان بەیەکەوە کاربکەین بۆ ئەوەی هەمو شێوەکانی توندوتیژی بکەین **بە بەشتێك لەڕابردوو**.	And let us work together, in partnership, to make all forms of violence **a part of the past**.
2.	Other UK companies have had a significant **behind the scenes** role in the development of Kurdistan's commercial sector.	هەروەها کۆمپانیاکانی دیکەی بەریتانیا **لە پشت پەردەوە**، ڕۆڵێکی گەورەیان بینیوە لە گەشەپێدانی کەرتی بازرگانی کوردستان.	Other UK companies have had a significant **behind the curtain** role in the development of Kurdistan's commercial sector.
3.	Ultimately, it is about keeping any enemies in the making close; that is, have a foot in Baghdad, be aware of **behind-the-scenes** developments and have constant access to the political elite...	دواجار گرنگە لە دوژمنەکان دورنەکەویتەوە، واتا پێیەکت لە بەغداد قایم بکەیت و ئاگاداری گۆڕانکاریەکانی **پشت پەردەبیت** و بەردەوام لە پەیوەندی دابیت لەگەڵ نوخبە سیاسەکاندا...	Ultimately, it is about keeping any enemies in the making close; that is, have a foot in Baghdad, be aware of **behind the curtains** developments and have constant access to the political elite...
4.	We understand how weak and unprotected human beings are and how delicate **the line between life and death** is when nature revolts against us.	تێدەگەین کە مرۆڤ چەندە لاوازە و **پەردەی نیوان ژیان و مردن** چەندە تەنکە ئەوکاتەی کە سروشت لێمان یاخی دەبێت.	We understand how weak and unprotected human beings are and how delicate **the curtain between life and death** is when nature revolts against us.
5.	…a collection of sects and tribes unable to live together except under an **iron fist**. Now we're going to get the answer because both the internal **iron fist** that held Iraq together (Saddam Hussein) and the external **iron fist** (the U.S. armed forces) have been removed. Now we will see whether Iraqis can govern themselves in a decent manner that will enable their society to progress — or end up with a new **iron fist**.	...کۆمەڵێك لە گروپی تایەفی و مەزهەبی کە ناتوانن بەیەکەوە بژین ئەگەر لەژێر زەبری **دەستێکی پۆڵاییندا** نەبن .ئێستا ئێمە ئەو وەڵامەمان دەست دەکەوێت لەبەرئەوەی هەردو **دەستی پۆڵایینی** ناوخۆ کە ئەوانەی بەیەکەوە دەبەستەوە (سەدام حوسێن) و **دەستی پۆڵایینی** دەرەکی (هێزە سەربازییەکانی ئەمەریکا) لە وڵاتدا لابراون. ئێستا دەبینین ئاخۆ عێراقییەکان دەتوانن خۆیان بەڕێوە ببەن بەشێوەیەکی رێك و پێك کە کۆمەڵگاکە بەرەوپێش بەرێت، یان دیسان بە **دەستێکی پۆڵایین** کۆتایی دێت .	…a collection of sects and tribes unable to live together except under an **iron hand**. Now we're going to get the answer because both the internal **iron hand** that held Iraq together (Saddam Hussein) and the external **iron hand** (the U.S. armed forces) have been removed. Now we will see whether Iraqis can govern themselves in a decent manner that will enable their society to progress — or end up with a new **iron hand**.

b. Optional Modulation

1. Abstract < > concrete

No.	ST	TT	BT
1.	That's why we have a great amount of unprofessional, unbalanced, even scandalous, **journalism** on our streets that don't give any attention to journalism ethics and values.	هەربۆیەش ژمارەیەکی زۆر **رۆژنامەنوسی** ناپرۆفێشناڵمان هەیە کە لە شەقامدا گوێ بە قیەم و ئەخلاقی رۆژنامەوانی نادەن.	That's why we have a great amount of unprofessional **journalists** on the streets [that] don't give attention to journalism values and ethics.
2.	You can see his **house** on Google Maps!	تۆ دەتوانی ئەم **ماڵە** لەسەر نەخشەی گوگڵ ببینی.	You can see the **home** on Google Maps.
3.	The Talabani and Barzani families have made a temporary peace as they divide up the riches of **power**…	بنەماڵەی بارزانی و تاڵەبانی ئاشتیەکی کاتیان دەستەبەرکردوە، چونکە سەروەتی ئەو **وڵاتە** دابەش دەکەن...	The Talabani and Barzani clans have made a temporary peace as they divide up the wealth of the **country**…
4.	The protesters sent a clear **message** to the authorities.	خۆپیشاندەران **نامە**یەکی ئاشکرایان ئاراستەی دەسەڵات کرد…	The demonstrators sent a clear **letter** to the authorities…
5.	Yet after months of pro-democracy demonstrations that triggered violent crackdowns and **media** suppression by the Kurdistan Regional Government,	بەڵام هێشتا دوای چەند مانگێك لە خۆپیشاندانی دیموکراسیانە کە هەڵمەتی توندوتیژ و سەرکوکردنی **رۆژنامەنوسانی** بەدوای خۆیدا هێنا لەلایەن حکومەتی هەرێمی کوردستان،	Yet after months of democratic demonstrations that triggered violent campaign and suppression of **journalists** by the Kurdistan Regional Government
6.	They knew I was **media** because I had my ID badge and camera…	زانیان کە من **رۆژنامەنوسم** چونکە باج و کامێرام پێبو...	They knew I was **a journalist** because I had my ID badge and camera…
7.	...only necessary actions have been taken against protesters and **media** to restore security to the region.	تەنها ئیجرائاتی پێویست بەرامبەر بە خۆپیشاندەران و **رۆژنامەنوسان** گیراوەتەبەر بۆ گەڕاندنەوەی ئارامی بۆ هەرێمەکە.	...only necessary actions have been taken against protesters and **journalists** to restore security to the region.
8.	In many individual months in 2006 and early 2007, Iraqi casualties from **terrorism** were greater,	تەنها لە چەند مانگێکی ساڵی2006 دا ژمارەی قوربانیەکانی عێراق بە دەستی **تیرۆرستان** زۆر بەرز بوەوە،	In several months in 2006, the number of Iraqi casualties from at the hands of **terrorists** rose…
9.	The main problem of the Arabic and Islamic countries is the presence of **dictatorship** and oppressive authorities.	کێشەی سەرەکی وڵاتە عەرەبی و ئیسلامیەکان بریتییە لە بوونی **دیکتاتۆر** و دەسەڵاتە سەرکوتکارەکان،	The main problem of the Arabic and Islamic countries is the presence of **dictators** and oppressive authorities.
10.	So, we would like to ask you; why still these **dictatorship** regimes are in power?	پرسیارەکە ئەوەیە بۆچی هێشتا ئەم **دیکتاتۆرانە** لەدەسەڵاتدان؟	The question is why still these **dictators** are in power?
11.	He said the three opposition parties leading the protest collectively had more than 500,000 **votes**...	دەشڵێت سێ پارتە ئۆپۆزسیۆنەکە کە سەرکردایەتی خۆپیشاندانیان دەکرد زیاتر لە 500 هەزار **لایەنگریان** هەیە...	He also says the three opposition parties leading the protest had more than 500,000 **supporters**...
12.	"But during times of conflict or sensitive times the **real attitude** of the ruling parties becomes clear and this window quickly closes."	، بەڵام لە کاتی روبەڕوبونەوەکاندا **روی راستەقینە**ی حیزبە دەسەڵاتدارەکان روندەبێتەوە و ئەو دەروازەیەش دادەخرێت".	"But during times of conflict or sensitive times the **real face** of the ruling parties becomes clear and this window quickly closes."
13.	**Arab opinion** is so hostile to Washington's policies that a majority (57%) think regional security would be enhanced if Iran had nuclear weapons	**عەرەبەکان** ئەوەندە دژی واشنتۆنن و ئێرانیان خۆشدەوێت کە 57% یان دەڵێن ئەگەر ئێران ببێتە خاوەنی چەکی ئەتۆمی دەتوانێت ئاسایش لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست سەقامگیرتر بکات	**Arabs** are so hostile to Washington's policies that a majority (57%) think regional security would be enhanced if Iran had nuclear weapons

14.	International **investors** and the business community need an effective and reliable financial services sector…	**وەبەرهێنانە** نێودەوڵەتییەکان و کۆمەڵگەی ئابووری پێویستیان بە خزمەتگوزارییەکی لەباری ئابووری هەیە…	International **investments** and the economic community need an appropriate economic service…
15.	…America has enduring interests in the volatile Middle East and does not intend to let **al Qaeda or Iraq's neighbors**… benefit from any weakness of ours.	…ئەمەریکا بەرژوەندی تری لە رۆژهەڵاتی ناوەڕاستی ئاڵۆزدا هەیە، رێگری دەکات لە **پیلانەکانی قاعیدە و وڵاتە دراوسێکانی عێراق**… سود لەهەر لاوازبونێکی ئێمە وەردەگرن	…America has enduring interests in the volatile Middle East and prevents **al Qaeda or Iraq's neighbours' plans**… benefit from any weakness of ours.
16.	The **American public** is unhappy about the intervention in Iraq, and will not tolerate "going back in".	**رای گشتی ئەمەریکا** خۆشحاڵ نییە بە دەستێوەردان لە عێراقدا و جارێکی دیکە بوار بە«دووبارە گەڕانەوە بۆ ئەو وڵاتە» نادات.	The **American public opinion** is not happy about the intervention in Iraq, and will not tolerate "going back to the country again".
17.	…the United States government needs to keep a much closer eye on **the Kurdish region** to ensure that simmering problems there do not boil over…	….ویلایەتە یەکگرتوەکان پێویستە وریاتر ئاگای لە **بارودۆخی ئەو هەرێمە کوردیە** بێت بۆ دڵنیابون لەوەی کە پەنگخواردنەوی کێشەکان بەرزنەبێتەوە،	…the United States needs to take more care of **the situation of this Kurdish region** to ensure that simmering problems there do not boil over…
18.	…Sir John Major agreed to save **the Kurds** fleeing from **Saddam** in 1991	…سیر جۆن مەیجەر، رازیبوو **گیانی ئەوکوردانە** بپارێزێ کە لەساڵی 1991 لە دەست **رژێمی سەددام** ئاوارەببوون	…Sir John Major agreed to save **the lives of the Kurds** displaced by **Saddam's regime** in 1991
19.	Elsewhere, on security, we fight together in the same trench against **terrorists**.	لەلایەکی دیکەوە ئێمە هەردووکمان شان بە شانی یەکتری لە یەك سەنگەردا دژی **تیرۆریزم** شەڕ دەکەین.	On the other hand, we both fight shoulder to shoulder in the same trench against **terrorism**.
20.	That means working hard to build **allies** elsewhere in Iraq…	ئەمەش بەو مانایە دێت کە دەبێت کۆششی سەخت بکەن بۆ پێکهێنانی **هاوپەیمانێتی** لە شوێنەکانی دیکە لە عێراق…	That means working hard to build **alliance** elsewhere in Iraq…
21.	When in 1991 Turgut Özal legalised the use of Kurdish in recording and publishing, the **dengbêj** started to re-emerge.	کاتێك کە تورکێت ئۆزال لە ساڵی 1991دا بەکارهێنانی زمانی کوردی لە تۆمارکردن و بڵاوکردنەوەدا یاساییکرد، **دەنگبێژی** جارێکیتر سەرهەڵدایەوە.	When Turgut Özal in the year 1991 legalised the use of Kurdish in recording and publishing, **dengbêji** re-emerged again.
22.	It is a mindlessly corrupt former U.S. general officer corps that will do anything for **cash** and a business class ticket.	گەندەڵیەکی زۆر قێزەونە کە ئەو جەنەراڵانە هەمو شت دەکەن بۆ **دەوڵەمەند** بون و بازرگانی.	It is a disgusting corruption that those generals that will do everything to be **rich** and business.
23.	Students here show up for **class** without a bunch of electronics.	فێرخوازانی ئێرە بەبێ کۆمەڵێك ئامێری ئەلکترۆنی ئامادەن بۆ **وانە** خوێندن.	Students here are prepared to study the **lesson** without a bunch of electronic equipments.
24.	Third, apply to the UN for a **seat** at the General Assembly.	مۆدێلی سێیەم: بریتیە لە بەرزکردنەوەی داواکاری بۆ نەتەوە یەکگرتووەکان بۆ بەدەستهێنانی **ئەندامێتی** لە کۆمەڵەی گشتیدا.	The third model: is to raise an application to the UN to gain **membership** at the General Assembly.
	2. Explicative modulation (effect < > cause)		
1.	After nine months **without leadership** and amid continuing terror attacks…	دوای نۆ مانگ **دواکەوتنی پێکهێنانی** و لەگەرمەی هێرشە تیرۆریستیەکان…	After nine months of **delay in forming the government** and amid continuing terrorist attacks…
2.	But on the other hand **the election was widely validated**... so you have to look at the entire picture.	بەڵام **هەڵبژاردنەکان بەشێوەیەکی فراوان پشگیریان لێ دەکرێت**… بۆیە تۆ پێویستە تەماشای رەوشەکە بەگشتی بکەیت.	But **the elections are widely supported**… so you have to look at the entire situation.
3.	UK Trade and Investment, the	دەستەی بازرگانیو سەرمایەگوزاری	UK Trade and Investment...

	government body running the trip, has become concerned that British companies are **not well-positioned** to take advantage of the new revenues expected from Iraqi oil.	بەریتانی کە سەرپەرشتی شاندەکە دەکات، نیگەران بووە لەوەی کۆمپانیا بەریتانییەکان **باشتر خۆیان ئامادەنەکردووە** لەوەی ئەو گەشەپێدانەی نەوتی عێراقی بقۆزنەوە.	was concerned that the British companies **did not prepared themselves well** to take advantage of the development of the Iraqi oil.
4.	People sometimes ask me, why aren't **there more UK businesses here** in the KRG.	هەندێ جار خەڵك لێم دەپرسن کە بۆچی **ئەوەندە کاری بازرگانی بەریتانیا لێرە نابینن**.	People sometimes ask me, why **they do not see much British businesses here**.
5.	The sooner we act **the more lives we will save**.	تا زووتر دەست بەکار بین، **کەمتر قوربانی لێدەکەوێتەوە**.	The sooner we act, **the fewer casualties will happen**.
6.	A change in ruling elites and system of governance is still a distant goal" – **and one that the West will seek to keep far removed.**	گۆڕینی نوخبەکانی دەسەڵات و ڕژێمی حوکم ئامانجێکی دوورە، **چونکە خۆرئاوا هەوڵدەدات نەگەنە بەدیهێنانی ئەو ئامانجە.**	A change in ruling elites and system of governance is still a distant goal" **because the West attempts they will not achieve that goal**.
7.	But, today, China **has built the world's second-largest economy**, and Egypt is still living on foreign aid.	بەڵام لەمڕۆدا چین دوەم **وڵاتە لە جیهاندا لە بنیاتنانی پێگەیەکی ئابوری بەهێز**، بەڵام تائێستاش میسر لەسەر خزمەتگوزاری بیانی دەژی.	But today China is (ranked) **the second in the world in building strong economy**
8.	When Frank Wisner, the seasoned U.S. diplomat and envoy of President Obama, met with Hosni Mubarak on Tuesday, Feb. 1, **the scene must have been familiar to both men**.	کاتێك فرانك ویزنەری دیپلۆماتکار و نوێنەری سەرۆك ئۆباما لە 1ی شوباتدا چاوی بە حوسنی موبارەك کەوت، **لە دیمەنێکدا هەردووکیان زۆر ئاسایی دەرکەوتن.**	When Frank Wisner, the diplomat and representative of President Obama, on Feb. 1 met with Hosni Mubarak**,** **they both appeared very normal in the scene.**
9.	What happens in Baghdad matters for Erbil and **Kurds are best placed** to show the rest of Iraq a way out of the current impasse.	ئەوەی لە بەغدا ڕوودەدات بۆ هەولێریش گرنگە و **کوردەکان باشترین کەسن** بۆ دۆزینەوەی ڕێگە چارەیەك بۆ عێراق لەو بنبەستی ئێستا.	What happens in Baghdad is important for Erbil and **Kurds are the best people** to find the rest of Iraq a solution for the current impasse.
	3. Part < > whole		
1.	Mr Erdogan said in an interview before leaving for **Cairo** that he had seen "grounds for war" against Israel last year after nine Turks had been killed by Israeli commandos…	لە چاوپێکەوتنێکدا پێش بەڕێکەوتنی بەرەو **میسر**، ئەردۆگان گوتی کە پارساڵ لە کاتی کوشتنی نۆ کەسی تورکی... لە سەر دەستی کۆماندۆی ئیسرائیل "دەکرا بنەمایەك بێت بۆ جەنگ لەگەڵ ئیسرائیل"	Erdogan said in an interview before leaving for **Egypt** that the killing of nine Turkish people at the hands of Israeli commandos… "could be a ground for war with Israel".
2.	The Egyptian public's attitude toward America is poisoned by years of **Washington**'s backing dictators and offering unflinching support for Israel.	ڕەئی گشتی میسریش لەبارەی ئەمریکاوە زەهراویە بەهۆی ئەو پشتگیرییە چەند ساڵیەی **ئەمریکا** لە دیکتاتۆری میسر و پشتگیری ئیسرائیل.	The Egyptian public opinion toward America is poisoned by years of **America**'s backing dictators and offering unflinching support for Israel.
3.	But Taiwan also edged away from the brink of national suicide by restraining secessionist impulses and pragmatically forging cooperative economic and social ties with the **mainland**.	هەروەها تایوان لەکەناری خۆکوژی نەتەوەیی گەڕاوەتە ئەویش لەڕێگەی کۆنترۆڵکردنی حەزەکانی بۆ ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی بەشێوەیەکی بێ بەرنامە و، دروستکردنی هاوکاری ئابوری زیرەکانە و پەیوەندی کۆمەڵایەتی بەهێز لەگەڵ **چین**.	Taiwan also edged away from the brink of national suicide by restraining its desires to declare independence without plans, and creating pragmatically cooperative economic and social relations with **China**.
4.	HSBC has a group of senior investors in **town**.	کۆمپانیای HSBC کۆمەڵێك سەرمایەگوزاری هێناوەتە **کوردستان**.	HSBC company has brought a group of investors to **Kurdistan**.
5.	The companies going to **Iraq** include a subsidiary of BP, Petrofac and other oil and gas services companies.	یەکێك لەو کۆمپانیایانەی سەردانی **هەرێمی کوردستان** دەکات کۆمپانیای Petrofac، کە یەکێکە لە کۆمپانیا بچووکەکانی سەر بە کۆمپانیای زەبەلاحی BP و لەگەڵ چەندین کۆمپانیای دیکەی خزمەتگوزاری نەوت و	The companies going to **the Kurdistan region** include a subsidiary of BP, Petrofac and other oil and gas services companies.

		غاز	
6.	Not many knew where Kurdistan is located, but immediately opposed their government's involvement in the region upon learning it was in **Iraq**.	خەلكانێكی زۆر تەنانەت نەیاندەزانی هەرێمی كوردستان كەوتووەتە كوێی گۆی زەوییەوەش، بەلام كە وشەی عێراقیان دەبیست تێدەگەیشتن كە هەرێمەكە لە **باكووری عێراقە**....	Many people even did not know where on the earth globe Kurdistan Region is located, when the heard the work *Iraq* they would understand that the region is in **northern Iraq**…
7.	"They were shooting directly at me," said Araz Mohammed who was shot in the neck, **stomach** and leg while reporting for Radio Dang.	ئاراس محمەد لە كاتێكدا كە راپۆرتی بۆ رادیۆی دەنگ ئامادە دەكرد قاچ و **ورگ** و ملی بریندار كرا، ئەو دەڵێت: "راستەوخۆ تەقەیان لەمن دەكرد...	Araz Mohammed who was shot in the neck, **belly** and leg while reporting for Radio Dang. He said, "They were shooting directly at me"
8.	Leaders in both administrations agree that all oil produced anywhere in Iraq, including Kurdistan, will be marketed through **the national-level State Oil Marketing Organization**…	سەركردەكانی هەردوو حكومەتەكە كۆكن لەسەر ئەوەی لە هەر شوێنێك نەوت بەرهەم بهێنرێت، لە نێویاندا كوردستان، ئەوا لە ڕێی **دەوڵەتەوە** ڕەوانەی بازاڕەكانی دەرەوە دەكرێت...	Leaders in both administrations agree that the oil produced anywhere, including Kurdistan, will be sent to the outside markets through **the state**…
9.	I don't think that the presence or absence of **the US Forces** in Iraqi is going to make that much of different in terms of security situation for the Kurdish areas in Iraq.	من باوەڕم وانیە بوون یان نەبوونی **ئەمریكا** لە عێراقدا جیاوازیەكی گەورە دروست بكات بۆ ڕەوشی ئەمنی ناوچە كوردییەكەی عێراق.	I don't think that the presence or absence of **America** in Iraq is going to make a big difference in terms of security situation for the Kurdish areas in Iraq.
10.	"They should clean up the mess here," said Taylor, referring to last week's riots in **England**.	"ئەوان بابێن ئەو زبڵدانە پاكبكەنەوە كە لێرەیە." سایمۆن مەبەستی لە زبڵدان تاڵان و ئاژاوەكانی دوو هەفتەی ڕابردوو بوو لە **بەریتانیا**...	"They should clean up the litter here," Simon meant by litter the looting and riots in happened in **Britain** two weeks ago...
11.	But **White House aides** who argued that no stay-on force was necessary will now see their argument tested.	بەڵام **كۆشكی سپی** كە پێیوابو مانەوەی بەشێك لەهێزەكان پێویست نییە، دەبینن كە چۆن ئەو قسانەیان دەكەونە ژێر تاقیكردنەوە	But **White House** that believed staying some of the forces was not necessary will now see their speech undergo testing.
12.	He has received numerous death threats and now faces a charge of up to five years in prison for a recent article incriminating **government figures**.	ئەحمەد میرە تا ئێستا چەندین هەڕەشەی كوشتنی لێكراوە، لە ئێستاشدا ڕوبەڕوی پێنج ساڵ زیندانی دەبێتەوە بەهۆی بابەتێك لە بارەی تاوانێكی **حكومەت**.	Ahmed Mira has been threatened to death numerous times and now faces five years in prison for an article about a crime of **the government**.
13.	**Israelis** have reacted to the unrest in Egypt with horror, convinced that any change will mean less security for their country.	هاوكات **ئیسرائیلیش** بەم نائارامیانەی میسریش تۆقیوە و وا ئەم ڕەوشە لێك دەداتەوە كە هەر گۆڕاكارییەك لە ناوچەكەدا مانای كەمبوونەوەی سەلامەتی و ئاسایشی وڵاتەكەیەتی.	**Israel** has been horrified by the unrest in Egypt, thinking that any change will mean less safety and security of its country.
14.	…I think that is an attractive idea that problems come from outside, it is an attractive idea that the **Americans** cause some problems, the **Iranian**, the **Saudis**, and the **Turks**, that is true that these countries do interfere in to Iraq's politics, the **Americans** and **Iranians** interfere a lot, the others interfere some to some extent,	...پێم وایە ئەوە فیكرەیەكی سەرنجڕاكێشە بۆ عێراقیەكان كە بڵێن كێشەكان لە دەرەوە هاتوون، كە **ئەمریكا** هەندێ كێشەی دروستكردووە، **ئێران** هەندێ گرفتی دروست كردووە، **سعودیە** كێشەی دروست كردووە و **توركیاش**، ئەوە ڕاستە ئەم وڵاتانە دەستتێوەردان لە سیاسەتی عێراقدا دەكەن، **ئێران** و **ئەمریكا** دەستتێوەردانێكی زۆر دەكەن، ئەوانی دیكەش تا ڕاددەیەكی دیاری كراو دەستتێوەردان دەكەن،	…I think that is an attractive idea for the Iraqis to say problems come from outside, that **America** made some problems, **Iran** made some problems, **Saudi** made problems, and also **Turkey**, that is true that these countries do interfere in to Iraq's politics, **Iran** and **America** interfere a lot, the others interfere to some extent,
15.	In fact, the arms used by the	بەڵكو ئەو چەكەی لەلایەن **توركیا**وە	But the arms used by **Turkey**

	Turks were from the United States.	بەکاردەهێنران چەکی ئەمریکی بوون.	were American arms.
16.	After the US withdrawal the **Turks** will appreciate that the KRG provides them with a zone of security.	دوای کشانەوەی ئەمریکا **تورکیا** تەقدیری ئەوە دەکات کە هەرێمی کوردستان زۆنێکی ئارامی بۆ دابین بکات.	After America's withdrawal the **Turkey** will appreciate that the Kurdistan Region provides them with a secure zone.
17.	After all when the **Americans** leave Iraq the Iranian regime may divide over what to do next…	کاتێك **ئەمریکا** عێراق جێدەهێڵێت، ئەوا ڕەنگە ڕژێمی ئێران دابەش بێت لەبارەی ئەوەی هەنگاوی داهاتوو چی بێت…	After all when **American** leave Iraq the Iranian regime may divide over what to do next…
18.	…British officials have vowed to boost their country's relations with the **Kurds**.	…چەندین بەرپرسی بەریتانی… داوای پەیوەندیەکی زیاتری بەریتانیا لەگەڵ **هەرێمی کوردستان** دەکەن،	…several British officials… ask for more relations between Britain and **Kurdistan Region**.
19.	The **British** have already bungled their first solo attempt to see what could be done.	**بەریتانیا**ش هەر لە زووەوە هەمو هەوڵە یەك لایەنەکانی بێ هودە بون لە ئەنجامدانی هەر شتێکدا.	**Britain** had already bungled their first solo attempt to see what could be done.
20.	While Iraq is one country, the distrust between **the Kurds** and the central government in Baghdad…	لە کاتێکدا کە عێراق یەك وڵاتە و لە نێوان **کوردستان** و حکومەتی مەرکەزی متمانە نیە…	While Iraq is one country ... there is no trust between the **Kurdistan** and the central government...
21.	The **French**… have sent humanitarian aid to Benghazi - but have simultaneously argued against military involvement.	**فەرەنسا**… یارمەتی مرۆیی بۆ بن غازی ناردوە، بەڵام لە هەمان کاتدا لێدوانی دژی دەستێوەردانی سوپا داوە.	**France**… has sent humanitarian aid to Benghazi - but has simultaneously given a statement against military involvement.
22.	Such links go beyond any one government and we hope that **people-to-people** connections will sustain a friendship based on self-interest, on both sides, and on mutual respect.	ئەو پەیوەندیەش لە ئاستی حکومەت دەچێتە دەرەوە و هیواداریین کە پەیوەندی **تاک بۆ تاک** ببێتە هۆی دروست بوونی هاوپەیمانێتییەک کە لەسەر بنەمای بەرژەوەند و ڕێزی هاوبەش بێت.	Such links go beyond any one government and we hope that **individual-to-individual** connections will lead to an alliance based on mutual interest and respect.
23.	But I was reminded of the strength of people to people contacts during a visit to Suleymaniya Museum this week and **saw for myself** some of the stunning ancient artefacts ...	بەڵام ئەم هەفتەیە لە سەردانێکمدا بۆ مۆزەخانەی سلێمانی، پتەویی پەیوەندی خەڵك بۆ خەڵکم وەبیرکەوتەوە و **بە چاوی خۆم** چەندین شوێنەواری مێژوویم **بینی** ...	But, during a visit to Suleymaniya Museum this week, I remembered the strength of people to people contacts and **I saw with my eyes** some of the historical remainders...
24.	With the approaching to **the US** withdrawal schedule, self-attack and explosions have increased in Iraq	هاوکات لەگەڵ نزیکبوونەوەی وادەی کشانەوەی **هێزەکانی ئەمریکا** لە عێراقدا، کاری خۆکوژی و تەقاندنەوە لە عێراق زیادی کردووە،	With the approaching to the schedule of **the American forces** withdrawal from Iraq, suicide and explosions have increased in Iraq
25.	Those issues, close to home, were at the heart of the protests not only in **Egypt** but also in **Tunisia**.	هەموو ئەم کێشانە تەواو نزیك بوونەتەوە لە سەرهەڵدان کاتێك نەك تەنها ئەمە لەلای **خۆپیشاندەرانی میسر**، بەڵکو لەلایەن **تونسەکانیشەوە** دروستببوو.	Those issues, close to home, were at the heart of the protests not only with **Egyptian demonstrators** but also the **Tunisians**.
26.	…the British government wants to cement a strong relationship with **the Kurdish region of Iraq**…	…حکومەتی بەریتانیا دەرەنجام خوازیارە کە پەیوەندیەکی کۆنکرێتی و توندوتۆڵ لەگەڵ **کوردەکانی عێراقدا** دروست بکات….	…the British government wants to make a concrete and strong relationship with **the Iraqi Kurds**…
27.	If **the south** chooses independence, the international community…	ئەگەر **باشوورییەکان** سەربەخۆیی هەڵبژێرن ئەوا کۆمەڵی نێودەوڵەتی …	If the **southerners** choose independence, the international community…
28.	The dengbêj tradition reaches back to pre-Islamic times, but Simsek remembers whole	نەریتی دەنگبێژی دەگەڕێتەوە بۆ پێش ئیسلام، بەڵام سیمسك یادی دێت کە هەمو **خەڵکی گوندەکە** لە دەوری ئەو	The dengbêj tradition reaches back to pre-Islamic times, but Simsek

	villages gathering around him, eagerly listening to his songs.	خڕدەبونەوە و بە پەرۆشەوە گوێیان بۆ گۆرانیەکانی دەگرت.	remembers **the villagers** gathering around him, eagerly listening to his songs.
29.	It would look like an act of insurrection, and **Iraq** might react by sending in troops	لەبەر ئەوەی ئەمە وەك یاخیبوون دەردەکەوێت و ڕەنگە کاردانەوەی **حکومەتی عێراق** ڕەوانەکردنی سوپا بێت.	Because this would look like rebellion, and **Iraqi government**'s reaction might be sending in troops
30.	Without it, **the Arab world** will be a dangerous boiling pot for a long, long time.	بەبێ ئەم شتە، **جیهان** دەبێتە شوێنێکی ترسناك بۆ ماوەیەکی زۆر دورو درێژ.	Without this thing, **the world** will be a dangerous place for a very long time.
31.	Clearly the self-immolation of Mohamed Bouazizi has resonated **across the region**.	گومانی تێدا نییە کە **هەموو جیهان** هەستی بە ڕووداوی خۆسووتاندنی "محەمەد بوعەزیزی" کرد و جیهانی هەژاند.	Clearly the self-immolation of Mohamed Bouazizi has resonated **all over the world**.
	4. Part < > another part		
1.	He said he was severely beaten, showing pictures taken afterwards of his bruised **arm**, leg and face	ڕێبین هەردی دەڵێت زۆریان لێداوە و وێنەکانیشی پیشاندا کە **دەست** و رویان بریندار کردوە.	Rebin Hardi said he was severely beaten and he showed pictures that they have injured his **hand** and face.
2.	Bahraini activists have encouraged people to take a look at the country on **Google Earth**, and they have set up a special user group whose members have access to more than 40 images of royal palaces.	چالاکوانانی بەحرەین هانی خەڵکیان داوە تەماشای وڵاتەکەیان لەسەر **نەخشەی گوگڵ** بکەن و ئەکاونتی تایبەتی گروپێکیشیان کردۆتەوە کە ئەندامەکانی دەتوانن زیاتر لە 40 کۆشك و تەلاری پادشایەتی بەحرەین ببینن".	Bahraini activists have encouraged people to take a look at the country on **Google Maps**, and they have set up a special account group whose members have access to more than 40 images of royal palaces.
	5. Reversal of terms		
1.	Iraq serves as a dire warning: Beware, **for this could be the fate of your country**.	عێراق بە ئاگادارکەرەوەیەکی بەهێز دادەنرێت: ئاگادار بە، لەوانەیە **وڵاتەکەی تۆش روبەڕوی هەمان چارەنوسی عێراق ببێتەوە**.	Iraq is regarded as a strong warning: Beware **your country may also face the same fate of Iraq.**
2.	**United Nations peacekeepers and aid workers must be free** to reach those in need.	**دەبێت ڕێگە بۆ هێزە ئاشتیپارێزە نێودەوڵەتییەکان و کارمەندانی بواری یارمەتییە مرۆییەکان خۆشبکرێت** بۆئەوەی سەربەستانە بگەنە لێقەوماوان.	**The way should be paved for the international peacekeeping forces and humanitarian aid workers** to freely reach those in need.
3.	Clearly **the self-immolation of Mohamed Bouazizi has resonated across the region**.	گومانی تێدا نییە کە **هەموو جیهان هەستی بە ڕووداوی خۆسووتاندنی "محەمەد بوعەزیزی" کرد و جیهانی هەژاند**.	There is no doubt that **the whole world felt Mohamed Bouazizi's self-immolation event,** and it resonated the world.
4.	Of course **the US does not bear sole responsibility for the existence of the disputed territories or the failure to resolve them**,	بە دڵنیاییەوە **بەرپرسیارێتی بوونی ناوچە ناکۆکی لەسەرەکان یان شکستهێنان لە چارەسەرکردنیاندا بە تەنیا ناکەوێتە ئەستۆی ئەمریکا**،	Certainly **the responsibility for the existence of the disputed territories or the failure to resolve them does not belong to America alone**,
5.	This nation rejoices in its traditions, I see that in Newroz, **in the solidarity of belonging** and identity and particularly in music.	ئەم گەلە داوونەریتی خۆی خۆشدەوێت، من لە رۆژی نەورۆزدا ئەوە دەبینم، **لە خاوەنداریێتی** و شوناسدا و بەتایبەتیش لە میوزیکدا	This nation rejoices in its traditions, I see that on the Day of Newroz, **in the solidarity of possessing** and identity and particularly in music.
	6. Negation of the opposite		
1.	....since top vote-winners Ayad Allawi and the prime minister Nouri al-Maliki **struggled** to form a coalition independent of the Kurds.	لەکاتێکدا دوو براوەی پێشەنگی هەڵبژاردنەکان ئەیاد عەلاوی و نوری مالیکی **سەرکەوتوو نەبوون** لە پێکهێنانی هاوپەیمانێتیەک بێ بەشداری کورد.	...since the two top winners Ayad Allawi and the prime minister Nouri al-Maliki **were not successful** to form a coalition independent of the

			Kurds.
2.	...many concede that he is hard-working and sincere even when they profoundly **disagree** with him.	...زۆر کەس پێیان وایە کە جۆن کەسێکی ماندووە، سەرەڕای ئەوەی **هاوڕانین** لەگەڵ بۆچوونەکانی.	...many people think that John is a hard-working person, they **do not agree** with his views.
3.	Yet, that agreement never came to fruition; Allawi and Maliki **failed** to come to agreement over the distribution of power.	بەڵام ئەم ڕێککەوتنە هەرگیز نە هاتە بەرهەم هەروەک عەلاوی و مالیکی **سەرکەوتوو نەبوون** لە دابەشکردنی دەسەڵات.	But that agreement never came to fruition as Allawi and Maliki **did not succeed** in the distribution of power.
4.	John is not a Labor Party leader - he **failed** to win the small number of nominations needed to stand for Labor Leader in 2007	جۆن سەرۆکی پارتی ئازادیخوای بەریتانیا نیە، لەساڵی 2007 **نەیتوانی** ژمارەیەکی کەم دەنگ بەدەست بێنێ تاوەکو ببێتە سەرۆکی ئەوەها.	John is not a Labor Party leader, in 2007 he **was not able** to get a small number of votes…
5.	The French, feeling guilty for **having failed** to support (or even foresee) the revolution in Tunisia…	فەرەنسا، کە هەست بە تاوانباری خۆی دەکات لە **سەرنەکەوتنی** لە پشتگیری کردنی (یان پێشبینی) شۆڕشی تونس...	The French, feeling for **not being successful** to support (or even foresee) the revolution in Tunisia…
6.	…if Iraqi government **fails** to resolve the Sunni-Shiite conflict and the suspended problems with the Kurds, Iraq will not stay unified.	...ئەگەر حکومەتی عێراقی **نەتوانێت** کێشەی سوننە و شیعە و کێشەی هەڵپەسێردراوەکانی لەگەڵ هەرێمی کوردستاندا چارەسەر بکات، ئەوا عێراق بە یەکگرتوویی نامێنێتەوە،	…if Iraqi government **is not able** to resolve the Sunni-Shiite problem and the suspended problems with the Kurdistan Region, Iraq will not stay unified.
7.	At the same time, the perception among Arab states that President Barack Obama **has failed** to help the Palestinians, while lending Israel his total support, has diminished US popularity and influence in the region.	هاوکات لەگەڵ ئەمەدا بیروبۆچونی بڵاو لە جیهانی عەرەبیدا ئەوەیە کە سەرۆك ئۆباما هیچ **یارمەتیەکی** فەلەستینیەکانی **نەدا** لە کاتێکدا پشتگیری تەواوی ئیسرائیلی کرد، ئەمەش بوە هۆی لاوازبونی رۆڵی وڵاتە یەکگرتۆکانی ئەمەریکا لە ناوچەکە.	At the same time, the perception among Arab states that President Obama **did not help** the Palestinians, while lending Israel his total support, has diminished US popularity and influence in the region.
8.	What many casual observers **fail to understand**, however, is that the KRG and Baghdad are not arguing over oil revenues.	هەرچۆنێك بێت، ئەو ڕاستیەی زۆرێك لەو چاودێرانەی سەرنج و بایەخی پێویست نادەن و **تێیناگەن** ئەوەیە مشتومڕی حکومەتی هەرێمی کوردستان و بەغدا لەسەر داهاتەکانی نەوت نییە.	Anyway, the fact [that] many observers who do not pay important attention and **do not understand** that the argument between KRG and Baghdad is not over oil revenues.
9.	…**Obama pressed the Egyptian leader to refrain from any violent response** to the hundreds of thousands in the streets.	...**ئۆباما فشاری خستووەتە سەرکردە میسرییەکان تاوەکو هیچ جۆرە کاردانەوەیەکی توندوتیژی نەبێت** بۆ ئەو سەدان و هەزاران کەسانەی کە لەسەر شەقامەکان	…**Obama pressed the Egyptian leaders so that they will not do any violent reaction** to the hundereds of thousands of people in the streets.
10.	The generals who sent our young soldiers to war in Iraq are cashing in by serving the interests of families **who are fundamentally refusing** to share Iraq's oil wealth which is leading to more conflict and death.	ئەو جەنەراڵانەی کە سەربازە گەنجەکانی ئێمەیان نارد بۆ جەنگی عێراق، خزمەتی بەرژەوەندی ئەو بنەماڵانە دەکەن، **کە** **ئامادەنین** سەروەتی نەوتی عێراق دابەش بکەن و بونەتە هۆی بەریەککەوتن و مردن.	The generals who sent our young soldiers to Iraq war are serving the interests of those tribes **who are not ready** to share Iraq's oil wealth, which leading to clashes and death.
11.	**And it will have to avoid the overreaction** - common in Israel -that brands every move toward social conservatism as one toward jihad.	**هەروەها پێویستە کارگەلێکی زۆر ئەنجام نەدات** وەکو ئەوەی لە ئیسرائیل هەیە کە هەموو هەنگاوەکان بەرەو ئۆنزێرڤاتیڤمی کۆمەڵایەتی بەرێت وەکو جیهاد.	**And it should not carry out much action** as in Israel that brands every move toward social conservatism as one toward jihad.
12.	…the process is not a	...لەبەر ئەوەی پرۆسەکە دیموکراتی	…because the process was

	democratic one, but one of the recruited power politics, and **that is really what made the Iraqi government so dysfunctional**.	نەبوو، ئەوا پەنا ئەبرێتە بەر سیاسەتی هێز، **هەر ئەمەش بۆتە هۆکاری ئەوەی حکومەتی عێراق سەرکەوتوو نەبێت**.	not a democratic one, they resort to the policy of force, **that is what has been the factor that the Iraqi government is not successful**.
13.	**Though the outcome is still in doubt**, Iraq's fragile political order appears in danger of crumbling just days after the departure of U.S. troops.	**هەرچەندە ئەنجامەکە تائێستا رون نییە**، ڕێڕەوی سیاسی لەرزۆکی عێراق ترسی شکستهێنانی هەیە بە تەنها چەند رۆژێك دوای کشانەوەی سوپای ئەمەریکا لەو وڵاتە.	**Though the outcome is still not clear**, Iraq's fragile political order is in danger of failing just days after the departure of U.S. troops.
14.	Anyone making predictions with confidence **is being foolhardy**.	کێ دەتوانێت پێشبینی ئەوە بکات کە بەدڵنیاییەوە **ئەوەی چاوەڕوان دەکرێت بابەتێکی ژیرانە نییە**.	Who can make prediction with certinity that what is anticipated **is not a wise thing**.
15.	The chief prosecutor, U.S. law professor David Crane, informed The Times of London that **the case was incomplete**:	بەڵام سەرۆکی دەستەی داواکاری گشتی و مامۆستای یاسای ئەمریکی (دێڤید کراین) بە ڕۆژنامەی (زی تایمز)ی لەندەنی ڕاگەیاند کە **کێشەکە هێشتا تەواو نەبووە**.	The chief prosecutor, U.S. law professor David Crane, informed The Times of London that **the case is not still complete**.
16.	…top Obama Middle East adviser Dennis Ross warned that if there is a massacre, "everyone would blame us for it," **an unacceptable consequence**.	...دێنیس ڕۆس گەورە ڕاوێژکاری باراك ئۆباما بۆ کاروباری خۆرهەڵاتی ناوەڕاست هۆشداریدا کە لەکاتی ئەنجامدانی کۆمەڵکوژیدا هەموو لایەك ئۆباڵی ڕووداونی دەخەنە ئەستۆی ئەمریکا، **چونکە ئەوە دەرەنجامێکی قبوڵکراو نییە**.	…top Obama Middle East adviser Dennis Ross warned that if there is a massacre, "everyone would blame us for it, **because this is not an acceptable consequence**.
17.	While Iraq is one country, **the distrust between the Kurds and the central government in Baghdad**…	لە کاتێکدا کە عێراق یەك وڵاتە و **لە نێوان کوردستان و حکومەتی مەرکەزی متمانە نیە**...	While Iraq is one country … **there is no trust between the Kurds and the central government**…
18.	Why the Arab **anxiety** about American and Western help?	بۆچی عەرەبەکان **دڵخۆش نین** بە یارمەتی ئەمەریکا و خۆرئاوا؟	Why the Arabs **aren't happy** about American and Western help?
19.	There is little that Turkey and other neighbours like Iran could do, given… the general volatility in the region, as well as **the impossibility of invading and occupying Kurdistan's cities**.	تورکیا و دروسێکانی تری وەک ئێرانیش کارێکی وایان لە دەست نایات لە کاتێکدا ... بارو دۆخی ناوچەکە بەگشتی ناسەقامگیرە، هەروەها **ناشگوجێت پەلاماری شارەکانی کوردستان بدەن و داگیری بکەن**.	There is little that Turkey and other neighbours like Iran could do, while…the situation is generally instable and **it is not possible to invade and occupy Kurdistan's cities**.
20.	And the West certainly **didn't want Gadhafi** to enhance his power and independence by crushing the rebellion.	ئەوەبوو خۆرئاوا بە حەتمی **دژی ئەوەبوو** قەزافی لە ڕێگەی دامرکاندنەوەی شۆڕشەوە دەسەڵات و سەربەخۆیی جوڵانی بەهێز بکاتەوە	…the West definitely **opposed that** Gadhafi is to enhance his power and independence by crushing the rebellion.
21.	…America has enduring interests in the volatile Middle East and **does not intend to** let al Qaeda or Iraq's neighbors…	...ئەمەریکا بەرژوەندی تری لە رۆژهەڵاتی ناوەڕاستی ئاڵۆزدا هەیە، **ڕێگری دەکات لە** پیلانەکانی قاعیدە و وڵاتە دراوسێکانی عێراق...	…America has enduring interests in the volatile Middle East and **prevents al Qaeda or Iraq's neighbours' plans**…
22.	But the region is **no longer inward-looking**.	بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا ئەو هەرێمە **کراوەتەوە بەرووی جیهانی دەرەوە**	But the region **is open towards the outside world**.
23.	Many reports are based on defamation and lies. Real journalism is **not possible** here.	زۆربەی راپۆرتەکانیش تەشهیر و درۆن، بونی رۆژنامەنوسی راستەقینە **مەحاڵە** لێرە.	Many reports are based on defamation and lies. Real journalism is **impossible** here.
24.	The first part of the answer is that it is **not possible**.	بەشی یەکەمی وەڵامەکە ئەوەیە کە ئەمە **شتێکی مەحاڵە**.	The first part of the answer is that it **is an impossible thing**.
25.	**It doesn't sound important**. But it is. It is what good governance is all about.	ئەمەش پێدەچێ **شتێکی گرنگ نەبێ**، بەڵام گرنگیشە، حکومەتی باشیش لەم جۆرە کارانەوە دەردەکەوێت.	It looks like **an unimportant thing**, but it is important, a good government is seen from such works.

26.	I think **no constitution is perfect** as soon as it might, if you look at US constitution it has been amended many times	پێموایە **هەر دەستوورێك كە دادەڕێژرێت بێ کەموکوڕی نییە**، چونکە ئەگەر لە دەستووری ئەمریکا بڕوانین، ئەوا چەندین جار هەموارکراوەتەوە،	I think **no constitution drawn up is not without flaws**, because if we look at the American constitution, it has been amended many times,
	7. Active < > passive		
1.	The deaths of hundreds of thousands of innocent Darfuris — and the plight of refugees like those I met in a camp in neighboring Chad five years ago — **must never be forgotten**.	چونکە مەرگی سەدان هەزار کەس لە خەڵکی بێتاوانی دارفۆر و دژواری ژیانی هەموو ئەو پەنابەرانەی کە پێش (5) ساڵ لە خێوەتگەی وڵاتی چادی دراوسێ بینیم، **نابێت هەرگیز لەیادمان بچێت**.	Because the deaths of hundreds of thousands of innocent people of Darfur and the life difficulty of all those refugees that I met in a camp in neighboring Chad five years ago, **we must never forget**.
2.	Security forces reacted violently, **killing at least 17**.	هێزەکانی ئاسایش بەتوندوتیژی وەڵامیان دانەوە، **لانی کەم 17 کەس کوژرا**.	Security forces responded violently, **at least 17 people were killed**.
3.	Countries simply cannot progress when half their populations are marginalized, mistreated, or **subjected to discrimination**.	ئەو وڵاتانە ناتوانن پێشبکەون کە نیوەی دانیشتوانەکەیان فەرامۆشکراون، خراپ مامەڵەی لەگەڵدا کراوە یان **ڕووبەڕوی جیاکاری بۆتەوە**	Those countries simply cannot progress when half their populations are marginalized, mistreated, or **have faced discrimination**.
4.	So far, though, **Kurdish energy ambitions have not been impeded by Baghdad's control of the pipelines and its messy politics.**	تا ئێستا، **کۆنترۆڵی بەغداد بەسەر بۆڕیە نەوتیەکان و ئاڵۆزیی سیاسی لەعێراقدا نەبوونەتە لەمپەر لەڕێگەی ئامانجەکانی کورد لەبەرهەم هێنانی ووزەدا.**	So far, **Baghdad's control of the pipelines and political complexity have not been an obstacle to the Kurdish energy ambition.**
5.	…any unilateral declaration of independence would put them "in the wrong", **perhaps land-lock them** and justify counter-responses from Baghdad and regional neighbours.	...ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی بەشێوەیەکی تاک لایەنە و خۆی بخاتەهەڵەوە، کە **لە وانەیەقەتیس بکرێت** و پاساو بدات بەبە غداو دراوسێکانی ناوچەکەوەڵامی پەرچە کردار بنوێنن	…unilateral declaration of independence would put them "in the wrong", that **they may be landlocked** and justify counter-responses from Baghdad and regional neighbours.
6.	The questions 'litter louts' as **we call them in the UK**, should ask themselves are: who do I want to pick up after me and how much would I want to pay them to do it?	ئەو پرسیارەی کە پێویستە "ئاژاوەگێڕانی پاشماوە" (**هەروەك چۆن لە بەریتانیا بەوشێوەیە ناودەنرێن**) لە خۆیانی بکەن ئەوەیە: کێ دەبێ ئەو پاشماوەیەی من هەڵبگرێتەوە و دەبێ چەند بدەم بۆ ئەوەی ئەو کارە بکەن؟	The questions 'litter louts' (as **are called like this in the UK**) should ask themselves are: who do I want to pick up after me and how much would I want to pay them to do it?
7.	**Investment is pouring in**, not just from a vast array of Turkish companies, but from American oil companies like Exxon…	**لە هەموو لایەکەوە ڕوو لە کوردستان دەکرێت بۆ کاری وەبەرهێنان** نەک بەتەنیا لەلایەن کۆمپانیا تورکیەکانەوە بەڵکو لەلایەن کۆمپانیای ئەمریکی وەکو ئیکسۆن...	**Kurdistan is visited from all sides for investment work**, not just by the Turkish companies, but by American companies like Exxon…
8.	**Mubarak made it clear** how difficult the uprising had been for him personally…	**لە قسەکانی موبارەکدا ئەوە بە دیار کەوت** کە ناوبراو ئەو خۆپیشاندانانەی میسری بە دۆخێکی سەخت بۆ کەسایەتی وەسفکردووە...	**It was made clear from Mubarak's speech** how difficult the uprising had been for him personally…
9.	The U.S. should support rejuvenated efforts to find an acceptable solution on an amnesty for Kurdish militants, to establish the right of Kurds to be educated in their own language, **and to provide greater autonomy for the Kurdish region** of Turkey	پێویستە ئەمریکا پشتگیری لە هەوڵە نوێکان بکات بۆ دۆزینەوەی چارەسەرێکی گونجاو سەبارەت بە لێبوردنێك بۆ چەکدارە کوردەکان، مافی خوێندن بە زمانی خۆیان بۆ کوردەکان فەراهەم بکرێت و **سەربەخۆیی زیاتر بۆ هەرێمی کوردی تورکیا دەستەبەربکرێت**.	The U.S. should support rejuvenated efforts to find an acceptable solution on an amnesty for Kurdish militants, to establish the right of Kurds to be educated in their own language, **the Kurdish region of Turkey will be provided with more.**
10.	…they might see an opportunity **to empower** one	...لەوانەیە ئەوان هەلێك ببینن **بۆئەوەی دەسەڵات ببەخشرێت** بە یەکێك لە گەلە	…they may see an opportunity **so that power is given to** one

	of the region's more moderate, pro-American populations in a way that helps the Kurds, Western interests and freedom and prosperity in the Middle East.	میانڕەو و دۆستەکانی ئەمریکا بەشێوەیەك کە یارمەتی کوردەکان و بەرژەوەندیەکانی ڕۆژئاوا و ئازادی و خۆشگوزەرانی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا بدات.	of the region's more moderate, pro-American populations in a way that helps the Kurds, Western interests and freedom and prosperity in the Middle East.
11.	Last year, **bilateral trade was valued at U.S. $7.5 million,** most of which passed through or remained in the Kurdish transit zone.	ساڵی پار **بازرگانی نێوان هەردولا گەیشتە 7.5 ملیۆن دۆلاری ئەمریکی** و زۆربەی ئەم داهاتە بە هەرێمی کوردستاندا تێپەڕی یان لە ناوچەی ترانزێتی کوردیدا مایەوە.	Last year, **bilateral trade between the two sides reached** US 7.5 million, most of which passed through or remained in the Kurdish transit zone.
12.	NOT every generation **is given the chance** to turn the page on the past and write a new chapter in history.	هەموو نەوەیەك لە نەوەکان **دەرفەتی** هەڵدانەوەی لاپەڕەی ڕابردوو نووسینەوەی قۆناغێکی نوێی لە تۆماری مێژووی گەلەکەیدا **چنگ ناکەوێت**	NOT every generation **gets the chance** to turn the page on the past and write a new chapter in history.
13.	Attacks on civilians **must stop**	دەستدرێژییەکان بۆ سەر خەڵکی سیڤیڵ **بوەستێنرێت**	Attacks on civilians **must be stopped**.
14.	Nobody in Asia and nobody in Europe is calling for the Marines **to be sent back** to the shores of Tripoli either.	هیچ کەسێك نە لە ئاسیاو نە لە ئەوروپا حەز بە **گەڕانەوەی** کەشتیە دەریاییەکان بۆ کەنارەکانی تریپۆلی ناکات.	Nobody in Asia or Europe is interested in **the return of** the marine ships to the shores of Tripoli.
15.	Everyone is looking at the oil-gas laws and they say this is a problem we need to **deal with** today, next month or next year, realistically that is not going to happen.	هەموو کەسێك کە سەیری یاسای نەوت و گاز دەکات دەڵێن دەبێت ئەم کێشەیە لەمڕۆدا، لە مانگی داهاتوودا و لە ساڵی داهاتوودا **چارەسەربکرێن**، ئەگەر واقیعی بین ئەمە ڕوونادات.	Everyone is looking at the oil-gas laws and they say this problem should **be solved** today, next month or next year, if we are realistic this does not to happen.
16.	United Nations **peacekeepers and aid workers must be free to reach those in need**.	**هەروەك دەبێت ڕێگە بۆ هێزە ئاشتیپارێزە نێودەوڵەتییەکان و کارمەندانی بواری یارمەتییە مرۆییەکان خۆشبکرێت بۆئەوەی سەربەستانە بگەنە لێقەوماوان**.	**The way should be paved for the international peacekeeping forces and human aid workers to freely reach those in needs**
17.	…the Monitor Group, a consultancy firm founded by Harvard professors, **was well paid** for such services as a book to bring Gadhafi's immortal words to the public…	مۆنیتۆر گروپ... کە لەلایەن چەند مامۆستایەکی زانکۆی (هارڤەرد)ەوە دەمەزرێنراوە، **پارەیەکی زۆری** لە بەرامبەر خزمەتگوزارییەکانی لە بابەتی دانان و بەچاپ گەیاندنی کتێبی تایبەت بە گەیاندنی وتە نەمرەکانی قەزافی بۆ جەماوەر بە هاوکاری شارەزایانی ناوداری نێودەوڵەتی **وەرگرتووە**...	The Monitor Group… that is founded by some Harvard University teachers, **has received a huge amount of money** for such services as a book to bring Gadhafi's immortal words to the public…
18.	**Predictably, security deteriorated** as an unholy alliance of Sunni and Shia terrorists…	**وەك چاوەڕوان دەکرا بارودۆخی ئەمنی شێوێنرا لەلایەن** هاوپەیمانیەکی ناپیرۆزی تیرۆرستە شیعە و سوننەکان...	**As was expected, security situation was deteriorated** as an unholy alliance of Sunni and Shia terrorists…
19.	Perhaps **quiet negotiations can still find a way** to reverse this policy.	ڕەنگە بتوانرێت **لە ڕێگەی گفتوگۆیەکی هێمنانەوە** ئەم سیاسەتە **بگۆردرێت**.	Maybe **through calm negotiations** this policy **can be changed**.
20.	A human rights group that **had received U.S.** funding was taken over by the government.	گروپێکی مافەکانی مرۆڤیش کە **لەلایەن ئەمەریکاوە یارمەتی دارایی پێشکەش دەکرا**، لەلایەن حکومەتی بەحرەینەوە دەستی بە سەرداگیرا.	A human rights group that **that was granted funding by America** funding was taken over by the government.
21.	Human Rights Watch had concluded that "**what we are seeing** in Bahrain these days is a return to full-blown authoritarianism."	ڕێکخراوی چاودێری مافەکانی مرۆڤ پێیوایە: "**ئەو شتەی لە بەحرەین دەبینرێ** سەبارەت بە مافەکانی مرۆڤ، گەڕانەوەیەکی تەواوە بۆ دەسەلآتدارێتی ڕەها."	Human Rights Watch had concluded that **what is seen in Bahrain** in Bahrain these days is a return to full-blown authoritarianism."
22.	"Yes, I mean people are arrested and people **should**	بەڵێ، من مەبەستم ئەوەیە خەڵك دەست بەسەر کراوە **و پێویستە ئەوان بەپێی**	Yes, I mean people are arrested and **their rights**

	have due process.	**یاسا مافەکانیان پارێزراو بێت**	**should be safeguarded according to law**.
23.	"I don't see a clear policy," Venezuelan opposition leader Leopoldo Lopez - ...**Obama promised to defend** - told me.	لیۆپۆلدۆ لۆپێز سەرۆکی ئۆپۆزسیۆنی ڤەنزوێلا - **کە پەیمانی پاراستنی لە لایەن ئۆباماوە پێدرابو**- پێی گوتم، (من سیاسەتێکی ڕون نابینم لە لایەن ئەمەریکاوە).	Venezuelan opposition leader Leopoldo Lopez - **who was promised by Obama to defencd** - told me: "I don't see a clear policy".
24.	**As the failed British escapade shows**, the spies don't know any better.	**هەروەکو لە راپۆرتە چڕوپڕەکانی بەریتانیاش دەبینرێت**، سیخوڕەکانیش هیچ شتێکی زیاتر لەم بارەیەوە نازانن.	**As can be seen from the British intensive reports**, the spies don’t know more about it.
25.	Erdogan said in an interview before leaving for Cairo that he had seen "grounds for war" against Israel last year after **nine Turks had been killed** by Israeli commandos…	لە چاوپێکەوتنێکدا پێش بەڕێکەوتنی بەرەو میسر، ئەردۆگان گوتی کە پارساڵ لە کاتی **کوشتنی نۆ کەسی تورکی**... لە سەر دەستی کۆماندۆی ئیسرائیل "دەکرا بنەمایەك بێت بۆ جەنگ لەگەڵ ئیسرائیل"	Erdogan said in an interview before leaving for Egypt that **the killing of nine Turkish people** at the hands of Israeli commandos… “could be a ground for war with Israel”.
26.	An attack by Kurdistan Workers Party (PKK) guerrillas in Hakkani Province in eastern Turkey overnight **killed five people**…	لە هێرشێکدا کە لەلایەن گەریلاکانی پارتی کرێکارانی کوردستان PKK لە ناوچەی هەکاری لە رۆژهەڵاتی تورکیا ئەنجام درا، **5 کەس کوژران** …	In an attack by Kurdistan Workers Party (PKK) guerrillas in Hakkani in eastern Turkey, **five people were killed**…
27.	**Saleh was nearly killed by a bomb**, but on his return after three months in a Saudi hospital, forces commanded by his son still held the presidential palace in Sanaa.	**عەلی عەبدوڵا ساڵحیش کە بەهۆی بۆمبەکەوە لە مەرگ نزیك بویەوە**، دوای بەسەبردنی سێ مانگ لە نەخۆشخانەیەکی سعودیە گەڕایەوە، هێزەکانی کە لەلایەن کوڕەکانیەوە سەرپەرشتی دەکرێت هێشتا لە کۆشکی سەرۆکایەتی لە سەنعا زاڵن.	**Ali Abdulla Saleh got close to death**, but on his return after three months in a Saudi hospital, forces commanded by his son still held the presidential palace in Sanaa.
28.	**All of this happened because the United States invaded the country.**	**هەمو ئەو شتانە لە ئەنجامی داگیرکردنی وڵاتەکەوە رویدا لە لایەن ئەمەریکاوە.**	**All of these things happened as a result of the country’s invasion by America.**
29.	For me, **this opening is most easily seen** in the enthusiasm across the government, society and ordinary people to engage with the outside world.	بۆ من **ئەم کرانەوەیە لەو جۆش و خرۆشییەدا دەبینم** کە لەنێو حکوومەت، کۆمەڵگە و خەڵکی ئاساییدا هەیە بەمەبەستی تێکەڵاوبوون لەگەڵ جیهانی دەرەوە.	For me**, I will see this opening** in the enthusiasm across the government, society and ordinary people to engage with the outside world.
30.	That is a huge task for Iraqi Kurds of today to live up: **to make those sacrifices worthwhile** by contributing to a free, democratic and effective Kurdistan and Iraq.	ئەمەش ئەرکێکی گەورەیە کە کوردانی ئەمڕۆ بەدیبێنن، **تاوەکو ئەو قوربانیدانە بەفیڕۆ نەڕوات** و لەهەمانکاتیشدا بەشداربن لە کوردستان و عێراقێکی ئازاد و دیموکرات و سەرکەوتوودا.	That is a huge task for Iraqi Kurds of today to live up: **so that this sacrifice will not be waisted** by contributing to a free, democratic and effective Kurdistan and Iraq.
31.	This was then picked up by the new Conservative-Liberal Democrat government and **it is driving more and more British companies to do business with Kurdistan**	هەمان ستراتیژ لەلایەن حکومەتی هاوبەشی پارتی پارێزگاران و ئازادیخوازە دیموکڕاتەکان پەیرەوکراو ئێستاش بەردەوام **کۆمپانیای بەریتانی هاندەدرێت تاوەکو کاری وەبەرهێنان لە کوردستان بکەن**	The same strategy was then practiced by the Conservative party and the Liberal Democrat coalition government and now **British companies are encouraged to do investment in Kurdistan**
32.	Speaking personally, **I would not put spending money picking up litter** that shouldn’t be dropped in the first place at the top of my list of government spending.	بەبۆچوونی تایبەتی خۆم **پارەدان بە هەڵگرتنەوەی پاشماوە نابێ بخرێتە لیستی خەرجییەکانی حکومەتەوە**، لەبەرئەوەی هەر لە بنەڕەتەوە نابێ ئەو زبڵ و پاشماوانە فڕێبدرێنە سەر شەقامەکان و گۆڕەپانەکان .	From my personal opinion, **spending money picking up litter should not be put in the list of government** spending, because in the first place such litter should not be dropped on the streets and the ground.
33.	…hundreds of suicide bombers **financed by Arab oil money**	...بە سەدان تەقینەوەی خۆکوژی **لەسەر حیسابی پاری نەوتی عەرەب ئەنجامداوە**	…hundreds of suicide bombers **on the account of** Arab oil money.
34.	**Once that limit is reached in**	**هەر کە لە چەند ساڵی کەمی داهاتوودا**	**Once in the next few years,**

	the next few years, and if Iraq's southern fields can satisfy demand by themselves,	**عیراق گەیشتە بەرهەمهێنانی ئەو ئاستە** و ئەگەر کێڵگە نەوتیەکانی باشووری عیراق بۆ خۆیان بتوانن داواکاری و خواستەکان دابینبکەن	**Iraq reached producing that level**, and if Iraq's southern fields can satisfy demand by themselves,
35.	Criminalisation of the Kurdish language after the military coup of 1980 finally silenced the storytellers, and many **songs were lost**.	لە کۆتاییدا بەتاوانکردنی زمانی کوردی لە پاش کودەتا سەربازییەکەی ساڵی 1980 حیکایەتخوانانی بێدەنگکرد. و گەلێك گۆرانیش **لەناوچون**	Criminalisation of the Kurdish language after the military coup of 1980 finally silenced the storytellers, and many **songs lost**.
36.	Because of it, **I was tortured for two days** and then went to jail for four months."	بەهۆی ئەوەوە، **بۆ ماوەی دو رۆژ ئەشکەنجەیان دام** و دوای ئەوەش بۆ ماوەی چوار مانگ زیندانیکرام".	Because of it, **they tortured me for a period of two days** and detained me for a period of four months.
37.	**You are allowed** to sing about love, but not about politics.	**تۆ بۆت هەیە** گۆرانی دەربارەی ئەویندارى بڵێیت، بەڵام دەربارەی سیاسەت نا.	**You can** sing about love, but not about politics.
38.	**Handcuffed and hooded**, he was thrown into the back of a car and beaten again as officers discussed whether or not to kill him.	**پاش کەلەپچەکردنی و داپۆشینی** فڕێدرایە پشتی سەیارەیەکەوە دوبارە لێی درایەوە و ئەفسەرەکان باسی ئەوەیان دەکرد کە بیکوژن یان نا.	**After handcuffing and covering** him, thrown into the back of a car and beaten again as officers discussed whether or not to kill him.
39.	…two months of anti-government demonstrations **have led** to violent crackdowns on what have been predominantly peaceful protests.	...دو مانگ لە خۆپیشاندانی هێمنانەی دژ بە حکومەت کە سەرکوتکردنی توندی **بەدوادا هات**.	…two months of peaceful anti-government demonstrations that was **followed by** tough crackdowns.
40.	"Freedom is shrinking for the press," he said. "**As long as what we report** is not in their [the ruling parties] best interests, we will suffer."	بڕیار وتیشی:"ئازادی رۆژنامەگەری بەرتەسك دەکرێتەوە و **هەرکاتێك کە راپۆرتێك ئامادە بکرێت** کە بە دڵ حیزبە دەسەڵاتدارەکان نەبێت ئەوا ئازار دەچێژی".	Bryar also said: "Freedom of press is shrinking and **whenever a report is prepared** which is not in the ruling parties' best interests, you will suffer".
41.	**He has received numerous death threats** and now faces a charge of up to five years in prison for a recent article incriminating government figures.	**ئەحمەد میرە تا ئێستا چەندین هەڕەشەی کوشتنی لێکراوە**، لە ئێستاشدا روبەڕوی پێنج ساڵ زیندانی دەبێتەوە بەهۆی بابەتێك لە بارەی تاوانێکی حکومەت.	**Ahmed Mira has been threatned to death numerous times**, he now faces a charge of up to five years in prison for a recent article incriminating government figures.
42.	Historically for Muslims, **the act of suicide has always been seen as wrong** - in the same way that it has for Christians.	**مسوڵمانان** هاوشێوەی مەسیحییەکان بەشێوەیەکی مێژوویی **بە کارێکی هەڵە لە خۆکوژیی دەڕوانن**، بەڵام ئەوەی ئێستا ڕوویداوە سومبولێکی جیاوازە.	Historically **Mulism**, similar to Christains, **see suicide as a wrong act,** but what has happened now is a different symbol.
43.	Eight civilians and two members of the security forces **died** in Sulaymaniyah and nearby villages during the protests.	لە درێژەی خۆپیشاندانەکاندا هەشت هاوڵاتی و دو ئەندامی هێزە ئەمنیەکان لە سلێمانی و شارۆچکەکانی دەوروبەری **کوژران**.	During the demonstrations, eight civilians and two members of the security forces **were killed** in Sulaymaniyah and nearby towns.
44.	Egypt has long **been seen as** a society deferential to authority,	میسر لەمێژە وەکو کۆمەڵگایەکی جیاواز لە دەسەڵاتەوە **دەرکەوتووە**.	Egypt **has long appeared** as a different society.
45.	…the Egyptian regime has cracked down on its civil society, **shutting down political parties, closing newspapers**…	...ڕژێمی میسر بەناو کۆمەڵگای میسریدا چووبووە خوارەوە و پارچە پارچەی کردبوو، **چالاکی هەموو پارتێکی سیاسی و رۆژنامەکان قەدەغەکرابوو** ...	…the Egyptian regime has gone down the society and broken it down, **the activities of all political parties and newspapers had been banned**…
46.	Judges and lawyers who stood up to the regime **were persecuted**.	دادوەران و پارێزەران هاتنە دەنگ، بەڵام **موبارەك دەمکوتی کردن**.	Judges and lawyers raised their voice but **Mubarak suppressed them**.

47.	The U.S. joined in the U.N. Security Council authorization of a “no-fly zone,” **to be implemented by** France, the U.K. and the U.S.	ویلایەتە یەکگرتووەکان چووەپاڵ بڕیارەکەی ئەنجومەنی ئاسایش بۆ سەپاندنی ناوچەی دژەفڕین بەسەر لیبیادا کە **هەریەکە لە ویلایەتە یەکگرتووەکان و بەریتانیا و فەرەنسا سەریەرشتی جێبەجێکردنی دەکەن**	The United States joined in the Security Council decision to impose a no-fly-zone on Libya that **each of the United States, Britain and France supervise its implementation**.
48.	**As the ballots are counted**, all sides must resist prejudging the outcome.	**کاتێك جیاکردنەوە و ژماردنی دەنگەکان دەستپێدەکات** واپێویستە هیچکام لە لایەنەکان پێشوەخت حوکم لەسەر ئەنجامەکان نەدەن،	When **separating and counting the votes**, no side must judge the results in advance.
49.	Perhaps **quiet negotiations can still find a way to reverse this policy**.	ڕەنگە **بتوانرێت لە ڕێگەی گفتوگۆیەکی هێمنانەوە ئەم سیاسەتە بگۆردرێت** .	Perhaps **this policy can be changed through a calm conversation**.
50.	…Kurdistan region exports an average of 175,000 barrels of oil per day, and **officials project** the figure will rise to 200,000 barrels per day by the end of the year.	...کوردستان ڕۆژانە 175.000 بەرمیلە نەوت هەناردە دەکات، کە **پێشبینی دەکرێت** لە کۆتایی ئەمساڵدا بگاتە 200.000 بەرمیل نەوت لە ڕۆژێکدا.	…Kurdistan Region exports 175,000 barrels of oil daily, **it is expected** to reach to 200,000 barrels a day by the end of the year.
51.	…specifying an allotment for a specified period for the damaged regions which **were unjustly deprived of them by the former regime**…	...دیاریکردنی پشك بۆ ماوەیەك بۆ ئەو هەرێمە زیان لێکەوتووانەی **ڕژێمی پێشوو بێبەشی کردبوون**...	…specifying an share for a period for the damaged regions **that the former regime deprived of them**…
52.	At some point, if the number is high enough and includes some of the bigger states, **they begin calling the missions “embassys**,”	لە هەندێ حاڵەتدا، ئەگەر ژمارەی ئەو شاندانە زۆر بوون و لە وڵاتە گەورەکانیشدا بوونیان هەبوو، **ئەوا بەو شاندانانە دەوترێت«باڵێوز»**	At some point, if the number of these missions is high and existed in the big states, **such missions would then be called “embassys**,”
53.	…the **constitution in which you adopted in 2005** at least keeps democracy alive for long enough that the political system become mature.	...**دەستووری وڵاتەکە کە لە ساڵی 2005دا تەبەنی کرا** بووە هۆی ئەوەی دیموکراسی بە زیندوویی بمێنێتەوە، تا ئەو کاتەی سیستمە سیاسییەکە کامڵ دەبێت.	…**the country’s constitution which was adopted in 2005** has led to keeping democracy alive until the time the political system becomes mature.
54.	I think there is a lot of issues to **deal with** as article number 111, 110…	پێموایە دەبێت کێشەکەلێگی زۆر **چارەسەربکرێن** لە پێوەندیدا بە ماددەی 111 و 110...	I think there are a lot of issues to **be resolved** in relation to article 111, 110…
55.	They readily volunteer answers to complicated questions that **come up** in class…	ئەوان بەخۆشحاڵیەوە وەڵامی ئەو پرسیارە ئاڵۆزانەی لەناوپۆلدا **دەوروژێنرێت** دەدەنەوە...	They answer the complicated questions **that are provoked** in the class with pleasure…
56.	Everyone is looking at the oil-gas laws and they say **this is a problem we need to deal with today, next month or next year**, realistically that is not going to happen.	هەموو کەسێك کە سەیری یاسای نەوت و گاز دەکات دەڵێن **دەبێت ئەم کێشەیە لەمڕۆدا، لە مانگی داهاتوودا و لە ساڵی داهاتوودا چارەسەربکرێن**، ئەگەر واقیعی بین ئەمە ڕوونادات.	Everyone is looking at the oil-gas laws and they say **this problem should be resolved today**, next month or next year, if we are realistic this does not to happen.
57.	So, **how far keeping centralism in Iraq threatens** the change of Iraq into dictatorship again?	**ئایا ئەمە تا چەند مەترسی ئەوەی لێدەکرێت** دووبارە عێراق بگەڕێتەوە بۆ سەردەمی دیکتاتۆریەت؟	So, **how far is it seen as a threat** that Iraq returns to dictatorship again?
58.	…it will do a lot of things inside the KRG regardless what Baghdad says, **regardless what anyone say**.	...هەروەها مومارەسەی سەربەخۆییەکی زۆر دەکەن لە ئەنجامدانی کارە ناوخۆییەکانی هەرێمەکە، بە چاوپۆشین لەوەی بەغدا دەیڵێت، **بە چاوپۆشین لە هەر شتێکی دیکە کە دەوترێت**.	…it will also exercise a lot of independence in its performance of the region’s internal affairs, regardless of what Baghdad says, **regardless of whatever is said**.
59.	Unfortunately; **the way that the current government came to**	بەداخەوە **ئەو شێوەیەی ئەم حکومەتەی پێ پێکهێنرا** کە ئێستا لە دەسەڵاتدایە، بووە	Unfortunately, **the way that the current government was**

	power has created a kind of factionalism that's makes a cohesive of representative government impossible.	هۆی دروستکردنی گروپگەرایی، کە بۆتەهۆی ئەوەی بوونی حکومەتێکی نوێنەرایەتی و یەکگرتوو شتێکی مەحاڵ بێت.	**formed** has created factionalism that has made a united representative government impossible.
60.	I think that **the more that civil society can be empowered**, I think more ordinary people, and not these leader politicians, can be the main actors.	**پێموایە تاوەکو زیاتر کۆمەڵگەی مەدەنی بێتە مەیدانەوە**، ئەوا خەڵکە ئاساییەکە نەك سەرکردە سیاسییەکان دەبنە ئەکتەری سەرەکی.	I think **the more civil society comes to the ground**, the more ordinary people, and not political leaders, become the main actors.
61.	…the Kurdistan Region is now characterised by engagement with the outside world, **growing prosperity and increasing confidence in the future**.	...هەرێمی کوردستان ئێستا پەیوەندییەکی باش و ڕۆڵ لە جیهانی دەرەوەدا دەبینێت **و پێشکەوتن و گەشەسەندنێکی باش و زیادبوونی متمانە بە دوارۆژ لەو هەرێمە دەبینرێت**.	…the Kurdistan Region now has good relations and plays a role in the outside world, **and progress and a good development and increasing confidence in the future can be seen in the region**.
62.	Still, **there's something peculiar about Obama's foreign policy**: There doesn't seem to be one.	هێشتا **شتێکی نامۆ بە سیاسەتی دەرەوەی ئۆباماوە دەبینرێت**، ئەویش ئەوەیە هیچ سیاسەتێکی دەرەوەی لە بنەڕەتدا دیار نییە،	Still, **something odd is seen about Obama's foreign policy**; there is basically no foreign policy.
63.	….their power-sharing arrangement can **appear corrupt and stifling** to anyone not a member…	ڕێکەوتنی هاوبەشی نێوانیان بۆ دابەشکردنی دەسەڵات **بەجۆرێک لە گەندەڵی و کارێکی قێزەون هەژمار دەکرێت** لەلایەن هەرکەسێکەوە کە ئەندامی ئەوان نەبێت.	…their mutual agreement to share power **is considered a kind of corrupt and disgusting action** by anyone not their member…
64.	**Security forces controlled by Mr. Maliki** have surrounded the compounds of Sunni leaders in Baghdad.	**هێزەکانی ئاسایشی سەر بە مالیکی** گەمارۆی ئەو ناوچانەیان داوە کە سەرکردە سوننەکانی تێدا جێگیرە لە بەغدا.	**Security forces belonging to Maliki** have surrounded those areas where Sunni leaders settled in Baghdad.
65.	…the US government needs to keep a much closer eye on the Kurdish region to ensure that simmering problems there do not boil over, **according to** a June 15 session at the Washington Institute for Near East Policy.	....ویلایەتە یەکگرتوەکان پێویستە وریاتر ئاگای لە بارودۆخی ئەو هەرێمە کوردیە بێت بۆ دڵنیابون لەوەی کە پەنگخواردنەوی کێشەکان بەرزنەبێتەوە، ئەمەش لە خولێکی پەیمانگای واشنتۆن بۆ سیاسەتی خۆرهەڵاتی خواروودا **ئاماژەی بۆ کراوە**.	…the United States needs to take more care of the situation of this Kurdish region to ensure that the simmering problems do not rise, **as indicated by** the Washington Institute for Near East Policy
	8. Space for time		
1.	Abuse can happen in a family's home, on fields of armed conflict where rape is used as a weapon of war, or **wherever** girls are diminished and devalued simply because they are girls.	توندوتیژی لەوانەیە لە ماڵی خێزانێك ڕوودات، یان لە مەیدانی ململانێی چەکداری کە تیایدا ئیغتیساب وەکو چەکی شەڕ بەکارهاتوە، یان **لەهەرکاتێکدا** کەوا کچان سوك و بێبەهاکراون تەنها لەبەرئەوەی کە کچن.	Abuse can happen in a family's home, on fields of armed conflict where rape is used as a weapon of war, or **whenever** girls are diminished and devalued simply because they are girls.
2.	Since President Obama **has been having a rough time** lately, let me belatedly congratulate him on his apparently successful policy of regime change in Libya.	بەو پێیەی سەرۆك باراك ئۆباما **بە باردۆخێکی قورسدا تێدەپەرێت**، ڕێگەم پێبدەن پیرۆزبایی لێبکەم" هەرچەند ئەگەر دواش کەوتبم" لەسەر سەرکەوتنی سیاسەتەکەی بەگۆڕینی ڕژێم لەلیبیادا.	Since President Barak Obama **is going through a situation**, let me congratulate him, even if I am late, on his policy success by changing regime in Libya.
3.	The demonstrators are currently in a **time** of healing, physically and psychologically.	خۆپیشاندەران ئێستا لە **قۆناغی** سارێژبونەوەی برینەکانیاندا تێدەپەڕن، چ برینداری جەستەیی و چ برینداری دەرونی.	The demonstrators are currently in a **stage** of healing, physically and psychologically.
4.	It was **time** for the transition to begin.	ئەویش بریتییە لە دەستپێکردنی **قۆناغی** گواستنەوە و ئینتیقالی.	It is the beginning of the transition **stage**.
5.	Set aside for the moment the fact that the U.N. council is	بۆ ساتێك ئەو راستییە لە بیر بکەن کە ئەنجومەنی نەتەوە یەکگرتوەکان لە لایەن	Set aside for the moment the fact that the U.N. council is

	dominated by human rights abusers who devote most of **the agenda** to condemnations of Israel.	پێشێلکارانی مافی مرۆڤەوە، کە زۆربەی **کاتەکانیان** تەرخان کردوە بۆ رەخنەگرتن و تاوانبارکردنی ئیسرائیل، دەستی بەسەردا گیراوە.	dominated by human rights abusers who devote most of **their time** to condemnations of Israel.

Appendix 10

Findings of the Équivalence Translation Procedure

1. Idioms translated by communicative translation			
No.	**ST**	**TT**	**BT**
1.	**You hit the nail on the head**… the federal government is fighting back against this distribution of power to the regions and to the provinces	**ئێوە پەنجەتان خستەر برینەکە**، حکومەتی فیدراڵی ئێستا بەرەنگاری ئەم دابەشکردنەی دەسەڵات بەسەر هەرێم و پارێزگاکاندا دەبێتەوە	**You have put the finger on the wound**… the federal government opposes this distribution of power to the regions and provinces
2.	So if Professor Kuran's diagnosis is correct, that should **bode well** for the region — and Turkey's boom in recent years underscores the potential for a renaissance.	کەواتە ئەگەر لێکدانەوەکەی پرۆفیسۆر کوران راست بێت، ئەوا دەبێت **بەقازانجی** ناوچەکە **بشکێتەوە** و گەشەکردنەکەی تورکیاش لەم ساڵانەی دواییدا هێزی نوێبونەوە بەخۆیەوە دەبینێت.	So if Professor Kuran's interpretation is correct, then it should **be of the interest of** the region, and the Turkey development in recent years reflects revival forces.
3.	However, if and when Iraq succeeds in producing the volumes currently bandied about… its neighbours are bound to **weigh in** and, through Opec or otherwise, seek to limit Iraqi exports in order to keep control over world prices and protect their own status as producers.	بەڵام ئەگەر و کاتێ عیراق سەرکەوتوو دەبێت لە بەرهەمهێنانی ئەو بڕانەی ئێستا قسەی لێوەدەکرێت… دراوسێکانی عیراق بەدڵنیاییەوە **قسەی خۆیان دەبێت** لەڕێگەی ئۆپێك یان شێوازی تر هەوڵدەدەن هەناردەکانی عیراق سنورداربکەن بۆ ئەوەی کۆنترۆڵی نرخەکانی جیهان بکەن و وەکو بەرهەمهێن پارێزگاری لە ڕەوشی خۆیان بکەن.	However, if and when Iraq succeeds in producing the volumes currently bandied about… its neighbours **would** certainly **have their own say**, through Opec or otherwise, seek to limit Iraqi exports in order to keep control over world prices and protect their own status as producers.
4.	Disputes over territory, natural resources and power-sharing, including the implementation of key legislation, and ongoing security problems **stand in the way of** enduring stability and progress.	ناکۆکیەکان لەسەر ناوچەکان و سەرچاوە سروشتیەکان و بەشداری دەسەڵات و تەنانەت جێبەجێ کردنی یاسای بنەڕەتی و بەردەوامی کێشەی ئاسایش **ڕێگرن لە بەردەم** سەقامگیری درێژخایەن و بەرەوپێشچوون.	Disputes over territory, natural resources and power-sharing, including the implementation of key legislation, and ongoing security problems **are an impediment in front of** enduring stability and progress.
5.	If they are smart, Kurds will grudgingly accept their boundaries and work within the delicately negotiated features of Iraq's essentially federalist constitution **to chart their own course**.	کوردەکان ئەگەر بەشێوەیەکی زیرەکانە مامەڵە بکەن، بە نابەدڵانە بە سنورەکانیان ڕازی دەبن و هێمنانە کار لەگەڵ دەستوری فیدڕاڵی عیراق دەکەن **بۆ بەدەستهێنانی ئامانجەکانی خۆیان**.	If they are smart, Kurds will grudgingly accept their boundaries and work within the delicately negotiated features of Iraq's essentially federalist constitution **to achieve their goals.**
6.	Buildings collapsed **like houses of cards**…	بیناکان **وەک پولی دۆمینە** دادەڕمان…	The building collapsed **like domino blocks**...
7.	**To sum up**, the young men and women I've had the pleasure to interact with so far at AUI-S are the perfect students.	**بەکورتی** ئەو کوڕ و کچە گەنجانەی کە من ئەو خۆشحاڵیەم پێبڕاوە لە زانکۆی ئەمریکی لە عیراق - سلێمانی مامەڵەیان لەگەڵدا بکەم، فێرخوازی پێرفێکتن	**In brief**, the young men and women I've had the pleasure to interact with so far at AUI-S are the perfect students.
8.	Now, the world is watching, united in its determination to make sure that all parties in Sudan **live up to** their obligations.	ئێستاش ئەوەتا جیهان چاودێری دۆخەکە دەکات، ئێمەش لەسەر سووربوونی خۆمان کۆکین کە دەبێت هەموو لایەنەکانی سودان بە بەڵێنەکانیانەوە **پابەند بن**.	Now, the world is watching the situation, and we are united in our determination that all parties in Sudan should **adhered to** their pledges.
9.	The government of Sudan must **live up to** its international obligations. Attacks on civilians must stop.	پێویستە حکومەتی سودان **پابەندی** بەڵێنە نێودەوڵەتییەکانی **بێت** و دەبێت دەستدرێژییەکان بۆ سەر خەڵکی سیڤیل بووەستێنرێت.	The government of Sudan must **adhere to** its international pledges, and attacks on civil people must stop.
10.	Seeing all the construction cranes in Erbil and Sulaimaniyah, the bustling	بەبینینی ئەو ژمارە زۆرەی دەزگای بەرزکەرەوە کە کاری بنیاتنان ئەنجام دەدەن لە هەولێرو سلێمانی، بازارە پڕ	Seeing all the construction lifting machines in Hawler and Sulaimaniyah, the bustling

	markets and the passionate youth, **one gets the sense** that…	جموجۆڵەکان و گەنجە چالاکەکان، **دەگەیە ئەو بڕوایەی** کە…	markets and the active youth, **you come to the belief** that…
11.	…crowds of energetic, strong-willed men from **all walks of life** and even some women, all determined to shape their destiny and become masters of their own fate.	…قەرەباڵغی زۆر و کەسانی بە ورە و بەهێزی **سەرجەم کایەکان** و تەنانەت هەندێك لە ژنانیش، هەموو پێکەوە شێوە و شکڵی چارەنووسیان دەستنیشان دەکەن و دەبن بە پاڵەوانی قەدەری خۆیان.	…large crowds of strong-willed and strong people from **all fields [of life]** and even some women, all determined to shape their destiny and become masters of their own fate.
12.	Mubarak would surely have warned Wisner that without him, Egypt would **fall prey to** the radicalism of the Muslim Brotherhood	هەروەها لەمیانی دیمانەکەدا، موبارەك هۆشداری ئەوەی بە ویسنەر داوە کە لە کاتی نەبوونی ئەودا میسر **نغرۆی** ڕادیکالیزمی ئیخوان موسلیمین **دەبێت**.	During the meeting, Mubarak has warned Winser that in his absence, Egypt would **sink into** the radicalism of the Muslim Brotherhood
13.	British businesses are hoping to **take advantage of** a natural resources boom which has seen the Kurds double their oil output to almost 200,000 barrels a day.	کۆمپانیاکانی بەریتانیا دەیانەوێت **دەستیان بگات بە**و گەشەپێدانەی هەرێمی کوردستان بەخۆییەوە بینیووە لەبواری سامانە سروشتییەکان، کە ئێستاکە بەرهەمی ڕۆژانەیان نزیکەی 200 هەزار بەرمیلە.	British businesses want to **get their hands on** the natural resources development Kurdistan region witnessed in the field of natural recourses…
14.	"**Don't stand idly by**, don't be silent, when dissidents elsewhere are imprisoned and protestors are beaten."	"**دەستەوەستان مەوەستن** و بێ دەنگ مەبن کاتێك دەبینن چەوساوەکان لە هەرشوێنێك دەخرێنە بەندیخانەو ئەوانەی دەنگی ناڕەزاییشیان بەرزدەکەنەوە ئازار دەدرێن".	"**Don't stand still** and don't be silent when the oppressed elsewhere are put into prison and those who raise their protesting voice are hurt."
15.	These guys are nothing more than mercenaries who wrap themselves in the flag and get wealthy **on the backs of** the men and woman they once commanded.	ئەوانە هیچ نین جگە لە کۆمەڵێك کە **لەسەر حسابی** کۆمەڵێك ژن و پیاوی ئەم وڵاتە خۆیان دەوڵەمەند دەکەن	They are nothing but a group (of people) who make themselves rich **at the expense of** a group of this country's men and women.
16.	The danger, **in other words**, is less Iran than Russia.	مەترسییەکە **بەمانایەکی تر**، بریتییە لە کەمتر لە ئێران و زیاتر لە ڕوسیا	The danger, **taking another meaning**, is less Iran than Russia.
17.	Ultimately, it is about keeping any enemies in the making close; that is, **have a foot in** Baghdad…	دواجار گرنگە لە دوژمنەکان دور نەکەویتەوە، واتا **پێیەکت** لەبەغداد **قایم بکەیت**…	Ultimately, it is important not to get away from your enemies… **stick a foot in** Baghdad…
18.	I have nothing but respect for the Americans, Brits and Iraqis who **paid the price** to make it possible.	هەروەها من جگە لە ڕێز هیچی ترم نییە بۆ ئەمەریکییەکان، بەریتانییەکان و عێراقییەکان کە **باجیان دا** بۆ ئەوەی ئەم شتە ببێت بە شیاو بۆ کردن.	I have nothing but respect for the Americans, Brits and Iraqis who **paid the tax** to make it possible.
19.	In the meantime, the Kurds will continue to operate in the interests of the Kurds and Kurdistan, and that means exploiting Baghdad for all it has got – **a price Iraq and Iraqis have to pay** to keep the country intact.	هاوکات، کورد بەردەوام دەبێت لە کارکردن بۆ بەرژەوەندی کورد و کوردستان، واتا سود لە هەموو دەرفەتەکان وەردەگرێت لە بەغداد – **ئەمە ئەو باجەیە کە دەبێت عێراق وعێراقیەکان بیدەن** بۆ هێشتنەوەی ووڵات بە یەکپارچەیی.	In the meantime, the Kurds will continue to operate in the interests of the Kurds and Kurdistan, and that means take advantage of all the opportunities in Baghdad - **a tax Iraq and Iraqis have to pay** to keep the country united.
20.	But it goes, in a small way, to **the heart of** what it is to be a good citizen.	بەڵام ئەوەش هەنگاوێکی بچووکە بۆ چوونە **نێو ناخی** مەسەلەکەوە، کە ئەویش ئەوەیە چۆن دەبیتە هاووڵاتییەکی باش.	But this is a small step to go **to the core of** the issue, which is what it is to be a good citizen.
21.	It goes to **the heart of** the relationship between the individual and the state.	ئەمەش دەچێتە **کرۆکی** پەیوەندییەکانی نێوان تاك و دەوڵەت.	It goes to **the core of** the relationship between the individual and the state.
22.	Iran, the Arab dictators and, most of all, Al Qaeda did not want a democracy **in the heart of** the Arab world...	ئێران، دیکتاتۆرە عەرەبەکان و لە هەموشیان ترسناکتر ئەلقاعیدە دیموکراسییان **لەناوجەرگەی** جیهانی عەرەبدا نەویست...	Iran, the Arab dictators and, most of all, Al Qaeda did not want a democracy **in the core of** the Arab world...

23.	While the initial public response to his decision, in America and in Iraq, may be positive, this will not shield him from the consequences if his bet **goes sour**.	لە کاتێکدا کە کاردانەوەی گشتی بۆ ئەم بڕیارە لە ئەمەریکا و عێراق رەنگە پۆزەتیڤ بێت، بەڵام ئەمە ئۆباما لە دەرئەنجامەکان ناپارێزێ ئەگەر رەهنەکەی **خراپ بکەوێتەوە**.	While the initial public response to his decision, in America and in Iraq, may be positive, this will not protect him if his bet **goes bad**.
24.	…when Baghdad recently moved to revise an earlier version of an oil and gas law **to the detriment of** the Kurds, the Kurdistan regional government recalled Kurdish officials in Baghdad…	...کاتێک بەغداد پێشنیازی چاوپێداخشاندنەوەی یاسای نەوت و گازی پێشووی کرد **کە بە زیانی کورد تەواو دەبوو**، حکومەتی هەرێمی کوردستان بانگهێشتی بەرپرسە کوردەکانی کردەوە لە بەغداد...	…when Baghdad recently moved to revise an earlier version of an oil and gas law **that would be to the disadvantage of** the Kurds, the Kurdistan regional government recalled Kurdish officials in Baghdad…
25.	Mubarak had allowed some freedom of speech and assembly surrounding the 2005 elections, then reversed what little opening there had been. Judges and lawyers who **stood up** to the regime were persecuted.	موبارەك ڕێگەی بە بڕێکی کەم لە ئازادی ڕادەربڕین دەداو لەم بارەیەشەوە دادوەران و پارێزەران **هاتنە دەنگ**، بەڵام موبارەك دەمکوتی کردن.	Mubarak had allowed little freedom of expression, so judges and lawyers **raised their voices**, but Mubarak suppressed them.
	2. Metaphor		
1.	Among the many articles on car bombings, political **stalemate** and social instability, the larger story of personal and educational development in the country sometimes gets lost.	لەنێوان بابەتە زۆرەکانی تەقینەوەی ئۆتۆمبێلی بۆمبڕێژکراو **گرێ کوێرە**ی سیاسی و ناسەقامگیری کۆمەڵایەتی، زۆر لە چیرۆکی پێشکەوتنە تایبەتی و فێرکارییەکان لەوڵاتدا زۆرجار وندەبن.	Among the many articles on car bombings, political **blind knot** and social instability, the larger story of personal and educational development in the country sometimes gets lost.
2.	It also runs the risk of instability and more political **bottlenecks** in Baghdad and Arbil.	هەروەها مەترسی ناسەقامگیری و **بنبەستی** زیاتری سیاسی لەبەغدا و هەولێر لێدەکرێت.	It also runs the risk of instability and more political **impasse** in Baghdad and Arbil.
3.	But the charge was not to be. The U.S., U.K. and others intervened to **block** it	بەڵام تۆمەتەکە ئاراستەی نەکراوە، چونکە ئەمریکا و بەریتانیا و دەوڵەتانی تریش تەدەخولیان کرد بۆ **سڕکردنی** تۆمەتەکە،	America, Britain and other countries intervened to **freeze** the charge,
4.	Professor Kuran also focuses on the Islamic partnership, which tended to be the **vehicle** for businesses.	پڕۆفیسۆر کوران هەروەها تیشك دەخاتە سەر هاوکاری/هاوپەیمانێتی ئیسلامی، کە بە **داینەمۆ**ی ئیش و کارو بازرگانی دادەنرا.	Professor Kuran also focuses on the Islamic partnership, which tended to be the **dynamo** of businesses.
5.	The Obama administration appears **blindsided** by the crisis.	پێدەچێت ئیدارەکەی ئۆباما لەم قەیرانەدا **گیری خواردبێت**.	The Obama administration appears **stuck** in this crisis.
6.	This will not happen **overnight** in Iraq, but if it happens over time *it would be transformational*, because it is the necessary condition for democracy to take root in that region.	ئەمە تەنها **لە شەو و رۆژێکدا** رونادات لە عێراق، بەڵام ئەگەر بەپێی کات روبدات ئەوا شێوازێکی ئینتقالی دەبێت، چونکە مەرجێکی پێویستە بۆ دیموکراسی بۆ ئەوەی لەناوچەکەدا رەگی خۆی داکوتێت.	This will not happen **in a day and night** in Iraq, but if it happens over time *it would be transformational*, because it is the necessary condition for democracy to take root in that region.
7.	This surely got a few laughs in Egypt where land sales to fat cats and cronies of the regime that have resulted in huge **overnight** profits have been the talk of Cairo this past year.	ئەم بابەتە جێگای پێکەنین بو لە میسر کاتێك دەیان بینی ئەو پشیلانەی رژێم **لە چاوتروکانێکدا** دەکەوتنە ناو قازانجێکی زەبەلاحی مادیەوە، کە بە درێژایی ساڵی رابردو لە قاهیرە باسی لێوە کراوە.	This surely is worth laughing in Egypt where land sales to fat cats and cronies of the regime that have resulted in huge profits **in a blink of an eye** have been the talk of Cairo this past year.
8.	…a deeply **ingrained** resistance to the notion that the United States should publicly shame authoritarian regimes or stand	...بەرەنگاربونەوەیەکی **رەگ داکوتراوە** لەسەر ئەوەی ئایا پێویستە ئەمەریکا بە ئاشکرا رژێمە دەسەلاَتخوازەکان شەرمەزار بکات، یان بەرگری لە چینی چەوساوە	….a **rooted** resistance to the notion that the United States should publicly shame authoritarian regimes or stand

	up for the dissidents they persecute.	بکات.	up for the dissidents they persecute.
3. Nominal phrases translated by communicative translation			
1.	Similarly, while Baghdad may be adamant that the Kurds will never get oil-rich Kirkuk… provides the Kurds with a powerful **bargaining chip** that allows them to push for other objectives in the meantime.	بەهەمان شێوە، پێدەچێت بەغداد سوربێت لەسەر ئەوەی کورد هەرگیز نابێت بە خاوەنی کەرکوکی دەوڵەمەند بە نەوت، ئەمەش... وەک **کارتێکی فشار**ی بەهێز لە دەستی کورد دایە بۆ گەیشتن بە ئامانجەکانی تری.	Similarly, Baghdad may be adamant that the Kurds will never own rich with oil Kirkuk… this is a powerful **pressure card** at the hand of the Kurds to make pressure to achieve other objectives.
2.	…the Kurdistan Parliament has recently passed tough laws against **domestic violence**	... بەم دواییانە پەرلەمانی کوردستان چەند یاسایەکی توندی تێپەڕاندووە لەدژی **توندوتیژی خێزانی**.	…the Kurdistan Parliament has recently passed tough laws against **family violence**. Matter of collocation
3.	Later it may take the form of child marriage, **domestic violence**, or sexual exploitation.	پاشانیش لەوانەیە شێوازی هاوسەرگیری منداڵان، **توندوتیژی خێزانی**، یان دەستدرێژی سێکسی بگرێتەوە.	Later it may take the form of child marriage, **family violence**, or sexual exploitation.
4.	More than two-thirds of households surveyed in Bangladesh reported that **domestic violence** caused an average loss of $5 a month…	زیاترلە دوو لەسەر سێی ئەو خێزانانەی کە لێکۆڵینەوەیان لەسەر کراوە لە بەنگلادیش دەریانخستوە کەوا **توندوتیژی خێزانی** بۆتە هۆی لەدەستدانی تێکڕای 5 دۆلار مانگانە…	More than two-thirds of households surveyed in Bangladesh reported that **family violence** caused an average loss of $5 a month…
5.	The Kurdish President has even invited Christian refugees to take up **safe haven** in his region.	سەرۆکی هەرێمی کوردستان تەنانەت ئاوارە مەسیحییەکانی بانگهێشتکرد هەرێمی کوردستان بکەنە **پەناگەی ئارامی** خۆیان.	The President of Kurdistan region has even invited Christian refugees to take up **secure shelter** in the Kurdistan region.
6.	…the large-scale incursions by Turkey back in the 1990s, when the Kurdish Region of Iraq was supposed to be a **safe haven**…	...سنووربەزاندنی فراوانی تورکیا لە ساڵانی نەوەتەکاندا، لە کاتێکدا بڕیار بوو ناوچەی کوردەکان لەعێراقدا **ناوچەی ئارام** بێت…	…the broad incursions by Turkey in the 1990s, when the Kurdish Region in Iraq was supposed to be a **secure area**…
7.	…were it not for the first Iraq war and the creation of the Kurdish **Safe Havens** in 1991-2.	...ئەگەر جەنگی یەکەمی عیراق و دروستکردنی **ناوچە ئارامەکان** بۆ کوردەکان لە ساڵانی 1991 و 1992 نەبووایە…	…were it not for the first Iraq war and the creation of the Kurdish **secure area** in 1991-1992…
4. Conversational cliché			
1.	Best wishes	بە هیوای خۆشبەختی	In the hope of good fortune
5. Interjection			
1.	I'm convinced that listening to Obama's 2009 Cairo speech — not the words, but the man — were more than a few young Arabs who were saying to themselves: "**Hmmm**, let's see. He's young. I'm young. He's dark-skinned. I'm dark-skinned.	من قەناعەتم وایە بە گوێگرتن لە وتارەکەی ئۆباما لە قاهیرە لە ساڵی 2009، لە وشەکان نا، بەڵکو بە بیر کردنەوە لە کەسایەتیەکەی ئۆباما، زۆربەی گەنجەکان بە خۆیان دەوت: "**ئەها**، تەماشاکە. ئۆباما گەنجە و منیش گەنجم. ئەو پێستی رەشە و منیش پێستم رەشە.	I'm convinced that listening to Obama's 2009 Cairo speech — not the words, but the man — were more than a few young Arabs who were saying to themselves: "**Aha**, look. He's young. I'm young. His skin is dark and my skin is dark.

Appendix 11

Findings of the Compensation Translation Procedure

a. Obligatory compensation			
1. Stylistic compensation			
No.	*ST*	*TT*	*BT*
1.	…the British government wants to **cement** a **strong relationship** with the Kurdish region of Iraq…	...حکومەتی بەریتانیا دەرەنجام خوازیارە کە **پەیوەندیەکی کۆنکرێتی** و توووندوتۆڵ لەگەڵ کوردەکانی عێراقدا **دروست بکات**....	…the British government wants to **make a concrete and strong relationship** with the Iraqi Kurds…
2.	The conversation would return to **the latest twist** in the peace process.	بەم شێوەیە جارێکی تر ئاراستەی گفتوگۆکان دێتەوە سەر پرۆسەی ئاشتی و **ریسەکە دەبێتەوە بە خوری**.	This way the conversations go back again to the peace process and **the yarn turns back into the wool**.
3.	British businesses are hoping to take advantage of a natural resources **boom** which has seen the Kurds double their oil output to almost 200,000 barrels a day.	کۆمپانیاکانی بەریتانیا دەیانەوێت دەستیان بگات بەو گەشەپێدانەی هەرێمی کوردستان **بەخۆییەوە بینیووە** لەبواری سامانە سروشتییەکان، کە ئێستاکە بەرهەمی رۆژانەیان نزیکەی 200 هەزار بەرمیلە.	British companies want to get their hands on the development Kurdistan region **has witnessed** in the natural recourses, while their daily output now is 200,000 barrels
2. Systemic compensation			
1.	**They are evaluating, strategizing** and learning from other nonviolent campaigns. .	**ئەوان ئێستا لەحاڵەتی هەڵسەنگاندن و بەستراتیژەکردندان** و... لە گەڕاندان بۆ فێربون لەو کەمپینە هێمنانانەی کە بەدرێژایی مێژو رویانداوە	**They are now in the state of evaluating and strategizing**, and… They are in search of learning from those quiet campaigns happened throughout history.
2.	The intervention **is being conducted** by the three traditional imperial powers…	**ئێستا** ئۆپەراسیۆنەکانی لیبیا لەلایەن سێ هێزە ئیمپریالییە تەقلیدییەکەوە **ئەنجام دەدرێت**...	**Now**, the operations in Libya **are conducted** by the three traditional imperial powers...
3.	It **is buying** $12 billion in U.S. weapons and has requested that an American training force remain in the country next year.	ئەو وڵاتە **سەرقاڵی کرینی** چەکە لە ئەمەریکا کە بایی 12 ملیار دۆلارە و داوای کردوە هێزێکی مەشق پێکردنی ئەمەریکا ساڵی داهاتو لە عێراقدا بمێنێتەوە.	The country **is occupied with buying** $12 billion in U.S. weapons and has requested that an American training force remain in Iraq next year.
4.	Downtown hotels **are replacing** their war-scarred facades, and uniformed street sweepers **are cleaning** the Green Zone, where the prime minister's new guest house is lit at night	هۆتێلەکانی ناوەندی شار **سەرقاڵی چاکردنەوەی** زیانەکانی شەڕدان، خاوێنکارەکانیش بەجلی یەك رەنگەوە **سەرقاڵی خاوێنکردنەوەی** ناوچەی سەوزن، کە تیایدا باڵەخانەی نوێی میوانەکانی سەرۆك وەزیر بە شەو دەدرەوشێتەوە.	Downtown hotels **are occupied with repairing** their war-scarred facades, and uniformed street sweepers **are occupied with cleaning** the Green Zone, where the prime minister's new guest house is lit at night.
5.	PWC **are advising** the KRG on transparency.	کۆمپانیای PWC **خەریکی راوێژکارییە** لەگەڵ حکومەتی هەرێمی کوردستان سەبارەت بە شەفافیەت.	PWC company **is engaged in advising** the Kurdistan Regional Government on transparency.
6.	Parsons Brinkerhoff **is working** on a master-plan for electricity supply and generation in the KRG.	کۆمپانیای (Parsons Brinkerhoff) **خەریکی** کارکردنە لە ماستەرپلانێکدا بەمەبەستی بەرهەمهێنان و دابینکردنی کارەبا لە هەرێمی کوردستان.	The Parsons Brinkerhoff company is **engaged with** working on a master-plan for electricity production and supply in the Kurdistan region.
7.	**British companies are also working to preserve and promote** Kurdish culture.	**کۆمپانیاکانی بەریتانیا خەریکی بەنێوبانگکردن و پاراستنی** کولتووری کوردین	**British companies are engaged with promoting and preserving** Kurdish culture.
8.	Bristol University's Gender Studies Centre is doing well in Suleymaniya.	سەنتەری توێژینەوەی جێندەر لە زانکۆی بریستل خەریکی کاری باشە لە سلێمانی.	Bristol University's Gender Studies Centre is engaged with doing good work in

			Suleymaniya.
9.	PWC **are advising** the KRG on transparency.	کۆمپانیای PWC **خەریکی راوێژکارییە** لەگەڵ حکومەتی هەرێمی کوردستان سەبارەت بە شەفافیەت.	PWC **are engaged with advising** the KRG on transparency.
10.	…the Iraqi government **is becoming** totalitarian and violates the fundamentals of democracy.	…حکومەتی عێراق **خەریکە دەگەڕێتەوە** بۆ تۆتالیتاریەت و بنەما بنەڕەتیەکانی دیموکراسی پێشێل دەکات و جێبەجێیان ناکات	…the Iraqi government **is about to return to** totalitarian and violates the fundamentals of democracy.
11.	**UK firms are providing premises management** and management more generally in Erbil's hotels.	هەروەها **کۆمپانیاکانی بەریتانیا** لە هۆتێلەکانی هەولێر بەشێوەیەکی گشتی **خەریکی پەرەپێدانی کاری ئیدارین** لەو هۆتێلانە.	**Also the British companies are engaged with developing management** works in general in Hawler's hotels.
12.	**We are approaching the time** in the diplomatic calendar when British embassies around the world celebrate the Queen's Birthday with	**خەریکە لەو رۆژە نزیك دەبینەوە** کە دیپلۆماتکارانی بەریتانیا لە باڵیۆزخانەکانی سەرانسەری جیهاندا ئاهەنگی بۆ دەگێڕن، ئەویش رۆژی لەدایکبوونی شاژنی بەریتانیایە	**We are about to approach the day** in the diplomatic calendar when British embassies around the world celebrate the Queen's Birthday with
13.	I hope we'**ll** have some tough, honest conversations on all sides about what went wrong…	هیوام وایە **لە داهاتودا** بە هەمو لا چەند تاوتوێیەکی چڕوپڕی ئەوە بکەین کە لە رابردودا چی هەڵە بوە…	I hope, **in the future**, we [will] make an intensive discussion on all sides about what was wrong in the past…
14.	My answer is twofold: "No" and "Maybe, sort of, **we'll see.**"	وەڵامەکەی من دو روی هەیە" :نەخێر " و" لەوانەیە، یان بەشێوەیەکی تر، **لە داهاتودا دەبینین**".	The answer has two sides: "No" and "in another way, **we see in the future**."
15.	As you can see in Syria, Yemen, Egypt, Libya and Bahrain, this is the issue that **will determine** the fate of all the Arab awakenings.	هەروەك لە سوریا، یەمەن، میسر، لیبیا و بەحرەین دەبینین، ئەوە هەمان مەسەلەیە کە **لە داهاتودا** چارەنوسی هەمو راپەڕینە عەرەبییەکان دیاری دەکات .	As we can see in Syria, Yemen, Egypt, Libya and Bahrain, this is the same issue **that in the future determines** the fate of all the Arab uprisings.
16.	The Arab Spring shows that the Middle East is ready for democracy. Of course, it doesn't mean that it will happen all at once, and there **will** be many upsets along the way.	بەهاری عەرەبی دەریدەخات ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست ئامادەیە بۆ دیموکراسی .بە دڵنیاییەوە ئەوەش واناگەیەنێت کە هە مووی دەستبەجێ دێتەدی و لە **داهاتوودا** زۆر نائومێدبوون لەڕێگاکەدا دەبێت،	The Arab Spring shows that the Middle East is ready for democracy. Of course, it doesn't mean that it will happen all at once, and there will be **in the future** many disappointments on the way.
17.	[It] seem**ed** to me to be a legitimate strategic choice. But was it a wise choice?	بەرای من هەڵبژاردنێکی ستراتیژی یاسایی بو. بەڵام ئایا هەڵبژاردنێکی ژیرانە بو؟	In my opinion, it **was** a legal strategic choice. But was it a wise choice?
18.	This situation really **does need to be** resolved, and so far; there has been no really attempt for resolution, it has been more sort of putting things off,	ئەمە ڕەوشێکە **دەبێت** چارەسەربکرێت. تا ئێستا هەوڵی ڕاستەقینە نەدراوە بۆ چارەسەرکردن، ئەوەی هەیە بریتییە لە دواخستنی کێشەکان،	This is a situation [that] **should be** resolved, so far real attempt has not been made for resolution, what is there is putting problems off,
19.	What **will** happen if there is no coup in Iraq?	بۆیە پرسیار لێرەدا ئەوەیە ئەگەر لەعێراقدا کودەتای سەربازی ڕوونەدات، بارودۆخەکە **لەداهاتوودا** چۆن دەبێت؟	How the situation will be **in the future** if there is no military coup in Iraq?
20.	After 9/11, the idea of helping to change the context of Arab politics and address the root causes of Arab state dysfunction and Islamist terrorism… **seemed to me** to be a legitimate strategic choice.	دوای 11ی سێپتەمبەر، بیرۆکەی یارمەتیدانی گۆڕینی ناوەرۆکی سیاسەتی عەرەب و دیاریکردنی هۆکارەکانی ناچالاکی دەوڵەتە عەرەبییەکان و تیرۆریزمی ئیسلامی… **بەرای من** هەڵبژاردنێکی ستراتیژی یاسایی بو.	After 9/11, the idea of helping to change the context of Arab politics and address the root causes of Arab state dysfunction and Islamist terrorism… **in my opinion was** a legitimate strategic choice.
3. Semantic compensation			

1.	Beyond the university, **Kurdistan** is booming, with an estimated economic growth rate for next year predicted to be as high as 12 percent.	جگە لە زانکۆی ئەمریکی، **ئابوری کوردستان** لە لوتکەی گەشەکردندایە بەخێراییەک کە بۆ ساڵی داهاتوو بە بڕی نزیکەی لەسەدا ١٢ خەملێنراوە.	Beyond the American university, **Kurdistan economy** is in top growth, at a rate that for next year is estimated to be nearly 12 percent.
2.	Sometimes one can see the changes weekly. Only the mountains stay the same. And that is a **great** thing.	هەندێجار یەکێك دەتوانێ هەفتانە گۆڕانکارییەکان ببینێ. تەنیا چیاکان وەك خۆیان ماونەتەوە. ئەمەش شتێکی **زۆر باشە**.	Sometimes one can see the changes weekly. Only the mountains stay the same. And that is a **very good** thing.
3.	Successful and energetic engagement with Baghdad is **vital** to the region's future: a lesson that is not lost on the region's political leadership.	هاوبەشیکردنی سەرکەوتوو و چالاك لە گەڵ بەغداد **زۆرگرنگە** بۆ ئایندەی هەرێم: وانەیەکە کە بە فیرۆ نەڕۆیشتووە لە لایەن سیاسەتمەدارانی هەرێمەوە.	Successful and energetic engagement with Baghdad is **very important** to the region's future: it is a lesson that is not lost by the region's politicians.
4.	The situation for youths in these countries is **very bad**; the level of loss of sense of purpose is stunning.	barودۆخی گەنجان لەم وڵاتانەدا **زۆر ناخۆشە**. هەستی بێ سوودی و داماوی باڵی کێشاوە بەسەریاندا.	The situation for youths in these countries is **very bad**. The sense of uselessness and misfortune has overwhelmed them.
5.	…the KDP had few supporters in the city and its **undercover agents incited the crowd** to violence so troops would have an excuse to respond with force.	...پارتی لە سلێمانی لایەنگریان کەمە بۆیە لە رێگەی **خەڵکانی خۆیانەوە بە نهێنی هانی خۆپیشاندەرانیاندا** بۆ توندوتیژی بۆ ئەوەی ببێت بە بەهانەیەك بۆ وەڵامدانەوەی خەڵك بەهێز.	…the KDP had few supporters in Sulaimani, so through **their people they secretly incited the demonstrators** to violence to be an excuse to respond people with force.
6.	News reports out of Iraq **tend to** focus on the same sad, familiar themes of violence, uncertainty and sectarianism.	ڕاپۆرتە هەواڵەکان لە دەرەوەی عیراق **هەمیشە** جەخت لەسەر هەمان چیرۆکە هەواڵە باوەکانی توندوتیژی و نائارامی و تایەفەگەرێتی دەکاتەوە.	News reports out of Iraq **always** focus on the same sad, familiar themes of violence, uncertainty and sectarianism
7.	The region is going through a period of dynamic change – **much of it for the good**.	هەرێمی کوردستان گۆڕانێکی خێرا و بەهێزو **پۆزەتیڤ** بە خۆیەوە دەبینێت.	The Kurdistan region is witnessing a **positive**, dynamic and fast change.
8.	Kurdistan **arguably** failed in its negotiations in the formation of the last federal government…	**بە بۆچوونی من** کوردستان لە وتووێژەکانیدا بۆ پێکهێنانی حکومەتێکی فیدرالی شکستی هێنا...	**In my opinion,** Kurdistan failed in its talks in the formation of a federal government…

Appendix 12

Findings of the Reduction Translation Procedure

a. Obligatory reductive translation			
No.	**ST**	**TT**	**BT**
1.	Now picture what happens when that woman is unable to do any of these things because she has experienced **gender-based violence**.	ئێستا وێنای ئەوبکە چی ڕودەدات کاتێك ئەو ژنە ناتوانێ هیچ یەکێ لەمانە بکات بەهۆی ڕوبەڕوبونەوەی **توندوتیژی جێندەری**.	Now picture what happens when that woman is unable to do any of these things because of facing **gender violence**.
2.	… just about enough was done to appease various segments of Iraq's political spectrum… as a result of their **new-found status and prestige**, refuse to heed any calls to withdraw and go into opposition.	...هەوڵی تەواو درا لە ڕێگەی دابەشکردنی وەزارەتەکان لایەنە جیاوازەکانی ساحەی سیاسی عێراق ڕازی بکەن... کە بە هۆی **پێگە و ئیمتیازاتی نوێ** داواکاری پاشەکشێ و چوونە ڕیزی ئۆپۆزسیۆنیان ڕەتکردەوە.	…enough efforts was made to appease various parties of Iraq's political spectrum… as a result of their **new status and privilege**, refuse to heed any calls to withdraw and go into opposition.
3.	One of Zahid Mahmoud Imam's six sons **was shot to death** during anti-government protests in Iraqi Kurdistan.	یەکێك لە شەش کوڕەکەی زاهیر محەمەد لە درێژەی خۆپشاندانەکانی دژ بە حکومەت لە کوردستانی عێراق **کوژرا**.	One of Zahid Mahmoud's six sons **was killed** during anti-government protests in Iraqi Kurdistan.
4.	Turkey's long-running conflict with the Kurdish insurgent PKK has escalated in recent months, with **a rash of** deadly attacks against the army prompting it to pursue the rebels into northern Iraq.	ململانێی درێژخایەنی تورکیا لەگەڵ چەکدارانی پەکەکە لە چەند مانگی ڕابردوودا پێی نایە قۆناغێکی دژوارەوە دوای ئەوەی پەکەکە **چەندین** پەلاماری خوێناوی دژی سوپا ئەنجام دا و سوپای هاندا شوێن چەکدارەکان بکەوێت لە باکوری عێراق.	Turkey's long-running conflict with the PKK armed men has stepped into a difficult stage in recent months, after PKK carried out **several** bloody attacks against the army prompting it to pursue the armed men in northern Iraq.
5.	Delivering good public services covers **a wide range of** issues.	پێشکەشکردنی خزمەتگوزارییەکی باش، **چەندین** مەسەلە لەخۆ دەگرێت،	Delivering good services includes **several** issues.
6.	Well Iraq has **a great deal of** promise, **a great deal of** potential, and the oil and gas are important...	عێراق توانایەکی **زۆری** هەیە، ئەگەرێکی **زۆری** سەرکەوتنی لەبەردەمدایە، نەوت و گازەکەشی گرنگن،	Iraq has **much** capacity, a **much** possibility of success, and its oil and gas are also important…
7.	Students here have **a great deal of** respect for their teachers.	فێرخوازان لێرە **ڕێز** زۆر لە مامۆستاکانیان دەگرن.	Students here respect their teacher **so much**
8.	CPJ and Reporters without Borders, among other organizations, are giving a great deal of attention to the Kurdistan region and their eyes are on freedom, especially press freedom **in Kurdistan**…	ڕێکخراوی پەیامنێرانی بێسنور و کۆمیتەی بەرگری لە ڕۆژنامەنوسان لە نێو ڕێکخراوەکانی تردا زۆرترین کاریان کردوە لە کوردستانی عێراق و چاویان لەسەر ئازادی و بەتایبەتی ئازادی ڕۆژنامەوانیە...	CPJ and Reporters without Borders, among other organizations, are giving a great deal of attention to the Kurdistan region and their eyes are on freedom, especially press freedom…
9.	Predictably, security deteriorated as an unholy alliance of Sunni and Shia terrorists, the first backed by al Qaeda, the other by Iran, **took advantage of** the situation.	وەك چاوەڕوان دەکرا بارودۆخی ئەمنی شێوێنرا لەلایەن هاوپەیمانیەکی ناپیرۆزی تیرۆرستە شیعە و سوننەکان، قاعیدە لە لایەك و ئێران لە لایەکی تر بارودۆخەکە یان **قۆستەوە**.	Predictably, security deteriorated as an unholy alliance of Sunni and Shia terrorists, the first backed by al Qaeda, the other by Iran, **seized** the situation…
10.	Some of these women lost **as many as** 11 paid working days each year.	هەندێ لەو ژنانە **نزیکەی** 11 ڕۆژی کارکردنی بە موچەیان لەدەستداوە لە هەر ساڵێکدا.	Some of these womrn lost **nearly** 11 working days each year.
11.	There is little that Turkey and	. تورکیا و دراوسێکانی تری وەک	There is little that Turkey and

	other neighbours like Iran could do, given their billions of dollars worth of trade with Kurdistan, domestic problems and the general volatility in the region, **as well as** the impossibility of invading and occupying Kurdistan's cities.	ئێرانیش کارێکی وایان لە دەست نایات لە کاتێکدا بە ملیارەها دۆلار ئاڵوگۆڕی بازرگانی دەکەن لەگەڵ کوردستان و کێشەی ناوخۆیی خۆیان هەیەو بارو دۆخی ناوچەکە بەگشتی ناسەقامگیرە، **هەروەها** ناشگوجێت پەلاماری شارەکانی کوردستان بدەن و داگیری بکەن.	other neighbours like Iran could do, given their billions of dollars worth of trade with Kurdistan, domestic problems and the general volatility in the region, **also** the impossibility of invading and occupying Kurdistan's cities.
12.	Our consultants and engineers have a global reputation for delivering world-class projects, **as well as** basic infrastructure needs, including schools, hospitals and health centres.	ڕاوێژکار و و ئەندازیارە بەریتانیەکان ناوبانگی جیهانیان هەیە بۆ جێبەجێ کردنی بڕۆژەی سەرکەوتوو ونایاب، **هەروەها** بۆ گەیاندن و دابینکردنی پێداویستییەکانی ژێرخانی ئابووری وەك قوتابخانە، نەخۆشخانە و بنکەی تەندروستی.	UK consultants and engineers have a global fame for delivering successful and excellent projects, **also** to deliver and provide infrastructure needs, such as schools, hospitals and health centres.
13.	…government enjoys exclusive powers in three significant areas: Defence, fiscal policy and foreign relations, **as well as** more minor issues…	...حکومەتی فیدراڵی (مەبەستی بەغدایە) دەسەڵاتی حەسری هەیە لە سێ بواری گرنگدا: بەرگری، سیاسەتی دارایی و پێوەندییە دەرەکییەکان، **هەروەها** هەندێ پرس و بابەتی بچووکتر...	…the federal government (meaning Baghdad) has exclusive powers in three significant areas: Defence, financial policy and foreign relations, **also** more minor issues and subjects…
14.	Baghdad and Arbil share no intelligence, and Iraqi Kurds worry that **as soon as** most U.S. troops leave, Baghdad will turn on the Kurds…	بەغداد و هەولێر هاوکاری یەکتر ناکەن لەڕوی زانیاری هەواڵگریەوە، کوردەکانی عێراق لەوە دەترسن کە **لەگەڵ** کشانەوەی سوپای ئەمەریکا، بەغداد... بێتەوە سەریان	Baghdad and Arbil do not cooperate in terms of intelligence information, and Iraqi Kurds worry that **with** the withdrawal of the U.S. troops, Baghdad will turn on the Kurds…
15.	…we are doing all we can to make the visa process **as simple as possible**.	...هەموو توانایەکمان بەکاردێنین بۆ ئەوەی پرۆسەی وەرگرتنی ڤێزا **ئاسان** بکەین.	…we are doing all we can to make the process of getting visa **easy**.
16.	Negotiations have dragged on for years over draft federal hydrocarbon legislation that would define Erbil's powers, especially in signing contracts, **as well as** its right to export the region's oil and gas…	دانوستانەکان سەبارەت بە ڕەشنووسی یاسایەکی فیدراڵی نەوت و غاز کە دەسەڵاتەکانی هەولێر دیاریدەکات بەتایبەتی لە واژۆکردنی گرێبەستەکان **و** مافی خۆی لە هەناردەکردنی نەوتی هەرێم ...	Negotiations have dragged on for years over draft federal hydrocarbon legislation that would define Erbil's powers, especially in signing contracts **and** its right to export the region's oil and gas…
17.	Therefore; with great appreciations and gratitude to the Professor D'Amato, we are publishing the brief column he wrote to us in Gulan magazine in Kurdish, **as well as** in English on Gulan Media Website.	بۆیە وێرای سوپاسمان بۆ پرۆفیسۆر داماتۆ ئەوا دەقی وتارەکەی بە کوردی لە گوڵان **و** بە ئینگلیزی لە سایتی گوڵان میدیا بڵاو دەکەینەوە، .	Therefore, with our thanks to the Professor D'Amato, we are publishing the actual article in Gulan in Kurdish, **and** in English on Gulan Media Website,
18.	This made **female genital mutilation**, forced marriage, and child labour all criminal offences for the first time.	ئەمەش **خەتەنەکردنی مێینە** و بەزۆر بە شوودان و کارکردنی منداڵانی بۆ یەکە مجار بە تاوان لەقەڵەمداوە.	This made **female circumcision**, forced marriage, and child labour all criminalised for the first time.
19.	**The best-case scenario** for Iraq is that it will be another Russia…	**باشترین سیناریۆ**ش بۆ عێراق ئەوەیە کە دەبێتە روسیایەکی تر...	**The best scenario** for Iraq is that it will become another Russia….
20.	Israelis **have reacted** to the unrest in Egypt **with horror**, convinced that any change will mean less security for their	هاوکات ئیسرائیلیش بەم نائارامیانەی میسریش **تۆقیوە** و وا ئەم ڕەوشە لێك دەداتەوە کە هەر گۆڕاکارییەك لە ناوچەکەدا مانای کەمبوونەوەی سەلامەتی	Israel **has been horrified** by the Egypt's unrest and it interprets this situation that any change in the region will

	country.	و ئاسایشی وڵاتەکەیەتی.	mean less safety and security for their country.
21.	…the **large-scale** incursions by Turkey back in the 1990s, when the Kurdish Region of Iraq was supposed to be a safe haven…	...سنووربەزاندنی **فراوانی** تورکیا لە ساڵانی نەوەتەکاندا، لە کاتێکدا بڕیار بوو ناوچەی کوردەکان لەعێراقدا ناوچەی ئارام بێت…	…the **broad** incursions by Turkey back in the 1990s, when the Kurdish Region of Iraq was supposed to be a safe haven…
22.	Photographer Malcolm Browne's picture of an elderly Buddhist monk, Thich Quang Duc, engulfed in flames as he burned himself to death in Saigon in 1963, has become one of **the iconic images** of the war.	وێنەی قەشەیەکی بودایی کە لەلایەن "مالکۆم براون"ەوە گیراوە ساڵی 1963 لە سایگۆن لە کاتێکدا کە ئاگر هەموو جەستەی داگیرکردووە و سووتاندوویەتی، ئەمە ببوو بە **دروشمی** ئەم شەڕە.	The picture of a Buddhist monk that is taken by Malcolm Browne in the year 1963 in Saigon while fire engulfed all over his body and burned him, this has become **the symbol** of the war.
23.	In the past 20 years, the war against Islamic terrorist groups… allowed Mubarak's regime **to clamp down** even harder on Egyptian society in the name of security.	شەڕکردن لەدژی گروپە تیرۆریستییە ئیسلامیەکان... وای کرد ڕژێمەکەی موبارەك لەژێر ناوی ئاسایشەوە کۆمەڵگای میسری **دابپلۆسێ**.	In the past 20 years, the war against Islamic terrorist groups… allowed Mubarak's regime **to crackdown** even harder on Egyptian society in the name of security.
24.	We haven't seen enough **to judge the charges against** Mr. Hashemi…	ئێمە بەڵگەی تەواومان لەبەردەست نیە **بۆ تاوانبارکردنی** هاشمی…	We do not have enough evidence **to accuse** Hashemi…
25.	**In the weeks immediately following** the first Gulf War, my team provided humanitarian relief to hundreds of thousands of refugees on the Turkish-Iraqi border.	**دوابەدوای** جەنگی کەنداوی یەکەم، تیمەکەمان یارمەتی مرۆیی پێشکەش بە سەدان و هەزارەها ئاوارەکرد لە سەر سنووری تورکیا-عیراق	**Soon after** the first Gulf War, my team provided humanitarian aid to hundreds of thousands of refugees on the Turkish-Iraqi border.
26.	GOOGLE EARTH While Facebook **has gotten all the face time in** Egypt, Tunisia and Bahrain, don't forget Google Earth	نەخشەی جیهانی گوگڵ: لە کاتێکدا فەیسبوك میسری **تەنیوە**، تونس و بەحرەین نەخشەی جیهانی گوگڵیان بیر ناچێتەوە،	GOOGLE EARTH While Facebook **has netted** Egypt, Tunisia and Bahrain, don't forget Google Earth
27.	Assad has been written off by most of the West's intelligence services, but his tanks and artillery **are proving more than a match for** the ragtag groups of army defectors in towns such as Homs and Rastan.	لە لایەن زۆربەی دەزگا هەواڵگرییەکانی خۆرئاواوە، ئەسەد سڕاوەتەوە، بەڵام تانك و تۆپەکانی **بەهێزترن** لەو گروپە کەمانەی ڕێزەکانی سوپایان جێهێشتوە لە شارەکانی وەکو حومس و ڕەستەن.	Assad has been written off by most of the West's intelligence services, but his tanks and artillery **are stronger** than those few groups who have left army units in towns such as Homs and Rastan.
28.	They readily **volunteer answers** to complicated questions that come up in class…	ئەوان بەخۆشحاڵیەوە **وەڵامی** ئەو پرسیارە ئاڵۆزانەی لەناوپۆلدا دەوروژێنرێت **دەدەنەوە**...	They readily **answer** complicated questions that come up in class…
	b. Optional reductive translation		
	1. Reduction involving formal > informal shift (optional)		
1.	And it shows that the KRG recognises that citizens assess the effectiveness of any government by how well it provides good **public services**.	ئەمەش پیشانیدەدات حکومەتی هەرێمی کوردستان دەزانێ کە هاووڵاتیان دەتوانن بڕیار لەسەر ئاستی سەرکەوتوویی هەر حکومەتێك بدەن بەوەی پێشکەشکردنی **خزمەتگوزارییەکانی** تاوەکو چەند سەرکەوتووە	And it shows that the Kurdistan Regional Government recognises that citizens can decide on the successfulness of any government by how successful the deliverance of its **services** is.
2.	Delivering good **public services** covers a wide	پێشکەشکردنی **خزمەتگوزارییەکی** باش، چەندین مەسەلە لەخۆ دەگرێت،	Delivering good **services** includes several issues.

	range of issues.		
3.	"We don't have a reliable electricity grid or a **water supply**; we have problems with everything," Mr Hakim said.	محەمەد حەکیم دەڵێت "کێشەمان لەگەڵ هەمو شت هەیە، تۆڕی کارەبای باشمان نیە و **ئاوی** تەواو نیە".	Mohammed Hakim says “We have problem with everything, we don't have a good electricity grid or sufficient **water**."
4.	Media offices have also been targeted. In the past two months the headquarters of three **television stations** and two **radio stations** have been ransacked, shot at or burned down by government military.	ئۆفیسی هەندێ لە تەلەفزیۆنەکانیش کراونەتە ئامانج و لە دومانگی رابردودا بارەگای سێ **تەلەفزیۆن** و دو **رادیۆ** تاڵانکراون یان سوتێنران یان تەقەیان لێکراوە لەلایەن هێزەکانی حکومەتەوە	The office of some television have also been targeted and in the past two months the headquarters of three **televisions** and two **radios** have been ransacked, burned down or shot at by government forces.
5.	The majority of newspapers, television news channels and **radio stations** in the Iraqi Kurdistan region are openly affiliated with a political party.	زۆربەی رۆژنامەکان و کەناڵەکانی تەلەفزیۆن و **رادیۆکان** لە کوردستانی عێراقدا پاشکۆی حیزبە سیاسیەکانن	The majority of newspapers, television news channels and **radios** in the Iraqi Kurdistan region are openly affiliated with a political party.
6.	They knew I was media because I had my **ID badge** and camera.	زانیان کە من رۆژنامەنوسم چونکە **باج** و کامێرام پێبو	They knew I was media because I had my **badge** and camera.
	2. Reduction for the sake of idiomaticity		
7.	That is because the region is attracting major players, evidenced none other by former BP chief Tony Hayward's $2.1bn **deal for oil assets** in the region.	هەرێم سەرنجی کڕیارە گەورەکان ڕادەکێشێ، وەک بەڵگەش **گرێبەستی نەوتی** (تۆنی هەیوەدی) بەڕێوەبەری کۆمپانیای نەوتی بەریتانی (BP) یە بە بڕی 2.1 ملیار دۆلار لە هەرێمدا.	That is because the region is attracting major players, evidenced none other by former BP chief Tony Hayward's $2.1bn **oil contract** in the region.
8.	Yet, that strategy, and its success or failure, will determine how much oil and gas will be exported and how much money **stands to be made**.	لەگەڵ ئەوەشدا، ئەو ستراتیژە و سەرکەوتنی یان شکستهێنانی بڕیار لەوەدەدات کە چەندە نەوت و غاز هەناردە بکرێت و چەندێك پارە **پەیدابکرێت**.	Yet, that strategy and its success or failure will decide how much oil and gas will be exported and how much money **to be earned**.
	3. Reduction to avoid tautology		
9.	“Because their expertise in **counter-insurgency and counter-terrorism**, the withdrawal of the US Troops indeed increases the likelihood of further terrorism and violence.	- لەبەر ئەوەی سوپای ئەمریکا شارەزایە لە **بەرەنگاربوونەوەی یاخیبوون و تیرۆریزمدا**، ئەوا لە ڕاستیدا کشانەوەی ئەم هێزە ئەگەری زیادبوونی توندوتیژی تیرۆرستی لەگەڵ خۆیدا زیاتر دەکات،	- Because the American troops are expert in **combating insurgency and terrorism**, the withdrawal of these troops indeed increases the likelihood of further terrorist violence.
10.	Second: **The federal government, with the producing regional and governorate governments**, shall together formulate the necessary strategic policies to develop the oil and gas wealth…	دووەم: **حکومەتی فیدراڵی و هەرێمەکان و پارێزگا بەرهەمهێنەرەکان** بە یەکەوە هەڵدەستن بە ڕەنگرێژکردنی سیاسەتی ستراتیجی پێویست بۆ بەرەوپێشبردنی سامانی نەوت و غاز...	Second: **The federal, the regional and the producing governorate governments** shall together draw up the formulation of the necessary strategic policies to develop the oil and gas wealth…
11.	Were America and its Iraqi allies going to defeat Al Qaeda and its allies in the heart of the Arab world **or were Al Qaeda and its allies going to defeat them**?	ئایا ئەمەریکا و هاوپەیمانە عێراقییەکانی بەنیازبون ئەلقاعیدە و هاوپەیمانەکانی لە ناوجەرگەی جیهانی عەرەبدا بڕوخێنن **یان بە پێچەوانەوە**؟	Were America and its Iraqi allies going to destroy Al-Qaeda and its allies in the heart of the Middle East **or vice versa?**
	4. Reduction ascribed to translators’ idiosyncrasy		
12.	In fact, the Iraqi people are	لەڕاستیدا گەلی عیراق ژیانی خۆیان	In fact, the Iraqi people are

	moving on with their lives, and **young adults** are preparing themselves for careers in a country free from the ravages of sanctions and war.	دەژین و لەوڵاتێکدا کە بەدوورە لە ئەنجامەکانی گەمارۆ و جەنگ، **گەنجەکان** خۆیان بۆ چەند پیشەیەك ئامادەدەکەن.	moving on with their lives, and the **youths** are preparing themselves for careers in a country free from the ravages of sanctions and war.
13.	…had he been a Republican, many **on the left** would have denounced yet another neocon war for oil.	ئەگەر ئۆباما کۆماریش بووایە ئەوا ڕووبەڕووی ڕەخنەیەکی توند دەبووەوە لەلایەن **چەپەکانەوە** بەهۆی چوونە ناو جەنگێکی تر لە جەنگەکانی پارێزگارە نوێیەکان لەپێناوی نەوتدا.	…if Obama had been a Republican, he would have faced severe criticism by the **leftists** for going into another new conservatives war for oil.
14.	Of course, **young people** want to travel and see the world.	بێگومان **گەنجان** دەیانەوێ گەشت بکەن و جیهان ببینن	Of course, **youths** want to travel and see the world.
15.	This made female genital mutilation, forced marriage, and child labour all **criminal offences** for the first time.	ئەمەش خەتەنەکردنی مێینە و بەزۆر بەشوودان و کارکردنی منداڵانی بۆ یەکەمجار بە **تاوان** لەقەڵەمداوە.	This made female circumcision, forced marriage, and child labour all considered **crimes** for the first time.
16.	Either they don't care that they are detracting from Kurdistan's **natural beauty** – shame on them – or they expect someone else to pick it up for them.	ئەوان رەنگە هیچ گرنگی بەوە نەدەن کە **سرووشتی** کوردستان ناشرین دەکەن و ئەوە مایەی شەرمەزارییە، یان چاوەڕێدەکەن کەسێکی دیکە بۆیان هەڵبگرێتەوە.	Either they don't care that they are detracting from Kurdistan's **nature** – it is shameful – or they expect someone else to pick it up for them.
17.	It is a mindlessly corrupt **former U.S. general officer corps** that will do anything for cash and a business class ticket.	گەندەڵیەکی زۆر قێزەونە کە **ئەو جەنەراڵانە** هەمو شت دەکەن بۆ دەوڵەمەند بون و بازرگانی.	It is a disgusting corruption that **those generals** that will do everything for richness and business.
18.	Successful and energetic engagement with Baghdad is vital to the region's future: a lesson that is not lost on the region's **political leadership**.	هاوبەشیکردنی سەرکەوتوو و چالاك لە گەڵ بەغداد زۆرگرنگە بۆ ئایندەی هەرێم: وانەیەکە کە بە فیڕۆ نەڕۆیشتووە لە لایەن **سیاسەتمەدارانی** هەرێمەوە.	Successful and energetic engagement with Baghdad is very important to the region's future: it is a lesson that is not lost by the region's **politicians**.
19.	In a fascinating and timely book published in 2008, Egypt After Mubarak, Bruce Rutherford of Colgate University details the long and persistent struggle of the judiciary **to carve out an independent role for itself**, even under a military dictatorship.	لەمیانی کتێبێکی بروس ڕوسەرفۆرد لە زانکۆی کۆلگەیت کە لەساڵی 2008دا بڵاوکرایەوە و بەناوی میسری پاش موبارەکەوە و بە وردی ململانێی دوورودرێژی دەسەڵاتی دادوەری دەخاتەڕوو کە **بۆ سەربەخۆبوونی خۆی** داویەتی، تەنانەت کاتێك کە لەژێر باری دیکتاتۆریش دابووبێتن.	In a fascinating and timely book published in 2008, Egypt After Mubarak, Bruce Rutherford of Colgate University details the long and persistent struggle of the judiciary **for its independence**, even under a military dictatorship.
20.	…the United States should publicly shame authoritarian regimes or stand up for the **dissidents they persecute**.	...پێویستە ئەمەریکا بە ئاشکرا رژێمە دەسەلاَتخوازەکان شەرمەزار بکات، یان بەرگری لە **چینی چەوساوە** بکات.	…America should publicly shame the authoritarian regimes or defend the **persecuted class**.
21.	But if policy makers **take** a less traditional **view**, they might see an opportunity to empower one of the region's more moderate, pro-American populations in a way that helps the Kurds, Western interests and freedom and prosperity in the Middle East.	بەڵام ئەگەر سیاسەت داڕێژەران بەشێوەیەکی کەمتر تەقلیدیانە **بروانن**، لەوانەیە ئەوان هەلێك ببینن بۆئەوەی دەسەڵات ببەخشرێت بە یەکێك لە گەلە میانڕەو و دۆستەکانی ئەمریکا بەشێوەیەك کە یارمەتی کوردەکان و بەرژەوەندیەکانی ڕۆژئاوا و ئازادی و خۆشگوزەرانی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا بدات.	But if policy makers **view** in a less traditional way, they might see an opportunity to empower one of the region's more moderate, pro-American populations in a way that helps the Kurds, Western interests and freedom and prosperity in the Middle East.
22.	The Kurdish government has long **seen its attempt** to attract international oil companies as a strategic	حکومەتی هەرێمی کوردستان بۆماوەیەکی درێژە **هەوڵیداوە** سەرنجی کۆمپانیا جیهانیەکانی نەوت ڕاکێشێت وەکو ستراتیژێکی زۆر گرنگ...	The Kurdistan Regional Government for a long time **attempted** to attract international oil companies as

	imperative…		a very important strategy...
23.	Yet after months of **<u>pro-democracy</u>** demonstrations that triggered violent crackdowns and media suppression by the Kurdistan Regional Government...	بەڵام هێشتا دوای چەند مانگێك لە خۆپیشاندانی **<u>دیموکراسیانە</u>** کە هەڵمەتی توندوتیژ و سەرکوکردنی ڕۆژنامەنوسانی بەدوای خۆیدا هێنا لەلایەن حکومەتی هەرێمی کوردستان،	…**<u>democratic</u>** demonstrations that triggered violence and crackdowns on journalists by the Kurdistan Regional Government,
24.	Students are working hard to acquire the knowledge and skills they need to succeed in a new, more modern and **<u>internationally engaged society</u>**...	فێرخوازان زۆر بەجدی کاردەکەن بۆ بەدەستهێنانی زانیاری و لێهاتوویی کە پێویستیان دەبێت لە کۆمەڵگایەکی مۆدێرنتر و زیاتر **<u>بەجیهانیبوودا</u>**...	Students are working hard to acquire the knowledge and skills they need to succeed in a new, more modern and **<u>globalised society</u>**...
25.	So, what's it like for an American educator to **<u>work</u>** with Iraqi college students **<u>in the classroom</u>**?	لەبەرئەوە، وەکو چی وایە کە مامۆستایەکی ئەمریکی لەگەڵ فێرخوازانی کۆلێژ لە عیراق **<u>وانە بڵێتەوە</u>**؟	So, what's it like for an American educator to **<u>teach</u>** college students in Iraqi?
26.	**<u>The cost of her medical care</u>** further strains her family's tight budget.	**<u>خەرجیە تەندروستیەکانی</u>** کاریگەری خراپیان لەسەر بودجە سنوردارەکەی خێزانەکەی دەبێت.	**<u>Her health costs</u>** will have a negative impact on the family's limited budget.
27.	Sunni **<u>members of parliament</u>** and **<u>cabinet ministers</u>** responded by suspending their work — threatening a governmental collapse.	**<u>پەرلەمانتار</u>** و **<u>وەزیرە</u>** سوننەکان بە هەڵپەساردنی کارەکانیان وەڵامی ئەو تۆمەتانەیان دایەوە و هەڕەشەی روخاندنی حکومەتیان کرد.	Sunni **<u>parliamentarians</u>** and **<u>ministers</u>** responded to these accusations by suspending their work and threatened to fall the government.
28.	**<u>Members of parliament</u>** I spoke with wondered what it would take to produce a "culture of forgiveness."	ژمارەیەك **<u>پارلەمانتار</u>** کە من قسەم لەگەڵ کردن سەرسام بون بە سەرهەڵدانی "کلتوری لێبوردەیی".	A number of **<u>parliamentarians</u>** I spoke with wondered by the emergence of "culture of forgiveness."
29.	Iraq traditionally has exported most of its oil through **<u>the Persian Gulf</u>**, a route that is exposed to Iranian pressure.	عێراق بەشێوەیەکی گشتی زۆربەی بەرهەمی نەوتی خۆی لە **<u>کەنداو</u>**ەوە ڕەوانەی دەرەوە دەکات، کە ئەوەش ڕەنگە بکەوێتە ژێر فشاری ئێرانەوە.	Iraq traditionally has exported most of its oil through **<u>the Gulf</u>**, a route that is exposed to Iranian pressure.
30.	In announcing that all American troops **<u>will be out of</u>** Iraq by year's end, President Obama has placed a big bet on the future of Iraq and on America's position in a restive Middle East.	بە راگەیاندنی **<u>کشانەوە</u>**ی هێزەکانی ئەمەریکا لە عێراق لە کۆتایی ئەمساڵدا، ئۆباما رەهنێکی گەورەی کرد لەسەر داهاتوی عێراق و پێگەی ئەمەریکا لە خۆرهەڵاتی ناوەڕاستی ئاڵۆزدا.	In announcing the American troops **<u>withdrawal</u>** from Iraq by year's end, Obama has placed a big mortgage [sic] on the future of Iraq and on America's position in a restive Middle East.
31.	Mr. Maliki's strike took the form of **<u>criminal charges</u>** against Vice President Tariq al-Hashimi, a Sunni known for his attempts to find accord with Shiite leaders.	هێرشی مالیکی شێوازی **<u>تاوانبارکردنی</u>** لە دژی تارق هاشمی، جێگری سەرۆك کۆمار بەخۆوە بینی، لە کاتێکدا ئەو سەرکردە سوننەیە ناسراوە بە هەوڵەکانی بۆ بەستنی هاوپەیمانێتی لەگەڵ سەرکردە شیعەکاندا.	Maliki's attack took the form of **<u>accusation</u>** against Vice President Tariq al-Hashimi, while this Sunni leader is known for his attempts to find form alliance with Shiite leaders.
32.	The dengbêj tradition reaches back to **<u>pre-Islamic times</u>**, but Simsek remembers whole villages gathering around him, eagerly listening to his songs.	نەریتی دەنگبێژی دەگەڕێتەوە بۆ **<u>پێش ئیسلام</u>**، بەڵام سیمسك یادی دێت کە هەمو خەڵکی گوندەکە لە دەوری ئەو خڕدەبونەوە و بە پەرۆشەوە گوێیان بۆ گۆرانیەکانی دەگرت.	The dengbêj tradition goes back to **<u>before Islam</u>**, but Simsek remembers whole villages gathering around him, eagerly listening to his songs.
33.	Her paeans to Bahrain's "commitment to democracy" continued until a member of parliament **<u>managed to gain access to the microphone</u>** and asked for a response to the fact that "many people are arrested, lawyers and human	دڵخۆشییەکانی بە دیموکراسی بەحرەین بەردەوام بو تا ئەو کاتەی یەکێك لە لە ئەندام پەرلەمانەکان **<u>گەیشتە سەر میکرۆفۆنەکە</u>** و داوای وەڵامێکی کرد بۆ ئەو هەمو خەڵکەی کە گیراون لە پارێزەر و چالاکوانانی مافی مرۆڤ،	Her happiness with Bahrain's democracy continued until one of the members of parliament **<u>reached the microphone</u>** and asked for a response to the fact that "many people are arrested, lawyers and human rights activists."

	rights activists."		
34.	And I'm an unemployed young Arab **with no vote and no voice in my future**."	من گەنجێکی عەرەبی بێکاری **بێدەنگ و بێ داهاتوم**.	And I'm an unemployed young Arab **with no voice or future**."
35.	A wise visitor from **outer space** who dropped in on Earth...	ملیۆنان ساڵ لەمەوبەر سەردانکەرێکی ژیر کە لە **گەردونەوە** هاتە سەر زە وی...	A wise visitor from **universe** who dropped in on Earth...
36.	We are delighted that so many **are choosing to come to** the UK…	ئێمە زۆر خۆشحاڵین بەوەی زۆر لە خوێندکارەکان بەریتانیایان **هەڵبژاردووە**…	We are delighted that many of the students **have chosen** the Britain…
37.	…holding out development contracts with terms **far more favourable** than those Baghdad offers for Iraq's huge southern fields.	…ژمارەیەك گرێبەستی پەرەپێدانی بە چەند مەرجێکی **باشتر** لەوانەی بە غدا پێشکەشی دەکات بۆ کێڵگە فراوانەکانی باشووری عیراق، ئەنجامدا.	…holding out development contracts with **better** conditions than those Baghdad offers for Iraq's huge southern fields.
38.	Its influence is growing throughout the region but it is **a long way** from being in control of events.	هەژمونی لە ناوچەکەدا لە زیادبوندایە، بەڵام هێشتا **دورە** لەوەی کۆنترۆڵی روداوەکانی لە دەست بێت.	Its hegemony is growing in the region but it is still **far** from being in control of events.
39.	It hires **former military generals who commanded U.S. troops** and rewards former diplomats with oil deals.	ئەم عێراقەی دیکە **جەنەڕاڵەکانی پێشوی سوپای ئەمەریکا** بەکرێدەگرێ و دیبلۆماتەکانی پێشو خەڵات دەکات بە بەشداری کردنیان لە مامەڵە نەوتیەکان،	The other Iraq hires **former American military generals** and rewards former diplomats by sharing with them oil deals.
40.	One paper highlights some **improvements that have been made in Turkey's ability** to deal with such catastrophes since the 1999 earthquakes in north-western Turkey, which together killed more than 17,000 people.	یەکێ لە ڕۆژنامەکان باس لە **بەرەو پێشچوونی تواناکانی تورکیا** دەکات بۆ ڕووبەڕووبوونەوەی کارەساتەکان لە دوای زەمین لەرزەکانی باکوری ڕۆژئاوای تورکیا لە ساڵی 1999، کە هەردووک زەمین لەرزەکان بوونە هۆی گیان لەدەستدانی زیاتر لە 17،000 کەس.	One of the newspapers talks about **Turkey's abilities improvement** to encounter catastrophes after the earthquakes in north-western Turkey in the year 1999, the two earthquakes cause the death of 17,000 people.
41.	We should act right now if we want to win **the hearts of our brothers of Kurdish origin.**	دەبێت هەر ئێستا دەست بەکار بین، ئەگەر بمانەوێت **دڵی برا کوردەکانمان** ببەینەوە .	We should act right now if we want to win **our Kurdish brothers' hearts**
42.	UK Trade and Investment... has become concerned that British companies are not well-positioned to take advantage of **the new revenues expected from Iraqi oil**...	دەستەی بازرگانیو سەرمایەگوزاری بەریتانی... نیگەران بووە لەوەی کۆمپانیا بەریتانییەکان باشتر خۆیان ئامادەنەکردووە لەوەی **ئەو گەشەپێدانەی نەوتی عێراقی** بقۆزنەوە...	UK Trade and Investment… were concerned that British companies have not been well-prepared to seize **the development of Iraqi oil**....
43.	"Historically for Muslims, the act of suicide has always been seen as wrong - **in the same way that it has for Christians**. But what is happening **at the moment**[1] **has taken on a type of different symbolism**[2]"	"مسوڵمانان **هاوشێوەی مەسیحییەکان** بەشێوەیەکی مێژوویی بە کارێکی هەڵە لە خۆکوژیی دەڕوانن، بەڵام ئەوەی **ئێستا**[1] ڕوویداوە **سومبولێکی جیاوازە**[2]".	Historically Mulism, **similar to Christains**, see suicide as a wrong act, but what has happened **now**[1] **is a different symbol**[2]**.**
44.	When he arrived, he was bundled into a bus with three other men and driven to a **detention centre**.	هەر کە گەیشتە ئەوێ یەکسەر لەگەڵ سێ کەسی تر دەستگیرکران و خرانە پاسێکەوە و بران بۆ **زیندان**.	When he arrived, he was arrested and put in to a bus with three other men and driven to a **prison**.
45.	that Britain's foreign policy "is determined overwhelmingly by its economic interests... It's important for the **Kurdish people** to recognize the crude self-interest that has motivated Britain's policy toward the	"ستراتیژی وەزارەتی دەرەوەی بەریتانیا بە پێی بەرژەوەندی ئابوری وڵاتەکە ئاڕاستە دەکرێت، بۆیە زۆر گرنگە **کورد** لەو بەرژەوەندییەی بەریتانیا ئاگادار بن کە لەم دواییانەدا ئاڕاستەی سیاسەتی دەرەوەی بە ریتانیای کردووە بەرامبەر بە **کورد**".	"the strategy of Britain's Foreign Ministry is directed according to the country's economic interest, so it is very important for the **Kurds** to be aware of these interests of Britain that have been recently

	<u>Kurdish people</u>."		directed to Britain's Foreign Policy towards the **<u>Kurds</u>**."
46.	He claimed Britain will ignore **<u>problems facing Kurds</u>** in Turkey and Iran…	گوتیشی هەر لەبەر پاراستنی ئەو بەرژەوەندیانەی خۆیەتی کە بەریتانیا **<u>کێشەی کورد</u>** لە پارچەکانی دیکەی کوردستان وەک تورکیا و ئێران پشتگوێدەخات....	He also said [that] it is because of its interests that Britain will ignore **<u>Kurds' problem</u>** in other parts of Kurdistan such as Turkey and Iran…
47.	"The UK government doesn't see that it is in the UK's economic interests to address in any serious way the oppression of Kurds in Turkey or the attacks on **<u>Kurdish communities</u>** by Iran," he claimed.	بۆ پاڵپشتی لە بۆچوونەکانی خۆی، زیاتر گووتی" ئاخر بەریتانیا دەزانێ لە قازانج و بەرژەوەندی ئابووری ئەودا نییە بە هیچ شێوەیەک باس لە چەوسانەوەی کورد بکات لە تورکیا یان ئەو پێشێلکاریانەی لە ئێران لەسەر **<u>کورد</u>** هەن".	To support his view, he further said "after all, Britain knows [that] it is not in its economic interests to address in any way the oppression of **<u>Kurds</u>** in Turkey or the violations on Kurds in Iran,"
48.	…the semi-autonomous Kurdistan region exports an average of 175,000 barrels of oil **<u>per day</u>**, and officials project the figure will rise to 200,000 barrels per day by the end of the year.	...هەرێمی کوردستان **<u>رۆژانە</u>** 175.000 بەرمیلە نەوت هەناردە دەکات، کە پێشبینی دەکرێت لە کۆتایی ئەمساڵدا بگاتە 200.000 بەرمیل نەوت لە ڕۆژێکدا.	…the Kurdistan Region exports 175,000 barrels of oil **<u>daily</u>**, it is expected to reach to 200,000 barrels a day by the end of the year.
49.	They do so in defiance of the oil ministry in Baghdad, which deems **<u>contracts awarded by</u>** the KRG illegal.	ئەمەش بێگوێدانە وەزارەتی نەوتی بەغدا، کە **<u>گرێبەستەکانی</u>** حکومەتی هەرێمی کوردستان بە نایاسایی دادەنێت.	This is in defiance of the oil ministry in Baghdad, which deems the KRG**<u>'s contracts</u>** illegal.
50.	It would look like **<u>an act of insurrection</u>**, and Iraq might react by sending in troops	لەبەر ئەوەی ئەمە وەك **<u>یاخیبوون</u>** دەردەکەوێت و ڕەنگە کاردانەوەی حکومەتی عێراق ڕەوانەکردنی سوپا بێت.	Because this would look like **<u>rebellion</u>**, and Iraqi government's reaction might be sending in troops
51.	(after all it re-joined Iraq **<u>as a voluntary act</u>**, and the Constitution is defined in its Preface as voluntary union of land and people).	(ئەمە دوای ئەوەی **<u>ئارەزوومەندانە</u>** دووبارە پێوەندی کردەوە و بە عێراقەوە، هەروەها دەستووریش عێراقی وەك یەکێتیەکی ئارەزومەندانەی پێکهاتوو لە خاك و خەڵك پێناسەکردووە)،	(after all it re-joined Iraq **<u>voluntarily</u>**, and the Constitution has defined Iraq as a voluntary union of land and people),
52.	In many individual months in 2006 and early 2007, Iraqi casualties from terrorism were greater, as a percent of the country's population, than **<u>the casualties America experienced</u>** on 9/11.	تەنها لە چەند مانگێکی ساڵی2006 دا ژمارەی قوربانیەکانی عێراق بە دەستی تیرۆرستان زۆر بەرز بووەوە، بە رادەیەك زیاتر لە **<u>قوربانیەکانی ئەمەریکا</u>** لە روداوەکەی 11ی سێپتەمبەردا،	Only in a few months in 2006, the number of casualties at the hand of terrorists increased in a way that it was greater than **<u>the American casualties</u>** in the 11 September event.
53.	United Nations peacekeepers and aid workers must be free to reach **<u>those in need</u>**.	هەروەك دەبێت ڕێگە بۆ هێزە ئاشتیپارێزە نێودەوڵەتییەکان و کارمەندانی بواری یارمەتییە مرۆییەکان خۆشبکرێت بۆئەوەی سەربەستانە بگەنە **<u>لێقەوماوان</u>**.	The way should be paved for the international peacekeeping forces and human aid workers to reach **<u>the affected</u>**.
54.	So, we would like to ask you; why still these **<u>dictatorship regimes</u>** are in power?	پرسیارەکە ئەوەیە بۆچی هێشتا ئەم **<u>دیکتاتۆرانە</u>** لەدەسەڵاتدان؟	The question is why still these **<u>dictators</u>** are in power?
55.	Self-immolation as a public protest is rare in the Muslim world, says Dr Michael Biggs, **<u>a lecturer at the department of sociology</u>** at the University of Oxford, who has researched self-immolation as a political protest.	کتۆر مایکڵ بیگز **<u>مامۆستای کۆمەڵناسی</u>** زانکۆی ئۆکسفۆرد کە لەبارەی نارەزایەتیە سیاسییەکانەوە لێکۆڵینەوەیەکی ئەنجامداوە دەڵێت لە جیهانی ئیسلامدا زۆر بەکەمی شۆڕشی سیاسی بەشێوەی خۆکوژیی دەردەکەوێت.	Dr Michael Biggs, **<u>teacher of sociology</u>** at the University of Oxford, who has conducted a research about political protests, says in the Islamic world very rarely a political revolution happens in the form of suicide.

56.	**Over the same period**, the Iraqi Association for Defending Journalists received 226 reported violations of press freedom in the city of Sulaymaniyah, including physical abuse, injury by bullets, confiscation of journalist's equipment, **temporary detention** and forced prevention at gunpoint from covering the events.	**هاوکات** کۆمەڵەی بەرگری کردنی عێراقی لە مافەکانی رۆژنامەنوسان 226 حاڵەتی دەستدرێژی کردنە سەر ئازادی رۆژنامەگەری پێگەیشتوە کە لە نێویاندا ئازاردانی جەستەیی و بریندارکردن بە گولە و دەستبەسەراگرتنی کەلوپەلی رۆژنامەنوسی و **دەستگیرکردن** و رێگەنەدان بە گواستنەوەی روداوەکان لە خۆدەگرێت.	**Meanwhile**, the Iraqi Association for Defending Journalists received 226 reported violations of press freedom, including physical abuse, injury by bullets, confiscation of journalist's equipment, **arrest** and forced prevention at gunpoint from covering the events.
57.	Prof Esposito says that even some Islamic scholars will argue that such acts will not necessarily be seen as simply the taking of a life, but as **a demonstration of protest** against social injustice.	پرۆفیسۆر سپۆزیتۆ درێژەی پێدەدا و دەڵێت ژمارەیەك زانای ئیسلامیش ئەمکارە بە خۆکوژی نازانن، بەڵکو بە **نارازیبوونی** دەزانن بەرامبەر نایەکسانی کۆمەڵایەتی،	Professor Esposito in the details says a number of Islamic scholars do not consider this act self-murder, but considered **a protest** against social inequality,
58.	From the first moments of my first class, **I knew there was something different about these students, something special.**	لەسەرەتای ساتەکانی یەکەم وانەمەوە، **زانیم ئەم فێرخوازانە جیاواز و تایبەتن.**	From the first moments of my first class, **I knew these students are different and special.**
59.	And, **if the Kurds of Iraq are any indication**, they are also entrepreneurial and welcoming of U.S. and Western investment.	هەروەها **کوردەکانی عێراق** حەز بەبیزنس دەکەن و پێشوازی لە وەبەرهێنانی ئەمریکی و ڕۆژئاوایی دەکەن.	**The Kurds of Iraq** are also entrepreneurial and welcoming of U.S. and Western investment.
60.	These days, Erbil **has the feel of one of those** gold prospecting towns of the old US west.	ئەم ڕۆژانە هەولێر **وەکو** شارەکانی ڕۆژئاوای ئەمریکای کۆن، کە بە ئاڵتون دەوڵەمەندن، **وایە**.	These days, Hawler **looks like** the gold-rich cities of the old US west.
61.	The two sides **have been far apart** on an issue that goes to the very heart of their federal arrangement	هەردوولا سەبارەت بە مەسەلەیەك کە دەچێتە قوڵایی ڕێوشوێنەکانی فیدراڵیەوە **ناکۆکن**.	The two sides **disagree** over an issue that goes to the very heart of their federal arrangement.
62.	Contrary to widespread skepticism in the American political class, these decisions gradually **brought the security under much better control**.	بە پێچەوانەی ئەو گومانە بڵاوانەی کە لە ناو چینە سیاسیەکاندا هەبون، ئەم بڕیارانە بە شێوەیەکی قۆناغ بە قۆناغ **بارودۆخی ئەمنی باشتر کرد**	Contrary to widespread skepticism in the American political class, these decisions step by step **improved the security situation**.
63.	International investors and the business community need an **effective and reliable** financial services sector in order to make significant and sustainable investments.	وەبەرهێنانە نێودەوڵەتییەکان و کۆمەڵگەی ئابووری پێویستیان بە خزمەتگوزارییەکی **لەباری** ئابووری هەیە تاوەکو کاری وەبەرهێنانی درێژخایەن و بەردەوام بکەن.	International investments and the economic community need an **appropriate** economic service in order to make long-term and sustainable investments.
64.	One part of the UK where that message has really taken root is Northern Ireland, home to some of the UK's most **innovate and dynamic** companies, and I predict that there will be an increasing number of tie-ups between Kurdish and Northern Irish companies this year.	ئەو پەیامەش لە بەشێکی بەریتانیادا رەگی داکوتاوە، ئەو بەشەش، ئێرلەندای باکوورە، کە خاوەنی چەندین کۆمپانیای **نێوداری** بەریتانیایە و چاوەڕێشدەکەم کە ئاستی مامەڵەی بازرگانی نێوان کۆمپانیا کوردی و کۆمپانیاکانی ئێرلەندای باکوور ئەمساڵ زیاد بکات.	This message has taken root in one part of Britain and that part is Northern, which possesses several **well-known** British companies, and I expect that the level of business connection between Kurdish companies and Northern Irish companies will increase this year.

65.	You hit the nail on the head… the federal government **<u>is fighting back against</u>** this distribution of power to the regions and to the provinces	ئێوە پەنجەتان خستەر برینەکە، حکومەتی فیدراڵی ئێستا **<u>بەرەنگاری</u>** ئەم دابەشکردنەی دەسەڵات بەسەر هەرێم و پارێزگاکاندا **<u>دەبێتەوە</u>**	You have put the finger on the wound… the federal government **<u>opposes</u>** this distribution of power to the regions and provinces

Appendix 13

Findings of the Expansion Translation Procedure

a. Obligatory Expansive Translation			
1. The use of expansion to fill a lacuna in the lexicon (in the given context)			
No.	***ST***	***TT***	***BT***
5.	Students here show up for class without a bunch of **electronics**.	فێرخوازانی ئێره بەبێ کۆمەڵێك **ئامێری ئەلکترۆنی** ئامادەن بۆ وانەخوێندن.	Students here show up for class without a bunch of **electronic equipments**.
6.	…we knew nothing about the Iraqi opposition, except what we'd heard from a couple of **exiles**.	...ئێمە هیچ شتێکمان لەبارەی ئۆپۆزسیۆنی عێراقی نەدەزانی، جگە لە چەند شتێك کە لە **هاوڵاتیە نەفی کراوەکانی** ئەو وڵاتەوە بیستبومان.	…we knew nothing about the Iraqi opposition, except what we'd heard from the country's **exiled citizens**.
7.	At the same time, the **perception** among Arab states that President Barack Obama has failed to help the Palestinians…	هاوکات لەگەڵ ئەمەدا **بیروبۆچونی بڵاو** لە جیهانی عەرەبیدا ئەوەیە کە سەرۆك ئۆباما هیچ یارمەتیەکی فەلەستینیەکانی نەدا…	At the same time, the **common opinion** in the Arab world is that President Obama did not help the Palestinians…
8.	In an important step forward, leaders from both northern and southern Sudan... agreed to work together to ensure that the voting would be **timely**...	لە هەنگاوێکی گرنگدا بەرەو پێشەوە، سەرکردەکانی باشوور و باکووری سودان...ڕازیبوون پێکەوە کاربکەن بۆئەوەی زامنی ئەنجامدانی ڕایفراندۆم **لەوادەی خۆیدا** بکەن...	In an important step forward, northern and southern Sudan leaders... agreed to work together to ensure carrying out the referendum **on time**...
9.	…the most important thing about Iraq is that it can be the first multi-cultural, multi-ethnic federal **democracy** in the Middle East…	...گرنگترین شت لەبارەی عێراقەوە، ئەوەیە دەکرێت ئەم وڵاتە ببێتە یەکەم وڵاتی فرەکەلتور و فرەئیتنی و **دەوڵەتێکی** فیدراڵی و **دیموکراسی** لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا…	…the most important thing about Iraq is that it can be the first multi-cultural and multi-ethnic country, and a federal and **democratic state** in the Middle East…
10.	He went on to urge other **democracies**: "Don't stand idly by, don't be silent, when dissidents elsewhere are imprisoned and protestors are beaten."	بە **وڵاتە دیموکراسییەکانیشی** ڕاگەیاند: "دەستەوەستان مەوەستن و بێ دەنگ مەبن کاتێك دەبینن چەوساوەکان لە هەرشوێنێك دەخرێنە بەندیخانەو ئەوانەی دەنگی نارەزاییشیان بەرزدەکەنەوە ئازار دەدرێن."	He went on to urge other **democratic countries**: "Don't stand idly by, don't be silent, when dissidents elsewhere are imprisoned and those who raise their voices are beaten."
11.	In fact, there are few examples in Middle East of strong **federal democracies** where the considerable amount of power and indeed fiscal independence is devolved…	لە ڕاستیدا چەند نموونەیەکی کەمی **دەوڵەتی فیدراڵی دیموکراتی** لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا هەن کە تێیاندا دەسەڵات و سەربەخۆییەکی دارایی بەرچاو دراوە بە هەرێم و پارێزگا و یەکە ئیداریەکان لە وڵاتەکەدا،	In fact, there are few examples in Middle East of **federal democratic states** where the considerable amount of power and financial independence is given….
12.	In my view, Kurdistan's policy should be, as it is now, to make Iraq work as a **federation**.	بە تێڕوانینی من، دەبێت سیاسەتی هەرێمی کوردستان، وەك ئەوەی ئێستا هەیە، ئەوەبێت کە عێراق وەك **دەوڵەتێکی فیدراڵی** سەرکەوتوو بێت.	In my view, Kurdistan's policy should be, as it is now, to make Iraq successful as a **federal state**.
13.	Obviously, he didn't do it alone. Our NATO allies and, of course, the rebels deserve the lion's share of **the credit**.	ئۆباماش تەنها خۆی ئەو سەرکەوتنەی بەدەستنەهێنا، بەڵکو "ناتۆ" و ئۆپۆزسیۆنی لیبیا پشکی شێریان دەبێت **لە دەستخۆشی و سوپاسگوزارییدا**،	Obama didn't get this success alone, but NATO and Libyan opposition deserve the lion's share of **the acknowledgments and appreciation**.
14.	Iraq had its strategic benefits: the removal of a **genocidal** dictator; the defeat of Al Qaeda there, which diminished its capacity	عێراق سودی ستراتیژی تایبەت بەخۆی هەیە :لابردنی دیکتاتۆرێکی **تاوانبار بە جینۆساید**، شکستی ئەلقاعیدە لەوێ، کە توانای هێرشکرنە سەر ئێمەی لەناوبرد،	Iraq has its strategies benefits: the removal of a dictator **accused of genocide**, the defeat of Al Qaeda there, which destroyed its capacity to

	to attack us		attack us.
15.	The Kurdish **judiciary** are independent and have defended the right of free assembly during the Arab Spring.	**سیستمی دادوەری** کوردی سەربەخۆیە و لەمیانەی بەهاری عەرەبیدا مافی کۆبوونەوە و خۆپیشاندانی ئازادی پاراستووە.	The Kurdish **judicial system** is independent, and during the Arab Spring has protected the right of free gathering and demonstration.
16.	…Bruce Rutherford of Colgate University details the long and persistent struggle of the **judiciary** to carve out an independent role for itself…	لەمیانی کتێبێکی بروس ڕوسەرفۆرد لە زانکۆی کۆلگەیت... بە وردی ململانێی دوورودرێژی **دەسەڵاتی دادوەری** دەخاتەڕوو کە بۆ سەربەخۆبوونی خۆی داویەتی...	Bruce Rutherford of Colgate University… details the long and persistent struggle of the **judicial authority** to carve out an independent role for itself…
17.	Egypt also retains some core elements of a liberal constitutional order, chief among them a **judiciary** that has fought excessive state power for decades.	تەنانەت میسر هێندێك لەو بەندە دەستوورییە لیبراڵیانەی ماوەتەوە. دیارترینیان بریتیە لە **دەسەڵاتی دادوەرییە** کە **بۆ چەندین دەیەیە** شەڕێکی توند دەکات بۆ دەسەڵاتی دەوڵەت.	Egypt also retains some of the articles of a liberal constitution, chief among them a **judicial authority** that has fought excessive state power for several decades.
18.	Two dozen dissidents… charged **under** anti-terrorism laws and allegedly tortured.	بەشێکی زۆر لەو بەرهەڵستکارانە، **بە ناوی** یاساکانی دژە تیرۆر بە مەبەست ئازاردران و بلۆگەرێکی بەناوبانگیش داخرا،	A lot of these dissidents… charged **in the name** of anti-terrorism laws and allegedly tortured.
19.	Seeing all the construction cranes in Erbil and Sulaimaniyah, the bustling markets and the passionate youth, one gets the sense that Iraqi Kurdistan is itself living through a **protracted** spring...	بەبینینی ئەو ژمارە زۆرەی دەزگای بەرزکەرەوە کە کاری بنیاتنان ئەنجام دەدەن لە هەولێرو سلێمانی، بازارە پڕ جموجۆڵەکان و گەنجە چالاکەکان، دەگەیە ئەو بڕوایەی کە کوردستانی عیراق خۆی لە بەهارێکی **بێ کۆتاییدا** دەژیت...	Seeing all the construction lifting machines in Hawler and Sulaimaniyah, the bustling markets and the active youth, you come to the belief that Iraqi Kurdistan is itself living in a **never-ending** spring...
20.	It is perhaps time to call for fresh federal elections, **provided** Kurdistan's parties and people are ready for them.	ڕەنگە کاتی ئەوە هاتبێت بانگەشە بۆ هەڵبژاردنی نوێ بکرێت لەسەر ئاستی عێراق، **بەو مەرجەی** لایەنەکانی کوردستان و خەڵکی کوردستان ئامادەبن بۆ ئەو هەڵبژاردنانە.	It is perhaps time to call for a fresh election across Iraq, **on the condition** Kurdistan's parties and Kurdistan's people are ready for these elections.
21.	...I haven't noticed that they split up into **cliques**.	...تێبینیم نەکردووە دابەشببن بەسەر **گرووپی جیاجیادا**.	...I haven't noticed that they split up into **separate groups**.
22.	I spent countless weeks wrestling with my calculus students over **texting** in class.	من چەندین هەفتەم بەسەربرد بەمشتومڕکردن لەگەڵ فێرخوازەکانمدا لەبارەی **نامە ناردن** لەناوپۆلدا.	I spent several weeks arguing with my students over **sending messages** in class.
23.	These costs are exacerbated in households where a woman is the chief or sole **earner**…	ئەم لەدەستدانە خراپتر بووە لەو خێزانانەی کەوا ژنان سەرۆك یان تاکە **بژێوی دابینکەرن**.	These costs are exacerbated in households where a woman is the chief or sole **livelihood earner**.
24.	Many Iraqi Kurds are unwilling to do menial tasks, and the government and **industries** are forced to import foreign worker….	زۆربەی کوردەکانی عێراق نایانەوێت کار بکەن کە حکومەت و **لایەنە پیشەسازیەکانی** ناچار کردوە کە کرێکاری دەرەکی بێنن...	Many Iraqi Kurds do not want to work, this has obliged the government and the **industrial bodies** to bring outside workers…
25.	This patronage system "hinders the Kurdistan population from reaching its **potential**,"	ئەم سیستەمی مەحسوبیەتە "ڕێگە لەبەرەوپێشچونی دانیشتوانی کوردستان دەگرێت بۆ ئەوەی بەدەستهێنانی **زەمینەی پیشکەوتن**"...	This patronage system "hinders the Kurdistan population from reaching its **ground for progress**"…
26.	President Obama… said that "what we have now achieved is an Iraq that is self-governing, that is inclusive and that has enormous **potential**."	ئۆباما... وتی کە "ئەوەی تائێستا بەدەستمان هێناوە عێراقێکە کە خۆی بەڕێوە دەبات، کە حکومەتێکی کامڵ و **هێزێکی شاراوە**ی زۆری هەیە."	Obama... said that "what we have now achieved is an Iraq that is self-governing, that is complete and that has enormous **hidden power**."

27.	Only the last part of that sentence is true: Iraq does have “enormous **potential**” – both good and bad.	تەنها کۆتا بەشی ئەم قسەیە راستە کە دەڵێ عێراق "**هێزێکی شاراوەی**" هەیە، ئەویش لەروی خراپی و باشیەوە.	Only the last part of this speech is true that says Iraq has “**hidden power**” – in terms of goodness and badness.
28.	Well Iraq has a great deal of promise, a great deal of **potential**, and the oil and gas are important	عێراق توانایەکی زۆری هەیە، **ئەگەرێکی** زۆری **سەرکەوتنی** لەبەردەمدایە، نەوت و گازەکەشی گرنگن،	Iraq has a great capacity, a great **possibility of success**, and its oil and gas are important,
29.	…. you can get a democratic Iraq in hopefully one day a democratic Iran, the region would be stable for long term **potentially**.	...ئەگەر عێراقێکی دیموکراتت هەبێت، بە ئومێدی ئەوەی ڕۆژێك بێت ئێرانێکی دیموکراتمان هەبێت، ئەوا **ئەگەری ئەوە هەیە** لە مەودای دووردا ناوچەکە سەقامگیر بێت.	…if you have a democratic Iraq in the hope of one day having a democratic Iran, then **there is a possibility** [that] the region would be stable for distant term.
30.	Turkey has benefited from the Arab Spring because it is likely to be in tune with new democratic governments, even when it had good relations with their **predecessors**.	تورکیا لە بەهاری عەرەبی قازانجی کردوە، چونکە لەوانەیە لەگەڵ حکومەتە دیموکراتیە نوێیەکان گونجاو بێت، هەتا ئەگەر پەیوەندی باشی هەبوبێت لەگەڵ **حکومەتەکانی پێشتر**.	Turkey has benefited from the Arab Spring because it is likely to be in tune with new democratic governments, even when it had good relations with other **preceding governments**.
31.	…the KRG does not have the political authority to export its **crude** without Baghdad's approval.	...حکومەتی هەرێمی کوردستان ئەو دەسەلآتە سیاسیەی نیە بەبێ ڕەزامەندی بەغدا **نەوتی خاو**ی خۆی هەناردە بکات.	…the KRG does not have the political authority to export its **crude oil** without Baghdad's approval.
32.	The historic vote is an exercise in **self-determination** long in the making, and it is a key part of the 2005 peace agreement that ended the civil war in Sudan.	ئەو دەنگدانە مێژووییەی کە یەکشەممە دەستپێکرد بۆخۆی بریتییە لە پەیڕەوکردنی **مافی چارەی خۆنووسین** و بەشێکی سەرەکیشە لە ڕێککەوتنی ئاشتی کە لە ساڵی 2005دا ئیمزاکراوە و کۆتایی بە شەڕی ناوخۆی سودان هێنا،	The historic vote that started on Sunday is an exercise in **the right of self-determination** and is a key part of the peace agreement…
33.	Many had long been denied Syrian **citizenship**, effectively rendering them stateless...	زۆربەی کوردەکان لەمێژە لە **مافی هاوڵاتیبوونی** سوریا بێبەش کراون...	…deprived from the **right of citizenship** in Syrian
34.	The French… have sent humanitarian aid to Benghazi - but have simultaneously **argued** against military involvement.	فەرەنسا... یارمەتی مرۆیی بۆ بن غازی ناردوە، بەڵام لە هەمان کاتدا **لێدوانی** دژی دەستتێوەردانی سوپا **داوە**.	France…has sent humanitarian aid to Benghazi - but has simultaneously **given a statement** against military involvement.
35.	Some perpetrators of the genocide are even thought to be living in Europe, possibly even in England, having claimed **asylum**.	تەنانەت باوەڕدەکرێت هەندێك لە ئەنجامدەرانی جینۆساید لە ئەوروپا بژین و ڕەنگە لە بەریتانیاش بن و داوای **مافی پەنابەرێتییان** کردبێت .	It is even believed that some perpetrators of the genocide are living in Europe, perhaps even in Britain, having claimed **the refugee right**.
36.	Iraq has control over **pipelines** that allow for oil to be exported more efficiently.	عێراق کۆنترۆلی هەیە بەسەر **بۆریە نەوتیەکاندا** کە لە ڕێگەیەوە بە شێوەیەکی ئابوریانە نەوت دەنێردرێتە دەرەوە.	Iraq has control over **oil pipes** that allow for oil to be exported more efficiently.
37.	…a **pipeline** will be needed if Kurdistan is to become a viable exporter able to manage its huge **reserves**.	...کوردستان پێویستی بە **بۆری نەوتی** دەبێت ئەگەر بیەوێت سەرکەوتوو بێت لە ناردنە دەرەوەی نەوتدا و سەرپەرشتی ئەو **نەوتە زۆرە یەدەگەی** بکات کە هەیەتی.	…Kurdistan will need a **oil pipe** if it is to become a viable exporter able to manage its huge **oil reserves**.
38.	So far, though, Kurdish **energy ambitions** have not been impeded by Baghdad's control of the **pipelines** and its messy politics.	تا ئێستا، کۆنترۆڵی بەغداد بەسەر **بۆریە نەوتیەکان** و ئاڵۆزیی سیاسی لە عێراقدا نەبوونەتە لەمپەر لە ڕێگەی **ئامانجەکانی** کورد **لە بەرهەم هێنانی ووزەدا**.	So far, Baghdad’s control of the **oil pipes** and political complexity have not been an obstacle to the Kurdish **aims in producing energy**.
39.	Bahrain is sensitive not only	بارودۆخی بەحرەین زۆر هەستیار نییە،	Bahrain situation is not very

	because it hosts the U.S. Fifth **Fleet** but also because it borders Shiite areas of Saudi Arabia…	نەك تەنها لەبەرئەوەی میوانداریی **کەشتی گەلی** پێنجەمی ئەمریکا دەکات، بەڵکو بەهۆی ئەوەوە کە هاوسنووورە لەگەڵ ئەو ناوچانەدا کە...	sensitive not only because it hosts the U.S. Fifth **ship group** but also because it borders areas where…
40.	It is commonly argued that oil cannot be a motive for the intervention because the West had access to the prize **under** Gadhafi.	...کۆدەنگییەك لەسەر ئەوە هەیە کە نەوت پاڵنەری سەرەکی دەستوەردان نییە، چونکە نەوت دەستکەوتێکە خۆرئاوا دەیتوانی **لەسایەی حوکمی** موعەمەر قەزافیدا چنگی بکەوێت،	…there is a consensus that oil is not a main motive for intervention, because oil is a gain that the West could get access to **under the rule of** Moammar Gadhafi,
41.	**GOOGLE EARTH** While Facebook has gotten all the face time in Egypt, Tunisia and Bahrain, don't forget **Google Earth**..	**نەخشەی جیهانی گوگڵ**: لە کاتێکدا فەیسبوك میسری تەنیوە، تونس و بەحرەین **نەخشەی جیهانی گوگڵیان** بیر ناچێتەوە...	**Google World Map**: while Facebook has gotten all the face time in Egypt, Tunisia and Bahrain, don't forget **Google Earth map**…
42.	The demonstrators are currently in a time of **healing**, **physically** and **psychologically**.	خۆپیشاندەران ئێستا لە قۆناغی **سارێژبونەوەی برینەکانیاندا** تێدەپەڕن، چ **برینی جەستەیی** و چ **برینی دەرونی**.	The demonstrators are currently in a time of **healing their wounds**, **whether physical** or **psychological wound**.
43.	An Israeli court recently convicted Israel's former president Moshe Katsav on two counts of **rape**...	دادگایەکی ئیسرائیلی لەم دواییانەدا مۆش کاتسای سەرۆکی پێشوی ئیسرائیلی بە دو جار **دەستدرێژیکردنی سێکسی** تاوانبار کرد...	An Israeli court recently accused the Israel's former president Moshe Katsav of two counts of **sexual assault**...
44.	…when it [US] withdrew support for a staunch ally, the Shah, only to see the regime replaced by a nasty anti-American **theocracy**.	...پاش ئەوەی ئەمریکا پاڵپشتی خۆی بۆ شا پیشان نەدا و لە ئاکامیشدا بینیمان **دەسەڵاتێکی** دژە ئەمریکا و **ئاینی** جێگەی گرتەوە.	…after America did not show support for Shah, as a result we saw a **religious**, anti-American **authority** replaced it.
45.	A wise visitor from outer space who dropped in on Earth a millennium ago might have assumed that the **Americas** would eventually be colonized by Arab civilisation…	ملیۆنان ساڵ لەمەوبەر سەردانکەرێکی ژیر کە لە گەردونەوە هاتە سەر زەوی لەوانەیە وا پێشبینی کردبێت کە **قارەی ئەمەریکا** وردە وردە لە لایەن شارستانیەتی عەرەبەوە داگیر دەکرێت نەك لە لایەن ئەوروپیە کۆنەکانەوە...	If millions of years ago a wise visitor dropped in on Earth from outer space might have assumed that the **America continents** would gradually be colonized by Arab civilisation …
46.	But at the moment, even if our military had unlimited **funding**… the Pentagon is not equipped to launch democracy in Libya.	بەڵام ئەگەر سوپاکەمان **سەرچاوەیەکی دارایی** بێسنوریشی هەبێت... هێشتا پنتاگۆن کەرەستەی تەواوی بۆ گواستنەوەی دیموکراسی بۆ لیبیا نییە...	But even if our military has unlimited **financial source**… the Pentagon does not have enough equipment to transform democracy to Libya.
47.	A human rights group that had received U.S. **funding** was taken over by the government.	گروپێکی مافەکانی مرۆڤیش کە لەلایەن ئەمەریکاوە **یارمەتی دارایی** پێشکەش دەکرا، لەلایەن حکومەتی بەحرەینەوە دەستی بە سەرداگیرا.	A human rights group that was provided with **financial aid** by U.S. was controlled by the Bahrain government.
48.	He hinted that in future the Turkish **navy** would protect any Turkish **aid** flotilla going to Gaza.	ئاماژەی بەوە کرد کە **هێزی دەریایی** تورکی پارێزگاری هەر کەشتیەکی **یارمەتی مرۆڤانەی** تورکی دەکات کە بەرەو غەزە بڕوات لە داهاتودا.	…he indicated that the Turkish **marine forces** would protect any **humanitarian aid** Turkish ship going to Gaza in future.
49.	But it does give us an opportunity to reflect on the state of relations between the UK and its various **hosts** around the world	بەڵام ئەم مەراسیمە هەلێکمان پێدەبەخشێ بۆ چاوخشاندنەوە بە رەوشی پەیوەندییەکانی بەریتانیا لەگەڵ **وڵاتانی میواندار**.	But it gives us an opportunity to revise the state of relations between Britain and its **host** countries.
50.	He seeks out banks to secure corporate investment and at the same time check his bank **balance** at home.	پاشان بە دوای بانکێکدا دەگەڕێ تاوەکو کاری وەربەرهێنانی هاوبەشی دەستبکەوێ و لە هەمانکاتیشدا تەماشای **بڕی هەڵگیراوەکەی** دەکات لە بانکی وڵاتەکەی خۆی.	He seeks out banks to secure corporate investment and at the same time look at his **reserved sum** in his home country bank.

51.	The visitor finds a partner but naturally wants to check the company's credibility and its **accounts**.	پاشان میوانەکە شەریکێك بۆ خۆی دەدۆزێتەوە و بەشێوەیەکی سرووشتی دەیەوێ تەماشای نێوبانگ و **حیساباتی بانکی** ئەو کۆمپانیایە بکات.	The visitor finds a partner and in a natural way wants to look at the company's credibility and its **bank accounts.**
52.	But **often**, it depends upon conscientious ministers picking the best contractors for every day, unglamorous work of things like waste management.	بەڵام **زۆربەی کات** دەکەوێتە سەر ویژدانی وەزیرەکان بەوەی باشترین گرێبەست بۆ کاری رۆژانە و کاری بچووکی وەك چاودێریکردنی پاشماوە، دەستتیشان بکەن.	But **most of the time**, it depends upon the conscience of the ministers to choose the best contracts for every day and little work like waste management.
53.	**Central** to this and the region's success is the policy of engagement.	**خاڵی بنەڕەتی** ئەم سەرکەوتنە لە هەرێمدا دەگەڕێتەوە بۆ پەیرەوکردنی سیاسەتی بەشداریکردن و بەرپرسیارییەتی.	**The basic point** to this success in the region refers to pursuing the policy of contribution and responsibility.
54.	The top priority is passing legislation on revenue sharing and **hydrocarbons**…	خاڵی سەرەکی کە کاری بۆ بکرێت ئەوەیە کە پێویستە یاسای **نەوت و غاز** و یاسای دابەشکردنی داهات دەربچێت…	The main point to be done is that the legislation of **oil and gas** and revenue distribution should be passed…
55.	Our **hydrocarbons** companies lead the world…	کۆمپانیا پسپۆڕەکانمان لە بواری **نەوت و غاز** پێشڕەون لە جیهاندا…	Our specialised companies in the field of **oil and gas** lead the world…
56.	Negotiations have dragged on for years over draft federal **hydrocarbon** legislation that would define Erbil's powers…	دانوستانەکان سەبارەت بە ڕەشنووسی یاسایەکی فیدراڵی **نەوت و غاز** کە دەسەڵاتەکانی هەولێر دیاریدەکات…	Negotiations have dragged on for years over draft federal **oil and gas** legislation that would define Erbil's powers…
57.	**Either** is possible at this point because Iraq is only barely "self-governing"...	هەریەکێك لەمانە شیاوی روودانی هەیە لەبەرئەوەی عێراق بە ئاستەم توانای خۆ بەڕێوەبردنی هەیە…	**Each of these** is possible to happen because Iraq only barely has ability of self-governance…
58.	…neither should we make it a matter of principle to say we won't stop **genocide** when and where we can simply because no one will join our posse.	….نابێت بڵێین ئەوە مەسەلەی مەبدەئە بەلای ئێمەوە کە هەڵنەسین بەڕاگرتنی **کوشتارێکی بەکۆمەڵ** کاتێك ڕوودەدات و لەهەر شوێنێك بێت کە ئێمە توانای ئەوەمان بێت…	…neither should we make it a matter of principle to say we won't stop **mass killing** when and where we can simply because no one will join our posse.
59.	…though we may recall – Libyans presumably do – that, after World War I, Italy conducted **genocide** in eastern Libya.	…سەرەڕای ئەوەی کە ئێمە بیرمانە و پێشموایە لیبییەکانیش بیریان ناچێتەوە کە ئیتاڵیا دوای یەکەمین جەنگی جیهانی **کۆمەڵکوژی** لە ناوچەکانی خۆرهەڵاتی لیبیا ئەنجامدا.	…though we remember and I think the Libyans will also not forget that after World War I Italy conducted **mass killing** in eastern Libya.
60.	Seeing all the construction **cranes** in Erbil and Sulaimaniyah…	بەبینینی ئەو ژمارە زۆرەی **دەزگای بەرزکەرەوە** کە کاری بنیاتنان ئەنجام دەدەن لە هەولێرو سلێمانی….	Seeing the many **lifting machines** that work in the construction in Hawler and Sulaimaniyah…
61.	"Mahmood, who lives in a house with his **parents**, four **siblings** and their children…	"مەحمود، کە لەگەڵ **دایك و باوکی** و چوار **خوشك و برا** و منداڵەکانیان لە یەك خانودا دەژی…	"Mahmood, who lives in a house with his **mother and father** and his four **sisters and brothers** and their children…
62.	We overpaid in **lives**, in the wounded, in tarnished values, in dollars and in the lost focus on America's development.	زیادەڕۆییمان لە بەهەدەردانی **ژیانی خەڵك** و بریندارەکان کرد، لە بەهاکاندا و، هەروەها لە دۆلار و لەدەستدانی تەرکیز لەسەر گەشەکردنی ئەمەریکا.	We overpaid in **people's lives**, in the wounded, in values, in dollars and in the lost focus on America's development.
63.	This will not happen **overnight** in Iraq, but if it happens over time it would be **transformational**	ئەمە تەنها **لە شەو و رۆژێکدا** رونادات لە عێراق، بەڵام ئەگەر بەپێی کات روبدات ئە وا **شێوازێکی ئینتقالی** دەبێت	This will not happen **over a night and a day** in Iraq, but if it happens over time it will be **a transformational style.**

64.	It is possible to overpay for something that is still **transformational**.	شتێکی شیاوە کە باجی زیاتر بدەی لەپێناو شتێك کە هێشتا **لە قۆناغی گواستنەوە دایە** .	It is a possible thing to pay more price for something which is still **in transitional stage**.
65.	But Iraq will only be **transformational** if it truly becomes a model where Shiites, Sunnis and Kurds…can live together and share power.	بەڵام عێراق تەنها لە حاڵەتێکدا **وڵاتێکی ئینتقالی** دەبێت کە بەراستی ئەو وڵاتە ببێت بە مۆدێلێك کە تێیدا شیعە و سوننە و کوردەکان... بتوانن بەیەکەوە بژین و هاوبەشی دەسەڵات بکەن.	But Iraq will only be **a transformational country** if it truly becomes a model where Shiites, Sunnis and Kurds…can live together and share power.
66.	It was time for the **transition** to begin.	ئەویش بریتییە لە دەستپێکردنی **قۆناغی گواستنەوە و ئینتیقالی**.	..which is the beginning of **tranision stage**.
67.	Robert Halfon is the Member of Parliament for the UK **Constituency** of Harlow.	ڕۆبێرت هالْفۆن: ئەندام پەرلەمانی بەریتانیایە لە **ناوچەی هەڵبژاردنی** هارلۆ...	Robert Halfon is the Member of Parliament for the UK **election area** of Harlow.
68.	When a family member fell ill or was killed, and their pain was too much to bear, they started **singing**.	کاتێ ئەندامێکی خێزان نەخۆش کەوتبێت یاخود کوژرابێت، و ئێش و ئازارەکەیان ئەوەندە زۆر بوبێت کە نەیانتوانیبێت بەرگەی بگرن، ئەوان هاتون دەستیانکردوە بە **گۆرانی وتن**...	When a family member fell ill or was killed, and their pain and anguish was too much to bear, they started **singing songs**…
69.	"Nobody would sleep. After **dinner** I started to **sing**, and I would not stop until the break of dawn."	"کەس نەدەخەوت، لەپاش **خوانی ئێوارە** من دەستم بە **گۆرانی وتن** دەکرد و هەتا بەری بەیان رانەدەوەستام".	"Nobody would sleep. After **evening meal** I started to **sing songs**, and I would not stop until the break of dawn."
70.	"Every recording they found was burned or broken and **buried**, and the people they had found them with were beaten and arrested."	"هەرتۆمارێکیان بدۆزیایەتەوە دەیان سوتان یاخود دەیانشکاند و **دەیان کرد بەژێر خۆڵەوە**، هەروەها ئەو کەسانەش کە لەلایان دەدۆزرایەوە لێیان دەدراو دەستگیردەکران".	"Every recording they found was burned or broken and **put under ground**, and the people they had found them with were beaten and arrested."
71.	Turkish media call for unity following **quake**	دوای **زەمین لەرزەکان** میدیای تورکیا بانگەواز بۆ یەکڕیزی دەکات	After the **earth quakes** Turkish media call for unit.
72.	It has vast wealth, but requires vast work in terms of constructions, services and **banking**, areas the UK is particularly strong in.	.. سامانێکی زۆری هەبێت، بەڵام پێویستی بەکاری زۆر هەیە لەرووی بنیاتنانو خزمەتگوزاریو **سیستەمی بانك** و ئەو بوارانەی کە بەریتانیا دەستێکی باڵای تێدا هەیە.	It has vast wealth, but requires vast work in terms of constructions, services and **banking system**, areas the UK is particularly strong in.
73.	…Ali admits that the problems with media in Iraqi Kurdistan are not only **external**.	...فاروق عەلی پێی وایە کە کێشەی میدیا لە کوردستانی عێراق تەنها **کێشەی دەرەکی** نیە	…Faruq Ali admits that the problems with media in Iraqi Kurdistan are not only **an external problem**.
74.	True journalism is the kind that starts controversy in the community not the kind that talks about a **wedding** in the middle of conflict.”	رۆژنامەوانی راستەقینە ئەوەیە کە مشتومڕ لە کۆمەڵگادا دروست بکات نەك ئەوەی کە لە ناوەڕاستی روبەڕوبونەوەکاندا باسی **ئاهەنگی ژنهێنان** بکات".	True journalism is the kind that starts controversy in the community not the kind that talks about a **marriage ceremony** in the middle of conflict.
75.	France… has been through a revolution, two empires, five **republics** and a quasi-fascist **dictatorship** in much the same period.	...فەڕەنسا بە شۆڕشدا تێپەڕیوە و دوو ئیمپراتۆر و پێنچ **دەسەڵاتی کۆماری** و **دەسەڵاتی دیکتاتۆری** بەخۆوە بینیوە.	…France has been through a revolution, and witnessed two empires, five **republic authorities** and a **dictatorial authority**
76.	In the popular imagination, Egyptians are passive, meekly submitting to religion and **hierarchy**.	ئەگەر سەیرکەین دەبینین میسریەکان پاسیڤ و ناچالاك بوون و ئایین و **دەسەڵاتی هەرەمی** تێدا بەرقەراربووە،	If we look, we will see the Egyptians have been passive and inactive, and religion and **hierarchal authority have prevailed.**
77.	We were not politicians. We were just **people** with requests	ئێمە سیاسی نەبوین تەنها **کۆمەڵێك خەڵك** بوین کە داوامان هەبو	We were not political, were just a **group of people** with demands.
78.	Turkey has benefited from	تورکیا لە بەهاری عەرەبی قازانجی	Turkey has benefited from the

	the Arab Spring… even when it had good relations with their **predecessors**.	کردو ..هەتا ئەگەر پەیوەندی باشی هەبوبێت لەگەڵ **حکومەتەکانی پێشتر**.	Arab Spring… even when it had good relations with their **preceding governments**.
79.	Most **average** Kurds do not get to live in huge mansions or stay in luxury hotels made possible by American blood and tax money.	زۆربەی **چینە ناوەندەکەی** کوردەکان ناتوانن لە باڵەخانە و ئوتێلە گرانبەهاکاندا بمێننەوە، کە بەخوێنی ئەمەریکیەکان و بە باج وەرگرتن بە دەست هاتوە.	Most **middle-class** Kurds cannot afford to live in mansions or stay in expensive hotels made possible by American blood and tax money
80.	Though spectacular attacks still win **headlines**, fewer people have died violently this year in Iraq than in Mexico — or Syria.	هەرچەندە هێشتا هێرشە لەناکاوەکان **سەردێری هەواڵەکانیان** داگیر کردوە، خەڵکانێکی کەمتر بەشێوەیەکی توندوتیژ لە عێراقدا لەناوچون بە بەراورد لەگەڵ مەکسیکۆ یان سوریا.	Though sudden attacks still win **news headlines**, fewer people have died violently this year in Iraq than in Mexico — or Syria.
81.	…the tradition that said Kurds should not engage in a meaningful way with Baghdad – perfectly **understandable under** Saddam – is also being left behind.	یان ئەو داوونەریتە کە نابێ بەهیچ شێوەیەك کورد مامەڵە لەگەڵ بەغدا بکات، ئەمەش **لەسەردەمی سەددامدا شتێکی گونجاو بوو**، بەڵام ئێستا بەجێماوە	Or the tradition that said Kurds should not engage in any way with Baghdad – this was **an appropriate thing during Saddam's time** – is also being left behind.
82.	And the Middle East was a global center of culture and commerce in, say, the 12th century: if Islam stifles business now, why didn't it **then**?	هەروەها خۆرهەڵاتی ناوەڕاست سەنتەرێکی کەلتوری و بازرگانی جیهانی بو لە سەدەی 12دا: ئەگەر لە ئێستادا ئیسلام ئیش و بازرگانی کپ کردوە، ئەی بۆچی **لە رابردودا** وانەبو؟	And the Middle East was a global, cultural and commercial centre in the 12th century: if Islam stifles business now, why didn't it **in the past**?
83.	...following **decades** of persecution and isolation, the people of this region finally have the opportunity to determine their own future.	... دوای **دەیان ساڵ** لە سەرکوتکردن و دابڕان، خەڵکی ئەم هەرێمە دواجار هەلی ئەوەیان هەبوو بڕیار لە چارەنووسی خۆیان بدەن.	...following **tens of years** of persecution and isolation, the people of this region finally have the opportunity to determine their own future.
84.	The PKK has killed about 50 Turkish **security** personnel in recent weeks since it ended its ceasefire earlier in the year.	گەریلاکانی PKK نزیکەی 50 کەسیان لە **هێزەکانی ئاسایشی** تورکیا کوشتوە دوای ئەوەی کە ئاگربەستیان کۆتایی پێ هێنا.	the PKK guerrillas have killed about 50 people from Turkish **security forces** after they ended ceasefire.
85.	**Estimates** put the reserves in Kurdistan at one fifth to over one third of Iraq's total oil reserves.	**بە پێی خەمڵاندنەکان** کوردستان یەك لەسەر پێنج یان یەك لەسەر سێی تەواوی نەوتی یەدەگی عێراقی تێدایە.	**According to the estimates**, Kurdistan contains one fifth or one third of Iraq's total oil reserves.
86.	The United States... should encourage **intelligence** sharing between Baghdad and Arbil	ئەمەریکا پێویستە هانی گۆڕینەوەی **زانیاری هەواڵگری** بدات لەنێوان هەولێر و بەغدا	The United States... should encourage sharing **intelligence information** between Hawler and Baghdad.
87.	On Saturday, a British special forces team and an MI6 **intelligence** officer touched down near Benghazi, intending simply to make contact with the rebels.	رۆژی یەکشەممە، تێمێکی تایبەتی سوپای بەریتانیا و ئەفسەرێکی **دەزگای زانیاری** MI6 لە نزیك بن غازی نیشتنەوە لە پێناو دروست کردنی پەیوەندیەك لەگەڵ یاخیبوەکاندا،	On Sunday, a British military special team and an MI6 **intelligence agency** officer landed near Benghazi, intending to make contact with the rebels.
88.	This week, senior Kurdistan police officers are in the UK looking at how we run **fire** and rescue services.	ئەم هەفتەیەش بەرپرسانی پۆلیسی کوردی لە بەریتانیان بەمەبەستی بینینی ئەزموونی ئێمە لە خزمەتگوزاری **ئاگرکوژاندنەوە** و فریاکەوتن.	This week, Kurdistan police officers are in Britain looking at our experience of **fire extinguishing** service and emergency.
89.	News reports out of Iraq tend to focus on the same sad, familiar **themes** of violence, uncertainty and	ڕاپۆرتە هەواڵەکان لە دەرەوەی عیراق هەمیشە جەخت لەسەر هەمان **چیرۆکە هەواڵە** باوەکانی توندوتیژی و نائارامی و تایەفەگەرێتی دەکاتەوە	News reports out of Iraq always focus on the same sad, familiar **news stories** of violence, uncertainty and

	sectarianism.		sectarianism.
90.	**Predictably**, security deteriorated as an unholy alliance of Sunni and Shia terrorists, the first backed by al Qaeda, the other by Iran, took advantage the situation.	**وەك چاوەڕوان دەكرا** بارودۆخی ئەمنی شێوێنرا لەلایەن هاوپەیمانیەكی ناپیرۆزی تیرۆرستە شیعە و سوننەكان، قاعیدە لە لایەك و ئێران لە لایەكی تر بارودۆخەكەیان قۆستەوە.	**As was expected**, security deteriorated as an unholy alliance of Sunni and Shia terrorists, the first backed by al Qaeda, the other by Iran, took advantage the situation.
91.	The Turkish authorities **supposedly** hanged nine Turks for their part in the slaughter.	**دەوترێ كە** دەسەڵاتی توركی نۆ كەسی بە لە سێدارەدان سزا دا بە هۆی بەشداریكردنیان لە كۆمەڵكوژیەكە.	**It is said that** the Turkish authorities hanged nine person as a punishment for their participation in the slaughter.
	2. The use of expansion to fill a lacuna in the structure		
1.	One in three women around the world experience some form of **gender-based violence**…	یەك لە سەر سێی ژنان لە سەرانسەری جیهان ڕوبەڕوی جۆرێك لەجۆرەكانی **توندوتیژی لەسەربنەمای جێندەری** دەبنەوە…	One in three women around the world experience some form of **violence of the basis of gender**…
2.	In whatever form it takes, **gender-based violence** is an intolerable violation of human dignity.	هەر چ شێوازێك لەخۆ بگرێت، **توندوتیژی لەسەربنەمای جێندەری** توندوتیژیەكی لێبوردراو نیە بۆ سەر شكۆمەندی مرۆڤ.	In whatever form it takes, **violence of the basis of gender** is an intolerable violation of human dignity.
3.	…the social and psychological damage of **gender-based violence** affects survivors, their children, families, and entire communities.	…نەهامەتیەكانی **توندوتیژی لەسەربنەمای جێندەری** كاریگەری لە سەر ڕزگاربوان و منداڵكانیان و خێزانەكانیان و هەمو كۆمەڵگا دەبێت.	…the atrocities of **violence of the basis of gender** affects survivors, their children, families, and entire communities.
4.	The banking sector is still in its infancy. The only two global banks present in Kurdistan – HSBC and Standard Chartered – are both **British-based**.	سیستەمی بانكیش لێرە هێشتا سیستەمێكی ساوایە و تەنیا دوو بانكی جیهانی لە كوردستان هەن، ئەوانیش HSBC و Standard Chartered و هەردووكیشیان **بنكەی سەرەكیان لە بەریتانیایە**.	The banking system is still infant, and there are only two global banks in Kurdistan – HSBC and Standard Chartered – and both **have their headquarters in Britain**.
5.	…Baghdad may be adamant that the Kurds will never get **oil-rich Kirkuk**…	پێدەچێت بەغداد سوربێت لەسەر ئەوەی كورد هەرگیز نابێت بە خاوەنی **كەركوكی دەوڵەمەند بە نەوت**…	…it seems Baghdad is adamant the Kurds will never own **rich-with-oil Kirkuk**.
6.	As the deadline for the U.S. troop withdrawal from Iraq draws nearer, concerns about conflict along the trigger line in **the oil-rich**, ethnically-mixed province of Kirkuk have increased.	لەكاتێكدا دواوادەی كشانەوەی هێزەكانی ئەمریكا لە عێراق نزیكتر دەبێتەوە، نیگەرانیەكان لەبارەی ململانێ لە هێڵەكانی پێشەوەی پارێزگای **بە نەوت دەوڵەمەندی** فرە ئیتنیكی كەركوكەوە زیاتربووە.	As the deadline for the U.S. troop withdrawal from Iraq draws nearer, concerns about conflict along the trigger line in **the rich-with-oil**, multi-ethnic province of Kirkuk have increased.
7.	Libya is a different case, **an oil-rich state** run by a brutal dictator…	بەڵام سەبارەت بە بارودۆخی لیبیا، دەبینین تەواو جیاوازە، چونكە **دەوڵەتێكی بە نەوت دەوڵەمەندە** و دیكتاتۆرێك حوكمی دەكات	Libya is a different case, **a rich-with-oil state** run by a brutal dictator…
8.	These concerns are not unfounded; however, aside from a limited, **Baghdad-approved** U.S. military presence, the Kirkuk issue should be left for Iraqis to resolve.	ئەم نیگەرانیانە بێ بنەما و هۆكارنین و هەرچەندە بەدەر لە جێگیركردنی هێزێكی ئەمریكی سنوردار **بە ڕەزامەندی بەغدا**، كێشەی كەركوك پێویستە بۆ عێراقیەكان بەجێبهێڵرێت چارەسەری بكەن.	These concerns are not unfounded; however, aside from a limited, with **Baghdad's approval** U.S. military presence, the Kirkuk issue should be left for Iraqis to resolve.
9.	Alongside tensions over territory and identity… **petroleum-based development** and commercial interests that require security and inter-	هاوتەریب لەگەڵ بارگرژییەكان سەبارەت بە خاك و ناسنامە… **گۆڕانكارییەكانی بواری پترۆڵ** و بەرژەوەندیە بازرگانیەكان كە پێویستیان بە ئاسایش و سازشی هەرێمایەتی هەیە.	Alongside tensions over territory and identity… **developments in the field of petroleum** and commercial interests that require security and inter-

	regional concessions.		regional concessions.
10.	…normalization of Kirkuk will have a better chance of being realized as a by-product of internal disputes and deal-making than as part of artificial and **<u>externally-imposed</u>** political exercises.	...ئاسایکردنەوەی کەرکوك چانسێکی باشتری هەیە کەوەکو ئەنجامێکی لاوەکی ململانێی ناوخۆیی و ڕێکەوتن بناسرێت وەك لەوەی بەشێك بێت لە ڕێوشوێنی سیاسی ناڕاست و **<u>بەسەرداسەپێنراو لەلایەن ولاَتانی دەرەوە</u>**.	…normalization of Kirkuk will have a better chance of being realized as a by-product of internal disputes and deal-making than as part of artificial political procedures **<u>imposed by foreign countries</u>**.
11.	Kurdish officials have economic incentives to negotiate Kirkuk, at least in the **<u>short and medium term</u>**.	بەرپرسانی کورد هاندەری ئابووریان هەیە دانوستاندن لەسەر کەرکوك بکەن لانی کەم بۆ **<u>قۆناغەکانی مەودا کورت و مام ناوەند</u>**.	Kurdish officials have economic motifs to negotiate Kirkuk, at least in the **<u>short and medium term phases.</u>**
12.	In Syria, elite army units are bloodily assaulting **<u>a now-armed resistance</u>**.	لە سوریا، سوپای حکومەت هێرش دەکاتە سەر **<u>بەرهەڵستییەکی سوپایی تازە دروستبو</u>**.	In Syria, state army are assaulting **<u>a recently set up armed resistance</u>**.
13.	Erbil's fantastic new airport was **<u>British-designed</u>** by architects Scott Wilson…	فڕۆکەخانە قەشەنگە نوێیەکەی هەولێر، لەلایەن کۆمپانیای تەلارسازی **<u>بەریتانی</u>** (Scott Wilson) **<u>نەخشەسازی بۆکراوە</u>**...	Erbil's fantastic new airport **<u>has been designed by the British</u>** Scott Wilson architectural company…
14.	…universities were monitored, newspapers carefully followed a bland party line and people watched what they said **<u>in public</u>**.	زانکۆکان لەژێر چاودێریدابوون. ڕۆژنامەکان بەدواداچوونیان بۆ کەسانی نێو پارتەکان دەکرد و خەڵکیش چاودێری ئەوەیان دەکرد کە **<u>لە شوێنی گشتیدا</u>** چی دەڵێن.	Universities were monitored. The newspapers followed up members of the parties, and people watched that they would say **<u>in public places</u>**.
15.	But where violence and abuse keep women out of the workforce and drag down communities **<u>for generations</u>**…	کاتێك توندوتیژی ژنان لە هێزی کار دەکاتە دەرەوەو کۆمەڵگاکانیش **<u>بۆ چەندین نەوە</u>** پاشەکشە پێدەکات...	When violence keeps women out of the workforce and drag down communities **<u>for several generation</u>**…
16.	Egypt also retains some core elements of a liberal constitutional order, chief among them a judiciary that has fought excessive state power **<u>for decades</u>**.	تەنانەت میسر هێندێك لەو بەندە دەستوورییە لیبراڵیانەی ماوەتەوە. دیارترینیان بریتیە لە دەسەڵاتی دادوەرییە کە **<u>بۆ چەندین دەیەیە</u>** شەڕێکی توند دەکات بۆ دەسەڵاتی دەوڵەت.	Egypt also retains some of the articles of a liberal constitution, chief among them a judicial authority that has fought excessive state power **<u>for several decades</u>**.
17.	The UK has been Kurdistan and Iraq's education partner of choice **<u>for decades</u>**.	**<u>دەیان ساڵە</u>** بەریتانیا هاوپەیمانی سیستەمی پەروەردەی عێراق بووە	**<u>Tens of years</u>**, Britain has been Iraq's education system alliance.
18.	…top Obama **<u>Middle East adviser</u>** Dennis Ross warned that if there is a massacre, "everyone would blame us for it,"	...دێنیس ڕۆس گەورە **<u>ڕاوێژکاری</u>** باراك ئۆباما **<u>بۆ کاروباری خۆرهەڵاتی ناوەڕاست</u>** هۆشداریدا کە لەکاتی ئەنجامدانی کۆمەڵکوژیدا هەموو لایەك ئۆباڵی ڕوودانی دەخەنە ئەستۆی ئەمریکا،	…great Obama **<u>adviser for Middle East affairs</u>** Dennis Ross warned that if there is a massacre, everyone would hold America liable for it,
	b. Optional Expansive Translation		
	1. Expansion based on empty words		
1.	It is hardly **<u>new</u>** that the foreign policies of any country are based, at least in part, on their own self-interest.	**<u>شتێکی نوێ</u>** نیە کە سیاسەتی دەرەوەی هەموو وڵاتێک هیچ نەبێت بەشێکی لەسەر بنەمای بەرژەوندی تیبەتی وڵاتەکە بێت،	It is not **<u>a new thing</u>** that the foreign policies of any country are based, at least in part, on their own self-interest.
2.	This is hardly **<u>surprising</u>** but is another reason why the APPG seeks to raise the profile of Kurdistan…	ئەمەش **<u>شتێکی چاوەڕوانکراوە</u>** هەر بۆیە گروپی پارتەکانی بەریتانیا هەوڵی داوە ناوی کوردستان بە خەڵک بناسێنێ...	This is **<u>an unexpected thing</u>** but is another reason why the APPG seeks to raise the profile of Kurdistan…
3.	A push in this direction wouldn't be **<u>surprising</u>**,	هەنگاوێك بەم ئاراستەیەدا **<u>شتێکی چاوەڕواننەکراو</u>** نابێت ئەویش بەهۆی	A step in this direction would not be **<u>an unexpected thing</u>**,

	given the hardships endured by the Kurds…	ئەو سەختی و مەینەتیانەی کوردەکان چەشتویانە…	given the hardships endured by the Kurds…
4.	Kurdistan, in short, is doing so much better than the rest of Iraq that it's perfectly **logical** for its citizens to wonder why they can't simply head out on their own as an independent nation…	کوردستان، بە کورتی، بارودۆخی زۆر باشترە لە بەشەکانی تری عیراق و ئەمەش بۆ هاوڵاتیەکانی **شتێکی لۆژیکیە** کە بیانەوێت تێبگەن کە بۆچی ناتوانن دەوڵەتی سەربەخۆی خۆیان هەبێت کە زۆر دەمێکە خەونی پێوەدەبینن.	Kurdistan, in short, is doing so much better than the rest of Iraq that it's **a logical thing** for its citizens to wonder why they can't simply head out on their own as an independent nation…
5.	It was **inevitable** that after the dictatorship we would have this period of weak democracy…	هەروەها ئەوە **شتێکی حەتمی** بوو کە دوای دیکتاتۆریەت ڕۆژگارێك لە دیموکراسیەتی لاواز بێتەئاراوە…	It was **an inevitable thing** that after the dictatorship we would have this period of weak democracy…
6.	The first part of the answer is that it is **not possible**.	بەشی یەکەمی وەڵامەکە ئەوەیە کە ئەمە **شتێکی مەحاڵە**.	The first part of the answer is that it is **an impossible thing**.
7.	**It's not hard** to understand why Libyans and others might fear a repeat performance.	**شتێکی زەحمەت نییە** بۆ ئەوەی لەوە تێبگەین بۆچی لیبیاییەکان ترسیان لە دوبارە بونەوەی هەمان پێشینەی عێراق هەیە.	**It's not a hard thing** to understand why Libyans and others might fear a repeat performance.
8.	…the way the current government came to power has created a kind of factionalism that's makes a cohesive of representative government **impossible**.	…ئەو شێوەیەی ئەم حکومەتەی پێ پێکهێنرا کە ئێستا لە دەسەڵاتدایە، بووە هۆی دروستکردنی گروپگەرایی، کە بۆتەهۆی ئەوەی بوونی حکومەتێکی نوێنەرایەتی و یەکگرتوو **شتێکی مەحاڵ** بێت.	…the way the current government came to power has created a kind of factionalism that's makes a cohesive of representative government **an impossible thing**.
9.	**It is possible** to overpay for something that is still transformational.	**شتێکی شیاوە** کە باجی زیاتر بدەی لە پێناو شتێك کە هێشتا لە قۆناغی گواستنەوەدایە .	**It is a possible thing** to pay more price for something which is still in transitional stage.
10.	Simsek thinks it is **good** there is a house where the dengbêj can freely gather and sing again…	سیمسك پێیوایە کە ئەوە **شتێکی باشە** کە خانەیەك هەیە و دەنگبێژەکان بە ئازادی تێیدا کۆدەبنەوە و جارێکیتر گۆرانی دەڵێن،	Simsek thinks it is **a good thing** there is a house where the dengbêj can freely gather and sing again…
11.	Change and new thinking is **good**.	گۆڕان و بیرکردنەوەی نوێ **شتێکی باشە**.	Change and new thinking is **a good thing**.
12.	It's because we do not hear **much** about these nations and small regions in our media.	ئێمە لەسەر ئەم میللەتانە **شتێکی ئەوتۆ** نابیستین لە میدیاکانمانەوە.	It's because we do not hear **much thing** about these nations and small regions in our media.
13.	As the failed British escapade shows, the spies don't know **any** better.	هەروەکو لە راپۆرتە چڕوپڕەکانی بەریتانیاش دەبینرێت، سیخوڕەکانیش هیچ **شتێکی زیاتر** لەم بارەیەوە نازانن.	As the failed British escapade shows, the spies don't know **any thing** better.
14.	I'm sad about that, it would have been **nice** if the 2010 elections could have both together a nationalist government the head of real manifesto...	من دڵتەنگم لەبارەی ئەوەوە، بەڵام **شتێکی باش** دەبوو ئەگەر هەڵبژاردنی ساڵی 2010 سەرییکێشایە بۆ پێکهێنانی حکومەتێکی ناسیۆنالیستی کە بەرنامەیەکی ڕاستەقینەی هەبێت...	I'm sad about that, it would have been **a good thing** if the 2010 elections could have both together a nationalist government the head of real programme...
15.	The ideology behind **this** is that the United States is better off working through such bodies than acting on its own.	بیرۆکەی پشت **ئەم شتە** ئەوەیە کە ئەمەریکا باشترە لەگەڵ ئەو کۆمەڵاَنەدا ئیش بکات نەوەك بە تەنها.	The ideology behind **this thing** is that the United States is better off working through such bodies than acting on its own.
16.	That means there is an obligation to make sure that the government is financing only that which is **necessary**.	ئەوەش لێرەدا بەو مانایە دێت کە بەرپرسیارێتییەك هەیە کە هەوڵبدەی حکومەت تەنیا پارە بداتە **شتە پێویستەکان**.	That means there is a responsibility to try that the government gives money only to **the necessary things**.
17.	All of **this** happened because the United States	هەمو **ئەو شتانە** لە ئەنجامی داگیرکردنی وڵاتەکەوە رویدا لە لایەن ئەمەریکاوە.	All of **these things** happened as a result of the country's

	invaded the country.		invasion by America.
18.	**What** changed? Well, Egyptians were never as docile as their reputation suggested.	**چ شتێك** گۆڕاوە؟ باشە، میسریەکان هەرگیز بەهێندەی ئێستا بەپەرۆشەوە نەبوون بۆ سەرکردایەتیکردن.	**What thing** has changed? Well, the Egyptians have never been so eager to leadership
19.	It doesn't sound **important**. But it is. It is what good governance is all about.	ئەمەش پێدەچێ **شتێکی گرنگ** نەبێ، بەڵام گرنگیشە، حکومەتی باشیش لەم جۆرە کارانەوە دەردەکەوێت.	It does not look like **an important thing**, but it is important, a good government is seen from such works.
20.	It seems therefore **odd** to write about something as seemingly inconsequential as litter.	لەبەرئەوە پێدەچێ **شتێکی نامۆبێ** کە دەبارەی شتێکی بچووکی وەك پاشماوەکان بنووسی،	It seems therefore to be **an odd thing** to write about a small thing as litter.
21.	The U.S. and its allies should favor this outcome, not simply because it would be **good** for the Kurds, but because it would be **good** for their own interests.	ئەمریکا و هاوپەیمانەکانی پێویستە ئەم دەرئەنجامە پەسەندبکەن، نەك بە سانایی لەبەرئەوەی **شتێکی باش** دەبێت بۆ کوردەکان، بەڵکو ئەوە **شتێکی باش** دەبێت بۆ بەرژەوەندیەکانی خۆیان.	The U.S. and its allies should favor this outcome, not simply because it would be **a good thing** for the Kurds, but because it would be **a good thing** for their own interests.
22.	There is still **much** to do to get Baghdad-Erbil relations to where they should be.	هێشتاش **کاری زۆر** ماوە کە بکرێت بۆ ئەوەی پەیوەندیەکانی نێوان بەغداد و هەولێر بگەنە ئاستی پێویست.	There is still **much work** to do to get Baghdad-Erbil relations to where they should be.
23.	The United States has not been doing, and never done **much** really to protect the Kurds…	ئەمریکا **کارێکی زۆر** ناکات و **کارێکی زۆری** نەکردووە بۆ ئەوەی کوردەکان بپارێزێت…	The United States has not been doing **much work**, and never done **much work** really to protect the Kurds…
24.	Seeing all the **construction** cranes in Erbil and Sulaimaniyah… one gets the sense that Iraqi Kurdistan is itself living through a protracted spring…	بەبینینی ئەو ژمارە زۆرەی دەزگای بەرزکەرەوە کە **کاری بنیاتنان** ئەنجام دەدەن لە هەولێرو سلێمانی… دەگەیە ئەو بڕوایەی کە کوردستانی عیراق خۆی لە بەهارێکی بێ کۆتاییدا دەژیت…	Seeing all the cranes that do **construction work** in Erbil and Sulaimaniyah… one gets the sense that Iraqi Kurdistan is itself living through a protracted spring…
25.	**Investment** is pouring in, not just from a vast array of Turkish companies, but from American oil companies like Exxon…	لە هەموو لایەکەوە ڕوو لە کوردستان دەکرێت بۆ **کاری وەبەرهێنان** نەک بەتەنیا لەلایەن کۆمپانیا تورکیەکانەوە بەڵکو لەلایەن کۆمپانیای ئەمریکی وەکو ئیکسۆن…	Kurdistan is visited from all sides for **investment work** not just by a vast array of Turkish companies, but by American oil companies like Exxon…
26.	This was then picked up by the new Conservative-Liberal Democrat government and it is driving more and more British companies to do **business** with Kurdistan…	پاشانیش هەمان ستراتیژ لەلایەن حکومەتی هاوبەشی پارتی پارێزگاران و ئازادیخوازە دیموکڕاتەکان پەیرەوکراو ئێستاش بەردەوام کۆمپانیای بەریتانی هاندەدرێت تاوەکو کاری **وەبەرهێنان** لە کوردستان بکەن،	This was then picked up by the new Conservative-Liberal Democrat government and it is driving more and more British companies to do **investment work** with Kurdistan…
27.	He is keen to do **business**.	ئەو بە پەرۆشە **کاری بازرگانی** بکات.	He is eager to do **business work**.
28.	One of the roles of my team here in the Consulate General is to tell UK companies that Kurdistan is open for **business** and to come and see it for themselves.	یەکێك لە رۆڵی تیمەکەی ئێمە لە کونسوڵخانەی گشتی بەریتانیا لێرە ئەوەیە بە کۆمپانیا بەریتانییەکان رابگەیێنین کە کوردستان کراوەیە بۆ **کاری بازرگانی** و خۆشت وەرە بە چاوی خۆت بیبینە.	One of the roles of our team here in the Consulate General is to inform British companies that Kurdistan is open for **business work** and you can come and see it with your eyes.
29.	Companies such as Jones Lang Lasalle and BTW Shiells provide the property **management** advice that are making Erbil's shopping malls the envy of the rest of Iraq.	کۆمپانیاکانی وەك (Jones Lang (Lasalle and BTW Shiells ڕاوێژکاری **کاری ئیداری** ئەو سوپەرمارکێتانەی هەولێر دەکەن کە بوونەتە مایەی چاوتێبڕینی هەموو عێراق.	Companies such as Jones Lang Lasalle and BTW Shiells provide the **management work** consultancy for Hawler's supermarkets, which have been the envy of the rest of Iraq.

30.	UK firms are providing premises management and **management** more generally in Erbil's hotels.	هەروەها کۆمپانیاکانی بەریتانیا لە هۆتێلەکانی هەولێر بەشێوەیەکی گشتی خەریکی پەرەپێدانی **کاری ئیدارین** لەو هۆتێلانە.	The British companies are also in general engaged in developing **management works** in Hawler's hotels.
31.	…how the Iraqi politicians can run the country while they haven't been able to **shape the government** within two years?	..ئایا سیاسەتمەدارانی عێراق کە ناتوانن لەماوەی نزیکەی دووساڵە تەنیا **کاری پێکهێنانی حکومەت** تەواو بکەن، چۆن دەتوانن وڵات بەڕێوەبەرن؟	…while they haven't been able to **the government formation work** within two years, how the Iraqi politicians can run the country?
32.	With the approaching to the US withdrawal schedule, **self-attack and explosions** have increased in Iraq...	هاوکات لەگەڵ نزیکبوونەوەی وادەی کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا لە عێراقدا، **کاری خۆکوژی و تەقاندنەوە** لە عێراق زیادی کردووە،....	With the approaching to the US withdrawal schedule, **self-attack and explosion works** have increased in Iraq...
33.	Indeed, if Iraqi Kurds can be persuaded to defer their for-now-**impossible** dream of Kurdish independence...	لەڕاستیدا، ئەگەر کوردەکانی عیراق ڕازی بکرێن بۆ دواخستنی خەونی سەربەخۆیی (کە لە ئێستادا **کارێکی مەحاڵە**)...	Indeed, if Iraqi Kurds can be persuaded to defer their dream of Kurdish independence (which is for now **an impossible work**)…
34.	Our soldiers didn't speak **Arabic** and hadn't been told what to do once they got to Baghdad.	سەربازەکانمان **زمانی عەرەبیان** نەدەزانی و پێشیان نەوترابو چی بکەن کاتێك دەگەنە بەغدا.	Our soldiers didn't speak **Arabic language** and hadn't been told what to do once they got to Baghdad.
35.	Next he wants to find some employees familiar with **English**, the international language, and familiar with international commerce.	دواتر ئەو دەیەوێ هەندێ کارمەند بدۆزێتەوە کە **زمانی ئینگلیزی** دەزانن کە زمانێکی نێودەوڵەتییە و هەروەها شارەزایشیان لە بازرگانی نێودەوڵەتیدا هەیە.	Next he wants to find some employees who know **English language**, the international language, and familiar with international commerce.
	2. Expansion based on binomials		
1.	After a long period of isolation, **suffering** and uncertainty, the Kurdistan Region is now characterised by engagement with the outside world…	لە دوای ماوەیەکی دوور و درێژ لە دابڕین و **ئێش و ئازار** و نادیاری دواڕۆژیان، هەرێمی کوردستان ئێستا پەیوەندییەکی باش و ڕۆڵ لە جیهانی دەرەوەدا دەبینێت…	After a long period of isolation, **pain and anguish** and their future uncertainty, the Kurdistan Region has now good relations and plays a role in the outside world…
2.	When a family member fell ill or was killed, and their **pain** was too much to bear, they started singing.	کاتێ ئەندامێکی خێزان نەخۆش کەوتبێت یاخود کوژرابێت، و **ئێش و ئازار**ەکەیان ئەوەندە زۆر بوبێت کە نەیانتوانیبێت بەرگەی بگرن، ئەوان هاتون دەستیانکردوە بە گۆرانی وتن…	When a family member fell ill or was killed, and their **pain and anguish** was too much to bear, they started singing songs…
3.	Bahraini activists… have set up a special user group whose members have access to more than 40 images of royal **palaces**.	چالاکوانانی بەحرەین …ئەکاونتی تایبەتی گروپێکیشیان کردۆتەوە کە ئەندامەکانی دەتوانن زیاتر لە 40 **کۆشك و تەلاری** پادشایەتی بەحرەین ببینن.	Bahraini activists have… set up a special group account whose members have access to more than 40 images of royal **palaces and mansions**.
4.	The federal government… shall together formulate the necessary strategic policies to develop the oil and gas wealth in a way that achieves the highest **benefit** to the Iraqi people…	حکومەتی فیدراڵی…هەڵدەستن بە ڕەنگرێژکردنی سیاسەتی ستراتیجی پێویست بۆ بەرەوپێشبردنی سامانی نەوت و غازبەجۆرێك کە ببێتەمایەی دەستخستنی زۆرترین **سوودو کەڵك** بۆ گەلی عێراق…	The federal government … shall together formulate the necessary strategic policies to develop the oil and gas wealth in a way that achieves the highest **interest and benefit** to the Iraqi people…
5.	Western systems most commonly passed all property intact to the eldest son, thus preserving large **estates**.	سیستەمی خۆرئاوایی بەشێوەیەکی عادەتی هەمو سامانەکەی بۆ گەورەترین کوڕ لە خێزانەکەدا بەجێدەهێلێت، بەم شێوەیەش دەبێتە هۆی پاراستنی **سەروەت و سامان**.	Western systems in a usually way passed all the wealth to the eldest son in the family, thus preserving the **wealth and riches**.
6.	"We will call out those who suppress **ideas** and serve as a voice for those who are	"ئێمە بانگی ئەوانە دەکەین کە **بیر و هزری** خەڵکی کپ دەکەن بۆ خزمەتکردنی ئەوانەی دەنگیان نییە"،	"We will call out those who suppress people's **ideas and thoughts** to serve as a voice

	voiceless,"		for those who are voiceless"
7.	The most interesting aspect of the protests in both Tunisia and Egypt has been how small America loomed in the public's **imagination**.	سەرنجڕاكێشترین لایەنی خۆپیشاندانەكانی میسر و تونس بریتییە لەوەی كە چۆن ئەو ئەمریكا بچووكە ڕەش بووە لە **زاكیرەی و خەیاڵی** خەڵكی ئەو وڵاتانەدا.	The most interesting aspect of the protests in both Tunisia and Egypt has been how small America loomed in the people's **memory and imagination**.
8.	.. the Kurds of a transformed Middle East might realize many of their **aspirations** without incurring the ire of the region's larger powers.	...كوردەكانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستی گۆڕاو ڕەنگە بەبێ ئەزموونكردنی توڕەیی دەوڵەتە بەهێزەكانی ناوچەكە درك بە زۆربەی **هیوا و خواستەكانیان** بكەن.	…the Kurds of a transformed Middle East might realize many of their **wishes and wills** without incurring the ire of the region's powerful countries.
9.	Southern Sudan, in particular, will need partners in the long-term task of fulfilling the political and economic **aspirations** of its people.	بەتایبەتیش باشووری سودان لەو ئەركە ماوە درێژەیدا پێویستی بە شەریك دەبێت لەپێناو بەدیهێنانی **خواست و ئامانجە** سیاسی و ئابوورییەكانی گەلەكەیدا.	Southern Sudan, in particular, will need partners in the long-term task of fulfilling the political and economic **wishes and objectives** of its people.
10.	The history of the Kurds in the Middle East is a seemingly endless tale of oppression, thwarted **ambitions** and tragedy.	مێژووی كوردەكان لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا بریتیە لە چیرۆكێكی بێ كۆتایی سەركوتكردن و **خواست و ویستی** نائومێدكراو و تراژیدیا.	The history of the Kurds in the Middle East is a seemingly endless tale of oppression, thwarted **wills and wants** and tragedy.
11.	A push in this direction wouldn't be surprising, given the **hardships** endured by the Kurds and their desire to be free of the vagaries of Baghdad, Damascus and Ankara.	هەنگاوێك بەم ئاراستەیەدا شتێكی چاوەڕواننەكراو نابێت ئەویش بەهۆی ئەو **سەختی و مەینەتیانەی** كوردەكان چەشتویانە و ئارەزوی ئەوان بۆ ڕزگاربوون لە دەسەڵاتی بەغداد و دیمەشق و ئەنكارا.	A step in this direction wouldn't be unexpected, given the **difficulties and atrocities** endured by the Kurds and their desire to be free of the vagaries of Baghdad, Damascus and Ankara.
12.	…giving the country's Kurds the opportunity and the leverage to resolve many of the outstanding issues related to their **place** in society.	...هەل و هێزی ئەوەبدەن بە كوردەكانی وڵات زۆربەی كێشە سەرەكیەكانی پەیوەست بە **جێگە و پێگە**یان لە كۆمەڵگادا چارەسەربكەن.	…giving the country's Kurds the opportunity and the power to resolve many of the outstanding issues related to their **place and status** in society.
13.	The cost of the Erbil-Baghdad oil law dispute… for all Iraqis, has nonetheless been **enormous**.	سەرەڕای ئەو ڕاستییەش، باجی ناكۆكی لەسەر یاسای نەوت لە نێوان هەولێرو بەغدا...لەسەر تێكڕای عێراقییەكان، زۆر **گەورەو گران** كەوتووە.	Nevertheless, the tax of the oil law disputes between Hawler and Baghdad… for all Iraqis, has been **huge and tough**.
14.	The quasi-civil war that raged five years ago is dormant, and Iraq's multiple **sects** manage their differences through democratic votes and sometimes **excruciating** but workable negotiations.	نیمچە شەڕەكەی پێنج ساڵ لەمەوبەر وەكو نوستو وایەو **هۆز و تیرە** جیاوازەكانی عێراق حوكمی جیاوازییەكانیان لەرێگەی دەنگدانی دیموكراسی و هەندێك جاریش لەرێگەی دانوستانی **قورس و زەحمەتەوە**.	The quasi- war that raged five years ago looks like asleep, and Iraq's different **tribes and clans** manage their differences through democratic votes and sometimes through **hard and difficult** negotiations.
15.	Once that limit is reached in the next few years, and if Iraq's southern fields can satisfy **demand** by themselves, would Baghdad still consider giving a share to those pesky Kurds?	هەر كە لە چەند ساڵی كەمی داهاتوودا عیراق گەیشتە بەرهەمهێنانی ئەو ئاستە و ئەگەر كێڵگە نەوتیەكانی باشووری عیراق بۆ خۆیان بتوانن **داواكاری و خواستەكان** دابینبكەن، ئایا بەغداد هێشتا بیردەكاتەوە لە بەخشینی بەشێك بە كوردە بیزاركەرەكان؟	Once in the next few years, Iraq reached producing that level, and if Iraq's southern fields can provide **demand and wants** by themselves…
16.	Israelis have reacted to the unrest in Egypt with horror, convinced that any change will mean less **security** for	هاوكات ئیسرائیلیش بەم نائارامیانەی میسریش تۆقیوە و وا ئەم ڕەوشە لێك دەداتەوە كە هەر گۆڕاكارییەك لە ناوچەكەدا مانای كەمبوونەوەی	Israel has horrified by the unrests in Egypt, convinced that any change will mean less **safety and security** for their

	their country.	**سەلامەتی و ئاسایشی** وڵاتەکەیتی.	country.
17.	Kurds of all **factions** have started to take a more active interest in the singers, formerly dismissed as part of a feudal past.	کوردەکان لە هەمو **دەستە و تاقمەکان** دەستیانکردوە بەوەی کە گرنگی زیاتربدەن بە گۆرانیبێژەکان، هەرچەندە جاران وەك بەشێك لە رابردوی دەرەبەگایەتی رەتدەکرایەوە.	Kurds of all **groups and cliques** have started to take a more active interest in the singers, formerly dismissed as part of a feudal past.
18.	Kurdistan's beautiful, historic and booming capital – a great place to live… but some of the roadsides are made unsightly with **litter**.	پایتەختە جوان و مێژوویی و پێشکەوتووەکەی کوردستان، شوێنێکی خۆشە بۆ ژیان...بەڵام هەندێ لە شەقامەکانی بەهۆی **خۆڵ و خاشاکە**وە ناشرین بوون.	Kurdistan's beautiful, historic and developed capital is a great place to live… but some of the roads have become ugly with **litter and waste**.
	3. Expansion based on idiomatic expressions		
1.	This year will be special as we will celebrate the official opening of the Consulate General in Erbil: a great day and **honour** for us.	ئەمە رۆژێکی تایبەتی دەبێ بۆ ئێمە، لەبەرئەوەی ئەو رۆژە هاوکات دەبێ لەگەڵ مەراسیمی کردنەوەی فەرمی کونسوڵخانەی گشتی بەریتانیا لە هەولێر، کە ئەوەش رۆژێکی گەورەیە و **جێگەی شانازییە** بۆ ئێمە.	This will be a special day for us, because this day coincides with the celebration of the official opening of the Consulate General in Hawler, this is a great day and **a place of pride** for us.
2.	No matter how many precautions we take, we are unprotected against **nature**.	هەر هۆکارێکی پێشوەخت بگرینە بەر ناتوانین پارێزراو بین لە **کارەساتی سروشتی**.	Whatever precautions we take, we are not protected against **natural disaster**.
3.	We are delighted that so many are choosing to come to the UK; delighted and **proud**...	ئێمە زۆر خۆشحاڵین بەوەی زۆر لە خوێندکارەکان بەریتانیایان هەڵبژاردووە، خۆشحاڵین و لە هەمانکاتدا **جێگەی شانازیشە** ...	We are delighted that so many are choosing to come to the UK; delighted and it is at the same time **a place of pride**…
4.	Sixth, **learn** from the Chinese the desirability of having citizens owning gold.	شەشەم، لە چینیەکانەوە **ئەو دەرسە فێربن** با هاوولاتیەکانتان ببنە خاوەنی زێر.	Sixth, **learn the lesson** from the Chinese; let your citizens own gold.
5.	They should **learn** from this moment.	دەبێت **دەرس** لەم قۆناخە **وەربگرن**.	They should **learn a lesson** from this stage.
6.	Ironically, if Egypt does better and turns into a functioning democracy, his legacy as the dictator who ruled his country before it moved to **greater freedom** will be more mixed.	بەمانایەکی تر، ئەگەر میسر باشتر بێت و بەرەو پیادەکردنی دیموکراسی هەنگاو بنێ ئەوکات میراتگری ئەو وەکو دیکتاتۆر کە وڵاتی بەڕێوەبردووە و پێش ئەوەی بەرەو **فەزایەکی ئازادی گەورەتر** هەنگاو بنێ تێکەڵ بەیەکتر دەبێت.	Ironically, if Egypt does better and turns into a functioning democracy, his legacy as the dictator who ruled his country before it moved to **greater environment of freedom** will be more mixed.
7.	Such policies require better courts and laws, plus efforts to tackle corruption and improve **education**.	وەها سیاسەتێك پێویستی بە دادگاگەل و یاساگەلێکی باشترە و هەروەها پێویستی بە هەوڵە بۆ نەهێشتن و چارەسەرکردنی گەندەڵی و بەرەوپێشچوونی **بواری پەروەردە**.	Such policies require better courts and laws, plus efforts to tackle corruption and improve **education area**.
8.	**Illiteracy** has fallen from thirty-seven to just sixteen percent since 2003, and is now at about the same level as London in 2011.	**رێژەی نەخوێندەواری** لە ساڵی 2003 وە لە37% وە بۆ تەنها 16% دابەزیوە، ئێستا رێژەی نەخوێندەواری نزیکەی هەمان رێژەی ساڵی 2011 ی شاری لەندەنە.	The **Illiteracy rate** has fallen from thirty-seven to just sixteen percent since 2003, and is now at about the same rate as London in 2011.
9.	After a **rally** at Sera Square on February 19, about 25 activists gathered at a shisha cafe, Vino's Casino……	کاروان کەماڵی پارێزەر دەڵێت دوای **کۆبونەوە جەماوەریە**کەی 19ی شوبات، نزیکەی 25 چالاکوان لە کافتریای ڤینۆس کۆبونەوە...	After a **public gathering** at Sera Square on February 19, about 25 activists gathered at a shisha cafe, Vino's Casino …
10.	The Kurdish regional parliament has now officially recognised the rights of other **minorities** such Turkmen, and Assyrians…	پەرلەمانی هەرێمی کوردستان ئێستا بە ڕەسمی دانیناوە بە مافەکانی **کەمینە نەتەوایەتیەکانی** تردا وەکو تورکمانەکان و ئاشوریەکان...	The Kurdish regional parliament has now officially recognised the rights of other **ethnic minorities** such Turkmen and Assyrians…
11.	**Crime** is very low compared	**ئاستی تاوان** بە بەراوردکردن بە عیراقی	**Level of crime** is very low

	to neighbouring Iraq, and the UK has helped the Kurdish Police authorities to build forensic skills…	دراوسێ زۆر نزمە و بەریتانیا یارمەتی دەسەڵاتدارانی پۆلیسی هەرێمی کوردستانی داوە شارەزایی زانستی بنیاتبنێن…	compared to neighbouring Iraq, and Britain has helped the Kurdish Police authorities to build scientific skills…
12.	What will happen if there is no **coup** is simple:	بۆیە پرسیار لێرەدا ئەوەیە ئەگەر لەعێراقدا **کودەتای سەربازی** ڕوونەدات، بارودۆخەکە لەداهاتوودا چۆن دەبێت؟	So, the question here is, what will happen if there is no **military coup d'état** in Iraq?
13.	There is little that Turkey and other neighbours like Iran could do, given their billions of dollars worth of **trade** with Kurdistan…	تورکیا و دراوسێکانی تری وەک ئێرانیش کارێکی وایان لە دەست نایات لە کاتێکدا بە ملیارەها دۆلار **ئاڵوگۆڕی بازرگانی** دەکەن لەگەڵ کوردستان…	Turkey and other neighbours like Iran cannot do much while they have billions of dollars worth of **commercial exchange** with Kurdistan…
14.	Today, China has built the world's second-largest **economy**.	لەمڕۆدا چین دوەم وڵاتە لە جیهاندا لە بنیاتنانی **پێگەیەکی ئابوری** بەهێز	Today, China is the second country in the world in building a strong **economic status**.
15.	Backward, Corrupt, **Peaceable**	هاتنەدواوە، گەندەڵی، **بەرقەراری ئاشتی**	Backwardness, corruption, **peace prevalence**
4. Expansion ascribed to translators' idiosyncrasy			
1.	Our soldiers didn't speak **Arabic** and hadn't been told what to do once they got to Baghdad.	سەربازەکانمان **زمانی عەرەبیان** نەدەزانی و پێشیان نەوترابو چی بکەن کاتێك دەگەنە بەغدا.	Our soldiers didn't speak **Arabic language** and hadn't been told what to do once they got to Baghdad.
2.	Next he wants to find some employees familiar with **English**, the international language, and familiar with international commerce.	دواتر ئەو دەیەوێ هەندێ کارمەند بدۆزێتەوە کە **زمانی ئینگلیزی** دەزانن کە زمانێکی نێودەوڵەتییە و هەروەها شارەزایشیان لە بازرگانی نێودەوڵەتیدا هەیە.	Next he wants to find some employees who know **English language**, the international language, and familiar with international commerce.
3.	…leaders from north and south will need to work together to prevent violence and ensure that isolated incidents do not spiral into wider **instability**.	سەرکردەکانی باکوور و باشوور… پێویستیان بەوەیە پێکەوە کاربکەن لەپێناو ڕێگرتن لە سەرهەڵدانی توندوتیژی و بەرگرتن لە ڕووداوی جیاجیا و دروستبوونی **بارودۆخێکی ناسەقامگیر**،	Leaders from north and south will need to work together to prevent violence and prevent isolated incidents from creating **instable situation**,
4.	Across Iraq as a whole, Shell and BP are the largest **investors**.	لەسەر ئاستی سەرتاسەری عێراقیش کۆمپانیاکانی (Shell) و BPی بەریتانی، گەورەترین **کۆمپانیای وەبەرهێنن**.	Across Iraq as a whole, Shell and BP are the largest **investing companies**.
5.	…economic strangulation from every one of Kurdistan's **neighbors**.	…هەموو **وڵاتە هاوسێکانی** کوردستان ئابوری وەکو ئامرازێک بەکاردەهێنن بۆ خنکاندنی کوردەکان.	…all the Kurdistan's **neighboring countries** use economy as a tool for strangulating the Kurds.
6.	…a collection of **sects and tribes** unable to live together except under an iron fist.	…کۆمەڵێك لە **گرووپی تایەفی و مەزهەبی** کە ناتوانن بەیەکەوە بژین ئەگەر لە ژێر زەبری دەستێکی پۆڵاییندا نەبن .	…a collection of **sectarian and tribal groups** unable to live together except under an iron fist.
7.	The federal government, with the producing regional and governorate governments, shall together **formulate** the necessary strategic policies to develop the oil and gas wealth…	حکومەتی فیدراڵی و هەرێمەکان و پارێزگا بەرهەمهێنەرەکان بە یەکەوە **هەڵدەستن بە ڕەنگرێژکردنی** سیاسەتی ستراتیجی پێویست بۆ بەرەوپێشبردنی سامانی نەوت و غاز…	The federal, regions and producing governorate governments shall together **draw up the formulation** of the necessary strategic policies to develop the oil and gas wealth…
8.	The break-up of Iraq has been much forecast. Only a **fool** would say it will never happen.	زۆر پێشبینی کراوە لەبارەی هەڵوەشانەوەی عێراقەوە تەنیا **کەسی گێل** دەڵێت هەرگیز ئەمە ڕوونادات.	The break-up of Iraq has been much anticipated, only **foolish people** would say this will never happen.
9.	Students here come to class wide **awake** and cheerful.	فێرخوازانی ئێرە کەدێن بۆ پۆل تەواو **چاوکراوە** و دڵخۆشن.	Students here come to class completely **open-eyed** and cheerful.

10.	**Americans** have never fully appreciated what a radical thing we did… in electing an African-American with the middle name Hussein as president.	**هاوڵاتیانی ئەمەریکا** هەرگیز بە تەواوی ئەو شتە رادیکاڵەی کە کردیان بە باش تەماشا ناکەن...لە هەڵبژاردنی ئەمەریکیەکی ئەفریقی کە ناوی دوەمی حسێنە و سەرۆکە.	**American citizens** have never fully appreciated what a radical thing we did… in electing an African-American with the middle name Hussein as president.
11.	…we can never do so alone unless **Americans** are directly at risk.	...ناتوانین قەت ئەوە بەتەنها بکەین، تەنها لەحاڵەتێکدا کە ئەویش نەخوازەڵڵا ئەگەر خودی **گەلی ئەمریکا** ڕووبەڕووی ئەم مەترسییە بووەوە".	…we can never do so alone unless **American nation** are directly at risk.
12.	The deaths of hundreds of thousands of **innocent Darfuris** — and **the plight** of refugees… must never be forgotten.	چونکە مەرگی سەدان هەزار کەس لە **خەڵکی بێتاوانی دارفۆر** و **دژواری ژیانی** پەنابەران... نابێت هەرگیز لەیادمان بچێت.	Because the deaths of hundreds of thousands of **innocent people of Darfur** and **the life hardships** of refugees… we must never forget.
13.	Hundreds of arrests were made and many **were beaten** and tortured during their detainment.	سەدەها کەسیش دەستگیرکران، هەرچەندە زۆربەیان لەدواییدا ئازادکران، کە زۆربەیان بەتوندی **دوچاری لێدان** و ئەشکەنجەدان **ببونەوە** لەماوەی دەستگیرکردنیاندا.	Hundreds of people were arrested, although many were later released, and many **were severly subjected to beating** and torture during their detainment.
14.	Turkey was heavily involved in **construction** in Libya.	تورکیا رۆڵی گەورەی هەبوە لە **کەرتی بیناسازی** لە لیبیا.	Turkey played a big role in **construction sector** in Libya.
15.	**Dictatorships** find it difficult to handle change because the structure of power they have set up cannot respond to the new, dynamic demands coming from their people.	...**رۆحیەتی دیکتاتۆرانە** ڕێگەیان پێ نادا تاوەکو گۆڕانکاری لە خۆیان ئەنجام بدەن بەو هۆیەی پێکهاتە و بونیادی دەسەڵاتیان ناهێڵێت بەرەو داواکاری نوێ و زیندوو کە لەلایەن خەڵکەوە دەکرێت، بڕۆن و نوێببنەوە.	…**dictatorial spirit** does not allow them to make changes in themselves because the structure of their power does not allow them to respond to the lively and new demands coming from people.
16.	We need everyone's involvement… to solving such a **widespread** pandemic of violence.	پێویستمان بە هیمەتی هەمو لایەکە... بۆ چارەسەرکردنی ئەم توندوتیژیە کوشندەو **بەربڵاوە لەسەرانسەری جیهاندا.**	We need everyone's effort …to solving such a deadly violence **spread all over the world**.
17.	They shared flowers, candies, handshakes and hugs with the soldiers and from the open mike, greeted them as "**brothers**".	خوپیشاندەران گوڵ و شیرینیان بەسەر سەربازەکاندا دابەش دەکرد و تەوقەیان لەگەڵدا دەکردن و باوەشیان پیادا دەکردن. هەر لە "مایکە کراوە" کەوە سەربازەکانیان بە "**برا سەبازەکانمان**" بانگ دەکرد.	The demonstrators distributed flowers and sweets to the soldiers, they shook hands with them and hugged them, and from the “open mike” the called the soldiers “**our brother soldiers**”.
18.	…while tens of thousands of mainly **poor Shiites** were squashed together in small, dense areas.	...لە کاتێکدا بە دەیان هەزار **خێزانی هەژاری شیعە** لە شوێنێکی بەرتەسك و چڕوپڕدا کۆکراونەتەوە.	…while tens of thousands of mainly **poor Shiite families** were squashed together in small, dense areas.
19.	…some have pointed in particular to **Islamic** qualms about paying interest on loans.	...هەندێکیش ئاماژەیان بە حەرام و حەڵاڵی سوی قەرز کردوە لە **یاسا ئیسلامیەکاندا**.	…some have pointed in particular to Halal and Haram about paying interest on loans **in the Islamic laws**.
20.	On **litter**, that means providing bins and bin-liners in convenient places, encouraging people not to drop litter…	لەبارەی **پاشماوە و خۆڵ و خاشاکیشەوە**، دەبێ حکومەت تەنەکەی زبڵ لە شوێنە گونجاوەکان دابنێ و خەڵك هۆشیار بکاتەوە لەوەی پاشماوە فڕێنەدەن...	Regarding **waste, dust and litter**, the government should provide dustbins in convenient places, and raise people’s awareness not to drop waste...
21.	**The odds** are really long, but creating this opportunity was an important endeavour …	**خاڵە ناکۆکەکان** زۆرن، بەڵام بەرجەستەکردنی ئەم هەلە هەوڵێکی گرنگ بو...	**The disputed points** are many, but creating this opportunity was an important attempt…
22.	This was my **Mathematics** II	لەبەشی دووەمی **وانەی بیرکاریدا**	In the 2nd section of

	section, a class of 13 students in their second year of the academic program…	پۆلەکەم پێکهاتووە لە 13 فێرخوازی قۆناغی دووەم...	**Mathematics lesson**, my class consists of 13 students of second stage...
23.	Who knew that teaching **mathematics** at the college level could be this rewarding, this much fun?	کێ دەیزانی وتنەوەی **وانەی بیرکاری** لەئاستی کۆلێژدا ئەوەندە چێژبەخشە؟	Who knew that teaching **mathematics lesson** at the college level could be that much joyful?
24.	The UK has been Kurdistan and Iraq's **education** partner of choice for decades.	دەیان ساڵە بەریتانیا هاوپەیمانی **سیستەمی پەروەردە**ی عێراق بووە	For tens of years, Britain has been Iraq's **education system** alliance.
25.	I favored a more robust and decisive intervention when Obama seemed to **dither**…	وام بەباش دەزانی دەستوەردانی ئەمریکا لەو وڵاتە بەشێوەیەکی بەهێزتر و یەکلایکەرەوەتر بوایە، لەبەرئەوەی ئۆباما **ڕاڕاو دوودڵ** دەردەکەوت…	I favored a stronger and more decisive American intervention in that country, because Obama seemed **worried and hesitant**…
26.	The Taiwan model should be attractive, or at least acceptable to Kurds in part because of **globalization**.	مۆدیلی تایوان دەبێت جێگەی سەرنج یان بەلایەنی کەمەوە جێگەی پەسند بێت بۆ کوردەکان بەهۆی **دیاریدەی جیهانگیریەوە**.	The Taiwan model should be attractive, or at least acceptable to Kurds because of **the phenomenon of globalization**.
27.	Three security guards arrested last week were paraded on **state television** Monday, where they confessed to acts of terrorism and alleged that Mr. Hashimi had directed them.	هەفتەی ڕابردو، سێ سەربازی ئاسایش دەستگیر کران و ڕۆژی دو شەممە خرانە سەر **شاشەی تەلەفزیۆنی حکومەت**، کە تێیدا دانیان بە ئەنجامدانی کردەوەی تیرۆرستی دا نا و تارق هاشمیان بە ڕابەری ئەنجامدانی ئەو کردەوانە تاوانبار کرد.	Last week, three security soldiers were arrested and shown on **state television screen** Monday, where they confessed to terrorist acts and accused Tariq Hashimi of leading such acts.
28.	The best-case scenario for Iraq is that it will be another Russia - an imperfect, corrupt, **oil democracy** that still holds together long enough so that the real agent of change…	باشترین سیناریۆش بۆ عێراق ئەوەیە کە دەبێتە ڕوسیایەکی تر(**دیموکراسییەکی** ناتەواو، گەندەڵ و **پشتبەستو بە نەوت** کە بۆ ماوەیەکی درێژ دەمێنێتەوە و دە بێتە وەسیلەی گۆڕانکاری…	The best scenario for Iraq is that it will become another Russia (an imperfect. Corrupt, **oil-dependent democracy** that will stay for a long time and will become an agent of change…
29.	The Kurdish judiciary are independent, and have defended the right of free **assembly** during the Arab Spring.	سیستمی دادوەری کوردی سەربەخۆیە و لەمیانەی بەهاری عەرەبیدا مافی **کۆبوونەوە و خۆپیشاندانی** ئازادی پاراستووە.	The Kurdish judicial system is independent, and during the Arab Spring has protected the right of free **gathering and demonstration**.
30.	The first **rally** on February 17 began as a show of support for Egypt and Tunisia's revolutions.	یەکەم **کۆبونەوەی جەماوەری** لە 17ی شوباتدا لە سەرای ئازادی بو بۆ پشتگیری کردنی خۆپیشاندانەکانی میسر و تونس سازکرا.	The first **public gathering** on February 17 began as a show of support for Egypt and Tunisia's revolutions.
31.	Mr Hardi was to speak at a **rally** in front of the court to demand justice for the victims.	ڕێبین هەردی دەبو لە بەردەم دادگای سلێمانی قسە بۆ **جەماوەری کۆبوەوە** بکات بۆ داواکردنی دادپەروەری بۆ قوربانیەکان.	Rebeen Hardi was to speak for the **gathered people** in front of the Sulaimani Court to demand justice for the victims.
32.	The Diyarbakir municipality inaugurated the House of Dengbêj in 2007; according to the **singers** there, it is the only one in **the Kurdish region**.	لە ساڵی2007 دا ئەنجومەنی شارەوانی دیاربەکر خانەی دەنگبێژی کردەوە؛ بە گوێرەی **وتەی گۆرانیبێژەکانی** ئەوێ، ئەوە تەنها دانەیە لە **هەرێمی کوردنیشیندا**.	In 2007, the Diyarbakir council of municipality opened the House of Dengbêj; according to the **signers' statements** there, it is the only one in the **Kurdish-settling region**.
33.	Mohammed Tofiq… said **the Kurds** were angry about the regional government's corruption, nepotism and poor service.	محەمەد تۆفیق ڕەحیم...ڕایگەیاند **خەڵکی کوردستان** لە گەندەڵی و خزمخزمێنەی حکومەت و کەمی خزمەتگوزاری توڕەن…	Mohammed Tofiq… said **the people of Kurdistan** were angry about the regional government's corruption, nepotism and lack of service.
34.	And in Bahrain, despite the efforts of the **monarchy** that effect for democracy to	هەروەك لە بەحرەین کە سەرەڕای هەوڵدانی **حکومرانی پاشایەتی** بۆ خستنەڕووی خەبات لەپێناو دیموکراسیدا	And in Bahrain, despite the efforts of the **monarchy ruling** to show struggle for democracy

	struggle as Shiite sectarian, they were Shiites and Sunnis all saying "We are Bahrainis".	وەك شیعەگەریەكی تائیفی، ئەوا هوتافی ئەوە دەدرا ئێمە هەموومان بەحرەینین،	as sectarian Shiism, they were chanting "We are Bahrainis".
35.	…Egypt has been governed by just two regimes, a **<u>monarchy</u>** set up in 1805 and the Free Officers Movement that came to power in 1952 with Gamal Abdel Nasser.	... میسر تەنها لەلایەن دوو جۆر ڕژێمەوە حوكم كراوە ئەوانیش **<u>سیستمی پاشایەتی</u>** كە لە ساڵی 1805ەوە دامەزراوە و هەتا ئەوكاتەی بزووتنەوەی ئەفسەرانی ئازاد لە ساڵی 1952 هاتنە سەر حوكم لەگەڵ جەمال عەبدولناسردا.	… Egypt has been governed by just two regimes which are a **<u>monarchy system</u>** set up in the year 1805 until the Free Officers Movement in the year 1952 came to power with Gamal Abdel Nasser.
36.	…Egypt also became more connected with **<u>the world</u>** through the new communication technologies.	...بەڵام دواجار میسر توانی پێوەندی زێدەتر بە **<u>دونیای دەرەوە</u>** بكات ئەمەش لەڕووی تەكنۆلۆژیای پەیوەندییەوە.	…Egypt eventually was able to connect more to **<u>the outside world</u>** through communication technology.
37.	The main answer centers on **<u>trust</u>** – agreements on paper are one thing…	وەڵامە سەرەكیەكە لە **<u>پرسی متمانە</u>**دایە- ڕێككەوتن لەسەر كاغەز شتێكە...	The main answer is in **<u>the issue of trust</u>** – agreement on paper is one thing…
38.	**<u>Whomever</u>** awards contracts and concessions tends to be in a position to demand bribes and kickbacks from the oil companies…	**<u>هەر لایەنێك</u>** گرێبەست بكات لە پێگەیەكدا دەبێت بۆ داواكردنی بەرتیل لەو كۆمپانیا نەوتیانە...	**<u>Whichever side</u>** makes contracts would be in a position to demand bribes from the oil companies…
39.	The hardships of the Kurds of Iraq are perhaps the most infamous, involving **<u>genocidal chemical attacks</u>** by Saddam Hussein in the 1980s.	مەینەتیەكانی كوردەكانی عێراق پێدەچێت بەدناوترینیان بن و لەنێوانیشیاندا **<u>جینۆسایدی هێرشی چەكی كیمیایی</u>** لەلایەن سەدام حسێنەوە لەساڵانی هەشتاكاندا.	The hardships of the Kurds of Iraq seem to be the most infamous, involving the **<u>chemical weapon attack genocide</u>** by Saddam Hussein in the 1980s.
40.	**<u>Bahrain</u>** is sensitive… because it borders Shiite areas of Saudi Arabia, the location of most of the kingdom's oil.	**<u>بارودۆخی بەحرەین</u>** زۆر هەستیار نییە... بەهۆی ئەوەوە كە هاوسنوورە لەگەڵ ئەو ناوچانەدا كە زۆرینەی نەوتی یەدەگیان لێیە لەناو شانشینی عەرەبی سعودیە.	**<u>Bahrain's situation</u>** is not very sensitive… because it borders areas where locates most of the oil reserves in the Kingdom of Saudi Arabia
41.	That means working hard to build allies elsewhere in Iraq, and in the **<u>wider</u>** region…	ئەمەش بەو مانایە دێت كە دەبێت كۆششی سەخت بكەن بۆ پێكهێنانی هاوپەیمانێتی لە شوێنەكانی دیكە لە عێراق، و لە ناوچەكە **<u>لەسەر ئاستێكی بەرفراوان</u>**...	That means working hard to build alliance elsewhere in Iraq, and in the region **<u>at a wide level</u>**…
42.	It is going to be long term struggle for power in Iraq and that will probably never **<u>stop</u>** really.	ئەمە ململانێیەكی درێژخایەن دەبێت لەسەر دەسەڵات لە عێراقدا و ڕەنگە هەرگیز ئەم ململانێیە **<u>كۆتایی پێنەیەت</u>**.	This will be a long term struggle over power in Iraq and that will probably never **<u>come to an end</u>**.
43.	...many concede that he is **<u>hard-working</u>** and sincere even when they profoundly disagree with him.	...زۆر كەس پێیان وایە كە **<u>جۆن كەسێكی ماندووە</u>**، سەرەڕای ئەوەی هاوڕانین لەگەڵ بۆچوونەكانی.	...many people think that John is a **<u>hard-working person</u>**, they do not agree with his views.
44.	A **<u>cease-fire</u>** was imposed on Gadhafi's forces, but the rebels were helped to advance to the West.	**<u>بریاری ئاگربەست</u>** و دژەفڕین بەسەر هێزەكانی قەزافیدا سەپێنرا، لەولاشەوە یارمەتی شۆڕشگێڕەكان درا تاوەكو بەرەو خۆرئاوای لیبیا پێشڕەوی بكەن	The **<u>cease-fire decision</u>** was imposed on Gadhafi's forces, but the rebels were helped to advance to the West.
45.	**<u>Future</u>** historians will long puzzle over how the self-immolation of a Tunisian street vendor, Mohamed Bouazizi….	مێژونوسان **<u>لە داهاتودا</u>** بۆ ماوەیەكی دورودرێژ باس لە خۆسوتاندانەكەی هاوڵاتیە تونسیەكە، محەمەد بو عەزیزی، دەكەن....	Historians **<u>in the future</u>** historians will long puzzle over how the self-immolation of a Tunisian street vendor, Mohamed Bouazizi….
46.	**<u>Initially</u>**, I favored a more robust and decisive intervention…	**<u>لە سەرەتای</u>** ئەو قەیرانەدا وام بەباش دەزانی دەستوەردانی ئەمریكا لەو وڵاتە بەشێوەیەكی بەهێزتر و یەكلایكەرەوەتر بوایە...	**<u>At the beginning</u>** of this crisis, I favored a stronger and more decisive American intervention in that country…

47.	These reports come in the wake of the self-immolation of **26-year-old** Mohamed Bouazizi in Tunisia in December.	ئەم ڕووداوانەش دوای ئەوە هاتن کە "محەمەد بوعەزیزی" **گەنجێکی تەمەن 26 ساڵی** تونسیی لە مانگی دیسەمبەری ساڵی ڕابوردوودا خۆی سووتاند.	These events come in after a **26-year-old youth**, Mohamed Bouazizi, set himself on fire in the month of December last year.
48.	As the ballots are counted, all sides must resist **prejudging** the outcome.	کاتێك جیاکردنەوە و ژماردنی دەنگەکان دەستپێدەکات واپێویستە هیچکام لە لایەنەکان **پێشوەخت حوکم** لەسەر ئەنجامەکان **نەدەن**،	When separating and counting the votes, no side must **judge** the results **in advance**.
49.	…the Iraqi government is becoming totalitarian and violates the **fundamentals** of democracy.	… حکومەتی عێراق خەریکە دەگەڕێتەوە بۆ تۆتالیتاریەت و **بنەما بنەڕەتیەکانی** دیموکراسی پێشێل دەکات…	…Iraqi government is returning to totalitarianism and [it] violates the **fundamental principles** of democracy…
50.	…these decisions **gradually** brought the security under much better control.	…ئەم بڕیارانە بە شێوەیەکی **قۆناغ بە قۆناغ** بارودۆخی ئەمنی باشتر کرد	…these decisions **phase by phase** brought the security under much better control.
51.	….it is so important for us to continue **gradually** and persistently pushing the democracy agenda in Iraq.	…گرنگە **هەنگاو بە هەنگاو** و لێبڕاوانە بەردەوام بین لە جێبەجێکردنی بەرنامەیەکی دیموکراتیانە لە عێراقدا،	…it is so important to continue **step by step** and persistently in implementing a democratic programme in Iraq.
52.	Mr Erdogan said… he had seen "grounds for war" against Israel last year after nine **Turks** had been killed…	…ئەردۆگان گوتی کە پارساڵ لە کاتی کوشتنی نۆ **کەسی تورکی** لە سەر کەشتی "ماڤی مەڕمەڕە"... دەکرا بنەمایەك بێت بۆ جەنگ لەگەڵ ئیسرائیل"	…Erdogan said that last year during the killing of nine **Turkish people**… “could be a ground for war with Israel.”
53.	The remainder of Iraq would not accept national dismemberment - not merely because of the loss of **huge oil** reserves, but for reasons of national pride as well.	ئەوەی کە دەمێنێتەوە لە عیراق ڕازی نابێت بە دابەشکردنی وڵات نەک بەهۆی لەدەستچوونی **سامانێکی زۆری نەوتی** هەڵگیراو بەڵکو بەهۆی هۆکارەکانی شانازی نەتەوەییەوە.	The remainder of Iraq would not accept the division of the country - not because of the loss of **huge wealth of oil** reserves, but for reasons of national pride.
54.	Should Iraq be dismembered, I can say that it won’t be the Kurds who will be the **agents** of division,	ئەگەر عیراق پارچە پارچەبێت، دەتوانم بڵێم کە کورد **هۆکار و ئامرازی** ئەو دابەشکردنە نابن	If Iraq is dismembered, I can say that the Kurds won’t be the **agent and means** of this division.
55.	Now, what’s so special about these Iraqi students?	ئێستا، چی لەبارەی ئەم فێرخوازە عیراقیانەوە ئەوەندە تایبەت **و ناوازەیە**؟	Now, what’s so **special and exceptional** about these Iraqi students?
56.	As the ballots are **counted**, all sides must resist prejudging the outcome.	کاتێك **جیاکردنەوە و ژماردنی** دەنگەکان دەستپێدەکات واپێویستە هیچکام لە لایەنەکان پێشوەخت حوکم لەسەر ئەنجامەکان نەدەن،	When **separating and counting** the votes, no side must judge the results in advance.
57.	…millions of southern Sudanese will **vote** on whether to remain part of Sudan or to form their own independent nation.	…ملیۆنان لە باشوورییەکانی سودان **دەنگدەدەن و بڕیاردەدەن** ئایا دەیانەوێت وەکو بەشێك لە سودان بمێننەوە یاخود دەوڵەتێکی سەربەخۆ پێکبێنن.	…millions of southern Sudanese will **vote and decide** on whether to remain part of Sudan or to form their own independent nation.
58.	It is only when Iraqi leaders tire of **conflict** and its associated losses that they can sit down and bargain with each other.	ئەوەش تەنها کاتێك ڕوودەدات کە سەرکردە عێراقیەکان لە **ململانێ و شەڕکردن** و زیانە پەیوەندیدارەکان هیلاکدەبن و ئەو کاتە دەتوانن دابنیشن و لەگەڵ یەکدیدا سازش بکەن.	It only happens when Iraqi leaders tire of **conflict and fighting** and its associated losses, they can sit down and make bargain with each other.
59.	I think Iraqi politicians in Baghdad, like Maliki; will often have to give the provinces more **money**,	دەبێت سیاسییەکانی بەغدا، وەك مالیکی، **دارایی و داهاتێکی** زیاتر بە پارێزگاکان دەدەن،	Iraqi politicians in Baghdad, like Maliki; should give the provinces more **finance and revenue.**
60.	…a formalized law on sharing oil revenue will help cement the Kurds in the framework of Iraq by ensuring them of a	…پەسەندکردنی یاسایەك بۆ هاوبەشیکردنی داهاتەکانی نەوت یارمەتیدەردەبێت لە پتەوترکردنی مانەوەی کوردەکان لەچوارچێوەی عێراقدا ئەویش	…a formalized law on sharing oil revenue will help cement the Kurds in the framework of Iraq by ensuring them of a portion of

	portion of the country’s vast **resources**.	به زامنكردنى بەشێك لە **سەرچاوە و داهاتە** فراوانەكانى وڵات بۆ ئەوان.	the country’s vast **resources and revenue**.
61.	Turkey’s main Kurdish party, the BDP, and Kurdish **independents** are most likely to serve this role...	پارتى سەرەكى توركيا پارتى ئاشتى و ديمۆكراتى (بەدەپە) **كەسايەتيە سەربەخۆ** كوردەكان پێدەچێت ئەم ڕۆڵە بگێڕن....	Turkey’s main Kurdish party, the BDP, and Kurdish **independent figure** are most likely to play this role…

Appendix 14 A

Findings of the Obligatory Near-Synonymy Translation Procedure

1. Lack of direct equivalent in Kurdish			
No.	***ST***	***TT***	***BT***
1.	…students here display a deep respect for learning and **accomplishment**.	...فێرخوازان لێرە ڕێزێکی قووڵ دەردەبڕن بۆ فێربوون و **سەرکەوتن**.	…students here express a deep respect for learning and **success**.
2.	I **wondered** whether my next two classes… would have the same feel.	**بیرمدەکردەوە** دوو وانەی داهاتووم ... هەمان هەستم دەبێت.	I **was thinking** whether my next two classes… would have the same feel.
3.	Those who oppose Maliki should **consider** removing from office lawfully…	ئەوانەی بەرهەڵستی مالیکی دەکەن دەبێت **بیر لەوە بکەنەوە** لەڕووی یاساییەوە دەسەڵاتی لێوەرگرنەوە...	Those who oppose Maliki should **think of** withdrawing power from him lawfully…
4.	….the young men and women I've had the pleasure to **interact with** so far at AUI-S are the perfect students.	...ئەو کوڕ و کچە گەنجانەی کە من ئەو خۆشحاڵیەم پێبڕاوە لە زانکۆی ئەمریکی لە عیراق - سلێمانی **مامەڵەیان لەگەڵدا بکەم**، فێرخوازی پێرفێکتن	…the young boys and girls I've had the pleasure to **deal with** so far at AUI-S are the perfect students.
5.	Later it may take the form of child marriage… or sexual **exploitation**.	پاشانیش لەوانەیە شێوازی هاوسەرگیری منداڵان... یان **دەستدرێژی** سێکسی بگرێتەوە.	Later it may take the form of child marriage… or sexual **assault**.
6.	It allows them to **exploit** tensions to further their own ambitions.	هەر ئەمەش وا دەکات کورد **سود** لە تەنگژەکان **وەرگرێت** و لەڕێگەیەوە تموحەکانی خۆی زیاد بکات.	This allows the Kurds to **take advantage** of the tensions and further their own ambitions.
7.	…**fostering** women's economic participation grows national GDPs and personal incomes.	...**پەرەپێدانی** بەشداری ئابوری ژنان تێکڕای داهاتی کەسی و نیشتیمانی زیاد دەکات.	…**developing** women's economic participation grows national GDPs and personal incomes.
8.	…our commitment to end the **abuse** that traps so many women and girls around the world.	...بەڵێنەکانمان بۆکۆتاییهێنان بەو **توندوتیژیانەی** کە ڕوبەڕوی ژنان و کچان دەبنەوە لەسەرانسەری جیهاندا.	…our promises to end the **violence** that faces women and girls around the world.
9.	Citizens complain that even fellow Kurds are prone to corruption and **abuse** when they gain power.	کوردەکانیش ئامادەیی ئەوەیان تێدایە گەندەڵی و **خراپەکاری** بکەن کاتێك دەگەنە دەسەڵات.	Citizens complain that Kurds are also prepared to commit corruption and **wrongdoing** when they gain power.
10.	Set aside for the moment the fact that the U.N. council is dominated by human rights **abusers**…	بۆ ساتێك ئەو ڕاستییە لە بیر بکەن کە ئەنجومەنی نەتەوە یەکگرتوەکان لە لایەن **پێشێلکار**انی مافی مرۆڤەوە...	For a moment forget that the United Nations Council is dominated by human rights **violators**…
11.	Iraq has control over pipelines that allow for oil to be exported more **efficiently**.	عێراق کۆنتڕۆلی هەیە بەسەر بۆڕیە نەوتیەکاندا کە لە ڕێگەیەوە بە شێوەیەکی **ئابوریانە** نەوت دەنێردرێتە دەرەوە.	Iraq has control over pipelines that allow for oil to be exported more **economically**.
12.	…a price Iraq and Iraqis have to pay to keep the country **intact**.	...ئەمە ئەو باجەیە کە دەبێت عێراق وعێراقیەکان بیدەن بۆ هێشتنەوەی ووڵات بە **یەکپارچەیی**.	….this is the tax that Iraq and Iraqis have to pay to retain the country **united**.
13.	…coupled with Kurdistan's **dysfunctional** economy, could further destabilize the country in the months ahead.	...لەگەڵ ئابوری **شکستخواردوی** کوردستان، پێدەچێت نائارامی لەو وڵاتەدا بەدوادا بێت لە چەند مانگی داهاتودا.	…with Kurdistan's **failed** economy, could further destabilize the country in the next few months.
14.	…the idea of helping to change the context of Arab politics and address the root causes of Arab state **dysfunction** and Islamist terrorism…	...بیرۆکەی یارمەتیدانی گۆڕینی ناوەرۆکی سیاسەتی عەرەب و دیاریکردنی هۆکارەکانی **ناچالاکی** دەوڵەتە عەرەبییەکان و تیرۆریزمی ئیسلامی...	…the idea of helping to change the context of Arab politics and address the root causes of Arab state **inactivity** and Islamist terrorism…
15.	Optimists rightly point to several **dynamics** that may **curb** the influence of such groups…	گەشبینان دەستنیشانی چەندین **هێز** دەکەن کەلەوانەیە کاریگەری ئەو جۆرە گروپانە **کۆنترۆڵبکات**..	Optimists point to several **forces** that may **control** the influence of such groups…

16.	…the Kurds in Iraq to counsel pragmatism as they assess the new regional **dynamics**.	...کوردەکانی عێراقدا بەکاربهێنێت بۆئاراستەکردنی پراگماتیزم لەکاتێکدا کوردەکان **هێزە** نوێیە هەرێمایەتیەکان هەڵدەسەنگێنن.	…the Kurds in Iraq to direct pragmatism as they assess the new regional **forces**.
17.	Although they must address issues of governance and participatory politics to maintain their **momentum** …	هەرچەندە ئەوان پێویستە چەند مەسەلەیەکی فەرمانڕەوایی و سیاسەتی هاوبەش بۆ پاراستنی **هێزی** خۆیان بەهەند وەربگرن...	Although they must address issues of governance and participatory politics to maintain their **force**…
18.	Other Kurdish gains across the region are more **tentative**, but have the **potential** to be equally significant.	هەندێکی دیکە لە دەستکەوتەکانی کورد لە سەرانسەری هەرێمەکەدا زیاتر **ئەزموونین**، بەڵام **ئەگەری** ئەوە هەیە کەبەشێوەیەکی یەکسان گرنگ بن.	Other Kurdish gains across the region are more **experimental**, but have the **possibility** to be equally significant.
19.	**Potential** for Conflict	**ئەگەری** ململانێ	**Possibility of** conflict
20.	…the **potential** costs of provoking regional powers that will oppose a separate Kurdish state.	...**ئەگەری** مەترسی وروژاندنی هێزە ناوچەییەکان کە دژایەتی دەوڵەتێکی کوردی سەربەخۆ دەکەن.	…the **possible** risks of provoking regional powers that will oppose a independent Kurdish state.
21.	I truly believe that…the region would be stable for long term **potentially**.	من بە ڕاستی باوەڕم بەوە هەیە... **ئەگەری** ئەوە هەیە لە مەودای دووردا ناوچەکە سەقامگیر بێت.	I truly believe in that… there is a **possibility** [that] the region would be stable for long term.
22.	Kurds, perhaps because of their dark history at the hands of extremists, **tend to** be moderates.	پێدەچێت کوردەکان لەبەر مێژووی ڕەشی خۆیان بەدەستی توندڕەوەکان، **حەزبکەن** میانڕەوبن.	Kurds, perhaps because of their dark history at the hands of extremists, **like to** be moderates.
23.	The biggest **challenge** I face teaching in Iraqi Kurdistan…	گەورەترین **ئاستەنگ** کە ڕووبەڕووی وانەووتنەوەم لە کوردستانی عیراق دەبێتەوە...	The biggest **constraint** I face teaching in Iraqi Kurdistan…
24.	Yet one **challenge** is psychological.	بەڵام تا ئێستا **کۆسپێکی** دەرونی هەیە.	But there is still a psychological **constraint**.
25.	…security is the essential prerequisite to progress in the other two foreseeable **challenges**…	...ئاسیش مەرجێکی بنەڕەتیە بۆ **روبەروبونەوەکانی** تر	…security is an essential condition to other **encounters**…
26.	New realities in post-Saddam Iraq have increased the costs for everyone of a protracted Kirkuk conflict while creating opportunities for **deal-making** between Baghdad and Arbil.	ڕاستیەکانی عێراقی دوای سەدام بۆ ململانێیەکی درێژکراوە لەسەر کەرکوك باجی لەسەر هەموو لایەك زیادکردووە و هاوکات چەند هەلێکی دروستکردووە بۆ **ڕێکەوتن** لە نێوان بەغدا و هەولێردا	New realities in after Saddam Iraq have increased the tax for veryone of a protracted Kirkuk conflict while creating opportunities for **agreement** between Baghdad and Arbil.
27.	The almost **unimaginable** stoicism of the Iraqi people.	خۆڕاگری **چاوەڕوان نەکراوی** گەلی عێراق.	The **unexpected** stoicism of the Iraqi people.
28.	...judge me on my **performance**, on how I deliver government services…	..بەپێی **کردارەکانم** هەڵم بسەنگێنن لەسەر ئەوەی چۆن خزمەت دەکەم لە حکومەتدا...	...assess me on my **actions**, on how I serve in the government…
29.	…he is likely to be added to the list of leaders **unseated** by the Arab Spring.	...پێدەچێت ئەویش بخرێتە ناو لیستی ئەو سەرکردانەی لەلایەن بەهاری عەرەبیەوە لەدەسەڵات **دوورخراونەتەوە**.	...he is likely to be added to the list of leaders **removed** by the Arab Spring.
30.	Max Weber and other **scholars** have **argued** that Islam is inherently a poor foundation for capitalism...	ماکس وێبەر و **لێکۆڵەرانی** تر **تاوتوێی ئەوەیان کردوە** کە ئیسلام بنیاتنەرێکی بێهیزی کاپیتالیزمە...	Max Weber and other **researchers** have **discussed** that Islam is inherently a weak foundation for capitalism...
31.	Many Arabs have an **alternative** theory about the reason for the region's backwardness...	زۆربەی عەرەبەکان بیروڕایەکی **جیاواز** لەوەی سەرەوەیان هەیە لەسەر هۆکانی دواکەوتویی ناوچەکە...	Many Arabs have a **different** opinion about the reason for the region's backwardness...
32.	A simplistic answer would be tradition. But it is not that **straightforward**.	وەڵامێکی سادە بۆ ئەو پرسیارە، داوونەریتە. بەڵام ئەوەش ئەوەندە **سادە** نییە.	A simple answer to that question is tradition. But it is not that **simple**.
33.	What is most **encouraging**	بەڵام ئەوەی جێگەی **خۆشحاڵییە** ئەوەیە	What is **pleasing** though is to

	though is to see Kurds debating these issues freely.	که دەبینی کورد لەنێو خۆیاندا بەئازادی گفتوگۆ لەسەر ئەم مەسەلانە دەکەن...	see Kurds debating these issues freely...
34.	He seeks out banks to secure corporate investment and at the same time **check** his bank balance at home.	پاشان بە دوای بانکێکدا دەگەڕێ تاوەکو کاری وەربەرهێنانی هاوبەشی دەستبکەوێ و لە هەمانکاتیشدا **تەماشای** بڕی هەڵگیراوەکەی **دەکات** لە بانکی وڵاتەکەی خۆی.	He seeks out banks to secure corporate investment and at the same time **look at** his reserved sum in his home country bank.
35.	Baghdad is accusing Erbil of seeking to tear up the country, and has incurred the reciprocal Kurdish charge that Iraq's rulers are **unreconstructed** Arab nationalists using outmoded systems of governance.	بەغداد هەولێر تاوانبار دەکات بەوەی هەوڵدەدات وڵاتەکە دابەشبکات و کوردەکان فەرمانڕەواکانی عیراق تاوانباردەکەن بەوەی عەرەبی نەتەوەپەرستی **تەقلیدین** و سیستمێکی ماوەبەسەرچوو بۆ فەرمانڕەوایی بەکاردەهێنن.	Baghdad is accusing Hawler of seeking to divide the country, and the Kurds accuse Iraq's rulers of being **traditional** Arab nationalists using outdated systems of governance.
36.	The visitor finds a partner but naturally wants to **check** the company's credibility and its accounts.	پاشان میوانەکە شەریکێك بۆ خۆی دەدۆزێتەوە و بەشێوەیەکی سرووشتی دەیەوێ **تەماشای** نێوبانگ و حیساباتی بانکی ئەو کۆمپانیایە بکات.	The guest finds a partner and in a natural way wants to **look at** the company's fame and its bank accounts.
37.	In the process he is taking an enormous gamble… with his own historical **reputation**.	لەم پرۆسەیەدا ئۆباما قۆمارێکی گەورە دەکات... لەگەڵ **ناوبانگی** مێژویی خۆیشی.	In the process he is taking an enormous gamble… with his own historical **fame**.
38.	Our consultants and engineers have a global **reputation** for delivering world-class projects...	ڕاوێژکار و و ئەندازیارە بەریتانیەکان **ناوبانگی** جیهانیان هەیە بۆ جێبەجێ کردنی بڕۆژەی سەرکەوتوو ونایاب...	Our consultants and engineers have a global **fame** for delivering successful and excellent projects...
39.	We know a great deal about American general officers who peddle their **reputations** to sell wars and military hardware.	ئێمە ئاگارداری مامەڵەی گرنگی جەنەراڵە ئەمەریکیەکانین کە **کەسایەتی** خۆیان روشاندوە بە فرۆشتنی جەنگ و یەکەکانی سوپا.	We know a great deal about American general officers who peddle their **personality** to sell wars and military hardware.
40.	There is an **unmistakeable** warmth and commonality to UK-KRG relations…	گەرمورگوڕیەکی **ئاشکرا** و تەباییەك لەبارەی پەیوەندییەکانی بەریتانیا و هەرێمی کوردستانەوە هەیە....	There is an **obvious** warmth and concordance in the Britain and Kurdistan relations…
41.	…why they can't simply head out on their own as an independent nation - as they have long **aspired to**.	... بۆچی ناتوانن دەوڵەتی سەربەخۆی خۆیان هەبێت کە زۆر دەمێکە **خەونی پێوەدەبینن**.	…why they can't have their own independent state—as they have long **dreamed of**.
42.	The odds are really long, but creating this opportunity was an important **endeavour**…	خاڵە ناکۆکەکان زۆرن، بەڵام بەرجەستەکردنی ئەم هەلە **هەوڵێکی** گرنگ بو...	The disputed points are many, but creating this opportunity was an important **attempt**…
43.	...if Iraq's southern fields can **satisfy** demand by themselves...	...ئەگەر کێڵگە نەوتیەکانی باشووری عیراق بۆ خۆیان بتوانن داواکاری و خواستەکان **دابینبکەن**...	...if Iraq's southern fields can **provide** with the demand by themselves...
44.	As the Kurdish economy is **booming**, universities too are **flourishing**…	لەکاتێکدا ئابووری کوردستان لە **بوژانەوەدایە**، زانکۆکانیش **لە پێشکەوتندان**...	As the Kurdistan economy is **reviving**, universities too are **progressing**…
45.	"I **genuinely** believe that a democratic, federal Iraq may well represent a very **viable** option for the Kurds of Iraq,"	"من **بەراستی** پێموایە عیراقێکی دیمۆکراتی و فیدراڵی ڕەنگە بژاردەیەکی زۆر **پراکتیکی** بێت بۆ کوردەکانی عیراق...	"I **truly** believe that a democratic, federal Iraq may well represent a very **practical** option for the Kurds of Iraq,"
46.	The fact that his protest against local authorities helped set off a popular revolt has prompted **commentators** to ask whether the incidents in the other countries…	ئەم خۆکوژیەی "بوعەزیزی" کە بوو بە سەرچاوەی ڕاپەڕینی گشتی تونس **چاودێرانی** ڕووبەڕووی ئەم پرسیارە کردۆتەوە، ئایا خۆسووتاندنەکانی وڵاتانی هاوسێش بەهۆی کاریگەری ئەم ڕووداوەوە بووە؟	The fact that his protest against local authorities helped set off a popular revolt has prompted **observers** to ask whether the incidents in the other countries…
47.	Middle East **commentator** Blake Hounshell writing for Foreign Policy.com raised the prospect of a "new trend".	بەپێی نووسینی "بلیك هوشنل" **شیکاری** کاروباری ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست، "ڕەوەندێکی نوێ" دەستی پێکردووە.	Middle East **analyst** Blake Hounshell writing for Foreign Policy.com raised the prospect of a "new community".

48.	Some **commentators** also criticise inadequate controls over building standards after the quake…	هەروەها هەندێ لە **ڕۆژنامەنوسان** ڕەخنە لە خراپی کۆنترۆڵی ستانداردی بیناسازی دەگرن دوای زەمین لەرزەکە…	Also, some **journalists** criticise bad controls over building standards after the earthquake…
49.	If I do what you want, the Islamic **fundamentalists** will seize power.	ئەگەر وەها چاکسازیەکی سیاسی بەدی بێت، ئەوا **توندڕەوە** ئیسلامیەکان دەسەڵات دەگرنەدەست.	If such a political reform is brought about, the Islamic **extremists** will seize power.
50.	…the structure of power they have set up cannot respond to the new, **dynamic** demands coming from their people.	…پێکهاتە و بونیادی دەسەڵاتیان ناهێڵێت بەرەو داواکاری نوێ و **زیندوو** کە لەلایەن خەڵکەوە دەکرێت، بڕۆن و نوێببنەوە.	…the structure of their power does not allow them to respond to the new and **lively** demands coming from people.
51.	But in other parts of Iraq, yes there **definitely** will be a struggle as the US is leaving…	بەڵام **بە دڵنیاییەوە** لەبەشەکانی دیکەی عێراقدا ململانێیەك… دروست دەبێت، کاتێك ئەمریکیەکان وڵاتەکە جێدەهێڵن،	But in other parts of Iraq, there will **certainly** be a struggle… as the US is leaving…
52.	…a kind of factionalism that's makes a **cohesive** of representative government impossible.	…دروستکردنی گروپگەرایی، کە بۆتە هۆی ئەوەی بوونی حکومەتێکی نوێنەرایەتی و **یەکگرتوو** شتێکی مەحاڵ بێت.	…factionalism that has made a **united** representative government impossible.
53.	…it is a policy which requires patience, **profound** patience	…ئەمە سیاسەتێکە پێویستی بە ئارامگرتنە، بە ئارامگرتنێکی **قووڵ**.	…it is a policy which requires patience, **deep** patience
54.	…the KRG will have every political and moral right to **secede**, and the legal right to do so…	…هەرێمی کوردستان هەموو مافێکی سیاسی و ئەخلاقی دەبێت بۆ **جیابوونەوە**، هەروەها مافی یاساییشی دەبێت بۆ ئەوەی ئەم کارە بکات…	…the Kurdistan Region will have every political and moral right to **separate**, and the legal right to do so…
55.	But **secession** is an option only to be used in extreme circumstances.	بەڵام **جیابوونەوە** ڕێگەچارەیەکە تەنیا دەبێت لە دۆخە نائاساییەکاندا بەکاربهێنرێت.	But **separation** is a solution that only to be used in unusual circumstances.
56.	The Kurds call themselves the other Iraq. They even have an **advertising** campaign:	کوردەکان بە خۆیان دەڵێن عێراقەکەی دیکە، تەنانەت کەمپەینێکیان بۆ **بانگەشەکردن** بۆی هەیە.	The Kurds call themselves the other Iraq. They even have a campaign for **claiming**:
57.	They should test every argument and proposal against the **standard** of whether it protects their rights or endangers them.	دەبێت هەر مشتومڕ و پێشنیارێك بەو **پێوەرە** هەڵبسەنگێنن کە ئایا ئەمە دەبێتەهۆی پاراستنی مافەکانیان یان ئەو مافانە دەخاتە مەترسیەوە.	They should assess every argument and proposal against the **criterion** of whether it protects their rights or endangers these rights.
58.	Deepening good relations with Turkey is **prudent** politics, both now and as insurance.	قوڵکردنەوەی پێوەندیە باشەکان لەگەڵ تورکیادا سیاسەتێکی **ژیرانە**یە، هەم لە ئێستادا و هەم وەك زەمانەتێکیش.	Deepening good relations with Turkey is **wise** politics, both now and as insurance.
59.	The two countries also have a common foe in the shape of festering Kurdish **insurgencies**…	هەردو وڵاتی تورکیا و ئێران دوژمنێکی هاوبەشیان هەیە، ئەویش **یاخیبونە** کوردیەکانە…	The two countries of Turkey and Iran also have a common enemy which is Kurdish **rebellions**…
60.	Such an alliance cannot be maintained with an Iraqi government that pursues a sectarian agenda or seeks **authoritarian** power.	هاوپەیمانێتییەکی وەها ناتوانرێت بمێنێتەوە لەگەڵ حکومەتێك کە ئەجێندای مەزهەبی هان بدات و بەدوای دەسەڵاتی **ڕەها**دا بگەڕێت.	Such an alliance cannot be maintained with an government that encourages a sectarian agenda and seeks **absolute** power.
61.	The government tried to **stifle** the demonstrations by claiming they would be infiltrated by al-Qaeda.	حکومەت هەوڵیدا **ڕێگە** لە خۆپیشاندانەکان **بگرێت** بەوەی کە ڕەنگە لە لایەن قاعیدەوە بکرێتە ئامانج.	The government tried to **disallow** the demonstrations by claiming they would be infiltrated by al-Qaeda.
62.	As I never bought the **argument** that Saddam had nukes that had to be taken out	لەبەرئەوەی من تائێستا **گفتوگۆی** ئەوەم نەکردوە کە سەدام وزەی ناوەکی هەبوبێت و پێویستە بدۆزرێتەوە	As I've never been engaged in the **conversation** that Saddam had nukes that had to be taken out
63.	It's a sophisticated **argument** that a column can't do justice to, but for example, one impediment was inheritance	ئەمە **وتوێژ**ێکی ئاڵۆزە کە بابەتێك/کۆڵیۆمێك ناتوانێ بیسەلمێنێ، بۆ نمونە، کە تەگەرەیەك بۆ ئەم وەستانە یاسایەکی بۆماوەییە.	It's a complex **conversation** that a column can't do justice to, but for example, one impediment was inheritance

	law.		law.
64.	There was a healthy **debate**.	**گفتوگۆ**یەکی تەندروست لە ئارادا بو.	A healthy **dialogue** was around.
65.	What is most encouraging though is to see Kurds **debating** these issues freely. It is only through **debate** that society finds **equilibrium** and can move forward together.	بەڵام ئەوەی جێگەی خۆشحاڵییە ئەوەیە کە دەبینی کورد لەنێو خۆیاندا بەئازادی **گفتوگۆ** لەسەر ئەم مەسەلانە دەکەنو کۆمەڵگەش تەنیا لەرێگەی **گفتوگۆ**وە **هاوسەنگی** دەدۆزێتەوە و توانای پێشڤەچوونی دەبێت.	But what is pleasing though is to see Kurds make **dialoguing** about these issues freely, and it is only through **dialogue** that society finds **balance** and have the ability of moving forward.
66.	Iraq serves as a **dire** warning: Beware, for this could be the fate of your country.	عێراق بە ئاگادارکەرەوەیەکی **بەهێز** دادەنرێت: ئاگادار بە، لەوانەیە وڵاتەکەی تۆش روبەڕوی هەمان چارەنوسی عێراق ببێتەوە.	Iraq is regarded as a **strong** warning: Beware your country may also face the same fate of Iraq.
67.	On a **typical** day this woman starts her day before the sun rises.	لە ڕۆژێکی **نمونەییدا** ئەو ژنە ڕۆژەکەی لەپێش خۆرهەڵاتنەوە دەستپێدەکات.	On an **ideal** day this woman starts her day before the sun rises.
68.	Kurds, perhaps because of their dark history at the hands of extremists, **tend to** be moderates.	**پێدەچێت** کوردەکان لەبەر مێژووی ڕەشی خۆیان بەدەستی توندڕەوەکان، حەزبکەن میانڕەوبن.	Kurds, perhaps because of their dark history at the hands of extremists, **appears to** be moderates.
69.	Exporting oil via tanker trucks, although **inefficient**, is still **feasible**…	ناردنەدەرەوەی نەوت لە ڕیگەی تانکەرەوە، سەرەڕای ئەوەی **نا ئابوریانەیە**، کارێکی **گونجاوە**…	Exporting oil via tanker trucks, although **uneconomical**, is still **appropriate**…
70.	…though we may recall – Libyans **presumably** do – that, after World War I, Italy conducted genocide in eastern Libya.	…سەرەڕای ئەوەی کە ئێمە بیرمانە و **پێشموایە** لیبییەکانیش بیریان ناچێتەوە کە ئیتاڵیا دوای یەکەمین جەنگی جیهانی کۆمەڵکوژی لە ناوچەکانی خۆرهەڵاتی لیبیا ئەنجامدا.	…though we remember and **I think** the Libyans will also not forget that after World War I Italy conducted mass killing in eastern Libya.
71.	Rhodes' anti-doctrine stance reflects an **irony** about the Obama presidency.	هەڵوێستی ڕۆدس، کە دژ بە بەکارهێنانی عەقیدەیە لەبواری سیاسەتی دەرەوەدا جۆرێك لە **موفارەقە** نیشان دەدات سەبارەت بەسەرۆکایەتی ئۆباما،	Rhodes' stance, which is against using doctrine in foreign policy, reflects a kind of **paradox** about the Obama presidency.
72.	Let me give you a **snapshot**. Last week, the British Council ran workshops for British, Kurdish and Arabic writers at the Erbil Literature Festival.	با **نموونە**یەکتان بۆ باسبکەم: هەفتەی رابردوو لیژنەی بەریتانی وۆرك شۆپێکی بۆ نووسەرانی کورد، عەرەب و بەریتانی بەڕێوەبرد لە فیستیڤاڵی ئەدەبی هەولێر.	Let me give you an **example**: last week, the British committee ran a workshop for British, Kurdish and Arabic writers at the Erbil Literature Festival.
73.	Either they don't care that they are **detracting** from Kurdistan's natural beauty…	ئەوان رەنگە هیچ گرنگی بەوە نەدەن کە سرووشتی کوردستان **ناشرین دەکەن**…	They may not care that they **uglify** Kurdistan's nature…
74.	Over the last two decades, Taiwan has cemented a **pivotal** security relationship with the United States by moving toward…	لەماوەی دوو دەیەی ڕابردوودا، تایوان پەیوەندییەکی **بەهێز**ی ئاسایشی لەگەڵ ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا بنیات ناوە لەڕێگەی بەرەوپێش بردن…	Over the last two decades, Taiwan has built a **strong** security relationship with the United States of America by moving toward...
75.	With such high financial and political **stakes**, it is unlikely that Kurdish president Mas'ud Barzani would antagonize Turkey by pressing for an immediate territorial negotiation of Kirkuk…	لەگەڵ **قازانجی** دارایی و سیاسی وەها بەرزدا، پێناچێت سەرۆکی هەرێم، مەسعود بارزانی، لەڕێگەی جەختکردنەوە لەسەر دانوستانێکی نیشتمانی بەپەلە لەسەر کەرکوك…	With such high financial and political **profit**, it is unlikely that Kurdish president Mas'ud Barzani would antagonize Turkey by pressing for an immediate territorial negotiation of Kirkuk…
2. Use of near-synonymy due to limited range of use/meaning			
1.	…necessary actions have been taken against **protesters** and media to restore security to the region.	…ئیجرائاتی پێویست بەرامبەر بە **خۆپیشاندەران** و رۆژنامەنوسان گیراوەتەبەر بۆ گەڕاندنەوەی ئارامی بۆ هەرێمەکە.	…necessary actions have been taken against **demonstrators** and media to restore security to the region.
2.	…the guards responded with	…پاسەوانەکانیش بە تەقە وەڵامیان	…the guards responded with

	gunfire, killing one **protester**.	داونەتەوە کە بو بەهۆی کوژرانی **خۆپشاندەرێك**.	gunfire, killing one **demonstrator**.
3.	The **protesters** sent a clear message to the authorities.	**خۆپیشاندەران** نامەیەکی ئاشکرایان ئاراستەی دەسەڵات کرد...	The **demonstrators** sent a clear letter to the authorities…
4.	The **visitor** finds a partner but naturally wants to check the company's credibility and its accounts.	پاشان **میوانەکە** شەریکێك بۆ خۆی دەدۆزێتەوە و بەشێوەیەکی سرووشتی دەیەوێ تەماشای نێوبانگ و حیساباتی بانکی ئەو کۆمپانیایە بکات.	The **guest** finds a partner and in a natural way wants to look at the company's fame and its bank accounts.
5.	It is one of the few places in Turkey where neither blasting pop music nor flatscreen televisions entertain **visitors**…	ئەمە یەکێکە لەو چەند شوێنە کەمەی لە تورکیادا کە نە باهۆزی مۆسیقای پۆپ **میوانەکانی** کەیفساز دەکات...	It is one of the few places in Turkey where neither blasting pop music nor flatscreen televisions entertain **guests**…
6.	Ramzi Mutlu, a regular **visitor** though not a dengbêj, recalls: "They found a cassette in my house, one little cassette.	رەمزی موتڵو، یەکێك لە **میوانە** هەمیشەییەکان کە خۆی دەنگبێژنیە، لە یادێتی: "ئەوان کاسێتێکیان لە ماڵەکەمدا دۆزیەوە، یەك کاسێتی بچوك کە دو یاخود سێ گۆرانی کوردی تێدابو.	Ramzi Mutlu, a regular **guest** though not a dengbêj, recalls: "They found a cassette in my house, one little cassette.
7.	Imagine a **visitor** who arrives at Erbil International Airport.	بێنە بەرچاوی خۆت کاتێك **میوانێك** دەگاتە فڕۆکەخانەی نێودەوڵەتی هەولێر،	Imagine a **guest** who arrives at Erbil International Airport.
8.	**The visitor** strolls around town and visits one of Erbil's new shopping malls.	**میوانەکە** بەنێو شاردا پیاسە دەکات و سەردانی یەکێك لە مارکێتە نوێیەکانی هەولێر دەکات.	**The guest** walks around town and visits one of Erbil's new markets.
9.	Because at each stage **the visitor** would be in contact with British business.	لەبەرئەوەی لە هەموو قۆناخێکدا **میوانەکە** پەیوەندی بە بازرگانی بەریتانییەوە دەبێ.	Because at each stage **the guest** would be related to British business.
10.	Many Arabs blame **outsiders** for their backwardness…	عەرەبەکان سەرزەنشتی **بێگانە** دەکەن لەهۆی دواکەوتنیان...	Many Arabs blame **foreigners** for their backwardness…
11.	What happens in Baghdad **matters** for Erbil and Kurds are best placed to show the rest of Iraq a way out of the current impasse.	ئەوەی لە بەغدا روودەدات بۆ هەولێریش **گرنگە** و کوردەکان باشترین کەسن بۆ دۆزینەوەی رێگە چارەیەك بۆ عێراق لەو بنبەستی ئێستا.	What happens in Baghdad **is important** for Erbil and Kurds are best people to find the rest of Iraq a solution for the current impasse.
12.	Iraq **matters** to the UK and it **matters** for us that Iraq **works**.	عێراق بۆ بەریتانیا **گرنگە** و زۆر **گرنگیشە** بۆ ئێمە کە عێراق **سەرکەوتووە**.	Iraq **is important** for Britain and **it is** very **important** for us that Iraq is **successful**.
13.	…if Iraq is going to **work** it is because Iraqis made the right decision.	...ئەگەر عێراق **سەرکەوتوو بێت**، ئەوا ئەمە مانای ئەوەیە عێراقیەکان بڕیاری ڕاستیان داوە،	…if Iraq **is successful**, then this means the Iraqis made the right decision,
14.	Kurdistan's policy should be… to make Iraq **work** as a federation.	دەبێت سیاسەتی هەرێمی کوردستان ... ئەوەبێت کە عێراق وەك دەوڵەتێکی فیدراڵی **سەرکەوتوو** بێت.	Kurdistan's policy should be… to make Iraq **successful** as a federal state.
15.	I don't know if Iraq will **make it**.	نازانم عێراق **سەرکەوتو دەبێت** یان نا.	I don't know whether Iraq will **succeed** or not.
16.	…the Kurds will have little incentive to return Maliki to **office**.	...کوردەکان گوشارێکی کەمیان لەسەر دەبێت بۆ گەڕاندنەوەی مالیکی بۆ **دەسەڵات**.	…the Kurds will have little pressure to return Maliki to **power**.
17.	...even with Turkey's new policy there is still **room** for misunderstandings…	... تەنانەت تورکیاش کە سیاسەتێکی نوێی هەیە **ئەگەری** بە هەڵەتێگەیشتن...	...even with Turkey who has a new policy there is still **possibility** of misunderstandings…
18.	Parsons Brinkerhoff is working on a master-plan for electricity supply and **generation** in the KRG.	کۆمپانیای (Parsons Brinkerhoff) خەریکی کارکردنە لە ماستەرپلانێکدا بەمەبەستی **بەرهەمهێنان** و دابینکردنی کارەبا لە هەرێمی کوردستان.	The Parsons Brinkerhoff company is working on a master-plan for **producing** and supplying electricity in the Kurdistan region.
19.	Leaders in both **administrations** agree that all oil produced anywhere in	سەرکردەکانی هەردوو **حکومەتەکە** کۆکن لەسەر ئەوەی لە هەر شوێنێك نەوت بەرهەم بهێنرێت... ئەوا لە ڕێی	Leaders in both **governments** agree that the oil produced anywhere… will be sent to the

	Iraq… be marketed through the national-level State Oil Marketing Organization…	دەوڵەتەوە ڕەوانەی بازاڕەکانی دەرەوە دەکرێت…	outside markets through the state…
20.	UK has been a **partner** for this part of the world for decades.	بەریتانیا دەیان ساڵ **هاوپەیمانی** ئەم بەشەی جیهان بووە.	UK has been an **alliance** for this part of the world for decades.
21.	We want to see Kurdistan at ease with itself, secure, prosperous, engaged with key **partners** and free.	ئێمە دەمانەوێ کوردستانێك ببینین کە لەگەڵ خۆی هێمن بێ و سەقامگیر بێ و خۆشگوزەران و ئازاد بێ و لەگەڵ **هاوپەیمانە** گرنگەکانی تێکەڵاو بێ.	We want to see Kurdistan at ease with itself, secure, prosperous, free and engaged with its important **alliance**.
22.	The UK has been Kurdistan and Iraq's education **partner** of choice for decades.	دەیان ساڵە بەریتانیا **هاوپەیمانی** سیستەمی پەروەردەی عێراق بووە	For decades, Britian has been Iraq's education system **alliance**.
23.	The ideology behind this is that the United States is better off working through such **bodies** than acting on its own.	بیرۆکەی پشت ئەم شتە ئەوەیە کە ئەمەریکا باشترە لەگەڵ ئەو **کۆمەڵانە**دا ئیش بکات نەوەك بە تەنها،	The ideology behind this is that the United States is better off working through such **groups** than acting on its own.
24.	Max Weber and other scholars have argued that Islam is inherently a **poor** foundation for capitalism...	ماکس وێبەر و لێکۆڵەرانی تر تاوتوێی ئەوەیان کردوە کە ئیسلام بنیاتنەرێکی **بێهێزی** کاپیتالیزمە...	Max Weber and other researchers have discussed that Islam is inherently a **weak** foundation for capitalism...
25.	…the Kurds were angry about the regional government's corruption, nepotism and **poor** service.	…خەڵکی کوردستان لە گەندەڵی و خزمخزمێنەی حکومەت و **کەمی** خزمەتگوزاری توڕەن…	…the Kurds were angry about the regional government's corruption, nepotism and **lack** of service.
26.	…the Exxon agreement will now force Baghdad to cede its **poorly** justified claim to exclusive authority on this issue.	…گرێبەستەکەی ئیکسۆن مۆبیل بەغدا ناچار بکات دەست لە بانگەشەکەی هەڵگرێت کە دەسەڵاتی حەسری هەیە بەسەر ئەم مەسەلەیەدا، کە بانگەشەکەشی پاساوێکی **لاوازی** هەیە.	…the ExxonMobil agreement will now force Baghdad to cede its claim to exclusive authority on this issue, while its claim has a **weak** justification.
27.	Yet, it too has **endured** protests during the Arab Spring...	بەڵام ئەم ناوچەیە لەکاتی بەهاری عەرەبیدا خۆپیشاندانی **بەخۆوە بینی**...	But during the Arab spring this region **witnessed** demonstrations.
28.	…or wherever girls are diminished and devalued **simply** because they are girls.	…یان لەهەرکاتێکدا کەوا کچان سوك و بێبەهاکراون **تەنها** لەبەرئەوەی کە کچن.	…or whenever girls are diminished and devalued **only** because they are girls.
29.	I **simply** could not pass up the chance to observe firsthand the formation of this new, post-conflict society.	**بەسانایی** نەمدەتوانی ئەو هەلە ڕەتبکەمەوە کە ڕاستەوخۆ تێبینی پێکهێنانی ئەم کۆمەڵگا نوێیەی دوای تەنگژە بکەم.	I could not **easily** refuse this chance to directly notice the formation of this new after tension society.
30.	UK-based companies like Control Risk and Garda World are leaders in enabling companies to enter the market safely and **effectively**.	کۆمپانیاکانی وەك Control Risk و Garda World ، کۆمپانیای نێودارن لەبواری ئامادەکردنی کۆمپانیای دیکە، کە چۆن بەشێوەیەکی ئارام و **گونجاو** بچنە بازاڕەوە.	Companies like Control Risk and Garda World are well-known in preparing other companies to enter the market in a calm and **appropriate** way.
31.	…I have visited twice, and have seen **firsthand** the evidence of genocide.	…دووجار سەردانی کوردستانم کردووە و بەڵگەی **ڕاستەقینەی** جینۆسایدم بینیوە.	…I have visited Kurdistan twice, and have seen **real** the evidence of genocide.
32.	One **study** estimated that lowering barriers to women's economic participation in emerging economies could raise per capita incomes as much as 14 percent.	یەکێ لە **لێکۆڵینەوە**کان دەریخستوە کەمکردنەوەی ڕێگریەکانی بەردەم بەشداری ئابوری ژنان لە ئابوریە گەشەکردوەکاندا لەوانەیە بە ڕێژەی لەسەدا 14 داهاتی تاکەکەس بەرزبکاتەوە.	One of the **researches** showed decreasing barriers to women's economic participation in emerging economies may raise individual person income at a rate of 14 percent.
33.	…since **top** vote-winners Ayad Allawi and the prime minister Nouri al-Maliki struggled to form a coalition…	…لەکاتێکدا دوو براوەی **پێشەنگی** هەڵبژاردنەکان ئەیاد عەلاوی و نوری مالیکی سەرکەوتوو نەبوون لە پێکهێنانی هاوپەیمانێتیەک…	…since **leading** election winners Ayad Allawi and the prime minister Nouri al-Maliki struggled to form a coalition..
34.	…**top** Obama Middle East	…دێنیس ڕۆس **گەورە** ڕاوێژکاری	…**senior** Obama adviser for

	adviser Dennis Ross warned that…	باراك ئۆباما بۆ كاروبارى خۆرهەڵاتى ناوەڕاست هۆشداريدا كە...	Middle East affairs Dennis Ross warned that…
35.	No sooner had Mr. Maliki returned to Baghdad than he launched what looks like an attempted coup against the country's **top** Sunni leaders.	كەمێك دواى ئەوەى نورى ماليكى گەڕايەوە بۆ بەغدا، هەوڵێكى شێوە كودەتايى دژى سەركردە **ديار**ەكانى سوننە بەرپاكرد.	Soon after Nuri Maliki returned to Baghdad, he launched what looks like an attempted coup against the **prominent** Sunni leaders.
36.	Rather than **feeding** new clamoring for a Kurdish state, an increase in influence may lead the region's Kurds to adopt a "globalization" strategy.	لەجياتى **پشتگيريكردنى** هاوارى نوێ بۆ دەوڵەتێكى كوردى، لەوانەيە زيادكردنێكى كاريگەرى كوردەكانى ناوچەكە هەڵبنێت ستراتيژێكى "گەردونى" پەيرەوبكەن.	Instead of **supporting** new clamouring for a Kurdish state, an increase in the influence may lure the Kurds to adopt a "universal" strategy…
37.	New realities in post-Saddam Iraq have increased the **costs** for everyone of a protracted Kirkuk conflict…	ڕاستيەكانى عێراقى دواى سەدام بۆ ململانێيەكى درێژكراوە لەسەر كەركوك **باجى** لەسەر هەموو لايەك زيادكردووە....	New realities in after Saddam Iraq have increased the **tax** for everyone of a protracted Kirkuk conflict….
38.	Viewed from an ethnic and sectarian **lens**, the prospects of a post-withdrawal Kirkuk appear dismal.	ئەگەر لە **ڕوانگە**يەكى ئيتنيكى و مەزهەبيەوە لێى بڕوانرێت، پێشبينيەكانى كەركوكى دواى كشانەوە تەمومژاوى دەردەكەوێت.	If it is view from an ethnic and sectarian **perspective**, the prospects of after withdrawal Kirkuk appear dismal.
39.	…the two ruling parties, Patriotic Union of Kurdistan (PUK) **run by** Jalal Talabani and the Kurdistan Democratic Party (KDP) **run by** Massoud Barzani…	...هەردو حيزبى دەسەڵاتدار (يەكێتى نيشتمانى كوردستان)، **بەسەرۆكايەتى** جەلال تاڵەبانى و (پارتى ديموكراتى كوردستان)، **بەسەرۆكايەتى** مەسعود بارزانى....	…the two ruling parties, Patriotic Union of Kurdistan (PUK) **headed by** Jalal Talabani and the Kurdistan Democratic Party (KDP) **headed by** Massoud Barzani...
40.	Ayman Nour, who **ran** against Mubarak in the presidential election in 2005, was arrested…	ئەيمەن نوريش كە خۆى لەدژى موبارەك پاڵاوتبوو لە هەڵبژاردنە سەرۆكايەتيەكەى 2005دا هەڵبژاردبوو، دەستگيركرا....	Ayman Nour, who **nominated himself** against Mubarak in the presidential election in 2005, was arrested…
41.	Here are some of the **stories** they have been beaming into the Arab world…	لێرەدا ئەمانە چەند **هەواڵێكى** ئەو كەناڵەن كە دەربارەى...	Here is some of the **news** they have been beaming into the Arab world…
42.	An effective and settled federal system is **central** to Iraq's political health and the fortunes of Kurdistan.	سيستەمێكى فيدراڵى سەركەوتوو و سەقامگير **گرنگە** بۆ تەندروستى سياسى عێراق و چارەنووسى كوردستان.	A successful and settled federal system is **important** to Iraq's political health and the future of Kurdistan.
43.	There is a small **window** open for press freedom here…	...لێرە تەنها **دەروازە**يەكى بچوك هەيە بۆ ئازادى ڕۆژنامەگەرى...	…here there is a small **entrance** for journalism freedom…
44.	But during times of conflict or sensitive times the real attitude of the ruling parties becomes clear and this **window** quickly closes.	بەڵام لە كاتى ڕوبەڕوبونەوەكاندا روى راستەقينەى حيزبە دەسەڵاتدارەكان روندەبێتەوە و ئەو **دەروازە**يەش دادەخرێت.	But during the confriontations the real face of the ruling parties becomes clear and this **entrance** closes.
45.	**Inspired by** the success of protests in Egypt and Tunisia, thousands began to gather daily in the town square of Sulaymaniyah…	**بە كاريگەرى** سەركەوتنى خۆپيشاندانەكانى ميسر و تونس... شارى سلێمانى و دەوروبەرى خۆپيشاندانى ڕۆژانە... دەستى پێكرد.	**Influenced by** the success of the demonstrations in Egypt and Tunisia, demonstrations began to in Sulaymaniyah…
46.	It has been the Kurdistan regional government's genius to sell itself as the last frontier in oil exploration and as **virgin** territory **receptive** to private enterprise…	زيرەكى حكومەتى هەرێمى كوردستان بوو كە وەكو دوا سنوور لە گەڕان بەشوێن نەوتدا خۆى بفرۆشێت و وەكو خاكێكى **بەكارنەهاتووى** **كراوە** بۆ دەستپێشخەرى تايبەتى..	It has been the Kurdistan regional government's cleverness as the last frontier in oil exploration to sell itself and as **unused** territory **open** to private initiative…
47.	Few seem to understand, or care, what Kurdistan's strategy is, and appear content to be	واديارە هەندێكى كەم تێدەگەن يان بايەخدەدەن بەوەى ستراتيژى كوردستان چييە و واديارە ڕازيين	It seems that few understand or care about what Kurdistan's strategy, and they appear to

	part of the game if it **generates** huge profits.	بەشێکبن لە یارییەکە ئەگەر قازانجی گەورە **بهێنێتە ئاراوە**.	agree to be part of the game if it **brings about** great profits.
48.	…to secure the region's protection, should the need arise, or support for an eventual **bid** for statehood.	… پاراستنی هەرێمەکەش زامنبکات یان پشتگیری بۆ **هەوڵێکی** کۆتایی بۆ بەدەوڵەتبوون کۆبکاتەوە.	……to secure the region's protection, or support for an eventual **attempt** for statehood.
49.	There are no government **books**. No accounting.	حکومەت **تۆماری** نییە، ئەکاونتی نییە…	The government doesn't have **records**, it doesn't have accounting…
50.	Turkey, has indicated that, while it is eager **to serve** as the principal export channel for oil and gas	تورکیا ئاماژەیکردووە بەوەی لەکاتێکدا بەپەرۆشە **ببێتە** کەناڵی سەرەکی هە ناردەکردنی نەوت و گاز	Turkey, has indicated that, while it is eager **to be** the principal export channel for oil and gas
51.	Many had long been **denied** Syrian citizenship, effectively rendering them stateless…	زۆربەی کوردەکان لەمێژە لەمافی هاوڵاتیبوونی سوریا **بێبەش کراون**…	Many had long been **deprived of** Syrian citizenship…
52.	…but the most important thing about Iraq is that it can be the first multi-cultural, multi-ethnic federal democracy in the Middle East, it can be a real **deal**.	...بەڵام گرنگترین شت لەبارەی عێراقەوە، ئەوەیە دەکرێت ئەم وڵاتە ببێتە یەکەم وڵاتی فرەکەلتور و فرەئیتنی و دەوڵەتێکی فیدراڵی و دیموکراسی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا، دەکرێت ئەمە **دەستکەوتی** ڕاستەقینە بێت،	…but the most important thing about Iraq is that it can be the first multi-cultural, multi-ethnic federal democracy in the Middle East, it can be a real **achievement**.
53.	That means there is an **obligation** to make sure that the government is financing only that which is necessary.	ئەوەش لێرەدا بەو مانایە دێت کە **بەرپرسیارێتییەك** هەیە کە هەوڵبدەی حکومەت تەنیا پارە بداتە شتە پێویستەکان.	That means there is a **responsibility** to try that the government pays money only for necessary things.
54.	…the exquisitely difficult balance we struck between our moral **obligation** to the Kurdish people and our political **obligation** to hold Iraq together as one state.	...بەزەحمەت ڕاگرتنی باڵانسبوو کە ئێمە تێی کەوتبووین لەنێوان **بەرپرسیاریەتی** ئەخلاقیمان بەرامبەر بە خەڵکی کورد و **بەرپرسیاریەتی** سیاسیمان بۆ هێشتنەوەی عیراق بە یەکگرتوویی.	…it was the difficulty of keeping balance we struck between our moral **responsibility** to the Kurdish people and our political **responsibility** to retain the unity of Iraq.
55.	The reality of politics, the reality of the region has certain **obligations** on one as you make your decisions.	لە کاتێکدا تۆ بڕیاردەدەیت واقعیەتی سیاسەت و ڕاستیەکانی ناوچەکە چەند **داواکاریە**کت بەسەردا دەسەپێنن."	As you make a decision, the reality of politics and the reality of the region have a **requirement** on you.
56.	Now, the world is watching, united in its determination to make sure that all parties in Sudan live up to their **obligations**.	ئێستاش ئەوەتا جیهان چاودێری دۆخەکە دەکات، ئێمەش لەسەر سووربوونی خۆمان کۆکین کە دەبێت هەموو لایەنەکانی سودان بە **بەڵێنە**کانیانەوە پابەند بن.	Now, the world is watching the situation, and we are united in or determination that all sides in Sudan adhere to their **promises**.
57.	The government of Sudan must live up to its international **obligations**.	پێویستە حکومەتی سودانیش پابەندی **بەڵێنە** نێودەوڵەتییەکانی بێت	The government of Sudan must adhere to its international **promises**.
58.	In Turkey, Kurds may be on the cusp of the most **promising** moment in decades to address their grievances.	لە تورکیا کوردەکان ڕەنگە لە لێواری **لەبارترین** ساتدا بن لە ماوەی دەیان ساڵدا بۆ چارەسەرکردنی کێشەکانیان.	In Turkey, Kurds may be on the cusp of the most **appropriate** moment in decades to address their grievances.
59.	Well Iraq has a great deal of **promise**, a great deal of potential, and the oil and gas are important...	عێراق **توانا**یەکی زۆری هەیە، ئەگەرێکی زۆری سەرکەوتنی لەبەردەمدایە، نەوت و گازەکەشی گرنگن،	Iraq has a great **capacity**, a great possibility of success, and its oil and gas are also important…
60.	Oil Ministry officials in Baghdad remained of the opinion that they must exercise the **final say**…	بەرپرسەکانی وەزارەتی نەوت، ڕایان وایە دەبێت **دوا بریار** بۆ ئەوان بێت…	Oil Ministry officials have the opinion that they must have the **final decision**…
61.	…whose **riches** constitute a potential casus belli for both	...**سامانەکانی** خەریکە دەبێتە هۆی هەڵگیرسانی شەڕێك لەنێوان بەغدا و	…whose **wealth** is about to cause waging a war between

	Baghdad and Erbil.	هەولێردا.	Baghdad and Hawler.
62.	…Erdogan has in the past recognized the need to **address** the Kurdish "problem."	…ئەردۆغان لەڕابردودا دانینا بە پێویستی **چارەسەرکردنی** کێشەی کورد.	…Erdogan in the past recognized the need to **solve** the Kurdish "problem."
63.	...the underlying issues are not really being **addressed**.	…هێشتا کێشە سەرەکیەکان **چارەسەر**نەکراون.	…the main problems have not been yet **solved**.
64.	This is not just one of many tasks that must be **addressed**…	ئاسیش تەنها یەکێك نیە لەو بابەتانەی کە پێویستە **چارەسەر بکرێن**…	… Security is not one of those issues that must be **solved**…
65.	Overall violence was down, though suicide bombings and targeted assassinations of **key** people in the security forces continued.	بەشێوەیەکی گشتیش توندوتیژی کەمبۆتەوە، جگە لە تەقینەوە خۆکوژییەکان و هەوڵەکانی تیرۆرکردن بۆ سەر کەسایەتیە **دیار**ەکانی ناو هێزە ئەمنیەکان.	Overall violence has decreased, except for suicide bombings and attempts of assassinating **prominent** figures in the security forces.
66.	…this will not **shield** him from the consequences if his bet goes sour.	…ئەمە ئۆباما لە دەرئەنجامەکان **ناپارێزێ** ئەگەر رەهنەکەی خراپ بکەوێتەوە.	…this will not **protect** Obama from the consequences if his bet goes sour.
67.	Nor should the United States or international organizations be engaged in **engineering** a census or staging provincial council elections in Kirkuk.	هەروەها نابێت ئەمریکا یان ڕێکخراوە نێودەوڵەتیەکان تێوەبگلێن لە **دارشتنی** سەرژمێریەك یان ئەنجامدانی هەڵبژاردنەکانی ئەنجومەنی پارێزگا لە کەرکوك.	Nor should the United States or international organizations be engaged in **drawing** a census or staging provincial council elections in Kirkuk.
68.	When the administration touts its record it often focuses on the declarations it has **engineered**…	کاتێك ئیدارەکە تۆماری پەیوەست بە مافەکانی مرۆڤ بلاَو دەکاتەوە، ئەم تۆمارە جەخت لە سەر هەمو ئەو جارنامانە دەکاتەوە کە… **دارێژراون**.	When the administration publishes its record it often focuses on the declarations it has **drawn**…
69.	…Iran is threatening to close the Straits of Hormuz to **shipping**.	…ئێران هەڕەشە دەکات کەناڵی هورمز **بەرووی هەناردەکرندا** دابخات.	…Iran is threatening to close the Straits of Hormuz at the face of **exporting**.
70.	Security forces **reacted** violently, killing at least 17.	هێزەکانی ئاسایش بەتوندوتیژی **وەڵامیان دانەوە**، لانی کەم 17 کەس کوژرا.	Security forces **responded** violently, at least 17 people were killed.
71.	Whenever I travel to downtown Erbil… I am **struck** by the pace of change.	هەرکاتێك... دەچمە سەنتەری ئەو شارە، **سەرسام** دەبم بە گۆڕانکارییە خێراکەی.	Whenever I travel to… the city of the centre, I'll be **impressed** by its pace of change.
72.	A visitor to Erbil, particularly, would be **struck** by the current consumer and construction boom.	هەر کەسێکی بیانی کە سەردانی هەولێردەکات بە تایبەت **سەرسام** دەبێت بەو پێشکەوتنەی بواری بنیادنان و خزمەتگوزاری.	Any foreigner who visits Hawler would be particularly **impressed** by the construction and services development.
73.	…the municipal officials who issue licences and the **controlling** engineers who sign them should be found…	شارەوانی کە مۆلەتی پیداون، ئەندازیارە **سەرپەرشتیارەکان** کە واژوویان کردووە، دەبێت بدۆزرێنەوە…	…the municipal officials who issue licences and the **supervising** engineers who sign them should be found…
74.	Students are nicely dressed… These **kids** are dressed to learn.	فێرخوازەکان ڕێکپۆشن… ئەم **فێرخوازانە** بۆ فێربوون جلوبەرگیان پۆشیوە.	The students are nicely dressed… these **students** dressed to learn.
75.	To sum up, the young **men** and **women** I've had the pleasure to interact with so far at AUI-S are the perfect students.	بەکورتی ئەو **کور** و **کچە** گەنجانەی کە من ئەو خۆشحاڵیەم پێبڕاوە لە زانکۆی ئەمریکی لە عیراق - سلێمانی مامەڵەیان لەگەڵدا بکەم، فێرخوازی پێرفێکتن	In brief, the young **boys** and **girls** I've had the pleasure to deal with so far at AUI-S are the perfect students.
76.	…I feel completely free to ply my **craft** as an educator without boundaries, without other major concerns.	…بە تەواوی هەست بە ئازادی دەکەم **پیشە**کەم وەکو مامۆستایەك بەبێ سنوور، نیگەرانی گەورە جێبەجێبکەم.	…I feel completely free to ply my **career** as an educator without boundaries, without other major concerns.
77.	We need everyone's **involvement** … to solving such a widespread pandemic of violence.	پێویستمان بە **هیمەتی** هەمو لایەکە … بۆ چارەسەرکردنی ئەم توندوتیژیە کوشندەو بەربڵاوە لەسەرانسەری جیهاندا.	We need everyone's **effort**… to solving such a widespread deadly violence.

78.	A **push** in this direction wouldn't be surprising, given the hardships endured by the Kurds…	**هەنگاوێك** بەم ئاراستەیەدا شتێکی چاوەڕواننەکراو نابێت ئەویش بەهۆی ئەو سەختی و مەینەتیانەی کوردەکان چەشتویانە…	A **step** in this direction wouldn't be unexpected, given the hardships and plights endured by the Kurds…
79.	The **rush** to take part in the delegation also shows companies are willing to overlook the disputes…	**پەرۆشی** بازرگانە بەریتانییەکانیش بۆ ئەوەی ببنە ئەندامی ئەو شاندە، هێمایەکە کە کۆمپانیاکان ئامادەن گرنگی بەو ناکۆکییە نەدەن….	The **eagerness** of the British businesses to take part in the delegation also shows companies are willing to overlook the disputes…
80.	Companies such as Jones Lang Lasalle and BTW Shiells provide the property management **advice** that are making Erbil's shopping malls..	کۆمپانیاکانی وەك (Jones Lang Lasalle and BTW Shiells) **راوێژکاری** کاری ئیداری ئەو سوپەرمارکێتانەی هەولێر دەکەن…	Companies such as Jones Lang Lasalle and BTW Shiells provide management **consultancy** for Erbil's supermarkets…
81.	We are no **exception** in Iraqi Kurdistan.	…ئێمەش لە کوردستانی عێراق هیچ **جیاوازییە**کمان نییە.	…we do not have a **difference** in Iraqi Kurdistan.
82.	Taiwan **functions** as a completely independent country.	تایوان وەکو دەوڵەتی تەواو سەربەخۆ **رەفتار دەکات**.	Taiwan **behaves** as a completely independent country.
83.	…what the Americans have done to give us a chance at building a **functioning**, free society...	…ئەوەی ئەمریکیەکان کردیان بۆ ئەوەی هەلێك بدەن بە ئێمە کۆمەڵگایەکی **کاریگەر** و ئازاد بنیات بنێین بەرزدەنرخێنین...	…what the Americans have done to give us a chance at building a **effective**, free society...
84.	Have you seen the Other Iraq? It's spectacular. It's **peaceful**.	ئایا تۆ عێراقەکەی دیکەت بینیوە؟ سەرسوڕهێنەرە. **ئارامە**.	Have you seen the Other Iraq? It's spectacular. It's **secure**.
85.	"Now many people have made **an alliance** against corruption," he said.	ئێستا کۆمەڵێکی زۆر خەڵك **بەرەیەکیان** لە دژی گەندەڵی دروست کردوە".	"Now many people have made **a front** against corruption," he said.
86.	Senior national-security **aides** gathered around a speakerphone in the Oval Office to listen to the call.	...سەرجەم **بەرپرسانی** ئاسایشی نەتەوەیی لە نووسینگە شێوە هێلکەییەکەی کۆشکی سپیدا خڕبوونەوە…	...the entire national security **officials** gathered in the Oval-shaped Office of the White House…
87.	When nonviolent protests erupted, Gadhafi moved quickly to **crush** them.	بۆیە کاتێك کە نارەزاییە ئاشتیانەکان بەرپابوون، قەزافی بەخێرایی توانی **دایبمرکێنێتەوە**.	When peaceful protests erupted, Gadhafi was able to quickly **suppress** them.
88.	Britain will be a **friend** to the Kurds in certain areas if it suits this country's economic interests…	راستە بەریتانیا **هاوپەیمانە** لە هەندێک لایەنەوە کە بەرژەوەندی ئابووری خۆی تێدا پارێزراوە…	It is true that Britain is an **ally** in some respects that its economic interests are preserved…
89.	…how much they can achieve, are defined by the limits of my own **gifts** and abilities as a teacher.	…تاچەند دەتوانن بەدەستیبهێنن بریتیە لە سنوورەکانی توانا و **بەهرەکانم** وەکو مامۆستایەك.	…how much they can achieve, are defined by the limits of my own **talents** and abilities as a teacher.
90.	The **dozens** of lucrative contracts it has signed with international oil companies still remain in legal limbo.	ئەو **دەیان** گرێبەستەی حکومەتی هەرێم لەگەڵ کۆمپانیاکانی نەوتی جیهانیدا ئیمزای کردوون لەحاڵەتی نیمچە یاسایدا ماوەتەوە،	The **tens** of lucrative contracts it has signed with international oil companies still remain in legal limbo.
	3. Use of near-synonymy because of collocational constraints		
1.	Students are **working hard** to acquire the knowledge…	فێرخوازان زۆر **بەجدی کاردەکەن** بۆ بەدەستهێنانی زانیاری و لێهاتوویی…	Students are **working** very **seriously** to acquire the knowledge…
2.	I'm **listening hard**, but I just can't hear the "voices around the world"...	من زۆر **بەجوانی گوێدەگرم**، بەڵام ناتوانم گوێم لە "دەنگەکان بێت لە سەرانسەری جیهاندا"...	I'm **listening carefully**, but I can't hear the "voices around the world"...
3.	…my team provided **humanitarian relief** to hundreds of thousands of refugees on the Turkish-Iraqi	...تیمەکەمان **یارمەتی مرۆیی** پێشکەش بە سەدان و هەزارەها ئاوارەکرد لە سەر سنووری تورکیا-عیراق	…my team provided **humanitarian help** to hundreds of thousands of refugees on the Turkish-Iraqi

	border.		border.
4.	She spends hours bent over a small stove or fireplace preparing meals for **<u>an extended family</u>**.	چەند کاتژمێرێك بە خولانەوە بەدەوری ئاگردان یان شوێنی خواردن دروستکردندا بەدەم ئامادەکردنی خواردنەوە بۆ **<u>خێزانێکی گەورە</u>** بەڕێدەکات.	She spends hours moving around a small stove or fireplace preparing meals for **<u>a big family</u>**.
5.	The cost of her medical care further strains her family's **<u>tight budget</u>**.	خەرجیە تەندروستیەکانی کاریگەری خراپیان لەسەر **<u>بودجە سنوردارەکەی</u>** خێزانەکەی دەبێت.	Her health costs will have a negative impact on the family's **<u>limited budget</u>**.
6.	In Uganda... almost 13 percent of women reported time lost from crucial household work because of violence from an **<u>intimate partner</u>**.	لە ئۆگاندا لە سەدا سیانزەی ژنان تۆمارکراون بۆ لەدەستدانی کاتەکانی ئیشکردن لە ماڵاندا بە هۆی توندوتیژی **<u>هاوبەشی ژیانیانەوە</u>**.	…in Uganda almost 13 percent of women reported time lost from household work because of violence from **<u>life partner</u>**.
7.	This year, let us use the 16 Days to **<u>renew</u>** once again our **<u>commitment</u>** to end the abuse that traps so many women and girls around the world.	با لەم ساڵدا ئەو 16 ڕۆژە بەکاربێنین بۆ دوبارە **<u>نوێککردنەوەی</u>** **<u>بەڵێنەکانمان</u>** بۆکۆتاییهێنان بەو توندوتیژیانەی کە ڕوبەڕوی ژنان و کچان دەبنەوە لەسەرانسەری جیهاندا.	This year, let us use the 16 Days to once again **<u>renew</u>** our **<u>promises</u>** to end the violence that faces women and girls around the world.
8.	After nine months without leadership and amid continuing terror attacks, Arab Iraq finally **<u>got a government</u>**	دوای نۆ مانگ دواکەوتنی پێکهێنانی و لە گەرمەی هێرشە تیرۆریستیەکان، عێراقی عەرەبی دواجار **<u>حکومەتی</u>** **<u>پێکهێنا</u>**	After nine month of delay in forming [government] and amid terror attacks, Arab Iraq finally **<u>formed a government</u>**.
9.	This week's election brought a **<u>solid victory</u>** for the ruling pro-Islamist Justice and Development Party, or AKP.	هەڵبژاردنەکانی ئەم هەفتەیە **<u>سەرکەوتنێکی بەرچاو</u>**ی بۆ پارتی داد و گەشەپێدان (ئاك پارتی) ی فەرمانڕەوای دۆستی ئیسلام مسۆگەرکرد.	This week's election brought a **<u>remarkable victory</u>** for the ruling Islam-frielndly Justice and Development Party (AKP).
10.	Turkey's main Kurdish party, the BDP, and Kurdish independents are most likely to **<u>serve this role</u>**...	پارتی سەرەکی تورکیا پارتی ئاشتی و دیموکراتی (بەدەپە) کەسایەتیە سەربەخۆ کوردەکان پێدەچێت **<u>ئەم ڕۆڵە</u>** **<u>بگێڕن</u>**....	Turkey's main Kurdish party, the BDP, and Kurdish independents are most likely to **<u>play this role</u>**…
11.	…a political arrangement based on power-sharing among Syria's **<u>ethnic and religious communities</u>**...	...ڕێ وشوێنێکی سیاسی لەسەر بنەمای هاوبەشیکردنی دەسەڵات لەنێوان **<u>پێکهاتە ئیتنیکی و ئاینیەکانی</u>** سوریادا...	…a political measure based on power-sharing among Syria's **<u>ethnic and religious components</u>**...
12.	Such measures are more likely to **<u>stir</u>** ethnic tensions than alleviate them…	ڕێوشوێنی لەوجۆرە پێدەچێت زیاتر بارگرژی ئیتنیکی **<u>بوروژێنێت</u>** وەك لەوەی خاویان بکاتەوە...	Such measures are more likely to **<u>arouse</u>** ethnic tensions than alleviate them…
13.	When **<u>nonviolent protests</u>** erupted, Gadhafi moved quickly to crush them.	بۆیە کاتێك کە **<u>نارەزاییە ئاشتیانەکان</u>** بەرپابوون، قەزافی بەخێرایی توانی دایبمرکێنێتەوە.	When **<u>peaceful protests</u>** erupted, Gadhafi was able to quickly suppress them.
14.	For 62 days, the people of Suleimaniya Province fought a **<u>valiant nonviolent</u>** campaign in the form of street demonstrations and strikes...	بۆ ماوەی (62) ڕۆژ خەڵکی پارێزگای سلێمانی کەمپینێکی **<u>ئازایانەی</u>** **<u>هێمنانە</u>**یان لەشێوازی خۆپیشاندانی سەر شەقامەکان و مانگرتنیان بەرپاکرد...	For 62 days, the people of Suleimaniya Province launched a **<u>calmly valiant</u>** campaign in the form of street demonstrations and strikes...
15.	…what we are seeing in Bahrain these days is a return to **<u>full-blown authoritarianism</u>**.	...ئەو شتەی لە بەحرەین دەبینرێ سەبارەت بە مافەکانی مرۆڤ، گەڕانەوەیەکی تەواوە بۆ **<u>دەسەلاَتی ڕەها</u>**.	…what is seen in Bahrain these days is a return to **<u>absolute power</u>**.
16.	Obama **<u>made</u>** a public **<u>statement</u>** the day an empty chair represented Chinese dissident Liu Xiaobo at the Nobel peace prize ceremony…	لەو ڕۆژەدا کە ئۆباما **<u>وتارێکی</u>** لە ئاهەنگی پێدانی خەڵاتی نۆبڵی ئاشتی بە ڕەخنەگری چینی لو خیاوبۆدا **<u>پێشکەش</u>** **<u>کرد</u>** ڕەخنەگرەکە بەشدار نەبو لە ئاهەنگەکەدا،...	Obama **<u>presented a statement</u>** at the ceremony of Nobel peace prize awarded to Chinese critic Liu Xiaobo, the critic did not attend the ceremony.
17.	...judge me on my performance, on how I deliver government services and collect the garbage and **<u>create jobs</u>**…	..بەپێی کردارەکانم هەڵم بسەنگێنن لەسەر ئەوەی چۆن خزمەت دەکەم لە حکومەتدا و **<u>ئیش</u>** بۆ هاوڵاتیان **<u>دەستەبەر دەکەم</u>**...	...assess me on my actions, on how I serve in the government and **<u>provide jobs</u>**…
18.	Professor Kuran's **<u>research</u>**	**<u>لێکۆڵینەوەکە</u>**ی پڕۆفیسۆر کوران **<u>ئەوە</u>**	Professor Kuran's **<u>research</u>**

	suggests that… Islam isn't the problem and it isn't the solution, it's simply a religion…	**دەخاتەڕو** کە… ئیسلام کێشەکە نییە و چارەسەریش نییە، بەڵکو تەنها ئاینێکە و بەس…	**demostrates** that… Islam isn't the problem and it isn't the solution, it's simply a religion…
19.	"Help from America can be misunderstood," one would-be Egyptian politician **delicately explained** to The Post...	سیاسەتمەدارێکی میسری... **بە وریاییەوە** بە واشنتۆن پۆستی **ڕاگەیاند**، "یارمەتی لە لایەن ئەمەریکاوە دەکرێ بەهەڵە لێکدانەوەی بۆ بکرێت".	An Egyptian politician **carefully told** The Washington Post... "Help from America can be misinterpreted."
20.	…without the presence of U.S. troops nothing would have stopped Iraq from spiralling into the **bottomless sectarian** conflict that now threatens Syria.	…بەبێ بونی هێزەکانی ئەمەریکا هیچ شتێك نەیدەتوانی عێراق لە شەری **قوڵی تایەفی** و مەزهەبی رزگار بکات، وەك ئەوەی ئێستا هەرەش لە سوریا دەکات.	…without the presence of U.S. troops nothing would have rescued Iraq from **the deep sectarian** war that now threatens Syria.
21.	…their **unrelenting struggle** to incorporate "disputed territories"...	...**خەباتی سەختیان** بۆ لکاندنی "ناوچە کێشەلەسەرەکان"...	…their **hard struggle** to incorporate "disputed territories"...
22.	…a rash of **deadly attacks** against the army prompting it to pursue the rebels into northern Iraq.	…چەندین **پەلاماری خوێناوی** دژی سوپا ئەنجام دا و سوپای هاندا شوێن چەکدارەکان بکەوێت لە باکوری عێراق.	…several **bloody attacks** against the army prompting it to pursue the armed men in northern Iraq.
23.	We understand how weak and unprotected human beings are and how **delicate the line** between life and death is when nature revolts against us.	تێدەگەین کە مرۆڤ چەندە لاوازە و **پەردەی** نیوان ژیان و مردنیش چەندە **تەنکە** ئەوکاتەی کە سروشت لێمان یاخی دەبێت.	We understand how weak and unprotected human beings are and how **thin the curtain** between life and death is when nature revolts against us.
24.	…the government would try to **paint the attempted suicide** as an isolated political act by a mentally unstable individual.	…حکومەتی ئەم وڵاتە هەوڵیداوە **ئەم ڕووداوە** وەکو ڕووداوێکی دەروونیی **لێکبداتەوە**.	…the government of that country has tried to **interpret this incident** as a psychological incident.
25.	Witnesses say some of the **crowd threw rocks** at the building and the guards responded with gunfire, killing one protester.	شایەتحاڵەکان دەڵێن هەندێك لە **خۆپشاندەران بەردیان گرتۆتە** ئەو بارەگایە و پاسەوانەکانیش بە تەقە وەڵامیان داونەتەوە کە بو بەهۆی کوژرانی خۆپشاندەرێك.	Witnesses say some of the **demonstrators threw rocks** at the building and the guards responded with gunfire, killing one demonstrator.
26.	Even recently, the **pro-Mubarak crowd** warned that "outside forces" were trying to destabilize Egypt…	بەشێوەیەك لە ئێستادا **لایەنگرانی موبارەك** دەیانەوێت ئەوە بڵێن کە هێزی دەرەکی دەیانەوێت ڕەوشی میسر تێکبدەن....	In a way that currently the **Mubarak supporters** want to say that outside forces want to destabilize Egypt…
27.	From 2006 to 2008, the **economy expanded** about 7% a year, and even last year…	لە ساڵی 2006ەوە بۆ 2008، **ئابووری** وڵات بەڕێژەی 7% لەماوەی ساڵێکدا **گەشەی سەند**.	From the year 2006 to 2008, the **economy** of the country **grew** about 7% a year.
28.	Iraq is **making 6 million barrels** of oil per day…	کاتێك عێراق لە ڕۆژێکدا **6 ملیۆن بەرمیل بەرهەم دەهێنێت**...	Iraq is **producing 6 million barrels** per day…
29.	I don't think there is a chance of civil war, I think there is a very **low chance** of civil war in Iraq now...	من پێم وانییە ئەگەری شەڕی ناوخۆ لە ئارادابێت، پێم وایە لە ئێستای عێراقدا **ئەگەرێکی** زۆر **لاوازی** شەڕی ناوخۆ لە ئارادایە....	I don't think there is a chance of civil war, I think currently in Iraq there is a very **weak possibility** of civil war...
30.	I simply could not pass up the chance to **observe firsthand** the formation of this new, post-conflict society.	بەسانایی نەمدەتوانی ئەو هەلە ڕەتبکەمەوە کە **ڕاستەوخۆ تێبینی** پێکهێنانی ئەم کۆمەڵگا نوێیەی دوای تەنگژە **بکەم**.	I could not easily refuse this chance to **directly notice** the formation of this new after tension society.
31.	Now picture what happens when that woman is unable to do any of these things because she has **experienced gender-based violence**.	ئێستا وێنای ئەوەبکە چی ڕودەدات کاتێك ئەو ژنە ناتوانێ هیچ یەکێ لەمانە بکات بەهۆی **ڕوبەڕوبونەوەی توندوتیژی جێندەری**.	Now picture what happens when that woman is unable to do any of these things because of **facing gender violence**.
32.	Successful and energetic **engagement with Baghdad** is vital to the region's future…	**هاوبەشیکردنی** سەرکەوتوو و چالاك **لە گەڵ بەغداد** زۆرگرنگە بۆ ئایندەی هەرێم...	Successful and energetic **partnership with Baghdad** is very important to the region's

			future…
33.	Through the allocation of ministries, however, just about enough was done to appease various segments of Iraq's **political spectrum**…	هەرچەندە هەوڵی تەواو درا لە ڕێگەی دابەشکردنی وەزارەتەکان لایەنە جیاوازەکانی **ساحەی سیاسی** عێراق ڕازی بکەن....	Although enough effort was made to persuade various segments of Iraqi **political arena** through the distribution of the ministries…
34.	But this is a nonsensical argument, as it seems to suggest that some people because of their background **are not entitled** to democracy…	بەڵام ئەمە ئارگیومێنتێکی بێبایەخە، لەبەرئەوەی وا پێشنیاردەکات کە هەندێك خەڵك بەهۆی باکگراوندیانەوە **شایانی** دیموکراسی **نین**...	But this is a trivial argument, as it suggests that some people because of their background **do not deserve** democracy…
35.	…concerns about conflict along the **trigger line** in the oil-rich, **ethnically-mixed** province of Kirkuk have increased.	...نیگەرانیەکان لەبارەی ململانێ لە **هێڵەکانی پێشەوەی** پارێزگای بەنەوت دەوڵەمەندی **فرە ئیتنیکی** کەرکوکەوە زیاتربووە.	…concerns about conflict along the **front line** in the oil-rich, **multi-ethnic** province of Kirkuk have increased.
36.	Finally, the U.S. can use its good relationships with the Kurds in Iraq to **counsel pragmatism** as they assess the new regional dynamics.	دواجار، ئەمریکا دەتوانێت پەیوەندی باشی خۆی لەگەڵ کوردەکانی عێراقدا بەکاربهێنێت بۆ **ئاراستەکردنی پراگماتیزم** لەکاتێکدا کوردەکان هێزە نوێیە هەرێمایەتیەکان هەڵدەسەنگێنن.	Finally, the U.S. can use its good relationships with the Kurds in Iraq to **direct pragmatism** as they assess the new regional forces.
37.	Some commentators also criticise **inadequate controls** over building standards after the quake…	هەروەها هەندێ لە ڕۆژنامەنوسان ڕەخنە لە **خراپی کۆنترۆڵی** ستانداردی بیناسازی دەگرن دوای زەمین لەرزەکە...	Also, some journalists criticise **bad controls** over building standards after the earthquake…
38.	Iraqi Kurdistan, long considered a haven of democracy and security in Iraq, **cracks down** on protests and **the press**.	کوردستانی عێراق کە بە پەناگەی دیموکراسی و ئاسایش دادەنرا **سەرکوتی** خۆپیشاندان و **میدیا** دەکات.	Iraqi Kurdistan, long considered a haven of democracy and security in Iraq, **cracks down** on protests and **the media**.
39.	…the lengths to which the government is willing to go to **suppress** negative **press**.	...حکومەت تا چەند ئامادەیە بۆ **کپکردنی ئەو میدیایانەی** کە دژین.	…the lengths to which the government is willing to go to **suppress the media** which are against it.
40.	Over the past three decades Egypt became a place where few **serious books** were written…	لەماوەی سێ دەیەی پێشوودا، میسر بووە بە پێگەیەك تێیدا تەنها چەند **کتێبێکی دەگمەن** نووسراون.	Over the past three decades Egypt became a place where few **unique books** were written…
41.	"The sense of social justice is **strongly rooted** in the Koran,"	یەکسانی کۆمەڵایەتی و دادپەروەری **ڕەگی قوڵی** لە قورئاندا هەیە".	Social equality and justice **have deep roots** in the Koran.
42.	Left unchecked, these trends could reinforce and entrench **local** and national power **struggles**.	ئەگەر ئەم ئاراستانە بە سنووردارکراوی بمێنێتەوە، ئەوا دەتوانێت **ململانێ ناوخۆیی** و نیشتمانیەکان بەهێزتربکات.	If these directions are left restrained, they can reinforce **internal** and national **struggles**.
43.	….those rare individuals who were prepared to die for a **collective cause** knew that this sacrifice could have a tremendous impact…	...کەسانی تایبەت کە خۆیان بۆ مردن لە پێناوی **ئارمانێکی گشتیدا** ئامادە دەکرد دەیانزانی ئەم خۆقوربانیکردنە کاریگەری قوڵ بە جێدێڵێت....	…those special individuals who were prepared to die for a **collective cause** knew that this sacrifice could have a deep impact…
44.	Iran’s more than 5 million Kurds **enjoy more linguistic rights** than in other countries…	زیاتر لە 5 ملیۆن کوردی ئێران لەدەوڵەتانی دیکە **زیاتر مافی بەکارهێنانی زمانی خۆیان هەیە**...	More than 5 million Iranian Kurds **have more rights** of using their own langauge than in other countries…
45.	Mubarak had allowed some **freedom of speech**…	موبارەك ڕێگەی بە بڕێکی کەم لە **ئازادی ڕادەربرین** دەدا...	Mubarak had allowed little **freedom of expression**…
46.	A 2007 poll found that… 80% **free speech**; 75% are opposed to censorship…	لە ڕاپرسیەکی ساڵی 2007دا ئەوە دەرکەوتووە... 80% لایەنگری **ئازادی ڕادەربرینن** و 75%یش لەدژی سانسۆرن...	A 2007 poll found that… 80% **free expression**; 75% are opposed to censorship…

47.	A **safer option** would be to use pipelines north and west to Turkey and Syria...	**چارەسەری گونجاو** ئەوەیە کە سود لە بۆرییەکان بەرەو باکور و خۆرئاوا بە ئاراستەی تورکیا و سوریا وەربگرێ...	An **appropriate solution** would be to use pipelines north and west to Turkey and Syria...

Appendix 14 B

Findings of the Optional Near-Synonymy Translation Procedure

No.	ST	TT	BT
1.	I have followed **developments** in the region with interest ever since.	هەرلەوکاتەوە بەدواداچوونم کردووە بۆ **گۆرانکاریەکانی** هەرێمەکە.	I have followed **changes** in the region with interest ever since.
2.	…the people of this region finally have the opportunity to determine their own **future**.	…خەڵکی ئەم هەرێمە دواجار هەلی ئەوەیان هەبوو بڕیار لە **چارەنووسی** خۆیان بدەن.	…the people of this region finally have the opportunity to determine their own **destiny**.
3.	I simply could not **pass up** the chance to **observe** firsthand the formation of this new, post-conflict society.	بەسانایی نەمدەتوانی ئەو هەلە **ڕەتبکەمەوە** کە ڕاستەوخۆ **تێبینی** پێکهێنانی ئەم کۆمەڵگا نوێیەی دوای تەنگژە بکەم.	I could not easily **refuse** this chance to directly **notice** the formation of this new after tension society.
4.	…students here **display** a deep respect for learning and accomplishment.	فێرخوازان لێرە ڕێزێکی قووڵ **دەردەبڕن** بۆ فێربوون و سەرکەوتن.	Students here **express** a deep respect for learning and success.
5.	Sulaimani is an extremely **safe** city…	سلێمانی شارێکی زۆر **ئارامە**…	Sulaiman is a very **secure** city…
6.	This is the **aspect** of teaching in Iraq…	ئەمەیە **دیمەنی** وانەوتنەوە لە عیراق…	This is the **scene** of teaching in Iraq…
7.	Countries simply cannot progress when half their populations are **marginalized**…	ئەو وڵاتانە ناتوانن پێشبکەون کە نیوەی دانیشتوانەکەیان **فەرامۆشکراون**…	Countries simply cannot progress when half their populations are **neglected**…
8.	…an astute **game** of manipulation and patience.	…**سیاسەتی** زیرەکانەی دەستبە سەرداگرتن و پشوودرێژی.	….a clever **policy** of manipulation and patience.
9.	…the **allocation** of ministries…	…**دابەشکردنی** وەزارەتەکان…	…the **distribution** of the ministries…
10.	I simply could not pass up the chance to observe firsthand the formation of this new, post-**conflict** society.	بەسانایی نەمدەتوانی ئەو هەلە ڕەتبکەمەوە کە ڕاستەوخۆ تێبینی پێکهێنانی ئەم کۆمەڵگا نوێیەی دوای **تەنگژە** بکەم.	I could not easily refuse this chance to directly notice the formation of this new after **tension** society.
11.	…Iraqi Kurds worry that as soon as most U.S. troops **leave**, Baghdad will turn on the Kurds…	…کوردەکانی عێراق لەوە دەترسن کە لەگەڵ **کشانەوەی** سوپای ئەمەریکا، بەغداد… بێتەوە سەریان ….	…Iraqi Kurds worry that with the **withdrawal** of the U.S. troops, Baghdad will turn on the Kurds…
12.	…the government and industries are forced to import foreign **workers** to do jobs normally reserved for citizens.	…حکومەت و لایەنە پیشەسازیەکانی ناچار کردوە کە کرێکاری **دەرەکی** بێنن بۆ خزمەتکردنی هاوڵاتیان.	…the government and industries are forced to import **outside** workers to do jobs to serve citizens.
13.	The **hardships** of the Kurds of Iraq are perhaps the most infamous…	**مەینەتیەکانی** کوردەکانی عێراق پێدەچێت بەدناوترینیان بن…	The **plights** of the Kurds of Iraq are perhaps the most infamous…
14.	…the **plight** of refugees like those I met in a camp in neighboring Chad…	…**دژواری** ژیانی هەموو ئەو پەنابەرانەی کە لە خێوەتگەی وڵاتی چادی دراوسێ بینیم…	…the life **hardships** of all those refugees that I met in a camp in the neighbouring country of Chad….
15.	Iran's more than 5 million Kurds enjoy more linguistic rights than in other countries, but also have **clashed** violently with the state.	زیاتر لە 5 ملیۆن کوردی ئێران لەدەوڵەتانی دیکە زیاتر مافی بەکارهێنانی زمانی خۆیان هەیە، بەڵام هەروەها توندوتیژانە لەگەڵ دەوڵەتدا **شەریانکردووە**.	More than 5 million Iranian Kurds have more linguistic than in other countries, but also have **fought** violently against the state.
16.	The anti-terrorism unit… branded the demonstrators as terrorists and used every method available **to silence**	یەکەی دژە تیرۆر... خۆپیشاندەرەکانیان وەك تیرۆرست لەقەڵەم دەدا و یەکەیەکە هەمو ڕێگایەکیان گرتەبەر بۆ **دەمکوتکردنی**	The anti-terrorism unit... branded the demonstrators as terrorists and used every method available to **shut up** its

	its own people.	خەڵکانی خۆیان.	own people.
17.	...the Egyptian regime… shutting down political parties, closing newspapers, jailing politicians, bribing judges and **silencing** intellectuals.	...ڕژێمی میسر ... چالاکی هەموو پارتێکی سیاسی و ڕۆژنامەکان قەدەغەکرابوو هەروەها سیاسییەکانی لە زیندان توندکردبوو، دادوەرەکانی بە بەرتیل کڕیبوو هەروەها ڕۆشنبیرانیشی **دەمبەست کردبوو**.	…the Egyptian regime... the activities of all political parties and newspapers had been banned, they had tied politicians in jail, they had bought the judges with bribery and had **shut up** intellectuals.
18.	Massoud Barzani… **brokered** an agreement that paved the way for a coalition of Iraq's major political blocs.	مەسعود بارزانی سەرۆکی هەرێم **دەستپێشخەری کرد** بۆ ڕێککەوتنێك کە ڕێخۆشکەربوو بۆ هاوپەیمانیەتی لایەنە سیاسیە سەرەکیەکانی عێراق…	Massoud Barzani **initiated** an agreement that paved the way for a coalition of Iraq's major political blocs…
19.	…any visitor to the Kurdish region of Iraq will be impressed by… new businesses **visible** at every turn.	…هەر کەسێك سەردانی هەرێمی کوردستانی عێراق بکات ئەوا کاریگەردەبێت بە… ئەو بیزنسە نوێ یانەی لەهەموو لایەکەوە **تێبینی دەکرێت**.	…anyone who visits the Kurdish region of Iraq will be impressed by… new businesses **noticeable** from all sides.
20.	…a political arrangement based on power-sharing among Syria’s ethnic and religious communities… would give the Kurds a real **place** at the table.	...ڕێ وشوێنێکی سیاسی لەسەر بنەمای هاوبەشیکردنی دەسەڵات لەنێوان پێکهاتە ئیتنیکی و ئاینیەکانی سوریادا… لە گفتوگۆکاندا **پێگەیەکی** ڕاستەقینە بە کوردەکان دەبەخشێت.	…a political measure based on power-sharing among Syria’s ethnic and religious components… would give the Kurds a real **status** in the dialogues.
21.	A push in this direction wouldn’t be **surprising**…	هەنگاوێك بەم ئاراستەیەدا شتێکی **چاوەڕواننەکراو** نابێت…	A step in this direction wouldn’t be **unexpected**…
22.	This approach would acknowledge the waning importance of state borders around the **globe**…	ئەم شێوازە گرنگی سنوورەکانی دەوڵەت لەسەرانسەری **جیهاندا** دەناسێنێت….	This approach would acknowledge the waning importance of state borders around the **world**….
23.	While many are **devout** Muslims, they are more likely to favor secular government.	لەکاتێکدا زۆربەی کوردەکان موسوڵمانی **دڵسۆزن**، پێدەچێت ئەوان زیاتر حکومەتی عەلمانی بەباشتربزانن.	While many are **loyal** Muslims, they are more likely to favor secular government
24.	Nor should the United States or international organizations be **engaged** in engineering a census or staging provincial council elections in Kirkuk.	هەروەها نابێت ئەمریکا یان ڕێکخراوە نێودەوڵەتیەکان **تێوەبگلێن** لە داڕشتنی سەرژمێریەك یان ئەنجامدانی هەڵبژاردنەکانی ئەنجومەنی پارێزگا لە کەرکوك.	Nor should the United States or international organizations be **involved** in conducting a census or staging provincial council elections in Kirkuk.
25.	Millions of southern Sudanese will vote on whether to remain part of Sudan or to form their own independent **nation**.	ملیۆنان لە باشوورییەکانی سودان دەنگدەدەن و بڕیاردەدەن ئایا دەیانەوێت وەکو بەشێك لە سودان بمێننەوە یاخود **دەوڵەتێکی** سەربەخۆ پێکبێنن.	Millions of southern Sudanese will vote on whether to remain part of Sudan or to form their own independent **state**.
26.	She could be part of any socio-economic group, of any **ethnicity**, of any religion.	کە لەوانەیە بەشێك بێت لەهەر گروپێکی کۆمەڵایەتی و ئابوری. **نەتەوەیی** یان ئاینی.	She could be part of any social and economic group, **nationality** or religion.
27.	This process — and the **actions** of Sudanese leaders — will help determine whether people… will move toward peace and prosperity...	ئەم پرۆسەیە هاوکات لەگەڵ **ڕەفتاری** سەرکردە سودانییەکاندا یارمەتیدەر دەبێت لە دیاریکردنی بڕیاری ئەو گەلە… کە ئایا بەرەو ئاشتی و گەشانەوە هەنگاوەکانی دەنێت...	This process coupled with the **behaviour** of Sudanese leaders will determine the decision of the nation… whether it will take steps toward peace
28.	…leaders from both northern and southern Sudan… agreed to work together to ensure that **the voting** would be timely…	…سەرکردەکانی باشوور و باکووری سودان… ڕازیبوون پێکەوە کاربکەن بۆئەوەی زامنی ئەنجامدانی **ڕایفراندۆم** لەوادەی خۆیدا بکەن...	….northern and southern Sudan leaders… agreed to work together to ensure that **the referendum** will take place timely…
29.	A declaration of complete independence by Iraq’s Kurds would be met with a campaign of military **pressure**…	ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی تەواو لەلایەن کوردەکانی عیراقەوە **کاردانەوەی** سەربازی... بەدوای خۆیدا دەهێنێت…	A declaration of complete independence by Iraq’s Kurds would be met with a military **reaction**...
30.	The world of oil provides	جیهانی نەوت ڕێنمایی بە سودمان	The world of oil provides useful

	useful guidance for western reactions to the **remarkable** democracy uprisings in the Arab world.	پێدەدات دەربارەی کاردانەوەکانی خۆرئاوا لە بەرامبەر ئەو ڕاپەڕینە دیموکراتییە **جێی سەرنجانەی** کە جیهانی عەرەبیان گرتووەتەوە.	guidance for western reactions to the **noticeable** democracy uprisings in the Arab world.
31.	**The intervention** is being conducted by the three traditional imperial powers...	ئێستا **ئۆپەراسیۆنەکانی** لیبیا لەلایەن سێ هێزە ئیمپریالییە تەقلیدییەکەوە ئەنجام دەدرێت...	Now **the operations** in Libya are conducted by the three traditional imperial powers...
32.	…President Obama has placed a big bet on the future of Iraq and on America's position in a **restive** Middle East.	...ئۆباما ڕەهنێکی گەورەی کرد لەسەر داهاتوی عێراق و پێگەی ئەمەریکا لە خۆرهەڵاتی ناوەڕاستی **ئاڵۆزدا**.	…President Obama has placed a big pledge on the future of Iraq and on America's position in a **complicated** Middle East.
33.	This is not just one of many **tasks** that must be addressed…	ئاسیش تەنها یەکێك نیە لەو **بابەتانەی** کە پێویستە چارەسەر بکرێن....	Security is not one of those **subjects** that must be resolved...
34.	…a year ago the commanders on the ground **recommended** seeking Iraqi agreement to keep some 20,000 American troops there after 2011	...ساڵی پێشو **داوای ئەوەیان کرد** کە20 هەزار سەربازی ئەمەریکی لە دوای ساڵی 2011 لە عێراقدا بمێنێتەوە.	…a year ago they **asked** to keep 20,000 American troops there after 2011 in Iraq.
35.	But it is the essence of **good** statecraft to resolve conflicting interests.	بەڵام لە ڕاستیدا ئەوە خۆی جەوهەری حوکمێکی **ڕاستیە** بۆ چارەسەر کردنی بەرژەوەندیە دژیەکەکان.	But it is the essence of **right** ruling to resolve conflicting interests.
36.	All of us… should embrace the people of the Kurdish north of Iraq in the **recognition** that we are all part of the same struggle.	... دەبێت هەمومان مرۆڤی کوردی باکوری عێراق لەخۆبگرین بەو **تێگەیشتنەی** کە ئێمە هەمومان بەشێکین لە هەمان خەبات.	…we should all embrace the Kurdish people of northern Iraq in the **understanding** that we are all part of the same struggle.
37.	We know the big causes — **tyranny**, rising food prices, youth unemployment and social media.	ئێمە هۆ گەورەکانی ئەوە دەزانین کە **دیکتاتۆریەت** و بەرزبونەوەی نرخی خواردن و بێکاری گەنجان و میدیای کۆمەڵگا بون.	We know the big causes — **didtatorship**, rising food prices, youth unemployment and social media.
38.	I'd put that in my mix of forces fueling these **revolts**.	من ئەو هۆیە دەخەمە ریزی ئەو هێزانەوە کە بونە هۆی سەرهەڵدانی ئەو **خۆپیشاندانانە**.	I'd put that in my mix of forces fueling these **demonstrations**.
39.	...environmentalists spurred a government investigation that concluded General Galant had seized **public** land near his home.	..هەندێك لە ژینگەوانان لێکۆڵینەوەیەکی حکومەتیان دەست کەوتوە کە ئەو جەنەراڵە دەستی بەسەر موڵکی **حکومەتدا** گرتوە لە نزیك ماڵەکەیدا	...environmentalists spurred a government investigation that concluded General Galant had seized **state** property near his home.
40.	...**judge** me on my performance, on how I deliver government services….	..بەپێی کردارەکانم **هەڵم بسەنگێنن** لەسەر ئەوەی چۆن خزمەت دەکەم لە حکومەتدا...	...**assess** me on my actions, on how I serve in the government…
41.	Chinese had to give up freedom but got economic growth and **decent** government in return.	بەڵام لە بەرامبەردا گەشەی ئابوری و حکومەتێکی **شارستانیان** دەست کەوت.	Chinese had to give up freedom but got economic growth and **civilized** government in return.
42.	...Clinton made no mention of the elections, the **crackdown** or anything else related to human rights.	...هیلاری کلینتۆن باسی هیچ کام لە هەڵبژاردنەکانی میسر و **پێشێلکردنەکانی** سەبارەت بە مافی مرۆڤ لەو وڵاتەدا نەکرد.	…Clinton did not mention the Egyptian elections, the **violations** related to human rights in the country.
43.	The mood in Iraq has shifted with the **uprisings** across the Arab world.	بیروباوەڕ لە عێراق لەگەڵ **خۆپیشاندانە** سەرتاسەریەکانی وڵاتانی عەرەبیدا گۆڕا.	The opinion in Iraq has shifted with the **demonstration** across the Arab world.
44.	Overall violence was down, though suicide bombings and targeted assassinations of key **people** in the security forces continued.	بەشێوەیەکی گشتیش توندوتیژی کەمبۆتەوە، جگە لە تەقینەوە خۆکوژییەکان و هەوڵەکانی تیرۆرکردن بۆ سەر **کەسایەتیە** دیارەکانی ناو هێزە ئەمنیەکان.	Overall violence has decreased, except for suicide bombings and attempts of assassinating prominent **personalities** in the security forces.

45.	Yet the **tussle** between Islamists and secularists continues, with Allawi hoping that the national council for strategic policies that he is **slated** to chair will provide the vehicle he needs to turn Iraq in a more secular direction.	هێشتا **ململانێی** نێوان ئیسلامی عەلمانیەکان بەردەوامە، عەلاوی هیواخوازە ئەنجومەنی نیشتیمانی بۆ سیاسەتە ستراتیژیەکان کە خۆی بۆ سەرۆکایەتیکردنی **کاندیدکراوە**، کاری پێویست بکات لە پێناو وەرچەرخانی عێراق بەرەو وڵاتێکی زیاتر عەلمانی.	Yet the **conflict** between Islamists and secularists continues, with Allawi hoping that the national council for strategic policies that he is **nominated** to chair will provide the vehicle he needs to turn Iraq in a more secular direction.
46.	A wise visitor from **outer space** who dropped in on Earth a millennium ago might have assumed that the Americas would eventually be colonized not by **primitive** Europeans…	ملیۆنان ساڵ لەمەوبەر سەردانکەرێکی ژیر کە لە **گەردونە**وە هاتە سەر زەوی لەوانەیە وا پێشبینی کردبێت کە قارەی ئەمەریکا وردە وردە لە لایەن شارستانیەتی عەرەبەوە داگیر دەکرێت نەك لە لایەن ئەوروپیە **کۆنەکانەوە**.…	A wise visitor from **universe** who dropped in on Earth a millennium ago might have assumed that the Americas would eventually be colonized not by **antient** Europeans…
47.	Many Arabs have an alternative **theory** about the reason for the region's backwardness: Western colonialism.	زۆربەی عەرەبەکان **بیرورا**یەکی جیاواز لەوەی سەرەوەیان هەیە لەسەر هۆکانی دواکەوتویی ناوچەکە: ئەویش هۆی داگیرکاریە (کۆلۆنیالیزم).	Many Arabs have a different **opinion** about the reason for the region's backwardness, which is invasion (colonialism).
48.	These **traditional** impediments are no longer a problem in the 21st century.	ئەم تەگەرە **کۆنا**نە هیچی تر کێشە نین لە سەدەی 21دا.	These **old** impediments are no longer a problem in the 21st century.
49.	Many Arabs blame outsiders for their backwardness, and cope by rejecting modernity and the **outside** world.	عەرەبەکان سەرزەنشتی بێگانە دەکەن لەهۆی دواکەوتنیان و مۆدێریزم و دنیای **بێگانە** رەت دەکەنەوە.	Arabs blame foreigners for their backwardness, and reject modernity and the **foreign** world.
50.	It's a **disgrace** that an area that once produced outstanding science and culture... now is an educational underachiever, especially for girls.	ئەمە **شەرمە** بۆ ناوچەیەك کە رۆژێك لە رۆژان زانست و کەلتوری بەرهەم دەهێنا... ئێستا شوێنێکی دواکوتوە لە روی پەروەردەییەوە، بە تایبەت بۆ کچان.	It's a **shame** for an area that one day produced outstanding science and culture... now it is a lagged place in terms of education, especially for girls.
51.	I'm listening hard, but I just can't hear the "voices around the world" that my **colleague** Charles Krauthammer said last week are "calling for U.S. intervention to help **bring down** Moammar Gaddafi."	من زۆر بەجوانی گوێدەگرم، بەڵام ناتوانم گوێم لە "دەنگەکان بێت لە سەرانسەری جیهاندا" کە **هاورێکەم** چارلس کرۆسەمەر هەفتەی رابردو دەیوت "ئەو دەنگانە بانگی ویلایەتە یەکگرتوەکان دەکەن بۆ یارمەتی لە **وەدەرنانی** موعەمەر قەزافی."	I'm listening nicely [carefully], but I can't hear the "voices around the world" that my **friend** Charles Krauthammer said last week "these voices are calling for U.S. intervention to help **oust** Moammar Gaddafi."
52.	Nobody in Asia and nobody in Europe is **calling for** the Marines to be sent back to the shores of Tripoli either.	هیچ کەسێك نە لە ئاسیاو نە لە ئەوروپا **حەز بە** گەڕانەوەی کەشتیە دەریاییەکان بۆ کەنارەکانی تریپۆلی **ناکات**.	Nobody in Asia or Europe is **interested in** the return of the marine ships to the shores of Tripoli.
53.	They were **promptly** arrested, handcuffed, interrogated and sent out of the country.	بەڵام **راستەوخۆ** دەستگیرکران و لێکۆلێنەوەیان لەگەڵدا کراو دواتریش لە لیبیا وەدەرنران.	...but they were **directly** arrested, interrogated and sent out of the country.
54.	It's important to understand the ethnic and tribal divisions of the place you **hope** to assist.	هەروەها گرنگە لە رەگەز و دابەشکردنی هۆزەکان تێبگەیت لە هەر شوێنێك کە **دەتەوێ** یارمەتی بدەیت.	It's important to understand the race and the division of the tribes of the place you **want** to assist.
55.	…Turkey toughens its **stance** towards Israel and seeks to become the **predominant** power among Muslim states…	...تورکیا **هەڵوێستی** خۆی بەرامبەر ئیسرائیل توندتر دەکات و هەوڵ دەدات کە ببێت بە هێزی **سەرەکی** لە ناو وڵاتە موسڵمانەکان...	…Turkey toughens its **attitude** towards Israel and attempts to become the **main** power among Muslim states…
56.	Its **influence** is growing throughout the region but it is a long way from being in control of events.	**هەژمونی** لە ناوچەکەدا لە زیادبوندایە، بەڵام هێشتا دورە لەوەی کۆنترۆڵی روداوەکانی لە دەست بێت.	Its **hegemony** is growing in the region but it is still far from being in control of events.
57.	This nation **rejoices** in its traditions…	ئەم گەلە داوونەریتی خۆی **خۆشدەوێت**...	This nation **loves** its traditions…
58.	the tradition that treated	ئەو داوونەریتەی کە بەشێوەیەك مامەڵە	the tradition that treated women

	women as **less able** than men	لەگەڵ ئافرەت بکەی کە **لاوازترە** لە پیاو	as **weaker** than men
59.	Well, there are more than you would **think** and I hope to answer that question in future columns.	لەڕاستیدا کاری بازرگانی بەریتانیا زۆر زیاترە لەوەی **تەسەوری** دەکریّ، هیوادارم لە وتارەکانی داهاتوومدا ئەم پرسیارە وەڵامبدەمەوە	In fact British business work is much more than you would **imagine** and I hope to answer that question in future columns.
60.	Next he wants to find some employees **familiar with** English…	دواتر ئەو دەیەویّ هەندیّ کارمەند بدۆزێتەوە کە زمانی ئینگلیزی **دەزانن**…	Next he wants to find some employees who **know** the English language…
61.	Other financial services such as risk assessment and accounting are also crucial to **growth**.	خزمەتگوزارییە داراییەکانی دیکەش وەك هەڵسەنگاندنی مەترسی و ژمێریاری زۆر گرنگن بۆ **گەشەپێدانی** ئەم بوارە.	Other financial services such as risk assessment and accounting are also very important to **develop** this field.
62.	…I **predict** that there will be an increasing number of tie-ups between Kurdish and Northern Irish companies this year.	…**چاوەڕێشدەکەم** کە ئاستی مامەڵەی بازرگانی نێوان کۆمپانیا کوردی و کۆمپانیاکانی ئیرلەندای باکوور ئەمساڵ زیاد بکات.	…I **expect** that the level of business connection between Kurdish companies and Northern Irish companies will increase this year.
63.	This follows on from the UK's **presence** at last year's event…	ئەمەش بە **بەشداری** بەریتانیا دێت لە پێشانگای ساڵی رابردوو….	This follows on from the Britain's **participation** at last year's fair…
64.	We want to see a stronger UK commercial **presence** in Kurdistan.	ئێمە دەمانەوێ **بوونێکی** زۆری بازرگانی بەریتانیا لە کوردستان ببینین…	We want to see a larger **existence** of the British business in Kurdistan…
65.	There is an unmistakeable warmth and **commonality** to UK-KRG relations…	گەرمورگوڕیەکی ئاشکرا و **تەباییەك** لەبارەی پەیوەندییەکانی بەریتانیا و هەرێمی کوردستانەوە هەیە…	There is an obvious warmth and **concordance** in the Britain and Kurdistan relations…
66.	UK-based companies like Control Risk and Garda World are **leaders** in enabling companies to enter the market **safely** and effectively.	کۆمپانیاکانی وەك Control Risk و Garda World ، کۆمپانیای **نێودارن** لەبواری ئامادەکردنی کۆمپانیای دیکە، کە چۆن بەشێوەیەکی **ئارام** و گونجاو بچنە بازاڕەوە.	Companies like Control Risk and Garda World are **well-known** in preparing other companies to enter the market in a **calm** and appropriate way.
67.	The Kurds in Iraq, who gained **effective** autonomy after the 1991 gulf war master plan…	کوردەکانی عێراق کە لەدوای جەنگی کەنداوی ساڵی 1991 ئۆتۆنۆمی **ڕاستەقینە**یان بەدەستهێناوە…	The Kurds in Iraq, who gained **real** autonomy after the 1991 gulf war…
68.	An **effective** and settled federal system is central to Iraq's political health and the fortunes of Kurdistan.	سیستەمێکی فیدراڵی **سەرکەوتوو** و سەقامگیر گرنگە بۆ تەندروستی سیاسی عێراق و چارەنووسی کوردستان.	A **successful** and settled federal system is important to Iraq's political health and the future of Kurdistan.
69.	Kurds should have insisted upon a **major** domestic ministry - either Natural Resources or the Ministry of Finance.	دەبوو کوردەکان پێداگیریان لەسەر وەزارەتە ناوخۆییە **گرنگە**کان بکردایە، یان وەزارەتی سەرچاوە سروشتیەکان یان وەزارەتی دارایی.	Kurds should have insisted upon **important** domestic ministries - either Natural Resources or the Ministry of Finance.
70.	…a free, democratic and **effective** Kurdistan and Iraq.	…کوردستان و عێراقێکی ئازاد و دیموکرات و **سەرکەوتوودا**.	…a free, democratic and **successful** Kurdistan and Iraq.
71.	And it shows that the KRG recognises that citizens assess the **effectiveness** of any government…	ئەمەش پیشانیدەدات حکومەتی هەرێمی کوردستان دەزانێ کە هاووڵاتیان دەتوانن بڕیار لەسەر ئاستی **سەرکەوتوویی** هەر حکومەتێك بدەن…	This shows that the KRG recognises that citizens can decide on the **successfulness** of any government…
72.	Iraqi Kurdistan has made **remarkable** strides but it is still **evolving**.	کوردستانی عێراق هەنگاوی **گەورەی** هاویشتووە، بەڵام هێشتا هەر لە **گەشەکردندایە**..	Iraqi Kurdistan has taken **great** steps but it is still **developing**.
73.	Range Rovers and Jaguars – **superb** British brands...	کۆمپانیاکانی ئۆتۆمبێل، وەك Range Rovers و Jaguars کە **باشترین** مارکەی بەریتانین بۆ ئۆتۆمبێل،	Car companies, such as jaguar and Range Rovers are **the best** British brands for cars...
74.	A Northern Irish company won a **significant** order for construction equipment.	کۆمپانیایەکی ئیرلەندای باکوور گرێبەستێکی **گەورەی** بەدەستهێنا بۆ هێنانی کەلوپەلی بیناسازی بۆ کوردستان.	A Northern Irish company won a **great** contract for bringing construction equipment to Kurdistan.
75.	The region is **going through**	هەرێمی کوردستان گۆڕانێکی خێرا و	The Kurdistan region **is**

	a period of dynamic change – much of it for the good.	بەهێزو پۆزەتیڤ **بە خۆیەوە دەبینێت**.	**witnessing** a positive, dynamic and fast change.
76.	Buoyed by a strong and stable security and political environment, the region is **going through** a 'dash for modernity'.	بەرقەراری ئەمن و ئاسایش و بارودۆخی سیاسی جێگیر وادەکات ئەم هەرێمە "تەکانێك بەرەو مۆدێرنیزم **بەخۆیەوە ببینێت**".	Security stability and stable political environment make the region **witness** a "dash for modernism".
77.	It is quite **a turnaround** and makes the Kurdistan Region one of the major success stories of Iraq.	ئەمە **گۆرانێکی** گەورەیە و هەرێمی کوردستانی کردۆتە یەکێک لە گەورەترین داستانە سەرکەوتووەکانی عیراق .	It is quite **a change** and has made the Kurdistan Region one of the greatest success epics of Iraq.
78.	…its sense of identity that has been **toughened** through **resistance** to persecution.	…هەستکردن بە ناسنامەی خۆی **بەهێزتر بووە** بەهۆی **خۆبەدەستەوە نەدان** بۆ ئەو چەوساندنەوەی کە لە دژی بەکار هات،	…its sense of identity that has been **strengthened** because of **unyielding** to the persecution used against it.
79.	This is a time of renewal and **energy**.	ئێستا کاتی نوێبوونەوە و **تواناسازییە**.	This is a time of renewal and **capacity**.
80.	That is a **testament** to both sides commitment to look to the future not the past.	ئەمە **بەڵگەیە** لەسەر پابەندبوونی هەردوولا بۆ ڕووکردنە دوارۆژ نەوەك ڕابردوو.	That is **evidence** to both sides commitment to look to the future not the past.
81.	We are looking to build on that and my officials in Erbil **stand ready** to help.	ئێمە هەوڵ دەدەین کە ئەم پەیوەندیانە بەرەو پێش ببەین و فەرمانبەرەکانمان لە هەولێر **لە ئامادە باشیدان** بۆ هەموو هاریکارییەك.	We are trying to improve these links and my employees in Hawler **are prepared** for any help.
82.	But there are many troubling **signs** which suggest that his statements this week could be remembered much as George W. Bush's **proclamation** of "Mission Accomplished" is today.	بەڵام زۆر **ئاماژە**ی پر کێشە هەن کە پێشبینی ئەوە دەکەن وتەکانی ئەم هەفتەیەی ئۆباما زۆر لە **راگەیاندنە**کەی جۆرج بۆش دەچن کاتێك وتی: "میشنەکەمان بەدەستهێنا".	But there are many troubling **indications** which suggest that Obama's statements this week looks much like George Bush's **announcement** when he said "Mission Accomplished".
83.	Obama has succeeded in toppling one of the most loathsome creatures on the international **stage**.	ئۆباما سەرکەوت لە ڕووخاندنی یەکێك لەو بوونەوەرانەی زۆرترین ڕقی لەخۆی کۆکردبووەوە لەسەر **گۆرەپانی** نێودەوڵەتی.	Obama succeeded in toppling one of those creatures stuffed with most hatred on the international **arena**.
84.	Obama also deserves **kudos** for **taking out** Osama bin Laden and for his mounting successes in killing other members of Al Qaeda.	گۆمان لەوەدا نییە ئۆباما هەقی **پیرۆزباییلێکردنی** هەیە بۆ **لەناوبردنی** بن لادن و سەرکەوتنیشی لە کوشتنی ژمارەیەکی تری سەرکردە دیارەکانی قاعیدە.	Obama certainly deserves **congratulation** for **killing** bin Laden and for his successes in killing a number of prominent leaders of Al Qaeda.
85.	We've resisted the notion of a doctrine, because we don't think you can impose one **model** on very different countries	بەرگریمان لە بیرۆکەی عەقیدەت کردووە، چونکە لەو بڕوایەدانین کەس بتوانێت **نموونەی** (عەقیدەی سیاسی) بەسەر چەند وڵاتێکی جیاواز لەخۆی بسەپێنێت،	We've defended the idea of a doctrine, because we don't think you can impose one **example** (of political doctrine) on different countries
86.	…at least he preferred to keep it out of the headlines while he concentrated on his "**transformative**" agenda at home.	…لانی کەم ئۆباما هەوڵدەدات سیاسەتی دەرەوە بەدووربگرێت لە مانشێتە سەرەکییەکانی ڕاگەیاندن، لەو کاتانەی تەرکیزی کردبووە سەر ئەجێندای "**گۆڕانکاری**" لەناو نیشتماندا.	…at least he preferred to keep it out of the media main headlines while he concentrated on his "**change**" agenda at home.
87.	…Obama kept foreign affairs on the back burner and has **racked up** political successes.	…ئۆباما سیاسەتی دەرەوەی ئەمریکای لەسەر ئاگرێك لە دواوە هێشتووەتەوە، لەگەڵ ئەوەشدا سەرکەوتنی **بەدەستهێنا**	…Obama left foreign affairs behind on fire and has **achieved** political successes.
88.	Meanwhile, by concentrating all of his **talents** on domestic affairs, he's made a colossal political mess for himself.	لەهەمانکاتیشدا و لەڕێگەی تەرکیزکردنی **تواناکانی** لە کاروباری ناوخۆدا، کێشەیەکی گەورەی بۆ خۆی دروستکرد،	Meanwhile, by concentrating all of his **abilities** on internal affairs, he's made a big problem for himself.

89.	A declaration of complete independence by Iraq's Kurds would be met with a campaign of military pressure, if not **outright** attack…	ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی تەواو لەلایەن کوردەکانی عیراقەوە کاردانەوەی سەربازی، ئەگەر هێرشی **ڕاستەوخۆ**ش نەبێت، بەدوای خۆیدا دەهێنێت…	A declaration of complete independence by Iraq's Kurds would lead to military reaction, if not **direct** attack…
90.	Taiwan has cemented a **pivotal** security relationship with the United States by moving toward, and then **deepening** and reaffirming, democracy.	تایوان پەیوەندییەکی **بەهێزی** ئاسایشی لەگەڵ ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا بنیات ناوە لەڕێگەی بەرەوپێش بردن و **بەهێزکردن** و دووبارە جێگیرکردنەوەی دیموکراسییەوە.	Taiwan has built a **strong** security relationship with the United States of America by moving toward, **strengthening** and reaffirming, democracy.
91.	"The Americans pulled out without completing the **job** they should have finished,"	"ئەمەریکییەکان بەبێ تەواوکردنی **ئەرکە**کانیان کە دەبوایە تەواویان کردبا لەعێراق کشانەوە".	"The Americans pulled out of Iraq without completing the **duty** they should have finished."
92.	OBAMA struck a "mission accomplished" tone when he **greeted** Nouri al-Maliki at the White House last week...	ئۆباما **پێشوازی** لە نوری مالیکی **کرد** لە کۆشکی سپی ، لە تۆنی "میشنەکەمان بەدەستهێنا" گیری خواردبو...	Obama **received** Nouri al-Maliki at the White House, he got stuck in the tone of "we achieved the mission"...
93.	…Iraq's fragile political order appears in danger of **crumbling** just days after the departure of U.S. troops.	…ڕێڕەوی سیاسی لەرزۆکی عێراق ترسی **شکستهێنانی** هەیە بە تەنها چەند ڕۆژێك دوای کشانەوەی سوپای ئەمەریکا لەو وڵاتە.	…Iraq's fragile political order is in danger of **failing** just days after the departure of U.S. troops from that country.
94.	Maliki has said he wishes to maintain a strategic **partnership** with the United States.	مالیکی ڕایگەیاندوە کە دەیەوێت **هاوپەیمانێتیەکی** ستراتیژی لەگەڵ ئەمەریکادا بپارێزیت.	Maliki has said he wants to maintain a strategic **alliance** with America.
95.	…we're finally going to get the answer to the **core** question about that country	لە کۆتاییدا دەگەینە وەڵامی… لەگەڵ پرسیارە **گرنگە**کە سەبارەت بە وڵاتەکە	…we're finally going to get the answer to the **important** question about that country
96.	You have to hope for the best because so much is riding on it, but the **early** signs are **worrying**.	پێویستە هیوا بۆ باشترین بخوازین چونکە ئەمە شتێکی زۆری پێوە پەیوەستە، بەڵام ئاماژە **نوێکان** جێگای **شیرزەیین**.	You have to hope for the best because so much is riding on it, but the **new** signs are **worrying**.
97.	Could we **collaborate** with the people of Iraq to change the political trajectory…?	ئایا دەتوانین **یارمەتی** عێراقییەکان بدەین بۆ گۆڕینی ڕێڕەوی سیاسی…؟	Can we **help** the Iraqis to change the political trajectory…?
98.	...seemed to me to be a **legitimate** strategic choice. But was it a wise choice?	بەرای من هەڵبژاردنێکی ستراتیژی **یاسایی** بو. بەڵام ئایا هەڵبژاردنێکی ژیرانە بو؟	In my opinion, it was a **legal** strategic choice....
99.	…the birth in Kurdistan of an island of civility and free markets and the birth in Iraq of a diverse **free** press.	لەدایکبونی کوردستانێك لە خاکی مەدەنییەت و بازاری ئازاد و لەدایکبونی چاپەمەنی **سەربەخۆ** لە عێراق.	…the birth in Kurdistan of an island of civility and free markets and the birth in Iraq of a diverse **independent** press.
100.	Can the Arab world develop **pluralistic**, consensual politics…?	ئایا جیهانی عەرەبی دەتوانێت سیاسەتی **گشتگیر** و یەکتر قبوڵکردن پەرەپێبدات…؟	Can the Arab world develop **comprehensive** and consensual politics…?
101.	…a new generation, which takes nine months and 21 years to develop — comes of age in a much more open, **pluralistic** society.	…جیلێکی نوێ، کە 9 مانگ و 21 ساڵی پێدەچێت تا گەشە دەکات) دێتە ئاراوە بە کۆمەڵگایەکی زۆر کراوە و **گشتگیرتر**.	…a new generation, which takes 9 months and 21 years to develop) comes forward in a much open and **comprehensive** society.
102.	…fearing they might lose out if Kurdistan proves the **bonanza** its leaders make it out to be.	…دەترسن ڕەنگە زیان بکەن و ئەو هەلەیان لەدەستبچێت ئەگەر کوردستان ئەو **سامانە** دەربخات و بیسەلمێنێت کە سەرکردەکانی بانگەشەی بۆ دەکەن.	…fearing they might lose out if Kurdistan proves the **wealth** its leaders claim to be.
103.	Underlying this strategy is Kurdish leaders' **drive** to maximise the territory they control and the **autonomous**	پشتبەستن بەم ستراتیژە **دەستپێشخەری** سەرکردە کوردەکانە بۆ فراوانکردنی ئەو خاکەی کۆنترۆڵی دەکەن و ئەو دەسەڵاتە **سەربەخۆ**یانەی پیادەی	Depending on this strategy is the Kurdish leaders' **initiative** to widen the territory they control and the **independent** power

	powers they exercise within it.	دەکەن.	they exercise.
104.	Several factors will probably constrain the Kurdish leadership in its attempt to **free** the region from the chains binding it to Iraq…	چەند فاکتەرێك ڕەنگە سەرکردایەتی کوردی ناچاربکات لە هەوڵەکەیدا بۆ **ڕزگارکردنی** هەرێمەکە لەو زنجیرانەی بە عیراقەوە دەیبەستێتەوە.	Several factors will probably oblige the Kurdish leadership in its attempt to **rescue** the region from the chains binding it to Iraq.
105.	…Iraq's rulers are unreconstructed Arab nationalists using **outmoded** systems of governance.	…کوردەکان فەرمانڕەواکانی عیراق تاوانباردەکەن بەوەی عەرەبی نەتەوەپەرستی تەقلیدین و سیستمێکی **ماوەبەسەرچوو** بۆ فەرمانڕەوایی بەکاردەهێنن.	…Iraq's rulers of being traditional Arab nationalists using **outdated** systems of governance.
106.	But this is a **nonsensical** argument, as it seems to suggest that some people because of their background are not entitled to democracy.	بەڵام ئەمە ئارگیومێنتێکی **بێبایەخە**، لەبەرئەوەی وا پێشنیاردەکات کە هەندێك خەڵك بەهۆی باکگراوندیانەوە شایانی دیموکراسی نین...	But this is a **trivial** argument, as it suggests that some people because of their background do not deserve democracy…
107.	…the rule of law, equality towards women, equal access to education, a free **press**, and a vigorous political opposition.	...حوکمی یاسا، یەکسانی سەبارەت بە ژنان، دەستڕاگەیشتنی یەکسان بۆ خوێندن، **میدیایەکی** ئازاد و ئۆپۆزسیۆنێکی سیاسی بەهێز...	…the rule of law, equality towards women, equal access to education, a free **media**, and a strong political opposition…
108.	The Kurdish judiciary are independent, and have **defended** the right of free assembly during the Arab Spring.	سیستمی دادوەری کوردی سەربەخۆیە و لەمیانەی بەهاری عەرەبیدا مافی کۆبوونەوە و خۆپیشاندانی ئازادی **پاراستووە**.	The Kurdish judicial system is independent, and during the Arab Spring has **protected** the right of free gathering and demonstration.
109.	Illiteracy has fallen from thirty-seven to just sixteen percent since 2003, and is now at about the same **level** as London in 2011.	ڕێژەی نەخوێندەواری لە ساڵی 2003 وە لە 37%وە بۆ تەنها 16% دابەزیوە، ئێستا ڕێژەی نەخوێندەواری نزیکەی هەمان **ڕێژەی** ساڵی 2011 ی شاری لەندەنە.	Illiteracy rate has fallen from 37% to just 16% since 2003, and is now at about the same **rate** as London in 2011.
110.	…who are fundamentally refusing to share Iraq's oil wealth which is leading to more **conflict** and death.	...کە ئامادەنین سەروەتی نەوتی عێراق دابەش بکەن و بونەتە هۆی **بەریەککەوتن** و مردن.	…who are not ready to share Iraq's oil wealth, which leading to **clashes** and death.
111.	Most average Kurds do not get to live in huge mansions or stay in **luxury** hotels made possible by American blood and tax money	زۆربەی چینە ناوەندەکەی کوردەکان ناتوانن لە باڵەخانە و ئوتێلە **گرانبەهاکاندا** بمێننەوە، کە بەخوێنی ئەمەریکیەکان و بە باج وەرگرتن بە دەست هاتوە.	Most middle-class Kurds cannot afford to live in mansions or stay in **expensive** hotels made possible by American blood and tax money
112.	…to seize the moment to embrace **reconciliation** between ethnic Turks and Kurds.	... ئەم ساتە وەختە بەدەرفەت بزانن بۆ بەرقەرار کردنی **ئاشتی** لەنێوان هەردوو نەتەوەی تورک و کورددا.	…to seize the moment to prevail **peace** between the two nations of Turks and Kurds.
113.	We should show Turkish-Kurdish solidarity **in times of trouble**.	پێویستە **لە کاتە دژوارەکاندا** هاریکاری نێوان تورک و کورد دەربکەوێت.	We should show Turkish-Kurdish solidarity **in the hard times**.
114.	…anti-government demonstrations have led to **violent** crackdowns on… peaceful protests.	...خۆپیشاندانی هێمنانەی دژ بە حکومەت کە سەرکوتکردنی **توندی** بەدوادا هات	…peaceful anti-government demonstrations that followed by **tough** crackdowns.
115.	**Violent** crackdowns by party-affiliated military forces stoked anger among the protesters…	بەڵام وەڵامدانەوەی **توندی** چەکدارەکانی حیزب خەڵکی توڕە کرد...	**Tough** response by party-affiliated armed men stoked anger among the protesters…
116.	Two political parties **dominated** by two powerful families have ruled the area for the past 20 years…	دو حیزبی دەسەڵاتدار (یەکێتی و پارتی) کە لەلایەن دو بنەماڵەی دەسەڵاتدارەوە **قۆرخکراون** سەرەڕای زۆریی گەندەڵی...	Two ruling parties (PUK and KDP) **manipulated** by two powerful clans have ruled the area for the past 20 years…
117.	Recent events have called	ڕوداوەکانی ئەم دواییەش ئەو	Recent events have called into

	into question the **extent** of freedom and democracy in the region…	پرسیارەی هێنایە ئاراوە کە **سنوری** ئازادی و دیموکراسی لە هەرێمەکەدا چەندە…	question the **boundary** of freedom and democracy in the region…
118.	…Assos Hardi, editor in chief of Awene, one of the only **independent** publications in the region.	ئاسۆس هەردی خاوەن ئیمتیازی رۆژنامەی ئاوێنە کە یەکێکە لە رۆژنامە **ئازاد**ەکانی هەرێمەکە…	Assos Hardi, concessionaire of Awene, one of the **free** newspapers in the region…
119.	The United States has long counted on Iraq's Kurds to be a relatively stable political partner in a **volatile** country.	ویلایەتە یەکگرتوەکانی ئەمەریکا بۆ ماوەیەکی درێژە بە شەریکێکی سیاسی جێگیری کوردەکان هەژماردەکرێت لە وڵاتێکی **نائارامدا** (عێراق)،	The United States has long counted on Iraq's Kurds to be a relatively stable political partner in an **unsecure** country (Iraq).
120.	…Kurdistan that has long been the **focal point** of so much Kurdish song and poetry.	…کوردستانی سەربەخۆ کە زۆر دەمێکە **بابەتی سەرەکی** گۆرانی و شیعری کوردی بووە.	…Kurdistan that has long been the **main topic** of so much Kurdish song and poetry.
121.	It is only when Iraqi leaders tire of conflict and its associated losses that they can sit down and **bargain** with each other.	ئەوەش تەنها کاتێك ڕوودەدات کە سەرکردە عێراقیەکان لە ململانێ و شەڕکردن و زیانە پەیوەندیدارەکان هیلاکدەبن و ئەو کاتە دەتوانن دابنیشن و لەگەڵ یەکدیدا **سازش بکەن**.	It is only when Iraqi leaders tire of conflict and its associated losses that they can sit down and **concede** with each other.
122.	This process… will help determine whether people who have known so much suffering will move toward peace and **prosperity**…	ئەم پرۆسەیە… یارمەتیدەر دەبێت لە دیاریکردنی بڕیاری ئەو گەلەی کە زۆرێك مەینەتی و دەردەسەری چەشتووە کە ئایا بەرەو ئاشتی و **گەشانەوە** هەنگاوەکانی دەنێت…	This process… will help determine the decision of the nation who have experienced so much suffering whether it will take steps toward peace and **revival**…
123.	When nonviolent protests erupted, Gadhafi moved quickly to **crush** them.	بۆیە کاتێك کە نارەزاییە ئاشتیانەکان بەرپابوون، قەزافی بەخێرایی توانی **دایبمرکێنێتەوە**.	When peaceful protests erupted, Gadhafi moved quickly to **suppress** them.
124.	Human Rights Watch **spoke up** again on behalf of Nabeel Rajab...	رێکخراوی چاودێری مافەکانی مرۆڤ دوبارە کەیسی نەبیل رەجەبی…**وروژاندەوە** …	Human Rights Watch organization **aroused** again the case of Nabeel Rajab…
125.	It is also important to be **competent**, to be consistent, and to be knowledgeable.	زۆر گرنگە **بە توانا** و پشتپێبەستو و خاوەنی زانیاری تەواو بێت.	It is very important to be **capable**, reliable, and have enough knowledge.
126.	He **hinted** that in future the Turkish navy would protect any Turkish aid flotilla going to Gaza.	…**ئاماژەی بەوە کرد** کە هێزی دەریایی تورکی پارێزگاری هەر کەشتیەکی یارمەتی مرۆڤانەی تورکی دەکات کە بەرەو غەزە بڕوات لە داهاتودا.	…he **indicated** that in future the Turkish naval forces would protect any Turkish ship carrying humanitarian aid to Gaza.
127.	Even Obama's **audacious** decision not only to continue but massively expand the policy of targeted killings has an oddly cautious flavor to it.	بڕیاری **ئازایانەی** ئۆباما بە بەردەوامبوونی پرۆسەی کوشتنی بەئامانج و کارکردن لەسەر چەسپاندنی ئەو پرۆسانە ڕاڕایی پێوە دیاربوو،	Obama's **bold** decision to continue the programme of targeted killings and work on pursuing these processes appears to be hesitant.
128.	So no matter the **original** reasons for the war, in the end, it came down to this:	کەواتە کێشە نیە هۆکارە **راستەقینەکانی** ئەو جەنگە چی بون، لە کۆتاییدا ئەوەی دەردەکەوێت ئەوەیە:	So no matter the **real** reasons for the war, in the end, it came down to this:
129.	Underlying this strategy is Kurdish leaders' drive to **maximise** the territory they control and the autonomous powers they exercise within it.	پشتبەستن بەم ستراتیژە دەستپێشخەری سەرکردە کوردەکانە بۆ **فراوانکردنی** ئەو خاکەی کۆنترۆڵی دەکەن و ئەو دەسەڵاتە سەربەخۆیانەی پیادەی دەکەن.	Depending on this strategy is the Kurdish leaders' initiative to **widen** the territory they control and the independent power they exercise.
130.	…they were **instrumental** in drafting, and their unrelenting struggle to incorporate "disputed territories"...	…**کاریگەربوون** لە دارِشتنیدا، و خەباتی سەختیان بۆ لکاندنی "ناوچە کێشەلەسەرەکان"...	…they were **influential** in drafting, and their hard struggle to incorporate "disputed territories"...
131.	…there are many political alliances hiding behind the facade of **independent**	…چەندین هاوپەیمانی نهێنی لە پشت رۆژنامەی **ئازاد** هەیە.	…there are many political alliances hiding behind the facade of **free** lournalism.

	journalism.		
132.	After Saddam Hussein's **ouster** Kurdish politicians became power brokers in the central government…	و دوای **ڕوخانی** ڕژێمی سەدام حوسێن، سیاسەتمەدانی کورد کاریگەریان هەبووە لە دەسەڵاتی ناوەندی…	After the **fall** of Saddam Hussein's regime Kurdish politicians have had influence in the central government…
133.	Daily **rallies** centred on Sera Square continued…	**خۆپیشاندانی** ڕۆژانە لە سەرای ئازادی بەردەوام بو…	Daily **demonstration** in Sera Square continued…
134.	Speaking on Monday after the **initial** incident in Egypt, Mr el-Hamalawy…	…ئەم وتانەی "الهمالوی" دوای **یەکەم** خۆسووتاندن لە میسر دێن …	…these words of el-Hamalawy come after the **first** self-immolation in Egypt…
135.	**Self-immolation** as a public protest is rare in the Muslim world…	…لە جیهانی ئیسلامدا زۆر بەکەمی شۆڕشی سیاسی بەشێوەی **خۆکوژیی** دەردەکەوێت.	…in the Islamic world very rarely a political revolution happens in the form of **suicide**.
136.	John L Esposito… **author** of the Future of Islam…	"جۆن سپۆزیتۆ"… **نووسەری** کتێبی "چارەنووسی ئیسلام"…	John Esposito… **writer** of the book the Future of Islam….
137.	Mohamed Bouazizi's own story is likely to have a **significant place** in the mythology of his country.	خودی چیرۆکی بوعەزیزی **پێگەیەکی تایبەتی** هەیە لە میسۆلۆجی وڵاتەکەیدا.	Mohamed Bouazizi's own story is likely to have **a special status** in the mythology of his country.
138.	…that this sacrifice could have a **tremendous** impact…	…ئەم خۆقوربانیکردنە کاریگەری **قوڵ** بە جێدێڵێت…	…this sacrifice could have a **deep** impact…
139.	…its undercover agents incited the **crowd** to violence so troops would have an excuse to respond with force.	…لە ڕێگەی خەڵکانی خۆیانەوە بە نهێنی هانی **خۆپیشاندەرانیاندا** بۆ توندوتیژی بۆ ئەوەی ببێت بە بەهانەیەك بۆ وەڵامدانەوەی خەڵك بەهێز	…its undercover agents incited the **demosntrators** to violence so troops would have an excuse to respond with force.
140.	In Cairo, Mubarak supporters, some of them wading into **crowds** on horseback, began battering protesters	لەم بارەیەوە پشتگیریکەرانی موبارەك لە قاهیرە خۆیان کرد بە نێو **خۆپیشاندەران** و لەگەڵیاندا پێکهەڵپژان.	In this regard, Mubarak's supporters in Cairo waded into the **demonstrators** and began battering protesters.
141.	He said opposition **parties** - the Change Movement and two Islamist groups…	وتیشی **هێزە** ئۆپۆزسیۆنەکان (گۆڕان و هەردو پارتە ئیسلامیەکە)…	He said opposition **forces** - the Change Movement and two Islamic parties…
142.	…the opposition started the protests or used the situation for political **gain**.	…خۆپیشاندانی دەستپێکردبێت یان بارودۆخەکەیان بۆ **بەرژەوەندی** سیاسی بەکارهێنابێت.	…the opposition started the protests or used the situation for political **interest**.
143.	…**the group** set up camp in Sera Square and played films to entertain about 500 people who intended to stay the night.	…**کۆمیتەکە** کەمپێکیان لە سەرا دروست کرد و تەماشای فیلمیان دەکرد تا درەنگانێکی شەو	…**the committee** set up camp in Sera Square and played films to entertain about 500 people who intended to stay the night.
144.	About 2am, masked security forces broke up **the crowd** …	بەڵام لە نزیك سەعات 2ی شەودا کۆمەڵێك هێزی ئەمنی دەمامکدار بڵاوەیان بە **خەڵکەکە** کرد…	About 2am, masked security forces broke up **the people**…
145.	…the **protests** were in a "very limited area".	…"**خۆپیشاندان** لە ناوچەیەکی زۆر سنوردار بو"	…"the **demonstration** was in a very limited area".
146.	…Obama pressed the Egyptian leader to refrain from any violent **response** to the hundreds of thousands in the streets.	…ئۆباما فشاری خستووەتە سەرکردە میسرییەکان تاوەکو هیچ جۆرە **کاردانەوە**یەکی توندوتیژی نەبێت بۆ ئەو سەدان و هەزاران کەسانەی کە لەسەر شەقامەکان،	…Obama pressed the Egyptian leaders so that they will not have any violent **reaction** to the hundreds of thousands of people in the streets.
147.	Historians will note that Jan. 25 marked the start of the end of Mubarak's 30-year **reign**.	مێژوونووسان لەبارەی 25ی مانگی یەکەوە ئەوەیان وتووە کە سەرەتای ڕۆژێکە بۆ کۆتایهاتنی **دەسەڵاتی** 30 ساڵەی حوسنی موبارەك.	Historians will note that Jan. 25 marked the start of the end of Mubarak's 30-year **authority**.
148.	Taylor said he was "extremely" concerned with British **involvement** in Middle East...	گوتیشی کە ئەو زۆر دژی **چوونە ناوەوە**ی حکومەتی وڵاتەکەیەتی لە هەموو ناوچەکانی خۆرهەلاتی ناوەڕاستدا...	Ah also said he was very much against the **interference** of his country's government in all areas of the Middle East...
149.	Relying on their curious	بە پشبەستن بەتەفسیرە نائاساییەکەیان،	Relying on their abnormal

	interpretation of the Constitution, Baghdad then blacklisted any companies **willing to** sign separate deals with authorities in Erbil.	بەغدا هەر کۆمپانیایەك دەخاتە لیستی ڕەشەوە کە **ئامادەی** ئیمزاکردنی گرێبەستێکی جیا **بێت** لەگەڵ دەسەڵاتەکانی هەولێردا.	interpretation, Baghdad puts any companies into blacklist that are **ready to** sign separate contracts with authorities in Hawler.
150.	We would have been without fuel for cars and factories. We would be still using not **suitable** drinking water…	ئێمە بێ وزە بۆ سەیارەو کارگەکانمان دەماینەوە. تا ئێستاش بێ ئاوی **پاکی** خواردنەوەی دەبووین ...	We would have been without energy for our cars and factories. We would be still using not **clean** drinking water…
151.	…with great **appreciations** and gratitude to the Professor D'Amato, we are publishing the brief **column** he wrote to us in Gulan magazine in Kurdish, as well as in English on Gulan Media Website. And the **column** is as the following:	...وێرای **سوپاسمان** بۆ پرۆفیسۆر داماتۆ ئەوا دەقی **وتار**ەکەی بە کوردی لە گوڵان و بە ئینگلیزی لە سایتی گوڵان میدیا بڵاو دەکەینەوە، ئەمەش **وتار**ەکەیەتی.	…with **our thanks** to the Professor D'Amato, we are publishing the actual **article** in Gulan in Kurdish, and in English on Gulan Media Website, this is the **article**:
152.	This removes France's biggest worry—that Monaco could drag France into an unwanted war by having too **aggressive** a foreign policy.	ئەمەش گەورەترین نیگەرانی فەڕەنسا دەڕەوێنێتەوە- نیگەرانی ئەوەی مۆناکۆ فەڕەنسا ڕاکێشێتە شەڕێکی نەخوازراوەوە، بەهۆی گرتنەبەری سیاسەتێکی دەرەکی کە **مایەی هەڕەشەیەکی** زۆر بێت.	This removes France's biggest worry—the worry that Monaco could drag France into an unwanted war by pursuing too **threatening** a foreign policy.
153.	If you are subjected to a military attack, **immediately** apply to NATO for assistance.	ئەگەر دووچاری هێرشی سەربازی بوونەوە، **ڕاستەوخۆ** داوای هاوکاری لە ناتۆ بکەن.	If you face a military attack, **directly** ask NATO for assistance.
154.	These **regimes** have violated human rights and oppressed the minorities and other ethnic groups in their country.	ئەم **دەسەڵاتا**نە مافەکانی مرۆڤ و مافی کەمینەکان و گروپە ئیتنییەکانی دیکەیان وڵاتەکەیان پێشێلکردووە	These **authorities** have violated human rights and oppressed the minorities and other ethnic groups in their country.
155.	…remember 1991 we saw that in Iraq it shows that these regimes got a lot of **rebellions**, and in terms with the amount of the physical power like in bring to the streets they are military powers, considerable.	بۆ نموونە ئێمە لە ڕاپەڕینی 1991 لە عێراق بینیمان ئەم ڕژێمانە **بەرگریە**کی زۆریان هەیە، هێزێکی زۆریان لەسەر شەقام بەکارهێنا، واتە هێزی سەربازی ئەم ڕژێمانە هێزێکی گەورە و بەرچاو بوو.	For example, we saw in the 1991 uprising in Iraq [that] these regimes have a lot of **resistance**, and they used a lot of forces in the streets, that means military forces of these regimes were big and considerable.
156.	And that is why it is so important for us to continue gradually and persistently pushing the democracy **agenda** in Iraq.	لەبەر ئەوە گرنگە هەنگاو بە هەنگاو و لێبڕاوانە بەردەوام بین لە جێبەجێکردنی **بەرنامە**یەکی دیموکراتیانە لە عێراقدا،	Therefore, it is so important to continue step by step and persistently in implementing a democratic **programme** in Iraq.
157.	..for the KRG to get 17% of 6million barrels per day is better than getting money from the only oil in Kurdistan, and they are going to get more **money** from the oil in Kurdistan as well.	...بەدەستهێنانی لە سەدا 17ی ئەو نەوتە بۆ هەرێمی کوردستان دادەنرێت باشترە لە بەدەستهێنانی تەنیا ئەو نەوتەی لە کوردستاندا هەیە، کە دەتوانرێت **داهاتێکی** زۆر لە نەوتی کوردستانەوە بەدەست بهێنرێت.	...getting 17% of this oil that is allocated to Kurdistan Region is better than the gain from the only oil in Kurdistan that more **income** can be gained from the oil in Kurdistan.
158.	Barack Obama suggested that his administration's notoriously weak defense of human rights around the world would be **invigorated**.	باراك ئۆباما ڕایگەیاند کە ئەو بەرگرییە لاوازەی لە مافەکانی مرۆڤ لەلایەن ئیدارەکەیەوە لە سەرانسەری جیهان دەکرێت دەبێ **چارەسەر بکرێت**.	Barack Obama suggested that his administration's notoriously weak defense of human rights around the world would be **solved**.
159.	Yes, I think there is a lot of issues to **deal with** as article number 111, 110 and 112 …	پێموایە دەبێت کێشەکەلێگی زۆر **چارەسەربکرێن** لە پێوەندیدا بە ماددەی 111 و 110 و 112...	I think there are a lot of issues to **be solved** in relation to article 111, 110 and 112...
160.	Everyone is looking at the oil-	هەموو کەسێك کە سەیری یاسای نەوت	Everyone is looking at the oil-

	gas laws and they say this is a problem we need to **deal with** today, next month or next year, realistically that is not going to happen.	و گاز دەكات دەڵێن دەبێت ئەم کێشەیە لەمڕۆدا، لە مانگی داهاتوودا و لە ساڵی داهاتوودا **چارەسەربکرێن**، ئەگەر واقیعی بین ئەمە ڕوونادات.	gas laws and they say this problem should **be solved** today, next month or next year, if we are realistic this does not to happen.
161.	According to Iraqi constitution Iraq must be a federal **state**, but it has been 8 years since the toppling of the former regime, but Iraq is still a central country.	بە پێی دەستوور عێراق **وڵاتێکی** فیدراڵیە، بەڵام ئەوەی بەدی دەکەین ئەوەیە لە هەشت ساڵی ڕابردوودا، لە دوای ڕووخانی ڕژێمی پێشووەوە، حکومەتێکی مەرکەزی بەهێز لە عێراقدا هەیە،	According to the constitution, Iraq is a federal **country**, but it has been 8 years since the toppling of the former regime, there is a strong central government in Iraq.
162.	President Talabani's slipping of cash to wounded warriors during visits at Walter Reed is an image of a man who had the most to **profit** from U.S. intervention…	بەخشینی پارە لەلایەن جەلال تاڵەبانی بە بریندارەکانی شەڕ لە سەردانێکیدا بۆ (والتەر رێد) وێنەی کەسێکە کە زۆرترین **بەرژەوەندی** لە داگیرکاری ئەمەریکا بە دەستهێناوە...	Jalal Talabani's slipping of cash to wounded warriors during visits at Walter Reed is an image of a man who had the most to **interests** from U.S. intervention…
163.	Indeed the Kurdish **question** as I believe is the most dangerous potentially, also the **differences** between Arab Sunnis and Arab Shiites…	- ڕەنگە **کێشە**ی کورد مەترسیدارترین کێشە بێت، هەروەها **دابەشبوونی** شیعە و سوننە ...	Maybe the Kurdish **problem** is the most dangerous, also the **divisions** between Sunnis and Shiites…
164.	And the Professor O'Leary also **believes** that Kurdistan Region don't have to wait for Baghdad's government to implement the Article 140...	هەروەها ئولێری **بیروبۆچوونی** بەو شێوەیەیە کە هەرگیز پێویست نییە هەرێمی کوردستان بۆ جێبەجێکردنی ماددەی 140...	Also the Professor O'Leary's **opinion** is that Kurdistan Region never needs to wait for Baghdad's government to implement the Article 140...
165.	Iraq's security situation is deeply **inadequate**, though the Kurdistan Region's internal security is strikingly different.	ڕەوشی ئەمنی عێراق زۆر **ناتەواوە**، هەرچەندە ڕەوشی ئەمنی ناوخۆیی هەرێمی کوردستان بەشێوەیەکی سەرنجڕاکێش جیاوازە،	Iraq's security situation is very **imperfect**, though the Kurdistan Region's internal security is strikingly different.
166.	Prime Minister Maliki and his **colleagues** have broken their promises…	سەرۆك وەزیران مالیکی و **هاوەڵەکانی** بەڵێنەکانی خۆیان ... شکاندووە...	Prime Minister Maliki and his **companions** have broken their promises…
167.	But secession is an **option** only to be used in extreme circumstances.	بەڵام جیابوونەوە **ڕێگەچارە**یەکە تەنیا دەبێت لە دۆخە نائاساییەکاندا بەکاربهێنرێت.	But secession is a **solution** that only to be used in unusual circumstances.
168.	Without **access** to all the diplomatic exchanges between our countries, it is difficult to judge whether a better outcome was possible.	بەبێ **ڕێگەدان** بە گۆڕینەوەی دیبلۆماسیانە لە نێوان وڵاتەکانماندا، ئەوە قورسە کە بتوانین چاوەڕوانی دەرئەنجامێکی باش بین.	Without **allowing** diplomatic exchange between our countries, it is difficult to be able to expect a good outcome.
169.	Muslim countries now have banks, corporations, and stock and bond markets, and inheritance law now isn't an obstacle to capital **accumulation**.	وڵاتە موسڵمانەکان ئێستا بانك و کۆمپانیا و بازاڕی بۆرسەیان هەیە و یاسا بۆماوەییەکانیش ئێستا کۆسپ نین لەبەردەم **گەشەی** سەرمایەداری.	Muslim countries now have banks, corporations, and stock and bond markets, and inheritance law now isn't an obstacle to capital **growth**.
170.	…without the presence of U.S. **troops** nothing would have stopped Iraq from spiralling into the bottomless sectarian **conflict**...	...بەبێ بونی **هێزەکانی** ئەمەریکا هیچ شتێك نەیدەتوانی عێراق لە **شەڕ**ی قوڵی تایەفی و مەزهەبی رزگار بکات...	…without the presence of U.S. **forces** nothing would have rescued Iraq from the deep sectarian **war**...
171.	All that remains negotiable is the scale of any remaining presence of **troops** (in a training capacity).	هەموو ئەوەی دەمێنێتەوە بۆ گفتوگۆکردن لەبارەیەوە بریتییە لە قەبارەی ئەو **هێز**ەی دەمێنێتەوە (کە ئەرکیان ڕاهێنان دەبێت).	All that remains to talk about is the size of the remaining **forces** (whose duty is training).
172.	And all US Presidents will insist on legal immunity for US	هەروەها هەموو سەرۆکەکانی ئەمریکا داوای حەسانەی یاسایی دەکەن بۆ	And all US Presidents will ask for legal immunity for the

	troops.	**سەربازەکانی** ئەمریکا.	American **soldiers**.
173.	On Saturday, a British special **forces** team and an MI6 intelligence officer touched down near Benghazi, intending simply to make contact with the rebels.	رۆژی یەکشەممە، تیمێکی تایبەتی **سوپای** بەریتانیا و ئەفسەرێکی دەزگای زانیاریMI6 لە نزیك بن غازی نیشتنەوە لە پێناو دروست کردنی پەیوەندیەك لەگەڵ یاخیبوەکاندا،	On Sunday, a British special **troops** team and an MI6 intelligence agency officer landed near Benghazi, intending to make contact with the rebels.
174.	In Kurdistan today, there is a freer and more open... **climate** for expression than in Iraq as a whole	ئەمڕۆ لە کوردستان، **ژینگە**یەکی ئازادترو کراوەتر... هەیە لە کوردستان بەبەراورد لەگەڵ عیراق بەگشتی.	Today in Kurdistan, there is a freer and more open **environment**... in Kurdistan in comparison with Iraq as a whole
175.	The damage is also passed on to the rest of the community through increased expenses for **judicial action**, health care, and security services.	نەهامەتیەکانی هەموو کۆمەڵگا دەگرێتەوە لە ڕێی زیادبونی خەرجیەکانی **ڕێوشوێنە یاساییەکان**، خزمەتگوزاری تەندروستی و ئاسایش.	The plights cover all community through the increase of expenses for **legal measures**, health and security services. ….
176.	In Mathematics I students explore geometry through Book I of Euclid’s Elements of Geometry, followed by a review of basic algebra **concepts**.	لە بیرکاری 1دا فێرخوازان ئەندازە دەخوێنن لەڕێگەی کتێبی 1 کە بایەخدەدات بە ڕەگەزەکانی ئەندازە و دواتر پێداچوونەوەیەك بۆ **بنەما** سەرەکیەکانی جەبر دەخوێنرێت.	In Mathematics I students explore geometry through Book I of Euclid’s Elements of Geometry, followed by a review of basic algebra **principles**.
177.	It’s worth looking at how far Kurdistan fulfills some of these **criteria**:	شیاوی تێبینیکردنە هەرێمی کوردستان تاچەند هەندێك لەم **پرەنسیپانە** جێبەجێدەکات:	It is worth noting how far Kurdistan fulfills these **principle**:
178.	In international law, the most important **test** for statehood is the number of “missions” the entity has.	لە یاسای نێودەوڵەتیدا، گرنگترین **پێوەری** بە دەوڵەت بوون ژمارەی ئەو «شاندانەیە-بعثات»یە کە قەوارەکە هەیەتی.	In international law, the most important **criteria** for statehood is the number of “missions” the entity has.
179.	These realities have **implications** for U.S. policy.	ئەم ڕاستیانە **کاریگەریی** دەبێت بۆ سیاسەتی ئەمریکا.	These realities have **impacts** on U.S. policy.
180.	Despite a ramped up **program** of military training, Iraqi military leaders have privately and publicly asserted that Iraq’s security forces are not yet **prepared** to protect the country.	سەرەڕای بەرزبونەوەی **سیستەمی** راهێنانی سەربازی، بەڵام سەرکردە سەربازیەکانی عێراق چ بە نهێنی بێت یان ئاشکرا ئاماژەیان بۆ ئەوە کردوە، کە هێزە عێراقیەکان هێشتا **توانا**ی پاراستنی ئەو وڵاتەیان نیە،	Despite a ramped up **system** of military training, the Iraq leaders have secretly and publicly indicated that the Iraqi forces do not have the **ability** to protect the country,
181.	Without access to all the diplomatic exchanges between our countries, it is difficult to **judge** whether a better outcome was possible.	بەبێ ڕێگەدان بە گۆڕینەوەی دیبلۆماسیانە لە نێوان وڵاتەکانماندا، ئەوە قورسە کە بتوانین **چاوەڕوانی** دەرئەنجامێکی باش **بین**.	Without allowing diplomatic exchange between our countries, it is difficult to be able **to expect** a good outcome.
182.	But it is the essence of good **statecraft** to resolve conflicting interests.	بەڵام لە راستیدا ئەوە خۆی جەوهەری **حوکمێکی** راستیە بۆ چارەسەر کردنی بەرژەوەندیە دژیەکەکان.	But it is the essence of right **ruling** to resolve conflicting interests.
183.	Such links go beyond any one government and we hope that people-to-people connections will sustain a **friendship** based on self-interest, on both sides, and on **mutual** respect.	ئەو پەیوەندیەش لە ئاستی حکومەت دەچێتە دەرەوە و هیواداریین کە پەیوەندی تاک بۆ تاک ببێتە هۆی دروست بوونی **هاوپەیمانێتی**یەک کە لەسەر بنەمای بەرژەوەند و ڕێزی **هاوبەش** بێت.	Such a link goes beyond any government level and we hope that individual-to- individual connections will build a **collation** based on the principle of **common** interest and [common] respect.
184.	UK firms are **providing** premises management and management more generally in Erbil’s hotels.	هەروەها کۆمپانیاکانی بەریتانیا لە هۆتێلەکانی هەولێر بەشێوەیەکی گشتی خەریکی **پەرەپێدانی** کاری ئیدارین لەو هۆتێلانە.	The British companies are also engaged in **developing** management works in general in Hawler’s hotels.
185.	…why they can’t simply head	...بۆچی ناتوانن **دەوڵەتی** سەربەخۆی	…why they can’t have their own

	out on their own as an independent **nation**—as they have long aspired to.	خۆیان هەبێت کە زۆر دەمێکە خەونی پێوەدەبینن.	independent **state**—as they have long dreamed of.
186.	…And with control of Kurdish oil pipelines (which run through Turkey) and trade **routes**, they could do much to bring about this outcome.	…بەتایبەتی بە کۆنترۆڵکردنی بۆڕیەکانی هێڵی نەوتی کوردی کە بەتورکیادا تێپەڕ دەبن و **دەروازەکانی** بازرگانی ئەو مەبەستەیان بەدەستدەهێنن.	…especially the control of Kurdish oil pipelines (which run through Turkey) and trade **entrances** can achieve this goal.
187.	Mr. Maliki's strike took the form of criminal charges against Vice President Tariq al-Hashimi, a Sunni known for his attempts to find **accord** with Shiite leaders.	هێرشی مالیکی شێوازی تاوانبارکردنی لە دژی تارق هاشمی، جێگری سەرۆك کۆمار بەخۆوە بینی، لە کاتێکدا ئەو سەرکردە سوننەیە ناسراوە بە هەوڵەکانی بۆ بەستنی **هاوپەیمانێتی** لەگەڵ سەرکردە شیعەکاندا.	Maliki's attack took the form of accusation against Vice President Tariq al-Hashimi, while this Sunni leader is known for his attempts to find form **alliance** with Shiite leaders.
188.	Mr Imam was speaking at his home in Sulaymaniyah, Kurdistan's second largest city and the site of weeks of **protests** against the Kurdish regional government.	زاهیر محەمەد لەماڵەکەی خۆی قسەی دەکرد لە سلێمانی کە دوەمین گەورەترین شاری کوردستانە و چەند هەفتەیەك **خۆپیشاندانی** دژ بە حکومەتی بە خۆوە بینی.	Mr Imam was speaking at his home in Sulaymaniyah, Kurdistan's second largest city and the site of weeks of **demonstrations** against the Kurdish regional government.
189.	Yet, it too has endured **protests** during the Arab Spring.	بەڵام ئەم ناوچەیە لەکاتی بەهاری عەرەبیدا **خۆپیشاندانی** بەخۆوە بینی…	But during the Arab spring this region witnessed **demonstrations**…
190.	Eight civilians and two members of the security forces died in Sulaymaniyah and nearby villages during the **protests**.	لە درێژەی **خۆپیشاندانەکاندا** هەشت هاوڵاتی و دو ئەندامی هێزە ئەمنیەکان لە سلێمانی و شارۆچکەکانی دەوروبەری کوژران.	During the **demonstrations**, eight civilians and two members of the security forces were killed in Sulaymaniyah and nearby towns.
191.	Fearing arrest for their coverage of the **protests**, many journalists are now in hiding.	بەهۆی روماڵکردنی **خۆپیشاندانەکانەوە** زۆربەی رۆژنامەنوسان لەترسی دەستگیرکردن خۆیان شاردوەتەوە.	Fearing arrest for their coverage of the **demonstrations**, many journalists are now in hiding.
192.	So as the region erupts in **protests** seeking democracy, a basic question arises: What took so long?	کەواتە لە کاتێکدا ئەو ناوچەیە **خۆپیشاندانی** گەورە روی تێکردوە، پرسیارێك لێرەدا دێتە کایەوە: چی درێژی خایاند؟	So as the region erupts in **demonstrations** seeking democracy, a basic question arises: What took so long?
193.	**Protest** leaders say 10 people have so far been killed, more than 500 injured…	سەرکردەکانی **خۆپیشاندان** دەڵێن 10 کەس کوژراون و زیاتر لە 500 کەس بریندداربون…	**demonstration** leaders say 10 people have so far been killed, more than 500 injured…
194.	Inspired by the success of **protests** in Egypt and Tunisia, thousands began to gather daily in the town square of Sulaymaniyah…	بە کاریگەری سەرکەوتنی **خۆپیشاندانەکانی** میسر و تونس، لە 17ی شوباتدا لە شاری سلێمانی و دەوروبەری خۆپیشاندانی رۆژانە… دەستی پێکرد	Influenced by the success of the **demonstrations** in Egypt and Tunisia, demonstrations began to in Sulaymaniyah…
195.	…the Iraqi people using the **most advanced** techniques of the market principles and encouraging investment.	…گەلی عێراق ئەویش بەپشتبەستنی بە **نوێترین** تەکنیکی بنەماکانی بازاڕو هاندانی وەبەرهێنان.	…the Iraqi people using **the newest** techniques of the market principles and encouraging investment.
196.	…but once the US has left, the Kurds will have little **incentive** to return Maliki to office.	…بەڵام هەر کاتێك ئەمریکا وڵاتەکەی جێهێشت، ئەوا کوردەکان **گوشارێکی** کەمیان لەسەر دەبێت بۆ گەڕاندنەوەی مالیکی بۆ دەسەڵات.	…but once the America has left the country, the Kurds will have little **pressure** to return Maliki to power.
197.	As U.S. troops draw down, American diplomats and aid workers have a tough, but potentially rewarding, **challenge**.	کاتێکیش هێزەکانی ئەمەریکا کشانەوە، دیبلۆمتکار و کارمەندە هاوکاریبەخشەکانی ئەمەریکا **کاریان** قورس دەبێت.	As U.S. troops draw down, American diplomats and aid workers have a tough **job**.
198.	I don't think there is a chance of civil war, I think there is a	من پێم وانییە ئەگەری شەڕی ناوخۆ لە ئارادابێت، پێم وایە لە ئێستای عێراقدا	I don't think there is a chance of civil war, I think currently in Iraq

	very low **chance** of civil war in Iraq now…	ئەگەرێکی زۆر لاوازی شەڕی ناوخۆ لە ئارادایە…	there is a very weak **possibility** of civil war….
199.	The Constitution seems to support the Kurdish **position**.	پێدەچێت دەستوور لە بەرژەوەندی **هەڵوێستی** کوردەکان بێت.	The Constitution seems to be in the interest of the Kurds' **attitude**.
200.	Perhaps quiet **negotiations** can still find a way to reverse this policy.	رەنگە بتوانرێت لە رێگەی **گفتوگۆیەکی** هێمنانەوە ئەم سیاسەتە بگۆردرێت .	Perhaps this policy could be changed through a calm **dialogue**.
201.	This is hardly surprising but is another reason why the APPG seeks to raise the profile of Kurdistan and to build stronger and deeper **commercial**, political and cultural **links**.	ئەمەش شتێکی چاوەڕوانکراوە هەر بۆیە گروپی پارتەکانی بەریتانیا هەوڵی داوە ناوی کوردستان بە خەڵک بناسێنێ و **پەیوەندیە**کی سیاسی، **ئابووری**، کولتووری قوڵ دروست بکات.	This is an expected thing that is why the APPG has tried to introduce the name of Kurdistan to people and build a deep political, **economic** and cultural **relation**.
202.	The APPG has sought to make the argument that it is in the **commercial** interests of both Kurdistan and the UK and companies on both sides to take advantage of the growing market in Kurdistan.	گروپی پارتەکانی نێو پەرلەمانی بەریتانیا، هەوڵی داوە ئەوە بسەلمێنێ کەوا لە بەرژەوەندی **ئابوری** کوردستان و بەریتانیایە ئەو هەلە بقۆزنەوە کە لە بازاڕە پێگەیشتووکەی کوردستاندا هەیە.	The party groups of the British Parliament, has tried to prove that that in the **economic** interests of both Kurdistan and the UK to take advantage of the growing market in Kurdistan.
203.	British **businesses** are hoping to take advantage of a natural resources boom…	**کۆمپانیاکانی** بەریتانیا دەیانەوێت دەستیان بگات بەو گەشەپێدانەی هەرێمی کوردستان بەخۆییەوە بینیووە لەبواری سامانە سروشتییەکان…	British **companies** are hoping to take advantage of the development Kurdistan has witnessed in natural resources…
204.	We persuaded the Labor Government to agree to send an official **trade** mission to the 2010 International Trade Fair in Erbil.	ئێمە توانیمان بەریتانیە… قایل بکەین کە شاندێکی **ئابوری** بنێرێتە کوردستان بەمەبەستی بەشداری کردنی لە پێشانگای نێودەوڵەتی هەولێر لە ساڵی 2010.	We were able to persuade Britain… to send an **economic** delegation to participate in the 2010 International Trade Fair in Erbil.
205.	This was then picked up by the new Conservative-Liberal Democrat government and it is driving more and more British companies to do **business** with Kurdistan…	هەمان ستراتیژ لەلایەن حکومەتی هاوبەشی پارتی پارێزگاران و ئازادیخوازە دیموکڕاتەکان پەیرەوکراو ئێستاش بەردەوام کۆمپانیای بەریتانی هاندەدرێت تاوەکو کاری **وەبەرهێنان** لە کوردستان بکەن…	The same strategy was practiced by the Conservative Party and the Liberal Democrat coalition government and now British companies are encouraged to do **investment** works in Kurdistan…
206.	But the **article** ignores the altruism in British foreign policy…	هەروەها ئەو **راپۆرتە**ی جۆن ماکدۆنێڵ ئەو سیاسەتە خۆنەویستەی بەریتانیای لە بیرکردووە…	But John Mcdonnell's **report** ignores the British altruism policy…
207.	The **article** finds people who know little or nothing about Kurdistan.	ئەو **راپۆرتە** خەڵکێک دەدۆزێتەوە کە زانیاری کەم یان هیچ زانیاریەکیان دەربارەی کوردستان نییە.	This **report** finds people who have little or no information about Kurdistan.
208.	International investors and the **business** community need an effective and reliable **financial** services sector in order to make significant and sustainable investments.	وەبەرهێنانە نێودەوڵەتییەکان و کۆمەڵگەی **ئابووری** پێویستیان بە خزمەتگوزارییەکی لەباری **ئابووری** هەیە تاوەکو کاری وەبەرهێنانی درێژخایەن و بەردەوام بکەن.	International investments and the **economic** community need an appropriate **economic** service in order to make long-term and sustainable investments.
209.	He said that "what we have now achieved is an Iraq that is self-governing, that is **inclusive** and that has enormous potential."	وتی کە "ئەوەی تائێستا بەدەستمان هێناوە عێراقێکە کە خۆی بەڕێوە دەبات، کە حکومەتێکی **کامڵ** و هێزێکی شاراوەی زۆری هەیە."	He said that "what we have now achieved is an Iraq that governs itself, that is **complete** and that has enormous hidden power."
210.	It won't be so popular a year or two from now if the result of the U.S. pullout is greater instability or **tyranny**.	بەڵام دو ساڵ دواتر ئەنجامەکە بەم شێوەیە نابێت ئەگەر کشانەوەکە ببێتە هۆی زیاتر ناسەقامگیری و **دیکتاتۆریەت**.	But, the result will not be the same two years later if the U.S. pullout causes greater instability or **dictatorship**.
211.	the United States will have	ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا	the United States of America will

	achieved at least something significant for its staggering investment, even if the rest of Iraq continues to **flounder** and disappoint.	بەلایەنی کەمە شتێکی گرنگی بەدەستهێناوە بۆ ئەنجامدانی وەبەرهێنان ئەگەرچی سەرانسەری عیراق بەردەوامبێت لە **ناجێگیری** و نائومێدی.	have achieved at least something important for its investment, even if the entire Iraq continues to [face] **instability** and disappointment.
212.	While there is no direct evidence that events in Tunisia **triggered** those in Algeria, Egypt and Mauritania, Dr Biggs says that, historically, such acts have often been clustered.	بەڵگەیەکی ڕوون لەبەردەستدا نییە کە نیشانی بدات ڕووداوەکانی جەزائیر و میسر و مۆریتانیا **پەیوەندیان هەیە** بە ڕووداوەکانی تونسەوە، بەڵام دکتۆر بیگز دەڵێت بەشێوەی مێژووییانە ئەم ڕووداوانە بەیەکەوە گرێدراون.	While there is no direct evidence that events in Tunisia **are related to** those in Algeria, Egypt and Mauritania, Dr Biggs says that, historically, such acts have often been linked together.
213.	… Maliki’s arrest of more than 600 people on vague **charges** of “Baathism.”	...گرتنی زیاتر لە 600 کەس بەشێوەیەکی نارۆشن لە لایەن مالکییەوە بە **گومانی** "بەعسیەت".	…the arrest of more than 600 people vaguely by Maliki on the **suspicion** of “Baathism.”
214.	On litter, that means providing bins and bin-liners in convenient places, **encouraging** people not to drop litter…	لەبارەی پاشماوە و خۆڵ و خاشاکیشەوە، دەبێ حکومەت تەنەکەی زبڵ لە شوێنە گونجاوەکان دابنێ و خەڵك **هۆشیار بکاتەوە** لەوەی پاشماوە فڕێنەدەن...	Regarding waste, dust and litter, the government should provide dustbins in convenient places, and **awaking** people not to drop waste...
215.	Several factors will probably **constrain** the Kurdish leadership in its attempt to free the region from the chains binding it to Iraq…	چەند فاکتەرێك ڕەنگە سەرکردایەتی کوردی **ناچاربکات** لە هەوڵەکەیدا بۆ ڕزگارکردنی هەرێمەکە لەو زنجیرانە ی بە عیراقەوە دەیبەستێتەوە.	Several factors will probably **oblige** the Kurdish leadership in its attempt to rescue the region from the chains binding it to Iraq.
216.	…because they want to **portray** Kurdistan as a stable democracy **to justify** the invasion of Iraq.	...چونکە ئەمەریکا دەیەوێت کوردستان وەکو هەرێمێکی ئارام **پیشان بدەن وەك بەهانە هێنانەوەیەك** بۆ داگیرکردنی عێراق.	…because America wants to **show** Kurdistan as a stable region **as a pretext** for the invasion of Iraq.
217.	As you can see in Syria, Yemen, Egypt, Libya and Bahrain, this is the issue that will determine the fate of all the Arab **awakenings**.	هەروەك لە سوریا، یەمەن، میسر، لیبیا و بەحرەین دەبینین، ئەوە هەمان مەسەلەیە کە دەتوانێت لە داهاتودا چارەنوسی هەمو **رایەرینە** عەرەبییەکان دیاری دەکات.	As you can see in Syria, Yemen, Egypt, Libya and Bahrain, this is the issue that will determine the fate of all the Arab **uprisings**.
218.	Iraq had its strategic benefits: the removal of a genocidal dictator… the intimidation of Libya, which **prompted** its dictator to surrender his nuclear program	عێراق سودی ستراتیژی تایبەت بەخۆی هەیە: لابردنی دیکتاتۆرێکی تاوانبار بە جینۆساید... ترسی لیبیا، کە **هانی** دیکاتۆرەکەی **دەدا** پەرە بە وزە ناوەکییەکی بدات	Iraq had its strategic benefits: the removal of a dictator convicted of genocide…the intimidation of Libya, which **encouraged** its dictator to develop his nuclear energy
219.	Fourth, **be aggressive** in protecting the human rights of your Assyrian minority.	لەوەش زیاتر، **پێداگیری بکەن** لەسەر پاراستنی مافی کەمینەی ئاشووری.	Furthermore, **insist on** protecting the human rights of the Assyrian minority.
220.	John L Esposito, professor of religion and international **affairs** and of Islamic studies at Georgetown University…	"جۆن سپۆزیتۆ" مامۆستای ئیسلامناس و **پەیوەندی** نێودەوڵەتی لە زانکۆی جۆرج تاون...	John L Esposito, professor of religion and international **relations** and of Islamic studies at Georgetown University…
221.	Protests, after all, are bad for business, and business is booming in Kurdistan.	چونکە خۆپیشاندان لەدوای هەموشت کاریگەری خراپی بۆ بازرگانی دەبێت.	**Demonstration** after all is bad for business.
222.	And unfortunately; the United States which many times had been supporter of the Kurdish **cause**, is not being that supporter…	بە داخەوە لە کاتێکدا ئەمریکا پشتیوانی **کێشە**ی کورد بووە، ئێستا ئەو پشتیوانیە زۆرە بەدی ناکرێت....	And unfortunately; while America has been supporter of the Kurdish **problem** that great support now is not seen…
223.	The Egyptian **public's attitude** toward America is poisoned by years of Washington's backing dictators and offering	**رەئی گشتی** میسریش لەبارەی ئەمریکاوە زەهراویە بەهۆی ئەو پشتگیرییە چەندساڵیەی ئەمریکا لە دیکتاتۆری میسر و پشتگیری ئیسرائیل.	The Egyptian **public opinion** toward America is poisoned by years of Washington's backing dictators and offering unflinching support for Israel.

	unflinching support for Israel.		
224.	This removes France's biggest worry—that Monaco could drag France into an unwanted war by **having** too aggressive a foreign policy.	ئەمەش گەورەترین نیگەرانی فەڕەنسا دەڕەوێنێتەوە- نیگەرانی ئەوەی مۆناکۆ فەڕەنسا ڕاکێشێتە شەڕێکی نەخوازراوەوە، بەهۆی **گرتنەبەری** سیاسەتێکی دەرەکی کە مایەی هەڕەشەیەکی زۆر بێت.	This removes France's biggest worry—the worry that Monaco could drag France into an unwanted war by **pursuing** too threatening a foreign policy.
225.	Iraq's security situation is deeply **inadequate**, though the Kurdistan Region's internal security is strikingly different.	ڕەوشی ئەمنی عێراق زۆر **ناتەواوە**، هەرچەندە ڕەوشی ئەمنی ناوخۆیی هەرێمی کوردستان بەشێوەیەکی سەرنجڕاکێش جیاوازە،	Iraq's security situation is very **imperfect**, though the Kurdistan Region's internal security is strikingly different.
226.	…a political **arrangement** based on power-sharing among Syria's ethnic and religious communities...	...**ڕێ وشوێنێکی** سیاسی لەسەر بنەمای هاوبەشیکردنی دەسەڵات لەنێوان پێکهاتە ئیتنیکی و ئاینیەکانی سوریادا...	…a political **measure** based on power-sharing among Syria's ethnic and religious components...
227.	Second, the U.S. can be an advocate for a post-Assad political **arrangement** in Syria that gives some political power to each of the country's many communities...	دووەم، ئەمریکا دەتوانێت پشتیوانێك بێت بۆ **ڕێ وشوێنێکی** سیاسی دوای ئەسەد لە سوریا و ئەوەش هەندێك دەسەڵاتی سیاسی دەبەخشێت بە پێکهاتە زۆرەکانی ئەو وڵاتە...	Second, the U.S. can be an advocate for a post-Assad political **measure** in Syria that gives some political power to each of the country's many components...
228.	Recent events have called into question the **extent** of freedom and democracy in the region…	ڕووداوەکانی ئەم دواییەش ئەو پرسیارەی هێنایە ئاراوە کە **سنوری** ئازادی و دیموکراسی لە هەرێمەکەدا چەندە…	Recent events have called into question the **boundary** of freedom and democracy in the region…
229.	It is almost as if Kurdistan has a **pent-up** energy, like a spring uncoiling.	ئەمەش وا دەردەکەوێ کە کوردستان وزەیەکی **شاراوەی** هەیە، هەروەك چۆن سپرینگێکی چەماو ڕاستدەبێتەوە.	It looks like Kurdistan has a **hidden** energy, like a bent spring uncoiling.
230.	Their demands included an end to corruption, the release of detained protesters, justice for the victims' families, an end to **harassment** of protesters and the withdrawal of the KDP and the PUK militias…	دواکانمان بریتی بو لە کۆتایی هێنان بە گەندەڵی و ئازادکردنی گیراوەکانی خۆپیشاندانەکان و دادپەروەری بۆ کەسوکاری قوربانیەکان دەستەبەربکرێت و کۆتایهێنان بە **سەرکوتکردنی** خۆپیشاندان و کشانەوەی میلیشیاکانی یەکێتی و پارتی لە شارەکاندا…	Our demands included an end to corruption, the release of detained protesters, justice for the victims' families, an end to **crackdown** of of protesters and the withdrawal of the KDP and the PUK militias…
231.	…any visitor to the Kurdish region of Iraq will be **impressed** by the public investment, infrastructure projects and new businesses visible at every turn.	...هەر کەسێك سەردانی هەرێمی کوردستانی عێراق بکات ئەوا **کاریگەردەبێت** بە وەبەرهێنانی گشتی و پرۆژەکانی ژێرخانی ئابووری و ئەو بیزنسە نوێ یانەی لەهەموو لایەکەوە تێبینی دەکرێت.	…any visitor to the Kurdish region of Iraq will be **influenced** by the public investment, economic infrastructure projects and new businesses visible at every turn.
232.	And over time, they will create a middle **class** more independent of the state.	دەتوانن **توێژی** ناوەند دروست بکەن و سەربەخۆتربن لە وڵاتەکەدا.	And over time, they will create a middle **stratum** more independent of the state.
233.	It also plays a growing **commercial** role: Turkish companies have even won contracts to collect the rubbish in Baghdad and Basra.	هەروەها رۆڵیکی **ئابوری** گەورەش دەگێڕێ بە رادەیەك کە کومپانیای تورکی کۆنتراکتی کۆکردنەوەی زبڵی بەغدا و بەسرەشیان دەستەبەر کردوە.	It also plays a big **economic** role in a way that Turkish companies have even won contracts to collect the rubbish in Baghdad and Basra.
234.	….those **rare** individuals who were prepared to die for a collective cause knew that this sacrifice could have a **tremendous** impact…	...کەسانی **تایبەت** کە خۆیان بۆ مردن لە پێناوی ئارمانێکی گشتیدا ئامادە دەکرد دەیانزانی ئەم خۆقوربانیکردنە کاریگەری **قوڵ** بە جێدێڵێت....	…those **special** individuals who were prepared to die for a collective cause knew that this sacrifice could have a **deep** impact…
235.	…which will enable the development of Iraq's oil and gas **wealth** in one political and economic sphere.	...کە ڕێگە بۆ گەشەسەندنی **خەزێنەی** عیراق لە نەوت و غاز خۆشدەکات و گەشەی سیاسی و ئابووری بۆ ئەو ووڵاتە دێنێت.	…that paves the way for the development of Iraq **treasure of** oil and gas and to bring about economic and political

			development for the county.
236.	They **readily** volunteer answers to complicated questions that come up in class…	ئەوان **بەخۆشحاڵیەوە** وەڵامی ئەو پرسیارە ئاڵۆزانەی لەناوپۆلدا دەوروژێنرێت دەدەنەوە…	They **gladly** answer the complicated questions that are raised in class….
	Iraq **traditionally** has exported most of its oil through the Persian Gulf, a route that is exposed to Iranian pressure.	عێراق **بەشێوەیەکی گشتی** زۆربەی بەرهەمی نەوتی خۆی لە کەنداوەوە رەوانەی دەرەوە دەکات، کە ئەوەش رەنگە بکەوێتە ژێر فشاری ئێرانەوە.	Iraq **generally** has exported most of its oil through the Persian Gulf, a route that is exposed to Iranian pressure.
237.	Western countries stand **fecklessly** by as Russia and China veto action by the U.N. Security Council.	وڵاتانی خۆراوا **بێدەنگ** وەستاون لە ئاست بەکارهێنانی مافی ڤیتۆ دژی بڕیارەکەی ئەنجومەنی ئاسایشی نەتەوە یەکگرتوەکان لە لایەن روسیاو چینەوە.	Western countries stand by **silent** towards the use of the right of veto by Russia and China against the United Nations Security Council.
238.	Its vicious dictator and his family are gone, as is the rule by a **sectarian** minority that required perpetual repression.	دیکتاتۆرە دڕندەکەو خانەوادەکەی لەبەر چاو ون بون، هەروەکو دەسەڵاتەکەی کە لە لایەن **هۆزێکی** کەمینەوە بەردەوامی بە سەرکوتکارییەکانی دەدا.	The brutal dictator and his family have disappeared, as is his rule by a minority **tribe** that perpetuated the repressions.
239.	John McDonnell MP's view on British **attitudes** to Kurdistan… is a storm in a teacup.	بۆچوونی جۆن ماکدۆناڵ ئەندامی پەرلەمانی بەریتانیا لەبارەی **سیاسەتی** بەریتانیا بەرامبەر هەرێمی کوردستان، گێژەڵوکەیەکە لە نێو کوپێک چادا.	John McDonnell MP's views on British **policy** to Kurdistan region is a whirl in a cup of tea.
240.	A visitor to Erbil, particularly, would be struck by the current **consumer** and construction boom.	هەر کەسێکی بیانی کە سەردانی هەولێردەکات بە تایبەت سەرسام دەبێت بەو پێشکەوتنەی بواری بنیادنان و **خزمەتگوزاری**.	Anyone who visits Hawler, particularly, would be surprised by the development in the field of construction and **services**.
241.	…they confessed to acts of terrorism and **alleged** that Mr. Hashimi had directed them.	…دانیان بە ئەنجامدانی کردەوەی تیرۆرستی دا نا و تارق هاشمیان بە رابەری ئەنجامدانی ئەو کردەوانە **تاوانبار کرد**.	…they confessed to terrorist acts and **accused** Tariq Hashimi of leading such acts.
242.	Baghdad is accusing Erbil of seeking to tear up the country, and has incurred the reciprocal Kurdish **charge** that Iraq's rulers are unreconstructed Arab nationalists…	بەغداد هەولێر تاوانبار دەکات بەوەی هەوڵدەدات وڵاتەکە دابەشبکات و کوردەکان فەرمانڕەواکانی عیراق **تاوانباردەکەن** بەوەی عەرەبی نەتەوەپەرستی تەقلیدین…	Baghdad is accusing Hawler of seeking to divide the country, and the Kurds **accuse** Iraq's rulers of being traditional Arab nationalists…
243.	The first rally on February 17 began as a show of support for Egypt and Tunisia's **revolutions**.	یەکەم کۆبونەوەی جەماوەری لە 17ی شوباتدا لە سەرای ئازادی بو بۆ پشتگیری کردنی **خۆپیشاندانەکانی** میسر و تونس سازکرا.	The first rally on February 17 began as a show of support for Egypt and Tunisia's **demonstrations**.
244.	Whatever happens in the next few days will not change the central **narrative** of Egypt's revolution.	لە چەند ڕۆژی داهاتوودا هەرچیەك لە میسر ڕوودات هیچ شتێك لە **ڕەوتی** شۆڕشی میسر ناگۆڕێت.	Whatever happens in the next few days will not change the central **direction** of Egypt's revolution.
245.	Egypt, long moribund, began growing **vigorously**.	میسر کە بۆ ماوەیەکی درێژ کە گەشەنەسەندوو بوو، لەئەنجامی ئەم گۆڕانکاریانە **بەشێوەیەکی بەرچاو** گەشەی سەند.	Egypt that was long under progressed, as a result of these changes has grown **considerably**.
246.	The neighbors are middling in some ways, but I think their influence is **overestimated**…	دەوڵەتە دراوسێکان بە شێوەیەك لە شێوەکان دەستێوەردان دەکەن، بەڵام پێموایە **موبالەغە کراوە** لە تەقدیرکردنی ئەو دەستێوەردانانەدا…	The neighbours are middling one way or another, but I think the estimation of the interference is **exaggerated**…
247.	…if Egypt does better and turns into a functioning democracy, his **legacy** as the dictator who ruled his country before it moved to greater freedom will be more mixed.	…ئەگەر میسر باشتر بێت و بەرەو پیادەکردنی دیموکراسی هەنگاو بنێ ئەوکات **میراتگری** ئەو وەکو دیکتاتۆر کە وڵاتی بەڕێوەبردووە و پێش ئەوەی بەرەو فەزایەکی ئازادی گەورەتر هەنگاو بنێ تێکەڵ بەیەکتر دەبێت.	…if Egypt does better and turns into a functioning democracy, his **inheritance** as the dictator who ruled his country before it moved to greater freedom will be more mixed.
248.	…the right to draw up and award oil exploration and	…مافی ئەوەی هەیە گرێبەستی دۆزینەوەو بەرهەمهێنانی نەوت دابڕێژێت	…the right to draw up and award oil exploration and production

	production contracts, as well as manage oil production **activities**.	و گرێبەست لەگەڵ کۆمپانیاکاندا بکات و کێ مافی ئەوەی هەیە ئیدارەی **پرۆسەی** بەرهەمهێنان بکات.	contracts, and who has the right to manage oil production **process**.
249.	"Waiting for Baghdad to adopt a centralised oil and gas **law** was not an option for Kurdistan".	«چاوەڕێکردنی بەغدا بۆ تەبەنی کردنی **سیاسەتێکی** مەرکەزی نەوت و گاز یەکێك نەبوو لە بژاردەکانی کوردستان».	"Waiting for Baghdad to adopt a centralised oil and gas **policy** was not an option for Kurdistan".
250.	They proved themselves to be a real **challenge** to the ruling powers who often used violent methods to sabotage their movement.	خۆپیشاندەران خۆیان سەلماند وەك **بەرەیەکی** راستەقینە بەرامبەر دەسەڵاتدارانی سەرکوتکار کە زۆربەی کات رێگای توندوتیژیان گرتۆتەبەر بۆ شکستپێهێنانی بزوتنەوەکەیان.	They proved themselves to be a real **front** to the ruling powers who often used violent methods to sabotage their movement.
251.	These and other changes need **consensus**.	ئەم گۆڕانکارییە و گۆڕانکارییەکانی دیکەش پێویستیان بە **رێککەوتنە**…	These changes and other changes need **agreement**.
252.	Violent crackdowns by party-affiliated military forces stoked anger among the protesters, who began calling for the government to **step down** and make way for early elections.	بەڵام وەڵامدانەوەی توندی چەکدارەکانی حیزب خەڵکی تورە کرد و وای کرد داوای **هەڵوەشانەوەی** حکومەت و هەڵبژاردنی پێشوەختیان کرد،	But violent response by party-affiliated armed men made people angry and call for **dissolving** the government and make way for early elections.
253.	When **nonviolent** protests erupted, Gadhafi moved quickly to crush them.	کاتێك کە نارەزاییە **ئاشتیانەکان** بەرپابوون، قەزافی بەخێرایی توانی داییمرکێنێتەوە.	When the **peaceful** protexts erupted, Gadhafi was ableto quickly crush them.
254.	A push in this direction wouldn’t be **surprising**, given the hardships endured by the Kurds and their desire to be free of the vagaries of Baghdad…	هەنگاوێك بەم ئاراستەیەدا شتێکی **چاوەڕواننەکراو** نابێت ئەویش بەهۆی ئەو سەختی و مەینەتیانەی کوردەکان چەشتویانە و ئارەزوی ئەوان بۆ ڕزگاربوون لە دەسەڵاتی بەغداد…	A push in this direction wouldn’t be **unexpected**, given the hardships endured by the Kurds and their desire to be free of the vagaries of Baghdad…
255.	What is most **encouraging** though is to see Kurds debating these issues freely…	بەڵام ئەوەی جێگەی **خۆشحاڵییە** ئەوەیە کە دەبینی کورد لەنێو خۆیاندا بەئازادی گفتوگۆ لەسەر ئەم مەسەلانە دەکەن…	What is **pleasing** though is to see Kurds debating these issues freely…
256.	…whether the protesters were aiming to set off a similar chain of events in their **nations**.	…ئایا ئەم نارازیانە کە خۆیان کردە قوربانی مەبەستیان هەڵگیرسانی ڕاپەڕینێکی هاوشێوە بوو لە **وڵاتەکانیان**؟	…whether the protesters were aiming to set off a similar chain of uprisings in their **countries**.
257.	Anthony D’Amato… is one of the **jurists** who participated in the trial of war criminals of the former Yugoslavia.	پرۆفیسۆر ئەنتۆنی… یەکێکە لەو **دادوەرانەی** کە دادگایی سلبۆدان میلۆسۆڤیچی سەرۆکی پێشووی یوگسلافیای لەسەر تاوانی کۆمەڵکوژی کردووە	Anthony D’Amato is…one of the **judges** who judged the former president of Yugoslavia, Slobodan Milošević, over genocide crimes.
258.	We need everyone's involvement -- boys and men, **faith** and community leaders, youth, and people at all levels of society are critical…	پێویستمان بە هیمەتی هەمو لایەکە—— کوڕان و پیاوان، سەرکردەی کۆمەڵگەو **ئاینەکان**، گەنجان و خەڵك لە هەمو ئاستێکی کۆمەڵایەتی…	We need everyone's effort -- boys and men, **religion** and community leaders, youth, and people at all levels of society…
259.	Leaders in both administrations agree that all oil produced anywhere **in Iraq**, including Kurdistan, will be marketed…	سەرکردەکانی هەردوو حکومەتکە کۆکن لەسەر ئەوەی لە هەر شوێنێك نەوت بەرهەم بهێنرێت، لە نێویاندا کوردستان، ئەوا لە ڕێی دەوڵەتەوە ڕەوانەی بازاڕەکانی دەرەوە دەکرێت…	Leaders in both administrations agree that the oil produced anywhere, including Kurdistan, will be sent to the outside markets…
260.	"Don't stand idly by, don't be silent, when **dissidents** elsewhere are imprisoned and protestors are beaten."	دەستەوەستان مەوەستن و بێ دەنگ مەبن کاتێك دەبینن **چەوساوەکان** لە هەرشوێنێك دەخرێنە بەندیخانەو ئەوانەی دەنگی نارەزاییشیان بەرزدەکەنەوە ئازار دەدرێن."	"Don't stand idly by, don't be silent, when the **oppressed** elsewhere are imprisoned and protestors are beaten."
261.	Obama made a public statement the day an empty chair represented Chinese **dissident** Liu Xiaobo at the	لەو رۆژەدا کە ئۆباما وتارێکی لە ئاهەنگی پێدانی خەڵاتی نۆبڵی ئاشتی بە **رەخنەگری** چینی لو خیاوبۆدا پێشکەش کرد رەخنەگرەکە بەشدار نەبو لە	Obama presented a statement at the ceremony of Nobel peace prize awarded to Chinese **critic** Liu Xiaobo, the critic did not

	Nobel peace prize ceremony…	…ئاهەنگەکەدا	attend the ceremony…
262.	Prof Esposito says that even some Islamic scholars will argue that such acts will not necessarily be seen as simply the taking of a life, but as a demonstration of protest against **social injustice**. "The sense of **social justice** is strongly rooted in the Koran," he says.	پرۆفیسۆر سپۆزیتۆ درێژەی پێدەدا و دەڵێت ژمارەیەك زانای ئیسلامیش ئەمکارە بە خۆکوژی نازانن، بەڵکو بە ناڕازیبوونی دەزانن بەرامبەر **نایەکسانی کۆمەڵایەتی**، چونکە "**یەکسانی کۆمەڵایەتی** و دادپەروەری ڕەگی قوڵی لە قورئاندا	Prof Esposito says that even some Islamic scholars will argue that such acts will not necessarily be seen as simply the taking of a life, but as a demonstration of protest against **social inequality**. "The sense of **social equality** is strongly rooted in the Koran," he says.
263.	Many of them appreciate the gains that can be realized in the **context** of a democratic Iraq…	زۆربەی کوردەکانی عێراق ئەو دەستکەوتانەی کەدەتوانرێت لە **چوارچێوەی** عێراقێکی دیمۆکراتدا…	Many of them appreciate the gains that can be realized in the **framework** of a democratic Iraq…
264.	The **intervention** is being conducted by the three traditional imperial powers…	ئێستا **ئۆپەراسیۆنەکانی** لیبیا لەلایەن سێ هێزە ئیمپریالییە تەقلیدییەکەوە ئەنجام دەدرێت…	The **operations** are being conducted by the three traditional imperial powers…
265.	Iraqi President Talabani's slipping of cash to wounded warriors during visits at Walter Reed is an image of a man who had the most to profit from U.S. **intervention**...	بەخشینی پارە لەلایەن جەلال تاڵەبانی بە بریندارەکانی شەڕ لە سەردانێکیدا بۆ (والتە رێد) وێنەی کەسێکە کە زۆرترین بەرژوەندی لە **داگیرکاری** ئەمەریکا بە دەستهێناوە...	Giving out money by Jalal Talabani to wounded warriors during visits at Walter Reed is an image of a man who had the most to profit from U.S. **invasion**...
266.	"Help from America can be **misunderstood**,"	"یارمەتی لە لایەن ئەمەریکاوە دەکرێ **بەهەڵە لێکدانەوەی بۆ بکرێت**".	"Help from America can be **misinterpreted**."
267.	…who embarked on an ambitious effort to restructure the Egyptian economy, lowering taxes and tariffs, eliminating **regulations** and reducing subsidies.	بەم هۆیەشەوە توانی دووبارە بونیادی ئابووری میسر دابڕژێتەوە و باجی ناوخۆ و هێنانی شمەکی دەرەوە بۆ میسر کەم بکاتەوە و هەموو **یاسایەك** کە لەم بارەیەوە بووبێ، هەڵوەشاندەوە.	…as a result he could embarked on an ambitious effort to restructure the Egyptian economy, lowering taxes and tariffs, eliminating **rule** and reducing subsidies.
268.	I write as Prime Minister-**designate** Maliki is trying to compose a new government, some eight months after the election;	من لە کاتێکدا ئەم بابەتە ئەنووسم سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیرانی عیراقی **دیاری کراو** مالیکی هەوڵ دەدات کە حکومەتی تازە پێک بهێنێت هەشت مانگ لە دوای هەلبژاردن…	I write this article at a time [when] **determined** Iraqi Prime Minister Maliki is trying to compose a new government, eight months after the election…
269.	These **reports** come in the wake of the self-immolation of 26-year-old Mohamed Bouazizi in Tunisia in December	ئەم **ڕووداوانەش** دوای ئەوە هاتن کە "محەمەد بوعەزیزی" گەنجێکی تەمەن 26 ساڵی تونسیی لە مانگی دیسەمبەری ساڵی ڕابوردوودا خۆی سووتاند.	These **incidents** come in the wake of the self-immolation of 26-year-old Mohamed Bouazizi in Tunisia in December
270.	All sides should refrain from inflammatory rhetoric or provocative actions that could raise tensions or prevent voters from expressing their **will**.	لەسەر سەرجەم لایەنەکانیش پێویستە کە خۆیان لە وتاری ئاگرین و بریندارکار و کاری ئیستیفزازی بپارێزن کە پشێوی دەنێتەوە و نابێت ببنە ڕێگر لەبەردەم دەنگدەران لەکاتی دەربڕینی **بیروڕای** خۆیاندا.	All sides should refrain from fiery speeches or provocative actions that could cause tensions, they should not prevent voters from expressing their **opinion**.
271.	While **harassment** against reporters continues, Akmed Mila… says the risks of "real journalism" are worth taking.	لەکاتێکدا کە **دەستدرێژی** سەر پەیامنێران بەردەوامە، ئەحمەد میرە … دەڵێ مەترسی سەر ڕۆژنامەوانی راستەقینە لەوە زیاتر هەڵدەگرێت	While **assault** against reporters continues, Ahmed Mira… says the risks of "real journalism" are worth taking.
272.	…the Kurds will have little **incentive** to return Maliki to office.	…کوردەکان **گوشارێکی** کەمیان لەسەر دەبێت بۆ گەڕاندنەوەی مالیکی بۆ دەسەڵات.	…the Kurds will have little **pressure** to return Maliki to power.
273.	…it doesn't mean that it will happen all at once, and there will be many **upsets** along the way.	ئەوەش واناگەیەنێت کە هەمووی … دەستبەجێ دێتەدی و لە داهاتوودا زۆر **نائومێدبوون** لەڕێگاکەدا دەبێت،	…it doesn't mean that it will happen all at once, and there will be many **disappointments** along the way.
274.	The visitor finds a partner but	پاشان میوانەکە شەریکێك بۆ خۆی	The guest finds a partner and in

	naturally wants to check the company’s **<u>credibility</u>** and its accounts.	دەدۆزێتەوە و بەشێوەیەکی سرووشتی دەیەوێ تەماشای **<u>نێوبانگ</u>** و حیساباتی بانکی ئەو کۆمپانیایە بکات.	a natural way wants to look at the company’s **<u>fame</u>** and its bank accounts.
275.	Totaling more than 30 million, the Kurds of the Middle East… have long fought for autonomy from hostile governments or even **<u>outright</u>** independence.	کوردەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست، کەزیاترن لە 30 ملیۆن ... ماوەیەکی دوورودرێژە بۆ بەدەستهێنانی ئۆتۆنۆمی لە دەسەڵاتی حکومەتە دوژمن کارەکان و تەنانەت بۆ سەربەخۆیی **<u>تەواو</u>** دەجەنگن.	Totaling more than 30 million, the Kurds of the Middle East… have long fought for autonomy from hostile governments or even **<u>complete</u>** independence.
276.	And that is what I expect the **<u>scholars</u>** going to the UK to come back with: ideas and ‘know-how’ for change.	هەر هەمان شتیش لەو **<u>خوێندکارانە</u>** چاوەڕێدەکەم کە دەچنە بەریتانیا و بە بیرۆکەی نوێ بێنەوە و “بزانن چۆن” گۆڕانکاری دەکرێت.	And that is what I expect from the **<u>students</u>** to go to Britain to come back with: new ideas and ‘know-how’ for change.
277.	And at the Consulate we had the usual steady stream of **<u>scholars</u>** applying for visas.	لە کونسولخانەش، ئێمە بەردەوام پێشوازی لەو **<u>خوێندکارانە</u>** دەکەین کە داوای ڤیزا دەکەن.	At the Consulate, we continually receive the **<u>students</u>** who apply for visa.
278.	Its two main political **<u>families</u>** grow wealthier by the day on the oil **<u>riches</u>**.	ئەو دو **<u>بنەماڵە</u>** سیاسیە ڕۆژ بە ڕۆژ دەوڵەمەندتر دەبن لەسەر حسابی **<u>سامانی</u>** نەوت	These two main political **<u>clans</u>** grow wealthier by the day on the oil **<u>wealth</u>**.
279.	The Talabani and Barzani **<u>families</u>** have made a temporary peace as they divide up the **<u>riches</u>** of power…	**<u>بنەماڵەی</u>** بارزانی و تاڵەبانی ئاشتیەکی کاتیان دەستەبەرکردوە، چونکە **<u>سەروەتی</u>** ئەو وڵاتە دابەش دەکەن...	The Talabani and Barzani **<u>clans</u>** have made a temporary peace as they divide up the **<u>welath</u>** of power…
280.	The generals who sent our young soldiers to war in Iraq are cashing in by serving the interests of **<u>families</u>** who are fundamentally refusing to share Iraq’s oil wealth…	ئەو جەنەراڵانەی کە سەربازە گەنجەکانی ئێمەیان نارد بۆ جەنگی عێراق، خزمەتی بەرژەوەندی ئەو **<u>بنەماڵانە</u>** دەکەن، کە ئامادەنین سەروەتی نەوتی عێراق دابەش بکەن...	The generals who sent our young soldiers to Iraq war are serving the interests of those **<u>clans</u>** who are not ready to share Iraq’s oil wealth…
281.	Two political parties dominated by two powerful **<u>families</u>** have ruled the area for the past 20 years, however, and corruption abounds.	دو حیزبی دەسەڵاتدار (یەکێتی و پارتی) کە لەلایەن دو **<u>بنەماڵەی</u>** دەسەڵاتدارەوە قۆرخکراون سەرەڕای زۆریی گەندەڵی، بۆ 20 ساڵە هەرێمەکە بەڕێوەدەبەن.	Two ruling parties (PUK and KDP) manipulated by two powerful **<u>clans</u>** have ruled the area for the past 20 years, however, and corruption abounds.
282.	And now there is trouble back home. The wealth is not being shared beyond these two political **<u>families</u>**.	ئێستا کێشە هەیە سامان لە پشتی ئەو دو **<u>بنەماڵە</u>**یەوە دابەش ناکرێت	Now there is a problem, the wealth is not being shared beyond these two **<u>clans</u>**.
283.	On March 22, as Gadhafi’s forces were converging on the **<u>rebel</u>** capital of Benghazi…	لە 22ی ئاداری ڕابردوودا لەکاتی پێشڕەویی کردنی هێزەکانی قەزافیدا بەرەو بەنغازی پایتەختی **<u>شۆڕشگێڕەکان</u>**...	On 22 last March, as Gadhafi’s forces were heading towards the **<u>revolutionaries</u>** capital of Benghazi…
284.	A cease-fire was imposed on Gadhafi’s forces, but the **<u>rebels</u>** were helped to advance to the West.	بڕیاری ئاگربەست و دژەفڕین بەسەر هێزەکانی قەزافیدا سەپێنرا، لەولاشەوە یارمەتی **<u>شۆڕشگێڕەکان</u>** درا تاوەکو بەرەو خۆرئاوای لیبیا پێشڕەوی بکەن	A cease-fire and no-fly decision was imposed on Gadhafi’s forces, on the other hand the **<u>revolutionaries</u>** were helped to advance to the West.
285.	Similarly in Libya, Turkey was at first slow to break with Colonel Muammar Gaddafi, but when it did so, it advanced $300m to **<u>the rebels</u>** at a time when they were short of money.	بەهەمان شێوە لە لیبیا، تورکیا لە سەرەتادا زۆر لەسەر خۆبو لەخۆجیاکردنەوە لە کۆلۆنێل موعەمەر قەزافی، بەڵام کاتی کە خۆی جیاکردەوە یەکسەر 300 ملیۆن دۆلاری پێشکەش بە **<u>شۆڕشگێڕەکان</u>** کرد لەو کاتەدا کە پێویستیان بە پارە بو.	Similarly in Libya, Turkey was at first slow to break with Colonel Muammar Gaddafi, but when it broke with [him], it advanced $300m to **<u>the revolutionaries</u>** at a time when they were short of money.
286.	And the West certainly didn’t want Gadhafi to enhance his power and independence by crushing the **<u>rebellion</u>**.	ئەوەبوو خۆرئاوا بە حەتمی دژی ئەوەبوو قەزافی لە ڕێگەی دامرکاندنەوەی **<u>شۆڕشە</u>**وە دەسەڵات و سەربەخۆیی جوڵانی بەهێز بکاتەوە.	So the West was inevitably against Gadhafi’s way of strengthening his power and independence through suppressing the **<u>revolution</u>**.

287.	Its **influence** is growing throughout the region but it is a long way from being in control of events.	**هەژمونی** لە ناوچەکەدا لە زیادبوندایە، بەڵام هێشتا دورە لەوەی کۆنترۆڵی روداوەکانی لە دەست بێت.	Its **hegemony** is growing throughout the region but it is a long way from being in control of events.

Appendix 15

Findings of the Generalizing Translation Procedure

1. Obligatory generalisation			
No.	**ST**	**TT**	**BT**
1.	British businesses are hoping to take advantage of a natural resources **boom** which has seen the Kurds double their oil output to almost 200,000 barrels a day.	کۆمپانیاکانی بەریتانیا دەیانەوێت دەستیان بگات بەو **گەشەپێدانەی** هەرێمی کوردستان بەخۆییەوە بینیووە لەبواری سامانە سروشتییەکان، کە ئێستاکە بەرهەمی رۆژانەیان نزیکەی 200 هەزار بەرمیلە.	British businesses want to get their hand on the natural resources **development** Kurdistan region witnessed in the field of natural recourses…
2.	…Turkey's **boom** in recent years underscores the potential for a renaissance.	…**گەشەکردنەکەی** تورکیاش لەم ساڵانەی دواییدا هێزی نوێبونەوە بەخۆیەوە دەبینێت.	…Turkey's **development** in recent years witnesses a revival force.
3.	A visitor to Erbil, particularly, would be struck by the current consumer and construction **boom**.	هەر کەسێکی بیانی کە سەردانی هەولێردەکات بە تایبەت سەرسام دەبێت بەو **پێشکەوتنەی** بواری بنیادنان و خزمەتگوزاری.	Anyone who visits Hawler, particularly, would be surprised by the **progress** in the field of construction and services.
4.	Larry Diamond is senior **fellow** at the Hoover Institution and the Freeman Spogli Institute for International Studies at Stanford University.	پرۆفایلی لاری دایمۆند: **ئەندامی** باڵایە لە سەنتەری (هوڤەرو فریمان سپۆگل) بۆ دیموکراسی و گەشەسەندن و سەروەری یاسا لە زانکۆی ستاندفۆرد.	Larry Diamond is senior **member** at the Hoover Institution and the Freeman Spogli Institute for International Studies at Stanford University.
5.	…in the 2009 regional elections the ruling coalition **squeaked** by with just 60 percent while facing a fresh opposition list called Gorra…	…لە هەڵبژاردنەکانی ساڵی (٢٠٠٩) دا، هەردوو هاوپەیمانەکە بەرێژەی لە سەدا (٦٠) **سەرکەوتنیان بەدەستهێنا** و ڕووبەڕووی لیستێکی ئۆپۆزسیۆنی تازەبوونەوە بەناوی گۆڕان.	…in the 2009 elections the two [party] ruling coalition **won** with 60 percent while facing a fresh opposition list named Gorran.
6.	Saddam's henchmen **pledged** to "bury them with bulldozers".	پیاوەکانی سەدام **بەڵێنیاندابوو** بە بیلدۆزەر بیاننێژن و بیانشارنەوە.	Saddam's men **promised** to bury and hide them with bulldozers.
7.	…Turkey, a country that continues to **disenfranchise** its own large Kurdish population.	…تورکیا (ئەو وڵاتەی کە دانیشتوانە کوردەکەی خۆی **پشتگوێ خستوە**) بەرەوپێشچوە.	…Turkey, the country that continues to **neglected** its own large Kurdish population.
8.	They presented a list of demands and structural changes, developed the "Road map to the Peaceful Transition of Power in Southern Kurdistan", and **appealed** to the international community for backing and support.	هاوڵاتیان لیستێکی داواکارییەکانیان و گۆڕانکارییە بنەڕەتیە پێویستەکان و هەروەها نەخشەڕێگای "گواستنەوەی ئاشتیانەی دەسەڵات"یان لە باشوری کوردستان خستەڕو. هەروەها **داوای** پشتگیریان لە کۆمەڵگای نێودەوڵەتی **کرد**...	The citizens presented a list of demands and necessary basic changes and the "Road map to the Peaceful Transition of Power" in Southern Kurdistan" and they **asked** for support from the international community…
9.	The demonstrators **appealed** to the soldiers to lay down their weapons and join in the people's campaign.	خوپیشاندەران، کە رۆژانە رێژەیان دەگەیشتە 5,000 خۆپیشاندەر، **داوایان** لە سەربازەکان **دەکرد** کە چەکەکانیان فڕێبدەن و بچنە پاڵ کەمپینی خەڵکییەوە...	The demonstrators, numbering 5,000 people daily, **asked** the soldiers to lay down their weapons and join in the people's campaign...
10.	…so apart from oil, I cannot find any other reason why our politicians would now **argue for** Britain to get more involved. They should clean up the mess here,"	…بۆیە نەوتی لێدەرچێت پێموانییە هیچ شتێکی دیکە هەبێت کە وا لەسیاسیەکانمان بکات **داوای** بەشداریکردنی زیاتر **بکەن** لە کاروبارەکانی هەرێمی کوردستاندا. ئەوان بابێن ئەو زبڵدانە پاکبکەنەوە کە لێرەیە."	…so apart from oil, I don't think there is any other thing why our politicians would **ask for** more participation in the Kurdistan region's affairs. They should clean up the litter here,"
11.	We have also **argued** that Kurdistan is politically important to the reform process in Iraq and the wider Middle East.	هەروەها ئێمە **ئاماژەمان بەوەکردوە** کە کوردستان زۆر گرنگە لە ڕووی ڕیفۆرمی سیاسی لە عێراق و ڕۆژهەڵاتی کوردستاندا بە گشتی.	We have also **indicated** that Kurdistan is politically important to the reform process in Iraq and the wider Middle East.
12.	After poring over ancient	دوای چاوپێداخشاندنەوە بەسەر تۆمارە	After revising old business

	business records, Professor Kuran persuasively **argues** that what held the Middle East back wasn't Islam as such, or colonialism…	بازرگانیە کۆنەکاندا، پرۆفیسۆر کوران **ئەوە دەخاتەڕو** کە ئەوەی وای لە خۆرهەڵاتی ناوەڕاست کردوە بە وەستاوی بمێنێتەوە ئیسلام یان داگیرکاری نیە...	records, Professor Kuran **indicates** that what made the Middle East stagnated is not Islam or colonialism…
13.	China's Olympics were another wake-up call… telling young Egyptians that something was very wrong with their country, **argued** Goldberg.	گۆڵدبێرگ هەروەها **دەڵێت**، ئۆلۆمپیادی چین هۆیەکی تر بو لە بەخەبەرهێنانی میسریەکان... کە بەو گەنجە میسریانەی گوت وڵاتەکەیان هەندێ هەڵەی تێدایە.	Goldberg also **says**, China's Olympics were another reason to wake-up the Egyptians… telling young Egyptians that there are some mistakes in their country
14.	In many cases, he **argues** that "those rare individuals who were prepared to die for a collective cause knew that this sacrifice could have a tremendous impact".	لە درێژەشدا **دەڵێت** لە زۆربەی ئەم بارانەدا "کەسانی تایبەت کە خۆیان بۆ مردن لە پێناوی ئارمانێکی گشتیدا ئامادە دەکرد دەیانزانی ئەم خۆقوربانیکردنە کاریگەری قوڵ بە جێدێڵێت"	In the detail, he **says** that "those rare individuals who were prepared to die for a collective cause knew that this sacrifice could have a deep impact".
15.	Frustration over jobs, corruption and services **inspired** Iraqis to take to the streets last Friday and over the weekend, **precipitating** the resignations of at least three provincial governors….	بێزاری و توڕەییان لە بێکاری، گەندەڵی و نەبونی خزمەتگوزاری **وای لە** عێراقیەکان **کرد** کۆتایی هەفتەی رابردو و رۆژی هەینی بڕژێنە سەرشەقامەکان ئەوەش **وایکرد** 3 پارێزگار دەستلەکار بکێشێتەوە…	Their [Iraqis] annoyance and anger over unemployment, corruption and lack of services **made** the Iraqis take to the streets over last weekend and Friday, this has **made** three mayors to resign…
16.	The PKK has killed about 50 Turkish security **personnel** in recent weeks since it ended its ceasefire earlier in the year.	لەچەند هەفتەی رابردودا گەریلاکانی PKKنزیکەی 50 **کەسیان** لە هێزەکانی ئاسایشی تورکیا کوشتوە دوای ئەوەی کە ئاگربەستیان کۆتایی پێ هێنا.	In the recent weeks, the PKK guerrillas have killed about 50 **people** from Turkish security forces after they ended ceasefire.
17.	Article 110 of the Constitution states that the federal (meaning Baghdad) government **enjoys** exclusive powers in three significant areas…	بە پێی ماددەی 110ی دەستوور حکومەتی فیدراڵی (مەبەستی بەغدایە) دەسەڵاتی حەسری **هەیە** لە سێ بواری گرنگدا...	According to article 110 of the Constitution, the federal government (meaning Baghdad) **has** exclusive powers in three significant areas…
18.	Iran's more than 5 million Kurds **enjoy** more linguistic rights than in other countries, but also have clashed violently with the state.	زیاتر لە 5 ملیۆن کوردی ئێران لەدەوڵەتانی دیکە زیاتر مافی بەکارهێنانی زمانی خۆیان **هەیە**، بەڵام هەروەها توندوتیژانە لەگەڵ دەوڵەتدا شەڕیانکردووە.	More than 5 million Iranian Kurds **have** more rights of using their mother tongue than in other countries, but also have clashed violently with the state.
19.	The U.S. should support **rejuvenated** efforts to find an acceptable solution on an amnesty for Kurdish militants…	پێویستە ئەمریکا پشتگیری لە هەوڵە **نوێکان** بکات بۆ دۆزینەوەی چارەسەرێکی گونجاو سەبارەت بە لێبوردنێك بۆ چەکدارە کوردەکان...	The U.S. should support **new** efforts to find an appropriate solution on an amnesty for Kurdish armed men…
20.	Sulaimani is an **extremely** safe city, the local population is welcoming and respectful of our university...	سلێمانی شارێکی **زۆر** ئارامە، خەڵکی ئەم شارە پێشوازی دەکەن و ڕێزیان هەیە بۆ زانکۆکەمان و فێرخوازەکانیشم بەشداربووی بەپەرۆشن.	Sulaiman is a **very** quiet city, the people of the city, the local population is welcoming and respectful of our university...
21.	Handcuffed and **hooded**, he was thrown into the back of a car and beaten again as officers discussed whether or not to kill him.	پاش کەلەپچەکردنی و **دایۆشینی** فڕێدرایە پشتی سەیارەیەکەوە دوبارە لێی درایەوە و ئەفسەرەکان باسی ئەوەیان دەکرد کە بیکوژن یان نا.	After handcuffing and **covering** him, he was thrown into the back of a car and beaten again as officers discussed whether or not to kill him.
22.	Because Islam prohibits the **cremation** of bodies, the idea of people setting themselves on fire is all the more shocking.	ئەوەی کە مایەی سەرسوڕمانە لە دەرکەوتنی خۆسووتاندندا ئەوەیە لە ئیسلامدا **سووتاندنی** جەستەش حەرامە.	What is surprising about the phenomenon of self-immolation is that in Islam **burning** bodies is haram.
23.	Protracted conflict with Baghdad over Kirkuk could jeopardize a critically important	ململانێی درێژکراوە لەگەڵ بەغدادا سەبارەت بە کەرکوك لەوانەیە سەرچاوەیەکی زۆر گرنگی **پارەتی**	Protracted conflict with Baghdad over Kirkuk could jeopardize a critically important source of

	source of **funds** for the KRG…	بۆ حکومەتی هەرێمی کوردستان بخاتە مەترسیەوە...	**help** for the KRG…
24.	The Iraqi government has failed to provide security and services to Kirkuk residents while refusing to implement key articles of the constitution regarding Kirkuk's territorial boundaries and **jurisdiction**.	حکومەتی عێراق شکستیهێناوە لە دابینکردنی ئاسایش و خزمەتگوزاری بۆ دانیشتوانی کەرکوك و هاوکات ڕەتیکردۆتەوە چەند ماددەیەکی دەستووری سەبارەت بە سنوورە ناوخۆییەکانی کەرکوك و **دەسەلاَت** جێبەجێبکات.	The Iraqi government has failed to provide security and services to Kirkuk residents while refusing to implement key articles of the constitution regarding Kirkuk's internal boundaries and **authority**.
25.	He has often reminded visitors of the U.S.'s folly in Iran in 1979, when it withdrew support for a staunch ally, the Shah, only to see the regime replaced by a nasty anti-American **theocracy**.	زۆرجار موبارەك ئەوەی بەگوێی سەردانکەرە ئەمریکیەکانیدا داوە کە داڕووخانی دەسەڵاتی شا لە ئێران و لەدەستدانی هاوپەیمانی شا لە ساڵی 1979 دەستپێدەکات پاش ئەوەی ئەمریکا پاڵپشتی خۆی بۆ شا پیشان نەدا و لە ئاکامیشدا بینیمان دەسەڵاتێکی دژە ئەمریکا و **ئاینی** جێگەی گرتەوە.	Mubarak has often reminded visitors of the U.S.'s folly in Iran in 1979, when it withdrew support for a staunch ally, the Shah, only to see the regime replaced by an anti-American and **religious** authority.
26.	In both their dress and **demeanor**, students here display a positive attitude toward learning.	لە **هەڵسوکەوت** و جلوبەرگیاندا فێرخوازانی ئێرە هەڵوێستێکی پۆزەتیڤ دەردەخەن لەبارەی فێربوونەوە.	In their **behaviour** and dress, students here display a positive attitude toward learning.
27.	After the Iraq war, it was often **argued** that the Middle East wasn’t “ready for democracy”.	دوای جەنگی عیراق زۆرجار **دەوترا** ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست "ئامادە نیە بۆ دیموکراسی".	After the Iraq war, it was often **said** that the Middle East wasn’t “ready for democracy”.
28.	But White House aides who argued that no stay-on force was necessary will now see their **argument** tested.	بەڵام کۆشکی سپی کە پێیوابو مانەوەی بەشێك لەهێزەکان پێویست نییە، دەبینن کە چۆن ئەو **قسانە**یان دەکەونە ژێر تاقیکردنەوە	But the White House that believed staying some of the forces was not necessary will now see their **speeches** undergo testing.
29.	But this time, the U.S. diplomat had a different response to the Egyptian President's **arguments**.	بەڵام ئەم جارە دیپلۆماتکارە ئەمریکیەکان وەڵامێکی جیاوازیان بۆ **قسەکانی** موبارەك پێیە.	But this time, the American diplomats have a different response to Mubarak’s **speeches**.
30.	Over the last two decades, Taiwan has **cemented** a pivotal security relationship with the United States by moving toward, and then deepening and reaffirming, democracy.	لەماوەی دوو دەیەی ڕابردوودا، تایوان پەیوەندییەکی بەهێزی ئاسایشی لەگەڵ ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا **بنیات ناوە** لەڕێگەی بەرەوپێش بردن و بەهێزکردن و دووبارە جێگیرکردنەوەی دیموکراسییەوە.	Over the last two decades, Taiwan has **built** a strong security relationship with the United States of America by moving toward, strengthening and reaffirming, democracy.
31.	Mr. Maliki’s **strike** took the form of criminal charges against Vice President Tariq al-Hashimi, a Sunni known for his attempts to find accord with Shiite leaders.	**هێرشی** مالیکی شێوازی تاوانبارکردنی لە دژی تارق هاشمی، جێگری سەرۆك کۆمار بەخۆوە بینی، لە کاتێکدا ئەو سەرکردە سوننەیە ناسراوە بە هەوڵەکانی بۆ بەستنی هاوپەیمانێتی لەگەڵ سەرکردە شیعەکاندا.	Maliki’s **attack** took the form of accusation against Vice President Tariq al-Hashimi, while this Sunni leader is known for his attempts to find form alliance with Shiite leaders.
32.	Washington’s **leverage** includes the promised sale to Mr. Maliki’s government of F-16 warplanes and training for Iraqi pilots.	**دەسەڵاتی** واشنتۆن بەسەر مالیکیدا بریتییە لە بەڵێنی فرۆشتنی فڕۆکەی ئێف-16و مەشقپێکردنی فڕۆکەوانە عێراقییەکان.	Washington’s **power** over Maliki is the promise of selling of F-16 planes and training for Iraqi pilots.
33.	Taiwan also edged away from the brink of national suicide by restraining secessionist impulses and pragmatically **forging** cooperative economic and social ties with the mainland.	هەروەها تایوان لەکەناری خۆکوژی نەتەوەیی گەڕاوەتە ئەویش لەڕێگەی کۆنترۆڵکردنی حەزەکانی بۆ ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی بەشێوەیەکی بێ بەرنامە و، **دروستکردنی** هاوکاری ئابوری زیرەکانە و پەیوەندی کۆمەڵایەتی بەهێز لەگەڵ چین.	Taiwan also edged away from the brink of national suicide by restraining secessionist impulses and cleverly **making** cooperative economic and social ties with the mainland.
34.	I’m sad about that, it would have been nice if the 2010 elections could have both	من دڵتەنگم لەبارەی ئەوەوە، بەڵام شتێکی باش دەبوو ئەگەر هەڵبژاردنی ساڵی 2010 سەریبکێشایە بۆ پێکهێنانی	I’m sad about that, it would have been a good thing if the 2010 elections could have both

	together a nationalist government the head of real **manifesto**...	حکومەتێکی ناسیۆنالیستی کە **بەرنامەیەکی** ڕاستەقینەی هەبێت...	together a nationalist government the head of real **programme**...
35.	Investors of all stripes descend on the Iraqi Kurdish capital to spend their dollars **lured** by high – indeed inflated – figures for suspected oil and gas reserves and promises of **commensurate** returns.	وەبەرهێنەران بە هەموو جۆرێکەوە دەرژێنە پایتەختی کوردستانی عیراق بۆ خەرجکردنی پارەکانیان و بە چەندین ئامار بۆ سامانی نەوت و غاز و بەڵێنی داهاتی **یەکسان** **هاندراون**.	Investors of all kinds descend on the capital of Iraqi Kurdistan to spend their moneys **encouraged** by high figures for oil and gas wealth and promises of **equal** income.
36.	Negotiations have **dragged on** for years over draft federal hydrocarbon legislation that would define Erbil's powers, especially in signing contracts....	دانوستانەکان سەبارەت بە ڕەشنووسی یاسایەکی فیدراڵی نەوت و غاز کە دەسەڵاتەکانی هەولێر دیاریدەکات بەتایبەتی لە واژۆکردنی گرێبەستەکان... بۆ چەندین ساڵە **درێژەی هەیە**.	Negotiations have **lasted** for years over draft federal oil and gas legislation that would define Erbil's powers, especially in signing contracts…
37.	President Bush's courageous decision to change strategy and to **surge** forces.	بڕیاری بوێرانەی سەرۆك بوش بۆ گۆڕینی ستراتیج و **زیادکردنی** هێز.	President Bush's courageous decision to change strategy and to **increase** forces.
38.	It is a phenomenon that political scientists have **dubbed** "a revolution of rising expectations."	ئەمەش دیاردەیەکە زاناگەلی سیاسی **ناوی** "شۆڕشی زیادبوونی پێشبینیەکان"یان **لێناوە**.	It is a phenomenon that political scientists have **named** "a revolution of rising expectations."
39.	"I am used to the beatings and arrests now. This is normal here," Namiq said as he **nursed** a dislocated hand while wincing from neck pain.	بڕیار نامیق لە کاتی **چارەسەرکردنی** دەستی شکاوی و هات و هاواری ئازاری ملی وتی: "من ئێستا بە لێدان و گرتن راهاتوم، ئاساییە لێرە."	While **treating** his fractured hand and wincing from neck pain, Bryar Namiq said: "I am now used to the beatings and arrests, this is normal here."
40.	There's no anti-intellectual **vibe**…	هیچ **هەستێکی** دژە-ڕووناکبیری لێرە نییە.	There's no anti-intellectual **feeling** here.
41.	Ultimately, a democracy can be judged by its respect for property rights, religious tolerance… and a **vigorous** political opposition.	دواجار بەهۆی ڕێزگرتنی لە مافەکانی موڵکدارێتی، لێبوردەیی ئایینی ...و ئۆپۆزسیۆنێکی سیاسی **بەهێز** هەرێمی کوردستان دەتوانرێت بە دیموکراسی لەقەڵەم بدرێت.	Ultimately, because of its respect for property rights, religious tolerance... and a **strong** political opposition, Kurdistan Region can be considered a democracy.
42.	Could we collaborate with the people of Iraq to change the political trajectory of this **pivotal** state in the heart of the Arab world and help tilt it and the region onto a democratizing track?	ئایا دەتوانین یارمەتی عێراقییەکان بدەین بۆ گۆڕینی ڕێڕەوی سیاسی ئەو وڵاتە **گرنگە** لەناو جەرگەی جیهانی عەرەبی و یارمەتی چەسپاندنی بدەین و هەرێمەکە بخەینە سەر ڕێڕەوێکی دیموکراسی؟	Can we help the Iraqis to change the political trajectory of this **important** country in the core of the Arab world and help tilt it and the region onto a democratic track?
43.	Other financial services such as risk assessment and accounting are also **crucial** to growth.	خزمەتگوزارییە داراییەکانی دیکەش وەك هەڵسەنگاندنی مەترسی و ژمێریاری زۆر **گرنگن** بۆ گەشەپێدانی ئەم بوارە.	Other financial services such as risk assessment and accounting are also very **important** to develop this field.
44.	…Kurdish politicians became power brokers in the central government as well, occupying the presidency and **key** ministries.	...سیاسەتمەدانی کورد کاریگەریان هەبووە لە دەسەڵاتی ناوەندی و سەرۆکایەتی و چەند وەزارەتێکی **گرنگیان** گرتۆتەدەست.	…Kurdish politicians have had influence in the central government as well the presidency and **important** ministries.
45.	We want to see Kurdistan at ease with itself, secure, prosperous, engaged with **key** partners and free.	ئێمە دەمانەوێ کوردستانێك ببینین کە لەگەڵ خۆی هێمن بێ و سەقامگیر بێ و خۆشگوزەران و ئازاد بێ و لەگەڵ هاوپەیمانە **گرنگە**کانی تێکەڵاو بێ.	We want to see Kurdistan at ease with itself, secure, prosperous, free and engaged with its **important** allies.
46.	…the United States will have achieved at least something **significant** for its staggering investment...	...ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا بەلایەنی کەمەوە شتێکی **گرنگی** بەدەستهێناوە بۆ ئەنجامدانی وەبەرهێنان ...	…the United States of America will have achieved at least something **important** for its investment…

47.	…an excellent choice and coming on top of Land Rover being awarded a **significant** contract with the Traffic Police, and a **sizeable** Kurdish business delegation in the UK it has another been a good few weeks for UK-Kurdistan **trade**.	…کە ئەمەش دەستنیشانکردنێکی باشە و لەدوای ئەوەش دێت کە کۆمپانیای لاندرۆڤەر گرێبەستێکی **گرنگی** بەدەستهێنا لەگەڵ پۆلیسی هاتووچۆدا و هەروەها شاندێکی بازرگانی **گەورەی** کوردستان لە بەریتانیا بوون، بەمشێوەیە هەفتەی رابردوو هەفتەیەکی باشبوو لە پەیوەندییە **بازرگانییە**کانی بەریتانیا و کوردستان.	…a good choice and coming after Land Rover company won a **important** contract with the Traffic Police, and a **large** Kurdish business delegation in the UK it has another been a good few weeks for UK-Kurdistan **business**.
48.	Foreign embassies have been told to focus mainly on promoting **trade**, and the prime minister has led several **trade** delegations since taking office.	باڵیۆزخانەکانی بەریتانیاش ئاگادارکراونەتەوە کە زیاتر جەخت لەسەر **بازرگانیکردن** بکەنەوە… دەیڤد کامیرۆنی سەرۆکی وەزیرانی بەریتانی سەرۆکایەتی چەندین شاندی **بازرگانی** کردووە…	The British embassies have been informed to focus mainly on **business**. Since coming to power, British Prime Minister David Cameron has led several **business** delegations…
49.	We want to see a stronger UK **commercial** presence in Kurdistan. We are committed to doing all we can to make this happen.	ئێمە دەمانەوێ بوونێکی زۆری **بازرگانی** بەریتانیا لە کوردستان ببینین و سووریشین لەسەر ئەوەی کە بکرێت.	We want to see a larger being of the British **business** in Kurdistan, and we are committed to doing that.
50.	Other UK companies have had a significant behind the scenes role in the development of Kurdistan's **commercial** sector.	هەروەها کۆمپانیاکانی دیکەی بەریتانیا لە پشت پەردەوە، رۆڵێکی گەورەیان بینیوە لە گەشەپێدانی کەرتی **بازرگانی** کوردستان.	Other UK companies have had a significant behind the scenes role in the development of Kurdistan's **business** sector.
51.	Few seem to understand, or care, what Kurdistan's strategy is, and appear content to be part of the game if it generates **huge** profits.	وادیارە هەندێکی کەم تێدەگەن یان بایەخدەدەن بەوەی ستراتیژی کوردستان چییە و وادیارە ڕازیین بەشێکبن لە یارییەکە ئەگەر قازانجی **گەورە** بهێنێتە ئاراوە.	It seems that few understand or care about what Kurdistan's strategy, and they appear to agree to be part of the game if it brings about **big** profits.
52.	It also plays a **growing** commercial role: Turkish companies have even won contracts to collect the rubbish in Baghdad and Basra.	هەروها رۆڵیکی ئابوری **گەورەش** دەگێڕێ بە رادەیەك کە کومپانیای تورکی کۆنتراکتی کۆکردنەوەی زبڵی بەغدا و بەسرەشیان دەستەبەر کردوە.	It also plays a **big** economic role in a way that Turkish companies have even won contracts to collect the rubbish in Baghdad and Basra.
53.	That is a **huge** task for Iraqi Kurds of today to live up: to make those sacrifices worthwhile by contributing to a free, democratic and effective Kurdistan and Iraq.	ئەمەش ئەرکێکی **گەورە**یە کە کوردانی ئەمڕۆ بەدیبێنن، تاوەکو ئەو قوربانیدانە بەفیڕۆ نەڕوات و لەهەمانکاتیشدا بەشداربن لە کوردستان و عێراقێکی ئازاد و دیموکرات و سەرکەوتوودا.	That is a **great** task for Iraqi Kurds of today to live up: so that those sacrifices will not be wasted, at the same time they will contribute to a free, democratic and successful Kurdistan and Iraq.
54.	They build **huge** mansions back home with large staffs and private jets.	تەلاری **گەورە**یان لەو وڵاتە دروستکردوە و فڕۆکە و ستافی تایبەتیان هەیە	They build **big** mansions back home with private aeroplanes and staffs.
55.	Meanwhile, by concentrating all of his talents on domestic affairs, he's made a **colossal** political mess for himself.	لەهەمانکاتیشدا و لەڕێگەی تەرکیزکردنی تواناکانی لە کاروباری ناوخۆدا، کێشەیەکی **گەورە**ی بۆ خۆی دروستکرد،	Meanwhile, by concentrating all of his abilities on internal affairs, he's made a **big** problem for himself.
56.	Kurds have in recent memory fought and made **extraordinary** sacrifices for the right to be good citizens.	کورد لە رابردوودا شەڕیکردووە و قوربانی **گەورە**ی داوە لەپێناو بەدەستهێنانی مافی بوون بە هاووڵاتییەکی باش.	Kurds have in the past fought and made **great** sacrifices for the right to be good citizens.
57.	The deal represents a **significant** victory for Kurdish leaders, as Exxon's presence also increases the general stake of the United States in the stability and security of the Kurdistan Region.	گرێبەستەکە بەرجەستەی سەرکەوتنێکی **گەورە**یە بۆ سەرکردە کوردەکان، هەروەها بوونی ئێکسۆن مۆبیل پشك و بەرژەوەندەی گشتی ئەمەریکا زیاد دەکات لە سەقامگیری و ئاسایشی هەرێمی کوردستاندا.	The contract represents a **great** victory for Kurdish leaders, as ExxonMobil's presence also increases the general share and interest of America in the stability and security of the Kurdistan Region.

58.	…a breakthrough which the Kurdish bloc and President Barzani personally played a **significant** role in bringing about.	...لیستی کوردستانی و خودی سەرۆك بارزانی ڕۆڵی **گەورە**یان بینی لە کرانەوەی ئەم گرێکوێرە	…the Kurdistani bloc and President Barzani himslef played a **great** role in solving this impasse.
59.	You want your citizens to be rich and prosperous, so that they will have a **significant stake** in the wealth and prosperity of the state itself.	خواستی ئەوەتان هەبێت خەڵکی ئێوە دەوڵەمەندو خاوەن سەروەت بن، بەو شێوەیە **بەرژەوەندیە**کی **گەورە**یان دەبێت لە پاراستنی سەروەت و گەشەکردنی خودی دەوڵەتەکە.	You want your citizens to be rich and own wealth, this way they will have a **great interest** in protecting the wealth and development of the state itself.
60.	The deal represents a significant victory for Kurdish leaders, as Exxon's presence also increases the general **stake** of the United States in the stability and security of the Kurdistan Region.	گرێبەستەکە بەرجەستەی سەرکەوتنێکی گەورەیە بۆ سەرکردە کوردەکان، هەروەها بوونی ئێکسۆن مۆبیل پشك و **بەرژەوەندەی** گشتی ئەمەریکا زیاد دەکات لە سەقامگیری و ئاسایشی هەرێمی کوردستاندا.	The deal represents a significant victory for Kurdish leaders, as Exxon's presence also increases the general **interest** of the United States in the stability and security of the Kurdistan Region.
61.	Overall, the isolation of Israel, the democratic uprisings in the Arab world, the weakness of the Arab states, and the diminished strength of the US in the region have all worked to Turkey's **advantage**.	بەگشتی تاکخستنەوەی ئیسرائیل و راپەڕینە دیموکراتیەکانی جیهانی عەرەبی و لاوازبونی رۆڵی ئەمەریکا لە ناوچەکە هەمو لە **بەرژەوەندی** تورکیا بون. هەژمونی لە ناوچەکەدا لە زیادبوندایە، بەڵام هێشتا دورە لەوەی کۆنترۆڵی روداوەکانی لە دەست بێت.	Overall, the isolation of Israel, the democratic uprisings in the Arab world, the weakness of the Arab states, and the diminished strength of the US in the region have all worked to Turkey's **interest**.
62.	The APPG has sought to make the argument that it is in the commercial interests of both Kurdistan and the UK and companies on both sides to take **advantage** of the growing market in Kurdistan.	گروپی پارەتەکانی نێو پەرلەمانی بەریتانیا، هەوڵی داوە ئەوە بسەلمێنێ کەوا لە **بەرژەوەندی** ئابوری کوردستان و بەریتانیایە ئەو هەلە بقۆزنەوە کە لە بازاڕە پێگەیشتووکەی کوردستاندا هەیە.	The APPG has sought to make the argument that it is in the commercial interests of both Kurdistan and the UK and companies on both sides to take **interest** of the growing market in Kurdistan.
63.	Iraqi President Talabani's slipping of cash to wounded warriors during visits at Walter Reed is an image of a man who had the most to **profit** from U.S. intervention...	بەخشینی پارە لەلایەن جەلال تاڵەبانی بە بریندارەکانی شەڕ لە سەردانێکیدا بۆ (والتە رێد) وێنەی کەسێکە کە زۆرترین **بەرژەوەندی** لە داگیرکاری ئەمەریکا بە دەستهێناوە...	Giving out money by Jalal Talabani to wounded warriors during visits at Walter Reed is an image of a man who had the most to **interest** from U.S. invasion...
64.	The Kurds maintain a high degree of political and cultural **autonomy** under the Kurdistan Regional Government in the north of Iraq.	کوردەکان لەژێر سایەی حکومەتی هەرێمی کوردستاندا لە باکووری عێراق ئاستێکی بەرز لە **سەربەخۆیی** ڕامیاری و ڕۆشنبیری خۆیان پاراستووە.	The Kurds maintain a high degree of political and cultural **indepenedence** under the Kurdistan Regional Government in the north of Iraq.
65.	…to establish the right of Kurds to be educated in their own language, and to provide greater **autonomy** for the Kurdish region of Turkey.	...مافی خوێندن بە زمانی خۆیان بۆ کوردەکان فەراهەم بکرێت و **سەربەخۆیی** زیاتر بۆ هەرێمی کوردی تورکیا دەستەبەربکرێت.	…to establish the right of Kurds to be educated in their own language, and to provide greater **independence** for the Kurdish region of Turkey.
66.	Despite the large **autonomy** it has realized since 2005, the KRG does not have the political authority to export its crude without Baghdad's approval.	سەرەڕای ئەو **سەربەخۆییە** فراوانەی لەساڵی 2005 ەوە لەئارادایە، حکومەتی هەرێمی کوردستان ئەو دەسەلاَتە سیاسیەی نیە بەبێ ڕەزامەندی بەغدا نەوتی خاوی خۆی هەناردە بکات.	Despite the large **independence** it has realized since 2005, the KRG does not have the political authority to export its crude without Baghdad's approval.
67.	Underlying this strategy is Kurdish leaders' drive to maximise the territory they control and the **autonomous** powers they exercise within it.	پشتبەستن بەم ستراتیژە دەستپێشخەری سەرکردە کوردەکانە بۆ فراوانکردنی ئەو خاکەی کۆنترۆڵی دەکەن و ئەو دەسەڵاتە **سەربەخۆ**یانەی پیادەی دەکەن.	Underlying this strategy is Kurdish leaders' drive to maximise the territory they control and the **independent** powers they exercise within it.
68.	But Taiwan also edged away	هەروەها تایوان لەکەناری خۆکوژی	Taiwan also edged away from

	from the brink of national suicide by restraining **secessionist** impulses and pragmatically forging cooperative economic and social ties with the mainland.	نەتەوەیی گەڕاوەتە ئەویش لەڕێگەی کۆنترۆڵکردنی حەزەکانی بۆ ڕاگەیاندنی **سەربەخۆیی** بەشێوەیەکی بێ بەرنامە و، دروستکردنی هاوکاری ئابوری زیرەکانە و پەیوەندی کۆمەڵایەتی بەهێز لەگەڵ چین.	the brink of national suicide by restraining its desires to declare **independence** without plans, and creating pragmatically cooperative economic and social relations with China.
69.	Iraqi Kurds… have enjoyed **autonomy** since the imposition of no-fly zones after the 1991 Persian Gulf War.	کوردی عیراق... لە کاتی سەپاندنی ناوچەی دژەفڕین لە ساڵی 1991 دا **سەربەخۆیی** خۆیان هەیە،	Iraqi Kurds have **independence** since the imposition of anti-fly-zone since 1991.
70.	You now they are in control of themselves, and I think they have a lot of autonomy in that way, semi-**autonomy**.	پێموایە کۆنترۆڵێکی زۆریان دەبێت و ئۆتۆنۆمیەکی زۆریان دەبێت، واتە نیمچە **سەربەخۆیی** هەیە،	I think they will have a lot of control and a lot of autonomy, semi-**independence**.
71.	Despite regional instability, **autonomous** Kurdistan was established in 2003.	سەرەڕای ناسەقامگیری ناوچەیی، کوردستانی **سەربەخۆ** لە ساڵی 2003 دا دامەزرێنرا.	Despite regional instability, **independent** Kurdistan was established in 2003.
72.	Turkey, Iran, and Syria would also view a declaration of Iraqi Kurdish independence as a provocation to their own Kurds to rise up and seek either **secession** or the creation of a supra-Kurdish state.	تورکیا، ئێران و سوریا ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی لەلایەن کوردەکانی عیراقەوە وەکو هاندانێک دەبینین بۆ کوردەکانی خۆیان کە ئەوانیش بکەونە خۆیان و داوای **سەربەخۆیی** یاخود دروستکردنی دەوڵەتێکی گەورەی کوردی بکەن.	Turkey, Iran, and Syria would also view a declaration of Iraqi Kurdish independence as a provocation to their own Kurds to rise up and seek either **independence** or the creation of a Kurdish great state.
73.	...against the potential costs of provoking regional powers that will oppose a **separate** Kurdish state.	... لەبەرامبەر ئەگەری مەترسی وروژاندنی هێزە ناوچەییەکان کە دژایەتی دەوڵەتێکی کوردی **سەربەخۆ** دەکەن.	...against the possible risks of provoking regional powers that will oppose an **independent** Kurdish state.
74.	Kurds of the Middle East may decide to take advantage of the changes in the region to push for a **separate** state...	کوردەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەراست ڕەنگە بڕیاربدەن سوودوەرگرن لە گۆڕانکاریەکانی ناوچەکە بۆئەوەی فشاردروستبکەن بۆ دامەزراندنی دەوڵەتی کوردستانی **سەربەخۆ**...	Kurds of the Middle East may decide to take advantage of the changes in the region to push for an **independent** state...
75.	...there seemed to be one question on the minds of nearly every Kurdish student I met: When can we get a **separate** state of Kurdistan?	... پێدەچوو پرسیارێک لە زهنی نزیکەی زۆربەی زۆری هەموو ئەو خوێندکاراندابێت کە چاوم پێیان کەوت: کەی ئێمە دەتوانیین دەوڵەوتی **سەربەخۆی** کوردستانمان هەبێت؟	...there seemed to be one question on the minds of the vast majority of the student I met: When can we get an **independent** state of Kurdistan?
76.	So, what's it like for an American **educator** to work with Iraqi college students in the classroom?	لەبەرئەوە، وەکو چی وایە کە **مامۆستا**یەکی ئەمریکی لەگەڵ فێرخوازانی کۆلێژ لە عیراق وانە بڵێتەوە؟	So, what's it like for an American **teacher** to teach Iraqi college students in the classroom?
77.	I began teaching in the mid-1990s, first in high schools and then as a technical **educator** in a large software company.	لە ناوەڕاستی نەوەدەکاندا دەستمکرد بە وانەوتنەوە، سەرەتا لە ئامادەییەکان و دواتر وەکو **مامۆستا**یەکی تەکنیکی لە کۆمپانیایەکی گەورەی سۆفت وێردا.	I began teaching in the mid-1990s, first in high schools and then as a technical **teacher** in a large software company.
78.	And so, for the first time in 15 years of teaching, I feel completely free to ply my craft as an **educator** without boundaries, without other major concerns.	بۆیە بۆ یەکەم جار لەماوەی 15 ساڵ لە وانەوتنەوەدا بە تەواوی هەست بە ئازادی دەکەم پیشەکەم وەکو **مامۆستا**یەك بەبێ سنوور، نیگەرانی گەورە جێبەجێبکەم.	And so, for the first time in 15 years of teaching, I feel completely free to ply my career as a **teacher** without boundaries, without other major concerns.
79.	They trust their **instructors**, and they trust each other.	...ئەوان متمانە بە **مامۆستا**کانیان دەکەن و متمانەشیان بە یەکدی هەیە.	…they trust other **teachers** and they have trust in each other.
80.	In Cambridge, Mass., the Monitor Group, a consultancy firm founded by Harvard **professors**…	کۆمپانیای ڕاوێژکاری (مۆنیتۆر گروپ) لە کامبرێدج لە ویلایەتی ماساشوستس کە لەلایەن چەند **مامۆستایەکی** زانکۆی (هارڤەرد)ەوە دەمەزرێنراوە...	The Monitor Group consultancy Company in Cambridge, in the State of Massachusetts, founded by some Harvard University **teachers**…

81.	John L Esposito, **<u>professor</u>** … at Georgetown University and author of the Future of Islam, says Arab countries are witnessing a new phenomenon.	"جۆن سپۆزیتۆ" **<u>مامۆستا</u>**... زانکۆی جۆرج تاون و نووسەری کتێبی "چارەنووسی ئیسلام" دەڵێت وڵاتانی عەرەبی شایەتی دەرکەوتەیەکی نوێن	John Esposito, **<u>teacher</u>**… at Georgetown University and writer of the Future of Islam, says Arab countries are witnessing a new phenomenon.
82.	Professor Brendan O'Leary is a Lauder Professor of Political Science and the Head of (Penn Program) for the Ethnic **<u>Issues</u>** in the University of Pennsylvania, and he is a former Head of Solomon Center for Anthropology **<u>Issue</u>** Studies.	"پرۆفیسۆر براندن ئۆلێری ئوستادی زانستی سیاسەت و بەڕێوەبەری پرۆگرامی (Penn) بۆ **<u>کێشە</u>** ئیتنیەکان لە زانکۆی پەنسلڤانیا و پێشتریش بەڕێوەبەری سەنتەری سلۆمۆن بووە بۆ دیراساتی **<u>کێشە</u>** ئەنترۆپۆلیتیەکان،	Professor Brendan O'Leary is a university teacher of Political Science and the director of (Penn) programme for the Ethnic **<u>problems</u>** at the University of Pennsylvania, and he was formerly the director of Solomon Center for Anthropology **<u>problems</u>** Studies.
83.	Good relations with Turkey are the route to resolving many **<u>issues</u>** for the KRG:	بوونی پێوەندی باش لەگەڵ تورکیا ڕێگایە بۆ چارەسەرکردنی زۆرێك لە **<u>کێشە</u>**کانی هەرێمی کوردستان:	Good relations with Turkey are the route to resolving many **<u>problems</u>** for the Kurdistan Region:
84.	...maybe doing a little bit of minor compromise here and there, but the underlying **<u>issues</u>** are not really being addressed.	...ڕەنگە لێرە و لەوێ گەیشتن بە چارەسەری مامناوەندی لەسەر **<u>کێشە</u>**ی بچووك بەدی بکرێت، بەڵام هێشتا کێشە سەرەکیەکان چارەسەرنەکراون.	…maybe arriving at middle-way solution on minor **<u>problems</u>** is seen here and there, but the main problems have not been yet solved.
85.	Many political experts on Iraq think that; if Iraqi government fails to resolve the Sunni-Shiite **<u>conflict</u>** and the suspended problems with the Kurds, Iraq will not stay unified.	هەندێ لە شارەزایانی سیاسی بارودۆخی عێراق باس لەوە دەکەن ئەگەر حکومەتی عێراقی نەتوانێت **<u>کێشە</u>**ی سوننە و شیعە و کێشەی هەڵپەسێردراوەکانی لەگەڵ هەرێمی کوردستاندا چارەسەر بکات، ئەوا عێراق بە یەکگرتوویی نامێنێتەوە،	Some political experts on Iraq say that; if Iraqi government is unable to resolve the Sunni-Shiite **<u>problem</u>** and the suspended problems with the Kurdistan Region, Iraq will not stay unified.
86.	Indeed the Kurdish **<u>question</u>** as I believe is the most dangerous potentially…	ڕەنگە **<u>کێشە</u>**ی کورد مەترسیدارترین کێشە بێت.. .	Maybe the Kurdish **<u>problem</u>** is the most dangerous…
87.	And unfortunately; the United States which many times had been supporter of the Kurdish **<u>cause</u>**, is not being that supporter…	بە داخەوە لە کاتێکدا ئەمریکا پشتیوانی **<u>کێشە</u>**ی کورد بووە، ئێستا ئەو پشتیوانیە زۆرە بەدی ناکرێت....	And unfortunately; while America has been supporter of the Kurdish **<u>problem</u>**, that great support now is not seen…
88.	Meanwhile, by concentrating all of his talents on domestic affairs, he's made a colossal political **<u>mess</u>** for himself.	لەهەمانکاتیشدا و لەڕێگەی تەرکیزکردنی تواناکانی لە کاروباری ناوخۆدا، **<u>کێشە</u>**یەکی گەورەی بۆ خۆی دروستکرد،	Meanwhile, by concentrating all of his abilities on internal affairs, he's made a big **<u>problem</u>** for himself.
89.	And so, for the first time in 15 years of teaching, I feel completely free to ply my craft as an educator without **<u>boundaries</u>**, without other major concerns.	بۆیە بۆیەکەم جار لەماوەی 15 ساڵ لە وانەوتنەوەدا بە تەواوی هەست بەئازادی دەکەم پیشەکەم وەکو مامۆستایەك بەبێ **<u>سنوور</u>**، نیگەرانی گەورە جێبەجێبکەم.	And so, for the first time in 15 years of teaching, I feel completely free to ply my craft as an educator without **<u>border</u>**.
90.	The Iraqi government has failed to provide security and services to Kirkuk residents while refusing to implement key articles of the constitution regarding Kirkuk's territorial **<u>boundaries</u>** and jurisdiction.	حکومەتی عێراق شکستیهێناوە لە دابینکردنی ئاسایش و خزمەتگوزاری بۆ دانیشتوانی کەرکوك و هاوکات ڕەتیکردۆتەوە چەند ماددەیەکی دەستووری سەبارەت بە **<u>سنوور</u>**ە ناوخۆییەکانی کەرکوك و دەسەڵاَت جێبەجێبکات	The Iraqi government has failed to provide security and services to Kirkuk residents while refusing to implement key articles of the constitution regarding Kirkuk's territorial **<u>border</u>** and jurisdiction.
91.	When ExxonMobil entered the disputed-territories fray in October, by signing exploration blocks across the Green Line –	کاتێ ئیکسۆن مۆبیل لە مانگی تشرینی یەکەمدا بە واژۆکردنی گرێبەستێك بۆ گەڕان بە شوێن نەوتدا هاتە ناوچە جێناکۆکان بەدرێژایی هێڵی سەوزی	When ExxonMobil entered the disputed-territories fray in October, by signing exploration blocks across the Green Line –

	the Kurdistan region's constitutional **boundary** – it further increased the area's strategic importance	**سنووری** دەستووری هەرێمی کوردستان، گرنگی ستراتیژی ئەو ناوچانەی زیادکرد.	the Kurdistan region's constitutional **border** – it further increased the area's strategic importance
92.	The only **limitations** on how far they can go, on how much they can achieve, are defined by the limits of my own gifts and abilities as a teacher.	تەنها **سنووری** ئەوەی تاچەند دەتوانن بەدەستیبهێنن بریتیە لە سنوورەکانی توانا و بەهرەکانم وەکو مامۆستایەك. گەورەترین ئاستەنگ کە	The only **border** on how far they can go, on how much they can achieve, are defined by the limits of my own gifts and abilities as a teacher.
93.	It has been the Kurdistan regional government's genius to sell itself as the last **frontier** in oil exploration and as virgin territory…	زیرەکی حکومەتی هەرێمی کوردستان بوو کە وەکو دوا **سنوور** لە گەڕان بەشوێن نەوتدا خۆی بفرۆشێت و وەکو خاکێکی بەکارنەهاتوو…	It has been the Kurdistan regional government's genius to sell itself as the last **border** in oil exploration and as virgin territory….
94.	Kurdish companies looking to move beyond the **confines** of Iraq will find themselves increasingly in need of their services.	ئەو کۆمپانیا کوردیانەی کە دەیانەوێ لە **سنووری** عێراق دەربچن، پێویستیان بە خزمەتگوزاری ئەم کۆمپانیایانە دەبێت.	The Kurdish companies that want to go beyond the **border** of Iraq will need the services of these companies.
95.	Baghdad also provides additional **revenues**, which allow for better basic services, infrastructure, education and a better equipped military – for the Kurds.	هەروەها بەغدا **داهاتی** زیاتریش بۆ کورد دابین دەکات، کە لەڕێگەیەوە کورد دەتوانێت خزمەتگوزاری و ژێرخانی ئابوری و کەرتی پەروەردە و هێزی چەکدار باشتر بکات.	Baghdad also provides additional **income**, which allow for better basic services, infrastructure, education and a better equipped military – for the Kurds.
96.	In addition to their own resources and **revenues** – which Baghdad is unable to audit and benefit from – the KRG gets 17% of the annual Iraqi budget, worth, at the very least, almost $10bn a year.	سەرەڕای سەرچاوە و **داهاتەکانی** هەرێم کە بەغدا توانای سەپەرشتی کردن و سودمەنبوونی نیە لێیان، حکومەتی هەرێمی کوردستان ڕێژەی 17% لە بودجەی عێراق وەردەگرێت، کە بەلای کەمەوە ساڵانە دەگاتە 10 مليار دۆلار.	In addition to their own resources and **incomes** – which Baghdad is unable to audit and benefit from – the KRG gets 17% of the annual Iraqi budget, worth, at the very least, almost $10bn a year.
97.	In particular, a formalized law on sharing oil **revenue** will help cement the Kurds in the framework of Iraq…	بەتايبەت پەسەندکردنی یاسایەك بۆ هاوبەشیکردنی **داهاتەکانی** نەوت یارمەتیدەردەبێت لە پتەوترکردنی مانەوەی کوردەکان لەچوارچێوەی عێراقدا…	In particular, a formalized law on sharing oil **incomes** will help cement the Kurds in the framework of Iraq…
98.	Further, the Kurdistan region depends upon the central government for nearly all its **revenues** -- some U.S. $10 billion dollars in 2010.	سەرەڕای ئەوەش هەرێمی کوردستان بەنزیکەیی بۆ هەموو **داهاتەکانی** پشتدەبەستێت بە حکومەتی ناوەندی کە لە ساڵی 2010 دا گەیشتۆتە 10 بلیۆن دۆلاری ئەمریکی.	Further, the Kurdistan region depends upon the central government for nearly all its **incomes**, which reached $10 billion US dollars in 2010.
99.	For now, Baghdad is content to have Kurdish exports contribute to national **revenues**.	کاتی ئێستا بەغدا ڕازیە هەناردەکانی هەرێمی کوردستان بەشدارییبکات لە **داهاتی** نیشتمانیدا	For now Baghdad agrees to … national **income**
100.	The prosecutors intended to charge Moammar Gadhafi, who, Crane said, "was ultimately responsible for the mutilation, maiming and/or **murder** of 1.2 million people."	داواکارەکان ویستبوویان قەزافی تۆمەتبار بکەن، بەڵکو کراین وتبووی: "لە کۆتاییدا قەزافی بەرپرسیار بووە لە شێواندن و **کوشتنی** 1,2 ملیۆن کەس"،	The prosecutors had wanted to charge Gadhafi, Crane had even said: "ultimately Gadhafi was responsible for the mutilation and **killing** of 1.2 million people."
101.	Whilst Christians are being **murdered** and persecuted across Iraq and Iran, in Kurdistan they are welcomed. The Kurdish President has even invited Christian refugees to take up safe haven in his	لەکاتێکدا مەسیحییەکان لەسەرانسەری عیراق و ئێراندا **دەکوژرێن** و دەچەوسێنرێنەوە، ئەوان لە کوردستاندا پێشوازیان لێدەکرێت. سەرۆکی هەرێمی کوردستان تەنانەت ئاوارە مەسیحییەکانی بانگهێشتکرد هەرێمی کوردستان بکەنە پەناگەی ئارامی	Whilst Christians across Iraq and Iran are being **killed** and persecuted, in Kurdistan they are welcomed. The President of Kurdistan region has even invited Christian refugees make the Kurdistan region a quiet

	region.	خۆیان.	shelter.
102.	For justice to be done, the UN must fully recognise the **murder** of the Kurds for the genocide that it was.	بۆ ئەوەی دادپەروەری جێبەجێبکرێت، نەتەوە یەکگرتووەکان پێویستە بە تەواوی **کوشتنی** کوردەکان بە جینۆساید بناسێنێت.	...the united nations should fully recognise the **killing** of the Kurds as genocide.
103.	Supporters of dictator Bashar al-Assad are being picked off in targeted **assassinations** while opposition activists are tortured to death.	پشتیوانانی بەشار ئەسەد لە ئامانجە **کوشتار**ییەکاندا دەسنیشان دەکرێن لە کاتێکدا چالاکانی ئۆپۆزسیۆن بە ئازاردان روبەڕوی مەرگ دەکرێنەوە.	Supporters of Bashar Assad are picked off in **killing** targets while opposition activists are subjected to death by torture.
104.	…the region is attracting major players, evidenced none other by former BP **chief** Tony Hayward's $2.1bn deal for oil assets in the region.	…هەرێم سەرنجی کریارە گەورەکان ڕادەکێشێ، وەک بەڵگەش گرێبەستی نەوتی (تۆنی هەیوەدی) **بەڕێوەبەری** کۆمپانیای نەوتی بەریتانی (BP) یە بە بڕی 2.1 ملیار دۆلار لە هەرێمدا.	…the region is attracting major players, as an evidence the BP **manager** Tony Hayward's $2.1bn oil contract in the region.
105.	When Frank Wisner, the seasoned U.S. diplomat and **envoy** of President Obama, met with Hosni Mubarak on Tuesday, Feb. 1…	کاتێك فرانك ویزنەری دیپلۆماتکار و **نوێنە**ری سەرۆك ئۆباما لە 1ی شوباتدا چاوی بە حوسنی موبارەك کەوت…	When Frank Wisner, the diplomat and **representative** of President Obama, on Feb. 1 met with Hosni Mubarak…
106.	But one thing we got reasonably right - and for which the much maligned American **viceroy**, L. Paul Bremer, and his colleagues in the senior ranks of the Bush administration have gotten too little credit...	بەڵام شتێکی باشمان ئەنجامداوە و، بۆ سەرکۆنەکردنی پۆل بریمەر **نوێنە**ری پێشووی ئەمریکا لە عیراق و هاوڕیکانی لە پلە باڵاکانی ئیدارەی بوش بڕێکی کەمیان بەرکەوتووە...	But we have done one good thing, and to condemn Paul Bremer, the former American **representative** to Iraq and his colleagues in the senior ranks of the Bush administration, they have gotten little credit...
107.	Western systems most commonly passed all **property** intact to the eldest son, thus preserving large estates.	سیستەمی خۆرئاوایی بەشێوەیەکی عادەتی هەمو **سامانە**کەی بۆ گەورەترین کوڕ لە خێزانەکەدا بەجێدەهێلێت، بەم شێوەیەش دەبێتە هۆی پاراستنی سەروەت و سامان.	Western systems in a usually way passed all the **wealth** to the eldest son in the family, thus preserving the wealth.
108.	In contrast, Islamic law stipulated a much fairer division of **assets**… but this meant that large **estates** fragmented.	بە پێچەوانەوە، یاسای ئیسلامی دابەشکردنێکی زۆر دادپەروارانەتری **سامان** پەیڕەو دەکات… بەڵام ئەمە مانای ئەوەبو کە **سامانە** گەورەکە نەدەما.	In contrast, Islamic law stipulated a much fairer division of **wealth**… but this meant that large **wealth** fragmented.
109.	Before sending in the 101st **Airborne**, we should find out what people on the ground want and need.	پێش ناردنی **فڕۆکە**ی ژمارە 101، پێویستە ئەوە بزانین کە خەڵکی لە خوارەوەی ئەو فڕۆکانەوە چییان پێویستەوە و چییان دەوێت،	Before sending **plane** number 101, we should find out what people below/under the aeroplane want and need.
110.	They build huge mansions back home with large staffs and private **jets**.	تەلاری گەورەیان لەو وڵاتە دروستکردوە و **فڕۆکە** و ستافی تایبەتیان هەیە	They build huge mansions back home with private **planes** and staffs.
111.	Washington’s leverage includes the promised sale to Mr. Maliki’s government of F-16 **warplanes** and training for Iraqi pilots.	دەسەڵاتی واشنتۆن بەسەر مالیکیدا بریتییە لە بەڵێنی فرۆشتنی **فڕۆکە**ی ئێف-16و مەشقپێکردنی فڕۆکەوانە عێراقییەکان.	Washington’s power over Maliki is the promise of selling of F-16 **planes** and training for Iraqi pilots.
112.	He hinted that in future the Turkish navy would protect any Turkish aid **flotilla** going to Gaza.	لە هەمان کاتدا ئاماژەی بەوە کرد کە هێزی دەریایی تورکی پارێزگاری هەر **کەشتیەکی** یارمەتی مرۆڤانەی تورکی دەکات کە بەرەو غەزە بڕوات لە داهاتودا.	In the meantime, he indicated that in future the Turkish naval forces would protect any Turkish **ship** carrying humanitarian aid to Gaza.
113.	Turkey has already imposed sanctions on Israel in retaliation for the aid-**boat** raid…	تورکیا ماوەیەکە سزای سەپاندوە بە سەر ئیسرائیلدا لە ئەنجامی هێرشکردنە سەر **کەشتیە**کە….	Turkey has imposed sanctions on Israel…as a result of the raiding the **ship**….

114.	…the Monitor Group, a consultancy **firm** founded by Harvard professors…	**کۆمپانیا**ی ڕاوێژکاری (مۆنیتۆر گروپ)… کە لەلایەن چەند مامۆستایەکی زانکۆی (هارڤەرد)ەوە دەمەزرێنراوە…	The Monitor Group consultancy **company**… founded by some Harvard University teachers…
115.	Dublin-based Petroceltic International won two production contracts with the US **firm** Hess Corp	کۆمپانیای پێترۆسێلتیک ئینتەرناشناڵیش لەگەڵ کۆمپانیای هێس کە **کۆمپانیا**یەکی دیکەی نەوتی ئەمریکییە، دوو کۆنتراکتی بەرهەمهێنانی دیکەیان لە هەرێمی کوردستاندا بەدەستهێنا.	Petroceltic International company with Hess company, which is another American oil **company**, gained two production contracts in Kurdistan Region.
116.	UK **firms** are providing premises management and management more generally in Erbil’s hotels.	هەروەها **کۆمپانیاکانی** بەریتانیا لە هۆتێلەکانی هەولێر بەشێوەیەکی گشتی خەریکی پەرەپێدانی کاری ئیدارین لەو هۆتێلانە.	The British **companies** are also engaged in developing management works in general in Hawler’s hotels.
117.	…the British **firm**, Consultancy for Conservation, is working closely with UNESCO and the KRG on the restoration and redevelopment of the Citadel.	…**کۆمپانیا**ی بەریتانی Consultancy for Conservation، لەنزیکەوە لەگەڵ یونسکۆ و حکومەتی هەرێمی کوردستان کار دەکات بەمەبەستی نۆژەنکردنەوەی قەڵای هەولێر	…the British **company**, Consultancy for Conservation, is working closely with UNESCO and the Kurdistan Regional Government on the restoration and redevelopment of Hawler Citadel.
118.	It has made every effort to diversify the countries of provenance, signing contracts with **outfits** from the US, UK, France, Germany, China and others…	حکومەتی هەرێم هەموو هەوڵێکیدا بۆ ئەوەی وڵاتەکان هەمەجۆر بن و گرێبەستی لەگەڵ **کۆمپانیاکانی** ئەمریکا و بەریتانیا و فەڕەنسا و ئەڵمانیا و چین و وڵاتانی تردا…	Kurdistan Region has made every effort so that the countries are diverse, signing contracts with **companies** from American and Britain and France and Germany and China and other countries…
119.	But Taiwan also edged away from the brink of national suicide by restraining secessionist impulses and **pragmatically** forging cooperative economic and social ties with the mainland.	هەروەها تایوان لەکەناری خۆکوژی نەتەوەیی گەڕاوەتە ئەویش لەڕێگەی کۆنترۆڵکردنی حەزەکانی بۆ ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی بەشێوەیەکی بێ بەرنامە و، دروستکردنی هاوکاری ئابوری **زیرەکانە** و پەیوەندی کۆمەڵایەتی بەهێز لەگەڵ چین.	But Taiwan also edged away from the brink of national suicide by restraining secessionist impulses and **cleverly** making cooperative economic and social ties with the mainland.
120.	Keep Baghdad weak and sustain political divisions – that is the Kurdish strategy for Iraq, underpinned by an **astute** game of manipulation and patience.	’لاواز کردنی بەغداد و بەردەوامیدان بە دابەش بوونی سیاسی‘ بریتیە لە ستراتیجی کورد لە عێراق، کە بە پشت ئەستورە بە سیاسەتی **زیرەکانە**ی دەستبە سەرداگرتن و پشوودرێژی.	Weaking Baghdad and sustaining political divisions is the Kurdish strategy for Iraq, underpinned **cleverly** by a policy of manipulation and patience.
121.	It has been the Kurdistan regional government’s **genius** to sell itself as the last frontier in oil exploration and as virgin territory receptive to private enterprise...	**زیرەکی** حکومەتی هەرێمی کوردستان بوو کە وەکو دوا سنوور لە گەڕان بەشوێن نەوتدا خۆی بفرۆشێت و وەکو خاکێکی بەکارنەهاتوو ی کراوە بۆ دەستپێشخەری تایبەتی...	It has been the Kurdistan regional government’s **cleverness** to sell itself as the last frontier in oil exploration and as virgin territory receptive to private enterprise...
122.	…earthquake in south-eastern Turkey has prompted some newspaper **commentators** to urge the nation to seize the moment to embrace reconciliation between ethnic Turks and Kurds.	زەمین لەرزەکانی باشوری ڕۆژهەڵاتی تورکیا (کوردستانی تورکیا) چەند **ڕۆژنامەنوسانیان** هاندا داوا لە هاولاتیان بکەن ئەم ساتە وەختە بەدەرفەت بزانن بۆ بەرقەرار کردنی ئاشتی لەنێوان هەردوو نەتەوەی تورک و کورددا.	The earthquakes in south-eastern Turkey (Kurdistan of Turkey) have prompted some **journalists** to urge the nation to seize the moment to prevail peace between the two nations of Turks and Kurds.
123.	Some **commentators** also criticise inadequate controls over building standards after the quake, near the city of Van, which caused many	هەروەها هەندێ لە **ڕۆژنامەنوسان** ڕەخنە لە خراپی کۆنترۆڵی ستانداردی بیناسازی دەگرن دوای زەمین لەرزەکە لە نزیک شاری وان کە بووە هۆی دارمانی چەندین باڵەخانە و گیان	Also, some **journalists** criticise the poorness of controls over building standards after the earthquake near the city of Van, which caused the collapse of

	buildings to collapse and killed hundreds of people.	لەدەستدانی سەدان کەس.	many buildings and the loss of hundreds of people.
124.	We are **thrilled** that the majority of the KRG's scholars under the Human Capacity Development Programme are choosing to go to the UK.	**خۆشحاڵیشین** کە زۆرینەی خوێندکارانی هەرێمی کوردستان بەرنامەی تواناسازی مرۆیی بەریتانیان هەڵبژاردووە بۆ درێژەدان بە خوێندنیان.	We are also **pleased** that the majority of the Kurdistan region students under the Human Capacity Programme have chosen to go to Britain to pursue [their] studies.
125.	We are **delighted** that so many are choosing to come to the UK; **delighted** and proud, and we are doing all we can to make the visa process as simple as possible.	ئێمە زۆر **خۆشحاڵین** بەوەی زۆر لە خوێندکارەکان بەریتانیایان هەڵبژاردووە، **خۆشحاڵین** و لە هەمانکاتدا جێگەی شانازیشە و ئێمە لەلایەن خۆشمانەوە هەموو توانایەکمان بەکاردێنین بۆ ئەوەی پرۆسەی وەرگرتنی ڤیزا ئاسان بکەین.	We are **pleased** that so many students have chosen the UK; we are **pleased** and at the same time proud, and from our side we are doing all we can to make the visa easy.
126.	I was **delighted** to see the role that British archaeologists had played throughout the last hundred years in excavating at Shanidar…	زۆریش **خۆشحاڵ** بووم بە رۆڵی شوێنەوارناسانی بەریتانی لە دۆزینەوەی ئەم شوێنەوارە مێژوویانەدا لە شانەدەر...	I was **delighted** to see the role that British archaeologists had played throughout the last hundred years in excavating at Shanidar…
127.	The U.S. withdrawal was forced in part by a **deal** struck by the Bush administration, as well as domestic pressure on Mr. Maliki....	بەشێك لە هۆكاری كشانەوەی ئەمەریکا لەعێراق بریتی بو لە **رێککەوتنێکی** ئیدارەکەی بوش، لە هەمان کاتدا فشارێکی ناوخۆیی بۆ سەر مالیکی...	The American withdrawal was forced in part by an **agreement** of Bush administration, at the same time internal pressure on Maliki…
128.	Baghdad and Erbil would be well served by a fundamental **deal** to settle these concerns	بەغداد و هەولێر بە **رێکەوتنێکی** سەرەکی بۆ چارەسەرکردنی ئەم نیگەرانیانە سوودمەنددەبن	Baghdad and Hawler, by a main **agreement** to settle these concerns, will be beneficial,
129.	Investors of all stripes descend on the Iraqi Kurdish capital to spend their **dollars**…	وەبەرهێنەران بە هەموو جۆرێکەوە دەرژێنە پایتەختی کوردستانی عیراق بۆ خەرجکردنی **پارەکانیان**...	Investors of all kinds descend on the capital of Iraqi Kurdistan to spend their **money**…
130.	Iraqi President Talabani's slipping of **cash** to wounded warriors during visits at Walter Reed is an image of a man who had the most to profit from U.S. intervention...	بەخشینی **پارە** لەلایەن جەلال تاڵەبانی بە بریندارەکانی شەڕ لە سەردانێکیدا بۆ (والتە رێد) وێنەی کەسێکە کە زۆرترین بەرژەوەندی لە داگیرکاری ئەمەریکا بە دەستهێناوە...	Giving out **money** by Jalal Talabani to wounded warriors during visits at Walter Reed is an image of a man who had the most to interest from U.S. invasion...
131.	Afren, an oil and natural gas company based in London that had focused on pan-African exploration and production, snagged a US$588.25 million **deal** in Kurdistan…	کۆمپانیای ئەفرێنی بەریتانی، کە کۆمپاینیا نەوت و غازی سرووشتییە و لە ساڵی 2004 دا وەک کۆمپانیایەکی پان-ئەفریکایی بۆ دۆزینەوەو بەرهەمهێنانی نەوت دامەزرێندرا، بڕی **گرێبەستەکەی** لە هەرێمی کوردستان کە مانگی رابردوو راگەیەندرا، 588.25 ملیۆن دۆلارە..	British Afren company, which is an oil and natural gas company founded in 2004 as a pan-African exploration and production company, has a **contract** with Kurdistan Region which is worth 588.25 million dollars.
132.	Relying on their curious interpretation of the Constitution, Baghdad then blacklisted any companies willing to sign separate **deals** with authorities in Erbil.	بە پشبەستن بەتەفسیرە نائاساییەکەیان، بەغدا هەر کۆمپانیایەك دەخاتە لیستی ڕەشەوە کە ئامادەی ئیمزاکردنی **گرێبەستێکی** جیا بێت لەگەڵ دەسەڵاتەکانی هەولێردا.	Relying on their abnormal interpretation, Baghdad puts any companies into blacklist that are ready to sign separate **contracts** with authorities in Hawler.
133.	**The deal** represents a significant victory for Kurdish leaders…	**گرێبەستەکە** بەرجەستەی سەرکەوتنێکی گەورەیە بۆ سەرکردە کوردەکان...	**The contract** represents a great victory for Kurdish leaders…
134.	If they could have agreed on an oil law a few years ago, Iraq would have quickly attracted much more investment in its oil sector and signed all the oil production **deals** it needed…	ئەگەر بیانتوانیایە چەند ساڵێك پێش ئێستا لەسەر یاسای نەوت و گاز ڕێککەوتنایە، ئەوا عێراق بەڕەوتێکی خێرا وەبەرهێنانی زیاتری کێشدەکرد بۆ کەرتی نەوت و هەموو ئەو **گرێبەستە** نەوتیانەشی ئیمزادەکرد	If they could have agreed on an oil law a few years ago, Iraq would have quickly attracted much more investment in its oil sector and signed all the oil production **contracts** it

		کەپێویستی پێیان بوو…	needed…
135.	That is because the region is attracting major players, evidenced none other by former BP chief Tony Hayward's $2.1bn **deal** for oil assets in the region.	هەرێم سەرنجی کڕیارە گەورەکان ڕادەکێشێ، وەک بەڵگەش **گرێبەستی** نەوتی (تۆنی هەیوەدی) بەڕێوەبەری کۆمپانیای نەوتی بەریتانی (BP) یە بە بڕی 2.1 ملیار دۆلار لە هەرێمدا.	That is because the region is attracting major players, as an evidence the BP manager Tony Hayward's $2.1bn oil **contract** in the region.
136.	A Northern Irish company won a significant **order** for construction equipment.	کۆمپانیایەکی ئیرلەندای باکوور **گرێبەستێکی** گەورەی بەدەستهێنا بۆ هێنانی کەلوپەلی بیناسازی بۆ کوردستان.	A Northern Irish company won a great **contract** for bringing construction equipment to Kurdistan.
137.	Contrary to widespread **skepticism** in the American political class, these decisions gradually brought the security under much better control.	بە پێچەوانەی ئەو **گومانە** بڵاوانەی کە لە ناو چینە سیاسیەکاندا هەبون، ئەم بڕیارانە بە شێوەیەکی قۆناغ بە قۆناغ بارودۆخی ئەمنی باشتر کرد	Contrary to widespread **doubt** in the political class, these decisions gradually brought the security under much better control.
138.	By facilitating a dysfunctional coalition driven by **suspicion** in Baghdad, Kurdistan has been able to further its own ambitions	بە هۆی ئاسانکاری کردن لە هاوپەیمانیەتیەکی ناعەمەلی لەسەر بنەمای **گومان** لە بەغداد، کوردستان توانیویەتی تموحەکانی خۆی زیاد بکات.	By facilitating a dysfunctional coalition driven by **doubt** in Baghdad, Kurdistan has been able to further its own ambitions
139.	…provides the Kurds with a powerful bargaining chip that allows them to push for other **objectives** in the meantime. This includes **objectives** related to their own energy sector.	…کارتێکی بەهێز لە دەستی کورد دایە بۆ دروستکردنی فشار بۆگەیشتن بە **ئامانجەکانی** تری. لەو **ئامانجا**نەش کەرتی ووزە یە لە کورستان.	…provides the Kurds with a powerful bargaining chip that allows them to push for other **aims** in the meantime. This includes **aims** related to their own energy sector.
140.	…the KRG achieved one of its longtime **objectives**: the opening of a U.S. Consulate in the region's capital of Erbil.	…حکومەتی هەرێمی کوردستان یەکێك لە **ئامانجە** درێژخایەنەکانی بەدەستهێنا ئەویش بریتیە لە کردنەوەی کونسوڵخانەی ئەمریکا لە هەولێر…	…the KRG achieved one of its longtime **aims**: the opening of a U.S. Consulate in the region's capital of Erbil.
141.	A change in ruling elites and system of governance is still a distant **goal**" – and one that the West will seek to keep far removed.	بەڵکو تاکو ئێستاش گۆڕینی نوخبەکانی دەسەڵات و ڕژێمی حوکم ئامانجێکی دوورە، چونکە خۆرئاوا هەوڵدەدات نەگەنە بەدیهێنانی ئەو **ئامانجە**	A change in ruling elites and system of governance is still a distant **aim**" – and one that the West will seek to keep far removed.
2. Optional Generalisation (Hyponum > Superordinate)			
1.	Well, there are more than you would think and I hope to answer that question in future **columns**.	لەڕاستیدا کاری بازرگانی بەریتانیا زۆر زیاترە لەوەی تەسەوری دەکرێ، هیوادارم لە **وتارەکانی** داهاتوومدا ئەم پرسیارە وەڵامبدەمەوە	In fact British business work is much more than you would imagine and I hope to answer that question in future **articles**.
2.	Former CIA **super-lawyer** John Rizzo tells PBS in an upcoming episode of "Frontline" that… Obama "changed virtually nothing with respect to existing CIA programs and operations."	لەبەرنامەی بەناوبانگی "frontline" تۆڕی بی بی ئێس "جۆن ریزۆ"ی **پارێزەری** پێشوو لە ئاژانسی هەواڵگری مەرکەزی ئەمریکا " سی ئای ئەی" وتی… ئۆباما شتی ئەوتۆی نەگۆڕی لەو بەرنامە و پرۆسانەی سی ئای ئەی هەیبوو".	In the well-known "frontline" programme on the BPS network, John Rizzo, the former **lawyer** of American Central Intelligence Agency (CIA), said… Obama did not change anything with respect to existing CIA programs and processes."
3.	These guys are nothing more than **mercenaries** who wrap themselves in the flag and get wealthy on the backs of the men and woman they once commanded.	ئەوانە هیچ نین جگە لە **کۆمەڵێك** کە لەسەر حسابی کۆمەڵێك ژن و پیاوی ئەم وڵاتە خۆیان دەوڵەمەند دەکەن.	These guys are nothing more than **a group** who wrap themselves in the flag and get wealthy on the backs of the men and woman they once commanded.

4.	On Tuesday, it was reported that a second man had set himself on fire in Egypt, and up to **seven men** had either tried to or succeeded in setting fire to themselves...	دوای ئەوە هاوڵاتیەکی تری میسر خۆی سووتاند و لە شارە جیا جیاکانی جەزائیریش لەم چەند ڕۆژەی دواییدا **حەوت کەس** خۆیان سووتاندووە یان هەوڵیانداوە خۆیان بسووتێنن..	On Tuesday, it was reported that a second man had set himself on fire in Egypt, and up to **seven persons** had either tried to or succeeded in setting fire to themselves...
5.	…crowds of energetic, strong-willed **men** from all walks of life and even some women, all determined to shape their destiny and become masters of their own fate.	…قەرەباڵغی زۆر و **کەسانی** بە ورە و بەهێزی سەرجەم کایەکان و تەنانەت هەندێك لە **ژنانیش**، هەموو پێکەوە شێوە و شکڵی چارەنووسیان دەستنیشان دەکەن و دەبن بە پاڵەوانی قەدەری خۆیان.	…crowds of wilful and strong **persons** from all field of life and even some women, all determined to shape their destiny and become masters of their own fate.
6.	The trip forms part of a global drive launched by **ministers** on behalf of British companies.	ئەو گەشتەی بازرگانەکان بەشێکە لە "هەڵمەتی جیهانی" کە لەلایەن **بەرپرسانی** بەریتانییەوە پشتگیری کراوە...	The trip forms part of a global drive launched by **officials** on behalf of British companies…
7.	Iraq has control over pipelines that allow for oil to be **exported** more efficiently.	عێراق کۆنترۆلی هەیە بەسەر بۆڕیە نەوتیەکاندا کە لە ڕێگەیەوە بە شێوەیەکی ئابوریانە نەوت **دەنێردرێتە دەرەوە**.	Iraq has control over oil pipes through which oil will be **sent out**.
8.	With plans to **quadruple** the country's oil revenues over the next five years…	بە لەبەرچاوگرتنی پلانەکانی وڵات بۆ **فراوانکردنی** داهاتەکانی نەوت لە پێنج ساڵی ئایندەدا…	With the country's plans to **widen** the oil revenues over the next five years…
9.	**United Nations** peacekeepers and aid workers must be free to reach those in need.	هەروەك دەبێت ڕێگە بۆ هێزە ئاشتیپارێزە **نێودەوڵەتییەکان** و کارمەندانی بواری یارمەتییە مرۆییەکان خۆشبکرێت بۆئەوەی سەربەستانە بگەنە لێقەوماوان.	The way should be paved for the **international** peacekeeping forces and human aid workers to reach those in needs freely.
10.	The quasi-**civil war** that raged five years ago is dormant…	نیمچە **شەڕ**ەکەی پێنج ساڵ لەمەوبەر وەکو نوستو وایە…	The quasi-**war** that raged five years ago looks like asleep…
11.	We are looking to build on that and my **officials** in Erbil stand ready to help.	ئێمە هەوڵ دەدەین کە ئەم پەیوەندیانە بەرەو پێش ببەین و **فەرمانبەرەکانمان** لە هەولێر لە ئامادە باشیدان بۆ هەموو هاریکارییەك.	We are trying to improve these links and my **employees** in Hawler are prepared to help.
12.	Future historians will long puzzle over how the self-immolation of a Tunisian **street vendor**, Mohamed Bouazizi...	مێژونوسان لە داهاتودا بۆ ماوەیەکی دورودرێژ باس لە خۆسوتاندانەکەی **هاوڵاتیە تونسیەکە**، محەمەد بو عەزیزی، دەکەن...	Historians in the future will long speak over the self-immolation of the **Tunisian citizen**, Mohamed Bouazizi....
13.	We need everyone's involvement… to solving such a widespread **pandemic** of violence.	پێویستمان بە هیمەتی هەمو لایەکە… بۆ چارەسەرکردنی ئەم توندوتیژیە **کوشندە**و بەربڵاوە لەسەرانسەری جیهاندا.	We need everyone's effort ...to solving such a widespread **deadly** violence.
14.	…security is the essential **prerequisite** to progress in the other two foreseeable challenges…	…ئاسیش تەنها یەکێك نیە لەو بابەتانەی کە پێویستە چارەسەر بکرێن، ئاسیش **مەرجێکی** بنەڕەتیە بۆ روبەڕوبونەوەکانی تر	…security is not one of those issues that must be resolved: security is an essential **condition** to other challenges…
15.	He said he was severely beaten, showing pictures taken afterwards of his **bruised** arm, leg and face	هەردی دەڵێت زۆریان لێداوە و وێنەکانیشی پیشاندا کە دەست و رویان **بریندار کردوە**.	Hardi said he was severely beaten and he showed pictures that they have **injured** his hand and face.
16.	Alongside tensions over **territory** and identity, it has become intertwined with energy demands, petroleum-based development and commercial interests that require security and inter-regional concessions.	هاوتەریب لەگەڵ بارگرژییەکان سەبارەت بە **خاك** و ناسنامە، کێشەی کەرکوك گرێدراوە بە داواکارییەکانی وزە و گۆڕانکارییەکانی بواری پترۆڵ و بەرژەوەندیە بازرگانیەکان کە پێویستیان بە ئاسایش و سازشی هەرێمایەتی هەیە.	Alongside tensions over **land** and identity, it has become intertwined with energy demands, petroleum-based development and commercial interests that require security and inter-regional concessions.
17.	But medical bills and legal costs, lost **wages** and lower	بەڵام خەرجیە پزیشکی و یاساییەکان، لەدەستدانی **داهات** و کەم بونەوەی	But medical bills and legal costs, lost **income** and lower

	productivity, health costs including an increased risk of HIV - these are things on which we can put a price.	بەرهەم، خەرجیە تەندروستیەکانی وەك ئەوەی مەترسیەکانی ئایدز چەند شتێکن کە ئێمە دەتوانین نرخەکانیان بەهەند وەر بگرین.	productivity, health costs including an increased risk of HIV - these are things on which we can put a price.
18.	Rahman Garib, **coordinator** of the Kurdish-based Metro Center to Defend the Rights of Journalists…	رەحمان غەریب **بەڕێوەبەری** سەنتەری میترۆ بۆ بەرگریکردن لە مافی رۆژنامەنوسان…	Rahman Garib, **director** of the Metro Center to Defend the Rights of Journalists…
19.	Brendan O'Leary is… the **Head** of (Penn Program)… and he is a former **Head** of Solomon Center…	براندن… **بەڕێوەبەری** پرۆگرامی (Penn)... و پێشتریش **بەڕێوەبەری** سەنتەری سلۆمۆن بووە…	Brendan O'Leary is… the **director** of Penn programme… and he was formerly the **director** of Solomon Center…
20.	Muslim countries now have banks, **corporations**, and stock and bond markets, and inheritance law now isn't an obstacle to capital accumulation.	وڵاتە موسڵمانەکان ئێستا بانك و **کۆمپانیا** و بازاڕی بۆرسەیان هەیە و یاسا بۆماوەییەکانیش ئێستا کۆسپ نین لەبەردەم گەشەی سەرمایەداری.	Muslim countries now have banks, **companies**, and stock and bond markets, and inheritance law now isn't an obstacle to capital accumulation.
21.	Scott Wilson and GMW, the architects, are with their local **partner** ITSC hard at work on the 'master plan' for Suleymaniya airport.	کۆمپانیاکانی Scott Wilson و GMW خەریکی کارکردنن لەگەڵ **کۆمپانیا** ناوخۆییەکان بەناوی ITSC بەمەبەستی دانانی "ماستەر پلانی" فڕۆکەخانەی سلێمانی.	Scott Wilson and GMW companies are working with the local **companies** named ITSC to make the 'master plan' for Suleymaniya airport.
22.	...environmentalists spurred a government investigation that concluded General Galant had seized public **land** near his home.	..هەندێك لە ژینگەوانان لێکۆڵینەوەیەکی حکومەتیان دەست کەوتوە کە ئەو جەنەراڵە دەستی بەسەر **موڵکی** حکومەتدا گرتوە لە نزیك ماڵەکەیدا	...environmentalists spurred a government investigation that concluded General Galant had seized state **property** near his home.
23.	The emergence of banks in Europe led long-term British interest rates to drop by two-thirds leading up to the Industrial Revolution. No such **drop** occurred in the Arab world…	سەرهەڵدانی بانك لە ئەوروپا بوە هۆی گرنگی دانی درێژخایەنی بەریتانیا بە سو بە داشکاندنی 3/2 کە بوە هۆی سەرهەڵدانی شۆڕشی پیشەسازی. هیچ **شتێك** لەم جۆرە لە جیهانی عەرەبدا روینەد…	The emergence of banks in Europe led long-term British interest rates to drop by two-thirds leading up to the Industrial Revolution. No such a **thing** occurred in the Arab World...
24.	It also plays a growing **commercial** role: Turkish companies have even won contracts to collect the rubbish in Baghdad and Basra.	هەروها رۆڵیکی **ئابوری** گەورەش دەگێڕێ بە رادەیەك کە کومپانیای تورکی کۆنتراکتی کۆکردنەوەی زبڵی بەغدا و بەسرەشیان دەستەبەر کردوە.	It also plays a big **economic** role in a way that Turkish companies have even won contracts to collect the rubbish in Baghdad and Basra.
25.	…a UK **consortium**, Spectrum C2R, has just won a major contract for waste management in Salahaddin and half of Erbil:	**گرووپێکی** بەریتانی Spectrum C2R، گرێبەستێکی لە سەلاحەددین و نیوەی شاری هەولێر بەدەستهێناوە بەمەبەستی چاودێریکردنی پاشماوەکان،	A British **group**, Spectrum C2R, has just won a major contract for waste management in Salahaddin and half of the city of Erbil:
26.	Iraqi Kurdistan has made **remarkable** strides but it is still evolving.	کوردستانی عێراق هەنگاوی **گەورەی** هاویشتووە، بەڵام هێشتا هەر لە گەشەکردندایە..	Iraqi Kurdistan has taken **great** steps but it is still developing.
27.	Students here readily raise their hands to ask or answer questions and to contribute to class **discussions**.	فێرخوازان لێرە بەپەرۆشیەوە دەستیان هەڵدەبڕن بۆ پرسیارکردن یان وەڵامدانەوەی پرسیار یان بەشداریکردن لە **گفتوگۆکاندا**…	Students here eagerly raise their hands to ask or answer questions and to contribute to class **conversations**.
28.	Many Iraqi Kurds are unwilling to do **menial tasks**, and the government and industries are forced to import foreign workers...	زۆربەی کوردەکانی عێراق نایانەوێت **کار** بکەن کە حکومەت و لایەنە پیشەسازیەکانی ناچار کردوە کە کرێکاری دەرەکی بێنن…	Most Iraqi Kurds do not want to **work**, this has obliged the government and the industrial bodies to bring in outside workers…
29.	When the **air campaign** began last spring, he was on the	کاتێك بەهاری رابردو **هێرشەکان** دەستیان پێکرد، قەزافی لەوپەری	When the **attacks** began last spring, he was on the verge of

	verge of massacring the opposition in the rebel stronghold of Benghazi.	ئەنجامدانی رەشەکوژییەکدا بو دژی ئۆپۆزسیۆن لە شاری بنغازی.	massacring the opposition in the rebel stronghold of Benghazi.
30.	The most striking of Erbil's car showrooms is the one for Land Rover, Range Rover and now the latest Jaguar models: all classics of British **design and engineering and brands**…	سەرنجڕاکێشترین پێشانگەی ئوتومبێل پێشانگەکانی ئۆتۆمبێلی لاندرۆڤەر، ڕێنجرۆڤەر و ئێس تاش دواترین مۆدێلی جۆری جاکوار، کە هەموویان **بەرهەمی** بەریتانیان...	The most striking of car showrooms is the one for Land Rover, Range Rover and now the latest Jaguar models: all are British **products**…
31.	During my **service** in Europe I saw firsthand how those troops added to American security by deterring conflict in two vital areas of the world.	لە کاتی **کارکردنمدا** لە ئەوروپا بۆ خۆم بینیم کە چۆن ئەو هێزانە بۆ هێزی ئەمەریکا زیاد کران بە وەستاندنی ڕوبەوڕووبوەنەوەکان لە 2 ناوچەی گرنگی جیهاندا.	During my **work** in Europe I saw myself how those troops added to American forces by stopping combat in two vital areas of the world.
32.	We don't have a **reliable** electricity grid or a water supply; we have problems with everything…	کێشەمان لەگەڵ هەمو شت هەیە، تۆڕی کارەبای **باشمان** نیە و ئاوی تەواو نیە…	We have problem with everything, we don't have a **good** electricity grid or sufficient water…
33.	General officers get a **decent pension**. They get medical care and PX privileges.	چونکە ئەو جەنەراڵانە **موچەی شایستە** وەردەگرن و چاودێری تەندروستی و ئیمتیازاتی باشیان هەیە	Because these generals get a **decent salary**, medical care and good privileges.
34.	…the birth in Kurdistan of an island of civility and free markets and the birth in Iraq of a diverse **free** press.	…لەدایکبونی کوردستانێك لە خاکی مەدەنییەت و بازاری ئازاد و لەدایکبونی چاپەمەنی **سەربەخۆ** لە عێراق.	…the birth in Kurdistan of an island of civility and free markets and the birth in Iraq of a diverse **independent** press.
35.	...they do need to work together, under a common **platform** of constitutional rights…	...پێویستە پێکەوە لەچوارچێوەی **بەرنامە**یەکی هاوبەشدا کار بۆ مافە دەستوریەکانتان بکەن…	...they need to work together, within a frame of a common **programme** for your constitutional rights…
36.	Mohammed Hakim… denied that the opposition started the protests or used the situation for political **gain**.	محەمەد حەکیم ... رەتی دەکاتەوە کە ئۆپۆزسیۆن خۆپیشاندانی دەستپێکردبێت یان بارودۆخەکەیان بۆ **بەرژەوەندی** سیاسی بەکار هێنابێت.	Mohammed Hakim… denied that the opposition started the protests or used the situation for political **interest**.
37.	And that is why it is so important for us to continue gradually and persistently pushing the democracy **agenda** in Iraq.	لەبەر ئەوە گرنگە هەنگاو بە هەنگاو و لێبڕاوانە بەردەوام بین لە جێبەجێکردنی **بەرنامەیەکی** دیموکراتیانە لە عێراقدا،	Therefore, it is so important to continue step by step and persistently in implementing a democratical **programme** in Iraq.
38.	Saddam's **henchmen** pledged to "bury them with bulldozers".	**پیاوەکانی** سەدام بەڵێنیاندابوو بە بیلدۆزەر بیاننێژن و بیانشارنەوە.	Saddam's **men** promised to bury and hide them with bulldozers.
39.	Security forces controlled by Mr. Maliki have surrounded the **compounds** of Sunni leaders in Baghdad.	هێزەکانی ئاسایشی سەر بە مالیکی گەمارۆی ئەو **ناوچانە**یان داوە کە سەرکردە سوننەکانی تێدا جێگیرە لە بەغدا.	Security forces belonging to Maliki have surrounded those **areas** where Sunni leaders settled in Baghdad.
40.	An attack by Kurdistan Workers Party (PKK) guerrillas in Hakkani **Province** in eastern Turkey overnight killed five people, including two security men.	لە هێرشێکدا کە لەلایەن گەریلاکانی پارتی کرێکارانی کوردستان PKK لە **ناوچەی** هەکاری لە ڕۆژهەڵاتی تورکیا ئەنجام درا، 5 کەس کوژران کە دوانیان لە هێزەکانی ئاسایش بون.	In an attack by Kurdistan Workers Party (PKK) guerrillas in Hakkani **area** in eastern Turkey people were killed, two of them were from security forces.
41.	For 30 years, American diplomats would enter one of the lavish palaces in Heliopolis, the **neighborhood** in Cairo from which Mubarak ruled Egypt.	وا بۆ 30 ساڵ دەچێت دیپلۆماتکارە ئەمریکیەکان سەردانی یەکێك لە کۆشکەکان دەکەن لە هێلیۆپۆلیس ئەو **ناوچە**یەی قاهیرە کە تێیدا موبارەك فەرمانڕەوایی میسر دەکات.	For 30 years, American diplomats would enter one of the palaces in Heliopolis, the **area** in Cairo from which Mubarak ruled Egypt.
42.	"But I live in that **neighborhood**. The reality of politics, the reality of the region	بەڵام من لەو **ناوچەیە** دەژیم. لە کاتێکدا تۆ بڕیاردەدەیت واقعیەتی سیاسەت و ڕاستیەکانی ناوچەکە چەند	But I live in that **area**. As you make a decision, the reality of politics and the reality of the

	has certain obligations on one as you make your decisions.	داواکاریەکت بەسەردا دەسەپێنن."	region have some requirements on you.
43.	He is **keen** to do business.	ئەو **بە پەرۆشە** کاری بازرگانی بکات.	He is **eager** to do business work.
44.	Students here **readily** raise their hands to ask or answer questions and to contribute to class discussions.	فێرخوازان لێرە **بەپەرۆشیەوە** دەستیان هەڵدەبڕن بۆ پرسیارکردن یان وەڵامدانەوەی پرسیار یان بەشداریکردن لە گفتوگۆکاندا...	Students here **eagerly** raise their hands to ask or answer questions and to contribute to class discussions.
45.	**Power** is another UK strength.	**وزە**، خاڵێکی بەهێزی دیکەی بەریتانیایە.	**Energy** is another strong point of Britain
46.	We would have been without **fuel** for cars and factories.	ئێمە بێ **وزە** بۆ سەیارەو کارگەکانمان دەماینەوە.	We would have remained without **energy** for our cars and factories.
47.	Amid the violence, Reporters Without Borders released a report listing numerous attacks targeting **reporters**…	لە درێژەی توندوتیژیەکاندا، ڕێکخراوی پەیامنێرانی بێسنور لە ڕاپۆرتێکدا لیستێك لەو پەلاماردانانەی بڵاوکردەوە کە **ڕۆژنامەنوسان**...	Amid the violence, Reporters Without Borders released a report listing numerous attacks targeting **journalists**…
48.	As Americans withdraw, the United Nations needs to ensure that **tensions** between the Iraqi army and the Kurdish pesh merga do not get out of control.	هەر کە ئەمەریکیەکان کشانەوە، نەتەوە یەکگرتوەکان پێویستی بە دڵنیاییە سەبارەت بەوەی کە **کێشەکان** لە نێوان هێزەکانی سوپای عێراق و هێزی پێشمەرگەدا لە کۆنترۆڵ دەرنەچێت.	As Americans withdraw, the United Nations needs to ensure that **problem** between the Iraqi army and the Kurdish pesh merga do not get out of control.
49.	The **photographs** of our very best generals and diplomats rushing to the Kurdish faction to cash in make this tawdry tail even uglier.	**وێنە**ی باشترین جەنەراڵە و دیبلۆماتەکانی ئێمە، کە لەم کارانەوە دەگلێن زۆر ناشرین تردەبێت،	The **picture** of our very best generals and diplomats getting involved in such actions would become much uglier.
50.	As he spoke, Mr Imam sat underneath a large **portrait** of a 16-year-old boy emblazoned with the words "Martyr: Serkio, a student in the fourth stage"	کاك زاهیر کاتێك قسەی دەکرد لە ژێر **وێنەی** گەنجێکی تەمەن 16ساڵدا دانیشتبو کە لەسەری نوسرابو "شەهید سورکێو خوێندکاری پۆلی چوار".	As Mr. Zahir spoke, Mr Imam sat underneath a large **portrait** of a 16-year-old boy emblazoned with the words "Martyr: Serkio, a student in the fourth stage"
51.	The committee collected money from demonstrators and published a daily **newsletter**.	ئەو کۆمیتەیە لە خۆپیشاندەران پارەی کۆدەکردەوە و **ڕۆژنامە**یەکی ڕۆژانەی بڵاوەدەکردەوە	The committee collected money from demonstrators and published a daily **newspaper**.
52.	“There is a small window open for press freedom here,” said Assos Hardi, editor in chief of Awene, one of the only independent **publications** in the region.	ئاسۆس هەردی خاوەن ئیمتیازی ڕۆژنامەی ئاوێنە کە یەکێکە لە **ڕۆژنامە** ئازادەکانی هەرێمەکە دەڵێت: " لێرە تەنها دەروازەیەکی بچوك هەیە بۆ ئازادی ڕۆژنامەگەری،	Assos Hardi, concessionaire of Awene newspaper, one of the free **newspapers** of the region says: “There is only a small window for journalism freedom here.”
53.	Jim Owens is a senior **lecturer** at the American University of Iraq - Sulaimani.	جیم ئۆوینز: **مامۆستا**یە لە زانکۆی ئەمریکی لە عیراق - سلێمانی.	Jim Owens is a **teacher** at the American University of Iraq - Sulaimani.
54.	Self-immolation as a public protest is rare in the Muslim world, says Dr Michael Biggs, a **lecturer** at the department of sociology at the University of Oxford, who has researched self-immolation as a political protest.	کتۆر مایکڵ بیگز **مامۆستا**ی کۆمەڵناسی زانکۆی ئۆکسفۆرد کە لەبارەی نارەزایەتیە سیاسییەکانەوە لێکۆڵینەوەیەکی ئەنجامداوە دەڵێت لە جیهانی ئیسلامدا زۆر بەکەمی شۆڕشی سیاسی بەشێوەی خۆکوژیی دەردەکەوێت.	Dr Michael Biggs, **teacher** of sociology at the University of Oxford, who has conducted a research about political protests and says [that] self-immolation as a public protest is rare in the Muslim world
55.	Speaking on Monday after the initial incident in Egypt, Mr el-Hamalawy said the government would try to paint the attempted **suicide** as an isolated political act by a	شایانی باسە ئەم وتانەی "الهمالوی" دوای یەکەم خۆسوتاندن لە میسر دێن و لە درێژەدا وتی حکومەتی ئەم وڵاتە هەوڵیداوە ئەم ڕووداوە وەکو **ڕووداو**ێکی دەروونیی لێکبداتەوە.	It is worth mentioning these words of el-Hamalawy come after the first self-immolation in Egypt, and in the detail he says the government of that country has tried to interpret this

	mentally unstable individual.		**incident** as mental incident.
56.	…an **excellent** choice and coming on top of Land Rover being awarded a significant contract with the Traffic Police…	...کە ئەمەش دەستنیشانکردنێکی **باشە** و لەدوای ئەوەش دێت کە کۆمپانیای لاندرۆڤەر گرێبەستێکی گرنگی بەدەستهێنا لەگەڵ پۆلیسی هاتووچۆدا...	…a **good** choice and coming after Land Rover company won a significant contract with the Traffic Police…
57.	At no time should Kurdistan proclaim that it is, or wishes to become, a state, for such a proclamation may **incite** Iraq to send in its troops to "quell an insurrection."	نابێت لە هیچ کاتێکدا کوردستان جاڕی ئەوە بدات و ڕایبگەیەنێت، یاخود گوزارشت لە خواستی بە دەوڵەت بوون بکات، لەبەر ئەوەی ڕەنگە ئەم جاڕدانە **وا لە** عێراق **بکات** سوپا بنێرێت بۆ «سەرکوت کردنی یاخیبوونێك کە سەریهەڵداوە»	Kurdistan should not at any time proclaim and announce or express its wish to become a state, because such a proclamation may **make** Iraq send in troops to "quell a rebellion emerged."
58.	Sunni and Kurdish leaders also **urged** U.S. officials to broker a deal for a stay-on force with Mr. Maliki…	سەرکردە سوننە و کوردەکان **داوایان** لە دەسەڵاتدارانی ئەمەریکا **کرد** بۆ هێشتنەوەی چەند هێزێك بە ڕێکەوتن لەگەڵ مالیکی،	Sunni and Kurdish leaders also **asked** American officials to keep some of the forces in agreement with Maliki,

Appendix 16

Findings of the Particularizing Translation Procedure

No.	ST	TT	BT
	1. Obligatory particularisation		
1.	This is hardly surprising but is another reason why the APPG seeks to raise the **profile** of Kurdistan and to build stronger and deeper commercial, political and cultural links.	ئەمەش شتێکی چاوەڕوانکراوە هەر بۆیە گرووپی پارتەکانی بەریتانیا هەوڵی داوە **ناوی** کوردستان بە خەڵک بناسێنێ و پەیوەندیەکی سیاسی، ئابووری، کولتووری قوڵ دروست بکات.	This is hardly surprising but is another reason why the APPG seeks to raise the **name** of Kurdistan and to build stronger and deeper commercial, political and cultural links.
2.	If Egypt does descend into chaos or become an Iranian-style **theocracy**, people might look back at Mubarak's regime fondly.	ئەگەر میسر بەرەو نائارامی و توندوتیژی هەنگاو بنێ یان ببێت بە **وڵاتێکی** شێوە ئێرانی **ئیسلامی**، ئەوا ئەوکات خەڵك ڕەنگە ئاوات بۆ دەسەڵاتەکەی موبارەك بخوازێت.	If Egypt takes steps towards instability and violence or become an Iranian-style **Islamic country**, people might wish back to Mubarak's authority.
3.	The biggest divisions I think within the Arab Part of Iraq are not between the Sunnis and Shiites, are rather between sectarian and nationalists within **those communities**.	پێموانیە گەورەترین دابەشبوونی نێوان عەرەبەکانی عێراق لەنێوان شیعە و سوننەکاندا بێت، بەڵکو لەنێوان عەلمانی و ناسیۆنالیستەکانی **ناو هەردوو ئەو تائیفانەدایە**.	I think the biggest division within the Iraqi Arabs is not between the Shiites and Sunnis, it is rather between secularists and nationalists within **these two sects.**
4.	This made female genital mutilation, **forced marriage**, and child labour all criminal offences for the first time.	ئەمەش خەتەنەکردنی مێینە و **بەزۆر بەشوودان** و کارکردنی منداڵانی بۆ یەکەمجار بە تاوان لەقەڵەمداوە.	This made female circumcision, **forced marriage**, and child labour all criminalised for the first time.
5.	It may come early in life when a mother is forced to end a pregnancy because the child is **female**…	لەوانەیە ئەوە لەژیاندا بەئاسانی ڕوبدابێت کە دایکێك ناچارکرابێت بەلەباربردنی کۆرپەلەکەی چونکە **کچ** بوە...	It might easily happen in life that a mother was obliged to abort her baby because it has been **a girl**…
6.	However, it would be more accurate to have portrayed UK Government policy **in recent times** as reluctant in relation to Kurdistan with a greater focus on building links with Baghdad.	...بەڵام ڕاستتر دەبوو ئەگەر ئاماژەی بە سیاسەتی **ئەم چەند ساڵەی ڕابردووی** بەریتانیا بکردایە بەرامبەر کوردستان کە سیاسەتێکی "بەئاگای" پەیڕەو کردووە و زیاتر پێداگیری لەسەر ئەوە کردووە کە پەیوەندی لەگەڵ بەغدا بەهێز بکات.	…but it would be more accurate to have indicated to the policy of Britain towards Kurdistan **in past few years** that it has practiced a mindful policy, with a greater focus on strengthening links with Baghdad.
7.	Dr Biggs says that, **in recent times**, a more reported method of people sacrificing their lives in the Muslim world has been suicide bombings.	دکتۆر بیگز درێژەی پێدەدا و دەڵێت **لەم ساڵانەی دواییدا** خۆتەقاندنەوە شێوازێك بووە کە زۆربەی مسوڵمانان بۆ ئەوەی خۆیان بکەنە قوربانی سوودیان لێبینیوە.	Dr Biggs says in the detail that, **in recent years**, self-explosion [suicide] was a method that most Muslims benefited to sacrifice their lives.
	2. Optional particularisation		
1.	Why do **people** set themselves on fire?	بۆچی **نارازییە سیاسییەکان** خۆیان دەسووتێنن؟	Why do **political protesters** burn themselves?
2.	Egyptian blogger Hossam el-Hamalawy told the BBC that **people** had been comparing the Tunisian political situation with their own.	"حسام الهمالوی" ماڵپەرنووسی میسریی بە BBC وت **هاوڵاتیان** بارودۆخی سیاسی تونس لەگەڵ هەلومەرجی خۆیاندا بەراورد دەکەن.	Egyptian blogger Hossam el-Hamalawy told the BBC that **citizens** had been comparing the Tunisian political situation with their own.
3.	"There is great interest. The Egyptian **people** and the Egyptian public have been following the events in Tunisia with so much joy...	هەروەها لە درێژەدا دەڵێت: "**هاوڵاتیانی** میسر بە وردی چاودێری و بەدواداچوون دەکەن بۆ ڕووداوەکانی تونس...	"There is great interest. The Egyptian **citizens** and the Egyptian public have been following the events in Tunisia with so much joy...
4.	Assad has been written off by most of the West's intelligence services, but his tanks and	لە لایەن زۆربەی دەزگا هەواڵگرییەکانی خۆرئاواوە، ئەسەد سڕاوەتەوە، بەڵام تانك و **تۆپەکانی** بەهێزترن لەو گروپە	Assad has been written off by most of the West's intelligence services, but his tanks and

	artillery are proving more than a match for the ragtag groups of army defectors…	کەمانەی ڕێزەکانی سوپایان جێهێشتوە…	**cannons** are proving more than a match for the ragtag groups of army defected…
5.	However we have exclusively interviewed the Professor O'Leary many times, and in spite that we published his **writings** in our magazine	پرۆفیسۆر ئولێری بێجگە لەوەی چەندین جاری دیکە گوڵان دیمانەی تایبەتی لەگەڵ کردووە، لەهەمانکاتدا چەندین **وتار**یشی لەگوڵان بڵاوکردۆتەوە،	In spite that *Gulan* has many times made exclusive interviews with the Professor O'Leary, at the same time he has published **articles** in *Gulan*.
6.	This follows on from the UK’s presence at last year’s **event**, which was the largest British business delegation to Iraq in recent memory.	ئەمەش بە بەشداری بەریتانیا دێت لە **پێشانگای** ساڵی رابردوو، کە گەورەترین شاندی بازرگانی بەریتانی بوو بۆ کوردستان لەماوەی رابردوودا.	This follows on from the Britain’s participation at last year’s **fair**, which was the largest British business delegation to Iraq in the recent time.
7.	…whether the protesters were aiming to set off a similar chain of **events** in their nations.	... ئایا ئەم ناڕازیانە کە خۆیان کردە قوربانی مەبەستیان هەڵگیرسانی **ڕاپەرینێکی** هاوشێوە بوو لە وڵاتەکانیان؟	…whether the protesters were aiming to set off a similar chain of **uprisings** in their countries.
8.	Speaking on Monday after the initial **incident** in Egypt, Mr el-Hamalawy said the government would try to paint the attempted suicide as an isolated political act by a mentally unstable individual.	شایانی باسە ئەم وتانەی "الهمالوی" دوای یەکەم **خۆسووتاندن** لە میسر دێن و لە درێژەدا وتی حکومەتی ئەم وڵاتە هەوڵیداوە ئەم ڕووداوە وەکو ڕووداوێکی دەروونیی لێکبداتەوە.	It is worth mentioning these words of el-Hamalawy come after the first **self-immolation** in Egypt, and in the detail he says the government of that country has tried to interpret this incident as psychological/ mental incident.
9.	The Financial Times **recently** reported that the semi-autonomous Kurdistan region exports an average of 175,000 barrels of oil per day…	بەپێی ڕاپۆرتێکی **هەفتەی ڕابردووی** ڕۆژنامەی ئابووری نێوداری بەریتانی Financial Times, هەرێمی کوردستان ڕۆژانە 175.000 بەرمیلە نەوت هەناردە دەکات...	According to **last week**’s report of the known economic newspaper Financial Times, the Kurdistan Region exports 175,000 barrels of oil daily…
10.	I’**ve worked** with hundreds, maybe thousands of students at all levels.	لەگەڵ سەدەها، لەوانەیە هەزارەها فێرخوازی هەموو ئاستەکاندا **وانەم وتۆتەوە**.	I have **taught** to hundreds, maybe thousands of students at all levels.
11.	We are approaching the **time** in the diplomatic calendar when British embassies around the world celebrate the Queen’s Birthday with, what else, but a party.	خەریکە لەو **ڕۆژە** نزیك دەبینەوە کە دیپلۆماتکارانی بەریتانیا لە باڵیۆزخانەکانی سەرانسەری جیهاندا ئاهەنگی بۆ دەگێڕن، ئەویش ڕۆژی لەدایکبوونی شاژنی بەریتانیایە…	We are approaching the **day** when the British diplomats from the embassies around the world celebrate British Queen’s Birthday…
12.	…who embarked on an ambitious effort to restructure the Egyptian economy, lowering **taxes** and tariffs, eliminating regulations and reducing subsidies.	بەم هۆیەشەوە توانی دووبارە بونیادی ئابووری میسر دابڕژێتەوە و **باجی ناوخۆ** و هێنانی شمەکی دەرەوە بۆ میسر کەم بکاتەوە و هەموو یاسایەك کە لەم بارەیەوە بووبێ، هەڵوەشاندەوە.	…who embarked on an ambitious effort to restructure the Egyptian economy, lowering **internal taxes** and tariffs, eliminating regulations and reducing subsidies.
13.	Masrour Barzani, **a leading member** of the KDP and son of the president, said the protests were in a "very limited area".	مەسرور بارزانی **ئەندامی مەکتەبی سیاسی** پارتی دیموکرتی کوردستان و کوڕی سەرۆکی هەرێم دەڵێت "خۆپیشاندان لە ناوچەیەکی زۆر سنوردار بو"	Masrour Barzani, **a member of the political bureau** of the KDP and son of the president of the region, said “the demonstration was in a very limited area".
14.	…**some** British officials have vowed to boost their country’s relations with the Kurds	…**چەندین** بەرپرسی بەریتانی بەتایبەت بەرپرسانی پارتی پارێزگارانی باڵی ڕاست داوای پەیوەندیەکی زیاتری بەریتانیا لەگەڵ هەرێمی کوردستان دەکەن.	…**several** British officials, especially the right wing Conservative Party officials, ask for more relations between Britain and the Kurdistan Region’
15.	In Cairo on Monday, one man set himself alight outside the parliament **building**, while another set himself on fire in front of the presidential palace	لەم زنجیرە ڕووداوانەدا پیاوێك لە قاهیرە بەرامبەر **تەلاری** پەرلەمانی میسر خۆی سووتاند هەروەها پیاوێکی تر بەرامبەر تەلاری سەرۆکایەتی کۆماری مۆریتانیا خۆی سووتاند	In Cairo on Monday, one man set himself alight outside the parliament **palace**, while another set himself on fire in front of the presidential palace in

	in Mauritania.		Mauritania.
16.	I bet you didn't know there is another other Kurdish Iraq. It's based in Washington, D.C., in a beautiful, revamped multi-million dollar **building**.	گرەو دەکەم کە نەتزانیوە کە عێراقێکی دیکەی تریش هەیە، کە لە واشنتۆنی پایتەختە، لە **تەلارێکی** جوانی چەند ملیۆن دۆلاری،	I bet you didn't know there is another other Kurdish Iraq. It's based in the capital Washington, in a beautiful multi-million dollar **palace**.
17.	This situation really does need to be resolved, and so far; there has been no really attempt for resolution, it has been more sort of putting **things** off…	ئەمە ڕەوشێکە دەبێت چارەسەربکرێت. تا ئێستا هەوڵی ڕاستەقینە نەدراوە بۆ چارەسەرکردن، ئەوەی هەیە بریتییە لە دواخستنی **کێشەکان**…	This is a situation [that] should be resolved, so far real attempt has not been made for resolution, what is there is putting **problems** off…
18.	It is buying $12 billion in U.S. weapons and has requested that an American training force remain in **the country** next year.	ئەو وڵاتە سەرقاڵی کڕینی چەکە لە ئەمەریکا کە بایی 12 ملیار دۆلارە و داوای کردوە هێزێکی مەشق پێکردنی ئەمەریکا ساڵی داهاتو لە **عێراقدا** بمێنێتەوە.	The country is buying $12 billion in U.S. weapons and has requested that an American training force remain in **Iraq** next year.
19.	February 25 was a "day of rage lit" in cities all over the **country**, and at least 20 people were killed nationwide.	25ی شوبات ڕۆژی توڕەیی بو لە هەمو شارەکانی **عێراقدا** و بەلای کەمەوە 20کەس کوژران.	February 25 was a "day of rage lit" in all **Iraqi** cities, and at least 20 people were killed.
20.	**The country** can also move to fill a vacuum since most of the more powerful Arab states, such as Egypt and Syria…	هەروەها **تورکیا** دەکرێت ئەو بۆشاییە پڕ بکاتەوە کە لە ئەنجامی بێهێزبونی وڵاتانی بە هێزی وەك میسر و سوریا دروست بوە….	**Turkey** can also move to fill a vacuum since most of the more powerful Arab states, such as Egypt and Syria…
21.	At least one writer warns of the certainty of a quake eventually hitting the **country's** biggest city Istanbul, where the death toll would likely be considerably higher than in Van.	یەکێ لە نوسەرەکان هۆشیاری دەدات لە ڕوودانی زەمین لەرزە لە ئەستەمبوڵی گەورەترین شاری **تورکیا**، کە پێدەچێت ببێتە هۆی گیان لەدەستدانی ڕێژەیەکی یەکجار زیاتر لەوەی لە (وان) ڕوویدا.	One of the writers warns of occuring a quake hitting the **Turkey's** biggest city Istanbul, where the death toll would likely be considerably higher than what happened in Van.
22.	**Media offices** have also been targeted.	ئۆفیسی هەندێ لە **تەلەفزیۆنەکانیش** کراونەتە ئامانج…	The offices of some **television [stations]** have been targeted.
23.	And in Bahrain, despite the efforts of the monarchy that effect for democracy to struggle as Shiite sectarian, they were Shiites and Sunnis all **saying** "We are Bahrainis".	هەروەك لە بەحرەین کە سەرەڕای هەوڵدانی حکومڕانی پاشایەتی بۆ خستنەڕووی خەبات لەپێناو دیموکراسیدا وەك شیعەگەریەکی تائیفی، ئەوا **هوتافی ئەوە دەدرا** ئێمە هەمووومان بەحرەینین،	And in Bahrain, despite the efforts of the monarchy ruling to show struggle for democracy as sectarian Shiism, they were **chanting** "We are all Bahrainis".
24.	Rather than feeding new clamoring for a Kurdish state, an increase in influence may **lead** the region's Kurds to adopt a "globalization" strategy.	لەجیاتی پشتگیریکردنی هاواری نوێ بۆ دەوڵەتێکی کوردی، لەوانەیە زیادکردنێکی کاریگەری کوردەکانی ناوچەکە **هەڵبنێت** ستراتیژێکی "گەردونی" پەیرەوبکەن.	Instead of supporting new clamouring for a Kurdish state, an increase in the influence may **lure** the region's Kurds to adopt a "universal" strategy.
25.	The fact that his **protest** against local authorities helped set off a popular revolt...	ئەم **خۆکوژیەی** "بوعەزیزی" کە بوو بە سەرچاوەی ڕاپەڕینی گشتی تونس...	Bouazizi's **self-immolation** became the source of Tunisian popular uprising…
26.	Mr Tofiq said the KDP had few supporters in **the city** and its undercover agents incited the crowd to violence so troops would have an excuse to respond with force.	محەمەد تۆفیق وتی: پارتی لە **سلێمانی** لایەنگریان کەمە بۆیە لە ڕێگەی خەڵکانی خۆیانەوە بە نهێنی هانی خۆپیشاندەرانیاندا بۆ توندوتیژی بۆ ئەوەی ببێت بە بەهانەیەك بۆ وەڵامدانەوەی خەڵك بەهێز…	Mr Tofiq said the KDP had few supporters in **Sulaimaniyah** and its undercover agents incited the crowd to violence so troops would have an excuse to respond with force.
27.	Shirwan Hamid, a spokesman for the PUK, which has its headquarters in	شێروان حامید قسەکەرێك بە ناوی یەکێتی نیشتیمانی کوردستان کە بارەگای سەرەکیان لە **سلێمانیە** دەڵێت ئەو	Shirwan Hamid, a spokesman for the PUK, which has its headquarters in **Sulaimaniyah**,

	<u>the city</u>, said the crowd, started the violence at an illegal demonstration.	کۆبونەوانە کە توندوتیژی لێکەوتەوە لە کاتی خۆپیشاندانێکی نا قانونیدا بو.	said the crowd, started the violence at an illegal demonstration.
28.	…Massoud Barzani – having kept everyone guessing as to which **<u>individual</u>** the Kurds were going to back – brokered an agreement that paved the way for a coalition of Iraq's major political blocs.	... مەسعود بارزانی سەرۆکی هەرێم دەستپێشخەری کرد بۆ ڕێککەوتنێك کە ڕێخۆشکەربوو بۆ هاوپەیمانیەتی لایەنە سیاسیە سەرەکیەکانی عێراق، ئەمە لەکاتێکدا کە هەموو لایەک لە چاوەڕوانی ئەوەدا بوون کە ئایا کورد پشتگیری لە کام یەک لە **<u>عەلاوی و مالیکی</u>** دەکات.	…Massoud Barzani initiated an agreement that paved the way for a coalition of Iraq's major political blocs, while all were waiting to see whether the Kurds back which one between **<u>Allawi or Maliki</u>**.

Appendix 17 A

Findings of the Obligatory Explicitation Translation Procedure

1. Explicitation due to substitution and ellipses			
No.	*ST*	*TT*	*BT*
1.	I think Maliki is unable to execute a coup, even if he wanted **to do so**.	پێموایە مالیکی ناتوانێت کودەتا ئەنجامبدات، تەنانەت ئەگەر بیەوێت خوازیاری **کارێکی لەم چەشنە** بێت.	I think Maliki is unable to execute a coup, even if he wanted **to do such an act**.
2.	If a military dictatorship comes to power in Baghdad, then the KRG will have every political and moral right to secede, and the legal right **to do so**...	ئەگەر دیکتاتۆرێکی سەربازی لە بەغدا دەسەڵات بگرێتەدەست، ئەوا هەرێمی کوردستان هەموو مافێکی سیاسی و ئەخلاقی دەبێت بۆ جیابوونەوە، هەروەها مافی یاساییشی دەبێت **بۆ ئەوەی ئەم کارە بکات**...	If a military dictatorship comes to power in Baghdad, then the KRG will have every political and moral right to secede, and the legal right **do this work**...
3.	Kurdistan's beautiful, historic and booming capital – a great place to live – is generally a clean city with responsible and diligent people **keeping it so**…	پایتەختە جوان و مێژوویی و پێشکەوتووەکەی کوردستان، شوێنێکی خۆشە بۆ ژیان، بەشێوەیەکی گشتی شارێکی پاکە. چونکە خەڵکی بەرپرسیار و ماندوو **بە خاوێنی رایانگرتووە**...	Kurdistan's beautiful, historic and developed capital, a nice place to live, is generally a clean city because responsible and caring people **have kept it clean**....
4.	...an opportunity the Kurdish people seized with both hands; as they **did** again when Saddam was finally toppled in 2003…	...هەلێك کە کورد بە هەردوو دەستیان قۆستیانەوە، هەروەك چۆن لە ساڵی 2003 دووبارە **هەلەکەیان قۆستەوە**، کاتێك رژێمی سەددام رووخێندرا...	...an opportunity the Kurdish people seized with both hands; as they **seized the opportunity** again when Saddam was finally toppled in 2003…
5.	I hope Obama's optimism is vindicated. **I really do**.	هیوام وایە گەشبینیەکەی ئۆباما راست دەرچێت. **بەراستی هیواخوازم**.	I hope Obama's optimism is vindicated. **I really hope**.
6.	…though we may recall – Libyans presumably **do** – that, after World War I, Italy conducted genocide in eastern Libya.	...سەرەڕای ئەوەی کە ئێمە بیرمانە و پێشموایە لیبییەکانیش **بیریان ناچێتەوە** کە ئیتاڵیا دوای یەکەمین جەنگی جیهانی کۆمەڵکوژی لە ناوچەکانی خۆرهەڵاتی لیبیا ئەنجامدا.	…though we remember and I think the Libyans **will also not forget** that after World War I Italy conducted mass killing in eastern Libya.
7.	Obviously, **he didn't do it alone**. Our NATO allies and, of course, the rebels deserve the lion's share of the credit.	**ئۆباماش تەنها خۆی ئەو سەرکەوتنەی بەدەستنەهێنا**، بەڵکو "ناتۆ" و ئۆپۆزسیۆنی لیبیا پشکی شێریان دەبێت لەدەستخۆشی و سوپاسگوزارییدا،	**Obama didn't get this success alone**, but NATO and the Libyan opposition deserve the lion's share of the credit.
8.	Still, there's something peculiar about Obama's foreign policy: **There doesn't seem to be one**.	هێشتا شتێکی نامۆ بە سیاسەتی دەرەوەی ئۆباماوە دەبینرێت، ئەویش ئەوەیە **هیچ سیاسەتێکی دەرەوەی لە بنەڕەتدا دیار نییە**،	Still, something odd is seen about Obama's foreign policy; **there is basically no foreign policy**.
9.	But **the charge was not to be**. The U.S., U.K. and **others** intervened to block it.	بەڵام **تۆمەتەکە ئاراستەی نەکراوە**، چونکە ئەمریکا و بەریتانیا و **دەوڵەتانی تریش** تەدەخولیان کرد بۆ سڕکردنی تۆمەتەکە،	But **he was not directed the charges**, because America, Britain and **other countries** intervened to freeze the charge,
10.	The carnage might be seen as regrettable but acceptable if the bad guys were losing. But with the notable exception of Gaddafi, **they are not.**	ئەو قەفەزە لەوانەیە پەشیمانی لەدوا بێت، بەڵام جێگای قبوڵکردنە کاتێك ئەو دیکتاتۆرانە دەدۆڕێن. بەڵام کاتێك دەڕوانیتە قەزافی، **ئەم شتە راست دەرناچێت.**	The cage [sic] might be seen as regrettable but acceptable if the bad guys were losing. But when looking at Gaddafi, **this does not come true**.
11.	It doesn't sound important. **But it is**. It is what good governance is all about.	ئەمەش پێدەچێ شتێکی گرنگ نەبێ، **بەڵام گرنگیشە**، حکومەتی باشیش لەم جۆرە کارانەوە دەردەکەوێت.	It sounds like an unimportant thing. **But it is important**, good government is seen from such works.
12.	Egyptian blogger Hossam el-Hamalawy told the BBC that people had been comparing the Tunisian political situation with **their own**.	"حسام الهمالوی" ماڵپەرنووسی میسریی بە BBC وت هاوڵاتیان بارودۆخی سیاسی تونس لەگەڵ **هەلومەرجی خۆیاندا** بەراورد دەکەن.	Egyptian blogger Hossam el-Hamalawy told the BBC that people had been comparing the Tunisian political situation with **their own situation**.

13.	Through the allocation of ministries, however, just about **enough** was done to appease various segments of Iraq's political spectrum…	هەرچەندە **هەوڵی تەواو** درا لە ڕێگەی دابەشکردنی وەزارەتەکان لایەنە جیاوازەکانی ساحەی سیاسی عێراق ڕازی بکەن....	Although **enough effort** was made to persuade various segments of Iraqi political arena through the distribution of the ministries…
14.	We haven't seen **enough** to judge the charges against Mr. Hashemi…	ئێمە **بەڵگەی تەواو**مان لەبەردەست نیە بۆ تاوانبارکردنی هاشمی....	We do not have **enough evidence** to accuse Hashemi…
15.	It has made every effort to diversify the countries of provenance, signing contracts with outfits from the US, UK, France, Germany, China and **others**.	حکومەتی هەرێم هەموو هەوڵێکیدا بۆ ئەوەی وڵاتەکان هەمەجۆر بن و گرێبەستی لەگەڵ کۆمپانیاکانی ئەمریکا و بەریتانیا و فەڕەنسا و ئەڵمانیا و چین و **وڵاتانی تردا**.	Kurdistan Region has made every effort so that the countries are diverse, signing contracts with companies from American and Britain and France and Germany and China and **other countries**.
16.	One reason the costs were so high is because the project was so difficult. **Another** was the incompetence of George W. Bush's team in prosecuting the war.	هۆکارێك بۆ ئەوەی کە تێچونەکان زۆر بون ئەوەبو کە پرۆژەکە قورس بو . **هۆکارێکی تر** بریتی بو لە نالێهاتویی تیمەکەی جۆرج بوش لە ڕێکخستنی جەنگەکە .	One reason the costs were so high is because the project was so difficult. **Another reason** was the incompetence of George W. Bush's team in prosecuting the war.
17.	**One** is precisely those disputed territories.	**یەکێك لەفاکتەرەکان** بە ووردی بریتیە لە ناوچە کێشەلەسەرەکان.	**One of the factors** is precisely the desputed territoddries.
2. Explicitation in incomplete grammatical structure			
1.	The U.S., U.K. and others intervened to block it. **Asked why**, Crane said, "Welcome to the world of oil."	...ئەمریکا و بەریتانیا و دەوڵەتانی تریش تەدەخولیان کرد بۆ سڕکردنی تۆمەتەکە، **کاتێکیش لەو بارەیەوە پرسیار لە کراین کرا**، لە وەڵامدا وتی: "بەخێربێن بۆ جیهانی نەوت".	…America, Britain and other countries intervened to freeze the charge, **when Carne was asked about that**, in response he said: "Welcome to the world of oil."
2.	Why the Arab anxiety about American and Western help?... The answer can be summed up in a single word: **Iraq**.	بۆچی عەرەبەکان دڵخۆش نین بە یارمەتی ئەمەریکا و خۆرئاوا؟ ... وەڵامی ئەمە دەکرێ تەنها بە یەك وشە بدرێتەوە، کە **ئەویش وشەی: عێراقە**.	Why the Arab anxiety about American and Western help?... This can be answered in one word, **which is the word *Iraq***.
3.	**I write as** Prime Minister-designate Maliki is trying to compose a new government,	**من لە کاتێکدا ئەم بابەتە ئەنووسم** سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیرانی عیراقی دیاری کراو مالیکی هەوڵ دەدات کە حکومەتی تازە پێک بهێنێت	**I write this article at a time [when]** determined Iraqi Prime Minister Maliki is trying to compose a new government,
4.	**True** but irrelevant. The same could be said about Iraq under Saddam Hussein…	**ئەمە ڕاستە**، بەڵام لەجێی خۆیدا نییە، چونکە دەکرا ئەمە لەبارەی عیراقەوە بوترێت کاتێك لەژێر دەسەڵاتی سەدامدا بوو....	**This is true**, but not reasonable**,** because this could be said about Iraq under Saddam's authority…
5.	…I just can't hear the "voices around the world" that my colleague Charles Krauthammer said last week **are "calling for** U.S. intervention to help bring down Moammar Gaddafi."	... ناتوانم گوێم لە "دەنگەکان بێت لە سەرانسەری جیهاندا" کە هاوڕێکەم چارلس کرۆسەمەر هەفتەی ڕابردو دەیوت **"ئەو دەنگانە بانگی** ویلایەتە یەکگرتوەکان **دەکەن** بۆ یارمەتی لە وەدەرنانی موعەمەر قەزافی."	.. I can't hear the "voices around the world" that my friend Charles Krauthammer said last week "**these voices are calling** for U.S. intervention to help oust Moammar Gaddafi."
3. Explicitation in people			
1.	Protest leaders say 10 people have so far been killed, more than **500** injured and more than **900** arrested by police and government military forces…	سەرکردەکانی خۆپیشاندان دەڵێن 10 کەس کوژراون و زیاتر لە **500 کەس** برینداربون و **900 کەسیش** دەستگیرکراوە لەلایەن پۆلیس و هێزەکانی حکومەت...	Demonstration leaders say 10 people have been killed, more than **500 people** have been injured and more than **900 people** have been arrested by police and government forces..
2.	At least **2,900** dead have been counted — and the carnage may be just getting started.	بەلای کەمەوە **2900 هاوڵاتی** کوژراوەو پێدەچێت ئەم ڕەشە کوژییە سەرەتای دەستپێکردنی بێت.	At least **2,900 citizens** have been killed — and the carnage may be just getting started.

3.	…Mubarak bitterly disappointed many Egyptians, including **several** in his Cabinet, who believed that 2011 would be the year for a transition to an Egypt without him.	پێشتر موبارەك میسریەكان و تەنانەت **چەندین كەسی** نێو كابینەكەشی نائومێد كرد، چونكە پێیانوابوو بۆ ساڵی 2011 ساڵی قۆناغی گواستنەوە دەبێت بۆ میسریەكان بەبێ بوونی حوسنی موبارەك.	Mubarak has previously disappointed the Egyptians and even **several people** in his Cabinet, who believed that the year 2011 would be the year for a transition to an Egypt without Huosni Mubarak.
4.	…Bashar al-Assad granted nationality to **300,000** in an effort to shore up his teetering government	…بەشار ئەسەد لەهەوڵێكدا بۆ پشتگیریكردنی حكومەتە لەرزۆكەكەی ڕەگەزنامەی بەخشی بە **300000** **كورد**.	…Bashar al-Assad, in an effort to shore up his teetering government, granted nationality to **300,000 Kurds.**
5.	…reducing the Muslim Brotherhood's representation in parliament from **88** to zero.	…كەمكردنەوەی نوێنەری ئیخوان موسلیمین لە پەرلەماندا دەركەوت و تێیدا پێشتر **88 ئەندامیان** هەبوو، بەڵام ئێستا هیچ.	…reducing the Muslim Brotherhood's representatives in parliament, where they used to have **88 members**, but now zero.
6.	Even more troubling, out of 5 million citizens, half are children and **1.3 million** are employed by the government.	لەوەش زیاتر لە كۆی 5 ملیۆن كەس نیوەی منداڵن و **1 ملیۆن و 300 هەزار كەسیش** فەرمانبەری حكومەتن.	Furthermore, out of 5 million people, half are children and **1.3 million people** are government employees.
7.	They fought so **others** can be good citizens.	ئەوان شەڕیان كرد لەپێناو ئەوەی **خەڵكی دیكە** ببێتە هاووڵاتییەكی باش.	They fought so **other people** can be good citizens.
8.	If I as an individual drop litter, then – albeit indirectly – I and **others** end up paying for it	ئەگەر من وەك تاكێك پاشماوەكەم فڕێبدەم، ئەوا بەشێوەیەكی ناڕاستەوخۆ من و **كەسانی دیكە** پارەكەی دەدەین.	If I as an individual drop litter, then in an indirect way, I and **other persons** will pay for it.

Appendix 17 B

Findings of the Optional Explicitation Translation Procedure

1. Explicitation through cohesive shifts

a. Explicitation through reference

No.	ST	TT	BT
1.	The U.S. can use its good relationships with the Kurds in Iraq to counsel pragmatism as **they** assess the new regional dynamics.	ئەمریکا دەتوانێت پەیوەندی باشی خۆی لەگەڵ کوردەکانی عێراقدا بەکاربهێنێت بۆئاراستەکردنی پراگماتیزم لەکاتێکدا **کوردەکان** هێزە نوێیە هەرێمایەتیەکان هەڵدەسەنگێنن.	America can use its good relationships with the Kurds in Iraq to counsel pragmatism as **the Kurds** assess the new regional dynamics.
2.	**It** garnered enough votes during the March 2010 parliamentary elections to position itself as a kingmaker…	لە هەڵبژاردنە پارلەمانیەکەی ئازاری 2010 دا **کورد** دەنگی پێویستی هێنا بۆ ئەوەی ڕۆڵی سەرەکی بگێڕێت…	**The Kurds** garnered enough votes during the March 2010 parliamentary elections to play an essential role…
3.	Instead, **they** want to declare independence as part of a sustainable and regional framework, and so long as this framework gives them Kirkuk.	لە جێگەی ئەوە، **کورد** دەیەوێت سەربەخۆییەک ڕابگەیەنێت وەک بەشێک لە چوارچیوەی هەرێمێکدا کە توانای مانەوەی هەبێت، بە مەرجێك ئەو چوارچێوەیە کەرکوکیش بگرێتەوە.	Instead, **the Kurds** want to declare independence as part of a sustainable and regional framework, provided that this framework includes Kirkuk.
4.	The dozens of lucrative contracts **it** has signed with international oil companies still remain in legal limbo…	هێشتا ئەو دەیان گرێبەستەی **حکومەتی هەرێم** لەگەڵ کۆمپانیاکانی نەوتی جیهانیدا ئیمزای کردوون لەحاڵەتی نیمچە یاسایدا ماوەتەوە…	The dozens of contracts **the [Kurdistn] Regional Government** has signed with international oil companies still remain in legal limbo…
5.	**It** has made every effort to diversify the countries of provenance, signing contracts with outfits from the US, UK, France, Germany, China and others…	**حکومەتی هەرێم** هەموو هەوڵێکیدا بۆ ئەوەی وڵاتەکان هەمەجۆر بن و گرێبەستی لەگەڵ کۆمپانیاکانی ئەمریکا و بەریتانیا و فەڕەنسا و ئەڵمانیا و چین و وڵاتانی تردا…	**[Kurdistan] Regional government** has made every effort so that the countries are diverse, signing contracts with companies from American and Britain and France and Germany and China and other countries…
6.	…foreign powers, such as the US, "don't give a damn about what happens **here**" because they want to portray Kurdistan as a stable democracy to justify the invasion of Iraq.	…هێزە دەرەکیەکانی وەکو ئەمەریکا گرنگی نادەن بەوەی چی ڕودەدات **لە کوردستاندا** چونکە ئەمەریکا دەیەوێت کوردستان وەکو هەرێمێکی ئارام پیشان بدەن وەك بەهان هێنانەوەیەك بۆ داگیرکردنی عێراق.	…foreign powers such as America do not care about what happens **in Kurdistan** because America want to portray Kurdistan as a stable democracy to justify the invasion of Iraq.
7.	…hostility exists between the Shia Dawa party of Maliki and powerful politicians belonging to the Sunni-Arab dominated Iraqiyah bloc, who remain wary of **his** grip on power.	…دوژمنایەتی حیزبی دەعوەی مالیکی و سیاسەتمەدارە دەسەلاتدارەکانی عەرەبی سونەی سەربە لیستی ئەلعراقیە کە بەدگومانن لە دەسەڵات گرتنەدەستی **مالیکی**.	…hostility between the Dawa party of Maliki and powerful politicians belonging to the Sunni-Arab dominated Iraqiyah bloc, who remain sceptical of **Maliki's** grip of power.
8.	It allows **them** to exploit tensions to further their own ambitions.	هەر ئەمەش وا دەکات کورد سود لە تەنگژەکان وەرگرێت و لەڕێگەیەوە تموحەکانی خۆی زیاد بکات.	This allows **the Kurds** to take advantage of the tensions and further their won ambitions.
9.	Now we don't even know who **they** are.	ئێستا ئێمە نازانین **ئەو ئۆپۆزسیۆنانە** کێن.	Now we don't know who **these oppositions** are.
10.	**They** proved themselves to be a real challenge to the ruling powers who often used violent methods to sabotage their movement.	**خۆپیشاندەران** خۆیان سەلماند وەك بەرەیەکی ڕاستەقینە بەرامبەر دەسەڵاتدارانی سەرکوتکار کە زۆربەی کات ڕێگای توندوتیژیان گرتۆتەبەر بۆ شکستپێهێنانی بزوتنەوەکەیان.	**The demonstrators** proved themselves to be a real front in front of the ruling oppressors who often used violent methods to sabotage their movement.
11.	"It's easy to be focused	**کلینتۆن وتی**: "بە ئاگابون لە ڕەوشی	**Clinton said**: "it is easy to be

	internally and see the glass as half empty. I see the glass as half full," **she said**.	ناوخۆی وڵات ئاسانە و هەروەکو دەتوانی شتە خراپ و نێگەتیڤەکانیش چاودێری بکەیت، من حاڵەتەکە بە خراپ دەبینم".	aware of the internal situation of the country, as you can observe the good and bad things, I see the situation as bad.”
12.	But **he** discredited his cause with a foreign policy that was deeply unpopular in the Arab world (the Iraq war, support for Israel, etc.).	بەڵام **بۆش** بابەتەکەی بێ متمانە کرد کاتێك سیاسەتی دەرەوەی زۆر نا جۆر بوو لەگەڵ وڵاتانی عەرەبی ئەمەش وەکو شەڕی عیراق و پشتگیری لە ئیسرائیل.	But **Bush** discredited his cause with a foreign policy that was very unusual with the Arab world, such as the Iraq war, support for Israel.
13.	**He** said he told **them**: "If you want to make a basic change in society, you have to make it peacefully, because if we change it by force we will be like them."	**رێبین هەردی** دەڵێت بە **خەڵکم** وتوە "ئەگەر دەتانەوێ گۆڕانکاری بنەڕەتی لە کۆمەڵگادا بکەن پێویستە بە ئاشتیانە بیکەن چونکە ئەگەر بە زەبری هێز بیکەین ئەوا ئێمەش وەکو ئەوان دەبین".	**Rebin Hardi** says I told **the people**: “If you want to make a basic change in society, you have to make it peacefully, because if we make it by force we will be like them."
14.	Of course, had **he** been a Republican, many on the left would have denounced yet another neocon war for oil.	ئەگەر **ئۆباما** کۆماریش بووایە ئەوا ڕووبەڕووی ڕەخنەیەکی توند دەبووەوە لەلایەن چەپەکانەوە بەهۆی چوونە ناو جەنگێکی تر لە جەنگەکانی پارێزگارە نوێیەکان لەپێناوی نەوتدا.	If **Obama** had been a Republican, he would have faced severe criticism by the leftists for going into another new conservative’s war for oil.
15.	Obviously, **he** didn't do it alone. Our NATO allies and, of course, the rebels deserve the lion's share of the credit.	**ئۆباما**ش تەنها خۆی ئەو سەرکەوتنەی بەدەستنەهێنا، بەڵکو "ناتۆ" و ئۆپۆزسیۆنی لیبیا پشکی شێریان دەبێت لەدەستخۆشی و سوپاسگوزارییدا،	**Obama** didn't get this success alone, but NATO and Libyan opposition deserve the lion's share of the acknowledgments and appreciation.
16.	Obama made a public statement…at the Nobel peace prize ceremony, and both **he** and Clinton issued statements last week…	…ئۆباما وتارێکی لە ئاهەنگی پێدانی خەڵاتی نۆبڵی ئاشتی …پێشکەش کرد …هەروەها هەفتەی رابردوش **ئۆباما** و کلینتۆن هەردوکیان وتارێکیان پێشکەش کرد…	…Obama presented a statement…at the Nobel peace prize ceremony, and **Obama** and Clinton presented statements last week…
17.	**His** administration committed itself to downplaying the war on terror.	لەم چوارچێوەیەدا ئیدارەی **ئۆباما** خۆی پابەندکرد بە سووککردنەوەی گرنگی بە جەنگی دژ بە تیرۆر.	**Obama** administration committed itself to downplaying the war on terror.
18.	And it is clear from **his** words and body language that President Obama’s heart was not in winning the war in Iraq.	لە قسە کردن و جوڵەی لەشی **ئۆباما**دا بەرونی دەرکەوت کە ئۆباما دڵی لەگەڵ بردنەوەی جەنگ نەبو لە عێراق.	And it is clear from **Obama’s** speeches and body language that Obama’s heart was not in winning the war in Iraq.
19.	The fact that **his** protest against local authorities helped set off a popular revolt…	ئەم خۆکوژیەی **"بوعەزیزی"** کە بوو بە سەرچاوەی ڕاپەڕینی گشتی تونس…	**Bouazizi’s** self-immolation became the source of Tunsian popular upsrising…
20.	The Obama administration appears blindsided by the crisis… **It** risked just such a breakdown when it disregarded the recommendation of its military commanders that some U.S. forces remain in Iraq…	پێدەچێت ئیدارەکەی ئۆباما لەم قەیرانەدا گیری خواردبێت… **ئیدارەکە** ئەو مەترسییەی هێنایە ئاراوە هەر دوای ئەوەی رەتی کردەوە بۆ هێشتنەوەی ژمارەیەك لە هێزەکانی ئەمەریکا…	It appears the Obama administration got stuck in the crisis… **The administration** caused the risk just after it refused to keep a number of American troops…
21.	Because **their** expertise in counter-insurgency and counter-terrorism, the withdrawal of the US Troops indeed increases the likelihood of further terrorism and violence.	لەبەر ئەوەی **سوپای ئەمریکا** شارەزایە لە بەرەنگاربوونەوەی یاخیبوون و تیرۆریزمدا، ئەوا لە ڕاستیدا کشانەوەی ئەم هێزە ئەگەری زیادبوونی توندوتیژی تیرۆرستی لەگەڵ خۆیدا زیاتر دەکات،	Because **the American Army** are expert in combating insurgency and terrorism, the withdrawal of these troops indeed increases the likelihood of further terrorist violence.
22.	They should test every argument and proposal against the standard of whether it protects their rights or endangers **them**.	دەبێت هەر مشتومڕ و پێشنیارێك بەو پێوەرە هەڵبسەنگێنن کە ئایا ئەمە دەبێتەهۆی پاراستنی مافەکانیان یان **ئەو مافانە** دەخاتە مەترسیەوە.	They should assess every argument and proposal against the criteria of whether it leads to the protection their rights or endangers **these rights**.

23.	**Two of them** have made among the largest discoveries of oil and gas anywhere in the world over the last few years…	**دوو لەو کۆمپانیایانە** گەورەترین نەوت و گازیان دۆزیوەتەوە لە ماوەی چەند ساڵی رابردوودا..	**Two of these companies** have discovered the largest oil and gas over the last few years…
24.	…**his** statements this week could be remembered much as George W. Bush's proclamation of "Mission Accomplished" is today.	...وتەکانی ئەم هەفتەیەی **ئۆباما** زۆر لە راگەیاندنەکەی جۆرج بۆش دەچن کاتێك وتی: "میشنەکەمان بەدەستهێنا".	…**Obama's** statements this week looks much like George Bush's announcement when he said "Mission Accomplished"
25.	I'm convinced that listening to Obama's 2009 Cairo speech… were more than a few young Arabs who were saying to themselves: "Hmmm, let's see. **He**'s young. I'm young…	من قەناعەتم وایە بە گوێگرتن لە وتارەکەی ئۆباما لە قاهیرە لە ساڵی 2009… زۆربەی گەنجەکان بە خۆیان دەوت: "ئەها، تەماشاکە. **ئۆباما** گەنجە و منیش گەنجم…	I'm convinced that listening to Obama's speech in Cairo in year 2009… most of the youths were saying to themselves: "aha, **Obama** is young, and I'm young…
26.	**It** has sought to mediate over Iran's nuclear programme between the Iranian government…	…**تورکیا** ویستی ناوبژی بکات لە نێوان رژێمی ئێران…	…**Turkey** wanted to mediate between the Iranian regime…
27.	Kurdish companies looking to move beyond the confines of Iraq will find themselves increasingly in need of **their** services.	ئەو کۆمپانیا کوردیانەی کە دەیانەوێ لە سنووری عێراق دەربچن، پێویستیان بە خزمەتگوزاری **ئەم کۆمپانیایانە** دەبێت.	The Kurdish companies wanting to go beyond the boundaries of Iraq will need the services of **these companies**.
28.	Here are some of the stories **they** have been beaming into the Arab world…	لێرەدا ئەمانە چەند هەواڵێکی **ئەو کەناڵەن** کە دەربارەی ئیسرائیل ورژاندویەتی…	Here are some of the stories of **such channels** aroused about Israel…
29.	But the charge was not to be. The U.S., U.K. and others intervened to block **it**,	بەڵام تۆمەتەکەی ئاراستەی نەکراوە، چونکە ئەمریکا و بەریتانیا و وڵاتانی تریش تەدەخولیان کرد بۆ سڕکردنی **تۆمەتەکە**،	But he was not directed the charges, because America, Britain and other countries intervened to freeze the **charge**,
30.	It uses a plagiarist as its spokesperson.	دزێکی فیکریش وتەبێژی ئەو **کەمپەینەیە**.	It uses a plagiarist as the spokesperson of **this campaign**.
31.	When the air campaign began last spring, **he** was on the verge of massacring the opposition in the rebel stronghold of Benghazi.	کاتێك بەهاری رابردو هێرشەکان دەستیان پێکرد، **قەزافی** لەوپەری ئەنجامدانی رەشەکوژییەکدا بو دژی ئۆپۆزسیۆن لە شاری بنغازی.	When the air campaign began last spring, **Gaddafi** was …of massacring the opposition in the city of Benghazi.
32.	**It** recently helped get two U.S. citizens out of prison in Iran.	بەم دواییانە **عێراق** یارمەتی ئازادکردنی دو هاوڵاتی ئەمەریکیدا لە بەندینخانەی ئێران.	Recently, **Iraq** helped get two American citizens out of prison in Iran.
33.	**It** is buying $12 billion in U.S. weapons and has requested that an American training force remain in the country next year.	**ئەو وڵاتە** سەرقاڵی کڕینی چەکە لە ئەمەریکا کە بایی 12 ملیار دۆلارە و داوای کردوە هێزێکی مەشق پێکردنی ئەمەریکا ساڵی داهاتو لە عێراقدا بمێنێتەوە.	**The country** is buying $12 billion in U.S. weapons and has requested that an American training force remain in Iraq next year.
34.	**It** hires former military generals who commanded U.S. troops and rewards former diplomats with oil deals. **It** maintains several homes in the Washington area and runs up Newt-Gingrich-sized jewelry store accounts. It gives away $25,000 watches for gifts.	**ئەم عێراقەی دیکە** جەنەڕاڵەکانی پێشوی سوپای ئەمەریکا بەکرێدەگرێ و دیبلۆماتەکانی پێشو خەڵات دەکات بە بەشداری کردنیان لە مامەڵە نەوتیەکان، **ئەم عێراقەی دی** چەندین خانو لەخۆ دەگرێت لە واشنتۆن و تەنانەت کۆگای خشڵی (نیوت گینگریچ) لە خۆدەگرێت و 25,000 دۆلاریان بە هەدەرداوە بۆ کڕینی چەند کاتژمێرێك وەکو خەڵات.	**The other Iraq** hires former military generals who commanded U.S. troops and rewards former diplomats with oil deals. **The other Iraq** maintains several homes in the Washington area and runs up Newt-Gingrich-sized jewelry store accounts. It gives away $25,000 watches for gifts.
35.	It is perhaps time to call for fresh	ڕەنگە کاتی ئەوە هاتبێت بانگەشە بۆ	It is perhaps time to call for a

	federal elections, provided Kurdistan's parties and people are ready for **them**.	هەڵبژاردنی نوێ بکرێت لەسەر ئاستی عێراق، بەو مەرجەی لایەنەکانی کوردستان و خەڵکی کوردستان ئامادەبن بۆ **ئەو هەڵبژاردنانە**.	fresh election across Iraq, on the condition that Kurdistan's parties and Kurdistan's people are ready for **these elections**.
36.	….America isn't the likely broker in Syria. But **its** close ally, Turkey… should be encouraged to work in this direction.	....پێناچێت ئەمریکا ڕاوێژکاری سوریا بێت. بەڵام هاوپەیمانی نزیکی **سوریا**، تورکیا وایە و پێویستیشە هانبدرێت بەم ئاراستەیەدا کاربکات.	….America isn't the likely broker in Syria. But **Syria's** close ally, Turkey, is -- and should be encouraged to work in this direction.
37.	That's why we want to be Iraqi Kurdistan's partner of choice in education: **it**'s good for the UK and it's good for Kurdistan.	هەربۆیە ئێمە دەمانەوێ ببینە هاوبەشی کوردستانی عێراق لە بواری پەروەردە: لەبەرئەوە **ئەم هەلە** بۆ بەریتانیا باشە و بۆ کوردستانیش باشە.	That's why we want to be Iraqi Kurdistan's partner in education field: because **this opportunity** is a good for Britain and it's good for Kurdistan.
38.	The single most salient lesson in countries emerging from tyranny is the importance of providing security for the population. **This** is not just one of many tasks that must be addressed…	تاکە وانەیەکی زۆر بێدەنگ لەو وڵاتانەی کە لە ژێر حوکمی ستەمکار ڕزگاربون، گرنگی دابینکردنی ئاسیشە بۆ دانیشتوانەکەی. **ئاسایش** تەنها یەکێك نیە لەو بابەتانەی کە پێویستە چارەسەر بکرێن	The single most salient lesson in countries emerging from tyranny is the importance of providing security for the population. **Security** is not just one of many tasks that must be addressed…
39.	Given the good security situation and the energy of **its people**, Kurdistan finds itself in a position to road test plans and projects on behalf of the rest of Iraq.	بە ڕەچاووگرتنی بارودۆخی باشی ئاسایش و بەتوانایی **هاووڵاتیانی ئەو هەرێمە**، کوردستان بووەتە سەرەتایەك بۆ ئەنجامدانی پڕۆژەکان و جێبەجێکردنی پلانەکان لە جیاتی تەواوی بەشەکانی تری عیراق.	Taking into consideration the good security situation and the energy of **the region's people**, Kurdistan has become a start to carry out the projects and the plans on behalf of the whole other parts of Iraq.
40.	Kurdistan is a country that has learnt from the past, rather than living in **it**.	کوردستان وڵاتێکە لە ڕابردوو فێربووە، نەك **لە ڕابردوودا** بژی.	Kurdistan is a country that has learnt from the past, rather than living **in the past**.
41.	Kurdish companies looking to move beyond the confines of Iraq will find themselves increasingly in need of **their** services.	ئەو کۆمپانیا کوردیانەی کە دەیانەوێ لە سنووری عێراق دەربچن، پێویستیان بە خزمەتگوزاری **ئەم کۆمپانیایانە** دەبێت.	Those Kurdish companies wanting to go beyond the boundaries of Iraq will need the services of **these companies**.
42.	But the group has an allure in Egyptian society largely because **it** has been persecuted and banned for decades.	بەڵام ئەم گروپە توانا و دەسەڵاتی ئەوەیان هەیە لە کۆمەڵگای میسریدا خۆیان بسەلمێنن بەهۆی ئەوەی کە بۆ چەندین دەیە دەچێت **ئەم گرویە ئیسلامییە** کاروچالاکی لێ قەدەغەکراوە و دادەپڵۆسرێ.	But this group has the ability and power to prove themselves in the Egyptian society for decades the political activities of **this Islamic group** has been banned and it has been persecuted.
43.	**This** was then picked up by the new Conservative-Liberal Democrat government…	**هەمان ستراتیژ** لەلایەن حکومەتی هاوبەشی پارتی پارێزگاران و ئازادیخوازە دیموکڕاتەکان پەیرەوکراو…	**The same strategy** was practiced by the Conservative party and the Liberal Democrat coalition government …
44.	Iraq's isolation disrupted **that** but we are now very much back on course.	ئابڵووقەکانی عێراق، **ئەو پەیوەندیەیان** پچڕاند، بەڵام ئێستاکە سەرلەنوێ گەڕاوینەتەوە بۆ دۆخی ئاسایی	Iraq's sanctions disrupted **those relations** but we are now very much back on course.
45.	American military commanders share this assessment, which is one of several reasons a year ago the commanders on the ground recommended seeking Iraqi agreement to keep some 20,000 American troops **there**	سەرکردە سەربازیەکانی ئەمەریکاش لە عێراق هەمان شتیان دوپات کردوەتەوە بۆیە ساڵی پێشو داوای ئەوەیان کرد کە20 هەزار سەربازی ئەمەریکی لە دوای ساڵی 2011 **لە عێراقدا** بمێنێتەوە.	American military commanders in Iraq reaffirmed the same thing, so a year ago they asked to keep 20,000 American troops after 2011 **in Iraq**.

	after 2011		
46.	We should defeat the PKK through this approach - **this** would be much more effective than weapons.	پێویستە بەم شێوازە پەکەکە ببەزێنین چونکە **ئەم شێوازە** زۆر کاریگەرترە لە چەک .	We should defeat the PKK through this approach because **this approach** is more would be much more effective than weapons.
47.	It makes little sense to sacrifice **this** when any unilateral declaration of independence would put them "in the wrong"…	وە کارێکی زۆر عاقڵانە نیە **ئەم دەرفەتە** بکات بەقوربانی ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی بەشێوەیەکی تاک لایەنە و خۆی بخاتە هەڵەوە…	…they may be landlocked… It is not a very wise action to sacrifice **this opportunity** for any unilateral declaration of independence and put himself in the wrong...
48.	Last year, bilateral trade was valued at U.S. $7.5 million, **most of which** passed through or remained in the Kurdish transit zone.	ساڵی پار بازرگانی نێوان هەردولا گەیشتە 7.5 ملیۆن دۆلاری ئەمریکی و **زۆربەی ئەم داهاتە** بە هەرێمی کوردستاندا تێپەڕی یان لە ناوچەی ترانزێتی کوردیدا مایەوە.	…bilateral trade between the two sides reached US 7.5 million, **most of this revenue** passed through or remained in the Kurdish transit zone.
49.	**Third**, apply to the UN for a seat at the General Assembly.	**مۆدێلی سێیەم**: بریتیە لە بەرزکردنەوەی داواکاری بۆ نەتەوە یەکگرتووەکان بۆ بەدەستهێنانی ئەندامێتی لە کۆمەڵەی گشتیدا.	**The third model**: is to raise an application to the UN to gain membership at the General Assembly.
b. Explicitation through conjunction			
1.	In Egypt and Tunisia, the popular uprising has won impressive victories...	**لە بەرامبەریشدا** شۆڕشە جەماوەرییەکان لە تونس و میسر سەرکەوتنێکی گەورەیان بەدەستهێنا...	**On the other hand**, the popular revolutions in Tunisia and Egypt achieved great victories...
2.	It is commonly argued that oil cannot be a motive for the intervention because the West had access to the prize under Gadhafi.	**لەلایەکی ترەوە** کۆدەنگییەك لەسەر ئەوە هەیە کە نەوت پاڵنەری سەرەکی دەستوەردان نییە، چونکە نەوت دەستکەوتێکە خۆرئاوا دەیتوانی لەسایەی حوکمی موعەمەر قەزافیدا چنگی بکەوێت،	**On the other hand**, there is a consensus that oil is not a main motive for intervention, because oil is a gain that the West could get access to under the rule of Moammar Gadhafi.
3.	In many individual months in 2006 and early 2007, Iraqi casualties from terrorism were greater, as a percent of the country's population, than the casualties America experienced on 9/11. Fortunately by the summer of 2011, violence had fallen against both Americans and Iraqis.	تەنها لە چەند مانگێکی ساڵی2006 دا ژمارەی قوربانیەکانی عێراق بە دەستی تیرۆرستان زۆر بەرز بووەوە، بە رادەیەك زیاتر لە قوربانیەکانی ئەمەریکا لە روداوەکەی 11ی سێپتەمبەردا، **بەڵام** خۆشبەختانە لە هاوینی 2011دا توندوتیژی لە دژی ئەمەریکی و عێراقیەکان روی لە کەمی کرد.	In some months alone in 2006 the number of Iraqi casualties from terrorism was greater than the casualties America experienced on 9/11, **but** fortunately in the summer of 2011, violence had fallen against both Americans and Iraqis.
4.	Despite this progress, every Iraqi… I have spoken to over the past year has insisted on the importance of keeping American forces in Iraq…	**بەڵام** سەرەڕای ئەم بەرەوپێشچونە، ساڵی رابردو لەگەڵ هەر عێراقیەك قسەم کردبێت... جەختی لەسەر گرنگی مانەوەی هێزەکانی ئەمەریکا کردوە…	**But** despite this progress, every Iraqi... I have spoken to over the past year has insisted on the importance of keeping American forces…
5.	Although a fragile democracy has emerged, this isn't an example anyone, anywhere, wants to follow.	هەرچەندە دیموکراسیەکی لاواز لە عێراقدا سەری هەڵداوە، **بەڵام** ئەم نمونەیە نە هیچ کەسێك و نە هیچ شوێنێك قبوڵی دەکات بۆ خۆی.	Although a fragile democracy has emerged, **but** this isn't an example anyone, anywhere, wants to follow.
6.	Iraq, unlike the Arabic and Islamic countries, was supposed to step toward democracy after the toppling of Saddam Hussein's regime…	**بەڵام** بە پێچەوانەی وڵاتە عەرەبی و ئیسلامیەکانەوە چاوەڕوان دەکرا دوای ڕووخانی ڕژێمی سەددام حوسێن، عێراق بەرەو دیموکراسی هەنگاو هەڵبگرێت…	**But**, unlike the Arabic and Islamic countries, Iraq was supposed to step toward democracy after the toppling of Saddam Hussein's regime…
7.	He hinted that in future the Turkish navy would protect any	**لە هەمان کاتدا** ئاماژەی بەوە کرد کە هێزی دەریایی تورکی پارێزگاری هەر	**In the meantime**, he hinted that in future the Turkish navy

	Turkish aid flotilla going to Gaza.	کەشتیەکی یارمەتی مرۆڤانەی تورکی دەکات کە بەرەو غەزە بڕوات لە داهاتودا.	would protect any Turkish aid flotilla going to Gaza.
8.	We are delighted that so many are choosing to come to the UK; delighted and proud, and we are doing all we can to make the visa process as simple as possible.	ئێمە زۆر خۆشحاڵین بەوەی زۆر لە خوێندکارەکان بەریتانیایان هەڵبژاردووە، خۆشحاڵین و **لە هەمانکاتدا** جێگەی شانازیشە و ئێمە لەلایەن خۆشمانەوە هەموو توانایەکمان بەکاردێنین بۆ ئەوەی پرۆسەی وەرگرتنی ڤیزا ئاسان بکەین.	We are pleased that so many students have chosen the UK; we are delited and **at the same time** proud, and from our part we are doing all we can to make the visa easy.
9.	That's why we want to be Iraqi Kurdistan's partner of choice in education: it's good for the UK and it's good for Kurdistan.	هەربۆیە ئێمە دەمانەوێ ببینە هاوبەشی کوردستانی عێراق لە بواری پەروەردە: **لەبەرئەوەی** ئەم هەلە بۆ بەریتانیا باشە و بۆ کوردستانیش باشە.	That's why we want to be Iraqi Kurdistan's partner in education field: **because** it's a good opportunity for Britain and it's good for Kurdistan.
10.	True but irrelevant. The same could be said about Iraq under Saddam Hussein, or Iran and Cuba today	ئەمە ڕاستە، بەڵام لەجێی خۆیدا نییە، **چونکە** دەکرا ئەمە لەبارەی عیراقەوە بوترێت کاتێك لەژێر دەسەڵاتی سەدامدا بوو، یاخود تەنانەت دەربارەی ئێران و کوبای ئەمڕۆش دەکرێت ئەوە بڵێین.	This is true, but not reasonable, **because** this could be said about Iraq under Saddam's authority, or it could be even said about Iran and Cuba today.
11.	Rhodes' anti-doctrine stance reflects an irony about the Obama presidency. Shortly after Obama's swearing-in, and his initial executive order to end coercive interrogation techniques…	**بۆ شایەتی**، هەڵوێستی رۆدس، کە دژ بە بەکارهێنانی عەقیدەیە لەبواری سیاسەتی دەرەوەدا جۆرێك لە موفارەقە نیشان دەدات سەبارەت بەسەرۆکایەتی ئۆباما، **چونکە** ئەو دوای سوێندخواردنی بەماوەیەکی کەم، یەکەم فەرمانی خۆی بەڕاگرتنی شێوازی لێپێچینەوەی بەزۆری زیندان دەرکرد…	**As evidence**, Rhodes' anti-doctrine stance reflects an irony about the Obama presidency, **because** shortly after Obama's swearing-in, and his initial executive order to end coercive interrogation techniques…
12.	British companies are also working to preserve and promote Kurdish culture.	**لەگەڵ ئەوەشدا** کۆمپانیاکانی بەریتانیا خەریکی بەنێوبانگکردن و پاراستنی کولتووری کوردین،	**Besides**, British companies are also working to fame and preserve Kurdish culture.
13.	They shared flowers, candies, handshakes and hugs with the soldiers…	**جگە لەوە** خوپیشاندەران گوڵ و شیرینیان بەسەر سەربازەکاندا دابەش دەکرد و تەوقەیان لەگەڵدا دەکردن و باوەشیان پیادا دەکردن.	**Apart from that**, the demonstrators distributed flowers and sweets to the soldiers, they shook hands with them and hugged them.
14.	It could become another opulent petrostate–or it could revert to a hellish state of civil war.	**لە لایەکەوە** دەکرێت ببێت بە وڵاتێکی تری دەوڵەمەندی نەوتدار، **لە لایەکی تریشەوە** دەکرێت ئەمە بگۆڕێت بۆ دۆزەخێك لە شەڕی ناوخۆ .	**On the one hand**, it could become another oil-rich country, **on the other hand**, it could change to a hell of civil war.
15.	The photographs of our very best generals and diplomats rushing to the Kurdish faction to cash in make this tawdry tail even uglier. General officers get a decent pension. They get medical care and PX privileges.	وێنەی باشترین جەنەراڵە و دیبلۆماتەکانی ئێمە، کە لەم کارانەوە دەگلێن زۆر ناشرین تردەبێت، **چونکە** ئەو جەنەراڵانە موچەی شایستە وەردەگرن **و** چاودێری تەندروستی و ئیمتیازاتی باشیان هەیە.	The picture of our best generals and diplomats that are involved in such actions will be even uglier, **because** these generals get a decent pension **and** have medical care and good privileges.
16.	If you obliterate terrorists with a drone, you don't have the messy political question of how to arrest, jail, interrogate…	**چونکە** تۆ کاتێك تیرۆریستان لەناو دەبەیت لەڕێگەی کوشتنیان بەفڕۆکەی بێ فڕۆکەوان، ئەوا **لەهەمانکاتدا** خۆت لەلایەنی سیاسی پەیوەست بەچۆنێتی دەستگیرکردنی ئەو تیرۆریستانە و زیندانیکردنیان و لێکۆڵینەوە لەگەڵیاندا ڕزگاردەکەیت…	**Because** when you obliterate terrorists with a pilotless plane, **at the same time** you get rid of the political question of how to arrest and jail these terrorists, and interrogate them…
17.	America shouldn't be the world's policeman, but neither should we make it a matter of principle to say we won't stop genocide when and where we can simply	**چونکە** ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا نابێت لەهیچ کاتێکدا خۆی بگۆڕێت بۆ ئەوەی ببێتە "پۆلیسی جیهان" **ئەمە لەلایەك، لەلایەکی ترەوە** نابێت بڵێین ئەوە مەسەلەی مەبدەئە	**Because**, the United States of America shouldn't be the world's police, **on the other hand**, we should not say this is a matter of principle and not to

	because no one will join our posse.	بەلای ئێمەوە کە هەڵنەسین بەڕاگرتنی کوشتارێکی بەکۆمەڵ کاتێك ڕوودەدات و لەهەر شوێنێك بێت کە ئێمە توانای ئەوەمان بێت، چونکە لەو حاڵەتەدا هیچ کەس نایەتە پاڵمان لەوەدا".	stop mass killing when it happens and where we have the ability [to stop it] because in that case no one will join us.
18.	General officers get a decent pension. They get medical care and PX privileges.	**<u>چونکە</u>** ئەو جەنەراڵانە موچەی شایستە وەردەگرن و چاودێری تەندروستی و ئیمتیازاتی باشیان هەیە	**<u>Because</u>** these generals get a decent salary, medical care and good privileges.
19.	It buys bravery on the cheap by saying we must do something, and then exempts us from having to do anything if we're alone in our principles.	**<u>چونکە لەهەقیقەتدا</u>** ئازایەتی بەنرخێکی هەرزان دەکڕێت، لەڕێگەی قسەکردنمان بەوەی دەبێت ئێمە شتێك بکەین و دواتر خۆمان بەدەربکەین لەپابەندبوون بەئەنجامدانی هیچ کارێك، ئەگەر خۆمان بەتەنها ماینەوە لەوەدا.	…**because in fact**, It buys bravery on the cheap by saying we must do something, and then exempts us from having to do anything if we're alone in that
20.	..top Obama Middle East adviser Dennis Ross warned that if there is a massacre, “everyone would blame us for it,” an unacceptable consequence.	...دێنیس ڕۆس گەورە ڕاوێژکاری باراك ئۆباما بۆ کاروباری خۆرهەڵاتی ناوەڕاست هۆشداریدا کە لەکاتی ئەنجامدانی کۆمەڵکوژیدا هەموو لایەك ئۆباڵی ڕوودانی دەخەنە ئەستۆی ئەمریکا، **<u>چونکە</u>** ئەوە دەرەنجامێکی قبوڵکراو نییە.	...top Obama Middle East adviser Dennis Ross warned that if there is a massacre, “everyone would blame us for it,” **<u>because</u>** this is not an acceptable consequence.
21.	McDonnell, however, indicated he does not trust the British government’s foreign policy toward Kurdistan, arguing that Britain is sympathetic to Kurds in Iraq primarily because of the region’s natural resources.	بەڵام ماکدۆناڵ، بەپێچەوانەی ئەوانەوە رایگەیاند کە بڕوا و متمانەی بەسیاسەتی دەرەوەی وولاتەکەی نیە. **<u>چونکە</u>** بە ڕای ئەو بەریتانیا بۆیە لەگەڵ "کوردی عێراق" خۆی وەک هاوخەمێک نیشاندەدات چونکە قازانج و بەرژەوەندی یابووری هەیە لە سامانی سروشتی ناوچەکەدا.	But McDonnell, in contrast to them, declared he does not believe and trust his country’s foreign policy. **<u>Because</u>**, in his opinion, Britain seems sympathetic to Iraqi Kurds because of its benefit and interest in the region’s natural resources.
22.	there are few examples in Middle East of strong federal democracies where the considerable amount of power and indeed fiscal independence is devolved to the regions and provinces and districts and sub-districts within the country,	**<u>لە ڕاستیدا</u>** چەند نموونەیەکی کەمی دەوڵەتی فیدراڵی دیموکراتی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا هەن کە تێیاندا دەسەڵات و سەربەخۆییەکی دارایی بەرچاو دراوە بە هەرێم و پارێزگا و یەکە ئیداریەکان لە وڵاتەکەدا،	**<u>In fact</u>**, there are few examples in Middle East of federal democratic states where the considerable amount of power and financial independence is given to the regions and provinces and administrative units within the country,
23.	Although a fragile democracy has emerged, this isn't an example anyone, anywhere, wants to follow.	هەرچەندە دیموکراسیەکی لاواز لە عێراقدا سەری هەڵداوە، **<u>بەڵام</u>** ئەم نمونەیە نە هیچ کەسێك و نە هیچ شوێنێك قبوڵی دەکات بۆ خۆی.	Although a weak democracy has emerged, **<u>but</u>** this is an example neither anyone, nor anywhere, accepts to follow.
24.	But there are some traditions that seem to have no place in a modern and changing Kurdish society: the practice that said that it was OK to kill a member of your own family and get away with it, so-called ‘honor killings’	بەڵام هەندێ داوونەریت هەن کە پێدەچێ جێگەیان نەبێتەوە لە کۆمەڵگەی پێشکەوتوو و مۆدێرنی کوردستاندا. **<u>وەك</u>** ئەو پراکتزەی کە یەکێك لە ئەندامی خێزانەکەت بکوژیت و سزاش نەدرێی، یان “شەرەفکوژی”	But there are some traditions that seem to have no place in a modern and changing Kurdish society. **<u>Such as</u>** the practice that you kill a member of your own family and you will not get punished, or ‘honor killing’
25.	We should defeat the PKK through this approach - this would be much more effective than weapons.	پێویستە بەم شێوازە پەکەکە ببەزێنین چونکە ئەم شێوازە زۆر کاریگەرترە لە چەک .	We should defeat the PKK through this approach **<u>because</u>** this approach is more effective than weapons.
26.	These and other changes need consensus. Some will want to move quicker than others. Others will see merit in moving slower.	ئەم گۆڕانکارییە و گۆڕانکارییەکانی دیکەش پێویستیان بە ڕێککەوتنە **<u>و</u>** هەندێ پێیانوایە کە پێویستە زووتر بکرێن **<u>و</u>** هەندێکی دیکەش پێیان باشە بەخاوی بکرێن	These changes and other changes need agreement, **<u>and</u>** some believe that it is necessary to be done sooner, **<u>and</u>** others prefer to be done

			slowly.
27.	It's a disgrace that an area that once produced outstanding science and culture... now is an educational underachiever, especially for girls.	ئەمە شەرمە بۆ ناوچەیەك كە رۆژێك لە رۆژان زانست و كەلتوری بەرهەم دەهێنا **و**... ئێستا شوێنێكی دواكوتوە لە روی پەروەردەییەوە، بە تایبەت بۆ كچان.	It's a shame for an area that one day produced outstanding science and culture **and**... now it is a lagged place in terms of education, especially for girls.
28.	Now, the world is watching, united in its determination to make sure that all parties in Sudan live up to their obligations.	ئێستاش ئەوەتا جیهان چاودێری دۆخەكە دەكات، **ئێمەش** لەسەر سووربوونی خۆمان كۆكین كە دەبێت هەموو لایەنەكانی سودان بە بەڵێنەكانیانەوە پابەند بن.	Now, the world is watching the situation **and we** are united in or determination that all sides in Sudan adhere to their promises.
29.	Media offices have also been targeted. In the past two months the headquarters of three television stations and two radio stations have been ransacked….	ئۆفیسی هەندێ لە تەلەفزیۆنەكانیش كراونەتە ئامانج **و** لە دومانگی رابردودا بارەگای سێ تەلەفزیۆن و دو رادیۆ تاڵانكراون...	The offices of some TV stations have been targeted, **and** in the past two months the headquarters of three television stations and two radio stations have been ransacked…
30.	the tradition that treated women as less able than men; the tradition that said Kurds should not engage in a meaningful way with Baghdad.	...**یان** ئەو داوونەریتەی كە بەشێوەیەك مامەڵە لەگەڵ ئافرەت بكەی كە لاوازترە لە پیاو، **یان** ئەو داوونەریتە كە نابێ بەهیچ شێوەیەك كورد مامەڵە لەگەڵ بەغدا بكات...	**or** the tradition that treated women as less able than men; **or** the tradition that said Kurds should not engage in a any way with Baghdad...
31.	…at the next elections Maliki will not be returned as Prime Minister.	**یەكەم:** لە هەڵبژاردنی داهاتوودا مالیكی نابێتەوە بە سەرۆك وەزیران.	**First:** at the next election Maliki will not be [re-elected as] Prime Minister.
32.	Kurds came under pressure to return Maliki to the premiership from the US…	**دووەم:** كوردەكان لەلایەن ئەمریكاوە دەكەونە ژێر فشارەوە بۆ گەڕاندنەوەی مالیكی بۆ پۆستی سەرۆك وەزیران...	**Second:** Kurds will come under pressure from America to return Maliki to the position of Prime Minister…
33.	"Kurdistan stands out as a Muslim community that is grateful to the United States…	**هەروەها لە كۆتایی لێدوانەكەیدا د. بەرهەم وتی**: "كوردستان وەكو كۆمەڵگایەكی موسوڵمان سوپاسی ئەمریكا دەكات...	**Also in the end of his statement, Dr Barham said:** "Kurdistan as a Muslim society thanks the United States…
34.	In Cairo on Monday, one man set himself alight outside the parliament building, while another set himself on fire in front of the presidential palace in Mauritania.	**لەم زنجیرە رووداوانەدا** پیاوێك لە قاهیرە بەرامبەر تەلاری پەرلەمانی میسر خۆی سووتاند هەروەها پیاوێكی تر بەرامبەر تەلاری سەرۆكایەتی كۆماری مۆریتانیا خۆی سووتاند	**In this series of events**, a man set himself alight in Cairo outside the parliament building, while another set himself on fire in front of the presidential palace in Mauritania.
35.	"There is something horrifying and, in a way, moving about these suicide attempts. It's a shocking, desperate tactic that instantly attracts attention, revulsion, but also sympathy."	**لە درێژەدا دەڵێت** ئەم خۆكوژیانە تاكتیكی وروژێنەرن و بە خێرایی سەرنج و هاودەردی جیهانیان ڕادەكێشن.	**In the detail** he says these suicide attempts are an arousing tactic and instantly attract world attention and sympathy.
36.	In many cases, he argues that "those rare individuals who were prepared to die for a collective cause knew that this sacrifice could have a tremendous impact".	**لە درێژەشدا دەڵێت** لە زۆربەی ئەم بارانەدا "كەسانی تایبەت كە خۆیان بۆ مردن لە پێناوی ئارمانێكی گشتیدا ئامادە دەكرد دەیانزانی ئەم خۆقوربانیكردنە كاریگەری قوڵ بە جێدێڵێت"	**In the detail** he says in many of these cases "those special individuals who were prepared to die for a collective cause knew that this sacrifice could have a deep impact".
37.	Dr Biggs says that, in recent times, a more reported method of people sacrificing their lives in the Muslim world has been suicide bombings.	دكتۆر بیگز **درێژەی پێدەدا** و دەڵێت لەم ساڵانەی دواییدا خۆتەقاندنەوە شێوازێك بووە كە زۆربەی مسوڵمانان بۆ ئەوەی خۆیان بكەنە قوربانی سوودیان لێبینیوە.	Dr Biggs says **in the detail** that, in recent years, self-explosion [suicide] was a method that most Muslims benefited to sacrifice their lives.

38.	"There is great interest. The Egyptian people and the Egyptian public have been following the events in Tunisia…" he said.	**<u>هەروەها لە درێژەدا دەڵێت</u>**: "هاوڵاتیانی میسر بە وردی چاودێری و بەدواداچوون دەکەن بۆ ڕووداوەکانی تونس..."	**<u>Also in the detail</u>** he says: "The Egyptian people have been carefully following the events in Tunisia…"
39.	Bahrain is sensitive not only because it hosts the U.S. Fifth Fleet but also because it borders Shiite areas of Saudi Arabia, the location of most of the kingdom's oil.	**<u>شیاوی ڕوونکردنەوەیە</u>** کە بارودۆخی بەحرەین زۆر هەستیار نییە، نەك تەنها لەبەرئەوەی میوانداریی کەشتیگەلی پێنجەمی ئەمریکا دەکات، بەڵکو بەهۆی ئەوەوە کە هاوسنوورە لەگەڵ ئەو ناوچانەدا کە زۆرینەی نەوتی یەدەگیان لێیە لەناو شانشینی عەرەبی سعودیە.	**<u>It is worth explaining</u>** Bahrain is sensitive not only because it hosts the U.S. Fifth Fleet but also because it borders Shiite areas of Saudi Arabia, the location of most of the kingdom's oil.
40.	Speaking on Monday after the initial incident in Egypt, Mr el-Hamalawy said the government would try to paint (interpret) the attempted suicide as an isolated political act by a mentally unstable individual.	**<u>شایانی باسە</u>** ئەم وتانەی "الهمالوی" دوای یەکەم خۆسووتاندن لە میسر دێن **<u>و لە درێژەدا وتی</u>** حکومەتی ئەم وڵاتە هەوڵیداوە ئەم ڕووداوە وەکو ڕووداوێکی دەروونیی لێکبداتەوە.	**<u>It is worth mentioning</u>** these statements of el-Hamalawy came after the first self-immolation, **<u>and in the detail he said</u>** the government would try to interpret this event as a psyhchological incident.
41.	"It's because we do not hear much about these nations and small regions in our media..." said Simon Taylor.	سایمۆن تەیلۆر... **<u>بە (ڕووداو) ی گووت</u>** : "ئێمە لەسەر ئەم میللەتانە شتێکی ئەوتۆ نابیستین لە میدیاکانمانەوە...	Simon Taylor, who is a school teacher at a secondary school in Leeds, northwest England **<u>told *Rudaw*</u>**: "We do not hear much about these nations in our media...
42.	The few exceptions include a wave of self-immolations by Kurds in the late 1990s, but these took place in Europe rather than on their home territory.	**<u>بە وتەی ئەو</u>** خۆکوژیی کوردەکان لە کۆتایی ساڵی 1990دا لە ئەوروپا شێوازێکی تایبەتی بوو.	**<u>According to his statement</u>** [Dr Michael Biggs] the suicide of the Kurds in the late 1990 in Europe was a special case.
43.	Iraqi Kurds compose about one-fifth of the country's 30.4 million people…	**<u>بەگوێرەی ڕۆژنامەکە</u>** کوردی عیراق لەکۆی (30.4) ملیۆن خەڵك پێنج یەکی دانیشتوانی ئەو وڵاتە پێکدەهێنن...	**<u>According to the newspaper</u>** Iraqi Kurds compose about one-fifth of the country's 30.4 million people…
44.	"The situation for youths in these countries is depressing; the level of loss of sense of purpose is stunning.	**بە وتەی "سپۆزیتۆ"** بارودۆخی گەنجان لەم وڵاتانەدا زۆر ناخۆشە. هەستی بێ سوودی و داماوی باڵی کێشاوە بەسەریاندا".	**<u>According to Esposito</u>**, "The situation for youths in these countries is depressing; the level of loss of sense of purpose is stunning.
45.	The Egyptian President would receive the American warmly, and the two would begin to talk about American-Egyptian relations and the fate of Middle East peace.	**<u>وەك هەمیشە</u>** موبارەك بەگەرمی پێشوازی لە ئەمریکییەکان دەکات و هەر دوولا دەستیان دەکرد بە تاووتوێکردنی پەیوەندییە دوو قۆڵیەکانی ئەمریکی -میسری و چارەنووسی پرۆسەی ئاشتی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا.	**<u>As ever</u>**, Mubarak would receive the Americans warmly, and the two would begin to talk about American-Egyptian bilateral relations and the fate of Middle East Peace Process.
46.	Then the American might gently raise the issue of political reform. The President would tense up...	پاشان **<u>وەك هەردەم</u>** ئەمریکییەکان بابەتی چاکسازی سیاسیان دەهێننە ناوەوە و موبارەکیش بەو بابەتە قەڵس دەبێت....	Then **<u>as ever</u>** the American would raise the issue of political reform and Mubarak would get irritated by this topic...
47.	"Especially as the next elections approach, I expect this will happen a lot."	**<u>وتیشی:</u>** "بە تایبەتی کە هەڵبژاردنی داهاتو نزیك بوەتەوە چاوەڕوانی ئەوە دەکەم زۆر جاری تریش روبدات."	**<u>He added:</u>** "Especially as the next elections approach, I expect this will happen a lot."
48.	In July, the KRG achieved one of its longtime objectives: the opening of a U.S. Consulate in the region's capital of Erbil. Mr. Salih said his priority now is to promote U.S. investment in the	**<u>لەو بارەیەوە ڕۆژنامەکە نووسیویەتی:</u>** "لە مانگی تەممووزدا حکومەتی هەرێمی کوردستان یەکێك لە ئامانجە درێژخایەنەکانی بەدەستهێنا ئەویش بریتیە لە کردنەوەی کونسوڵخانەی ئەمریکا لە هەولێری پایتەختی هەرێمی کوردستان **<u>و</u>**	**<u>In his regrd the newspaper wrote:</u>** "in July, the KRG achieved one of its longtime objectives: the opening of a U.S. Consulate in the region's capital of Erbil **<u>and</u>** respected

	oil-rich region.	بەڕێز د. بەرهەم وتی ئێستا ئەولەویەتی ئەو بریتیە لە پەرەپێدانی وەبەرهێنانی ئەمریکی لە کەرتی نەوتی هەرێمی کوردستاندا."	Dr. Barham said his priority now is to promote U.S. investment in the oil-rich region.
49.	Senior national-security aides gathered around a speakerphone in the Oval Office to listen to the call.	<u>**هاوکات و لە ماوەی گفتوگۆکەدا**</u> سەرجەم بەرپرسانی ئاسایشی نەتەوەیی لە نووسینگە شێوە هێلکەییەکەی کۆشکی سپیدا خڕبوونەوە تەلەفۆنەکەیان دابوو بە بڵندگۆ و گوێیان لە قسەکانی موبارەك گرتبوو.	<u>**In the meantime and during the conversation**</u> the entire national security officials gathered in the Oval-shaped Office of the White House giving the call to loudspeaker and listening to Mubarak's call.
50.	"This a country with a remarkable record of political stability," wrote Fouad Ajami in an essay in 1995,	<u>**لەم بارەیەوە**</u> و لەساڵی 1995دا، فواد عەجەمی لەمیانی ووتارێکیدا دەنووسێت "میسر وڵاتێکە هەمیشە تۆمارێکی بەرچاوی هەبووە لە سەقامگیری سیاسی".	<u>**In this regard**</u>, in the year 1995 Fouad Ajami says in an article/essay "Egypt is a country which has always had a remarkable record in political stability."
51.	Alexis de Tocqueville once observed that "the most dangerous moment for a bad government is when it begins to reform itself."	<u>**لەم بارەیەوە**</u> جارێك ئەلێکسیس دی تۆکوڤێل تێبینی ئەوە دەکات و دەڵێت "ترسناکترین کاتێك بۆ حکومەتی خراپ بریتیە لە ئەوکاتەی کە دەیەوێت چاکسازی خۆی بکات".	<u>**In this regard**</u> Alexis de Tocqueville once observed that "the most dangerous moment for a bad government is when it begins to reform itself."
52.	In Cairo, Mubarak supporters, some of them wading into crowds on horseback, began battering protesters	<u>**لەم بارەیەوە**</u> پشتگیریکەرانی موبارەك لە قاهیرە خۆیان کرد بە نێو خۆپیشاندەران و لەگەڵیاندا پێکهەڵپژان.	<u>**In this regard**</u>, Mubarak's supporters in Cairo waded into the demonstrators and began battering protesters.
53.	Despite these problems Garib said there are "good seeds" amid the Kurdish media charade that are setting a good example. But lifting local media standards across the board would require a clear mandate of reporting ethics…	سەرەڕای ئەو هەمو کێشانەش رەحمان غەریب پێی وایە چاوەڕوانی باش دەکرێت لە میدیای کوردی، <u>**پێشی وایە کە**</u> رۆژنامەوانی کوردی پێویستە ستاندارد و بەهای رۆژنامەوانی هەبێت…	Despite these problems Garib believes there are good expectations about the Kurdish media, <u>**He also believes**</u> that Kurdish journalism should have journalistic standards and values…
54.	Other UK companies have had a significant behind the scenes role in the development of Kurdistan's <u>commercial</u> sector.	هەروەها کۆمپانیاکانی دیکەی بەریتانیا لە پشت پەردەوە، رۆڵێکی گەورەیان بینیوە لە گەشەپێدانی کەرتی <u>بازرگانی</u> کوردستان.	<u>**Also**</u> other UK companies have had a significant behind the scenes role in the development of Kurdistan's <u>business</u> sector.
55.	"Undeniably, we are concerned - and we must be concerned - about the new face [of Iraq] in the aftermarth of American redeployment from Iraq," he said, <u>**noting**</u> that Iraqi Kurds had benefited from U.S. military engagement during the past two decades.	<u>**لەو بارەیەوە**</u> د. بەرهەم بە رۆژنامەکەی ڕاگەیاند:" بەدڵنیاییەوە ئێمە نیگەرانین، و پێویستیشە ئێمە نیگەرانبین، لەبارەی قۆناغی نوێی عیراق دوای کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا" و <u>**ئاماژەیکردووە بەوەی**</u> لە ماوەی دوو دەیەی ڕابردوودا کوردەکان سوودیان بینیوە لە بوونی سەربازی ئەمریکی لە عیراقدا،	<u>**In this regard,**</u> Dr. Barham told the newspaper: "Certainly, we are concerned, and we must be concerned, about the new face of Iraq in the aftermarth of American withdrwal from Iraq," and <u>**he indicated that**</u> in the past two decades the Kurds have benefited from the American military presence in Iraq.
56.	…pointing out that in the past two centuries, Egypt has been governed by just two regimes, a monarchy …	<u>**لەبەشێکی تری وتارەکەیدا**</u> ناوبراو ئاماژەی بۆ ئەوە کردووە لە دوو سەدەی پێشوودا میسر تەنها لەلایەن دوو جۆر ڕژێمەوە حوکم کراوە ئەوانیش سیستمی پاشایەتی...	<u>**In another part of the article**</u>, he has indicated that in the past two centuries Egypt has been governed by just two regimes which are a monarchy…
57.	"The UK government doesn't see that it is in the UK's	<u>**بۆ پاڵپشتی لە بۆچوونەکانی خۆی**</u>، زیاتر گووتی" ئاخر بەریتانیا دەزانێ لە	<u>**To support his view**</u>, he further said "after all, Britain

	economic interests to address in any serious way the oppression of Kurds in Turkey or the attacks on Kurdish communities by Iran," he claimed.	قازانج و بەرژەوەندی ئابووری ئەودا نییە بە هیچ شێوەیەک باس لە چەوسانەوەی کورد بکات لە تورکیا یان ئەو پێشێلکاریانەی لە ئێران لەسەر کورد هەن".	knows [that] it is not in its economic interests to address in any way the oppression of Kurds in Turkey or the violations on Kurds in Iran,"
58.	We have contacted the professors D'Amato to take his views and opinions regarding to the question of the US withdrawal from Iraq…	**بۆ ئەم ژمارەیە جارێکی دیکە** پەیوەندیمان بە پرۆفیسۆر داماتۆ کرد و سەبارەت بە پرسی کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا قسەمان لەگەڵدا کرد…	**For this Issue, again** we have contacted the professors D'Amato and talked to him regarding to the question of the withdrawal of the American troops….
59.	A cease-fire was imposed on Gadhafi's forces, but the rebels were helped to advance to the West.	**بەوجۆرە** بڕیاری ئاگربەست و دژەفڕین بەسەر هێزەکانی قەزافیدا سەپێنرا، لەولاشەوە یارمەتی شۆڕشگێڕەکان درا تاوەکو بەرەو خۆرئاوای لیبیا پێشڕەوی بکەن…	**This way**, the cease-fire decision and no-fly-zone was imposed on Gadhafi's forces, on the other hand, the rebels were helped to advance to the West of Libya.
60.	The Arab Spring has deep roots. The region has been simmering for years.	**ئاشکرایە کە ئێستا** ڕەگەکانی بەهاری عەرەبی قوڵبوونەتەوە، چونکە ئەم ناوچەیە ساڵانێکی دوورودرێژ لەسەرخۆ دەکوڵا…	**It is clear now that** the roots of Arab Spring have deepened, because this region has been calmly simmering for many years….
61.	Rhodes' anti-doctrine stance reflects an irony about the Obama presidency.	**بۆ شایەتی**، هەڵوێستی ڕۆدس، کە دژ بە بەکارهێنانی عەقیدەیە لەبواری سیاسەتی دەرەوەدا جۆرێك لە موفارەقە نیشان دەدات سەبارەت بەسەرۆکایەتی ئۆباما،	**As evidence,** Rhodes' stance, which is against using doctrine in the field of foreign policy manifests a paradox about Obama presidency.
62.	Dictators which have been overthrown through popular nonviolent movements…	**سەبارەت بە عێراق** شێوازی ڕووخانی ڕژێمەکەی جیاوازبوو، هەندێ لەو دیکتاتۆرانەی لەلایەن بزاڤی جەماوەری ناتوندوتیژیەوە ڕووخێنراون…	**Regarding Iraq**, the way of toppling the regime was different, some of the dictators which have been overthrown through popular nonviolent movements…
63.	Yet few have focused on another development that could help promote moderation in the region: the tentative, but growing, role of the region's Kurdish population.	بەڵام ژمارەیەکی کەم جەختیانکردۆتەوە لەسەر گۆڕانکاریەکی تر کە دەتوانێت یارمەتیدەربێت لەپەرەپێدانی میانڕەوی لە ناوچەکەدا **ئەویش بریتیە لە**: ڕۆڵی گەشەسەندوی دانیشتوانی کوردی ناوچەکە.	Yet few have focused on another development that could help promote moderation in the region, **which is**: the growing, role of the region's Kurdish population.
64.	…if Iraqi government back off the democracy development process, what happens to the future of Iraq?	…**پرسیارەکە ئەوەیە** ئەگەر حکومەتی عێراق لە پەرەپێدانی دیموکراسی پاشگەزبووبێتەوە، ئایا چ ئاییندەیەك چاوەڕوانی عێراق دەکات؟	…**the question is** if Iraqi government back off the democracy development process, what happens to the future of Iraq?
65.	…how far creating obstacles for sharing the oil revenue questions the sovereignty of Iraq as a federal state?	…**پرسیارەکە ئەوەیە** ئایا ئەمە تا چەند مەسەلەیەکی مەترسیدارە بۆ سەر یەکێتی عێراق و بۆ شێوازی دابەشکردنی داهاتی نەوت؟ و تا چەند گومان دەخاتەسەر سەروەریی عێراق وەك دەوڵەتێکی فیدراڵی؟	…**the question is** how far is that a risky issue for the unity of Iraq and for the way of sharing the oil revenue? And how far does it cast doubt on the sovereignty of Iraq as a federal state?
66.	But does Kurdistan need Iraq?	**بەڵام پرسیار ئەوەیە** ئایا کورد پێویستی بە عێراق هەیە؟	But **the question is** 'do the Kurds need Iraq'?
67.	…several universities are also attending, including Sheffield, Durham and Derby. They will be looking to take advantage of the scholarships….	**لە هەنگاوێکی دیکەشدا**، چەندین نوێنەری زانکۆکانی بەریتانیا ئەندامی ئەو شاندەن، بەمەبەستی ڕاکێشانی خوێندکاری کورد…	**In another step**, several British universities are members of the delegation, aiming to attract Kurdish students to their universities…
		2. Semantic explicitation	

1.	Foreign embassies have been told to focus mainly on promoting trade, and **the prime minister** has led several trade delegations since taking office.	باڵیۆزخانەکانی بەریتانیاش ئاگادارکراونەتەوە کە زیاتر جەخت لەسەر بازرگانیکردن بکەنەوە. لەوکاتەی هاتووەتە سەر دەسەڵات، **دەیڤد کامیرۆنی سەرۆکی وەزیرانی بەریتانی** سەرۆکایەتی چەندین شاندی بازرگانی کردووەو...	The British embassies have been informed to focus mainly on trade. Since coming to power, **British Prime Minister David Cameron** has led several trade delegations…
2.	We are thrilled that the majority of the KRG's scholars under the Human Capacity Development Programme are choosing to go to the UK.	خۆشحاڵیشین کە زۆرینەی خوێندکارانی هەرێمی کوردستان بەرنامەی تواناسازی مرۆیی بەریتانیان هەڵبژاردووە **بۆ درێژەدان بە خوێندنیان**.	We are pleased that the majority of the Kurdistan region students under the Human Capacity Programme have chosen to go to Britain **to pursue [their] studies.**
3.	But, we see that Iraqi government hasn't been able to resolve the Sunni – Shiite conflict and the suspended problems of the Kurds regarding the disputed area, so how far this threatens the unity of Iraq?	بەڵام ئەوەی بەدی دەکەین ئەوەیە حکومەتی عێراقی نەیتوانیوە ئەم کێشە و ناکۆکیانە چارەسەربکات، ئایا ئەمە تا چەند هەڕەشەیە بۆ سەر یەکێتی وڵاتەکە و **ئایا تا چەند ئەگەری دابەشبوون و پارچە پارچەبوونی وڵاتەکە لە ئارادایە**؟	But, we see that Iraqi government hasn't been able to resolve these problems and conflicts, so how far this threatens the unity of Iraq, **and how far is the possibility of dividing and disfragmenting the country**?
4.	…how far creating obstacles for sharing the oil revenue questions the sovereignty of Iraq as a federal state?	...ئایا ئەمە تا چەند مەسەلەیەکی مەترسیدارە **بۆ سەر یەکێتی عێراق و** بۆ شێوازی دابەشکردنی داهاتی نەوت؟ و تا چەند گومان دەخاتەسەر سەروەریی عێراق وەك دەوڵەتێکی فیدراڵی؟	…how far is that a risky issue **for the unity of Iraq and** for the way of sharing the oil revenue? And how far does it cast doubt on the sovereignty of Iraq as a federal state?
5.	It is quite likely that a version of this exchange took place on that Tuesday.	ئەم دیمانەیەی 1ی شوبات بەدڵنیاییەوە هەمان ئەو سیناریۆیەی 30 ساڵی پێشووی دیمانەکانی **نێوان ئەمریکا و میسر** ڕوویداوەتەوە.	This meeting of Feb. 1 is certainly the same scenario of the past 30 years meetings held **between America and Egypt.**
6.	Ultimately, a democracy can be judged by its respect for property rights, religious tolerance, the rule of law, equality towards women, equal access to education, a free press, and a vigorous political opposition.	دواجار بەهۆی ڕێزگرتنی لە مافەکانی موڵکدارێتی، لێبوردەیی ئایینی، حوکمی یاسا، یەکسانی سەبارەت بە ژنان، دەستڕاگەیشتنی یەکسان بۆ خوێندن، میدیایەکی ئازاد و ئۆپۆزسیۆنێکی سیاسی بەهێز **هەرێمی کوردستان دەتوانرێت بە دیموکراسی لەقەڵەم بدرێت**.	Ultimately, because of its respect for property rights, religious tolerance, the rule of law, equality towards women, equal access to education, free media, and a strong political opposition, **Kurdistan Region can be considered a democracy**.
7.	"We've resisted the notion of a doctrine, because we don't think you can impose one model on very different countries…	"بەرگریمان لە بیرۆکەی عەقیدەت کردووە، چونکە لەو بڕوایەدانین کەس بتوانێت نموونەی **(عەقیدەی سیاسی)** بەسەر چەند وڵاتێکی جیاواز لەخۆی بسەپێنێت...	"We've defended the idea of a doctrine, because we don't think you can impose one model **(of political doctrine)** on countries very different from yours…
8.	They are in growing pains but firm in their commitment to grow, not by the weapon, but **by the mind and heart**.	ئازارەکانیان لە زیادبوندایە و سوربونیان لە سەربەردەوامی لە گەشەدایە، نەك بە چەك، بەڵکو **بە عەقڵ و بە دڵ، (هەست و نەست)**.	They are in growing pains but firm in their commitment to grow, not by the weapon, but **by mind and heart (conscience and sub-conscience)**.
9.	In addition, **a large British delegation**, including companies from Northern Ireland, will be attending the Erbil International Trade Fair in October.	لەگەڵ ئەوەش **شاندێکی بازرگانی گەورەی بەریتانیا** کە کۆمپانیاکانی ئێرلەندای باکووریشی تێدایە، لە مانگی تشرینی یەکەمی داهاتوو ئامادەی پێشەنگای نێودەوڵەتی بازرگانی هەولێر دەبن	In addition, **a large British business delegation**, including companies from Northern Ireland, will be attending the Erbil International Trade Fair in the coming month of October.
10.	How could they stick their necks	ئایا ئەوان چۆن بتوانن یەك رای گشتیان	How can they have one

	out to push for American troops when **the administration** gave them no cover?	هەبێت کە **ئیدارەکەی ئۆباما** پشتگیریان نەکات؟	general opinion when **the Obama Administration** does not back them.
11.	...with German, French and Chinese industry having made an earlier push to secure **business** there.	لەگەڵ ئەوەی کۆمپانیاکانی وڵاتانی ئەڵمانیاو فەڕەنساو چین لە پێش ئەوانەوە بوون لە **پیشەسازی نەوت و غاز**دا،	…with German, French and Chinese having been earlier in **oil and gas industry**.
12.	The United States has long counted on Iraq's Kurds to be a relatively stable political partner **in a volatile country**.	ویلایەتە یەکگرتوەکانی ئەمەریکا بۆ ماوەیەکی درێژە بە شەریکێکی سیاسی جێگیری کوردەکان هەژماردەکرێت **لە وڵاتێکی نائارامدا (عێراق)**،	The United States has long counted on Iraq's Kurds to be a stable political partner **in a volatile country (Iraq)**.
13.	Sunni members of parliament and cabinet ministers responded by suspending their work — threatening a governmental collapse.	پەرلەمانتار و وەزیرە سوننەکان بە هەڵپەساردنی کارەکانیان وەڵامی **ئەو تۆمەتانەیان** دایەوە و هەڕەشەی روخاندنی حکومەتیان کرد.	Sunni parliamentarians and ministers responded **to these accusations** by suspending their work and threatened to fall the government.
14.	"**The Americans pulled out** without completing the job they should have finished," Iyad Allawi, the leader of the secular political bloc supported by most Sunnis, told the Reuters news agency Tuesday.	ئەیاد عەلاوی، کە سەرکردەی پارتێکە کە لە لایەن زۆرینەی سوننەوە پشتیوانی لێدەکرێت، لە پەیامێکیدا لەگەڵ ئاژانسی هەواڵی رۆیتەرز رایگەیاند کە، "**ئەمەریکییەکان** بەبێ تەواوکردنی ئەرکەکانیان کە دەبوایە تەواویان کردبا **لەعێراق کشانەوە**".	Iyad Allawi, the leader of a party supported by most Sunnis, declared the Reuters news agency in a message that "**The Americans pulled out of Iraq** without completing the duty they should have finished,"
15.	Questions about Iraq's future as a democracy and a single state have abounded since President Obama's announcement last month that the U.S. would **withdraw all its troops** by the end of the year.	دوای ئەوەی مانگی ڕابردوو باراك ئۆباما، سەرۆکی ئەمریکا، ڕایگەیاند تا کۆتایی ئەمساڵ هەموو **هێزەکانی ئەو وڵاتە لە عیراق دەکشێنەوە**، چەندین پرسیار لە بارەی داهاتووی عیراق وەکو وڵاتێکی یەکپارچە و دیمۆکراتی سەریهەڵداوە.	Questions about Iraq's future as a democracy and a single state have abounded since President Obama's announcement last month that the U.S. would **withdraw all its troops from Iraq** by the end of the year.
16.	Now we're going to get the answer because both the internal iron fist that held Iraq together (Saddam Hussein) and the external iron fist (the U.S. armed forces) **have been removed**.	ئێستا ئێمە ئەو وەڵامەمان دەست دەکەوێت لەبەرئەوەی هەردو دەستی پۆڵایینی ناوخۆ کە ئەوانەی بەیەکەوە دەبەستەوە (سەدام حوسێن) و دەستی پۆڵایینی دەرەکی (هێزە سەربازییەکانی ئەمەریکا) **لە وڵاتدا لابراون**.	Now we're going to get the answer because both the internal iron fist that held Iraq together (Saddam Hussein) and the external iron fist (the U.S. armed forces) **have been removed from the country**.
17.	Sunday's earthquake **in south-eastern Turkey** has prompted some newspaper commentators to urge the nation to seize the moment to embrace reconciliation between ethnic Turks and Kurds.	زەمین لەرزەکانی **باشوری رۆژهەڵاتی تورکیا (کوردستانی تورکیا)** چەند ڕۆژنامەنوسانیان هاندا داوا لە هاولاتیان بکەن ئەم ساتە وەختە بەدەرفەت بزانن بۆ بەرقەرار کردنی ئاشتی لەنێوان هەردوو نەتەوەی تورک و کورددا.	The earthquakes **in south-eastern Turkey (Kurdistan of Turkey)** have prompted some journalists to urge the nation to seize the moment to prevail peace between the two nations of Turks and Kurds.
18.	**Two political parties** dominated by two powerful families have ruled the area for the past 20 years, however, and corruption abounds. Manipulated	**دو حیزبی دەسەڵاتدار (یەکێتی و پارتی)** کە لەلایەن دو بنەماڵەی دەسەڵاتدارەوە قۆرخکراون سەرەڕای زۆریی گەندەڵی، بۆ 20 ساڵە هەرێمەکە بەڕێوەدەبەن.	**Two ruling parties (PUK and KDP)** manipulated by two powerful tribes/clans have ruled the area for the past 20 years, however, and corruption abounds.
19.	The American public is unhappy about the intervention in Iraq, and will not tolerate "**going back in**".	ڕای گشتی ئەمەریکا خۆشحاڵ نییە بە دەستتێوەردان لە عێراقدا و جارێکی دیکە بوار بە«**دووبارە گەڕانەوە بۆ ئەو وڵاتە**» نادات.	The American public opinion is not happy about the intervention in Iraq, and will not tolerate "**going back to that country again**".
20.	**As the referendum proceeds**, voters must be	**لەکاتێکدا کە پرۆسەی ریفراندۆمی باشوور بەردەوامە** (بەڕێوە دەچێت)،	**As the process of referendum of the South**

	allowed access to polling stations; they must be able to cast their ballots free from intimidation and coercion.	پێویستە یارمەتی دەنگدەران بدرێت لە گەیشتنیان بۆ ناوەندەکانی دەنگدان تاوەکو بە ئازادی و بێترس و نارەحەتی دەنگی خۆیان بدەن،	**continues**, voters must be allowed in their access to the polling centres so that they can cast their votes free from intimidation and difficulty.
21.	Kurds came under pressure to return Maliki to the premiership from the US, but once **the US has left**, the Kurds will have little incentive to return Maliki to office.	دووەم: کوردەکان لەلایەن ئەمریکاوە دەکەونە ژێر فشارەوە بۆ گەڕاندنەوەی مالیکی بۆ پۆستی سەرۆك وەزیران، بەڵام **هەر کاتێك ئەمریکا وڵاتەکەی جێهێشت،** ئەوا کوردەکان گوشارێکی کەمیان لەسەر دەبێت بۆ گەڕاندنەوەی مالیکی بۆ دەسەڵات.	Second: Kurds will come under pressure from America to return Maliki to the position of Prime Minister, but **once America has left the country**, the Kurds will have little pressure to return Maliki to power.
22.	John L Esposito, professor of religion and international affairs and of Islamic studies at Georgetown University and **author of the Future of Islam**, says Arab countries are witnessing a new phenomenon.	"جۆن سپۆزیتۆ" مامۆستای ئیسلامناس و پەیوەندی نێودەوڵەتی لە زانکۆی جۆرج تاون و **نووسەری کتێبی "چارەنووسی ئیسلام"** دەڵێت وڵاتانی عەرەبی شایەتی دەرکەوتەیەکی نوێن	John Esposito, professor of religion and international affairs and of Islamic studies at Georgetown University and **writer of the book the Future of Islam**, says Arab countries are witnessing a new phenomenon.
23.	Just over two months later, Secretary of State Hillary Rodham Clinton visited Bahrain, an important Persian Gulf ally that hosts **the U.S. Fifth Fleet**.	هەر دوای دو مانگ دواتر، وەزیری دەرەوەی ئەمەریکا هیلاری رۆدهام کلینتن سەردانی میرنشینی بەحرەینی کرد، کە هاوپەیمانێکی گرنگە لە ناوچەی کەنداو میوانداری **پێنجەمین کەشتیگەلی ئەمەریکا دەکات لە ناوچەکە**.	Just two months later, US Secretary of State Hillary Rodham Clinton visited the Kingdom of Bahrain, an important Gulf ally that hosts **the American Fifth Fleet in the region**.
24.	The top priority is passing legislation on revenue sharing and hydrocarbons, which will enable the development of Iraq's oil and gas wealth **in one political and economic sphere**.	خاڵی سەرەکی کە کاری بۆ بکرێت ئەوەیە کە پێویستە یاسای نەوت و غاز و یاسای دابەشکردنی داهات دەربچێت کە ڕێگە بۆ گەشەسەندنی خەزێنەی عیراق لە نەوت و غاز خۆشدەکات و **گەشەی سیاسی و ئابووری بۆ ئەو وڵاتە دێنێت**.	The main point to be done is that the legislation of oil and gas and revenue distribution should be past to pave the way for the development of Iraq's treasure of oil and gas and to bring about **economic and political development for the county**.
25.	It risked just such a breakdown when it disregarded the recommendation of its military commanders that some U.S. forces remain in Iraq to help guarantee against **a return to sectarian conflict**.	ئیدارەکە ئەو مەترسییەی هێنایە ئاراوە هەر دوای ئەوەی رەتی کردەوە بۆ هێشتنەوەی ژمارەیەك لە هێزەکانی ئەمەریکا بۆ بەرگرتن **لە گەڕانەوەی ئاژاوەی مەزهەبی لەو وڵاتەدا**.	The administration cause the risk just after it refused to keep a number of American troops to prevent **the return to sectarian conflict in the country**.
26.	**Rhodes' anti-doctrine** stance reflects an irony about the Obama presidency.	**هەڵوێستی رۆدس، کە دژ بە بەکارهێنانی عەقیدەیە لەبواری سیاسەتی دەرەوەدا** جۆرێك لە موفارەقە نیشان دەدات سەبارەت بەسەرۆکایەتی ئۆباما،	**Rhodes' stance, which is against using doctrine in the field of foreign policy** manifests a paradox about Obama presidency.
27.	The venture, which now educates some 500 Iraqi students on the American model, is **a sign of Iraqi Kurdistan's evolution toward a modern, flourishing society**.	ئەو دەستپێکردنە تازە **(زانکۆی ئەمریکی)** کە نزیکەی (٥٠٠) خوێندکار لەسەر شێوازی ئەمریکی پەروەردەدەکات، **نیشانەی پەرەسەندنی کوردستانی عیراقە بەرەو کۆمەڵگایەکی مۆدێرن و گەشەکردوو بەشێوەیەکی سەرکەوتوو.**	This new start **(the American University)**, which now educates some 500 Iraqi students on the American model, **is a sign of Iraqi Kurdistan's evolution toward a modern, flourishing society in a successful way**.
28.	…had he been a Republican, **many on the left would have**	ئەگەر ئۆباما کۆماریش بووایە ئەوا **ڕووبەڕووی رەخنەیەکی توند دەبووەوە**	If Obama has been a Republican, **he would face**

	denounced yet another neocon war for oil.	**لەلایەن چەپەکانەوە بەهۆی چوونە ناو جەنگێکی تر لە جەنگەکانی پارێزگارە نوێیەکان لەپێناوی نەوتدا**.	**tough criticism by the leftists because of going into another neoconservative war for oil**.
29.	…but I think **the Iraqi political system and the constitution** in which you adopted in 2005 at least keeps democracy alive for long enough that the political system become mature.	…بەڵام پێموایە بەلای کەمەوە **سیستمی سیاسی عێراق و دەستووری وڵاتەکە** کە لە ساڵی 2005دا تەبەنی کرا بووە هۆی ئەوەی دیموکراسی بە زیندوویی بمێنێتەوە، تا ئەو کاتەی سیستمە سیاسییەکە کامڵ دەبێت.	…but I think at least **the Iraqi political system and the country's constitution** which was adopted in 2005 has led to keeping democracy alive until the time the political system becomes mature.
30.	…while Dublin-based Petroceltic International won two **production contracts** with the US firm Hess Corp.	…و کۆمپانیای پێترۆسێلتیک ئینتەرناشناڵیش لەگەڵ کۆمپانیای هێس کە کۆمپانیایەکی دیکەی نەوتی ئەمریکییە، دوو کۆنتراکتی **بەرهەمهێنانی دیکەیان لە هەرێمی کوردستاندا** بەدەستهێنا.	…and Petroceltic International company with Hess company, which is another American oil company, gained two **production contracts in Kurdistan Region**.
31.	Shortly after Obama's swearing-in, and his initial executive order to end **coercive interrogation techniques** and his (failed) vow to shutter the Guantanamo Bay prison,	…چونکە ئەو دوای سوێندخواردنی بەماوەیەکی کەم، یەکەم فەرمانی خۆی بەراگرتنی **شێوازی لێپێچینەوەی بەزۆری زیندان** دەرکرد، دوای ئەوەش سوێندێکی خوارد کە "پابەندیش نەبوو پێوەی" ، بەداخستنی گرتووخانەی گوانتانامۆ،	…because, shortly after his swearing-in, he issued his first order to end **the coercive way of prison interrogation**, and he vowed to shutter the Guantanamo prison, but he was not committed to his vow.
32.	**The two long-ruling parties and dominant families**... have patched up their differences since the civil war of the mid-1990s.	**دوو حیزبە دەسەڵاتدارەکەو دوو خێزانە خاوەن نفوزەکە... ی کوردستان** جیاوازیەکانیان یەکخستووەو لە دوای شەڕی ناوخۆوە لە ناوەڕاستی نەوەدەکانەوە.	**The two ruling parties and popular families... of Kurdistan** have patched up their differences after the civil war of the mid-1990s.
33.	Now, **the world is watching**, united in its determination to make sure that all parties in Sudan live up to their obligations.	ئێستاش ئەوەتا **جیهان چاودێری دۆخەکە دەکات**، ئێمەش لەسەر سووربوونی خۆمان کۆکین کە دەبێت هەموو لایەنەکانی سودان بە بەڵێنەکانیانەوە پابەند بن.	Now, **the world is watching the situation** and we are united in or determination that all sides in Sudan adhere to their promises.
34.	**"I don't see a clear policy,"** Venezuelan opposition leader Leopoldo Lopez… told me.	لیۆپۆلدۆ لۆپێز سەرۆکی ئۆپۆزسیۆنی ڤەنزوێلا ... پێی گوتم، **(من سیاسەتێکی ڕون نابینم لە لایەن ئەمەریکاوە)**.	Venezuelan opposition leader Leopoldo Lopez… told me: **"I don't see a clear policy by America"**.
35.	A Northern Irish company won a significant order for **construction equipment**.	کۆمپانیایەکی ئیرلەندای باکوور گرێبەستێکی گەورەی بەدەستهێنا بۆ هێنانی **کەلوپەلی بیناسازی بۆ کوردستان**.	A Northern Irish company won a great contract for bringing **construction equipment to Kurdistan**.
36.	But **the article** ignores the altruism in British foreign policy…	هەروەها **ئەو ڕاپۆرتەی جۆن ماکدۆنێڵ** ئەو سیاسەتە خۆنەویستەی بەریتانیای لە بیرکردووە…	But **this report by John Mcdonnell** ignores the British altruism policy…
37.	At some point, if **the number** is high enough and includes some of the bigger states, they begin calling the missions "embassys,"…	لە هەندێ حاڵەتدا، **ئەگەر ژمارەی ئەو شاندانە** زۆر بوون و لە وڵاتە گەورەکانیشدا بوونیان هەبوو، ئەوا بەو شاندانانە دەوترێت«باڵیۆز»و…	At some point, if **the number of these missions** is high and existed in the big states, such missions would then be called "embassys,"…
38.	Mr. Maliki's strike took the form of criminal charges against Vice President Tariq al-Hashimi, **a Sunni** known for his attempts to find accord with Shiite leaders.	هێرشی مالیکی شێوازی تاوانبارکردنی لە دژی تارق هاشمی، جێگری سەرۆك کۆمار بەخۆوە بینی، لە کاتێکدا **ئەو سەرکردە سوننەیە** ناسراوە بە هەوڵەکانی بۆ بەستنی هاوپەیمانێتی لەگەڵ سەرکردە شیعەکاندا.	Maliki's attack took the form of accusation against Vice President Tariq al-Hashimi, while **this Sunni leader** is known for his attempts to find form alliance with Shiite leaders.
39.	…the international community… will have an interest in ensuring that **the**	…کۆمەڵی نێودەوڵەتی …بەرژەوەندییان لەوەدایە کە **هەردوو گەل لە باکوور و باشووردا** وەکو دوو دراوسێی سەقامگیر	…the international community… will have an interest in that **the two nations in north and**

	two nations that emerge succeed as stable and economically viable neighbors…	و پێکەوەژیاو لەڕووی ئابوورییەوە بێکێشە و سەرکەوتوو بن..	**south** succeed as two stable and co-existing neighbours, free from problems in terms of economy...
40.	Our consultants and engineers have a global reputation for delivering world-class projects, as well as basic infrastructure needs…	ڕاوێژکار و و ئەندازیارە بەریتانیەکان ناوبانگی جیهانیان هەیە بۆ جێبەجێ کردنی بڕۆژەی سەرکەوتوو ونایاب، هەروەها بۆ **گەیاندن و دابینکردنی** پێداویستییەکانی ژێرخانی ئابووری...	Our consultants and engineers have a global fame for delivering successful and excellent projects, also **to deliver and provide** infrastructure needs…
41.	Iraq has never recovered from the rule of Saddam Hussein and the violence that followed.	عێراقیش هەتا ئێستا نەیتوانیوە لە دەرئەنجامەکانی حوکمی رژێمی سەددام و ئەو توندوتیژییەی پاش **روخانی ئەو رژێمە** رویدا هەڵبستێتەوە.	Iraq has never recovered from the rule of Saddam's regime and the violence that followed **the fall of that regime**.
42.	From 2006 to 2008, the **economy** expanded about 7% a year, and even last year, after **the economic crisis**, growth came in at almost 6%.	لە ساڵی 2006ەوە بۆ 2008، **ئابووری وڵات** بەڕێژەی 7% لەماوەی ساڵێکدا گەشەی سەند. پاش **قەیرانە داراییەکەی جیهانیش**، هەر بەڕێژەی 6% گەشەی سەند.	From the year 2006 to 2008, **the country's economy** grew about 7% a year. After **the world economic crisis**, again it grew almost 6%.
43.	China's Olympics were another **wake-up** call…telling young Egyptians that something was very wrong with their country, argued Goldberg.	گۆڵدبێرگ هەروەها دەڵێت، ئۆلۆمپیادی چین هۆیەکی تر بو لە **بەخەبەرهێنانی میسریەکان**-"... کە بەو گەنجە میسریانەی گوت وڵاتەکەیان هەندێ هەڵەی تێدایە.	Goldberg also says, China's Olympics were another reason to **wake-up the Egyptians**… telling young Egyptians that there are some mistakes in their country
44.	…the United States government needs to keep a much closer eye on **the Kurdish region** to ensure that simmering problems there do not boil over…	....ویلایەتە یەکگرتوەکان پێویستە وریاتر ئاگای لە **بارودۆخی ئەو هەرێمە کوردیە** بێت بۆ دڵنیابون لەوەی کە پەنگخواردنەوی کێشەکان بەرزنەبێتەوە،	…the United States needs to take more care **of the situation of this Kurdish region** to ensure that simmering problems there do not boil over…
45.	On March 22… top Obama Middle East adviser Dennis Ross warned that if there is a massacre, "everyone would blame us for it," an unacceptable consequence.	لە 22ی ئاداری **رابردوودا**...دێنیس ڕۆس گەورە ڕاوێژکاری باراك ئۆباما بۆ کاروباری خۆرهەڵاتی ناوەڕاست هۆشداریدا کە لەکاتی ئەنجامدانی کۆمەڵکوژیدا هەموو لایەك ئۆباڵی ڕوودانی دەخەنە ئەستۆی ئەمریکا، چونکە ئەوە دەرەنجامێکی قبوڵکراو نییە.	On 22 **last** March…great Obama adviser for Middle East affairs Dennis Ross warned that if there is a massacre, everyone would hold America liable for it, because this is not an acceptable consequence.
46.	In addition, a large British delegation, including companies from Northern Ireland, will be attending the Erbil International Trade Fair in October.	لەگەڵ ئەوەش شاندێکی بازرگانی گەورەی بەریتانیا کە کۆمپانیاکانی ئیرلەندای باکووریشی تێدایە، لە مانگی تشرینی یەکەمی **داهاتوو** ئامادەی پێشەنگای نێودەوڵەتی بازرگانی هەولێر دەبن	In addition, a large British business delegation, including companies from Northern Ireland, will be attending the Erbil International Trade Fair in the **coming** month of October.
47.	Following the demonstration of February 17, the two ruling parties… called in their personal military troops to crack down on the demonstrations.	لەپاش یەکەمین خۆپیشاندان لە **2011**/2/17، هەردو حیزبی دەسەڵاتدار...بەسەرۆکایەتی مەسعود بارزانی، هێزە سەربازییەکانی خۆیان کۆکردەوە بۆ سەرکوتکردنی خۆپیشاندانەکان.	After the first demonstration on February 17, **2011**, the two ruling parties… called in their personal military troops to crack down on the demonstrations.
48.	We are expecting British International Schools to open in Kurdistan in the autumn.	چاوەڕێش دەکەین لە پایزی **داهاتوو** قوتابخانەی نێودەوڵەتی بەریتانی لە کوردستان بکرێتەوە.	We are expecting British International Schools to open in Kurdistan in the **next** autumn.
49.	When I was in Baghdad in January, just as Tunisia's revolution was unfolding, Iraqi politicians were pleased with the "national partnership"	کاتێك لە مانگی کانونی دوەمی **رابردو** لە بەغداد بوم، کە تازە شۆڕشی تونس رویدابو، سیاسیەکانی عێراق بە حکومەتێکی "نیشتیمانی هاوبەش" خۆشحاڵ بون.	When I was in Baghdad in **last** January, just as Tunisia's revolution was unfolding, Iraqi politicians were pleased with the "national partnership"

	government that was taking power.		government that was taking power.
50.	**As for hostility toward interest on loans**, similar teachings are found in Jewish and Christian texts…	**هەروەکو ئیسلام دژی سوی قەرزە،** ئاینەکانی مەسیحی و جولەکەش بەهەمان شێوە دژی سون…	**As Islam is against interest on loans**, Christian and Jewish religions are against interests…
51.	Far from setting "an example for the entire region," as Krauthammer put it, Iraq serves as a dire warning: Beware, for **this could be the fate of your country**.	هەروەکو کرۆسەمەر دەڵێت، دور لە بونی عێراق بە "نمونەیەك بۆ هەمو ناوچەکە،" عێراق بە ئاگادارکەرەوەیەکی بەهێز دادەنرێت: ئاگادار بە، **لەوانەیە وڵاتەکەی تۆش روبەڕوی هەمان چارەنوسی عێراق ببێتەوە**.	As Krauthammer says, Iraq [is] far from being "an example for the entire region," Iraq is considered a strong warning: Beware, **your country may face the same fate of Iraq**.
52.	On litter, **that means providing bins and bin-liners in convenient places**, encouraging people not to drop litter…	لەبارەی پاشماوە و خۆڵ و خاشاکیشەوە، **دەبێ حکومەت تەنەکەی زبڵ لە شوێنە گونجاوەکان دابنێ** و خەڵك هۆشیار بکاتەوە لەوەی پاشماوە فڕێنەدەن…	Regarding litter and waste, **the government should provide dustbins in convenient places**, and raise people's awareness not to drop litter...
53.	Turkey's long-running conflict with the Kurdish insurgent PKK has escalated in recent months, **with a rash of deadly attacks against the army** prompting it to pursue the rebels into northern Iraq.	ململانێی درێژخایەنی تورکیا لەگەڵ چەکدارانی پەکەکە لە چەند مانگی ڕابردوودا پێی نایە قۆناغێکی دژوارەوە دوای ئەوەی **پەکەکە چەندین پەلاماری خوێناوی دژی سوپا ئەنجام دا** و سوپای هاندا شوێن چەکدارەکان بکەوێت لە باکوری عێراق.	Turkey's long-running conflict with the PKK armed men has stepped into a difficult stage in recent months, after **PKK carried out several bloody attacks** against the army prompting it to pursue the armed men in northern Iraq.
54.	Then the American might gently raise the issue of political reform. The President would tense up and snap back, "**If I do what you want**, the Islamic fundamentalists will seize power."	پاشان وەك هەردەم ئەمریکییەکان بابەتی چاکسازی سیاسیان دەهێننە ناوەوە و موبارەکیش بەو بابەتە قەڵس دەبێت، وەکو بەهانەیەك باسی ئەوە دەکات **"ئەگەر وەها چاکسازیەکی سیاسی بەدی بێت**، ئەوا توندڕەوە ئیسلامیەکان دەسەڵات دەگرنەدەست".	Then as ever the American would raise the issue of political reform and Mubarak would get irritated by this topic, and as an excuse he would say "**If such a political reform is brought about**, the Islamic extremists will seize power."
55.	Israelis have reacted to the unrest in Egypt with horror, convinced that any change will mean less security for their country. **To an extent this is true**.	هاوکات ئیسرائیلیش بەم نائارامیانەی میسریش تۆقیوە و وا ئەم ڕەوشە لێك دەداتەوە کە هەر گۆڕاکارییەك لە ناوچەکەدا مانای کەمبوونەوەی سەلامەتی و ئاسایشی وڵاتەکەیەتی. **تارادەیەکیش ئەم ترسەی ئیسرائیل لە جێی خۆیەتی**	Israelis have reacted to the unrest in Egypt with horror, convinced that any change will mean less security for their country. **To an extent the Israel's fear is reasonable**.
56.	One paper highlights some improvements that have been made in Turkey's ability to deal with such catastrophes since the 1999 earthquakes in north-western Turkey, **which together** killed more than 17,000 people.	یەکێ لە ڕۆژنامەکان باس لە بەرەو پێشچوونی تواناکانی تورکیا دەکات بۆ ڕووبەڕووبوونەوەی کارەساتەکان لە دوای زەمین لەرزەکانی باکوری ڕۆژئاوای تورکیا لە ساڵی 1999، کە **هەردووک زەمین لەرزەکان** بوونە هۆی گیان لەدەستدانی زیاتر لە 17،000 کەس.	One of the newspapers talks about the improvement of the Turkey's ability to encounter catastrophes after the earthquakes in north-western Turkey in the year 1999, **the two earthquakes** cause the death of 17,000 people.
57.	In Syria, Mr Erdogan has criticised President Bashar al-Assad's repression of protests, **probably calculating** that his regime is not going to survive, at least in its present form.	ئەردۆگان ڕەخنەی لە سەرۆکی سوریا بەشار ئەلئسەد گرت لە سەر سەرکوتکردنی خۆپیشاندانەکان، **کە پێدەچی ئەردۆگان پێی وابێت** رژێمەکەی رزگاری نابێت لای کەم لە سەر شێوازی ئێستای.	Erdogan has criticised Syrian President Bashar al-Assad for cracking down on demonstrations, **it seems Erdogan believes** that his regime will not survive at least in its present form.
58.	Such stability has become particularly important as Kurdish leaders try to prevent the ongoing unrest in their region from spilling-over into	سەقامگیریەکی لەوجۆرە بەتایبەتی گرنگی زیاتر بووە لەکاتێکدا سەرکردە کوردیەکان هەوڵدەدەن پشێوی هەرێمەکەیان بۆ کەرکوك نەتەنێتەوە و **یان بەهۆی بارگرژییەکانی کەرکوکەوە**	Such stability has become particularly important as Kurdish leaders try the unrest in their region will not transform to Kirkuk **or**

	Kirkuk **and from being fuelled by tensions in Kirkuk**.	**پشێوی و نائارامی هەرێمەکەیان زیاتر نەبێت**.	**because of the tensions in Kirkuk chaos and unrest will not increase**.
59.	Still, lasting peace in Sudan will demand far more than **a credible referendum**.	لەپاڵ ئەمەشدا ئاشتی هەمیشەیی لە سودان پێویستی بە زۆر هەنگاوی زیاتر لە **ریفراندۆمێکی باوەڕپێکراو بە ئەنجامەکانی** هەیە.	Besides, lasting peace in Sudan will demand many more steps than a **referendum with credible outcomes**.
60.	Iraq, however, looks a lot like what Syria, and much of the rest of **the Arab Middle East**, might hope to be.	هەرچەندە عێراق ئەو وڵاتەیە کە سوریاو زۆرێك لە **وڵاتە عەرەبییەکانی خۆرهەڵاتی ناوەڕاست** هیوادەخوازن هاوشێوەی بن.	However, Iraq is the country that Syria, and many of **the Middle East Arab countries** hope to be.
61.	Most recently, the government of Sudan said that it would be the first to recognize **the south** if it voted for independence.	...ئەوەبوو حکومەتی سودان بەمدواییانە ڕایگەیاند کە ئەگەر دەنگ بۆ سەربەخۆیی بدەن یەکەمین لایەن دەبێت کە دان بە **هەرێمی باشوور**دا بنێت.	... the government of Sudan has recently said that if they voted for independence, it would be the first to recognize **the southern region**.
62.	True, the **pullout** from Iraq is popular today.	راستە بەشێکی زۆر لەگەڵ **کشانەوەی هێزەکان** دان لەمڕۆدا.	[It] is true today many support **the withdrawal of the forces**.
63.	…CWC, **this is a first**; their previous conferences focused on Iraq as a whole – not any more, though.	...ڕێکخراوی CWC **کە بۆیەکەم جارە لە هەرێمی کوردستان کۆنفرانس ڕێکدەخەن**، کۆنفرانسەکانی پێشوتریان دەربارەی عێراق بووە بەگشتی.	…the CWC organisation, **it is for the first time they organise a conference in Kurdistan region**; their previous conferences were about Iraq as a whole.
64.	…but at some point a pipeline will be needed **if Kurdistan is to become a viable exporter** able to manage its huge reserves.	...بەڵام ڕۆژێک دێت کوردستان پێویستی بە بۆڕی نەوتی دەبێت **ئەگەر بیەوێت سەرکەوتوو بێت لە ناردنە دەرەوەی نەوتدا** و سەرپەرشتی ئەو نەوتە زۆرە یەدەگەی بکات کە هەیەتی.	But the day comes that Kurdistan will need oil **pipes if it wants to be successful in exporting oil** and supervise its huge oil reserves.
65.	Iran's more than 5 million Kurds **enjoy more linguistic rights** than in other countries, but also have clashed violently with the state.	زیاتر لە 5 ملیۆن کوردی ئێران لەدەوڵەتانی دیکە **زیاتر مافی بەکارهێنانی زمانی خۆیان هەیە**، بەڵام هەروەها توندوتیژانە لەگەڵ دەوڵەتدا شەڕیانکردووە.	Iran's more than 5 million Kurds **they have more rights to use their own language** than in other countries, but also have clashed violently with the state.
66.	When you live right next to a country that is bringing to justice its top leaders for corruption and you live in a country where many of the top leaders are corrupt**, well, you notice**.	سەرنج بدە کاتێك دەبینیت وڵاتێکی دراوسێ سەرکردە گەندەڵەکانی روبەڕوی دادگا دەکاتەوە، بەڵام تۆ لە وڵاتێکدا دەژیت کە زۆربەی سەرکردەکانی گەندەڵن **و هیچ لێپێچینەوەیەکیشیان بەرامبەر ناکرێت**.	When you live right next to a country that is bringing to justice its top leaders for corruption and you live in a country where many of the top are corrupt leaders **and they do not face any inquiry**.
67.	The same could be said about Iraq under Saddam Hussein, or Iran and Cuba today	...دەکرا ئەمە لەبارەی عیراقەوە بوترێت کاتێك لەژێر دەسەڵاتی سەدامدا بوو، یاخود **تەنانەت دەربارەی** ئێران و کوبای ئەمڕۆش دەکرێت **ئەوە بڵێین**.	…this could be said about Iraq under Saddam's authority, or **it could be even said about** Iran and Cuba today.
68.	Now the KRG I think is safe, I think the KRG will always be a federal region and it will always have a lot of powers, **and it will do a lot of things inside the KRG**…	هەرێمی کوردستان سەلامەت دەبێت، پێم وایە هەمیشە هەرێمی کوردستان هەرێمێکی فیدراڵی دەبێت و دەسەڵاتێکی زۆری دەبێت، **هەروەها مومارەسەی سەربەخۆییەکی زۆر دەکەن لە ئەنجامدانی کارە ناوخۆییەکانی هەرێمەکە**...	Kurdistan Region will be safe, I think Kurdistan Region will always be a federal region and have a lot of powers, **it will also exercise a lot of independence in its performance of the region's internal affairs**…
69.	The Kurdish regional parliament has now officially recognised the rights of other minorities such Turkmen, and Assyrians, and **these are**	پەرلەمانی هەرێمی کوردستان ئێستا بەڕەسمی دانیناوە بە مافەکانی کەمینە نەتەوایەتیەکانی تردا وەکو تورکمانەکان و ئاشوریەکان و **ئەمانە لە سیستمی هەڵبژاردندا نوێنەرایەتیان هەیە**.	The Kurdish regional parliament has now officially recognised the rights of other minorities such Turkmen and Assyrians, and **they have**

	reflected in the electoral system.		**representatives in the election system.**
70.	"It was a tough conversation," said **an Administration official**.	**بەرپرسێکی ئیدارەی ئۆباما** گفتوگۆ تەلەفۆنیەکەی نێوانیانی بە گفتوگۆیەکی زۆر توند وەسفکرد.	**An Obama administration official** described the conversation between them as a very tough converstion
71.	But **the article** ignores the altruism in British foreign policy which was seen most clearly when the government of Sir John Major agreed to save the Kurds fleeing from Saddam in 1991	هەروەها **ئەو راپۆرتەی جۆن ماکدۆنێڵ** ئەو سیاسەتە خۆنەویستەی بەریتانیای لە بیرکردووە، کە زۆر بەڕوون و ئاشکرا بینرا کاتێک حکومەتەکەی سەرۆک وەزیرانی ئەوکاتی بەریتانیا سیر جۆن مەیجەر، رازیبوو گیانی ئەوکوردانە بپارێزێ کە لە ساڵی 1991 لە دەست ڕژێمی سەددام ئاوارەببوون	But **this report of John Mcdonnell** ignores the British altruism policy which was seen most clearly when the government of the then Prime Minister Sir John Major agreed to save the lives of the Kurds displaced by Saddam's regime in 1991
72.	A **British Labor Party leader** claims that the UK will remain a friend of the Kurds only if it's in Britain's economic interests and that oil is driving much of the relationship.	**جۆن ماکدۆناڵ، ئەندامی پەرلەمانی بەریتانیا** لە فراکسیۆنی پارتی کاری ئۆپۆزسیۆنی بەریتانیا بە (رووداو)ی راگەیاند بەریتانیا تاوەکو ئەوکاتە هاوپەیمانی کوردە کە بەرژەوەندیە ئابورییەکانی لە هەرێمی کوردستاندا پارێزراوبن...	**John McDonnell, member of British Parliament** from the opposition Labour Party fraction, declared to/told *Rudaw* [that] Britain will remain a friend of the Kurds as long as its economic interests are preserved in Kurdistan Region…
73.	During a two-day visit **to northern England**, Rudaw interviewed ordinary Britons about their government's relations with Kurdistan.	لەسەردانێکی دوو ڕۆژەدا بۆ **شوێنە گشتییەکان لە باکووری ئینگلتەرە**، (رووداو) لەسەر شەقام و شوێنە قەرەباڵخەکاندا چاوپێکەوتنێکی لەگەڵ بەریتانیەکان ئەنجامدا لەبارەی کار و پەیوەندی حکومەتەکەیان لە هەرێمی کوردستاندا.	In a two-day visit **to the public places in the northern England**, *Rudaw* made and interview of ordinary Britons on the streets and crowded places about their government's works and relations with Kurdistan Region.
74.	We are delighted that so **many** are choosing to come to the UK; delighted and proud, and we are doing all we can to make the visa process as simple as possible.	ئێمە زۆر خۆشحاڵین بەوەی **زۆر لە خوێندکارەکان** بەریتانیایان هەڵبژاردووە، خۆشحاڵین و لە هەمانکاتدا جێگەی شانازیشە و ئێمە لەلایەن خۆشمانەوە هەموو توانایەکمان بەکاردێنین بۆ ئەوەی پرۆسەی وەرگرتنی ڤیزا ئاسان بکەین.	We are pleased that so **many of the students** have chosen the UK; we are pleased and at the same time proud, and from our side we are doing all we can to make the visa easy.
75.	**Many** had long been denied Syrian citizenship, effectively rendering them stateless, until early April when President Bashar al-Assad granted nationality to 300,000…	**زۆربەی کوردەکان** لەمێژە لەمافی هاوڵاتیبوونی سوریا بێبەش کراون تا لەسەرەتای مانگی نیساندا سەرۆك بەشار ئەسەد لەهەوڵێکدا بۆ پشتگیریکردنی حکومەتە لەرزۆکەکەی ڕەگەزنامەی بەخشی بە 300000 کورد.	**Many Kurds** had long been deprived of Syrian citizenship until early April when President Bashar al-Assad granted nationality to 300,000 Kurds…
76.	A cease-fire was imposed on Gadhafi's forces, but the rebels were helped to advance to **the West**.	بەوجۆرە بڕیاری ئاگربەست و دژەفڕین بەسەر هێزەکانی قەزافیدا سەپێنرا، لەولاشەوە یارمەتی شۆڕشگێڕەکان درا تاوەکو بەرەو **خۆرئاوای لیبیا** پێشڕەوی بکەن...	This way, a cease-fire and no-fly-zone was imposed on Gadhafi's forces, on the other hand, the rebels were helped to advance to **the West of Libya**.
77.	The trip forms part of a global drive launched by ministers on behalf of British companies. **Foreign embassies** have been told to focus mainly on promoting trade…	ئەو گەشتەی بازرگانەکان بەشێکە لە "هەڵمەتی جیهانی" کە لەلایەن بەرپرسانی بەریتانییەوە پشتگیری کراوە بۆ ناساندنی کۆمپانیا بەریتانییەکانو **باڵیۆزخانەکانی بەریتانیا**ش ئاگادارکراونەتەوە کە زیاتر جەخت لەسەر بازرگانیکردن بکەنەوە.	The trip forms part of a global drive launched by ministers on behalf of British companies. **British embassies** have been told to focus mainly on promoting trade…
78.	The protesters vented their frustration by swarming the	خۆپیشاندەران نارەزایی خۆیان بەرامبەر بە **لقی 4ی پارتی** دەربڕی و لەوێ	The demonstrators vented their protest against the **KDP's**

	nearby **branch of the KDP**.	کۆبونەوە...	**4th branch**, where they gathered...
79.	**The regime** has many who live off its patronage, and they could fight to keep their power.	بەڵام **ڕژێمی میسر** زۆر دەستە و تاقمی هەیە تاوەکو لە ڕێیانەوە بتوانن شەڕ بۆ مانەوەی موبارەك بکەن.	But the **Egyptian regime** has many group and associations so that they can fight to remain Mubarak [in power].
80.	By April 19, security forces had regained control of Sera Square and the **provincial governorate** had banned unlicensed demonstrations…	لە 4/19 دا هێزە ئەمنیەکان سەرایان کۆنترۆڵ کرد و **پارێزگای سلێمانی** هەمو خۆپیشاندانێکی بێ مۆڵەتی قەدەغە کرد…	By April 19, security forces had regained control of Sera Square and the **Sulaimaniyah governorate** had banned unlicensed demonstrations…
81.	Mr Hardi was to speak at a rally in front of **the court** to demand justice for the victims.	ڕێبین هەردی دەبو لە بەردەم **دادگای سلێمانی** قسە بۆ جەماوەری کۆبوەوە بکات بۆ داواکردنی دادپەروەری بۆ قوربانیەکان.	Rebeen Hardi was to speak for the gathered people in front of **the Sulaimani Court** to demand justice for the victims.
82.	…any visitor to the Kurdish region of Iraq will be impressed by the public investment, **infrastructure** projects and new businesses visible at every turn.	هەر کەسێك سەردانی هەرێمی کوردستانی عێراق بکات ئەوا کاریگەردەبێت بە وەبەرهێنانی گشتی و پرۆژەکانی **ژێرخانی ئابووری** و ئەو بیزنسە نوێ یانەی لەهەموو لایەکەوە تێبینی دەکرێت.	…any visitor to the Kurdish region of Iraq will be impressed by the public investment, **economic infrastructure** projects and new businesses visible at every turn.
83.	**The politics** is still divided along sectarian lines: hostility exists between the Shia Dawa party of Maliki and powerful politicians belonging to the Sunni-Arab dominated Iraqiyah bloc…	**سیاسەتی عێراق** هێشتا لە نێوان لایەن تایەفیەکاندا دابەشبووە: دوژمنایەتی حیزبی دەعوەی مالیکی و سیاسەتمەدارە دەسەلاتدارەکانی عەرەبی سونەی سەربە لیستی ئەلعراقیە کە بەدگومانن لە دەسەڵات گرتنەدەستی مالیکی	The **Iraqi politics** is still divided along sectarian lines: hostility exists between the Shia Dawa party of Maliki and powerful politicians belonging to the Sunni-Arab dominated Iraqiyah bloc…
84.	…it spent unnecessary political capital on the **presidency**…	....هەروەها سەرمایەیەکی سیاسی زۆری بۆ **سەرۆکایەتی عێراقدا** کە پێویست نەبوو…	…it also spent a lot of political capital on the **Iraqi presidency** which was not necessary…
85.	…we are doing all we can to make the visa process as simple as possible.	...هەموو توانایەکمان بەکاردێنین بۆ ئەوەی پرۆسەی **وەرگرتنی** ڤیزا ئاسان بکەین.	...we are doing all we can to make the process **of getting** visa easy.
86.	Obviously, he didn't do it alone. Our NATO allies and, of course, **the rebels** deserve the lion's share of the credit.	ئۆباماش تەنها خۆی ئەو سەرکەوتنەی بەدەستنەهێنا، بەڵکو "ناتۆ" و **ئۆپۆزسیۆنی لیبیا** پشکی شێریان دەبێت لەدەستخۆشی و سوپاسگوزارییدا،	Obama didn't achive this success alone, but NATO and **the Libyan opposition** deserve the lion's share of the appreciation and gratitude.
87.	The pain and cost of that war are some of the reasons the United States and its allies have sworn off **intervention** in Syria…	ئازارو تێچوەکانی ئەم جەنگە هۆکارگەلێکن کە ئەمەریکاو هاوپەیمانەکانی بریاریانداوە **دەستێوەردانی سەربازی** لە سوریا…	The pain and cost of that war are some of the reasons the United States and its allies have sworn off **military intervention** in Syria…
88.	II favored a more robust and decisive **intervention** when Obama seemed to dither…	وام بەباش دەزانی **دەستوەردانی ئەمریکا** لەو وڵاتە بەشێوەیەکی بەهێزتر و یەکلایکەرەوەتر بوایە، لەبەرئەوەی ئۆباما ڕاڕاو دوودڵ دەردەکەوت…	I favoured a stronger and more decisive **American intervention** in that country, because Obama seemed worried and hesitant…
89.	With multi-million dollar **contracts** with international companies to honor, the KRG needs a stable region…	بۆ ناساندن وپەسەندکردنی چەندین **گرێبەستی نەوتی** بەبەهای چەندەها ملیۆن دۆلار لەگەڵ کۆمپانیا نێودەوڵەتیەکاندا، حکومەتی هەرێمی کوردستان پێویستی بە ناوچەیەکی سەقامگیر هەیە…	To introduce and approve several **oil contracts** worth multi-million dollars with international companies, the KRG needs a stable region…
90.	…We were just people with requests," **Mr Kamal said.**	**کاروان کەماڵی پارێزەر دەڵێ**... ئێمە سیاسی نەبوین تەنها کۆمەڵێك خەڵك بوین کە داوامان هەبو	**The lawyer Karwan Kamal says**… we were not politicians, we were just a group of people who had

			demands.
91.	**The Administration's** ill-disguised desire to get out of Iraq, mirrored by its decision to wage the war in Afghanistan on a political timetable,	خواستی لاوازی **ئیدارەی ئۆباما** بۆ کشانەوەی هێزەکان لە عێراق، لە ژێر کاریگەری بڕیارێکیدا بو بۆ گۆڕینی جەنگەکە لە ئەفغانستان لە خشتەیەکی زەمەنی سیاسیدا،	The **Obama's Administration's** weak desire to get out of Iraq, under the influence of its decision to change the war in Afghanistan on a political timetable,
92.	**The surge in Afghanistan** barely appeased hawks, while his rhetoric about withdrawal barely pleased doves.	**کاتێ ئۆباما ستراتیژییەتی زیادکردنی ژمارەی هێزەکانی ئەمریکای لەئەفغانستان بڕیار لێدا** "هەڵۆکان" ڕەزامەندییەکی کەمیان نیشاندا و کاتێك لە خیتابێکیدا باسی لە کشانەوەش کرد قەناعەتی بە باڵی کۆترەکان نەهێنا.	**When Obama decided on increasing American troops strategy in Afghanistan** the hawks showed little satisfaction, while his speech about withdrawal did not persuade the doves.
93.	He is only attempting to put his **abandonment of Iraq** in the best possible light.	ئەو تەنها هەوڵ دەدات بڕیارەکەی بۆ **کشاندنەوەی هێزەکانی ئەمەریکا لە عێراق** بە سوکترین شێوە لەسەر بکەوێت.	He is only attempting that his decision of the **withdrawal of the American Army from Iraq** would go for him as easy as possible.
94.	A simplistic answer would be tradition. But it is not that straightforward.	وەڵامێکی سادە **بۆ ئەو پرسیارە**، داوونەریتە. بەڵام ئەوەش ئەوەندە سادە نییە.	A simple answer **to that question** is tradition. But it is not that simple.
95.	…Harvard professors, was well paid for such services as a book to bring Gadhafi's immortal words…	…چەند مامۆستایەکی زانکۆی (هارڤەرد)… پارەیەکی زۆری لە بەرامبەر خزمەتگوزارییەکانی لە بابەتی **دانان و بەچاپ گەیاندنی** کتێبی تایبەت بە گەیاندنی وتە نەمرەکانی قەزافی…	…some Harvard University teachers… received a huge amount of money for its services **to write and publish** a book to bring Gadhafi's immortal sayings…
96.	...Clinton made no mention of **the elections**, the crackdown or anything else related to human rights.	...هیلاری کلینتۆن باسی هیچ کام لە **هەڵبژاردنەکانی میسر** و پێشێلکردنەکانی سەبارەت بە مافی مرۆڤ لەو وڵاتەدا نەکرد.	…Hilary Clinton did not mention the **Egyptian elections**, the violations related to human rights in the country.
97.	I'm convinced that listening to Obama's 2009 Cairo speech — not the words, but **the man** — were more than a few young Arabs who were saying to themselves: "Hmmm, let's see. He's young. I'm young…	من قەناعەتم وایە بە گوێگرتن لە وتارەکەی ئۆباما لە قاهیرە لە ساڵی 2009، لە وشەکان نا، بەڵکو بە بیر کردنەوە لە **کەسایەتیەکەی ئۆباما**، زۆربەی گەنجەکان بە خۆیان دەوت: "ئەها، تەماشاکە. ئۆباما گەنجە و منیش گەنجم…	I'm convinced that listening to Obama's speech in Cairo in year 2009, not the words buy by thinking of **Obama's personality**, most of the youths were saying to themselves: "aha, Obama is young, and I'm young…
98.	But he says it is "new **in this part of the world**".	بەڵام ئەو دەڵێت ئەمە ڕەوەندێکی نوێیە **لە جیهانی ئیسلامدا**.	But he says this is a new community **in the Islamic world**.
99.	Senior national-security aides gathered around a speakerphone in the Oval Office **to listen to the call**.	…بەرپرسانی ئاسایشی نەتەوەیی لە نووسینگە شێوە هێلکەییەکەی کۆشکی سپیدا خڕبوونەوە تەلەفۆنەکەیان دابوو بە بڵندگۆ و **گوێیان لە قسەکانی موبارەك گرتبوو**.	…National Security officials gathered in the Oval-shaped Office of the White House giving the call to loudspeaker and **listening to Mubarak's speech**.
100.	Speaking personally, I would not put spending money picking up litter that shouldn't be dropped in the first place at the top of my list of government spending.	بەبۆچوونی تایبەتی خۆم پارەدان بە هەڵگرتنەوەی پاشماوە نابێ بخرێتە لیستی خەرجییەکانی حکومەتەوە، لەبەرئەوەی هەر لە بنەڕەتەوە نابێ ئەو زبڵ و پاشماوانە فڕێبدرێنە **سەر شەقامەکان و گۆڕەپانەکان**.	In my personal opinion, spending money picking up litter shouldn't be put in the list of government spending, because in the first place the litter should not be thrown **on the streets** **and grounds**.
101.	The rush to take part in the delegation also shows companies are willing **to**	پەرۆشی بازرگانە بەریتانییەکانیش بۆ ئەوەی ببنە ئەندامی ئەو شاندە، هێمایەکە کە کۆمپانیاکان ئامادەن **گرنگی بەو**	The eagerness of the British businesses to take part in the delegation also shows

	overlook the disputes over contracts.	**ناکۆکییە نەدەن کە لەسەر گرێبەستە نەوتییەکانی هەرێمی کوردستان هەیە**.	companies are willing **to disregard the disputes over the Kurdistan Region's oil contracts**
102.	**The region** is going through a period of dynamic change – much of it for the good.	**هەرێمی کوردستان** گۆڕانێکی خێرا و بەهێزو پۆزەتیڤ بە خۆیەوە دەبینێت.	**The Kurdistan region** is witnessing a positive, dynamic and fast change.
103.	In addition to safeguarding Turcoman rights, Turkey has significant vested commercial interests **in its southern neighbor**.	بێجگە لەپاراستنی مافەکانی تورکمان، تورکیا چەندین بەرژوەندی متمانەپێکراو و مسۆگەری **لە هەرێمی کوردستاندا** هەیە.	In addition to safeguarding Turcoman rights, Turkey has significant vested commercial interests **in the Kurdistan region**.
104.	Amid the turmoil in central Iraq, human rights groups are now turning their attention to **this semi-autonomous region**, long considered to be a secure, democratic haven.	گروپەکانی چاودێری مافەکانی مرۆڤ لەو بارە نائارامەی عێراقدا ناچاربون ئاراستەی کارەکانیان بگوێزنەوە بۆ **هەرێمی کوردستان**، کە بە پەناگەیەکی ئارام و دیموکراسی دادەنرا.	Amid the turmoil in central Iraq, human rights groups are now turning their attention to **the Kurdistan region**, long considered to be a secure, democratic haven.
105.	"I really don't understand what we are doing **over there**. We didn't help the Kurds when they needed us most in the 1980s…	"بەڕاستی نازانم ئێمە کارمان چییە لە **هەرێمی کوردستان**؟ ئەوان کە زۆر پێویستیان بە ئێمە بوو لەساڵانی هەشتاکاندا ئێمە یارمەتیمان نەدان....	"I really don't know what our job in **Kurdistan region** is. We didn't help the Kurds when they needed us most in the 1980s…
106.	**Investment is pouring in**, not just from a vast array of Turkish companies, but from American oil companies like Exxon…	**لە هەموو لایەکەوە ڕوو لە کوردستان دەکرێت بۆ کاری وەبەرهێنان** نەک بەتەنیا لەلایەن کۆمپانیا تورکیەکانەوە بەڵکو لەلایەن کۆمپانیای ئەمریکی وەکو ئیکسۆن...	**Kurdistan is visited from all sides for investment**, not just by the Turkish companies, but also by American companies like Exxon…
107.	UK companies have already had some success.	کۆمپانیا بەڕیتانیاکان توانیویانە سەرکەوتوویی خۆیان بسەلمێنن **لە کوردستان**.	The British companies have been able to prove their success **in Kurdistan**.
108.	…so apart from oil, I cannot find any other reason why our politicians would now argue for Britain **to get more involved**.	...بۆیە نەوتی لێدەرچێت پێموانییە هیچ شتێکی دیکە هەبێت کە وا لەسیاسیەکانمان بکات **داوای بەشداریکردنی زیاتر بکەن لە کاروبارەکانی هەرێمی کوردستاندا**.	…so apart from oil, I don't think there is any other thing why our politicians would ask for **more participation in the Kurdistan region's affairs**.
109.	The rush to take part in the delegation also shows companies are willing to overlook the disputes over **contracts**...	پەرۆشی بازرگانە بەریتانییەکانیش بۆ ئەوەی ببنە ئەندامی ئەو شاندە، هێمایەکە کە کۆمپانیاکان ئامادەن گرنگی بەو ناکۆکییە نەدەن کە لەسەر **گرێبەستە نەوتییەکانی هەرێمی کوردستان** هەیە.	The rush to take part in the delegation also shows companies are willing to overlook the disputes over the **Kurdistan Region's oil contracts**.

Appendix 18

Findings of the Implicitation Translation Procedure

1. Implicitation through cohesive shifts			
a. Implicitation in reference			
No.	**ST**	**TT**	**BT**
1.	Isolated for more than two long decades, **the region** is stretching, awakening and growing.	لەگەڵ ئەوەی ماوەی زیاتر لە 20 ساڵە وەلاوەنراوە، بەڵام لە هەستانەوە گەشەسەندندایە.	Although it has been isolated for 20 years, but **it** is awakening and growing.
2.	Shortly after **Obama's** swearing-in, and his initial executive order to end coercive interrogation techniques…	…ئەو دوای سوێندخواردنی بەماوەیەکی کەم، یەکەم فەرمانی خۆی بەڕاگرتنی شێوازی لێپێچینەوەی بەزۆری زیندان دەرکرد…	…shortly after **his** swearing-in, he issued his first order to end the coercive way of prison interrogation…
3.	American military commanders share this assessment, which is one of several reasons a year ago **the commanders on the ground** recommended seeking Iraqi agreement to keep some 20,000 American troops there after 2011	سەرکردە سەربازیەکانی ئەمەریکاش لە عێراق هەمان شتیان دوپات کردوەتەوە بۆیە ساڵی پێشو داوای ئەوەیان کرد کە20 هەزار سەربازی ئەمەریکی لە دوای ساڵی 2011 لە عێراقدا بمێنێتەوە.	American military commanders in Iraq reaffirmed the same thing, so a year ago **they** asked to keep 20,000 American troops there after 2011 in Iraq.
4.	And Professor O'Leary also believes that Kurdistan Region don't have to wait for Baghdad's government to implement the Article 140, yet **Kurdistan Region** is entitled to do so by itself…	هەروەها ئۆلیری بیروبۆچوونی بەو شێوەیەیە کە هەرگیز پێویست نییە هەرێمی کوردستان بۆ جێبەجێکردنی ماددەی 140 چاوەڕێی حکومەتی بەغدا بکات و خۆی ئەو مافەی هەیە…	Also the Professor O'Leary's opinion is that Kurdistan Region never needs to wait for Baghdad's government to implement the Article 140, as **it** has this right…
5.	…we have addressed few questions to **Professor O'Leary** in an exclusive interview to Gulan Magazine regarding to the current situations in Iraq and the way of resolving the existing issues between Erbil and Baghdad…	…بۆ قسەکردن لەسەر ڕەوشی ئێستای عێراق و چۆنیەتی چارەسەرکردنی کێشەکانی نێوان هەولێر و بەغدا و ئاییندەی هەرێمی کوردستان، چەند پرسیارێکمان ئاراستە کرد…	…we have directed **him** a few questions about the current situations of Iraq and how to resolve the problems between Hawler and Baghdad, and the future of Kurdistan Region…
6.	The moment I heard about AUI-S last fall, I knew I had to join **its faculty**.	پایزی ڕابردوو، ئەو ساتەی ناوی زانکۆی ئەمریکی لە عیراق- سلێمانی-م بیست زانیم پێویستە پەیوەندی پێوبکەم.	The moment I heard about AUI-S last fall, I knew I had to join **it**.
7.	...do you think **USA** will be interfering in a way or another to support the Iraqi government?	... ئایا بە شێوەیەك لە شێوەكان دەستێوەردان دەكات بۆ پشتیوانی لە حكومەتی عێراق؟	...will **it** be interfering in a way or another to support the Iraqi government?
b. Implicitation through omission of conjunctions			
1.	There's no anti-intellectual vibe, no iconoclastic edge to their demeanor. **Instead**, students here display a deep respect for learning and accomplishment.	هیچ هەستێکی دژە-ڕووناکبیری لێرە نییە. فێرخوازان لێرە ڕێزێکی قووڵ دەردەبڕن بۆ فێربوون و سەرکەوتن.	There's no anti-intellectual vibe. Students here display a deep respect for learning and accomplishment.
2.	**That is because** the region is attracting major players, evidenced none other by former BP chief Tony Hayward's $2.1bn deal for oil assets in the region.	هەرێم سەرنجی کریارە گەورەکان ڕادەکێشێ، وەک بەڵگەش گرێبەستی نەوتی (تۆنی هەیوەدی) بەڕێوەبەری کۆمپانیای نەوتی بەریتانی (BP) یە بە بڕی 2.1 ملیار دۆلار لە هەرێمدا.	The region is attracting major players, evidenced none other by former BP chief Tony Hayward's $2.1bn deal for oil assets in the region.
3.	**Admittedly,** rising Kurdish influence **also** brings the	کاریگەری هەڵکشاوی کوردەکان ئەگەری ئاڵۆزی زیاتر و تەنانەت کێشمەکێش و	Rising Kurdish influence brings the possibility of

	possibility of further complications and even conflict.	ململانێ دەهێنێتە ئاراوە.	further complications and even conflict.
4.	Yes, I mean people are arrested and people should have due process but **on the other hand** the election was widely validated... So you have to look at the entire picture.	بەڵێ، من مەبەستم ئەوەیە خەڵك دەست بەسەر کراوە و پێویستە ئەوان بەپێی یاسا مافەکانیان پارێزراو بێت، بەڵام هەڵبژاردنەکان بەشێوەیەکی فراوان پشگیریان لێ دەکرێت... بۆیە تۆ پێویستە تەماشای رەوشەکە بەگشتی بکەیت.	Yes, I mean people are arrested and people should have due process but the election was widely validated. . . . So you have to look at the entire picture.
5.	Similarly, while Baghdad may be adamant that the Kurds will never get oil-rich Kirkuk, the issue, unresolved, provides the Kurds with a powerful bargaining chip that allows them to push for other objectives **in the meantime**.	بەهەمان شێوە، پێدەچێت بەغداد سوربێت لەسەر ئەوەی کورد هەرگیز نابێت بە خاوەنی کەرکوکی دەوڵەمەند بە نەوت، ئەمەش کە کێشەیەکی چارەسەرنەکراوە وەک کارتێکی بەهێز لە دەستی کورد دایە بۆ دروستکردنی فشار بۆگەیشتن بە ئامانجەکانی تری.	Similarly, while Baghdad may be adamant that the Kurds will never get oil-rich Kirkuk, the issue, unresolved, provides the Kurds with a powerful card that allows them to push for other objectives.
6.	**Fortunately**, we are not expected to compete with the Royal Wedding!	چاوەڕێ ناکەین بتوانین لەگەڵ ئاهەنگی میر ولیەمز رکابەری بکەین!	We do not expect to compete with the Prince William's Wedding!
7.	**Obviously**, he didn't do it alone. Our NATO allies and, **of course,** the rebels deserve the lion's share of the credit.	ئۆباماش تەنها خۆی ئەو سەرکەوتنەی بەدەستنەهێنا، بەڵکو "ناتۆ" و ئۆپۆزسیۆنی لیبیا پشکی شێریان دەبێت لەدەستخۆشی و سوپاسگوزارییدا،	Obama didn't get this success alone, but NATO and Libyan opposition deserve the lion's share of the acknowledgments and appreciation.
8.	**Of course**, had he been a Republican, many on the left would have denounced yet another neocon war for oil.	ئەگەر ئۆباما کۆماریش بووایە ئەوا ڕووبەڕووی ڕەخنەیەکی توند دەبووەوە لەلایەن چەپەکانەوە بەهۆی چوونە ناو جەنگێکی تر لە جەنگەکانی پارێزگارە نوێیەکان لەپێناوی نەوتدا.	If Obama had been a Republican, he would have faced severe criticism by the leftists for going into another new conservatives war for oil.
9.	**At least** one writer warns of the certainty of a quake eventually hitting the country's biggest city Istanbul, where the death toll would likely be considerably higher than in Van.	یەکێ لە نوسەرەکان هۆشیاری دەدات لە ڕوودانی زەمین لەرزە لە ئەستەمبوڵی گەورەترین شاری تورکیا، کە پێدەچێت ببێتە هۆی گیان لەدەستدانی ڕێژەیەکی یەکجار زیاتر لەوەی لە (وان) ڕوویدا.	One writer warns of the certainty of a quake eventually hitting the country's biggest city Istanbul, where the death toll would likely be considerably higher than in Van.
10.	**Last Question**: ...do you think USA will be interfering in a way or another to support the Iraqi government?	...ئایا بە شێوەیەك لە شێوەکان دەستێوەردان دەکات بۆ پشتیوانی لە حکومەتی عێراق؟	...will it be interfering in a way or another to support the Iraqi government?
11.	**Last Question:** ... how far do you see the probability that Iraq may collapse just like the former Yugoslavia?	.... ئایا پێتوایە عێراق بە هاوشێوەی یوگسلافیا لەبەر یەك هەڵبووەشێت؟	.. do you think Iraq may dismember like Yugoslavia?
12.	**And so;** I really think that as part of the broader you awakening as seen into democracy, as seen in the Middle East, I am hoping will stretch for Iraq both in terms of demanding greater democracy...	بەڕاستی پێموایە وەك بەشێك لەو بێداربوونەوەیە بەرەو دیموکراسی، کە لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا بەدی دەکرێت بەرەو عێراقیش پەلدەکێشێت، هەم لەڕووی داواکردنی دیموکراسیەتی زیاترەوە....	I really think that as part of the awakening towards democracy, as seen in the Middle East, this can stretch for Iraq both in terms of demanding greater democracy...
13.	**So, in your view please;** how the Iraqi politicians can run the country while they haven't been able to shape the government within two years?	ئایا سیاسەتمەدارانی عێراق کە ناتوانن لەماوەی نزیکەی دووساڵە تەنیا کاری پێکهێنانی حکومەت تەواو بکەن، چۆن دەتوانن وڵات بەڕێوەبەرن؟	While the Iraqi politicians haven't been able to complete only the formation of the government within two years, how can they run the country?

14.	**After all** when the Americans leave Iraq the Iranian regime may divide over what to do next, and America may be able to pressurize Iran more easily when it is not deeply present in Iraq.	کاتێك ئەمریكا عێراق جێدەهێڵێت، ئەوا ڕەنگە ڕژێمی ئێران دابەش بێت لەبارەی ئەوەی هەنگاوی داهاتوو چی بێت، ئەو کاتە ڕەنگە ئەمریكا بتوانێت زۆر ئاسانتر فشار بخاتەسەر ئێران کە ئامادەبوونێکی زۆری نابێت لە عێراقدا.	when the Americans leave Iraq the Iranian regime may divide over what to do next, and America may be able to pressurize Iran more easily when it is not deeply present in Iraq.
15.	… that mission is now generally regarded in Washington as, **at best**, a waste of American lives and resources, and at worst a monumental folly…	… لە ئێستادا میشنەکە بەشێوەیەکی گشتی لە ئەمەریکا بە بەفیرۆدانی ژیان و سەرچاوەی ئەمەریکییەکان دەدرێتە قەڵەم، لەوەش خراپتر بڕیارێکی گەورەی شێتانە…	…that mission is now generally regarded in America as a waste of American lives and resources, worse than this a madly big decision…
16.	In Syria we could see, **at worst**, a repeat of the history of Lebanon…	لە سوریاش دەکرێت مێژوی دوباری لوبنان ببینین…	In Syria we could see a repeat of the history of Lebanon…
17.	…what the Koran bans isn't interest **as such** but "riba," an extreme form of usury that could lead to enslavement for failing to pay debts.	…ئەوەی قورئان قەدەغەی دەکات سو نیە بەڵکو "ریبا"یە، کە جۆرێکی زۆر خراپی سوە کە دەبێتە هۆی سەرهەڵدانی کۆیلایەتی بەرامبەر نەدانەوەی قەرزەکان.	…what the Koran bans isn't interest but "riba," an extreme form of usury that could lead to enslavement for failing to pay debts.
18.	The remainder of Iraq would not accept national dismemberment —not merely because of the loss of huge oil reserves, but for reasons of national pride **as well**.	ئەوەی کە دەمێنێتەوە لە عیراق ڕازی نابێت بە دابەشکردنی وڵات نەک بەهۆی لەدەستچوونی سامانێکی زۆری نەوتی هەڵگیراو بەڵکو بەهۆی هۆکارەکانی شانازی نەتەوەییەوە.	The remainder of Iraq would not accept national dismemberment —not merely because of the loss of huge oil reserves, but for reasons of national pride.
19.	As soon as the tents were evacuated, authorities set them alight, he said. **Nonetheless,** the protesters soon returned.	بەڵام هەر دوای شێواندنی خێمەکان و سوتاندیان لەلایەن دەسەڵاتەوە، یەکسەر خۆپیشاندەران گەڕانەوە.	As soon as the tents were evacuated, authorities set them alight, the protesters soon returned.
20.	**And**, if the Kurds of Iraq are any indication, they are also entrepreneurial and welcoming of U.S. and Western investment.	هەروەها کوردەکانی عێراق حەز بەبیزنس دەکەن و پێشوازی لە وەبەرهێنانی ئەمریکی و ڕۆژئاوایی دەکەن.	The Kurds of Iraq are also entrepreneurial and welcoming of U.S. and Western investment.
21.	Iraq is making 6 million barrels of oil per day, or more, for the KRG to get 17% of 6million barrels per day is better than getting money from the only oil in Kurdistan, and they are going to get more money from the oil in Kurdistan **as well**.	عێراق لە ڕۆژێکدا 6 ملیۆن بەرمیل یان زیاتر بەرهەم دەهێنێت، ئەوا بەدەستهێنانی لە سەدا 17ی ئەو نەوتە بۆ هەرێمی کوردستان دادەنرێت باشترە لە بەدەستهێنانی تەنیا ئەو نەوتەی لە کوردستاندا هەیە، کە دەتوانرێت داهاتێکی زۆر لە نەوتی کوردستانەوە بەدەست بهێنرێت.	Iraq is making 6 million barrels of oil per day, or more, for the KRG to get 17% of 6million barrels per day is better than getting money from the only oil in Kurdistan, and they are going to get more money from the oil in Kurdistan.
	2. Semantic implicitation		
1.	**Two dozen** dissidents… charged under anti-terrorism laws and allegedly tortured.	**بەشێکی زۆر** لەو بەرهەڵستکارانە، بە ناوی یاساکانی دژە تیرۆر بە مەبەست ئازاردران و بلۆگەرێکی بەناوبانگیش داخرا،	**A lot of** these dissidents… charged in the name of anti-terrorism laws and allegedly tortured.
2.	The photographs of our very best generals and diplomats **rushing to the Kurdish faction to cash in** make this tawdry tail even uglier.	وێنەی باشترین جەنەراڵە و دیبلۆماتەکانی ئێمە، **کە لەم کارانەوە دەگلێن** زۆر ناشرین تردەبێت،	The picture of our very best generals and diplomats **that get involved in such actions** would become much uglier.
3.	UK Trade and Investment, the government body running the trip, has become concerned that British companies are not	دەستەی بازرگانیو سەرمایەگوزاری بەریتانی کە سەرپەرشتی شاندەکە دەکات، نیگەران بووە لەوەی کۆمپانیا بەریتانییەکان باشتر خۆیان	UK Trade and Investment [...] was concerned that British companies did not prepared themselves well to take

	well-positioned to take advantage of **<u>the new revenues expected from</u>** Iraqi oil.	ئامادەنەکردووە لەوەی **<u>ئەو گەشەپێدانەی</u>** نەوتی عێراقی بقۆزنەوە	advantage of **<u>the development of</u>** the Iraqi oil.
4.	The four world leaders in accountancy services, KPMG, Deloitte, PWC and Ernst and Young all have offices **<u>that they can work out of</u>** in Erbil.	چوار لە گەورەترین کۆمپانیا خزمەتگوزاریەکان کە تایبەتن بە بواری بەرپرسیارێتی چاودێری دارایی : KPMG، Deloitte، PWC و Ernst and Young، هەموویان ئۆفیسیان لە هەولێر هەیە	The four of the largest service companies which are specialised in financial observation responsibilities are: KPMG, Deloitte, PWC and Ernst and Young, they all have offices in Erbil.
5.	Yet, that agreement never came to fruition; Allawi and Maliki failed **<u>to come to agreement over</u>** the distribution of power.	بەڵام ئەم ڕێککەوتنە هەرگیز نە هاتە بەرهەم هەروەک عەلاوی و مالیکی سەرکەوتوو نەبوون لە دابەشکردنی دەسەڵات.	Yet, this agreement never came to fruition as Allawi and Maliki did not succeed in distributing of power.
6.	Relying on their curious interpretation **<u>of the Constitution</u>**, Baghdad then blacklisted any companies willing to sign separate deals with authorities in Erbil.	بە پشبەستن بەتەفسیرە نائاساییەکەیان، بەغدا هەر کۆمپانیایەك دەخاتە لیستی ڕەشەوە کە ئامادەی ئیمزاکردنی گرێبەستێکی جیا بێت لەگەڵ دەسەڵاتەکانی هەولێردا.	Relying on their curious interpretation, Baghdad then blacklisted any companies willing to sign separate deals with authorities in Erbil.
7.	…I just can't hear the "voices around the world" that my colleague Charles Krauthammer said last week are "calling for U.S. **<u>intervention</u>** to help bring down Moammar Gaddafi."	… ناتوانم گوێم لە "دەنگەکان بێت لە سەرانسەری جیهاندا" کە هاوڕێکەم چارلس کرۆسەمەر هەفتەی رابردو دەیوت "ئەو دەنگانە بانگی ویلایەتە یەکگرتوەکان دەکەن بۆ یارمەتی لە وەدەرنانی موعەمەر قەزافی."	.. I can't hear the "voices around the world" that my friend Charles Krauthammer said last week "these voices are calling the U.S. to help oust Moammar Gaddafi."
8.	Maliki has given his ministers 100 days **<u>to deliver</u>**.	مالیکی ماوەی 100 رۆژی بۆ وەزیرەکانی دانا.	Maliki has given his ministers 100 days.
9.	Finally, there can be no lasting peace in Sudan without lasting peace in **<u>the western Sudan region of</u>** Darfur.	لە کۆتاییشدا بەبێ ئاشتیی هەمیشەیی لە دارفۆر ئاشتی هەمیشەیی لە سودان نایەتە دی	In the end, without permanent peace in Darfur, permanent peace in Sudan cannot prevail.
10.	This was my Mathematics II section, a class of 13 students in their second year **<u>of the academic program</u>**…	لەبەشی دووەمی وانەی بیرکاریدا پۆلەکەم پێکهاتووە لە 13 فێرخوازی قۆناغی دووەم…	In the 2nd section of Mathematics lesson, my class consists of 13 students of second stage…
11.	Elsewhere, **<u>on security</u>**, we fight together in the same trench against terrorists.	لەلایەکی دیکەوە ئێمە هەردووکمان شان بە شانی یەکتری لە یەك سەنگەردا دژی تیرۆریزم شەڕ دەکەین.	On the other hand, we both fight shoulder to shoulder in the same trench against terrorism.
12.	Investment is pouring in, not just from a vast array of Turkish companies, but from American **<u>oil</u>** companies like Exxon...	لە هەموو لایەکەوە ڕوو لە کوردستان دەکرێت بۆ کاری وەبەرهێنان نەک بەتەنیا لەلایەن کۆمپانیا تورکیەکانەوە بەڵکو لەلایەن کۆمپانیای ئەمریکی وەکو ئیکسۆن...	Kurdistan is visited from all sides for investment work, not just by the Turkish companies, but by American companies like Exxon...
13.	CPJ and Reporters without Borders, among other organizations, are giving a great deal of attention to the Kurdistan region and their eyes are on freedom, especially press freedom **<u>in Kurdistan</u>**…	رێکخراوی پەیامنێرانی بێسنور و کۆمیتەی بەرگری لە رۆژنامەنوسان لە نێو رێکخراوەکانی تردا زۆرترین کاریان کردوە لە کوردستانی عێراق و چاویان لەسەر ئازادی و بەتایبەتی ئازادی رۆژنامەوانیە…	CPJ and Reporters without Borders, among other organizations, are giving much attention to the Kurdistan region and their eyes are on freedom, especially press freedom…
14.	Rahman Garib, coordinator of **<u>the Kurdish-based</u>** Metro Center to Defend the Rights of	ڕەحمان غەریب بەڕێوەبەری سەنتەری میترۆ بۆ بەرگریکردن لە مافی رۆژنامەنوسان رایگەیاند: چەندین	Rahman Garib, director of the Metro Center to Defend the Rights of Journalists, said

	Journalists, said there are many political alliances hiding behind the facade of independent journalism.	هاوپەیمانی نهێنی لە پشت رۆژنامەی ئازاد هەیە.	there are many political alliances hiding behind the facade of independent journalism.
15.	President Bush's courageous decision to change strategy and to surge forces. Contrary to widespread skepticism in the **American** political class, these decisions gradually brought the security under much better control.	بڕیاری بوێرانەی سەرۆك بوش بۆ گۆڕینی ستراتیج و زیادکردنی هێز. بە پێچەوانەی ئەو گومانە بڵاوانەی کە لە ناو چینە سیاسیەکاندا هەبون، ئەم بڕیارانە بە شێوەیەکی قۆناغ بە قۆناغ بارودۆخی ئەمنی باشتر کرد	President Bush's courageous decision to change strategy and to surge forces. Contrary to widespread skepticism in the political class, these decisions gradually brought the security under much better control.
16.	I bet you didn't know there is another other **Kurdish** Iraq. It's based in Washington, D.C., in a beautiful, revamped multi-million dollar building.	گرەو دەکەم کە نەتزانیوە کە عێراقێکی دیکەی تریش هەیە، کە لە واشنتۆنی پایتەختە، لە تەلارێکی جوانی چەند ملیۆن دۆلاری،	I bet you didn't know there is another other Iraq. It's based in Washington, D.C., in a beautiful, revamped multi-million dollar building.
17.	He said journalists do have freedom **to report** in Iraqi Kurdistan no matter which party they are affiliated with, describing the situation for journalists here as "good; not very good, but good."	وتیشی: رۆژنامەنوسان لە کوردستانی عێراق ئازادییان هەیە جا سەر بەهەر لایەنێك بن، بارودۆخەکەشی بە باش وەسف کرد بۆ رۆژنامەنوسان.	He said journalists do have freedom in Iraqi Kurdistan no matter which party they are affiliated with, describing the situation for journalists here as "good; not very good, but good."
18.	Fourth, be aggressive in protecting **the human rights** of your Assyrian minority.	لەوەش زیاتر، پێداگیری بکەن لەسەر پاراستنی **مافی** کەمینەی ئاشووری.	Furthermore, insist on protecting **the rights** of Assyrian minority.
19.	"My brother is alive in all of us. He offered us so much, he opened many doors for us…" **his sister** Leila Bouazizi told the BBC Arabic service in an interview.	لەیلا بوعەزیزی لە چاوپێکەوتنیدا لەگەڵ بی بی سی وتی: "براکەم زیندووە و لەگەڵ ئێمەدایە. ئەو زۆر دەرگای کردەوە…"	Leila Bouazizi said in an interview with the BBC Arabic service: "My brother is alive and with all of us… he opened many doors for us…"
20.	When Frank Wisner, the seasoned **U.S.** diplomat and envoy of President Obama, met with Hosni Mubarak on Tuesday, Feb. 1, the scene must have been familiar to both men.	کاتێك فرانك ویزنەری دیپلۆماتکار و نوێنەری سەرۆك ئۆباما لە 1ی شوباتدا چاوی بە حوسنی موبارەك کەوت، لە دیمەنێکدا هەردووکیان زۆر ئاسایی دەرکەوتن.	When Frank Wisner, the seasoned diplomat and envoy of President Obama, met with Hosni Mubarak on Tuesday, Feb. 1, the scene must have been familiar to both men.
21.	Kurdistan was not the only region **of Iraq** where disaffected citizens took to the streets. February 25 was a "day of rage lit" in cities all over the country, and at least 20 people were killed **nationwide**.	کوردستان تاکە هەرێم نەبو کە هاوڵاتیانی ناڕازی بڕژێنە سەر شەقام. 25ی شوبات رۆژی توڕەیی بو لە هەمو شارەکانی عێراقدا و بەلای کەمەوە 20کەس کوژران.	Kurdistan was not the only region of Iraq where disaffected citizens took to the streets. February 25 was a "day of rage lit" in cities all over the country, and at least 20 people were killed.
22.	We have contacted the professors D'Amato to take his views and opinions regarding to the question of the US withdrawal **from Iraq**,	پەیوەندیمان بە پرۆفیسۆر داماتۆ کرد و سەبارەت بە پرسی کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا قسەمان لەگەڵدا کرد،	We have contacted the professors D'Amato and talked to him regarding to the question of the withdrawal of the American troops,
23.	Part of the problems **in Iraq** is regarding the sharing of natural resources' revenue among the components of Iraq…	بەشێك لە کێشەکە برتییە لە کێشەی دابەشکردنی داهاتی سەرچاوە سروشتیەکان لەنێو پێکهاتەکانی عێراقدا…	Part of the problems is regarding the sharing of natural resources' revenue among the components of Iraq…
24.	What truly worries the **Iraqi**	ئەوەی کە بە راستی جێگەی نیگەرانی	What truly worries the Kurds

	Kurds and could bring the most instability to the country is the coming departure of U.S. troops.	کوردەکانە و ڕەنگە ببێتە هۆی نائارامی ئەو وڵاتە کشانەوەی هێزەکانی ئەمەریکایە.	and could bring the most instability to the country is the coming departure of U.S. troops.
25.	If that's true, Mr. Obama might still rescue the situation by delivering the message he failed to communicate in public last week: Such an alliance cannot be maintained with an **<u>Iraqi</u>** government that pursues a sectarian agenda or seeks authoritarian power.	ئەگەر ئەمە ڕاست بێت، ئەوا بەڕێز ئۆباما لەوانەیە هێشتا توانای ڕزگارکردنی لەو قسانەی هەبێت کە هەفتەی ڕابردو شکستی هێنا لە دەربڕینیان. هاوپەیمانێتییەکی وەها ناتوانرێت بمێنێتەوە لەگەڵ حکومەتێك کە ئەجێندای مەزهەبی هان بدات و بەدوای دەسەڵاتی ڕەهادا بگەڕێت.	If that's true, Mr. Obama might still be able to rescue the speeches he failed to communicate last week: Such an alliance cannot be maintained with a government that encourages a sectarian agenda and seeks absolute power.
26.	Leaders in both administrations agree that all oil produced anywhere **<u>in Iraq</u>**, including Kurdistan, will be marketed…	سەرکردەکانی هەردوو حکومەتەکە کۆکن لەسەر ئەوەی لە هەر شوێنێك نەوت بەرهەم بهێنرێت، لە نێویاندا کوردستان، ئەوا لە ڕێی دەوڵەتەوە ڕەوانەی بازاڕەکانی دەرەوە دەکرێت…	Leaders in both administrations agree that the oil produced anywhere, including Kurdistan, will be sent to the outside markets…
27.	Despite this progress, every Iraqi… I have spoken to over the past year has insisted on the importance of keeping American forces **<u>in Iraq</u>**…	بەڵام سەرەڕای ئەم بەرەوپێشچونە، ساڵی ڕابردو لەگەڵ هەر عێراقیەك قسەم کردبێت... جەختی لەسەر گرنگی مانەوەی هێزەکانی ئەمەریکا کردوە…	But despite this progress, every Iraqi... I have spoken to over the past year has insisted on the importance of keeping American forces…

Appendix 19

Findings of the Paraphrase Translation Procedure

1. The use of paraphrase in translating concepts and lexical items			
a. Obligatory translation of lexical items by paraphrase			
No.	***ST***	***TT***	***BT***
1.	In both their dress and demeanor, students here display a positive attitude toward learning. There's no "**slacker**" mentality.	لەهەڵسوکەوت و جلوبەرگیاندا فێرخوازانی ئێرە هەڵوێستێکی پۆزەتیف دەردەخەن لەبارەی فێربوونەوە. عەقڵیەتی "**کارنەکردن و بێ مەبەستی**" لێرە نییە.	In their behaviour and dress, students here display a positive attitude toward learning. There's no **the mentality of "unworking and aimlessness".**
2.	Again, the **slacker** mentality is totally absent.	دووبارە عەقڵیەتی "**کارنەکردن و بێ مەبەستی**" بەتەواوی لێرە نییە	There is not **the mentality of "unworking and aimlessness"** at all here.
3.	…building up from small wildcatters such as Norway's DNO via bigger companies such as Houston-based Marathon Oil to **supermajors** such as ExxonMobil.	...لە کۆمپانیا نەوتییە بچووکەکانی وەکو DNO ی نەرویژی-یەوە بنیاتنرا بۆ کۆمپانیا گەورەکانی وەکو کۆمپانیای ماراسۆن و دواتر بۆ **کۆمپانیا زەبەلاحەکان** وەکو ئیکسۆن مۆبیل.	...building up from small oil companies such as Norway's DNO to bigger companies such as Marathon company and then to **giant companies** such as ExxonMobil.
4.	The cost of her medical care further **strains** her family's tight budget.	خەرجیە تەندروستیەکانی **کاریگەری خراپیان لەسەر** بودجە سنوردارەکەی خێزانەکەی **دەبێت**.	Her health costs **will have a negative impact on** the family's limited budget.
5.	Next door in Syria, about 2 million Kurds have struggled to preserve their ethnic identity against laws banning their language, and other government acts to force **assimilation**.	لەسوریا-ی دراوسێدا نزیکەی 2 ملیۆن کورد خەباتیان کردووە بۆ پاراستنی ناسنامەی ئیتنیکی خۆیان لەدژی ئەو یاسایانەی زمانی ئەوان قەدەغەدەکات و کردەوەکانی دیکەی حکومەت تا زۆریان لێبکات **لەبۆتەی عەرەبدا بتوێنەوە.**	Next door in Syria, about 2 million Kurds have struggled to preserve their ethnic identity against laws banning their language, and other government acts to force them **meld in the Arab pot**.
6.	And, if the Kurds of Iraq are any indication, they are also **entrepreneurial** and welcoming of U.S. and Western investment.	هەروەها کوردەکانی عێراق **حەز بەبیزنس دەکەن** و پێشوازی لە وەبەرهێنانی ئەمریکی و ڕۆژئاوایی دەکەن.	The Iraqi Kurds **are** also **interested in business** and are welcoming of U.S. and Western investment.
7.	With multi-million dollar contracts with international companies **to honor**, the KRG needs a stable region to assure potential investors that it is still the "other Iraq."	**بۆ ناساندن ویەسەندکردنی** چەندین گرێبەستی نەوتی بەبەهای چەندەها ملیۆن دۆلار لەگەڵ کۆمپانیا نێودەوڵەتیەکاندا، حکومەتی هەرێمی کوردستان پێویستی بە ناوچەیەکی سەقامگیر هەیە بۆ دڵنیاکردنەوەی وەبەرهێنەرەکان کە هێشتا هەرێمی کوردستان "عێراقێکی دیکە" یە.	**To recognize and approve** several oil contracts worth multi-million dollars with international companies, the KRG needs a stable region to assure potential investors that it is still the "other Iraq."
8.	In addition to safeguarding Turcoman rights, Turkey has significant **vested** commercial interests in its southern neighbor.	بێجگە لەپاراستنی مافەکانی تورکمان، تورکیا چەندین بەرژوەندی **متمانەپێکراو و مسۆگەری** لە هەرێمی کوردستاندا هەیە.	In addition to safeguarding Turcoman rights, Turkey has significant **trusted and guaranteed** commercial interests in its southern neighbor.trusted and
9.	Under no circumstance should any side use **proxy** forces in an effort to gain an advantage while we wait for the final results.	نابێت هیچ لایەك لەژێر هەر بارودۆخێکدا پەنا بۆ بەکارهێنانی هێزێك **لەجیاتی خۆی ببات** لە هەوڵدانیدا بۆ پچڕینی دەستکەوت لەسەر حسابی ئەوانی تر، لە کاتێکدا لە چاوەڕوانی ئەنجامی کۆتاییداین.	No side should, under any circumstance, resort to use a force **on its behalf** in an effort to gain an advantage at the expense of others, while we are waiting for the final results.
10.	In Latin America, friends of the United States marvel at its **passivity** as Hugo Chavez	لە ئەمەریکای لاتین، دۆستەکانی ئەمەریکا سەریان سوڕماوە لە **سستی وەلاَمدانەوەی** ئەو وڵاتە **بەرامبەر**	In Latin America, friends of America are surprised at the country's **slowness in**

	and Daniel Ortega systematically crush civil society organizations and independent media.	**کردارەکانی** هۆگۆ چاڤێز و دانیێل ئۆرتیگا لە سەرکوتکردنی کۆمەڵگای مەدەنی و ڕێکخراوەکان و میدیای سەربەخۆ لە وڵاتەکانیاندا.	**responding to** Hugo Chavez and Daniel Ortega's **actions** to suppress civil society, the organizations and independent media in the country.
11.	Other experts note that Islam in some ways is more **pro-business** than other major religions	هەندێکی تر لە شارەزایان پێیان وایە کە ئیسلام زیاتر لە ئایینەکانی تر **شیاوە بۆ ئیش و کار و بازرگانی** (پرۆ-بیزنس).	Other experts note that Islam is more **convenient** than other religions **for work and business** (pro-business)
12.	…that mission is now generally regarded in Washington as, at best, a waste of American lives and resources, and at worst **a monumental folly**…	... لە ئێستادا میشنەکە بەشێوەیەکی گشتی لە ئەمەریکا بە بەفیرۆدانی ژیان و سەرچاوەی ئەمەریکییەکان دەدرێتە قەڵەم، لەوەش خراپتر **بڕیارێکی گەورەی شێتانە**...	…that mission is now generally regarded in America as a waste of American lives and resources, worse than this **a madly big decision**…
13.	As former Bush administration **strategist** Meghan O'Sullivan recently wrote in The Post, Iraq has fallen well short of both American and Iraqi expectations.	هەروەکو **بەرپرسی** پێشوی **ستراتیژییەکانی** ئیدارەی بۆش بەم دواییانە لە واشنتن پۆست نوسیویەتی، عێراق لەچاوی پێشبینیەکانی ئەمەریکاو عێراقییەکانیشدا شکستی هێناوە.	As former **head of strategies** of Bush administration recently wrote in The Washington Post, Iraq has fallen short in the eyes of the American and Iraqis expectations.
14.	The quasi-civil war that raged five years ago is **dormant**, and Iraq's multiple sects manage their differences through democratic votes and sometimes excruciating but workable negotiations.	نیمچە شەڕەکەی پێنج ساڵ لەمەوبەر **وەکو نوستو وایە**و هۆزەو تیرە جیاوازەکانی عێراق حوکمی جیاوازییەکانیان لەڕێگەی دەنگدانی دیموکراسی و هەندێك جاریش لەڕێگەی دانوستانی قورس و زەحمەتەوە.	The quasi-war that raged five years ago **looks asleep**, and Iraq's different tribes and clans manage their differences through democratic votes and sometimes through hard and difficult negotiations.
15.	That means there is an obligation to make sure that the government is **financing** only that which is necessary.	ئەوەش لێرەدا بەو مانایە دێت کە بەرپرسیارێتییەك هەیە کە هەوڵبدەی حکومەت تەنیا **پارە بداتە** شتە پێویستەکان.	That means there is a responsibility to try that the government **pays money** only for necessary things.
16.	The UK is a **springboard** for growth for companies from around the world.	بەڕیتانیا **جێگای دەستپێکردنی** گەشەسەندنە بۆ کۆمپانیاکانی جیهانی.	The UK is a **starting point** for growth for world companies.
17.	Our consultants and engineers have a global reputation for delivering **world-class** projects, as well as basic infrastructure needs, including schools, hospitals and health centres.	ڕاوێژکار و و ئەندازیارە بەریتانیەکان ناوبانگی جیهانیان هەیە بۆ جێبەجێ کردنی بڕۆژەی **سەرکەوتوو ونایاب،** هەروەها بۆ گەیاندن و دابینکردنی پێداویستییەکانی ژێرخانی ئابووری وەك قوتابخانە، نەخۆشخانە و بنکەی تەندروستی.	Our consultants and engineers have a global fame for delivering **successful and excellent** projects, also to deliver and provide infrastructure needs, such as schools, hospitals and health centres.
18.	…Obama has succeeded in toppling one of the most **loathsome** creatures on the international stage.	...سەرۆك ئۆباما سەرکەوت لە ڕووخاندنی یەکێك لەو بوونەوەرانەی **زۆرترین ڕقی لەخۆی کۆکردبووەوە** لەسەر گۆڕەپانی نێودەوڵەتی.	…President Obama succeeded in toppling one of those creatures **stuffed with most hatred** on the international arena.
19.	Rhodes' **anti-doctrine** stance reflects an irony about the Obama presidency.	بۆ شایەتی، هەڵوێستی ڕۆدس، کە **دژ بە بەکارهێنانی عەقیدەیە** لەبواری سیاسەتی دەرەوەدا جۆرێك لە موفارەقە نیشان دەدات سەبارەت بەسەرۆکایەتی ئۆباما،	As evidence, Rhodes' attitude, which is **against using doctrine** in the field of foreign policy manifests a difference about Obama presidency.
20.	His administration committed itself to downplaying the war on terror. Remember the effort to **rebrand** 9/11-style terrorist attacks as "man-caused disasters"?	لەم چوارچێوەیەدا ئیدارەی ئۆباما خۆی پابەندکرد بە سووککردنەوەی گرنگی بە جەنگی دژ بە تیرۆر "دەبێت لێرەدا ئەو هەوڵەمان لەبیربێت بۆ **گۆڕینی ناوی** هێرشە تیرۆریستییەکانی 11ی سێپتەمبەر بە "کارەساتی دەستکردی مرۆڤەکان".	Obama administration committed itself to downplaying the war on terror, we should remember the effort to **change the name of** 9/11 terrorist attacks as "human-caused disasters"?

21.	If you obliterate terrorists with a **drone**, you don't have the messy political question of how to arrest, jail, interrogate or prosecute them.	چونکە تۆ کاتێك تیرۆریستان لەناو دەبەیت لەڕێگەی کوشتنیان بە **فڕۆکەی بێ فڕۆکەوان**، ئەوا لەهەمانکاتدا خۆت لەلایەنی سیاسی پەیوەست بەچۆنێتی دەستگیرکردنی ئەو تیرۆریستانە و زیندانیکردنیان و لێکۆڵینەوە لەگەڵیاندا ڕزگاردەکەیت ئینجا چ جای سەپاندنی حوکم بەسەریان و ئیدانەکردنیان.	Because when you obliterate terrorists with a **pilotless plane**, you get yourself rid of the political question of how to arrest and jail these terrorists, and interrogate them, let alone judging and condemning them.
22.	**The venture**, which now educates some 500 Iraqi students on the American model, is a sign of Iraqi Kurdistan's evolution toward a modern, flourishing society.	**ئەو دەستپێکردنە تازە** (زانکۆی ئەمریکی) کە نزیکەی (٥٠٠) خوێندکار لەسەر شێوازی ئەمریکی پەروەردەدەکات، نیشانەی پەرەسەندنی کوردستانی عیراقە بەرەو کۆمەڵگایەکی مۆدێرن و گەشەکردوو...	**This new start** (the American University), which now educates some 500 Iraqi students on the American model, is a sign of Iraqi Kurdistan's evolution toward a modern, flourishing society…
23.	Beyond the university, Kurdistan is **booming**, with an estimated economic growth rate for next year predicted to be as high as 12 percent.	جگە لە زانکۆی ئەمریکی، ئابوری کوردستان لە **لوتکەی گەشەکردندایە** بەخێراییەک کە بۆ ساڵی داهاتوو بە بڕی نزیکەی لەسەدا ١٢ خەمڵێنراوە.	Beyond the American university, Kurdistan economy is **in top growth**, at a rate that for next year is estimated to be nearly 12 percent.
24.	And unlike your typical Mideast oil economy… Kurdistan boasts **robust** political pluralism.	جیاواز لە ئابوری نەوتی خۆرهەڵاتی ناوەڕاست... کوردستان شانازی دەکات بە فرە حیزبییەکی **بەهێزو چالاک**.	Different from the Middle East oil economy… Kurdistan is proud of **strong and active** political pluralism.
25.	I favored a **more robust** and decisive intervention when Obama seemed to **dither**…	وام بەباش دەزانی دەستوەردانی ئەمریکا لەو وڵاتە بەشێوەیەکی **بەهێزتر و یەکلایکەرەوەتر** بوایە، لەبەرئەوەی ئۆباما **ڕاڕاو دوودڵ** دەردەکەوت...	I favored a **stronger and more decisive** American intervention in that country, because Obama seemed **worried and hesitant**…
26.	Tunisia was not growing as **vigorously** as Egypt…	پەرەسەندنی ئابووری تونسی هێندەی میسر **بەهێز و بەگوڕ نەبوو**.	Tunisian economy growth was not as **strong and energetic** and that of Egypt.
27.	Though their power-sharing **arrangement** can appear corrupt and **stifling** to anyone not a member…	بۆیە **ڕێکەوتنی هاوبەشی** نێوانیان بۆ دابەشکردنی دەسەڵات بەجۆرێک لە گەندەڵی و **کارێکی قێزەون** هەژمار دەکرێت لەلایەن هەرکەسێکەوە کە ئەندامی ئەوان نەبێت.	Though their power-sharing **mutual agreement** is considered a kind of corrupt and **disgusting action** by anyone not their member…
28.	…they neglect to mention that most of these reserves lie outside the Kurdistan region in areas… whose riches constitute a potential **casus belli** for both Baghdad and Erbil.	...ئەوان ئەوە پشتگوێدەخەن باسی بکەن کە زۆربەی ئەم یەدەگە لەدەرەوەی هەرێمی کوردستانە... سامانەکانی خەریکە **دەبێتە هۆی هەڵگیرسانی شەڕێك** لەنێوان بەغدا و هەولێردا.	…the neglect to mention that most of this reserve is outside the Kurdistan region in some areas… whose wealth are about **to cause waging a war** between Baghdad and Hawler.
29.	The aid sent from every corner of the country cures first of all the wounds of the heart before curing the wounds in the arm. It cures both the **senders** and **receivers**.	ئەو هاوکاریانەی لە سەراپای وڵاتەوە نێردراون برینی دڵەکان سارێژ دەکەن بەرلەوەی برینی جەستەکان سارێژ بکەن، سارێژی **ئەوانەی دەستی هاوکاری درێژ دەکەن** وە **ئەوانەش کە دەستی هاوکاریان بۆ درێژ دەکرێت**.	**…wound in the body… it cures those who extend helping hand** as well as **those to whom the helping hand is extended**.
30.	Recent events have called into question the extent of freedom and democracy in the region, and highlighted the lengths to which the government is willing to go to suppress **negative press**.	ڕوداوەکانی ئەم دواییەش ئەو پرسیارەی هێنایە ئاراوە کە سنوری ئازادی و دیموکراسی لە هەرێمەکەدا چەندە و حکومەت تا چەند ئامادەیە بۆ کپکردنی ئەو میدیایانەی کە دژین.	Recent events have called into question the extent of freedom and democracy in the region, and highlighted the lengths to which the government is willing to go to suppress **the media which are against it (the government)**.
31.	Among the many articles on **car bombings**, political	لەنێوان بابەتە زۆرەکانی **تەقینەوەی ئۆتۆمبێلی بۆمبڕێژکرا** و گرێ کوێرەی	Among the many articles on **the explosion of bomed car**,

	stalemate and social instability, the larger story of personal and educational development in the country sometimes gets lost.	سیاسی و ناسەقامگیری کۆمەڵایەتی، زۆر لە چیرۆکی پێشکەوتنە تایبەتی و فێرکارییەکان لەوڵاتدا زۆرجار وندەبن.	political stalemate and social instability, the larger story of personal and educational development in the country sometimes gets lost.
32.	…we lacked the comprehensive **counter insurgency** strategy and sufficient forces needed to provide security to the Iraqi people.	...ئێمە ستراتیجیەکی تەواو و هێزی پێویستمان نەبو **بۆ روبەروبونەوەی گرویە یاخیەکان** بۆ ئەوەی ئاسیشی عێراقیەکان دابین بکەین.	…we did not have a complete strategy and sufficient forces **to counter the rebellion groups** to provide security to the Iraqis.
33.	Had Mubarak made the speech promising not to **run again** last year rather than on Feb. 1, he would have been hailed as a reformer ushering his country into a new era.	ئەگەر موبارەك ساڵی پار بەڵێنی بدایە کە **خۆی بۆ سەرۆکایەتی وڵات هەڵنابژێرێت** باشتر نەبوو تا 1ی شوبات. ئەوکات ناوبراو وەك چاکساز لەهەموو لایەنێکەوە پێشوازی لێ دەکراو میسریشی بەرەو قۆناغێکی نوێ دەبرد،	If Mubarak promised last year that **he would not candidate himself for the country's presidency** rather than Feb. 1, he would have been hailed as a reformer ushering his country into a new era.
34.	…who embarked on an ambitious effort to restructure the Egyptian economy, lowering **taxes** and **tariffs**, eliminating regulations and reducing subsidies.	بەم هۆیەشەوە توانی دووبارە بونیادی ئابووری میسر دابڕژێتەوە و **باجی ناوخۆ** و **هێنانی شمەکی دەرەوە بۆ میسر** کەم بکاتەوە و هەموو یاسایەك کە لەم بارەیەوە بووبێ، هەڵوەشاندەوە.	…who embarked on an ambitious effort to restructure the Egyptian economy, lowering **internal taxes** and **[the taxes of] importing foreign goods to Egypt**, eliminating regulations and reducing subsidies.
35.	On the crucial question of **political succession**, Mubarak bitterly disappointed many Egyptians, including several in his Cabinet…	لەبارەی ئەو پرسیارە گرنگەی میسریەکانەوە کە تایبەتە بە **حوکمی سیاسی بنەماڵەوە**. پێشتر موبارەك میسریەکان و تەنانەت چەندین کەسی نێو کابینەکەشی نائومێد کرد...	On the Egyptian's crucial question of **family political ruling**, Mubarak has previously disappointed the Egyptians and even several people in his Cabinet…
36.	It would hardly be a **cure-all**, but were Israel to offer a deal that Palestinians accepted…	ئەمەش هەنگاو و سیاسەتێکە سەختە **هەموو بابەتەکان چارەسەر بکات**، بەڵام ئیسرائیل داوای گفتوگۆی لەگەڵ فەلەستین کردووە و فەلەستینیش قبوڵی کردووە...	This is a step and a policy which is hard **to solve all the issues**, but were Israel to offer a deal that Palestinians accepted…
37.	McDonnell, however, indicated he does not trust the British government's foreign policy toward Kurdistan, **arguing** that Britain is sympathetic to Kurds in Iraq primarily because of the region's natural resources.	بەڵام ماکدۆناڵ، بەپێچەوانەی ئەوانەوە رایگەیاند کە بڕوا و متمانەی بەسیاسەتی دەرەوەی ووڵاتەکەی نیە. **چونکە بە رای ئەو** بەریتانیا بۆیە لەگەڵ "کوردی عێراق" خۆی وەک هاوخەمێک نیساندەدات چونکە قازانج و بەرژەوەندی یابووری هەیە لە سامانی سروشتی ناوچەکەدا.	But McDonnell, in contrast to them, declared he does not believe and trust his country's foreign policy. Because **in his opinion** Britain seems sympathetic to Iraqi Kurds because of its benefit and interest in the region's natural resources.
38.	What many **casual** observers fail to understand, however, is that the KRG and Baghdad are not arguing over oil revenues.	هەرچۆنێك بێت، ئەو ڕاستیەی زۆرێك لەو چاودێرانەی **سەرنج و بایەخی پێویست نادەن** و تێیناگەن ئەوەیە مشتومڕی حکومەتی هەرێمی کوردستان و بەغدا لەسەر داهاتەکانی نەوت نییە.	Anyway, the fact [that] many observers **who do not pay important attention** and do not understand that the argument between KRG and Baghdad is not over oil revenues.
39.	Leaders in both administrations agree that all oil produced anywhere in Iraq, including Kurdistan, will be **marketed** through the national-level State Oil Marketing Organization…	سەرکردەکانی هەردوو حکومەتەکە کۆکن لەسەر ئەوەی لە هەر شوێنێك نەوت بەرهەم بهێنرێت، لە نێویاندا کوردستان، ئەوا لە ڕێی دەوڵەتەوە **ڕەوانەی بازارەکانی دەرەوە دەکرێت**...	Leaders in both administrations agree that the oil produced anywhere, including Kurdistan, will be **sent to the outside markets** through the state…
40.	Well Iraq has a great deal of	عێراق توانایەکی زۆری هەیە، **ئەگەرێکی**	Iraq has a great deal of

	promise, a great deal of **potential**, and the oil and gas are important	زۆری **سەرکەوتنی** لەبەردەمدایە، نەوت و گازەکەشی گرنگن،	capacity, a great deal of **possibility of success**, and its oil and gas are important,
41.	…the presence of the US Troops in Iraq has helped stirrup the kind of nationalism and extremism that has given some of the terrorist groups **recruit**.	...بوونی سەربازی ئەمریکا لە عێراقدا دەکرێت ببێتەهۆی هەڵکشانی ناسیۆنالیزم و توندڕەوی، کە بۆتە هۆی ئەوەی بیانوو بداتە دەست هەندێ لە گروپە تیرۆریستییەکان **بۆ هێنانی خەڵك بۆ ناو ڕیزەکانیان**،	…the presence of the American soldiers in Iraq can cause rising the kind of nationalism and extremism that has given a pretext to some of the terrorist groups **to bring people to their side**.
42.	Kurds came under pressure to return Maliki to the **premiership** from the US, but once the US has left, the Kurds will have little incentive to return Maliki to office.	کوردەکان لەلایەن ئەمریکاوە دەکەونە ژێر فشارەوە بۆ گەڕاندنەوەی مالیکی بۆ **پۆستی سەرۆك وەزیران**، بەڵام هەر کاتێك ئەمریکا وڵاتەکەی جێهێشت، ئەوا کوردەکان گوشارێکی کەمیان لەسەر دەبێت بۆ گەڕاندنەوەی مالیکی بۆ دەسەڵات.	Kurds will come under pressure from America to return Maliki to **the position of Prime Minister**, but once the America has left the country, the Kurds will have little pressure to return Maliki to power.
43.	Sulaimani is an extremely safe city, the **local population** is welcoming and respectful of our university, and my students are eager, willing participants.	سلێمانی شارێکی زۆر ئارامە، **خەڵکی ئەم شارە** پێشوازی دەکەن و ڕێزیان هەیە بۆ زانکۆکەمان و فێرخوازەکانیشم بەشداربووی بەپەرۆشن.	Sulaimani is an extremely safe city, **the people of this city** are welcoming and respectful of our university, and my students are eager, willing participants.
44.	Can the Arab world develop pluralistic, **consensual** politics, with regular rotations in power, where people can live as citizens and not feel that their tribe, sect or party has to rule or die?	ئایا جیهانی عەرەبی دەتوانێت سیاسەتی گشتگیر و **یەکتر قبوڵکردن** پەرەپێبدات، بەبونی پەیوەندییەکی گونجاو لەگەڵ دەسەڵاتدا، کە تێیدا خەڵك وەکو هاوڵاتی بژین و هەست نەکەن کە هۆزەکەیان، تایەفەکەیان یان حیزبەکەیان دەبێت یان دەسەڵاتدار بێت یان بمرێت؟	Can the Arab world develop comprehensive and **accepting-each-other** politics, with an appropriate relation in power, where people can live as citizens and not feel that their tribe, sect or party has to rule or die?
45.	Still, lasting peace in Sudan will demand **far more** than a credible referendum.	لەپاڵ ئەمەشدا ئاشتی هەمیشەیی لە سودان پێویستی بە **زۆر هەنگاوی زیاتر** لە ڕیفراندۆمێکی باوەڕپێکراو بە ئەنجامەکانی هەیە.	Besides, lasting peace in Sudan will demand **many more steps** than a referendum with credible outcomes.
46.	The pain and cost of that war are some of the reasons the United States and its allies have **sworn off** intervention in Syria...	ئازارو تێچوەکانی ئەم جەنگە هۆکارێگەلێکن کە ئەمەریکاو هاوپەیمانەکانی **بریاریانداوە** دەستێوەردانی سەربازی لە سوریا **ئەنجام نەدەن**...	The pain and cost of that war are some of the reasons that America and its allies have **decided not to carry out** intervention in Syria...
47.	Downtown hotels are replacing their war-scarred facades, and **uniformed** street sweepers are cleaning the Green Zone…	هۆتێلەکانی ناوەندی شار سەرقاڵی چاکردنەوەی زیانەکانی شەڕدان، خاوێنکارەکانیش **بەجلی یەك ڕەنگەوە** سەرقاڵی خاوێنکردنەوەی ناوچەی سەوزن...	Downtown hotels are occupied with repairing the war damages, and **wearing same colour clothes** street sweepers are occupied with cleaning the Green Zone....
48.	To sum up, the young men and women I've had the pleasure to interact with so far at AUI-S are the perfect students. They're bright, cheerful, engaged, respectful, and **highly motivated**.	بەکورتی ئەو کوڕ و کچە گەنجانەی کە من ئەو خۆشحاڵیەم پێبڕاوە لە زانکۆی ئەمریکی لە عیراق - سلێمانی مامەڵەیان لەگەڵدا بکەم، فێرخوازی پێرفێکتن. ئەوان دڵخۆشن، بەڕێزن و **بۆ خوێندن بەپەرۆشن**	To sum up, the young men and women I've had the pleasure to interact with so far at AUI-S are the perfect students. They're bright, cheerful, engaged, respectful, and **eager to learn**.
49.	…the revised law is now unlikely to be approved and the Baghdad oil and gas licensing round, **scheduled for** January 2012, has been postponed.	...پێ ناچێت یاسای پێشنیازکراوی نەوت وگاز پەسەند بکرێت، وە خولی مۆڵەتپێدانی نەوت و گاز **کە بریاربوو** لە کانونی دووەمی 2012 دا ئەنجامبدرێت، دواخرا.	…the revised law is now unlikely to be approved and the Baghdad oil and gas licensing round **which was supposed to be** conducted **in** January 2012.

50.	The **surge** in Afghanistan barely appeased hawks, while his rhetoric about withdrawal barely pleased doves.	کاتێ ئۆباما ستراتیژییەتی **زیادکردنی ژمارەی هێزەکانی ئەمریکای** لەئەفغانستان بڕیار لێدا "هەڵۆکان" ڕەزامەندییەکی کەمیان نیشاندا و کاتێك لە خیتابێکیدا باسی لە کشانەوەش کرد قەناعەتی بە باڵی کۆترەکان نەهێنا.	When Obama decided on **increasing American troops** strategy in Afghanistan the hawks showed little satisfaction, while his speech about withdrawal did not persuade the doves.
51.	A **visitor** to Erbil, particularly, would be struck by the current consumer and construction boom.	**هەر کەسێکی بیانی کە سەردانی** هەولێر**دەکات** بە تایبەت سەرسام دەبێت بەو پێشکەوتنەی بواری بنیادنان و خزمەتگوزاری.	**Any foreigner who visits** Erbil, particularly, would be surprised by the development in the field of construction and services.
52.	...any **visitor** to the Kurdish region of Iraq will be impressed by the public investment, infrastructure projects and new businesses visible at every turn.	...**هەر کەسێك سەردانی** هەرێمی کوردستانی عێراق **بکات** ئەوا کاریگەردەبێت بە وەبەرهێنانی گشتی و پرۆژەکانی ژێرخانی ئابووری و ئەو بیزنسە نوێ یانەی لەهەموو لایەکەوە تێبینی دەکرێت.	…**anyone who visits** the Kurdistan Region of Iraq will be impressed by the public investment, infrastructure projects and new businesses visible at every turn.
53.	Western countries stand fecklessly by as Russia and China **veto** action by the U.N. Security Council.	وڵاتانی خۆراوا بێدەنگ وەستاون لە ئاست **بەکارهێنانی مافی ڤیتۆ دژی** بڕیارەکەی ئەنجومەنی ئاسایشی نەتەوە یەککگرتوەکان لە لایەن روسیاو چینەوە.	Western countries stand fecklessly by as Russia and China **the use of the right of veto against** action by the U.N. Security Council.
54.	**Crucially**, no Mikhail Gorbachev exists among the great powers that support the Arab dictators.	**سەرەکیترین خاڵ** ئەوەیە کە هیچ میخائیل گۆرباچۆفێك لە نێوان پشتیوانانی دیکتاتۆرەکانی عەرەب لە ڕۆژئاوادا بەرچاو ناکەوێت.	**The most essential point** is that no Mikhail Gorbachev can be seen among the great powers that support the Arab dictators.
55.	The windfall allows Baghdad to imagine that it can begin to deliver electricity, water, **sanitation** and other services at levels not seen since 2003.	خاوبونەوەی ئەو گەردەلولە لە ناکاوە دەرفەتێك بۆ بەغداد دەڕەخسێنێت تاکو کارەبا، ئاو، **خزمەتگوزاری تەندروستی** و خزمەتگوزارییەکانی تر دابین بکات بەجۆرێك کە لە ساڵی 2003وە نەکرابێت.	The fall of the sudden whirlwind allows Baghdad to imagine that it can begin to deliver electricity, water, **health service** and other services at levels not seen since 2003.
56.	…Kurdistan Region is **entitled** to do so by itself and that the Kurds can take serious and necessary steps in that respect.	…هەرێمی کوردستان بۆ جێبەجێکردنی ماددەی 140 چاوەڕێی حکومەتی بەغدا بکات و خۆی ئەو **مافەی** هەیە و دەتوانێت هەنگاوی جددی و گرنگی بۆ هەڵبگرێت،	…Kurdistan Region never needs to wait for Baghdad's government to implement the Article 140, as it **has the right** and is can take serious and important steps.
57.	Senior national-security aides gathered around a **speakerphone** in the Oval Office to listen to the call.	...سەرجەم بەرپرسانی ئاسایشی نەتەوەیی لە نووسینگە شێوە هێلکەییەکەی کۆشکی سپیدا خڕبوونەوە **تەلەفۆنەکەیان دابوو بە بڵندگۆ** و گوێیان لە قسەکانی موبارەك گرتبوو.	...the entire national security officials gathered in the Oval-shaped Office of the White House **giving the call to loudspeaker** and listening to Mubarak's call.
58.	When the Pew Research Center **surveyed** the Arab world last April, it found that Egyptians have views that would strike the modern Western eye as extreme.	کاتێك ناوەندی توێژینەوەی پێو لەمانگی نیسانی پێشوودا **توێژینەوەیەکی** لەمەڕ وڵاتانی جیهانی عەرەب **ئەنجامدا**و بەو ئاکامە گەشت کە میسریەکان تێڕوانینیان وایە کە ڕۆژئاوای مۆدێرن وەکو توندڕەو وەسف دەکەن.	When the Pew Research Center **conducted a research** the Arab world last April, it found that Egyptians have views that would strike the modern Western eye as extreme.
59.	More than two-thirds of households **surveyed** in Bangladesh reported that domestic violence caused an average loss of $5 a month…	زیاترلە دوو لەسەر سێی ئەو خێزانانەی کە **لێکۆڵینەوەیان لەسەر کراوە** لە بەنگلادیش دەریانخستوە کەوا توندوتیژی خێزانی بۆتە هۆی لەدەستدانی تێکڕای 5 دۆلار مانگانە....	More than two-thirds of families **who have beed researched upon** about in Bangladesh reported that domestic violence caused an average loss of $5 a month…

60.	The fact that his protest against local authorities helped set off a popular revolt has prompted commentators to ask whether the incidents in the other countries, although isolated, were **inspired** by the Tunisian event…	ئەم خۆكوژیەی "بوعەزیزی" كە بوو بە سەرچاوەی ڕاپەڕینی گشتی تونس چاودێرانی ڕووبەڕووی ئەم پرسیارە كردۆتەوە، ئایا خۆسووتاندنەكانی وڵاتانی هاوسێش **بەهۆی كاریگەری** ئەم ڕووداوەوە بووە...	The self-immolation of Mohamed Bouazizi became the source of Tunsian popular upsrising made observers whether the self-immolations in the neighbouring countries were **because of the influence** of thesis event…
61.	Relying on their curious interpretation of the Constitution, Baghdad then **blacklisted** any companies willing to sign separate deals with authorities in Erbil.	بە پشبەستن بەتەفسیرە نائاساییەكەیان، بەغدا هەر كۆمپانیایەك **دەخاتە لیستی ڕەشەوە** كە ئامادەی ئیمزاكردنی گرێبەستێكی جیا بێت لەگەڵ دەسەڵاتەكانی هەولێردا.	Relying on their curious interpretation of the Constitution, Baghdad then **put** any companies **into blacklist** that is ready to sign separate deals with authorities in Erbil.
62.	What is most **encouraging** though is to see Kurds debating these issues freely.	بەڵام ئەوەی **جێگەی خۆشحاڵییە** ئەوەیە كە دەبینی كورد لەنێو خۆیاندا بەئازادی گفتوگۆ لەسەر ئەم مەسەلانە دەكەن...	What is **a place of pleasure** though is to see Kurds debating these issues freely…
63.	He went on to urge other democracies: "Don't stand idly by, don't be silent, when dissidents elsewhere are imprisoned and **protestors** are beaten."	بە وڵاتە دیموكراسییەكانیشی ڕاگەیاند: "دەستەوەستان مەوەستن و بێ دەنگ مەبن كاتێك دەبینن چەوساوەكان لە هەرشوێنێك دەخرێنە بەندیخانەو **ئەوانەی دەنگی نارەزاییشیان بەرزدەكەنەوە** ئازار دەدرێن".	He went on to urge other democracies: "Don't stand idly by, don't be silent, when dissidents elsewhere are imprisoned and **those who raise their vioice** are beaten."
	b. Optional paraphrase of lexical items		
1.	The Arab TV network Al Jazeera has a big team **covering** Israel today.	تۆڕی تەلەفزیۆنی ئەلجەزیرە لەمڕۆدا خاوەنی تیمێكی گەورەیە كە **هەواڵ دەربارەی** ئیسرائیل **بڵاو دەكاتەوە**.	The Arab TV network Al Jazeera has a big team **reporting news about** Israel today.
2.	Since President Obama has been having a rough time lately, let me **belatedly** congratulate him on his apparently successful policy of regime change in Libya.	بەو پێیەی سەرۆك باراك ئۆباما بە باردۆخێكی قورسدا تێدەپەڕێت، ڕێگەم پێبدەن پیرۆزبایی لێبكەم" **هەرچەند ئەگەر دواش كەوتبم**" لەسەر سەركەوتنی سیاسەتەكەی بەگۆڕینی ڕژێم لەلیبیادا.	Since President Barak Obama is going through a situation, let me congratulate him, **even if I am late**, on his policy success by changing regime in Libya.
3.	That sounds like it is **cost free**.	ئەوەش پێدەچێ **هیچی تێنەچێ**...	This seems **it does not cost anything**.
4.	Turkey's long-running conflict with the Kurdish insurgent PKK has **escalated** in recent months, with a rash of deadly attacks against the army prompting it to pursue the rebels into northern Iraq.	ململانێی درێژخایەنی توركیا لەگەڵ چەكدارانی پەكەكە لە چەند مانگی ڕابردوودا **پێی نایە قۆناغێكی دژوارەوە** دوای ئەوەی پەكەكە چەندین پەلاماری خوێناوی دژی سوپا ئەنجام دا و سوپای هاندا شوێن چەكدارەكان بكەوێت لە باكوری عێراق.	Turkey's long-running conflict with the PKK armed men has **stepped into a difficult stage** in recent months, after PKK carried out several bloodly attacks against the army prompting it to pursue the armed men in northern Iraq.
5.	This is hardly surprising but is another reason why the APPG seeks **to raise** the profile of Kurdistan and to build stronger and deeper commercial, political and cultural links.	ئەمەش شتێكی چاوەڕوانكراوە هەر بۆیە گروپی پارتەكانی بەریتانیا هەوڵی داوە ناوی كوردستان **بە خەڵک بناسێنێ** و پەیوەندیەكی سیاسی، ئابووری، كولتووری قوڵ دروست بكات.	This is an expected thing that is why the APPG has tried **to introduce** the name of Kurdistan **to people** and build a deep political, economic and cultural relation.
6.	Those who fought and **died** in the mountains and on the plains will never be forgotten in Kurdistan.	ئەوانەی شەڕیان كرد و لە چیا و دەشتەكان **گیانیان بەخشی** هەرگیز لە كوردستان لەبیر ناكرێن.	Those who fought and **sacrificed their lives** in the mountains and on the plains will never be forgotten in Kurdistan.
7.	The companies going to Iraq include a **subsidiary** of BP, Petrofac…	یەكێك لەو كۆمپانیایانەی سەردانی هەرێمی كوردستان دەكات كۆمپانیای Petrofac، **كە یەكێكە لە كۆمپانیا بچووكەكانی سەر بە كۆمپانیای زەبەلاحی** BP...	One of the companies visiting the Kurdistan region is Petrofac company **which is one of the small companies belonging to BP huge**

			company…
8.	“It is a **desperate** political act but also a very effective one…	به وتەی دکتۆر بیگز: "ئەمە کارێکی سیاسی **سەرچاوە گرتووە لە بێ دەسەڵاتیەوە** و لە هەمانکاتیشدا زۆر کاریگەرە…	According to Dr Biggs, “this is a political act **resulted from powerlessness** but at the same time is very effective…
9.	Secular dictators have ruled these lands for decades and **ruthlessly** suppressed all political activity.	دیکتاتۆرە عەلمانیەکان وا بۆ چەندین دەیە دەچێت ئەم ناوچەیە بەڕێوەدەبەن و **بێ گوێدانە هیچ بەهایەك** هەموو چالاکیەکی سیاسی سەرکوت دەکەن.	Secular dictators have ruled these lands for decades and **regardless of any values** suppressed all political activity.
10.	You want your citizens to be rich and **prosperous**, so that they will have a significant stake in the wealth and prosperity of the state itself.	خواستی ئەوەتان هەبێت خەڵکی ئێوە دەوڵەمەندو **خاوەن سەروەت بن**، بەو شێوەیە بەرژەوەندیەکی گەورەیان دەبێت لە پاراستنی سەروەت و گەشەکردنی خودی دەوڵەتەکە.	You want your citizens to be rich and **to own wealth**, this way they will have a great interest in protecting the wealth and development of the state itself.
11.	The neighbors are middling in some ways, but I think their **influence** is overestimated…	دەوڵەتە دراوسێکان بە شێوەیەك لە شێوەکان دەستتێوەردان دەکەن، بەڵام پێموایە موبالەغە کراوە لە **تەقدیرکردنی ئەو دەستتێوەردانانەدا**…	The neighbours are intervening one way or another, but I think **the extent of the interference** is exaggerated…
12.	…because there was participation in the very beginning because there was giving and take because there was **compromise**.	…لەبەر ئەوەی لە سەرەتاوە بەشداری جەماوەری هەبوو، لەبەر ئەوەی بەخشین و وەرگرتن هەبوو، لەبەر ئەوەی **ڕازی بوون بە چارەسەری مامناوەند** هەبوو.	…because there was popular participation from the beginning, because there was giving and take because there was **agreement on a middle-way solution**.
13.	…they are not interested in **compromise**, and are more interested in imposing their will on the others and enforcing their agenda…	…بایەخ بە **گەیشتن بە ڕێگاچارەی مامناوەند** نادەن، بەڵکو بایەخ بە سەپاندنی ئیرادەی خۆیان دەدەن بەسەر ئەوانیدیکەدا، بە سەپاندنی ئەجێندای خۆیان…	…they are not interested in **arriving at a middle-way solution**, but are interested in imposing their will on the others and imposing their agenda…
14.	…there has been no really attempt for resolution, it has been more sort of putting things off, and maybe doing a little bit of minor **compromise** here and there…	…هەوڵی ڕاستەقینە نەدراوە بۆ چارەسەرکردن، ئەوەی هەیە بریتییە لە دواخستنی کێشەکان، ڕەنگە لێرە و لەوێ **گەیشتن بە چارەسەری مامناوەندی** لەسەر کێشەی بچووك بەدی بکرێت…	…there has been no really attempt for resolution, what is there is putting the problems off, maybe **arriving at middle-way solution** on minor problems is seen here and there...
15.	…including the disputed territories and the defense of its **autonomous** oil policy.	…لە نێویاندا ناوچەناکۆکیی لەسەرەکان و بەرگری کردن لە سیاسەتی نەوتی هەرێمەکە **کە سیاسەتێکی سەربەخۆیە**.	…including the disputed territories and the defence of its oil policy **which is an independent policy**.
16.	Here, too, the world is **watching**.	لێرەش جیهان **چاوی لەسەر ڕووداوەکانە**	Here, too, the world is **keeping an eye on the events**.
17.	The U.S. joined in the U.N. Security Council **authorization** of a “no-fly zone,” to be implemented by France, the U.K. and the U.S.	ویلایەتە یەکگرتووەکان چووەپاڵ **بڕیارەکەی** ئەنجومەنی ئاسایش **بۆ سەپاندنی** ناوچەی دژەفڕین بەسەر لیبیادا کە هەریەکە لە ویلایەتە یەکگرتووەکان و بەریتانیا و فەڕەنسا سەرپەرشتی جێبەجێکردنی دەکەن	The United States joined in the Security Council **decision to impose** a no-fly-zone on Libya that each of the United States, Britain and France supervise its implementation.
18.	…the KRG recognises that citizens **assess** the effectiveness of any government by how well it provides good public services.	…حکومەتی هەرێمی کوردستان دەزانێ کە هاووڵاتیان **دەتوانن بڕیار لەسەر ئاستی** سەرکەوتوویی هەر حکومەتێك **بدەن** بەوەی پێشکەشکردنی خزمەتگوزارییەکانی تاوەکو چەند سەرکەوتووە.	…the KRG recognises that citizens **can decide on the level of** success of any government by how successful the deliverance of its services is.
19.	**With plans** to quadruple the country's oil revenues over the next five years, the central	**بە لەبەرچاوگرتنی پلانەکانی وڵات** بۆ فراوانکردنی داهاتەکانی نەوت لە پێنج ساڵی ئایندەدا، حکومەتی ناوەندی پێویستی	**Taking into consideration the country’s plans** to increase the country's oil revenues over

	government needs a relatively stable Kirkuk -- and Iraq…	به کەرکوکێك و عێراقێکی هەندێك سەقامگیرهەیە…	the next five years, the central government needs a relatively stable Kirkuk and Iraq…
20.	But, these are questions that are most large nations have to **deal with**, they are unfamiliar problems in the Middle East.	بەڵام ئەمانە پرسیارگەلێکن کە دەبێت زۆرێك لە نەتەوە مەزنەکان **دەست و پەنجەی لەگەڵدا نەرم بکەن**، ئەمانە کێشەگەلێکن کە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست ئاشنا نین پێی.	But these are questions that are most large nations have to **soften their hands and fingers with**, they are unfamiliar problems in the Middle East.
21.	Article 112, then, seems to form the whole point of the argument. It comes in two parts, and since it's so **contentious**, I will quote the full passage:	کەواتە پێدەچێت، ماددەی 112، خاڵی مشتومڕەکە بێت. کە لە دوو بەشدا هاتووەو لەبەرئەوەی **مایەی مشتومڕە** ئەوا تەواوی دەقەکەی وەردەگرین:	Article 112, then, seems to form the point of the argument. It comes in two parts, and since **it is subject to discussion**, we will take the full quotation:
22.	On litter, that means providing bins and bin-liners in convenient places, **encouraging** people not to drop litter…	لەبارەی پاشماوە و خۆڵ و خاشاکیشەوە، دەبێ حکومەت تەنەکەی زبڵ لە شوێنە گونجاوەکان دابنێ و خەڵك **هۆشیار بکاتەوە** لەوەی پاشماوە فڕێنەدەن…	Regarding litter and waste, the government should provide dustbins in convenient places, and **raise the awareness** of people not to drop litter...
23.	For all their historic suffering, a series of developments may now be changing the fortune of the Kurds in **fundamental** ways.	لەبەر ئەو هەموو کۆژانانەی بەدرێژایی مێژوو چەشتویانە، زنجیرەیەك لە گۆڕانکاری ئێستا لەوانەیە **بەشێوازی گرنگ و پێویست** بەختی کوردەکان بگۆڕێت.	For all those pains they have suffered throughout history, a series of developments may now be changing the fortune of the Kurds in in **an important and necessary** way
24.	Protests, after all, are **bad for** business, and business is booming in Kurdistan.	چونکە خۆپیشاندان لەدوای هەموشت **کاریگەری خراپی** بۆ بازرگانی **دەبێت**.	Because demonstration after all **will have bad effect on** business.
25.	**Even** Obama's audacious decision not only to continue but massively expand the policy of targeted killings has an oddly cautious flavor to it.	**دەتوانین ئەوەش بڵێین** بڕیاری ئازایانەی ئۆباما بە بەردەوامبوونی پرۆسەی کوشتنی بەئامانج و کارکردن لەسەر چەسپاندنی ئەو پرۆسانە ڕاڕایی پێوە دیاربوو،	**We can also say** Obama's bold decision to continue the programme of targeted killings and work on pursuing these processes appears to be hesitant.
26.	…last year after nine Turks had been killed by Israeli commandos on the Turkish **aid ship** Mavi Marmara bound for Gaza…	…کوشتنی نۆ کەسی تورکی لە سەر **کەشتی** "ماڤی مەڕمەڕە" **کە یارمەتی بار کردبو** بۆ غەزە لە سەر دەستی کۆماندۆی ئیسرائیل "دەکرا بنەمایەك بێت بۆ جەنگ لەگەڵ ئیسرائیل"…	…the killing of nine Turkish people last year on the Mavi Marmara **ship that carried aid** bound for Gaza at the hand of Israeli commandos "could be a ground for war" against Israel…
27.	Many Iraqi Kurds are **unwilling** to do menial tasks, and the government and industries are forced to import foreign workers….	زۆربەی کوردەکانی عێراق **نایانەوێت** کار بکەن کە حکومەت و لایەنە پیشەسازیەکانی ناچار کردوە کە کرێکاری دەرەکی بێنن…	Many Iraqi Kurds **do not want** to do menial tasks, and the government and industries are forced to import foreign workers…
28.	In the end, the authorities won this round of the battle by creating scenarios that **allowed** for the violent, massive and repressive military crackdown…	لەکۆتاییشدا، دەسەڵات ئەم خولەی ململانێکەی بردەوە لەڕێی دروستکردنی چەند سیناریۆیەك کە **ڕێگەخۆشکەر بون** بۆ ئەنجامدانی سەرکوتکردنی بەرفراوانی سەربازی توندوتیژانە….	In the end, authority won this round of the conflict by creating scenarios that **paved the way** for conducting violently massive military crackdown…
29.	Elsewhere, on security, we fight **together** in the same trench against terrorists.	لەلایەکی دیکەوە ئێمە هەردووکمان **شان بە شانی یەکتری** لە یەك سەنگەردا دژی تیرۆریزم شەڕ دەکەین.	On the other hand, we both fight **shoulder to shoulder** in the same trench against terrorism.
30.	The Kurds maintain a high degree of political and cultural autonomy **under** the Kurdistan	کوردەکان **لەژێر سایەی** حکومەتی هەرێمی کوردستاندا لە باکوری عێراق ئاستێکی بەرز لە سەربەخۆیی ڕامیاری و	**Under the shade of** [thanks to] the KRG, the Kurds maintain a high degree of

	Regional Government in the north of Iraq.	ڕۆشنبیری خۆیان پاراستووه.	political and cultural autonomy.
31.	Mr Erdogan said… he had seen "grounds for war" against Israel last year after nine Turks had been killed **by** Israeli commandos on the Turkish aid ship Mavi Marmara bound for Gaza…	ئەردۆگان گوتی کە پارساڵ لە کاتی کوشتنی نۆ کەسی تورکی لە سەر کەشتی "ماڤی مەڕمەڕە" کە یارمەتی بار کردبو بۆ غەزە **لە سەر دەستی** کۆماندۆی ئیسرائیل "دەکرا بنەمایەك بێت بۆ جەنگ لەگەڵ ئیسرائیل"...	Erdogan said that the killing of nine Turkish people last year on the aid ship Mavi Marmara bound for Gaza **at the hand of** Israeli commandos "could be a ground for war" against Israel…
32.	Here, too, the world is **watching**.	لێرەش جیهان **چاوی لەسەر ڕووداوەکانە**	Here, too, the world is **keeping an eye on the events**.
33.	It has vast wealth, but requires vast work in terms of constructions, services and banking, areas the UK is particularly **strong in**.	.. سامانێکی زۆری هەبێت، بەڵام پێویستی بەکاری زۆر هەیە لەرووی بنیاتنانو خزمەتگوزاریو سیستەمی بانك و ئەو بوارانەی کە بەریتانیا **دەستێکی باڵای تێدا هەیە**.	It has vast wealth, but requires vast work in terms of constructions, services and banking system, areas the UK **has a high hand in [has expertise in]**.
34.	In the end, the authorities won this round of the battle by creating scenarios that **allowed** for the violent, massive and repressive military crackdown…	لەکۆتاییشدا، دەسەڵات ئەم خولەی ململانێکەی بردەوە لەڕێی دروستکردنی چەند سیناریۆیەك کە **ڕێگەخۆشکەر بون** بۆ ئەنجامدانی سەرکوتکردنی بەرفراوانی سەربازی توندوتیژانە....	In the end, authority won this round of the conflict by creating scenarios that **paved the way** for conducting violently massive military crackdown…
	2. Paraphrase of idioms and metaphors		
1.	So, what's it like for an American educator to work with Iraqi college students in the classroom? Well, to be honest, **they had me at "hello."**	لەبەرئەوە، وەکو چی وایە کە مامۆستایەکی ئەمریکی لەگەڵ فێرخوازانی کۆلێژ لە عیراق وانە بڵێتەوە؟ بەڵێ، لەڕاستیدا **لەسەرەتاوە خۆشیان ویستم**.	So, what's it like for an American educator to work with Iraqi college students in the classroom? Well, to be honest, **from the beginning they liked me**.
2.	Ultimately, it is about **keeping any enemies in the making close**; that is, have a foot in Baghdad, be aware of behind-the-scenes developments…	دواجار گرنگە **لە دوژمنەکان دورنەکەویتەوە**، واتا پێیەکت لە بەغداد قایم بکەیت و ئاگاداری گۆڕانکاریەکانی پشت پەردەبیت...	Ultimately it is important **not to get away from your enemy**, that is, have a foot in Baghdad, be aware of behind-the-scenes developments…
3.	Iraq's isolation disrupted that but we are now very much **back on course**	ئابلۆوقەکانی عێراق، ئەو پەیوەندیەیان پچڕاند، بەڵام ئێستاکە سەرلەنوێ **گەڕاوینەتەوە بۆ دۆخی ئاسایی**	Iraq's sanction disrupted that relation, but we are once again **back to the normal situation**...
4.	Frankly, **it scares the hell out of me**. But I have to tell you, for a teacher, it doesn't get any better than this.	بەڕاستی **ئەوە زۆر دەمترسێنێت**، بەڵام پێویستە پێتان بڵێم، ئەم ڕەوشە بۆ مامۆستایەك هیچ لەوە باشتر نابێت.	In fact, **that frightens me so much**, but I have to tell you for a teacher this situation does not get better.
5.	…politics is a dirty game as politicians tend to fight for their own agenda, marginalizing the people and **paying lip service to their demands**.	...سیاسەت گەمەیەکی قێزەونە کاتێك سیاسەتمەداران دەجەنگن بۆ جێبەجێکردنی ئەجندای خۆیان، کە زۆربەی کات لەسەر حسابی کەنارخستنی (تهمیش) خەڵکییە و **ڕاگوزەر سەیرکردنی داواکارییەکانی خەڵکە**.	…politics is a dirty game as politicians fight for their own agenda, mostly at the expense of marginalizing the people and **overlooking people's demands**.
6.	Either they don't care that they are detracting from Kurdistan's natural beauty – shame on them – or they expect someone else to pick it up for them. Who? Of course, **the buck stops with the state**.	ئەوان ڕەنگە هیچ گرنگی بەوە نەدەن کە سرووشتی کوردستان ناشرین دەکەن و ئەوە مایەی شەرمەزارییە، یان چاوەڕێدەکەن کەسێکی دیکە بۆیان هەڵبگرێتەوە. کێ؟ بێگومان **حکومەت بەرپرسیارە**،	Either they don't care that they uglify Kurdistan's nature– shame on them – or they expect someone else to pick it up for them. Who? Of course, the **government is responsible**,
7.	The government includes **most everyone who is**	حکومەت **زۆرینەی لایەنەکانی** لەخۆگرتوە جگە لە ئەیاد عەلاوی	The government includes **most of the parties**, except

	anyone, except former prime minister Ayad Allawi	سەرۆك وەزیری پێشو.	former prime minister Ayad Allawi
8.	Neither side trusts the other enough **to let them run the whole show**.	هیچ لایەك وەك پێویست متمانەی بە لایەنەكەی دیكە نییە **بۆ ئەوەی ئیدارەی تەواوی پرۆسەكە بكات**.	No side trusts the other side enough **to manage the whole process**.
9.	…the practice that said that it was OK to kill a member of your own family and **get away with it**, so-called ‘honor killings’	…وەك ئەو پراكتزەی كە یەكێك لە ئەندامی خێزانەكەت بكوژیت و **سزاش نەدرێی**، یان “شەرەفكوژی”	…such as the practice that you kill a member of your own family and **you will not get punished**, or ‘honor killing’
10.	Given the good security situation and the energy of its people, Kurdistan **finds itself in a position to road test** plans and projects on behalf of the rest of Iraq.	بە ڕەچاووگرتنی بارودۆخی باشی ئاسایش و بەتوانایی هاوولاتیانی ئەو هەرێمە، كوردستان **بووەتە سەرەتایەك بۆ ئەنجامدانی** پرۆژەكان و جێبەجێكردنی پلانەكان لە جیاتی تەواوی بەشەكانی تری عیراق.	Taking into consideration the good security situation and the energy of the region’s people, Kurdistan **has become a start to carry out** the projects and the plans on behalf of the rest of Iraq.
11.	The dozens of lucrative contracts it has signed with international oil companies still remain **in legal limbo**…	هێشتا ئەو دەیان گرێبەستەی حكومەتی هەرێم لەگەڵ كۆمپانیاكانی نەوتی جیهانیدا ئیمزای كردوون لەحاڵەتی **نیمچە یاسایدا** ماوەتەوە…	The dozens of lucrative contracts it has signed with international oil companies still remain **in semi-legal conditions**…
12.	"Yes, I mean people are arrested and **people should have due process**…	"بەڵێ، من مەبەستم ئەوەیە خەڵك دەست بەسەر كراوە و **پێویستە ئەوان بەپێی یاسا مافەكانیان پارێزراو بێت**…	Yes, I mean people are arrested and **their rights should be protected according to law**…
13.	They readily volunteer answers to complicated questions that come up in class, and they are not afraid to openly explore unfamiliar ideas and concepts, asking numerous questions **along the way**.	ئەوان بەخۆشحاڵیەوە وەڵامی ئەو پرسیارە ئاڵۆزانەی لەناوپۆلدا دەوروژێنرێت دەدەنەوە و ئەوان ناترسن بەكراوەیی لە بیرۆكە و چەمكی نەناسراو بكۆڵنەوە و پرسیاری زۆر **لە میانەی وانەكاندا دەكەن**.	They gladly answer the complicated questions that are raised in class and they are not afraid to openly explore unfamiliar ideas and concepts, asking numerous questions **during the course of the lessons**.
14.	He said foreign powers, such as the US, "**don't give a damn** about what happens here" because they want to portray Kurdistan as a stable democracy to justify the invasion of Iraq.	پێشی وایە هێزە دەرەكیەكانی وەكو ئەمەریكا **گرنگی نادەن** بەوەی چی رودەدات لە كوردستاندا چونكە ئەمەریكا دەیەوێت كوردستان وەكو هەرێمێكی ئارام پیشان بدەن وەك بەهانە هێنانەوەیەك بۆ داگیركردنی عێراق.	He believes foreign powers, such as America, **don't care** about what happens here" because America wants to show Kurdistan as a stable region as a pretexts for the invasion of Iraq.
15.	This follows on from the UK’s presence at last year’s event, which was the largest British business delegation to Iraq **in recent memory**.	ئەمەش بە بەشداری بەریتانیا دێت لە پێشانگای ساڵی رابردوو، كە گەورەترین شاندی بازرگانی بەریتانی بوو بۆ كوردستان **لەماوەی رابردوودا**.	This follows on from the UK’s participation at last year’s fair, which was the largest British business delegation to Iraq **in the past time**.
16.	As I never **bought the argument** that Saddam had nukes that had to be taken out…	لەبەرئەوەی من تائێستا **گفتوگۆی ئەوەم نەكردوە** كە سەدام وزەی ناوەكی هەبوبێت و پێویستە بدۆزرێتەوە…	As I haven’t so far **been engaged in the conversation** that Saddam had nuclear enegry that had to be found…
17.	But medical bills and legal costs, lost wages and lower productivity, health costs including an increased risk of HIV - these are things **on which we can put a price**.	بەڵام خەرجیە پزیشكی و یاساییەكان، لەدەستدانی داهات و كەم بونەوەی بەرهەم، خەرجیە تەندروستیەكانی وەك ئەوەی مەترسیەكانی ئایدز چەند شتێكن كە ئێمە دەتوانین **نرخەكانیان بەهەند وەر بگرین**.	But medical bills and legal costs, lost wages and lower productivity, health costs including an increased risk of HIV - these are things **we take into consideration**.
18.	ExxonMobil was the latest, and the biggest, **to dip a toe in the water**.	ئیكسۆن مۆبیل دواترین و گەورەترین كۆمپانیایە **كە بێتە هەرێمەكەوە**.	ExxonMobil is the latest, and the biggestcompany, **to come to the region**.

19.	…a political arrangement based on power-sharing among Syria's ethnic and religious communities… would give the Kurds a real place **at the table**.	...ڕێ وشوێنێکی سیاسی لەسەر بنەمای هاوبەشیکردنی دەسەڵات لەنێوان پێکهاتە ئیتنیکی و ئاینیەکانی سوریادا... **لە گفتوگۆکاندا** پێگەیەکی ڕاستەقینە بە کوردەکان دەبەخشێت.	…a political measure based on power-sharing among Syria's ethnic and religious components… would give the Kurds a real status **in the dialogues**.
20.	**It's easy to... see the glass as half empty**.	**دەتوانی شتە نێگەتیڤەکانی چاودێری بکەیت**	**You can observe the negative things?**
21.	**Investment is pouring in**, not just from a vast array of Turkish companies, but from American oil companies like Exxon…	**لە هەموو لایەکەوە ڕوو لە کوردستان دەکرێت بۆ کاری وەبەرهێنان** نەک بەتەنیا لەلایەن کۆمپانیا تورکیەکانەوە بەڵکو لەلایەن کۆمپانیای ئەمریکی وەکو ئیکسۆن...	**Kurdistan is visited from all sides for investment work**, not just by the Turkish companies, but by American companies like Exxon…
22.	I think the more we have a democracy from the **grassroots**, the less likely there going to have kind of the sectarian divisions that once again punch the country into a civil war."	پێموایە تاوەکو دیموکراسی زیاترمان هەبێت **لەسەر ئاستەکانی خوارەوەی خەڵك**، ئەوا ئەگەری هاتنە ئارای ڕەوشێکی مەترسیداری دابەشبوونی تائیفی کەم دەبێتەوە کە دووبارە وڵاتەکە بگەڕێنێتەوە بۆ شەڕی ناوخۆیی.	I think the more democracy we have at the **lower levels of people**, the less likely there would be the dangerous situation of sectarian divisions to bring the country back into a civil war."
23.	U.S. diplomats in Baghdad are trying to help Iraq's Kurdish president and foreign minister **defuse the incipient conflict**…	دیبلۆماتە ئەمەریکییەکان لە هەوڵی یارمەتیدانی سەرکردە کوردەکان و وەزیری دەرەوەدان **بۆ ڕاگرتنی ئەو بارە نالەبارەی ئێستای** عێراق...	U.S. diplomats are trying to help Iraq's Kurdish leaders and foreign minister **to uphold the current instable situation** of Iraq…
24.	It garnered enough votes during the March 2010 parliamentary elections to position itself as a **kingmaker**	لە هەڵبژاردنە پارلەمانیەکەی ئازاری 2010 دا کورد دەنگی پێویستی هێنا بۆ ئەوەی **ڕۆڵی سەرەکی بگێڕێت**	*It garnered enough votes during the March 2010 parliamentary elections to* ***play a main role****.*
25.	...with Allawi hoping that the national council for strategic policies that he is slated to chair **will provide the vehicle** he needs to turn Iraq in a more secular direction.	...عەلاوی هیواخوازە ئەنجومەنی نیشتیمانی بۆ سیاسەتە ستراتیژیەکان کە خۆی بۆ سەرۆکایەتیکردنی کاندیدکراوە، **کاری پێویست بکات لە پێناو** وەرچەرخانی عێراق بەرەو وڵاتێکی زیاتر عەلمانی.	...Allawi [is] hoping that the national council for strategic policies that he is nominated to chair **will take necessary action in the sake of** turning Iraq into a more secular direction.
26.	Despite these problems Garib said there are "**good seeds**" amid the Kurdish media…	سەرەڕای ئەو هەمو کێشانەش ڕەحمان غەریب پێی وایە **چاوەڕوانی باش** دەکرێت لە میدیای کوردی...	Despite these problems Garib believes there are **good expectations** from the Kurdish media…
27.	A third constraint is the fact that Kurdistan is **landlocked** and therefore must depend on its neighbours for access to world markets.	ئاستەنگی سێیەم ئەو ڕاستییەیە کە کوردستان بە **وشکانی دەورەدراوە** و لەبەرئەوە پێویستە پشت بە دراوسێکانی ببەستێت بۆ دەستگەیشتن بە بازاڕەکانی جیهان.	The third constraint is the fact that Kurdistan is **surrounded by land** and therefore must depend on its neighbours for access to world markets.
28.	The Administration's ill-disguised desire to get out of Iraq, **mirrored by** its decision to wage the war in Afghanistan on a political timetable,	خواستی لاوازی ئیدارەی ئۆباما بۆ کشانەوەی هێزەکان لە عێراق، **لە ژێر کاریگەری** بڕیارێکیدا بو بۆ گۆڕینی جەنگەکە لە ئەفغانستان لە خشتەیەکی زەمەنی سیاسیدا،	The Administration's weak desire to get out of Iraq, **under the influence of** its decision to change the war in Afghanistan on a political timetable,
29.	Kurds of the Middle East may decide to take advantage of the changes in the region to **push for** a separate state…	کوردەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەراست ڕەنگە بڕیاربدەن سوودوەرگرن لە گۆڕانکاریەکانی ناوچەکە بۆئەوەی **فشار دروستبکەن** بۆ دامەزراندنی دەوڵەتی کوردستانی سەربەخۆ...	Kurds of the Middle East may decide to take advantage of the changes in the region to **make pressure for** a separate state of Kurdistan…
30.	As change **sweeps** the Middle East	لەکاتێکدا گۆڕانکاری **سەرتاپای** ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستی **گرتۆتەوە**	As change **has covered the entire** Middle East
	3. Paraphrase of of ambigious and/or compelx utterances		
1.	They're bright, cheerful,	ئەوان دڵخۆشن، بەڕێزن و **بۆ خوێندن**	They are cheerful, respectful

	engaged, respectful, and **highly motivated**.	**بەپەرۆشن**.	and **eager to learn**.
2.	After nine months **without leadership** and amid continuing terror attacks, Arab Iraq finally got a government	دوای نۆ مانگ **دواکەوتنی پێکهێنانی** و لە گەرمەی هێرشە تیرۆریستیەکان، عێراقی عەرەبی دواجار حکومەتی پێکهێنا	After nine month of **delay in forming [the government]** and amid terror attacks, Arab Iraq finally formed a government.
3.	**This is hardly surprising** but is another reason why the APPG seeks to raise the profile of Kurdistan and to build stronger and deeper commercial, political and cultural links.	**ئەمەش شتێکی چاوەڕوانکراوە** هەر بۆیە گروپی پارتەکانی بەریتانیا هەوڵی داوە ناوی کوردستان بە خەڵک بناسێنێ و پەیوەندیەکی سیاسی، ئابووری، کولتووری قوڵ دروست بکات.	**This is an expected thing** that is why the APPG has tried to introduce the name of Kurdistan to people and build a deep political, economic and cultural relation.
4.	Arab Iraq was thus given a fragile and dysfunctional government, and the Kurds facilitated this, ensuring that a government of national unity was actually a government of **unlikely bedfellows** driven by suspicion.	بۆیە عێراقی عەرەبی بوو بە خاوەن حکومەتێکی لاواز و ناعەمەلی، وە کوردیش هاوکاری ئەوە بوو، وە دڵنیا بوو لەوەی حکومەتێکی یەکێتی نیشتمانی لەوجۆرە حکومەتی **چەندلایەنێکی هاوپەیمانی نەگونجاو** دەبێت کە لەسەر گومان بنیادنرابێت.	Arab Iraq was thus given a fragile and dysfunctional government, and the Kurds facilitated this, ensuring that a government of national unity was actually a government of **a number of disagreed parties** driven by suspicion.
5.	The situation for youths in these countries is depressing; **the level of loss of sense of purpose is stunning**.	بارودۆخی گەنجان لەم وڵاتانەدا زۆر ناخۆشە. **هەستی بێ سوودی و داماوی باڵی کێشاوە بەسەریاندا**.	The situation for youths in these countries is very bad. **The sense of uselessness and misfortune has overwhelmed them.**
6.	**That works for the Kurds.** It keeps Baghdad weak and unable to move forward.	**هەموو ئەمانە لە سودی کورد بوون**، هەروەک بەغدای بە لاوازی هێشتووەتەوە کە نەتوانێت هەنگاو بەرەو پێش بەرێت.	**All these were of the Kurds' interest**, as this kept Baghdad weak and unable to step forward.
7.	The Kurds will continue to operate in the interests of the Kurds and Kurdistan, and that means **exploiting Baghdad for all it has got** – a price Iraq and Iraqis have to pay to keep the country intact.	کورد بەردەوام دەبێت لە کارکردن بۆ بەرژەوەندی کورد و کوردستان، واتا **سود لە هەموو دەرفەتەکان وەردەگرێت لە بەغداد** – ئەمە ئەو باجەیە کە دەبێت عێراق وعێراقیەکان بیدەن بۆ هێشتنەوەی ووڵات بە یەکپارچەیی.	The Kurds will continue to operate in the interests of the Kurds and Kurdistan, which means **taking advantage of all the opportunities in Baghdad**– this is the tax that Iraq and Iraqis have to pay to retain the country united.
8.	Baghdad and Arbil **share no intelligence**, and Iraqi Kurds worry that as soon as most U.S. troops leave, Baghdad will turn on the Kurds…	بەغداد و هەولێر **هاوکاری یەکتر ناکەن لەڕوی زانیاری هەواڵگریەوە**، کوردەکانی عێراق لەوە دەترسن کە لەگەڵ کشانەوەی سوپای ئەمەریکا، بەغداد بەو چەك و مەشقەی کە سوپای ئەمەریکا پیشکەشی کردون بێتەوە سەریان....	Baghdad and Hawler **do not cooperate with each other in terms of intelligent information**, and Iraqi Kurds worry that with the withdrawal of the American troops, Baghdad will turn on them…
9.	The photographs of our very best generals and diplomats **rushing to the Kurdish faction to cash in make this tawdry tail even uglier.**	وێنەی باشترین جەنەراڵە و دیبلۆماتەکانی ئێمە، **کە لەم کارانەوە دەگلێن زۆر ناشرین تردەبێت**،	The picture of our best general and diplomat, **who get involved in such actions, will be even uglier.**
10.	In Turkey, Kurds may be on the cusp of the most promising moment in decades **to address their grievances**.	لە تورکیا کوردەکان ڕەنگە لە لێواری لەبارترین ساتدا بن لە ماوەی دەیان ساڵدا **بۆ چارەسەرکردنی کێشەکانیان**.	In Turkey, Kurds may be on the cusp of the most appropriate moment in decades **to solve their problems**.
11.	This policy option certainly lacks the confidence-building measures and milestones that **institution builders** would like to set for Iraq.	ئەم بژاردە سیاسیە بەدڵنیاییەوە ڕێوشوێنەکان و ئاماژەکانی بنیاتنانی متمانەی تێدانیە کە **ئەوانەی خوازیاری بەدامەزراوەیی کردنن** دەیانەوێت بۆ عێراقی دابنێن.	This policy option certainly lacks the confidence-building measures and milestones that **those who favour institutionalisation** for Iraq.
12.	Yet just months ago, **with**	بەڵام پێش چەند مانگێکی کەم **هاوکات**	But a few months ago, **with**

	preparations behind schedule, it was uncertain whether this referendum would take place at all.	**لەگەڵ دواکەوتنی ئامادەکارییەکان لەوادەی خۆیان**، جێی دڵنیایی نەبوو کە ڕیفراندۆم هەر بکرێت،	**delay to make preparations on time**, there was no certainty that the referendum would take place at all.
13.	But in all sorts of less prominent places and cases, **the U.S. voice remains positively timid - or not heard at all.**	بەلاَم لە هەمو حاڵەتەکان و شوێنە دیارەکاندا، **رۆڵی ئەمەریکا زۆر کەمە، یان هەر نییە**.	But in all cases and prominent places, **the America has a little role or no role at all.**
14.	After Egypt's terrible elections in November, in which **ballot boxes were blatantly stuffed** and the opposition brutally suppressed…	دوای هەڵبژاردنە خراپەکەی میسر لە مانگی تشرینی دوەم، کە تیایدا **سندوقەکانی دەنگدان بە کارتی دەنگدانی زیادە پڕ کرانەوە** و بەرهەڵستکارەکانیش بەشێوەیەکی درندانە چەوسێنرانەوە...	After Egypt's terrible elections in November, in which **the voting boxes are filled with extra voting cards** and the opposition brutally suppressed…
15.	The dissidents are still on trial; their defense lawyers resigned en masse last month **because of the court's refusal to consider any of their motions**.	بەندکراوەکان هێشتا هەر دادگایی دەکرێن و پارێزەرەکانیشیان لە مانگی رابردو بە کۆمەڵ کشانەوە، **چونکە دادگا هیچ حسابێکی بۆ نەکردن**.	The dissidents are still on trial; their lawyers resigned en masse last month **because the court did not take them into account.**
16.	**Has the Obama administration spoken up for this relatively obscure and "voiceless" dissident?** Of course not.	**ئایا ئەمەریکا تائێستا هیچ وەلاَمێکی هەبوە بۆ ئەم (دەنگ کپکراوە)؟** بێگومان نەخێر.	**Has yet America had a response for this 'silenced' [person]?** Of course not.
17.	...judge me on my performance, on how I deliver government services and collect the garbage and create jobs - not simply on how I "resist" the West or Israel. **Every Arab could relate to this**.	..بەپێی کردارەکانم هەڵم بسەنگێنن لەسەر ئەوەی چۆن خزمەت دەکەم لە حکومەتدا و ئیش بۆ هاوڵاتیان دەستەبەر دەکەم، نەك لەسەر ئەوەی چۆن بەرەنگاری خۆرئاوا و ئیسرائیل دەبمەوە. **هەمو عەرەبێك دەکرێت وا بیر بکاتەوە**.	...assess me on my actions, on how I serve in the government and provide jobs, not on how I resist the West and Israel. **Every Arab could think this way**.
18.	**While turnout was not overwhelming**, Iraqis across the country demonstrated.	**لەکاتێکدا رێژەی بەشداریکردن تیایدا زۆر فراوان نەبو**، عێراقیەکان لە سەرتاسەری وڵاتدا خۆپیشاندانیان کرد.	**While the level of attendance was not so wide**, the Iraqi across the country demonstrated.
19.	…**suppress incitement**, limit foreign interference in domestic politics.	…**کەمکردنەوەی هاندان بۆ توندوتیژی**، سنورداركردنی دەستێوەردانی دەرەکی لە سیاسەتی ناوخۆییدا.	…**reducing encouraging violence**…
20.	But I was reminded of the strength of people to people contacts during a visit to Suleymaniya Museum this week and saw for myself some of the stunning **ancient artefacts**...	بەڵام ئەم هەفتەیە لە سەردانێکمدا بۆ مۆزەخانەی سلێمانی، پتەویی پەیوەندی خەڵك بۆ خەڵکم وەبیرکەوتەوە و بە چاوی خۆم چەندین **شوێنەواری مێژوویم** بینی ...	But, during a visit to Suleymaniya Museum this week, I remembered the strength of people to people contacts and I saw for with my eyes some of the **historical remainders**...
21.	… Professor Kuran persuasively argues that what held the Middle East back wasn't Islam as such, or colonialism, but rather various secondary Islamic legal practices that are **no longer relevant** today.	دوای چاوپێداخشاندنەوە بەسەر تۆمارە بازرگانیە کۆنەکاندا، پرۆفیسۆر کوران ئەوە دەخاتەڕو کە ئەوەی وای لە خۆرهەڵاتی ناوەڕاست کردوە بە وەستاوی بمێنێتەوە ئیسلام یان داگیرکاری نیە، بەڵکو پراکتیزەکردنی ئەو یاسا ئیسلامییانەن کە لە رۆژگاری ئەمڕۆدا **شیاوی بەکارهێنان نین**.	After revising old business records, Professor Kuran indicates that what made the Middle East stagnated is not Islam or colonialism, but the practice of those Islamic laws that **are not worth practising** in today's world.
22.	Professor Kuran's research suggests that, at least **looking forward**, the more correct view is: Islam isn't the problem and	لێکۆڵینەوەکەی پرۆفیسۆر کوران ئەوە دەخاتەڕو کە، بەلای کەمەوە **بە بیر کردنەوە لە داهاتو**، بیروڕا راستەکە ئەوەیە: ئیسلام کێشەکە نییە و	Professor Kuran's research demonstrates that, at least **by thinking of the future**, the more correct view is: Islam isn't the

	it isn't the solution, it's simply a religion…	چارەسەریش نییە، بەڵکو تەنها ئاینێکە و بەس…	problem and it isn't the solution, it's simply a religion…
23.	The country can also move to fill a vacuum **since most of the more powerful Arab states, such as Egypt and Syria, are weaker than they were before their governments were overthrown**.	هەروەها تورکیا دەکرێت ئەو بۆشاییە پڕ بکاتەوە **کە لە ئەنجامی بێهێزبونی وڵاتانی بە هێزی وەك میسر و سوریا دروست بوە…**	Turkey can also fill the vacuum **that has come up as a result of weakening the powerful countries such as Egypt and Syria…**
24.	Assad has been written off by most of the West's intelligence services, but his tanks and artillery are proving more than a match for **the ragtag groups of army defectors** in towns such as Homs and Rastan.	لە لایەن زۆربەی دەزگا هەواڵگرییەکانی خۆرئاواوە، ئەسەد سڕاوەتەوە، بەڵام تانك و تۆپەکانی بەهێزترن **لەو گرویە کەمانەی ریزەکانی سوپایان جێهێشتوە** لە شارەکانی وەکو حومس و رەستەن.	Assad has been written off by most of the West's intelligence services, but his tanks and artillery are stronger than **those few groups who have left army units** in towns such as Homs and Rastan.
25.	For those of us who have watched Kurdistan for a while from a distance, it is a joy to behold this process up close as the region **makes a 'dash for modernity.**'	بۆ ئەوانەی وەك ئێمە کە لە دوورەوە بۆ ماوەیەکە تەماشای کوردستان دەکەین، جێگەی خۆشحاڵییە کە لەنزیکەوە ئەو پرۆسەیە دەبینین و ئەو هەرێمە **"بەرەو مۆدێرنبوونێکی خێرا دەڕوات"**.	For those of us who have watched Kurdistan for a while from a distance, it is a pleasure to behold this process up close as the region '**is going towards a rapid modernisation.**'
26.	In fact, in the last few months Erbil **has taken a lead** in bringing Iraqi politicians together.	لەراستیشدا لەماوەی چەند مانگی رابردوو هەولێر **رۆڵێکی سەرەکی بینیوە** لە نزیککردنەوەی سیاسەتمەدارانی عێراقدا.	In fact, in the last few months Erbil has played a key role in bringing Iraqi politicians together.
27.	Iraqi Kurdistan has **made remarkable strides** but it is still evolving.	کوردستانی عێراق **هەنگاوی گەورەی هاویشتووە**، بەڵام هێشتا هەر لە گەشەکردندایە..	Iraqi Kurdistan has **taken great steps** but it is still developing.
28.	UK universities **are expanding their reach into Kurdistan.**	هەروەها زانکۆکانی بەریتانیا **چالاکییەکانی خۆیان گەیاندووەتە کوردستان**.	British universities **have sent their activities to Kurdistan**.
29.	And at the Consulate **we had the usual steady stream of scholars applying for and receiving visas.**	لە کونسولخانەش، **ئێمە بەردەوام پێشوازی لەو خوێندکارانە دەکەین کە داوای ڤیزا دەکەن.**	At the Consulate, **we continually receive the students who apply for visa.**
30.	That is at the heart of why Spectrum C2R won the contract – **a commitment to excellence**, UK experience combined with local knowledge and an understanding that the key is to dissuade 'litter louts' from making Kurdistan look dirty.	ئەمەش هۆکاری سەرەکییە کە بۆچی ئەو کۆمپانیا بەریتانییە ئەو گرێبەستەی بەدەستهێناوە، **کە هەوڵدەدات بۆ ئەنجامدانی باشترین کار**، بەوەی ئەزموونی بەریتانی و زانیاری ناوخۆیی پێکەوە کۆبکەنەوە و تێبگەن لەوەی کە کارە گرنگەکە ئەوەیە کە رێگە بە "ئاژاوەگێڕانی پاشماوە" نەدەن بە ناشرینکردنی کوردستان.	That is at the heart of why that British company won the contract – **it tries to do the best work** by combining British experience with local knowledge and understand that the important work is to disallow 'litter troublemakers' make Kurdistan ugly.
31.	After a long period of isolation, suffering and uncertainty, the Kurdistan Region **is now characterised by engagement with the outside world**…	لە دوای ماوەیەکی دوور و درێژ لە دابڕین و ئێش و ئازار و نادیاری دواڕۆژیان، هەرێمی کوردستان **ئێستا پەیوەندییەکی باش و رۆڵ لە جیهانی دەرەوەدا دەبینێت**…	After a long period of isolation, pain and anguish and their future uncertainty, the Kurdistan Region **now has good relations and plays a role in the outside world...**
32.	The **top priority** is passing legislation on revenue sharing and hydrocarbons…	**خاڵی سەرەکی کە کاری بۆ بکرێت** ئەوەیە کە پێویستە یاسای نەوت و غاز و یاسای دابەشکردنی داهات دەربچێت…	**The main point to be done** is that the legislation of oil and gas and revenue sharing…
33.	The UK is **a world leader** in financial services and investment advice.	بەڕیتانیا **لە سەرووی وڵاتانی جیهانییەوە دێت** لە بواری خزمەتگوزاری ئابووری و ئامۆژگاری لە بواری وەبەرهێنان.	Britain **comes above the world countries** in the field of financial services and advice in the field of investment.
34.	UK companies **have already**	کۆمپانیا بەڕیتانیاکان **توانیویانە**	The British companies **have**

	had some success.	**سەرکەوتوویی خۆیان بسەڵمێنن** لە کوردستان.	**been able to prove their success** in Kurdistan.
35.	We are looking **to build on that** and my officials in Erbil stand ready to help.	ئێمە هەوڵ دەدەین **کە ئەم پەیوەندیانە بەرەو پێش ببەین** و فەرمانبەرەکانمان لە هەولێر لە ئامادە باشیدان بۆ هەموو هاریکارییەك.	We are trying **to improve these links** and my employees in Hawler are prepared to help.
36.	But there are many troubling signs which suggest that his statements this week **could be remembered much as** George W. Bush's proclamation of "Mission Accomplished" is today.	بەڵام زۆر ئاماژەی پر کێشە هەن کە پێشبینی ئەوە دەکەن وتەکانی ئەم هەفتەیەی ئۆباما **زۆر لە** راگەیاندنەکەی جۆرج بۆش **دەچن** کاتێك وتی: "میشنەکەمان بەدەستهێنا".	But there are many troubling indications which suggest that Obama's statements this week **looks much like** George Bush's announcement when he said "Mission Accomplished".
37.	Shortly after Obama's swearing-in, and his initial executive order to end coercive interrogation techniques and **his (failed) vow** to shutter the Guantanamo Bay prison,	چونکە ئەو دوای سوێندخواردنی بەماوەیەکی کەم، یەکەم فەرمانی خۆی بەراگرتنی شێوازی لێپێچینەوەی بەزۆری زیندان دەرکرد، دوای ئەوەش **سوێندێکی خوارد کە "پابەندیش نەبوو پێوەی"**، بەداخستنی گرتووخانەی گوانتانامۆ،	…because, shortly after his swearing-in, he issued his first order to end the coercive way of prison interrogation, and **he took an oath** to shutter the Guantanamo Bay prison, **but he was not committed to it**.
38.	Indeed, **to the chagrin of many on the left**, Obama has strengthened these programs by making them bipartisan and uncontroversial.	لەڕاستیشدا **ئەو شتەی زۆرێك لەچەپەکانیشی دڵتەنگ کرد** ئەوەبوو ئۆباما بەشداری لە چەسپاندنی ئەو بەرنامانە کرد لەڕێگەی کردنی بە بەرنامەی حزبی دوو قۆڵیانە کە قابیلی مشتومڕ نەبن.	Indeed, **what saddened many of the leftists** was that Obama took part in strengthening these programs by making them bilaterally partisan and uncontroversial.
39.	Even Obama's audacious decision not only to continue but massively expand the policy of targeted killings **has an oddly cautious flavor to it**.	دەتوانین ئەوەش بڵێین بڕیاری ئازایانەی ئۆباما بە بەردەوامبوونی پرۆسەی کوشتنی بەئامانج و کارکردن لەسەر چەسپاندنی ئەو پرۆسانە **ڕاڕایی پێوە دیاربوو**،	We can also say Obama's bold decision to continue the programme of targeted killings and work on pursuing these processes **appears to be hesitant**.
40.	**At face value, I find this borderline repugnant.**	**ئەگەر قسەکانی ئۆباما بەپێی دەلالەتە ڕووکەشییەکەی وەربگرین ئەوا دەڵێم قسەکانی بەواتای وشە قێزەونن**	**If we take Obama's speech according to its surface meaning, I will say his speech is literally disgusting.**
41.	Still, one does have to marvel **at its cautiousness**.	لەگەڵ ئەوەشدا نابێت هیچ کەس تووشی سەرسوڕمان بێت لەسەر **پەرۆشیمان بۆ ئەو سیاسەتە**،	Still, one does not have to marvel **at our eagerness to this policy**,
42.	What, then, should be the American answer to the 95 percent or more of Iraqi Kurds who would vote for independence tomorrow **if it were possible?**	کەواتە دەبێت وەڵامی ئەمریکا چی بێت بۆ لەسەدا (٩٥) یاخود زیاتری کوردەکانی عیراق ئەوانەی کەسبەینێ (لە داهاتوودا) دەنگ بە سەربەخۆیی خۆیان دەدەن **ئەگەر هەلێکی لەبار بێتە کایەوە؟**	What, then, should be the American answer to the 95 percent or more of Iraqi Kurds who would vote for independence tomorrow (in the future) **if a possible chance comes up?**
43.	Once, when a reckless leader almost **went too far in pressing a pro-independence agenda**, the United States **reined him in**, **using the immense leverage that came with the American commitment to support Taiwan's security**…	جارێکیان سەرکردەیەکی کەمتەرخەم **زۆر نزیک بووبوویەوە بۆ خستنە بواری جێبەجێکردنی بەرنامەی سەربەخۆیی**، بەڵام ولایەتە یەککگرتووەکانی ئەمریکا **هێنایەوە سەر ئاراستەی خۆی ئەویش بە بەکارهێنانی بارمتەی بەهێزی ئاسایش کە ئەمریکا بۆ تایوانی دابینکردووە**…	Once, a reckless leader almost **got close to put into practice an independence programme**, the United States of America **got him back on track**, **using the powerful ransom of security that American has provided for Taiwan**…
44.	**But one thing we got reasonably right**…is the exquisitely difficult balance we struck between our moral obligation to the Kurdish	**بەڵام شتێکی باشمان ئەنجامداوە**… بەزەحمەت ڕاگرتنی باڵانسبوو کە ئێمە تێی کەوتبووین لەنێوان بەرپرسیاریەتی ئەخلاقیمان بەرامبەر بە خەڵکی کورد و بەرپرسیاریەتی سیاسیمان **بۆ**	**But we have done one good thing**… is difficulty of keeping balance we struck between our moral responsibility to the Kurdish people and our political

	people and our political obligation **to hold Iraq together as one state**.	**هێشتنەوەی عیراق بە یەکگرتوویی**.	responsibility **to retain the unity of Iraq**.
45.	The current Iraqi leaders are **holdovers from the old era**, just like Vladimir Putin in Russia.	سەرکردەکانی ئێستای عێراق **هەڵگری بیرۆکەی سەردەمە کۆنەکانن**، هەروەکو فلادیمێر پوتینی روسیا.	The current Iraqi leaders are **holders of old era ideas**, just like Russia's Vladimir Putin.
46.	The four world leaders in **accountancy services**, KPMG, Deloitte, PWC and Ernst and Young all have offices that they can work out of in Erbil.	چوار لە گەورەترین کۆمپانیا **خزمەتگوزاریەکان کە تایبەتن بە بواری بەرپرسیارێتی چاودێری دارایی** : KPMG، Deloitte، PWC و Ernst and Young، هەموویان ئۆفیسیان لە هەولێر هەیە	Four of the largest **service companies which are specific to financial observation responsibilities**, KPMG, Deloitte, PWC and Ernst and Young all have offices in Erbil.
47.	After the Iraq war, it was often argued that the Middle East wasn't "ready for democracy". The Guardian for example **implied this** about Iraq in 2003.	دوای جەنگی عیراق زۆرجار دەوترا ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست "ئامادە نیە بۆ دیموکراسی". بۆ نموونە ڕۆژنامەی گاردیان لە ساڵی 2003 دا **پێیوابوو** لەبارەی عیراقەوە **ئەو بۆچوونە ڕاستە**...	After the Iraq war, it was often said that the Middle East wasn't "ready for democracy". For example, the Guardian newspaper in 2003 **believed these opinions were true** about Iraq…
48.	There are no government books. No accounting. **It's a cash society**."	حکومەت تۆماری نییە، ئەکاونتی نییە، **لەم کۆمەڵگایەدا کار بە کاش دەکرێت**."	The government does not have records, it does not have accounting, **in this society deals are made in cash.**
49.	After Saddam Hussein's ouster Kurdish politicians **became power brokers** in the central government as well, occupying the presidency and key ministries.	و دوای ڕوخانی ڕژێمی سەدام حوسێن، سیاسەتمەدانی کورد **کاریگەریان هەبووە** لە دەسەڵاتی ناوەندی و سەرۆکایەتی و چەند وەزارەتێکی گرنگیان گرتۆتەدەست.	After Saddam Hussein's ouster Kurdish politicians **have had influences** in the central government as well, occupying the presidency and key ministries.
50.	…up to seven men had either tried to or succeeded in setting fire to themselves in different towns across Algeria over a period of a few days, **with one reported fatality**.	....لە شارە جیا جیاکانی جەزائیریش لەم چەند ڕۆژەی دواییدا حەوت کەس خۆیان سووتاندووە یان هەوڵیانداوە خۆیان بسووتێنن و **ڕاگەیانراوە کە یەکێك لەو خۆسووتێنەرانە کوژراوە**.	…up to seven men had either tried to or succeeded in setting fire to themselves in different towns across Algeria over a period of a few days, **it is reported that one of those set themselves on fire has died**.
51.	The Turkish Prime Minister, Tayyip Erdogan, arrived in Egypt yesterday at the start of a **three-nation tour** as Turkey toughens its stance towards Israel…	دوێنی 2011/9/12 سەرۆك وەزیرانی تورکیا ڕەجەب تەیب ئەردۆگان گەیشتە میسر **لە سەردانێکدا کە سێ وڵات دەگرێتەوە**، ئەمەش لە کاتێکدایە کە تورکیا هەڵوێستی خۆی بەرامبەر ئیسرائیل توندتر دەکات...	Yesterday, 12/09/2012, the Turkish Prime Minister, Tayyip Erdogan, arrived in Egypt **in a tour that includes three countries** as Turkey toughens its attitude towards Israel…
52.	In the past 20 years, the war against Islamic terrorist groups — **often genuinely brutal thugs** — allowed Mubarak's regime to clamp down even harder on Egyptian society in the name of security.	لە20 ساڵی پێشوودا، شەڕکردن لەدژی گروپە تیرۆریستییە ئیسلامیەکان **ئاڵۆزی و زەبروزەنگی بەخۆوەبینی**. ئەمەش وای کرد ڕژێمەکەی موبارەك لەژێر ناوی ئاسایشەوە کۆمەڵگای میسری دابپڵۆسێ.	In the past 20 years, fighting against Islamic terrorist groups **witnessed instability and violence**. This allowed Mubarak's regime to clamp down even harder on Egyptian society in the name of security.
53.	Dictatorships find it difficult to handle change because the structure of power they have set up cannot respond to the new, dynamic demands coming from their people. **So it was in Tunisia; so it was in Egypt.**	...ڕۆحیەتی دیکتاتۆرانە ڕێگەیان پێ نادا تاوەکو گۆڕانکاری لە خۆیان ئەنجام بدەن بەو هۆیەی پێکهاتە و بونیادی دەسەڵاتیان ناهێڵێت بەرەو داواکاری نوێ و زیندوو کە لەلایەن خەڵکەوە دەکرێت، بڕۆن و نوێببنەوە. **نموونەی ئەمەش لە تونس و میسر ڕوویان دا.**	…the dictatorial spirit does not allow them to make changes in themselves because the structure of their power does not allow them to respond to the lively and new demands coming from people. **The example of this happened in Tunisia and Egypt.**
54.	But the group has **an allure in**	بەڵام ئەم گروپە **توانا و دەسەڵاتی**	But this group has **the ability**

	Egyptian society largely because it has been persecuted and banned for decades.	**ئەوەیان هەیە لە کۆمەڵگای میسریدا خۆیان بسەلمێنن** بەهۆی ئەوەی کە بۆ چەندین دەیە دەچێت ئەم گروپە ئیسلامییە کاروچالاکی لێ قەدەغەکراوە و دادەپڵۆسرێ.	**and power to prove themselves in the Egyptian society…**
55.	…the UK will remain a friend of the Kurds only if it's in Britain's economic interests and **that oil is driving much of the relationship**.	...بەریتانیا تاوەکو ئەوکاتە هاوپەیمانی کوردە کە بەرژەوەندیە ئابورییەکانی لە هەرێمی کوردستاندا پارێزراوبن، **ئەو بەرژەوەندیەش بە شێوەیەکی گشتی سامانی سرووشتییە، بە تایبەتی نەوت**.	…Britain will remain a friend of the Kurds as long as its economic interests are preserved in Kurdistan Region, **and this interest is natural resource in general, and oil in particular.**
56.	"Britain will be a friend to the Kurds in certain areas **if it suits this country's economic interests but will ignore or be apathetic to Kurdish demands if not**," he added.	هەروەها گوتیشی ... "راستە بەریتانیا هاوپەیمانە لە هەندێک لایەنەوە **کە بەرژەوەندی ئابووری خۆی تێدا پارێزراوە، بەڵام بۆ داواکارییە گەورەکانی کورد زۆر تووندە و بە پێچەوانەی ئەو هاوپەیمانێتیەش بریار دەدات**."	He also said "it is true that Britain is an ally in some respects **that its economic interests are preserved, but it is tough towards the Kurdish great demands and it decides in contrast to this alliance**,"
57.	Afren, an oil and natural gas company based in London that had focused on pan-African exploration and production, **snagged a US$588.25 million deal in Kurdistan**	کۆمپانیای ئەفرێنی بەریتانی، کە کۆمپاینیا نەوت و غازی سرووشتییە و لە ساڵی 2004 دا وەک کۆمپانیایەکی پان-ئەفریکایی بۆ دۆزینەوەو بەرهەمهێنانی نەوت دامەزرێندرا، **بڕی گرێبەستەکەی لە هەرێمی کوردستان کە مانگی رابردوو راگەیەندرا، 588.25 ملیۆن دۆلارە**	British Afren company, which is an oil and natural gas company founded in 2004 as a pan-African exploration and production company, **its contract with Kurdistan Region that was declared last month is worth 588.25 million dollars**
58.	The UK's coalition government is headed by Prime Minister David Cameron of the Conservative Party which **lobbies for increasing the British presence overseas**.	لە حکومەتە هاوپەیمانەکەی ئەمڕۆی بەریتانیادا کە لەلایەن دەیڤد کامیڕۆنی سەرۆکی پارتی پارێزگارانی باڵی ڕاستەوە سەرکردایەتی دەکرێت، بەپێچەوانەی پارتی کاری ئۆپۆزسیۆن، **ئەوان بەردەوام دووپاتی بەشداریکردنی حکومەتەکەیان دەکەنەوە لە کاروباری وڵاتانی دەرەوەی بەریتانیادا**.	In today's British coalition government which is headed by David Cameron the leader of the right-wing Conservative Party, as opposed to the opposition Labour Party, **they consistently reaffirm their government's participation in the affairs of countries outside Britain**.
59.	Not many knew where Kurdistan is located, **but immediately opposed their government's involvement in the region upon learning it was in Iraq**.	خەلکانێکی زۆر تەنانەت نەیاندەزانی هەرێمی کوردستان کەوتووەتە کوێی گۆی زەوییەوەش، بەلام **کە وشەی عێراقیان دەبیست تێدەگەیشتن کە هەرێمەکە لە باکووری عێراقە، هاووڵاتیانی بەریتانی ڕاستەوخۆ بۆچوونی خۆیان دژی هەر جۆرە بەشداریکردنێک یان هاویەیمانێتیەکی حکومەتەکەیان دەردەبڕێ**.	Many people even did not know where on the earth globe Kurdistan Region is located, **when they heard the word 'Iraq' they understood that the region is in the north of Iraq, and the British citizens directly expressed their opinions against any participation or coalition of their government**.
60.	Taylor has a general knowledge of Kurdish history **because he has two Kurdish students**.	سایمۆن تەیلۆر زانیاریەکی گشتی هەبوو لەسەر کوردستان و مێژووی هەرێمەکە، **کە خۆی گوتی دەگەڕێتەوە بۆ ئەوەی وانە بە دوو قوتابی کورد دەڵێتەوە لە یەکێک لە پۆلەکانی قوتابخانەکەیدا.**	Simon Taylor has a general knowledge of Kurdistan and the region's history, **as he said this is due to the fact that he teaches two Kurdish students in one of the classes of the school.**
61.	Taylor said **he was "extremely" concerned with British involvement** in Middle East, including the Kurdistan region.	گوتیشی کە **ئەو زۆر دژی چوونە ناوەوەی حکومەتی وڵاتەکەیەتی** لە هەموو ناوچەکانی خۆرهەلاتی ناوەڕاستدا بە هەرێمی کوردستانیشەوە.	Ah also said **he was very much against the intervention of his country's governmen**t in all areas of the Middle East, including the Kurdistan region.
62.	Exxon's entry into Kurdistan	هەرچۆنێك بێت، ڕەنگە هاتنی ئیکسۆن	Anyway, ExxonMobil's coming to

	may throw this whole policy into disarray, however, given the company's size and **the very large stake it already holds** in oil fields in southern Iraq…	مۆبیل بۆ کوردستان تێکڕای ئەم سیاسەتە دوچاری پشێوی بکات، لەبەرچاوگرتنی قەبارەی کۆمپانیاکەو **پشکی مەزندەی وەبەرهێنانی ئەم کۆمپانیایە** لە کێڵگە نەوتیەکانی باشووری عێراقدا…	Kurdistan may bring this whole policy into chaos, given the company's size and **the company's estimate share of investment in** oil fields in southern Iraq…
63.	...the constitution for me it sees basically okay, **it is that we never created implementing legislation that was occurred to really make the constitution to make sense**.	لە بنەڕەتدا دەستوورەکە بێ گرفت دیارە، **بەڵام ئەو یاسایانە دەرنەکراون کە پێویستن بۆ ئەوەی بە ڕاستی دەستوور مانای خۆی هەبێت**.	The constitution seems basically unproblamatic, **but the legislations are not issued [which are] needed so the constitution makes sense**.
64.	I think they threaten the safety and security of people who live in the disputed territories, I think **they threaten the functioning of Iraqi parliament**…	پێموایە هەڕەشەن بۆ سەر سەلامەتی و ئاسایشی ئەو خەڵکانەی لەناوچە ناکۆکی لەسەرەکاندا دەژین، **هەڕەشەن لەسەر ئەوەی پەرلەمانی عێراق سەرکەوتووانە ئەرکەکانی خۆی جێبەجێ نەکات**…	I think they are a threat to the safety and security of those people who live in the disputed territories, **they are a threat so that the Iraqi parliament does not perform its duties successfully**…
65.	…KRG will stay in Iraq and then these problems on the disputed borders **will be painful and destructive** but it doesn't threatening the overall stability of the country.	…هەرێمی کوردستان وەك بەشێك لە عێراق دەمێنێتەوە و ناوچە ناکۆکی لەسەرەکانیش **بەردەوام وەك سەرچاوەی گرژی و گرفت دەمێننەوە،** بەڵام نابنەهۆی ئەوەی هەڕەشە لە سەقامگیری وڵاتەکە بکەن.	…Kurdistan Region will stay as part of Iraq and the disputed territories **will remain as a source of tensions and problems**, but they do not be a cause to threat the stability of the country.
66.	It is perhaps time to call for **fresh federal elections**, provided Kurdistan's parties and people are ready for them.	ڕەنگە کاتی ئەوە هاتبێت بانگەشە بۆ **هەڵبژاردنی نوێ بکرێت لەسەر ئاستی عێراق**، بەو مەرجەی لایەنەکانی کوردستان و خەڵکی کوردستان ئامادەبن بۆ ئەو هەڵبژاردنانە.	It is perhaps time to call for **a new election at the level of Iraq**, on the condition that Kurdistan's parties and Kurdistan's people are ready for these elections.
67.	**It makes little sense** to sacrifice this when any unilateral declaration of independence would put them "in the wrong"…	**وەکارێکی زۆر عاقڵانەنیەئەم** دەرفەتە بکات بەقوربانی ڕاگەیاندنی سەربە خۆیی بەشێوەیەکی تاک لایەنە و خۆی بخاتەهەڵەوە…	**It is not a very wise action** to sacrifice this opportunity for any unilateral declaration of independence and put itself in the wrong…
68.	As for hostility toward interest on loans, **similar teachings are found in Jewish and Christian texts**	هەروەکو ئیسلام دژی سوی قەرزە، **ئاینەکانی مەسیحی و جولەکەش بەهەمان شێوە دژی سون**	As Islam is against interest on loans, **Christianity and Judaism are similarly against interest.**
69.	**It is commonly argued** that oil cannot be a motive for the intervention because the West had access to the prize under Gadhafi.	لەلایەکی ترەوە **کۆدەنگییەك لەسەر ئەوە هەیە** کە نەوت پاڵنەری سەرەکی دەستوەردان نییە، چونکە نەوت دەستکەوتێکە خۆرئاوا دەیتوانی لەسایەی حوکمی موعەمەر قەزافیدا چنگی بکەوێت،	On the other hand, **there is a consensus** that oil is not the main motive for intervention, because oil is a gain that the West could get access to under the rule of Moammar Gadhafi.
70.	…top Obama Middle East adviser Dennis Ross warned that if there is a massacre, "**everyone would blame us for it**,"…	…گەورە ڕاوێژکاری باراك ئۆباما بۆ کاروباری خۆرهەڵاتی ناوەڕاست هۆشداریدا کە لەکاتی ئەنجامدانی کۆمەڵکوژیدا **هەموو لایەك ئۆباڵی ڕوودانی دەخەنە ئەستۆی ئەمریکا**…	…senior Obama adviser for Middle East affairs Dennis Ross warned that if there is a massacre, **everyone would hold America liable for its occurrence**…
71.	The Egyptian people and the Egyptian public have been following the events in Tunisia with so much joy, since **they can draw parallels** between the Tunisian situation and their	هاوڵاتیانی میسر بە وردی چاودێری و بەدواداچوون دەکەن بۆ ڕووداوەکانی تونس، چونکە **لێکچوونی زۆر دەبینن** لە نێوان خۆیان و هاوڵاتیانی تونسدا…	The Egyptian citizens and the Egyptian public have been following the events in Tunisia with so much joy, since **they can they see many similarities** between the Tunisian situation

	own…		and their own…
72.	The Kurdish regional parliament has now officially recognised the rights of other minorities such Turkmen, and Assyrians, and **these are reflected in the electoral system**.	پەرلەمانی هەرێمی کوردستان ئێستا بەڕەسمی دانیناوە بە مافەکانی کەمینە نەتەوایەتیەکانی تردا وەکو تورکمانەکان و ئاشوریەکان و **ئەمانە لە سیستمی هەڵبژاردندا نوێنەرایەتیان هەیە**.	The Kurdish regional parliament has now officially recognised the rights of other minorities such Turkmen and Assyrians, and **they have representatives in the election system.**
73.	U.S and British internal documents stress that the "virus of nationalism" is the greatest fear, **since it might breed disobedience**.	بەڵگەنامە ئەمریکی و بەریتانیەکان پێداگری لەسەر ئەوە دەکەن کە ڤایرۆسی ناسیۆنالیزم گەورەترین ترس دروستدەکات، **بەهۆی ئەوەوە کە دەتوانێت یاخیبوون و گیانی چۆکدانەدان بەرهەم بێنێت**.	American and British documents insist that the virus of nationalism creates the greatest fear, **because it can produce rebellion and the spirit of disobedience**.
74.	Baghdad and Arbil **share no intelligence**, and Iraqi Kurds worry that as soon as most U.S. troops leave, Baghdad will turn on the Kurds…	بەغداد و هەولێر **هاوکاری یەکتر ناکەن لەروی زانیاری هەواڵگریەوە**، کوردەکانی عێراق لەوە دەترسن کە لەگەڵ کشانەوەی سوپای ئەمەریکا، بەغداد... بێتەوە سەریان	Baghdad and Arbil **do not cooperate with each other in terms of intelligence information**, and Iraqi Kurds worry that with the withdrawal of the U.S. troops, Baghdad will turn on the Kurds…
75.	**For all their historic suffering**, a series of developments may now be changing the fortune of the Kurds in fundamental ways.	**لەبەر ئەو هەموو کۆژانانەی بەدرێژایی مێژوو چەشتویانە**، زنجیرەیەك لە گۆڕانکاری ئێستا لەوانەیە بەشێوازی گرنگ و پێویست بەختی کوردەکان بگۆڕێت.	**For all those [multiple] pains they have suffered throughout history**, a series of developments may now be changing the fortune of the Kurds in in an important and necessary way
76.	These and other changes need consensus. **Some will want to move quicker than others. Others will see merit in moving slower.**	ئەم گۆڕانکارییە و گۆڕانکارییەکانی دیکەش پێویستیان بە ڕێککەوتنە **و هەندێ پێیانوایە کە پێویستە زووتر بکرێن و هەندێکی دیکەش پێیان باشە بەخاوی بکرێن**	These changes and other changes need agreement, **and some believe that they should be done sooner, and others prefer to be done slowly**.
77.	…the importance of keeping American forces in Iraq even after **the expiration of the current Status of Forces Agreement**.	...گرنگی مانەوەی هێزەکانی ئەمەریکا کردوە **تەنانەت لە دوای تەواوبونی ئەو وادەیەش کە دیاری کراوە**.	…the importance of keeping American forces in Iraq even after **even after the completion of the time appointed.**
78.	If Kurdistan's leaders can accept **de facto rather than de jure independence**… the United States will have achieved at least something significant for its staggering investment…	ئەگەر سەرکردەکانی کورد ڕازی بن بە **سەربەخۆیی بەشێوەیەکی خۆکرد نەک بەشێوەیەکی دەستکرد**... ولایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا بەلایەنی کەمە شتێکی گرنگی بەدەستهێناوە بۆ ئەنجامدانی وەبەرهێنان...	If Kurdish leaders can accept **natural rather than artificial independence**… the United States of America will have achieved at least something important for its investment…
79.	…but on the other hand **it must have us cost and it was under Saddam** in terms of governance we had at least a possibility of a democratic government in the future….	لەلایەکی دیکەوە **بە دڵنیاییەوە دۆخەکە باشترە بە بەراورد بە سەردەمی سەددام حوسێن**، ئەویش لە ڕووی حکومڕانیکردنەوە، چونکە بەلای کەمەوە ئەگەری ئەوە هەیە لە ئاییندەدا دیموکراسی لە عێراقدا بێتەدی....	…on the other hand **the situation is certainly better as compared to Saddam Hussein's period**, this is in terms of governance, because at least there is a possibility of having democracy in the future…
80.	…**how far creating obstacles for sharing the oil revenue** questions the sovereignty of Iraq as a federal state?	...**ئایا ئەمە تا چەند مەسەلەیەکی مەترسیدارە بۆ سەر یەکێتی عێراق و بۆ شێوازی دابەشکردنی داهاتی نەوت**؟ و تا چەند گومان دەخاتەسەر سەروەریی عێراق وەك دەوڵەتێکی فیدراڵی؟	…**how far is that a risky issue for the unity of Iraq and for the way of sharing the oil revenue?** And how far does it cast doubt on the sovereignty of Iraq as a federal state?
81.	"I genuinely believe that a	ڕونیشیکردەوە:" من بەڕاستی پێموایە	"I genuinely believe that a

	democratic, federal Iraq may well represent a very viable option for the Kurds of Iraq," he said. "So far, we have proven **that to be the case**."	عیراقێکی دیمۆکراتی و فیدراڵی ڕەنگە بژاردەیەکی زۆر پراکتیکی بێت بۆ کوردەکانی عیراق، تائێستا ئێمە سەلماندومانە **ئەوە بژاردەی ئێمەیە**."	democratic, federal Iraq may well represent a very viable option for the Kurds of Iraq," he said. So far we have proven **this is our option**."
82.	The two main Kurdish political parties have friendly former U.S. general officers, starting with Jake Garner, **on their payroll to do their bidding in Washington**.	دو پارتە سیاسییە کوردیە سەرەکیەکە هاوڕێیەتی باشیان لەگەڵ جەنەراڵەکانی پێشودا هەیە وەکو جەنەراڵ (جەی گارنەر)، **کە دەتوانن کارەکانیان لە واشنتۆن بۆ بکەن**	The two main Kurdish political parties have friendly former U.S. general officers, such as Jake Garner, **who can do the jobs for them in Washington.**
83.	And to the West, **the unstated feeling upon looking across the bleak Middle East landscape** has often been: "Islam is the problem."	بەڵام لە لای خۆرئاوا **دیمەنەکانی دواکەوتویی خۆرهەڵاتی ناوەڕاست** هەمیشە گەڕێنراوەتەوە بۆ ئەوەی کە "ئیسلام کێشەکەیە."	And to the West, **the scene of Middle East's backwardness** has always returned to that "Islam is the problem."
84.	This was my Mathematics II section, a class of 13 students in their second year of the academic program, **after having spent anywhere from one to four semesters bringing their English up to speed with university level**.	لەبەشی دووەمی وانەی بیرکاریدا پۆلەکەم پێکهاتووە لە 13 فێرخوازی قۆناغی دووەم و **ئەوان چوار کۆرسیان خوێندووە و زمانی ئینگلیزییان لە ئاستی زانکۆدایە**.	In the 2nd section of Mathematics lesson, my class consists of 13 students of second stage, **they have studied four courses and their English is up to university level**.
85.	Who knew that teaching mathematics at the college level could be **this rewarding, this much fun**?	کێ دەیزانی وتنەوەی وانەی بیرکاری لەئاستی کۆلێژدا **ئەوەندە چێژبەخشە**؟	Who knew that teaching mathematics lesson at the college level could be **that much joyful**?
86.	Add it all up and what does it say? **It says you have a very powerful convergence of forces driving a broad movement for change.**	ئەمەی سەرەوە هەموی کۆ کەرەوە، چی دەڵێت؟ **دەڵێت کە تۆ زۆر هۆی بەهێزت بەدەستەوەیە بۆ ئەوەی گۆڕانکاری بهێنێتە کایەوە.**	Add it all the above up and what does it say? **It says that you have many strong reasons to bring about change**.
87.	It's also true that a clutch of American politicians and writers **have come out in favor of a similarly muscular response as well**.	هەروەها ئەمە راستە کە کۆمەڵێك لە سیاسەتمەداران و نوسەرە ئەمەریکیەکان **وەڵامێکی هەمان شێوەیان بۆ ئەم دۆخە هەبوایە**.	It's also true that a group of American politicians and writers **would have a similar response to this situation**.
88.	It seems therefore odd to write about **something as seemingly inconsequential as** litter.	لەبەرئەوە پێدەچێ شتێکی نامۆبێ کە دەبارەی **شتێکی بچووکی وەك** پاشماوەکان بنووسی،	It seems therefore to be an odd thing to write about **a small thing as** litter.
89.	**But lifting local media standards across the board would require a clear mandate of reporting ethics that all media groups can agree on** and for international journalism organizations to assist in its development.	**ڕۆژنامەوانی کوردی پێویستە ستاندارد و بەهای ڕۆژنامەوانی هەبێت بۆ ئەوەی پێشبکەوێت** و ڕێکخراوە جیهانیە ڕۆژنامەوانیەکانیش لەو پێشکەتنەدا یارمەتیدەری بن.	**Kurdish journalism should have journalistic standards and values so as to develop** and for international journalism organizations to assist in this development.
90.	…in the past few days **a number of incidents of men setting themselves alight have been reported** in North African countries - Algeria, Egypt and Mauritania.	...لەم ڕۆژانەی دواییدا **چەند کەسێك** لە تونس و جەزائیر و مۆریتانیا و میسر **ئاگریان لە خۆیان بەرداوە**	...in recent days **a number of people set themselves alight** in Tunisia, Algeria, Egypt and Mauritania.
91.	"**There is something horrifying** and, in a way, **moving about these suicide**	...**ئەم خۆکوژیانە تاکتیکی وروژێنەرن و بە خێرایی سەرنج و هاودەردی جیهانیان ڕادەکێشن**.	…**these suicides are provoking tactics that instantly attract attention and**

	attempts. It's a shocking, desperate tactic that instantly attracts attention, revulsion, but also sympathy."		**sympathy of the world**.
92.	Prof Esposito says that even **some Islamic scholars will argue that such acts will not necessarily be seen as simply the taking of a life**, but as a demonstration of protest against social injustice.	پرۆفیسۆر سپۆزیتۆ درێژەی پێدەدا و دەڵێت **ژمارەیەك زانای ئیسلامیش ئەمكارە بە خۆكوژی نازانن**، بەڵكو بە نارازیبوونی دەزانن بەرامبەر نایەکسانی کۆمەڵایەتی...	Professor Esposito in the details says **a number of Islamic scholars do not consider this act suicide**, but as a protest against social injustice...
93.	**Generally the response to such acts is one of horror but it is an act that also elicits sympathy**, says Dr Biggs.	دکتۆر بیگز دەڵێت **هەڵوێست بەرامبەر ئەمجۆرە مردنە ترس و هاودەردیە**.	Dr Biggs says, **attitudes towards such a form of death are both horror and sympathy**.
94.	On March 5, the group set up camp in Sera Square **and played films to entertain about 500 people who intended to stay the night**.	لە ڕۆژی 3/5دا کۆمیتەکە کەمپێکیان لە سەرا دروست کرد **و تەماشای فیلمیان دەکرد تا درەنگانێکی شەو**	On the day 05/03 the committee set up a camp in Sera **and they were watching film until late night.**
95.	Tunisia was not growing as vigorously as Egypt, **but there too a corrupt old order had opened up**, and the resulting ferment proved too much for the regime to handle.	پەرەسەندنی ئابووری تونسی هێندەی میسر بەهێز و بەگوڕ نەبوو، **بەڵام گەندەڵی تێدا بوو**، بەڵام لە ئاکامیشدا گەشە و پەرەسەندن ڕوویدا.	Tunisia was not growing as vigorously as Egypt, **but there was corruption**, and the resulting ferment proved too much for the regime to handle.
96.	The remainder of Iraq would not accept **national dismemberment**…	ئەوەی کە دەمێنێتەوە لە عیراق ڕازی نابێت بە **دابەشکردنی وڵات**...	The remainder of Iraq would not accept **the division of the country**…
97.	Iran's more than 5 million Kurds enjoy more **linguistic rights** than in other countries, but also have clashed violently with the state.	زیاتر لە 5 ملیۆن کوردی ئێران لەدەوڵەتانی دیکە زیاتر **مافی بەکارهێنانی زمانی خۆیان** هەیە، بەڵام هەروەها توندوتیژانە لەگەڵ دەوڵەتدا شەڕیانکردووە.	More than 5 million Iranian Kurds have more **rights of using their own language** than in other countries, but also have fought violently against the state.
98.	**It turned out not to be consumed with** the Middle East peace process and the Palestinians.	**لە داخوازی** ئاشتی بۆ فەلەستین و ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست **کەوتوون**.	**They have given up** the peace demand for Palestine and the Middle East.
99.	…the main Christian town in Erbil governorate, **there is even special heritage protection for the property owned by the local community**.	لە عەنکاوا، گەڕەکی سەرەکی مەسیحییەکان لە پارێزگای هەولێر، **تەنانەت نەریتێکی تایبەتی پاراستنی موڵکداری هەیە**.	…the main neighbourhood of the Christians in Erbil governorate, **there is even a special tradition of property protection**.
100.	Sixth, learn from the Chinese **the desirability of having citizens owning gold.**	شەشەم، لە چینیەکانەوە ئەو دەرسە فێربن **با هاووڵاتیەکانتان ببنە خاوەنی زێڕ**.	Sixth, learn that lesson from the Chinese; **let your citizens own gold**.
101.	Such links go beyond any one government and we hope that people-to-people connections will sustain a friendship based on **self-interest, on both sides, and on mutual respect**.	ئەو پەیوەندیەش لە ئاستی حکومەت دەچێتە دەرەوە و هیواداریین کە پەیوەندی تاک بۆ تاک ببێتە هۆی دروست بوونی هاوپەیمانێتییەک **کە لەسەر بنەمای بەرژەوەند و ڕێزی هاوبەش بێت**.	Such links go beyond any one government and we hope that individual-to-individual connections will lead to an alliance based on **shared interest and respect**.
102.	Were America and its Iraqi allies going to defeat Al Qaeda and its allies in the heart of the Arab world **or were Al Qaeda and its allies going to defeat them**?	ئایا ئەمەریکا و هاوپەیمانە عێراقییەکانی بەنیازبون ئەلقاعیدە و هاوپەیمانەکانی لەناوجەرگەی جیهانی عەرەبدا بڕوخێنن **یان بە پێچەوانەوە**؟	Were America and its Iraqi allies going to destory Al-Qaeda and and its allies in the heart of the Middle East **or vice versa**?
103.	So if Professor Kuran's	کەواتە ئەگەر لێکدانەوەکەی پرۆفیسۆر	So if Professor Kuran's

	diagnosis is correct, that should bode well for the region — and Turkey's boom in recent years underscores **the potential for a renaissance**.	کوران راست بێت، ئەوا دەبێت بەقازانجی ناوچەکە بشکێتەوە و گەشەکردنەکەی تورکیاش لەم ساڵانەی دواییدا **هێزی نوێبونەوە** بەخۆیەوە دەبینێت.	diagnosis is correct, that should bode well for the region — and Turkey's development in recent years witnesses **a force of revival**.
104.	Even Obama's audacious decision not only to continue but massively expand the policy of targeted killings **has an oddly cautious flavor to it**.	دەتوانین ئەوەش بڵێین بڕیاری ئازایانەی ئۆباما بە بەردەوامبوونی پرۆسەی کوشتنی بەئامانج و کارکردن لەسەر چەسپاندنی ئەو پرۆسانە **ڕاراییی پێوە دیاربوو**،	We can also say, Obama's bold decision to continue the process of targeted killings and work on pursuing these processes **appeared to be hesitant.**
105.	Even so, the AKP will need to find parliamentary partners in order to reach a two-thirds majority necessary **to enact the sort of constitutional reforms it seeks**.	تەنانەت بەوشێوەیەش ئاك پارتی لەداهاتوودا پێویستی بە هاوبەشی پارلەمانی دەبێت بۆ ئەوەی بتوانێت زۆرینەی دوو لەسەر سێی پێویست **بۆ ئەنجامدانی ریفۆرمی دەستووری** بەدەستبهێنێت.	Even so, the AKP will need to find parliamentary partners in order to reach a two-thirds majority necessary **to make constitutional reform.**
106.	It may come early in life when a mother is **forced to end a pregnancy** because the child is female…	لەوانەیە ئەوە لەژیاندا بەئاسانی ڕویدابێت کە دایکێك **ناچارکرابێت بەلەباربردنی کۆرپەلەکەی** چونکە کچ بوە...	It may come early in life when a mother is **subjected to abortion** because the child is female…
107.	The situation for youths in these countries is depressing; **the level of loss of sense of purpose is stunning**.	بارودۆخی گەنجان لەم وڵاتانەدا زۆر ناخۆشە. **هەستی بێ سوودی و داماوی باڵی کێشاوە بەسەریاندا**.	The situation for youths in these countries is very bad. **The sense of uselessness and misfortune has spread its wings over [overwhelmed] them.**
108.	…top Obama Middle East adviser Dennis Ross warned that if there is a massacre, "**everyone would blame us for it**," …	...دێنیس ڕۆس گەورە ڕاوێژکاری باراك ئۆباما بۆ کاروباری خۆرهەڵاتی ناوەڕاست هۆشداریدا کە لەکاتی ئەنجامدانی کۆمەڵکوژیدا **هەموو لایەك ئۆباڵی ڕوودانی دەخەنە ئەستۆی ئەمریکا**...	…senior Obama adviser for Middle East affairs Dennis Ross warned that if there is a massacre, **everyone would hold America liable for its occurrence**…
109.	Three British companies, Heritage, Gulf Keystone and Sterling **have made significant investments** into Kurdistan's oil and gas sector…	سێ کۆمپانیای بەریتانی: (Heritage، Gulf Keystone and Sterling)، **هەنگاوی باشیان ناوە** لە کەرتی نەوت و گازی کوردستاندا...	Three British companies, Heritage, Gulf Keystone and Sterling **have taken good steps** into Kurdistan's oil and gas sector…
110.	It doesn't sound important. But it is. **It is what good governance is all about**.	ئەمەش پێدەچێ شتێکی گرنگ نەبێ، بەڵام گرنگیشە، حکومەتی باشیش لەم جۆرە کارانەوە دەردەکەوێت.	It looks like an unimportant thing, but it is important, **a good government is seen from such works**.

Appendix 20

Findings of the Omission Translation Procedure

No.	1. Omission at the word level
	a. Value-laden words – attitude
1.	HSBC has a group of **senior** investors in town.
2.	…**senior** Kurdistan police officers are in the UK looking at how we run fire and rescue services.
3.	Jim Owens is a **senior** lecturer at the American University of Iraq - Sulaimani.
4.	…the KRG needs a stable region to assure **potential** investors that it is still the "other Iraq."
5.	Optimists **rightly** point to several dynamics that may curb the influence of such groups…
6.	Supporters of **dictator** Bashar al-Assad are being picked off in targeted assassinations while opposition activists are tortured to death.
7.	Professor Kuran **persuasively** argues that what held the Middle East back wasn't Islam…
8.	Libya is a different case, an oil-rich state run by a **brutal** dictator…
9.	They're **bright**, cheerful, **engaged,** respectful, and highly motivated.
10.	Sulaimani is an extremely safe city, the local population is welcoming and respectful of our university, and my students are eager, **willing** participants.
11.	…he is seen as a hard-left MP on the fringe of the party although many concede that he is hard-working **and sincere** even when they profoundly disagree with him.
12.	Iraq needs Kurds to be as **focussed and** committed to Baghdad politics as they on Erbil's.
13.	We understand how weak **and unprotected** human beings are... when nature revolts against us
14.	…Egyptian liberals and democrats to find their voices without being branded as U.S. **puppets**.
15.	…people at all levels of society **are critical** to solving such a widespread pandemic of violence.
16.	These regimes have violated human rights and **oppressed** the minorities…
17.	They build huge mansions back home with **large** staffs and private jets.
18.	The two countries also have a common foe in the shape of **festering** Kurdish insurgencies…
19.	…Turkey, a country that continues to disenfranchise its own **large** Kurdish population.
20.	Frank Wisner, the **seasoned** U.S. diplomat and envoy of President Obama…
21.	"People were **panicking,** running away from the square, and they arrested about 40 people."
22.	"Help from America can be misunderstood," one **would-be** Egyptian politician delicately explained to The Post a few days ago.
23.	When things get out of hand, the Kurdish leaders call in the **vaunted** peshmergas to take care of the troublemakers.
24.	Photographer Malcolm Browne's picture of a**n elderly** Buddhist monk… has become one of the iconic images of the war.
25.	Chomsky is **emeritus** professor of linguistics and philosophy at the Massachusetts Institute of Technology...
26.	That is because the region is attracting major players, evidenced none other by **former** BP chief Tony Hayward's $2.1bn deal for oil assets in the region.
27.	Citizens complain that even **fellow** Kurds are prone to corruption and abuse…
28.	They followed what has been a mounting campaign by the prime minister, a Shiite with close ties to Iran, against **perceived** Sunni enemies.
29.	I have followed developments in the region **with interest** ever since.
30.	These costs are exacerbated in households where a woman is the **chief or** sole earner…
31.	This approach would acknowledge the **waning** importance of state borders around the globe and focus on building **strong** cultural and economic links…
32.	In Uganda, for example, almost 13 percent of women reported time lost from **crucial** household work because of violence from an intimate partner.
33.	News reports out of Iraq tend to focus on the same **sad**, familiar themes of violence, uncertainty and sectarianism.
34.	…a **deeply** ingrained resistance to the notion that the United States should publicly shame authoritarian regimes or stand up for the dissidents they persecute.
35.	But, we see that Iraqi government hasn't been able to resolve the **Sunni – Shiite** conflict and the **suspended** problems…
36.	…the administration's commentary was limited to **bland** statements…
37.	In Syria, elite army units are **bloodily** assaulting a now-armed resistance.

38.	After nine months without leadership and amid **continuing** terror attacks, Arab Iraq finally got a government.
39.	…Obama suggested that his administration's **notoriously** weak defense of human rights...
40.	Depending on what happens in Syria, **new** opportunities may also arise for the Kurds there.
41.	Students are working hard to acquire the knowledge and skills they need to succeed in a **new**, more modern and internationally engaged society...
42.	Turkey's strong, democratic and mildly Islamic regime makes it a model for **new** governments in all three countries.
43.	Such stability has become particularly important as Kurdish leaders try to prevent the **ongoing** unrest in their region from spilling-over into Kirkuk and from being fuelled by tensions in Kirkuk.
44.	The dozens of **lucrative** contracts it has signed with international oil companies still remain in legal limbo…
45.	…the people continued the **hard** work of organizing and defining their voices.
46.	In the past 20 years, the war against Islamic terrorist groups… allowed Mubarak's regime to clamp down **even harder** on Egyptian society in the name of security.
47.	The **obvious** answer: far fewer people than would have noticed if the same critique came from Obama or Clinton.
48.	The deficiencies in strategy and troops while Iraq's own national security forces were still in training produced a bloody **and chaotic** year in 2006.
49.	The quasi-civil war that raged five years ago is dormant, and Iraq's multiple sects manage their differences through democratic votes and sometimes excruciating **but workable** negotiations.
50.	Scott Wilson and GMW, the architects, are with their local partner ITSC **hard** at work on the 'master plan' for Suleymaniya airport.
51.	Fortunately, there is a more **practical** option for Kurds.
52.	They can use their share of Iraq's **staggering** oil wealth…
53.	the United States will have achieved at least something significant for its **staggering** investment, even if the rest of Iraq continues to flounder and disappoint.
54.	But one thing we got reasonably right…is the **exquisitely** difficult balance we struck between our moral obligation to the Kurdish people and our political obligation to hold Iraq together…
55.	We overpaid in lives, in the wounded, in **tarnished** values, in dollars and in the lost focus on America's development. Iraqis, of course, paid **dearly** as well.
56.	Kurds of all factions have started to take a more **active** interest in the singers…
57.	For 30 years, American diplomats would enter one of the **lavish** palaces in Heliopolis…
58.	France, by comparison, has been through a revolution, two empires, five republics and a **quasi-fascist** dictatorship in much the same period.
59.	It has been fascinating to watch as the **legendary** "Arab street" finally erupted spontaneously…
60.	Obama, by contrast, pulled back from an **overbearing**, aggressive American role…
61.	"The UK government doesn't see that it is in the UK's economic interests to address in any **serious** way the oppression of Kurds in Turkey or the attacks on Kurdish communities by Iran,"
62.	Kurdish leaders claim this right for **new** fields located in Kurdistan…
63.	In **sharp** contrast to Iran, Turkey has few serious enemies.
64.	…the **tentative, but** growing, role of the region's Kurdish population.
65.	...through a process that has become increasingly obscure – and whose riches constitute a **potential** casus belli for both Baghdad and Erbil.
66.	Egypt is a vast, complex country and is in the midst of **unprecedented** change.
67.	…there are few examples in Middle East of **strong** federal democracies…
68.	This is hardly surprising but is another reason why the APPG seeks to raise the profile of Kurdistan and to build **stronger and** deeper commercial, political and cultural links.
69.	But I was reminded of the strength of people to people contacts during a visit to Suleymaniya Museum this week and saw for myself some of the **stunning** ancient artefacts…
70.	He has often reminded visitors of the U.S.'s folly in Iran in 1979, when it withdrew support for a staunch ally, the Shah, only to see the regime replaced by a **nasty** anti-American theocracy.
71.	…the birth in Kurdistan of an island of civility and free markets and the birth in Iraq of a **diverse** free press.
72.	If they are smart, Kurds will grudgingly accept their boundaries and work within the delicately negotiated features of Iraq's **essentially** federalist constitution to chart their own course.
73.	…witness Maliki's arrest of more than 600 people on **vague** charges of "Baathism."

74.	The majority of newspapers, television news channels and radio stations in the Iraqi Kurdistan region are **openly** affiliated with a political party.
75.	However, it would be more accurate to have portrayed UK Government policy in recent times **as reluctant** in relation to Kurdistan
76.	A final and brutal crackdown by the military put an end to the demonstrations several weeks ago and a **heavy** military presence still guards the streets.
77.	Most average Kurds do not get to live in **huge** mansions or stay in luxury hotels made possible by American blood and tax money…
78.	In a **fascinating and timely** book published in 2008, Egypt After Mubarak, Bruce Rutherford of Colgate University details the long and persistent struggle of the judiciary…
79.	He has received numerous death threats and now faces a charge of up to five years in prison for a **recent** article incriminating government figures.
80.	…about 25 activists gathered at a shisha cafe, Vino's Casino, to organise a **prolonged** campaign, said one of the attendees, a lawyer named Karwan Kamal.
81.	Youth unemployment and food prices might have been the **immediate** causes…
82.	The Financial Times recently reported that the **semi-autonomous** Kurdistan region exports an average of 175,000 barrels of oil per day…
83.	This is not just one of many tasks that must be addressed: security is the essential prerequisite to progress in the other **two foreseeable** challenges…
84.	I bet you didn't know there is another other Kurdish Iraq. It's based in Washington, D.C., in a beautiful, **revamped** multi-million dollar building.
85.	The region's stability has since attracted foreign investment and **steady** economic growth…
86.	…specifying an allotment for a specified period for the damaged regions which were **unjustly** deprived of them by the former regime…
87.	The Egyptian public's attitude toward America is poisoned by years of Washington's backing dictators and offering **unflinching** support for Israel.
88.	Protracted conflict with Baghdad over Kirkuk could jeopardize an important source of funds for the KRG… and undermine the northern region's international business **credibility**.
89.	There is something **horrifying** and, in a way, moving about these suicide attempts. It's a **shocking**, **desperate** tactic that instantly attracts attention, **revulsion**, but also sympathy.
90.	For example, the British firm, Consultancy for Conservation, is working closely with UNESCO and the KRG on the restoration **and redevelopment** of the Citadel.
91.	Whomever awards contracts and concessions tends to be in a position to demand bribes **and kickbacks** from the oil companies competing for them.
92.	Egypt has had some successes**, and ironically,** one of them has helped foment change.
93.	But where violence **and abuse** keep women out of the workforce and drag down communities for generations…
b. Value-laden words – engagement	
1.	And unlike your **typical** Mideast oil economy... Kurdistan boasts robust political pluralism.
2.	[John McDonnell] is seen as a hard-left MP on the fringe of the party although many concede that he is hard-working and sincere even when they **profoundly** disagree with him.
3.	Professor Kuran persuasively argues that what held the Middle East back wasn't Islam… but rather various **secondary** Islamic legal practices that are no longer relevant today.
4.	**Well**, I want to start by Iraq, I think what we were seeing with Libya, Syria and Iran is that oppressive regimes are a lot more difficult to get rid of than what might appear.
5.	**Well** Iraq has a great deal of promise, a great deal of potential…
6.	Indeed the Kurdish question as I believe is the most dangerous **potentially**… we are talking here about the **basic** right of self-determination.
7.	**Well** you know, you hit the nail on the head… the federal government is fighting back against this distribution of power to the regions and to the provinces…
8.	**Yes**, I think there is a lot of issues to deal with as article number 111, 110 and 112…
9.	**Now** the KRG I think is safe, I think the KRG will always be a federal region and it will always have a lot of powers…
10.	I think if you look at the Iraqi leaders, I think the oil says it all, **now** the KRG have got a lot of oil, but I think at the moment the benefit of it is still being part of Iraq.
11.	The generals who sent our young soldiers to war in Iraq are cashing in by serving the interests of families who are **fundamentally** refusing to share Iraq's oil wealth…

12.	I was delighted to see that a UK consortium , Spectrum C2R, has **just** won a major contract for waste management in Salahaddin and half of Erbil...
13.	You know, now we've been waiting since 2003 to get a **real** oil and gas law in place…
14.	With the approaching to the US withdrawal schedule, self-attack and explosions have increased in Iraq which are **obviously** signs that Iraq's security situation is still not stable…
15.	It is going to be long term struggle for power in Iraq and that will probably never stop **really**.
16.	…I think when the country is gone through that and survived then it is not in a mood to do it again**, very quickly**.
17.	But during times of conflict or sensitive times the real attitude of the ruling parties becomes clear and this window **quickly** closes.
18.	Many Iraqi Kurds are unwilling to do menial tasks, and the government and industries are forced to import foreign workers to do jobs **normally** reserved for citizens.
19.	…but **realistically** the power is in the hand of Iraqis, if Iraq is going to work it is because Iraqis made the right decision.
20.	Countries **simply** cannot progress when half their populations are marginalized, mistreated, or subjected to discrimination.
21.	The history of the Kurds in the Middle East is a **seemingly** endless tale of oppression, thwarted ambitions and tragedy.
22.	Indeed when he announced the withdrawal he **merely** noted that "America's war in Iraq is over."
23.	Other experts note that Islam in some ways is more pro-business than other **major** religions.
24.	One upshot was that private capital accumulation faltered and couldn't support **major** investments to usher in an industrial revolution.
25.	What truly worries the Iraqi Kurds and could bring the **most instability** to the country is the coming departure of U.S. troops.
26.	But it does give us an opportunity to reflect on the state of relations between the UK and its **various** hosts around the world.
27.	UK companies have **already** had some success.
28.	Since President Obama has been having a rough time **lately**, let me belatedly congratulate him on his **apparently** successful policy of regime change in Libya.
29.	The remainder of Iraq would not accept national dismemberment —not **merely** because of the loss of huge oil reserves, but for reasons of national pride as well.
30.	The Taiwan model should be attractive, or at least acceptable to Kurds **in part** because of globalization.
31.	But this is a nonsensical argument, as it **seems to** suggest that some people because of their background are not entitled to democracy…
32.	Iraqi Kurdistan, **long** considered a haven of democracy and security in Iraq, cracks down on protests and the press.
33.	"There is a small window open for press freedom here," said Assos Hardi, editor in chief of Awene, one of the **only** independent publications in the region.
34.	…since the elites of the armed forces have benefited **mightily** from that system…
35.	Taiwan keeps sending more and more ambassador-type officials to other countries without **exactly** calling them ambassadors.
36.	At least one writer warns of the certainty of a quake **eventually** hitting the country's biggest city Istanbul, where the death toll would likely be considerably higher than in Van.
37.	The prosecutors intended to charge Moammar Gadhafi, who, Crane said, "was **ultimately** responsible for the mutilation, maiming and/or murder of 1.2 million people."
38.	...it might take a couple more cycles of elections, and a new generations of leaders coming to position, **probably** before healthy democracy can grow in Iraq,
39.	Youth unemployment and food prices **might have** been the immediate causes…
40.	I think in Iraq the process will be faster but there is **probably** a lot of work to do on the constitution...
41.	And it can only be done **right** if the political parties are mature and modern and free of corruption.
42.	…there are few examples in Middle East of strong federal democracies where the considerable amount of power and **indeed** fiscal independence is devolved to the regions and provinces and districts and sub-districts within the country…
43.	This **surely** got a few laughs in Egypt where land sales to fat cats and cronies of the regime that have resulted in huge overnight profits…

44.	Kurdistan, in short, is doing so much better than the rest of Iraq that it's **perfectly** logical for its citizens to wonder why they can't **simply** head out on their own as an independent nation…
45.	In Latin America, friends of the United States marvel at its passivity as Hugo Chavez and Daniel Ortega **systematically** crush civil society organizations and independent media.
46.	So as the region erupts in protests seeking democracy, a **basic** question arises: What took so long?
47.	In Syria we could see, at worst, a repeat of the history of Lebanon: sectarian war, interspersed with interventions by neighbors and **transnational** operations by terrorists.
48.	in the 2009 **regional** elections the ruling coalition squeaked by with just 60 percent while facing a fresh opposition list called Gorran
49.	U.S and British **internal** documents stress that the "virus of nationalism" is the greatest fear, since it might breed disobedience.
50.	Tribal war, and the anarchy of **nearby** Somalia, beckons for Yemen.
51.	The most striking of Erbil's car showrooms is the one for Land Rover, Range Rover and now the latest Jaguar models: all **classics of** British design and engineering and brands…
52.	…the political system, the federal court and the legal framework for political parties is still too immature **for us** to have a very healthy democracy in Iraq.
53.	Obviously, he didn't do it alone. **Our** NATO allies and, of course, the rebels deserve the lion's share of the credit.
54.	And that is why it is so important **for us** to continue gradually and persistently pushing the democracy agenda in Iraq.
55.	My brother is alive in all of us. He offered us so much, he opened many doors **for us** because we can smell democracy and freedom now…
	c. Vale-laden words – graduation
1.	It would be pumping millions of barrels of oil **more** a day.
2.	Article 112, then, seems to form the **whole** point of the argument.
3.	An attack by Kurdistan Workers Party (PKK) guerrillas in Hakkani Province in eastern Turkey **overnight** killed five people, including two security men.
4.	politics is a dirty game as politicians **tend to** fight for their own agenda
5.	So, I think in **every** election time there might be promises and they give something to the provinces, you know they give petro-dollars to individual provinces…
6.	…had he been a Republican, **many** on the left would have denounced yet another neocon war for oil.
7.	Then the American might **gently** raise the issue of political reform.
8.	…these problems on the disputed borders will be painful and destructive but it doesn't threatening the **overall** stability of the country.
9.	I think, in some cases, it's **highly** exaggerated.
10.	…Iraqis think that they take **full** responsibility for the country.
11.	The people who are not affiliated with either clan are protesting the mansions and brazen corruption that is the new Kurdistan, **increasingly** with violence.
12.	Kurdish companies looking to move beyond the confines of Iraq will find themselves **increasingly** in need of their services.
13.	Turkey has been playing an **increasingly** influential role in Iraqi politics…
14.	It comes in two parts, and since it's **so** contentious, I will quote the full passage:
15.	…an elected government the process is not a democratic one, but one of the recruited power politics, and that is **really** what made the Iraqi government so dysfunctional.
16.	But that seems **equally** specious and has the sequencing wrong.
17.	**Many** Arabs blame outsiders for their backwardness…
18.	This year, let us use the 16 Days to renew once again our commitment to end the abuse that traps **so many** women and girls around the world.
19.	The United States has long counted on Iraq's Kurds to be a **relatively** stable political partner in a volatile country.
20.	One study estimated that lowering barriers to women's economic participation in emerging economies could raise per capita incomes **as much as** 14 percent.
21.	Those were **some pretty** astonishing statements that President Obama made after his meeting in Washington with Prime Minister Maliki of Iraq…
22.	But it is still **pretty much** the best model for the region.

23.	Frustration over jobs, corruption and services inspired Iraqis to take to the streets last Friday and over the weekend, precipitating the resignations of **at least** three provincial governors…
24.	Only the last part of that sentence is true: Iraq does have "**enormous** potential"…
25.	I write as Prime Minister-designate Maliki is trying to compose a new government, **some** eight months after the election…
26.	Still, if Obama were a Republican, he would be getting **considerably** more praise from the right for pursuing a **relatively** low-cost and low-risk NATO-led strategy…
27.	Obama also deserves kudos for taking out Osama bin Laden and for his **mounting** successes in killing other members of Al Qaeda.
28.	The two **long**-ruling parties and dominant families... have patched up their differences since the civil war of the mid-1990s.
29.	…Iraqi Kurdistan could become an epicenter of **relative** freedom, openness, and economic dynamism—a place people want to come to, rather than a place people want to leave.
30.	These figures come as no surprise to Namiq, who in his second year as a reporter for KNN has been **severely** beaten more than a dozen times, arrested twice, held without charge…
31.	The regional government had been "**very** responsive", he said.
32.	…Northern Ireland, home to some of the UK's **most** innovate and dynamic companies…
33.	…the political system, the federal court and the legal framework for political parties is still **too** immature for us to have a **very** healthy democracy in Iraq.
	d. Value-free words
1.	Left unchecked, these trends could reinforce **and entrench** local and national **power** struggles.
2.	With multi-million dollar contracts with international companies **to honor**, the KRG needs a stable region…
3.	After 9/11, the idea of helping to change the context of Arab politics and address the **root** causes of Arab state dysfunction and Islamist terrorism…
4.	Investors of all stripes descend on the Iraqi Kurdish capital to spend their dollars lured by high… figures for **suspected** oil and gas reserves and promises of commensurate returns.
5.	When ExxonMobil entered the disputed-territories **fray** in October, by signing exploration blocks across the Green Line…
6.	Her paeans to Bahrain's "**commitment to** democracy" continued until a member of parliament managed to gain access to the microphone…
7.	The prosecutors intended to charge Moammar Gadhafi, who, Crane said, "was ultimately responsible for the mutilation, **maiming** and**/or** murder of 1.2 million people."
8.	Bahrain is sensitive not only because it hosts the U.S. Fifth Fleet but also because it borders **Shiite** areas of Saudi Arabia, the location of most of the kingdom's oil.
9.	Three weeks earlier, at a widely watched **joint** press conference in Washington with Egypt's foreign minister, Clinton made no mention of the elections
10.	This is not just one of many tasks that must be addressed: security is the essential prerequisite to progress in the other two foreseeable challenges—in Iraq, Egypt and now Libya: **beginning** a process of political reform and **starting** economic reconstruction.
11.	And it says that if we don't have a more serious **energy** policy, the difference between a good day and bad day for America from here on will hinge on how the 86-year-old king of Saudi Arabia manages all this change.
12.	Arabs and Kurds, who dispute **control** over a wide arc of northern Iraq, agreed to restart oil exports from Kurdistan in February.
13.	…the distrust between the Kurds and the central government in Baghdad, **coupled** with Kurdistan's dysfunctional economy, could further destabilize the country in the months ahead.
14.	The Shiite-Sunni **divide** is quiet but could rumble again.
15.	Nobody in Asia and nobody in Europe is calling for the Marines to be sent back to the shores of Tripoli **either**.
16.	It is putting pressure on the Iraqi Kurdish President, Massoud Barzani, to isolate the PKK from its mountain **strongholds** inside Iraq.
17.	"Kurdistan **stands out** as a Muslim community that is grateful to the United States… to give us a chance at building a functioning, free society..."
18.	…about 25 activists gathered at a **shisha** cafe, Vino's **Casino**, to organise a prolonged campaign, said one of the attendees, a lawyer **named** Karwan Kamal.
19.	He said he was severely beaten, showing pictures taken afterwards of his bruised arm, **leg** and

	face.
20.	…the semi-autonomous Kurdistan region exports an average of 175,000 barrels of oil per day, and **officials** project **the figure** will rise to 200,000 barrels per day by the end of the year.
21.	…if Iraqi government back off the democracy development **process**, what happens to the future of Iraq?
22.	He said his son was hit in the mid-section by a **live** bullet **fired** by **Kurdish** security forces on February 19 and died in hospital later that day.
23.	Indeed the Kurdish question as I believe is the most dangerous potentially… we are talking **here** about the basic right of self-determination.
24.	…and then as we get between the elections that money will **start to** dry up and the federal government will try to clone more power…
25.	Last spring, at my university in the United States, I spent countless weeks wrestling with my **calculus** students over texting in class.
26.	Turkey's main **Kurdish** party, the BDP, and Kurdish independents are most likely to serve this role…
27.	Dictators such as Assad, Moammar Gaddafi and Yemen's Ali Abdullah Saleh, backed by mountains of weapons and armies bound to them by tribe **or sect**…
28.	…without the presence of U.S. troops nothing would have stopped Iraq from **spiralling into** the bottomless sectarian conflict that now threatens Syria.
29.	Isolated for more than two long decades, the region is **stretching**, awakening and growing.
30.	That's why we want to be Iraqi Kurdistan's partner **of choice** in education: it's good for the UK and it's good for Kurdistan.
31.	We persuaded the Labor Government **to agree** to send an **official** trade mission to the 2010 International Trade Fair in Erbil.
32.	…in their own interests of course but also in response to the often expressed views of Kurdish people that we meet **in Britain** as well as Kurdish ministers, universities and **businesses** who have a high regard for British goods and services.
33.	He said opposition parties… used the citizens' grievances to try to seize power after failing to get a majority in the 2009 **parliamentary** election.
34.	Such links go beyond any one government and we hope that people-to-people connections will sustain a friendship based on self-interest, **on both sides**, and on mutual respect.
35.	Companies such as Jones Lang Lasalle and BTW Shiells provide the **property** management advice that are making Erbil's shopping malls the envy of the rest of Iraq
36.	International investors and the business community need an effective and reliable financial services **sector** in order to make significant and sustainable investments.
37.	London, the world's financial powerhouse, is the **global** home of both industries.
38.	**UK-based** companies like Control Risk and Garda World are leaders in enabling companies to enter the market safely and effectively.
39.	The struggle of the Kurdish people has been long and determined from before Mahabad **and beyond** but the UK was there at the modern birth of the KRG in 1991.
40.	It was former PM Sir John Major's initiative to say no to Saddam's tyranny and to establish the No Fly Zones that gave Kurdistan the **space and** chance to establish itself...
41.	Scott Wilson and GMW, **the architects**, are with their local partner ITSC hard at work on the 'master plan' for Suleymaniya airport.
42.	The UK has been **Kurdistan and** Iraq's education partner of choice for decades.
43.	If I as an individual drop litter, then – **albeit** indirectly – I and others **end up** paying for it
44.	It could become another opulent petrostate–or it could revert to a hellish **state** of civil war.
45.	If that's true, Mr. Obama might still rescue the situation by delivering the message he failed to communicate **in public** last week:
46.	…building up from small wildcatters such as Norway's DNO via bigger companies such as **Houston-based** Marathon Oil to supermajors such as ExxonMobil.
47.	Underlying this strategy is Kurdish leaders' drive to maximise the territory they control and the autonomous powers they exercise **within it**.
48.	Negotiations have dragged on for years over draft federal hydrocarbon legislation that would define Erbil's powers, especially in signing contracts, as well as its right to export the region's oil **and gas** through the national pipeline network.
49.	I bet you didn't know there is another other **Kurdish** Iraq. It's based in Washington, D.C., in a

	beautiful, revamped multi-million dollar building.
50.	And now there is trouble **back home.** The wealth is not being shared beyond these two **political** families.
51.	There is no democracy, only corruption. One Kurdish candidate says, "Money is everything on the ground. They buy votes. It's the only reason they are in power. …No banks. **Envelopes**.
52.	British businesses are hoping to take advantage of a natural resources boom which has seen the Kurds **double** their oil output to almost 200,000 barrels a day.
53.	The contractors who build them, the municipal officials who issue licences and the controlling engineers who sign them should be found, **exposed** and tried as a deterrent to others.
54.	Bryar Namiq, a **local** reporter for KNN TV, rushed to the scene.
55.	The region's stability has since attracted foreign investment… compared to the rest of Iraq, which fell into sectarian warfare following the **2003** U.S.-led invasion.
56.	The majority of newspapers, television **news** channels and radio stations in the Iraqi Kurdistan region are openly affiliated with a political party.
57.	…there are many political alliances **hiding** behind the facade of independent journalism.
58.	…the Kurds have shown they are more concerned with Iraq's stability **and survival** "than many of their Arab compatriots who are fighting it out over power in Baghdad.
59.	Mr. Salih said the U.S. has a "range of policy tools" in the diplomatic, **economic** and cultural spheres to broaden its engagement with Iraq and with the KRG after the withdrawal of troops.
60.	John L Esposito, professor **of religion** and international affairs and of Islamic studies… says Arab countries are witnessing a new phenomenon.
61.	**Photographer** Malcolm Browne's picture of an elderly Buddhist monk… engulfed in flames as he burned himself **to death** in Saigon in 1963, has become one of the iconic images of the war.
62.	The one place they could not shut down was the mosque, so it became the center of political activism **and discourse**, and Islam became the language of opposition.
63.	A second strategy is **suggested by** the example of Monaco
64.	I would suggest selling gold **bars** to the public at half price.
65.	Their demands included... an end to harassment of protesters and the withdrawal of the KDP and the PUK militias **- the Peshmerga -** from cities.
66.	**Bermuda-based** Gulf Keystone Petroleum was a key investor in the region's oil industry, but the recent entry of two more **prominent** UK based international companies…
67.	…as well as more minor issues such as census **taking**, weights and measures **management**, and the drawing up of general investment and budget bills.
68.	Article 112, then, seems to form the whole point of the argument. It comes in two parts, and since it's so contentious, I will quote the full **passage**:
69.	If they could have agreed on an oil law a few years ago, Iraq would have quickly attracted much more investment in its oil sector and signed all the oil **production** deals it needed...
70.	It is serious problem; we witnessed the assassination of intellectuals and journalists **and others** who have been supporting the civil society.
71.	Obama made a **public** statement the day an empty chair represented Chinese dissident Liu Xiaobo at the Nobel peace prize ceremony…
72.	Many Arabs have an alternative theory about the reason for the region's backwardness: **Western** colonialism.
73.	And at the Consulate we had the usual steady stream of scholars applying for **and receiving** visas.
74.	When the Pew Research Center surveyed the Arab world last April, it found that Egyptians have views that would strike the modern Western **eye** as extreme.
75.	…specifying an allotment for a **specified** period for the damaged regions which were unjustly deprived of them by the former regime…
76.	That is cold comfort to the millions of Iraqis who are left to fend for themselves in **one of** the world's most dangerous regions.
77.	Western planes **and drones** proved just enough to tip the balance against him.
78.	I see that on a daily basis in the faces of the students outside our office waiting to apply for **and receive** visas to study in the United Kingdom…
79.	Frustration over jobs, corruption and services inspired Iraqis to take to the streets last Friday and over the weekend, precipitating the resignations of at least three **provincial** governors….
80.	And it is clear from his words and body language that **President** Obama's heart was not in

	winning the war in Iraq.
81.	Those were some pretty astonishing statements that **President** Obama made after his meeting in Washington with Prime Minister Maliki of Iraq…
82.	In Kurdistan, Mohammed Tofiq, a spokesman for **Goran**, the Change Movement, said the Kurds were angry about the **regional** government's corruption, nepotism and poor service.
83.	"The Americans pulled out without completing the job they should have finished," Iyad Allawi... the Reuters news agency **Tuesday**.
84.	**Sunday's** earthquake in south-eastern Turkey has prompted some newspaper commentators to urge the nation to seize the moment to embrace reconciliation between ethnic Turks and Kurds.
85.	And the Middle East was a global center of culture and commerce in**, say,** the 12th century…
86.	Mubarak had allowed some freedom of speech **and assembly** surrounding the 2005 elections
87.	…coordinator of the **Kurdish-based** Metro Center to Defend the Rights of Journalists, said there are many political alliances hiding behind the facade of independent journalism.
88.	...Iraqi Association for Defending Journalists received 226 **reported** violations of press freedom…
89.	They readily **volunteer** answers to complicated questions that come up in class…
90.	…Bruce Rutherford of Colgate University details the long and persistent struggle of the judiciary to carve out an independent role for itself, even under a **military** dictatorship.
91.	He has received numerous death threats and now faces a charge of up to five years in prison for a recent article incriminating government **figures**.
92.	…the United States government needs to keep a much closer eye on the Kurdish region to ensure that simmering problems there do not boil over, according to a **June 15** session at the Washington Institute for Near East Policy.
93.	Many Arabs blame outsiders for their backwardness, and **cope by** rejecting modernity and the outside world.
94.	…by finishing the job of training Iraqi forces to defeat domestic enemies and **deter** foreign ones.
95.	**Parallels** Clearly the self-immolation of Mohamed Bouazizi has resonated across the region.
96.	**The Arab** TV network Al Jazeera has a big team covering Israel today.
97.	**LONDON, UK --** John McDonnell MP's views on British attitudes to Kurdistan… is a storm in a teacup.
98.	**SULAYMANIYAH //** One of Zahid Mahmoud Imam's six sons was shot to death during anti-government protests in Iraqi Kurdistan this year.
	2. Omission at the phrase level
1.	**I think** they threaten the functioning of Iraqi parliament and **I think** they complicate economic development, investments and relations with foreign states.
2.	**I think** if you look at the Iraqi leaders, **I think** the oil says it all, now the KRG have got a lot of oil, but **I think** **at the moment** the benefit of it is still being part of Iraq.
3.	Now the KRG **I think** is safe, I think the KRG will always be a federal region and **it will always** have a lot of powers…
4.	**You know** they are in control of themselves, and I think they have a lot of autonomy **in that way**, semi-autonomy.
5.	Well **you know**, you hit the nail on the head, that's we saying in Britain, you get to the point, which is that: the federal government is fighting back against this distribution of power to the regions and to the provinces, **you know** the federalism in Iraq was an American Idea and also was a Kurdish idea…
6.	So, **I think** in every election time there might be promises and they give something to the provinces, **you know** they give petro-dollars to individual provinces
7.	…and **then as we get** between the elections that money will start to dry up and the federal government will try to clone more power and as it gets close to the national relations then will prevent the elections, and **you know** the provinces will get **more oil**, more freedom…
8.	**I think** Iraqi politicians in Baghdad, like Maliki; will often have to give the provinces more money, independence, when they want to win the political favour...
9.	So **I think** it is going to be constant back and forth, like **when you see** the waves on the sea…
10.	…I think what we had in 2006 and 2008 was close to civil war, and **I think** when the country is gone through that and survived then it is not in a mood to do it again…
11.	Unfortunately; the way that the current government came to power has created **a kind of** factionalism that's makes a cohesive of representative government impossible.

12.	However; when **you have** a dictator overthrown in a foreign invasion without **the sort of** organic processes of democratization, **you end up with** factions mainly which have armed militias…
13.	…are more interested in imposing their will on the others and enforcing their agenda **without any sort of nominally** maybe an elected government the process is not a democratic one…
14.	Indeed the Kurdish question **as I believe** is the most dangerous potentially, also the differences between Arab Sunnis and Arab Shiites and other divisions within the society…
15.	Rahman Garib... said there are many political alliances hiding behind **the facade of** independent journalism.
16.	This surely got a few laughs in Egypt where **land sales** to fat cats and cronies of the regime that have resulted in huge overnight profits…
17.	He has often reminded visitors of the U.S.'s folly in Iran in 1979, when it withdrew support for **a staunch ally**, the Shah…
18.	Sunni and Kurdish leaders also urged U.S. officials **to broker a deal for** a stay-on force with Mr. Maliki…
19.	Many international companies will need the services of companies that specialise in advising investors on how to mitigate the risks **that insurers associate with** doing business in Iraq.
20.	The peace between Egypt and Israel was never between two peoples **but between their regimes**.
21.	…there has been no really attempt for resolution, it has been **more sort of** putting things off, and maybe **doing a little bit of** minor compromise here and there…
22.	I think that the younger Iraqis are really tired of **this kind of** sectarianism, tired of this division, and tired of this **kind of** dividing rules that you have.
23.	I think that the more that civil society can be empowered, **I think** more ordinary people, and not these leader politicians, can be the main actors.
24.	I think the more we have a democracy from the grassroots, the less likely they're going to have **kind of** the sectarian divisions that once again punch the country into a civil war.
25.	Well, I want to start by Iraq, **I think** what we were seeing with Libya, Syria and Iran is that oppressive regimes are a lot more difficult to get rid of than what might appear.
26.	Oil Ministry officials **in Baghdad**, however, remained of the opinion that they must exercise the final say in the awarding of all contracts...
27.	A final and brutal crackdown by the military put an end to the demonstrations **several weeks ago** and a heavy military presence still guards the streets.
28.	…I'm an unemployed young Arab **with no vote and** no voice in the future.
29.	In Cairo **on Monday**, one man set himself alight outside the parliament building, while another set himself on fire in front of the presidential palace in Mauritania.
30.	**On Tuesday**, it was reported that a second man had set himself on fire in Egypt…
31.	Speaking **on Monday** after the initial incident in Egypt, Mr el-Hamalawy said the government would try to paint the attempted suicide as **an isolated political act by** a mentally unstable individual.
32.	The Iraqi neighboring countries, especially Turkey and Iran are currently trespassing Iraqi borders **in particular** Iraqi Kurdistan region's border.
33.	A declaration of complete independence by Iraq's Kurds would be met with **a campaign of** military pressure…
34.	— which were identified in the 2002 Arab Human Development Report as a deficit of freedom, **a deficit of** knowledge and **a deficit of** women's empowerment —
35.	People sometimes ask me, why aren't there more UK businesses here **in the KRG**.
36.	...some Islamic scholars will argue that such acts will not necessarily be seen as simply the taking of a life, but as **a demonstration of protest** against social injustice.
37.	Reporters Without Borders released a report listing numerous attacks targeting reporters **and media outlets** by government forces **over the past two months**….
38.	**Iraqi President** Talabani's slipping of cash to wounded warriors during visits at Walter Reed is an image of a man who had the most to profit from U.S. intervention...
39.	One Peshmerga **(government military)** was shouting at me 'I will kill you' as he fired. They had already beaten other journalists and taken them to hospital.
40.	The UK's coalition government is headed by **Prime Minister** David Cameron of the Conservative Party.
41.	**Turkish Prime Minister** Recep Tayyip Erdogan has in the past recognized the need to address

	the Kurdish “problem.”
42.	“You can never say never, and every Kurd deep down yearns for independence,” said Barham Salih**, prime minister of the Kurdistan Regional Government (KRG)**.
43.	Nadhim Zahawi, a Conservative backbencher, will take the delegation to Erbil**, the capital of the Kurdistan region of Iraq,** as part of a wider government effort to spur trade with Britain. The group will be in Iraq from October 22-25.
44.	The violence eased when the president, Nouri Al Maliki, called for ministers to reform within 100 days **or face the sack**.
45.	But since being in Egypt, I’ve been putting together my own **back-of-the-envelope** guess list of what I’d call the “not-so-obvious forces” that fed this mass revolt.
46.	It's true that John Bolton, former U.N. ambassador **and present Fox News employee**, has declared that "strong American words (and actions) were amply warranted" in Libya.
47.	He said journalists do have freedom **to report** in Iraqi Kurdistan no matter which party they are affiliated with, describing the situation for journalists here as “good; **not very good, but good**.”
48.	in the 2009 regional elections the ruling coalition squeaked by with just 60 percent while facing a fresh opposition list called Gorran, **Kurdish for “change.”**
49.	Most average Kurds do not get to live in huge mansions or stay in luxury hotels made possible by American blood and tax money **and our pliable former military officers and fast buck ex-diplomats.**
50.	In Cairo, Mubarak supporters, some of them wading into crowds **on horseback**, began battering protesters…
51.	...thousands began to gather daily in **the town square of** Sulaymaniyah and towns across the province on Feb. 17, protesting government corruption, high unemployment...
52.	...the Iraqi Association for Defending Journalists received 226 reported violations of press freedom **in the city of Sulaymaniyah**, including physical abuse, injury by bullets, confiscation of journalist's equipment… forced prevention **at gunpoint** from covering the events.
53.	But during times of conflict **or sensitive times** the real attitude of the ruling parties becomes clear and this window quickly closes.
54.	Although crackdowns on Payam reporters and TV headquarters **have been harsh**, Ali admits that the problems with media in Iraqi Kurdistan are not only external.
55.	There is **much disorder and** political affiliations in the Kurdish media…
56.	“That’s why KRG officials need to take a more serious look at the violations [against journalists] because this is damaging the reputation of the Kurdistan region **and its reputation of freedom**.”
57.	He has received numerous death threats and now faces **a charge of up to** five years in prison…
58.	“…this model should continue, should be enhanced, should be supported - not just for Kurdistan but for the rest of Iraq and **for the rest of** the region.”
59.	…a popular revolt has prompted commentators to ask whether the incidents in the other countries, **although isolated,** were inspired by the Tunisian event and whether the protesters were aiming to set off **a** similar **chain of** events in their nations.
60.	The Egyptian people **and the Egyptian public** have been following the events in Tunisia **with so much joy**, since they can draw parallels between the Tunisian situation and their own…
61.	"**The sense of** social justice is strongly rooted in the Koran,"
62.	"My brother is alive in all of us. He offered us so much…" his sister Leila Bouazizi told the BBC **Arabic service** in an interview.
63.	And in 1969, a young **university student** named Jan Palach initiated the use of this form of protest against the Soviet Union, in an act of self-immolation in Wenceslas Square in Prague.
64.	"If the protests begin again, not just me, all of my family are prepared to be killed **in the demonstrations** to get freedom," said Mr Iman, **a retired Kurd** aged 62.
65.	Chomsky is emeritus professor of linguistics and philosophy at the Massachusetts Institute of Technology **in Cambridge, Mass**.
66.	Had Saddam stayed in power, it is likely **that at some point**, the rest of Kurdistan would have been covered with nerve gas…
67.	The generals who sent our young soldiers to war in Iraq are **cashing in by** serving the interests of families who are fundamentally refusing to share Iraq’s oil wealth…
68.	He said his son was hit **in the mid-section** by a live bullet fired by Kurdish security forces on February 19 and died in hospital later **that day**.
69.	About 2am, masked security forces broke up the crowd **with batons**, Mr Kamal said. "People

	were panicking, running away **from the square,** and they arrested about 40 people."
70.	After a rally **at Sera Square** on February 19, about 25 activists gathered at a shisha cafe… to organise a prolonged campaign, said **one of the attendees**, a lawyer named Karwan Kamal.
71.	"I don't think that anybody could deny that there is a certain level of corruption in Kurdistan, and I'm sure it's everywhere else too. I think**, in some cases**, it's highly exaggerated."
72.	He said he was severely beaten, showing pictures **taken afterwards** of his bruised arm…
73.	When Frank Wisner, the seasoned U.S. diplomat and envoy of President Obama, met with Hosni Mubarak **on Tuesday,** Feb. 1, the scene must have been familiar to both men.
74.	Mubarak would surely have warned Wisner that without him, Egypt would fall prey to the radicalism of the Muslim Brotherhood, **Egypt's Islamist political movement**.
75.	…to refrain from any violent response to the hundreds of thousands in the streets. **But a day later, those streets** — which had been remarkably peaceful since the demonstrations began — turned violent.
76.	"I don't see a clear policy," Venezuelan opposition leader Leopoldo Lopez - **a good example of the sort of dissident** Obama promised to defend told me.
77.	Mubarak had allowed some freedom of speech and assembly **surrounding the 2005 elections.**
78.	…who embarked on an ambitious effort to restructure the Egyptian economy, lowering taxes and tariffs, eliminating regulations **and reducing subsidies**.
79.	From 2006 to 2008, the economy expanded about 7% a year**, and even last year,** after the economic crisis, growth came in at almost 6%.
80.	Mubarak coupled the forward moves in the economy with a series of harsh**, backward steps** politically.
81.	Egypt's Fundamental Law of 1882 was an advance over almost all Asian and Middle Eastern constitutions **at the time.**
82.	Israel might have to ask itself what policies it will have to pursue **to create stability** with a democratic Egypt.
83.	The Financial Times recently reported that the semi-autonomous Kurdistan region exports **an average of** 175,000 barrels of oil per day…
84.	It's because we do not hear much about these nations **and small regions** in our media.
85.	Relying on their curious interpretation **of the Constitution**, Baghdad then blacklisted any companies willing to sign separate deals with authorities in Erbil.
86.	The main answer centers on trust – agreements on paper are one thing, while actual control and management of production **on the ground** does more to guarantee receipt of oil revenues.
87.	Whomever awards contracts **and concessions tend to** be in a position to demand bribes and kickbacks from the oil companies competing for them.
88.	So, **in your view**; if Iraqi government back off the democracy development process, what happens to the future of Iraq?
89.	The West should never give up on the democratization in Iraq, because a democratic Iraq is more important than any other countries **put together really**,
90.	I think no constitution is perfect **as soon as it might**, if you look at US constitution it has been amended many times, if you think about first US constitution there was still slavery…
91.	Iraq is making 6 million barrels of oil per day, or more, for the KRG to get 17% of **6 million barrels per day** is better than getting money from the only oil in Kurdistan…
92.	So, **in your opinion**; how far creating obstacles for sharing the oil revenue questions the sovereignty of Iraq as a federal state?
93.	You know, now we've been waiting since 2003 to get a real oil and gas law in place, and it is 2011 we're probably not that close to get **oil and gas** law in place…
94.	...yes there definitely will be a struggle as the US is leaving between provinces and the federal government **and between the districts and the provinces for sure**.
95.	…in case any struggle, conflict or civil war take place between the main Iraqi components or if there is going to be any external intervening **especially by the Iraqi neighboring states**, do you think USA will be interfering in a way or another to support the Iraqi government?
96.	…most Iraqis want to have a system where the political differences can be workout through nonviolently means, **not through decree, and not by elites**…
97.	…**we remember** the large-scale incursions by Turkey back in the 1990s, when the Kurdish Region of Iraq was suppose to be a safe haven, declared by the United Nations…
98.	…the United States had no objections **what so ever** as the Turkish incursion…

99.	So, how far do you see **the probability that** Iraq may collapse just like the former Yugoslavia?
100.	I really think that as part of the broader you awakening as seen into democracy, as seen in the Middle East, **I am hoping** will stretch for Iraq both in terms of demanding greater democracy…
101.	Professor O'Leary is a member in the team that work in the United States on the implementation of the Article 140 and **the restoration of** the disputed areas to be rejoined to Kurdistan Region.
102.	...Kurdistan Region is entitled to do so by itself and **that the Kurds** can take serious and necessary steps **in that respect**.
103.	(after all it re-joined Iraq as a voluntary act, and the Constitution is defined **in its Preface** as voluntary union of land and people).
104.	There's no anti-intellectual vibe**, no iconoclastic edge to their demeanor.**
105.	Former CIA super-lawyer John Rizzo tells PBS in **an upcoming episode of** "Frontline" that… Obama "changed virtually nothing with respect to existing CIA programs and operations."
106.	The conversation would return to the **latest twist in** the peace process.
107.	It risked just such a breakdown when it disregarded **the recommendation of its military commanders** that some U.S. forces remain in Iraq…
108.	On March 5, the group set up camp in Sera Square and played films **to entertain about 500 people** who intended to stay the night.
109.	When the U.S. Army entered Iraq, we knew nothing about the Iraqi opposition, except what we'd heard from **a couple of** exiles.
110.	One of Zahid Mahmoud Imam's six sons was shot to death during anti-government protests in Iraqi Kurdistan **this year.**
111.	UK Trade and Investment**, the government body** running the trip, has become concerned that British companies are not well-positioned to take advantage of the new revenues…
112.	…Sulaymaniyah and towns across the province on Feb. 17, protesting government corruption, **high unemployment** and a lack of **basic services**.
113.	But in most of the students that I see, I note **a thirst for** new ideas, for new ways of doing things and a drive to bring what they learn in the UK back to Kurdistan.
114.	She spends hours bent over a **small stove or** fireplace preparing meals for an extended family.
115.	by continuing to provide **an unspoken "buffer" along** the Green Line that separates Iraqi Kurdish and Arab forces **in the north**…
116.	In Cairo, the burning down of the Israeli embassy last weekend was the latest incident marking the hostility **at street level** between post-Mubarak Egyptians and Israel.
117.	The PKK has killed about 50 Turkish security personnel in recent weeks since it ended its ceasefire **earlier in the year**.
118.	In many individual months in 2006 **and early 2007**, Iraqi casualties from terrorism were greater, **as a percent of the country's population**, than the casualties America experienced on 9/11.
119.	This approach would acknowledge the waning importance of state borders around the globe and focus on building strong cultural and economic links **-- and maybe ultimately institutions --** that span political boundaries.
120.	Students are nicely dressed, **most at a business casual level.**
121.	Others link the withdrawal to what they call 'democratic negligence,' arguing for greater international efforts to resolve ethnic tensions in Kirkuk **before the drawdown.**
122.	…I gathered with leaders from Sudan and around the world in September to make it clear that the international community was united **in its belief** that this referendum had to take place …
123.	**Within the two months of demonstrations**, ten people were killed and hundreds wounded **by the ruling party's armed forces**.
124.	Joost Hiltermann is the deputy programme director, Middle East and north Africa for the International Crisis Group**, a non-government conflict resolution organisation**
125.	...leaders from both northern and southern Sudan — backed by more than 40 nations **and international organizations** — agreed to work together…
126.	But **at the moment**, even if our military had unlimited funding - which it doesn't - the Pentagon is not equipped to launch democracy in Libya.
127.	Overall, the isolation of Israel, the democratic uprisings in the Arab world, **the weakness of the Arab states**, and the diminished strength of the US in the region have all worked to Turkey's advantage.
128.	As U.S. troops draw down, American diplomats and aid workers have a tough, **but potentially rewarding**, challenge.

129.	When the air campaign began last spring, he was on the verge of massacring the opposition in **the rebel stronghold of** Benghazi.
130.	…it is in the commercial interests of both Kurdistan and the UK **and companies on both sides** to take advantage of the growing market in Kurdistan.
131.	Two of them have made among the largest discoveries of oil and gas **anywhere in the world** over the last few years...
132.	UK firms are providing **premises management** and management more generally in Erbil's hotels.
133.	But it does give us an opportunity to reflect on the state of relations between the UK and its various hosts **around the world**.
134.	Speaking personally, I would not put spending money picking up litter that shouldn't be dropped in the first place **at the top of my** list of government spending.
135.	The size of the UK presence at the Erbil Trade Fair… was evidence **of the range of the UK offer and** of the strong interest present in the UK in forging stronger trade & investment links…
136.	But **fair is fair**; whatever happens next **— a big question —** Obama has succeeded in toppling one of the most loathsome creatures on the international stage.
137.	Investment is pouring in, not just from **a vast array** of Turkish companies, but from American oil companies like Exxon...
138.	In Kurdistan today, there is a freer and more open—though far from perfect—climate **for expression** than in Iraq as a whole
139.	U.S. diplomats **in Baghdad** are trying to help Iraq's Kurdish president and foreign minister defuse the incipient conflict...
140.	Investors of all stripes descend on the Iraqi Kurdish capital to spend their dollars lured by high **– indeed inflated –** figures for suspected oil and gas reserves and promises of commensurate returns.
141.	It has made every effort to diversify the countries **of provenance**, signing contracts with outfits from the US, UK, France, Germany, China and others…
142.	…and their unrelenting struggle to incorporate "disputed territories" they claim were part of a historic – **albeit undefined and** undelineated – Kurdistan.
143.	Several factors will probably constrain the Kurdish leadership in its attempt to free the region from the chains binding it to Iraq**, a profoundly unhappy relationship of duelling nationalisms**.
144.	**The most likely candidate,** Turkey, has indicated that, while it is eager to serve as the principal export channel for oil and gas…
145.	For the event organisers, CWC, this is a first; their previous conferences focused on Iraq as a whole – **not any more, though**.
146.	The stable Kurdistan region, however, is moving ahead, despite **being at the centre of** these disputes.
147.	The two countries also have a common foe **in the shape of** festering Kurdish insurgencies which engage in persistent guerrilla attacks.
148.	"It is articles like this that I am most proud of," he said **in his office** just two days before his most recent arrest.
149.	Sir John Major agreed to save the Kurds fleeing from Saddam in 1991 and to institute a **safe haven and** no-fly zone under which Kurdistan sheltered until liberation in 2003.
150.	We are approaching the time in the diplomatic calendar when British embassies around the world celebrate the Queen's Birthday **with, what else, but a party**.
151.	But Libya was the limit for the Obama administration, Britain and France: There will be no such operation in Syria or Yemen, **goes the constant refrain**.
152.	Israel's previous prime minister, Ehud Olmert, had to resign because he was accused of illicitly taking **envelopes stuffed with** money from a Jewish-American backer
153.	"That's why we have a great amount of unprofessional, **unbalanced, even scandalous,** journalism on our streets that don't give any attention to journalism ethics and values. Their only job is to focus their attention toward scandalous cases and **some of them just produce** lies"
154.	...judge me on my performance, on how I deliver government services **and collect the garbage** and create jobs — not simply on how I "resist" the West or Israel.
155.	…I'm not surprised that George W. Bush's remaining supporters **now feel good** about the "freedom agenda" he sometimes advocated and sometimes forgot while in office.
156.	This means that the bloodshed in those countries could **drag on indefinitely, and** grow steadily

	worse.
157.	**Buoyed by a strong and** stable security and political environment, the region is going through a 'dash for modernity'.
158.	Baghdad is accusing Erbil of seeking to tear up the country, and **has incurred the reciprocal** Kurdish charge that Iraq's rulers are unreconstructed Arab nationalists…
159.	**He said the party wanted** to show the population that it was not afraid to attack citizens…
160.	More than two months of anti-government demonstrations have led to violent crackdowns **on what have been predominantly peaceful protests**.
161.	But, we see that Iraqi government hasn't been able to resolve the Sunni – Shiite conflict and the suspended problems **of the Kurds regarding the disputed area**…
162.	**Across the Region** Turkey's approximately 15 million Kurds, a small minority of which have waged a terrorist campaign against the government…
163.	**The Next Syria** Second, the U.S. can be an advocate for a post-Assad political arrangement in Syria…
164.	**New Regional Dyamics** Finally, the U.S. can use its good relationships with the Kurds in Iraq to counsel pragmatism as they assess the new regional dynamics.
165.	And in Bahrain, despite the efforts of the monarchy that effect for democracy to struggle as Shiite sectarian, they were **Shiites and Sunnis all** saying "We are Bahrainis".
166.	...we have contacted Professor Knight and addressed few questions about the topic described above, and he replied to our questions **in an exclusive interview to Gulan Magazine**…
167.	…we have addressed few questions to Professor O'Leary **in an exclusive interview to Gulan Magazine** regarding to the current situations in Iraq…
168.	Joost Hiltermann is the deputy programme director, Middle East and north Africa for the International Crisis Group, **a non-government conflict resolution organisation**
169.	The United States**, as WINEP's Michael Knights advocates,** should encourage intelligence sharing between Baghdad and Arbil…
	3. Omission at the clause level
1.	Demonstrators have criticized the ethnic and sectarian quotas used to form the new government, **which encourage corruption and hamper efficient delivery of services.**
2.	Dengbêj disappeared **following the criminalisation of the Kurdish language** after the 1980 military coup but have re-emerged…
3.	Protests, after all, are bad for business**, and business is booming in Kurdistan**.
4.	The Talabani and Barzani families have made a temporary peace as they divide up the riches of power and use former American generals and diplomats to tend to the details of keeping Washington happy enough **so the Kurdish gravy train does not run off the tracks**.
5.	…signing contracts with outfits from the US, UK, France, Germany, China and others… to secure the region's protection**, should the need arise**…
6.	On Tuesday, **it was reported that** a second man had set himself on fire in Egypt…
7.	Iraqi Kurds compose about one-fifth of the country's 30.4 million people **and are concentrated in its three northernmost, oil-rich provinces**.
8.	…Blake Hounshell **writing for Foreign Policy.com** raised the prospect of a "new trend".
9.	The Middle East is a particular focus, **with David Cameron stopping at Abu Dhabi to foster business links there on the way back from a trip to Afghanistan soon after becoming prime minister.**
10.	The government includes most everyone who is anyone, except former prime minister Ayad Allawi **(whose slate placed first in the parliamentary elections last March but who hesitated too long in joining Prime Minister Nouri al-Maliki, only to see others in his mostly Sunni coalition jump on board once Shiite firebrand Moqtada al-Sadr signed up).**
11.	In Ankawa, the main Christian town in Erbil governorate, there is even special heritage protection for the property **owned by the local community.**
12.	The people who are not affiliated with either clan are protesting **the mansions and brazen corruption that is the new Kurdistan**, increasingly with violence.
13.	These guys are nothing more than mercenaries who **wrap themselves in the flag and** get wealthy on the backs of the men and woman **they once commanded**.
14.	**In a sign of how important Kurdish students could also become to the UK economy,** several universities are also attending, **including Sheffield, Durham and Derby**. They will be

	looking to take advantage of the scholarships being offered by the Kurdistan Regional Government , which helped 800 students come to the UK last year.
15.	Of the few that claim to be independent, **funding often comes from a biased source and hidden** political agendas prevail.
16.	Despite these problems Garib said there are “good seeds” amid the Kurdish media **charade that are setting a good example**.
17.	The rush to take part in the delegation also shows companies are willing to overlook the disputes over contracts **and payments that have recently marked the experience of many international businesses operating in the area**.
18.	Palach became a legend **almost overnight and still has a significant place** in Czech mythology.
19.	Death by fire as a form of protest is more prevalent in some countries, such as India**, where it is relatively more common**.
20.	Daily rallies centred on Sera Square continued, where Rebin Hardi, a well-known author, **regularly addressed the crowd**.
21.	By April 19, security forces had regained control of Sera Square and the provincial governorate had banned unlicensed demonstrations, **effectively snuffing out the protests.**
22.	Mahmood… said **he became even more frustrated** when he looked up Bahrain on Google Earth and saw vast tracts of empty land, while tens of thousands of mainly poor Shiites were squashed together in small, dense areas.
23.	…**if the Kurds of Iraq are any indication**, they are also entrepreneurial and welcoming of U.S. and Western investment.
24.	Growth stirs things up, **upsets the settled, stagnant order** and produces inequalities and uncertainties. It also creates new expectations and demands.
25.	Mubarak had allowed some freedom of speech and assembly surrounding the 2005 elections, **then reversed what little opening there had been.**
26.	As in many countries, policies that revoke subsidies and dismantle protected industries provoke public anxiety and spirited opposition from business oligarchs **(who often turn out to be those who have been protected)**.
27.	In fact, the protests in Egypt, Tunisia, Jordan and elsewhere have resonated with the broader population of the Arab world because **they came from within**, having grown organically, and were concerned with the conditions of ordinary Arabs.
28.	For five decades the Middle East has been force-fed a political discourse **based on grand ideologies**.
29.	…the Iraqi government has prepared the oil and gas laws which doesn’t match the Iraqi constitution **and wants to approve these laws**.
30.	The sooner Iraqis accept that, the soon **Iraqis think that** they take full responsibility for the country.
31.	Many observers think that; if tension re-occurs in Iraq again, **it will be difficult to have the different** components of Iraq, Kurds, Sunni and Shiite, being able to live together.
32.	When Frank Wisner, the seasoned U.S. diplomat and envoy of President Obama, met with Hosni Mubarak on Tuesday, Feb. 1, **the scene must have been familiar to both men**.
33.	American military commanders share this assessment, **which is one of several reasons** a year ago the commanders on the ground recommended **seeking Iraqi agreement** to keep some 20,000 American troops there after 2011
34.	Libya is a different case, an oil-rich state run by a brutal dictator**, who, however, is unreliable**…
35.	This approach would acknowledge the waning importance of state borders around the globe and focus on building strong cultural and economic links…**that span political boundaries**.
36.	I wondered whether my next two classes, both sections of Mathematics I **-- and therefore filled with freshmen --** would have the same feel.
37.	Many had long been denied Syrian citizenship**, effectively rendering them stateless,** until early April when President Bashar al-Assad granted nationality to 300,000...
38.	Demonstrators have criticized the ethnic and sectarian quotas used to form the new government, **which encourage corruption and hamper efficient delivery of services**.
39.	The only limitations **on how far they can go,** on how much they can achieve, are defined by the limits of my own gifts and abilities as a teacher.
40.	But Libya was the limit for the Obama administration, Britain and France: There will be no such operation in Syria or Yemen, **goes the constant refrain**.

41.	**I was delighted to see that** a UK consortium, Spectrum C2R, has just won a major contract for waste management in Salahaddin and half of Erbil...
42.	**Effective training requires professional** American troops and Iraqis working side by side until the Iraqis are capable of handling the job themselves.
43.	If they are smart, Kurds will grudgingly accept their boundaries and **work within the delicately negotiated features of** Iraq's essentially federalist constitution to chart their own course.
44.	…you hit the nail on the head, **that's we saying in Britain, you get to the point, which is that:** the federal government is fighting back against this distribution of power to the regions…
45.	...Maliki is trying to compose a new government... **a breakthrough which** the Kurdish bloc and President Barzani personally played a significant role in bringing about.
46.	Generally the response to such acts is one of horror **but it is an act that also elicits** sympathy…
	4. Omission of sentences
1.	**"There is great interest.** The Egyptian people and the Egyptian public have been following the events in Tunisia with so much joy"
2.	so it is going to be a back and forth fight that is for sure, and of US leverage and influences in Iraq reduces, **I think federalism loses one of its big supports**.
3.	**I just think of the basic maps,** the basic economics point to the fact that KRG will stay in Iraq and then these problems on the disputed borders will be painful and destructive…
4.	The few exceptions include a wave of self-immolations by Kurds in the late 1990s**, but these took place in Europe rather than on their home territory**.
5.	"My brother is alive in all of us. **He offered us so much,** he opened many doors for us because we can smell democracy and freedom now,"
6.	"**You can never say never**, and every Kurd deep down yearns for independence"
7.	The only limitations on how far they can go, on how much they can achieve, are defined by the limits of my own gifts and abilities as a teacher. **And there you have it.**
8.	**Observers think that these problems are going to be more complicated.**
9.	**That is a job for our underfunded international radio networks, especially the ones that broadcast in Arabic; for independent institutions like the National Endowment for Democracy.**
10.	**I am delighted to contribute to "Invest in Democracy" and to set out some thoughts on the future of the Kurdistan Region of Iraq.**
11.	**A region where the Kurds play a role in the national politics of Iraq, Syria and Turkey and possibly carry significant economic weight as a collective group will almost certainly be more moderate and conducive to American interests than the Middle East that many see on the horizon**.
12.	**Because of their advanced development, the Kurds of Iraq will play a leadership role for the community at large. Ideologically surprising!** The U.S. should continue to dissuade them from over- reaching and claiming a Kurdish state.
13.	Obviously, he didn't do it alone. Our NATO allies and, of course, the rebels deserve the lion's share of the credit. **And there are quibbles and critiques one can offer. We may even grow nostalgic for the devil we knew, though I doubt it.**
14.	**But Mr. Salih said he hopes to find a "silver lining" in the situation.** "The Kurd in me obliges me to be an optimist," he said.
15.	**Cross your fingers and Belgium will save us from acting by ourselves!**
16.	**Government attitudes, of course, will also need an adjustment.**
17.	**The Kurdish leader was referring to the political struggle between Iraqi Prime Minister Nouri al-Maliki, a Shiite, and the Sunni-dominated bloc led by former prime minister Ayad Allawi.**
18.	**Mr. Salih and other Kurdish leaders had supported a long-term U.S. military presence in Iraq, seeing it as a check against the central government and Kurdistan's meddlesome neighbors.**
19.	**"What we have seen in these parts are movements towards different forms of resistance, transcending the traditional cultural and religious norms."**
20.	**(Notice that more-stagnant countries like Syria and North Korea have remained more stable.)**
21.	**Some were even confused over whether Britain was "fighting the Taliban" or "Islamic fundamentalism" in Kurdistan.**
22.	**Fifth, you cannot rely on US intervention.** The American public is unhappy about the

	intervention in Iraq, and will not tolerate “going back in”.
23.	…I think when the country has gone through that and survived then it is not in a mood to do it again, very quickly. **So, I think there is no chance.**
24.	Meghan L. O’Sullivan, a professor at Harvard’s Kennedy School of Government, is a Bloomberg View columnist. **The opinions expressed are her own.**
25.	**Noam Chomsky’s most recent book, with co-author Ilan Pappe, is “Gaza in Crisis.”** Chomsky is emeritus professor of linguistics and philosophy at the Massachusetts Institute of Technology in Cambridge, Mass.

Appendix 21

Findings of the Addition Translation Procedure

No.	ST	TT	BT
1. Addition at the word level			
1.	Yet today — after 50 years of civil wars that have killed two million people and turned millions more into refugees — this is the opportunity before the people of southern Sudan.	لەبەرئەوە ئێستا دوای شەڕێکی ئەهلی **دڕندانە** کە (50) ساڵ درێژەی کێشا و گیان لەدەستدانی دوو ملیۆن کەسی لێکەوتەوە و ملیۆنانی تریشی ئاوارە و پەناهەندە کرد، ئیتر ئەو دەرفەتە لەبەردەم گەلی باشووری سوداندا فەراهەم بووە.	That is why now, after a **brutal** civil war that lasted 50 years and cause the death of two million people and turned millions more into displaced people and refugees, this opportunity came about before the people of Sudan.
2.	…the two nations that emerge succeed as stable and economically viable neighbors…	...هەردوو گەل لە باکوور و باشووردا وەکو دوو دراوسێی سەقامگیر **و پێکەوەژیاو** لەڕووی ئابوورییەوە بێکێشە و سەرکەوتوو بن...	…the two nations in north and south succeed as two stable **and co-existing** neighbours, free from problems in terms of economy…
3.	…with the exception of ending the interrogation program, Obama "changed virtually nothing with respect to existing CIA programs and operations.	...جگە لە ڕاگرتنی بەرنامەی لێپێچینەوەی **زۆردارەکی** سەرۆك ئۆباما شتی ئەوتۆی نەگۆڕی لەو بەرنامە و پرۆسانەی سی ئای ئەی هەیبوو.	…with the exception of ending the **coercive** interrogation program, President Obama did not change anything with respect to existing CIA programs and processes.
4.	Well, I want to start by Iraq, I think what we were seeing with Libya, Syria and Iran is that oppressive regimes are a lot more difficult to get rid of than what might appear.	من نامەوێت باسی عێراقی **ئەمڕۆ** بکەم، ئەگەر بەخێرایی باسی ئەم ئەم مەسەلەیە بکەین، ئەوا ئەوەی لە لیبیا، سوریا و ئێراندا دەبینین، ئەو ڕاستیەیە کە ڕزگاربوون لە ڕژێمە سەرکوتکارەکان زۆر دژوار نییە وەك ئەوەی دەردەکەوێت،	I do not want to start by **today's** Iraq, I think what we were seeing with Libya, Syria and Iran is that oppressive regimes are a lot more difficult to get rid of than what might appear.
5.	It is commonly argued that oil cannot be a motive for the intervention because the West had access to the prize under Gadhafi.	لەلایەکی ترەوە کۆدەنگییەك لەسەر ئەوە هەیە کە نەوت پاڵنەری **سەرەکی** دەستوەردان نییە، چونکە نەوت دەستکەوتێکە خۆرئاوا دەیتوانی لەسایەی حوکمی موعەمەر قەزافیدا چنگی بکەوێت،	On the other hand, there is a consensus that oil is not a **main** motive for intervention, because oil is a gain that the West could get access to under the rule of Moammar Gadhafi.
6.	The Arab Spring has deep roots. The region has been simmering for years.	ئاشکرایە کە ئێستا ڕەگەکانی بەهاری عەرەبی قوڵبوونەتەوە، چونکە ئەم ناوچەیە ساڵانێکی دوورودرێژ **لەسەرخۆ** دەکوڵا...	It is clear now that the roots of Arab Spring have deepened, because this region has been **calmly** simmering for many years….
7.	Iran, the Arab dictators and, most of all, Al Qaeda did not want a democracy in the heart of the Arab world,	ئێران، دیکتاتۆرە عەرەبەکان و لە هەموشیان **ترسناکتر** ئەلقاعیدە دیموکراسییان لەناوجەرگەی جیهانی عەرەبدا نەویست،	Iran, the Arab dictators and, most **dangerous** of all, Al Qaeda did not want a democracy in the heart of the Arab world,
8.	During these days… a host of people from different sectors of society had a chance to express their ideas about how to move forward as a society.	لەو ماوەیەشدا ... هەمو کەسێك... دەرفەتی دەربڕینی **خەم و** بیرۆکەکانی خۆیان هەبو سەبارەت بەچۆنێتی بەرەوپێشبردنی کۆمەڵگە لەسەر ئاستی ناوخۆ و لەسەر ئاستی نێودەوڵەتیش.	In this duration… everybody... had a chance to express their **sorrows and** ideas about how to move forward the society at the national and internal level.
9.	So as the region erupts in protests seeking democracy, a basic question arises: What took so long?	کەواتە لە کاتێکدا ئەو ناوچەیە خۆپیشاندانی **گەورە** روی تێکردوە، پرسیارێك لێرەدا دێتە کایەوە: چی درێژی خایاند؟	So as the region erupts in **large** demonstrations seeking democracy, a basic question arises: What took so long?
10.	"Britain will be a friend to the Kurds in certain areas if it suits this country's economic	هەروەها گوتیشی ... "ڕاستە بەریتانیا هاوپەیمانە لە هەندێک لایەنەوە کە بەرژەوەندی ئابووری خۆی تێدا	He also said "it is true that Britain is an ally in some respects that its economic

	interests but will ignore or be apathetic to Kurdish demands if not," he added.	پارێزراوە، بەڵام بۆ داواکارییە **<u>گەورەکانی</u>** کورد زۆر توندە و بە پێچەوانەی ئەو هاوپەیمانێتییەش بڕیار دەدات."	interests are preserved, but it is tough towards the Kurdish **<u>great</u>** demands and it decides in contrast to this alliance,"
11.	According to Iraqi constitution Iraq must be a federal state, but it has been 8 years since the toppling of the former regime, but Iraq is still a central country.	بە پێی دەستوور عێراق وڵاتێکی فیدراڵیە، بەڵام ئەوەی بەدی دەکەین ئەوەیە لە هەشتساڵی ڕابردوودا، لە دوای ڕووخانی ڕژێمی پێشوەوە، حکومەتێکی مەرکەزی **<u>بەهێز</u>** لە عێراقدا هەیە،	According to the constitution, Iraq is a federal state, but it has been 8 years since the toppling of the former regime, there is a **<u>strong</u>** central government in Iraq.
12.	It's true that John Bolton, former U.N. ambassador and present Fox News employee, has declared that "strong American words (and actions) were amply warranted" in Libya.	جۆن بۆڵتن، باڵیۆزی پێشوی نەتەوە یەکگرتوەکان، راستی کرد کاتێك رایگەیاند "وشەی بەهێز و کرداری **<u>جددی</u>** پێویست بو لە لایەن ئەمەریکاوە بدرێن" سەبارەت بە لیبیا.	John Bolton, former U.N. ambassador, was right when he has declared that "strong words and **<u>serious</u>** actions were necessary to be warranted by America" regarding Libya.
13.	I wish them all very peacefully as a head, and God bless Iraq.	هیوای ئەوەیان بۆ دەخوازم ساڵی داهاتوو ساڵێکی پڕ ئاشتی و **<u>گەشەکردن</u>** بێت بۆ عێراق.	I wish next year is a year full of peace **<u>and growth</u>** for Iraq.
14.	And that is what I expect the scholars going to the UK to come back with: ideas and 'know-how' for change.	هەر هەمان شتیش لەو خوێندکارانە چاوەڕێدەکەم کە دەچنە بەریتانیا و بە بیرۆکەی **<u>نوێ</u>** بێنەوە و "بزانن چۆن" گۆڕانکاری دەکرێت.	And that is what I expect from the students to go to Britain to come back with **<u>new</u>** ideas and 'know-how' for change.
15.	Kurdistan arguably failed in its negotiations in the formation of the last federal government: it spent unnecessary political capital on the presidency, failed to specify demands which could have been undertaken by the executive without the passage of laws…	بە بۆچوونی من کوردستان لە وتووێژەکانیدا بۆ پێکهێنانی حکومەتێکی فیدرالی شکستی هێنا، هەروەها سەرمایەیەکی سیاسی **<u>زۆری</u>** بۆ سەرۆکایەتی عێراقدا کە پێویست نەبوو، هەروەها کوردستان لە دیاریکردنی ئەو داواکاریانەی دەکرا لەلایەن حکومەتی عێراقەوە بەبێ دەرکردنی یاسای **<u>تازە</u>** بهێنرێنەدی...شکستی هێنا.	Kurdistan failed in its talks in the formation of a federal government: it also spent **<u>much</u>** political capital on the Iraqi presidency which was not necessary, Kurdistan also failed to specify demands which could have been undertaken by the Iraqi government without the passage of **<u>new</u>** laws…
16.	…I think there is a very low chance of civil war in Iraq now, I think what we had in 2006 and 2008 was close to civil war…	...پێم وایە ئەوەی لە ساڵی 2006 تا ساڵی 2008 ڕوویدا **<u>زۆر</u>** نزیك بووە لە شەڕی ناوخۆوە...	…I think there is a very low chance of civil war in Iraq now, I think what happened from 2006 to 2008 was **<u>very</u>** close to civil war…
17.	We are delighted that so many are choosing to come to the UK…	ئێمە **<u>زۆر</u>** خۆشحاڵین بەوەی زۆر لە خوێندکارەکان بەریتانیایان هەڵبژاردووە...	We are **<u>very</u>** delighted that so many students have chosen the UK…
18.	Other financial services such as risk assessment and accounting are also crucial to growth.	خزمەتگوزارییە داراییەکانی دیکەش وەك هەڵسەنگاندنی مەترسی و ژمێریاری **<u>زۆر</u>** گرنگن بۆ گەشەپێدانی ئەم بوارە.	Other financial services such as risk assessment and accounting are also **<u>very</u>** important to develop this field.
19.	..it's important for the Kurdish people to recognize the crude self-interest that has motivated Britain's policy toward the Kurdish people."	..بۆیە **<u>زۆر</u>** گرنگە کورد لەو بەرژەوەندییەی بەریتانیا ئاگادار بن کە لەم دواییانەدا ئاڕاستەی سیاسەتی دەرەوەی بەریتانیای کردووە بەرامبەر بە کورد.	…it is **<u>very</u>** important for the Kurds to be aware of these interests of Britain that have been recently directed to Britain's Foreign Policy in relation to the Kurds.
20.	Self-immolation as a public protest is rare in the Muslim world, says Dr Michael Biggs, a lecturer at the department of sociology at the University of Oxford…	کتۆر مایکڵ بیگز مامۆستای کۆمەڵناسی زانکۆی ئۆکسفۆرد... دەڵێت لە جیهانی ئیسلامدا **<u>زۆر</u>** بەکەمی شۆڕشی سیاسی بەشێوەی خۆکوژیی دەردەکەوێت.	Dr Michael Biggs, teacher of sociology at the University of Oxford… says in the Islamic world **<u>very</u>** rarely a political revolution occurs in the form of suicide.
21.	We have also argued that Kurdistan is politically important	هەروەها ئێمە ئاماژەمان بەوەکردوەە کە کوردستان **<u>زۆر</u>** گرنگە لە ڕووی	We have also indicated that Kurdistan is **<u>very</u>** important in

	to the reform process in Iraq and the wider Middle East.	ڕیفۆرمی سیاسی لە عێراق و ڕۆژهەڵاتی کوردستاندا بە گشتی.	term so fpolitical reform in Iraq and the wider Middle East.
22.	…there are more than you would think and I hope to answer that question in future columns.	…کاری بازرگانی بەریتانیا **زۆر** زیاترە لەوەی تەسەوری دەکریٚ، هیوادارم لە وتارەکانی داهاتوومدا ئەم پرسیارە وەڵامبدەمەوە،	…there are **much** more than you would think and I hope to answer that question in future columns.
23.	…or at least he preferred to keep it out of the headlines while he concentrated on his "transformative" agenda at home.	…یان لانی کەم ئۆباما هەوڵدەدات سیاسەتی دەرەوە بەدووربگرێت لە مانشێتە **سەرەکییەکانی** ڕاگەیاندن، لەو کاتانەی تەرکیزی کردبووە سەر ئەجێندای "گۆڕانکاری" لەناو نیشتماندا.	…or at least he preferred to keep it out of the media **main** headlines while he concentrated on his "change" agenda at home.
24.	…maybe not on changing the constitution, but on creating Iraq moves to implement the constitution, that is where the problem is.	…کە ڕەنگە ئەمە هەموارکردنی دەستوور نەگرێتەوە، بەڵکو داڕشتنی ئەو یاسایانە بگرێتەوە کە دەبنەهۆی جێبەجێکردنی دەستوور، کێشە **ڕاستەقینە**کە لێرەدایە،	…this may not include changing the constitution, but include drawing up the laws that lead to the implementation of the constitution, that is where the **real** problem is.
25.	The Muslim Brotherhood has often used the slogan, “Islam is the solution.”	هەندێکجار ئیخوان ئەم دروشمەی بەکارهێناوە کە دەڵێت، "ئیسلام **تەنها** چارەسەرە."	The Brotherhood has often used the slogan, “Islam is **only** the solution.”
26.	We persuaded the Labor Government to agree to send an official trade mission to the 2010 International Trade Fair in Erbil.	ئێمە **توانیمان** بەریتانیە بە سەرۆکایەتی پارتی ئازادیخوازی بەریتانی قایل بکەین کە شاندێکی ئابوری بنێرێتە کوردستان بەمەبەستی بەشداری کردنی لە پێشانگای نێودەوڵەتی هەولێر لە ساڵی 2010.	We **could** persuade Britain, led by the Liberal Party, to send an economic delegation to participate in the 2010 International Trade Fair in Erbil.
27.	It is almost as if Kurdistan has a pent-up energy, like a spring uncoiling.	ئەمەش وا دەردەکەوێ کە کوردستان وزەیەکی شاراوەی هەیە، هەروەك چۆن سپرینگێکی **چەماو** ڕاستدەبێتەوە.	It looks like Kurdistan has a hidden energy, like a **bent** spring uncoiling.
28.	Chris Bowers is British consul general in Erbil.	کریس باوەرس، **ئێستا** کونسوڵی گشتی بەریتانیایە لە هەولێر..	Chris Bowers is **currently** British consul general in Hawler…
29.	Chris Bowers is British consul general in Erbil.	کریس باوەرس، **ئێستا** کونسوڵی گشتی بەریتانیایە لە هەولێر…	Chris Bowers is **currently** British consul general in Hawler…
30.	Chris Bowers is British consul general in Erbil.	کریس باوەرس، **ئێستا** کونسوڵی گشتی بەریتانیایە لە هەولێر…	Chris Bowers is **currently** British consul general in Hawler…
31.	Chris Bowers is British consul general in Erbil.	کریس باوەرس، **ئێستا** کونسوڵی گشتی بەریتانیایە لە هەولێر…	Chris Bowers is **currently** British consul general in Hawler…
32.	Such links go beyond any one government and we hope that people-to-people connections will sustain a friendship based on self-interest, on both sides, and on mutual respect.	ئەو پەیوەندیەش لە **ئاستی** حکومەت دەچێتە دەرەوە و هیوادارین کە پەیوەندی تاک بۆ تاک ببێتە هۆی دروست بوونی هاوپەیمانێتییەک کە لەسەر بنەمای بەرژەوەند و ڕێزی هاوبەش بێت.	Such a link goes beyond any government **level** and we hope that individual-to-individual connections will build a collation based on the principle of common interest and respect.
33.	Last March, Obama explained that we must intervene when there's a risk of massacres or genocide…	ئۆباما لە مانگی مارسی ڕابردووداو لەمیانەی باسکردنی **مەسەلەکە** ڕایگەیاند "ئەگەر مەترسی دروستبوونی کوشتارگە یان جینۆساید لەئارا بوو ئەوا دەبێت دەستوەربدەین…	Last March, Obama explained **the issue** that if there's a risk of massacres or genocide, we must intervene…
34.	But Faruq Ali, the director of the Payam satellite channel, said it is not the number of media groups operating that is the problem.	بەڵام فاروق عەلی بەڕێوەبەری کەناڵی پەیام پێیوایە **چۆنیەتی** کارکردن کێشەیە نەك ژمارەی میدیا	But Faruq Ali, the director of the Payam satellite channel believes **the way of** operating is the problem not the number of the media [outlets].
35.	You want your citizens to be rich and prosperous, so that they will have a significant stake in the wealth and prosperity of the state itself.	خواستی ئەوەتان هەبێت خەڵکی ئێوە دەوڵەمەندو خاوەن سەروەت بن، بەو شێوەیە بەرژەوەندیەکی گەورەیان دەبێت لە **پاراستنی** سەروەت و گەشەکردنی خودی دەوڵەتەکە.	You want your citizens to be rich and own wealth, this way they will have a great interest in **protecting** the wealth and development of the state itself.
36.	…remember 1991 we saw that in Iraq it shows that these	بۆ نموونە ئێمە لە **ڕاپەرینی** 1991 لە عێراق بینیمان ئەم ڕژێمانە بەرگریەکی	For example, we saw in the 1991 **uprising** in Iraq [that]

	regimes got a lot of rebellions, and in terms with the amount of the physical power like in bring to the streets they are military powers, considerable.	زۆریان هەیە، هێزێکی زۆریان لەسەر شەقام بەکارهێنا، واتە هێزی سەربازی ئەم ڕژێمانە هێزێکی گەورە و بەرچاو بوو.	these regimes have a lot of resistance, and they used a lot of forces in the streets, that means military forces of these regimes were big and considerable.
37.	…the Iraqi government has prepared the oil and gas laws which doesn't match the Iraqi constitution…	…حکومەتی عێراق **ڕەشنووسی** یاسای نەوت و گازی ئامادەکردووە کە لەگەڵ دەستووردا یەکناگرێتەوە…	…the Iraqi government has prepared the **draft of** oil and gas laws which doesn't match the Iraqi constitution…
38.	Dictators which have been overthrown through popular nonviolent movements, likely as seen in many parts of the world are able to generally create more stable democratic system,	سەبارەت بە عێراق شێوازی ڕووخانی ڕژێمەکەی جیاوازبوو، هەندێ لەو دیکتاتۆرانەی لەلایەن بزاڤی جەماوەری ناتوندوتیژیەوە ڕووخێنراون، وەك لەزۆرێك لەبەشەکانی جیهاندا بینیمان، بەشێوەیەکی گشتی ئەتوانن سیستمێکی **حکومرانی** سەقامگیر و دیموکراتی بخولقێنن،	Regarding Iraq, the way of toppling the regime was different, some of the dictators which have been overthrown through popular nonviolent movements, as we saw in many parts of the world, are able to generally create a stable democratic **ruling** system,
39.	Kurds need to recall the consequences of their own past disunity: they don't all need to be in the same party, but they do need to work together, under a common platform of constitutional rights, within Iraq and their own Region.	دەبێت کوردەکان سەرەنجامی دووبەرەکی خۆیان لەیاد بێت لە ڕابردوودا: مەرج نییە هەموویان لە یەك پارتدا کۆببنەوە، بەڵام پێویستە پێکەوە لە **چوارچێوە**ی بەرنامەیەکی هاوبەشدا کار بۆ مافە دەستوریەکانتان بکەن، ئەویش لە **چوارچێوە**ی عێراق و لە هەرێمەکەی خۆیاندا.	Kurds should recall the consequences of their own past disunity: they don't all have to be in the same party, but they do need to work together, within a **frame** of a common programme for your constitutional rights, within the **frame** of Iraq and their own Region.
40.	Still, lasting peace in Sudan will demand far more than a credible referendum.	لەپاڵ ئەمەشدا ئاشتی هەمیشەیی لە سودان پێویستی بە زۆر **هەنگاوی** زیاتر لە ڕیفراندۆمێکی باوەڕپێکراو بە ئەنجامەکانی هەیە.	Besides, lasting peace in Sudan will demand far more **steps** than a referendum with credible outcomes.
41.	Bahrain is sensitive not only because it hosts the U.S. Fifth Fleet but also because it borders Shiite areas of Saudi Arabia, the location of most of the kingdom's oil.	بارودۆخی بەحرەین زۆر هەستیار نییە، نەك تەنها لەبەرئەوەی میوانداریی کەشتیگەلی پێنجەمی ئەمریکا دەکات، بەڵکو بەهۆی ئەوەوە کە هاوسنوورە لەگەڵ ئەو ناوچانەدا کە زۆرینەی نەوتی **یەدەگیان** لێیە لەناو شانشینی عەرەبی سعودیە.	Bahrain is sensitive not only because it hosts the U.S. Fifth Fleet but also because it borders Shiite areas of Saudi Arabia, the location of most of the Kingdom's **reserve** oil.
42.	Taylor has a general knowledge of Kurdish history…	سایمۆن تەیلۆر زانیاریەکی گشتی هەبوو لەسەر کوردستان و مێژووی **هەرێمەکە**…	Simon Taylor has a general knowledge of Kurdistan **and the region**'s history…
	2. Addition at the phrase level		
1.	It is commonly argued that oil cannot be a motive for the intervention because the West had access to the prize under Gadhafi.	لەلایەکی ترەوە کۆدەنگییەك لەسەر ئەوە هەیە کە نەوت پاڵنەری سەرەکی دەستوەردان نییە، چونکە نەوت دەستکەوتێکە خۆرئاوا دەیتوانی لەسایەی **حوکمی** موعەمەر قەزافیدا چنگی بکەوێت،	On the other hand, there is a consensus that oil is not a main motive for intervention, because oil is a gain that the West could get access to under **the rule of** Moammar Gadhafi.
2.	During these days… a host of people from different sectors of society had a chance to express their ideas about how to move forward as a society.	لەو ماوەیەشدا … هەمو کەسێك… دەرفەتی دەربڕینی خەم و بیرۆکەکانی خۆیان هەبو سەبارەت بەچۆنێتی بەرەوپێشبردنی کۆمەڵگە **لەسەر ئاستی ناوخۆ و لەسەر ئاستی نێودەوڵەتیش**.	In this duration… everybody ... had a chance to express their sorrows and ideas about how to move forward the society **at the national and internal level**.
3.	…the presence of the US Troops in Iraq has helped stirrup the kind of nationalism and extremism that has given some of the terrorist groups	…بوونی سەربازی ئەمریکا لە عێراقدا دەکرێت ببێتەهۆی هەڵکشانی ناسیۆنالیزم و توندڕەوی، کە بۆتە هۆی ئەوەی **بیانوو بداتە دەست** هەندێ لە گروپە تیرۆریستییەکان بۆ هێنانی خەڵك	…the presence of the American soldiers in Iraq can cause rising the kind of nationalism and extremism to give **a pretext to** some of the terrorist groups to

	recruit.	بۆ ناو ڕیزەکانیان،	bring people to their side.
4.	What is most encouraging though is to see Kurds debating these issues freely…	بەڵام ئەوەی جێگەی خۆشحاڵییە ئەوەیە کە دەبینی کورد **لەنێو خۆیاندا** بەئازادی گفتوگۆ لەسەر ئەم مەسەلانە دەکەن…	What is most encouraging though is to see Kurds debating freely **amongst themselves** over these issues…
5.	“The Americans pulled out without completing the job they should have finished,” Iyad Allawi, the leader of the secular political bloc supported by most Sunnis, told the Reuters news agency Tuesday.	ئەیاد عەلاوی، کە سەرکردەی پارتێکە کە لە لایەن زۆرینەی سوننەوە پشتیوانی لێدەکرێت، **لە پەیامێکیدا** لەگەڵ ئاژانسی هەواڵی ڕۆیتەرز ڕایگەیاند کە، "ئەمەریکییەکان بەبێ تەواوکردنی ئەرکەکانیان کە دەبوایە تەواویان کردبا لەعێراق کشانەوە".	Iyad Allawi, the leader of a party supported by most Sunnis, said **in a statement** with the Reuters news agency “The Americans pulled out of Iraq without completing the duty they should have finished,”
6.	Legal rights are not always respected, as Kurds know.	هەمیشە ڕێز لە مافە یاساییەکان ناگیرێت، هەروەك کوردەکان **ئەم ڕاستیە** دەزانن.	Legal rights are not always respected, as Kurds know **this reality**.
7.	I say “no” because whatever happens in Iraq, even if it becomes Switzerland, we overpaid for it. And, for that, I have nothing but regrets.	دەڵێم" نەخێر "لەبەرئەوەی هەرچییەك ڕودەدات لە عێراق، تەنانەت ئەگەر ببێت بە سویسرا، زیاد لە پێویست گرنگیمان پێدا .بۆ ئەمەش، جگە لە پە شیمانبونەوە هیچی ترم نییە **بۆ وتن** .	I say “no” because whatever happens in Iraq, even if it becomes Switzerland, we overpaid for it. And, for that, I have nothing **to say** but regrets.
8.	For me, this opening is most easily seen in the enthusiasm across the government, society and ordinary people to engage with the outside world.	بۆ من ئەم کرانەوەیە لەو جۆش و خرۆشییەدا دەبینم **کە** لەنێو حکوومەت ، کۆمەڵگە و خەڵکی ئاساییدا **هەیە** بەمەبەستی تێکەڵاوبوون لەگەڵ جیهانی دەرەوە.	For me, this opening is most easily seen in the enthusiasm **that exists** across the government, society and ordinary people to engage with the outside world.
9.	I see that on a daily basis in the faces of the students outside our office waiting to apply for and receive visas to study in the United Kingdom…	من ئەوە ڕۆژانە لە دەمووچاوی ئەو قوتابیانەدا دەبینم کە لەپێش ئۆفیسەکەی ئێمە چاوەڕێی داواکردنی ڤیزان **تاوەکو بتوانن** لە بەریتانیا بخوێنن…	I see that on a daily basis in the faces of the students outside our office waiting to apply for visas to **be able to** study in the United Kingdom…
10.	Now, the struggle is being fought on the political level, but politics is a dirty game as politicians tend to fight for their own agenda…	ئێستاش ململانێکە ئاستێکی سیاسی وەرگرتوە، وەك زانراوە لەسەرانسەری جیهاندا سیاسەت گەمەیەکی قێزەونە کاتێك سیاسەتمەداران دەجەنگن **بۆ جێبەجێکردنی** ئەجندای خۆیان…	Now the struggle has taken a political shape, as is know all over the world, politics is a dirty game when politicians fight **to implement** their won agenda…
11.	…we can never do so alone unless Americans are directly at risk.	ناتوانین قەت ئەوە بەتەنها بکەین، تەنها لەحاڵەتێکدا کە ئەویش **نەخوازەڵڵا** ئەگەر خودی گەلی ئەمریکا ڕووبەڕووی ئەم مەترسییە بووەوە.	…we can never do so alone only in the case when American people themselves, **God forbid**, face this risk.
12.	Such links go beyond any one government and we hope that people-to-people connections will sustain a friendship based on self-interest, on both sides, and on mutual respect.	ئەو پەیوەندیەش لە ئاستی حکومەت دەچێتە دەرەوە و هیوادارین کە پەیوەندی تاک بۆ تاک ببێتە هۆی دروست بوونی هاوپەیمانێتییەک کە لەسەر **بنەمای** بەرژەوەند و ڕێزی هاوبەش بێت.	Such a link goes beyond any government level and we hope that individual-to- individual connections will build a collation based on **the principle of** common interest and respect.
13.	We are delighted that so many are choosing to come to the UK; delighted and proud, and we are doing all we can to make the visa process as simple as possible.	ئێمە زۆر خۆشحاڵین بەوەی زۆر لە خوێندکارەکان بەریتانیایان هەڵبژاردووە، خۆشحاڵین و لە هەمانکاتدا جێگەی شانازیشە و ئێمە **لەلایەن خۆشمانەوە** هەموو توانایەکمان بەکاردێنین بۆ ئەوەی پرۆسەی وەرگرتنی ڤیزا ئاسان بکەین.	We are pleased that so many students have chosen the UK; we are pleased and at the same time proud, and **from our side** we are doing all we can to the process of getting visa easy.
14.	This process…will help determine whether people who have known so much suffering will move toward peace and prosperity, or slide backward into bloodshed.	ئەم پرۆسەیە…یارمەتیدەر دەبێت لە دیاریکردنی **بریاری** ئەو گەلەی کە زۆرێك مەینەتی و دەردەسەری چەشتووە کە ئایا بەرەو ئاشتی و گەشانەوە هەنگاوەکانی دەنێت یاخود جارێکی تریش بەرەو دواوە بۆناو **گێژاوی** خوێنڕشتن هەڵدەخلیسکێت…	This process… will help determine **the decision of** the nation that have experienced so much suffering whether it will take steps toward peace and revive or once again slides backward into **the whirl of**

			bloodshed…
15.	As former Bush administration strategist Meghan O'Sullivan recently wrote in The Post, Iraq has fallen well short of both American and Iraqi expectations.	هەروەكو بەرپرسی پێشوی ستراتیژییەكانی ئیدارەی بۆش بەم دواییانە لە واشنتن پۆست نوسیویەتی، عێراق **لە چاوی** پێشبینیەكانی ئەمریكاو عێراقییەكانیشدا شكستی هێناوە.	As former head of strategies of Bush administration recently wrote in The Washington Post, Iraq has failed **in the eyes of** the American and Iraqis expectations.
16.	Other financial services such as risk assessment and accounting are also crucial to growth.	خزمەتگوزارییە داراییەكانی دیكەش وەك هەڵسەنگاندنی مەترسی و ژمێریاری زۆر گرنگن بۆ گەشەپێدانی **ئەم بوارە**.	Other financial services such as risk assessment and accounting are also very important to develop **this field**.
17.	A cease-fire was imposed on Gadhafi's forces, but the rebels were helped to advance to the West.	بەوجۆرە **بریاری** ئاگربەست **و دژەفرین** بەسەر هێزەكانی قەزافیدا سەپێنرا، لەولاشەوە یارمەتی شۆڕشگێڕەكان درا تاوەكو بەرەو خۆرئاوای لیبیا پێشڕەوی بكەن...	This way, a cease-fire and **no-fly-zone decision** was imposed on Gadhafi's forces, on the other hand, the rebels were helped to advance to the West of Libya.
18.	Obama also deserves kudos for taking out Osama bin Laden and for his mounting successes in killing other members of Al Qaeda.	گۆمان لەوەدا نییە ئۆباما هەقی پیرۆزباییلێكردنی هەیە بۆ لەناوبردنی بن لادن و سەركەوتنیشی لە كوشتنی ژمارەیەكی تری **سەركردە دیارەكانی** قاعیدە.	Obama certainly deserves congratulation for killing bin Laden and for his successes in killing a number of **prominent leaders** of Al Qaeda.
19.	I think the more we have a democracy from the grassroots, the less likely there going to have kind of the sectarian divisions that once again punch the country into a civil war.	پێموایە تاوەكو دیموكراسی زیاترمان هەبێت لەسەر ئاستەكانی خوارەوەی خەڵك، ئەوا ئەگەری هاتنە ئارای **ڕەوشێكی مەترسیداری** دابەشبوونی تائیفی كەم دەبێتەوە كە دووبارە وڵاتەكە بگەڕێنێتەوە بۆ شەڕی ناوخۆیی.	I think the more democracy we have at the lower levels of people, the less likely there would be **the dangerous situation of** sectarian divisions to bring the country back into a civil war."
20.	Egypt, long moribund, began growing vigorously.	میسر كە بۆ ماوەیەكی درێژ كە گەشەنەسەندوو بوو، **لەئەنجامی ئەم گۆرانكاریانە** بەشێوەیەكی بەرچاو گەشەی سەند.	Egypt that was long under progressed, as **a result of these changes** has grown remarkably.
21.	Professor O'Leary… was one of the International Constitution Consultants when he participated as a consultant in writing the Iraqi Constitution.	پرۆفیسۆر ئۆلێری... یەكێك بووە لە ڕاوێژكارانی دەستووری نێودەوڵەتی كە وەك ڕاوێژكاری **هەرێمی كوردستان** بەشداریكردووە لە نووسینەوەی دەستووری عێراقدا،	Professor O'Leary… was one of the International Constitution Consultants who participated as **the Kurdish Region's** consultant in writing the Iraqi Constitution.
22.	The Turkish Prime Minister, Tayyip Erdogan, arrived in Egypt yesterday at the start of a three-nation tour as Turkey toughens its stance towards Israel…	**دوێنێ 2011/9/12** سەرۆك وەزیرانی توركیا ڕەجەب تەیب ئەردۆگان گەیشتە میسر لە سەردانێكدا كە سێ وڵات دەگرێتەوە، ئەمەش لە كاتێكدایە كە توركیا هەڵوێستی خۆی بەرامبەر ئیسرائیل توندتر دەكات...	**Yesterday, 12/09/2012**, the Turkish Prime Minister, Tayyip Erdogan, arrived in Egypt in a tour that includes three countries as Turkey toughens its attitude towards Israel…
23.	But when I visited the American University this past November, there seemed to be one question on the minds of nearly every Kurdish student I met…	بەڵام كاتێک سەردانی زانكۆی ئەمریكیم كرد **لە كۆتایی** تشرینی دووەمی ئەمساڵ، پێدەچوو پرسیارێک لە زهنی نزیكەی زۆربەی زۆری هەموو ئەو خوێندكاراندابێت كە چاوم پێیان كەوت...	But when I visited the American University **in the end of** November this year, there seemed to be one question on the minds of the vast majority of the student I met…
24.	…he exclusively interviewed Mr. Nechirvan Barzani, the Kurdish former Prime Ministers...	...دیمانەیەكی تایبەتی لەگەڵ نێچیرڤان بارزانی سەرۆك وەزیرانی **كابینەی پێنجەمی** حكومەتی هەرێمی كوردستان كردووە،	…he carried out an exclusive interview with Mr. Nechirvan Barzani, the Prime Minister **of the fifth cabinet** of Kurdistan Regional Government.
25.	I think there is a lot of issues to deal with as article number 111, 110 and 112 all of these kind of articles are the ones that deals	پێموایە دەبێت كێشەكەلێگی زۆر چارەسەربكرێن لە پێوەندیدا بە ماددەی 111 و 110 و 112 كە پەیوەستە بە دابەشكردن **و بە دەسەڵاتە**	- I think there are a lot of issues to be resolved in relation to article 111, 110 and 112 in regard with the distribution **and**

	with distribution and goes to the federal authorities…	**حەسریەکانی** حکومەتی فیدراڵی…	**the exclusive power** of the federal government…
26.	Not many knew where Kurdistan is located, but immediately opposed their government's involvement in the region upon learning it was in Iraq.	خەلکانێکی زۆر تەنانەت نەیاندەزانی هەرێمی کوردستان کەوتووەتە کوێی **گۆی زەوییەوەش**، بەلام کە وشەی عێراقیان دەبیست تێدەگەیشتن کە هەرێمەکە لە باکووری عێراقە…	Many people even did not know where on **the earth globe** Kurdistan Region is located, when the heard the work *Iraq* they understood that the region is in northern Iraq…
27.	If that's true, Mr. Obama might still rescue the situation by delivering the message he failed to communicate in public last week:	ئەگەر ئەمە راست بێت، ئەوا بەڕێز ئۆباما لەوانەیە هێشتا **توانای** رزگارکردنی لەو قسانەی هەبێت کە هەفتەی رابردو شکستی هێنا لە دەربڕینیان.	If that's true, Mr. Obama might still have **the ability to** rescue the speeches he failed to communicate last week:
28.	Initially, I favored a more robust and decisive intervention…	لەسەرەتای **ئەو قەیرانەدا** وام بەباش دەزانی دەستوەردانی ئەمریکا لەو وڵاتە بەشێوەیەکی بەهێزتر و یەکلایکەرەوەتر بوایە…	At the beginning **of this crisis**, I favored a stronger and more decisive American intervention in that country…
29.	This week, senior Kurdistan police officers are in the UK looking at how we run fire and rescue services.	ئەم هەفتەیەش بەرپرسانی پۆلیسی کوردی لە بەریتانیان بەمەبەستی بینینی **ئەزموونی ئێمە** لە خزمەتگوزاری ئاگرکوژاندنەوە و فریاکەوتن.	This week, Kurdistan police officers are in Britain looking at **our experience** of fire extinguishing service and emergency.
30.	Under no circumstance should any side use proxy forces in an effort to gain an advantage while we wait for the final results.	نابێت هیچ لایەك لەژێر هەر بارودۆخێکدا پەنا بۆ بەکارهێنانی هێزێك لەجیاتی خۆی ببات لە هە وڵدانیدا بۆ پچڕینی دەستکەوت **لەسەر حسابی ئەوانی تر**، لە کاتێکدا لە چاوەڕوانی ئەنجامی کۆتاییداین.	No side should, under any circumstance, resort to use a force on its behalf in an effort to gain an advantage **at the expense of others**, while we are waiting for the final results.
31.	The soldiers **eventually** left the squares throughout the Suleimaniya Province…	**لەپاش (10) رۆژ**، سەربازەکان مەیدانەکانیان لەسەرانسەری پارێزگای سلێمانیدا چۆڵکرد…	**10 days later**, the soldiers left the squares throughout the Suleimaniya Province…
32.	Britain's foreign policy "is determined overwhelmingly by its economic interests...	"**ستراتیژی** وەزارەتی دەرەوەی بەریتانیا بە پێی بەرژەوەندی ئابوری ولاتەکە ئاڕاستە دەکرێت..	"**the strategy of** Britain's Foreign Ministry is directed according to the country's economic interest…
33.	The British government's foreign policies have been warmly welcomed by the Kurdistan Regional Government (KRG)…	بەڵام لەدوای راپەڕینی 1991ی کوردستانەوە سیاسەتەکانی وەزارەتی دەرەوەی بەریتانیا لەلایەن بەرپرسانی حکومەتی هەرێمی کوردستانەوە جێگەی پێشوازی لێکردن بوون…	**But after the 1991 uprising of kurdistan**, the British foreign policies have been warmly welcomed by the Kurdistan Regional Government (KRG)…
34.	He claimed Britain will ignore problems facing Kurds in Turkey and Iran…	گوتیشی هەر **لەبەر پاراستنی ئەو بەرژەوەندیانەی خۆیەتی** کە بەریتانیا کێشەی کورد لە پارچەکانی دیکەی کوردستان وەک تورکیا و ئێران پشتگوێدەخات….	He also said **because of its interests** that Britain will ignore Kurds' problem in other parts of Kurdistan such as Turkey and Iran…
35.	The UK's coalition government is headed by Prime Minister David Cameron of the Conservative Party which lobbies for increasing the British presence overseas.	لە حکومەتە هاوپەیمانەکەی ئەمڕۆی بەریتانیادا کە لەلایەن دەیڤد کامیڕۆنی سەرۆکی پارتی پارێزگارانی باڵی ڕاستەوە سەرکردایەتی دەکرێت، **بەپێچەوانەی پارتی کاری ئۆپۆزسیۆن**، ئەوان بەردەوام دووپاتی بەشداریکردنی حکومەتەکەیان دەکەنەوە لە کاروباری وڵاتانی دەرەوەی بەریتانیادا.	In today's British coalition government which is headed by David Cameron the leader of the right-wing Conservative Party, **as opposed to the opposition Labour Party**, they consistently reaffirm their government's participation in the affairs of countries outside Britain.
36.	…some British officials have vowed to boost their country's relations with the Kurds.	…چەندین بەرپرسی بەریتانی **بەتایبەت بەریرسانی پارتی پارێزگارانی باڵی راست** داوای پەیوەندیەکی زیاتری بەریتانیا لەگەڵ هەرێمی کوردستان دەکەن،	…some British officials, **especially the right wing Conservative Party officials**, ask for more relations between Britain and Kurdistan Region…

3. Addition at the clause level			
1.	Last Question: in case any struggle, conflict or civil war take place between the main Iraqi components or if there is going to be any external intervening especially by the Iraqi neighboring states, do you think USA will be interfering in a way or another to support the Iraqi government?	**ئایا پێشبینی ئەوە دەکەی لە دوای کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا** ناکۆکی لە نێوان پێکهاتە سەرەکیە جیاوازەکانی عێراقدا ڕوودات، وەك شەڕی ناوخۆیی **وەك ئەوەی هەندێ لە شارەزایان پێشبینی دەکەن** و ئایا ئەگەر دەستێوەردانی دەرەکی ڕوودات، **ئایا ئەمریکا بەرپرسیار دەبێت لەمە**، ئایا بە شێوەیەك لە شێوەکان دەستێوەردان دەکات بۆ پشتیوانی لە حکومەتی عێراق؟	**Do you expect [that] after the withdrawal of the American forces** conflicts occur between the main Iraqi components, such as civil war **as some experts expect**, and if there is external intervening, **will America be responsible for that**, and will it be interfering in a way or another to support the Iraqi government?
2.	Afren, an oil and natural gas company based in London that had focused on pan-African exploration and production, snagged a US$588.25 million deal in Kurdistan	کۆمپانیای ئەفرێنی بەریتانی، کە کۆمپاینیا نەوت و غازی سرووشتییە و لە ساڵی 2004 دا وەک کۆمپانیایەکی پان-ئەفریکایی بۆ دۆزینەوەو بەرهەمهێنانی نەوت دامەزرێندرا، بڕی گرێبەستەکەی لە هەرێمی کوردستان **کە مانگی رابردوو راگەیەندرا**، 588.25 ملیۆن دۆلارە	British Afren company, which is an oil and natural gas company founded in 2004 as a pan-African exploration and production company, its contract with Kurdistan Region **that was declared last month** is worth 588.25 million dollars
3.	Now, the struggle is being fought on the political level, but politics is a dirty game as politicians tend to fight for their own agenda, marginalizing the people and paying lip service to their demands.	ئێستاش ململانێکە ئاستێکی سیاسی وەرگرتوە، **وەك زانراوە لەسەرانسەری جیهاندا** سیاسەت گەمەیەکی قێزەونە کاتێك سیاسەتمەداران دەجەنگن بۆ جێبەجێکردنی ئەجندای خۆیان، **کە زۆربەی کات لەسەر حسابی** کەنارخستنی (تهمیش) خەڵکییە و راگوزەر سەیرکردنی داواکارییەکانی خەڵکە.	Now the struggle has taken a political shape, **as is know all over the world**, politics is a dirty game when politicians fight to implement their won agenda, **that has been always at the expense of** marginalizing the people overlooking the demands of the people.
4.	And he is also preparing a booklet about the Kurdistan Regional government under the title (Investment in the Future)….	هەروەها هەرخۆی ئامادەکاری ئەو ناميلكەيەيە كە لەسەر حکومەتی هەرێمی کوردستان بە ناونیشانی (وەبەرهێنان لە ئاييندە) **بەزمانی ئینگلیزی ئامادەی کردووە** …	And he has also prepared a booklet about the Kurdistan Regional government under the title (Investment in the Future), **[that] he has prepared in English language** …
5.	I've spent a lot of time being in KRG and I've spoken to a lot of key leaders, and one thing that I still believe is that the Kurds see their future as part of Iraq,	من کاتێکی زۆرم لە هەرێمی کوردستاندا بەسەر بردووە-بە دڵنیاییەوە هێندەی ئێوە نا-**من کاتێکی زۆرم لەو هەرێمەدا بەسەربردووە و** قسەم لەگەڵ زۆرێك لەسەرکردە سەرەکیەکاندا کردووە، ئەو شتەی هێشتا باوەڕم پێیەتی ئەوەیە کورد ئاييندەی خۆيان وەك بەشێك لە عێراق دەبينن.	I've spent a lot of time in Kurdistan Region – of course not to the extent you have - **I've spent a lot of time in this Region and** I've spoken to a lot of key leaders, and the thing that I still believe is that the Kurds see their future as part of Iraq,
6.	It hires former military generals who commanded U.S. troops and rewards former diplomats with oil deals.	ئەم عێراقەی دیکە جەنەڕاڵەکانی پێشوی سوپای ئەمەریکا بەکرێدەگرێ و دیبلۆماتەکانی پێشو خەڵات دەکات **بە بەشداری کردنیان** لە مامەڵە نەوتیەکان،	The other Iraq hires former American military generals and rewards former diplomats **by sharing with them** oil deals.
7.	The surge in Afghanistan barely appeased hawks, while his rhetoric about withdrawal barely pleased doves.	**کاتێ ئۆباما ستراتیژییەتی** زیادکردنی ژمارەی هێزەکانی ئەمریکای لەئەفغانستان **بریار لێدا** "هەڵۆکان" ڕەزامەندییەکی کەمیان نیشاندا و کاتێك لە خیتابێکیدا باسی لە کشانەوەش کرد قەناعەتی بە باڵی کۆترەکان نەهێنا.	**When Obama decided on** increasing American troops strategy in Afghanistan the hawks showed little satisfaction, while his speech about withdrawal did not persuade the doves.
8.	The demonstrators appealed to the soldiers to lay down their weapons and join in the people's campaign.	خوپیشاندەران، **کە رۆژانە رێژەیان دەگەیشتە 5,000 خۆپیشاندەر**، داوایان لە سەربازەکان دەکرد کە چەکەکانیان فڕێبدەن و بچنە پاڵ کەمپینی خەڵکییەوە، **کە لەبەرژەوەندی هەمو خەڵکی کوردستانی عێراق بو.**	The demonstrators, **that numbered 5,000 people each day**, appealed to the soldiers to lay down their weapons and join in the people's campaign, **which was for the interest of all**

			people of Kurdistan Iraq.
9.	If you obliterate terrorists with a drone, you don't have the messy political question of how to arrest, jail, interrogate or prosecute them.	چونکە تۆ کاتێك تیرۆریستان لەناو دەبەیت لەڕێگەی کوشتنیان بەفڕۆکەی بێ فڕۆکەوان، ئەوا لەهەمانکاتدا خۆت لەلایەنی سیاسی پەیوەست بەچۆنێتی دەستگیرکردنی ئەو تیرۆریستانە و زیندانیکردنیان و لێکۆڵینەوە لەگەڵیاندا ڕزگاردەکەیت ئینجا چ جای سەپاندنی **حوکم بەسەریان و ئیدانەکردنیان**.	Because when you obliterate terrorists with a pilotless plane, you get yourself rid of the political question of how to arrest and jail these terrorists, and interrogate them, let alone imposing **judgment and condemnation upon them**.
10.	…the Iraqi government is becoming totalitarian and violates the fundamentals of democracy.	... حکومەتی عێراق خەریکە دەگەڕێتەوە بۆ تۆتالیتاریەت و بنەما بنەڕەتیەکانی دیموکراسی پێشێل دەکات **و جێبەجێیان ناکات**،	…Iraqi government is returning to totalitarianism and [it] violates the fundamental principles of democracy **and not implementing them**.
11.	At no time should Kurdistan proclaim that it is, or wishes to become, a state, for such a proclamation may incite Iraq to send in its troops to “quell an insurrection.”	نابێت لە هیچ کاتێکدا کوردستان جاڕی ئەوە بدات و ڕاییگەیەنێت، یاخود گوزارشت لە خواستی بە دەوڵەت بوون بکات، لەبەر ئەوەی ڕەنگە ئەم جاڕدانە وا لە عێراق بکات سوپا بنێرێت بۆ «سەرکوت کردنی یاخیبوونێك **کە سەریهەڵداوە**»	Kurdistan should not at any time proclaim and announce or express its wish to become a state, because such a proclamation may make Iraq send in troops to “quell a rebellion **that has emerged**.”
12.	Still, if Obama were a Republican, he would be getting considerably more praise from the right for pursuing a relatively low-cost and low-risk NATO-led strategy…	**بەڵام ئەوەی گومانی تێدا نییە ئەوەیە** ئەگەر ئۆباما سەر بە "کۆماری"یەکان بوایە ئەوا دەستخۆشی زیاتری لەلایەن ڕاستڕەوەکانەوە بەدەستدەهێنا بەهۆی پەیڕەوکردنی ستراتیژییەکی کەم خەرجیی و کەم مەترسییەوە، هەرچەند بە سەرکردایەتی ناتۆش بوو...	**But what is certain is that**, if Obama belonged to the Republicans, he would get more appreciation from the rightists for pursuing a low-cost and low-risk strategy, although it was led by NATO…
13.	Kurdistan is proud of its traditions, the sense of family, of loyalty to the community and its sense of identity that has been toughened through resistance to persecution.	کوردستان شانازی بە داب و نەریت و هەستیاری بواری خێزانداری دەکات. هەروەها دڵسۆزی بۆ کۆمەڵگا و هەستکردن بە ناسنامەی خۆی بەهێزتر بووە بەهۆی خۆبەدەستەوە نەدان بۆ ئەو چەوساندنەوەی **کە لە دژی بەکار هات**،	Kurdistan is proud of its traditions, the sensitivity of family, also of loyalty to the community and its sense of identity that has been strengthened because of unyielding to the persecution **used against it**.
14.	But fair is fair; whatever happens next — a big question — Obama has succeeded in toppling one of the most loathsome creatures on the international stage.	بەڵام لێرەدا دەبێت بڵێم لەگەڵ هەموو ئەو پێشهاتانەی **دواتردا ئەوە لەو هەقیقەتە ناگۆڕێت کە** سەرۆك ئۆباما سەرکەوت لە ڕووخاندنی یەکێك لەو بوونەوەرانەی زۆرترین ڕقی لەخۆی کۆکردبووەوە لەسەر گۆڕەپانی نێودەوڵەتی.	But I should say here, with all what will happen next, **this will not change the reality that** President Obama succeeded in toppling one of those creatures who stuffed with hatred on the international arena.
15.	What goes through the mind of people when they drop litter?	ئەو کەسانە بیر لەچی دەکەنەوە کاتێك زبڵەکەیان دەڕژێننە سەر شەقامەکان **و پاشماوەکان فڕێدەدەنە سەر شەقامەکان**؟	What do those people think when they throw litter on the streets **and throw their waste** on the streets?
16.	the people of Suleimaniya Province fought a valiant nonviolent campaign in the form of street demonstrations and strikes which started on February 17, 2011	خەڵکی پارێزگای سلێمانی کەمپینێکی ئازایانەی هێمنانەیان لەشێوازی خۆپیشاندانی سەر شەقامەکان و مانگرتنیان بەرپاکرد، کە لە 2011/2/17 **دەستپێیکرد و لە 2011/4/18 کۆتاییهات**.	the people of Suleimaniya Province prevailed a brave and calm campaign in the form of street demonstrations and strikes, which started on 17/2/201 **and ended on 18/04/2011**
17.	We persuaded the Labor Government to agree to send an official trade mission to the 2010 International Trade Fair in Erbil.	ئێمە توانیمان بەریتانیە بە سەرۆکایەتی پارتی ئازادیخوازی بەریتانی قایل بکەین کە شاندێکی ئابوری بنێرێتە کوردستان **بەمەبەستی بەشداری کردنی** لە پێشانگای نێودەوڵەتی هەولێر لە ساڵی 2010.	We could persuade Britain, led by the Liberal Party, to send an economic delegation **to participate in** the 2010 International Trade Fair in Erbil.

18.	They presented a list of demands and structural changes, developed the "Road map to the Peaceful Transition of Power in Southern Kurdistan", and appealed to the international community for backing and support.	هاوڵاتیان لیستێکی داواکارییەکانیان و گۆڕانکارییە بنەڕەتیە پێویستەکان و هەروەها نەخشەڕێگای "گواستنەوەی ئاشتیانەی دەسەڵات"یان لە باشوری کوردستان خستەڕو. هەروەها داوای پشتگیریان لە کۆمەڵگای نێودەوڵەتی کرد **بە تایبەت لە ویلایەتە یەکگرتوەکانی ئەمەریکا و ئەوروپا**.	The citizens presented a list of demands and necessary basic changes and the "Road map to the Peaceful Transition of Power" in Southern Kurdistan" and they asked for support from the international community, **especially from the United States of America and Europe**.
19.	The soldiers eventually left the squares throughout the Suleimaniya Province and the people continued the hard work of organizing and defining their voices.	سەربازەکان مەیدانەکانیان لەسەرانسەری پارێزگای سلێمانیدا چۆڵکرد و **خەڵکیش شوێنی گشتییان لەبەردەستدابو** بۆ بەردەوامیدان بە کارەکانیان لە ڕێکخستن و ناساندن و گەیاندنی دەنگەکانیان **لە خەباتیاندا بۆ گەیشتن بە مافی چارەی خۆنوسین و پێکهێنانی کۆمەڵگەیەکی دادپەروەرانە**.	The socdiers left the squares throughout the Suleimaniya Province and people **got access to public places** to continue their works in organizing, introducing and expressing their voices, **in their struggle to achieve the right of self-determination and forming a just society**.
20.	Hundreds of arrests were made and many were beaten and tortured during their detainment.	سەدەها کەسیش دەستگیرکران، **هەرچەندە زۆربەیان لەدواییدا ئازادکران**، کە زۆربەیان بەتوندی دوچاری لێدان و ئەشکەنجەدان ببونەوە لەماوەی دەستگیرکردنیاندا.	Hundreds of people were arrested, **although many were later released**, most of them were subjected to beating, torture during their detention.
21.	The historic vote is an exercise in self-determination long in the making, and it is a key part of the 2005 peace agreement that ended the civil war in Sudan.	ئەو دەنگدانە مێژووییەی **کە یەکشەممە دەستییێکرد** بۆخۆی بریتییە لە پەیڕەوکردنی مافی چارەی خۆنووسین و بەشێکی سەرەکیشە لە ڕێککەوتنی ئاشتی کە لە ساڵی 2005دا ئیمزاکراوە و کۆتایی بە شەڕی ناوخۆی سودان هێنا،	The historic vote **that started on Sunday** is an exercise in the right of self-determination and is a key part of the peace agreement that was signed in 2005 and put an end to the Sudan civil war.
22.	Obama, by contrast, pulled back from an overbearing, aggressive American role…	بەپێچەوانەوە ئۆباما **سیاسەتێکی جیاوازتری پەیرەوکرد و** دوورکەوتەوە لە سیاسەتی شەڕانگێزانەی پێشووتری ئەمریکا لە ناوچەکەدا…	Obama, by contrast, **practiced a different policy and** pulled back from the previous aggressive policy of American in the region…
23.	They are evaluating, strategizing and learning from other nonviolent campaigns.	…ئەوان لە گەڕاندان بۆ فێربون لەو کەمپینە هێمنانانەی **کە بەدرێژایی مێژو رویانداوە**.	…They are in search of learning from those calm [peaceful] campaigns **that happened throughout history**.
24.	All of us who have ever engaged in nonviolent struggle for change where the common good is more important than the ideology of the few…	هەمو ئەوانەمان کە خەباتمانکردوە بۆ گۆڕانکاری **بۆ گەیشتن بە جیهانێکی دادپەرورانە و شیاو**، جیهانێك کە تیایدا چاکەی گشتی گرنگتر بێت لە ئایدیۆلۆژیای کەمینەیەك…	All of us who have struggled for change **to have a just and descent world**, a world where common good is more important than the ideology of a minority…
25.	They should clean up the mess here," said Taylor, referring to last week's riots in England.	سایمۆن مەبەستی لە زبڵدان تاڵان و ئاژاوەکانی دوو هەفتەی ڕابردوو بوو لە بەریتانیا، **کە زۆربەی شارە گەورەکانی بەریتانیای گرتەوە**…	They should clean up the litter here." Simon meant by litter the looting and riots in Britain two weeks ago **that reached many of Britain's major cities**…
	4. Addition at the sentence level		
1.	…the British firm, Consultancy for Conservation, is working closely with UNESCO and the KRG on the restoration and redevelopment of the Citadel.	…کۆمپانیای بەریتانی Consultancy for Conservation، لەنزیکەوە لەگەڵ یونسکۆ و حکومەتی هەرێمی کوردستان کار دەکات بەمەبەستی نۆژەنکردنەوەی قەڵای هەولێر، **کۆمپانیایەکی دیکەی بەریتانیاش خەریکی کێشانی نەخشەی مۆزەخانەی کوردستانە لە هەولێر**.	…the British company, Consultancy for Conservation, is working closely with UNESCO and the Kurdistan Regional Government on the restoration and redevelopment of Hawler Citadel, **anther British company is working on the design of Kurdistan Museum in Hawler**.
2.	Dictators which have been	سەبارەت بە عێراق **شێوازی رووخانی**	Regarding Iraq, **the way of**

	overthrown through popular nonviolent movements, likely as seen in many parts of the world are able to generally create more stable democratic system…	**رژێمەکەی جیاوازبوو،** هەندێ لەو دیکتاتۆرانەی لەلایەن بزاڤی جەماوەری ناتوندوتیژیەوە ڕووخێنراون، وەك لەزۆرێك لەبەشەکانی جیهاندا بینیمان، بەشێوەیەکی گشتی ئەتوانن سیستمێکی حکومڕانی سەقامگیر و دیموکراتی بخوڵقێنن...	**toppling the regime was different,** some of the dictators which have been overthrown through popular nonviolent movements, as we saw in many parts of the world, are able to generally create a stable democratic ruling system…
3.	They shared flowers, candies, handshakes and hugs with the soldiers…	**هەروەها خۆپیشاندەران ترسی ناو دڵی سەربازەکانیان رەواندەوە کە ئەوان هیچ نیازێکیان نییە ئازاریان پێبگەێنن.** جگە لەوە خوپیشاندەران گوڵ و شیرینیان بەسەر سەربازەکاندا دابەش دەکرد و تەوقەیان لەگەڵدا دەکردن و باوەشیان پیادا دەکردن.	**The demonstrators also eased the soldier’s fear that they would not have any intention to harm them**. Apart from that, the demonstrators distributed flowers and sweets to the soldiers, they shook hands with them and hugged them.
4.	…politics is a dirty game as politicians tend to fight for their own agenda, marginalizing the people and paying lip service to their demands.	...سیاسەت گەمەیەکی قێزەونە کاتێك سیاسەتمەداران دەجەنگن بۆ جێبەجێکردنی ئەجندای خۆیان، کە زۆربەی کات لەسەر حسابی کەنارخستنی (تهمیش) خەڵکییە و راگوزەر سەیرکردنی داواکارییەکانی خەڵکە**. لەم بەشەی جیهاندا، دەسەڵاتە سیاسییەکان دەرفەتێکی کەم بەو کەسانە دەدەن کە بە بربڕەی پشتی کۆمەڵگە دادەنرێن.**	…politics is a dirty game when politicians fight to implement their own agenda, which has always been at the expense of marginalizing the people overlooking the demands of the people. **In this part of the word, the political authorities give little opportunity to those who are considered the backbone of society.**
5.	They are evaluating, strategizing and learning from other nonviolent campaigns.	ئەوان ئێستا لەحاڵەتی هەڵسەنگاندن و بەستراتیژەکردندان **و سورن لەسەر بەردەوامیدان بە خەباتیان لەسەر تێهەڵکێشکردنی دەنگ و بۆچونەکانیان بە گەشەپێدانی کۆمەڵگەکەیان**. ئەوان لە گەڕاندان بۆ فێربون لەو کەمپینە هێمنانانەی کە بەدرێژایی مێژو رویانداوە.	They are now in the state of evaluating and strategizing**, and are adamant to continue their struggle and to bring together their voices and ideas to develop their society**. They are in search of learning from those calm (peaceful) campaigns that happened throughout history.
6.	All of us who have ever engaged in nonviolent struggle for change where the common good is more important than the ideology of the few, whether it be religious, economic or political, should embrace the people of the Kurdish north of Iraq in the recognition that we are all part of the same struggle.	**لەئێستادا بزوتنەوەی ناتوندوتیژی خەڵك لەسەرانسەری جیهاندا لە پەرەسەندندن و گەشەسەندندایە.** هەمو ئەوانەمان کە خەباتمانکردوە بۆ گۆڕانکاری بۆ گەیشتن بە جیهانێکی دادپەرورانە و شیاو، جیهانێك کە تیایدا چاکەی گشتی گرنگتر بێت لە ئایدیۆلۆژیای کەمینەیەك، جا چ ئاینی بێت یان ئابوری بێت یان سیاسی بێت، ئەوا دەبێت هەمومان مرۆڤی کوردی باکوری عێراق لەخۆبگرین بەو تێگەیشتنەی کە ئێمە هەمومان بەشێکین لە هەمان خەبات. **"ئەو خەڵکانەی یەکیانگرتوە هەرگیز دابەش نابن، و رۆژێکیش دێت سەردەکەوین."**	**Now people’s nonviolent movement all-over the world are evolving and developing**. All of us who have struggled for change to have a just and descent world – a world where common good is more important than the ideology of a minority, whether it be religious or economic or political, we should all embrace the Kurdish people of northern Iraq in the understanding that we are all part of the same struggle. **“Those people who are united will never separate, and will one day succeed.”**
7.	John McDonnell, a renowned MP... told Rudaw that Britain’s foreign policy “is determined overwhelmingly by its economic interests...	جۆن ماکدۆناڵ، کە پەرلەمانتارێکی ناسراوی بەریتانیایە... **ئەو بۆچوونی خۆی لەسەر پەیوەندی بەریتانیا و حکومەتی هەرێمی کوردستان بۆ (رووداو) باسکرد کە ئەو پەیوەندییە هەندێ جار زۆر پتەو دەردەکەوێ** و گوتی "ستراتیژی وەزارەتی دەرەوەی بەریتانیا بە پێی بەرژەوەندی ئابوری	John McDonnell, a renowned British parliamentarian... **He expressed his opinion to *Rudaw* about the relations between Britain and Kurdistan Regional Government that sometimes this relationship seems very strong**, and he said

		ولاتەکە ئاڕاستە دەکرێت..	“the strategy of Britain’s Foreign Ministry is directed according to the country’s economic interest…
8.	The British government’s foreign policies have been warmly welcomed by the Kurdistan Regional Government (KRG)…	**بەریتانیا کە بە دروستکەری دەوڵەتی عێراق و لکێنەری باشووری کوردستان بە عێراقەوە دادەنرێ کاتی خۆی ئەرکە ئەخاقییەکانی خۆی بەرامبەر کورد بەجێنەهێنا کە کەوتە بەر چەوساندنەوەی ئەو دەوڵەتەی ئەو بە بێ خواستی خۆی پێیەوەی لکاند.** بەڵام لەدوای راپەڕینی 1991ی کوردستانەوە سیاسەتەکانی وەزارەتی دەرەوەی بەریتانیا لەلایەن بەرپرسانی حکومەتی هەرێمی کوردستانەوە جێگەی پێشوازی لێکردن بوون…	**Britain, which is considred to have made Iraq and joined the southern Kurdistan to Iraq, did not commit to its ethical obligations twards the Kurds, who we subjected to persecusion by the country they were unwillingly linked to.** But after the 1991 uprising of kurdistnan, the British foreign policies have been warmly welcomed by the Kurdistan Regional Government (KRG)…
9.	…the recent entry of two more prominent UK based international companies, Afren and Petroceltic International, marked a new stage for UK-based companies exporting oil from Kurdistan.	...هاتنی دوو کۆمپانیای دیکەی نەوتی بەریتانی بۆ کوردستان کە لە کۆتایی مانگی ڕابردوودا گرێبەستەکانیان راگەیێندران، کۆمپانیای ئەفرێن کە بارەگای لە لەندەنە لەگەڵ کۆمپانیای پێترۆسێلتیک ئینتەرناشناڵ کە بارەگای لە ولاتی ئێرلەندایە، **دیسانەوە بەرژەوەندییەکانی بەریتانیایان لە هەرێمی کوردستاندا خستە ژێر پرسیارەوەو** هەناردەکردنی نەوتی هەرێمی کوردستانیشیان لەلایەن کۆمپانیا بەریتانییەکانەوە بردە قۆناغێکی نوێوە.	…the entry of two other British oil companies to Kurdistan whose contracts were declared in the end of last month, Afren company with its headquarters in London and Petroceltic International company with its headquarters in Ireland, **they once again brought Britain’s interest in Kurdistan into question and** marked a new stage in exporting Kurdistan Region’s oil by the British companies.
10.	…so apart from oil, I cannot find any other reason why our politicians would now argue for Britain to get more involved. They should clean up the mess here,” said Taylor, referring to last week’s riots in England.	...بۆیە نەوتی لێدەرچێت پێموانییە هیچ شتێکی دیکە هەبێت کە وا لەسیاسیەکانمان بکات داوای بەشداریکردنی زیاتر بکەن لە کاروبارەکانی هەرێمی کوردستاندا. ئەوان بابێن ئەو زبڵدانە پاکبکەنەوە کە لێرەیە." سایمۆن مەبەستی لە زبڵدان تاڵان و ئاژاوەکانی دوو هەفتەی ڕابردوو بوو لە بەریتانیا، کە زۆربەی شارە گەورەکانی بەریتانیای گرتەوە و **لە شارەکانی لەندەن، بێرمینگهام، مانچستەر و ليڤەریوڵ ئاژاوەگێران فەرهودی زۆربەی دوکانە بەناوبانگەکانیان کرد و بارەگاکانی پۆلیس و شوێنەوارە مێژوویی و ئۆتۆمبێلی سەر شەقامەکانیشیان سووتاند. ئاژاوەگێرەکان زۆرینەیان پێکهاتبوون لە گەنجانی بێکار و هەرزەکاری تەمەن ژێر هەژدەساڵ.**	…so apart from oil, I don’t think there is any other thing why our politicians would ask for more participation in the Kurdistan region’s affairs. They should clean up the litter here.” Simon meant by litter the looting and riots in Britain two weeks ago that reached many of Britain’s major cities and **in London, Birmingham, Manchester, Liverpool [where] rioters looted most well-known and shops, and set on fire police stations and historical sites and cars on the streets.** **The rioters mostly consist of unemployed youths and under 18 teenagers**.
11.	The trip forms part of a global drive launched by ministers on behalf of British companies.	**شاندە بەریتانییەکە لە 70 بازرگان پێکدێتو بڕیارە چوار ڕۆژ لە هەرێمی کوردستان بمێننەوە،** ئەو گەشتەی بازرگانەکان بەشێکە لە "هەڵمەتی جیهانی" کە لەلایەن بەرپرسانی بەریتانییەوە پشتگیری کراوە بۆ ناساندنی کۆمپانیا بەریتانییەکان.	**The british deligation consists of 70 busnesses who are going to stay 4 days in Kurdistan.** The trip forms part of a global drive launched by ministers on behalf of British companies.
12.	Chris Bowers is British consul general in Erbil.	کریس باوەرس، ئێستا کونسوڵی گشتی بەریتانیایە لە هەولێر، **پێشتر ماوەیەك لە BBC کاری رۆژنامەنووسی کردووە. دوو هەفتە جارێك ئەم**	Chris Bowers is currently British consul general in Hawler, **he was previously working with the BBC**. **He writes this**

		گۆشەیە بۆ (ڕووداو) دەنووسێ.	**column for Rudaw fortnightly**.
13.	Chris Bowers is British consul general in Erbil.	كریس باوەرس، ئێستا كونسوڵی گشتی بەریتانیایە لە هەولێر، **پێشتر ماوەیەك لە BBC كاری ڕۆژنامەنووسی كردووە. دوو هەفتە جارێك ئەم گۆشەیە بۆ (ڕووداو) دەنووسێ.**	Chris Bowers is currently British consul general in Hawler, **he was previously working with the BBC**. **He writes this column for Rudaw fortnightly**.
14.	Chris Bowers is British consul general in Erbil.	كریس باوەرس، ئێستا كونسوڵی گشتی بەریتانیایە لە هەولێر، **پێشتر ماوەیەك لە BBC كاری ڕۆژنامەنووسی كردووە. دوو هەفتە جارێك ئەم گۆشەیە بۆ (ڕووداو) دەنووسێ.**	Chris Bowers is currently British consul general in Hawler, **he was previously working with the BBC**. **He writes this column for Rudaw fortnightly**.
15.	Chris Bowers is British consul general in Erbil.	كریس باوەرس، ئێستا كونسوڵی گشتی بەریتانیایە لە هەولێر، **پێشتر ماوەیەك لە BBC كاری ڕۆژنامەنووسی كردووە. دوو هەفتە جارێك ئەم گۆشەیە بۆ (ڕووداو) دەنووسێ.**	Chris Bowers is currently British consul general in Hawler, **he was previously working with the BBC**. **He writes this column for Rudaw fortnightly**.
16.	Nadhim Zahawi MP and Meg Munn MP are Co-Chairs of All-Party Parliamentary Group (APPG) on the Kurdistan Region in Iraq	نازم زەهاوی و مێغ مۆن، هەردووكیان ئەندامی پەرلەمانی بەریتانیان، **لەو وتارەدا وەلامی پەرلەمانتار جۆن ماكدۆنێڵ، دوای بڵاو بوونەوە بۆچونەكانی لە ڕاپۆرتێكی بەشی ئینگلیزی ماڵپەڕی (ڕوودا)دا. لێرەدا ڕیۆرتەكەش بە كوردی بڵاوكراوەتەوە** .	Nadhim Zahawi and Meg Munn are both Members of British Parliament, **in this article they respond to Parliamentarian John Macdonnell after his views were published in a report in English section of Rudaw website**. **The report is published here in Kurdish as well**.
17.	Anthony D'Amato is professor of Law in Northwestern University in Chicago, and is one of the jurists who participated in the trial of war criminals of the former Yugoslavia.	پرۆفیسۆر ئەنتۆنی داماتۆ ئوستادی یاسایە لە زانكۆی نۆرس ویسترن لە شیكاگۆ، یەكێكە لەو دادوەرانەی كە دادگایی سلبۆدان میلۆسۆڤیچی سەرۆكی پێشووی یوگسلافیای لەسەر تاوانی كۆمەڵكوژی كردووەو **هەروەها ڕاوێژكاری یاسایی كۆسۆڤۆ بووە بۆ دامەزراندنی بنەما یاساییەكانی دەوڵەتی كۆسۆڤۆ**	Anthony D'Amato is professor of Law in Northwestern University in Chicago, and is one of the judges who judged the former president of Yugoslavia, Slobodan Milošević, over genocide crimes, **and he was also legal advisor of Kosovo to establish the legal principles of the State of Kosovo.**
18.	The Professor Zunes is a world-widely famous analyzer.	و لەم بوارەشدا لەسەر ئاستی جیهان وەك شرۆڤەوانێكی جیهانی ناسراوە **و بەردەوام لەسەر ئاستی كەناڵە جیهانییەكان بانگێشت دەكرێت**،	And in this regard, he is known at the world level as a world-wide analyst, **and he is continuously invited by world [television] channels**.
		5. Addition at the paragraph level	
43.	Text 6	میشێل نارئۆبید كار بۆ ڕێكخراوی (تیمەكانی دروستكەری ئاشتی) دەكات، كە ڕێكخراوێكی مافی مرۆڤە و كار بۆ كەمكردنەوەی توندوتیژی دەكات لەگەڵ تیمێك كە لەشاری سلێمانی جێگیربوە لە ساڵی (2006)ەوە. كاتێكیش كە ناوبراو لەعێراقدا نابێت لەگەڵ خێزانەكەی لە شاری (دولوس) لەویلایەتی مینیسۆتای لە ویلایەتە یەككگرتوەكانی ئەمەریكادا دەژی. بۆ زانیاری زیاتر سەبارەت بە ڕێكخراوی تیمەكانی دروستكەری ئاشتی مەسیحی.	Michelle Arnold works for the organisation of Christian Peacemakers Teams, which is a Human rights organisation working to reduce violence with a team settled in Sulaimania since 2006. When ouside Iraq, she lives with her family in Duluthy, Minnesota, USA. For more information about Christain Peacemakers Teams.
44.	Text 25	لەماوەی 3 مانگی یەكەمی ساڵی 2004دا وەك ڕاوێژكاری باڵا لەبەڕێوەبردنی حكومەتی هاوپەیمانی عیراقدا كاری كردووە.	During the first three months of 2004, he served as a senior adviser on governance to the Iraqi Coalition Provisional

		لەساڵەکانی 2002-2003 وەك ڕاوێژکار لەدەزگای ویلایەتە یەکگرتووەکاتی ئەمریکا بۆ گەشەسەندنی نێودەوڵەتی خزمەتی کردووە. خاوەنی 36 کتێبە کە لەبارەی دیموکراسییەوە نووسیونی و دیارترینیان (بەدیموکراسی بوون لەئەفریقا، چۆن خەڵك دیموکراسی دەبینن، چۆن خەڵکی خۆرهەلاتی ئاسیا دیموکراسی دەبینن، تێکۆشانەکانی ئەمریکای لاتین بۆ دیموکراسی، گۆڕانەکانی سیاسی لەچین بە بەراوورد لەگەڵ تایوەند).	Government. During 2002-3, he served as a consultant to the U.S. Agency for International Development. He has written 36 books on democracy, the most prominent of which are Democratization in Africa, How People View Democracy, How East Asians View Democracy, Latin America's Struggle for Democracy and Political change in China: comparisons with Taiwan
45.	Text 32	پرۆفیسۆر دۆماتۆ لە لـــــەمانگی ئابی 2008 وتارێکی لە گۆڤاری (JURIST) بە ناونیشانی (ئــــــــایا کوردتـــــــان لە بیرکردووە؟- Are ? (We Forgetting the Kurds بڵاوکردەوە و تیایدا ئاماژەی بەوەکردووە کشانەوەی هێزەکانی ئەمریکا لە عیراق زیانی بۆ کوردەکانی عێراق دەبێت، بۆیە ئەرکی ئەخلاقی ئەمریکایە کە پێش ئەوەی بکشێتەوە دەوڵەتی کوردستان دابمەزرێنیت، ئێمە وەك گۆڤاری گوڵان لە کاتی خۆی دیمانەمان لەسەر ئەم پرسە لەگەڵ داماتۆ کرد و ئەویش وەك ئەمجارە وەڵامی داینەوە و تەئکیدی لەسەر ئەوەکردەوە کە پێویستە ئێوە وەك کورد لەڕووی یاساییەوە بنەماکانی دەوڵەت تەواو بکەن، بۆ ئەوەی کاتێك دەوڵەت رادەگەیەنن کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی رێز لە ئیرادەتان بگرێت،	In august 2008, Professor D'Amato wrote an article, exntitled Are We Forgetting the Kurds?, in the JURIST. In the article, he has indicated that the withdrwal of the US forces from Iraq would hard the Iraqi Kurds. So, the US has an ethical obligation to establish a Kurdish state before the withdrwal. We, from the Gulan Magazine, then conducted an interview with D'Amato on this issue, he responded and stressed that the Kurds should complete the principles of statehood, so that when they announce their state, the International Community will respect their will.

Appendix 22

Translation of the Headlines

No.	ST Headlines	TT Headlines	BT	Applied Procedure
1. Opinion articles and editorials				
1.	**Dangerously** silent on human rights	**ترسناکی** بێ دەنگ بون لە مافەکانی مرۆڤ	**Danger** of being silent on human rights	Literal + transposition
2.	This Is Just the Start	ئەمە تەنها سەرەتایە	This Is Just the Start	Literal
3.	Behind Iraq's **protests**, a call for better democracy	لە پشت **خۆپیشاندانەکانی** عێراقەوە، بانگەوازێك بۆ دیموکراسیەکی باشتر	Behind Iraq's **demonstrations**, a call for a better democracy	Literal + near-synonymy
4.	Is Islam the Problem?	ئایا ئیسلام کێشەکەیە؟	Is Islam the problem?	Literal
5.	The Arab world's isn't clamoring for our help	خۆ لادان لە عێراقێکی تر	Avoiding another Iraq	Adaptation
6.	IRAQ REFLECTION: The State of the People's Uprising	حاڵەتی راپەڕینی هێمنانەی خەڵك **لە شاری سلێمانی** /عێراق	The State of the People's Peaceful Uprising **in the City of Sulaimanyah**/Iraq	Literal + explicitation
7.	**Trento's Take:** The Other Other Iraq	عێراقێکی دیکەی تر	Another other Iraq	Literal + omission
8.	Hard times looming for Iraq's Kurds	کاتە دژوارەکان بۆ کوردەکانی عێراق لە دەرکەوتندان	Hard times are appearing for Iraq's Kurds	Literal + near-synonym
9.	Turkish PM **sets out on mission** to become leader of Arab world	سەرۆك وەزیرانی تورکیا **لە هەوڵی ئەوەدایە** کە ببێت بە پێشەوای جیهانی عەرەبی	Turkish Prime Minister **is attempting** to become leader of Arab world	Literal + paraphrase
10.	Is Iraq the model for the Mideast after all?	ئایا دوای هەمو شتێك عێراق مۆدێلێکە بۆ خۆرهەڵاتی ناوەڕاست	Is after all Iraq a model for the Middle East	Literal
11.	The Kurdish strategy for Iraq: divide and exploit	ستراتیژی کورد لە عێراق: دابەش بوون و سودمەند بوون	The Kurdish strategy in Iraq: divide and exploit	Literal
12.	Obama's bold gamble on Iraq	قوماری بوێرانەی ئۆباما لەسەر عێراق	Obama's bold gamble on Iraq	Literal
13.	Obama's Happy Talk Doesn't Change Iraq Reality	قسە دڵخۆشکەرەکانی ئۆباما راستی عیراق ناگۆڕن	Obama's Happy Talks Don't Change Iraq Reality	Literal
14.	In Iraq, a return to old enmities	لە عێراق، گەڕانەوەیەك بۆ دوژمنایەتییە کۆنەکان	In Iraq, a return to old enmities	Literal
15.	The End, for Now	کۆتایی، بۆ ئێستا	The End, for now	Literal
16.	The Joy of Teaching in Iraq	چێژی وانەوتنەوە لە عیراق	The Joy of Teaching in Iraq	Literal
17.	In Sudan, an Election and a Beginning	وادەی وەرچەرخانی سودان	Sudan's Turning Period	Adaptation
18.	How Democracy Can Work in the Middle East	دیموکراسی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا	Democracy in the Middle East	Structural shift
19.	Libya and the World of Oil	بەهاری عەرەبی و پێگەی دیموکراسی	The Arab Spring and the Status of Democracy	Adaptation
20.	**Negotiating** Kirkuk	**دانوستاندن** لەبارەی کەرکوکەوە	**Negotiation** about Kirkuk	Literal + transposition

21.	Kurds May Lead **<u>the Way for</u>** the Arab Spring	ڕەنگە کوردەکان ڕابەرایەتی بەهاری عەرەبی بکەن	Kurds May Lead the Arab Spring	Literal + omission
22.	Goldberg: Obama, abroad, is adrift	سیاسەتی دەرەوە لای ئۆباما	Foreign policy under (at/with) Obama	Structural shift
23.	Kurdistan can be a model for democracy **<u>in a troubled region</u>**	کوردستان دەتوانێت ببێتە مۆدێلێك بۆ دیموکراسی	Kurdistan can be a model for democracy	Literal + omission
24.	Ethnic interests could trump economic sense	بەرژەوەندی ئابووری و ئیتنیکی	Ethnic and economic interests	Structural shift
25.	Iraqi Kurdistan Is **<u>Booming</u>**. Will It Ever Be a Separate State?	کوردستانی عیراق لە **<u>گەشەکردنی خێرادایە</u>**: ئایا هەرگیز دەبێتە دەوڵەتێکی سەربەخۆ؟	Iraqi Kurdistan Is **<u>Growing Fast</u>**. Will It Ever Be a Separate State?	Literal + paraphrase/expansion
26.	Change and Tradition	گۆڕان و داوونەریت	Change and Tradition	Literal
27.	**<u>British MPs:</u>** Kurdistan Is Important for Reform In Iraq and Middle East	کوردستان گرنگە بۆ ڕیفۆرم لە عێراق و ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست	Kurdistan Is Important for Reform In Iraq and Middle East	Literal + implicitation
28.	UK Business In Kurdistan	بازرگانی بەریتانیا لە کوردستان	British Business In Kurdistan	Literal
29.	The Queen's Birthday	ڕۆژی لەدایکبوونی شاژن و کوردستان	The Queen's Birthday **<u>and Kurdistan</u>**	Literal + explicitation
30.	Being a Good Citizen	بوون بە هاووڵاتییەکی باش	Being a Good Citizen	Literal
31.	Oil and the Balance of Power in Iraq	نەوت و هاوسەنگی هێز لە عێراقدا	Oil and the Balance of Power in Iraq	Literal
32.	**<u>Article by Professor D'Amato for GULAN magazine</u>**: I remain of the Opinion that Kurdistan Should Become a State	هێشتا لەسەر ئەو باوەڕەم پێویستە کوردستان ببێتە دەوڵەت	I am still of the Opinion Kurdistan Should Become a State	Literal + implicitation
33.	The dash for **<u>modernity</u>**	تەکانێك بەرەو **<u>مۆدێرنیزم</u>**	The dash for **<u>modernism</u>**	Literal + near-synonym
34.	16 Days of Activism Against Gender Violence	16 ڕۆژ چالاکی دژی توندوتیژی جێندەری	16 Days of Activism Against Gender Violence	Literal
		2. News reports		
35.	"The Other Iraq" not so free after all	دوای ئەو هەموە، عێراقەکەی دیکە زۆر ئازاد نیە	After all, the other Iraq is not so free	Literal + rewording or foregrounding?
36.	Kurds angry at corruption they see in their own government	کوردەکان توڕەن لەو گەندەڵیەی لە حکومەتەکەیاندا دەیبینن	The Kurds are angry at the corruption they see in their government	Literal
37.	Silenced Kurdish storytellers sing again	حیکایەتخوانە کوردە بێدەنگکراوەکان جارێکی تر **<u>گۆرانی ئەچڕن</u>**	Silenced Kurdish storytellers **<u>sing songs</u>** again	Literal + expansion
38.	Why do **<u>people</u>** set themselves on fire?	بۆچی **<u>نارازییە سیاسییەکان</u>** خۆیان دەسووتێنن؟	Why do **<u>political protesters</u>** burn themselves?	Literal + Particularisation
39.	Iraq's Kurds satisfied with autonomy, premier says	د. بەرهەم سالْح: هەموو کوردێك ئاواتی سەربەخۆییە	Dr. Barham Salih: every Kurd hopes for independence	Adaptation
40.	British MP: UK-Kurdish Relations Based On Economic Interests	جۆن ماکدۆناڵ، ئەندامی پەرلەمانی بەریتانیا بۆ (ڕووداو): بەریتانیا بەرژەوەندی لە کوردستانە بۆیە خۆی	John McDonnell, member of British Parliament, to *Rudaw*: Britain has interests in Kurdistan that is	Multiple procedures (explicitation, modulation, implicitation

		وەک هاوپەیمانی کوردستان پیشاندەدات	why it shows itself as an alliance of Kurdistan	and addition)
41.	UK mission seeks to benefit from Iraq oil boom	هەفتەی داهاتوو 70 بازرگانی بەریتانی سەردانی هەرێمی کوردستان دەکەن	Next week 70 British businesses will visit Kurdistan region	Adaptation
42.	Turkish media call for unity following quake	دوای زەمین لەرزەکان میدیای تورکیا بانگەواز بۆ یەکڕیزی دەکات	Following the earthquakes Turkish media call for unity	Literal
3. Interviews				
43.	Michael Knight to Gulan: The Federal Government is fighting back against the distribution of power to the regions and to the province	راوێژکاری پێنتاگۆن بۆ کاروباری عێراق بۆ گوڵان: حکومەتی ئێستای عێراق دەیەوێت هەرێمەکان و پارێزگاکان ئەو دەستەڵاتەیان نەبێت کە دەستوور پێی داون	Pentagon's consultant for Iraq affairs to Gulan: The current government of Iraq does not want the regions and the provinces have the power the constitution has granted them	Multiple procedures (explicitation, paraphrase, addition)
44.	Steven Zunes to Gulan Magazine: It is unfortunately that many parts of the Middle East are heading in a more democratic direction; see Iraq **retrenching into** more old style authoritarianism	ستیفن زۆنەس بۆ گوڵان: جێی داخە لە کاتێکدا زۆربەی بەشەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست هەنگاو بە ئاڕاستەی زیاتر دیموکراسیدا دەنێن، دەبینین لەعێراقدا شێوازە کۆنەکەی خۆسەپاندن **قوڵتر** **دەکرێتەوە**	Steven Zunes to Gulan: It is unfortunate while many parts of the Middle East are taking steps towards a more democratic direction, we see in Iraq the old style of authoritarianism **is deepened**	Literal + modulation
45.	Brendan O'Leary to Gulan Magazine: Only a fool would say the break-up of Iraq will never happen	براندن ئۆلێری بۆ گوڵان: نابێت کوردستان بۆ چارەسەری ناوچە جێناکۆکەکان دەستەوئەژنۆ دابنیشێت دەبێت جڵەوەکە بگرێتەدەست و پێشنیاری ڕوون بخاتەڕوو و ئیلتزامی خۆی بەرامبەر هاووڵاتیانی غەیرە کورد بخاتە ئەستۆی خۆی	Brendan O'Leary to Gulan: Kurdistan must not *stand still* to resolve the disputed territories. It must take control [of the situation] and put forward clear suggestions and make credible commitments to the non-Kurdish citizens.	Adaptation

Appendix 23

Findings of Cultural Translation Procedures

23.1 Findings of the exoticism translation procedure			
No.	***ST***	***TT***	***BT***
1.	The questions ‘**litter louts**’ as we call them in the UK, should ask themselves are: who do I want to pick up after me and how much would I want to pay them to do it?	ئەو پرسیارەی کە پێویستە "**ئاژاوەگێرانی پاشماوە**" (هەروەك چۆن لە بەریتانیا بەوشێوەیە ناودەنرێن) لە خۆیانی بکەن ئەوەیە: کێ دەبێ ئەو پاشماوەیەی من هەڵبگرێتەوە و دەبێ چەند بدەم بۆ ئەوەی ئەو کارە بکەن؟	The question “**litter troublemakers**” (as they are called in the UK) should ask themselves is: who would pick up after me and how much would I have to pay them to do it?
2.	…UK experience combined with local knowledge and an understanding that the key is to dissuade ‘**litter louts**’ from making Kurdistan look dirty.	...ئەزموونی بەریتانی و زانیاری ناوخۆیی پێکەوە کۆبکەنەوە و تێبگەن لەوەی کە کارە گرنگەکە ئەوەیە کە رێگە بە "**ئاژاوەگێرانی پاشماوە**" نەدەن بە ناشرینکردنی کوردستان.	…UK experience combined with local knowledge and an understanding that the key is not to let “**litter troublemakers**” make Kurdistan look dirty.
3.	But there are many troubling signs which suggest that his statements this week could be remembered much as George W. Bush’s proclamation of “**Mission Accomplished**” is today.	بەڵام زۆر ئاماژەی پر کێشە هەن کە پێشبینی ئەوە دەکەن وتەکانی ئەم هەفتەیەی ئۆباما زۆر لە راگەیاندنەکەی جۆرج بۆش دەچن کاتێك وتی: "**میشنەکەمان بەدەستهێنا**".	But there are many troubling signs which suggest that his statements this week could be remembered much as George W. Bush’s proclamation of “**we have achived the Mission**” is today
4.	PRESIDENT OBAMA struck a “**mission accomplished**” tone when he greeted Nouri al-Maliki at the White House last week	هەفتەی رابردو، کاتێك سەرۆك ئۆباما پێشوازی لە نوری مالیکی کرد لە کۆشکی سپی ، لە تۆنی "**میشنەکەمان بەدەستهێنا**" گیری خوارد	Last week, President Obama struck in the “**we have achived the Mission**” tone when he receieved Nouri al-Maliki at the White House
5.	It will have consequences not only for Sudan, but also for **sub-Saharan Africa** and the world.	پڕیشکی بۆ نەك هەر بۆ سودان، بەڵکو بۆ **ئەفریقای خوار بیابان** و جیهانیش دەبێت.	It will have sparks not only for Sudan, but also for **south desert Africa** and the world.
6.	Americans have never fully appreciated what a radical thing we did — in the eyes of the rest of the world — in electing an African-American with the **middle name** Hussein as president.	هاوڵاتیانی ئەمەریکا هەرگیز بە تەواوی ئەو شتە رادیکاڵەی کە کردیان بە باش تەماشا ناکەن - لە چاوی زۆربەی جیهاندا - لە هەڵبژاردنی ئەمەریکیەکی ئەفریقی کە **ناوی دوەمی** حسێنە و سەرۆکە.	Americans have never fully appreciated what a radical thing we did — in the eyes of the rest of the world — in electing an African-American with the **second name** Hussein as president.
23.2 Findings of the cultural borrowing translation procedure			
a. Borrowing from English			
1.	Al Jazeera	ئەلجەزیرە	–
2.	BBC	بی بی سی	–
3.	CIA	سی ئای ئەی	–
4.	Congress	کۆنگرێس	–
5.	dollar (19 times)	دۆلار	–
6.	cents	دسەنت	–
7.	ExxonMobil (5 times)	ئیکسۆن مۆبیل	–
8.	F-16 warplanes	فڕۆکەی ئێف-16	–
9.	Heliopolis	هێلیۆپۆلیس	عەین شەمس
10.	Jaguar [car mode]	جاکوار	–
11.	Land Rover (2 times)	لاندرۆڤەر	–
12.	lower-**caste** quotas	چینەکانی لە "**کاست**" کەمتر	Lower than **caste** classes
13.	Afren and Petroceltic	ئەفرێن لەگەڵ پێترۆسێلتیک	–
14.	**Hess** Corp	کۆمپانیای **هێس**	**Hess** company
15.	Mario Puzo’s The Godfather	(ماریۆ پوزۆ)ی گادفازەر	The Godfather’s Mario Puzo
16.	NATO (5 times)	ناتۆ	–

17.	Newt-Gingric	نیوت گینگریچ	–
18.	Opec	ئۆپێك	–
19.	PBS	تۆڕی بی بی ئێس	BPS network
20.	Pentagon (3 times)	پنتاگۆن	–
21.	petro-dollar	پترۆدۆلار	–
22.	pop music	مۆسیقای پۆپ	–
23.	Range Rover	رێنجرۆڤەر	–
24.	shisha cafe	كافتریا	–
25.	casino	كافتریا	–
26.	shopping malls (3 times)	ماركێت/ سوپەرماركێت/ سەنتەری بازاڕ	–
27.	the Guardian	ڕۆژنامەی گاردیان	The Guardian newspaper
28.	the Monitor Group	مۆنیتۆر گروپ	–
29.	the New York Times	نیویۆرك تایمز	–
30.	the Post	واشنتۆن پۆست	The Washington Post
31.	The Times	زی تایمز	Zee Times
32.	The Washington Post	رۆژنامەی واشنتۆن پۆست	The Washington Post newspaper
33.	Tripoli	تریپۆلی	تەرابلوس
34.	t-shirt	تیشێرت	–
35.	UNESCO	یونسكۆ	–
36.	upper-**caste** Indian students	خوێندكارانی خوێندنی باڵای سیستمی "**كاست**"ی هیندستان	Indian higher education students of **caste** system
37.	Walter Reed	والتە رێد	–
	b. Borrowing from Arabic		
1.	al Qaeda (11 times)	قاعیده	Qaeda
2.	Baathism/ Baathists	بەعسیەت /بەعسیەكان	–
3.	Fayyadism	فەیادیزم	–
4.	Fundamentalists (3 times)	ئوسوڵیەكان	–
5.	mullahs	مەلاكان	–
6.	jihad	جیهاد	–
7.	Koran (2 times)	قورئان	–
8.	riba	ریبا	–
9.	Sunni (27 times)	سوننه	–
10.	Shiite/Shia (24 times)	شیعه	–
11.	Muslim Brotherhood (5 times)	ئیخوان موسلیمین	–
	c. Borrowing from Persian		
1.	Straits of **Hormuz**	كەناڵی **هورمز**	The **Hormuz** Canal
2.	the Shah	شا	Shah
	d. Borrowing from Turkish		
1.	Mavi Marmara	ماڤی مەڕمەڕە	–
2.	Zaman	ڕۆژنامەی زەمان	Zaman newspaper
3.	Posta	ڕۆژنامەی پۆستە	Posta newspaper
4.	Hurriyet	ڕۆژنامەی حوررییەتە	Hurriyet newspaper
5.	Sabah	ڕۆژنامەی سەباح	Sabah newspaper
6.	Vatan	ڕۆژنامەی وەتەن	Vatan newspaper
7.	Radikal	ڕۆژنامەی ڕادیكاڵ	Radikal newspaper
8.	Star	ڕۆژنامەی ستار	Star newspaper
9.	AKP (2 times)	ئاك پارتی	AK Party
	e. Borrowing from Hebrew		
1.	Jerusalem stone	بەردی ئورشەلیم	Urshalim stone

f. Transference by cultural borrowing verbatim

No.	*ST*	*TT*
1.	Three British companies, **Heritage**, **Gulf Keystone** and **Sterling** have made significant investments into Kurdistan's oil	سێ كۆمپانیای بەریتانی: (**Heritage**, **Gulf Keystone** and **Steriling**)هەنگاوی باشیان ناوە لە كەرتی نەوت و گازی كوردستاندا...

	and gas sector…	
2.	Across Iraq as a whole, **Shell** and **BP** are the largest investors.	کۆمپانیاکانی (**Shell**) و **BP**ی بەریتانی، گەورەترین کۆمپانیای وەبەرهێنن.
3.	**Parsons Brinkerhoff** is working on a master-plan for electricity supply and generation in the KRG.	کۆمپانیای (**Parsons Brinkerhoff**) خەریکی کارکردنە لە ماستەرپلانێکدا بەمەبەستی بەرهەمهێنان و دابینکردنی کارەبا لە هەرێمی کوردستان.
4.	Companies such as **Jones Lang Lasalle** and **BTW Shiells** provide the property management advice that are making Erbil's shopping malls the envy of the rest of Iraq.	هەروەها کۆمپانیاکانی دیکەی بەریتانیا لە پشت پەردەوە، رۆڵێکی گەورەیان بینیوە لە گەشەپێدانی کەرتی بازرگانی کوردستان. کۆمپانیاکانی وەك (**Jones Lang Lasalle and BTW Shiells**) راوێژکاری کاری ئیداری ئەو سوپەر مارکێتانەی هەولێر دەکەن کە بوونەتە مایەی چاوتێبڕینی هەموو عێراق.
5.	The banking sector is still in its infancy. The only two global banks present in Kurdistan – **HSBC** and **Standard Chartered** – are both British-based.	سیستەمی بانکیش لێرە هێشتا سیستەمێکی ساوایە و تەنیا دوو بانکی جیهانی لە کوردستان هەن، ئەوانیش **HSBC** و **Standard Chartered** و هەردووکیشیان بنکەی سەرەکیان لە بەریتانیایە.
6.	UK-based companies like **Control Risk** and **Garda World** are leaders in enabling companies to enter the market safely and effectively.	کۆمپانیاکانی وەك **Control Risk** و **Garda World** ، کۆمپانیای نێودارن لەبواری ئامادەکردنی کۆمپانیای دیکە، کە چۆن بەشێوەیەکی ئارام و گونجاو بچنە بازاڕەوە.
7.	The four world leaders in accountancy services, **KPMG**, **Deloitte**, **PWC** and **Ernst and Young** all have offices that they can work out of in Erbil.	چوار لە گەورەترین کۆمپانیا خزمەتگوزاریەکان کە تایبەتن بە بواری بەرپرسیارێتی چاودێری دارایی : **KPMG**، **Deloitte**، **PWC** و **Ernst and Young**، هەموویان ئۆفیسیان لە هەولێر هەیە…
8.	For example, the British firm, **Consultancy for Conservation**, is working closely with UNESCO and the KRG on the restoration and redevelopment of the Citadel.	بۆ نموونە کۆمپانیای بەریتانی **Consultancy for Conservation**، لەنزیکەوە لەگەڵ یونسکۆ و حکومەتی هەرێمی کوردستان کار دەکات بەمەبەستی نۆژەنکردنەوەی قەڵای هەولێر، کۆمپانیایەکی دیکەی بەریتانیاش خەریکی کێشانی نەخشەی مۆزەخانەی کوردستانە لە هەولێر.
9.	That is because the region is attracting major players, evidenced none other by former **BP** chief Tony Hayward's $2.1bn deal for oil assets in the region.	هەرێم سەرنجی کریارە گەورەکان ڕادەکێشێ، وەک بەڵگەش گرێبەستی نەوتی (تۆنی هەیوەدی) بەڕێوەبەری **کۆمپانیای نەوتی بەریتانی (BP)** یە بە بڕی 2.1 ملیار دۆلار لە هەرێمدا.
10.	For the event organisers, **CWC**, this is a first; their previous conferences focused on Iraq as a whole – not any more, though.	ڕێکخەری ئەم کۆنفڕانسە بریتیە لە ڕێکخراوی **CWC** کە بۆیەکەم جارە لە هەرێمی کوردستان کۆنفڕانس ڕێکدەخەن، کۆنفڕانسەکانی پێشوتریان دەربارەی عێراق بووە بەگشتی.
11.	**MI6** intelligence officer	ئەفسەرێکی دەزگای زانیاری **MI6**
12.	**HSBC** has a group of senior investors in town.	**کۆمپانیای HSBC** کۆمەڵێك سەرمایەگوزاری هێناوەتە کوردستان.
13.	**Range Rovers** and **Jaguars** – superb British brands...	کۆمپانیاکانی ئۆتۆمبێل، وەك **Range Rovers** و **Jaguars** کە باشترین مارکەی بەریتانین بۆ ئۆتۆمبێل،
14.	**PWC** are advising the KRG on transparency. A Northern Irish company won a significant order for construction equipment. **Scott Wilson** and **GMW**, the architects, are with their local partner **ITSC** hard at work on the 'master plan' for Suleymaniya airport.	**کۆمپانیای PWC** خەریکی راوێژکارییە لەگەڵ حکومەتی هەرێمی کوردستان سەبارەت بە شەفافیەت. کۆمپانیایەکی ئیرلەندای باکوور گرێبەستێکی گەورەی بەدەستهێنا بۆ هێنانی کەلوپەلی بیناسازی بۆ کوردستان. کۆمپانیاکانی **Scott Wilson** و **GMW** خەریکی کارکردنن لەگەڵ کۆمپانیا ناوخۆییەکان بەناوی **ITSC** بەمەبەستی دانانی "ماستەر پلانی" فڕۆکەخانەی سلێمانی.
15.	I was delighted to see that a UK consortium, **Spectrum C2R**, has just won a major contract for waste management in Salahaddin and half of Erbil…	گرووپێکی بەریتانی **Spectrum C2R**، گرێبەستێکی لە سەلاحەددین و نیوەی شاری هەولێر بەدەستهێناوە بەمەبەستی چاودێریکردنی پاشماوەکان…
16.	Former CIA super-lawyer John Rizzo tells PBS in an upcoming episode of "**Frontline**" that with the exception of ending the interrogation program, Obama "changed virtually nothing with respect to existing CIA programs and operations."	لەبەرنامەی بەناوبانگی "**frontline**" تۆڕی بی بی ئێس "جۆن ریزۆ"ی پارێزەری پێشوو لە ئاژانسی هەواڵگری مەرکەزی ئەمریکا " سی ئای ئەی" وتی: "جگە لە ڕاگرتنی بەرنامەی لێپێچینەوەی زۆردارەکی سەرۆك ئۆباما شتی ئەوتۆی نەگۆڕی لەو بەرنامە و پرۆسانەی سی ئای ئەی هەیبوو".
17.	Bermuda-based **Gulf Keystone Petroleum** was a key investor in the region's oil	یەکێک لەسەرەکیترین کۆمپانیاکانی دەرهێنانی نەوتی بەریتانی لە هەرێمی کوردستان، کۆمپانیای **گۆڵف کیستۆن پێترۆلیۆم Gulf**

	industry,	**Keystone Petroleum**ه.
18.	The **Financial Times** recently reported that the semi-autonomous Kurdistan region exports an average of 175,000 barrels of oil per day	بەپێی ڕاپۆرتێکی هەفتەی ڕابردووی ڕۆژنامەی ئابووری نێوداری بەریتانی, **Financial Times** هەرێمی کوردستان ڕۆژانە 175.000 بەرمیلە نەوت هەنارده دەکات،
19.	The companies going to Iraq include a subsidiary of **BP**, **Petrofac** and other oil and gas services companies.	یەکێك لەو کۆمپانیایانەی سەردانی هەرێمی کوردستان دەکات کۆمپانیای **Petrofac**، کە یەکێکە لە کۆمپانیا بچووکەکانی سەر بە کۆمپانیای زەبەلاحی **BP** و لەگەڵ چەندین کۆمپانیای دیکەی خزمەتگوزاری نەوت و غاز،
20.	Egyptian blogger Hossam el-Hamalawy told the **BBC** that people had been comparing the Tunisian political situation with their own.	"حسام الهمالوی" ماڵپەرنووسی میسریی بە **BBC** وت هاوڵاتیان بارودۆخی سیاسی تونس لەگەڵ هەلومەرجی خۆیاندا بەراورد دەکەن.
21.	Professor Brendan O'Leary is a Lauder Professor of Political Science and the Head of (**Penn** Program) for the Ethnic Issues in the University of Pennsylvania…	پرۆفیسۆر براندن ئۆلێری ئوستادی زانستی سیاسەت و بەڕێوەبەری پرۆگرامی (**Penn**) بۆ کێشە ئیتنیەکان لە زانکۆی پەنسلڤانیا…
22.	The Kurdish government has long seen its attempt to attract international oil companies as a strategic imperative, building up from small wildcatters such as Norway's **DNO** via bigger companies such as Houston-based Marathon Oil to supermajors such as ExxonMobil	حکومەتی هەرێمی کوردستان بۆماوەیەکی درێژە هەوڵیداوە سەرنجی کۆمپانیا جیهانیەکانی نەوت ڕاکێشێت وەکو ستراتیژێکی زۆر گرنگ کە لەکۆمپانیا نەوتییە بچووکەکانی وەکو **DNO** ی نەرویژی-یەوە بنیاتنرا بۆ کۆمپانیا گەورەکانی وەکو کۆمپانیای ماراسۆن و دواتر بۆ کۆمپانیا زەبەلاحەکان وەکو ئیکسۆن مۆبیل.

23.3 Findings of the calque translation procedure

No.	***ST***	***TT***	***BT***
1.	Air Force civil engineering team	تیمی ئەندازیاری مەدەنی هێزی ئاسمانی	—
2.	al-Khalifa family	بنەماڵەی خەلیفە	—
3.	Amnesty International	ڕێکخراوی لێبوردنی نێودەوڵەتی	Amnesty International **Organisation**
4.	Anbar Governorate	پارێزگای ئەنبار	—
5.	Arab League summit	لوتکەی کۆمکاری عەرەبی	—
6.	Arab Spring (11 times)	بەهاری عەرەبی	—
7.	Baath party	حیزبی بەعس	—
8.	Bahraini royal family	بنەماڵەی شاهانەی بەحرەین	—
9.	BP	کۆمپانیای نەوتی بەریتانی	British **Oil company**
10.	British International Schools	قوتابخانەی نێودەوڵەتی بەریتانی	—
11.	Brookings Institution	دامەزراوەی برۆکینز	—
12.	Bush administration	ئیدارەی بوش	—
13.	CIA	ئاژانسی هەواڵگری مەرکەزی ئەمریکا	**American** Central Intelligence Agency
14.	Consulate General (2 times)	کونسوڵخانەی گشتی بەریتانیا	**The British** Consulate General
15.	Deputy Prime Minister	جێگری سەرۆك وەزیران	—
16.	Eastern Europe	ئەوروپای ڕۆژهەڵات	—
17.	Federal government	حکومەتی فیدڕاڵی	—
18.	first Gulf War	جەنگی کەنداوی یەکەم / جەنگی یەکەمی کەنداو	—
19.	foreign minister	وەزیری دەرەوە	—
20.	Free Officers Movement	بزووتنەوەی ئەفسەرانی ئازاد	—
21.	General Assembly (2 times)	کۆمەڵەی گشتیدا	—
22.	Georgetown University	زانکۆی جۆرج تاون	—
23.	Great Satan	شەیتانێکی گەورە	—
24.	Green Zone	ناوچەی سەوز	—
25.	Guantanamo **Bay** prison	گرتووخانەی گوانتانامۆ	Guantanamo Prison
26.	hard-left MP	ئەندام پەرلەمانێکی چەپڕەوی توند	hard-left member of parliament
27.	Human Rights Watch (3	ڕێکخراوی چاودێری مافەکانی مرۆڤ	Human Rights Watch

	times)		**organisation**
28.	Industrial Revolution	شۆڕشی پیشەسازی	—
29.	Interior Ministry	وەزارەتی ناوخۆ	—
30.	international community (3 times)	کۆمەڵگای نێودەوڵەتی	—
31.	International Constitution Consultants	ڕاوێژکارانی دەستووری نێودەوڵەتی	—
32.	International Crisis Group	گروپی قەیرانە نێودەوڵەتییەکان	International **Crises** Group
33.	International Human Rights Day	ڕۆژی جیهانی مافەکانی مرۆڤ	—
34.	international law	یاسای نێودەوڵەتی	—
35.	Iran's nuclear programme	پرۆگرامی وزەی ئەتۆمیی ئێران	Iran's nuclear **energy** programme
36.	Iraqi Association for Defending Journalists	کۆمەڵەی بەرگری کردنی عێراقی لە مافەکانی رۆژنامەنوسان	Iraqi Association for Defending Journalists Rights
37.	Islam is the solution (2 times)	ئیسلام تەنها چارەسەرە / ئیسلام و چارەسەر	Islam is the **only** solution / Islam and the solution
38.	Justice and Development Party	پارتی داد و گەشەپێدان	—
39.	the Middle East (34 times)	خۆرهەڵاتی ناوەڕاست/ رۆژهەڵاتی ناوەڕاست	—
40.	MP (4 times)	ئەندامی پەرلەمان	
41.	national council for strategic policies	ئەنجومەنی نیشتیمانی بۆ سیاسەتە ستراتیژیەکان	—
42.	National Security Council	ئەنجومەنی ئاسایشی نەتەوەیی ئەمریکا	National Security Council
43.	National Security News **Service**	**تۆری** هەواڵی ئاسایشی نەتەوەیی	National Security News **Network**
44.	Neocon	پارێزگارە نوێیەکان	Neoconservatives
45.	Nobel peace prize	خەڵاتی نۆبڵی ئاشتی	—
46.	Northwestern University	زانکۆی نۆرس ویستەرن	—
47.	Obama administration	ئیدارەکەی ئۆباما	—
48.	Ottoman Empire	ئیمپراتۆریەتی عوسمانی	—
49.	parliament building	تەلاری پەرلەمان	—
50.	Pentagon Consultant	راوێژکاری پێنتاگۆن	—
51.	presidential palace in Sanaa	کۆشکی سەرۆکایەتی لە سەنعا	—
52.	Prime Minister/PM (12 times)	سەرۆك وەزیران	
53.	radicals Islamic	ڕادیکاڵی ئیسلامی	—
54.	Reporters Without Borders	ڕێکخراوی پەیامنێرانی بێسنور	Reporters Without Borders **organisation**
55.	Reuters news agency	ئاژانسی هەواڵی رۆیتەرز	—
56.	San Francisco University	زانکۆی سانفرانسیسکۆ	—
57.	social conservatism	کۆنزێرڤاتیزمی کۆمەڵایەتی	—
58.	the Beijing Olympics	ئۆلۆمپیادی بەیجین	—
59.	the director for strategic communications at the National Security Council	بەڕێوەبەری پەیوەندییە ستراتیژییەکان لە ئەنجومەنی ئاسایشی نەتەوەیی **ئەمریکا**	the director for strategic communications at the **American** National Security Council
60.	the federal court	دادگای فیدراڵی	—
61.	the Iraq war	جەنگی عێراق	—
62.	the Middle East and North Africa	رۆژهەڵاتی ناوەڕاست و باکوری ئەفریقا	—
63.	the Queen's Birthday	رۆژی لەدایکبوونی شاژنی **بەریتانیا**	the **British** Queen's Birthday
64.	the Soviet Union	یەکێتی سۆڤیێتی جاران	The former Soviet Union
65.	Traffic Police	پۆلیسی هاتووچۆدا	—
66.	U.N. General Assembly (2 times)	کۆمەڵەی گشتی نەتەوە یەکگرتوەکان	—
67.	U.N. Human Rights Council	ئەنجومەنی مافەکانی مرۆڤ لە نەتەوە	—

		یەکگرتوەکانەوە	
68.	U.N. Security Council	ئەنجومەنی ئاسایشی نەتەوە یەکگرتوەکان	United Nation Security Council
69.	United Nations	نەتەوە یەکگرتوەکان	—
70.	University of Oxford	زانکۆی ئۆکسفۆرد	—
71.	University of Pennsylvania	زانکۆی پەنسلڤانیا	—
72.	the US (8 times)	ویلایەتە یەکگرتووەکانی **ئەمریکا**	The United States of America
73.	Vice President Joseph **R.** Biden	جۆ بایدن جێگری سەرۆکی ئەمریکا	Vice President Joseph Biden
74.	Vietnam War	شەڕی ڤێتنام	—
75.	Western Sahara	بیابانی خۆرئاوا	—
76.	World Bank	بانکی جیهانی	—
77.	World War I	یەکەمین جەنگی جیهانی	—
	23.4 Findings of the recognised translation procedure		
1.	White House	کۆشکی سپی	White Palace
2.	Arab-Israeli conflict	کێشەی عەرەب-ئیسرائیل	Arab-Israeli problem
3.	IMF	سندوقی دراوی نێودەوڵەتی	International Monetary Box
4.	the US (29 times)	ئەمریکا	American
5.	the UK (67 times)	بەریتانیا	Britain
	23.5 Findings of the translation label procedure		
1.	Arab Human Development Report	ڕاپۆرتەکانی گەشەی مرۆیی عەرەب	—
2.	Bristol University's Gender Studies Centre	سەنتەری توێژینەوەی جێندەر لە زانکۆی بریستل	—
3.	Centers for Disease Control	سەنتەری کۆنترۆڵکردنی نەخۆشیەکان	—
4.	Pew Research Center	ناوەندی توێژینەوەی پیو	—
5.	the Bahrain Center for Human Rights	سەنتەری مافەکانی مرۆڤ لە بەحرەین	Human Rights Center in Bahrain
6.	the Washington Institute for Near East Policy (3 times)	پەیمانگای واشنتۆن بۆ سیاسەتی خۆرهەڵاتی خوارو	—
7.	Vice-Chair of **the All-Party Group for Kurdistan**	Vice-Chair of **the All-Party Group for Kurdistan**	Vice-Chair of **the All-Party Group for Kurdistan**
8.	The **APPG** has sought to make the argument that it is in the commercial interests of both Kurdistan and the UK …	**گرووپی پارتەکانی نێو پەرلەمانی بەریتانیا**، هەوڵی داوە ئەوە بسەلمێنێ کەوا لە بەرژەوەندی ئابوری کوردستان و بەریتانیایە...	**The group of parties in the British Parliament** has tried to...
9.	The **APPG** seeks to raise the profile of Kurdistan	**گرووپی پارتەکانی بەریتانیا** هەوڵی داوە ناوی کوردستان بە خەڵک بناسێنێ	**The British parties' group** has tried to introduce Kurdistan's name to...
10.	the Carnegie Endowment	دەزگای (کارنیگی)	Carnegie Establishment
11.	Hoover Institution and the Freeman Spogli Institute for International Studies at Stanford University	سەنتەری (هوڤەر و فریمان سپۆگل) بۆ دیموکراسی و گەشەسەندن و سەروەری یاسا لە زانکۆی ستانفۆرد	Hoover and the Freeman Spogli Centre for Democracy, Development and Rule of Law at Stanford University
12.	Massachusetts Institute of Technology	پەیمانگەی تەکنیکی ماساشوستس	Massachusetts Technical Institute
13.	London School of Economics	کۆلیژی ئابووری لەندەن	London College of Economics
14.	Middle East research for the Carnegie Endowment	شیکەرەوەی بابەتەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست	The analysis of Middle East issues
15.	the International Day for the Elimination of Violence Against Women	ڕۆژی جیهانی بەرەنگاربونەوەی توندوتیژی دژ بەژنان	—
16.	UK Trade and Investment CEO	سەرۆکی دەزگای وەبەرهێنانی بەریتانیا	Head of the British Trade and Investment establishment
17.	UK Trade and Investment	دەستەی بازرگانیو سەرمایەگوزاری بەریتانی	Head of the British Trade and Investment Group
18.	Solomon Center for	سەنتەری سلۆمۆن بۆ دیراساتی کێشە	Slomon Center for the study of

	Anthropology Issue Studies	ئەنترۆپۆلیتیەکان	the Anthropology Issues
19.	post-American revolutions	شۆڕشی پۆست ئەمریکا	post-American revolution
20.	supra-Kurdish state	دەوڵەتێکی گەورەی کوردی	A great Kurdish state
23.6 Findings of the cultural adaptation translation procedure			
a. Institutional terms			
1.	**The chief prosecutor**, U.S. law professor David Crane, informed The Times of London that the case was incomplete:	بەڵام **سەرۆکی دەستەی داواکاری گشتی** و مامۆستای یاسای ئەمریکی (دێڤید کراین) بە ڕۆژنامەی (زی تایمز)ی لەندەنی ڕاگەیاند کە کێشەکە هێشتا تەواو نەبووە.	But **the head of the public persecution committee** and university law teacher, David Crane, told The Times of London that the case was still incomplete:
2.	riot police	پۆلیسی چالاکیە مەدەنیەکان	civil activities police
3.	MI6	دەزگای زانیاری	Intelligence corporation
4.	I began teaching in the mid-1990s, first in **high schools** and then as a technical educator in a large software company.	لە ناوەڕاستی نەوەدەکاندا دەستمکرد بە وانەوتنەوە، سەرەتا لە **ئامادەییەکان** و دواتر وەکو مامۆستایەکی تەکنیکی لە کۆمپانیایەکی گەورەی سۆفت وێردا.	I began teaching in the mid-1990s, first in **preparatories** and then as a technical educator in a large software company.
5.	The Diyarbakir **municipality** inaugurated the House of Dengbêj in 2007; according to the singers there, it is the only one in the Kurdish region.	لە ساڵی2007 دا **ئەنجومەنی شارەوانی** دیاربەکر خانەی دەنگبێژی کردەوە؛ بە گوێرەی وتەی گۆرانیبێژەکانی ئەوێ، ئەوە تەنها دانەیە لە هەرێمی کوردنیشندا.	In the year 2007, the Diyarbakir **council of municipality** opened the House of Dengbêj; according to the signers' statements there, it is the only one in the Kurdish-settling region.
6.	John McDonnell, a renowned MP from the opposition Labor Party and **chair** of the Labor Representation Committee	جۆن ماکدۆناڵ، کە پەرلەمانتارێکی ناسراوی بەریتانیایە، یەکێکە لەسەرکردەکانی پارتی کار و **سەرۆکی فراکسیۆنی** کۆمیتەی نوێنەرانی پارتی کارە لە بەریتانیا.	John McDonnell, a renowned British parliamentarian, is one of the leaders of Labour Party and **the head of fraction** of Labour Party Representation Committee in Britain,
b. Addressing people's names			
1.	If the protests begin again, not just me, all of my family are prepared to be killed in the demonstrations to get freedom," said **Mr Imam**…	**زاهیر محەمەدی**... دەڵێت "ئەگەر جارێکی تر خۆپیشاندانەکان دەستپێبکاتەوە، نەك تەنها خۆم، بەڵکو هەمو خێزانەکەم ئامادەین لە پێناو ئازادیدا بکوژرێین...	**Zahir Mohammed** says: "If the protests begin again, not just me, all of my family are prepared to be killed in the demonstrations to get freedom…
2.	**Mr Imam** was speaking at his home in Sulaymaniyah...	**زاهیر محەمەد** لە ماڵەکەی خۆی قسەی دەکرد لە سلێمانی...	**Zahir Mohammed** was speaking at his home in Sulaymaniyah...
3.	"I don't want a government like this, because they just serve themselves, not the society," **Mr Imam** said	**زاهیر محەمەد** دەڵێت "حکومەتێکی لەم جۆرەم ناوێت چونکە تەنها خزمەتی خۆیان دەکەن و هیچ بۆ کۆمەڵگا ناکەن،	**Zahir Mohammed** says "I don't want a government like this, because they just serve themselves, not the society."
4.	As he spoke, **Mr** Imam sat underneath a large portrait of a 16-year-old boy emblazoned with the words "Martyr: Serkio, a student in the fourth stage".	**كاك** زاهیر کاتێك قسەی دەکرد لە ژێر وێنەی گەنجێکی تەمەن 16ساڵدا دانیشتبو کە لەسەری نوسرابو "شەهید سورکێو خوێندکاری پۆلی چوار".	As he spoke, **kak** Zahir sat underneath a large portrait of a 16-year-old boy emblazoned with the words "Martyr: Serkio, a student in the fourth class".
5.	One of Zahid Mahmoud **Imam**'s six sons was shot to death during anti-government protests in Iraqi Kurdistan this year.	یەکێك لە شەش کوڕەکەی **زاهیر محەمەد** لە درێژەی خۆپیشاندانەکانی دژ بە حکومەت لە کوردستانی عێراق کوژرا.	One of Zahid Mahmoud **Zahir Mohammed**'s six sons was shot to death during anti-government protests in Iraqi Kurdistan this year.
6.	These figures come as no surprise to **Namiq**, who in his second year as a reporter for	ئەم رووداوانە بۆ **بریار نامیق** جێگەی سەرسوڕمان نین، کە دوەم ساڵی کارکردنیەتی وەکو پەیامنێری KNN و	These figures come as no surprise to **Bryar Namiq**, who in his second year as a

	KNN has been severely beaten more than a dozen times…	دەیان جار لێیدراوە…	reporter for KNN has been severely beaten tens of times…
7.	“I am used to the beatings and arrests now. This is normal here,” **Namiq** said…	**بریار نامیق**… وتی: "من ئێستا بە لێدان و گرتن راهاتوم، ئاساییە لێرە."	…**Bryar Namiq** said: “I am now used to the beatings and arrests now. This is normal here.”
8.	Although crackdowns on Payam reporters and TV headquarters have been harsh, **Ali** admits that the problems with media in Iraqi Kurdistan are not only external.	سەرەڕای سەرکوتکردنی پەیامنێر و بارەگای تەلەفزیۆنی پەیام، **فاروق عەلی** پێی وایە کە کێشەی میدیا لە کوردستانی عێراق تەنها کێشەی دەرەکی نیە.	Although crackdowns on Payam reporters and TV headquarters have been harsh, **Ali** admits that the problems with media in Iraqi Kurdistan are not only an external problem.
9.	Despite these problems **Garib** said there are “good seeds” amid the Kurdish media charade that are setting a good example	سەرەڕای ئەو هەمو کێشانەش **رەحمان غەریب** پێی وایە چاوەڕوانی باش دەکرێت لە میدیای کوردی	Despite these problems **Rahman Garib** said there are “good seeds” amid the Kurdish media charade that are setting a good example
10.	**Mr Hardi** was to speak at a rally in front of the court to demand justice for the victims.	**رێبین هەردی** دەبو لە بەردەم دادگای سلێمانی قسە بۆ جەماوەری کۆبوەوە بکات بۆ داواکردنی دادپەروەری بۆ قوربانیەکان.	**Rebin Hardi** was to speak at a rally in front of the court to demand justice for the victims.
11.	**Mr** Barzani, who would like Turkey as a counter-balance to Baghdad, has demanded in recent days that the PKK and the Kurdish guerrilla movement in Iran give up armed resistance.	**بەڕێز** بارزانی کە تورکیای دەوێت وەك هاوسەنگیەك لە بەرامبەر بەغدادا، لەم رۆژانەی رابردو داوای لە پەکەکە و پژاك کرد کە واز لە بەرەنگاری چەکدارانە بهێنن.	**Respected** Barzani, who would like Turkey as a counter-balance to Baghdad, has demanded in recent days that the PKK and the Kurdish guerrilla movement in Iran give up armed resistance.
12.	I will be making this case at Party Conference, alongside… **Ms** Bayan Sami Abdul Rahman, the Kurdish High Representative to the UK.	من لە کۆنفرانسی پارتەکەمدا لەگەڵ… **خاتوو** بەیان سامی عەبدولڕەحمان، نوێنەری باڵای حکومەتی هەرێمی کوردستان لە بەریتانیا، ئەم کەیسە دەخەمەڕوو.	I will be making this case at Party Conference, alongside… ***xatw*** Bayan Sami Abdul Rahman, the Kurdish High Representative to the UK.
13.	No sooner had **Mr. Maliki** returned to Baghdad than he launched what looks like an attempted coup against the country’s top Sunni leaders.	کەمێك دوای ئەوەی **نوری مالیکی** گەڕایەوە بۆ بەغدا، هەوڵێکی شێوە کودەتایی دژی سەرکردە دیارەکانی سوننە بەرپاکرد.	Soon after **Nuri Maliki** returned to Baghdad, he launched what looks like an attempted coup against the prominent Sunni leaders.
14.	"The corruption and the mismanagement of the region is becoming a threat, so we have to change," **Mr Tofiq** said.	**محەمەد تۆفیق** دەڵێت "گەندەڵی و خراپ بەڕێوەبردن بوەتە مەترسیەکی گەورە لەهەرێمەکەدا بۆ دەبێت بیگۆڕین"،	**Muhammed Tofiq** says: "The corruption and the mismanagement of the region is becoming a threat, so we have to change,"
15.	**Mr Tofiq** said the KDP had few supporters in the city…	**محەمەد تۆفیق** وتی: پارتی لە سلێمانی لایەنگریان کەمە…	**Muhammad Tofiq** said the KDP had few supporters in Sulaimani…
16.	"We don't have a reliable electricity grid or a water supply; we have problems with everything," **Mr Hakim** said.	**محەمەد حەکیم** دەڵێت "کێشەمان لەگەڵ هەمو شت هەیە، تۆڕی کارەبای باشمان نیە و ئاوی تەواو نیە".	**Muhammed Hakim** says "We don't have a reliable electricity grid or a water supply; we have problems with everything,"
17.	"We were not politicians. We were just people with requests," **Mr Kamal** said.	**کاروان کەماڵی** پارێزەر دەڵێت… ئێمە سیاسی نەبوین تەنها کۆمەڵێك خەڵك بوین کە داوامان هەبو،	"We were not politicians. We were just people with requests," **Karwan Kamal** said.
18.	**Mr Kamal** said "People were panicking, running away from	**کاروان کەمالیش** دەڵێت خەڵکەکە رایان کرد بەڵام نزیکەی 40کەسیان لێ	**Karwan Kamal** said "People were panicking, running away

	the square, and they arrested about 40 people."	دەستگیرکردن.	from the square, and they arrested about 40 people.
19.	If that's true, **Mr. Obama** might still rescue the situation by delivering the message he failed to communicate in public last week…	ئەگەر ئەمە راست بێت، ئەوا **بەڕێز ئۆباما** لەوانەی هێشتا توانای رزگارکردنی لەو قسانەی هەبێت کە هەفتەی رابردو...	If that's true, then **respected Obama** might still rescue the situation by delivering the message he failed to communicate in public last week…
20.	**Clinton**'s Bahrain visit reflected what seems to be an intractable piece of the Obama administration's character…	سەردانەکەی **هیلاری** بۆ بەحرەین رەنگدانەوەی ئەو کێشە قورسانەیە کە بەشێکن لەو کێشانەی ئیدارەکەی ئۆباما روبەڕوی دەبێتەوە...	**Hillary**'s Bahrain visit reflected what seems to be an intractable piece of the Obama administration's character…
21.	The "entire picture" **Clinton** referred to is that virtually no one, outside the Bahraini royal family and the State Department…	کاتێك **هیلاری کلینتۆن** وتی: (رەوشە گشتییەکە)، ئەو بە هیچ شێوەیەك مەبەستی کەس نەبو جگە لە بنەماڵەی شاهانەی بەحرەین و وەزارەتی دەرەوەی ئەمەریکا...	When **Hilary Clinton** said: "The genral situation", she did not mean anyone, outside the Bahraini royal family and the American Foreign Ministry...
22.	**Taylor** has a general knowledge of Kurdish history…	**سایمۆن تەیلۆر** زانیاریەکی گشتی هەبوو لەسەر کوردستان و مێژووی هەرێمەکە...	**Simon Taylor** has a general knowledge of Kurdish history…
23.	"…They should clean up the mess here," said **Taylor**, referring to last week's riots in England.	"... ئەوان بابێن ئەو زبڵدانە پاکبکەنەوە کە لێرەیە." **سایمۆن** مەبەستی لە زبڵدان تاڵان و ئاژاوەکانی دوو هەفتەی ڕابردوو بوو لە بەریتانیا...	" ...They should clean up the litter here," **Simon** meant by litter the looting and riots in happened in Britain two weeks ago...
24.	Three security guards arrested last week were paraded on state television Monday… alleged that **Mr. Hashimi** had directed them.	هەفتەی رابردو، سێ سەربازی ئاسایش دەستگیر کران و رۆژی دو شەممە خرانە سەر شاشەی تەلەفزیۆنی حکومەت... و **تارق هاشمیان** بە رابەری ئەنجامدانی ئەو کردەوانە تاوانبار کرد.	Three security guards arrested last week were paraded on state television Monday… alleged that **Tariq Hashimi** had directed them.
25.	**Saleh** was nearly killed by a bomb, but on his return after three months in a Saudi hospital, forces commanded by his son still held the presidential palace in Sanaa.	**عەلی عەبدوڵا ساڵحیش** کە بەهۆی بۆمبەکەوە لە مەرگ نزیك بویەوە، دوای بەسەبردنی سێ مانگ لە نەخۆشخانەیەکی سعودیە گەڕایەوە، هێزەکانی کە لەلایەن کوڕەکانیەوە سەرپەرشتی دەکرێت هێشتا لە کۆشکی سەرۆکایەتی لە سەنعا زاڵن.	**Ali Abdullah Saleh** was nearly killed by a bomb, but on his return after three months in a Saudi hospital, forces commanded by his son still held the presidential palace in Sanaa.
26.	**Mr. Salih**, who met Tuesday with Vice President Joseph R. Biden, said the Kurds have shown they are more concerned with Iraq's stability…	**د. بەرهەم** کە ڕۆژی سێشەممە لەگەڵ جۆ بایدن جێگری سەرۆکی ئەمریکا-دا کۆبۆوە تەئکیدی کردەوە کورد زیاتر ... نیگەرانی سەقامگیری عیراقن.	**Dr. Barham**, who met Tuesday with Vice President Joseph R. Biden, said the Kurds have shown they are more concerned with Iraq's stability…
27.	"Should Iraq be dismembered, I can say that it won't be the Kurds who will be the agents of division," **Mr. Salih** said	**د. بەرهەم** ئاشکرایکرد: "ئەگەر عیراق پارچە پارچەبێت، دەتوانم بڵێم کە کورد هۆکار و ئامرازی ئەو دابەشکردنە نابن"	**Dr Barham** revealed: "if Iraq were dismembered, I can say that it won't be the Kurds who will be the agents of division,"
28.	**Mr. Salih** said the U.S. has a "range of policy tools" in the diplomatic, economic and cultural spheres to broaden its engagement with Iraq and with the KRG after the withdrawal of troops.	**د. بەرهەم** وتیشی ئەمریکا چەند ئامرازێکی سیاسی هەیە لە بوارەکانی دیپلۆماسی و کلتوریدا کە دەتوانێت لەو ڕێگایانەوە دوای کشانەوە ئامادەیی و چالاکی خۆی لە عیراق و هەرێمی کوردستاندا فراوانتربکات.	**Dr. Barham** said the U.S. has a "range of policy tools" in the diplomatic, economic and cultural spheres to broaden its engagement with Iraq and with the KRG after the withdrawal of troops.
29.	**Mr. Salih** said his priority now is to promote U.S. investment in the oil-rich region.	**بەڕێز د. بەرهەم** وتی ئێستا ئەولەویەتی ئەو بریتیە لە پەرەپێدانی وەبەرهێنانی ئەمریکی لە کەرتی نەوتی هەرێمی کوردستاندا."	**Respected Dr. Barham** said his priority now is to promote U.S. investment in the oil-rich region.

23.7 Finding of the the functional equivalent translation procedure			
1.	Secretary of State	وەزیری دەرەوەی ئەمەریکا	American Foreign Minister
2.	the State Department	وەزارەتی دەرەوەی ئەمەریکا	The American Foreign Ministry
3.	Secretary of State	وەزیری دەرەوەی بەریتانیا	British Foreign Minister
4.	speaker of parliament	سەرۆکی پەرلەمان	president of parliament
5.	the Persian Gulf War	شەڕی کەنداو	the Gulf War
6.	the Persian Gulf	ناوچەی کەنداو / کەنداو	the Gulf/ the Gulf area
7.	Two dozen dissidents, including intellectuals, **clerics**… allegedly tortured.	بەشێکی زۆر لەو بەرهەڵستکارانە، کە پێکهاتبون لە رۆشنبیر و **پیاوی ئایینی**... بە مەبەست ئازاردران.	Many of the opponents, including intellectuals and **religious men** were toutured on purpose…
8.	international tribunal	دادگای نێودەوڵەتی	international court
9.	Conservative **backbencher**	**ئەندام پەرلەمانی بەریتانی** لەسەر لیستی پارتی پارێزگاران	Conservative Party **British Member of Parliament**
23.8 Findings of the descriptive equivalent translation procedure			
1.	Senior national-security aides gathered around a speakerphone in **the Oval Office** to listen to the call.	سەرجەم بەرپرسانی ئاسایشی نەتەوەیی لە **نووسینگە شێوە هێلکەییەکەی کۆشکی سپیدا** خڕبوونەوە تەلەفۆنەکەیان دابوو بە بڵندگۆ و گوێیان لە قسەکانی موبارەك گرتبوو.	Senior national-security aides gathered around a speakerphone in **the White House Oval-shaped Office** to listen to the call.
2.	Status of Forces Agreement	ڕێکەوتنامەی ئەمنی نێوان عێراق و ئەمریکا	Security agreement between Iraq and America
3.	ExxonMobil is the first very large, “**seven sisters**” class oil company to enter Kurdistan, however.	هەرچۆنێك بێت، لە **حەوت گەورە کۆمپانیاکەی نەوت لەسەرئاستی جیهان**، ئێکسۆن مۆبیل یەکەم گەورەترین کۆمپانیای نەوتە کە دێتە کوردستان.	However, out of **the seven world large oil companies**, ExxonMobil is the largest oil company to enter Kurdistan.
4.	…building up from small **wildcatters** such as Norway’s DNO via bigger companies such as Houston-based Marathon Oil to **supermajors** such as ExxonMobil.	...لە **کۆمپانیا نەوتییە** بچووکەکانی وەکو DNO ی نەرویژی-یەوە بنیاتنرا بۆ کۆمپانیا گەورەکانی وەکو کۆمپانیای ماراسۆن و دواتر بۆ **کۆمپانیا زەبەلاحەکان** وەکو ئیکسۆن مۆبیل.	...building up from small **oil companies** such as Norway’s DNO to bigger companies such as Marathon company and then to **giant companies** such as ExxonMobil.
5.	A second strategy is suggested by the example of Monaco, a small state on **the French Riviera**.	ستراتیجیەتی دووەم بریتیە لە نموونەی مۆناکۆ، کە دەوڵەتێکی بچووکە و کەوتۆتەسەر کەنارەکانی فەڕەنسا لەسەر **دەریای سپی ناوەڕاست**،	A second strategy is suggested by the example of Monaco, a small state on **the Mediterranean White Sea**.
6.	…painted pottery from 6,500 **BC**, legal contracts and the most exquisite cylindrical seals from 2,500 **BC** – that speak to the extraordinary depth of civilisation in this region.	...گڵکاری رەنگکراو کە دەگەڕێتەوە بۆ 6500 ساڵ **پێش زایین**، هەروەها گرێبەستی یاسایی و نیگارکێشی کە مێژووەکەی دەگەڕێتەوە بۆ 2500 ساڵ **پێش زایین**، ئەمە بەڵگەی قوڵایی شارستانێتی ئەم ناوچەیە دەسەلمێنێ.	…painted pottery from 6,500 **before the birth [of Christ]**, legal contracts and the painting that its history belongs 2,500 **before the birth [of Christ]** – that proves the depth of civilisation in this region.
7.	Conservative-Liberal Democrat government	حکومەتی هاوبەشی پارتی پارێزگاران و ئازادیخوازە دیموکڕاتەکان	The Conservative Party and Liberal Democrat’s coalition government
23.9 Findings of the explicitation translation procedure			
1.	The Post	واشنتن پۆست	the Washington Post
2.	The Guardian	ڕۆژنامەی گاردیان	the Guardian newspaper
3.	Posta	ڕۆژنامەی پۆستە	the Posta newspaper
4.	Hurriyet	ڕۆژنامەی حورڕیەت	the Hurriyet newspaper
5.	Sabah	ڕۆژنامەی سەباح	the Sabah newspaper
6.	Vatan	ڕۆژنامەی ڤاتان	the Vatan newspaper
7.	Radikal	ڕۆژنامەی رادیکاڵ	the Radikal newspaper
8.	Star	ڕۆژنامەی ستار	the Star newspaper
9.	Zaman	ڕۆژنامەی زەمان	the Zaman newspaper
10.	The Times	ڕۆژنامەی (زی تایمز)	the Times newspaper

11.	The Financial Times	**<u>رۆژنامەی ئابووری نێوداری بەریتانی</u>** Financial Times,	**<u>the well-known economics British newspaper,</u>** Financial Times
12.	the Soviet Union	یەکێتی سۆڤێتی جاران	the former Soviet Union
13.	Chad	وڵاتی چاد	the country of Chad
14.	Mauritania	کۆماری مۆریتانیا	the republic of Mauritania
15.	Leeds	شاری لیدس	the city of Leeds
16.	Benghazi	شاری بنغازی	the city of Benghazi
17.	Detroit	شاری دیترۆیت	The city of Detroit
18.	the new Conservative-Liberal Democrat government	حکومەتی هاوبەشی پارتی پارێزگاران و ئازادیخوازە دیموکراتەکان	the Conservative Party and the Liberal Democrat coalition government
19.	BP	کۆمپانیای نەوتی بەریتانی (BP)	the British Petroleum company (BP)
20.	Human Rights Watch	ڕێکخراوی چاودێری مافەکانی مرۆڤ	The organisation of Human Rights Watch
21.	Duke University	زانکۆی دیوک لە ئەمەریکا	Duke University in America
22.	Sir John Major	سەرۆک وەزیرانی ئەوکاتی بەریتانیا سیر جۆن مەیجەر	the then Prime Minister Sir John Major
23.	British architects Scott Wilson	کۆمپانیای تەلارسازی بەریتانی (Scott Wilson)	British architects company 'Scott Wilson'
24.	Parsons Brinkerhoff	کۆمپانیای (Parsons Brinkerhoff)	The Parsons Brinkerhoff company
25.	the Royal Wedding	ئاهەنگی میر ولیەم	the Prince Williams Wedding
26.	HSBC	کۆمپانیای HSBC	HSBC company
27.	Range Rovers and Jaguars – superb British brands...	**<u>کۆمپانیاکانی ئۆتۆمبێل</u>**، وەک Range Rovers و Jaguars کە باشترین مارکەی بەریتانین **<u>بۆ ئۆتۆمبێل</u>**...	**<u>Car companies,</u>** such as jaguar and Range Rovers are the best British brands **<u>for cars</u>**...
28.	PWC	کۆمپانیای PWC	PWC company
29.	Scott Wilson and GMW	کۆمپانیاکانی Scott Wilson و GMW	Scott Wilson and GMW companies
30.	Land Rover	کۆمپانیای لاندرۆڤەر	Land Rover company
31.	CIA	ئاژانسی هەواڵگری مەرکەزی ئەمریکا " سی ئای ئەی"	American Central Intelligence Agency (CIA)
32.	"Frontline"	لەبەرنامەی بەناوبانگی "frontline"	**<u>the well-know</u>** "frontline" **<u>programme</u>**
33.	The Washington Times	ڕۆژنامەی (واشنتۆن تایمز) ی ئەمریکی	The American Washington Times newspaper
34.	The Washington Post	ڕۆژنامەی واشنتۆن پۆست	The Washington Times newspaper
35.	Washington, D.C.	واشنتۆنی پایتەختە	the capital Washington
36.	a **<u>Conservative</u>** backbencher	ئەندام پەرلەمانی بەریتانی **<u>لەسەر لیستی پارتی پارێزگارانی دەسەڵاتدار</u>**	a British MP of the ruling **<u>Conservative party</u>**
37.	Exxon Mobil	کۆمپانیای ئێکسۆن مۆبیل	Exxon Mobil company
38.	the Mideast	خۆرهەڵاتی ناوەڕاست	the Middle East
39.	neocon	پارێزگارە نوییەکان	new conservatives
40.	Vice President Joseph R. Biden	جۆ بایدن جێگری سەرۆکی ئەمریکا	...American Vice President Joe Biden
41.	John McDonnell, a renowned **<u>MP</u>** from the opposition Labor Party and chair of **<u>the Labor Representation Committee</u>**	جۆن ماکدۆناڵ، کە **<u>پەرلەمانتارێکی</u>** ناسراوی **<u>بەریتانیایە</u>**، یەکێکە لەسەرکردەکانی پارتی کار و سەرۆکی فراکسیۆنی **<u>کۆمیتەی نوێنەرانی پارتی کارە لە بەریتانیا</u>**.	John McDonnell, a renowned **<u>British parliamentarian</u>**, is one of the leaders of Labour Party and chair of the Fraction of **<u>Labour Party Representation Committee in Britain</u>**,
42.	Gulf Keystone Petroleum	کۆمپانیای گوڵف کیستون پێترۆلیۆم Gulf	Gulf Keystone Petroleum

		Keystone Petroleum	company
43.	Afren and Petroceltic International	کۆمپانیای ئەفرێن لەگەڵ کۆمپانیای پێترۆسێلتیک ئینتەرناشناڵ	Afren company and Petroceltic International company
44.	the US firm Hess Corp.	کۆمپانیای هێس کە کۆمپانیایەکی نەوتی ئەمریکییە	Hess company, which is an American oil company
45.	David Cameron of the Conservative Party	دەیڤد کامیرۆنی سەرۆکی پارتی پارێزگارانی باڵی ڕاستەوە	David Cameron the leader of the right-wing Conservative Party
46.	British Labor Party	پارتی کاری ئۆپۆزسیۆنی بەریتانیا	The British opposition Labour Party
47.	the State Department	وەزارەتی دەرەوەی ئەمەریکا	American Foreign Ministry
48.	…his rhetoric about withdrawal barely pleased **doves**.	…کاتێك لە خیتابێکیدا باسی لە کشانەوەش کرد قەناعەتی بە **باڵی کۆترەکان** نەهێنا.	…whenin a statement he talked about withdrawal, he did not persuade **the doves wing**.
49.	the Queen’s Birthday	رۆژی لەدایکبوونی شاژنی بەریتانیایە	the British Queen’s Birthday
50.	Mr. Maliki’s strike took the form of criminal charges against **Vice President** Tariq al-Hashimi, a Sunni known for his attempts to find accord with Shiite leaders.	هێرشی مالیکی شێوازی تاوانبارکردنی لە دژی تارق هاشمی، **جێگری سەرۆك کۆمار** بەخۆوە بینی، لە کاتێکدا ئەو سەرکردە سوننەیە ناسراوە بە هەوڵەکانی بۆ بەستنی هاوپەیمانێتی لەگەڵ سەرکردە شیعەکاندا.	Mr. Maliki’s strike took the form of criminal charges against **Vice Republican President** Tariq al-Hashimi, a Sunni known for his attempts to find accord with Shiite leaders.
51.	…the restoration and redevelopment of **the Citadel**.	…نۆژەنکردنەوەی **قەڵای هەولێر**	…the restoration of **the Hawler Citadel**.
52.	But both the timing and the televised form of Mr. Maliki’s charges against the **vice president** were blatantly political.	بەمە هەردو کات و قسەکانی سەر تەلەفزیۆنی مالیکی دژی **جێگری سەرۆك کۆمار** تاوانبارکردنێکی بە ئەنقەستی سیاسی بون.	Thus both the timing and Maliki’s speech on television against the **vice republican president** were intentional political charges.
53.	Kurds should have insisted upon a major domestic ministry - either **Natural Resources** or the Ministry of Finance.	دەبوو کوردەکان پێداگیریان لەسەر وەزارەتە ناوخۆییە گرنگەکان بکردایە، یان **وەزارەتی سەرچاوە سروشتیەکان** یان وەزارەتی دارایی.	Kurds should have insisted upon a major domestic ministry - either **the Ministry of Natural Resources** or the Ministry of Finance.
54.	Nadhim Zahawi, a Conservative backbencher, will take the delegation to **Erbil**, the capital of the Kurdistan region of Iraq…	نازم زەهاوی، ئەندام پەرلەمانی بەریتانی لەسەر لیستی پارتی پارێزگارانی دەسەڵاتدار، سەرپەرشتی ئەو شاندە دەکات کە بڕیارە هەفتەی داهاتوو 2011/10/22 بگاتە **شاری هەولێر**…	Nadhim Zahawi, a Conservative backbencher, will take the delegation to **the city of Hawler**, the capital of the Kurdistan region of Iraq…
55.	The struggle of the Kurdish people has been long and determined from before **Mahabad** and beyond but the UK was there at the modern birth of the KRG in 1991.	خەباتی خەڵکی کورد، خەباتێکی درێژ و بێوچان بووە و پێش **کۆماری مەهاباد**یش هەبووە، بەڵام بەریتانیا ئامادەی لەدایکبوونی مۆدێرنی هەرێمی کوردستان بوو، لە ساڵی 1991.	The struggle of the Kurdish people has been restless and long from before **the Republic of Mahabad** but Britain was present at the modern birth of the Kurdistan region in 1991.
56.	This nation rejoices in its traditions, I see that **in Newroz**, in the solidarity of belonging and identity and particularly in music.	ئەم گەلە داوونەریتی خۆی خۆشدەوێت، من **لە رۆژی نەورۆزدا** ئەوە دەبینم، لە خاوەندارێتی و شوناسدا و بەتایبەتیش لە میوزیکدا.	This nation loves its traditions, I see that **on the day of Newroz**, in the possession and identity and particularly in music.
57.	Assos Hardi, editor in chief of **Awene**	ئاسۆس هەردی خاوەن ئیمتیازی **رۆژنامەی ئاوێنە**	Assos Hardi, concessionaire of the **Awene newspaper**

23.10 Findings of the cultural redomestication translation procedure

1.	American University of Iraq-Sulaimani (AUI-S) (4 times)	زانکۆی ئەمریکی لە عێراق- سلێمانی	—
2.	anti-terrorism unit	یەکەی دژە تیرۆر	—
3.	Awene	رۆژنامەی ئاوێنە	Awene Newspaper
4.	Barzani family	بنەماڵەی بارزانی	
5.	BDP	پارتی ئاشتی و دیمۆکراتی (بەدەپە)	Democratic and Peace Party

6.	CPJ (Committee to Protect Journalists)	کۆمیتەی بەرگری لە رۆژنامەنوسان	—
7.	Dengbêj (15 times)	دەنگبێژ	Dengbêj [epic story teller]
8.	Erbil (42 times)	هەولێر	Hawler
9.	Erbil International Airport	فڕۆکەخانەی نێودەوڵەتی هەولێر	—
10.	Erbil International Trade Fair (2 times)	پێشانگای نێودەوڵەتی بازرگانی هەولێر	—
11.	Erbil Literature Festival	فیستیڤاڵی ئەدەبی هەولێر	—
12.	Erbil governorate	پارێزگای هەولێر	—
13.	Gorran (2 times)	گۆڕان	
14.	Gulan Magazine (12 times)	گۆڤاری گوڵان	—
15.	Human Capacity Development Programme	بەرنامەی تواناسازی مرۆیی	Human Capacity Programme
16.	I was delighted to see the role that British archaeologists had played throughout the last hundred years in excavating at **<u>Shanidar</u>**, **<u>Fayda</u>**, **<u>Shamsara</u>**…	زۆریش خۆشحاڵ بووم بە رۆڵی شوێنەوارناسانی بەریتانی لە دۆزینەوەی ئەم شوێنەوارە مێژووییانەدا لە **<u>شانەدەر</u>**، **<u>فەیدا</u>**، **<u>شەمسەرە</u>**…	I was delighted to see the role that British archaeologists had played throughout the last hundred years in excavating at **<u>Shanidar</u>**, **<u>Fayda</u>**, **<u>Shamsara</u>**…
17.	Kurdish guerrilla movement in Iran	پژاك	PJAK
18.	Kurdish High Representative to the UK	نوێنەری باڵای حکومەتی هەرێمی کوردستان لە بەریتانیا	Kurdish High Representative to the UK
19.	**<u>Kurdish president</u>** Mas'ud Barzani (3 times)	**<u>سەرۆکی هەرێم</u>**، مەسعود بارزانی	**<u>Regional President</u>** Mas'ud Barzani
20.	Kurdistan Democratic Party (KDP) (6 times)	پارتی دیموکراتی کوردستان/ پارتی	Kurdistan Democratic Party/ the Party
21.	Kurdistan Islamic Group	کۆمەڵی ئیسلامی	The Islamic Group
22.	Kurdistan region (6 times)	هەرێمی کوردستان	
23.	Kurdistan Regional Government/ KRG (23 times)	حکومەتی هەرێمی کوردستان/ هەرێمی کوردستان	Kurdistan Regional Government/ Kurdistan Region
24.	Kurdistan's Minister of Natural Resources	وەزیری سەرچاوە سروشتیەکانی کوردستان	—
25.	Lvin magazine	گۆڤاری لڤین	—
26.	Mahabad	کۆماری مەهابادیش	the Republic of Mahabad
27.	Metro Center to Defend the Rights of Journalists	سەنتەری میترۆ بۆ بەرگریکردن لە مافی رۆژنامەنوسان	—
28.	Natural Resources	وەزارەتی سەرچاوە سروشتیەکان	Minstry of Natural Resources
29.	Newroz	رۆژی نەورۆزد	the day of Newroz
30.	Patriotic Union of Kurdistan/ PUK (7 times)	یەکێتی نیشتمانی کوردستان/ یەکێتی	Patriotic Union of Kurdistan/ The Union
31.	Peshmerga (5 times)	پێشمەرگە	Peshmerga
32.	PKK (3 times)	پەکەکە / پارتی کرێکارانی کوردستان	PKK / Kurdistan Workers Party
33.	provincial council	ئەنجومەنی پارێزگا	—
34.	provincial council elections	هەڵبژاردنەکانی ئەنجومەنی پارێزگا	—
35.	Rudaw (3 times)	ڕووداو	—
36.	Sera Square (5 times)	سەرای ئازادی /سەرای	Freedom Sara / Sara
37.	Suleimaniya Province (2 times)	پارێزگای سلێمانی	—
38.	Suleymaniya Museum	مۆزەخانەی سلێمانی	—
39.	Talabani family	بنەماڵەی تاڵەبانی	—
40.	Change Movement (2 times)	بزوتنەوەی گۆڕان	—
41.	the Citadel	قەڵای هەولێر	The Hawler Citadel
42.	the disputed areas	ناوچە دابڕێنراوەکان	the separated areas
43.	the disputed territories (4 times)	ناوچە ناکۆکی لەسەرەکان	—
44.	the Kurdish bloc	لیستی کوردستانی	the Kurdistani's List
45.	the Kurdistan Alliance	هاوپەیمانێتی کوردستانی	—
46.	The Kurdistan Parliament	پەرلەمانی کوردستان	—

47.	the Ministry of Finance	وەزارەتی دارایی	Ministry of Finance
48.	the Payam satellite channel	کەناڵی پەیام	the Payam channel

23.11 Omission for cultural reasons

1.	To keep the faith in democracy and I wish them all very peacefully as a head, and **God bless** Iraq.	بەردەوام بن لە خەباتکردن لە پێناو دیموکراسیدا، هیوای ئەوەیان بۆ دەخوازم ساڵی داهاتوو ساڵێکی پڕ ئاشتی و گەشەکردن بێت بۆ عێراق.
2.	**Grand Ayatollah** Ali Sistani, Iraq's leading Shiite cleric, has endorsed the calls for better services.	عەلی سیستانی گەورە مەرجەعی شیعەکان پشتیوانی لە داواکان بۆ خزمەتگوزاری باشتر کرد.
3.	[John McDonnell] is seen as a hard-left MP **on the fringe of the party** although many concede that he is hard-working and sincere even when they profoundly disagree with him.	[جۆن ماکدۆناڵ] بە ئەندام پەرلەمانێکی چەپڕەوی توند ناسراوە، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا زۆر کەس پێیان وایە کە جۆن کەسێکی ماندووە، سەرەڕای ئەوەی هاوڕانین لەگەڵ بۆچوونەکانی.
4.	General officers get a decent pension. They get medical care and **PX** privileges.	چونکە ئەو جەنەراڵانە موچەی شایستە وەردەگرن و چاودێری تەندروستی و ئیمتیازاتی باشیان هەیە.
5.	I wondered whether my next two classes, both sections of Mathematics I -- and therefore filled with **freshmen** -- would have the same feel.	لە یەکەم ڕۆژدا کارکردن لەگەڵ ئەم فێرخوازانەدا خۆش بوو. بیرمدەکردەوە دوو وانەی داهاتووم- هەردوو بەشەکەی بیرکاری 1- هەمان هەستم دەبێت.
6.	In Mathematics I students explore geometry through Book I of **Euclid's** Elements of Geometry…	لە بیرکاری 1دا فێرخوازان ئەندازە دەخوێنن لەڕێگەی کتێبی 1 کە بایەخدەدات بە ڕەگەزەکانی ئەندازە…
7.	It is a mindlessly corrupt former U.S. general officer corps that will do anything for cash and a **business class** ticket.	گەندەڵیەکی زۆر قێزەونە کە ئەو جەنەراڵانە هەمو شت دەکەن بۆ دەوڵەمەند بون و بازرگانی.
8.	Secretary of State **for Foreign and Commonwealth Affairs**	وەزیری دەرەوەی بەریتانیا
9.	Nadhim Zahawi MP and Meg Munn MP are Co-Chairs of **All-Party Parliamentary Group (APPG)**	نازم زەهاوی و مێغ مۆن، هەردووکیان ئەندامی پەرلەمانی بەریتانیان
10.	It was former PM **Sir** John Major's initiative to say no to Saddam's tyranny and to establish the No Fly Zones…	ئەوە دەستپێشخەری سەرۆك وەزیرانی پێشووی بەریتانیا جۆن مێجەر بوو کە رێگەی بە ستەمکاری سەددام نەدا و هەرێمی "دژە فڕین"ی دامەزران…
11.	**the Rt Hon** William Hague MP	ولیەم هەیگ ئەندامی پەرلەمان
12.	Students are nicely dressed, **most at a business casual level**.	فێرخوازەکان ڕێکپۆشن.
13.	Students here have a great deal of respect for their teachers. There's no anti-intellectual vibe, **no iconoclastic edge to their demeanor**.	فێرخوازان لێرە ڕێز زۆر لە مامۆستاکانیان دەگرن. هیچ هەستێکی دژە-ڕووناکبیری لێرە نییە.
14.	The fact that his protest against **local authorities** helped set off a popular revolt has prompted commentators to ask whether the incidents in the other countries, although isolated, were inspired by the Tunisian event...	ئەم خۆکوژیەی "بوعەزیزی" کە بوو بە سەرچاوەی ڕاپەڕینی گشتی تونس چاودێرانی ڕووبەڕووی ئەم پرسیارە کردۆتەوە، ئایا خۆسووتاندنەکانی وڵاتانی هاوسێش بەهۆی کاریگەری ئەم ڕووداوەوە بووە؟
15.	They have enjoyed autonomy since the imposition of no-fly zones after the 1991 **Persian Gulf War**.	لە کاتی سەپاندنی ناوچەی دژەفڕین لە ساڵی 1991 دا سەربەخۆیی خۆیان هەیە
16.	Professor Brendan O'Leary is a **Lauder** Professor of Political Science and the Head of (Penn Program) for the Ethnic Issues in the University of Pennsylvania...	پرۆفیسۆر براندن ئۆلێری ئوستادی زانستی سیاسەت و بەڕێوەبەری پرۆگرامی (Penn) بۆ کێشە ئیتنیەکان لە زانکۆی پەنسلڤانیا…
17.	Since 2002, I have taught courses in mathematics, business, information technology and computer science at two **community colleges**, a state college and a private university.	لە ساڵی 2002ەوە چەند کۆرسێکی بیرکاری، بیزنس، تەکنەلۆژیای زانیاری و زانستی کۆمپیوتەرم لە دوو کۆلێژ، کۆلیژێکی گشتی و زانکۆیەکی تایبەتدا وتۆتەوە.
18.	Photographer Malcolm Browne's picture of an elderly Buddhist monk, **Thich Quang Duc**, engulfed in flames as he burned himself to	وێنەی قەشەیەکی بودایی کە لەلایەن "مالکۆم براون"ەوە گیراوە ساڵی 1963 لە سایگۆن لە کاتێکدا کە ئاگر هەموو جەستەی داگیرکردووە و سووتاندوویەتی، ئەمە ببوو بە دروشمی ئەم شەڕە.

	death in Saigon in 1963, has become one of the iconic images of the war.	
19.	U.S. diplomats in Baghdad are trying to help Iraq’s Kurdish president and foreign minister defuse the incipient conflict; **Vice President** Biden was on the phone Tuesday to **Mr.** Maliki and the Sunni speaker of parliament.	دیبلۆماتە ئەمەریکییەکان لە هەوڵی یارمەتیدانی سەرکردە کوردەکان و وەزیری دەرەوەدان بۆ راگرتنی ئەو بارە نالەبارەی ئێستای عێراق. رۆژی سێشەممە جۆزێف بایدن پەیوەندییەکی تەلەفۆنی لەگەڵ مالیکی و سەرۆکی سوننەی پەرلەمان ئەنجامدا.
20.	After Egypt, **Mr** Erdogan will visit Tunisia and Libya…	دوای میسر، ئەردۆگان سەردانی هەردو وڵاتی تونس و لیبیا دەکات...
21.	Although **Mr** Erdogan has brought the Turkish army under civilian control…	ئەگەرچی ئەردۆگان توانی سوپای تورکیا بخاتە ژێر کۆنترۆڵی دەسەڵاتی مەدەنیەوە...
22.	**Mr** Erdogan's assertive and critical attitude towards Israel…	هەڵوێستی توند و رەخنەئامێزی **ئەردۆگان** لەمەڕ ئیسرائیل کە هەتا ئەم دواییە...
23.	In Syria, **Mr** Erdogan has criticised President Bashar al-Assad's repression of protests…	ئەردۆگان رەخنەی لە سەرۆکی سوریا بەشار ئەلئەسەد گرت لە سەر سەرکوتکردنی خۆپیشاندانەکان...
24.	**Mr** Erdogan said in an interview before leaving for Cairo that he had seen "grounds for war" against Israel…	ئەردۆگان گوتی کە پارساڵ لە کاتی کوشتنی نۆ کەسی تورکی لە سەر کەشتی "ماڤی مەڕمەڕە"... دەکرا بنەمایەك بێت بۆ جەنگ لەگەڵ ئیسرائیل"...
25.	…but according to his aides **Mr** Erdogan appears to have abandoned, for the moment, his declared long-term intention to visit Gaza.	...بەڵام بەپێی قسەی هاوکارەکانی، ئەردۆگان لەئێستادا وازی لە بڕیاری سەردانی غەزە هێناوە کە ماوەیەکە دەیەوێت بیکات.
26.	**Mr** Erdogan has criticised President Bashar al-Assad's repression of protests	ئەردۆگان رەخنەی لە سەرۆکی سوریا بەشار ئەلئەسەد گرت لە سەر سەرکوتکردنی خۆپیشاندانەکان
27.	**Mr.** Maliki has said he wishes to maintain a strategic partnership with the United States.	مالیکی رایگەیاندوە کە دەیەوێت هاوپەیمانێتیەکی ستراتیژی لەگەڵ ئەمەریکادا بپارێزێت.
28.	**Mr.** Maliki’s strike took the form of criminal charges against Vice President Tariq al-Hashimi…	هێرشی مالیکی شێوازی تاوانبارکردنی لە دژی تارق هاشمی، جێگری سەرۆك کۆمار بەخۆوە بینی...
29.	Security forces controlled by **Mr.** Maliki have surrounded the compounds of Sunni leaders in Baghdad.	هێزەکانی ئاسایشی سەر بە مالیکی گەمارۆی ئەو ناوچانەیان داوە کە سەرکردە سوننەکانی تێدا جێگیرە لە بەغدا.
30.	…**Mr** el-Hamalawy said the government would try to paint the attempted suicide as an isolated political act by a mentally unstable individual.	..."الهمالوی"... لە درێژەدا وتی حکومەتی ئەم وڵاتە هەوڵیداوە ئەم ڕووداوە وەکو ڕووداوێکی دەروونیی لێکبداتەوە.
31.	The U.S. withdrawal was forced in part by a deal struck by the Bush administration, as well as domestic pressure on **Mr.** Maliki....	بەشێك لە هۆکاری کشانەوەی ئەمەریکا لەعێراق بریتی بو لە رێککەوتنێکی ئیدارەکەی بوش، لە هەمان کاتدا فشارێکی ناوخۆیی بۆ سەر مالیکی...
32.	**Mr.** Maliki, meanwhile, asked parliament for a no-confidence vote against Deputy Prime Minister Saleh Mutlaq…	مالیکی داوای لە پەرلەمان کرد بۆ لێسەندنەوەی متمانە لەساڵح موتڵەگی جێگری سەرۆك وەزیران...
33.	We haven’t seen enough to judge the charges against **Mr.** Hashemi…	ئێمە بەڵگەی تەواومان لەبەردەست نییە بۆ تاوانبارکردنی هاشمی...
34.	But both the timing and the televised form of **Mr.** Maliki’s charges against the vice president were blatantly political.	بەمە هەردو کات و قسەکانی سەر تەلەفزیۆنی مالیکی دژی جێگری سەرۆك کۆمار تاوانبارکردنێکی بە ئەنقەستی سیاسی بون.
35.	Security forces controlled by **Mr.** Maliki have surrounded the compounds of Sunni leaders in Baghdad.	هێزەکانی ئاسایشی سەر بە مالیکی گەمارۆی ئەو ناوچانەیان داوە کە سەرکردە سوننەکانی تێدا جێگیرە لە بەغدا.
36.	Sunni and Kurdish leaders also urged U.S. officials to broker a deal for a stay-on force with **Mr.** Maliki…	سەرکردە سوننە و کوردەکان داوایان لە دەسەڵاتدارانی ئەمەریکا کرد بۆ هێشتنەوەی چەند هێزێك بە رێکەوتن لەگەڵ مالیکی...
37.	The U.S. withdrawal was forced in part by a deal struck by the Bush administration, as well as domestic pressure on **Mr.** Maliki from Iran’s proxies	بەشێك لە هۆکاری کشانەوەی ئەمەریکا لەعێراق بریتی بو لە رێککەوتنێکی ئیدارەکەی بوش، لە هەمان کاتدا فشارێکی ناوخۆیی بۆ سەر مالیکی لەلایەن پرۆ-ئێرانییەکانەوە.
38.	Vice President Biden was on the phone	جۆزێف بایدن پەیوەندییەکی تەلەفۆنی لەگەڵ مالیکی و سەرۆکی

	Tuesday to **<u>Mr.</u>** Maliki and the Sunni speaker of parliament.	سوننەی پەرلەمان ئەنجامدا.
39.	Washington’s leverage includes the promised sale to **<u>Mr.</u>** Maliki’s government of F-16 warplanes and training for Iraqi pilots.	دەسەڵاتی واشنتۆن بەسەر مالیکیدا بریتییە لە بەڵێنی فرۆشتنی فڕۆکەی ئێف-16و مەشقپێکردنی فڕۆکەوانە عێراقییەکان.
40.	**<u>Mr.</u>** Maliki has said he wishes to maintain a strategic partnership with the United States.	مالیکی رایگەیاندوە کە دەیەوێت هاوپەیمانێتیەکی ستراتیژی لەگەڵ ئەمەریکادا بپارێزیت.
41.	**<u>Mr</u>** Zahawi said: “This is certainly a market that could be very important for us.	زەهاوی لەمبارەوە گوتی "ئەو کارە بازاڕێکە بۆ ئێمەو رەنگە زۆر گرنگ بێت
42.	That is a job for our underfunded international radio networks, especially the ones that broadcast in Arabic; for independent institutions like the **<u>National Endowment for Democracy</u>**;	Text 5
43.	Border disputes, and the status of the **<u>Abyei region</u>**, which straddles north and south, need to be resolved peacefully.	Text 17
44.	The mailed fist struck in Bahrain after Saudi-led military forces intervened to ensure that the minority **<u>Sunni monarchy</u>** would not be threatened by calls for democratic reforms.	Text 19
45.	The world’s primary energy resources happen to be located near the northern **<u>Persian Gulf</u>** (or **<u>Arabian Gulf</u>**, as Arabs often call it)	Text 19
46.	On March 28, the **<u>London-based Arab journal Al-Quds Al-Arabi</u>** warned that the intervention may leave Libya with “two states, a rebel-held, oil-rich East and a poverty-stricken, Gadhafi-led West.	Text 19
47.	In November 2007 the White House issued a **<u>Declaration of Principles</u>** insisting that Iraq must grant indefinite access and privilege to American investors.	Text 19
48.	**<u>Cross your fingers</u>** and Belgium will save us from acting by ourselves!	Text 22
49.	Mr Zahawi’s appointment to head the delegation comes only 16 months after his election as an MP and reinforces suggestions that ministers are increasingly willing to let **<u>junior MPs</u>** lead initiatives if they have particular experience to add.	Text 41